

T.C.
ORDU ÜNİVERSİTESİ
SOSYAL BİLİMLER ENSTİTÜSÜ
TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI ANABİLİM DALI

**KARAYCA METİNLER (ÇEVİRİ METİN-DİZİN-KELİME
VE EK ANALİZİ)**

TUBA GÜNER

DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ HÜSEYİN YILDIZ

İKİNCİ DANIŞMAN
DR. ÖĞR. ÜYESİ ABDULKADİR ÖZTÜRK

YÜKSEK LİSANS TEZİ

Bu tez, Ordu Üniversitesi Bilimsel Araştırmalar Projeleri Birimi tarafından B-1824 kodlu proje ile desteklenmiştir.

ORDU 2018

ÖĞRENCİ BEYAN METNİ

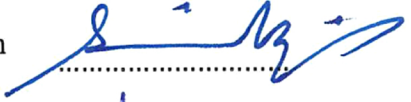

Yüksek Lisans tezi olarak savunduğum “Karayca Metinler (Çeviri Metin- Dizin- Kelime ve Ek Analizi)” adlı çalışmamın, tarafımdan bilimsel ahlak ve geleneklere aykırı düşecek bir yardıma başvurmadan yazdığımı ve yararlandığım kaynakların “Kaynakça” bölümünde gösterilenlerden farklı olmadığını, belirtilen kaynaklara atıf yapılarak yararlandığımı belirtir ve bunu onurumla doğrularım.

27/12/ 2018

Tuba Güner
16530100020

JÜRİ ÜYELERİ ONAY SAYFASI

Ordu Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü TÜRK DİLİ VE EDEBİYATI Anabilim Dalı Yüksek Lisans öğrencisi TUBA GÜNER'in hazırladığı "KARAYCA METİNLER (ÇEVİRİ METİN – DİZİN – KELİME VE EK ANALİZİ)" başlıklı tez 27 / 12 / 2018 tarihinde aşağıda imzaları olan jüri tarafından Yüksek Lisans Tezi olarak kabul edilmiştir.

	Adı-Soyadı	Üniversite	İmza
Başkan	: Prof. Dr. İsmail DOĞAN	Muğla Sıtkı Koçman Üniversitesi	
Jüri Üyeleri	: Prof. Dr. Abdullah EREN	Ordu Üniversitesi	
	Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin YILDIZ	Ordu Üniversitesi	

ONAY

.... / / 201...

Prof. Dr. Necip Fazıl DURU

Enstitü Müdürü

ÖN SÖZ

Karaylar, Hazarların torunları olduğu düşünölen ve Museviliği kabul etmiş bir Türk boyudur. En kalabalık oldukları bölge Kuzeybatı bölgesidir. Tarihte Polonya'nın doğu tarafına dağınık bir şekilde yerleşmiş olan Karaylardan sadece beş topluluk kalmıştır. Bunlar Batı ve Güney arasında Poniviez (*Poniewiez*), Troki (*Trakai*), Wilno (*Vilnius*), Lutsk (*Lucka*) ve Haliç (*Haliczkie*) şehirlerinde yaşamaktadırlar. Bu beş topluluğun ilk üçü Litvanya'da, diğerleri ise Polonya'da yaşamaktadır. En kalabalık ve en canlı olan topluluk ise Troki şehrinde-dir. Bugün Polonya, Ukrayna, Litvanya ABD, New York, Türkiye ve Fransa'da bulunan Karayların dili Karay Türkçesi olarak adlandırılmakta olup, Kıpçak Türkçesinin alt gruplarından biridir. Üç ayrı ağza ayrılmış olan Karay Türkçesinin asıl ağzı Polonya, Litvanya ve Ukrayna çevresinde konuşulan, ama kendi içinde iki ayrı gruba ayrılmış olan ve Troki şehrinde adı Troki ağzıdır. Bir diğeri ise adını kendisi ile aynı adı taşıyan şehirlerden alan Haliç-Lutsk ağzıdır. Bunların dışında kalan bir diğer ağız ise Kırım'da konuşulmuş olan Kırım ağzıdır.

Karay Türkçesi, Eski Türkçe dönemine ait kelimelerin yanında, Slav dilleri ile ilişkisinden dolayı birçok kelime ve birkaç eki de bünyesinde bulundurmaktadır. Kowalski'ye göre Kırım Karaycasının Türkiye Türkçesine yakın olmasının sebebi, dağınık olarak Rusya ve İstanbul'da yaşayan Karayların Oğuz grubu Türk lehçelerinin etkisinde kalmalarıyla ilişkilendirilebilir.

Karay Türkçesi, Türk dili araştırmalarında Kıpçak Türkçesinin bir lehçesi olarak incelenmesine rağmen, üzerinde çok fazla çalışma yapılmamıştır.

Tezin oluşturulmasında ilk aşama, çalışılacak olan metinlerin tespit edilip daha önce yapılmış olan çalışmaların bir araya getirilerek incelenmesidir. Bu süreçten sonra tezimizin içeriğini oluşturacak olan ve Karayların iki farklı ağzını temsil eden *Karaimische Texte im Dialect Von Troki* ve *Kırım Kayların Atalar Sozı* isimli eserler temin edilerek metinlerin transkripsiyonu yapılmıştır. Her bir kelime çekim eklerine ayrılıp dizin çalışması yapılmış ve bu veriler üzerinden kelime, ek analizleri ve bunlara dayalı tespitler ortaya konulmuştur. Kowalski'ye ait metnin giriş kısmında yer alan Almanca yazılmış bilgiler de özet şeklinde çevirilip giriş kısmına yerleştirilmiştir.

Çalışmanın dizin kısmı oluşturulurken çeşitli sözlüklerden yararlanılmış olmasına rağmen anlamına ulaşamayan kelimeler veya kelime belirgin olmasına rağmen dizgi hatası olabileceği düşünölen, muhtemelen harflerinin yerleri değişmiş ifadeler mevcuttur. *Çerça*, *sın*, *yeruz* kelimelerinin anlamları saptanamamıştır. Bunun yanı sıra ek analizi yapılırken birçok ekin tek kaldığına hatta bazı eklerin genel kullanımın dışında metinde yer aldığına rastlanmaktadır. Belirtilmiş olan bu hususların birkaçının metinlerin daktilo yazımından kaynaklanmasına, birkaçının ise Kırım Karaycası ile yazılmış olan metinde yer yer kelimelerin Anadolu ağızlarındaki kullanımına benzemesine bağlanabilir.

Çalışmamızın asıl amacı bu iki eser vasıtasıyla, Karayların ve Karay Türkçesinin sadece hafızalarda kalmayarak varlıklarını günümüzde ve gelecek nesillerde yaşatma isteğidir. Bu yönlü çalışmalar yapılmadığı sürece bu eserler

edebiyat dünyasına taşınmayacak, bu dillerin özellikleri veya farklılıkları net olarak bilinmeyecektir. Umudumuz bu çalışmaların nihayet bulmaması, giderek yaygınlaşması ve kaybolmaması için Türk dünyasının el ele çalışmasıdır.

Yapmış olduğum çalışmalarım sırasında benimle bu zorlu süreci paylaşan, yıldığım anlarda tekrar umutlandıran, her koşulda yardımcı olan, üstün bilgi ve deneyimleriyle yol gösteren, çoğu bilgiyi bana en baştan öğreten ve benimle hiç yılmadan, tüm sakinliğiyle uğraşan kıymetli hocam, danışmanım sayın Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin Yıldız başta olmak üzere, tezimin kaynaklarını temin etmeme yardımcı olan ve böyle kıymetli ve çalışılması titizlik gerektiren bir konuda, bu alana yönelmemi, katkıda bulunma şerefine nail olmamı sağlayan sayın Dr. Öğr. Üyesi Abdulkadir Öztürk'e, en baştan bu zamana kadar bana olan inancıyla her zaman destek olan sayın Prof. Dr. İsmail Doğan'a, benden geçmiş olduğu yoldaki deneyimlerini esirgemeyen Arş. Gör. Dilara Karakaş'a teşekkürü bir borç bilirim. Çalışmam esnasında daima yanımda olup, beni her konuda destekleyen hocalarıma, aileme ve arkadaşlarıma şükranlarımı sunarım.

Tuba GÜNER

ORDU-2018

İÇİNDEKİLER

ÖĞRENCİ BEYAN METNİ.....	
ÖN SÖZ.....	i
İÇİNDEKİLER	iii
ÖZET.....	viii
GİRİŞ	1
1.KARAY TÜRKLERİ.....	1
1.1.KARAY ADI	1
1.2.KARAY TARİHİ VE COĞRAFYASI	3
1.3. KARAY KÜLTÜRÜ	5
1.4. KARAY EDEBİYATI	7
1.5. KARAY TÜRKÇESİ.....	10
1.5.1. Haliç-Lutsk Ağız İle Troki Ağız Arasındaki Ses Farklılıkları.....	11
1.5.2. Haliç-Lutsk Ağız İle Troki Ağız Arasında Söz Varlığındaki Farklılıklar	12
1.5.3. Karayların Alfabeleri	13
1.5.4. Karay Türkçesinin Dil Özellikleri	13
1.5.4.1. Ses Bilgisi	13
1.5.4.1.1. Ünlüler	13
1.5.4.1.2. Ünlü Uyumları	15
1.5.4.1.2.1. Damak Uyumu (Önlük Artlık Uyumu).....	15
1.5.4.1.2.2. Dudak Uyumu (Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu).....	17
Dudak Uyumuna Aykırı Kullanımlar	17
1.5.4.1.3. Ünlülerde Görülen Ses Olayları.....	18
1.5.4.1.3.1. Ünlü Düşmesi.....	18
1.5.4.1.3.2. Ünlü Türemesi.....	18
1.5.4.1.3.3. Ünlü Birleşmesi.....	18
1.5.4.1.4. Ünsüzler	18
1.5.4.1.5. Ünsüzlerde Görülen Ses Olayları	20
1.5.4.1.5.1. Ünsüz Düşmesi	20
1.5.4.1.5.2. Ünsüz Türemesi	20
1.5.4.1.5.3. Ünsüz Tekleşmesi	20
1.5.4.1.5.4. Ünsüz İkizleşmesi	20
1.5.4.1.5.5. Ünsüz Göçüşmesi.....	21

1.5.4.1.5.6. Ünsüz Değişmeleri	21
1.5.4.2. Şekil Bilgisi.....	22
1.5.4.2.1. İsim	22
1.5.4.2.1.1. Çokluk Eki +lAr	22
1.5.4.2.1.2. İyelik Ekleri.....	22
1.5.4.2.1.3. Hâl Ekleri	23
1.5.4.2.1.4. İsimlerde Soru	25
1.5.4.2.1.5. İsim Yapma Ekleri	25
1.5.4.2.2. Sıfat.....	27
1.5.4.2.2.1. Niteleme Sıfatları	27
1.5.4.2.2.2. Belirsizlik Sıfatlar	27
1.5.4.2.2.3. Sayı Sıfatları.....	27
1.5.4.2.2.4. İşaret Sıfatları	28
1.5.4.2.3. Zamir.....	28
1.5.4.2.3.1. Şahıs Zamirleri	28
1.5.4.2.3.2. İşaret Zamirleri.....	29
1.5.4.2.3.3. Belirsizlik Zamirleri	29
1.5.4.2.3.4. Soru Zamirleri	30
1.5.4.2.3.5. Dönüşlülük Zamiri	30
1.5.4.2.4. Zarf.....	30
1.5.4.2.4.1. Zaman Zarfları	30
1.5.4.2.4.2. Yer ve Yön Zarfları.....	30
1.5.4.2.4.3. Tarz Zarfları	30
1.5.4.2.4.4. Miktar Zarfları.....	30
1.5.4.2.4.5. Soru Zarfları	30
1.5.4.2.5. Fiil.....	30
1.5.4.2.5.1. Şahıs Ekleri	30
1.5.4.2.5.2. Kip ve Zaman Ekleri	31
Basit Çekimler	31
Zaman Ekleri.....	31
Kip Ekleri.....	32
Birleşik Çekimler	33
Hikaye	33
Şart.....	33
1.5.4.2.5.3. Ek-Fiil	33

Ek-fiilin geniş zaman çekimi.....	34
1.5.4.2.5.4. Fiil Yapma Ekleri.....	34
1.5.4.2.5.5. Fiilde Çatı.....	35
1.5.4.2.5.6. Birleşik (Tasviri) Fiiller	36
1.5.4.2.5.7. Fiilimsiler	36
1.5.4.2.6. Bağlaçlar	38
1.5.4.2.7. Edatlar	38
1.5.4.2.8. Ünlemler	39
1.5.4.3. Cümle Bilgisi	40
1.5.4.3.1. Cümle ve Cümlenin Öğeleri	40
1.5.4.3.1.1. Yüklem.....	40
1.5.4.3.1.2. Özne	40
1.5.4.3.1.3. Nesne.....	40
1.5.4.3.1.4. Yer Tamlayıcısı.....	40
1.5.4.3.1.5. Zarf Tümleci.....	41
1.5.4.3.1.6. Cümle Dışı Öğeler.....	41
1.5.4.3.2. Kelime Grupları	41
1.5.4.3.2.1. İsim Tamlaması.....	41
1.5.4.3.2.2. Sıfat Tamlaması	41
1.5.4.3.2.3. Sıfat-Fiil Grubu	41
1.5.4.3.2.4. Zarf-Fiil Grubu.....	42
1.5.4.3.2.5. İsim-Fiil Grubu	42
1.5.4.3.2.6. Edat Grubu	42
1.5.4.3.2.7. Bağlama Grubu	42
1.5.4.3.2.8. Unvan Grubu.....	42
1.5.4.3.2.9. Ünlem Grubu.....	42
1.5.4.3.2.10. Sayı Grubu	43
1.5.4.3.2.11. Birleşik Fiil Grubu	43
1.5.4.3.2.12. Tekrar Grubu.....	43
1.5.4.3.3. Cümle Türleri.....	43
1.5.4.3.3.1. Yapısına Göre Cümleler.....	43
1.5.4.3.3.2. Yüklem Türüne Göre Cümleler	44
1.5.4.3.3.3. Yüklem Yerine Göre Cümleler	44
1.5.4.3.3.4. Anlamına Göre Cümleler	44

2. KARAY TÜRKÇESİ ÜZERİNE YAPILMIŞ ÇALIŞMALARIN TARİHÇESİ	45
2.1. Karay Türkçesi Üzerine Yapılmış Sözlük Ve Sözcük Çalışmaları	45
2.2. Karay Türkçesi Üzerine Yapılmış Dil Bilgisi Çalışmaları.....	46
2.3. Karay Türkçesi Üzerine Yapılmış Metin Neşri Çalışmaları	48
3. TADEUSZ KOWALSKI’NİN “KARAIMISCHE TEXT IM DIALECTVON TROKI” BAŐLİKLİ ESERİ	50
4. YU. A. POLKANOV’UN “KRIMKAYLARIN ATALAR SOZU” BAŐLİKLİ ESERİ	53
5. METİN	54
5.1. Karaimische Texte Im Dialect Von Troki’deki Karayca Metinler.....	54
5.2. Krimkayların Atalar Sozu	173
6. DİZİNLER	202
6.1. Biçimbirimlik Dizin	202
6.2. Sıklık Dizinleri	480
6.2.1. Kelime Sıklık Dizini	480
6.2.2. Ek Sıklık Dizini	542
7. DEĞERLENDİRME VE TESPİTLER	564
7.1. Sadece <i>Krimkayların Atalar Sozu</i> Metninde Geçen Kelimeler.....	564
7.2. Sınıflandırılmış Kelime Sıklık Analizi.....	583
7.2.1. Akrabalık adları	583
7.2.2. Özel İsimler.....	583
7.2.3. ‘Şehir’ Anlamına Gelen Kelimeler ve Şehir Adları.....	585
7.2.4. Dini Terimler	586
7.2.5. Bitki Adları	587
7.2.6. Meyve Adları	588
7.2.7. Hayvan adları.....	588
7.2.8. Zaman ve Vakit Adları	590
7.2.9. Sayı Adları	591
7.2.10. Unvan Adları.....	591
7.2.11. ‘İşçi’ Anlamına Gelen Kelimeler Ve Meslek Adları	592
7.2.12. Organ Adları	592
7.2.13. Eşya Adları	593
7.2.14. Para Adları	594
7.2.15. Yer (Mekan) Adları	595
7.2.16. Seslenmeler, Yansımalar ve Ünlemler.....	595

7.2.17. Üzüntü Bildiren Kelimeler.....	596
7.2.18. Mutluluk Bildiren Kelimeler	596
7.2.19. Ölümle İlgili Kelimeler.....	597
7.2.20. Doğumla İlgili Kelimeler.....	597
7.2.21. Duyu Organlarına Ait Fiiller.....	597
7.2.22. İyilik ve Güzellik İle İlgili Kelimeler	598
7.2.23. Kızgınlık ve Öfke Bildiren Kelimeler	598
7.2.24. Kötülük ve Kötü Davranışlarla İlgili Kelimeler	598
7.2.25. Doğa Olayları İle İlgili Kelimeler.....	599
7.2.26. Kişi Zamirleri.....	600
7.3. İsimlere ve Fiillere Gelen Eklerin Sıklık Sınıflandırması	600
7.4. Sözvarlığıyla İlgili Tespitler.....	601
SONUÇ	603
KAYNAKÇA	605
ÖZGEÇMİŞ	607

ÖZET

KARAYCA METİNLER (ÇEVİRİ METİN- DİZİN- KELİME VE EK ANALİZİ)

Güner, Tuba

Yüksek Lisans, Türk Dili ve Edebiyatı Ana Bilim Dalı

Tez Danışmanı: Dr. Öğr. Üyesi Hüseyin YILDIZ

(Kasım - 2018)

(Sayfa: 620)

Türk dilinin Batı veya Kuzeybatı ya da Karadeniz-Hazar çevresi Türk lehçeleri arasında gösterilen Karay Türkçesi üzerine Türkiye’de ve dünyada yapılan çalışmaların sayısı oldukça az ve de çok değerlidir. Karay Türkçesinin sözvarlığına ve gramerine yönelik olan bu çalışma, diğer çalışmalara sözvarlığı tespiti, kelime ve ek analizleri bakımından destek olmak ve farklı bakış açıları kazandırmak amacıyla hazırlanmıştır. Bu amaçla Karay Türkçesi iki farklı koldan değerlendirilmiştir. Bunlardan biri Troki ağızına ait olan *Kowalski'nin Karaimische Texte im Dialect von Troki*, diğeri ise Kırım Karaycasına ait olan Polkanov’ un *Krımkaıların Atalar Sozı* adlı eserleridir. Bu eserlerin söz varlığı, biçimbirimlik dizin, kelime ve ek sıklık dizinleri oluşturulmuş sonrasında bu verilerden hareketle değerlendirme ve analizler yapılmıştır. Eserlerden elde edilen toplam 43655 kelime incelenerek analiz verileri ortaya konmuştur. Bu çalışma ile amaçlanan Karay Türkçesinin diğeri ağızları ve Türk dilinin tarihi ve çağdaş diğeri lehçeleriyle karşılaştırılması, kelime ve ek çalışmaları üzerinden farklı yaklaşımlarda, görüşlerde bulunmaya zemin hazırlanmasıdır. En önemlisi ise yitip gitmek üzere olan bir Türk lehçesinin unutulmuş raflardan gün yüzüne çıkarılması ve Türk dili dünyasında baki kalmasını sağlamaktır.

Anahtar Kelimeler: Karayca, Sözvarlığı, Dizin, Kelime Sıklığı

ABSTRACT
**THE TEXTS IN THE KARAIM LANGUAGE (TRANSLATED TEXTS-
INDEX-WORD AND MORPHOLOGY ANALYSIS)**

Güner, Tuba

High License, Turkish Language And Literature Master Science

Thesis Advisor: Assist. Prof. Dr. Hüseyin YILDIZ

(November - 2018)

(Page: 620)

The number of studies conducted in Turkey and Turkish world on the Karaites, one of the Turkish dialects of the West or Northwest or the Black Sea-Caspian region, are quite small and they are very valuable. This study, which is aimed to examine the vocabulary and grammar of the Karay Turkish, was prepared in order to support other studies in terms of vocabulary determination, vocabulary and additional analyzes and to give different perspectives. For this purpose, Karay Turkish is evaluated from two different branches. One of them belongs to the mouth of Troki Kowalski'nin *Karaimische Texte im Dialect von Troki*, the other is belonging to *the Crimean Blackbird Polkanov 's Kratkaylarin Atalar Sozi*. The vocabulary, morphological index, word and additional frequency indexes of these works were created and then evaluation and analysis were made based on these data. A total of 43655 words were obtained from the works and they were analyzed. The aim of this study is to compare the other dialects of Karay Turkish with other historical and contemporary dialects of the Turkish language, and to prepare the ground for opinions in different approaches through words and additional studies. The most important thing is to uncover a Turkish dialect that is about to be lost from the forgotten shelves and to keep the Turkish language in the world.

Key Words: Karayca, Vocabulary, Index, Word Frequency

KISALTMALAR VE SİMGELER

a.g.e	: Adı geçen eser
AİT	: Aitlik
BİLD	: Bildirme
bkz.	: Bakınız
BUL	: Bulunma
ÇIK	: Çıkma
ÇK	: Çokluk Kişi
ÇOK	: Çokluk
EF	: Ek Fiil
EŞ	: Eşitlik
GGZ	: Görülen Geçmiş Zaman
GN-ŞM Z	: Geniş-Şimdiki Zaman
GRK	: Gereklilik
İF OLMS BİÇ	: İsim Fiilin Olumsuz Biçimi
İF	: İsim Fiil
İLG	: İlgı
İST	: İstek
İYE	: İyelik
OLMS	: Olumsuzluk
ÖGZ	: Öğrenilen Geçmiş Zaman
S.	: Sayı
s.	: Sayfa
SF	: Sıfat Fiil
SOR	: Soru
TK	: Teklik Kişi

VAS	: Vasıta
YET. F	: Yeterlilik Fiili
YÖN	: Yönelme
YÜK	: Yükleme
ZF	: Zarf Fiil

GİRİŞ

Türkolojinin bir bilim dalı olarak kuruluşundan bugüne, tarihî ve çağdaş Türk lehçeleri üzerine pek çok çalışma yapılmıştır. Türklerin Kıpçak boyuna mensup olan Karay Türklerinin dili de bu çalışmalar arasında yerini almıştır. Bazı kaynaklarda Hazarların torunları olarak düşünülen bir Türk boyu olan Karaylara ait üç ağız bulunmakta olup, bu tezde bu ağızlardan ikisine ait birer metin incelenmiştir. İlk metin Tadeusz Kowalski tarafından kaleme alınan “Karaimische Texte im Dialect von Troki” başlıklı eser olup, 147 sayfadan oluşmaktadır. İkinci eser ise Yu. A. Polkanov’un “Kırım kayların Atalar Sozi” başlığıyla yayınladığı 75 sayfalık eserdir.

Bu tezde yukarıda adı geçen iki eser transkribe edilip, elde edilen metinlerin dizinleri oluşturularak kelime ve ek sıklık analizleri yapılmıştır. Tezin temel amacı UNESCO tehlikedeki diller listesinde yer alan bir Türk topluluğu olan Karayların iki ağzına ait birer metnin incelenerek geniş kitlelere kazandırılmasıdır. Türk dilinin çağdaş bir temsilcisi iken neredeyse tarihi bir lehçesi durumuna gelen ve unutulmaya yüz tutan Karaycanın ve buna bağlı olarak da Karayca eserlerin edebiyat dünyasında baki kalmasını sağlamak da tezin bir diğer amacıdır.

Tezin sınırlılığı içindeki eserlerin incelemesine geçmeden önce Karay Türklerinin adı, tarihi, coğrafyası, kültürü, dili ve edebiyatı ve Karay Türkçesi üzerine yapılmış çalışmalar hakkında kısa bilgiler vermek yerinde olacaktır.

1. KARAY TÜRKLERİ

1.1. KARAY ADI

Kıpçak Türklerinden bir grubun adı olarak kullanılan *karay* kelimesi Museviliğin *Karaim* mezhebinden gelmektedir (Gülsevin, 2016: 13). Karay yani bir diğer söyleyişle Karaim adıyla ilgili çeşitli görüşler vardır. Karaim kelimesi, İbranicede “kutsal kitabı okuyan” anlamına gelen “Karay” kelimesinin çoğul biçimidir. Kelimenin bir başka anlamı ise “yazılı kanunlara inananlar”dır (Kokizov, 2011, s. 875; Atmaca, 2016, s. 154’den naklen).

Durmuş Arık, “Türk Yahudiler: Kırım Karâileri” adlı makalesinde *karay* kelimesinin kökeniyle ilgili olarak şu bilgileri vermektedir (2002):

Genel olarak kabul edilen görüşe göre İbranice *k-r-a* sözüden türeyen *karait* (çoğulu *karaim*) sözü Arapça *kıraat* ile aynı anlama gelmektedir. Karaim kelimesi terim olarak, sözlü geleneği (Talmud) ve diğer Rabbanî eserleri reddederek öğretilerini Tevrat'a dayandıran bir Yahudi mezhebini belirtmektedir. Karailiği ifade etmek için *Bney Mikra*, *Ba'le Mikra* (Kitab-ı Mukaddes Çocukları) sözü de kullanılmaktadır (syf. 28).

Bülent Ayberk'in "Litvanya Karayları'nın Tarihi ve Kenesa Örnekleri Bağlamında Trakai Karay Kenesasını İç Mekkânına İlişkin Bir İnceleme" adlı makalesinde ise Bernard Lewis (1956) ve Türk Ansiklopedisi (1971)'den hareketle şu bilgiler yer almaktadır (2018):

Karai adı, İbranice ve Arapçada ortak olan hem okunan hem de çağırmak anlamına gelen *Kara* kökünden gelmektedir. Bu sözcüğün çevirisine ilişkin olarak benimsenen farklı yaklaşımlar bulunmaktadır. Bu yaklaşımlar arasında sözcüğün "davet eden" ya da "misyoner" anlamına geldiği savı da bulunmaktadır. Ancak görüşler arasında, sözcüğün "kutsal kitapları okuyan" demek olan anlamının daha uygun düştüğü görülmektedir. Karay Türklerine verilen Karaim adı (-im eki çokluk belirtmektedir) Arami-İbrani bir kökten gelmektedir. Bu ad yazıyı bilenler yani kutsal yazıyı bilenler anlamına gelmektedir (syf.76).

Verilen bu iki görüşten sonra Karay adından bahseden araştırmacıların çoğunun aynı görüşte birleştikleri görülmektedir. Karaim sözcüğü; *Karaim*, *Karaun*, *Karain*, *Karait* ve hatta *Karavin* ve *Karaymen* olarak günümüze kadar gelmiştir (Çulha, 2002, s. 97).

Kowalski, Karayların, Karaim dilinde kendilerine *siyah köpek* anlamına gelen *Karai* dediklerini, bu ismin İbraniceden gelmekle birlikte, İbrani dilindeki bir diğer anlamının *çizici* olduğunu belirtmiştir (Kowalski, 1929).

Zajaczkowski, *kara*'a kelimesinin dini bir nitelik taşıdığını, herhangi etnik bir unsuru ifade etmediğini belirtmiştir (Doğruer, 2007, s. 4).

Karay kelimesinin İbranice çoğul adı olan +im ile kullanılış şekli Karaim'dir. Karaylar, Karai kelimesinin sonundaki /i sesini kendi söyleyişlerinde /y ye çevirerek Karay şeklinde söylemektedirler. Kendilerine Karay-Karaylar denmesini tercih etmektedirler (Çağatay, 1972, s. 127).

İsmail Doğan ve İlgi Kıvrakdal ise "Karaim Türkleri" adlı makalesinde Karayların isminden bahsederken şu ifadeleri kullanmıştır (2002):

Bugün bu mezhebe mensup olan topluluğun büyük çoğunluğu Türk asıllı olup, kelimeyi tekil kalıbı ile *Karay*, çoğul kalıbı ile 'Karaylar' şeklinde söylemektedirler. Karai kelimesinin sonundaki /i sesini, kendi dillerine uygun olarak /y sesine çevirerek telaffuz etmektedirler. Karaim kelimesindeki 'im' eki, İbranicede çoğul eki olduğu halde, bazı İngilizce eserlerde *Karaims* şeklinde yazılarak tek bir kelimedede, bir İbranice çoğul eki *-im*, bir de İngilizce çoğul eki *-s* aynı kelimedede

kullanılmaktadır. Yine bazı Türkçe eserlerde 'Karaimler' ifadesi kullanılarak, İbrance çoğul eki *-im* ile beraber Türkçe çoğul eki *-ler* yan yana getirilmektedir.

1.2. KARAY TARİHİ VE COĞRAFYASI

Coğrafya ve tarih bir bütün içindedir. Bir milletin yaşadığı coğrafya aynı zamanda tarihini de yazar. Karayların yaşadığı coğrafya ve tarihi incelendiği zaman farklı görüşler ile karşılaşmıştır.

Karayların, *Hazarlara* olan kökenleri Hazarların Museviliğin hangi meshebini benimsemiş olduklarının belli olmamasıyla da ilişkilendirilerek tartışılan bir konu olmuştur (Ayberk, 2018, s. 76). Fakat Karayların ilk yerleşim yerlerinin *Kırım* olması, Kırım Karâîlerle Hazarların arasında bir bağ bulunması Hazarların hem Museviliği hem de çok açık olmasa da Museviliğin bir mezhebi olan Karâî mezhebini kabul edişleri bu tartışmalara ışık tutabilecek niteliktedir. Tüm bunların yanı sıra Karaylarda bulunan İslâmiyet, Hristiyanlık ve Yahudiliğe ait dil ve kültür izleri de yol gösterici olabilir. Bu dile ait eserlerde Arapça, Farsça, İbranîce kelimeler yer almaktadır.

Tülay Çulha, “Şeraye Şapşal’a Göre Karay Türkleri ve Türkçe” adlı eserinde Zajaczkowski’ye ait görüşü belirtirken şu cümleyi kullanmıştır (2002):

Bu üç dinin de yaşadığı bir ülkeden, Hazarlardan geldiklerini belirtmiştir. Hazarlar’ın bir kolu olduğuna inanılan ve bir Türk boyu olan Karaylar, Uzlar ve Kıpçakların önünden kaçan Peçeneklerin, saldırıları karşısında Kırım’a yerleşerek 8. yy’da Yahudilerin Talmud’u reddeden Karay mezhebini benimsemişlerdir (syf. 97-103).

Museviliğin bir mezhebi olan Karâîlik mezhebini kabul edip ulaştıran topluluk sayısı çok azdır. Türk kökenli olmayanlar buldukları coğrafyalarda yok olurken Türk kökenli Karaylar varlıklarını zor da olsa günümüze kadar devam ettirmişlerdir. Durgut’a göre Karaylar hem Hazarların hem Kuman-Kıpçakların varisidirler (Durgut, 2016, s. 517-519). Bizans’tan gelen ve Kırım’ a yerleşen Karâîler, Sulkat’ta ayrı bir cemaat olarak yaşarlarken, buradaki Hazar kökenli Karay Türklerine bir Tevrat hediye etmişlerdir. Tevrat’ın son sayfasında “*Bu kitap Hazar kardeşlerimize hediye edilmiştir.*” ibaresi Karâî bilginlere göre, bugünkü Kırım Karaylarının köklerinin Hazar Türklerine dayandığını ve Yahudiliği kabul eden Hazarların büyük bir kısmının Karâî mezhebine mensup olduklarını göstermektedir. Karayların Hazarların soyundan geldiğini açıklayan bu bilgilerden sonra yaşadıkları coğrafyayı şu şekilde anlatmıştır; Hazarlar, İdil Irmağı’nın aşağısından Kafkasya’nın kuzeyine, oradan IX. yy’a kadar Azak

Denizi'ne uzanmakta ve hatta batıda Kiev ve Dinyeper'in ortalarına uzanmaktaydı. Hazarlar ayrıca doğuda Ceyhun Irmağı'na kadar olan bölgedeki kabileleri de kontrol altında tutmaktaydı (Laçiner, 2017, s. 1). Karayların Hazarların soyundan gelmesi ve aynı yerlerde iç içe yaşamaları Karayların coğrafya tarifini de aynı yapmıştır.

Kowalski, Karaimiche Texte im von Troki adlı eserinin en başında yer alan Almanca kısımda Karaylardan bahsederken şu ifadelerle yer vermiştir (1929):

Karaylar'ın en çok buldukları bölge Kuzeybatı bölgesidir. Polonya' nın Doğu tarafına dağınık bir şekilde yerleşmiş olan Karaylar' dan sadece beş boy kalmıştır. Bunlar Batı ve Güney arasında Poniviez, Troki, Wilno, Luck-Halicz şehirlerinde yaşamaktadırlar. Bir koloni kuranları Poniviez' de kalmaktadır. Geri Kalan dördü Polonya' dadır. En kalabalık ve en güçlü koloni ise Troki şehrinde yaşayan Karaylardır. Troki, küçük bir şehirdir, Wilno' dan 20km uzaktadır. Troki' de kaldıkları yerin iki büyük göl arasında yer alan Karaimşczyzna' dır. Bu koloni yılların başkentidir ve en büyük kiliseleri olan Chocham (Haham) Von Troki buradadır. İlerleyen senelerde halkın çoğu Wilno şehrine geçmiş ve burada da çok güçlü bir koloni haline gelmişlerdir, fakat dağınık halde yaşamışlardır. Bu kısımda yaşayan Karaylar en akıllı halk grubu arasında yer almışlardır.

Kırım Adasını yurt edinen Karaîmliler; Karaim Türklerinin büyük bir kısmı ve Tatar Türkleri, “siyasi, coğrafi ve politik nedenler, Altın Orda Devleti'nde XIV-XV. yy'da yaşanan siyasi, sosyo-ekonomik sıkıntılar ve Litvanya büyük prenslerinin politik eğilimleri” gibi sebepler dolayısıyla Litvanya'ya özellikle Büyük Knez Vytautas'ın tahtta bulunduğu dönemde; XIV. yy'da yerleşmeye başlamışlardır. Bu kökleri bir türkü ile sağlamlaştıracak olursak;

<i>Lapa lapa kar yava</i>	<i>Ata bindim sağdağım bar</i>
<i>Erbî baba koy suya</i>	<i>Sağdağımda üç okum bar</i>
<i>Baylarımız toy çala</i>	<i>Üçî bilen üç yat ursam</i>
<i>Hazar oğlu at çapa</i>	<i>Hazar beyinden tartlığım bar</i>

(Gökçe,2000, s. 3)

Bugün daha çok Litvaya'nın Vilnius, Troki (Trakay) ve Panevez; Polonya'nın Varşova; Ukrayna'nın Lutsk ve Haliç; Kırım'ın Simferepol şehirlerinde ve İstanbul'da yaşamaktadırlar. (Gülsevin, 2016, s. 15-16).

İncelemeye tâbi tutulduğu zaman, parçalanmış olan bu milletin sadece dili değil kendisi de yok olmaktadır. Tülay Çulha'nın “Sereya Şapşal'a Göre Karay Türkleri ve Karayca” adlı makalesinden edinilen bilgide şu ibâreler kullanılmıştır (2002):

Eski SSCB'de yaşayan Karayların toplam sayısı, 1959 sayımına göre 5900 idi; 1979'da bu sayı 3341 iken 1989 sayımında 2803; 2001 ve 2002 yıllarında yapılan sayımda ise 318 olarak verilmiştir. Her istatistikte nüfusun giderek azalması, yapılan

göçler ve bunlara bağlı olarak gelişen asimilasyonun bir sonucudur diyebiliriz (syf. 97).

Sema Doğruer “Karay (Karaim) Türklerinin Sözlü Edebiyatı” adlı yüksek lisans tezinde Karayların bugün azınlıkta olduğu bölgeleri; Fransa, İngiltere, Belçika, ABD, Türkiye¹, Mısır, İsrail, Kudüs ve Azerbaycan olarak sıralamıştır (Doğruer, 2007, s. 18).

Verilen bu bilgilerden sonra Karay türklerinin tarihleri bakımından Hazarlara bağlı olduğu görüşü var olsa da, Hazar dili için yeterli malzemenin olmaması bu bağlılığı etkisiz bırakmaktadır. Bununla beraber Doğan, linguistik delillere dayanarak modern Karaimler ile Kıpçaklar arasında yakın bağların olduğunu, ancak dini delillerin de Hazarlarla bağlantılı olduklarını (Doğan, Kıvrakdal, 2002) belirtmektedir.

1.3. KARAY KÜLTÜRÜ

Bir milletin kültürü, tıpkı dili gibidir. Nasıl ki dili unutulmuş ya da asimile olan bir milletin izleri silinmek üzere ise kültürü yok olan milletin de benliği silinir. Dilde ve de dinde kültür yaşamaya devam etmektedir. Karaylar ibadetlerini kendi dilleriyle yaparlar.

Faruk Gökçe'nin 2000 yılında yapmış olduğu çalışmada Zajaczkowski'nin bu konu hakkında görüşüne şu şekilde yer vermiştir (2000):

Zajaczkowski konuyu kültür açısından değerlendirmekte ve Karay kültürünün, Eski Türk dini, Hristiyanlık, İslâmiyet ve Musevîliğin izlerini bir bütün olarak birlikte taşıdığını söylüyor. Karaylarda bu dört değişik kültürün izlerinin görülmesi, onların dört kültürün bir arada yaşadığı bir bölgeden batıya gelmiş olduklarını gösterir (syf. 14).

Böylelikle Karayların dua ederken kendi dillerini kullanması dinin getirmiş olduğu kültürün etkisidir diyebiliriz.

Karaylar için kültürlerine sahip çıkabilmenin, onu gelecek nesillere aktarmannın en etkili yolu, aile fertlerinin bir araya geldiği akşam yemeklerinde ve aileler arası toplantılarda II. Dünya Savaşı'ndan önce her aile de şu an ise sadece kütüphane ve müzelerde bulunan mecmuaları okumaktır (Şayhan, 2012, s. 95). Karaylar dinlerinden dolayı genellikle kapalı bir toplum özelliği göstermişlerdir (Gülsevin, 2016, s. 15).

¹ İstanbul'da kullanılan *meci* 'kedi' (TTAS) kelimesinin Karay metinlerinde yer alması bu bilgiye dayandırılabilir.

Selma Gülsevin “Karay Türklerinin Dili” adlı eserinde Karay kültürü ile ilgili bilgilere yer vermiş ve ardından kendi gözlemleri ile olan kısımları biz araştırmacılara anlatmıştır (2016):

Karayların nüfuslarının azalmasında yapılan göçlerle gerçekleşen asimilasyonun yanında, kültürlerini de yansıtan en önemli etken, Karay eş bulma güçlüğüdür. Karay olmayan kişilerle evlenenlerden bir kısmı ya kendileri de eşlerinin dinini kabul etmiş ya da çocuklarını eşlerinin dinine göre yetiştirmiştir. Bunun sebebi ise Karailikte evlilik kurallarının katı olmasıdır. Evlenen kadın ile erkeğin aileleri bir sayılıp bu aileler arasında evlilik yasaklanmıştır. Karai mezhebine sonradan girmek veya bu mezhebi yaymaya çalışmak mümkün değildir. Günde iki kez yapılan sabah ve akşam ibadeti vardır. Günlük ibadetler dışında özel günlerde ve şabat günü ayrıca ibadethanelerde yapılan ibadetler vardır. Haman’ın zulmünden kurtuluşun hatırası olarak, kendi takvimlerine göre nisan ayının 13’ünde başlayan şivan ayının 23’ünde biten yetmiş günlük oruçları vardır. Madenler hariç, her türlü malın ve hayvanın zekâtı verilir. Temizlik son derece önemlidir. Helaları evin dışına yaparlar.

14-16 Eylül 2007 tarihinde Karayların “Ortak Toy”u Litvanya, Polonya, Türkiye ve Kırım’dan katılımcılarla Kırım’da (Akmescit, Gözleve ve Çuftkale) yapıldı. Şabat günü Gözleve’deki kenasada yapılan ibadete de katıldık. Tora okumadan ve kenesaya girmeden önce bir tür abdest alındı. Erkekler giriş katında, kadınlar başları örtülü olarak bir üst katta, çocuklar da üçüncü katta ibadet ettiler. Elllerinde dua kitapları da vardı. Din adamları olan “Hazan” yönetiminde hem İbranice hem Rusça hem de Karayca dualar edildi. Ancak, Karayca bölümler sadece ezberlenmiş olan, anlamı hatırlanmayan dualardı (syf. 15-19).

Yukarıda verilen tüm bu bilgiler Karayların hem dini kâideleri hem de kültürlerinin vazgeçilmez yapı taşlarıdır. Gülsevin’in aktarmış olduğu gözlemleri, Karay kültürünün ne kadar köklü ve çeşitli olduğunu tanıtmıştır.

Kowalski, incelemiş olduğumuz eserinde Karayların kültüründen ve dininden bahsederken şu ifadelere yer vermiştir (1929):

Karay yerleşkerinden en zayıf koloni Luck’ dur ve hemen hemen hepsi ölmüştür. Luck’ da yaşayanların ibadetleri artık en aza inmiş ve genç topluluk kendi dilini konuşmaktan uzaklaşmıştır. Halicz’ de ise yine çok az insan olmasına rağmen örf ve âdetler çok yoğun devam etmektedir. Bunun sebebi Halicz’de yaşayanların tapınaklarına yakın yerleşkelere sahip olmasıdır. Kırım’ da batıda bulunan Karaylardan daha fazla Karay bulunmakta ve bunların arasında Türkçe konuşanlarına da rastlanmaktadır. Kırım Karayların örf ve âdetleri, dilleri farklılaştığı için Karaimler arasında çok güçlü bir farklılık olmuştur.

Karaylarda yemek çeşitleri, tarım, ziraatçılık, hayvancılık, ticaret ve sanat ile geçinenler için aynı değerlere sahiptir. Karayların yemek kültürleri Türk yemek kültürünün izlerini taşımaktadır. Türk boyları ile aynı özelliği taşımasının yanı sıra olmayan yemek çeşitlerine de sahiptirler. Çoğunlukla et yemekleri tüketilen bu toplumda diğer Türk boyları gibi asla *domuz* eti yenmez.

Karaylarda aile kurma törenleri önemli olduğu kadar eş seçme konusunda ailenin onayı yani bugün kullandığımız şekliyle *görücü usulü evlenme* de önemlidir. Gösterişli düğünler yapılmakta ve erkekler çok eşli olabilmektedir.

Çok eşlilik XX. yy'da devam etmesine rağmen gerekli durumlar hariç görülmemektedir. Çocukların sünnet töreni ise doğduktan sekiz gün sonra yapılmaktadır.

Karaylarda cemaat içinde birisi öldüğü zaman, arkadaşları veya özel olarak görevlendirilen bir kişi aileleri dolaşarak bu haberi duyurur. Duyurma işlemini yapan kişi eve girdiği zaman *sağbolsun* der ve *doğduklar sağbolsun* karşılığını alır. Sonra da ölüm haberini verir. Ölenin akrabaları cesede dokunmazlar. Bu ölüm töreni için *kabariler* olarak adlandırılan özel görevli kişiler vardır. Cenazeye iki erkek ve iki kadın hizmet eder.

Karaimler 8. yy da Doğuda bulunan *Chafifenreichs* zamanında oluşan ve sadece Yahudilerin mezhebi olan İncile inanırlar, geri kalan hiçbir şeyi kabul etmezler. Günlük hayatta dinlerini kendi alışkanlıkları haline getirmişlerdir. Farklılıkları tapınak, ayin ve dua ediş biçimleri olarak dikkat çekmektedir. (Kowalski, 1929). Bu da onların din ile farklılaşan kültürlerini açıklamaktadır.

Son olarak da Karayların maddi kültür unsurlarından en dikkate değer olanı şettarlardır. En eski Antlaşmanın 1400 yılına ait olduğu bilinmektedir. Kezleve'de, Karay Bitikliği kütüphanesinde, 1930'da, 1730–1919 seneleri arasında yapılan 35 anlaşma vardır (Doğruer, 2007, s. 58-64).

1.4. KARAY EDEBİYATI

Milyonlarca kişinin konuştuğu Türk dilinin bazı lehçeleri yazı dili olarak kullanılmaktadır. Varlığını bir devlet adı altında sürdüren milletlerin lehçelerden doğan yazı dili devam eder. Fakat kaybolmaya yüz tutmuş milletler ve bir yazı dili olmamış lehçeler tarihin tozlu sayfalarına gömülmekle karşı karşıya gelmiştir. Devamlılığı olan milletlerin dilleri sürdüğü gibi edebiyatları da sürecektir. Fakat Karayca gibi arka plana itilmiş dillerin edebiyatları da dilleri de gün yüzüne çıkamayacaktır.

Kowalski genel hatlarıyla Karay edebiyatından bahsederken şu araştırmalara yer vermiştir (1929):

Polonya Karaimcesinin gerçek edebi dili İbranice, uzun zamandır Leşon Kodeşlilerin kutsal dili olmuştur. Bu nedenle, edebiyat ürünlerinin çoğunluğu İbranice üslupta yazılmıştır, İbranice'nin temel bilgileri daima daha az öğrenilmiştir. Ama kutsal bir metin ortaya çıkarılmış ve yaygınlaştırılmıştır hem de başka kutsal eserlerin Karaimce-Türkçe çevirilerinin olduğu çevrede. Bu saatten sonra Karaimce,

yardımcı dil olarak kabul edilmiştir. Karaim edebiyatında öncelikle dini içerikli çeviriler yayıldı ve bu şekilde devam etti. İlk olarak İncil kanonları Karaimceye taşınmıştır ve şimdi de konuşma yolunda devam etmektedir. Fakat bunun gerçek bir geleneği yoktur, aksine birçok yönleri vardır. Karaim edebiyatında, kutsal metnin anlaşılması ve açıklanmasında büyük bir özgürlük hâkim olmuştur. Çünkü her öğrenci kendinden öncekilerden bağımsız çeviriler yapmıştır. Sadece bir koloninin kendi geleneği vardır. Sözlü gelenek ise arada sırada yazınsal olarak aktarılarak sabit kılınmaya çalışıldı.

Karaim topluluklarında ve ailelerinde Karaimce İncil textleri, Karaimce tercümelerin el yazmaları vardır ve tarihleri çoğunlukla erken zamanlıdır yani daha çok yenilerdir. Gördüklerimden en eskisi 18. yy'ın ilk yarısına gelir. Görünüşe göre hala eski kodekler savaş olayları, konflagrasyonlar tarafından yetersiz koruma altındadır. Bu konuyla ilgili sorularımın sonra, hâla kullanımda olan el yazması hemen hemen bütün Eski Ahit'te kanonun aşkı oluyor. Bütün bu yazılar İbranice harflerle yazılmıştır. Şimdiye kadar sadece yaradılış ve iş kitabı basıldı. İş kitabının yeni bir çevirisi dışında, metinlerim “Şarkıların Şarkısı”nı da içerir.

Karaylarla ilgili çalışmalar XVII. yy'da başlamış olsa da bu çalışmalar onların dilleri ile değil dinleri ile ilgilidir (Gülsevin, 2016, s. 281).

Fakat Zajackowski' nin “Karaim Edebiyatı” adlı yazısından edinilen bilgilere göre başlangıçta Karay yazını *dini edebiyat* kavramı ile aynı anlamda kullanılmış daha sonra X. yy'da da Karay yazarı El-Kirkisâni *milli ibadet dili* prensibi ile Tevrat'ın Karay Türkçesine çevirilerini yaparak, Karay yazınının başlangıcına adım teşkil etmiştir. Bu tercümelerin dili Codex Cumanicus'un dili ile oldukça benzeşmektedir (Doğruer, 2007: 51).

Karay Türkçesi ilk Tevrat tercümesi 1832-1835 yılları arasında İstanbul'da, ikinci baskısı 1848 yılında Gözleve'de yapılmıştır. Tevrat'ın sadece Tekvin kısmının Karay Türkçesine tercümesi üçüncü kez 1889 yılında Wilno'da gerçekleştirilmiştir (Doğruer, 2007, s. 51). Karayların dinî olmayan edebi ürünleri ancak XIX. yy'ın ikinci yarısında yayınlanabilmiştir.

1528-1529 tarihleri arasında Venedik'te İbranice basılan bir Karay din kitabında, Karay Türkçesi'nin Kırım ağzı ile yazılmış bir ilahi yer almaktadır. 1731'de Kırım'ın Bahçesaray şehrinde ilk Karay matbaası açılır ve bu matbaada Mekabbeç adı verilen din kitapları ile bazı ilahiler basılır (Gökçe, 2002, s. 6). P. Malecki, Troki ağzında tövbe ilahilerini, *Sarmavları Kutulma Yazıxlardan* adlı eserinde bir araya getirmiştir. A. Markowicz'in 1930'lu yıllarda yayınladığı *Karay Awazı* adlı derginin, Karay kültürüne büyük katkısı olmuştur. Karay halk edebiyatına ait anonim ürünlerin yer aldığı ve Karaycada “mecmua” adı verilen defterler vardır. Bunlarda atasözleri, deyimler, bilmece, masallar, sekirme yoraları yer alır. Bu mecmualar, W. Radloff tarafından Türk Halk Edebiyatı

Örnekleri(Proben)'in 7. cildinde yayınlanmıştır. T. Kowalski, derlediği metinleri *Karaimiche Texte im Dialect von Troki* adıyla yayınlamıştır (Gülsevin, 2016, s. 282). XVIII. yy'da Kudüs' te *Anan ben David* devrinden kalma bir mabedin yeniden inşası için yolculuklara çıkmış olan *Josef ben Jesua* bu seyahati esnasında yaşadığı zorlukları anlatan *Karanği Bulut* adlı şiir kitabının yanı sıra, *Biylar biyi nek çideysin* şiirinde, Wolhynien'de bulunan Karayların çaresiz durumunu anlatan eserleriyle tanınır (Gökçe, 2000, s. 29).

İbranice dualar ve dinsel içerikli şarkılar, İncil metinleri üzerinden Batı Karaime çevrildi. Bu çeviriler genellikle el yazması ve tek yaprak halinde bulunduğu için kaybolmuştur bu yüzden konuşma yoluyla aktarılmaya çalışılmıştır. Şimdiye kadar 25 bölgeden bir koleksiyon 1985 yılında Wilno'da basılmıştır. 1900 yılında da Wilno' da Oster Hagga bir çeviri ortaya koymuştur (Kowalski, 1929).

Emine Atmaca' nın 2016'da yayınlamış olduğu "Vilnius Üniversitesi Merkez Kütüphanesi'ndeki Karaim Türkleri Koleksiyonu" adlı makalesinde Karaylara ait edebiyat örneklerini kendi incelemeleri ile aktarmıştır (2016):

Vilnius Üniversitesi Merkez Kütüphanesi'nde *Karaim Türkleri Koleksiyonları* yer almaktadır. Birinci koleksiyon daha önce Muhammed Çitgez ve Özgür Aslankılıç tarafından 05-08 Nisan 2010 tarihinde Bilecik'te düzenlenen "Uluslar arası Karay Çalışmaları Sempozyumu"nda bildiri olarak sunulmuş; ancak çoğu Litvanca, Fransızca, Lehçe ve Rusça olan bu kaynaklar Türkiye Türkçesine çevrilmemiş ve koleksiyon hakkında herhangi bir açıklama yapılmamıştır. 2012-2013 Türkoloji Projesi kapsamında Yunus Emre Enstitüsü tarafından Litvanya Vilnius Üniversitesi'ne görevlendirildikten sonra Vilnius Üniversitesi Merkez Kütüphanesi'nde ve Oryantalistik Bölümü'nün Kütüphanesi'ndeki Litvanya Tatar ve Karaim Türklerine ait dil ve folklor malzemeleri tarafımızdan tespit edilmiştir. İkinci koleksiyon ise tamamen Rusça hazırlanmıştır ve eserlerin tamamı el yazmasıdır. Fakat 22-23-24 ve 25. maddeleri hariç (syf. 156).

Karay edebiyatında; masal, hikaye, şarkı ve türkülere baktığımızda çoğu kez yiğit, gülbüz pehlivanlar öğülür ve onların Türük adlı yedi başlı ejderhaya karşı savaşları anlatılır. Karay edebiyatının başlangıç dönemleri, Avrupa özellikle Polonya kökenli edebî eserlerin Karay Türkçesine çevirisiyle başlamıştır. Ünlü *Kim Sımarlansa* şiiri XVII.yy'a ait kafiyeli bir çeviridir ve Polonyalı şair *Jan Kochanowski* tarafından Zebur'un 91. Mezmununun şiire uyarlanması ile yazılmıştır (Gökçe, 2000, s. 25).

Faruk Gökçe, 2000 yılında yayınlamış olduğu "Karay Türkçesinin Fonetigi" adlı yüksek lisans tezinde Karay edebiyatının ünlü temsilcilerini şu şekilde sıralamıştır (2000):

Karay edebiyatının önemli temsilcilerinden biri de *Saymon Kobecki'dir*. 1904 yılında Rusça yayımlanan *Grazdanka* yazısındaki daha sonra Kowalski tarafından yayımlanacak olan *Irları* (Şiirler) yer almıştır. Gençliğinde sayısız komediler yazan Kobecki'nin *Menaggen* (Haylaz) ve *Suvarlık başatet bar yazıxlarnı* (Sevhi bütün günahları unutturur) adlı oyunları Troki'de amatör tiyatrodan sahnelenmiştir. Bu oyunlar şu an sadece yaşlı kuşağın hafızasından öteye geçememektedir. Nowackiye ait olan 1905 yılında yazılmış bir diğer tiyatro eseri de *Aziz İnamlı* adını taşır. Bu eserde gerçek yaşama yakın edebi dil kullanılmış ve ilk defa bir drama uygulanmıştır. Karay edebiyatında şiir, balad ve piyes yazarlığıyla tanınan diğer bir isim de *Yokubas Malecki'dir*. *Karay Awazı*, *Onarmax*, *Karaimskoe Jizn*, *Karaimskoe Slovo*, *Mysl Karaimska* da bu döneme ait yazın hayatına önemli katkıları olan dergilerdir (syf. 29-33).

Günümüz araştırmacılarına kaynaklık etmesi ve eserlerin okunabilmesi için N. A. Baskakov A. Zajaczkowski ve S. Şapşal tarafından Karayca-Rusça-Polca sözlük hazırlanmıştır (Gülsevin, 2016, s. 282).

Karay edebiyatında ortaya koyulan eserlerde yaşamış kişilerin ölüm tarihleri tespit edilebilir. Bunu yaparken de Karayların en çok sevdikleri ağıtlardan yararlanılır.

1.5. KARAY TÜRKÇESİ

Dünya dilleri birbiriyle resmi, kültürel veya sosyal bir amaç dahilinde sözlü ya da yazılı bir biçimde sürekli ilişki içindedir (Yıldız, 2009, s. 611). Bu ilişkiler diller arasında kelime geçişlerine sahip olabileceği gibi köken bakımından da birbirlerinin yansımaları olabilir. Ancak bazı kelimeler aynı kökten gelmelerine, benzer ya da aynı seslerle ifade edilip yazılmalarına ramen kullanıldı lehçeye göre farklı anlamları karşılıyor olabilirler (Yıldız, 2009, s. 611). Karayca da diğer diller gibi başka dillerden birçok kelime almıştır. Karaycanın her üç diyalektinde ortak kullanılan alıntı kelimelerin sayısı az olmakla birlikte ortak kelimelerin Arapça, Farsça, İbranice ve Rusçadan alınan kelimeler olduğu görülmektedir. Alıntı kelimeler, kullanım sıklığına göre (*çoktan aza doğru*) sırasıyla Arapça, İbranice, Farsça ve Rusça şeklinde tespit edilmiştir (Öztürk, 2015, s. 160).

Kowalski, Batı Karaim dilinden bahsederken yaptığı araştırmalara dayandırarak şu ifadelere yer vermiştir (1929):

Batı Karaim köken olarak sadık Türk dilinden kaynağını alır. Hem kilise hem de özel yaşamda bu özellik aynıdır. Büyük Türk dili ailesinin hem Batıdan hem de Kuzeybatıdan öncü yedeğidir. Bu nedenle 18.yy' da kuzeybatıya doğru en uzak olan, büyük Türk dil ailesinin ileri düzeydeki temsilcileri, hatta batıda yaşayanlar, daha sonraları dil akrabası olan Kuman ve Macaristan çevresinde yükselmişlerdir.

Türkologlar tarafından Kıpçakçanın bir kolu olarak Batı veya Kuzeybatı ya da Karadeniz-Hazar çevresi Türk lehçeleri arasında gösterilen Karayca, aslen Kırım bölgesinde şekillenmiş olmakla birlikte, farklı 3 bölgede nispeten farklılaşmış 3 ağza ayrılmıştır (Gülsevin, 2016, s. 19-20).

Kowalski, Karayların yavaş yavaş Kırım Tatarcasından etkilendiğini bir taraftan da Osmanlı Türkçesi yazı dilinin kuvvetli bir etkisi olduğunu belirtmiştir (Kowalski, 1929). Biz de yaptığımız araştırma ve incelemede, Kırım Karaycası ile yazılan metinde kullanılan kelimelerinin günümüz Karaycasına yakın olduğunu saptamıştık.

Karayca üç ayrı ağızda teşekkül etmiştir. Troki ağzı, Haliç-Lutsk ağzı, Kırım ağzı. Bu üç ağız arasında bazı farklar vardır. Gülsevin, Troki ağzını Karayca'nın esas dili olarak kabul eder. Bunun sebebini eski yazmalar ve edebî metinlerin Troki ağzı ile yazılmasına bağlar. Kırım ağzı, zamanla Kırım Tatarcası içinde asimile olmuştur. Kırım ağzının edebî ürünleri, Troki ağzıyla yazıya geçirilmiştir (Gülsevin, 2016, s. 20).

Kowalski yapmış olduğu araştırmalara göre Polonyalılar ve Ruslar'ın geçmişlerinin bu dil olmasına rağmen bilmediklerini vurgulamıştır (Kowalski, 1929).

Musayev, Gökçe, Tekin, Dubinski Troki ve Haliç-Lutsk ağzı arasındaki farkları ortaya koymuşlardır.

1.5.1. Haliç-Lutsk Ağzı İle Troki Ağzı Arasındaki Ses Farklılıkları

Türk dillerinde vokallerin değişimleri gerek bir ayırış esasına göre (yükselme, incelme veya dudaksıllaşma), gerek iki ayırış esasına göre (yükselme ve dudaksıllaşma, yükselme ve incelme, dudaksıllaşma ve incelme), gerekse daha seyrek rastlanan üç ayırış esasına göre (yükselme, dudaksıllaşma ve incelme, yükselme, düzleşme ve incelme, yükselme, dudaksıllaşma ve kalınlaşma, yükselme, düzleşme ve kalınlaşma) tasnif edilebilir (Baskakov, 1963, s. 33). Karay ağızlarındaki ses farklılıkları aşağıdaki tabloda gösterilmiştir:

Tablo 1. Karay Ağızları Arasındaki Ses Farklılıkları

	Troki	Haliç-Lutsk
ö-e değişimi	öl-	el-
ü-i değişimi	tüvül-	tivil-
ı-e değişimi	kıl-	kel-

(kelime içinde)		
e-ä değişimi (eklerde)	kelgänlär	kelgenler
ç-ts değişimi	kamçu	kamtsu
c-dz değişimi	can	dzan
ř-s değişimi (kelime içinde ve sonunda)	kümüş eşik	kimiş esik
v-w değişimi	uvul	uwul
Troki ağzında arka damak k'sı sızmalı gırtlak sesi x'ya, Haliç ağzında genellikle orta damak k'sine dönüşür. (kelime içinde ve sonunda)	barmax	barmak
nl-ll değişimi	enli	elli
ti-ki değişimi	tiri	kiri
dI-gI değişimi	keldi	kelgi
nazal n sesi Troki ağzında y, Haliç ağzında y'ye dönüşür.	maya	mana

1.5.2. Haliç-Lutsk Ağzı İle Troki Ağzı Arasında Söz Varlığındaki Farklılıklar

Tablo 2. Karay Ağzları Arasındaki Leksik Farklılıklar

	Troki	Haliç-Lutsk
Bazı kavramlar iki ağzda farklı kullanımlara sahiptir.	inek sıyır	inek inäk
Bazı kelimeler iki ağzda farklı kullanımlara sahiptir.	sekirmäk dans sekirmek	sekirmäk sıçrama sekirmek
Bazı kelimelere tek bir ağzda rastlanır.	maxram a ölmüş bir kadının yüzüne örtülen örtü	bilg i nişanlıya verilen hediye

Yukarıda verilen tablolar Selma Gülsevin'in Karay Türkleri'nin Dili adlı kitaptan faydalanılarak yapılmıştır.

1.5.3. Karayların Alfabeleri

Karayca metinler çoğunlukla dîni içerikli olup bu metinler İbrâni alfabesi ile yazılmıştır. Bunun yanı sıra Kiril alfabesi, Litvan ve leh kaynaklı latin alfabeleri de bu alfabeler arasında yer alır.

Bugün Litvanya’da Troki ağzına dayanan Karayca eserler yayınlanmaktadır. Sovyetler birliği döneminde basılmış Karayca metinlerde Kiril harfleri kullanılmıştır (Gülsevin, 2016, s. 24).

1.5.4. Karay Türkçesinin Dil Özellikleri

1.5.4.1. Ses Bilgisi

1.5.4.1.1. Ünlüler

Karay Türkçesindeki ünlüler ve bu ünlülerin nitelikleri, Halicz-Luck ile troki ağızlarında Orta Türkçeye göre farklı gelişimler göstermektedirler. Halicz-Luck ağzında Rusçanın da etkisiyle kurallı olarak ö>e ve ü>i değişimleri meydana gelmiş, Troki ağzında normalde boğumlanma noktaları önde olan ünlülerin, boğumlanma noktalarının arka sıraya kayarak ince ünsüzlerle hece kurması sonucunda, ünlü uyumu bozulmuş yerini ünsüz uyumu almıştır. Damaksıl ünlüler Karay Türkçesinin imlâsında, gerek Lâtin, gerek Kiril esaslı alfabelerde farklı şekillerde gösterilmiştir (Gökçe, 2000, s. 41).

a ünlüsü:

Kalın, düz, geniş bir ünlüdür. Bu ünlü telaffuz edilirken, dil biraz arkaya çekilmekte, dilin ucu alt ön dişlere yaklaşmaktadır (Gökçe, 2000, s. 42). *a* ünlüsü kelime başında hiçbir değişikliğe uğramadan korunmuş kelime içinde ise ufak bir değişikliğe uğramıştır; *aytınmax* ‘itiraf’; *maşalları*; meselleri.

e ünlüsü:

Boğumlanma noktası i ile ä arasında bulunan kapalı e sesidir. Genellikle ilk hecelerde olur; *elinin* ‘halkının’; *menim* ‘benim’; *eçkü* ‘keçi’(Gülsevin, 2016, s. 33).

ä ünlüsü:

İnce, düz, geniş bir dil-damak ünlüsüdür. Bu ünlü Türk lehçelerinden; Azeri, Türkmen, Uygur, Tatar, Başkurt, Kazak, Gagavuz Türkçeleriyle bazı Özbek ağızlarında görülen “*a-e*” arası bir ünlüdür. Kelime başında bulunmaz.

Kowalski açık /ä/ ünlüsünün sadece vurgusuz hecelerde ortaya çıktığını tespit etmektedir; *ürägimnin* ‘yüreğimin’; *dädä* ‘amca’ (Gökçe, 2000, s. 43).

ı ünlüsü:

Art, dar, düz bir sestir; *yızları* ‘izleri’; *saruvlarımnu* ‘emirlerimi’ (Gülsevin, 2016, s. 33).

i ünlüsü:

Ön, dar, düz bir sestir; *biyliknin* ‘devletin’; *tirliknin* ‘hayatın’ (Gülsevin, 2016, s. 33).

o ünlüsü:

Kalın, yarı geniş, yuvarlak bir dudak ünlüsüdür. Türkçe kelimelerde ilk hecenin dışında kullanılmaz. O.T. “o” sesi K.T. “u” sesi ile değişir. Bu karakteristik bir özelliktir. Karay Türkçesinin her iki ağzının da bu değişime uydukları görülmektedir; *ortu* ‘orta’; *ot* ‘ot; ateş’; *otun* ‘odun’; *sogı*-‘soğumak’ (Gökçe, 2000, s. 47).

ö ünlüsü:

Yarı geniş, yuvarlak, ince bir dudak ünlüsüdür (Gökçe, 2000, s. 49). Kimi metinlerde *kapalı e* kimi metinlerde *io* arası bir ses olarak görülür; *ölümgä* ‘ölüme’; *söznün* ‘sözün’.

u ünlüsü:

T.T.’nde bulunan u ünlüsü gibidir (Gökçe, 2000, s. 56). Art, dar, yuvarlak bir sestir *uç*- ‘uçmak’; *boguz* ‘boğaz’; *xayıfsunğun* ‘merhamet et’ (Gülsevin, 2016, s. 33).

ü ünlüsü:

Ön, dar, yuvarlak bir sestir; *üvünün* ‘evinin’; *tülpan* ‘lale’ (Gülsevin, 2016, s. 33).

Tablo 3. Ünlülerin Nitelikleri

	DÜZ		YUVARLAK	
	Geniş	Dar	Geniş	Dar
Kalın	a	ı (y, í)	o	u
İnce	e, ä	i	ö	ü

Bu olay Karay Türkçesinin her iki ağzında da bu şekilde görülmektedir. Çünkü bu ağızlarda ünlüler değil ünsüzler değişim göstermektedir. bu belirtmiş

olduğumuz yargıyı yukarıda belirtmiş olduğumuz ses farklılıkları ve söz farklılıkları kısmından inceleyebilirsiniz.

1.5.4.1.2. Ünlü Uyumları

Türkçe kelimelerde, kelimenin ilk hecesinde kalın bir ünlü varsa, diğer hecelerde de ince ünlü bulunmasına kalınlık-incelik ya da büyük ünlü uyumu denir. Karay Türkçesinde, Türkçe kelimelerin bu kurala büyük ölçüde uydukları görülür. Troki ağzında şimdiki zaman kipinin çekiminde, ekleşmiş şahıs zamirlerinin, eski Kıpçakçaya göre ilerleyici ünlü benzeşmesi yoluyla kalınlık-incelik uyumuna girdiği, Halicz-Luck ağzında ise uyum dışı kaldığı görülmektedir (Gökçe, 2000, s. 60).

Haliç: basında, bermebiz, kaytaramen, artabiz

Troki: tenrimiznin, sımarladı, kutxarmammın, yalbarabız

Karay Türkçesinin her iki ağzında da ağırlıklı olarak Arap, Fars, İbranî ve Rus dillerinden alınma kelimelerin sayısı hayli fazladır. Alınma kelimelerde genel olarak kelimelerin aslına bağlı kalındığı görülse de yer yer ilerleyici ve gerileyici ünlü benzeşmeleriyle uyum aykırılığının ortadan kaldırıldığı görülmektedir (Gökçe, 2000, s. 64).

1.5.4.1.2.1. Damak Uyumu (Önlük Artlık Uyumu)²

Türkçe bir kelimenin ilk hecesinde art sıradan ünlü varsa kelimenin diğer hecelerinde de art sıradan ünlüler, ilk hecesinde ön sıradan bir ünlü varsa kelimenin diğer hecelerinde de diğer sıradan ünlüler bulunur. Önlük-artlık uyumu Karayca'da büyük ölçüde korunmuştur: *özüydan* 'kendinden', *ulanlarımızı* 'çocuklarımızı'.

Damak Uyumuna Aykırı Kullanımlar

1) İlk ünsüzü y olan ekler *a* ünlüsü ile biten kelimelere eklendiklerinde, kelimenin son ünlüsü olan *a* sesini *ä* haline getirmektedir. Bazen de, bünyesinde y ünsüzü bulunan ekler ünlü uyumunun dışında kalarak sadece *ä* ünlüsü barındırmaktadırlar. Ünlü uyumu y sesinin yanında incelme yönünde bozulduğu bu durumlarda ünlü uyumunu bozan *äy* sesi grubundan sonra gelen heceler

² 'Damak Uyumu' adlı başlıktan 'ses olayları' adlı başlığa kadar ele alınan bölümde Selma Gülsevin'in *Karay Türklerinin Dili* adlı eserden yararlanılmıştır. Bkz. a.g.e s. 36-40

kelimenin kök ya da tabanındaki art sıradan ünlülere uyarak devam eder: *tuysäydıyız; kalträydırlar.*

2) Şimdiki zaman eki, ünlü ile biten kelimelere /-y/ şeklinde gelir. Eğer kelimenin sonundaki ünlü /a sesi ise, şimdiki zaman eki olan /y/ sesi inceltici etki yaparak /ä/ haline getirir: *sanäym; aşäyt.*

3) İkinci teklik şahıs iyelik eki olan /y/ (<η), eklendiği kelimenin sonunda /a/ sesi varsa onu /ä/ haline getirir. Şart çekiminde ikinci teklik şahıs için kullanılan /y/ (<η) sesi, ekin /a/ ünlüsünü /ä/ yapar: *anäy; atäy.*

4) Şart çekimindeki ikinci teklik şahıs için kullanılan /y (<η) sesi, eklendiği kelimenin sonunda /a/ sesi varsa onu /ä/ hâline getirir: *astrasäy; çağırsäy; sorsäy; tuysäydıyız.*

5) *-adoğan/-ädoğan* morfeminin başında bulunan zarf fiil eki ünlü ile biten fillere eklenirken *-ydoğan* şekline girer. Buradaki /y/ sesi kelimenin sonundaki /a/ ünlüsünü incelterek /ä/ haline sokar: *tünläydoğon; toxtäydoğon; kaynäydoğon.*

6) Yapısında /y bulunan *+läy* eki her şartta /ä/ ünlüsü ile kalıplaşmıştır. Bu yüzden, art sıradan ünlülü kök ve tabanlara geldiğinde de *+läy* şeklinde olduğu için ünlü uyumunu bozar: *buläy; bağatirläy.*

7) Bünyesinde /y sesi bulunan /-ğäy/ /-ğay/ /-xäy/ /-xay/ eki ünlü uyumuna uyduğu halde bazı örneklerde art sıradan ünlülü kök ve tabanlara bile *-ğay* şeklinde gelebilmektedir: *tutmağäylar; yalbarğäy.*

8) *+çäx* eki sadece ön sıradan ünlülü olarak kullanıldığı için ünlü uyumuna aykırı örnekleri vardır: *sığıççäx; yırçäx; ançäx.*

9) Vasıta durumu *+bä* /*+ba* morfemi “*kiyovbä*” örneğinde kelimenin son hecesine uymamıştır.

10) Aslında birleşik bir fiil olan yeterlilik fiili, ünlü ile biten fiillerde sadece-yal- şeklinde kullanılmaktadır: *Tüzüyalmägeydim; töläyalmiydoğondır*

11) Genelde ünlü uyumuna uydukları hâlde, bazı durumlarda uyum dışı kullanılmış olan başka eklerde vardır: *yüzün; közüya; körmiydirilar.*

12) Bazı Türk dili asıllı kelimelerde de uyum bozuktur: *kiyov; kayıkta.*

Alıntı Kelimelerde Damak Uyumu

1) Arapça ve Farsça alıntı kelimelerin bazıları ilerleyici ve gerileyici benzetmelerle önük-artlık uyumuna sokulmuştur: *baxça* < Far. *bağçe*; *xabar* < Ar. *haber*.

2) İbranice, Rusçadan vb. alınan kelimeler genellikle asli şekillerini korumuştur. Dolayısıyla ünlü uyumuna uymayanları vardır: *valüta* < Rus.; *täläviziya* < Rus.; *alhem* < İbr. *Debexa* < İbr.

1.5.4.1.2.2. Dudak Uyumu (Düzlük-Yuvarlaklık Uyumu)

Türkçe bir kelimenin ilk hecesinde düz ünlü varsa takip eden hecelerin ünlüleri de düz olur. İlk hecede yuvarlak bir ünlü varsa takip eden hecede düz-geniş veya dar- yuvarlak bir ünlü bulunur.

Karaycada dudak uyumu da vardır, ancak damak uyumu kadar kuvvetli değildir: *boluşluğuba*; *eşitkin*; *ortamızda*.

Dudak Uyumuna Aykırı Kullanımlar

Dudak ünsüzlerinin etkisiyle düz ünlüler yuvarlaklaşabilir (dudaklılaşabilir):

1) v (<<g) ünsüzünden kaynaklanan dudaklılaşmalar: *avuz*<< *agız*; *avurrax*<< *agırrak*.

2) m ünsüzünden kaynaklanan dudaklılaşmalar: *kamçu*

3) b (< p) ünsüzünden kaynaklanan dudaklılaşmalar: *tabu*; *kabun-*

4) /y/ ünsüzünün etkisiyle kelime sonundaki geniş ünlüler daralabilir. Bu tür kelimelerin önceki hecesi, eğer dudak ünlüsü ise uyum bozulmuş olur: *körmiydirläar*.

5) Tüm bunların yanı sıra bazı eklerde de dudak uyumuna aykırılıklar gözükmektedir: *çox*; *dogon*; *ov*; *ovlan*.

6) Karay Türkçesinde yer yer geniş ünlülerin darlaştığı, dar ünlülerin genişlediği, düz ünlülerin yuvarlaklaştığı, kalın ünlülerin inceldiği ve ince ünlülerin kalınlaştığı kelimeler görülür. Bu kelimeler bazen iki ağız arasında görüldüğü gibi tek bir ağız içinde de görülebilir: *yiwretkiydi* < *yiwretkeydi*, *oyunçox* < *oyunçux*, *sunduk* (T) < *sandûk* (Ar.), *tuvdursey* < *tuvdursay*, *xamila* (T) → *xamila* (H) → *hamile* (Ar.)

1.5.4.1.3. Ünlülerde Görülen Ses Olayları

1.5.4.1.3.1. Ünlü Düşmesi

karvaş < karavaş yanğıy < yanğı+ay

klägeydim < klägey edim sozlamiydirlar < sozlämäyädirlär

/ı/ ünlüsü Troki ağzında genellikle orta hece düşmesine; Halicz-Luck ağzında ise sık sık bildirme eki ve görülen geçmiş zaman ekinin ünlüsü durumundayken düşer: yeber- (T) yeber- (H) iyaber- (OTü.); yiraklandlar < yiraklandılar aytad < aytadır; ekside < ekiside; oynaredler < oynarediler; buyurdlar < buyurdular; ornun < orunun; köpsü < köpüsü; çüvra < çevüra

1.5.4.1.3.2. Ünlü Türemesi

şahar < şehir (Far.); xayıf < hayf; akıl < akl (Ar.); resim < resm (Ar.); xucura < hucre (Ar.); ömür < umr (Ar.)

1.5.4.1.3.3. Ünlü Birleşmesi

tabalı < tapa alır; tabalmaslar < tapa almazlar; touduralmassın < toydura almazsın

1.5.4.1.4. Ünsüzler

Ünsüzler soluğun ses yolunda bir engelle karşılaşmasıyla çıkan seslerdir. Karay Türkçesi üzerine yapılan çalışmalarda, araştırmacıların ünsüzlerin sayısı üzerine bir birlikteliğe varmadıkları görülmektedir.

Troki ağzındaki ünsüzlere bakacak olursak; bu ağız üzerine ilk çalışmaları yapan Kowalski, Troki ağzında 24 ünsüz tespit etmiştir. Pritsak 24 ünsüz olduğunu belirtmiştir. Bu sesler arasına her iki araştırmacı da /w/ ünsüzünü kabul etmiş fakat /ts/ ünsüzüne yer vermemişlerdir. Firkovičius tarafından çıkarılan gramerde, bu ağız için 22 ünsüz tespit edilmiştir. Firkovičius ise diğerlerinden farklı olarak /ŋ ve dz/ sesine yer vermemiştir. Halicz- Luck ağzında ise ünsüzler değişkenlik göstermektedir. Musayev, bu ağızda 21 ünsüzün varlığını tespit etmiştir. Pritsak da 21 ünsüzden söz etmekte fakat Musayev' den farklı olarak /ŋ/ ünsüzünün kullanıldığını, buna karşın /h/ ünsüzünün yer almadığını söylemektedir (Gökçe, 2000, s. 75).

Karay Türkçesinde ünsüzlerin çok fazla değişkenlik göstermesini henüz edebî dil haline gelememesine ve çok fazla başka dillerin etkisi altında kalmasına, etkisi

altında kaldığı bu dillerin ünsüzlerini kendi alfabelerine alıp almamaları konusunda yaşadıkları kararsızlığa bağlayabiliriz. Öyle ki bu sebep ağız farklılıklarından da ortaya çıkmış olabilir. Türkologlar Karayca metinler üzerine yaptıkları çalışmalarda ünsüz konusunda bir bütünlüğe varamamışlardır. Bu sebeple belki de bir eserin farklı kişilerce ünsüz değişiklikleri ile yani farklılıklarla okunduğunu görmek mümkün olabilir.

Tablo 4. Karay Ağzlarında Ünsüzler

Troki ağızındaki ünsüzler (25)	b, c, ç, d, f, g, ğ, h, x, j, k, l, m, n, η, p, r, s, ş, t, v, y, z, ts, tz
Halicz- Luck ağızındaki ünsüzler (21)	b, dz, ts, d, f, g, ğ, h, x, k, l, m, n, p, r, s, ş, t, w, y, z

Dudak Ünsüzleri

Çift dudak ünsüzleri: b, m, p, w

Diş-dudak ünsüzleri: v, f

Diş Ünsüzleri

Diş: d, n, s, t, ts, z

Diş-damak: c, ç, j, dz, ş

Damak Ünsüzleri

Ön damak Ünsüzleri: l, r, y, g, k

Arka Damak Ünsüzleri: ğ (ğ), k, x, η

Bu ünsüzlerden /c/ ünsüzü troki ağızında mevcutken Halicz-Luck ağızında /dz/ ünsüzü ile değişmiştir. /ç/ ünsüzü Troki ağızında alıntı kelimelerin dışında korunurken, Halicz-Luck ağızında Rusçanın etkisiyle /ts/ ünsüzüne değişmiştir. /ts/ ünsüzü için kimi zaman metinlerde /c/ ünsüzü kullanılmıştır. /ç/ ünsüzü Troki ağızı ile ilgili kimi metinlerde /cz/ işaretiyle karşılanmıştır. Karay Türkçesinde /h/ ünsüzünün varlığını ise sadece Musayev savunmaktadır. /x/ ünsüzü bazı Türkçe kelimelerde -k-, -k- > -x, -x- şeklinde görülmektedir. Bunun yanı sıra /j/ ünlüsü ise sadece alıntı kelimelerde karşımıza çıkar. /η/ sadece Troki ağızında bulunan bir sestir. Karay Türkçesinin Panavey ağızında bu ünsüz /l/ ile değişebilmektedir (Gökçe, 2000).

1.5.4.1.5. Ünsüzlerde Görülen Ses Olayları

1.5.4.1.5.1. Ünsüz Düşmesi

Başta Ünsüz Düşmesi

/h/ ve /y/ harflerinde görülmektedir: *igit* < *yigit*; *anuz* < *hanuz* (Far.) (Gülsevin, 2016: 42).

İçte Ünsüz Düşmesi

Karay Türkçesinde, Oğuzca için karakteristik bir özellik olan /G/ ünsüzünün düşmesi olayı bazı kelimelerde düşme şeklinde olurken bazı kelimelerde /v/ ünsüzüne dönüşme şeklinde görülmektedir: *uru* < *ugru*; *tamax* < *tamgak* (Gülsevin, 2016, s. 42).

Sonda Ünsüz Düşmesi

/g/ ünsüzü kelime sonunda bazen düşer: *sarı* < *sarig*; *ullu* < *ulug* (Gülsevin, 2016, s. 42).

Ekleşme Sürecinde Ünsüz Düşmesi

Sonu /k/ ile biten kelimeye /ç/ ile başlayan bir ek geldiğinde sondaki harfin düşmesi Türk dilinde görülen bir değişimdir. Bu olay Karaycada da aynı şekilde görülmektedir: *balıçax* < *balıkçax* (Gülsevin, 2016, s. 43).

1.5.4.1.5.2. Ünsüz Türemesi

- **t < Ø** : çekirtkä < çekürge
- **v < Ø** : tarazuv < terazu (Far.)
- **-k < Ø**: kibik < kibi < kipi

1.5.4.1.5.3. Ünsüz Tekleşmesi

- **b < bb** : çebäar < cabbar (Ar.)
- **n < nn** : sünet < sunnet (Ar.)
- **r < rr** : sırimı < sırr+ımı (Ar.)
- **v < vv** : kuvat < kuvvet (Ar.)

1.5.4.1.5.4. Ünsüz İkizleşmesi

- **ss << s**: issi < isig
- **mm << ğm** : hammeşa < hemişe (Far.)

1.5.4.1.5.5. Ünsüz Göçüşmesi

- **lm < ml:** çölmäk < çömläk
- **mğ < ğm:** yamğur < yağmur

1.5.4.1.5.6. Ünsüz Değişmeleri

Tonlulaşma

Ses tellerinin ciğerlerden gelen havayı titreştirmesi ve ton vermemesi; ünsüzlerin boğumlanma sırasında titreşimlerini kaybederek, tonsuzluk niteliği kazanması olayıdır (Gökçe, 2000).

- **c > dz değişimi:** Halicz-Luck ağzında kurallaşmıştır: *dzomart (T) < cevanmerd (Far.)*.
- **f > v değişimi:** Çok yaygın olmayan bir değişimdir: *kevillen (T) – kefillen (Far.)*.
- **k > ğ değişimi:** Genellikle kelime sonunda tonsuz ünsüzle biten kelimelere, ünlüyle başlayan eklerin gelmesiyle oluşur: *ağaredler (T) < akar ediler (T)*.
- **k > g değişimi:** *birliğimizni < birlikimizni; ölmägi < ölmäki*.
- **p < b değişimi:** Daha çok Türkçe kelimelerde, kelime sonundaki tonsuz ünsüzlerin, ünlüyle başlayan ekler alması sonucu oluşur: *kebisi < köpüsü; tubu < tüpü*.
- **s > z değişimi:** *almaz < elmas (Ar.)*.

Tonsuzlaşma

- **b > f değişimi:** *giläf < gülâb (Far.)*
- **b > p değişimi:** *taspol- < tasbol*
- **c > ts değişimi:** *tsimat < cemaat (Far.)*
- **d > t değişimi:** Çoğunlukla alıntı kelimelerde görülür: *şâğat < sâyed (Far.)*.
- **ğ > k değişimi:** *kammazla < ğammâz*.
- **ğ > x değişimi:** *baxça < baxtsa*.
- **j > ç değişimi:** *açdağa < ajdarha (Far.)*.
- **z > s değişimi:** *sincir < zencir (Far.); kormässin < körmäzsin*.

Sızıcılaşma

Patlayıcı ve akıcı ünsüzlerin çeşitli sebeplerle sızıcı ünsüz haline gelmesine sızıcılaşma denir.

- **h > ğ değişimi:** ğammeşa < Hemîşe (Far.)
- **p > f değişimi:** faşman < peşimân (Far.)
- **s > ř değişimi:** aşayış < âsâyiş (Far.)
- **ę < ğ değişimi:** sağat < saat (Ar.)

Süreksizleşme

Akıcı veya sızıcı olaral çıkan, yani sürekli söylenebilen bir ünsüzün patlayıcı ve kapanmalı, yani süreksiz söylenen bir ünsüze dönüşmesidir.

- **f > p değişimi:** kopta (T.) < kûfte (Far.)

Sürekli Ünsüzler Arasındaki Değişimler,

- **l > r değişimi :** kızıray- (T.) < kızılray- (Far.)
- **r > l değişimi :** fläřtä (T.) < ferişte (Far.)
- **y > ğ değişimi :** şağat (T.) < şâyed (Far.)

1.5.4.2. Şekil Bilgisi

1.5.4.2.1. İsim

1.5.4.2.1.1. Çokluk Eki +lAr

İsimlerin birden çok olduğunu belirtmek için kullanılır. Son hecesi art sıradan ünlülü olan kelimelerde; *kılıçlar, bıçaxlar, Karaylar...* şeklinde görülürken, Son hecesi ön sıradan ünlülü olan kelimelerde; *kiyitläri, çeçäklär...* şeklinde bulunmaktadır (Gülsevin, 2016, s. 49). Eski Türkçede nulunan +An çokluk eki kalıplaşmış olarak T.T.'nde devam ettiği gibi Karay Türkçesinde de yer almış, fakat bu sadece bir örnekle sınırlı kalmıştır: *elän → insanlar*

1.5.4.2.1.2. İyelik Ekleri

Tablo 5. İyelik Ekleri

		Teklik	Çokluk
1.	kişi	+Im anamnın; uvlum	+(I)mIz Tenrimiz; kutxaruvçumuz
2.	kişi	+I(y) katıyda; körküy	+(I)yIz kenasayız; ulanlarıyızın
3.	kişi	+(s)I(n)+ tilinin; Tenrisi	+(s)In Tenrisi; arasında +lArI(n) yuluvçuları

1.5.4.2.1.3. Hâl Ekleri

Yalın Hâl

İsimlerin yalın hâl çekimi için özel bir ek kullanılmamaktadır(Gülsevin, 2016, s. 51).

Çalğı da *orax-* enk bağarax ‘Tırpan ve orak en değerlidir(Gülsevin, 2016, s. 241).’

İlgi Hâli

İyelik eki almış bir ismin ait olduğu veya onun sahibi olan şeyi gösterir. Belirtili tamlama oluşturur(Gülsevin, 2016, s. 51).

Tablo 6. İlgi Hâli Ekleri

+nIn: hem ünlü hem ünsüz ile biten kelimelere gelir.	Şelomon+un; adam+nın; yılısuv+nun
+In:	sen+in; an+ın
+im	men+im

Yükleme Hâli

Tablo 7. Yükleme Hâli Ekleri

+nI: İsimlerd, çokluk zamirlerde, I. ve II. kişi iyelik ekleri üstünde bu şekil kullanılır.	uvlumuz+nu; sıçanlar+nı; kişi+ni
+I: Teklik kişi zamirlerinde görülür.	men+i; an+ı; sen+i
+Ø: III. Kişi iyelik ekleri üzerinde kullanılır.	barısın+Ø; bahasın+Ø

Yükleme hâli nesnelere belirli hâle getirir, bazen T.T.’nde yönelme hâli ile çekimlenen yapılarla aynı işlevde kullanılır ve T.T.’nde “bayram günü”, “cumartesi günü” gibi tamlamalar Karaycada +nI eki ile yapılır “şabbat künnü” vb. (Gülsevin, 2016, s. 53).

Yönelme Hâli

Tablo 8. Yönelme Hâli Ekleri

+KA (+xa, +kă, +ğa, +gä)	uruş+xa; biyik+kă; stol+ğa; Tenri+gä
+A (+a, +ä)	aytmaxlarım+a; özüyă
+ar	anar; bunar

Yönelme Hâlinin Görevleri:

- Yönelme, yaklaşma bildirir.
- ...*için* anlamı veren zarflar yapar.
- Bugün T.T.'nde bulunma hâli ile çekimlenen yapılarla aynı işlevde kullanılmıştır.
- Bugün T.T.'nde belirtme hâli ile çekimlenen yapılarla aynı işlevde kullanılmıştır.
- Bugün T.T.'nde vasıta hâli ile çekimlenen yapılarla aynı işlevde kullanılmıştır (Gülsevin, 2016, s. 55,56).

Bulunma Hâli

Karaycada kelimenin son ünsüzüne ve ünlü uyumuna göre dört şekilde çekimlenmiştir (Gülsevin, 2016, s. 56).

+**DA**: bostanda; keçädä; bankta; kayiktä

Bulunma Hâlinin Görevleri

- Bulunma, yer bildirir.
- Bugün T.T.'nde yönelme hâli ile çekimlenen yapılarla aynı işlevde kullanılmıştır.
- Zarflar yapar.
- Sıfat-fiil eklerinin üstüne gelerek birleşik zarf fiil eki yapısı kurar. Birleşik zarf-fiil eki oluşturulan yapılarda iyelik eki kullanılmış olanlar da vardır.
- Zaman bildiren kelimelerin üzerinde zarflar yapar.

Ayrılma Hâli

+**DAn**: kırıydan; bizdän; başaktan; kümüştä

Ayrılma Hâlinin Görevleri

- Ayrılma, çıkma bildirir.
- ...+dAn beri fonksiyonunu üstlenir.
- ...+dAn dolayı fonksiyonunda kullanılır.
- Karşılaştırma yapar.
- Bir bütünün parçasını bildirir.
- Hangi şehirden, ülkeden, nereli olduğunu bildirir.

- Bugün T.T.'nde vasıta hâli ile çekimlenen yapılarla aynı işlevde kullanılmıştır.
- Bugün T.T.'nde yönelme hâli ile çekimlenen yapılarla aynı işlevde kullanılmıştır (Gülsevin, 2016, s. 58,59).

Vasıta Hâli

+bıla : suv bıla; tüzlär bıla

+bA : suvba; konağıba; keçäbä (Gülsevin, 2016, s. 61)

Eşitlik Hali

+çA : kolayça; neçä (Gülsevin, 2016, s. 61)

1.5.4.2.1.4. İsimlerde Soru

Soru morfemi 'mA' önündeki kelime ile arasına çizgi işareti konularak ayrılır. Ünsüzü, diğer bazı Kıpçak lehçelerinde eklendiği kelimenin son ünsüzüne göre değişmesine rağmen, Karaycada daima 'm' iledir. Ünlüsü ise ünlü uyumuna uymasına rağmen, hem kalın hem ince hem de düz ve yuvarlak şekilleriyle kullanılabilir (Gülsevin, 2016, s. 61)

1.5.4.2.1.5. İsim Yapma Ekleri³

İsimden İsim Yapma Ekleri

Karay Türkçesindeki isimden isim yapma ekleri Gülsevin 2016'dan hareketle şöyle tablolandırılabilir:

Tablo 9. İsimden İsim Yapım Ekleri

+ (ş)Arı (ş)Ar: Sıfat olarak kullanılır.	beş+ări toxsan+arı
+ çA: Benzerlik, eşitlik fonksiyonu taşır.	Karay+çä (dil isimleri yapabilir.)
+ çA: Dışılık bildirir(?).	dost+ça; biy+ça
+ çAk: Küçültme, sevgi, araç gereç yapar.	bulut+çox; balı+çäx
+ çI: Meslek adı ve özelliği taşıma anlamı yapar.	elik+çi; kavğa+çı; yol+çu
+ dAş: Ortaklık, birliktelik anlamı katar.	karın+daş; yol+daş
+ ğaç: tek örnekte bulunur.	yalan+ğaç
+ gä	öz+gä
+ GInA	kız+ğına; yaz+ğına
+ iy (<iye):	üb+iy; yub+iy
+ ka: Dışılık bildirir(?).	ağalıç+ka

³ Oluşturulan tabloda yer alan bilgiler Gülsevin, (2016)' dan yararlanılarak hazırlanmıştır.

+ GI : Aitlik ifade eden kelimeler yapar.	burun+ğı; son+ğu
+ IEy : Gibi veya zaman anlamı katar.	xayıfsunğan+lây; kammaz+lây
+ II : Bir özelliğe sahip olma, kendinde bulundurma anlamı katar.	alğış+lı; körk+lü
+ IIK : İsimlere eklendiğinde ‘bir şey için’ anlamı, bitkiler için kullanıldığında ‘yetiştigi ağaç’, vasıf gösteren sözlere eklendiğinde ‘bir şey olma hâli’ anlamı katar.	incir+lik; sirin+lik; yuvaş+lıx
+ (I)nçI : Sıra sayıları yapar.	altı+nçı
+ Ov (< + AGU)/ + OvIAn (< AGU+IAn): Topluluk sayıları yapar.	dört+öv; beş+övlän
+ rAk : ‘Daha’ anlamı katar. Abartma ya da küçültme.	kiçi+rak; tentäk+räk
+ sa : Tek örnekte vardır ve araç gereç ismi yapar.	boyun+sa
+ sI : ...+ sI birlikte ve ... olarak anlamında kelimeler yapar.	ayrıx+sı; dört+sü
+ sIz : Bir şeyin bulunmadığını gösteren kelimeler yapar.	bilüv+süz; duşmanlıx+sız

Fiilden İsim Yapma Ekleri

Karay Türkçesindeki fiilden isim yapma ekleri Gülsevin 2016’dan hareketle şöyle tablolastırılabilir:

Tablo 10. Fiilden İsim Yapma Ekleri

- (Uv) : Çeşitli soyut isimler yapar.	astrav; korx-uv
- (IK) : Yapılmış, bitmiş; bir işin ürünü olma; bir iş için, anlamında kelimeler yapar.	aç-ıx; sın-ıx; yaz-ıx
- AK : Araç-gereç isimleri, çeşitli soyut somut isimler yapar.	biç-ax; or-ax
- (U)vçU : -y(A)n işevli kelimeler yapar.	alda-vçu; töra-vçu; işla-vçu
- ıç : Soyut anlamlı kelime yapar.	ayır-ıç
- ın : Soyut anlamlı kelime yapar.	yaşır-ın
- max , - mäk : Soyut ve somut anlamlı kelimeler yapar.	aytın-max; kes-mak
- (I)ş : Fiilden somut ve soyut isimler yapar.	bax-ış; bit-iş
- ät : Fiilden hastalık ismi yapar.	öl-at
- mIş :	tuv-muş; tiril-miş
- çI :	tam-çI
- I :	öl-ü; kat-ı
- üm :	öl-üm
- KIç : Araç-gereç isimleri yapar.	bas-xıç; aç-xıç
- ki :	yet-ki

-(A)r: Somut ve soyut isimler yapar.	kayna-r; suv-ar
-ş: Fiilin sonunda ortaya çıkan durumu gösteren isimler yapar.	tala-ş; ukşa-ş
-in: Fiilin bildirdiği işi yapan anlamında isim yapmıştır.	kel-in
-xu:	kus-xu
-ma:	aşa-ma
-(I)t:	kiy-it
-vüç: Araç-gereç ismi yapar.	bekla-vüç
-tı: Araç-gereç ismi yapar.	kıp-tı

1.5.4.2.2. Sıfat

Vasıf isimleri bir ismin önünde kullanıldıklarında sıfat görevini üstlenmiş olurlar. Bunların dışında, isimler ve fiiller bazı ekleri alarak da sıfat görevini üstlenebilirler (Gülsevin, 2016, 67).

Sıfatlar **+rAk** ve **enk** ekleri ile derecelendirilmiş olur ve en, daha gibi anlamlar kazanır (Gülsevin, 2016, 67).

1.5.4.2.2.1. Niteleme Sıfatları

Vasıf gösteren sıfatlardır: *Tenri yaratuvçum da yuluvçum* ‘yaraticım ve koruyucum olan Tanrı’.

1.5.4.2.2.2. Belirsizlik Sıfatlar

Kesin bir miktar ve özellik göstermeyen sıfatlardır: *Sansız* haberlerden başım buruldu. ‘*Sayısız* haberlerden başım döndü.’

1.5.4.2.2.3. Sayı Sıfatları

Asıl Sayı Sıfatları

bir, eki, on eki, min

Sıra Sayı Sıfatları

eki+nçi kapçux; üç+ünçü bala

Kesir Sayı Sıfatları

yartı keçede nindi ‘gece yarısında’

Üleştirme Sayı Sıfatları

+Ar ya da +ArI eki ile yapılır. Paylaştırma gösteren sıfatlar yapabildikleri gibi isim olarak da kullanılabilirler.

Men har küm *üçär* for çomunam. ‘Ben her gün *üçer* kez yıkıyorum.’

1.5.4.2.2.4. İşaret Sıfatları

Bir ismi işaret ederek belirten sıfatlardır. Karayca da işaret sıfatı olarak *bu*, *oşol*, *ol*, *uşpu* kullanılmaktadır.

Ol şatır, ol çebär kündä süvürim ‘O neşeli o hoş günde sevgilim’

1.5.4.2.3. Zamir

Karay Türkçesinde kullanılan zamirler, Eski Türkçenin özelliklerinin korur ve özellikle de Kıpçak ve Karluk grubu özelliklerini taşır (Direkçi, 2006, s. 276).

1.5.4.2.3.1. Şahıs Zamirleri

Tablo 11. Şahıs Zamirleri

yalın	ilgi	yükleme	yönelme	bulunma	ayrılm a	vasita
men	menim	meni	maya- ma	mendä	mendä n	menim bä menim bıla
sen	senin	seni	saya-sa	sendä	sendän	seninb a senin bıla
ol-oşol	anın	anı	anar	anda	andan	anınba anın bıla
biz	biznin	bizni	bizgä	bizdä	bizdän	biznin bä biznin bıla
siz	siznin	sizni	sizgä	sizdä	sizdän	siznin bä siznin bıla
alar	alarnın	alarnı	alargä	alarda	alarda n	alarba alar bıla

1.5.4.2.3.2. İşaret Zamirleri

Tablo 12. İşaret Zamirleri

yalın	ilgi	yüklem e	yönelm e	bulunm a	ayrılma	vasıta
bu bular	bunun	bunu bularnı	bunar	bunda	bundan	bununba bunun bıla
ol alar	anın aların	anı aların	anar alarğa	anda alarda	andan	anınba anın bıla alar alar bıla
oşol					alardan	
bere			bere beregä berek			
ara~a rä			ara~arä			

1.5.4.2.3.3. Belirsizlik Zamirleri

İncelemiş olduğumuz metinlerde tespit edilen belirsizlik zamirleri şunlardır; *bar, barları, barısı, barıba, barça, birda, biri, gar birimiz, birin, kim, kumu, birsi, nemet, nersa, şey, bera, özga, neni*.

Gülsevin'in tespit etmiş oldukları ise; *bar, bir, bütün, ekinçi, har bir, nega, nemadan, nemed, nemet, neni, özga* (Gülsevin, 2016, s. 74).

Hem bizim hem Gülsevin'in incelemiş olduğu metinlerde bir iki kelime hariç farklı bir kelimeye rastlanmadığı görülmektedir.

Bazı birleşik yapıda olanlar da belirsizlik zamiri oluşturmak için kullanılmıştır. *Zamir+es* ve *zamir+de*. “*es*” yapısı ile kurulmuş olanlar ‘*bir şey*’ anlamı katar. ‘*de*’ yapısı ile yapılanlar ise yokluk bildirir: *kaydan-es; kimni-es kişi-de; bir-de* (Gülsevin, 2016, s. 75).

İncelenmiş olan metinde ‘*ze*’ şeklinde kelimelere eklenmiş bir son takı görülmektedir. Bu kelimenin de ‘*es*’ ve ‘*de*’ yapısı ile benzerlik gösterebileceği olası bir ihtimaldir. Fakat *z-j* değişiminden kaynaklanan bir sebebe dayandıracak olursak da *ze* ‘ama, fakat, çünkü’ anlamlarına karşılık gelmektedir: *toz-ze; koday-ze*.

1.5.4.2.3.4. Soru Zamirleri

Karay Türkçesinde ne, kim ve kay kelimeleri soru zamiri olarak görülmektedir: *ne için kursaxta ölmadim (?)*; *kim uturu turdu (kim karşı durdu)*

1.5.4.2.3.5. Dönüşlülük Zamiri

Karayca'da dönüşlülük zamiri 'öz' kelimesidir.

1.5.4.2.4. Zarf

Bilindiği gibi klasik gramerlerimizde zarfın fonksiyonu için genel olarak fiil, sıfat ve zarfı açıklayan ve tüm bunları tavsif eden kelimelerdir.

1.5.4.2.4.1. Zaman Zarfları

ingirga deyin 'akşama kadar'

1.5.4.2.4.2. Yer ve Yön Zarfları

üvga dera 'eve kadar'

1.5.4.2.4.3. Tarz Zarfları

barın birdan tölarmin 'hesabı istiyorum'

1.5.4.2.4.4. Miktar Zarfları

'*azğına, enk, bitrax*' vb. kelimeleri ile yapılmaktadır.

1.5.4.2.4.5. Soru Zarfları

'*neçik, neba, kaçan*' vb. kelimeleri ile yapılmaktadır (Gülsevin, 2016, s. 77-79).

1.5.4.2.5. Fiil⁴

1.5.4.2.5.1. Şahıs Ekleri

Zamir Kökenli Şahıs Ekleri

Belirsiz geçmiş zaman, şimdiki zaman, geniş zaman, gelecek zaman, istek kipi çekimlerinde zamir kökenli şahıs ekleri kullanılır.

	teklik	çokluk
1. şahıs	-mIn -m	-bIz

⁴ Fiiller bölümü oluşturulurken Gülsevin 2016, Öztürk 2015, Korkmaz 2014, Kocaoğlu 2006' dan yararlanılmıştır.

2.	şahıs	-sIn	*sIz
		-s	
3.	şahıs	-Ø	-Ø, -lAr

İyelik Kökenli Şahıs Ekleri

Görülen geçmiş zaman ile şart çekimleri iyelik kökenli şahıs ekleri yapılıdır.

		teklik	çokluk
1.	şahıs	-m	-k
2.	şahıs	-y	-yIz
3.	şahıs	-Ø	-Ø, -lAr

Emir Çekiminde Kullanılan Şahıs Ekleri

		teklik	çokluk
1.	şahıs	-(A)yIm	-(A)yIk
2.	şahıs	-Ø	-(I)yIz
		-GIIn	
3.	şahıs	-sIn	-sInlAr

1.5.4.2.5.2. Kip ve Zaman Ekleri

Basit Çekimler

Zaman Ekleri

Geçmiş Zaman

-DI:

<i>yır</i> ‘şarkı’	<i>yırla-</i> ‘şarkı söylemek’
<i>yırladım</i>	<i>yırlamadım</i>
<i>yırladıy</i>	<i>yırlamadıy</i>
<i>yırladı</i>	<i>yırlamadı</i>
<i>yırladık</i>	<i>yırlamadık</i>
<i>yırladıyız</i>	<i>yırlamadıyız</i>
<i>yırladı/ yırladılar</i>	<i>yırlamadı/ yırlamadılar</i>

-GAn: Sadece 3. kişi çekimleri bulunmaktadır.

kondar- ‘yapmak’ *kondarğan*; *şiş-* ‘şişmek’ *şişkänlar*

Şimdiki-Geniş Zaman

Başlamış ve devam eden zamanın bildirildiği bu çekim için **-(y)A** eki kullanılır. Ünsüzlerden sonra doğrudan doğruya **-A** getirilir. Ünlüyle biten fiillere eklendiğinde, **-yA** ekinin sonundaki ünlü kaybolur ve sadece **-y** şekli kalır. 1. ve 2. Kişi çekimlerinde zamir kökenli şahıs ekleri kullanılır. 3. Kişi çekiminde ayrıca bir şahıs eki getirilemez, **+dİr** morfemi eklenir.

<i>aç-amin</i>	<i>kol-am</i>
<i>al-abız</i>	<i>bol-as</i>
<i>kıl-asın</i>	<i>sekir-ät</i>
<i>sat-asız</i>	<i>oltur-adlar</i>
<i>tur-adır</i>	
<i>ayt-adırlar</i>	

Gelecek Zaman

-(V)r eki ile yapılmaktadır.

<i>çal-ırmın- çal-ım- çal-ırm</i>	<i>çal-ırbız- çal-ıbiz</i>
<i>çal-ırsın- çal-ıs- çal-ırs</i>	<i>çal-ırsız- çal-ısız</i>
<i>çal-ır</i>	<i>çal-ır- çal-ırlar</i>

Kip Ekleri

Emir

<i>anlat-ayım</i>	<i>anlat-ayık</i>
<i>anlat- anlat-gın</i>	<i>anlat-ıyız</i>
<i>anlat-sın</i>	<i>anlat-sınlar</i>

İstek

<i>bol-ğäymın- bol-ğäym</i>	<i>bol-ğäybız</i>
<i>bol-ğäysin- bol-ğäys</i>	<i>bol-ğäysız</i>

bol-ğäy bol-ğäylar

Şart

yat-sam yat-sak

yat-säy yat-säyız

yat-sa yat-sa(lar)

Gereklilik

Sadece 3. Teklik şahıs da görülmektedir.

kırx-*ma keräk*; yalbar-*ma keräk*

Birleşik Çekimler

Hikaye

Geniş-Şimdiki Zamanın Hikayesi –(V)r edi

işla-*r edim*; ket-*mas edim*; ket-*ar edik*; üran-*ir ediyiz*; yalbar-*ır edilar*

Gelecek Zamanın Hikayesi –GEy edI, -GEydI, -GEyt

sat-*xaydım*; tüzüyal-*mageydım*; bar-*gayt*

Belirsiz Geçmiş Zamanın Hikayesi –GAn edi

tax-*kan edim*; oxu-*ğan edim*; bar-*ğan edim*

Şart Kipinin Hikayesi –sA edi, sEydl

tuy-*saydıyız*; kel-*seyt*; üranalma-*seydim*

Gereklilik Kipinin Hikayesi –mA kerak edi

kör-*ma kerak edi*

Şart

Bilinen Geçmiş Zaman Şartı

taptım esa; aytım esa; tölamadi esa

1.5.4.2.5.3. Ek-Fiil

Ek-fiilin bilinen geçmiş zaman çekimi

e-di+şahıs

anda edim; kırığında edik; sen ediy

Ek-fiilin şart çekimi

e-sa+ şahıs

yaxşı esalar; yox esa; kerakli esalar

Ek-fiilin geniş zaman çekimi

kiçirakmin men ‘küçüğüm ben’

1.5.4.2.5.4. Fiil Yapma Ekleri

İsimden Fiil Yapma Ekleri

Tablo 13. İsimden Fiil Yapma Ekleri

+A: İsimlerde hem geçişli hem geçişsiz fiiller türetmektedir.	abr+a; bez+e; sarn+a
+Ay-: İsim soylu sözcüklere eklenerek olma bildiren fiiller türetir.	aç+ay-; körk+ay-; sokur+ay-
+dA-: İsimden geçişli fiiller yapar.	kıbır+da-; avul+da-
+GA-	iyis+ka-; cër+ge-; ter+ga-
+GAR-: Yapmak ifade eder.	art+kar-; suv+gar-; kut+xar-
+I-: Çok işlek bir ek değildir.	taş+ı-; avr+ı-; bay+ı-
+IK-: İsimlerden geçişsiz fiiller yapar.	aç+ıh-; kez+ik-; yol+ık-
+KIr: Tabiat seslerini taklit etmek üzere yapılmış sözlere eklenerek fiil teşkil eder.	ët+kir-; baz+gır-; ba+gır-
+kre-, vrA-; Çok nadir hatta bazı lehçelerde hiç görülmeyen bir ektir.	bege+vre-; kö+kre; mi+vre-
+IA-: İsimlerde yapma ve olma bildiren fiiller yapmıştır.	abay+la-; sıy+la-; utru+la-; avan+la-
+IAn-, +IAş-, +IAt-: ‘n’ dönüşlülük, ‘ş’ işteşlik, ‘t’ ettirgenlik ekinin birleşmesiyle ortaya çıkmıştır.	yaş+lan-, açuv+lan-,cecek+lən-; güzel+leş-, dost+laş-; beyaz+lat-, aruv+lat-, duşman+lat-
+r-, +Ar-: Oluş bildiren geçişsiz fiiller yapmaktadır.	kaygı+r-; ag+ar-
+rA-: Yapma veya olma ifade eden fiiller yapar.	kaltı+ra-; og+ra-
+(u)rGa(n)-	açı+rkan; bus+urhan
+sA, +sI:	suv+sa-; kah+sı-; kur+sa-

Fiilden Fiil Yapma Ekleri

Tablo 14. Fiilden Fiil Yapma Ekleri

-(y)Al-: Tarihî dönemlerde rastlanmamakla birlikte Karay Türkçesinde sadece bir örnekte yer almaktadır.	bol-al-; bol-ay-al-
-İK-: Gabain ve Tekin bu ekin fiil kök ve gövdesinde manayı kuvvetlendirdiğini, Hacıeminoğlu ise bu ekin pekiştirme vazifesi görmekle birlikte, bazen de fiile ettirgenlik, edilgenlik ve dönüşlülük verdiği için kuvvetlendirme unsuru kabul etmemektedir.	as-ık-; sın-ıh-
-Ka-: Anlamı kuvvetlendirici özelliği vardır.	bul-ga-; cıy-ka-
-Kala-: Eylemin tekrarını göstermektedir.	bas-kala-; bağın-gala-
-ma-: Olumsuzluk ifadesi veren fiilden fiil yapma ekidir.	aruv+la-t-ma; in+da-ma-
+sa(l)-, -sa(n)-, -sa(t)-: l, n ve t ettirgenlik eklerinin getirilmesiyle birleşik ek olarak kullanılır.	kop-sal-; alga-sat-; alga-san-

1.5.4.2.5.5. Fiilde Çatı

Çatı, fiil, kök veya gövdesinin, sözlük anlamında herhangi bir değişikliğe uğramadan fiilden fiil yapan belirli bazı eklerle genişletilerek cümledeki özne ve nesne ile olan bağlantısında uğradığı durum değişikliğidir.

Ettirgenlik

Ettirgen çatı, yapma, etme bildiren geçişli fiiller ile olma bildiren geçişsiz fiilleri; yapma, yaptırma ve ettirme bildiren geçişli fiillere çeviren bir çatı türüdür(Korkmaz, 2014, s. 507).

-tUr-, -dUr- eki: Karay Türkçesinde kelimenin son hecesindeki ünlüye göre bu ek belirlenir. Eğer dar ünlü ise gelen ek dar ünlülük, yuvarlak ise gelen ek yuvarlak ünlülük olur.

bildir; boldur; keltir; savuhtur; aylandır

-(X)t- eki: En üretken eklerdendir.

yara-t-; toxta-t-; ürpey-t-korx-ut-; esi-t-

-GUr- eki:

oltur-guz-; kor-guz

-Ur- eki:

aş-ır-; keç-ir; tuş-ur

-Ar- eki: ız eki ile arasında bir benzerlik görülmektedir.

tam-ız-dır; öm-uz

İşteşlik

İşteş çatı, ünlü ile biten fiil kök ve tabanlarına ‘-ş-’ ekinin, ünsüzle bitenlere, dil ve dudak benzeşmesine uyan bağlantı ünlüsü almış -(X)ş- ekinin getirilmesi ile kurulur(Korkmaz, 2014, s. 505).

Bir işin karşılıklı yapıldığını gösteren anlamlar yapar. Bu olay Karay Türkçesinin her iki ağzında da söz konusudur. Fakat -(X)ş- işteşlik eki Trakay ağzında aynı şekliyle korunurken Haliç ağzında -(X)s- şekliyle görülmektedir.

al-iş-; öb-üş-; yara-s-; yen-is-

Dönüştülük

Yapılan işin yapana döndüğünü veya bir işin kendi kendine yapıldığını ya da olduğunu gösteren çatı türüdür(Korkmaz, 2014, 503).

Karay Türkçesinde bu ek -(X)n- ve -(X)l- ekleri ile yapılmaktadır.

ayt-in-; sal-in-; yar-ıl-

1.5.4.2.5.6. Birleşik (Tasviri) Fiiller

Yeterlik Fiili: -(y)A al-

saklayalırbiz; tabalır; açalasız-ma

Yaklaşma Fiili: -(y)A ez-

çığa ezdi; azğına bola-ezdim; aylana ezdi

1.5.4.2.5.7. Fiilimsiler

İsim-Fiil Ekleri

-mA (-ma, mä): Fiilin geçici ismini yapan örneklerin yanı sıra, bazen –mAyA, -mAk için, -mAyı işlevlerinde de görülür. Olumsuz yapısı –mAmA şeklinde değil de –mAsxA şeklinde kullanılmaktadır.

abra-ma; ber-ma; üran-ma; kıl-masxa; urla-masxa

-mAX (-max, mäk):

anla-max; bil-mäk

Sıfat-Fiil Ekleri

-äsi: Bu ek Karaycada *kel-* fiili üzerine kullanılmıştır.

-GAN: *mIş* veya *-IlmIş* anlamı verir. Üzerine bulunma hâli ekini veya iyelik ekiyle birlikte bulunma hâli ekini aldığıında *-DIK+iyelik+dA* anlamında kullanılır.

urlan-ğan; çıx-kan; kax-kanda; çağır-ğan

-(y)Adoğon: (y)An işlevinde kullanılır.

kayne-ydoğon; aşayışlan-adoğon; et-ädoğon

-(U)vçU: (y)An işlevinde kullanılır.

inan-uvçu; xayıfsun-uvçu; ürü-vçülärgä

-mIş:

yaratıl-mışlarnın; sürtül-müşläriynin

-r: Geniş zaman sıfat-fiili ekidir.

uşarğa

Zarf-Fiil Ekleri

-(I)p: *kör-üp; ayt-ıp*

-A: -(y)ArAk işlevinde kullanılır: *kaç-a; kıl-a*

-(y)Adoğon: -(V)rken ve -(y)ArAk işlevlerinde kullanılır: *kaç-adoğon; tohtä-ydoğon*

-GAndA: *-DIGINdA, -(y)IncA, -ken* işlevlerinde kullanılır: *curumla-ğanda; bolğanda*

GınçA: -(y)IncAyA kadarişlevinde zarflar yapar: *ayt-xınça; tol-ğınça; aç-xınça*

-kaçox: ...-(V)r, ... -mAz işlevinde zarflar yapar. *Çıx-kaçox → çıkar çıkmaz*

-mAyIn: *-mAdAn, -mAyIncA, -mAdIğIndA* işlevlerinde kullanılır: *bax-mayın; kör-mäyin*

-maxsız: *-mAksIzIn* işlevinde kullanılmaktadır: *toxtan-maxsızın*→
durmaksızın

1.5.4.2.6. Bağlaçlar

Tüm Türk dillerinde çok geniş yer tutan bağlaçlar; kelimeleri, kelime gruplarını, cümleleri ve kimi zaman da paragrafları şekil ve anlam bakımından birbirine bağlayan ve yükledikleri işlevler ile, bağlandıkları sözler arasında türlü anlam ilişkileri kuran gramer öğeleridir (Korkmaz, 2014, s. 923).

Sıralama Bağlaçları

da ‘ve’, *ham/hem* ‘ve’, *ham ki/ hem ki* ‘ve de’, *yemesä* ‘ve, veya’, *dağı* ‘da, ve’

Denkleştirme Bağlaçları

hem ... da ‘veya’.

Karşılaştırma Bağlaçları

klä... klä ‘ya ..., ya da, ister ... ister’.

Cümle Başı Bağlaçları

vale ‘ama, fakat’, *ançäx* ‘ancak, sadece’, *eger* ‘eğer’, *tek* ‘ancak, sadece, yalnız’, *ki* ‘çünkü’.

Sona Gelen Bağlaçlar

da ‘da’, *dağı* ‘da’.

(Gülsevin, 2016, s. 105-108).

1.5.4.2.7. Edatlar⁵

Edatların cümle içinde geçici birer görev yüklenmiş olmaları, onları aynı nitelikteki ad çekimi ekleri ile benzer ve paralel duruma getirmiştir. Fakat biri ek diğeri bağımsız kelimedir. Buna göre edatlar, şekilce kelime, işleyiş bakımından ad çekimi ekleri niteliğindedir. Nitekim, edatlar ile karşıladığımız bazı anlatım biçimlerini aynı anlam veren ad çekimi ekleri ile de karşılayabilmekteyiz (Korkmaz, 2014, s. 895).

⁵ Edatlar kısmında Ercan Alkaya’nın *Karay Türkçesinde Edatlar* başlıklı makalesinden genel hatları ile yararlanılmıştır.

İsimlerin Yalın Hâli, Zamirlerin İlgi Hâli İle Kullanılanlar (Alkaya, 2005)

üçün ‘için’, *sartın* ‘dolayı, sebebiyle, yüzünden’, *üsnü* ‘üzerinde; üzerine’, *kibik* ‘gibi’, *bıla* ‘ile’, *for* ‘kez, defa’, *aşıra* ‘üstünden’.

Yönelme Hâliyle Kullanılanlar

deyin ‘dek, kadar’, *derä* ‘dek, kadar’, *körä* ‘göre’.

Ayrılma Hâliyle Kullanılanlar

son ‘sonra’, *sortun* ‘sonra’, *başxa* ‘başka, ayrı’.

Vasıta Hâliyle Kullanılanlar

birdän ‘birlikte’

(Gülsevin, 2016, s. 108-110).

1.5.4.2.8. Ünlemler

Söz içinde konuşanın acıma, beğenme, sevinç, korku, çaresizlik, şaşkınlık, üzüntü, dua, hayret, pişmanlık, kıskançlık, özlem gibi çok çeşitli duygu ve heyecanlarını etkili ve kısa bir biçimde anlatmaya; karşısındakilere seslenmeye, çağırmaya, cevap vermeye, göstermeye, sormaya, onları onaylamaya, redde veya tabiattaki sesleri taklit yolu ile kelimeler türetmeye yarayan bir söz türüdür (Korkmaz, 2014, s. 961).

Duygu Ünlemleri

ag ‘ünlem; ah’, *ax* ‘nida; ünlem’, *ay* ‘ünlem; ay’, *ga* ‘ünlem’, *k* ‘(k xa xa) biçiminde ‘xa’ ile birlikte kullanılan bir ünlem’, *ove* ‘nida’, *ox* ‘oh! ünlem’, *oy* ‘oy’, *ux* ‘nida; uhh, ohh’, *vax* ‘nida; vah’, *vay* ‘nida; vah’, *xa* ‘gülerken çıkan yansımaya ses’, *yoy* ‘nida; acı çekerken çıkan bağırma sesi’.

Seslenme Ünlemleri

a ‘seslenme, *e* ‘seslenme, nida’, *ey* ‘seslenme’, *go* ‘o go go şeklinde kullanılan bir seslenme’, *goy* ‘hey, hay’, *ğa* ‘ha’, *ş* ‘şşş.., hşşt..’, *xay* ‘hay; nida’, *xo* ‘nida’.

Yansımalarından Doğan Ünlemler

fu ‘tükürme sesi’, *kxa* ‘öksürük sesi; yansımaya’, *tfu* ‘yansımaya ses; tükürük sesi’, *tukum pakum* ‘yansımaya ses; güp güp, kalp çarpıntısı için’, *xa* ‘gülerken çıkan yansımaya ses’, *xav* ‘köpeğin çıkardığı yansımaya ses’

Cevap Ünlemleri

şak ‘onaylama için ; evet, öyle ya’, *yo* ‘yo, hayır’

1.5.4.3. Cümle Bilgisi

1.5.4.3.1. Cümle ve Cümlenin Öğeleri

Karaycaya özgü olan dizim farklılıkları, daha ziyade devrik yapılardır. Bu devrik yapılar sadece cümle unsurlarının dizilişinde değil, kelime gruplarının dizilişinde de görülmektedir (Korkmaz, 2014).

1.5.4.3.1.1. Yüklem

Cümlede yargıyı üzerinde taşıyan öge, yüklemdir. Kılış, oluş ve durum yüklem tarafından karşılanır. Diğer öğeler, yüklem anlamını çeşitli bakımlardan tamamlamak üzere cümlede yer alır (Korkmaz, 2014).

Karay tili birisi Türk ulusunun eski tillarından. ‘Karay dili Türk uluslarının eski dillerinden biridir.’

1.5.4.3.1.2. Özne

Cümlede yapanı veya olanı karşılayan öge, öznedir. Özne, yüklem gösterdiği kılışı, oluşu ve durumu üzerine alır (Korkmaz, 2014).

Yırçının kadavı tüvül, kalemi tamaşa yazat. ‘Şairin çivisi değil, kalemi mükemmel yazar.’

1.5.4.3.1.3. Nesne

Cümlede yüklem bildirdiği, öznenin yaptığı işten etkilenen ögedir (Korkmaz, 2014).

Belirtili nesne: *uşpu yazışımnu* ‘bu kitabımı’; *tälävizornu* ‘televizyonu’

Belirtisiz nesne: *issi sütçök* ‘ılık süt’; *çomma* ‘yüzme’

1.5.4.3.1.4. Yer Tamlayıcısı

Cümlede yönelme, bulunma ve uzaklaşma bildirerek yüklemi tamamlayan ögedir (Korkmaz, 2014).

Men tünägün işimdä yox edim. ‘Ben dün işimde yoktum.’

1.5.4.3.1.5. Zarf Tümlenci

Zaman, tarz, sebep, miktar, yön, vasıta ve şart bildirerek yüklemi tamamlayan ögedir (Korkmaz, 2014).

Bar üragim bila izleyimin seni, xayıfsunğun meni *aytmağıya körä*. ‘Bütün kalbimle seni arıyorum, söylediğin gibi (vaat ettiğin gibi) beni bağışla.’

1.5.4.3.1.6. Cümle Dışı Ögeler

Cümlenin herhangi bir yerinde bulunan, ancak kuruluşuna katılmayan ve dolaylı olarak cümlenin anlamına yardımcı olan ögelerdir. Ünlemler, ünlem grupları, hitaplar, bağlama edatları, açıklama cümleleri, ara sözler cümle dışı ögelerdir (Korkmaz, 2014).

1.5.4.3.2. Kelime Grupları

Kelime grubu bir varlığı, bir kavramı, bir niteliği, bir durumu, bir hareketi karşılamak veya belirtmek, pekiştirmek ve nitelemek için belirli kurallar içerisinde yan yana dizilmiş kelimelerden oluşan yargısız dil birimidir (Korkmaz, 2014).

1.5.4.3.2.1. İsim Tamlaması

Ottan suvdan kutxarğın, *şertin Avrahamnın* sağınğın, *avzun avançının* bekläğın, *öktämliğin tanuvçunun* sındırğın. ‘Ateşten sudan kurtar, *İbrahim’in* *ahdini* hatırla, *günahkârın* ağzını kilitle, *dinsizin mağrurluğunu* kır’

at balası ‘at yavrusu’ → Belirtisiz isim tamlaması

1.5.4.3.2.2. Sıfat Tamlaması

Tolturğan altınçı çetänimni kötürälmim. ‘Doldurduğum altıncı sepetimi kaldıramıyorum.’

1.5.4.3.2.3. Sıfat-Fiil Grubu

Bir sıfat-fiil ile bu sıfat-fiile bağlı tamlayıcı veya tamlayıcılardan oluşan kelime grubudur.

Kırım’dan kelgän konaxlarımni utrulama baram. ‘*Kırım’dan gelen* misafirlerimi karşılamaya gidiyotum.’

Biyanaoğon dunyası bila yerinin... ‘Ülkesinin kalabalıklığı ile sevinen...’

1.5.4.3.2.4. Zarf-Fiil Grubu

Bir zarf-fiil ve bu zarf-fiile bağlı tamlayıcı veya tamlayıcılardan oluşan kelime grubudur.

Çozğanda kolun kızğa, kız fordan turadır. ‘*Elini kıza uzattığında* kız hemen ayağa kalkıyor.’

1.5.4.3.2.5. İsim-Fiil Grubu

Kurxarma seni yat katından; tanığısızdan aytmaxlanın yılma etädir. ‘Seni kötü kadından, sözlerini kaypak yapan ecnebi kadından kurtarır.’

1.5.4.3.2.6. Edat Grubu

Bir isim unsuru ile bir çekim edatından meydana gelen kelime grubudur. Bu grupta isim unsuru başta, çekim edatı sonda bulunur.

Suvux kıştan son issi yazbaşı kelät. ‘*Soğuk kıştan sonra* ılık ilkbahar geliyor.’

1.5.4.3.2.7. Bağlama Grubu

Bağlama edatlarıyla birbirine bağlanmış iki veya ikiden fazla isim unsurunun meydana getirdiği kelime grubudur.

Dağı yaman közlülardan hem ki kammazlavçulardan. ‘*Ve kötü gözlülerden* hem de *gammazlayanlardan.*’

1.5.4.3.2.8. Unvan Grubu

Bir şahıs ismiyle bir unvan veya akrabalık isminden kurulan kelime grubudur.

Tan yaxşı, *Yusuf dädä!* ‘Günaydın, *Yusuf amca!*’

1.5.4.3.2.9. Ünlem Grubu

Bir ünlem ile bir isim unsurundan meydana gelen kelime grubudur.

Üratkin maya yollarıynı, *e Tenri.* ‘*Ey Tanrım,* bana yollarını öğret.’

1.5.4.3.2.10. Sayı Grubu

Basamak sistemine göre sıralanmış sayı isimleri topluluğudur.

Bügünnü Troxta *yädi min yuz altmış beş* adam tirilät. ‘Bugün Troki’de *yedi bin yüz altmış beş* kişi yaşıyor.’

1.5.4.3.2.11. Birleşik Fiil Grubu

Bir hareketi karşılamak veya bir hareketi tasvir etmek amacıyla yan yana getirilmiş kelimeler topluluğudur.

Tasviri Fiiller İle Oluşturulan Birleşik Fiiller

Batımız ullanı tolgunlar sartın *aylana ezdi*. ‘Kayığımız yüksek dalgalardan dolayı *devrileyazdı*.’

İsim+Yardımcı Fiil Yapısındaki Birleşik Fiiller

tınç *etüvçüm*; yarlılıx *kıladı*; çubar *bolğaylär*; utru *turarbız*; satın *alma*; iyiş *berät*.

Anlamca Kaynaşmış Birleşik Fiiller

Kırıydan *yırax ketmäsinlär*. ‘Kırıydan uzaklaşmasınlar.’

1.5.4.3.2.12. Tekrar Grubu

Bir nesneyi, bir niteliği, bir hareketi karşılamak üzere eş görevli iki kelimenin meydana getirdiği kelime grubudur.

Tabu Tenrigä! *Birär bitrax*. ‘Allah’a şükür! Şöyle böyle.’

1.5.4.3.3. Cümle Türleri

1.5.4.3.3.1. Yapısına Göre Cümleler

Basit Cümle: Yapısında isim veya fiil cinsinden tek yüklem bulunan cümledir.

Men aşaym. ‘Ben yemek yiyorum’

Birleşik Cümle: Bir ana cümle ve cümlenin anlamını tamamlayan bir veya daha fazla cümle ile kurulur. İki tip birleşik cümle vardır.

Şartlı Birleşik Cümle: Bir cümlenin bir şart cümlesi ile tamamlandığı cümledir.

Uvlum eger *yeldasalar* seni yazıxlılar; klamagin. ‘Oğlum, eğer günahkârlar seni *kandırırlarsa*, isteme.’

İç İçe Birleşik Cümle: Bir cümlenin herhangi bir görevle başka bir cümlenin içinde yer aldığı cümledir.

Ki yaxşıraxtır aytsa saya kelgin berek yuvuz etməktän seni alında çomartnın; ki kördülar közläriy. ‘Gözlerinin gördüğü cömertin huzurunda seni küçük düşürmektense, sana buraya gel dese daha iyidir.’

Bağlı Cümle: Bağlaçlarla birbirine bağlanmış cümlelerdir.

Klämiydir teli akılnı; *ki* ançax aşkartadır üragin

Sıralı Cümle: Tek başına yargı bildiren cümlelerin birbirinden virgül veya noktalı virgül ile ayrılmasıyla oluşmuş cümleler topluluğudur.

Bar üragim bıla izleymin seni, xayıfsunğun meni aytnağıya körä.

1.5.4.3.3.2. Yüklemin Türüne Göre Cümleler

Fiil Cümlesi

Yüklemi çekimli bir fiil veya fiil grubu olan cümlelerdir.

Ki kelir us ürägiyä; da bilmäk canıya çebär bolur. ‘Böylece akıl yüreğine gelir vee bilgi canına sevimli olur.’

İsim Cümlesi

Yüklemi ek fiile çekimlenmiş bir isim veya isim grubu olan cümlelerdir.

Anın köp kiyitläri *bart.* ‘Onun çok elbisesi var’

1.5.4.3.3.3. Yüklemin Yerine Göre Cümleler

Kurallı Cümleler

Yüklemi sonda bulunan cümleler. *Bazarğa barayıx.*

Devrik Cümleler

Yüklemi başta veya ortada olan cümleler. *Biz bāşlaybız yurlama.*

1.5.4.3.3.4. Anlamına Göre Cümleler

Olumlu Cümleler

Yargının gerçekleştiğini anlatan; yüklemi yapma, yapılma veya olma bildiren cümlelerdir.

Olumsuz Cümleler

Yargının gerçekleşmediğini anlatan; yüklemi yapmama, yapılmama veya olmama bildiren cümlelerdir.

Soru Cümleleri

Soru yoluyla bilgi almayı amaçlayan cümlelerdir.

2. KARAY TÜRKÇESİ ÜZERİNE YAPILMIŞ ÇALIŞMALARIN TARİHÇESİ

2.1. Karay Türkçesi Üzerine Yapılmış Sözlük Ve Sözcük Çalışmaları

Poznanski. (1912-1913). *Kaaraisch-tatarische Literatur. Keleti Szemle*.

Kowalski. (1996). *Karayim Lehçesi Sözlüğü*. (Çev.: Kemal Aytaç). Engin Yayınevi, Ankara.

Xafuz. (1995). ‘Russko-karaimskiy slovar, Krımskiy dialekt’, Moskva: Obščestvo Vostokovedov RAN.

Aytaç. (1996). *Karayim Lehçesi Sözlüğü*. Ankara: Engin Yayınları.

Baskakov. Zajaczkowki. Szapsal. (1974). *Karaimsko-Russko-Polskiy Slovar*. Moskva.

Freud, R. (2001). *Karaim Dictionary on Cd-ROM*. in N. Demir, E. Yılmaz (eds.), Uluslararası Sözlük Bilim Sempozyumu Bildirileri, Gazi Magusa: Doğu Akdeniz Üniversitesi. 35-40.

Mireyev. (2001). *English- Karaim Karaim- English Electronic Dictionaries*.

Alkaya, E. (2005). Karay Türkçesinde Edatlar. *Karadeniz Araştırmaları*, 8, 66-98.

Çulha. (2006). *Karaycanın Kısa Söz Varlığı*. İstanbul: Kebikeç Yayınları.
Csato. *Online Karaim-Russian Dictionary*.

Alkaya, E. (2007) *Kuzey Grubu Türk Lehçelerinde Edatlar*. Elazığ: Manas Yayıncılık.

Yıldız, H. (2009). Karay Türkçesi ve Türkiye Türkçesi Arasındaki Yalancı Eş Değer Kelimeler. *Gazi Türkiyat*, 5 Güz, 611-659.

Şayhan, F. (2012). Kırım Karay Türkülerinin Anadolu Türküleriyle Söz Benzerlikleri Açısından Mukayesesi. *Milli Folklor*, 96, 94-104.

Öztürk, A. (2015). Karay Leksikolojisi Üzerine. *Littera Turca Journal of Turkish Language and Literature*, 1, Ağustos, 127-132.

Öztürk, A. (2015). *Karay Türkçesinin Tarihi ve Çağdaş Kıpçak Türkçesiyle Karşılaştırmalı Söz Varlığı-Fiil*. (Basılmamış doktora tezi). Erciyes Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri.

Öztürk, A. (2015). Karaycadaki Alıntı Kelimeler. *Gazi Türkiyat*, 16 Bahar, 143-164.

Gülsevin, S. (2016). Polonya'daki Türk Halklarından Karayların Dilinde 'Yaklaşma Fiili' Üzerine, *International Journal of Social Science*, 49, 279-285.

2.2. Karay Türkçesi Üzerine Yapılmış Dil Bilgisi Çalışmaları

Zajaczkowski, A. (1931). *Krotki wyklad grammatyki jezuka zachodnio-karaimskiego (narzecze lucko- halickie)*. Luck.

Benzing, J. (1953). 'Das Karaimische', *Einführung in das Studium der Altaischen Pjilologie und der Turkologie*, Wiesbaden, 101-104.

Musaev, K. M. (1964). *Grammatika Karaimskogo Yazıka- Fonetika i Morfologiya*. Moskva.

Çağatay, S. (1972). *Karayımlar ve Dilleri*. Türk Lehçeleri Örnekleri II. Ankara: DTCF Yayınları.

Dubinski, A. (1978) *Phonetische Merkmale des Luck-Halicz Dialektes der Karaimischen Sprache*. Rocznik Orientalistyczny, Tom: XXXIX, z.2.

Dubinski, A. (1982). *Polonya Karaylarının Türkiye Türkçesi İle İlişkileri*. IV. Milletlerarası Türkoloji Kongresi, İstanbul.

Baskakov, N. A. (1988). Türk Dillerinde Ön Vokallerin Düzleşmesi ve Karaimcenin Halicz-Luck Lehçesinde ö>e ve ü>i Değişimleri. *TDAY Belleten*. TDK yay. , No: 234.

Csato, E. A. (1994). On Word Order Differences Between Türkisch And Karaim. *Dilbilim Araştırmaları 1994, İstanbul: Hitit Yayınevi*.

Berta, A. (1998). West Kıpçak Languages, *The Turkic Languages*, Ed. Lars Johanson, Eva Csato, London: Routledge.

Öner, M. (1998) *Bugünkü Kıpçak Türkçesi*, Ankara: TDK Yayınları.

Tekin, T., Mehmet, Ö. (1999). *Türk Dilleri / Giriş*, İstanbul: Simurg Yayınları.

Gökçe, F. (2000). *Karay Türkçesinin Fonetigi*. (Yüksek Lisans Tezi) Erciyes Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri. Kayseri.

Öner, M. (2000). Karay Türkçesinde Eski Unsurlar. *TDK 4. Uluslar arası Türk Dil Kurultayı*. 26-29 Eylül Çeşme.

Pulat, G. (2001). *David Bijnin Maxtav Cozmaxları Adlı Eserine Göre Karaim Türkçesi Grameri*. (Yüksek Lisans Tezi)Fırat Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Elazığ.

Jankowski, H. *Two Prayers For The Day of Atonement Translated into The Luck-Halicz Dialect of Karaim*. (Yayımlanmamış Makale).

Kocaoğlu, T. (2006). *Karay The Trakai Dialect*. Muenchen, Linkom Europa.

Gülsevin, S. (2007). Karay Türkçesinde Oğuzca Unsurlar. *Turkish Studies International Periodical For the Languages, Literature and History of Turkish or Turkic*. Volume 2/2 Spring, 300-306.

Csato, E. A. (2009). Emine Y., Nurettin D. (Ed.) [with Lars Johanson] *Kuzeybatı Karaycasında Hece Uyumu Üzerine*. Ankara.

Gülsevin, S. (2010). *Günümüz Karay Türkçesi (Giriş-Dil Özellikleri-Metinler-Söz Dizini ve Türk Lehçeleri Arasındaki Yeri)*. (Doktora Tezi). Ege Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü. İzmir.

Çulha, T. (2010) *Karaycanın Karşılaştırmalı Grameri*. İstanbul: Pandora Kitabevi.

Gülsevin, S. (2013). Karay Türkçesinin Kendisine Has Özellikleri ve Türk Lehçeleri Arasındaki Yeri. *Karadeniz Araştırmaları*.

Öztürk, A. (2015). Karay Yazı Dili. *Littera Turca Journal of Turkish Language and Literature*. 1, 61-70.

Öztürk, A. (2016). Karay Türklerinin Dili (Troki Diyalekti). *Dil Araştırmaları*, 18 Bahar, 282-284.

Öztürk, A. (2018). Karayca Üzerine Sentaktik ve Semantik Bazı Notlar. *Türkiyat Mecmuası*. 28, 137-145.

Öztürk, A. (2018). Karaycanın Fonetigi ve Morfolojisi Üzerine Notlar, *Gazi Türkiyat*. 23 Güz, 99-108.

Koçak, M. Karay Türkçesi'nin Trakay ve Haliç-Lutsk Ağızlarına Genel Bakış. *12. Uluslar arası Türk Dünyası Sosyal Bilimler Kongresi, Kazan-Tataristan*.

2.3. Karay Türkçesi Üzerine Yapılmış Metin Neşri Çalışmaları

Kefeli, R. S. (1910). *Atalar Sözi*. St. Petersburg.

Kowolski, T. (1929). *Karaimische Texte im Dialekt von Troki*. Krakov.

Mardkovicz, A. (1935). *Karaj sez-bitigi: Słownik karaimski, Karaimisches*. Luck: Wörterbuch.

Mardkovicz, A.(1937). *Yanhi Yırlar*. Luskada.

Malecki, J. (1938). *Istyrhan Masallar*. Lietuva.

Mardkovicz, A. (1938). *Szelomıt*. Luckada.

Harviainen, T. (1991). De Karaitis Lithuaniae: Transcriptions of Recited Biblical Texts, Descriptions of the Pronunciation Tradition and the Peculiarities of Shewa. *Orientalia Suecana*. 39-39, 36-44.

Polkanov, Y. A. (1995). *Krymkarajlarnyn Atalar-Sozy*. Bahçisaray.

Jankowski, H. (1996). Yeni Yayınlanan Karay Dua Kitapları *Türk Dünyası Dil ve Edebiyat Dergisi*. 1, 1-84.

Hatice, K. (1996). Mien Karayçe Ürianiam/ Aş Mokausi Karaimşkai', *Türk Dilleri Araştırmaları*, Cilt: 6. Ankara: Simurg yay.

Firkaviçute, K. (1997). *Çıpçıxley Uçma Troxka, Lietuva Karaylarnın Yırları*. Vilnius.

Freund, R. (İstanbul). Das Gesprochene Halitsch-Karaimisch. *Bahşı Ögdisi. Festschrift für Klaus Röhrborn anläßlich seines 60. Geburtstags*, (ed. Laut, J. P., Ölmez, Mehmet), *Türk Dilleri Araştırmaları*: 21, Simurg 59-66.

Gürses, R. (1998). Mien Karayçe Ürianiam. *Türk Dili*. 557 Mayıs.

Firkovičius, M. (1989). *Karaj Jyrları*. Vilnos.

-, *Karaj Koltchalary*. Vilnius 1993.

-, *David Bijnin Machtav Čozmachlary*. Danielius, Vilnius 1994.

-, *Mien Karajçe Ürianiam*. Danielius. Vilnius. 1996.

-, Karaj Dinlilarinin Jalbarmach Jergialiari. *Lithuania* C. 1 1998 C. 2 1999.

-, *Şelemonun Maşalları*, Ankara: TDK Yayınları, 2000.

-, *Karina Firkovičüte, Vladimiras Maşkeviç, 'Karaj Kalendary'*. Maketova 2001.

Kıvrakdal, İ. (2000). Çıpçihley Uçma Trohka; Lietuva Karaylarının Yırları. (Yüksek Lisans Tezi) *Karadeniz Teknik Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü*.

Pulat, G. (2001). David Bijnin'in Maxtav Cozmaxları Adlı Eserine Göre Karaim Türkçesi Grameri. (Yüksek Lisans Tezi) *Fırat Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü*.

Asanov, Ş. (2002). *Atalar Sözlere ve Ajtymlar*. Kırım.

Alkaya, E. (2002). *Kırım Karay Türklerinin Türkiye Türkleri İle Ortak Olan Atasözlere*. Sota Yayınları.

Lavrinovič, M. (2003). *Aziz JazyšnınJomachlary*. Troch.

-, *Karyndaşlarımızın Chaznasy*. Troch 2002.

-, *Bir Bar Edi*. Troch 2003.

Kazan, Ö. (2002). Litvanya Karaylarına Ait Dini Metinler (*Giriş, Gramer, Transkripsiyonlu Metin, Çeviri, Dizin*). (Doktora Tezi) *Marmara Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü*.

Abkowicz, M., Henryk J. (2004). *Karaj Kiunları, Bitik*. Wrocław.

Alkaya, E. (2006). Dil ve Söz Bağlamında Kırım Karay Türklerinin Atasözlere. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*. 2.

Aktayeva, G. (2007). Qılcı's Mejuma. (Doktora Tezi) *Adam Mickiewicz Üniversitesi/Poznan-Poland*.

Çulha, T. (2008). Kırım Karaycasıyla Yazılmış Bir Mecmua. (Doktora Tezi) *Ankara Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü*.

Aktay, G. (2009). Eliyahu Ben Yosef Qılcı's Anthology of Crimean Karaim and Turkish Literature Vol I: İntroduction, Text and indexes, Vol 2: Facsimile', *Yıldız Dil ve Edebiyat Dizisi 8*, İstanbul.

Çulha, T. (2009). Karayca Bir İnceleme: Sekirme Yoruları. *Dil Araştırmaları*. 4 Bahar, 37-55.

-, Kırım Karaycasıyla Yazılmış Bir Seyahatname. *II. Türk Dünyası Kültür Kongresi, 19-25 Nisan 2010 Çeşme-İzmir*.

Şayhan, F. (2011). Kırım-Karay Türküleri (*İbrani Alfabesinden Metin Aktarımı ve İnceleme*). (Yüksek Lisans Tezi) Ordu Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ordu.

Koçak, M. (2014). Karay Avazı Dergisinde Trakay ve Haliç Ağzıyla Şiirler (*Giriş, İnceleme, Metin, Dizin*). (Yüksek Lisans Tezi) *Marmara Üniversitesi/Türkiyat Araştırmaları Enstitüsü*. İstanbul.

Çulha, T. (2015). *Kırım Karaycasının Katık Mecmuası (Metin-Sözlük-Dizin)*. Ankara: TDK Yay.

3. TADEUSZ KOWALSKI'NİN "KARAIMISCHE TEXT IM DİALECTVON TROKİ" BAŞLIKLİ ESERİ

Bu eser Kowalski tarafından 1929 yılında kaleme alınmıştır. Eserin başlangıcı Almanca olarak verilmiş olup içeriğinde Karaylardan, tarihinden, coğrafyasından, edebiyatından ve dilinden bahsedilmiş daha sonra eserle ilgili bilgi verilerek asıl metine geçilmiştir. Bu metnin bölümleri aşağıda sıralanmıştır:

1. Teksty religijne- Religiöse Texte

- 1.1. İyov (Bu bölüm kendi içinde 42 ayrı kısma bölünmüştür.)
- 1.2. Şir haşşrim (Bu bölüm kendi içinde 7 ayrı kısma bölünmüştür.)
- 1.3. Genesis-4 (Bu bölüm kendi içinde 4 ayrı kısma bölünmüştür.)
- 1.4. Modlitwa na sadny dzien- Ein Gebet für den Versöhnungstag
- 1.5. Piesni religijne- Religiöse Gesänge
- 1.5.1. Peşatı kim sımarlansa'nın bardır Esav tilinda
- 1.5.2. Sen şirin kız

2. Teksty swieckie- Weltliche Texte.

- 2.1. İrlar
- 2.1.1. yalbarmax
- 2.1.2. yangı ilba

- 2.1.3. unutmama beni
- 2.1.4. sormax da karuv
- 2.1.5. benim tuşum
- 2.1.6. tan vaxtında...
- 2.1.7. iri mamanın toşagi katni yaş uvlunun
- 2.1.8. Yerancova
- 2.1.9. Dominikanski gora
- 2.1.10. yazbaşı
- 2.1.11. sonet
- 2.1.12. benim dostçama
- 2.1.13. korklu keça
- 2.1.14. sırım
- 2.1.15. dakuy sizga
- 2.1.16. kışın
- 2.1.17. anar
- 2.1.18. kermanlarım
- 2.1.19. gertma
- 2.1.20. men yuvda
- 2.1.21. altın buzov
- 2.1.22. elçilarım
- 2.1.23. iri ulanların
- 2.1.24. kadril
- 2.1.25. Yonanın ördäçegi
- 2.2. Irları Ş. Firkoviçnin
- 2.2.1. ir avazı igitlikka
- 2.2.2. yol Kala üstuna
- 2.2.3. sağış tenri üçun
- 2.2.4. suvar Karaylarga
- 2.2.5. yarix sağınç
- 2.2.6. o, eger bart
- 2.2.7. dostum, kardaşım...
- 2.2.8. koltxa
- 2.2.9. dostlarga
- 2.2.10. üruym-mo men...
- 2.2.11. ana
- 2.2.12. klak
- 2.2.13. Troxta yazın (Galve).
- 2.2.14. ormanda
- 2.2.15. kardaşlarga
- 2.2.16. Kara tengiz
- 2.2.17. yuvunda yarlı işçinin
- 2.2.18. sağışlar
- 2.2.19. yuvunda miskinnin
- 2.2.20. dostçama
- 2.2.21. sağış yarlı işçinin
- 2.2.22. tengizda
- 2.2.23. sağış kartnın
- 2.2.24. kunu miskinnin
- 2.2.25. suvarga
- 2.2.26. çıxtı erga

- 2.2.27. balıçex
 2.2.28. zerat üstuna
 2.2.29. ir
 2.2.30. irçegı kızının
 2.2.31. azaşmax
 2.2.32. uvutmax
 2.2.33. yazın
 2.2.34. sozlamagi yaş ulanlarının
 2.2.35. utrulamax
 2.2.36 adam da at
 2.2.37. dostlar
 2.2.38. adam da ilan
 2.2.39. neça soz
 2.2.40. men suvam sizni
 2.2.41. teran avur sağışlarım...
 2.2.42. nega yaman sağış...
 2.2.43. sağış kart baxurlarının
 2.2.44. yolguşmagı kaynar adamnın suvuxba
 2.2.45. aziz etilgan Inditka
 2.2.46. aziz etilgan N.
 2.2.47. kıstavçularğa
 2.2.48. kim bolalgeyt
 2.2.49. katın da kız
 2.3. Ş. Firkoviç –Zagadki Ratsel-
 2.4. Ş. Firkoviç –Przyslowia.-Sprichwörter.-
 2.5. Ş Firkoviç –Utwory sceniczne.-Schauspiele-
 2.5.1. eki tirlik
 tuzuvçudan
 aytuvçular
 burungu korum
 ekinçi korum
 2.5.2. dostu yuvnun
 aytuvçular
 burungu korum
 ekinçi korum
 2.5.3. kerti yal
 aytuvçular
 burungu korum
 ekinçi korum
 2.5.4. xatan
 aytuvçular
 burungu korum
 ekinçi korum
 2.6. irları özga tuzuvçularının
 2.6.1. Yosef Lobanos
 2.6.2. Aleksander Abkoviç
 kına
 2.6.3. M.P.
 sağışlar
 2.7. Proba prozy uczonej.-Ein Muster der gelehrten Prosa.-

Kowalski'nin kaleme almış olduğu bu eserin 1. bölümü kendi içinde ayrılan paragraflardan, 2. bölümü şiirlerden, 2.5. olarak numaralandırılmış kısım karşılıklı konuşmalardan, 2.6. şiirlerden ve son olarak 2.7. olarak ayırmış olduğumuz bölüm son açıklamadan oluşmaktadır. Eserin devamında ise Almanca ve Karayca yapılmış olan ayrıntılı sözlük çalışması yer almaktadır.

4. YU. A. POLKANOV'UN “KRIMKAYLARIN ATALAR SOZI” BAŞLIKLİ ESERİ

Polkanov'un bu eseri 1995 yılında yazılmış olup toplam 75 sayfadan oluşmaktadır. Karayların Kiril alfabesini kullandığı daha önce vermiş olduğumuz bilgilerde yer almaktaydı. Buna bağlı bir sebeple “Kırım kayların Atalar Sözü” hem Rusça hem de Karayca olarak metinde yer almaktadır. Bu eser Rusça “вступительное слово” başlıklı bölüm ile başlamaktadır. Diğer bölümleri ise aşağıda belirtildiği gibi olup her Karayca atasözünün aynı zamanda bir de Rusça olarak yazılmış atasözü bulunmaktadır. Bu kısımlar ve numara aralıkları aşağıda sıralanmıştır:

Açılış Konuşmaları
Atalar Sozı
Sav Bolsun, Bar Bolsun , Ozı Evde Bolsın (4508-4705)
Yol Koklerge Başlana Yerden (4705-4888)
Baksan Bağ Bakmasan Dağ (4888-5027)
Yahşi At Karayğa Kuvat (5027-5095)
Mal Kazanma, Dost Kazan (5095-5227)
Kamillik Sozı Lal Bilen İncidir- Cahillik Sozı Lax Bilen İncitır (5227-5395)
Altın Kumuş Taşdır, Arpa Kurpe Aşdır (5395-5477)
Arslan Bilen Arslan Bol, Kozulen Kozu Bol, Eşek Bilen Eşek Bolma (5477-5590)
Sen Han, Ben Han, Atka Piçen Berme Kişi Yok (5590-5718)
Eki Ayaknı Bir Papuçka Sokmaylar (5718-5900)
Ulug Ata Sanavı (5900-5932)

5. METİN

5.1. Karaimische Texte Im Dialect Von Trokri'deki Karayca Metinler

00001. **I. Iyov**
00002. Koçurdu laşonkodeştan ribbi Zaxarya ben Mixael Mickewiç
00003. (1) Kişi edi yerinda Ucnun Iyov şemi anın: da edi ol kişi ol tugal da tuż, korxuvçu, tenrıdan da ketuvçu yamandan.
00004. (2) da tuvdular anar edi uvunlar da üç kızlar.
00005. (3) da edi tuvarı anın edi minlar koy da üç minlar tevalar da beş yuż par sıgır da beş yuż tişi eşaklar, da kunlux kop astrı: da edi ol kişi ol sıylırax bar elindan kedemnin
00006. (4) da barıredilar uvunları da kılaredilar içki yuvunda gar biri öz kununda; da iyaredilar da indaredilar üç sinlilerin aşama da içma birgalarına.
00007. (5) da boluredi neçik iştırılseydırlar ol içki kunları, da iyaredi Iyov da ayrıxsı etaredi alarnı, da erta turaredi tanbılada, da çıgarıredi olalar sanıça barlarının, ki sağış etaredi Iyov: şeme yazıxlı boldular uvunlarım da kufur sağış ettilar uturu tenriga sağışlarında; buley keçiniredi Iyov bar vaxtlarnı
00008. (6) da edi bir kunnu da keldilar ol tenrılık el turma alında adonaynın, da keldi dağı ol azgırtuvçu ortalarında alarnın.
00009. (7) da ayttı adonay azgırtuvçuga: kaydan kelasin?: da karuv berdi ol azgırtuvçu adonaya da ayttı: kezmaktan yerda da ürumaktan anda
00010. (8) da ayttı adonay ol azgırtuvçuga: es koyduymo
- Iyov kulum üstuna, ki yoxtur anın kibik yer üstuna kişi tugal da tuż korxuvçu tenrıdan da ketuvçu yamandan?
00011. (9) da karuv berdi ol azgırtuvçu alında adonaynın da ayttı: muftmo korxadır Iyov tenrıdan?
00012. (10) muna sen kalkanladıy; anın aşıra da yuvu aşıra da barı aşıra ne ki anın çuvradan; işin konlarının algışladıy da tuvarı anın yayıldı yerda.
00013. (11) da vale sungun endi kudratıynı da tiygin barına ne ki anın, eger alnıyda kufur sozlamasa.
00014. (12) da ayttı adonay ol azgırtuvçuga: muna barı ki anın erkiyda, ançex anar sunmagın koluynu; da çıxtı ol azgırtuvçu alından adonaynın
00015. (13) da edi bir kunnu, da uvunları da kızları aşaredilar da içaredilar vina yuvunda? karandaşlarının ol tunguçnun.
00016. (14) da elçi keldi Iyovga da ayttı: ol sıgır saban suraredilar da ol eşaklar kutuluredilar alar katına.
00017. (15) da tuştı eli Şevanın da aldılar alarnı, da ol yumuşçularnı vattılar kılıç itisından, da kutuldum ançex men yalgız anlatma saya
00018. (16) ganuz bu sozlareydi da bu ekinçi keldi da ayttı: otu tenrinin tuştı ol koklardan da yandı koyda da yumuşçularda da örtadi alarnı, da kutuldum ançex men yalgız anlatma saya.
00019. (17) ganuz bu sozlaredi da ekinçi keldi da ayttı: kazdimlilar tuzuldular üç

- polklar da yayıldılar ol tevalar üstuna, da aldılar alarnı, da ol yumuşçularnı vattılar kılıç itisindan, da kutuldum ançex men yalgız anlatma saya.
00020. (18) ganuz bu sozlaredi da bu ekinçi keldi da ayttı: uvunlarıy da kızlarıy aşaredilar da içaredilar vina yuvunda karandaşlarının ol tunguçnun
00021. (19) da muna unlu yel keladir koçuvundan ol midbarnın da tiydi dort muyuşlarına ol yuvnun da tuştı ol ulanlar üstuna da öldular; da kutuldum ançex men yalgız anlatmaya.
00022. (20) da turdu Iyov da irttı plaşçın da kırxtı çaçın başının, da tuştı yerga da başurdu.
00023. (21) da ayttı: yalangaç tuvdu kursagından anamnın, da yalangaç kaytırmın arı; adonay berdi da adonay aldı, bolgey şemi adonaynın maxtavlu.
00024. (22) bar bunluxta yazıxlı bolmadı Iyov, da bermadi yuvuz soz uturu tenriga.
- 2.**
00025. (1) da edi bir kunun da keldilar ol tenrılık el turma alında adonaynın; da keldi dağı ol azgirtuvçu ortalarında turma alında adonaynın.
00026. (2) da ayttı adonay ol azgirtuvçuga: kaysı bu orundan kelasin? da karuv berdi ol azgirtuvçu adonayga da ayttı: kezmaktan yerda da yürumaktan anda.
00027. (3) da ayttı adonay ol azgirtuvçuga: da koyduymo esiyini kulum Iyov üstuna ki yoxtur anın kibik yer üstuna kişı tugal da tuz korxuvçu tenridanda ketuvçu yamandan; da ganuz ol kip tutunadır
- tuganligında, da azgirtıy meni anda çeypama anı muft.
00028. (4) da karuv berdi ol azgirtuvçu adonayga da ayttı: teri teri uçun, da barın ki kişının berir çanı uçun.
00029. (5) vale sungun endi kudratıynı da tiygin suvagına da gufuna, eger alnıyda kufur sozlamasa saya.
00030. (6) da ayttı adonay ol azgirtuvçuga: muna ol erkiyda, tek çanın saklagın!
00031. (7) da çıxtı ol azgirtuvçu alnından adonaynın, da vattı Iyovnu yaman çıban bıla, başlap tabanından ayagının da tolasına deyin.
00032. (8) da aldı özuna çerep kaşınma anın bıla; da ol özü oltureydi ortasında ol kulnun.
00033. (9) da ayttı anar katını: ganuz sen tutunasın tuganligiy bıla: kufur sozlagın uturu tenriga da ölgun.
00034. (10) da ayttı anar: sozlaganley birisi ol nekas katınlarnın sozleysin; dağı ol yaxşını kabul ettik esa ol tenridan, da ol yamannı neçik kabul etmayik? bar bunluxta yazıxlı bolmadı Iyov sozu bıla erınlarının.
00035. (11) da eşittilar üç dostları Iyovnun bar ol yamanlıxını uşpunu ol kelganni anar; da keldilar kişı ornundan: Elifaz ol Temanlı da Bildad ol Şuvaxlı da Cofar ol Naamatlı, da iştırıldılar birdan kelma yubatma anı da unutma anı.
00036. (12) da koturdular kozların iraxtan da tanımadılar anı, da koturdular avazların da iladılar, da irttılar gar biri plaşçın da burktular toprax başları üstuna ol koklarga.

00037. (13) da olturdular birgasina yer üstuna yedi kunlar da yedi keçalar, da yoxedi sozlavçu anar soz ki kordular ki ulgaydı ol sızlav astrı.
- 3.**
00038. (1) andan sortun açtı İyov avzun da kargadı öz kunun.
00039. (2) da başladı İyovda ayttı.
00040. (3) taspolseydır kun ki tuvdum anda, da ol keça ki ayıldı: xamila boldu er ulanga.
00041. (4) ol kun ol bolsedir karangı, izlamaseydir anı tenrı yogartın, da balkıtmaseydir anın üst.üna balkuv.
00042. (5) kaplaseydir anı karangılıx da tuman, toxtaseydir anın üstuna bulut, algasatseydirlar anı karangılıxları kunnun.
00043. (6) ol keçani kaplaseydir anı karangılıx, bir bolmaseydir kunlarında ilnın, sanına ayların kelmaseydir.
00044. (7) muna ol keça ol bolseydir yalgız kalgan kelmaseydir biyanç anda
00045. (8) kargaseydirlar anı kargışları kunnun, ol gadirlanganlar oyatma livyatannı.
00046. (9) karangı bolseydirlar yulduzları keçasinin tozup yarixnı da yoxtur, da korunmaseydir balkuvlarında ertanbılanın.
00047. (10) anın üçün ki beklamadi eşikların kursağının anamnın; ol vaxtta yaşırgeydir ömgakni koźlarımdan.
00048. (11) ne üçün kursaxta ölmədim, kursaxtan tuvup da tınseydim?
00049. (12) ne üçün utruladılar meni tiźlar. da nega edi toşlar ki ömdüm ?
00050. (13) ki galegina yatıp tınçalgeydım, yuklaseydım, ol vaxtta tınç bolgeydir maya
00051. (14) biylar bıla da kenaşçıları bıla yernın, ol kondaruvçular obalar özlarına.
00052. (15) gem agalıxlar bıla ki altın bardır alarga, ol tolturuvçular yuvların kumuştan.
00053. (16) gem keçirgan kibik komulğan nek bolmadım, yaş ulanlar kibik ki kormadılar yarixnı?
00054. (17) anda raşalar kaladırlar urunmaxtan, da anda tınç aladırlar yadagan kuçlular.
00055. (18) birdan tutxunlar emin boladırlar eşitmiydirlar avazın kıstavçunun.
00056. (19) kiçi da unlu anda ol, da kul azat biyından.
00057. (20) nega beradir ömgakliga korma yarixnı, da tirlik açi çanlılarga ?
00058. (21) ol tozuvçular ölümnu da yoxtur, da kazgeydirlar anı yaxşırax xaznalardan.
00059. (22) ol biyanuvçular unlu biyanç, artıx biyangeydirlar eger tapseydirlar zeratni.
00060. (23) kişinin yolu anın yaşırın, da kapleydir tenri anın aşıra.
00061. (24) ki ötmagim ornuna koztunmaxım keladir, da agadırlar suvlar kibik ökurmaklarım.
00062. (25) korxuvdan ki korxtum da yetti meni, da nedan korxtum keldi maya. ,
00063. (26) tınç yox edim da emin bolmadım, da tınç almadım da keldi kaltravux
- 4.**

00064. (1) da karuv berdi Elifaz ol Temanlı da ayttı.
00065. (2) sınınamo seni soz bıla ki yadageysin, da ayalma sozlardan kim bolalır?
00066. (3) muna gadepladiy koplarni, da salpragan konlarni kipladiy .
00067. (4) surunadogonnu turguzdular sozlariy, da çogadogon tizlarni kuçeytti.
00068. (5) vale galegina keldi saya da yadadıy, yetti saya da algasandıy.
00069. (6) tuvulmo tenrıdan korımagıya senin umsunçuy, da işançıy tugal yonlarıya?
00070. (7) sagıngın endi kaysı bu konu taspoldu, da kayda bu tuzlar eksiladırlar?
00071. (8) ki neçik kordum saban suruvçularni avanlıxını, da çaçuvçular ömgakni oradırlar anı.
00072. (9) yel ürmagından tenrının taspoladırlar, da yelından açuvunun tavusuladırlar.
00073. (10) ökurmagi arıslannın da avazı kart arıslannın tındı, da tişlari kişiklarnin uvaldılar.
00074. (11) kuçlu arıslan taspoladı irtuv yogundan, da balaları tişi arıslannın ayrıladırlar.
00075. (12) dağı mayada soz urlanıp keldi, da kabuletti kulagım azgına andan.
00076. (13) sagışlar bıla korumlarından keçanın tuşkanda çırım adamlar üstuna.
00077. (14) korxuv kurşadı meni da kaltravux, da bar buvunlarımı korxuttu.
00078. (15) da yel alınımdan aşıp ketti, ürpeytadır çaçın gufumnun.
00079. (16) tursada tanıyalmammın korumun, ukşaş karşısına koşlarımın, şoşlux da avaz eşitamin.
00080. (17) rastrax bolurmo tenrıdan kişi, gem yaratuvçusundan aruvrax bolurmo igit?
00081. (18) muna kunlarında da tapmıdır inamlıx da malaxlarında koradır molagaylıx
00082. (19) gem kuvşurunganlar balçıxtan ki toprax bunyatları alarnın yançadır alarnı teyızrak komuzdan.
00083. (20) tandan ingirga deyin vatıladırlar, es koyuvçu yogundan ömürge deyin taspoladırlar.
00084. (21) muna koçadır kaldıxları alarnın alarda, öladırlar da tugal tuvul usta.
- 5.**
00085. (1) indagin endi barmudur karuv beruvçu saya, da kimga azızlardan kayrılırsın?
00086. (2) ki telini öltüradır açırğanmax, da tentakni öltüradır kunuluk.
00087. (3) men kordum telini butaxlanadogonnu da kargadım ornun anın kepkenata.
00088. (4) iraxtırlar ulanları anın yarlığaştan, da yançıladırlar tora yuvda da yoxtur kutxaruvçu.
00089. (5) ki oruşun anın açıxkan aşeydır, da teğanaklar arasından aladır anı, da obadırlar talavçular manların.
00090. (6) ki tuvul topraxtan çıgadır avanlıx, da tuvul yerdan bitadır ömgak.
00091. (7) ki adam ömgakka tuvğan, da uçxun balaları ki biyik etkeylar uçma.

00092. (8) vale men yalbaramın tenrıga, da tenrıga koyamın işançımını.
00093. (9) kıluvçu unluluxlar terğavsiz tamaşalılar sansız.
00094. (10) ol beruvçu yamğur yuzları üstuna yernın, da iyadır suvları azbarlar üstuna.
00095. (11) turguzadır yuvuzları biyik orunda, da yaşlılar kiplanadılar yarlıgaş bıla.
00096. (12) buzadır sağışların ustalarının, da kılalmıydılar konları aların abraylıxını.
00097. (13) ilindirışadır uslularını ustalıxları bıla, da kenaşın kınğır elnin buzadır.
00098. (14) kun vaxtında yolğadırlar karangını, da karmanadılar tuş vaxtında keçada kibik.
00099. (15) da yarlıgaş.leydir kılıçtan kibik avuzlarından, da kolundan kuçluraknin miskinni.
00100. (16) da boladır yarlıga umsunç, da yaman işli yabadır avzun.
00101. (17) muna sandırkişığa eger üğutlasa anı tenrı, da tıyuvun kuçlu tenrının zor etmagın.
00102. (18) eger ol sızlatsa malğemlar, kessa da kudratları ongaltırlar.
00103. (19) altı tarlıxlarda kutxarı seni, da yedinçıda yetmast saya yaman.
00104. (20) açlıxta yulur seni ölümdan, da uruşta kılıçtan.
00105. (21) kamçusundan tilnin yaşınırsın, da korxmassın talavdan ki kelsa.
00106. (22) talamaxtan da açlıxtan kularsın, da kiyigindan ol yernin korxmassın.
00107. (23) ki taşları bıla ol tuznun bolur şertiy senin, da kiyigi ol tuznun baz bolur saya.
00108. (24) da bilirsın ki tınç çatırıy, da sağınsey ornuyda da yangılmassın.
00109. (25) da bilirsın ki kop urluguy, da yaş ulanları kogotu kibik ol yernın.
00110. (26) kelirsın kartlıxta źeratka, kesilganey kolos vaxtında.
00111. (27) muna bunu terğadik anı aley ol anlagın anı da sen da bilgin özuya.
- 6.**
00112. (1) da karuv berdi İyov da ayttı.
00113. (2) eger ölçanma ölçanseydir airganmagım, da kıynım tarazuvlar bıla koturulseydılar birdan!
00114. (3) ki galegina kumundan tengizların avurrax bolğeydir, anın üçün sozlarım çeypaldılar.
00115. (4) ki okları kuçlu tenrının yetti. Maya, ki uvların aların içadır éanım, alğasavuxları tenrının kıyasladılar meni.
00116. (5) muvrey mudur kiyik at kogot üstuna, gem çuvleymudur öğuz yemi üstuna?
00117. (6) aşalamudur xuzaz aş tuzsus, gem barmudur taam sogunda xalamutnun?
00118. (7) klamadi bunar tiyma éanım, alar sızlavları gufumnun.
00119. (8) kim berseydir kelseydir koltxam, da umsunçumun berseydir tenrı.
00120. (9) eger kovunlanseydir tenrı yançma meni, erk berğeydir kudratına da keskeydir meni.
00121. (10) da bolğeydir dağı uvunçum da kiplangeydim xastalıxta xayfsunmıydogon, ki yaşırmadım aytmaxlarım aytmaxların aziź tenrının.

00122. (11) nedir kuçum ki çıdageymın, da nedir uçum ki uzartxeymın kıynımını?
00123. (12) kuçumo taşların kuçum gem gufummo bağırdan?
00124. (13) kertidanmo yoxtur boluşlugum menda, da abraylıx azaştı mendan?
00125. (14) xastaga dostundanda boladır şevagatlıx, eger korxuvun kuçlu tenrının kemişsa.
00126. (15) karandaşlarım tandılar özan kibik, çırlaxları kibik özanların aştılar.
00127. (16) ol tunganlar suvuxtan, alar üstuna özalanadır kar.
00128. (17) issingan vaxtlarında taspoladırlar kaynar vaxtta taberıladırlar orunlarından.
00129. (18) kınğıraytadırlar izların yonlarının, baradırlar da taspoladırlar.
00130. (19) bağadırlar izların Temanın, üruşları Şevanın tozadırlar alarnı.
00131. (20) uyatta kaladırlar nega işandılar, keladırlar orunlarına da rusvay boladırlar.
00132. (21) ki galegina yox ornuna bolduyuz korxuv korup da soskandiyız.
00133. (22) ayttımno: beriyız maya da öz malıyızdan şoxadlayız menim üçun,
00134. (23) da kutxarıyız meni kolundan duşmannın, da kolundan kuçlularnı yuluyuz meni?
00135. (24) üvratıyız meni, da men tıyılırın, da neda yangıldım akınlatıyız meni.
00136. (25) ne kuçludurlar tuż aytmaxlar, da ne ügutlar ügutlavçu sizdan?
00137. (26) ügutlamamo sozlarbıla sağış etasız, da bezuvludur yel aytmaxlar.
00138. (27) dağı öksüz üstuna salasız goral, da çeypalmax soz aytasız dostlarıyız üstuna.
00139. (28) da galegina kovunlanıp kayrılıyız maya, eger alnıyızda aldasam.
00140. (29) kaytıyız endi bolmasın avanlıx, da kaytıyız neginça rastlıgım tabuladır anda,
00141. (30) barmudur sozumda avanlıx gem tanlayım anlamıyurmo kavşarlıxını?
- 7.**
00142. (1) muna vagda berılğan kışığa bolma yer üstuna, da kunları tuvulmo kibik yalçının kunları?
00143. (2) kul kibik obadır kolagani, da yalçı kibik kaysı tozadır yalın işinin.
00144. (3) aley üluş aldım özuma kıynılı aylarnı, da ömgakli keçalar sımarlandılar maya.
00145. (4) eger yattım da sağış ettim kaçan turarın, da ölçavlu boladır maya ingir, da toydum buralmaktan tanga deyin.
00146. (5) kapladı gufumnu kurt da komuzu topraxnın, terim kabarçıxlandı da çırıydir.
00147. (6) kunlarım yengilrak boldular çolnogundan to uvçunun da tunganadırlar umsunchuz.
00148. (7) sağıgın ki yel tirliklarım kaytmast kozum korma yaxsını.
00149. (8) baxmaktır meni kozu koruvçumnun enayatıy baxsa meni da yox bolurın.

00150. (9) tuganadir bulut da baradır, aley enuvçu gorga çıxmasttır.
00151. (10) kaytmast artıx yuvuna, da tanımast artıx anı ornu anın.
00152. (11) dağı men ayamıyımın avuzumnu, sozleymin tarlıgından canımın, sozleymin açılıgından canımın.
00153. (12) tengizmo men gem açdaga ki koyasın üstuma saklav?
00154. (13) ki sağış ettim: uvutur meni krovatım toşagım yenginlanir sozlaganımda sızlavu toşagımın.
00155. (14) da soskandirasın meni tuşlar bıla, da korumlardan algasatasın meni.
00156. (15) da sayladı buvulmaxnı canım, ölümnu sızlavundan buvunlarımın.
00157. (16) xor ettim tirlikni, dunyaga deyin tırı bolmamın. kalgın mendan ki geç kunlarım.
00158. (17) ne anlanadır kişi ki unlu etasın anıda ki koyasın anar fikirinyi?
00159. (18) sağınasın anı ertanbılalarga, koş yumçuxlarga sineysin anı?
00160. (19) kaçanga deyin ketmassın mendan, yebermiysin meni yutxunça men tukurugumnu?
00161. (20) yazıxlı boldum esa, ne kıldım saya. abravçu ol adamnı. nega turguzduy meni uturu özuya, da bolamın üstuma yukka?
00162. (21) da nek boşatmıysin tanmagımın da aşırmıysin gunaxımın, ki galegina topraxka yatsam, da izlaseyda meni da bolmamın.
00163. (1) da karuv berdi Bildad ol Suxılı da ayttı.
00164. (2) kaçanga deyin sozlarsın buley, ki kuçlu yel kibik aytmaxları avzuynun?
00165. (3) tenrimo kınıraytadır toranı, da gem kuçlu tenrı kınırayta mudur rastlıxını?
00166. (4) eger uvunlarıy yazıxlı boldular anar, da surdu alarnı yazıxları uçun.
00167. (5) eger sen izleysın tenrını, da kuçlu tenrıga yalbarasın,
00168. (6) eger aruv da tuş sen ki galegina oyatır boluşlugum saya, da tınç etar ornun rastlıgıyın.
00169. (7) da edi esa başlıgıy kiçi vale songuy ulgayır astrı.
00170. (8) ki sorgun endi burungu dor uçun, da kıyaslagın terğavun atalarımın.
00171. (9) ki tunadan biz da bilmiybiz, ki kolaga kunlarımız yer üstuna.
00172. (10) muna alar üvratsınlar, aytsınlar saya, da öz üraklarından çıgarsınlar sozlar.
00173. (11) ösamudur kogot (kamuş) biçanlıksiz, bitamudur sitnak (kamuş) suvsuz?
00174. (12) ganuz yaş vaxtında, kesilmiydir, da burun bar kogottan kuruydur.
00175. (13) aley izları bar unutuvcularnı tenrını, da umsunchu yuz etuvçunun taspolgan.
00176. (14) ki kesilgan işançı, da yuvu. kibik kılabilanın umsunchu.
00177. (15) tayanır yuvu üstuna da turalmast, tutunsa andan da kiplanmast.

00178. (16) yaşaradır ol alında kuyaşnın, da bağı üstuna inçka butağı ösadir.
00179. (17) oba üstuna butaxları öruladirlar, taşlar arasından korunadir.
00180. (18) eger çeypasa anı ornundan, da tanadır anar ki kormadim seni.
00181. (19) muna nindi biyañ anar ösmagında, kaçan topraxdan ekinçilar ösadirlar
00182. (20) muna tenri xor etmiydir tugalni, da kiplamiydir kolun yaman etuvçularnin.
00183. (21) muna tolturur kultkudan avzuynu, da erinlariyni biyañ kixırmaxbıla.
00184. (22) duşmanlariy kiyarlar uyatni, da çatırı raşalarnın yox bolur.
- 9.**
00185. (1) da karuv berdi Iyov da ayttı.
00186. (2) kertidan bilamin ki aley, vale neçik rastlanalıx kişı tenri bıla?
00187. (3) eger klasa toralaşma birgasına, karuv beralmast bir soz mindan.
00188. (4) uslu üraklı da kip kuvatlı, kim uturu turdu anar da baz boldumo?
00189. (5) ol koçuruvçu tavlarnı da bilmiydirlar, ki axtaradır alarnı açuvu bıla.
00190. (6) ol kaltratuvçu yerni ornunda, da baganaları anın titreydirlar.
00191. (7) ol aytuvçu kuyaşxa da balkımıydir, da yulduzlar aşıra mogorleydir.
00192. (8) kuruvçu koklarni yalgızov, da basadır biyik orunları üstuna tengiznin.
00193. (9) yaratuvçu yulduzum aşnın, kesilnin da kimanın, da yaşırın xuçuraların temannın.
00194. (10) kıluvçu unluluxlar tergavsuz, da tamaşalixlar sansız.
00195. (11) muna aşsa benim aşıra da kormiymin anı, da alışıp ketsa da anlamıymin anı
00196. (12) muna kapsa, kim kayttırır anı, kim aytır anar: ne kılasın?
00197. (13) tenrı kayttırmıydır açuvun, tubunda anın enkayadirlar kip boluşuvçular.
00198. (14) dağı men da karuv beralmammin anar, saylaseydim da sozlarimni birgasına.
00199. (15) eger rastta edim, karuv beralmiymin, ancex toraçıma yalbaramın.
00200. (16) eger çağırseydim da karuv berseydir maya inanmageydim ki kulah saldı avazıma.
00201. (17) ki tavul bıla vattı meni, da arttırdı yaralarımni muft.
00202. (18) bermiydir maya kayttırma yelimni, ki toydurdu meni açılıxlardan.
00203. (19) eger kuçun korguzmak üçun esa, muna kuçludur, vale eger tora üçun, kim bildirir maya?
00204. (20) eger rastta bolsam, avzum borçlu etar meni; tugalda esa men, da kınıraytır meni.
00205. (21) tugalmo men, bilmiymin özümnu, xor etamin tirliklarimni.
00206. (22) bir ten ol anın üçun ayttım, ki tugalni da raşanı da ol tavusadır.
00207. (23) kertidan çıbığı bıla ölturadir kepkenata, sınavı üçun konularnin elik etadır.

00208. (24) yer berilgan erkina raşanın, yuźların toraçılarının yabar. eger tuvul aley bu orunda kim ol uturu turar?
00209. (25) vale kunlarım yengilrak boldular yuvuruvçudan, kaçtılar, kormadılar yaxşını.
00210. (26) teyź bardılar gerabları bıla Evenın, neşer kibik uçadogon yemga.
00211. (27) eger aytsam: unutayım zavalımını, kemişayım karanyamını da kiplanayım.
00212. (28) korxamın bar kıynlarımdan, bilamin ki konu etmassin meni.
00213. (29) men raşa esam, nega geçlikka zaxmet çegamin?
00214. (30) eger yuvunsam suvları bıla karnın, da arıtsam sapun bıla uvuçlarımını,
00215. (31) ol vaxtta da gorga mañarsın meni, da yerañı etarlar meni upraxlarım.
00216. (32) yoxtur ki tenrı tuvul kişi benim kibik, ki karuv bergeymin anar, kelgeybiz birdan toraga.
00217. (33) yoxtur ki bolgey aramızda baxtlaşuvçu, koygey kenaşın eksimiz da arasına.
00218. (34) ketarseydir mendan karanyasın, da korxuvu algasatmaseydir meni.
00219. (35) soźlageydim da korxmageydim andan, ki tutmıyım özümde kingırlıx.
- 10.**
00220. (1) bezdirdi éanımnı tirliklarım, kemişamin üstuma zavalımını soźleymin açılığınan éanımnın.
00221. (2) aytamın tenrıga: borçlu etmagin meni, bildirgin maya, ne üçun çengaşasin benim bıla?
00222. (3) yaxşıraxmo bolur saya eger xor etsey zaxmetin kudratlarıynın, a kenaşi üstuna raşaların balkuv bersey?
00223. (4) koźları mo tennın saya, gem kormaginmo kibik kişinin korasin?
00224. (5) kunlarım kibik adamnın kunları, gem inları inlarım kibik igitnı?
00225. (6) ki izleysin gunax menda da yazıgımını tintasin?
00226. (7) özuyda bilasin ki tuvul raşamın, vale yoxtur kudratıydan kutxaruvçu.
00227. (8) kudratları yarattılar meni, da tuźudular meni birdan çuvra da çeypadiy meni.
00228. (9) sagingın endi ki balçıxnı kibik tuźuduy meni, da topraxka kayttırırın meni.
00229. (10) muna sutnu kibik kuyuşturdıy meni, da çıgitnı kibik tutuşturdıy meni.
00230. (11) terı da guf kiydirdiy maya, suvاكلardan da jılalardan ördıy meni.
00231. (12) tirlik da şevagat kıldıy birgama, da vakinligiy sakladı éanımnı.
00232. (13) da bularnı abradıy fikirıyda, bilamin ki bu bardır katıyda.
00233. (14) eger yazıxlı boldum, da sakladıy meni; da gunaxımdan konu etmiysin meni.
00234. (15) eger raşa esam, vay maya; da rastta esam, koturalmiymin başımnı, toygan yenginliktan da korgun kıynımnı.

00235. (16) da koturulup arıslan kibik avleysın meni, da kayta tamaşa kılasın benim bıla.
00236. (17) yangırtasın tanıxlılıqlarını karşıma , da arttırasın açuvuyunu birgama alışınmaxlar da çeriv kurmax birgama .
00237. (18) da nega kursaxtan tuvdurduy meni? Tinseydım da koź kormaseydir meni?
00238. (19) ki neçik yox edim, aley bolmageydim: kursaxtan źeratka eltinseydim.
00239. (20) muna az kunlarım da kalgın, ketkin mendan da kiplanayım azgı na.
00240. (21) bargeydım da kaytmageydım yerga karangı da tuman.
00241. (22) yerga karangı tuman kibik, tumanlıx da yoxtur yergaları yarixnın da balkuv tuman kibik.
- 11.**
00242. (1) da karuv berdi Cofar ol Naamatlı da ayttı.
00243. (2) kop soźlargamo karuv berilmeydir, da gem kop soźçu kişı rast bolurmo?
00244. (3) boş soźları elni tıyılırlarmo, da elik etasın da yox mudur imanduruvçu?
00245. (4) da aytasın: aruvdur akılım, da aruv boldum enayatlaryda.
00246. (5) da vale kim berip tenrı soźlaseydir, da açseydir buyruqların birgay a.
00247. (6) da anlatxeydir saya yaşırın işların usnun ki eki ança abraylıxka, da bilgeydiy ki unutturadır saya tenrı kop yazıqlarıdan.
00248. (7) tergavunmo tenrının tabarsın, gem tugalıgına deyin
- bilmaginın kuçlu tenrının yetarsın?
00249. (8) aley neçik biyikligina kokların ne kılasın, gem teranrakni gordan ne bilirsın?
00250. (9) uzunrax yerdan ölçavı anın, da kenrak tengıźdan.
00251. (10) eger alıştırsa da beklasa da iştırsa, da kim kayttıralır anı?
00252. (11) ki ol biladır yalğan elni, da korsa avanlıxını da anlamast mudur?
00253. (12) da boş akıldan kişı akınlanır xota kişik at kibik adam tuvsı.
00254. (13) eger sen tuźuduy üragiyni, da yaysey anar uvuçlarıynı,
00255. (14) eger avanlıxını koluydan irax ketarsey anı, da toxtatmasey çatırlarıyda kınğırlıxını,
00256. (15) ki ol vaxtta koturur sen yuźlarıynı ayıptan da bolursın kip da korxmassın.
00257. (16) ol vaxtta sen ömgakni unutursın, suvlarını kibik ki aşılar sagınırsın.
00258. (17) da tuş vaxtından turar yaxşırax zaman, karangılıx tanbıla kibik bolur.
00259. (18) da işançta bolursın ki bardır umsunç, da bagarsın eminlik bıla yatma.
00260. (19) da yatsey da bolmast kaltratuvçu, da kolarlar yuźlarıynı koplur.
00261. (20) vale koźları raşaların telmarırlar da umsunç taspolur alardan, da işançları aların tuzagı ćannın.
- 12.**
00262. (1) da karuv berdi İyov da ayttı.

00263. (2) kertidan okom siz ulus, da siznin bila olar us?
00264. (3) dagı mayada akıl siznin kibik, eksikrak tuvul men sizdan, da yoxtur kim ki sozlagey bular kibik.
00265. (4) kultku dostuna boldum, vale çağıruvçu tenrıga da karuv beradır anar, kultku vale rast da tugal.
00266. (5) xor kişi kusov kibik yanadır, raxmetlavçu da xayıfsunuvçu üstuna, tuzulgan vagdalarında tayadogon ayaxnın.
00267. (6) tınçtırlar çatırları talavçularının, da emindirler açırganduruvçular tenrini, kaysı keltiradır tenrısın öz kolnuda.
00268. (7) vale sorgun endi tuvardan da üvratır saya, da kuşundan ol koklarnın da anlatır saya.
00269. (8) gem sozlagın yerga da üvratır saya, da yomaxlarlar saya balıxlar ol tengižnin.
00270. (9) kim bilmiydir bar bularnı, ki kudratı adonaynın yarattı bunu,
00271. (10) ki erkinda anın canı bar tırının, da nafstı bar teninin kişinin?
00272. (11) muna kulax sozlarnı sineydir, da tanlay yemni tatadır anı.
00273. (12) tuvul pirlarda us, da tuvul uzun kunlularda akıl.
00274. (13) tenrı katına us da bagatırlıx, anın kenaş da akıl.
00275. (14) muna buzsa neni da kondarılmaşt, beklasa kimni da açılmaşt.
00276. (15) muna toxtatsa suvlarnı da kuruydurlar, da iysa alarnı da axtaradırlar yerni.
00277. (16) birgasına kuç da abraylıx, anın yangıluvçu da yangıltuvçu.
00278. (17) ürütadır kenaşçılarnı xorluxka, da toraçılarnı telirtadır.
00279. (18) bavın biylarnın çeşadır, da bayleydir beli bav benlarına.
00280. (19) eltadır agalıxlarnı olca bila da kuçlularnı xanlaşlatadır.
00281. (20) ketaradır sozun inamlılarnın, da akılın kartlarnın aladır.
00282. (21) togadır xorlux comartlar üstuna, da bavın kuçlularnı xanlaşlatadır.
00283. (22) aşkartadır toran işlarnı karangıdan, da çıkaradır yarıxka karangı nersani.
00284. (23) kuçeytadır xanlıxlarnı da tasetadır alarnı, yayadır xanlıxlarnı, da kondaradır alarnı.
00285. (24) ketaradır akılın agaraxlarnın ulusunun ol yernin, da azaştıradır alarnı geçlik bila tuvul tuž yol bila.
00286. (25) karmanadırlar karangıda tuvul yarıxta, da azaştıradır alarnı esirikni kibik.
- 13.**
00287. (1) muna barısın kordu kozum, eşitti kulagım da anladı özuna.
00288. (2) bilmagiyižga kora bilamin dagı men, eksikrak tuvul men sizdan.
00289. (3) vale men kuçlu tenrıga sozleymin, da baxtlaşma tenrı bila kleymin.
00290. (4) da kertidan siz kunuştıruvçular yalğanlıxnı, teli ongaltuvçular barıyız.
00291. (5) kim berseydir tıylma tıylseydiyız, da bolgeydir sižga usxa

00292. (6) tınlayız endi ügutumnu, da talaşın erinlarimnin kulax salıyız.
00293. (7) alınıdamo tenrının sozlarsiz avanlıxını, da anarmo sozlarsiz yaltaylıxını?
00294. (8) alınıdamo yuz etarsiz; gem tenrı bılamo toralaşrsiz?
00295. (9) yaxşıraxmo eger terğasa sizni, gem aldaganley kişiga aldarsızmo anar?
00296. (10) ügütlama ügütlar sizni, eger yaşirtınlıx bıla yuzlarga yuz etsayız.
00297. (11) muna unlulugu alğasatır sizni da korxuvu tuşar üstuyuzğa.
00298. (12) sagınçıyız siznin uşatılğan topraxka, kesak balçıxka arkalariyız.
00299. (13) tıylıyız maya da sozlayim men, da aşsın mendan neteklida.
00300. (14) ne üçun alamın gufumnu tişlarım bıla, da éanımnı koyamın uvuçuma?
00301. (15) muna kessa meni, anar işanamın, tek keçinmaklarım üçun klageydim alında baxtlaşma.
00302. (16) dağı bu boladır maya yarlığaşğa, ki alnına anın yuz etuvçu kelmast .
00303. (17) tınlayız tınlama sozumnu da anlatmagımnı kulaxlarıyız bıla.
00304. (18) muna endi tuzudum tora, bilamin ki men rast bolurmun.
00305. (19) kim ol talaşır birgama ki galegina tıylıgeydım da tıngeydım.
00306. (20) tek eki nersa kılmağın benim bıla ol vaxtta alnıydan yaşınmamın.
00307. (21) karanyey nı mendan irax etkin, da korxuvuy alğasatmasın meni.
00308. (22) ol vaxtta çağırsey da men karuv berırmin, gem sozlasam da karuv bergin maya
00309. (23) neteklidir menda günaxlar da yazıxlar, tanmagımnı da yazıgımnı bildirgin maya.
00310. (24) nega kıblalarını yaşırasın da sağışleysın meni duşman ornuna özuya?
00311. (25) üzulğan tuvulmo yapraxnı sındırasın da tuvulmo kuru kuranı kuvasın?
00312. (26) ki yazasın üstuma açılıxlar da meraslatasın maya yaştağı yazıxlarımın.
00313. (27) da turguzduy kolodaga ayaxlarımın da sakleysın bar izlarımın, butaxları üstuna ayaxlarımın tuçurulğan.
00314. (28) aley adam çirik ağaç kibik upranadır, uprax kibik ki aşeydir anı guva.
- 14.**
00315. (1) adam tuvğan katından, kısxa kunlu da toyğan açırğanmaxtan.
00316. (2) çeçak kibik çığadır da kesiladır da kaçadır kolaga kibik da toxtamıydir.
00317. (3) dağı bunun üstuna açtıy enayatıynı da meni keltirasın toraga birgay a.
00318. (4) kim kılalır murdardan aruvnu, yoxtur bir da.
00319. (5) eger belgiladiy kunların adamnın, sanı aylarının senin erkiydan eger resim yarattıy ki aşmagey.
00320. (6) çıdagın anar da tırı kalsın, tugatkinça yalçı kibik kunun.
00321. (7) ki bardır ağaçxada umsunç, eger kesilsa da ganuz yaşaradır,

- da inça butağı kalmıyır yaşarma.
00322. (8) eger kartaysa yerda butağı da topraxta çırısa inça butağı.
00323. (9) iyisından suvların yaşaradır da östuradır butax ornatılğan kibik.
00324. (10) vale kişi xanlaşlansa da öladır, da tınsa adam da kayda ol?
00325. (11) agadırlar suvlar tengizdan, da özan suvaladır da kuruydır.
00326. (12) vale kişi yatsa da turmast, kanyamlığına deyin kokların oyanmastlar ölğanlar, da silkinmastirlar yukularından.
00327. (13) kim berıp gorda astraseydi meni yaşırseydi meni.
00328. (14) eger ölsa kişi tiri bolurmo?; bar vagma kunlarım da tozgeydim, neginça kelgey alışınmagım.
00329. (15) çağırseydi da men karuv kaytargeydim saya yaratxanın kudratların kusanseydi.
00330. (16) ki ol vaxta atlamlarını sanamageydi, saklamageydi yazıxlı bolğanımı.
00331. (17) mogorlangan bolgeyt tuvunçukta tanmagım, da yaşırgeydi gunaxımni.
00332. (19) taşları surtadırlar suvlar, taştıradır taşxınları toprağın yernın, aley umsunçun kişının tasettiy.
00333. (20) kurşeysin anı ömürge deyin da baradır, alıştırap korumun da surasin anı.
00334. (21) sıylımo bolurlar ulanları da bilmiydir, kiçimo bolurlar anlamıyır alar üçün.
00335. (22) tek gufu özü üçün sızleydir, da canı anın üçün yaşlı boladır.
- 15.
00336. (1) da karuv berdi Elifaz karuv ol Temanlı da ayttı.
00337. (2) uslumo karuv berir yel akıl bıla, da tolturur kadim yelindan kursağın?
00338. (3) ügutlavçu soz bıla kaysı faydalı etmast, da sozlar bıla ki alardan yoxtur fayda.
00339. (4) dağı senda buzasin korxmaxnı tenrıdan da azartxın soznu alında tenrının.
00340. (5) ki anlatadır gunaxiyni avzuy, xota sayleysin sozun ustaların.
00341. (6) borçlu etadır seni avzuy da tuvul men, da erinlariy tanix etadırlar senda.
00342. (7) burungumo adam sen tuvgansın, da burunmo kayalardan tolgatıldı?
00343. (8) sırınmo tenrının anladıy da az berdi tenrı saya usnu?
00344. (9) ne bilasin da bilmiybiżmo, anleysin da yoxmudur biżda da ol?
00345. (10) dağı pir, dağı kart bardır aramızda, koprak ateydan kunlarga.
00346. (11) azmudur sendan uvunçluxları tenrının, da akırın soz bolseydir katıyda.
00347. (12) ne yeldeydir seni akılıy, da nega yumçuxleydirler kozlarıy?
00348. (13) ki karuv kaytarasin tenrıga öz sağışydan, da çıgarasin avzuydan uturu sozlar?
00349. (14) yoxtur kişi ki aruv bolgey, da ki rast bolgey tuvganı katının.

00350. (15) muna azizlarına da inanmıydır, da koklarda aruv tuvuldurlar enayatlarında.
00351. (16) gem ki yerançi kışıda bulgangan, içuvçu suvnu kibik avanlıxını.
00352. (17) anlatayım saya tınlagın meni, da bu ne kordum da yomaxlarının.
00353. (18) neni uslular anlattılar, da yaşırmadılar atalarından.
00354. (19) alarga yalgızlarga edi berilgan ol yer, da aşmadı yat ortalarında.
00355. (20) bar kunları raşanın ol kaltravuxlu, da az sannı inlar berilgan kop yazıxlığa.
00356. (21) korxuv avazı eşitilat kulaxlarında, tınç vaxtta talavçu kelir anar.
00357. (22) inanmıydır ki kaytır karangıy dan, da belgilangan ol kılıçxa.
00358. (23) buraladır ol ötmak üçün kayda da tapma, biladır ki tuzulgan anın üçün karangı vaxt.
00359. (24) alğasatadır anı tarlıx da kısıxlıx, kurşap eltir anı biy kibik gadirlangan uruşxa.
00360. (25) anın üçün ki sundu uturu tenrıga kolun, da uturu kuçlu tenrıga öktam sozladi.
00361. (26) yuvurdu anar kalın boyun bıla, kalın arkası bıla kalkanlarının.
00362. (27) ki kapladı yuızların yavı bıla, da östurdu semizlik kamçu tiymas üstuna.
00363. (28) da toxteydir veran bolgan şağarlarda yuvlarda ki olturmıydır kişı da alarda, ki gadirlanganlar obalarga.
00364. (29) xoça bolmast da turmast malı anın, da yayılmast yerda manları.
00365. (30) ketmast karangıdan, inçka butağın kurutur yalın, da ketarilir yeli bıla buyrugunun.
00366. (31) inanmast geçlikka azaşxanay kişı, ki geç bolur alışınmagı.
00367. (32) burun vaxtıdan yetilir, da butağı anın yaşarmast.
00368. (33) ketarilir borlalıxının kibik yetilmagan yemişi, da taşlar žeytun kibik çeçagin.
00369. (34) ki cımatı yuız etuvçunun bolur yalgız kalgan da ot örtar çatırların şoxad aluvçularının.
00370. (35) xamila boladır ömgakni da torey dir avanlıxını, kursaxları aların gadirleydir yaltaylıxını.
- 16.**
00371. (1) da karuv berdi İyov da ayttı.
00372. (2) eşittim bular kibik koplarni, uvutuvçular ömgakni bariyız.
00373. (3) uç barmudur yel sozlarga, gem ne kipladi seni ki buley karuv berasın?
00374. (4) dağı men da siznin kibik sozlageydim, eger bolseydir çanıyız çanım ornuna; yabuşxeydım sizga sozlar bıla, da buraltkeydim üstuyuzğa başım bıla.
00375. (5) kiplageydim sizni sozu bıla avzumnun, da sozu erınlarımınin ayageydir sızlavuyuznu.
00376. (6) eger sozlasam ayalmastır sızlavum, da kalsam sozlardan nemet ketmiydir mendan.
00377. (7) tek galegina yadattıy meni, veran ayttı bar cımatımını.
00378. (8) da buruşturmagıy meni tanıxka boldu, da turadır menda

- açırganmagım, yuźlarım da tanıxlıx etadır.
00379. (9) açuvu bıla yırttı da duşman boladır maya, ngırdatadır üstuma tişlari, tarberuvçum iltrattı koźların maya.
00380. (10) açtılar üstuma avuzların, rusvaylıx bıla vattılar yayaxlarıma, birdan üstuma iştiriladırlar.
00381. (11) ğara berdi meni tenri avançığa, da koluna raşaların saldı meni.
00382. (12) tınç edim da vattı meni, da tuttu ensamdan da yaraladı meni, da turguzdu meni uturu zuna.
00383. (13) kuşadılar üstuma okları, tkardi buvraklarımni da xayıfsunmadı, toktu yerga tumnu.
00384. (14) buzdu meni buzmax buzuxlux üstuna, yuvurdu üstuma bagatır kibik.
00385. (15) kiyiz tiktirdim gufum üstuna, da okaladım topraxka muvuźumnu.
00386. (16) yuźlarım kızdılar ilamaxtan da kirpiklarım üstuna karangılıx.
00387. (17) tuvul avanlıx çun ki edi uvuçlarım da, vale tefinlam aruvdur.
00388. (18) yer yapmagım kanımni, da yoxtur orun fıryatıma.
00389. (19) dağı galegina muna koklarda tanıgım, da inamlı tanıgım biyik koklarda. çebar soźçularım dostlarım, tenrıga tamızdıradır koźum.
00390. (21) baxtlaşalımo kişı tenri bıla, neçik adam uvlı dostu bıla?
00391. (22) ki az sanlı inlar teyź barırlar, da yolxa ki kaytmam barırım.
- 17.**
00392. (1) anım çeypaldı, kunlarım sonadırlar, źeratlar gadır maya.
00393. (2) kertidan yoxtur yalğanlıx menda, ançex açi etmaklarından aların tundu koźum.
00394. (3) koygun endi yukka, kiyirgin meni birgay a, kim ol katımda turalır?
00395. (4) ki rakların kapladı akıldan, anın çun bermassin biyik koturulma alarga.
00396. (5) ilma soźlarnı anlatuvçu dostlarga, da koźları ulanlarının tavusulsunlar.
00397. (6) da turguzdu meni sorçagina ulusların, da Tofet abaxka uşagan boldum.
00398. (7) da tundu açırganmaxtan koźum, da buvunlarım boldular kolaga kibik barları.
00399. (8) da tamaşa etarlar tuźlar bunun çun, da konu yuź etuvçu üstuna oyanır.
00400. (9) vale rast kişı tutar z keçinmagın da aruv konlu arttırır kuçeyma.
00401. (10) vale siz barlarıyız kaytıyız gem keliyiz, da tapmamın sizda usunu.
00402. (11) kunlarım aştılar, sağışlarım zuldular, kipliklari üragimnin.
00403. (12) keçani kleydirler kunga kayırma, yarıxnı yuvuxlatma karangıdan.
00404. (13) kertidan toźamin gorda yuvumnu, karangıdan toşarmin toşaklarımni.
00405. (14) gorga atadım atam sen, anam da sinlim kurtxa.

00406. (15) vale kayda bu işançım, da umsunçumnu kim koşlar anı?
00407. (16) beklıklarına gornun enarlar, da barından topraxta tınc alırız.
- 18.**
00408. (1) da karuv berdi Bildad ol Şuxılı da ayttı.
00409. (2) kaçanga deyin uç koymassız sozlarga? anlayız da andan sortun sozlayık.
00410. (3) ne üçün sağışlandıx alnıyızda tuvar ornuna, komulganlar akıldan boldux koşlarıyızda?
00411. (4) irtuvçu éanın açuv vaxtında, senin üçünmo kemişilir yer, da koçar kaya ornundan?
00412. (5) dağı yarığı raşaların sonar, da balkıtımaşt yalını otunun.
00413. (6) yarık karangı bolur çatırında, da çırağı alında sonar.
00414. (7) tar bolurlar atlamaları kuçunun, da taşlar anı kenaşi.
00415. (8) ki ilindi avga ayaxları, da tuzax üstuna ürür.
00416. (9) tutar sogançığından tuzax, tutunur andan talavçu.
00417. (10) komulgan bolur yerda tuzacı, da ilinçagi yol üstuna.
00418. (11) çuvra soskandırirlar anı algasavuxlar, da tozulgan bolur ayaxları tubuna .
00419. (12) bolur azargan kuçu anın açlıxtan, da zaval tuzulgan bolur kaburgasına.
00420. (13) aşar buvunların gufunun, aşar buvunların tunguç ölüm.
00421. (14) üzülür çatırından işançı, da atlamalar anı biyina algasavuxlarının.
00422. (15) toxtar çatırında tuvul özünün, tozdurur ornu üstuna kugurt.
00423. (16) aşagartın butaxları kururlar, da yogartın kesilir inçka butağı.
00424. (17) sağınçı anın taspolar yerdan, da bolmaşt anar şem tışxarıda.
00425. (18) taberırlar anı yarıxtan karangıya, da dünyadan buraltırlar anı.
00426. (19) bolmaşt anar unuk gem praunuk ulusunda, da bolmaşt kaldıx tirilmişlarında.
00427. (20) kunu üçün tamaşa etarlar sondragı lar, da burungularını tutar kaltravux.
00428. (21) tek bular toxtarorunları avançının, da bu ornu bilmavçunun tenrini.
- 19.**
00429. (1) da karuv berdi İyov da ayttı.
00430. (2) kaçanga deyin kaygırtırsız éanımnı, da kıynarsız meni sozlar bıla?
00431. (3) bu on kurlalar imandırasiş meni, uyalmıysız çeyalıx etma maya.
00432. (4) da eger kertidan yangıldım esa, katımda toxtasın yangılmagım.
00433. (5) eger kertidan üstuma unlu sozlarsıız, da ügutleysiız maya rusvaylıgımnı.
00434. (6) vale biliyız ki tenrı kınırayttı meni, kuşadı.
00435. (7) muna fıryat etamin avanlıxtan, da karuv kabul etmiymin, yalbaramın da yoxtur tora.
00436. (8) izımnı koraladı da aşalmıymin, da izlarımnı kapladı karangılıx bıla.

00437. (9) sıyımnı mendan çeşindirdi, da ketardi taçın başımnın.
00438. (10) yançtı meni çuvra da bardım yuvuzga da ketardi agaçnı kibik umsunçumnu.
00439. (11) da kabundu üstuma açuvu, da sağışladı meni özuna tarberuvçusun kibik.
00440. (12) birdan keldilar iyınları, da tuzudular üstuma yonların, da toxtadılar çuvra çatırma.
00441. (13) karandaşlarımni mendan irax etti, da tanışlarım tek yat boldular mendan.
00442. (14) kaldılar yuvuxlarım, da tanışlarım unuttular meni.
00443. (15) tiriluvçulari yuvumnun da karavaşlarım yat ornuna sağışleydirlar meni, tanışısız ornuna boldum koźlarında alarının .
00444. (16) kuluma çağırdım, da karuv bermiydir, avzum bıla yalbaramın anar.
00445. (17) nafstım yat boldu katınıma, da şirinligim ulanlarına kursagımın.
00446. (18) dağı yaş ulanlar xor etadirlar meni, tursam da uturu sozleydirlar maya.
00447. (19) xor ettilar meni bar sır elim, da kaysıların suvdum çuvuruldular duşmanlarga maya.
00448. (20) terına da gufuma yabuştı suvagım, ançex kaldım terisi bıla tişlarımın.
00449. (21) xayıfsunuyuz, xayıfsunuyuz meni siz, dostlarım, ki kudratı tenrının xastalattı meni.
00450. (22) nega kuvasız meni tenrı kibik, da gufumdan toymıysız?
00451. (23) kim berseydir bu orunda da yazılseydirlar sozlarım, kim berseydir bitikta da tuçurulseydirlar.
00452. (24) temir sızgıç bıla da korgaşın, dunyaga deyin kayada çubulseydirlar.
00453. (25) vale men bilamin ki yuluvçum tırı, da sondrada topragım üstuna kanyamlığın korguźur.
00454. (26) da upranıp sortun bu terım, da ayrılıp sortun men gufumdan korarmin tenrını.
00455. (27) ki men korarmin özüm, koźlarım korarlar da tuvul yat, vale galegina tavusuldular buvraklarım içimda.
00456. (28) ki aytasız: ne kuvayıx anı, vale kerti soz tabuladır menda.
00457. (29) korxuyuz özuyuzga alnından kılıçnın gunaxlar uçun, anın uçun bilirsiz ki bardır tora.
- 20.**
00458. (1) da karuv berdi Cofar ol Naamatlı da ayttı.
00459. (2) anın uçun sağışlarım toxtatadirlar meni, da bunun uçun çaxtlatamın özümnu.
00460. (3) tıyuvnu da imançımni eştamin, da algem akılımdan karuv beradir maya.
00461. (4) bilasin mo ki bu edi avaldan, yaratılğan vaxttan adam yer üstuna?
00462. (5) ki biyançı, raşaların kısxa zamanga, da şatırılmagı yazıxlının koź yumçuguna.
00463. (6) eger koturulsa koklarga deyin unluluğu, da biyikligi bulutxa yetsa,
00464. (7) kozgalgaçox ol ömurga deyin taspolur, koruvçuları aytırlar: kayda ol?

00465. (8) tuş kibik uçar da tapmaslar anı, da buralip ketar korumu kibik koçanın.
00466. (9) kož kaysı kordu anı da arttırmast, da kožlamast anı ornu anın.
00467. (10) ulanları yuvururlar alında yarlıların, da konları kayttırır malın.
00468. (11) suvıkları anın tolgan edilar yaştağı yazıxlarından, da anın bıla toprax üstuna yatır.
00469. (12) eger tatlı bolsa avzunda anın yaman iş, da yaşırta anı tili tubuna ,
00470. (13) jenlasa anı da kemişmasa anı, da ayasa anı ortasında tanlaynın,
00471. (14) ötmagi anın bavursaxlarında çuvurulur ötu açdagaların bolur içında.
00472. (15) malnı ki yuttu da kuser anı, kursağında tasetar anı tenrı.
00473. (16) uvun açdagaların ömar, ölturur anı tili kuvdurguç ilannın.
00474. (17) kormast çırlaxları özanların axmagının çıybalnın da sarı yavnın.
00475. (18) kayttırır zaxmetin da yutalmast, malın kibik alışmagının, da biyanmast.
00476. (19) anın üçün ki sınıxtırdı yarlılarını, yuvnu taladı kaysın kondarmadı.
00477. (20) ki tanımadı tınçlıxını kursağında, suklançı nersasi bıla kutulalmast.
00478. (21) bolmast kaldıx yemina, anın üçün onarmast malı.
00479. (22) tolganda yetkiligi tar bolur anar, kolu gar ömgakçının yetar anı.
00480. (23) tolturmaxka kursağın bolur iyilgan anar kaxır açuvu tenrının, da yavdurur anın üstuna gufuna?
00481. (24) kaçalmast temir çeriv savutundan, ötkarir anı kurç yaya.
00482. (25) suvurur éanın da çıgar gufundan, da ıldırım öt.üna yetar, bolur anar korxuvlar.
00483. (26) gar karangı nersa komulgan bolur astravlarında, örtar anı ot ürulmagan, yamanlıx kurşar kalgannı çatırında.
00484. (27) aşkartırlar koklar gunaxın, da yer uturu tutar anar.
00485. (28) oléalanın nameti yuvunun, ağıp barırlar açuv kununda.
00486. (29) bu üluşu raşanın tenrıdan, da tiyişi unlurax etuvçunun öžün tenrıdan.
- 21.**
00487. (1) da karuv berdi İyov da ayttı.
00488. (2) tınlayız tınlama sožumnu, da bolur bu uvunçuyuz.
00489. (3) çıdayız maya da men sožlayım, da sožlaganimdan sortun elik etarsiz.
00490. (4) benimmo adamga zavalım, da gem ne üçün yadamasın éanım?
00491. (5) kayrılıyız maya da tamaşa etiyiz, da koyuyuz kol avuz üstuna.
00492. (6) da eger sagınsam da algasanamın, da tutadır gufumnu titravuk.
00493. (7) ne üçün raşalar savdırlar, kartayadırlar dağı kiplar kuçlarında?
00494. (8) urluxları tužulgan alınlarında birgalarına, da yaş ulanları kožlarıça alarnın .

00495. (9) yuvları tınç korxuvdan, da yoxtur karanyası tenrının alarga.
00496. (10) öguzu yuvurtadır da taşlamıdır balaleydir tanası da tuv etmiydir.
00497. (11) iyadırlar koynu kibik yaş ulanların, da ulanları sekirgaleydir.
00498. (12) avaz koturadırlar taf bıla da kobuz bıla, da biyanadırlar eşitip avazın kıçaxnın.
00499. (13) upratadırlar yaxşıda kunların, da koż yumçuguna gorga enadırlar.
00500. (14) dağı aytadırlar tenrıga: kayrılın bizdan, da bilma yonlarını kladidik.
00501. (15) nedir kuçlu tenrı ki kunlux etkeybiz anar, da ne faydalanırbiz eger yuvuxlansax anar?
00502. (16) muna tuvul erklarında yaxşılıqları alarının , ançex kenaşi raşalarının irax mendan.
00503. (17) netekli bolup çıraqı raşalarının sonar, da kelir alarga zavanları, sızlavlar ulaşır tenrı alarga açuvu bıla.
00504. (18) bolurlar biçan kibik alında yelnin, da pıl (tozgax) kibik ki urlap eltir anı tavul.
00505. (19) tenrı astrar ulanlarına karanyasın, tolagey anar da da bilsin.
00506. (20) korsunlar kożları karanyasın, da kaxırından kuçlu tenrının içsin.
00507. (21) ki bolmagey kusançı yuvunda özundan sortun, anın üçün ki sanı yangıylarının tugandılar.
00508. (22) tenrıgamo üvratırsin bilmakni, da ol biyiklarni toraetadır?
00509. (23) bu öladir kensiligi bıla tugalıgının, barısı tınç da emin.
00510. (24) toşları tolular suttan, da iligi suvaklarınin begovreydir.
00511. (25) a ekinçi öladir açı cân bıla, da begovramadi yaxşıdan.
00512. (26) birdan topraxta yatadırlar, da kurt kapleydir alarnı.
00513. (27) muna bilamin sağışlarıyızni, ki avanlıx sağışlar üstuma sağış etasız.
00514. (28) ki aytasız: kayda yuvu çomartnın, da kayda çatırı toxtar ornunun raşaların?
00515. (29) muna soruyuz aşuvçulardan yol bıla, da belgilerin alarının tanıgısız etmayız.
00516. (30) ki zaval kunga ayalgan yaman kişi, kaxırli vaxtxa eltingandırlar.
00517. (31) kim anlatır alında keçinmagin, da ol kılsa kim tolar anar?
00518. (32) da ol zeratlarğa eltinadır, da zerat katına sakleydir.
00519. (33) tatlı boladırlar anar balçıkları özannın, da artından gar adam tartıladı, da burun andan yoxtur san.
00520. (34) da neçık uvutasız meni geçlik bıla, da karuv kaytarmaxlarıyız siznin kaladır tanmaxta.
- 22.**
00521. (1) da karuv berdi Elifaz ol Temanlı da ayttı.
00522. (2) tenrı bılamo tenaşır kişi, da tenaşırmo anın bıla kop akınlı kişi?
00523. (3) fayda bolurmo tenrıga, eger rast bolsey, da gem faydalanır

- mo ki tugal bolsey keçinmaklarıyda?
00524. (4) korxadogonmo sendan baxtlaşır senin bıla, kelirmo birgay a toraga?
00525. (5) muna yamanlığıy kop, da yoxtur uç gunaxlarıya.
00526. (6) ki tusnagin aldıy karandaşlarıynın muft, da upraxların yalangaçların çeşindirdiy.
00527. (7) suv bermadiy arıganga içma, da açıxkandan ayادیy ötmakni.
00528. (8) vale kuvatlı kişiga anar tiyişli ol yer, da sıyılı yuzlu tınc olTURADIR anın üstuna.
00529. (9) tunlarını iydiy boşlarını, da bilakları öksuzların edi yançılğan.
00530. (10) anın üçun çuvralarıyda tuzaxlar, da algasatadır seni korxuv kepenkata.
00531. (11) gem karangılıxını kormeysin, ki kop suvlar kapladı seni.
00532. (12) muna tenrı biyik koklarda, da korgun biyikligin yulduzların neçik biyiktırlar.
00533. (13) da aytasın: ne biladir tenrı, tumanmo aşıra ol toraetar?
00534. (14) bulutlarmo sıyınc bolur anar, ki kormagey keçinmaklarıynı, kaçan ol kurşeydogon koklarını üruydu?
00535. (15) keçinmagındanmo avalgıların tutunursın, ki keçindilar avançı el?
00536. (16) kaysıları öldular vaxtsız, özan kibik toguldu bunyatları alarının .
00537. (17) ol aytuvçular tenrıga: ketkin bizdan, da sağış etuvçular ki ne kılar kuçlu tenrı alarga.
00538. (18) ki ol tolturgan edi yuvların alarının namettan ançex kenaşı raşaların irax mendan.
00539. (19) korarlar rastlar da biyanırlar, da konu kişiy elik etar alardan.
00540. (20) özga tuslu tuvul ki eksildi uturu turuvçumuz, da kalgannı alardan örtadi ot.
00541. (21) yuvuxlangın endi tenrıga da tugal bolgun, bunun sartın kelir saya yaxşılıx.
00542. (22) kabul etkin endi buyrugundan üvratuv, da koygun aytmaxların esiya.
00543. (23) eger kaytsey kuçlu tenrıga kondarılırsın, irax etsey avanlıxını çatırlarıydan.
00544. (24) da iştırırsın topraxını kibik malını, da kayasında özanların Ofir altının.
00545. (25) da bolur kuçlu tenrı boluşluguyda, da kumuş artar saya.
00546. (26) ki ol vaxtta alında kuçlu tenrının aşayışlanırsın, da koturursın tenrıga yuzlarıynı.
00547. (27) yalbarsey anar da eşitir koltxey nı, da niyetlarıynı tolarsın.
00548. (28) da buyursey aytmax da kerti bolur sozuy, da yonları üstuna balkır yarıx.
00549. (29) eger yuvuz etsalar kimni da aytırsın: biyik bolgun, da enkeygan kozlularni yarlıgaşlarsın.
00550. (30) kutxarır konu kişini da sen da kutulursın avurlugu bıla uvuçlarıynın.
- 23.
00551. (1) da karuv berdi İyov da ayttı.

00552. (2) dağı bugun uturu korunadır sozum, karanyam boldu avurlangan koztunmagımdan.
00553. (3) kim berip bilseydim da tapseydim tenrini, kelalseydim kıyasına deyin.
00554. (4) tuzugeydim alında anın tora, da avzumnu tolturgeydim baxtlaşmaxlardan.
00555. (5) bilingeydim nindi sozlar karuv berir maya da anlageydim ne aytır maya.
00556. (6) kop kuç bılamo torolaşkeydir birgama , yo tek ol kayirgeydir kıblaların maya.
00557. (7) anda tuz bolup baxtlaşkeydim birgasına, da kutulgeydim omurga deyin toraçımdan.
00558. (8) muna mizraxka baramın da yoxtur, maravga aylansam da anlayalmıyımın anı.
00559. (9) cafonnu yaratxanında da kormadım, kapladı daromnu da anlamadım.
00560. (10) ki ol biladir keçinmagimni, sinaganda meni altın kibik aruv çıgarımın.
00561. (11) atlamın tuttu ayagım, yolun sakladım da kayırılmadım.
00562. (12) saruvundan buyruxlarının kayırılmadım, artıx resimimdan abradım aytmaxların buyrugunun.
00563. (13) da ol bir tenrı, da kim kayttıralır anı? da klagi neni kusansa da kılar.
00564. (14) ki tugal etar resim koyganın maya, da bular kibik koplur birgasına.
00565. (15) anın üçun alında algasanamın, esimni koysam da korxamın andan.
00566. (16) vale kuçlu tenrı xanlaşlattı üragimni da kuçlu tenrı algasattı meni.
00567. (17) ki tugaliça kesilmadım alnından karangının, da alnımdan kapladı tuman bıla.
- 24.**
00568. (1) ne üçun kuçlu tenrıdan astralmaganlar yaman vaxtlar, da biluvçuları bagalmıydırlar kunların?
00569. (2) çeklarni ilıstıradırlar, bolakni taleydırlar da kutadırlar.
00570. (3) eşagin öksuzlarınin kondaradırlar özlarına, tusnax aladırlar öğuzun tulnun.
00571. (4) kayıradırlar miskinlarni tuz yoldan, birdan yaşınadırlar miskinları yernin.
00572. (5) muna kiyik atlar kibik midbarda çıgadırlar işlarına izleydogonlar irtuvnu, ilgalıxta gadirleydir yem özuna da ulanlarına.
00573. (6) tuzda ki tuvul anın oradırlar, da borlalığın raşanın çopleydırlar.
00574. (7) yalangaçnı konduradırlar upraksız, da yoxtur yabuv suvux vaxtta.
00575. (8) tamçısından tavlarnın yuvuşlanadırlar, da sıyınc yogundan kuçadırlar kayanı.
00576. (9) taleydırlar toştan öksuznu, da miskinni çeypeydırlar.
00577. (10) yalangaç üruydurlar upraksız, da açığıplar eltadırlar yat kultani.
00578. (11) yergaları arasına say yaseydırlar, çağırbent basadırlar da suvseydırlar.
00579. (12) şagardan el inçıradırlar da canı kıranlarnın sıyıttı etadir,

- da tenrı iyimidir alarga karanyasın.
00580. (13) alar boldular tanuvçular yarixka, tanımadılar yonların, da toxtamadılar izlarında.
00581. (14) yarixta turadır karaxçı, kesadır miskinni da yarlını, da keçä bıla boladır uru kibik.
00582. (15) da kožu noeflik etuvçunun sakleydir keçani aytadogon: kormasin meni kož, da yaşırın orunga yužların koyadır.
00583. (16) kazınadır karangıda yuvlarga, kunduž beklap tutadırlar öžların, tanıyıdırlar yarixnı.
00584. (17) ki bir ten tan aylanadır alarga karangılıxka, ki yaxşırax tanıyır algasavuxların karangının.
00585. (18) yengil ol yužları üstuna suvların kargalır üluşları yerda, kayırılmıydır barma tuž yol bıla.
00586. (19) pusta yer dağı kurgax orun obadırlar suvların karnın, aley gor obadır yazıxlılarnı.
00587. (20) unuttur anı kursax tatlı bolur anar kurt, artıx sagınılmaşt, da sınar ağaç kibik avançı kişı.
00588. (21) vatuvçu bedavni ki toramiydir, da tulga da yaxşı etmiydir.
00589. (22) da tartadır kuçlularni kuçu bıla, tursa raşa da kişı da inamlı tuvul tirligında.
00590. (23) beradır anar tenrı eminlik ki tınc algey, vale enayatları bagadırlar keçinmakların alarnın .
00591. (24) koturulsalar azgı na da yox boladırlar da yarlılanıp barısı tuganadırlar, da başı kibik kolosnun kesiladırlar.
00592. (25) da eger tuvul aley, bu orunda kim aldatır meni, da kayırır geçlikka sožumnu?
- 25.
00593. (1) da karuv berdi Bildad ol Şuxılı da ayttı.
00594. (2) erklanmak da korxuv tenrı katına, kıluvçu bazlıxını biyik erklanmagında.
00595. (3) bar mudur san iynlarına, da kim üstuna toxtamıydır yarığı anın?
00596. (4) da neçik rast bolalır kişı alında tenrının, da neçik aruv bolur tuvğan katından?
00597. (5) muna dağı aynın yoxtur balkuvu, da yulduzlar aruv tuvuldurlar enayatlarında.
00598. (6) dağı ki gar kişı kurt, da adam uvlu komuz.
- 26.**
00599. (1) da karuv berdi İyov da ayttı.
00600. (2) ne boluştuy kuçuşuğa, yarlığaşladıymo bilagin kuvatsıznın?
00601. (3) ne kenaş ayttımo ussuzga, da abraylıxını kopkamo bildirdiy?
00602. (4) kimga anlattıymo sožlar, da nafstı kimnın çıxtı sendan?
00603. (5) ol Refaimlilar tolgatıladırlar suvlar tubundan, da anda toxtarorunları alarnın .
00604. (6) açix gor karşısına, da yoxtur yabuv tobangi gorga.
00605. (7) kuruvçu cafonnu boş nersa üstuna, taguvçu yerni yox nersa üstuna.
00606. (8) beklavçu suvlarnı bulutlarında, da yarçixlanmıydır bulut tuplarında.
00607. (9) kiplavçu yužların taxtnın, yayrattı anın üstuna bulutun.

00608. (10) resim tuçurdu suvlar üçun, sofuna deyin yarixnın karangi bila.
00609. (11) baganaları koklarnin salpreydirlar, day titreydirilar açuvundan.
00610. (12) kuçu bila tobratadir ol tengizni, da akılı bila kesadir kuçlunu.
00611. (13) algemi bila koklarni yayratti, tolgatti kudratu kaçxınça ilanni.
00612. (14) muna bular bir neçaları yonlarının da nindi kiçi nersa anladix anda vale kuçun bagatırlıxlarının kim anlayalı?
- 27.**
00613. (1) da arttırdı İyov koturma maşalın da aytti.
00614. (2) kanyam tenrı ketardi toramni, da kuçlu tenrı açi etti éanım.
00615. (3) neginça ganuz éanım menda, da nafstı tenrının burnumda,
00616. (4) sozlamastırlar erınların avanlıxını, da tilim goruldamast yaltaylıxını.
00617. (5) gaşça bolgey eger rast etsam sizni tınmagıma deyin, ketarmammin tugaligimni özumdan.
00618. (6) rastlıgımdan tutundum da yebermammin anı, rusvay bolmast sağışım bar kunlarımda.
00619. (7) bolsun raşay a tenşı duşmanım, da uturu turuvçum avançığa.
00620. (8) ki nindi umsunçu yuz etuvçunun, eger talamax bila keçinsa, ki suvurur tenrı éanın.
00621. (9) fıryatınmo eşitir tenrı eger kelsa anar tarlıx?
00622. (10) gem alında kuçlu tenrının aşayışlanırmı, çağırsa da tenrıga gar vagtta?
00623. (11) üvratayim sizga kudratın tenrının, ki bardır kuçlu tenrı katına yaşırmammin.
00624. (12) muna siz barıyız korduyuz, da nega bu geçlik bila geçlanasız.
00625. (13) bu üluşu raşa adamnın tenrıdan, da tiyişi kop yazıxlılarnın ki kuçlu tenrıdan tolav alırlar.
00626. (14) eger kop bolsalar ulanları barırlar kılıçxa, da yaş ulanları toymaslar ötmaktan.
00627. (15) kaldıxları ölümde astralırlar da tunları da ilayalmaslar.
00628. (16) eger işırsa topraxnı kibik kumuşnu, da balçıxnı kibik gadirlasa uprax;
00629. (17) gadirlasa vale rast kişi kiyar, da kumuşnu konu adam üluşuna alır.
00630. (18) kondarır komuz kibik yuvun da alaçıxnı kibik ki kıladır abravçu;
00631. (19) xoça boladogon yatır da ketarılmagan bolur hoçalığı, kozların açsa yukusundan da yox bolur malı.
00632. (20) yetkirir anar tenrı suvnu kibik algasavuxlar, keça bila urlap eltir anı tavul.
00633. (21) eltir anı kadim yeli da barır, da tavunlar anı ornundan.
00634. (22) da taşlar anın üstuna da xayıfsunmast, karanyasından anın kaçma kaçalmast.
00635. (23) kagar anın üçun uvuçların, da sızgırır anın üçun gar biri ornundan.
- 28.**

00636. (1) ki bardır kumuşunun ornu tabulmaganı, da orun ki altını sızgıradırlar.
00637. (2) temir topraxtan alınadır, da taştan kuyuladır bağır.
00638. (3) uç koydu karangıga da gar tugalıknı ol tergeydir, taşları çıkaradır karangı da tumanlı orundan.
00639. (4) toxtatadır özanni axmaxtan, unutuladır andan ürumagi ayaxnın, yarlılanadır ol orun kormaktan adamnı, barı buvralip kaçadır andan.
00640. (5) yer, andan tabuladır ötmak, da ortasında anın aylanadır ot.
00641. (6) orun ki sappir taşları anın, da toprağı altınının anar.
00642. (7) yız ki bilmadi anı kuş, da kormadi anı kozu kırgıynın.
00643. (8) basmadırlar anda öktam kıyıklar, özalanmadi anın üstuna arıslan.
00644. (9) almaz kayaga sunadır kolun, çuvuradır butağından tavlarnı.
00645. (10) kayalarda ninlar yarçıxlap çıkaradır, da bar abaylı nersani koradır kozu.
00646. (11) axmaxtan özanlarnı toxtatadır, da yaşırın nersani çıkaradır yarıkka.
00647. (12) da ol us kaydan tabuladır, da kayda bu ornu akılın?
00648. (13) bilmıydir kışıda kıyasın anın, da tabulmıydir ol tirlik yerda.
00649. (14) darya aytadır: yoxtur menda ol, da tengızda aytadır: yoxtur birgama .
00650. (15) berilmast kızıl altın anın üçün da ölçanmast kumuş tolavga anın üçün.
00651. (16) tenşı bolmıydir kızıl altınına Ofirnin, şogam abaylı taşxa da sappirga.
00652. (17) tenşı bolmıydir anar altın da piyala, da alışmassın anı çuvger savutxa.
00653. (18) ramot da gaviş taşları tenşı bolmast anar, da bilmak usnu bagarax çuvgerlardan.
00654. (19) tenşı bolmıydir anın bıla topazıda Kuşnun, aruv altinga tenşı bolmast.
00655. (20) da ol us kaydan keladır, da kayda bu ornu akılın?
00656. (21) yaşırın ol kozlarından bar tirnin, da kuşundan da ol koklarnın yaşırın.
00657. (22) gor da ölüm ayttılar: kulaxlarımız bıla eşittik xabarın anın.
00658. (23) ançex tenrı anleydir yolun anın, da ol biladır ornun anın.
00659. (24) ki ol kırılılarına deyin ol yernin bagadır, bar ol koklar tubuna koradır.
00660. (25) tuzudu yelga ölçav, da suvnu kıyasladı ölçav bıla.
00661. (26) yaratxanında yamgurga resim, da yol avazlar bıla yasyasnamaxlarga.
00662. (27) ol vaxtta kordu da yomaxladı anın üçün, tuzudu anı da dağı tergadi anı.
00663. (28) da ayttı adamga muna korxmax adonaydan ol us, da kayrılmax yamandan akıl.
- 29.**
00664. (1) da arttırdı İyov koturma maşalın da ayttı.
00665. (2) kim berseydir meni avalğı aylarda kibik, kunlarda kibik neçik saklaredi meni tenrı.

00666. (3) balkıganda ıragım başım alınıa, yarılığı bıla uraydım karangıda.
00667. (4) ki neık edim iğitlik vaxtımda, bolganda atırım stuna sıdı tenrının.
00668. (5) neğına kulu tenrı edi birgama , uvralarımda yumuşularım.
00669. (6) yuvulganda ayaxlarım sarı yav bıla, da kaya sarxıtıredi maya ırlaxların yavnın.
00670. (7) ıxkanımda kabaxtan şagarga, oramda tuzuseydim olturuşumnu,
00671. (8) koruplar meni yaş ulanlar yaşınıredilar, da pirlar turup toxtaredilar.
00672. (9) ağalıxlar kalıredilar sozlardan, da uvuun koyaredilar avuzları stuna.
00673. (10) avazı ağalıxların yaşınıredi, da tinlarına yabuşuredi.
00674. (11) ki kulax eřıtip da maxtaredi meni, da koź korup tanıx etaredi benim un.
00675. (12) ki kutxarıredim miskinni yalbaradogonnu, da ksuznu bolmaseydir boluşuvu anar.
00676. (13) alđıřı taspolgannın stuma keliredi, da ragın tulnun biyandırıredim.
00677. (14) rastlıxnı kiydım da kiyingan edim plaşını kibik da almanı rast toramni.
00678. (15) koźlar edim sokurga, da ayaxlar axsaxka edim men.
00679. (16) ata edim men miskinlarga, da torani neni bilmadım tergaredim anı.
00680. (17) da sıdırıredim azav tişların avanının, da tişlarından taşlaredim irtuvnu.
00681. (18) da sağış ettim ki guyam bıla tınarım, da kum kibik arttırırımın kunlar.
00682. (19) butağım aıx edi suvga, da ıx toxtaredi inka butağımda.
00683. (20) sıyım yangırıredi menda, da yayım kolumda yaşarıredi.
00684. (21) meni eřıtiplar da toźaredilar, da tıylıredilar uturu kenařıma.
00685. (22) soźlaganımdan sortun ekilamasedilar, da alar stuna tamar edi sozum.
00686. (23) da toźaredilar yamgurnu kibik meni, da avuzların aaredilar kuźgu yamgurnu (sic!) kibik.
00687. (24) kulsa edim alarga inanmasedilar, da yarığın yuźlarımınin kubartmasedilar.
00688. (25) saylayseydim yonların, da olturıredim agarax ornuna, da toxtaredim biy kibik iyında, ki neık yaşlılarını uvutuvu.
- 30.**
00689. (1) vale galegina kuladırlar mendan, kiıraklar mendan kunlarga ki xor ettim ataların, sıyındırma itlari bıla koyumnun.
00690. (2) dağı kuu konlarının nega maya, anın un ki taspoldu kipliklari alarının .
00691. (3) eksiklik bıla da alıx bıla kıynalğanlar ol kauvular kurgax yerga, karangı veran da pusta.
00692. (4) ol oplavular teganakni kogot arasına, da butağı teraklarınin aşları.
00693. (5) şagardan suruladırlar, kiıradırlar alar stuna uru stuna kibik.

00694. (6) buçxagında özanların toxtama, teşiklerinde topraxnın da çugurlarda.
00695. (7) teganaklar arasına muvreydirler, kiçitkan tubuna taçanadırlar.
00696. (8) nekas el, dağı şemsiz el, sınixkanlar ol yer üstuna.
00697. (9) da galegina çozmaxları alarının boldum, da boldum alarga çeypav sozğa.
00698. (10) yerançı ettiler meni, irax kettilar mendan, da yuzlarımdan ayamadılar tukuruknu.
00699. (11) ki bavımnı çeşti da kıynadı meni, da avazluxnu alınımdan ketardılar.
00700. (12) on yanımdan yaş ulanlar turadırlar, da ayaxlarımni surunduradırlar da tuşudular uturu maya zavanlı izlar.
00701. (13) buzdular izımnı enkeymagımdan faydalandılar, da boluşmadılar özlarına.
00702. (14) buzuxlux kibik avlax keladırlar, unlu çuv tubuna tongaçadırlar.
00703. (15) çuvuruldu üstuma algasavuxlar, kuvdu yel kibik çomart çanınnı, da bulut kibik aştı yarlıgaşım.
00704. (16) da galegina üstuma toguladır çanınnı, tuttular meni kıynlı kunlar.
00705. (17) keça.bıla buvunlarım sızleydir menda, da çogaraxları kanımnın tınç yatmıydırlar.
00706. (18) kop kuç bıla çeşiladır upragım, kıryı kibik kolmagımnın ol bayleydir meni.
00707. (19) tenaştirdiy meni balçıxka, da tenşı boldum topraxka da kulga.
00708. (20) yalbaramın saya da karuv bermiysin maya, turdum da anleysın meni.
00709. (21) çuvurulasın şevagatsızga maya, kuçu bıla kudratıynın duşman bolasın maya.
00710. (22) koturup meni yel üstuna atlangızdırdıy meni, da ketardıy mendan yarlıgaşını.
00711. (23) bilamin ki ölümga kayttırırısın meni, da iştırılmax yuvuna gar tırınin.
00712. (24) tek gordagigamo sunar tenrı kudratın, gem zavanlıdan ketarir yarlıgaşını.
00713. (25) eger ilamadım esa avur kunlu uçun, tarıxmadımo çanınnı miskin uçun?
00714. (26) ki yaxşını toşdum da keldi yaman, da umsundum yarıxka da keldi karangılıx.
00715. (27) bavursaxlarım kıyıştılar da kalmadılar, utruladılar meni kıynlı kunlar.
00716. (28) kararıp ürudum tuvul kuyaştan, turup iyında inçxıramın.
00717. (29) karandaş boldum açdagalarga da dost ankıt balalarına.
00718. (30) terim karardı üstümde, da suvagım yandı kurgaxtan.
00719. (31) da aylandı yaşxa kobuzum, da kıçagım avazına ilavçularının.
- 31.**
00720. (1) şert kestım koşlarımça da nega esimni koyarın boy kıız üstuna?
00721. (2) da nindi üluş bolgeydir tenrıdan yogartın, da tiyiş üluş kuçlu tenrınnın biyik koklardan?

00722. (3) muna zaval avançığa, da çeypalmax kıluvçularğa avanlıxını.
00723. (4) muna kormadimo keçinmaklarımni, da bar atlamalarımni sanasın.
00724. (5) ürudummo yalğanlıx bıla, da çaxladım yaltaylıxka ayagım?
00725. (6) ölçäsin meni rast tarazuvlar bıla, da bilir tenrı tugañlıgimni.
00726. (7) eger kayrıldı esa atlamım tuz yoldan da artından koźlarımni bardı esa sağışım, da uvuçlarımna yabuştı esa ayıplı nersa,
00727. (8) çaçsam da ekinçi aşagey, da yaş ulanlarım eksilgeylar.
00728. (9) eger yeldandı esa sağışım katinga, da eşigi üstuna dostumnun andıdım esa,
00729. (10) koşulgey ekinçığa katınım, da anın bıla suvuşkeylar ekinçılar.
00730. (11) ki ol yerançı iş, da ol unlu yazıx.
00731. (12) ki ot ol gorga deyin tavusadır, bar bitişim eksilgey.
00732. (13) eger xor ettim torasın kulumnun da karavaşımni toralaşkanlarında birgama ,
00733. (14) da ne kılarımni neçik tursa öç alma tenrı, da neçik sağınsa ne karuv berırmın anar?
00734. (15) muna kursaxta yaratuvçu meni yarattı anı da, da kıyasladı bizni kursaxta bir tenrı.
00735. (16) eger ayadım esa klagin yarlıların, da koźların tulnun telmartım esa,
00736. (17) aşadım esa tigimimni yalgızov da aşamadı esa öksüz da andan.
00737. (18) ki yaşlıxlarımndan östu katımda ata katına kibik, da
- tuvğannı kibik kursağından anamni kondardım anı.
00738. (19) eger kordım esa yarlını upraxsıznı da yox edi esa yabuv miskinga,
00739. (20) eger algışlamadılar meni esa benları, da kırmağından koźlarımni issinmadi esa,
00740. (21) eger sundım esa öksüz üstuna kolumnu, eger toralaşseydir birgama , korgeydim toraçda boluşlugumnu.
00741. (22) inim yavrunumdan tuşkey, da bilagim kamuşundan sıngey!
00742. (23) ki korxamın karanyasından tenrın, da biyik torasın bolalmageydım çıdama.
00743. (24) eger koydım esa altinga işançımni, da kızıl altinga aytım esa umsuncum,
00744. (25) eger biyandım esa ki kop malın da unlu xoçalıxını yetti kolum.
00745. (26) neçik koraredim yarıxını ki balkıydır, da ay abaylı üruydur.
00746. (27) da yeldandı esa yaşirtınlıx bıla üragim işanma anar da öptü esa kolumnu avzum yugunadogon anar.
00747. (28) dağı bu bolgeydir unlu yazıx, eger tanseydım tenrıga yogartın.
00748. (29) eger biyandım esa zavalına duşmanımni, da kuvandım esa neçik uçradı anar yaman,
00749. (30) da bermadım yazıxlı bolma tanlayıma, sorma kargışı üçün çanının.
00750. (31) ayatmadılar mo eli çatırımni: kim berseydir gufundan toymageydıx,
00751. (32) tışxarıda konmadi garib, eşiklarımni yolçuga açaredim.

00752. (33) yaşırıdımno yazıxlı adam kibik tanmaxlarımni, komma kursagımda gunaxımni? agaraxlar edilar alar andan kunlarga.
00753. (34) ki sındırıredim unlu iyınnı vale galegina xor uruvlar sınıxtırdılar meni, da karıştım çıgalımıymin eşiktan. 00764. (5) da kordu Eligu ki yoxtur karuv bermak avzundan ol üç eranlarnın, da kabundu açuvu.
00754. (35) kim berseydir bolseydir tınlavçu meni, muna kılageydim ki kuçlu tenrı karuv berseydir maya, da bitikta yazseydir kişı talaşımni. 00765. (6) da karuv berdi Eligu uvlu Beraxelnın ol Buzlu da ayttı: kiçi men kunlarga, vale siz agaraxlar, anın üçun kaltradım da korxtum anlatmaxtan akılımmı sizga.
00755. (36) özga tuşlu tuvul yavrunum üstuna eltkeydim anı, bežangeydim anın bıla taclar bıla kibik. 00766. (7) aytım: kop kunlular sozlasınlar, da kop inlılar bildirsınlar usnu.
00756. (37) sanın atlamlarımın anlatxeydim anar, agaraxka kibik yuvugeydim anar. 00767. (8) anın üçun cân kaysı tabuladır adamda, da nafstı kuçlu tenrının akınlatadır adamnı.
00757. (38) eger üstuma yerim fıryat etti esa, da birdan lapanları iladılar esa, 00768. (9) tuvul koplar usayadırlar da tuvul kartlar anleydırlar toranı.
00758. (39) eger kuçun aşadım esa kumuşsuž, gem cânın yesisinin tuzaxladım esa, 00769. (10) anın üçun aytım: tılagın meni anlatayım akılımmı dağı menda.
00759. (40) buday ornuna öskey teğanak da arpa ornuna karamçix tugandılar sozları Iyovnun. 00770. (11) muna baxtım sozlarıyızga, kulax saldım akınlarıyızga neginça tapxeysız sozlar.
- 32.** 00771. (12) da sizga esimni koydum da muna yoxtur Iyov bıla baxtlaşuvçu, karuv beruvçu uturu aytmaxlarına sizdan.
00760. (1) da kaldılar üç ol eranlar uşpular karuv bermaktan Iyovga ki rast edi öz kozlarında. 00772. (13) aytmayız ki taptıx usnu, tenrı tergar anı tuvul kişı.
00761. (2) da kabundu açuvu Eliginun uvlunun Beraxelnın ol Buzlunun uruvundan Ramnın, Iyovda kabundu açuvu rastrax etkani üçun özun tenrıdan. 00773. (14) tuvul uturu maya kıyasladı sozlar, da tuvul aytmaxlarıyız bıla karuv bergeydim anar.
00762. (3) da üç dostlarında kabundu açuvu, anın üçun ki tapmadılar karuv bermak, da borçlu ettiler Iyovnu. 00774. (15) sınıx.tılar, karuv bermadılar artıx, koçtular alardan sozlar.
00763. (4) da Eligu tozdu karuv kaytarma Iyovga sozlar bıla, ki 00775. (16) da tozdum neginça ki sozlamageylar, neginça toxtandılar karuv bermadılar artıx.
00776. (17) karuv berayım dağı menda üluşümnu, anlatayım akılımmı gem menda.

00777. (18) ki toldum sozlardan, kıstadı meni yeli kursagımın.
00778. (19) muna kursagım vina kibik ki açılmagan, yangı flaşkalar kibik yarçixlanadır.
00779. (20) sozlasam da avlax bolur maya, açsam erınlarımni da karuv berırmin.
00780. (21) yuz etmammin yuzlarına kişinin, da adamni lakablamammin.
00781. (22) ki bilmadim lakablama, azgı na karat etkey meni yaratuvçum.
- 33.**
00782. (1) da galegina tınlagın endi, Iyov, sozlarımni, da bar sozlarımni kulax salgın.
00783. (2) muna endi açtım avzumnu, sozleydir tilim tanlayımda.
00784. (3) tuzlugı üragimnin aytmxlarım, da aruv akıl bıla erınlarım sozleydirler.
00785. (4) algemi tenrının yarattı meni, da nafstı kuçlu tenrının tirlikta tutadır meni.
00786. (5) eger bolala desey karuv kaytargın maya, tuzulgun alınımda da turgun.
00787. (6) muna men senin kibik erkında tenrının balçıxtan kuvşuruldum dağı menda.
00788. (7) muna korxuvum algasatmıydir seni, da kıstavum saya avur bolmıydir.
00789. (8) neçik ayttı kulaxlarımça, da avazın sozlarnin eşitamin.
00790. (9) aruv men yazıxsız, pakmın men, da yoxtur menda gunax.
00791. (10) muna sıltavlar üstuma tabadır, sağışleydir meni duşman ornuna özuna.
00792. (11) turguzadır tuzaxka ayaxlarımni, sakleydir bar izlarımni.
00793. (12) muna bunun bıla rast bolmadıy karuv berayım saya, anın üçun ki unluraxtır tenrı kişıdan.
00794. (13) ne üçun uturu anar talaştıy, ki bar keçınmakları üçun karuv bermiydir saya?
00795. (14) ki bir for sozlasa tenrı, da ekinçıda kozlayalmassın anı.
00796. (15) tušta korumu aşıra keçanın, tuşkanda, çırım adamlar üstuna, yukularda toşak üstuna.
00797. (16) ol vaxtta aşkartadır kulagına eranlarnin da tıyuvların alarnin mogorleydir.
00798. (17) kayırma adamni xor keçınmaktan, da öktamlıkni kişıdan yaşıradır.
00799. (18) ayeydir éanın enmaktan gorga, da tirligin kılıçtan.
00800. (19) da ügutleydir sızlav bıla toşagi üstuna, neginça sav buvunları.
00801. (20) da xor etti tirligi anın ötmakni da éanı suklançı yemni.
00802. (21) da tavusuladır gufu anın kormaktan, da aşkaraladırlar buvunları kaysıları korunmas edilar.
00803. (22) da yuvuydur gorga éanı da tirligi ölumga.
00804. (23) eger bolsa anın üçun elçi bir mindan, anlatma adamnin tuzulgun.
00805. (24) da xayıfsunadır anı da aytadır: yulugun anı enmaktan gorga, taptım yuluv.
00806. (25) imşax boladır gufu anın kıyasa yaş ulannın kaytadır yaştağı kunlarına.

00807. (26) yalbaradır tenrıga da kabul etar anı eger korunsa kıblaları alnına maxtav bıla, da kayttırır kişığa rastlıgına kora.
00808. (27) tuź bagar adamlar üstuna eger yatsa: yazıxlı boldum da tuźnu kınırayttım, da yox edi fayda maya.
00809. (28) ol vagtta yulur éanın enmaktan gorga, da tirligi yarixını koradır.
00810. (29) muna bar bularnı kıladır tenrı kop forlar adam bıla.
00811. (30) kayttırma éanın gordan, yarixlanma yarığı bıla ol tirliknin.
00812. (31) kulax salgın, İyov, tınlagın maya tıylgın da men soźlayım. eger bar esa soźlar, karuv kaytargın maya, soźlagın, ki kleymin rast etma seni.
00813. (32) eger yox esa, sen tınlagın maya, tıylgın da anlatırmin saya usnu.
- 34.**
00814. (1) da karuv berdi Eligu da ayttı.
00815. (2) tınlayız uslular soźlarımni, da biluvçular kulax salıyız maya.
00816. (3) ki kulax soźlarnı sineydir, da tanlay tanıydir taamın aşnın.
00817. (4) rast torani saylayıx özümüźga, bilayık aramızda ne yaxşı.
00818. (5) ki ayttı İyov: rast boldum, vale tenrı ketardi rast toramni.
00819. (6) da rast toram boldu şevagatsız, sızlavludur karanyam yazıxsız.
00820. (7) kim bardır kişı İyov kibik, ki içkey elik etmekni suvnu kibik,
00821. (8) da baradır koşulma kıluvçular bıla avanlıxını, da üruma kınır el bıla.
00822. (9) ki aytadır: faydalanmast kişı suvumlu bolganında alnında tenrının.
00823. (10) anın üçün akınlı el tınlayız maya, gaşçe bolgey tenrıga kınırılıxtan, da kuçlu tenrıga avanlıxtan.
00824. (11) ki işına kora adamnın toleydir anar, da keçinmagına kora kişının uçratadır anar.
00825. (12) dağı kertidan tenrı keltirmiydir raşalıxka, da kuçlu tenrı kınıraytmıydir torani.
00826. (13) kim kaytardı anın erkına yerni, da kim tuźudu butun dunyanı?
00827. (14) eger kayırseydir anar fikirin, éanın da nafstın özuna iştırseydir,
00828. (15) tıngeydir bar ten birdan, da adam topraxka kaytseydir.
00829. (16) da eger anleysın tınlagın bunu, kulax salgın avazına soźlarımnin.
00830. (17) xor etuvçu torani agalıx bolurmo, da gem kip rastnı borçlu etalirmusun?
00831. (18) aytirmusun biyga baydbax, raşa éomartlarga?
00832. (19) ki yuź etmiydir yuźlarına agalıxlarnın, da sıylamıydir şçodrını burun yarlıdan, ki yaratxanı kudratlarının barları.
00833. (20) keź yumçuguna öladırlar da yartı keçada kopsaladırlar kop ulus da asadırlar, da ketariladırlar kuçlular tuvul kol bıla.
00834. (21) ki enayatları anın bagadırlar yonların kişının, da bar atlamların koradır.

00835. (22) yoxtur karangılıx da yoxtur andi tuman yaşınmax üçün anda kıluvçular avanlıxını.
00836. (23) ki erk berilmagan kişığa barma tenrı bıla toraga.
00837. (24) sındıradır kuçlularni terğavsuz, da turguzadır ekinçılarni orunlarında.
00838. (25) anın üçün ki tanıydir keçinmakların alarnın , aşadır keça da alar yançılğanlar.
00839. (26) raşaların kibik yançadır alarnı aşkara orunda.
00840. (27) anın üçün ki kayrıldılar andan, da bar yonların anlamadılar.
00841. (28) da keltirdilər alnına fıryatın yarlının, ki fıryatın miskinların tenrı eştadır.
00842. (29) da ol tınç etsa da kim borçlu etar, da yaşırsa kıblaların da kim koğlar anı? xanlıx gem adam bir ten.
00843. (30) ki biy bolmagey raşa adam, da tuzaxlamagey ulusnu.
00844. (31) tenrıga uşeydir aytma: boşattım yazıxlarnı, çeypamammın seni.
00845. (32) neni kormiymin sen ürätkin meni, eger avanlıx kıldım arttırmammın.
00846. (33) sendanmo sorup tugal etar anı neni xor ayttı? ki sen saylarsın da tuvul men da ne bilasin soğlagın.
00847. (34) akınlı el aytırlar maya, da uslu kişı tınlar meni.
00848. (35) İyov tuvul akıl bıla soğleydir, da soğları anın akılsız.
00849. (36) kleymin ki sınağey İyov ömurga deyin, karuv kaytarmaxlar üçün kınır el bıla.
00850. (37) ki arttırdı yazığı katına tanmax, aramızda elik eta tamaşa etti, da arttırdı aytmaxların uturu tenrıga.
- 35.**
00851. (1) da karuv berdi Eligu da ayttı.
00852. (2) bunumo sağış ayttı, rast toraga ettiy rastraxmın tenrıdan.
00853. (3) ki aytasın: ne fayda bolur saya, ne faydalandı ki yazıxlı bolmadım?
00854. (4) men karuv kaytarırımın saya soğlar, da dostlarıya da birgaya.
00855. (5) baxkın koklarga da, korgun da korgun byik koklarni ki biyikraktırlar sendan.
00856. (6) eger yazıxlı bolduy, ne kılarsın anar, da koplara esa tanmaxlarıy neçık keçinirsın uturu anar?
00857. (7) eger rastta sen ne berırsın anar, gem ne koluydan alır?
00858. (8) kişığa senin kibik kınırılığ y, da adam uvluna rastlığ y.
00859. (9) koplugundan zulumluxnun miskinlar fıryat etadırlar, inçıradırlar kuvatından koplarnin.
00860. (10) da aytmıydir: kayda tenrı yaratuvçum, beruvçu maxtavlar keça bıla.
00861. (11) akınlırx etti bizni tuvarlarından yernin, da kuşundan ol koklarnin uslurax etti bizni.
00862. (12) anda fıryat etadırlar da karuv bermiydir, öktamlıki sartın yamanların.
00863. (13) tek yalgandır bu ki eşıtmıydir tenrı, da kuçlu tenrı koğlamıydir bunu.

00864. (14) gem ki aytasın kormadiy anı, tora bardır alında anın da kaltrağın andan.
00865. (15) da galegina ki sağınmadı açuvun, da tintmadi kop yazıqlarını.
00866. (16) vale İyov geçlik bıla açadır avzun akılsız sozlar arttıradır.
- 36.**
00867. (1) da arttırdı Eligu da ayttı.
00868. (2) tozğun maya azgı na da anlatayım saya, ki ganuz bardır tenrı üçun sozlar.
00869. (3) koturayım akılımnı iraxtan, da yaratuvçumnun anlatayım rastlıgın.
00870. (4) anın üçun ki tuvul yalğan sozlarım, tugal akıl bıla sozleymin birgaya.
00871. (5) muna tenrı kip da xor etmiydir tugalni, kip da kuçlu fikirli.
00872. (6) bermiydir tirlik raşaga, da keragin miskinlarnin beradır.
00873. (7) kayırmıydır çaddıktan enayatların, da biylarnı taxtxa kiyiradır, da olturguzadır alarnı ömürğa deyin da biyik boladırlar.
00874. (8) da eger tutxunlansalar bugovlar bıla, ilinsalar kıyınlı avlarga.
00875. (9) ol vaxtta anlatadır alarga xor işların, da tamnaxların ki kop bolsalar.
00876. (10) da açadır kulaxların tıyuvğa da aytadır ki kaytxeylar avanlıx kılmaxtan.
00877. (11) eger tınlasalar da kunlux etsalar tenrıga upratadırlar kunların yaxşıda da inların çebarliklarda.
00878. (12) vale eger tınlamasalar kılıçtan öladırlar, da tınadırlar akıl yogundan.
00879. (13) vale yama nüraklılar açuvlanadırlar, yalbarınıydırlar ki tutxunleydir alarnı.
00880. (14) öladır yaşlıxta cânları, da tırlıklari tunganadır kedeşalar arasına.
00881. (15) kutxaradır miskinni miskinligında, da aşkartadır boluşlux kısıx vaxtta kulaxlarına.
00882. (16) da dağı yulugeydir seni tarlıxtan avlaxlıxka da kısıxlı bolmageydir ornu saya, da tınc bolgeydir stoluy tolu namettan.
00883. (17) vale sen kınır toradan tolduy, ki yargu da tora birdan tutunadırlar.
00884. (18) ki kakırıy azgırtmast seni elikka, da kop yuluv boluşmast saya.
00885. (19) tuzulurmo malıy senin ki bolmageysın tarlıxta, da bar kip kuvatlılar enkayadırlar.
00886. (20) kusanmagın ol keçani, kaysında uluslar enkayadırlar orunlarında.
00887. (21) saklangın, kayrılmagın avanlıxka, ki bunu üçun kaçmassın miskinlikten.
00888. (22) muna tenrı biyik kuçu bıla, kim anın kibik üvratuvçu?
00889. (23) kim vakil etti anar yolun, da kim aytır, kıldıy avanlıxını?
00890. (24) sağınğın ki unlu tutxun işın anın, ki şıra oxuydırlar anar eranlar.
00891. (25) gar adam koradırlar kuçun anın, kişi bagadır iraxtan.
00892. (26) muna tenrı biyik da bilmiybiş, sanına inlarının yohtur tergav.

- 00893.(27) ki işıradır tamçılarnı suvnun, da yavadır yamgur bulutundan,
- 00894.(28) ki tamızdıradırlar biyik koklar, yavduradırlar kop adamlar üstuna.
- 00895.(29) dağı kim anleydir yayılmaxların bulutnun, çuvlamaxların alaçıgının.
- 00896.(30) muna yayadır anın üstuna balkuvun, da butaxların ol tengiznin kapleydir.
- 00897.(31) ki alar bıla toraetadır xanlıxlarını, da yem beradır barına.
- 00898.(32) uvuçlar üstuna kapleydir balkuvnu, da sımarleydir anı yazıxlığa.
- 00899.(33) anlatadır anın üçun kokramagi, tuvarda anlaydır kelmagin anın.
- 37.**
- 00900.(1) dağı bunun üçun kaltreydir üragim, da kozgaladır ornundan.
- 00901.(2) tınlayız tınlama kaltramagin ünunun, da soźnu ki buyrugundan çığadır.
- 00902.(3) tubunda bar ol kokların tuzlugu anın, da yarığı anın kırılırları üstuna ol yernin.
- 00903.(4) artından anın ökuradır avaz, kokreydir ünu bıla unlulugun da toxtatmıydir alarnı, neçik eşitilsa ünu.
- 00904.(5) kokratadır tenrı ünu bıla tamaşalıxlar, kıluvçu unluluxlarda bilmiybiz.
- 00905.(6) ki karga aytadır: bolgun da tuşkun yerga, da yamgur yavduradır, da yavduradır unlu yamgurlar.
- 00906.(7) erkina gar adamnın mogor koyadır, bilma bolalmıydırlar bar el işiın anın.
- 00907.(8) kiyiklar da kiradırlar anduv alacıxlarnı, da orunlarında toxteydırlar.
- 00908.(9) ol xuçuradan keladır tavul, da kıyasa xaznalardan çığadır suvuxlux.
- 00909.(10) elpitmagından tenrının boladır buz, da kenligi suvların boladırlar bir kuyulmaxta.
- 00910.(11) dağı kop suv bıla avurlatadır bulutnu, yayratadır bulutnu yarığı anın.
- 00911.(12) da ol kop sibbalar kıladır tamaşa işları bıla, kılma alarnı barın ki sımarladı alarga yuzları üstuna yernin dünya üçun.
- 00912.(13) gem karanyası üçun dunyanın gem yerinin, gem şevagat üçun uçratadır anı.
- 00913.(14) kulax salgın bunu, İyov, turgun da esiyni koygun tamaşa işlarına tenrının.
- 00914.(15) bilamusun koyganda tenrı resim bar bularga, da balkıtadır yarix bulutunda.
- 00915.(16) bilamusun yayılmaxların bulutnun, tamaşalıxların tugal akılınının?
- 00916.(17) ki upraxlarıy issi boladırlar tıñ bolganda yer tarafından daromnun.
- 00917.(18) koturulurmusun birgasına biyik koklarga, ki alar kiplar kuyulgan kuźgu kibik?
- 00918.(19) bildirgin biźga ne aytayix anar, kıyaslayalmıybiz karangılıx sartın.
- 00919.(20) yomaxlanırmıo anar ki soźlasam, gem aytımo kiş neçik çeypalsa?

00920. (21) da galegina kormiydirlar yarixni, neçik balkıydir ol biyik koklarda, da yel aşıa da arıtır alarnı.
00921. (22) cafondan altın keladır, tenrının korxunçlıdur sıy.
00922. (23) kuçlu tenrının yetalmiybiş bilma unlu kuçun, da torani da kop rastlıxı kıluvçunu tenrı kıynamıydir.
00923. (24) anın üçun korxadırlar andan eranlar, baxmıydir bar uslu da üraklılarnı.
- 38.**
00924. (1) da karuv berdi adonay İyovga ol tavuldan da ayttı.
00925. (2) kim karangılatadır kenaşni sozlar bıla akılsız?
00926. (3) baylagın endi igit kibik benlarını, sorayım sendan da bildirgin maya.
00927. (4) kayda ediy bunyat etkanimda yerni? anlatxın eger bilasin akılnı!
00928. (5) kim koydu çekların anın eger bilasin, gem kim sundu anın üstuna belgi?
00929. (6) ne üstuna tabanları bunyat etilganlar, gem kim koydu bunyatına taşın muvuşunun?
00930. (7) sarnaganda birdan yulduzları tannın, da maxtav beradırlar bar tenrılık el.
00931. (8) kim beklayalır eşıklar bıla tengizni, yaratılğanında kıyasa kursaxtan çıxtı?
00932. (9) koyganımda bulutnu kıyitin, da karangılıxını çorgavun.
00933. (10) da belgiladım anar resimimni, da turguzdum beklavuç da eşıklar.
00934. (11) da ayttım: beraga deyin kelgin da artıx arttırmagın, da bunda koygun unlulugun tolgunlarıynın.
00935. (12) tirligiya sımardıymo ki bolgey tan, bilamusun ornun şaxarnın?
00936. (13) turalırmusun kırıylarından ol yernin, ki silkingeylar raşalar andan?
00937. (14) aylandıradır yerni baçığım kibik mogornun, da kaladırlar aylangan orunları upranganlar uprax kibik.
00938. (15) da ayaladır raşalardan yarıxları, da kuçlu bilak sınadır.
00939. (16) keldiymo teranliklarına deyin tengiznin da tergavunda daryanın üruduymo?
00940. (17) açıldılarmo saya kabaxları ölumnun, da kabaxların tumannın korduymo?
00941. (18) anladıymo kenlikların yernin? anlatxın eger bilasin barısın.
00942. (19) kaysı bu ol yolda toxteydir yarix da kayda karangılıxının ornu?
00943. (20) ki algeysın çegin anın, da ki anlageysın izların yuvunun?
00944. (21) bildiymo ol vaxtta ki tuvarsın, da sanı kunlarıynın kopma bolurlar?
00945. (22) kirdiymo xaznalarına karnın, da xaznaların buznun korduymo?
00946. (23) kaysıların ayadım tar vaxt üçun, çeriv kunga da uruş?
00947. (24) kaysı bu ol yol bıla ayrıladır yarix, ayrıladır kadim yeli yer üstuna?
00948. (25) kim kazdı taşxına lotok, da yol yasyasnavuxlarga?
00949. (26) yavdurma yer üstuna ki yoxtur kişı, midbar üstuna ki tabulmıydir adam anda?

00950. (27) toydurma boş da pusta yerni, da bittirma yaş ot kogot. yalbarsalar, da azaşadırlar yem yogundan?
00951. (28) bar mudur yamgurga ata, gem kim tuvdurdu tamçılarnı çıxnın? **39.**
00952. (29) kursagından kimnın çıxtı ol suvuxlux, da morozun ol koklarnin kim tuvdurdu anı? 00965. (1) bilamusun torar vaxtın yurlarının kayanın, tolqatmax vaxtın olenlarnın saklayalır musun?
00953. (30) taş kibik suvlar katılanadırlar, da yužları teran suvnun ilinadırlar. 00966. (2) sanayalır musun ayların xamila bolmaxlarnın, da bilamusun torar vaxtların?
00954. (31) baylayalır musun bavların kimanın, gem bavların kesilnın çeşalır musun? 00967. (3) çoğub balaların tuvduradırlar, sızlavlarından yulunadırlar,
00955. (32) çıgarır musun yulduzları vaxtında, da ayışni yulduzları bıla kondaralır musun alarnı? 00968. (4) kiplanadırlar ulanları, osadırlar aruv tužda çıxsalarda kaytmıydırlar alarga.
00956. (33) bilamusun resimların koklarnin, gem turguzalır musun erklanmakni yerda? 00969. (5) kim iydi kiyik atnı azatlıxka, da bavların kiyik eşaknın kim çeşti?
00957. (34) koturalır musun bulutxa avazıynı, ki kop suvlar kaplageylar seni? 00970. (6) ki belgiladım ilgalıxta yuvun, da toxtar orunların tuzlu yerda.
00958. (35) iyalır musun ıldırımlarnı ki bargeylar, da aytırlarmo saya: muna biz? 00971. (7) kuladır çuvlamagından şagarnın, kışxırmaxların kıstavçunun tınlamıydır.
00959. (36) kim koydu buvraklarda usnu, gem kim berdi çanga akılını? 00972. (8) bitışı tavlarnın kutuvu anın, da artından bar yaş ot kogotnün izleydir.
00960. (37) kim sanayalır biyik koklarnı us bıla, da savutların koklarnin kim togalır? 00973. (9) klarmo buyvol kunlux etma saya, gem konarmo yesley katına?
00961. (38) kuyulganda toprax bir kuyulmaxka, da kesakları yabuşxanlar? 00974. (10) baylayalır musun buyvolnu örkani bıla sabanının, gem saban surarmo enişlarnı artıydan?
00962. (39) avlayalır musun tişi arıslankaga yemin, da klagin igit arıslanların tolturalır musun? 00975. (11) işanalır musun anar ki kop kuçu, da kemişır musun anar zaxmetiyni?
00963. (40) ki enkayadırlar toxtarorunlarında, olturadırlar alaçıxta anduv üçün? 00976. (12) inanır musun anar ki kayttırır çaçxan urluguyunu, da indırıya iştırır mo?
00964. (41) kim gadırlar kargaga yemin neçik balaları tenrıga 00977. (13) kanatı strausnün şatır latadır, gem kanatı buselnın da yunu anın.

00978. (14) ki kemişadır yer üstuna imırtxaların, da toprax üstuna issitadır alarnı.
00979. (15) da unutadır ki ayax ezar anı, da kiyigi ol tuznun basar anı.
00980. (16) duşman boladır ulanlarına kıyasa tuvul özünün, boşxa zaxmeti kaladır korxuksuz.
00981. (17) ki kayırdı andan tenrı usnu, da üluş etmedi anar akılını.
00982. (18) ne vaxtını biyıkka koturulsa kuladır attan da atlanuvçusundan.
00983. (19) senmo berdiy atxa bagatırlıx kiyirdiymo koynuna anın korxuv?
00984. (20) kaltratalırmusun anı çegirtkani kibik? unluluğu kişnamaginın korxuvlu.
00985. (21) kazadır eniş da biyanadır kuç bıla, çığadır utrusuna çerıv savutunun.
00986. (22) kuladır korxuvdan da soskanmiydir, da kaytmıydir kedargi alınından kılıçnın.
00987. (23) anın üstuna sarneydir keş, itilagi sungunun da çoxmarnın.
00988. (24) kaltramax bıla da teyzlık bıla kıyasa yutadır yerni, da inanmiydir ançex avazına birgının.
00989. (25) birgını eşitip aytadır: biyandim da iraxtan iyisin tanıydir uruşnun, kışxırmagin agaraxların da çağırmagin uruşuvçularnın.
00990. (26) akılıydanmo uçadır kırgıy, yayadır kanatların teman sarı?
00991. (27) seninmo buyruguydan biyık koturuladır neşer, da ki biyık orunda tuzudur guyasın.
00992. (28) kayada toxteydir da konadır fil tişli kaya üstuna da bek.
00993. (29) andan belgileydir özuna yem, iraxka koşları bagadırlar.
00994. (30) balaları anın içadırlar kannı, da kayda kıranlar anda ol.
- 40.**
00995. (1) da karuv berdi adonay Iyovga da ayttı.
00996. (2) talaşalırho kuçlu tenrı bıla gadeplangan? uturu turuvçu tenrıga karuv bersın bunu.
00997. (3) da karuv berdi Iyov adonayga da ayttı.
00998. (4) muna yengil boldum, neçik karuv kaytarayım saya, kolumnu koydum avzum üstuna.
00999. (5) bir for sozladım da artıx karuv bermammın, da eki for da arttırmammın.
01000. (6) da karuv berdi adonay Iyovga ol tavuldan da ayttı.
01001. (7) baylagın endi igit kibik benlarıyni, sorarım sendan da bildirgin maya.
01002. (8) buzmamo kleysin toramni, borçlu etma meni rastlanmagıy üçun?
01003. (9) kuvatımo tenrının senda, da avaz bıla anın kibik kokratalırmusun?
01004. (10) bežandirgin endi özuyunu öktamlık bıla da unlulux bıla, da sıy da gormat kiygin.
01005. (11) tozdurgun kaxırli açuvuyunu, da korup gar öktamni da yuvuz etkin anı.
01006. (12) korup gar öktamni sınıxtırgın anı, da yançxın raşalarını orunlarında.

- 01007.(13) komgun alarnı topraxta birdan, yuźların çergagin karangılıx bıla.
- 01008.(14) da dağı men da maxtarmin seni, eger yarlığaşlasa seni on koluy.
- 01009.(15) muna endi begemot ki yarattım birgay a, kogot sığır kibik aşıydır.
- 01010.(16) muna endi kuçu benlarında, da kuvati çogaraxlarında kursagını.
- 01011.(17) kip turguzadır kuyrugun ereźni kibik, jıلالarı buvunlarının örulganlar.
- 01012.(18) suvakları anın kıyasa bağır tayaxlar, inçka suvakları temir kesaklar kibik.
- 01013.(19) ol ilki yaratılmışlarının tenrının, ançex yaratuvçusu yetkirir anar kılıçın.
- 01014.(20) ki tavlar yem eltadirlar anar da bar kiyigi ol tuźnun şatırlanadırlar anda.
- 01015.(21) teraklar tubuna yatadır, yaşırın orunda kamuşta da biçanlikta.
- 01016.(22) alaçix ornuna boladır anar terakların kolagasi, kurşeydırlar anı tanlıxları özannın.
- 01017.(23) eger tolgunlansada özan ol aşıxmıydır, işançlı toxteydir kıyasa suzdu Yardenni avzuna.
- 01018.(24) koźlarıça alalırmo kim anı, da tuzaxlı avlar bıla teşalırmo burnun?
- 01019.(25) tartalırmosun livyatannı karmax bıla da örkan bıla baylayalırmosun tilin anın?
- 01020.(26) çançarmusun kamuş bıla burnun, da teganak bıla teşalırmosun yayagın anın?
- 01021.(27) arttırırmo saya yalbarmaxlar, gem soźlarmo saya imşax soźlar?
- 01022.(28) kesarmo şert birgay a, alalırmosun anı ömurluk kulga?
- 01023.(29) misxara etalırmosun anın bıla kuş bıla kibik, da baylap berırmosun anı kırınlarıya?
- 01024.(30) ulaşınırlarmo anı balıx avlavçular, yarımga ayırırlarmo anı kenaanlılar arasına?
- 01025.(31) teşalırmosun sungu bıla terisin da çançxısı bıla balıxçıların başın?
- 01026.(32) koygun anın üstuna uvuçuynu, sagingın uruşnu anın bıla da arttırmagin.
- 41.**
- 01027.(1) muna işançı anın aldavluxta kalır, dağı korumu anın tuşar.
- 01028.(2) yoxtur andi şevagatsız ki kozgagey anı da kim ol alnımda turalır?
- 01029.(3) kim burun edi mendan ki tugal etkey barın? tubunda bar ol kokların benim ol.
- 01030.(4) tıylmayım anın üçun, da işı üçun bağıtırılıxlarnın da şırınligi üçun kıyasının.
- 01031.(5) kim açtı alnın kıyitinin, katlangan yuganına kim kelalır?
- 01032.(6) eşıkların yuźlarının kim açtı? çuvralarında tişların korxuv.
- 01033.(7) unlu da kip kalkanları, bekli tar mogor kibik.
- 01034.(8) biri birina yuvuganlar, da yel kirmast aralarında.
- 01035.(9) biri birina yabuşxanlar ilinganlar da ayrılmaşlar.
- 01036.(10) koçkurmaları anın balkıtadır yarix da koźları balkuvları kibik şaxarnın.

01037. (11) avzundan kusovlar baradırlar, uçxunları otnun uçadırlar.
01038. (12) teşiklerinden burnunun çığadır tutun, kayneydogon kazan kibik yanadogon kamuş.
01039. (13) yeli anın komurlarni yandıradır, da yalın avzundan çığadır.
01040. (14) boynunda anın toxteydir kuç da alında biyanç sızlav ornuna.
01041. (15) kesakları gufunun yabuşxanlar kip, anın üstuna taymast.
01042. (16) ürägi anın katı taş kibik da kip tup taşı kibik tiyirmannın.
01043. (17) unlulugundan anın korxadırlar kuçlular, soskandirmaklardan yaşınadırlar.
01044. (18) yetmast anı kılıç ki turmagey, sungu, atmax da kalkan.
01045. (19) sağışleydir biçan ornuna temirni, çırık ağaç ornuna bağırni.
01046. (20) kaçırmaşt anı oku yaynın, kura ornuna sağışlanadırlar anar oporok taşları.
01047. (21) kura ornuna sağışlanadırlar anar atmaxlar da kuladır kaltravugundan çoxmarnın.
01048. (22) tubunda anın toşalğan iti çereplar, ol yatadır kop tişli çokuç balçix üstuna.
01049. (23) kaynatadır kazannı kibik teran suvnu, tengizni koyadır bişadogon çoyunnu kibik.
01050. (24) artından anın yarıydir iz, sağışleydir deryanı pir kişi ornuna.
01051. (25) yoxtur toprax üstuna tenşi anar, ol yaratılğan korxuvsuz.
01052. (26) bar biyikni ol koradır, ol biy bar kiyik balaları üstuna.
- 42.**
01053. (1) da karuv berdi Iyov adonayga da ayttı.
01054. (2) bilamin ki barın bolalasın, da ayalmıydir sendan bir tuslu sağış.
01055. (3) kim bu bolur yaşıruvçu kenaşni bilmayın? anın üçün anlattım da anlamadım tamaşalıxlarnı mendan neni bilmadım.
01056. (4) eşitkin endi da men sozlarmin, sorsam sendan, bildirgin maya.
01057. (5) kulaxnın eşituvuna eşittim kuçuyunu senin, vale galegina kozum balgadır seni.
01058. (6) anın için xor ettim da faşman boldum, olturğanımda toprax da kul üstuna.
01059. (7) da edi sozlap sortun adonay ol sozlarni uşpularni Iyovga, da ayttı adonay Elifazga ol Temanlığa: da kabundu açuvum senda da eki dostlarıyda ki sozlamadiyız maya kolayça Iyov kulum kibik.
01060. (8) da galegina alıyız özuyuzğa yedi tanalar da yedi koçxarlar da barıyız kuluma Iyovga da çıgariyız ola özuyuz üçün, da Iyov kulum tefinla etar siznin üçün, ki ançex yuzlarına yuz etarmin kılmasxa birgayıızga nekaslık, ki sozlamadiyız alnımda kolayça Iyov kulum kibik.
01061. (9) da bardılar Elifaz ol Temanlı, da Bildad ol Şuxılı, Cofar ol Naamatlı da kıldılar neçik sozladı alarga adonay, da yuz etti adonay yuzlarına Iyovnun.

01062. (10) da adonay kayttırdı kaytuvun Iyovnun tefinla etkanında dostları üçün, da arttırdı adonay barın ne ki edi Iyovnun eki ança.
01063. (11) da keldilar anar bar karandaşları da bar sinlilari da bar tanışları burundan, da aşadılar birgasına ötmak yuvunda da yubattılar anı da yuvuttular anı bar ol yamanlıx üçün ki keltirdi adonay anın üstuna, da berdilar anar gar biri bir kesita da gar biri altın sırğa birni.
01064. (12) da adonay algışladı songusun Iyovnun yaxşırax başlığundan, da edi anar ondort min koy da altı minlar tevalar da min par sığır da min eşaklar.
01065. (13) da edi anar yedi uvunlar da üç kızlar.
01066. (14) da atadı şemin ol birnin Yemima, da şemin ol ekinçimin Keçya, da şemin ol üçünçunun Kerengappux.
01067. (15) da tabulmadı korklu katınlar kızları kibik Iyovnun bar ol yerda da berdi alarga ataları üluş ortasında karandaşlarının.
01068. (16) da tirildi Iyov bundan sortun yuz kırx il, da kordu ulanların da ulanların ulanlarının dort dorlar.
01069. (17) da öldü Iyov kart da toygan kunlardan.
01070. **II. Şir haşşirim.**
- 1.**
01071. (1) Enk sıylırax şıra ki şıralar arasına, ki tuzudu ol biy Şelomo, suvumlu sozlari arasına aziş tenrisinin Yisraelnin .
01072. (2) koladır raxmetlar tenridan aytadogoç: öpkey meni öpmaklarından buyrugunun, ki yaxşıraxtır suvarliklariy vinadan.
01073. (3) iyisi aziş saruvlarıynın yaxşıraxtır boşatıladogon olivadan işanuvçularğa atıya senin, anın üçün yatta ummalar suvadirlar saruvlarıynı.
01074. (4) aytadogoç: tartxın meni artıydan, yuvurayıx, keltirsaediy meni ol aziş biy xuçuralarına betmikdaşnın, biyangayedik da kuvangayedik kıblaları alnına, sagındırgayedik suvarliklariyni ki yaxşırax tatuvundan vinanın, ki uje atalarımız ol tuzlar suvdular saruvlarıynı.
01075. (5) karamın men koşulğanım üçün yat ummalarga çatırları kibik Tatarın, vale çebar men kanyam etkanında aziş saruvlarıynı enlari kibik Şelomonun.
01076. (6) xorlamayız meni ki karargan men, ki kararttı meni gunaxlarım koşulğanımda yat ummalarga; ulanları Edomnun da Yismaelnın kararttılar meni, koydular meni saklavçu kunlugun yat tenrilarnın, anlıx sartın toranı tugaliça saklayalmadım.
01077. (7) ol vaxttan yalbarır tenriga: anlatxın maya neni ki suvdu cânım neçik keçinma da neçik toxtama urlugunda galutnun, ki bolurmin uyatlı keçinmagim sartın bolaklarında caddıkların.
01078. (8) maxtavlu bolgey şemi yaratuvçunun, karuv kaytarır: eger bildirmadım esa saya, saylamış ulusum, sırın toranın, çıxkın özuya polkuna caddıkların da çınıxtırgın yızlarına igit eliyini, yızları bila

- tora yesilarinin ol üvratuvçular yaxşıga.
01079. (9) yasanmaxlarına ramaçkanın markablarında paronun ukşattım seni, dostçam.
01080. (10) uşeydir yayaxları, yergalari bila toranın ürugeysin, boynuy senin tuçurulmağı bila micvalarının,
01081. (11) altın yergalar kılarbiž saya ol kumuş burtuklar bila.
01082. (12) neginça ol biy çuvrasında edi otlu kurbanlarının, yuvutmağı kabunluxka edi.
01083. (13) eki ol luxotları şertnı tuvunçuğu kibik ol muşknun, gaşgaxası tenrının arasına ol eki keruvimnin.
01084. (14) solkunu ol kanpornun micvaları tenrının maya borlalıxları arasına Engedinin.
01085. (15) şexina aytadır ummasına Yisraelnin : muna sen korklusun, kožlariy kožlari kurgunçunların kibik
01086. (16) karuv kaytaradır umması Yisraelnin : muna sen korklusun, suvar tenrim, gem çebar ornu gaşgaxey nın, yaşaradogon.
01087. (17) stenaları üvlarimiznin eražlar, saraylarımız beroşlar.
- 2.**
01088. (1) men gilafliğı ol tox yernın, gilafliğı ol enişların.
01089. (2) neçik gilaflik teganaklar arasına, aley umması Yisraelnin ol uluslar arasına.
01090. (3) neçik almalıx ağaçları arasına ormanın, aley suvarim ol ummalar arasına, kolagasında suklandım da olturdum da yemişi tatlıdır tanlayıma.
01091. (4) keltirdi meni Sinay tavga, ki anda berdi toranı da alaman yedi suvarlik bila.
01092. (5) kiplayiz meni flaşkalar bila, toşayiz meni almalar bila, ki suvarliktan xasta men.
01093. (6) son kolu başım tubuna, da on kolu kuçup tuttu meni.
01094. (7) ant ettiramin sizni, címatı Yeruşalayimnin, yurlar bila gem olenları bila tužnun, eger oyatseyız da eger kozgaseyız ol suvarlikni neginça ki öžu klagey.
01095. (8) ünü suvar tenrının muna keldi, sekirtti tavın Sinaynı, biyidilar? ol kayalar alnından gaşgaxasının.
01096. (9) ukşattı tavlarnı suvarim yurga gem sogagina olenların , bu turadır stenamız katına bagadır ol terazalardan, kožleydir biyiktagi taxtından.
01097. (10) karuv berdi suvarim da aytı maya: turgun özuya, dostçam, korkluçam, da bargın özuya.
01098. (11) ki muna ol yazbaşı aştı, ol yangur aşıp bardı özuna.
01099. (12) ol çeçaklar korundular yerda vaxtı soloveynin yetti, da avazı ol bednanın eşitildi yerimizda.
01100. (13) ol incırlıx yettirdi yetilmagan yemişların da ol borlalıxlar yetilmayınça berdilar iyis, turgun özuya suvarim, da bargın özuya.
01101. (14) kugurçunum, buçaxlarında skalaların , sıyınçında yernın, korgužgun maya avazıynı, ki avazıy senin çebardır, da korumuy senin yaraşlıdır.

01102. (15) tutuyuz biźga tulkular kiçi tulkular, çeypavçular baxçalarını, da baxçalarımız yetilmagan.
01103. (16) suvar tenrim boluşlux maya da men işanamin anar, ol kutuvçu gilafliklarda.
01104. (17) neginça ki ürgey yeli ol kunnun da kaçxeylar ol kelagalar, kayırılğın, uşagin özuya, suvarim, yurga gem sogagina ol olenlarnın yalan tavlur üstuna.
- 3.**
01105. (1) toşagim üstuna keçalar bıla izladim neki suvdu ćanım, izladim anı da tapmadım anı.
01106. (2) turayım endi da kurşayım şagarda, bazarlarda da oramlarda izlayım neni ki suvdu ćanım, izladim anı da tapmadım anı,
01107. (3) taptılar meni ol saklavçular, Moşe da Agaron, ol kurşavçular şagarda, sordum: neni ki suvdu ćanım kormadiyızmo?
01108. (4) azgı na ki aştım alardan, neginça ki taptım neki suvdu ćanım, tuttum anı da yebermadım anı, neginça ki keltirdim anı üvuna anamnın da xucurasına toravçumnun.
01109. (5) ant ettiramin sizni, ćimatı Yeruşalayimnın, yurlar bıla yemesa olenlari bıla ol tuźnun, eger oyatseyız da eger kozgaseyız ol suvarlikni neginça ki özu klagey.
01110. (6) kim bu keladir ol midbardan stolpları kibik tutunnun, tutagılğan muşk da levona bar otyamından otyamçının.
01111. (7) muna toşagi ki Şelomonun altımış bagatırlar çuvra anar bagatırlarından Yisraelnin.
01112. (8) barları tutuvçular kılıç, çınıxtırılğanlar çerivga, kişinin kılıçı butu üstuna korxuvundan keçalarnın.
01113. (9) çebar saray, ki oldur betgammikdaş, kıldı özuna ol biy Şelomo ağaçlarından ol Levanonnun.
01114. (10) baganaların kıldı kumuş, toşavu altın, atlanmağı anın ipkin, ortası toşalğan suvarlik bıla, esni koymağı bıla korxuvçularnın tenridan.
01115. (11) çıgıyız da koruyuz, ey, ćimatı Ciyonnun, biyni Şelomonu taći bıla ki taćladı anı anası toy vaxtında da biyanç vaxtında yuraginın.
- 4.**
01116. (1) muna sen korklusun, dostçam, muna sen korklusun, koźlariy kugurçunlarnın kibik prudeliy sartın, çaçiy senin bolaginın kibik ol eçkilarnın ki taraldılar tavından Gileadnın.
01117. (2) tişlariy bolaginın kibik ol yazgı eçkilarnın ki çıxtılar ol yuvunmaxtan; ki barları tenlar da tuvlux yoxtur alarda .
01118. (3) ol ibak ip kibik erinlariy senin, da sozuy çebardır, kesagi kibik ol narlıxnın çegey senin prudeliy sartın.
01119. (4) vezası kibik Davidnın boynuy senin kondarılğan makovçalarga, min ol kalkan tagılğan anın üstuna bar kobalari ol bagatırlarnın.
01120. (5) ukşaşı eki toşlarnın kogen da navi, eki sogaglar kibik, egizaklari kibik yurnun ol kutuvçular gilafliklarda.
01121. (6) neginça ki ürgey yeli ol kunnun da kaçarlar ol kolagalar barayım özuma ol muşk tavga da kayasına ol levonanın.

01122. (7) barçeykorkludur, suvar umma, da ayip yoxtur senda.
01123. (8) birgama Levanondan, tugal umma, birgama Levanondan kelgin, baxkın başından Amananın, başından Senirnin da Xermonnun, orunlarından arıslanlarının, tavlarından barslarının.
01124. (9) suvduy meni, sinlim, kanla, suvduy meni birisi bıla kozlariydan, bir munéax bıla boyunlarıydan.
01125. (10) ne korkludurlar suvarliklariy, sinlim, kanla, ne yaxşıraxtırlar suvarliklariy vinadan, iyisi kuyuşturmaqlarıyın bar otyamlardan.
01126. (11) nobat kibik tatiydırlar erinlariy, tugal umma, çıybal da sut tiliy tubuna da iyisi upraxlarının iyisi kibik Levanonnun.
01127. (12) bag kibik beklangan sinlim, kanla, oba beklangan, koż suv mogorlangan.
01128. (13) inçka butaxlarıy sadı kibik narlıxlarnın iyisli yemişlar bıla, kanporlar, nerdlar bıla.
01129. (14) nerd da zafran, kanay da cinamon bar ağaçları bıla levananın, muşk da sandanlar, bar ilk otyamlar bıla.
01130. (15) koż suvu baglarnın kuyusu tiri suvlarnın da agın suvlar Levanondan.
01131. (16) oyangın yeli cafonnun da kelgin yeli temannın, yelpitkin baxçama , axsınlar otyamları, kelsin suvarim bagına da kabul etsin iyisli yemişin yaxşı keçinuvçularnın.
01132. (1) keldim bagıma, sinlim, kanla, çopladım muşqumnu otyamım bıla, aşadım solagımını çıybalım bıla, içtim vinamını sutum bıla, aşayız, dostlar ki ol remezi naviliknın, içiyiz da esiriyiz, suvarlar.
01133. (2) men yukleydesam da fikirim oyanuvdır, avazı suvar tenrinin kagadır, açxın maya sinlim, suvar umma kugurçunum, tugalçam, ki başım oldu çıxtan, kirpiklarım tamçılarında keçanın.
01134. (3) çeştım kolmagımni, neçik kiyarmin anı?, yuvdum ayaxlarımni, neçik bırçlayım alarını?
01135. (4) suvarim sundu kolun ol teşiktan da bavursaxlarım çuvuruldular anın üstuna.
01136. (5) turdum men açma suvarima, da konlarım kukudular mısk (!) bıla, kukuyadogon uvuclarım üstuna ol beklavuçnun.
01137. (6) açtım men suvarima, da suvarim buruldu, aştı; canım çıxtı sozlaganimda, izladım anı da tabalmadım anı, çağırdım anı da karuv bermadi maya.
01138. (7) taptılar meni ol saklavçular ol kurşavçular şagarda, vattılar meni açix yaraladılar meni, aldılar plaşçımni üstumdan saklavçular ol kalalarını.
01139. (8) ant ettiramen sizni, ey cımatı Yeruşalayımın, eger tapseyız suvarimni, nega anlatırsız anar ki suvarliktan xasta men.
01140. (9) ne suvariy yaxşırax suvardan, ol korkluça ummalar arasına, ne suvariy suvarrak suvardan, ki aley ant ettirasın bizni?

01141. (10) suvarim ax da kızıl, alamlangan tumanlarında malaxların.
01142. (11) başı anın altın taç kikinləri tagıladırlar karalar, karga yunu kibik.
01143. (12) koźları kugurçunların kibik çırlax suvlar üstuna, yuvunadırlar sut bıla, olturadırlar kiriş üstuna koltxalarının Yisraelnin.
01144. (13) yayaxları yergasi kibik iyisli muşq kibik
01145. (14) konları altın balaslar kibik tolturulğanlar turkum taşından, bavursaxları bıla.
01146. (15) baltırları anın baganaları kibik marmar taşının, bunyat etilğanlar kızıl altın tabanlar üstuna, korumu Levannonun kibik, saylama eraźlar kibik.
01147. (16) tanlayı tatlılıxlar da barısı suklançılıxlar, bu suvarim da dostum, ey cımatı Yeruşalayimnin.
- 6.**
01148. (1) keyre bardı suvariy, ol korklu ummalar arasına, keyre bardı suvariy? da izlayik anı birgaya.
01149. (2) suvarim endi bağına, gredalarına ol otyamnın, kutma bağlarda da çoplama gilafliklerini.
01150. (3) men suvarimnin da suvarim benim, ol kutuvçu gilaflikler arasına.
01151. (4) korklusun sen suvar umma, Tirca kibik, çubar Yeruşalayim kibik, korxuñlusun alamlar kibik.
01152. (5) kayırgın koźlarıyni, ki alar kuçayttılar meni, çaçıy senin bolaginin kibik eçkilarnin ki taraldılar ol Gileaddan.
01153. (6) tişlariy bolaginin kibik ol koyların ki çıxtılar ol yuvunmaxtan, ki barları tenlar da tuvlux yoxtur alarda .
01154. (7) kesagi kibik ol narnın çegey senin prudeliy sartın.
01155. (8) altımış alar biyçalar da seksan şetarsızlar, da özga ummalar sansız.
01156. (9) birdır ol kugurçunum, tugalçam, birdır ol anasına, aruvdur ol toravçusuna özünün, kordular anı ummalar da maxtadılar anı.
01157. (10) aytadogoç: kim bu ol bağınadogon şaxar kibik, korklu ay kibik, aruv kuyaş kibik korxuñlu alamlanganlar kibik.
01158. (11) bağına ol koźlugnun endim, korma ağaçlarında ol özannin, korma yaşardımo ol borlalıx çayçaklandımo ol narlar.
01159. (12) tuymım özümde yazıx, ançex cınım koydu meni cımart markabları arasına ulusumnun.
- 7.**
01160. (1) kaytxın, kaytxın, ol tugalça, kaytxın, kaytxın, da korayik seni; ne korarsiz tugalçada neçik tanecında ol eki avunların.
01161. (2) ne korkludurlar atlamlarıy koşulğanıy kunluguna yat elnin; tuçurmagı konlarıynın xalxalar kibik, işi ustanın.
01162. (3) kindigiy kruğu kibik ol aynın, eksilmiydir ol vına, kursagıy yuklanmagı kibik budayların, koralangan gilaflikler bıla.
01163. (4) eki toşlariy, kogen da navi, eki sogagları kibik egizakları yurnun.

01164. (5) boynuy senin vezası kibik ol fil tişinin, kozlariy lotoklar kibik Xeşbonda, kabığı katına Batrabbimnin, burnuy vezası kibik ol Levanonnun, kareydir yuźların Dameşeknin .
01165. (6) başıy üstuyda Karmel kibik, da kikili başıynın ipkin kibik, biy tuvunçuklangan toşavlu soźlarına uslularının.
01166. (7) ne korklu bolduy da ne çebar bolduy çıdaganıy uçun yugun galutnun suvarlik aşayışlıklar bıla.
01167. (8) bu turuşuy ukşadı xurma teragina da toşlariy, biy da kogen, solkunlarga.
01168. (9) ayttım: minayim xurmateragina, tutunayım butaxlarından, da bolsunlar endi toşlariy solkunları kibik ol borlalıxnın da iyisi burnuynun almalar kibik.
01169. (10) da tanlayıy ol yaxşı vina kibik, tora soźları, baradogon suvari maya tuźluklarga, soźlatadır erinların yuklavçularının.
01170. (11) men işanamin suvar tenrima da üstuma suvarligi şevagatlarının.
01171. (12) kel, suvarım, çıgayıx ol tuźga, konayıx kanporlarda.
01172. (13) tunley turayıx baxçalarga, korayik yaşardıarmo ol borlalıxlar yetildimo ol yetilmagan yemiş, çeçaklandıarmo ol narlar, korup yaxşı işlariyni berirmin suvar bernalarımni saya, kaytırıp seni aziź yeriya.
01173. (14) karuv kaytaradır umma tenrisina ol yagadalar berdilar iyiş, eşıklarımız üstuna bar iyişli yemişlar, yangılar dağı kartlar, suvar tenrim astradı saya.
- 8.**
01174. (1) tuşuradır yalbarmax Yişrael alında kuçlu tenrının aytadogoç: kim bersa edi seni karandaşnı kibik maya, ömuvçu toşların anamnın tapxay edim seni tışxarıda, ki oldur yeri galutnun, öpkayedim seni, dağı xor etmagayedilar meni.
01175. (2) kondargayedim seni da keltirgayedim üvuna anamnın, üvunda anamnın üvratkayediy meni, içirgayedim saya ol iyisli vinadan, kızıl vinasından narlarımının.
01176. (3) son kolu başım tubuna, on kolu kuçup tuttu meni.
01177. (4) ant ettiramın sizni, címatı Yeruşalayımın, ne oyatırsız da ne kozgarsız suvarligin tenrinin neginça ki özü klagey.
01178. (5) da ne vaxtta çıxsı Yişrael galuttan, ayılır: kim keladır ol midbardan, öžalanadır suvarına? ol almalıx tubuna oyattım seni, aytadogoç: andamo tolgattı seni aney, andamo toradı seni?
01179. (6) koygun meni üragiy üstuna mogornu kibik, mogornu kibik bilagiy üstuna, ki kuçludur ölüm kibik suvarlik, katıdır gor kibik kunuluk, uçxunları anın uçxunları kibik unlu yalınlı otnun.
01180. (7) kop suvlar bolalmaslar sondurma ol suvarlikni, da öžanlar taştırmalar anı. eger bersaedi kişi bar malın ünunun suvarlik uçun, xor etma xor etkayedilar anı.
01181. (8) sinli bizga kiçi da toşlar yoxtur anar, ne kılayıx

- sinlimizğa ol vaxtta ki sozlasalar anın üçun?
01182. (9) eger kala bolseydir ol, kondargayedik anın üstuna kumuş saray; da eger eşik bolseydir ol, tuçurgayedik anın üstuna taxtasın ereznin.
01183. (10) men kala bolsaedim, da toşlarım vejalar kibik, anda bolgayedim enayatlarında tabuvçu kibik bazlıxını.
01184. (11) baxça edi Şelomoga Baalgamonda, berdi ol baxçanı abravçularğa, gar birisi keltiriredi yemişi üçun min kumuş.
01185. (12) baxçam ki benim alnımda ol, min saya, Selomo, da eki yuż saklavçularğa yemişin.
01186. (13) ol olturuvçu baglarda, yoldaşlar kulax saladırlar, avazıynı eşittirgin maya.
01187. (14) kaçxın suvarım, da uşagin özuya yurga yemasa sogagina olenların tavlari üstuna ol otyamların.
01188. **III. Genesis 14**
- 1.**
01189. (1) başlığında yaratılmaxnın yarattı tenri ol koklarni da ol yerni.
01190. (2) da ol yer edi geç da boş da karangılıx yużlari üstuna teran suvnun, da yeli tenrinnin tobraniredi yużlari üstuna ol suvların.
01191. (3) da ayttı tenri: bolsun yarix, da boldu yarix.
01192. (4) da kordu tenri ol yarixnı ki yaxşı, da ayırdı tenri arasına ol yarixnın da arasına ol karangının.
01193. (5) da atadı tenri yarixka kun da karangığa atadı keça, da boldu ingir da boldu tan, burungu kun.
01194. (6) da ayttı tenri: bolsun avlaxlıx ortasında ol suvların da bolsun ayırıçlıx arasına suvların suvlar bıla.
01195. (7) da yarattı tenri ol avlaxlıxını da ayırdı arasına ol suvların ki aşagartınavlaxlıxka da arasına ol suvların ki yogartın avlaxlıxka; da boldu aley.
01196. (8) da atadı tenri avlax orunga koklar da boldu ingir da boldu tan, ekinçi kun.
01197. (9) da ayttı tenri: iştırılınsınlar ol suvlar tubundan ol koklarnin bir orunga da korunsun ol kuru; da boldu aley.
01198. (10) da atadı tenri kuru orunga yer da iştırılmagına ol suvların atadı tengizlar, da kordu tenri ki yaxşı.
01199. (11) da ayttı tenri: yeşinlatsin ol yer yeşinlik, kogot urlux etadogon urlux yemiş ağaç östuruvçu yemiş cınsı sayın ki urlugu anın anda ol yer üstuna, da boldu aley.
01200. (12) da çıgardı ol yer yeşinlik, kogot urlux etadogon urlux cınsı sayın, da ağaç östuruvçu yemiş ki urlugu anın anda cınsı sayın, da kordu tenri ki yaxşı.
01201. (13) da boldu ingir da boldu tan, üçunçu kun.
01202. (14) da ayttı tenri: bolsun yarıtmaxlar avlax ornunda ol koklarnin, ayırma arasına ol kunnun da arasına ol keçanın, da bolsunlar belgilarga da vagdalarga da kunlarga da yınlarga.
01203. (15) da bolsunlar yarıtmaxlarga avlaxlığında ol koklarnin

- yarıtma ol yer üstuna: da boldu aley.
01204. (16) da yarattı tenri eki ol yarıxlarnı ol unlularnı, ol yarıxnı ol unluraxnı erklanmagine ol kunnun, da ol yarıxnı ol kiçirakni erklanmagine ol keçanın, da ol yulduzları.
01205. (17) da berdi alarnı tenri avlax ornunda ol kokların yarıtma ol yer üstuna.
01206. (18) da erklanma kunda da keçada da ayırma arasına ol yarıxnın da arasına ol karangının, da kordu tenri ki yaxşı.
01207. (19) da boldu ingir da boldu tan, dortunçu kun.
01208. (20) da ayttı tenri: kozlasınlar ol suvlar kozgalmagın tiri éannın da kuş uçxalası ol yer üstuna, yuźları üstuna avlax ornunun ol kokların.
01209. (21) da yarattı tenri ol aćdagaları ol unlularnı da bar ol tiri éannı ol tobratadogon ki kusxunçu kozladılar ol suvlar éinsları sayın da bar kanatlı kuşnu éınsı sayın, da kordu tenri ki yaxşıdır.
01210. (22) da algısladı alarnı tenri aytadogoç: yayılıyız da artıyız da tolturuyuz ol suvları tengizlarda, da ol kuş artsın yerda.
01211. (23) da boldu ingir da boldu tan, beşinçi kun.
01212. (24) da ayttı tenri: ııgarsın ol yer tiri éan éınsı sayın, tuvar da kurt da kiyigi yernın éınsı sayın, da boldu aley.
01213. (25) da yarattı tenri kiyigin yernın éınsı sayın da ol tuvarnı éınsı sayın da bar kurtun ol
- yernın éınsı sayın, da kordu tenri ki yaxşıdır.
01214. (26) da ayttı tenri: yaratayız adam tursunumuź bıla, ukşamızga kora, da erklansınlar balıında ol tengiznin da kuşunda ol kokların da tuvarda da bar ol yerda da bar ol kurtta ol basadogon ol yer üstuna.
01215. (27) da yarattı tenri ol adamnı tursunu bıla, ukşası bıla malaxnın yarattı anı, er da katın kışı yarattı alarnı.
01216. (28) da algısladı alarnı tenri da ayttı alarga tenri: yayılıyız da artıyız da tolturuyuz ol yernı da tutuvlayız anı da erklaniyız balıında ol tengiznin da kuşunda ol kokların da bar kiyikte ol basadogon ol yer üstuna.
01217. (29) da ayttı tenri: muna berdim siźga bar kogotnu urlux etadogon urlux ki yuźları üstuna bar ol yernın, da bar ol agačnı ki anda yemiş agači urlux etadogon urlux, siźga bolsun yemga.
01218. (30) da bar kiyigina ol yernın da bar kuşuna ol kokların da bar basadogonga ol yer üstuna ki anda tiri éan bar yeşinligin kogotnun yemga; da boldu aley.
01219. (31) da kordu tenri barın ki yarattı, da muna yaxşı astry, da boldu ingir da boldu tan, ol altınçı kun.
- 2.**
01220. (1) da tugaladılar yaratılma ol koklar da ol yerda ber çerivları alarnın .
01221. (2) da tugaladı tenri burun ol yedinçi kundan işin ki kıldı, da kaldı burun ol yedinçi kundan bar işından ki kıldı.

01222. (3) da alğışladı tenri ol yedinçi kunnu da aziž etti anı, ki anda kaldı bar işından ki yarattı tenri kılma.
01223. (4) bular tuvuşları ol koklarnin da ol yernin yaratılğanlarında, yaratğan vaxtta adonay tenri yerni da koklarni.
01224. (5) da bar teragi ol tužnun bolmaktan burun yerda, da bar kogotu ol tužnun bitmaktan burun, ki yavdurmagan edi adonay tenri ol yer üstuna, da adam yox edi işlama ol yerni.
01225. (6) da mıgla koturuluredi ol yerdan da suvgartiredi bar yužların ol yernin.
01226. (7) da yarattı adonay tenri ol adamnı toprax ol yerdan da ürdu burnuna nafstın tirliknin, da boldu ol adam tiri éanga.
01227. (8) da ornattı terak adonay tenri aşayış bagda mizrax sartın, da koydu anda ol adamnı ki yarattı.
01228. (9) da bittirdi adonay tenri ol yerdan bar suklançı ağaçnı korumğa da yaxşını yemğa, da ağaçnı ol tirliknin ortasında ol bagnın, da ağaçnı ol bilmaknin yaxşını da yamannı.
01229. (10) da özan çıgaredi aşayış orundan suvgarma ol bagnı, da andan ayırılıredi da boluredi dort başlıx özanlarga.
01230. (11) şemi ol birnin Pişon, oldur ol kurşeydogon bar yerin ol Xavilanın ki anda ol altın.
01231. (12) da altını ol yernin ol yaxşı, anda ol bedolax taşı da ol onıks taşı.
01232. (13) da şemi ol ekinçinin Gixon, oldur ol kurşavçu bar yerin Kuşnun.
01233. (14) da şemi ol özannın ol üçünçunun Xiddekel, oldur ol baruvçu utrusuna Aşurnun, da ol özan ol dortunçu ol Prat.
01234. (15) da aldı adonay tenri ol adamnı da toxtattı aşayış bagda, işlama anı da saklama anı.
01235. (16) da buyurdu adonay tenri ol adamğa aytadogoç: bar ağaçından ol bagnın aşama aşagın,
01236. (17) vale ağaçından ol bilmaknin yaxşını da yamannı aşamagın andan, ki aşagan vaxtıyda andan ölma ölersin.
01237. (18) da ayttı adonay tenri: yaxşı tuvul bolmax ol adamğa yalgızga, yaratayım anar boluşlux uşeydogon anar.
01238. (19) da yarattı adonay tenri ol yerdan bar kiyigin ol tužnun da bar kuşun ol koklarnin da keltirdi ol adamğa, korma ne atar anar, da barın ki atasa anar ol adam tiri éanga, ol şemi anın.
01239. (20) da atadı ol adam şemlar bar ol tuvarga da kuşuna ol koklarnin da bar kiyigina ol tužnun, vale adamğa tabulmadı boluşlux uşeydogoç anar.
01240. (21) da tuvşurdu adonay tenri çırım ol adam üstuna da yukladı, da aldı birni kaburgalarından da bekladi guf bıla ornunda anın.
01241. (22) da kondardı adonay tenri ol kaburganı ki aldı ol adamdan katinga da keltirdi anı ol adamğa.
01242. (23) da ayttı ol adam: bu olfornu suvak suvaklarımndan da guf gufumdan, bunar atalır katın ki kişidan alındı bu.
01243. (24) anın üçün kemişir kişi atasın da anasın da bolur yabuşxan katınına da bolurlar bir gufxa.

01244. (25) da edilar eksida yalangaçlar, ol adam da katını, da uyalmasedilar.
- 3.
01245. (1) da ol ilan ustatrax edi bar kiyigindan ol tuznun ki yaratti adonay tenri, da aytti ol katinga: xota ki aytti tenri: aşamayız bar agaçından ol bagnın?
01246. (2) da aytti ol katın ol ilanga: yemişindan agaçının ol bagnın aşeybiz.
01247. (3) vale yemişindan ol agaçnı ki ortasında ol bagnın aytti tenri: aşamayız andan da tiymayız anar, magat ölersiz.
01248. (4) da aytti ol ilan ol katinga: ölma ölmassiz.
01249. (5) ki biladir tenri ki aşagan vaxtıyızda andan da açılırlar kozlariyız da bolursuz malaxlar kibik biluvçular yaxşını da yamannı.
01250. (6) da kordu ol katın ki yaxşı ol agaç yemga da ki kuşançlı ol kozlarga da suklançı ol agaç anlamaxka da aldı yemişindan da aşadı, da berdi dağı erinada, birgasına aşadı.
01251. (7) da açıldılar kozlari eksininda, da bildilar ki yalangaçlar alar, da tiktilar yapragın incirliknin da tuzdular özlarına belbavlar.
01252. (8) da eşittilar ünun adonay tenrının üruydogon bagda yelpimak vaxtına ol kunnun, da yaşındı ol adam da katını anın alnından adonay tenrının ortasında agaçının ol bagnın.
01253. (9) da çağırdı adonay tenri ol adamga da aytti anar: kayda sen?
01254. (10) da aytti: ünuyunu eşittim bagda da kordum ki yalangaç men da yaşındım.
01255. (11) da aytti: kim anlattı saya ki yalangaç sen? ol agaçtanmo ki buyurdum saya aşamasxa andan aşadıy?
01256. (12) da aytti ol adam: ol katın ki berdiy birgama ol berdi maya ol agaçtan da aşadım.
01257. (13) da aytti adonay tenri katinga: ne bu kıldıy? da aytti ol katın: ol ilan yeldatti meni da aşadım.
01258. (14) da aytti adonay tenri ol ilanga: ki kıldıy bunu kargışlırax sen bar ol tuvardan da bar kiyigindan ol tuznun, karnıy üstuna üursin da topraxnı aşarsın bar tirlik kunlariyda.
01259. (15) da duşmanlıx koyarmın aray a senin da arasına ol katının, da arasına urluguynun da arasına urlugunun, ol vatır seni başxa da sen çımdarsın anı sogançığından.
01260. (16) ol katinga aytti: arttırma arttırırmin kıyınıyını da xamilalıgıyını, kıyın bıla torarsin ulanlar da erkında eriyinin kuşançlariy, da ol erklanir senda.
01261. (17) da adamga aytti: anın üçun ki tınladıy sozuna katınıyının da aşadıy ol agaçtan ki buyurdum saya aytadogoç: aşamagın andan, kargışlı ol yer senin üçun, kıyın bıla yem berir saya bar tirlik kunlariyda.
01262. (18) da teğanak da kabux bitar saya, da aşarsın kogotun ol tuznun.
01263. (19) tenri bıla burnuyunun aşarsın ötmak kaytxanıya deyin ol yerga ki andan alındıy, ki

- toprax sen da topraxka
kaytırsın.
- 01264.(20) da atadı ol adam şemin
katininin Xavva, ki ol edi anası
bar tirinin.
- 01265.(21) da kıldı adonay tenri
adamga da katinına teri
kolmaklar da kiyirdi alarnı.
- 01266.(22) da ayttı adonay tenri: muna
ol adam boldu bir kibik bizdan
bilma yaxşını da yamannı, da
galegina magat sunar kolun da
alır dağı ağaçından ol tirliknin
da aşar da tiri bolur dunyaga
deyin.
- 01267.(23) da iydi anı adonay tenri
aşayış bagdan işlama ol yerni ki
alındı andan.
- 01268.(24) da surdu ol adamnı da
toxtattı mizrax sartın aşayış
bagga ol keruvimni da
yalınlamagın ol kılıçnın ol
aylanadogonnun, saklama yolun
ağaçnın ol tirliknin.
- 4.**
- 01269.(1) da ol Adam tanıdı Xavvanı
katinın da xamila boldu da
toradi Kayinni da ayttı: kabul
ettim kişi adonaydan.
- 01270.(2) da arttırdı torama karandaşın
Tevelni, da edi Tevel kutuvçu
koy da arttırdı torama
karandaşın Tevelni, da edi tevel
kutuvçu koy da Kayin edi
işlavçu yer.
- 01271.(3) da edi sofundan kunlarnın
da keltirdi Kayin yemişından ol
yernin tirki alnına adonaynın.
- 01272.(4) da Tevel keltirdi dağı ol da
tunğuçlarından koyunun da
yavlarından alarnın , da
kabunlux berdi adonay Tevelga
da tirkisine anın.
- 01273.(5) da Kayinga da tirkisine
kabunlux bermadi, da açuv
boldu Kayinga astrı da
kubardılar yužlari.
- 01274.(6) da ayttı adonay Kayinga:
nek açuv boldu saya da ne üçun
kubardılar yužlariy?
- 01275.(7) muna eger yaxşı etseydiy
tirki keltirma, da eger yaxşı
etmaseydiy, eşik katına yazıx
yatadır, vale saya kuşançları
anın da sen erklanırsın anda.
- 01276.(8) da ayttı Kayin Tevelga
karandaşına, da edi
bolganlarında tüzda, da turdu
Kayin Tevel karandaşı üstuna
da ölturdu anı.
- 01277.(9) da ayttı adonay Kayinga:
kayda Tevel karandaşiy? da
ayttı bilmiymin, saklavçumo
karandaşımın men?
- 01278.(10) da ayttı: ne kıldıy? avazı
kanlarının karandaşının fıryat
etadırlar maya ol yerdan.
- 01279.(11) da galegina kargışlı sen ol
yerdan ki açtı avzun kabul etma
kanların karandaşının
koluydan.
- 01280.(12) eger işlasey ol yerni
arttırmast berma kuçun saya,
buraladogon da tunkaladogon
bolursın yerda.
- 01281.(13) da ayttı Kayin alında
adonaynın: unlu gunaxim
çıdamaxtan.
- 01282.(14) muna surduy meni
bugunnu yužlari üstundan ol
yernin da alniydan senin
yaşınamın da boldum buralgan
da tunkalğan yerda, da bolur bar
tabuvçum ölturu meni.
- 01283.(15) da ayttı anar adonay: anın
üçun bar ölturuvçu Kayinni
yedi ança öç alınır, da koydu
adonay Kayinga belgi,
vatmasxa anı gar tabuvçusu.

01284. (16) da çıxtı Kayın alından adonaynın da olturdu yerinda Nodnun kidmat edenda.
01285. (17) da tanıdı Kayın katının da xamila boldu da toradi Xanaxnu da edi kondaruvçu şagar da atadı şemin ol şagarnın şemi kibik uvlunun Xanax.
01286. (18) da tuvduruldu Xanaxka Iradnı, da Irad tuvdurdu Mexuyaelni da Mexiyyael tuvdurdu Metuşaelni da Metuşael tuvdurdu Lamexni.
01287. (19) da aldı özuna Lamex eki katınlar, şemi ol birisinin Ada da şemi ol ekinçisinin Cinla.
01288. (20) da toradi Ada Yabalnı, ol edi atası olturuvçunun çatırda da tuvar yesisi.
01289. (21) da şemi karadaşının Yubal, ol edi atası bar tutuvçunun kobuznu da kıcaxnı.
01290. (22) da Cinla dağı olda toradi Tubalkayinni yılratuvçu bar ustalığında tuçnun da temirnin da sinlisi Tubalkayinnın Naama.
01291. (23) da ayttı Lemex katınlarına Ada da Cinla: tınlayız sozumnu, katınları Lemexnın, kulax salıyız aytmagımnı, ki kişini ölturdum açix yaram üçun da yaş ulannı bitov yaram üçun.
01292. (24) ki yedi ança öç alınır Kayın, da Lemex yetmiş da yedi.
01293. (25) da tanıdı Adam ganuz katının da toradi uvul, da atadı şemin anın Şet: kertidan koydu maya tenri ekinçi urlux ornunda Tevelnin ki ölturdu anı Kayın.
01294. (26) da Şetka dağı ol da tuvdurdu uvul, da atadı şemin anın Enoş, ol vaxtta başlandı çağırma şemina adonaynın.
01295. nindi akıl bıla koturayık baş alında kuçlu tenrının, da neçik yatmayıx uyat bıla, da kaplanmayıx imançi bıla yužların, kaçan bar tuşlu gunaxni da irançilikni da bar xorlugun yazıxlı işların kop forlar, sansız arttırdıx kılma biž.
01296. Sinay tavda bulay ayttı başlıgın on sožların:
01297. men min adonay tenriy senin, da karuv berdik anar:
01298. e adonay, yoxtur kensiligi kibik birliyiynin ançax kırx kunga deyin, tuşkunça Moşe tavidan, tursununa altın buzovnun sıylı tenrimizni alıştırdıx biž.
01299. unlu tenri biyik koklarından eşittirdi bižga aytadogoç:
01300. bolmasın saya özga tenrilar, men indalamin ehye, da bilmagin özgasin, men burungu da men sondragı , men öltursam da tirgizirmin aruv işlar yesisin; da alında kanyamlıgının özga tenrilarga kunlux ettik biž.
01301. şert kesti birgamižga da sožladı:
01302. kılmanın özuya yonmaabax da geç tursun tabulmasınlar koyulganlar çegiya, da eger kanyam etsay bu sozumnu, men bolurmin işanç saya; da tuslu tursun da ukşaş kıldıx özumužga biž.
01303. kop korxuv bıla ayttı bižga:
01304. baş urmagin yonma abaxlarga ki neçik kelsay aziž yeriya yetişirsın uzun kunlarga, saklagın özuya magat unutursın da es koymassın bu sožlarga; da alında abaxların tiž üstuna çoktuk biž.
01305. biyik avaz koturdu aytxanında:
01306. yalganga etmagin şemindan adonay tenrının ol biyik da

- koturulgan, anın buyrugun saklagın:
01307. da eger yalganga ant etsay, berilmin seni düşmanlarıya çıdama teptar etmagin; da muftxa dağı yalganga ant ettik biz.
01308. korxunçlu işlar arttırdı kılma da sozladi bizğa:
01309. sagingın kunun şabbatnın, aziž tutma anıda bolma yuragiya korxuvu tenrinin, da eger saklasay anı tutma, koyarmın saya yuluv korxuvundan tarlıxnın; da dağı şabbat tutmaxtan kož yumdux biz.
01310. tursun korgužmadi bizğa sozlaganında da neçik ayttı:
01311. sıylagın bar kuçu bila yetkiligiynin toravçulariyni ki zaxmet çektilar senin üçün özkaniya deyin senin, anın üçün uzartırsın kunlar, da anın üçün yaxşı bolur saya yužunda dunyanın; da bar, bunu tınlamayın, sıyın atanın da ananın yengil ettik biz.
01312. tamaşa işlar kıldı da koydu kadaga:
01313. karaxlamagın konularni da ölümga bermagin miskinlarni yarlılarnı da kıyınli elni, magat açuvlanırmın da ol tirlik yerdan eksitirmin seni; da kanın éanlarının konu miskinlarnin etaklarimizda taptıx biz.
01314. kaltrattı yerni da sozladi:
01315. noeflik etmagin katını bila dostuynun ki neçik yaman sağışy kuçaysa üstuya, da azğırsa seni kusançi gufuynun, magat berirmin katınlarıynı erkina düşmanlarıynın; da beslangan atlar kibik azmaxka boldux biz.
01316. yalın yandırdı da sozladi:
01317. urlamagın da kazınmagın üvlarga, magat yaman korunur enayatlarımında da seni kaldırmamın ol tirlik yerga da eşitmamın tefinlay nı çağırğan vaxtıya tenriga; da karangıda üvlar içına kazınıp kirdik biz.
01318. da ganuz kaltrattı ürakların da zıngarladı alarga alıştırmasxa kerti soznu da ayttı:
01319. yalğan tanıxlıx bila tasetmagin dostuynu, magat tasetarmin da eksitirmin ortay dan oxutuvçunu da oxuvçunu; da yalğan tanıxlıx tanıx ettik biz.
01320. korxuv ulgayttı da sozladi:
01321. suklanmagın üvun dostuynun da katınına da barına ne ki anın kayırılmasın sağışy, da sunmagın bilagin koluynun, magat kızar açuvum senda da kutxarmamın seni kolundan tarberivçuynun; da yat tužlarni üvlar bila suklanıp aldıx biz.
01322. biz tandıx aytmalarıya da aştıx utru on sozlariya, muna teşuva bila kaytabiz saya, koladogon boşatlıx yazıxlarımızga, yuvurabiz saya, ki ançax saya işanabiz biz.
- V.
- Piesni religine — Religçse Gesange,**
01323. **1. Peşatı „ kim sımarlansa “nın, bardır Esav tilında.**
01324. kim sımarlansa sıyınçında bolma
01325. yogarxı biynın, yarlığaşın korma,
01326. aytsın tenriga : sen benim umsunçum,
01327. sen bek kermanim, tarlıxtan yuluvçum,
01328. ol gar bir tugal adamga beradir

01329. yaxşı onarmax, tuzaxtan sakleydir,
01330. korxuvlarından korxunçlu ölatnin,
01331. kavşarlığından yaman, raşa elnin.
01332. gaşğaxasıba andini kalkanlar,
01333. kanatlarıba sıyınc anar koyar,
01334. kalkan kibiktir boluşluğ anın,
01335. kim sımarsa erkina öz éanın
01336. andi korxmastır bir tuşlu korxuvdan,
01337. kunnun keçanın bar uçurlarından,
01338. tumandagiley üruydogon olatnin,
01339. gem kesmagından avur tuş vaxtının.
01340. xota ki tuşsa son yanından minlar,
01341. aley on yandan yığılsa tumanlar,
01342. anar yuvumast uçuru ölatnin,
01343. kożuba korar uçun raşaların.
01344. sen xasid egan işançıynı koysey,
01345. bir tenrimiznin atına işanseş,
01346. siltav etilmast geç yamanlıx saya,
01347. gem ki xastalıx yuvumast karşıya
01348. malaxların bı sımarslar katıyda,
01349. saklama seni gammeşa yoluyda.
01350. kıyasa uvuç üstuna eltirlar,
01351. surunçagiyni yoldan eksilirlar.
01352. yoluxsey yaman kiyikni yoluyda,
01353. çeriv savutuy bolmasa koluyda,
01354. ilan üstuna korxuvsuz basarsın,
01355. gem arıslannı bek teptar etarsin.
01356. suvganiy üçun yogargı tenrini,
01357. bar tarlıxlardan ol kutgarır seni.
01358. kiplar gufuynu xasta bolganıyda,
01359. sıylı atının sıırın, bilganıda.
01360. çağırsey anar tugal üragiyba,
01361. ol karuv berir saya öz klagiba,
01362. bolur boluşlux tarlıxtan kutxarma,
01363. sıy da şirinlik alınıdann çıgarma.
01364. bu dunyalıxta uzartır kunları,
01365. yaxşı iş kılma tuşur sağışlarıy,
01366. korma yarlıgaş alınıdan tenrinin,
01367. aşayışlanma balkuvundan biynin.
01368. **2. sen, şirin kız**
01369. sen, şirin kız, tur oyançı!
01370. kızı biylarnin, sen suklançı!
01371. oyangın kızı éomartnın!
01372. maxtav tenriga sarnagın
01373. ir oxugun kobuzlardan,
01374. sen korklurak bar kızlardan.
01375. ol çıgarır bu galuttan,
01376. ol kutxarır bar tarlıxtan.
01377. oyangın kızı éomartnın!
01378. etc
01379. yazıxnı ketargin erkiydan,
01380. koltxey nı kolgun tenridan.
01381. oyangın kızı éomartnın
01382. etc.
01383. tozgun, çıdagın azgı na,
01384. neginça kelgey koltxey alınına.
01385. oyangın kızı éomartnın!
01386. etc.

01387. **I. Irlar**
01388. **1. yalbarmax.**
01389. tenrim menim kelim
kuvatiya...
01390. kuçuy unlu sansız işlariyda
01391. barı bagadlar suvarligiya,
01392. gar vaxt toxteydlar senin
klayıyda.
01393. tenrim menim!.. nemet kolmım
sendan,
01394. bilam ki yazıx neni da kolma,
01395. barın maya berdiy
kudratıydan...
01396. klayıy senin kılınslın üstuma!..
01397. tenrim menim!.. kop
tamaşalıxlar
01398. kıldıy biyikligında koklarnın;
01399. tanıydlar kuyaş, ay da yulduzlar
01400. kuçun aruv, ömur suvarliknın.
01401. tenrim menim! kabulet niyetni:
01402. bar yaxşılıxlariy üçun maya
01403. tirligimni da suvarligimni
01404. keltiram senin buyruxlariya.
01405. Tenrim menim!.. keldim gale
saya...
01406. menim da cânım senin erkiyda;
01407. sağışımni keltiram alniya;
01408. senin nafstıy menim üragimda.
01409. tenrim menim üragimni koras;
01410. eger yazıxlı boldum alniyda,
01411. bilam, tenrim, açuvlanma
kلامas
01412. da maxlatetars suvarligiyda.
01413. tenrim menim!.. sen koras sen
tuyas
01414. barların kaysıların yarattıy;
01415. menda seni sen meni da suvas,
01416. bolsun yarix!.. barına sen ayttıy.
01417. tenrim menim!.. sen aziž
umsunçum
01418. ürat anlama azižligiyni!..
01419. unlu suvarligiyba, abravçum,
01420. ürat tanıma suvarligiyni!..
01421. **2. yangı ilba**
01422. keçasında yangı ilnın,
01423. karangıda kar अगरat,
01424. tursununda er kişinin ,
01425. Trox aşarı malax barat.
01426. üç şem maya berdi tenrim,
01427. barları özü kertilik;
01428. tuyuyuz budur şemlarım:
01429. zaxmetlar da suvarlik,
01430. kelat esina malaxnın,
01431. ki bu karnın axlıgına,
01432. tenaşkeyt yolu adamnın,
01433. turseyt kertilik alınma,
01434. diniyižni kiplateyiž
01435. butun astrılıhiyızba,
01436. tenriyižga işanıyız
01437. yogargı klaklariyižba.
01438. sağışları üzuldular
01439. astrı kuçlu avazlardan,
01440. sozley, kula, terk çıxtılar
01441. Karaykalar bir azbardan.
01442. üraniyiž kop zaxmetta,
01443. yarix bolsun akılıyız,
01444. toxtanmayınça yumušta
01445. bolsun siznin konlariyız.
01446. kaç keldilar alınma,
01447. tanıımıdlar bu kişini,
01448. kıcxıradlar utrusuna:
01449. terkarak bižga ayt şemiyni
01450. kuçlu suvuyuz dünyanı.

01451. yaxşını gar vaxt işlayız,
 01452. xayıfsunuyuz tuvarını,
 01453. bar tirini kop jenlayız.
 01454. abaylı Karaykalarım,
 01455. bilam neça siz çıxtıyız!..
 01456. inanıyız ki şemlarım da
 01457. bolur siznin mazzalıyız!..
 01458. buley kıla, inanıyız,
 01459. barın tirlik sizğa berir!..
 01460. mazzalını izlamayız,
 01461. ol terk özü sizğa kelir!..
 01462. **3. unutma meni!..**
 01463. artıx bar çeçaklarından bagnın
 01464. éanım suvat gilafni,
 01465. artıx bar kızlarından şagarnın
 01466. suvam, dostçam, men seni!..
 01467. bil ki bugün, balkıgan vaxtta
 tan,
 01468. erta çıxtım bağıma,
 01469. bar çeçaklar tolu edlar çıxtan ,
 01470. kestim gilaf dostçama .
 01471. ayttım gilafka işançlarımni,
 01472. neni tozám tirliktan,
 01473. ayttım anar bar sağışlarımni,
 01474. ne üzulat üraktan.
 01475. gilafni kıstırsey kokragiya,
 01476. ol barısın korklurak
 01477. senin, dostçam, aytır üragiya
 01478. da katılır teranrak.
 01479. sen bilasin barların alarnı,
 01480. yoxtur neni arttırma!
 01481. ali kladim bu özü sozlarni
 01482. gilafka yomaxlama.
 01483. anuz gilaf bir soz aytır saya
 01484. gadirlan tuyma anı!..
 01485. kuçlu suva, bağına éanıya,
 01486. aytır: „ unutma meni!.. “
 01487. **4. Sormaxda karuv.**
 01488. abaylı suvarçam, sen soras
 mendan:
 01489. „ barıma neni éanım buley
 suvdu,
 01490. barıma neni üragim östurdu,
 01491. kop suva, tozdu dostluxnu
 alardan
 01492. ne edi maya çoğaragı tirliknin,
 01493. işançları éanımın inamlıxba,
 01494. bolma senin, erkiyda
 suvarlikba,
 01495. barıma bu tuşlari üragimnin?.. “
 01496. bunar men karuv berim, suvar
 dostçam:
 01497. „ kugurçunum, kuçlu men
 suvam seni,
 01498. a men kayıram sendan
 koşlarımni,
 01499. anın üçün ki suvam seni,
 biyçam!..
 01500. malaxba, tenriba bolgun sen
 maya,
 01501. sen astrı aruv bolma
 yoldaşımba,
 01502. sen astrı aziş olturma menimba,
 01503. men kleym yalbarma, kunlux
 etma saya!..
 01504. bolus sen maya aziş
 sağınçlıxka,
 01505. korarm seni yarığında kuyaşnın,
 01506. tanrım seni yulduzunda
 koklarnin...
 01507. meni yarattı tenri çıdamaxka!..
 01508. toxtanmayın avur, açi yaşlarım,
 01509. sondragı yançılmağı
 üragimnin,

01510. da bu dünyadan uçmağı
 canımın,
01511. bolsunlar saya aruv
 kurbanlarım!..“
01512. **5. benim tuşum.**
01513. dostçam!.. yaxşı tuş tuşlandım:
01514. ki kuyaş kuçlu yaratat,
01515. ki sırın koknun tanıdım,
01516. ki malax üsttan bağınat.
01517. ki bar taşlar aylandılar
01518. korumlariba altinga,
01519. da bar dünya tenaştılar
01520. aziź, aruv malaglarga.
01521. oźera tugal korkunda
01522. aruv kuyaşxa tartılat,
01523. a kuyaş, uçsuz kuçunda,
01524. kuçmağına anı alat.
01525. dostçam!.. tuyduma üragiy,
01526. ki yaxşı tuş men tuşlageym?..
01527. edima, tugalçam, klagiy,
01528. ki men çebar korum korgeym?
01529. ki çipçixları koklarnin,
01530. kiynip altın yunçoxlarga,
01531. sarney korkun suvarliknın
01532. aytadlar kop bar canlarga,
01533. neçik suvarlik yogarrax
01534. sağışnın bar klaklarından,
01535. aley mayada bağarax
01536. sondragı bar korumlardan:
01537. ki teraklar kaplandılar
01538. sut kibik ax çeçaklarba,
01539. da malaxlar taxkaladlar
01540. barın altın yemişlarba.
01541. unlu tınçlıx fordan boldu,
01542. kıldı malax klaklarimni,
01543. kuçlu balkuv irax turdu,
01544. ol balkuvda kordum seni.
01545. ki tamaşa tursunlarda
01546. bar kogotlar yaşardılar,
01547. aruv, tugal korklarında
01548. aziź irni sarnadılar.
01549. men utruy a yengil uçtum,
01550. koźlariya baxma kladim,
01551. bar kuçumdan seni kuçtum,
01552. bar canımdan öpkaladim.
01553. **6. tan vaxtında.**
01554. tan vaxtında balkuvlu
 igitligimnin
01555. butun canba suvaredim
 tugalçamni,
01556. koźlarında edi yarığı koklarnin,
01557. çerayında kordum otlu
 suvarlikni.
01558. ne alında anın tanı yazbaşının,
01559. korklu keça tamaşa
 tıyılmagında,
01560. çeçagi polanın, sırı karangının,
01561. teran koklar kiyinganlar
 ibaklarda?!
01562. unutmasxa maya ne anınba
 boldu,
01563. neçik men ayttım anar: — „bol
 sav, korkluçam,
01564. ayırılıbız... buley tenri
 buyurdu,
01565. a kaçanda kolek korusubiz,
 dostçam!..“
01566. ol başladı konların
 sındırgalama,
01567. da koźlari toldular aç
 yaşlardan;
01568. „ toź, kıçxırat, toź!.. caxlama
 mendan barma,
01569. üragim benim yançıldı
 kıyınlardan!..

01570. ber zaman maya kisma kaygılarımı,
01571. bar açu yaşların koźlarımın tokma!..
01572. ber zaman maya jenlama tirligimni
01573. da senin üsnu anuz bir for bağınma!..
01574. tuvat üragim ki artıx korusmabız,
01575. yoxt nelikka maya dünyada tirilma,
01576. ki seninba artıx yuvuxlar bolmabız,
01577. men kleym seni, dostum, sondragı for öpma!.."”
01578. kıstılar éanımını soźlari dostçamın;
01579. ,, toź, biyçam!.. tenri buyrugun alıřtırdı,
01580. abayladı avurlugun yaşlarıyın,
01581. da meni suvarligiy üçun kaldırdı!.."“
01582. üragim toxtandı barıba yançılma...
01583. dostçamın konları meni kip kuçtular...
01584. andan son... bilmim... nemet... ne anuz aytma?..
01585. ne son edi... bilmim... ne koptan ayttılar!..
01586. **7. iri mamanın toşagi katnı yaş uvlunun.**
01587. kuyaş endi, ingir boldu,
01588. yukla, uvlum, yukla,
01589. işançlardan éanım toldu,
01590. yukla, uvlum, yukla!..
01591. uvlum, saya suvarligim,
01592. yukla, uvlum, yukla,
01593. saya benim bar tirligim
01594. yukla, uvlum, yukla!..
01595. anuz balkır kuyaşımız,
01596. yukla, uvlum, yukla,
01597. yarıx bolur tirligimiz,
01598. yukla, uvlum, yukla!..
01599. üran suvma üragiydan,
01600. yukla, uvlum, yukla,
01601. suv dünyanı bar klagiydan,
01602. yukla, uvlum, yukla!..
01603. men inanam, suvar uvlum,
01604. yukla, uvlum, yukla,
01605. ki biyançli sendan bolum,
01606. yukla, uvlum, yukla!..
01607. eki aziź orunları
01608. yukla, uvlum, yukla,
01609. tut esiyda sen aları
01610. yukla, uvlum, yukla!..
01611. bolus kuçlu, ösup unlu,
01612. yukla, uvlum, yukla,
01613. muft tuvul sen Karay uvlı,
01614. yukla, uvlum, yukla!..
01615. Ciyon bolsun umsuncuyda,
01616. yukla, uvlum, yukla,
01617. da Trox bolsun sağışıyda,
01618. yukla, uvlum, yukla!..
01619. avaldagı zamanlardan,
01620. yukla, uvlum, yukla,
01621. ketmit tenri Karaylardan,
01622. yukla, uvlum, yukla!..
01623. saya, korkum, kley mazzalı.
01624. yukla, uvlum, yukla,
01625. kuçlu togam yaşlarımı,
01626. yukla, uvlum, yukla!..
01627. suvar uvlum, tınla meni,

01628. yukla, uvlum, yukla,
01629. astrı abra sen diniyni,
01630. yukla, uvlum, yukla!..
01631. inan, uvlum, kelir vaxtlar,
01632. yukla, uvlum yukla,
01633. biyançlardan cânıy tolar,
01634. yukla, uvlum, yukla!..
01635. tirligiya kop kaygılar,
01636. yukla, uvlum, yukla,
01637. seni , uvlum, utrularlar,
01638. yukla, uvlum, yukla!..
01639. aruv çıgar kuyaşımız,
01640. yukla, uvlum, yukla,
01641. şatır bolur tirligimiz,
01642. yukla, uvlum, yukla!..
01643. bolsun tenri işançıya,
01644. yukla, uvlum, yukla,
01645. ol boluşur kaygılarda,
01646. yukla, uvlum, yukla!..
01647. kuyaş çıxsa, men oyatım,
01648. yukla, uvlum, yukla,
01649. nen „tan yaxşı“ saya aytım,
01650. yukla, uvlum, yukla!..
01651. **8. Yerancova.**
01652. bartma , esiyızda, dostlar,
01653. neçik iştırlıp bir orunga,
01654. biznin kızlar da baxurlar,
01655. barımız bardıx Yerancovaga?..
01656. zeratlar katnı barabız...
01657. tınç yuklayız, dostlar, zeratlarda
01658. barımız yaxşı bilabiz,
01659. ki nemet uçsuz yoxtur dunyada,
01660. şatır keldik rogotkaga,
01661. barıba yoxt ne tamaşa etma,
01662. çıgadogon yumuşlarga
01663. şatır bolal dunyada tirilma.
01664. uje koprugada keldik,
01665. anuz for sağış klamiydogon
kirat,
01666. ki nay teranrak kertilik
01667. kısmağından tirliknin surtulat.
01668. anda başlandı pesoklar,
01669. avur edi bizğa yolba barma,
01670. tanıdız, abaylı dostlar,
01671. ki yengil tuvul tirlikni yenma!..
01672. Karaimşçıznanı aştıx,
01673. da terk keldik bu özü orunga
01674. kaydan biz başlıxtan çıxtıx,
01675. kayttıx abaylı şagarımızga.
01676. kiçi özan yolda taptıx,
01677. suvu barıba akırtın ahah,
01678. bunuda fordan tanıdız,
01679. ki az dostluxtan tirlik taspolat
01680. kenliginda avlax yernın,
01681. kopma kleysiız, üruyuız,
suvarlar,
01682. kuşançlarına üraknin
01683. kaçanda kolek kaytırsız, dostlar.
01684. kirdik ormanga tınçalma;
01685. buley tirliginda da adamnın:
01686. eger karangıda da bolma,
01687. to tabulat tınçlığı üraknin
01688. aley menda, suvar dostçam,
01689. gale kaytam saya bar
klagimdan.
01690. anın üçün ki, tugalçam,
01691. okom seni suvdum bar
cânımdan!..
01692. **9. Dominikanski gora.**
01693. bilasma, suvar Peninna,
01694. tuydum yomax yaşlıgımda,

01695. ki bart bir zaklentı panna
01696. Dominikanski gorada!..
01697. anar, kim anı jenlasa
01698. berir butun xoçalığın
01699. suva, kargışını tuşursa
01700. kaytarır bar suvarlığın
01701. ol panna yarlı keçada,
01702. tural özünün ornundan,
01703. da izleyt butun gorada ,
01704. kutxaruvçunu kaygıdan,
01705. men inandım bu yomaxka
01706. ali bildim, ki dunya kleyt
01707. kip inanma aldavluxka
01708. eger klaklari işlanseyt,
01709. bu yomax kaltrattı meni,
01710. igitlik kleyt kuçlu suvma,
01711. izlamayın xocalıxını.
01712. kiminda kolek jenlama,
01713. ol vaxtı klagi adamnın,
01714. ki anı kop jenlageylar,
01715. da avruga ürağinin
01716. kaygıların tuşurgeylar;
01717. Dominikanski gorada
01718. ürudum kop keçalarnı,
01719. da utrulamadım anda
01720. jadı zaklentı pannanı.
01721. Peninna, meni jenladiy
01722. tanıdım yaxşı éanıynı,
01723. tirligimni bilma kladiy
01724. tuşurduy bar kaygıların.
01725. bilam, tirilip dünyada,
01726. eger kimga yaşlığında,
01727. kelmasa suvma, jenlama,
01728. to ne bolat kartlığında.
01729. bu edi yarlı keçada
01730. yarığında tolu aynın
01731. olturadogon üstunda
01732. Dominikanski goranın,
01733. ol vaxttan kip suvdum seni.
01734. abaylı dostçam, Peninna,
01735. da gale kaltratmıt meni.
01736. ki üruyt zaklentı panna!..
01737. **10. yazbaşı.**
01738. burungu for açtım terzamni,
01739. igit yazbaşın utrulama,
01740. bar kokrakba kapma averni,
01741. suvuxlugun kışnın unutma.
01742. ki astrı men suvam alarnı,
01743. kuçuba yadagan éanımnın,
01744. kleym alarga tugal mazzalrı
01745. teranlığında, ürağimnin.
01746. bağınam: üstunda teraknın
01747. bir korklu çıpçıx olturat,
01748. çebar irleyt irin üraknın,
01749. da benim terzama bağınat,
01750. anuz, çıpçıx, kolam seni
01751. tap terzasın suvar dostçamnın
01752. keltir esina suvarlıkni
01753. da irla irin yazbaşının,
01754. — „uç, çıpçıx, tuvmuş
şagarıma,
01755. bağın ne boladlar yuvuxlarım,
01756. şalom ber bar suvarlarıma, ,
01757. ayt ki alarga sağışlarım.
01758. okom aytma ki koldum seni
01759. anın terzasına bağınma,
01760. nexay bilmasın ki men anı
01761. bolalmanın barıba unutma.
01762. andan son, kayt, çıpçıgım, maya
01763. da oltur üstunda teraknın,

01764. bagınım men senin kożuya,
01765. sagınım korkun şagarımın.
01766. sagınım abaylı dostçamı,
01767. sagınım yaşılığın anın;
01768. bar kokrakba kabarm averni
01769. kuçuba yadagan éanımın,
01770. **11. sonet.**
01771. kayır kożlariyni... biyçam,
korkluçam...
01772. mendan, abaylım, tirligi
éanımın,
01773. bagınma benim üsnu, sen,
tugalçam,
01774. klama bilma avrurun
üragimnin!..
01775. kayır kożlariyni... taçı
başımın!..
01776. kuçun suvarliknın tapmassın
menda,
01777. korkun yaşılıxın, otun
suvarlikni,
01778. sen muft izlarsin songan
üragimda.
01779. kayır kożlariyni... korku
éanımın...
01780. boştur üragim bar kırılılarında,
01781. uçsuz kıstunmaxları suvarliknin
01782. saya barıba tuyulmastlar anda!..
01783. kayır kożlariyni... tugal
korkluçam...
01784. suklançılığ, biyançı éanımın,
01785. boştur, boş üragim, inan
tugalçam,
01786. anda okom açılığ tirliknın!..
01787. 12. benim dostçama .
01788. tınla, dostçam, saya irleym
01789. yangı ırını bar éanımdan,
01790. anla meni, men bunu kleym,
01791. tuşar avrur üragimdan!..
01792. boş üraknın yançılmağı
01793. tożmit kuçun suvarliknın,
01794. geç tirliknın açılığ
01795. tolturat bar kırılıların.
01796. ürak songan artıx yanmast,
01797. tanımast, ol suvarlikni,
01798. ekinçi for yaşılıx kaytmast,
01799. muft aşırıp igitlikni.
01800. suvar dostçam, saya irleym
01801. bu ırımını bar éanımdan,
01802. tınla meni ne aytma kleym,
01803. tuşar avrur üragimdan!..
01804. sondu otu üragimnin,
01805. anın üçün ki tirlik.la,
01806. tabulmadı klagianın,
01807. neni tożdu igitlikta,
01808. kertilikka inanma kleys,
01809. tanıym arur üragiydan
01810. ki dostluxnu astrı izleys,
01811. bu korunat kożlariydan.
01812. üragim boş andan boldu,
01813. ki aldandı işançında;
01814. açılıxtan tirlik toldu,
01815. dostnu izley bar yanlarda.
01816. suvarlikka da üragiy,
01817. butun kuçuba üzülgeyt
01818. da rastlıxka bargeyt klagiy
01819. eger seni kim anlaseyt
01820. kugurçunum, irleym saya
01821. bar éanımdan bu ırımını.
01822. kolam seni, inan maya,
01823. yengilt benim üragimni!..
01824. bar éanımdan saya irleym
01825. bu ırımını fikirimda

01826. anla meni, men suvma, kleyim
01827. yangı otlar üragimda
01828. karuv bergin sormagina
01829. boş da songan üragimnin,
01830. inanasma dostluguna uzax
01831. terk yaşargan suvarliknin?..
01832. malax kibik biyik koktan
01833. fordan turduy sen alnimda,
01834. uzax tozgan işançlardan,
01835. yarix boldu üragimda.
01836. inanasma ki kertilik
01837. yenar kuçun karangının,
01838. ki tavusur tugal rastlıx
01839. açılığın boş tirliknin?..
01840. tabıp dostnu, tursunuyda,
01841. toldu ürak tozmaqlardan,
01842. ki çıdagan, tirliğimda
01843. bar açılıx kaçır andan.
01844. saya irleyim bar éanımdan,
01845. tınla, dostçam, bu irimni;
01846. soz üzulat üragimdan,
01847. da yandırat sağışimni!..
01848. men tugattim yangı irni,
01849. saya, dostçam, bar éanımdan...
01850. koram ki anladıy meni...
01851. tuştı avrux üragimdan!..
01852. **13. korklu keça.**
01853. Korklu keça!.. koplugin
tınçlıxının
01854. tutunadlar koknun kırılıları;
01855. tuyam çebar avazın dostçamın,
01856. tuyuladlar anın atlamaları.
01857. çebar avaz, arux da biyançli,
01858. suvarlikni miskinga keltirat,
01859. tugal tınçlıx, tamaşa da tatlı,
01860. kaygılı ürakimni tolturat.
01861. kayırılıyız bar kaygılarım!..
01862. sizga yoxtur orun üragimda!..
01863. kayırılıyız, bar kıyınlarım!..
01864. korkluçam erklanat tirliğimda!..
01865. **14. Sırım.**
01866. karangı keçasi yazbaşımın,
01867. ant ettiram men seni
01868. sondragı tamçısıba kanımın,
01869. ki aşkartmas sıırımni!..
01870. taspoldular çebar işançlarım
01871. sındı ürak suvuvçu;
01872. anar yatlar benim bar irlarım
01873. da yat özü irlavçu
01874. ne korduy dostçamın
çerayında
01875. sen yaşır bar tiridan,
01876. neni tuyduy karangılığıyda
01877. ölsun seninba birdan.
01878. karangı keçasi yazbaşımın
01879. tuyduy benim irimni,
01880. korduy yengil kultkusun
dostçamın,
01881. tınç et sen gale meni!..
01882. irladım anar suvarligimni
01883. yanadogon sozumba,
01884. dostçam klamadi tuyma meni,
01885. karuv berdi kultkuba.
01886. sondragı tamçısıba kanımın
01887. ant ettiram men seni,
01888. kuçuba kaynar suvarligimnin,
01889. ki aşkartmas sıırımni!..
01890. **15. dakuy sizga...**
01891. biyiklikta yulduz yulduzba
tıyiltın sozlaşat:

01892. „ ne bu andi bolunat anda yer
üsnu, yuvuzda,
01893. ozera kırıyında nindi es.ce adam
turat,
01894. da ol adamnın koźlari da çerayı
yaşlarda
01895. soźlaşmayıź artıx, katılmayız
meni yulduzlar!..
01896. ne siźga ki bu men turam oźera
kırıyında?..
01897. ki koźlarimdan toguladlar, avur
yaşlar;
01898. nega siźga kirişma, nega tintma
tirliğimda?..
01899. eger kleysiz meni jenlama, men
siźga yomaxlarm:
01900. suvganedim tugalçamni
burungu suvarlikba,
01901. işandım ki kuçun dostlugnun
suvarlikta tabarm;
01902. ol kayırıldı mendan... men
uvunam yaşlarımba
01903. gale kırıyga keldim uzatma
suvarligimni;
01904. ki terkrak, terkrak yaşlarım
suvarlarba koşulgeylar;
01905. eger yaşım tuşseyt yer üsnu, to
kuvdurgeyt yerni,
01906. ... koram , ki jenleysiź meni ...
dakuy siźga yulduzlar!..
01907. **16. kışın.**
01908. terzalar, buzlaganlar,
01909. suvux içkirida,
01910. oram, usnu tavunlar
01911. kuçlu oçlarında.
01912. korunat ki bar dünya
01913. kattılar suvuxtan,
01914. a sen aytas ki saya
01915. issi suvarliktan
01916. bura karnı uçadlar
01917. biluvsuź orunga;
01918. kimni alar kuvadlar,
01919. eltadlar kaygıga?..
01920. kaydan yazbaşı kelat?
01921. ayt maya, suvarim,
01922. kayda suvarlik tuvat?
01923. tanısın üragim...
01924. unutum, kaygıların,
01925. suvux içkirida;
01926. kuçaytsınlar oçların
01927. tavunlar oramda!..
01928. **17. anar.**
01929. eger kleys içma suvdan
bogovrarsin,
01930. eger açixsey, ötmaktan toyarsın,
01931. ali éanıy bildirsa, kuşançların,
01932. toyduralmassın anın klakların.
01933. eger suvarlikni éanıy tanıdı.
01934. sen jenla anı, ol astrı yangıldı:
01935. ne beris suvarligiya yaxşını?..
01936. geçligi tirliknın tınç etmast
anı!..
01937. anlayalmassın neni kusanadır,
01938. ol kuçlu biyiklikka telmaradır,
01939. klakları utruleydlar yulduzlarını,
01940. neba yer; üsnu toydurus
alarını?..
01941. bilam suvarlikni éanıy kusanat,
01942. da anar butun kuçuba tartılat;
01943. yer üsnu, tek gufnun kusançları,
01944. klakları éannın koklarda
barları!..
01945. tuy suvarçam, eger aley da
bolsa,
01946. eger suvarlik yer üsnu açixsa,
01947. eger suvarlik aruvrax koklarda,

01948. men kleym suvma seni... bunda da anda!..
01949. **18. kermanlarim.**
01950. korklu, avlax kermanlar
01951. yaşlıgımda tuşlandım,
01952. çebar biylik saraylar,
01953. tużuma men işandım.
01954. tergavsuz suvarligim
01955. terk taspoldu kolnuydan,
01956. sınix boldu üragim
01957. boş tirliknın yugundan.
01958. sagınamın éanıynı
01959. aruv, tugal, sen dostçam,
01960. kozgadı üragiyni
01961. suvarligim, tugalçam
01962. suvarliknın kunlari
01963. neçik terk tugandilar
01964. kuşançnın zeratları
01965. yaş kozumdan toktular
01966. aytıyız, suvarlarım,
01967. keyre bardı yoldaşım?..
01968. taspoldu kermanlarım,
01969. kozumdan agat yaşım!..
01970. **19. gertma.**
01971. bilasızma ne üçun men suvdum anı?..
01972. bilmiysiż!.. kerakli siżga yomaxlama;
01973. bir for polada, korup gertmalikni.
01974. olturdux xannaba kuyaştan astranma,
01975. okom ne olturdux, neçik gertmaliktan
01976. tuslu bir gertmaçik alında xannanın;
01977. ol alat gertmani, sibirat topraxtan,
01978. éaxlamayın tişleyt yarımın gertmanin.
01979. aşeyt özuna, benim üsnu bagınat,
01980. barıba tuymıt açılığın yemişnin,
01981. andan son tıyılın maya kolun çozat,
01982. da ekinçi yarımın berat gertmanin.
01983. koram gertmada yolçuxlar tişlarından,
01984. da aley bu, yolçuxlarıni kip suklandım,
01985. ki kozumnu kayıralmadım gertmadan,
01986. da yarımın aç yemişnin aşadım,
01987. neçik okom yuttum unlu açılıxnı?
01988. fordan anladım sagışların xannanın;
01989. ol vaxttan men astrı suvdum anı.
01990. sagınadogon açılığın gertmanin
01991. **20. men yuvda.**
01992. kormadım siżni kop inlar,
01993. tikri suvar orunlarım,
01994. siżga meni kip tarttılar
01995. aç, avur kaygılarım.
01996. podpertetkan levca turat,
01997. anda sokur maçı yukleyt,
01998. çebar tuşlar ol tuşlanat,
01999. ki siçanlarıni tutxaleyt.
02000. tuvmuş orunlarıni kordum,
02001. da iraxtan men tanıdım
02002. bu yuvçoknu, kayda östum,
02003. kayda yaşlıxnı aşırdım.
02004. bar muvuşlarda pauklar

02005. kondardılar öz yuvların,
02006. da tozadlar ki çibinlar
02007. toydururlar açlıkların.
02008. yuvçok kınıgıredi yanga,
02009. bar muvuşları çiridlar;
02010. bu yuvçok da kop mazzalga
02011. sağışlarım uçaredlar,
02012. it, maçıda siz pauklar!..
02013. tirlikka siz inanasız,
02014. anuz kuçlu sizda klaklar,
02015. mazzal üçün tirilasiż,
02016. azbarda meni utruleyt
02017. kart it sindargan ayaxba,
02018. koźlarima bagınma kleyt,
02019. da korxat ki men tayaxba.
02020. tanıym, çebar suvarlarım,
02021. kuçun işançlarıyızın,
02022. anın üçün ki klaklarım
02023. bundi özü neçik siznin.
02024. çirik basaga aşarı
02025. kirdim, tıyıltn izbaga,
02026. unlu peçnin ceglaları
02027. ilışxanlar bar yanlarga,
02028. yuvçok yanga kınıgıraygan,
02029. unlu klagiy axtarılma,
02030. aley menda, kop kaygırgan.
02031. avurluxtan kleym tınçalma!..
02032. bir komini okom butun,
02033. öktam bagat ol koklarga,
02034. çıxmıt andan artıx tutun,
02035. eltmıt meni kuşançlarga.
02036. kart it, sen korxas tayaxtan
02037. bol abaylı yoldaşımba
02038. menda kop korxam tirliktan,
02039. ki katılmagey geçligiba,
02040. sokur maçı, tuşlariyda,
02041. sen kapxaleys sıçanlarını.
02042. aley menda tirliğimda
02043. okom tuşlandım mazzalını.
02044. dostlar bolayıx barımız...
02045. kınıgır, çirigan yuvçokta
02046. da bolsun bu işançımız
02047. ki kelir mazzal tirlikta!..
02048. pauklar, sizda dostlarım,
02049. tozuvçular çibinlarını,
02050. benim da açıkkan canım,
02051. tasetip bar suvarlikni.
02052. ki kelir vaxt, axtarılır
02053. kınıgır, çirik yuvçogumuz
02054. fordan bizga mazzal kelir
02055. ... birdan bolur ölümümüz
02056. **21. altın buzov.**
02057. tuyuyuz suvarlar:
02058. edi andi vaxtlar,
02059. kuçum edi benim,
02060. edi kop altınım.
02061. kertidan kaçadlar,
02062. abaxnı kuçadlar,
02063. altın tenrilari
02064. katxan ürakları.
02065. karandaşlar, dostlar,
02066. yuvuxlar, tanışlar,
02067. meni kurşaredlar,
02068. kuçlu suvaredlar,
02069. artxanda xoçalıx
02070. azarat yaxşılıx,
02071. tar bolsa xoçaga
02072. kunuleyt yarlıga
02073. tenrim açuvlandı,
02074. malımını ketardi,

02075. bar dostlarım fordan
02076. terk kaçtılar mendan.
02077. kuru tigimiba,
02078. tınç emin éanıba,
02079. yarlı bar klagiba
02080. kontent mazzalıba.
02081. xor ettim alarnı...
02082. suvadlar altını.
02083. buzovga çogadlar,
02084. anar başuradlar.
02085. a altın boluşmast,
02086. yarlıgaş keltirmast,
02087. kutxarmast yarguda,
02088. kelasi dunyada.
02089. sizga, suvarlarım,
02090. sondragı sozlarım:
02091. sıylayız tenrini,
02092. jenlayız miskinni!..
02093. **22. elçilarım.**
02094. kurşeydlar üragimni
02095. kuçlu sağışlarım,
02096. kop katıladlar meni
02097. aşayış tuşlarım.
02098. korku bar tuşlarımın
02099. averga uçtular,
02100. suvarlığın dostçamnın
02101. mendan ketardılar.
02102. sağınam suvarlıkba,
02103. men sizni tuşlarım,
02104. utruy uzga rastlıxba
02105. baradlar klaklarım.
02106. kayda sen, benim biyçam,
02107. keyre mendan bardıy?
02108. kayda çebar suvarçam,
02109. nek meni taşladıy?..
02110. üragima kirdiyiz.
02111. tuşup moro koktan,
02112. anda siz yaşardıyız,
02113. korklurak gilaftan.
02114. çıpçix, bulut da yalın,
02115. astrı kolam sizni,
02116. boluyuz elçilarım,
02117. işlayız koltxamnı!..
02118. suvarlığı dostçamnın,
02119. biyançli keçalar,
02120. tınç korku suvlarnın
02121. tuşlar kibik edlar,
02122. keziyız siz barında,
02123. tabıyız dostçamnı.
02124. bağıyız üragında,
02125. suvatma ol meni?..
02126. keraksiz edi sozlar
02127. dostluguna anın,
02128. yarix, teran koçuklar
02129. bu kuçu dostçamnın,
02130. kaytıyız, siz elçilar,
02131. da maya aytıyız,
02132. neni biyçam yomaxlar,
02133. karuv kaytarıyız,
02134. yaxşı kordum alarnı,
02135. bildim sağışların,
02136. sağınam tuşlarımni.
02137. tuyam avazların.
02138. üragi sağınatma
02139. buley özu meni
02140. anuz éanı suvatma,
02141. neçik ol kunlarnı?..
02142. „, terk al bizni esiya!..
02143. alar kıçıradlar,
02144. da bunu aytıp maya,

02145. iraxrax uçadlar.
02146. “ bulut uçu koklarga,
02147. tozulup averda...
02148. yalın tuştı tengiǵga
02149. da sondu suvlarda,
02150. uçtular çıpçıx kibik,
02151. tenaşıp yalinga,
02152. kaçtılar bulut kibik,
02153. uçtular koklarga.
02154. çıpçıxta ,uçtu irax.
02155. izlama dostçamni.
02156. çıpçıx inamlı malax,
02157. tabar suvarçamni.
02158. uje kuyaştı endi
02159. da karangı boldu,
02160. çıpçıçegim kaytmadı;
02161. bilmim ne bolundu.
02162. okom ne çıpçıx kayttı,
02163. yolunda yadadı.
02164. tıyılın maya ayttı:
02165. „ ol karuv bermadı;
02166. bugunga deyin anın
02167. muft tozdum kaytmagın,
02168. inamlı malaxımın,
02169. karuv kaytarmagın.
02170. yarix teran kożçuklar
02171. şatırılma kleydlar,
02172. ekinçini suvdular,
02173. da anar aldeydlar!..“
02174. **23. iri ulanların.**
02175. iştırıldix biź ulanlar,
02176. keldilar bar taşçalar;
02177. korklu biźda bart alamlar,
02178. bolayix bagalırlar!..
02179. éuvat:
02180. üranayik tuź üruma,
02181. saruvlarını abrama,
02182. yaxşı akılnı anlama,
02183. da tirlikta onarma,
02184. (éuvat).
02185. gey, gey? ulanlar,
02186. gey, gey taşçalar,
02187. koturayik alamlar,
02188. bolayix bagalırlar!..
02189. suvayik butun dunyanı
02190. da bar kaygılılarını,
02191. toydurayix bar açlarını,
02192. jenlamayin ötmakni.
02193. (éuvat).
02194. tınlayix agaraxlarını,
02195. alar suvadlar biźni,
02196. tuźatadlar üraklarını,
02197. kleydlar biźga yaxşını.
02198. (éuvat).
02199. biź bilayik ki tirlikta,
02200. usumuz össa erta,
02201. bolur biźga bar yaxşılıx
02202. da yetmast karangılıx
02203. (éuvat).
02204. toravçularni tınlayix,
02205. tuź yonlarba barayix,
02206. sıylı soźlarını abrayix,
02207. bar kartlarını sıylayix,
02208. (éuvat).
02209. eger üransak tınlama
02210. da yaxşını işlama,
02211. tenri biźni kuçlu suvar,
02212. mamamız biźni kuçar,
02213. (éuvat).
02214. anın uçun biź ulanlar

02215. da yoldaşlar taşçalar,
02216. tınlayıx agaraxlarını,
02217. koturup alamlarını!..
02218. (ćuvat).
02219. **24. kadril.**
02220. İştirilip baxurlar,
02221. veçerinka tužudlar:
02222. Asael, Xananel,
02223. Azriel da, Putiel
02224. korunat suklandılar
02225. biznin çebar taşçalar
02226. Naama Asaelni
02227. Ruuma Xananelni
02228. Yemima Azrielni
02229. Nexama Putielni
02230. taşçalarını koldular,
02231. çebar kızlar keldilar:
02232. Naama, Ruuma,
02233. Yemima da Nexama,
02234. a tancorlar, baxurlar
02235. astrı suvma klaredlar:
02236. Asael Naamanı,
02237. Xananel Ruumanı,
02238. Azriel Yemimanı,
02239. Putiel Nexamanı.
02240. igit, korklu baxurlar,
02241. kızlarga başurdular:
02242. Asael Naamaga,
02243. Xananel Ruumaga,
02244. Azriel Yemimaga,
02245. Putiel, Nexamaga.
02246. baxurlar sorgaladlar,
02247. kızlar karuv berdilar:
02248. Naama Asaelga,
02249. Ruuma Xananelga,
02250. Yemima Azrielga,
02251. Nexama Putielga.
02252. sekirmakka koldular
02253. da kadrilni başladlar:
02254. Naama Asaelba,
02255. Ruuma Xananelba,
02256. Yemima Azrielba,
02257. Nexama Putielba.
02258. tandasına işladlar
02259. fordan dort kelaşmaklar
02260. Asael, Xananel,
02261. Azriel da Putiel.
02262. sekirma tugattılar,
02263. barı kontent kaldılar:
02264. Asael Naamaba,
02265. Xananel Ruumaba,
02266. Azriel Yemimaba,
02267. Putiel Nexamaba.
02268. da meni da indadlar
02269. kaynar krupnik berdilar:
02270. Naama, Ruuma,
02271. Yemima da Nehama.
02272. **25. Yonanın ördacegi.**
02273. Yona bizni kuşandi,
02274. da bagın, Troxka keldi.
02275. ćuvat: goy, goy, biznin Trox,
02276. şatır şagar biznin Trox. (eki
for).
02277. uzun oram bizda bart,
02278. da kerman da astrı kart.
02279. (ćuvat).
02280. anuz bart ožeralar,
02281. da kop veran vıspalar,
02282. (ćuvat).
02283. anuz kaldı kuldunlar,

02284. barımızga çebalar.
02285. (ćuvat).
02286. okleykadan koptalar,
02287. da bulvadan galkalar.
02288. (ćuvat).
02289. eki vagon aşageyt
02290. da xoc zaraz jencetkeyt.
02291. (ćuvat).
02292. gannavlar Yona korsa,
02293. aşeyt moro poresa,
02294. (ćuvat).
02295. çixtı Yona yuvundan,
02296. astrı kontent özundan.
02297. (ćuvat).
02298. tolturgan kıymalarını
02299. astrı suvat alarnı.
02300. (ćuvat).
02301. kapeluşu başında,
02302. dort frolu yançıgında.
02303. (ćuvat).
02304. eger bilinlar işlama,
02305. sansız moget aşama,
02306. (ćuvat).
02307. bazarga erta bardı,
02308. bir kıznı utruladı.
02309. (ćuvat).
02310. bızın trocki kıbınlar
02311. barına tatuvlular,
02312. (ćuvat).
02313. ayttı anar şatır kıız:
02314. „ bız mayufka işleybız
02315. (ćuvat).
02316. Yona boknu kop suvat,
02317. ki mokotertni öbat.
02318. (ćuvat).
02319. Yona astrı biyandı.
02320. ördäçek satınaldı...
02321. (ćuvat).
b.
02322. goy , goy, ördäçek,
02323. yeşil başlı ördäçek,
02324. ćuvat: goy, goy, ördäçek,
02325. yeşil başlı ördäçek. (eki for).
02326. koźlari kugurçunlar,
02327. kimni klasey yeldarlar.
02328. (ćuvat).
02329. ördäçek yeşil başlı,
02330. astrı korklu kanatlı.
02331. (ćuvat).
02332. ördakni kunumnu eltti.
02333. galkalarba beslattı.
02334. (ćuvat).
02335. yunçoxları yenginlar,
02336. ayaxları olenlar.
02337. (ćuvat).
02338. ördak barısın anleyt
02339. da özuna kulmuşleyt.
02340. (ćuvat).
02341. Yona batxa olturat,
02342. suv usnu ördak çomat,
02343. (ćuvat).
02344. keyre ördak sen çomas,
02345. neni sen sağış etas?..
02346. (ćuvat).
02347. avazın şatır iyat,
02348. dort frolu ördak tiyat
02349. (ćuvat).
02350. uje Yona kermenda,
02351. butun xevra da anda,
02352. (ćuvat).

02353. neni ördak sen aytas,
02354. keyre yolnu korgužas?..
02355. (ćuvat).
02356. kelganlar bar xaverlar
02357. da bar biznın taşçalar,
02358. (ćuvat).
02359. anladı Yona anı,
02360. korklu, çebär ördakni.
02361. (ćuvat).
02362. Yona, korup kızlarını
02363. unuttu ördäçekni.
02364. (ćuvat).
02365. mayufkaga ol ketat,
02366. ördäçek arttan çomat.
02367. (ćuvat).
02368. a ördäçek usunda
02369. taptı orun kermenda.
02370. (ćuvat).
02371. yalgız şatır olturat,
02372. kızlar usnu bağınat
02373. (ćuvat).
c.
02374. goy, goy, siz kızlar,
02375. kugurçunlar, siz kızlar!..
02376. ćuvat: goy, goy, siz kızlar!..
02377. kugurçunlar siz kızlar. (eki for).
02378. terk barın tugattılar,
02379. da sekirma başladlar,
02380. (ćuvat).
02381. başladlar bar yoldaşlar
02382. da korklu koźlu kızlar
02383. (ćuvat).
02384. ördak yanda olturat,
02385. a übiyi sekirat.
02386. (ćuvat).
02387. şklenkadan krupnik içma,
02388. tuzlu xıyar aşama,
02389. (ćuvat).
02390. tugatti ol sekirma
02391. da başladı soźlama.
02392. (ćuvat).
02393. kop edi aşamaxlar
02394. da tatuvlu kuldunlar.
02395. (ćuvat).
02396. yona kızba soźladi.
02397. ne erta utruladı.
02398. (ćuvat)
02399. samovar turguzdular
02400. da garbata içtilar,
02401. (ćuvat).
02402. kaptı kız ördäçekni
02403. da suva tutat anı.
02404. (ćuvat)
02405. sorat Yona bu kızdan,
02406. koźun ketarmit andan.
02407. (ćuvat).
02408. koźlarına bu kıznın
02409. da koźuna übiynin.
02410. (ćuvat).
02411. kim bu sizdan yadadı,
02412. kuldunlarını işladi?..
02413. (ćuvat).
02414. Yonamız bunu kordu
02415. da kızını fordan suvdu.
02416. (ćuvat).
02417. taşça karuv bermadi,
02418. a ördäçek bağındı
02419. (ćuvat),
02420. mayufkadan kayttılar
02421. da kelaşmak işladlar

02422. (ćuvat).
02423. şatır gale irleybız,
02424. őrdaćekni maxteybız,
02425. (ćuvat).
- d.**
02426. goy, goy, baxurlar,
02427. suklańçılar baxurlar!
02428. ćuvat: goy, goy, baxurlar,
02429. suklańçılar baxurlar!.. (eki for),
02430. ay, işlayış, sıç kızlar,
02431. baxurlarga kuldunlar!..
02432. (ćuvat).
02433. sışga aytam kertini,
02434. unutmayız bu kıznı.
02435. (ćuvat).
02436. artıx sışni suvarlar
02437. da terkrak jencetarlar.
02438. (ćuvat).
02439. Yonanın őrdaćegin
02440. da anın suvarlıgın.
02441. (ćuvat).
02442. goy, goy, bışnın Trox,
02443. şatır sagar bışnın Trox!..
02444. (ćuvat bu őrzu).
02445. Yona kibik boluyuz,
02446. da kızlarını suvuyuz,
02447. (ćuvat).
02448. goy, goy, őrdaćek,
02449. yeřil bařlı őrdaćek!..
02450. (ćuvat bu őrzu).
02451. unutmayız ol kıznı
02452. da baxurnu Yonanı.
02453. (ćuvat).
02454. goy . goy , sıç kızlar!..
02455. kugurćunlar sıř kızlar!..
02456. (ćuvat bu őrzu).
02457. goy, goy, baxurlar,
02458. suklańçılar baxurlar!..
02459. (ćuvat bu őrzu)
02460. **II. Irları ř. Firkovićnın**
02461. **1. ir avazı igitlikka.**
02462. yoxtur ćan da yoxt őrak, bunda
gufsuz dunya.
02463. goy igitlik! ber kanatlar maya,
02464. ućarmın terk tiri őrulardan
02465. ol bostanga, kayda kusanćiya
02466. aćılırlar ol tamařa işlar,
02467. ćećak kibik yařarganlar,
02468. da bolurlar korkka,
02469. altın umsunćuya!
02470. bolsun, kimnın kartlığından
02471. başı iyildirgan yerga,
02472. koradir butekli yandan,
02473. nećik yetsa tungan kořga.
02474. sen igitlik, yogarıga ućxun,
02475. da bağının koşuba kuyaşnın
02476. bu dunyanın unlulugun
02477. ućtan ućxa ćerća barın!
02478. baxkın ařagartın! ućsuz
karangıda
02479. barı yukba miyus kavgalarda :
02480. bu yer anda
02481. korgun nećik suvlarında
02482. kići kurtćox kıyınlarda,
02483. gerab kibik kesadir suvlarını.
02484. kuvadogon xanlaşraxnı;
02485. ol sekirat, ućat yanga,
02486. da tobranadogon batadır
tolgunga;
02487. ornatıldıtařxa kuću anın sondu!

02488. kişi da bilmiyt tirligin jenlamiyt ki öldü!
02489. özü özüñ suvdu!
02490. o igitlik, nobat kibik saya,
02491. eger tatlıgın dostuyba ülaşsey:
02492. da şatırlıx kelir üragiya,
02493. kaçan özüyba ten yuvuguyunu suvsey.
02494. birdan igit karandaşlar!
02495. bar yaxşıda klagıbarların;
02496. birlikba kuçlular anleydogon sırım,
02497. barabız alınga dostlar!
02498. anar da san kim yolda tuşsa,
02499. eger ol taspolgan gufuba
02500. áanlıx sıyga dostun kiyiralsa,
02501. birdan, birdan suvarlim!
02502. kerti, avur yolga barıbiz,
02503. buzadır anı kuç da áan xanlaşlıgı:
02504. tek bu kuçnu biz kuçba sındırız,
02505. ketsin igitlikten áannın xanlaşlıgı:
02506. kim yaşlıxtan soskanmiyt ilandan,
02507. ol son açdagadan korxmast,
02508. ölsa, ketar karanyadan,
02509. sıylı taćdan eksik bolmast!
02510. anı izla, ne koź da kormiyt,
02511. sındır neni akıl buzmast!
02512. o igitlik, kuçuy tıñ bolmiyt,
02513. kip yavrunuy emin kalmast!
02514. gey, bir yavrunba! suvarlik örkanba
02515. kurşarbiz kipçagin yernın!
02516. aruv sağış axsa özanba,
02517. örarbiz biyugin aruv sağışların!
02518. kaç, avurlux, bu dünyadan!
02519. Yangı izlar taberirlar seni;
02520. çıxsey miyus kaplavlardan,
02521. sen sağınırs yaş kunlarni!
02522. neçik kırıyında geçlikba keçanın,
02523. çuvleydogon kiyik kavgalarda,
02524. soźdan „ bolsun “, kuçuba tenrının,
02525. bu yer da çerivi boldu daryasında,
02526. tavul uçat, agadırlar suvlar,
02527. terk balkırlar yulduzçoxlar.
02528. dünya arasında unlu karangılıx,
02529. da sonmiyt klaklari çıxma uruşlarga...
02530. bunu terk taberir bazlıx,
02531. da erk berir aziź sağışlarga.
02532. igitlardan başlıx kelir bunar,
02533. da kelasi vaxtta resimba bolurlar.
02534. inanmıdılar suvux başlar,
02535. ki avurlux terk eksilir,
02536. tan keltirir azatlıxlar,
02537. kuyaş çıxsa yuluv kelir
02538. **2. yol kala üstuna,**
02539. kol tenrini, yum koźlarni da koturul yolga!
02540. bunda usun adam atxa tek inanadır;
02541. at üvraktan çoktu, saldı koźun yanga,
02542. da koturup özüñ, barıba tagıladı,
02543. sen baxma enişka! bir ten tubun kormas;

02544. anar tenşi tuvul kudux Elkairda;
02545. da sunma koluyunu, anı koturalmas;
02546. iysey sağışını ol taspolur anda,
02547. neçik sınır temirba, kaysı salgan suvga
02548. ildırımley uçat, da yetmasa tubun,
02549. tartar gerabçekni da teran tolgunlarga.
02550. a men adam kožuba baxtım ne bart anda...
02551. neni kordum, ölsam éan bolalır aytma,
02552. bu dunyalıx tilda yoxt kuç yomaxlama.
02553. **3. sağış tenri üçun.**
02554. keldi sagat belgilangan,
02555. toktu kuyaş balkuvların,
02556. biyik korklu koklarından,
02557. yužlarına bütün yernin.
02558. anın erkiba beriladlar
02559. ildırımlar da yamgurlar,
02560. da çırımlar yerga enadlar,
02561. koknu kapleydlar yulduzlar,
02562. kožlarına açıldılar
02563. aziž biynin bar işlari.
02564. unlu kuçun aşkarttılar
02565. bar kunları, malaxları.
02566. bütün yerda da suvlarda
02567. bart resimi barların:
02568. kušta, kurtta da tuvarda
02569. koram kuçun akılının,
02570. bolseyt kuçu adamlarının:
02571. öz uslarıba anlama,
02572. yaratxanın kudratının
02573. da sırımın çegin korma!
02574. barı erkiba, kozgalat;
02575. vaxtlar agadlar kaytmaxsız,
02576. kun keçani alıştırat,
02577. tirlik bolalmıydır éansız,
02578. çogaragı kuçlarınin
02579. kanyam turadır avaldan,
02580. tirliklari bütün yernin,
02581. barın tožadirlar andan
02582. tenrim, yarlı akılma
02583. iy balkuvun gormatiynin,
02584. ki bolalgeymın kotarma
02585. unlulugun işlariynin,
02586. ürat meni ne işlama,
02587. neginça men sav da tiri,
02588. ki bolalgeymın koturma
02589. kuçlu avazba „, kip tenri ”.
02590. **4. suvar Karaylarga.**
02591. menda kop kuç da klak çebar.
02592. sizni suvma birdan bolma da boluşma;
02593. koturayim siznin, üçun biyik sožlar,
02594. avur vaxtta sizni şatırlatma,
02595. tek kim anlar, ki boş tuvul sožlar
02596. yazılğanlar bu teli geç ırlarımda,
02597. ki gar sožum, kıyasa ulanlar,
02598. tuvdu avur işançlarda?
02599. gar sagatı üçun aziž biyik klaknın
02600. yaşnı togam ki kormagey dunya;
02601. aldı kaygı tınçlıgın keçamnın,
02602. kaysı üçun berdi sızlav maya.
02603. aruv éandan da suvarlıkba men éaxleym

02604. kelma utruy uzga, bolma tayançixka;
02605. rast da biyik Karay dini üçün men kleym
02606. unlu da korxunçlu, avazba yenişma
02607. **5. yarix sagınç.**
02608. tuvmuş yerdan surulganda,
02609. kop korumlar utruladım;
02610. tanıgısız kırılılarda
02611. buralmaktan men yadadım.
02612. kayda altın suvarlarında
02613. balıx balkıydogon çomat,
02614. da kart biylik kermanında
02615. igit elan şatırlanat;
02616. kezdım unlu şağarlarnı,
02617. edim uruş tuğlarında,
02618. kordum korklu otraçlarnı
02619. da tirildim issi Kırında.
02620. kayda çebar katınçexnın
02621. aziğ borçuba sanalat,
02622. kop kormayın, bilma barın
02623. butun yerda ne bolunat.
02624. kara tengiz kırısında,
02625. sağarında Karaylarnın
02626. uzax zaman bolğanımda,
02627. tergap baxtım mingayların.
02628. kayda satıp xıyarçexnı,
02629. Karay sunmast işka kolnu
02630. a tutursa xabarçexnı,
02631. birdan işleyt kırx toguznu;
02632. tenaştırsam neni kordum
02633. çebar Troxnun bar korklariba
02634. kayda aruv çandan suvdum
02635. midraşların ribbilariba,
02636. bunu barın eska alsa,
02637. boladogon yat kırıda,
02638. eger şatır da men bolsam,
02639. barı ketat uçat yelga.
02640. kayda sıyın moedlarnın
02641. kuçka kora bagadırlar,
02642. da şabbatnın eminligin
02643. yengil etma korxadırlar;
02644. keżganimda kop yerlarnı
02645. toydum uçsuz korumlardan .
02646. da sağınsam bar koklarnı .
02647. yox çeberrak trogumuzdan!
02648. **6. o, eger bart.**
02649. o, eger bart ol dünyada
02650. ornu uçsuz aziğliknin,
02651. boş kunuluk yukleyt kayda
02652. da bir erki eminliknin
02653. kayda açırğanmax yolğuşmiyt, akılını
02654. da sızlamast ürak çengaşmaktan,
02655. tenrim, eşit koltxalarnı
02656. ki bolmageym irax sendan
02657. avurdur tirilma buzuxluxta,
02658. anın yalğan da geç korkuba!
02659. kayda, boladogon yamanlıxta,
02660. biri birin ixkeyt koluba.
02661. bunda yukleyt anlamagı
02662. aruv kerti suvarliknin,
02663. xaznalarnın turadır abagı,
02664. kop arttırı obaların.
02665. çanım tolu tuslu klaklarından,
02666. suvarlikni da tınçlıxını izleyt,
02667. unlu kavğalardan, açırğanmagından
02668. bek kıynalat da kop sızleyt.

02669. muft, faydasız ol dünyanı koladır,
 02670. otlu da, yalınli kaygıba.
 02671. koztunmagı anın karangıda kaladır
 02672. kaysı kurşeyt yerni klagıba.
 02673. batadogon kanda, karangıda,
 02674. yarlı uvlu özü ulusunun
 02675. bag bostannın yeldav kapagında
 02676. kulat boşlugundan işançının.
 02677. da adamnı kaysın klagiindeyt
 02678. aruv kork.lu çebarlikka,
 02679. ol xorluguba mogorleyt,
 02680. gem izaxleydir beklikka.
 02681. **7. dostum, kardaşım...**
 02682. dostum, kardaşım, arıgan, kıynalğan karandaş,
 02683. kim ki sen barsın, çanıy kiplansın:
 02684. aldavlux, yamanlıx kla biyiba, bolsun
 02685. çeyxalğan yaşlarda bar yernın,
 02686. suklançı nersalar gam yengil etilgan,
 02687. da agat barında konu kan:
 02688. inangın, kelir vaxt, taspolur geç abax
 02689. da kaytır dünyaga suvarlik iraxtan!
 02690. tuvul taçlarda da temir bugovda
 02691. da xaçsız iyilgan inlarda,
 02692. bar xalkxa, kelir ol kuçunda da sıyda,
 02693. yarıxlıx dağı baxt bolurlar erkında,
 02694. da bolmast dünyada talaşlar da yaşlar,
 02695. tanımaşlar avur kunluxnu,
 02696. eksilir miskinlik da tuslu sızlavlar,
 02697. yolğuşmassın artıx uruşnu,
 02698. gay dostum! boş tuvuldur umsunç keluvu,
 02699. anı bir işanmaxda tuvul:
 02700. baxkın: kop kıyneyt yamanlıx çuvradan.
 02701. da astrı karangı keçanın enuvu,
 02702. yamandan da kandan bezarlar dünyada,
 02703. yadarlar telilik uruştan,
 02704. suvarlikba koşlar, telmarir alarda ,
 02705. koltxadan tolular da yaştan.
 02706. **8. koltxa.**
 02707. borçlu etmagın, tenrim,
 02708. da boşatxın maya, kolam,
 02709. ki yuvuzlugun bu dünyanın
 02710. gunaxlariba men suvam;
 02711. ki az astrı çanga kirat
 02712. senin aziğ da tuğ sozuy;
 02713. ki azaşmax sartın bolat
 02714. üragimdan gam yoluy;
 02715. ki kop teran sağışlardan
 02716. astrı kayneydir üragim;
 02717. dağı bar ters uçurlardan
 02718. tundu kozumda yarığım;
 02719. kolam, tenrim, çaxtla sondur
 02720. menda yanadogon otnu;
 02721. üragimni taşxa çuvur
 02722. da kozum baxmagey xornu!
 02723. ki yer maya kısıx boldu,
 02724. saya uçma astrı korxam,
 02725. ki yazıxtan çanım toldu,
 02726. tuvul saya men yalbaram
 02727. klaktan çozma geç irlarını

02728. yaratuvçum, sen kutxarsey,
 02729. izleydogon yarlıgaşnı,
 02730. kayturm saya avalgı ley.
 02731. **9. dostlarga.**
 02732. aziız tenri berdi sizga
 02733. altın kunlarba keçanı.
 02734. şatır kızlar üstuyuzga.
 02735. saladırlar baxmaxlarını.
 02736. ırlayız, çalıyız, dostlar,
 02737. aşırıyız bu keçanı
 02738. sizdan çıxkan şatırlıxlar
 02739. kuruturlar yaşlarımını.
 02740. **10. üruymmo men...**
 02741. üruymmo men oramlarda,
 02742. aziız yuvgamo son kiram,
 02743. gem olturam dostlarımda,
 02744. teranda kop sağış etam,
 02745. gar kunumnu, sagatımını,
 02746. men işançlarba uzatam,
 02747. ol kelasi ölüm vaxtnı
 02748. tozadogon, tabalatam.
 02749. aytamın men: aşar inlar,
 02750. da kop, sansız bizda bolseyt,
 02751. barımıznı tozat gorlar,
 02752. da bart kimni ölüm kurşeyt.
 02753. ne orunda belgilangan,
 02754. suvda, yolda mo ölümüm,
 02755. irax tuvulmo eniştan
 02756. éansız gufum tabar orunun?
 02757. baxsam biyik ol emanga, kerti:
 02758. sağış etam: biyi ağaçların,
 02759. ol uzartır tirlik yerda
 02760. inlarından atalarının.
 02761. suvux govdamiızga
 02762. bir ten kayda çirip yatma,
 02763. tek yuvuxrax çegimiızga
 02764. astrı klangeyt orun tapma.
 02765. tobratkanda ulanımnı.
 02766. fikir etam: bunu bilgin,
 02767. teyz tugatam kunlarimni,
 02768. vaxtım ölma sen yaşargın.
 02769. karangı gor kabagında
 02770. igit tirlik şatırlansın,
 02771. dunya uçsuz korklarında
 02772. ömur yarixba balkısın.
 02773. **11. ana.**
 02774. eska alsa uruşlarını
 02775. uçsuz avur songularıba,
 02776. men xayıflamim katını
 02777. da kuçlunu bar dostlarıba.
 02778. ortasında bu kunlarnin
 02779. yuvuz da boş geçliklarıba,
 02780. sızlavundan üraginin
 02781. bu yaşları analarnın!
 02782. ol kyunadır yaşlarıba.
 02783. o, yox! terk katinga uvunç kelir,
 02784. da, unuttur dost suvarin,
 02785. tek dünyada bir éan kalır
 02786. ol unutmast gorga deyin,
 02787. kuçu yetmastir unutma
 02788. tuızda ölğan ulanların,
 02789. neçik bolalmıt koturma
 02790. ağaç tuşkan yapraxların.
 02791. **12. klak.**
 02792. artat sanı kunlarimnin,
 02793. da gar sagat éanga üsteyt
 02794. açılığın boşlux suvarliknin,
 02795. da avurluxba sağışnı kurşeyt.
 02796. men tıyılam: tuyulmıt talaşım,
 02797. yaşnı togam : alar maya uvunç.

02798. kaygılardan toygan éanım
02799. tabadır alarda umsunç.
02800. ömur yuku, uçxun, xayıf tuvul seni!
02801. batxın karangıda, boş korumum!
02802. tek bağalı maya ne kıynadı üragimni,
02803. eger olsam ol tirilir neni suvdum
02804. **13. Troxta yazın. (Galve).**
02805. endi keça, koklarda yulduzlar yarıdılar,
02806. da çıxlar çeçakni barında kapladılar;
02807. çuvradan mıglalar kurşadlar suvları,
02808. issi yel tuşluktan tobratat aları.
02809. bulutlar kaçtılar, ayçex koturuldu,
02810. barında suvlarda balkuvu korunat,
02811. öktamlıkba yerga ol baxtı da kordu,
02812. ki anın klagından yarıxlıx berilat,
02813. iraxtan korunat kalası kermannin,
02814. ol dur bek saray avalgı biylarin.
02815. kartlıxtan tozulgan kaldığı farstların,
02816. korunadlar teran içında suvların,
02817. da aydan kumuş yol Galveda tartılat,
02818. ol biyik bağında sagarın tunganat,
02819. kermanda da bağda ne yazın bolunat
02820. men klageydim aytma, tek tilim baylanat...
02821. suvların üstundan tuyuladlar irlar,
02822. (oltura kırıda biyanadlar kartlar)
02823. koturat avaznı sav Karay ulanı
02824. da çozadır şatır da çebar irları .
02825. son anar boluşadlar igit boy kızlar
02826. da korklu eltinadlar inça avazlar,
02827. aları ekilaydılar yeşil otraçlar...
02828. a kokta tınç toxteydılar yarıx yulduzlar.
02829. bu vaxtta éanımdan men klageydim bolma
02830. Galvenin yanında, a kelsa esima
02831. neçik men da... olturdux kermanda
02832. da korktan esirip bağındıx koklarga!
02833. **14. ormanda.**
02834. tanıgısız kırıylarda,
02835. gam biznin yerimizdan,
02836. biz oturabız ormanda
02837. da esirabiz korklardan.
02838. yeşil korklu yapraxlarda
02839. guya yaseydlar çıpçıxlar,
02840. kun da keça alar anda
02841. tartadırlar korklu irlar,
02842. çuvra ösadlar teraklar,
02843. korkluraklar bir birından,
02844. tupta iltreydlar çeçaklar,
02845. tartuvçular yavnı koždan.
02846. üzüm neça men gilaflar,
02847. da kuruttum yapraxların,
02848. kleym ki uzax tirilgeylar

02849. bu yer üçün sağıncılarım.
02850. **15. kardaşlarga.**
02851. (yazgan ketkanda Kara tengizba gerabda).
02852. gam yerdan sizga eltam
02853. „ bazlıx “ kardaşlarıyızdan,
02854. Kara tengizba men ketam,
02855. temir yolnun yoxlugundan.
02856. kayda uçu uruşların,
02857. ne alarnın songuları?
02858. kayda çegi kıyınların,
02859. da ne berir avruvları?
02860. kop avurrax kaytma yuvga
02861. neçik kaçma edi andan;
02862. kaldı bir yol , da yox özga
02863. ol da barat yat kırıydan.
02864. kleym inanma ki bar bular
02865. surtulurlar ortamızdan;
02866. kelir bizga yaxşı vaxtlar,
02867. da ongalırbiz sızlavdan,
02868. bolurbiz biz usluraxlar,
02869. kaytsax buralmagimizdan,
02870. da işanam ki kaytxanlar
02871. kaçmastlar öz yuvlarından.
02872. **16. Kara tengiz.**
02873. Kara tengiz! men unutmam
02874. uçun teran suvlarıyın!
02875. kop kleym aytma, tek yazalmam,
02876. çuvlamagin tolgunlarıyın.
02877. ne bart senin suvlarıyda,
02878. da kim tabar kenligiyni?
02879. kaytam yuvga da éanımda
02880. eltam uçsuz korklariyni.
02881. unlu tengiz kırıyından
02882. baxtım koknun yuzlarına,
02883. kordu kozum neçik andan
02884. ay yarıtat suv üstuna.
02885. sansız da kop yulduzçoxlar
02886. yarix balkıydılar biyikten;
02887. kaydan alar alındılar
02888. bu yaşırın sırlar mendan!
02889. men inanam ki bardır us,
02890. kaysın koralmıydir tiri;
02891. anla da bil, sıyılı ulus:
02892. atı anın aziız tenri!
02893. **17. yuvunda yarlı işçinim.**
02894. yazda aştı, da yaznı kormadık:
02895. biz yuvuş farstlarda xastalar tirildik;
02896. ornunda aşayış tirliknün çıdadıx
02897. horluxnu, kavganı da kunlarba edik.
02898. kuçsuızdur bu öç... biz gar vaxt biyançsiz,
02899. barındamo borçlu sızlavu üraknın?
02900. tek açi uyattan kıynalat éanıımız
02901. ki kerak çıdama yugun tox biyların.
02902. terk agadır tirlik bir tuşlu, akılsız:
02903. tirilabiz ekinçilarga faydaga;
02904. yaştağı kunlardan biz kunlar barımız,
02905. avlaxlıx dağı baxt tuzulgan alarga...
02906. bizga kıyınlar kırıysız da uçsuz,
02907. karangı kaplasın songusun alarnın !
02908. açi uyatnı yaşırın suvux kuız,
02909. gam bizni kurşasın balkuvu akılın.
02910. **18. sağışlar.**

02911. iştan azat sagatlarda,
02912. kop yomaxlare di anam
02913. ki bart bir nersa dünyada,
02914. kaysın borçlu bilma adam
02915. da başladım barın suvma...
02916. miskinlarga, yarlılarga
02917. men áxladım kolnu berma,
02918. bolma kiplikba alarga,
02919. oxuganda koltxalarını,
02920. gem unlunun sozlarında
02921. tabalmım men: „suv dünyanı”
02922. bu kip toxteydi esimda.
02923. koplár anlamıdılar meni
02924. da başladılar sokkalama!
02925. bunar da koymadım esni
02926. İşanmadım da izlama.
02927. buley aşadırlar inlar,
02928. alışınadırlar vaxtlar,
02929. us da ürak sızleydirlar,
02930. gufnu kurşeydilar avruvlar.
02931. **19. yuvunda miskinnın.**
02932. kop inlar aşırdım bu yuvuş
farstlarda,
02933. kormadım balkuvun kuyaşnın
alarda :
02934. kun da keç men kargeym ol
avur sagatnı.
02935. kaysında tuvganda tasettim
anamnı.
02936. üluşumba buley tirilma belgili
02937. da çıdeymın barın, men yarlı da
teli;
02938. tek umsunçba bagamın biyik
tenriba
02939. da tozamin andan kerti yal
işima.
02940. **20. dostçama.**
02941. suvar dostçam da korkluçam,
02942. kugurçunum, işançlarım,
02943. sen esimda, saya uçam,
02944. sendan, tolu sağışlarım.
02945. sendan irax bolganımda,
02946. kop sozlama klagim edi,
02947. tek olturseydiy katımda,
02948. barı baştan ketaredi
02949. aşxan da yaş kunlarımından
02950. suvdum seni da tıyıldım;
02951. ketmasediy sen esimdan,
02952. aytma bunu men uyaldım.
02953. klam kıynama üragimni
02954. da aşxannı inçka.lama;
02955. men tugatam sozlarımni,
02956. sor tenridan klasey bilma.
02957. **21. sağışı yarlı işçinin.**
02958. altı kun aftada
02959. kunluxta aşıram,
02960. da yuvga kaytxanda
02961. ötmaksiz oturam.
02962. açixkan ulanlar
02963. klamidlar tanıma,
02964. ne kaydan alırlar,
02965. klakların tolturma.
02966. bu yuvuş farstlarda
02967. aşırdım kop inlar,
02968. katınımba anda
02969. biz toktuk kop yaşlar.
02970. sağışım başımda,
02971. avur yukba toxteyt;
02972. ne üçun dünyada,
02973. kertilik kip yukleyt?
02974. **22. tengizda**
02975. kuyaş balkıydır koklardan,

02976. tengiz emin da tinç toxteyt;
02977. çuvra kaçadlar gerablar,
02978. tolgunçoxlar kaysın kozgeyt.
02979. tinç barında! aruv suvda
02980. kumuş balıx çeberlanat,
02981. iltreyt kuyaş balkuvunda
02982. da burula tupka enat
02983. terk koklarga koturulat
02984. kuş balıçexba avzunda;
02985. kun tuganat; maya klanat
02986. bolma tengiz kırıyında.
02987. **23. sağışı kartının**
02988. azardılar, agardılar
02989. çaçları başçegimnin,
02990. tişlarım tozuldular,
02991. yox kuçu konlarımın.
02992. sondu otu koźlarımın,
02993. taydılar ayaxlarım,
02994. da şatır tirligimnin
02995. men saneym sagatların.
02996. teran gornun kabaxları
02997. açılğan gar adamga;
02998. tek andan kim artxarı
02999. kaytalır bu dünyaga?
03000. **24. kunu miskinnin.**
03001. yukudan oyanıp bagındım
farstların.
03002. barında yuvuş.luk kapladı
alarını;
03003. buleyda avurda gar canımnda,
03004. ganuz alar çomunadlar suvda.
03005. kelmit yarix koźuna miskinnin,
03006. iymit tirlilik yarıxrax kunların,
03007. kertidan yuvunda gar yarlı
işçinin
03008. farstlar da togadlar uçsuz
yaşların.
03009. **25. suvarga.**
03010. dostum, barasın urusxa,
03011. mendan saya bart bir koltxa:
03012. unutmagın meni!
03013. suvarligiba bezilsa,
03014. ki unutexeys meni klasa
03015. irima klagiyda,
03016. meni tut esiyda
03017. eger seni kim yeldasa,
03018. da tirlikten canıy beźsa,
03019. bola irax yerda,
03020. meni tut esiyda
03021. sen antıynı da unutsey.
03022. ekinçiga son yabuşsey
03023. unutmagın meni!
03024. sonsa otu kuşançimnin,
03025. utrulasey korklurakni,
03026. usluraxnı, igitrakni
03027. unutmagın meni!
03028. men şatırlığıyba biyanım,
03029. bolum kip sozumda
03030. meni tut esiyda!
03031. 26. çıxtıx erga.
03032. bunda yaşlar
03033. anda ırlar
03034. kıznı erga beradlar
03035. bu kleyt ölma,
03036. bu tirilma,
03037. tek kleydırlar eksida
03038. ana ayttı,
03039. ata kıstı,
03040. kıznı yuvdan suradlar,
03041. gay, yangılat,

03042. kim erk alat
03043. yatnın éanıba, erklanma,
03044. xatan kırx beş
03045. kanla on beş:
03046. yaşarlılar eksida
03047. gar tiriga
03048. bart yol özga
03049. barın avur tenaştırma,
03050. **27. balıçex**
03051. irax tuvul temir yoldan
03052. toxteydir şagarçex:
03053. Karaylarga ol avaldan
03054. sıyınç da guyaçex.
03055. kurşeydırlar anı suvlar
03056. korklu otraçlarıba:
03057. tavlar, tuşlar da ormanlar
03058. uçsuz kenliklarıba
03059. yazın, azat sagatlarda,
03060. yuvda olturalmas
03061. kelsa bolma otraçlarda,
03062. terk artxarı kaytmas.
03063. a nindi şatırlıx éanga,
03064. tutsey balıçexnı
03065. tozas... kaptı... tartat yanga
03066. kurtçoxba karmaxnı.
03067. baxsey teran, aruv suvga,
03068. koras ne bolunat:
03069. barı üruyt yandan yanga,
03070. éaxleyt da kuvunat.
03071. terk çıgaras anı suvdan,
03072. salas şevagatsız;
03073. buley keladlar artından
03074. bar dostları sansız.
03075. uvax kozlar, kiçi başçex,
03076. kızıl kanatçexlar,
03077. altın balkıydır upraçex,
03078. bazıx karınçexlar.
03079. da sonmaseydir yarıxlıx
03080. klak tartılgeyt éanda:
03081. tek ne işlars, kaçan balıx
03082. yukleyt karangıda?
03083. anda iti tişli uçat,
03084. kuvat xanlaşraxnı;
03085. kumuş tavul kibik uçat,
03086. kozgeydir suvlarını.
03087. taptıy ne éanıya klandi
03088. yuvda da vaxt bolma.
03089. ingir boldu, kuyaş endi...
03090. a klamnageyt kaytma.
03091. bunda suvdan şatır elçi
03092. terk sekirdi üstka
03093. korseyt anı „özü maçı”
03094. yebermageyt tupka.
03095. kozlar kibik yulduzçoxlar
03096. bagadlar koklardan.
03097. biyik uçadlar sağışlar,
03098. tolgan üragimdan.
03099. **28. zerat üstuna.**
03100. sağınçı ribbi Firkoviçnın
03101. ne aytayım, ne sozlayım?!
kaçan üragimda
03102. ilan kibik kaygı tınçlıgımını
surdu,
03103. da klamim inanma ki bu teran
gorda
03104. yatat üvratuvçum, kaysı vaxtsiz
sondu.
03105. tanıhsız yerda, irax öz kırıydan,
03106. sen taşladı bizni ol tozulgan
koynu,
03107. kaysı buley da tox uçsuz
kıyınlardan

03108. avruvba üstadi xasta éanga bunu.
 03109. buley alışinat barı bu dünyada
 03110. tunagun yarılıx da bugün karangı,
 03111. kelat yarix sagat şatır bolad éanda,
 03112. son taberat anı vaxtının açılıxını.
 03113. kerti torasından aziź tenrimiznin
 03114. öksüzba kaldırdıy suvar éımatıynı...
 03115. yer yun kibik bolgey źeratiy da senin,
 03116. éanga yaxşı uçmax tapxey ol tınçlıxını!
 03117. **29. ir.**
 03118. kuyaşçex astrandı ormanlar artına ,
 03119. toxteydırlar tınç suvları Galvenin,
 03120. kalma işlardan vaxt keldi barına,
 03121. yerni kursadı kaplavı keçanın.
 03122. son öktamlıkba ayçex balkıdı,
 03123. suv üstuna korunat otraçlar.
 03124. Trox şagarda terk barı yukladı,
 03125. yanmıydır bir da yuvda ot çoxlar⁶
 03126. bir boy kıznın yukusu buralgan,
 03127. toźat suvarin belgili sagatxa:
 03128 anı ol suvat kop artıx özundan,
 03129. tuymıt éanı ki barı muftxa.
 03130. terk kiyindi ol yengil upraxka,
 03131. da çıpçıxley azbarga salındı,
 03132. tınç yuvudu azbardan kabaxka,
 03133. açı da uzax ol anda iladı.
 03134. son silkinip koturdu yuźların
 03135. da biyançtan adadı ornunda,
 03136. öz koźlariba korat suvarin:
 03137. turat utruqa ol yartı oramda.
 03138. tınç barında, bir ayçex yarıtat,
 03139. bolalmıydır ol boluşma boy kızga,
 03140. uçtu oramga da arttan kuvunat:
 03141. „ toź suvarim da kutulma yanga! ”
 03142. bu vaxtta ayçexnı bulutçox kapladı.
 03143. da tabalmadı kız suvarin oramda,
 03144. terk yuvurdu, Galvega salındı,
 03145. avur tirligin battırdı suvlarda.
 03146. „ muftxa sen vaxtsiz tirlikten eksildi ”
 03147. biri birina yulduzlar soźladlar
 03148. „ tuvul burunguba anar sen ediy.
 03149. bu tuvulnu ol sendan son yeldar ”
 03150. suvux ayçexnın balkuvu astrandı,
 03151. kuçlu yel bulgadı tınçlıxını barında,
 03152. boy kıznın yulduzu karaga aylandı,
 03153. bir konu éanba azrax dünyada...
 03154. **30. irçegi kıznın.**
 03155. bolat for tuvul ki uslu telirat,
 03156. da éanıba yatnın erklanma alinat.
 03157. buley bolundu yuvunda atamnın:

⁶ Metinde *ot çox* biçiminde geçen ibare kanaatimizce bitişik yazılması gereken türemiş bir kelime olabilir. Bu durumda *çox* küçültme eki olarak değerlendirilmeli ve anlamı *otçox* ‘küçük ateş, ateşçik; kıvılcım’ olarak verilmelidir.

03158. ol unlu sağışsız işladi klakların: 03183. uzun artın berdi sıyılı adamlarga,
03159. taptı kart baxur da meni 03184. gar kuvuvçu sıynı andan kip
kaytardı.
03160. olturan da sızleym, üragim 03185. a tişların koźuba irlar
yadadı.
03161. ayttılar kop forlar: „ tirilsey 03186. kaysı soźlar bıla azaşxannı
sınıgırs,
03162. son bolur yaxşırax da özuy 03187. kulaxların anar kim xabarnı
biyanırs”.
03163. ex, yaxşı kartlarga tozdurma 03188. da kim suvat uçsuz
kenaşlar:
03164. kart éanlar da igit bolurlarmo 03189. uzun astrı tilin bunar kim kop
tenlar
03165. **31. azaşmax.** 03190. da korxmıyt uyattan dostunda
03166. neça soź yazuvçudan: 03191. terk şıytannı aldı tamaşalix,
03167. tuydum men kartlardan astrı 03192. ki dunyada başleydlar
korklu yomax
03168. neçik bu dostlaştı dunyaba „ 03193. koradogon yandan ki taspoldu
azaşmax”.
03169. (kartlar aldamiydılar, kerak je 03194. tabalmadı kimga usun
inanma...)
03170. ki bilgeylar barı éaxleym 03195. kaldı azgirtuvcu bu yukba
yomaglama.
03171. neça yuz il bunar aştı, 03196. da kim anı korsa barı korxadlar,
03172. neçik şıytan beźdi buralmaktan, 03197. eger birni yuzdan kelsa
akınlatma,
03173. ol bar dostlarından kaçtı, 03198. anar da duşmanlıx kuvadlar.
03174. da yabuştı bizga unlu 03199. kim gale bolalır usluba sanalma,
suvarlıktan.
03175. keldi bir for sağışına 03200. kaçan gar birisi éaxleyt anı
ixma?!
03176. ülaştırma özün dunya arasına, 03201. şıytan da soskandi da kaldırdı
bizni
03177. da andi üluşlar berma 03202. ki kormaska koźuba bar bundi
işlarni.
03178. ki barların biyandırma. 03203. ki bolmagey avur kaçma anar
yolga,
03179. unlu avurlugsuz ol terk 03204. ol ganuz bir üluş saldı
salgaladı
03180. éanın da öz gufun yangı 03205. bu üluşnu bizda indeydlar
dostlarında:
03181. kiçi muvuźları eranlarda kaldı, „azaşmax”...
03182. ki erklanma alarba xanlaş
katınlarda.

03206. bununba tuganat uşpu kiçi yomax.
03207. **32. uvutmax.**
03208. ne ileys da sızleys, suvarim, korkluçam?
03209. özüynu, kolnuynu sen uvut tugalçam!
03210. vaxt barır da kaytır suvari terk saya,
03211. ol kuçar da öbar seni manlaya.
03212. uyatlama da xorlama suvar dostuynu,
03213. aruv klakba da ürakba anar çoz koluynu.
03214. kayğıdan, yaşlardan ol seni yulur,
03215. da kundan, ekidan kelaşmak bolur.
03216. kunlariy inlariy şatır bek agarlar,
03217. uvunlar da kızlar balıxley artarlar.
03218. **33. yazın.**
03219. irçex ulanlar üçün
03220. burungu ulan: yaz da keldi! barında şatırlıx,
03221. kun issindi, azbarda yarıxlıx!
03222. ekinçi ulan: midraştan biz çıxtıx, üranma keraksiz,
03223. ex, tiril da alca bir tuslu kayğısız.
03224. ekinçi ulan: ne maya kayğıрма?! bart suvar toravçum,
03225. ol vatır da öbar, ol benim kutuvçum.
03226. vaxt ketma otraçxa, da balıxda tutma,
03227. iştırma çeçaklar, da suvda çomunma.
03228. burungu ulan: terk bolur xıyarçex, men anın da tabarm,
03229. iştırıp borkuma, men saya da susarm.
03230. a boşluk anda ol bagda bart korklu almalar,
03231. çereşna da vişna da tatlı gertmalar.
03232. ekinçi ulan: a bilas, artında ol biyik çalmannın
03233. bolur kop gilaflar yanından Xannannın.
03234. sındırıp taxaçex men kiram baxçağa,
03235. da baylap buketçex terk eltim Saraga.
03236. burungu ulan: a kirsey baxçağa, kim korsa terzaga,
- 03237 to kabar kulaxtan da eltir ribbiga.
03238. yo! kirmabiz susma bagına Xannanın;
03239. yaxşırax öz azrax neçik kop da yatnın.
03240. ekinçi ulan: a anda bagınas, uje yazda ketkan
03241. da yangı kuçumuzba alınırbiz iştan,
03242. toradan alınma butun kuçba kerak,
03243. peşatnı girsanı biz anarbiz terkarak.
03244. **34. sozlamagi yaş ulanlarının.**
03245. ulançex (altı yaşında) ne üçün, ayt, Sara,
03246. men sendan uyalam?
03247. ot özüm kapkara,
03248. a kızılba bolam.
03249. men korsam azbardan:
- 03250 sen çıxsey oramga,”

03251. üragim o bundan (korguzat üragi üsnu)
03252. astranat tabanga.
03253. taşçaçex (7 yaşında) men sendan uslurax,
03254. da bunu klam bilma;
03255. da össam unlurax,
03256. to klamam sozlama.
03257. men oxuym girsanı,
03258. peşatnı da anleyim,
03259. a sen alefbetni
03260. çeyneys: nun, lamed, mem.
03261. ulançex: nu, kerti: biź şpiclar,
03262. ale vot nindi sen,
03263. zavşe şak baxurlar
03264. da kızlar to bir ten. . .
03265. men yazma üransam,
03266. to saya burungu
03267. bitiçek tużusam,
03268. to öbars kolumnu (tıgat kolun burnu tubuna)
03269. taşçaçex: xa xa xa! men saya (ornatat kolu aşıra)
03270. nu buley to bolmast!
03271. a bilam ki maya
03272. for tuvul sen öbars.
03273. ot öp vraz kolumnu (berat kolun)
03274. to bolurs molodec;
03275. klamasey to bunu (korguzat nersaçek üç barmaxtan kaplav tubuna)
03276. boldurus pod konec.
3277. **35. utrulamax.**
03278. kop xabarlar biź eşittik,
03279. ki bar karandaşlarımız,
03280. buralmaktan astrı bezip,
03281. kaytma klageydlar moro biź.
03282. birdan irleydlar
03283. şu şu, şu şu, utrulama...
03284. neçik ketars da ne işlar?
03285. ket sen... kerak je boluşma!
03286. ox erinam! kelsa korars...
03287. birdan irleydlar
03288. şu şu, şu şu, ne ol işlar?
03289. bunun xot bardır yuvlari.
03290. a bu, itni kuçup, ilar:
03291. şak ketargan polalari.
03292. xabar üruyt, xabar uçat,
03293. uje barı Landvarovda:
03294. birin birin öbat, kuçat,
03295. ki tabulat öz kırıda.
03296. bir for koldan Yosef kaptı
03297. kartı dostun Şemuelni...
03298. bilas: buyrux Kırıda çıxtı
03299. surma bar bejeneclarni.
03300. birdan irleydlar:
03301. şu şu, anda otuz adam,
03302. a sen iydiy bir araba?
03303. irax bunda Landvarovdan,
03304. kelir yayav gar bir baba.
03305. birdan irleydlar tuydum,
03306. şu şu, şu şu, buyrux çıxtı,
03307. to kertidan da kelirlar,
03308. ol gale kim yatnın kaptı.
03309. bolur anınba kultkular!
03310. tuydum, Troxta bar kaytxanlar,
03311. tabu aziź biyimiźga!
03312. tugandilar avurluxlar;
03313. bu yol tanış barımızga.
03314. kimga kultku, kimga yaşlar,
03315. a sozlardan kerti boldu;

03316. bunu barın bilindilar.
03317. da biyançtan barı toldu.
03318. birdan irleydlar
03319. şu şu, biyanç da çağırçex,
03320. aşa da iç! ne imanas?
03321. bizda bir bardır kılıçex:
03322. uzax koruşmis kusanas
03323. suvadogon dinimizni,
03324. iştirıldix bunun üçün,
03325. da arttırgey tenri bizni
03326. yulduzların kibik koknun!
03327. da anın ne bayleyt bizni,
03328. ol indaladır aziğ din!
03329. birdan irleydlar:
03330. şu şu, kuvanıyız dostlar!
03331. barı kaytat, artat kagal,
03332. kop dunyanı korup alar
03333. ummamızga boluşurlar.
03334. e, biyimiz, sen kayttırdıy
03335. bu tozulgan kardaşlarını:
03336. eger bununba sınıadıy,
03337. maxlat etkin bar borçlarını.
03338. bazlıx sizga bar kelganlar,
03339. korup, kezip butun yerni,
03340. bolgeybız biz tuyuvçular
03341. gar atlamda yaxşıy ızını.
03342. birdan irleydlar:
03343. uşpu vaxttan tenri bolgey
03344. gar vaxt boluşlugumuzda,
03345. umsunçumuz tora bolgey,
03346. kipligimiz da us anda
03347. birdan irleydlar:
03348. goy, koturubiz avazını,
03349. aytma kuçun biyimiznin,
03350. bazlıx, bazlıx barımızga!
03351. bazlıx, bazlıx kop inlargal!
03352. **36. adam da at.**
03353. bir adamçex uvus çağaret:
03354. bunu korupti igit at,
03355. öz başında sağış etaret:
03356. „ nega bu bunçesi uvus ol
keltirdi?
03357. aytadlar ki dunya akınlırax
bizdan,
03358. neçik yerni kazma,
03359. da son salgalama
03360. anın usnu uvus muftxa!
03361. tuvulmo yaxşırax berma anı
atxa?
03362. gem akılını bolseyt, tavuxlarga
salgeyt,
03363. ot barçaz bu işi nega da uşageyt,
03364. ol astraseyt anı aytseydım ki
kızganç,
03365. a muft salgalasa bundan
bolmast biyanç”.
03366. kuğun bu adamçexba uvus
organ edi.
03367. da bu özü atçex anınba
beslandi.
03368. goy oxuvçu, bilam, atını sen
maxtamas,
03369. da sozlarım üçün menda
açuvlanmas,
03370. kart, avalgı vaxttan, da beraga
deyin,
03371. atının kibik tuvul mo sozlariy
senin ?
03372. toraetas, xorleys yolun
ekinçinin,
03373. anlamayın sırın teran işlarinin.
03374. 37. dostlar.
03375. „ suvar dostum! seni men
kusandim!

03376. gar kun soram, izleym, da bilindim
03377. ki sen irax kırıylardan keldiy.
03378. kayda ediy? ”
03379. buley sozlaredi Tilçek
03380. yuvux dostuba, ki Tişçek
03381. anı indaredlar barı anda
03382. tuvmuş şagarında.
03383. „ ne tuyulat bunda sizda,
03384. çirik miyuşlarda?
03385. a ne bolat Karın, Başçex da Ayaxlar?
03386. barı savlar? “
03387. „ ax, neba sıylama dostnu abaylını?
03388. katınımdan başxa tabalmım kolaynı.“
03389. „ a übiyça kayda?
03390. ixleytmo baxçada ?
03391. gem xıyarnı yuvat? a kusandim anı.“
03392. „O yo! ol, korungeys, anda, suvar dostçasında...
03393. çeypeydırlar dunyanı...
03394. ax ne bunda berma?! bart esimda
03395. neçik bolçanet yuvuyda
03396. aşaredik kıbınçexlar,“
03397. „ bilas, Tilçek, biznin aşlar:
03398. gannavçexlar, kıbınçexlar,
03399. semiş kulduñoxlar da kop özga
03400. tartadırlar bizni tuvmuş yerimizga “.
03401. „ nu, abaylı Tişçek, başla! savlux maya,
03402. ki biyanam éandan, içam << savluguya >>.
03403. bolgeybız bazlıxta, tınçlar da xoçalar,
03404. iygey aziş tenri bizga uzun inlar!.. “
03405. „ o, tatuvlu kıbın!.. a men, bilas, Tilçek,
03406. kolamın tenridan akıl, ki bitraçex
03407. bolsey akınlıırx
03408. sıyıy da unlurax “.
03409. „ ex, kožçugum, ol sanaladııı uslurax
03410. kim xoçarak;
03411. a sıy? sıyı anın unlu,
03412. kimnin éebi tolu! “
03413. „ kerti sožuy, içam savluguya!
03414. a tatuvlu kıbın, toydum, kiplik katınıya!,,
03415. ax tişçegim, aşı! ne imanas?
03416. unlu koltxalarga nega sen berinas?
03417. bilabiş ki anda unlu sıyda ediy,
03418. da ki korklu osmak özuyba keltirdiy;
03419. içam savluguya!.. kimga beris, kimga bermas,
03420. bilam ki kožuyınu mendan sen ketermas!
03421. “ ex, suvarim, axçam bolsey bitrax,
03422. kaçxeydım iraxrax ... “
03423. „ tamaşalıx aldı meni
03424. ki Tişçekni
03425. buley tožadlar barları...
03426. kayt artxarı!
03427. da kleydesey ki çıxmasxa sıydan,
03428. terkak kaçxın bundan!..“
03429. bunda Tilçek açuvundan,

03430. da boş işançından,
 03431. birar bitrax çağırçexni,
 03432. kıbınlarını da bar aşnı
 03433. terk iştırdı
 03434. da astradı.
 03435. **38. adam da ilan.**
 03436. bir adamga keldi ilan
 03437. da başladı: „dostum, bolubiz
 bazlıxta;
 03438. yaxşımo tirilma konşuba
 xorluxta?
 03439. mendan sen korxma da inan:
 03440. koras özüy: özgaba men kaldım,
 03441. gonnu da yazbaşı alıştırdım”.
 03442. tek kopma ol maxtanmadı,
 03443. adam anar inanmadı;
 03444. terk koluna, balta aldı
 03445. da aytxanda: „gonuy, kerti,
 yangı,
 03446. tek üragiy burundagı :
 03447. buley anar kip ornattı,
 03448. ki ilannın éanı kaçtı.
 03449. kim for aldasa da yeldasa,
 03450. son sozlasin neçik klasa,
 03451. buley anar da tolarlar
 03452. neçik ilanba işladlar.
 03453. **39. neça soz.**
 03454. bir eşitmast, ekinçi anlamast,
 03455. da muftxa bu irnin sozlari:
 03456. ol aruv klaklarni adamda
 oyatmast,
 03457. kozgamast yogarı yogarı...
 03458. ne irlar dunyaga? — boş korklu
 sozçoklar,
 03459. da şirin yergasi aytmavnın,
 03460. kaygının ilanı da tuştu
 korxuvlar
 03461. da yalğan yemişi sağışnın,
 03462. ançex kop koyulğan gar irga!..
 sagatta,
 03463. kaçan tuzuluredi ol,
 03464. éan izlaret yemin, da yanaret
 otta,
 03465. klakların tugalaredi kol.
 03466. terk bu éan aşıra uçtular
 sağışlar,
 03467. da miynin akılı balkıdı:
 03468. da ol, nedan kop adamlar
 iraxlar,
 03469. yesisin irların kınadı,
 03470. goy, irlar yesisi, bu avur
 vaxtlarda,
 03471. sen yanadogon ot boş yerda,
 03472. muftxa sen azat suvarlikba
 éanda
 03473. yarıtma kleys yartı keçada...
 03474. dunya yogunda kertilik
 keraksiz:
 03475. kimga, yarıtma da aytmav?..
 03476. da barı éanıyda kozgaladı
 klaksiz:
 03477. o, terkarak kim, berseydir ölma!
 03478. **40. men suvam sizni...**
 03479. men suvam sizni, dostlar,
 03480. da bart klagim bolma sizninba,
 03481. tek avur kop sağışlar
 03482. erklanadlar üragimba.
 03483. men izlamim sıy sizda,
 03484. da tuvul bunu tozam da,
 03485. tek gar vaxt üragimda
 03486. klak aruv agat özanba.
 03487. sagat kelir belgilangan,
 03488. bilirsiz bar klaklarimni.
 03489. korxam ki vaxt kaçır sizdan
 03490. tugal etma kenaşimni.

03491. 41. teran avur sağışlarım...
03492. teran avur sağışlarım
03493. kıyneydırlar miylarimni:
03494. ki ne üçun kardaşlarım
03495. tınlamıdlar sozlarimni.
03496. aziż tilni biluvçular
03497. ortamızda azardılar,
03498. tuz işlarni izlavçular
03499. xorlanganlarba boldular,
03500. resimlari tenrimiżnin
03501. ketkan estan, unutxanlar,
03502. da sırların dinimiżnin
03503. yoxtur biżda abravçular.
03504. oyanıyız, kardaşlarım,
03505. silkiniyız yukuy uzdan,
03506. boluşsunlar bu sozlarım
03507. kayırılma kınır izdan,
03508. **42. nega yaman sağış...**
03509. nega yaman sağış benim üçun
sızda?
03510. talaşmayız fordan iyınba barıyız
03511. magat yangılışsam, astrı
imanganda,
03512. bolursız konular mendan
aylansayız.
03513. tek eger yana kuçaysam
sağışlarda,
03514. terk oyansam da silkinirmin
yukudan,
03515. men, tengiżda kibik kiçi
usuyuzda,
03516. çomarın gerabley,
korxmammın tolgundan.
03517. eger uzax zaman men toxtadım
tunaş,
03518. tuvul kelgan akıl xanlaşlıxtan:
03519. ne dünyada sınix barı tuvul
xanlaş,
03520. unlu da us bilat
yaşırınlıxlardan.
03521. 43. sağışı kart baxurların
03522. ax, yaxşı bolma baxurba,
03523. kızların başın burma
03524. tek saneym astrı avur
03525. upraxnı özüm yuvma,
03526. men tuydum ki alarda
03527. unlu kuş gar kanlada;
03528. no, kılsey xuppa ,, bax, bax ''
03529. to kalıs son ,, na bobax ''...
03530. okrom bir sağışımdan
03531. ki klasam yuznu tabarm,
03532. men tozam da biyanam.
03533. ançax xor ki kartayam,
03534. kertini aytıp saya,
03535. men astrı korxam birdan :
03536. ki ,, garbuz '' bersa maya,
03537. men ölärm bu jalimdan.
03538. bumo xor neçik başıy
03539. ax karçex kibik kışın,
03540. da altın tişçeklariy
03541. korguzat ki bart malıy?
03542. men kladim birdan alma
03543. yaxşı kuş da kutulma,
03544. no ayttı: éanım maya!..
03545. a şıytangamo saya?
03546. men kladim, bola Kırında,
03547. alma posag kanlasız;
03548. tek resim bundi anda:
03549. kız berilmit xuppasız.
03550. yo, yetti uj kartayma
03551. abaylı baxurluxta,
03552. vaxt ustanda kabunma
03553. da tapma kanla Troxta.

- 03554. 44. yolguşmagı kaynar adamın suvuxba.**
03555. suvux adam: nega, dostum, açırğanas?
03556. toxtan, da buzma kanıynı
03557. bil: ne artıx kaynarlanas,
03558. tek kısxartas inlarıynı.
03559. kaynar adam: özuy eşak kibik teli.
03560. a deraşa oxuys maya,
03561. kolam, terkak kaldır meni,
03562. gem ornatırmın başıya!..
03563. suvux adam: kaldır bu boş sozlariyni!
03564. meni, bir ten, sen korxutmas,
03565. jenla igit kunlariyni,
03566. ne tasetsey son tabalmas.
03567. kaynar adam: ax, sen eşak anuz sozleys?!
03568. koram, tatma kolumnu kleys;
03569. tek klamim men miyuslanma,
03570. gem son başlarsın ilama!..
03571. kaynar adam: tuydum men kop uslu sozlar
03572. ki alçaganba sozlama
03573. andan tozma geç karuvlar,
03574. bir ten usnu ne tasetma.
- 03575. 45. aziş etilgan Yuditka.**
03576. yaxşı tuvul xasta bolma,
03577. gem dunyaga koşsuz tuvma,
03578. tek anuz bart xorraş bundan:
03579. korxma gar for alçagandan.
03580. adam kuruyt sızlavlardan,
03581. gar bir korxadır alardan.
03582. sibbaları: çıban da bit
03583. moro bizda bir Yudit.
- 03584. 46. aziş etilgan N.**
03585. bitun yernın yemişların
03586. issi yelçik begovratadır,
03587. uçat, urat da yonların,
03588. yoxtur tiri ki koraladır.
03589. tek bardır ganuz dunyada
03590. bir yel, kaysı orun tabat
03591. telilarnin başlarında,
03592. kayda gorga, deyin kalat,
- 03593. 47. kıstavçularğa**
03594. koturuldu aziş tenri,
03595. toraetma raşalarını,
03596. ki kop kıngır sağışları
03597. kurşap tutadlar alarnı.
03598. siz tuymıysız da kormiysiz,
03599. toختهysız tınç öktamlikta;
03600. bar xor, yuvuz işlariyiz
03601. biluvlular biyik kokta.
03602. sizga, kuçlulari yernın,
03603. uşar edi taşlamasxa
03604. toraların miskinlarnin
03605. da kunlarnı kıstamasxa.
03606. biylar, men işandım ki siz
03607. rast da uslu toraçılar;
03608. tek tuvarga uşadıyız,
03609. alar kibik siz telilar.
03610. çaxladıyız konularni
03611. borçlu etma toralarda;
03612. yarlılarını, miskinlarni
03613. siz tuttuyuz beklıklarda.
03614. buley özu siz tutarsiz
03615. neçik yaprax teraklardan:
03616. buley özu siz da olarsiz
03617. neçik sonar kul ölumdan,
03618. ey tenrisi öksuzlarınin
03619. teyzla, yalın raşaların :

03620. sen kalkanı miskinlərin.
 03621. bolğun biyiba dünyanın!
 03622. **48. kim bolalgeyt...**
 03623. kim bolalgeyt yaş kunlarda
 03624. baylap tutma gar vaxt özün,
 03625. da ürəkni klaklarında
 03626. biyandiralmaska koşun?
 03627. eger bolseyt bu ax borkum,
 03628. kutxaruvçu éanni uvdan
 03629. men, işanam, yetkeyt kuçum,
 03630. kaçma tuştu biyançlardan.
 03631. yo, suvutmas éannın klagin,
 03632. neginça ol tolu kuçtan,
 03633. neçik kormas yolun yelnin
 03634. da yetalmas yulduz koktan.
 03635. tek ne işlar adam klagiba,
 03636. kaçan bolmast bu berilgan?
 03637. unutmasın: anar tenriba
 03638. barı belgilangan!..
 03639. **49. katın da kız**
 03640. katın: kim sozlasın, da sen tıyl,
 03641. astran, korguzma koşuynu!
 03642. bolseydiy gonumda bir il.
 03643. tanımageydiy öşuynu!
 03644. kız: tilim, kerti, kop kısıxarax
 03645. neçik senda, boş katınçex!
 03646. vale gonum kop bazıxrax...
 03647. ol bilmit nebu tayaçex...
 03648. katın: korxseydım men
 tayaçextan,
 03649. bolgeyt gonum moro edi;
 03650. erim betar şıytançextan,
 03651. tunagun ölturma kladi!..
 03652. kız: tuydum neça for atamdan
 03653. ki er korxat xor katından;

03654. eriy betar şıytanlardan,
 03655. a sen irax tuvul andan...
III.
1.
 03656. otuz eki karandaş, bir birga biz
 yoldaş,
 03657. tuş eki yergada olturabiz yuvda.
 03658. (tişlar).
 2.
 03659. karangıda eki yolçox,
 03660. kaydan agat miyus suvçox;
 03661. beş kırxınlar utruladlar
 03662. da yerga kuçba urdular.
 03663. (burun)
3.
 03664. dünya yadagan, şıdaba
 kaplangan,
 03665. kuyaşçex yaradı, şıda kayrıldı,
 03666. (keça).
4.
 03667. bir ayaçex da bir başçex,
 03668. terk tabulat da taspolat.
 03669. (gırbus).
5.
 03670. butun dünyanı kiyydirat,
 03671. öşu yalangaç buvralat.
 03672. (ina)
6.
 03673. bir eşik altı teşik.
 03674. (baş)
7.
 03675. çipçix tuvul uçadır;
 03676. at tuvul tartadır.
 03677. bagat kokka anın uçu,
 03678. ne biyikrak artıx kuçu.
 03679. (yeltiyirman)

IV.

03680. 1. suvsey axçanı unuturs uyatnı.
 03681. 2. bolmast axça kaçan boş baxça.
 03682. 3. éanı ananın tolgunu suvlarnın.
 03683. 4. „teva, boynuy kınır! ” , „ne menda tuż? ”.
 03684. 5. tili taşnı yarat.
 03685. 6. usluda kozlari manlayda.
 03686. 7. Galve başnı almast buzlamast.
 03687. 8. iy sen anı aruv suvga da ber ayagyba yolga!
 03688. 9. nega ilı suvga barma,
 03689. kaçan kirarmin dostçama ?

V.

03690. **1. eki tirlik.**
 03691. tużuvçudan.
 03692. şatır çırax yanadır kiçi içkirimda,
 03693. yeldan ot kozgaladır da iyilat yanga;
 03694. benim da sağışım kayneyt üragimda,
 03695. açma klageyt sırnın da gem berma éanga.
 03696. yarlı aklımnın çogaraxlarından
 03697. for tuvul bitaret: „ ne bu bart tirlik? ”
 03698. yengil okrom uçma sağışba barında,
 03699. resim bart barına, tek kormit telilik,
 03700. kim tintalir barın, da inlarnı sanar?
 03701. ömur tiyirmanlar kozgeydırlar barın,
 03702. vaxt biyiklik gem enkaymak sunar,

03703. iyat şatırlığın da taberat barın,
 03704. çeşma tirlik tuvumçuknu yox us,
 03705. neçik adam anlar kuçun bu tevanın?
 03706. izla da tint bir ten xanlaş bolus;
 03707. ne edi bolur: başlarm yazışımını...
 03708. aytuvçular:
 03709. Azarya dada altımış yaşında,
 03710. Xanna tota anın katını kırx beş yaşında.
 03711. Zina, kızları egirmi yaşında,
 03712. Milka, kart kız otuz beş kırx yaşında,
 03713. Simxa baxur otuz yaşında,
 03714. Yosef, karandaşı Zinanın egirmi beş yaşında,
 03715. Mişa, ulan on eki yaşında.
 03716. burungu korum.
 03717. unlu tuvul içkiri son yandan şulxan da olturuş, yandan toşak da kolovrot.
 03718. içkirida aruv, on yandan bitiklik. şulxan üstuna çırax.
 03719. Xanna: (öradogon ipni) kart uje sen, dostçam, kart, no men neça kunba agarax sendan, (sağış etip) da, tirildik da buruldux biz seninba az tuvul: okrom ki men dunyada, a sen bunda: no ne işlayik?
 03720. bundi üluşumuż (buradogon terkarak kupçekni) kerak tugatma, işni terkarak, (başleyt irlama) :
 03721. igit kunlar terk kaçtılar,
 03722. ne bolundu kuçum benim?
 03723. meni da suvaredilar igitlar,
 03724. tuvul for buraredim başların,
 03725. son suklandım Azaryama ,

03726. da ot yandı ürəgimda:
03727. sözlər yetməst avazbama
03728. ne aşırıdım tirligimda.
03729. uzax tuvul men...
03730. (yançılət eşikka da kirat Azarya)
03731. Azarya: no to ne işleys?
03732. Xanna: işləym, da irləym...
03733. Azarya: yaxşı ki sen bolalas irlama. (bitrax açuvba) ex, sen! tuvarçex indalğan katiñçex...
03734. Xanna: (yanga) uje ne esc boldu... (avazba) no yomaxla ne bart kim bu seni, Azar yulu, açırğandırdı?
03735. Azarya: kişida, men tuvul yaman, okrom xor ki sen bolalmıs aytma tuvduçoguya ki bitrax korxutxey uvlun, barıba alçadı.
03736. Xanna: tfu, tfu! tenrim biyim! ne men tuyam?! buley bildim da ki ne da bolur. muftxa tuvul bitun kun bigun sıçançex kaxtı kozumda... anuz igitlar aytadlar ki yoxtur jadıñ cubstviya aj kimda da yuvuxlardan neçik mait bolma nindi da mikre, to fordan bolat zmartvenasi marganizmanın (biyikrak arazba) da, da...
03737. Azarya: (bermit anar sözləmə) ale sen oltursey yalan altı tilim üsnu, to bermas tugatma da nemetni.
03738. Xanna: ayt, ayt, kim saya bermit? men buley okrom... nuj, aytas alçadı. xayif...
03739. Azarya: (olturdu toşak üstuna) da, vaxtlar! kertini aytılar uslular: „usu adamnın yarıtat yužların”. gale to koram ki uvulçoğu tuvduguynun tentak aytat ol maya bigun: „nəga bu, Azarya dada, kerak pesaxda macca? Kaçan esc aytat maccanı bişiriredlar kuyaş usnu, da tužda yogedi alarda, a gale aytat kongres östü biyik, da karıkatura da unlurax neçik edi”. ol sözlə da alarba nu?...
03740. Xanna: (silkti başıba da koztundu) neçik, suvarim, alarba sözlər? tolu başları uslu sözlərdən. ot, koras, aytat: migres da konfitura ot sözlə da!
03741. Azarya: ex, kart sen, ale teli moro etik, işanas ki bu sözləni men anlamım? bu anlat ki alar uje uslu dünya, da konturnı... konturnı, to bu andi adam, kimda akıl agat başı aşıra anleys? ale sorseydım alardan uzunu „maşşemexanı“, to biri da bilmageyt. aşxan vaxtlarda, to bundi sözlər üçün şişkeyt tabanları, buj kufur sözlər! (yamanlıxba) tfu! yazıx! (koturdu konların üstka) boşatxın, aziz tenri, bundi telilarga da bar ulusuya. (tarttı kaşları aşıra, da öptü konların).
03742. Xanna: tabu yaratuvçuğa ki biznin ulançexlar tuvul bundılar. (ileyt) kop yaşlar toktum, vale tenri eşitti.
03743. Azarya: da, tenri da alarga boluşat, ol okrom bitrax Yosefim!.. ale nemet bizdən yazıx ketkan. Üvrattik kopma bolaldıx... for tuvul aytım Yosefka ki saklavçu avzun da tilin yuluydır tarlıxtan éanın. (yançılət eşikka da kirat Simxa).
03744. Simxa: şalom alexem, sıyılı Karaylar! (başurat da çeşat borkun).
03745. Azarya da Xanna: şalom alexem, Simulu, barux gabba!
03746. Simxa: yevarexxaadonay!

03747. Azarya: yazıxka kirmageydiy, Simulu, çeşmaseydiy da borkuynu.
03748. Xanna: (kısət inlariba da, açuvba bağınat eri üsnu) .
03749. Simxa: o, bu nemet tuvul toranı oxurbız,
03750. Azarya: no, to ne bolas?
03751. Simxa: ot, birar bitrax, tabu koduya! klageydim kenaşlanma koduyba (kıngır bağınat Xanna usnu)
03752. Azarya: nu, nu! bartmo ne da yangını?
03753. Xanna: o, bizda yangı kartlıx gem yer üçün gem biçanliklar üçün, eki avruvlu orunları Karayların. bunun üçün sozlamasalar da çeypamasalar, to moro başsız üruydlar barları.
03754. Azarya: no, no yaxşı. bar, bar özuya! bu tuvul sizğa tiyişli. (Xanna çıxtı)
03755. Simxa: kleym sorma koduydan, Azarya dada, neçik işlarbiz yerlarba (Azarya tarttı çerayın da saldı koluba) bilas koduy özuy ki birda bart kop yer, a ekinçida...
03756. Azarya: (bermit sozlama) a ekinçida, a üçunçuda, a dortunçuda, yareyt sanama uçsuz. Nemet bolmast!
03757. Simxa: to neçik da ne işlama? a kimda yox nemet?
03758. Azarya: kimda yox nemet, anar yox neni da yox kayda işlamaya, da keraksiz muftxa tasetma vaxtnı da savluxnu.
03759. Simxa: to bumo bolur rast da yaxşı?
03760. Azarya: tuy, Simulu, yazat torada ki: „ rastlar meraslarlar yerni“...
03761. Simxa: aga aga... buley... to kim bu rastlar?
03762. Azarya: rastlar, to bu biz, kartı Karaylar, kart übiylar, anleys? gm... butekli kuç biz koydux ketarmaya surma bar „Yişnilarni“, a gale kaytar kavoduyuzga barın. yo, bu bolmast. izlayiz özuyuzga (bitrax sağış etip) bilas ne, Simulu? kleys yer? konşumda Semuelda bart gepsi yer. bar da saban sur! kop sozlama, a son bağınırız, okrom yuklama!
03763. Simxa: yo, Azarya dada, eger buley, to bolsun buley. gale izlarbiz rastlarını, a son barırız kerakli yolba (kiyat borkun), bol koduy sav! (çigat) .
03764. Azarya: (üruyt da yamanlıxba, sozleyt) buj kerak barma uturu toraga da utru dunyaga. alarga igitlarga berma yer, (kulat) az bu barı alışımr barıba, başlanır yangı tirlik da bolmax. yo, yaramıt, ne vaxtı ki biz, kartı Karaylar, ganuz tirilar, bu bolmast! barım konşuma Semuelga, korxam ki yabuşsalar anar, to iyar alarnı maya (kiyat üst upragın da izleyt tayaçegın) kerak barımızga surtma burunların bu tartış igitlarnin, biz je alarga beribiz oy beribiz! (yançat tayaxba yerga) alar anuz bilimdlar ki: kimnin kop yeri anın iti tişlari (çıxtı içkiridan).
03765. (kaplav tuştı).
03766. ekinçi korum.
03767. (ol özü içkiri şulxan da olturuş, yandan imşax olturuş. şulxannın yanından kiplagan palcalar. yandan kuşgu da çırax. çuvra aruv, kirat Zina)
03768. Zina: (çeşinat, tagat upragın, bağınat kuşgu, tużatat çaçlarım)

- kerak bitrax aruvlatma, a to kim da kelir da bolur uyat. bizda terk: for korsalar ki aruv tuvul, to aytrilar da:
03769. ,, o, bu kız nekas, ne andan?! “ anuz, tenri korugey. kelir bu kart kız neçik ol Milka, to bolur xor sof. ol bundi aruvnica, da popascetma anın tilina to ogogo, okrom vot yuvug uje kırx yaşına da bolalmıt kimni da tutma. (yuvudu palcalarga) a men tutundum suvarima gadirlama tandaga bir nersaçek. kerak işlama da (olturat da, alat ax kelan da tigat anın üstuna. yançıladlar eşikka) ax bermastlar nemet işlama da (avazrax) kolam, kolam (kirat Milka).
03770. Zina: ay yanla men koduynu sagındım.
03771. Milka: şalom alexem, korkluçam benim, bu mo cedlar yox yuvda ?
03772. Zina: yo, yoxtur, papa barça bu yerlar üçün üruyt, a mama bardı kudagıyına,
03773. Milka: aga... to koduy yalgız?!
03774. Zina: (astrey ketanni) da, yalgız (ökurdu)
03775. Milka: nemet, tenri berir, çıgars erga, to bolusız ekovlan. siznin tirligiyiz anuz alında. (bagınat yanlarga) vot molodec taşçuk: aruv da yaxşı barında. ot kimga esce mazzal bolur
03776. Zina: maya anuz erta erga barma da sozlama da bunun üçün tiymit!
03777. Milka: da (silktibaşıba) kaçan esce men da buley sozlaredim, telilik. nu ale ne aşxan bu kaçxan. (yançıladlar eşikka).
03778. Zina: yareyt, kolam! (kirat Simxa, çeşat borkun da yuvuz başurat).
03779. Simxa: şalom alexem kavoduyuzga!
03780. Zina da Milka: şalom, şalom kavoduya da
03781. Zina: oltur koduy!
03782. Simxa: (kingır bagındı Milka üstuna) ot bolseyt krupnik, to yomaxlageydım yangı massavotçox.
03783. Zina: (birdan Milkaba açtılar avuzların) bolsa içarbiz, a gale tınlarbiz. Yomaxlayız terkrak ne anda yangını.
03784. Simxa: (kulmuşleyt) nu yaxşı. kelat Peterburktan İcxak uzun burunba (turat da, üruyt içkiri aşıra).
03785. Milka: (sekirdi da kas çaptı) o anuz xatançex! mazzal tov! kimga esce bolur berna.
03786. Simxa: (yanga, kultkuba) bu da kart kanlada xatançex başında.
03787. Milka: (moro tuyup) ne, ne bu koduy anuz yomaxleys?
03788. Simxa: (terk) a nemet, bu men aytam ki gar neşama kleyt aşama.
03789. Milka: (biyandi) nu da, buley barı yaratxan. nu ale men barım. (şatırlıxba) kaldırım bunda eki igit çipçıxlarnı. boluyuz savlar da şatırlar! (çıxtı)
03790. Simxa da Zina: bar koduy savluxba
03791. Simxa: da yabun yavluxba, (silkti ayagıba) oltur on ilçex, to kelir xatançex.
03792. Zina: keraksiz kişidan da kulma da çeypama, vaxt kaldırma bu kartı mingagnı. yazıx!

03793. Simxa: tınleym da başuram. (başurat, üruyt da irleyt).
03794. xot, korklucam da suvarim,
03795. senimo men koram?
03796. aldeydırlarmo koźlarım,
03797. gem tuşumda koram?
03798. Zina: o bunu to men da suvam, urat maya da bunu, Simulu.
03799. Simxa: (korguzat üragina) bolsa senda, Zinoçka, bunda tukumpakum, to terk üranis, (yançilat da kirat ulan Mişa).
03800. Mişa: şalom alexem bugün biź talmidlar işleybiź veçor, astrı kolabiź koduyuznu kelma.
03801. Simxa: o go go... veçorga ki barmasxa! da anuz karayskiga! aj bu mo yareyt? veçorga barma yaxşırax neçik kensaga. dakuy koduyuzga kelibiź.
03802. Zina: da, da, kelibiz; a sekirmek bolur?
03803. Mişa: da, bart kop karayski yangı nersaçeklar, korguzubiź, a son sekirmek.
03804. Simxa: (ornattı boynuna barmagina) a, kuldunlar da krupnik bolur?
03805. Mişa: bilmim, bu neçik agaraxlar işlasalar, boluyuz savlar! (çıxtı).
03806. Zina: saya okrom krupnik, ol içkiçi.
03807. Simxa: ex Zinoçka! zemerda da yazgan: „içiyiź, içiyiź suvar dostlar, bolur siźda yarix koźlar, to kerak ove içma, krupnikta xot kerak battırma bar kaygıların (üruyt),
03808. Zina: nu kerak tugatma terkrak işni da gadirlanma (olturat da tigat) .
03809. Simxa: da... barı yaxşı, okrom ki yox biźda vot öz arada suvarlik, anlamım ne üçun bu Karay Karaynı battırgeyt kaşux suvda?! (yançiltı da kirdi karandaşı Zinanın Yosef).
03810. Yosef: şalom! (berat kolum Simxaga) ne tuyulat?
03811. Simxa: o... baxur kııda olturat (avazrax) Osa, ot sen ayt maya, ne üçun biźdan buley az, da bolalmıbiź yaxşı bolma öz arada neçik bolabiź ekinçilarba?
03812. Yosef: ex, Simxa, benim da çanımnı avruyt, da kop men da sağış etam bunun usnu, maya korunat ki bu telilik sartın klamidlar anlama ki ne on kuç gem on baş, to tuvul bir.
03813. Simxa: ,da işanas ki bu xastalıxka, yox ongalmax?
03814. Yosef: (sağış etip) ongalmax to bart, no kerak yaxşı rofe kerakki bu savuxturuvcu açxey koźlarımızni toraga: anda kop us bart, vot bunun üçun da bart., bolma uslu öz koźlariyda da suv dostuynu özüynu kibik“ da kop, kop tiri soźlar,
03815. Simxa: to sen aytas ki yarlıgaşımız torada?
03816. Yosef: tora savuxturmax, kerak okrom savuxturuvcu, kerak rofe,
03817. Simxa: a kerak izlama rofe, xastalıx ulgayat, xayif zamannı. vaxt kayırılma boş tirlikten da ürumaktan karangıda, vaxt açma
03818. koźlarnı biź, Yosef. igitlar, da biźdan tozadlar boluşlux karandaşlarımız, da biźnin aziź borçumuz tapma anı! nu, Yosef iştan!
03819. Yosef: da, Simxa, da... terkrak iştan! gem son klasak da işlama

- ne da bolmastmo keç? Kerak okrom tirlik, (ornattı Şulxan aşıra da tağıp başın ürüytda sağış etat),
03820. Zina: tenri boluşxey! muftxa tuvul aytadlar: „ürsey otu yanar, tukursey sonar“, kerak vaxtında başlama ürma, a anda ne tenri berir,
03821. Simxa da Yosef: iştan! vaxt keldi. klanat tirilma keraksiz yuklama. vaxt oyatma yukleydogonlarnı da boluşma alarga, adonay immanu, barabız, Zina!
03822. (iştıradlar çıxma kiyinadogon irleydlar).
03823. yamgurley agızdırsın
03824. anlamax usxa,
03825. gaşğaxası balkıtsın
03826. onça ulusxa, amen.
03827. (biri birina) barabız! bardıx! (çıxtılar).
03828. (kaplav tuştı).
03829. 2. dostu yuvnun.
03830. aytuvçular,
03831. Yaakov otuz beş yaşında,
03832. Mana anın katını, yegirmi yaşında,
03833. Xanna suvarçasi Yaakovnun yegirmi eki yaşında
03834. Yosef dostu Yaakovnun, otuz eki yaşında.
03835. Tamar kart kız, kırx beş yaşında,
03836. Sara karvaş, otuz beş yaşında.
03837. Simxa ulançex, segiz yaşında.
03838. burungu korum.
03839. Mana: (kirat terk içkiri) yo, yo, yo!.. men klam, klam, klam, klam!.. ne sen yabuşas?! Keldiy xaveriya bunda orun saya.
- (korguzat Yosefka, kaysı arttan kirdi eşikka, ki olturgey olturuşxa.) iysey işka konlarını men korguzum basaganı! (sağış etip) buley da kelsa Yakovum, to açuvlanır benim üsnu.
03840. Yosef: men ertadan... (yanga) kerak açma yazıçexların erinin... (turat da kleyt öpma kolun Mananın) men ertadan!.. Mana üzat kolun da aytat yanga:
03841. Mana: korxat mendan!
03842. Yosef: men ertadan... (Mana bağınat barıba ekinçi yanga.)
03843. Yosef; (yanga) klamit bağınma da başlarm ekinçidan, (turat orta içkirida, çozat konların da, başleyt irlama:)
03844. kaşlarıydan, seni kordum,
03845. çaçlarıydan fordan suvdum,
03846. yox bagarax, açam saya
03847. kel yuvuxrax. tek aytma eriya,
03848. Mana: anlamım, ne saya boldu?! a tursunu nemet özuna! korklurak erimdan. (kayırlat Yosefka) ne sen kleys? ayt fordan!
03849. Yosef: (kabat) konlarından da çogat) fordan yengil atma tuvul aytma. (turdu) bilas, suvarım, oltur bunda da sozlarbiz, (olturadlar) bir koltxam bart alnıyda: unut sen eriyini! korxma! ol benim xaverim, men anı astrı yaxşı tanıym; talaşmast!
03850. Mana: (yanga) ot uyatsız... tek ne işlars! ale kerti ol astrı korklu çerayından...
03851. Yosef: (turdu, terk ürüytda yarım avazba irleyt) nedan bunda başlama? (irleyt),
03852. bir baxur suvdu kızını,

03853. moro men anı...
03854. tabalmadı orun éanı,
03855. kop buzuldu kanı...
03856. Mana: ne, ne? axtı kanı?
03857. Yosef: yo! men suvam kınışçexnı, (kelip yuvuxrax) a andan artıx seni, seni!.. (öbat) konların; Mana üzət konların) .
03858. (kirat eri Mananın, Yaakov) .
03859. Yaakov: a sen şıçan kaydan? başsız çıgars bundan! (kaçat katınına) a sen Mana uyalmıs da ... bunda ...
03860. Yosef: (kabat Yaakovnu, kuçat da kayrat yanga) a, Yaakov!.. bilas! (Yaakov açuvlanat) toz, açuvlanma! bart esiyda neçik tanıştırdıy meni Xannacexba? a? ot aléadıx anda!.. sen je ayttıy ki ol senin kanley?! ax yaxşı kızgınaçex ol Xanxannaçex!
03861. Yaakov: sen maya burma miylarnı da aytandırma tişlarnı! neni keldiy bera?!
03862. Yosef: toz je, ot nindi kaynar adam!.. ale tuy! ol ayttı ki seni astrı suvat; no men anı tanıym ertarak sendan...
03863. Yaakov: men soram sendan: kaysı şıytan keltirdi seni benim katınıma?
03864. Yosef: a, bumo senin katınıy? to men aytım Xannaga, a to ol sağış etat ki sen baxur!..
03865. Yaakov. (kısət avzun Yosefnin) ş... ş... toxtan... kışırma! neni aytı? toxtan... (aylanat artxa) a, sen, suvarım bunda?! men işandıım ki sen çıxtıy...
03866. Mana: da, men bunda, da astrı...
03867. Yosef: (bermit tugatma) men aytım koduya...
03868. Yaakov: (kısət anı yanga da yarım avazba) toxtan! oy saya nemet işlamam (Managa) çıx bundan... bizda neça soz özarada sozlama...
03869. Mana: (kısət inlariba da turat çıxma) astrı korklu, yox neni aytma... (çıxtı) ;
03870. Yaakov: (neça for astrı içkiri aşarı) nu, bilmadım ki sen bundı şereç
03871. Yosef: a sen pereç!..
03872. Yaakov: (açuvlandı) koralmim bundı maşxıtı!..
03873. Yosef: (korguzat barmagıba) Xanna korguzur eşiklarnı!..
03874. Yaakov: (unlu yamanlıxba) ax sen eşak, ganuz sozlars?!
03875. Yosef: (yuvuxlanat eşikka da korguzat koluba) nu for tuvul meni izlars! barın yomaxlarm suvarçay a
03876. Yaakov: (sekirat ornatma Yosefni) ax sen menaggen! (Yosef kaçtı).
03877. Yaakov: (sağış etip) nu dost! ayttı özü ki nemet kişiga da aytmast, a gale... no, ale kerak bunu barın tuzlatma... barır sıçan.
03878. da barın yomaxlar Xannaga yo... yo... kerak kaçma terkrak Xannaçexka da aytma ki bir da sözuna inanmagey... ol maya inanır terkrak neçik anar. (kiyinat da irleyt)
03879. neça forlar aytxan maya:
03880. inanma dostuya!
03881. sen kerakli bolsey tabar,
03882. a keraksız— çugur kazar.
03883. (izleyt şulxanda da çıgarat kınışçex) kerak aşama bir xannaçex, tfu... şema Yisrael... kleym aşama kınışçexnı, a

- sagınam Xannaçexni (alat avzuna) to kaçam... kaçam... (çığat),
03884. Ekinçi korum
03885. Mana: (olturat kiçi şulxan artını) nindi men mazzalsız! bar dostçalarım çıxtılar erga da boladlar moro dunya, a benim Yaakovçugum üruyt... üruyt... barça tabat sibbalar da keraklar, okom ki uyda olturmasxa! (açı avazba) nu goralı karayski katannın... ol kulaçleyt oramların. a sen sakla muyuşlarni... no, tenaştirma da yaramıt anı Yosefba! bunun yuźlari da barıba özgarak... (yançıladlar eşikka) ax, uje kim eşçe barat... kolam, kolam! (eşikta korunat Yosef).
03886. Yosef: yareyt kirma?
03887. Mana: yareyt...
03888. Yosef: (bagınat yanlarga, kirat, a, arttan kiçi yaş ulançex kaçat da astranat şulxan tubuna) butun kun... butun kun... ölaezdım kaygıdan... (öbat konların) bilas Maneçka... yanla bilindim ki menda bart unlu kuç buyurma tiri tuvul nersalarga kozgalma (Mana açtı kozların da bagınat),
03889. Mana: men bunar inanmım.
03890. Yosef: kop dunya bunar inanmıt, tek bu kerti... a kleys, bu şulxan koturulur.
03891. (buyurat) şulxan kotur bir yanıynı, (koturat) kotur ekinçini (koturat).
03892. Mana: ay, keraksiz, men astrı korxam bundan!
03893. Yosef: (kaptı konlarından Mananın) suvarım, men barın bolalam işlama, (açılat eşik, kim, Yaakov).
03894. (Yosef da Mana soskanadlar).
03895. Yaakov: (yamanlıxba) buley bildim da, burungu forda sındırgalamadım suvaklarini. to ol işanat ki buley keraklı da!
03896. Mana: yo... yo... ol nemet, ale şulxan kozgalat,
03897. Yaakov: siznin başıyızda teli bolat! (Yosef usnu) bu şıytan kayda kalat, anda barı kozgalat, (kulatlar bartarı),
03898. Yosef: ol inanmıs?! oltur bunda! (olturadlar şulxan artını yancıladlar eşikka).
03899. Yaakov: kolabız... kolabız... (kirat Xanna),
03900. Xanna: keça yaxşı koduyuzga!
03901. Yaakov: (sekirat da yandan Yosefka) keça yaxşı!..
03902. Mana: a meni erim klamit tanıştırma koduyba, to men özüm
03903. (berat kolun) men katını Yaakovnun!..
03904. Xanna: koduy kulas? no, keşke kulma...
03905. Yosef: buley bildim da ki bolur kaşı...
03906. Yaakov: tıyl... tıyl... tişla tiliyni...
03907. Mana: (Xannay a) eger inanmıs, bilin koduy gazzanda,
03908. Xanna: vay... vay... Yaakov! sen ma tuvul baxur? sen benim!..
03909. Mana: ol benim, da kolam koduynu yabuşmasxa, anar!
03910. Xanna: ol benim!..
03911. Mana: yo... yo... benim (tartadlar Yaakovnu eksi da yandan).

03912. Yosef: tozuyuz!.. neni toralaşası?.. barına bart refua! sorarbiż şulxandan!..
03913. Xanna: koduy telirdiy, to bu korgużmit ki biż da telilar!..
03914. Yosef: yo, yo, biż, barımız uslular, olturuyuz terkarak şulxan artını (olturguzat barların şulxan artını) koyuyuz konlarını da iymayiz avazni (sorat şulxandan) kimnin eri Yaakov?
03915. Xanna: (kayırat konların da) yo, yo! tuvul buley sorarız!
03916. Yosef: vay, barıba buzduy maya!.. (yançıladlar eşikka).
03917. Yaakov: kimni anda eltat şıytan, tutadogon kulagından? kolabız! (kirat kart kız) .
03918. Tamar: keça yaxşı, suvarlarım, tenri sizni algışlagey
03919. bartarı: keça yaxşı... keça yaxşı...
03920. Tamar: nebu işleysiz koduyuz?
03921. Yosef: mazzalını izleybiż!..
03922. Yaakov: da tınçlıxni çanga indeybiż!..
03923. Yosef: (yanga) izleybiż mazzalını, şıytan iydi mappalanı.
03924. Tamar: (Yosefka) ne, ne koduy aytas?
03925. Yosef: a, klaredim aytma ki koduy astrı unlu bagatırka: korxmıs üruma keçaba!..
03926. Tamar: anuz yogedi nersa ki men andan soskangeym... men tuvul bundi... (başleyt koturulma, şulxan) oy vay maya keldi... bu mo maya korundu... şema Yisrael... şulxan sekirat (yana koturulat) oy, oy ne men koram!..
03927. Yosef: bu mo bilmis koduy ki bundi caddık neçik men bilat sınçılama?!
03928. Tamar: ne bu bart... ne bu bart?..
03929. Yaakov: oltur koduy bera da koluynu buley (korgużat) .
03930. Tamar: a nemet mo bolmast ?
03931. Yosef: (yanga) şıytan seni almast...
03932. Xanna: men bolalmım çıdama. terkarak başlayız: indama...
03933. Tamar: oy tenrim ne bu bolur bundan?
03934. Mana: (sekirat ornundan) ay, men kaçam bundan; kim eşçe tişladi ayagımdan!..
03935. Xanna: (yanga) ax. aşaseyt ol barçey ni! katılma yat xatançexni... (yançılata eşikka da terk kirat Sara) .
03936. Sara: (kirat, sibirtki kolunda; yengleri koturgan) nindi vıplis tutat bunda Simxaçexni: anası yançtı basaganı
03937. Yaakov: ne!.. kayda ? kimni?.. nu ne aytıs?
03938. Sara: nuj kirdi Yosefba bu tartış!..
03939. Mana: barıba alçadı karveşçegim!..
03940. Sara: kaytarıyız balaçexni, kolam, gem sibirtkiba algışlarm.
03941. (koturat sibirtkini).
03942. Yaakov: nu, bar Sara bundan (sekirat), ay tişladi ayagımdan...
03943. Tamar: ax. bunda bart xışşıvluxlar... koram barı azaşxanlar... kerak kaçma aylanmaxsız, a to kalıs son sayansız!.. (kaçat) (barı sekiratlar da izleydlar şulxan tubunu).
03944. Yaakov: (tamaşalıxba da soskanip) a!.. ne bunda?!

03945. Yosef: (tartat Yaakovnu yanga) tıyl... çıxsə bala andan, kutulurlar barı fordan... (çıgarat balanı kulagından, kaysı sorat çıgıp).
03946. Simxa: neni tartas koduy kulagımdan?
03947. Yaakov: ay, kaçıyız terkrak bundan (barı kaçadlar. Sara bağınat artxa eşikka da tanıyt Simxaçexnı. kaytat da başleyt) .
03948. Sara: ag, sen itnin suratı ... bu sen? bu sen... moro it bunda kirdiy da, barın soskandirdiy (kaptı anı kolundan).
03949. Yaakov: Sarenka... nu olteкли! aytma alarga ki bu işi anın, işansınlar ki bu sozu éannın...
03950. Sara; uyat bolgeyt bunu aytma, tuvul ne inanma bunar; bar geçlikka dostnu inandırma... ex, siz alçaganlar! (çıgardı balanı da bardı).
03951. Yaakov: bilas Yosef ? astrı unlu ayttı. men özüm bunar inanıredim, a gale yetti. koram ki geçlik ,
03952. Yosef; işanmadım ki bundi telilar siz, indanadogon üvratkanlar...
03953. (yançilat da kirat Mana) .
03954. Mana: ne siz işladiyız?! barı bardılar talaşa...
03955. Yaakov: (yanga Yosefka) bolsun barı aramızda... inan maya, men, Xannanı berim saya...
03956. Yosef: da, bu biz kladik koduynu da Xannanı soskandirma, to bunun üçun işladik da.
03957. Mana: (biyançba) to bu barı edi kultku?
03958. Yaakov da Yosef: da... da... okrom bununba.
03959. Mana: nu, to. dakuy, Yaakovçugum ki sen antıynı buzmıs da maya kertisin,
03960. Yosef: da, ol astrı kerti (yanga) moro atamnın iti... (kulat) .
03961. Yaakov: (kısət upragın Yosefnin da korguzat barmagıba ki tıylgey) men, astrı rast adam, da kingırlıxnı çıdayalmım. (yanga) okom şerecni xaverimni anlayalmım.
03962. Yosef: (kelat da öbuşat Yaakovba) nu, to bazlıx... kayda toxteydir suvarlık, to tıgalmas burunçoxnu kirsey içka moro ilik (kirat alar arasını; alar kısadlar yandan) , kısadlar moro yunçoxnu...
03963. Mana kaçat eşik artını.
03964. Yaakov: (korguza Yosefka barmagıba) koram , kladiy sen yeldatma, kapma mendan katınımını. ujemo klamis tirilma? men tuşurgeydim başıynı!
03965. Yosef: men baxurçox, maya yareyt, a sen unlu yazıx kıldıy; Xanna ileyt, seni kargeyt, nega anı sen katıldıy?..
03966. Yaakov: koram ki yazıxlı boldum; da sen da bolmıs yazıxsız;
03967. bar yuvumdan, suvar dostum, aytam bunu xor sağışsız.
03968. Yaakov da Yosef: bizni tınlayız bar dostlar: katinçexlar yavı kožnun. eger izleysiz tınçlıxlar, terk suruyuz dostun yuvnun. dostxa inanmayız yuvnu, saklayız öz katinçexnı, suvarsiz öz muyuşçoknu aşarsız tınç kınışçexnı...
03969. 3. kerti yal.
03970. aytuvçular:

03971. Simxa xoça bežargan, enli yaşında,
03972. Tamar, katını anın, kırx yaşında.
03973. Yosef, uvlı, egirmi yaşında,
03974. Xanna, dostçası Simxanın, enli eki yaşında.
03975. Lida, kızı Simxanın, on segiz yaşında.
03976. Gavriel, yumuşçusu kenesanın altımış beş yaşında.
03977. Sara, kart kız, kırx beş yaşında.
03978. Rafael, agarax işçi, enli yaşında.
03979. işçılar. malax.
03980. burungu korum.
03981. (korklu içkiri. bağılı savutlar, biyik kuşgu çıraxbalar da olturuşlar).
03982. Simxa: (kirat içkiri çeşinat) ax, beždilar maya bu işçılar! açi çanıma! tfu, bundi tuvarını kož kormagey! akılsız, anlamaxsız; kerti ki tursunu dunyanın, a buley to tuvar! barıba tuvarlar! (olturat şulxan artına) a, bildi tenri ki bermadi alarga akılda xoçalıx! ogo, kirgeydlar bu tonguzlar baş usnu, a buley to korxadlar... bugün da aytım birga ki kop sozlaşa, to yançarm tişların da salım oramga, ux, korxadlar alar mendan?.. titreydlar!
03983. (kirat katını) .
03984. Tamar: a, sen mo, yarığım? tuydum ki kim esc kirdi. işandım ki Lidoçka. (öbat erin manlayına da olturdu) .
03985. Simxa: nu, ne tuyulat yuvda? barımo tınç?
03986. Tamar: barı, tabu tenriğa, yaxşı.
03987. Simxa: aytma: tabu tenriğa: ayt: tabu axçay a! bu mo işanas ki bolmaseyt malıy, to bolgeyt bu sıyıy? koram ne bart inanuvçularda: boşlux yuvunda, da birça erkında.
03988. Tamar: nu, Simulu, yaramıt buley sozlama; barı ne bizda tenrinin erkında.
03989. Simxa: ex, koram ki ketmadiy sen da irax karayski katınçexlardan. kayda malnı koratlar, anar başuradlar! a bilas? bugün klaseydim salma neça yuz frolu, korgeydi tamaşa işlar
03990. Tamar: yetti saya sozlama; yazıxka kiras. senin atey edi uslurax sendan da yaxşı çanlı da butun tirligin aşırđı miskinlikta.
03991. Simxa: bunun üçun edi da klençi, ki çanı edi yaxşı. a yaxşı çanba axça iştırmaz.
03992. Tamar: gar for senda axça esiyda.
03993. Simxa: (yamanlıxba) anla ki axça barı! tuvulmo axça üçun başuradlar bizğa? kim burungu adam şagarda? kimda bart bundi atlar, arabalar da barı moro bizda? benim ulanlarıma kelmast çıdama miskinlikni da avurluxnu neçik çıdadım men.
03994. Tamar: vat avzuy aşıra, simulu, nemetba maxtanalmas.
03995. Simxa: maxtanalmas bununba neyox, a bununba ne bart kerak unlulanma! akılumba barın boldurdum da öz işimba. olturseydım da kolseydım tenrini, to gale da tirilgeydim tutunlu yuvçogunda atamnın da yarıx kunnu kormageydim. anla bunu Tamarko, ki bolmasa malıy, boluşmast tenriy .
03996. Tamar: (turat çıxma) yox ne tınlama sozlariyni. özuy tuzsuzlanas, a kerti soz üçun

- açuvlanas. tenri korugey bundi sağıstan ulançexlarını (eşikta) a... ber sen maya egirmi frolu! eki for edi kelgan şammaş, koladogon borçnu. korklu tuvul.
03997. Simxa: nindi borçnu?
03998. Tamar: nuz kensaga! işıradlar barlarından birar bitrax. bundan bolur, miskinlarga da.
03999. Simxa: egirmi frolu?.. miskinlarga?.. kensaga?.. ne bu anlanat?! kimga keraklı, barsın da, ,ıştırsın özuna yuvlar içına.
04000. Tamar: barıba alçadı! men özüm yazdım da aytım ki beribiz egirmi frolu.
04001. Simxa: muftxa yazdıy. mendan kolseydlar, fordan surgeydim... miskinlar... erinçaklar... barsınlar işka! bu mo bir iş alarga kaldı kargama barın?
04002. Tamar: bundilarni moro sen nu terkarak ber da kerak iyma! uyat bolur, kelsalar ekinçi for.
04003. Simxa: bermam da kolma! men da gar frologa yuz teşişek kunga.
04004. Tamar: nu, keraksiz. unutma, Simulu, ki bart, rast toraçı. (korguzat üstka koluba da çıgat içkiridan) .
04005. Simxa: bart toraçı baxsın kimga açı! gm... (sağış etip) başla okrom berma! kop bart koluvçular; aj bilseydlar ki men imşax canlı da suvam berma, to eşigim da yabulmageyt. koluvçulardan; (bagınat sagatlar usnu) o... beş sagat... kerak barma, bu tuvarlarını iyma yuvga. (kleyt barma, son aylanat artxarı da aytat) a, oltekli. sagatçex artıx kınınsalar, nemet alarga bolmast, yaxşırax aşarlar da tatlırax yuklarlar. (üruyt içkirida, son olturat imşax olturuşxa, yandırat tutunnu da başleyt) da, inanalım özuma ki men, Simxa, yaş kunlarımnda çıdadım for tuvul açlıxını. men... bundi başba da bundi miylarba! kayda benim başım edi ol fornu? buj kerak edi bitun afta kunlux etma beş frologa... bugün karavaşlarga okrom toleym on for artıx. barı neçik esc dünyada teli kondargan.
04006. (eşikta terk kirat uclu Yosef) .
04007. Yosef: (biyik avazba) tata, biz anda kınınalabız, a... koduy...
04008. Simxa: (yamanlıxba) kışırma, bil kayda tabulas! tuvul dostuyba sozleys!
04009. Yosef: yaxşı, yaxşı. okrom kerak terkarak... berma...
04010. Simxa: kuşırma saya aytam!!
04011. Yosef: (tınç avazba) anda at neçik toptu çoraga karnına, to yattı tiri tuvul bitun sagat.
04012. Simxa: nu, tugansa da bir, to no anda bolur?
04013. Yosef: keldi savuxturuvcu, bagındı da, aytat ki kerak eltma anı sagarga.
04014. Simxa: alsın inlari üsnu da eltsin!
04015. Yosef: kerak anar beş frolu.
04016. Simxa: eki kun işleyt da beş Frolu? yox, na eki frolu da ayt ki bu işi üçun, a işlasa iraxrax, barı bolur tolagan.
04017. Yosef: ol sozlayalmit.
04018. Simxa: korsa axçanı, başlar sozlama da bar özuya da işlayız ne kleysiz! (Yosef kaçtı). barın maya kerak çıdama! ki ol anda at başlı kirdi atxa, bunda da men borçlu. kormiyt ki benim atlarım alçeydlar semizlikten. aj

- bir atım üçün bergeydlar bundi at başlı kunlarını yuznu.
04019. (kirat Tamar).
04020. Tamar: nu ne sen olturas yuvda? (yanga) ot éanı kprak taştan.
04021. Simxa: a ne kleys ki sekirgeym alnyda?
04022. Tamar: tolu azbar dunya!
04023. Simxa: a ne alar maya?
04024. Tamar: çix da ayt ne da alarga!
04025. Simxa: keldi vaxtı, bir ten ölar; boluşmasa frolu sozlar.
04026. Tamar: (kıstı inlariba) bundi adamga atma manlayga!
04027. Simxa: Tamulu! bar savluxba işiya da berma erk tiliya!
04028. Tamar: (çıgat) tfu, tfu! tenri maya boşatxey! (çıxtı) .
04029. Simxa: (olturat da sagış etat) suvat kop sozlama katınçegim. gar for soskandırat tenriba, xastalıxba, miskinlikba. aşxan da ilni neçik saldım basagadan bir miskinni, kaysı koturdu avazın benim üsnu, son neçik teştım başın bir teli çoramnın? son neçik taşladım üruma kensaga da yo berma miskinlarga da ganuz neça bundi işlar üçün kop ol talaştı meni da korxuttu. tek men kuçup konlarını tozmadım bu yalrı, kaysın ol sozladi maya, a işimba da usumba iştırdım da arttırdım mal özuna da arttılar dostlar menda; unlutanışlıgım, barında tanıydılar meni. uvlum da teli tuvul. bitrax maya uşeyt, no kızım, Lindoçka... bitrax... a suvam anı, astrı suvam... no nemet, anın tirligin men kondarım. kumuş da altın tuzatadlar barın.
04030. (yançıladlar eşikka da Simxa aytat) kolam!
04031. Xanna: (kirat) bazlıx suvar dostuma!
04032. Simxa: ey, Xanna, yaxşı ki sen unutmıs meni!
04033. Xanna: kim bundi bagalı dostnu unuttur? seni yarım biylik tanıyt da maxteyt. ne biz uturu saya? kiçi kurtçoxlar!
04034. Simxa: bilas, Xanulu, suvam seni ki sen uslu katın. senin sozuy bart esimda: kimda xoçalıx ol agalıx.
04035. Xanna: da, da, Simulu okrom buley. vot men... nu ne?! bit şişlagan... kim meni tanıyt? a seni ?.. o o seni... aj kim maya kunulamit ki men üruym bera?
04036. (yançılrat da terk kirat kıızı Simxanın).
04037. Lida: o! totinka! ne bolas koduy? (kelat da öbat atasın) bilas, koduy, atulu, meni buley tarttı terkrak yuvga kaytma, moro tuyadogon ki bunda ne esc bolunat! ax, tenri korugey ne bu boldu çoraba?
04038. Simxa: sal bunu, koçugum, başıydan; bir eşakba azrax bolur azbarımda. çix oramga okrom, to fordan egirmi bundi tabulur.
04039. Lida: kerti, atulu, tek xayıf adamnı, ol je bundi özü adam moro biz. anda da bart éan. ol ölsa, to kalır miskin katını da beş ulançex.
04040. Simxa: bart kaygım benim alar üçün. jenlama gar kulnu xayıf savluxnu.
04041. Xanna: kerti, kerti, benim sen kugurçunum.
04042. Lida: (yanga) a özü tunagun koldu mendan froluçok. (avazba) a bizga bolseyt buley?
04043. Xanna: a işanas kim da jenlageyt? oy, ne men aytam?

- yo, yo! tenri korugey! ne sen sozley Lidoçka?!
04044. Simxa: a yetti sozlama bu boş soznu, xayif tilni miyuslama. (tukurdu yanga) ot, bilas, Xanulu, tap sen yaxşı xatançex benim Lidoçkama !
04045. Lida: maya anuz erta erga barma. bu mo buley beždim koduyuzga? (kelat da öbat atasın, son barat yanga) .
04046. Simxa: sen, Xanulu, bilas ki bir şatırlığım da biyançım bu ol. (korgužat barmagıba Lida usnu) . bitun hoçalıgımni kaytargeydim anın uçun.
04047. Xanna: o, anar yuznu fordan tabars. aj aç okrom avzuynu! tek, kertini aytıp, barı korxat yuvuydan. tuydum, aytadlar igitlar: xoçası Simxada üragi axçada. açuvlanma bu teli sozum uçun.
04048. Simxa: tukurma bu bar aytmaxlar usnu! men bilam ki axça bu barı... a klageydim astrı korma erin kızımın.
04049. Lida: men koram ki mendan bar igitlar kaçadlar, kişi da klamit sozlama da.
04050. Xanna: teliçek frolu yukleyt — frolu sozleyt...
04051. (kirat Yosef, uvlı Simxanın).
04052. Yosef: Lidka, nindi anda şıytan üruyt terzalar tubunu da izleyt seni?
04053. (Simxa da Xanna açtılar avuzların. Lida kızırardı da soskandi).
04054. Simxa: ne, ne?
04055. Lida: gar for bu Yužuk tapat maya ne da nek men senin uçun nemet aytımın?! (yamanlıxba) artıx urla axça da birtuk yuvdan da elt suvarçay a (Lida, kaçtı).
04056. Yosef: ax, sen şıçan! (artından kaçtı içkiridan).
04057. Simxa: (sekirdi ornundan da, terzaga bağınat) : anlamım ne bu bolunat!
04058. Xanna: ox, Simulu, gar tiriga bart yol özga... kerak kaçma yuvga. bol sav!..
04059. (Simxa tuymıt da kormit, Xanna çıxtı).
04060. Simxa: (uzax sağış etat da üruyt içkirida, son turat da başleyt:) a ga... muft tuvul fordan buley başladı kaxma üragimda. (yançıladlar) nu, kir... neni şıytanı yançılas... (kirat Gavriel, yumuşçu kensanın [şammaş]).
04061. Gavriel: (başurat neça for da tural eşik katnı) kop bazlıx unlu gevirga, biyimižga!
04062. Simxa: (yamanlıxba) nindi vıplıs ürutat şammaşnı bunda?
04063. Gavriel: klamadim kirma koduya, tek buyurdular. nayburun bunda (izleyt kağıtlarda) bart yazgan suvar koduynun katınçegiydan, sıylı da abaylı Tamardan, egirmi frolu miskinlar uçun
04064. Simxa: nindi miskinlar? ne alardan maya? a senmo bilas sanama bundı axçanı?..
04065. Gavriel: (tınç oxuytiraxrax) son abaylı uvluy koduynun berdi miskin ulanlarga...
04066. Simxa: ne berdi? kaçan berdi
04067. Gavriel: (oxuytiraxrax) son buyurgan maya sorma, neçik bolur bu axçaba, kaysı bergan uçmaxlı koduynun atay a, yuvratma koduynu.
04068. Simxa: bil bunu, teli adam, ki ne aşxan. bu unutxan. bar borçlarını kaytarma kerak bolur

- gondan çıxma (barat, açat eşikni da aytat) kolam seni yuvumnu kaldırma. bar bundan!
04069. Gavriel: bilas, karandaş, bitun tirligimni aşırdım, kormadım bundi çeya yuzlunu.
04070. Simxa: terkrak çıx bundan!
04071. Gavriel: unlurax sıyıy bolmagey ulanlarıydan! bart rast toraçi da toleyt gar adamga yalın işinin. kısıvçu kolun yarlıdan ketmast kayğıdan! (çıxtı).
04072. Simxa: bar, bar! sizga başla berma bežarsiz tirligima! (şammaş Gavriel çıxtı, Simxa yamanlıxba sozleyt) ax klençilar!.. sagındı bunu, ne edi enli il artxarı... borç... atam... benim uçun... bilas: enli frolu edi alğan, unlu axça... yarlılandılar bundan. atam aldı... to barsınlar anar ol dunyaga da ketarsınlar!.. men kişidan da kolmadım... (sagış etat) oy, avur maya... avur... kan yançat bar yanlardan... (uçat olturuş üstuna) xor... xor... xor... Yosef.. katınım... Lida... ox başım burulat... fu... (korguzat, eşikka, kayda kişi da yox) oy vay boldu! ne bu işçi keldi katınıba da ulançexlarba... çıx bundan!.. ne kleys?.. kim iydi seni bera? bar!.. bar bundan!... suv maya beriyiz!.. Tamar... Yosef... xor... suv... suv... men ölam... yo, yo!.. xor... kayda açxıç andan?.. axça... a keraksiz... keraksiz... keraksiz... klam nemet... nemet...
04073. (kaplav tuşat).
04074. ekinçi korum.
04075. (bu özü içkiri. barında aruv da, korklu. imşax olturuşlar. kirat Tamar)
04076. Tamar: (izleyt) kayda bu ulançexlar? ne vaxtı kunnun alar barça buraladlar yat miyuşlar. (sagış etip) çıyırılı tirligim... kertini ol kunnu ayttı tuvduğum ki bu tuvul ulançexlar, a ilançexlar... (koztunat) o... xo... xo! bart kerti toraçi: ayttım for tuvul bunu, nindi işlar andi tolavlar... nu kaçma! Gale Simxam da neçik xasta yatat, to andi yaman ki tenri korugey... o... yoy. avur tirligim (çıgat).
04077. (kirat terk Lida, çeşinat) .
04078. Lida: nu, bugün to bolur mamadan maya. bitun kun üruym. nu, ne men işlayım? men anı suvam da bolalmım tirilma andan başxa! (kabat) barmagin avzuna da bağınat yoxmo kim yuvda). nu nemet gale atam xasta, yox kimga astrı talaşma. (üruyt içkirida) a beždi maya barı! üruym kart sayanlarda moro klençi. bolalmıdılar tikma maya yangı uprax. alım da... (yançilat da terk kirat Yosef).
04079. Yosef: Lidka, ujemo şıytan keltirdi seni yuvga? neni üruys bitun kun?
04080. Lida: a sen ertadan keldiy?
04081. Yosef: tuvul senin keragiy maya, men tuvul kız.
04082. Lida: men da tuvul kız. da yabuşma maya!
04083. Yosef: (açtı kožların da bağınat) aga gm... nu, nu, yaxşı. ayttım, ki burars başıynı!
04084. Lida: (kaçat Yosefka da öbat anı) Osa! açuvlanma! (ileyt) men bolalmım tirilma yuvda. aytma tataga da mamaga men anı suvam da bir ten kıçxırsayız da, men kaçarm yuvdan.

04085. Yosef: (silktibaşıba): nu kaç uje terkrak. oy saya! (yanga) maya kalır artıx, da bolur tınçrax!
04086. Lida: men bunu işlarm! okrom... (korxat aytma).
04087. Yosef: ne okrom?
04088. Lida: okrom kerak bitrax axça.
04089. Yosef: kopma j saya kerak?
04090. Lida: beş yuż frolu.
04091. Yosef: ogogo!.. fordan xoçalanıs, bermam butekli.
04092. Lida: (yamanlıxba) bermas?! nu, yaxşı... yaxşı! sen artıx mendan urladıy da gale da urleys, da ol da men tıyılam.
04093. Yosef: tıyıl! a to berim başıya.
04094. Lida: aşxan da kunnu aldıy egirmi frolu da araba biçan sattıy.
04095. Yosef: men berdim bunu katınına bu kulnun, kaysın öltürdü biznin at.
04096. Lida: bilam, bilam nindi katınga berdiy.
04097. Yosef: buley sozlasey, barıba bermam nemet!
04098. Lida: men kolarm tatadan.
04099. Yosef: barıba kleys ölturma anı! buley da ol xasta astrı.
04100. Lida: kerak barma bağınma anı (çıxtı).
04101. Yosef: (tınç avazba) nu Lidka, to Lidka. anar nemet ol taşça. ale maya neçik işlama? (üruyt içkirida) korklu şıçan bu taşçuk! xayıf ki tuvul Karayka. barça tartat meni ki xaçlanma (yançıladlar) kolabız!
04102. (kirat Xanna),
04103. Xanna: keç yaxşı koduya, Yosefko, ne bolalsız ?
04104. Yosef: ol birar bitrax.
04105. Xanna: ne bolat suvar tatey?
04106. Yosef: nemet, xasta yatat, tabu tenriga.
04107. Xanna: (kıstı başıba da silkti inlarıba) ax, tenri ongaltxey anı!
04108. Yosef: keşke bilas, koduy tota, buley kirdik borçxa bar yanlarda ki uyat çıxma oramga da.
04109. Xanna: inanam, suvarım. bitun il xasta yatat yuvda, bu tuvul kultkuçoklar.
04110. Yosef: xayıf astrı mamanı bitun kun da keça yox tınçlığı (kirat maması Tamar).
04111. Tamar: (Yosefka) tabu tenriga! ujemo tabulduy? (Xannaga) ne bolas Xanulu?
04112. Xanna: ot sav esan sorgeys!
04113. Yosef: ne bolat tata?
04114. Tamar: yaxşı uvulçox? bitun kun koźların da korguźmit atasına, a ol barça işanat ki uvulçoxu işleyt ne da faydalını.
04115. Xanna: a neçik kipligi Simulunun?
04116. Tamar: anuz xor, ale kop yaxşırax neçik edi.
04117. Xanna: tabu tenriga (konların koturdu).
04118. Tamar: (Yosefko) bar atay a men bolalmanın üruma, yadadım. (Yosef çıxtı) ex, kudagıyko! yaxşı aytıxan: tenri açuvundan kaçars öz malıydan!
04119. Xanna: bilas, Tamulu, bağınam men senin üsnu da kelat esima ki malba eksitmas kaygını. altın aşıra da agadlar yaşlar.
04120. Tamar: (ileyt) ne bu maldan da altından, kaçan yox tınç sagatım. (yuvuzrax avazba) a kertini aytma, to altından da kaldı okrom boş orun. avur!

- avur!.. bilas, Xanulu xor astrı tuyam özümnu. korungeys, terk kutulum sizdan ol dünyaga.
04121. Xanna: (ileyt) toxtan sozlama da korx yazıxtan! ulançexları bart!
04122. Tamar: ax, kerak kaçma: anda kaldırdım erimda savuxturuvçunu. oltur sen bunda bitrax, men terk kaytım. (Tamar çıxtı).
04123. Xanna: (sozleyt özü özuna) barı kunuleydlar alarga, barı sozleydlar, çeypeydlar, a alar ileydlar artıx bizdan. ayttı for tuvul Simxa ki bart anda nindi altın üzugu, to kaytarır maya, vale koram ki kaçtılar bar altınçexlar. (yançilat da kirax Sara).
04124. Sara: (kirdi) keça yaxşı bumo kişi da yox?
04125. Xanna: a kim koduya kerakli?
04126. Sara: barı, okrom tuvul koduy!
04127. Xanna: ne buley açuvlanas, kudagıyko?! korungeys burnuydan tişlamadım!
04128. Sara: korungeys burnum buley da kulaçxa kısıxarax seninkidan.
04129. Xanna: açuvlanma, oltur!
04130. Sara: (olturat) kayda j xoça bežarganlar? bultırdan tožam borçnu alardan da barça kaytarmıdılar.
04131. Xanna: nu, koras! maya borçlu Simxa altın üzük da bermit.
04132. Sara: men bermadım alarga üzükler, a axça aruv, eki yuž frolu: kaptı uvulçox da kožların da korguzımit!
04133. Xanna: ex Sarulu turguz bunun usnu xaççex! yox nematları. toleyt tenri Simxaga işına kora. kişini da adam ornuna sanamadı, miskinni unuttu,
- kensadan kıstı kolun, a gale klageyt ta berma da yox.
04134. Sara: bursun okrom maya men başın da sındırım, kanlı osmaklarını iştırdım da kaytardım anar, işanadogon ki bitrax artıx kaytarır neçik aldı, a gale...
04135. Xanna: biyanalmit éan malga... kaçan barat geginnomga.
04136. Sara: a ne oldu alarba?
04137. Xanna: (silkti koluba) a... tiymit sozlama da! ol özü xasta, katını kıynalğan da savluxsuz, borç biyikrak baştan, a bu tartışlar buradlar başların. nuj tuymadıymo: Yosef korungeys xaçlanır, a Lidka yuvdan eksilir... da, da! men bilam.
04138. Sara: ax, tenri korugey! buj kerak! buj kerak!
04139. Xanna: men bundı ulançexlarını fordan asxeydım.
04140. Sara: az buley barı maxtadlar bu Yosefni da Lidanı.
04141. Xanna: şıytan alarnı bildi ki buley bolur! korungeys edlar dünya moro dünya.
04142. Sara: éanları alarnın to bundı özü edi da: okrom ki axçaçex... ol bu axçaçex... barının bekleyt avuzların (kirat Lida).
04143. Lida: bilmadım da ki bunda kim da bart (kayırdı yanga).
04144. Xanna: nemet, Lidoçka, işlamabiz koduya xornu.
04145. Sara: men okrom kleym ketarma öz osmaklarımını.
04146. Lida:, a kim koduydan aldı alarnı?
04147. Sara: Yosef karandaşy!
04148. Lida: (kıstı inlariba) bilmim neba ol kaytarır.

04149. Sara: yox keragim bilma. men barım toraga (başleyt ilama) bart tanıxlar, bilmadım ki siz bundi dunya! urular, urular, artıx nemet! sizdan kişi da kormadi osmaknı (kleyt çıxma da utruleyt Tamarnı).
04150. Tamar: ne bart Sarulu? (Lida kaçtı yuvdan).
04151. Sara: nemet, urular, artıx nemet! keşke sizga da bolgey buley ingil neçik maya barım da barında kıçxırım ki siz bundılar. (çıxtı ilamaxba).
04152. Tamar: ne bu bart? anuz boldu ne esc. ox tenrim, biyim! terkrak meni tenri ölturseyt, to bilgeydim ki suvat meni. buj temir ürak kerak ki bolgey! (olturat da kaygılı yuzlarba) koztunat. (kirat terk Yosef).
04153. Yosef: mama, bilas koduy, Lidka urladı unlusu altın sagatlarını da kaçtı.
04154. Tamar: oy, xor maya, xor! nemet anlamım da tuymım. çıgariyız meni bundan! (Yosef da Xanna aladlar konlarından da çıgaradlar).
04155. (kiradlar içkiri altı adam işçılar, bir agarax. Rafael başleyt sozlama).
04156. Rafael: nej bu kişi da yox! soskandılar. neçik kınama bizni miskin işçilarnı to edi kimga, a gale tolama yoxtur, biz alarga korguzubiz!
04157. burungu işçi: maya altı yangıy üçün tiyişli da bir da osmak bermadlar.
04158. ekinçi işçi: a men moro teli tozam dort yangıy da işandım ki bunun üçün berirlar artıx.
04159. üçünçü işçi: men salseydım kebitni ertadan to tugangeydlar açlıxtan, sakladım barın moro it. a gale korklu yalım. kebitni bekladlar da meni da surdular.
04160. dortünçü işçi: a men jenlanam ki satmadım ekşi da atların karenlarga. bolgeyt neça osmagım! A gale ne atamnı ölturdu at da nemet bermidlar, da maya da yox nemet. ot besla da gale katınnı da ulancexlarnı.
04161. beşinçi işçi: ne bunda kop sozlama? bilasiz, karandaşlar, ne? barabiz kebitka, sindiribiz eşikni, da al kim neni klasa!
04162. burungu , ekinçi da üçünçü işçi: yo! tiyimit! son ayırlar ki biz karaxçılar. (kirat Yosef).
04163. Yosef: ne bu bart? ne bu iştırıldiyız bera?
04164. Rafael: koduya biluvlu ki bizga, tolamagan. biz dunya miskin, da şemindan barının (korguzat alar usnu) aytam ki biz artıx tozmabiz!
04165. Yosef: bilasiz, suvarlarım, ki atam xasta, a mama yanla öldü açi buley da canıma, a siz izleysiz. Korxmayız! bolur tolagan. tozuyuz anuz bir eki afta.
04166. işçılar: (öz arada) a!.. agalıçka öldü! yaxşı uçmax canına! bir rast adam edi, kaysından tuydux çebar soz da kaysı for tuvul beriredi bizga axça da un moedga, ot xayif! ot xayif! (Yosef ileyt).
04167. Rafael: bilasiz ne, karandaşlar?, yaramıt bundi vaxtta kisma dunyanı. yazıx! bu nemet ki übiy bizni indaret tuvarba! korguzayik ki biz rastrax andan. korsun gale kim tuvar da kim yo!
04168. burungu , ekinçi da üçünçü işçi: kertini aytas! yaramıt! tozarbiz;

- biž tuvul bundi katxan éanlilar moro übiy.
04169. beşinçi işçi: anın üçün to men çıxmageydım da bundan, ale übiyça aziž katın edi... Yosef, moje kerak boluşma sizga neba da?
04170. Yosef: (korguzat koluba) anda atam; soruyuz!
04171. Rafael: barsın ol şıytanlarga! anı korma da klamabiž.
04172. Yosef: nu, to barabız,
04173. beşinçi işçi (çıgadogon): ax, ölseyt yaxşırax bu bazıx karınlı! xayif maya übiyçanı. gale to taspolur barı. (çıxtılar) .
04174. (bitrax tožup, çıgat Simxa, xasta, ötkurat da sožleyt kiçi avazba).
04175. Simxa: (olturdu) avur!.. avur... da kaydan bu tozuldu maya bu. bar karanyalar? korungeys nemet bundini işlamadım.. (ötkurat) k xa xa... oy, tenrim, bançik çançat içimda... Tamar öldü... ne men gale işlarm? (sağış etat) nu, ol öldü! alej bu tartış Lidka! buley suvaredim anı. bir şatırlıg éanımın edi ol. kesildi üragim, kesildi... bar dostlarını da yuvuxlarını fordan şıytan aldı. korguzmidlar kožların da. (kirat Yosef).
04176. Yosef: ne anda işlama işçilarba? bermidlar tınçlıxını.
04177. Simxa: ax, suvarim, buley da tınçlıx yox.
04178. Yosef: kınıadıy koduy alarnı moro tuvarını, to gale izleydlar da.
04179. Simxa: nu, bart anda neça osmak, ber alarga!
04180. Yosef: nemet anda yox! ne edi to çıxtı.
04181. Simxa: senmo alcadıy? keyre ol bolundu?
04182. Yosef: kim berdi ol ketardi.
04183. Simxa: maya kişi da bermadi. da bu vaxtxa dera men kişidan da kolmadım.
04184. Yosef: bilas koduy ne? atulu! Açuvlanma koduy menim üsnu, ne maya gale işlama yuvda? işka çınıxmadım, melaxanı bilmim, tirilma yox nedan men kleym çıxma yuvdan.
04185. Simxa: burgeys başıynı!
04186. Yosef: (avazrax) maya uyat koduy üçün, da bolalmım çıxma oramga da.
04187. Simxa: (yanga) kaytat yalım başıma: men da uyalıredim atam üçün, kerti, edi ol yaxşı adam, barı anı suvaredilar, ale yarlı edi, yarlı, barıba klençi. men da anı taşladı kartlıxka kaytat yalım başıma... kaytat...
04188. Yosef: men artıx bolalmın! algışla koduy meni! men taptım özuma yaxşı yoldaş da anınba ketabiž bu şagardan, tenri boluşsa, unutmam koduynu da.
04189. Simxa: kimni taptıy kimni?
04190. Yosef: (koxadogon da bağınadogon yanga) ol kerti özga dından, vale yaxşı adam.
04191. Simxa: (koturuldu da klaret berma tayaxba, vale kuçu yox. olturdu): bar kožumdan. ax, burgeys sen başıynı, çeya yužlu!
04192. Yosef: koduy je özuy aytty ki bolmasa malıy . boluşmast tenriy . men bunu tutam esimda da alıştıram mal üçün dinimni bol, koduy sav! (çıgat) .
04193. Simxa: burgeys başıynı da kormageys yaxşiy nı!.. (ileyt) ax, kim berseydir maya terkrak

- ölma forda işanmadım ki bundi bolur tirligim. bundi kebit, yuvlar, baxçalar, axça, tuvar da kop kop, anuz ne... kayda bu barı? bumo tuş edi! ne bu bart anlamım. ne bu bart? oy, neçik tar maya oy, neçik burulat başım (iyilat şulxan usnu).
04194. (kirat malaçex da başleyt).
04195. malax; (çebar da korklu avazba) Simxa indalğan yazıxlı kişi! meni iydi saya yaratuvçusu bitun dunyanın, ol toxtavçu biyik koklarda da koruvçu bar keçinmakların adamnın. sen yaşlığıydan da beraga deyin yazıxlı bolduy. unuttuy tenrini, sıylamadiy toravçularni, zulumladiy miskinlarni, bermadiy cedaka, tolamadiy yalın işçinin, da ne betar bundan ediy öktamba! rast toraçi iyadir saya kerti yal (malax çıxtı)
04196. (Simxa koturuldu da soskandi, kişi da yox).
04197. Simxa: ne bu bart? moro kim sozladi bu bar sozlarni maya da kişi da yox. oy, ne boldu maya? vay! (iyildi kirat malax).
04198. malax: yoldaşiy öldü, suvar kızını üzüp ettiler yuvdan, uvluy xaçlandı da taşladı şertin atalarının. malıy ki iştirdiy kınğırılıxba bardı yatlırga, kop kargışlar koturuladlar senin üsnu toraçısına yernin. vale ol unlu şevagatlı biy. zexutu üçun atalarının da katınıynın ölturmit seni, vale miskinlikta da sıysız tugatirsın kunlariyni... (malax çıxtı, Simxa koturdu koźların, kişi da, yox. kirat şammaş Gavriel).
04199. Gavriel: iydilar meni moro şammaşını, bağınma neçik koduy bolas, xasta da yalgız kalğan.
04200. Simxa: (ileydogon): ax, tenri seni algışlagey, suvarım. işandım ki ölärm da kişi da kormast da.
04201. Gavriel: eger kleys, koduy, bart, orun yuvunda miskinlarnin. ber koduy karuv, men astrı çaxleyım barma işima.
04202. Simxa: xayıfsun, suvarım, kaldırma meni. elt fordan! koralımın bu miyuşlarni. bolalmım kalma bunda artıx.
04203. Gavriel: nej bunda koduyda bart alma özuyba?
04204. Simxa: korungeys yox nemet. bu yastıçex da tayaçex. (alat yastıçexni da tayaxni da turdu, koźtundu, atdı kolundan şammaşını da aylanıp yanlırga, çıgadlar).
04205. Gavriel: a kimnın bu yuvu da bu barı?
04206. Simxa: gale tuvul benim, yalangaç çıxtım yuvundan atamnın da yalangaç kaytam yalangaçlırga.
04207. Gavriel: ex! Simxa dada, bart toraçi da bart erklanuvçu bizninba! (başleydlar yeberma kaplavni).
04208. Simxa: gale inanam ki gar adamga berilat işına kora. nindi işlar andi tolavlar. (çığatlar) .
04209. (tuştu kaplav)
04210. 4. xatan.
04211. aytuvçular:
04212. Yosef, xatan, kırx dort yaşında.
04213. Mana, kanla.
04214. Tatlı tilçek, kart kudagıy.
04215. Altın tişçek, kart kudagıy.
04216. Axtar tota, kart katın.

04217. burungu korum.
04218. unlu tuvul içkiri. ortada stol, anın katnı olturuş, stol üstuna kuşgu da taraçex. yandan yatadlar kağıtlar. iraxrax içkirida turat toşak.
04219. Yosef: (tuż etat kuşgu alnına çaçların da başleyt) kim bolalır aytma ki men korklu tuvul?! (bitrax sağış etip) kerti ki dortunçu başım inlar üstuna, no ganuz tutunat! yo yo yo! da neçik anuz tutunat! (ornatat başı aşıra koluba, turat da üruyt içkirida). da!.. kop kordum da kezdım dünyada. sağış ettim ki kelsam bera bolum burungu biyba, a bunda tolturdular başımını okom jencetmakba sağış ettim: to moje tiygeyt zençetma! kerti ki bundi yaşlarda, neçik benim... a kopma, kerak bagınma... (çıgarat kağıtçex da bagınat; işleyt kuçur çeray). o kırx dort uje tolgan... a men barça saneym ki kırx üç da bundi inlarda to uje tiyat ; a to ildan, ekidan fordan mojno kartayma, ilə son itni kuçupta (bagınat kuzguga) buley yandan kişi da inanmageyt. (yançıladlar eşikka) kolam astrı! (özü kaçat da turat toşak katnı).
04220. Mana: (kirdi) şalom alexem! (uyaldı da bagınat bar yanlarga).
04221. Yosef: Şalom, şalom koduya da, Maneçka!
04222. Mana: bumo kişi da yox?
04223. Yosef: (kelat da, kabat kolundan) senmo biyanmis ki meni koras? kożçugum benim! men korup seni bilmim neçik kuanma.
04224. Mana: ax neçik bunda yaxşı da issi!
04225. Yosef: a maya, Maneçka, uje kaynar da boldu.
04226. Mana: bundi dünyaga, neçik sen, gar for kaynar, anın üçun ki kişiba da ülaşmış öz issiligiya.
04227. Yosef: kerti Maneçka! gale klageydim astrı ülaşma kimba da. anuz kuç da kiplik menda kop... (kleyt kuçba koturma konların, tek içinda çañtı da yużları kınğıraydılar) klasam to...
04228. Mana: ax xa xa! (kaygılı avazba) no yaxşı. maya buley da avur üragimda bilas ne Yosef? irla neni da satırçexnı, senin korklu avazıy...
04229. Yosef: o, yaxşı bunu to meni saya gar vaxtta. (sağış etip) a, bart menda yaxşı içrex; okrom yox esimda neçik anı irleydler; korungeys buley:
04230. biyik koknun yużlarında
04231. inadır yulduzçox;
04232. aley igit üragimda
04233. sonalmiydir otçox.
04234. bolat, koktan yulduz uçat
04235. alıştırırat yolun;
04236. aley çanım da terk kaçat
04237. neni suvdum burun.
04238. kaçan bagat anı kożum,
04239. men kuanam;
04240. ki kop uşeym anar özüm.

04241. kaçan yanam.
04242. ol korkaytmastir koklarni.
04243. avalgı ley yanma,
04244. aley benim üragimni
04245. avurdır tolturma.
04246. ganuz igit kunlarimdan
04247. birni astrı suvdum;
04248. son üzdular anı mendan
04249. áanımba men öldüm...
04250. Yosef: ayt, suvarim, kimga aytayım bunu?
04251. Mana: (koydu konların koźları üstuna da çıxtı; Yosef üruyt içkirida. yançıladlar eşikka)
04252. Yosef: astrı kolam! (keladlar eki kudagıy: tatlı tilçek da Altın tişçek başuradogon)
04253. Tatlı tilçek da Altın tişçek: bazlıx saya, biznin sen kxa, kxa...
04254. (astrı ötkuradlar).
04255. Tatlı tilçek: kxa, kxa... (ötkurat) yox... (olturadlar) ertadanmo bunda biz da edik igitlar?!
04256. Yosef: (yanga) başlanır ilisuv... kerak kiplanma da bitraçex boluşma.
04257. Tatlı t.: ne, ne Yosefko, aytas?
04258. Yosef: nemet... astrı biyanam ki keldiyiz koduyuz; barça yalgız olturam.
04259. Altın t.: a kayda tuvduçoguy?
04260. Yosef: o, burat kayda da miyların igitlarnin.
04261. Tatlı t.: (biyançba) korasma, suvarim , tuvduçoguy uslurax sendan.
04262. igit, a uje başleyt burma başlarnı.
04263. Altın t.: (sibirat sayanıba burnun da kısat inlariba).
04264. Yosef: bilas koduy, Tatlı tilçek, benim buleyda başım burulgan; a başlasam ekinçilarga burma, to fordan ölärm, (kulat).
04265. Tatlı t.: ot, sen uje başlasey soźlama... biz agaraxlar, da ol da sagış etmiybiz ölma.
04266. Altın t.: tfu, tfu... (koturat konların üstka, da soskanip) tenrim, biyim, yaratuvçum...
04267. Yosef: (yanga) kavoduynu, to şıytan da atmast.
04268. Tatlı t.: bilas, ulançığım, yaxşırax tınla ne men saya aytım. tiymit tasetma, vaxtını muftxa okrom bol burun tınlavçu, a son karuv beruvçu.
04269. Yosef: (terk olturdu da tagıp kulaxların tınlanat) o, totenka, akınlı soźnu suvam tuyma! tınlanam, tınlanam.
04270. Tatlı t.: kayda bizga bolma bundi uslularba neçik siz! biz buley da...
04271. Altın t.: (terk aytat) a çıyır seni... kleysma soźlama, to ayt! barça okrom başleys da tugatalmis. neçik tanıym da seni, Tatlı tilçek, sen barça bundi.
04272. Tatlı t.: no yaxşı, yaxşı kudagıyko... üvratma meni soźlama, (yanga aytat açuvba) şıytangamo men anı aldım özumba?.. buley bildim da ki olturur avzum usnu.
04273. Yosef: nu, totenka, uzax toźam başlıgın soźnun.
04274. Tatlı t.: işanasmo, men korxam kimdan? yo! ot tınlan... bart menda bir kızgına (Yosef yuźların kınğırayttı, tek tınlanat) : korxma, korxma.

- anuz tabe etis for tuvul: bart
anda yuv, baxça, eki sıyır, da...
04275. Yosef: (terk sorat) a
savuladlarmo bu sıyırlar?
04276. Tatlı t.: (biyançba) da, da,
savuladlar! tož, anuz tuvul barı.
04277. Altın t.: (astrı açuvlanat, sibirat
upragına burnun silkat
konlarıba, kleyt çıxma, tek yana
da olturat).
04278. Tatlı t.: bart anuz anda yer
tışlam, avalgı vaxtlardan; neçik
men bilam, to bu yerni ol tutat
artix enli ildan...
04279. Yosef: (sorat) to bu kıznın enli
yaşı? o go go!
04280. Tatlı t.: (bermit anar sozlama da
yamanlıxbə aytat) tož okrom!
kız, kız, yaşlı, yaşlı... bart vaxt
anuz, tuyars! tınlan okrom ne
anın bart.
04281. Yosef: (tınç olturat) tınleym,
tınleym...
04282. Tatlı t.: bunun katnı yuvda da
übiyliçek xor tuvul, bart kunlar,
karvaş, da...
04283. Yosef: a karvaşçex igit? ot
bolseyt alınba...
04284. Tatlı t.: ax, nindi sen kaynar
bala! tınlan uçuna dera, bolma
sen...
04285. Altın t.: (açuvba) ot, kumınka,
tuzsuzlanas okrom. bilmiş özü
sozlama, to bergeydiy ekinçiga.
tož, gale men ayttım neça
sozçok.
04286. Tatlı t.: (yamanlıxbə) tuvul
senin keragiy, tıgılışma! tuvul
uvluya keldim! tıx tilini
yaxşırax ekinçi orunga!
04287. Altın t.: a, bar sen peklanın
çuguruna, buj kerak buley
sokkalaşma! (Yosef tınç çıgat)
içkiridan, alar kormayin bunu,
sokkalaşadlar) taptı nindi esce
- enli yaşar mappalanı da tıgat anı
bundi igit balaga... aj menda
bart anın üçün bundi korkluça...
(izleyt Yosefni da korat ki ol
çıxkan) a!.. keyre bu ol kaçtı?
04288. Tatlı t.: bundi Tişçektan menda
kaçxeydım, otoj açtı tamaçegın!
04289. Altın t.: (bitraçex tınçrax)
kudagıyko! ne sen muftxa
çabalanas? da nega bižga
kerakli bu kavga? xatançex da,
koras, kutuldu biždan. barabiz
yaxşırax.
04290. Tatlı t.: bar uje sen... bilimim
keyre. barın buzdu maya, a gale
ot başla da. kotur yaxşırax
sayanıynı!
04291. Altın t.: nemet tas etmasbiž! ale
men, to uje anleym kim üçün
sen sozleys. (silkat barmagıba)
yo, yo, bu to bolmast! bundi
maymunga [malpaga] yoxtur
yol... aj okrom aytsam bu
balaga bir anın yazıçegim, to ol
terkrak assılır, neçik anı alır...
(kleyt çıxma).
04292. Tatlı t.: Tişçeklariyni sana!
tuvul yat yazıçexlarnı! (avazba)
bar bundan!
04293. Altın t.: (çıgadogon) sen da çıx.
bir ten yoxtur kimba sozlama...
(çıxtı) .
04294. Tatlı t.: (bagınadogon yanlarga,
yamanlıxbə) no, tož je sen...
men saya korguzum... bu kerak
buley?.. bu kerak... tili taşnı
yarat... nemet, men anı tabarm!
04295. (çıgadlar. uçu burungu
korumnun).
04296. ekinçi korum.
04297. bu özü içkiri. kirat Yosef, şatır
yužlu çeşinat.
04298. Yosef: ne bu bart ki men buley
yadadım? korungeys nemet
yaxşını işlamadım da yadadım.

- (olturdu) yo, kerti, işladim yaxşıda iş: kelaşindim! (bulunu silkindi) brrr... ne bu bart ki üragim buley yançilat? korxam ki okom barıba kaçmagey içimdan. (kabunat konlarıba kokragından da sağış etip aytat) no gale soz bergan, to tugatkan! menda eki sağış bolmıt. kerti ki avur!.. kan buley sekirat da kıymaçıxlarda da ornatat başxa, son ayaxlarga... da... avur atlamçex tapma katınçex. (yançıladlar eşikka) kolam kirma! (kirat kart katın, kiyingan miskin da, kirli upraxta, salat yanga başkaplavni da başleyt).
04299. Axtar tota: bazlıx, bazlıx da unlu, bazlıx kavoduya, biznin sen xatançex. (başurat) korxaredim kirma, tek taberdim özümnu bu eşikka, (korguzat).
04300. Yosef: unlu bazlıx koduya da; Axtar tota! astrarı biyanam, ki unutmıs koduy bizni.
04301. Axtar tota: (çozdu boynun da burnu) tuydum ki baylandıy bersin tenri yaxşıga!
04302. Yosef: (koydu kolun kokrayi üsnu da biyançba tabe etam astrarı.
04303. Axtar t: men, bilas ulanım, yangı kılıxlı katınçex. suvmim sozlama koż artına. buley edi benim anam, innam, da butun sıylı uruvum: yaxşı uçmax alarga. (koztundu).
04304. Yosef: bu mo barı bu sıylı uruvdan öldular? nek bu koduy sağınas?
04305. Axtar t.: tfu, tfu... (yuvuz avazba) on yanımdan Mixael, son yanımdan Gavriel! vat avzuy aşarı. (yunga açuvlanıp) bargeys sen şıytannın koluna, ot teli baş!
04306. Yosef: ax, totenka, ne koduy açuvlanas, Axtar tota, buzma koduy kanıynı.
04307. Axtar t.: (toxtandı açuvlanma). tuy sen igit kogutçox! tınla sen sozumnu. men uje kart obur, aytsam neni, to buley bolur da.
04308. Yosef: (bitrax koturuldu ornundan) oy, men oburlardan korxam; no ale tınlanam!
04309. Axtar t.: ayt sen maya, kertimo ki kelaşındiy sen bu kaburgasız kızçexba?
04310. Yosef: ki kelaşındim, to bilas koduy ki kerti, tek kaburgaçexların sanama, to unuttum da! kerak bolur sanama!
04311. Axtar t.: (çozup boynun) a berinatmo?
04312. Yosef: a kaydan bu Axtar totaga biluvlu ki anda yetmit kaburgaçex?
04313. Axtar t.: nuş anuz bultır... nuş butun yer bunun üçun sozleyt: ki Manka yazdı nindi anda şıytanga bitişek to atası neçik berdi anar neça for tayaxba, to atası neçik sındı... da, da sındı! to ayt sen maya, bundan sonmo kaldı ol butun?
04314. Yosef: nu tilçek! axtargeyt tiliba bar agaçlarını ormanda.
04315. Axtar t.: (sozleyt iraxrax) maya korungeys ki sen yangıldıy, bu katın tuvul senin üçun. iy sen anı aruv suvga, da ber ayaxba da yolga! (yançıladlar eşikka, Yosef kuçat açma, Axtar tota terk sibirat burnun sayanga).
04316. Yosef: a, Maneçka, benim sen çipçığem! (öbat kolun).
04317. Mana: a, ne bolas koduy, Axtar tota?!

04318. Axtar t.: ot, tabu yaratuvçuga, tirilabiz, to tuydum ki uje baylandıyız! bersin tenri sizga, bar yaxşını! neçik bilindim bunu, ölaezdım biyançimdan. ale neça bu sagat? kerak terkrak yuvga barma! çıxtım bitrax kebitçekka da ornadım bera (kleyt çıxma).
04319. Yosef: toz, koduy totenka! sanarbız! (kelat Managa. kleyt kuçma, Mana berinmit) Maneçka, tota ayttı ki senda tuvul bar kaburgaçexlar, korguz!
04320. Axtar t.: ax bargeys sen!.. kaçam, boluyuz savlar! (terk çıgat).
04321. Yosef: (kelat Managa, kuçat boynundan, Mana baginat anın usnu da nemet anlamıt) soskanma, Maneçka! toy bir ten bolur, neçik ayttım. okom bu kart obur ayttı ki senda tuvul bar kaburgaçexlar bart! xa, xa, xa!
04322. Mana: (soradogon) ne, ne? anlamım
04323. Yosef: no bu kaburgaçexlar no jebralarıy.
04324. Mana: a xa, xa, xa!
04325. Yosef: xa, xa, xa! (eksi da kuladlar).
04326. Yosef: (ilıştırat kolun beli üstuna) o, barı ornunda! bundan son inan da alarga! e gale bolseydım baxurba egirmi yaşar inanmageydım oburlarga! xa, xa, xa!
04327. Mana: (koyat kolun ax başı usnu Yosefnın) bunun üçün siz vaxtsiz agarasız da kartayasız da, tınleydogon bundi zilpalarnı. ax biyangeydım, alseyt birisi dostlarıydan, enli yaşar baxurçox, bundi katinçexnı, neçik bu Axtar tota! er, kuçup konların, yatxeyt, a katını bitun dunyanı axtargeyt (kuladlar).
04328. Yosef: yo, gale barım dostlarıma da ayttım ki artıx bu Axtar totaga, Altın tişçekka da Tatlı tilçekka inanmageylar.
04329. Mana: korxam men ki yana da seni kaysı da totalariydan...
04330. (Yosef kısat avzun koluba da Mana tugatalmit).
04331. Yosef: gale men alarnı barların iyarm aruv suvga da ornatım yolga (korguzat ayagıyba) bilas Maneçka? gale bizga kerakli bolma astrı tınç öz arada suvarlikba da inanam ki tenri da bizga boluşur (kuçuşadlar) ber, çozayıx irçex, kaysı bart kart baxurlarga gale maya da yareyt bunu irlama. (çeşat marınarkasın) baxurlux gonnu Yosef salat (vatat ürägi aşıra) da erba gale sanalat, irlayıx birdan (başleydlar eksi da)
04332. tınlayız kart baxurçoxlar,
04333. buvralmaktan upranganlar:
04334. sizga aytam!
04335. neginça ax çaçlı başta
04336. klak tabuldu bolma Troxta,
04337. korx uyattan!
04338. (kiradlar, bagınadogon artxa da yanlarga üç suda zilpa da irleydlar birdan)
04339. tınlama bar zilpalarnı,
04340. gar bir yuvda çeypamaxnı,
04341. bol kuçlurak!
04342. izlamasey yulduzlarını
04343. da anlasey bu irçexnı,
04344. bazlıx tabars!

04345. alar bıla xuppa almas,
04346. da alardan da kutulmas:
04347. tenşi kerak!
04348. (kaplav tuştu).
04349. son tınçlıxını klasey tapma
04350. da Karayga da dost bolma,
04351. Troxtan kaçars!
04352. **VI. irları özga tuzuvçularının.**
04353. **1. Yosef Lobanos**
04354. eki konşu.
04355. (yomax).
04356. yazgı kunda, baxçaçexta, kuyaş usnu,
04357. eki konşu oltura sozlaştilar
04358. uşarrax bolgeyt ki nindiy iz işka alingeylar,
04359. ançax okrom ne toygunça aşadlar,
04360. a kertisin aytıp, eksi da işka erinçaklar.
04361. başladlar öz arada sozlaşma
04362. tirlik üçün, ne yaxşı, a ne yaman,
04363. da softa dostlux üçün.
04364. „ ne enk yaxşı aytat Moşuk bolgeyt korma,
04365. ki eksimizga dostluxta tirilma,
04366. gar nersada bolma dostxa boluşuvçu,
04367. bir tişlamba dostba ulaşma,
04368. kalkan kibik anar bolma,
04369. da softa baxma koźlarına,
04370. yoxtmo neba dostnu şatırlatma,
04371. da anın mazzalında öz mazzalını tapma.
04372. eger örnakka aramızda bundi dostlux bolseyt,
04373. bolalam yaşırmayın saya aytma
04374. ki vaxt ok kibik çaxtlageyt uçma“,
04375. „ a nej bunda uzax tozma?
04376. İçuk anar buley sozleyt
04377. „ ertadan, Moşulu, çanım benim sızleyt
04378. ki, boladogon bundi yuvux konşuluxta,
04379. bir da kun aramızda aşmıyt tınçlıxta
04380. a ne üçün? tabu eta biyik biyga,
04381. ketarmiybiz ötmakni biri birimizga,
04382. da, kertisin aytıp, uyat:
04383. dostluxka dunyada kerakkeyt çeçaklanma,
04384. a biz bolalabiz okrom itlaşma,
04385. aley ki itta bizdan kulat “.
04386. ki örnakka dunyaga bolma,
04387. çaxtladılar biri birina konların çozma,
04388. da yangı dostlar nu öbuşma, nu kuçuşma,
04389. biyançlarından bilmiydılar kimge tenaştirilma:
04390. „ sen kuyaşım! ” „ sen yulduzum! “
04391. fordan kavga da kunuluk aşıp kettilar...
04392. bunda iştırılmaxka eksinda indadilar:
04393. a neçik biçanliklar üçün soz başlandı,
04394. eksi da bir xelexni alma kladi,
04395. da yangı dostlar aley kabundular
04396. ki biri birinin sakalın üzgaladılar.
04397. bundi dostluxtan dunya tolgan:

04398. bağınıp cânları bir bavba baylangan;
04399. ançax kuru suvak salsey alarga
04400. aylanadlar itlarga.
2. Aleksander Abkoviç
04401. Kına.
04402. (aziź sagınçına abaylı katınımın).
04403. cân ileyt, cân kaltreyt,
04404. yoxtur şavagat;
04405. üragim benim zızleyt,
04406. sagınıp gar sagat,
04407. men boldum akılsız
04408. unlu cân avruvlarda,
04409. Raxelkom öldü vaxtsız,
04410. igit, yaş inlarda.
04411. uçradı meni taslıx,
04412. kaltrattı gufumnu,
04413. cânımdan ketti bazlıx,
04414. astradım dostumnu.
04415. biyançim astraldı
04416. kuançım taspoldu,
04417. suvarim meni saldı.
04418. mazzalım yox boldu.
04419. alnımda benim zerat
04420. abaylı katınımın,
04421. tamaşa işlar berat
04422. kudratı kuçlu biynın.
04423. cânı uçtu kokka,
04424. ganedenda toxtagey!
04425. gufu endi yerga,
04426. topraxta tınçalgey!
- M. P.**
04427. **sagışlar.**
04428. erta turup, yuvdan çıxtım,
04429. beźdi kezma oramlarda,
04430. suv kırıyga deyin keldim
04431. biyik tavnın tabanında...
04432. orun tabalmın kaygıdan
04433. neçik eska alsam bunu,
04434. ne adamnın tirligindan,
04435. kaçan ki yoxt boluşlugu.
04436. kimga aytım sagışımını?
04437. tuvulma bu tolgunlarga,
04438. ne yel suradir alarnı
04439. astrı irax kırıylarga?
04440. bir kertini men kleym aytma:
04441. ki bu ızı ol tirliknin
04442. ekovlanga yengil tartma
04443. dağı yugun tigirmenin,
04444. ol kırıyga, kayda bolat
04445. benim suvar kugurçunum;
04446. özüm koram, neçik barat
04447. unlu, tolgunba biluvum.
04448. tozám, dostçam, saruvuyunu,
04449. ki ol biyanç maya berir:
04450. tozám kun keç ol karuvnu,
04451. kaysı bizni keliştirir.
04452. bargın bargın teyźrak, tolgun,
04453. elt dostçama sagışımını!
04454. kelip anar, sor savlugun,
04455. da ayt, neçik suvam anı!

04456. ol vaxt bilim ki işançım
 04457. tugal boldu ne men tozdum...
 04458. ulu bolur ol biyançım
 04459. ki muft tuvul, seni suvdum.

VII.

Proba prozy uczonec. Ein Muster der gelearten Prosa.

Ribbi Pinaxas Malecki.

04460. neça soz oxuv.çularğa.
 04461. sizğa, sıylı eranlar, tuzuymın bu sozlarımni. anlatmax üçün ol kavvananı, kaysı bıla başladım bu işni, kiçi korumuba ançax unlu anlamagıba.
 04462. siz ol tuvğanlar da öskanlar bu özü kırıda, kaysında tuvdum da östum menda, da içuvçular bu özü suvların tuvmuş yerimiznin; sizğa yat tuvul bu özü sağış, kaysı meni oyattı bu işka.
 04463. beş yuz yıldan artıx neçik biz salınganlar bu kırıyğa, kaysı biznin atalarımızğa yat edi korumuba da keçinmagıba olturuvçularının, ol vaxtta neçik, üzölup, alındılar ol kip kayadan, kayda edi guyası biznin kiçi ummamıznın, anda biznin kaldıx ulusumuz sıyınıredi da taçanıredi korxuvlarından alışınadogon zamannın, da anda astranıredi kılıçından ol kiyyik dunyanın, ol kurşavçular alarını gar taraftan; da ançax antı tenrimiznin atalarımızğa, neçik ayttı ki:
 04464. „ tugalıça tavusmam sizni “, bu antı anın korudu bizni tugal taspolmaxtan.
 04465. ol vaxtlarda Kırıda başlandı unutulma tora sozu, az azgına keldi anlıxka ki başladılar biznin karandaşlar kudalaşma yat ummaba, ol sibbadan ki

bilmasedilar buyrugun toranın, kaysı bizğa erk bermit ulanlarımızni kaytarma yat, dinli ummaga da alardan alma özümüzğa.

04466. şevagatları adonaynın tunganmaydırlar.
 04467. korup yayılmanın bu uvuçnun, kaysı üstuna ataldı şemi anın, iydi alarga elçisin, ol biyin Laxnın, kaysı çıxtı urusxa kanı bıla Kırımın, da olcaba aldı alarını, tuvul zulumlamağ üçün, ançax bermak üçün alarga kutulmuş, da yoludu alarını taspolmaxtan tugalıça.
 04468. taptılar şirinlik koźlarında ol biynın da olturguzdu alarını yaxşırax yerlarında biyliğinin da koturdu sıyların ilgarrak özğa ummalardan kelip bu tanıgısız yerga, atalarımız koydular işançların tenriga, yuluvçuga alarını kolundan şevagatsız ummanın, da bar kuçlarıba yabuştular torasına.
 04469. miskin edilar anlamaxta toranı da anın sırların, no bu kırıda taptılar öz din karandaşların Rabbanlarını, kaysıları bizğa yatlar esa mingaglarıba, no yuvuxlar aziź toramızba.
 04470. kordular atalarımız ki bunda kuyusu tiri suvların açıx, kaysından bizğa da uşar içma.
 04471. başladılar bar kuçlarıba suźma da kabul etma anı ne utru tuvul dinimizğa, kaysı bunyat etilgan sozları üstuna torasının Moşe ribbimiznin.
 04472. bir tuşlu artırmaksız da eksitmaksız, aley ki uzax tuvul zamandan talmidlar ilgarrak boldular ribbilarından.
 04473. başlanat yergası unlu xaxamların biznin kaganlarda,

- kaysılarından enk artıx kagalında Trokinin.
04474. tabulat maxabberlar kaysılarından hibburları altından bagarax.
04475. akınları aruv koź suvları kibik sızgırılğan kop keratlar.
04476. yetti xabarları ol yırax kaganlarga, kaydan özlari çıxtılar; ol kaganlar éaxtladılar kolma öźlarına bu kırıydan üratuvçularni toranı.
04477. ol vaxtlarda andağı karandaşlarımızni da tenri sagındı da iydi alarga kip kalkan biyliğından Parasnın, birisin karandaşlarımızdan tuvuşlu bagatır, xoća akıldan da maldan.
04478. tabıp ulusunda buzuxlux kuçuba tenrinin kipladi alarnı da arıttı alarnı kirlarından.
04479. bir tuvul xaxam biźnin kaganlardan bardı ol kırıyga da kıldılar tuvuşlux biź eksik tuvul edik toraga da toraçılarga, da ne artıx artma başladı bilmak toranı, aley artıx arttı materyalni kuvatımız.
04480. kaganlarımız arttılar.
04481. valayadı Litvanın da yeri Laxnın toldu alardan. eski yazışlarında bu kırıynın sagınılat artıx otuz kagaldan.
04482. No artıxan sayın biź da kuçumuz, aley arttı çayalığımız, neçik ayttı Moşe ribbimiz:
04483. „ da semirdi Yisrael da tersaydı “, aley biźnin öbgalarımız da, toyup bar namettan da sıydan, başladılar tersayma, başladılar dinların buzma, aziź şabbatlarını da moedlarni yengil tutma, a neçik din tuştı, to toranın sıyı yengil boldı, da toraçılarnın da sıyın toklular, korxuv yuraklarından ketti, kenesaga barıredilar tek korguzmak üçun bagalı upraxların biri birina da unlulamax üçun, a avodası tenrinin başladı bolma alarga, yukka, bir neça xaxam, koradogon alarnın yığılmaxların, başladılar aytma, ki taşlageylar yaman işların; no ügutları üçun kabul ettiler rusvaylıx da öldular bir türlü boluşluxsuz aç yarlılıxta, aziź hibburları berilmadi defusxa da taspoldular, a eger kaldı esa neça xibbur konlarında korxuvçularnın tenridan, to sanlı da galegina biluvlu tuvul, kayda tapma alarnı.
04484. bunlux sartın başladı xanlaşlanma bilmak toranı.
04485. yıl yıldan azardılar xaxamlar kaganlardan, koplugu üçun yazıxlarımıznın.
04486. uzax açuvlu tenri çıdadı kop vaxt, no yuź seksan yıl bunar artıxarı yandı açıvu tenrimiznin ulusumuzda, iydi alarda maggefa da neça yangıyda taspoldular kaganlar bunyatlarından, aley ki kalmadı ne akılnı ne teli, barı bir ölümbe öldular.
04487. no aley neçik tenri tasetmiydir ulusun tugaliça, şerti üçun atalarımız bıla, to kaldırdı kaldıx azgı na birari ekşari kagalda, kaysıları, koradogon taspolmaxların, taşladılar olturuş orunların da yıstırıldılar eki üç kagalga, bolma birdan da sıyıt etma ol sıy üçun, ki ketti biźdan kordular yangılışlıxların, no keç edi; başladılar kaytma tenriga, kalğan toraçılar koturdular alamların, başladılar üratma toranı, sonrax tuvğanlarga açıldılar midraşlar, no kolu

- dunyanın taldı, ketardi tenri berakatni işindan konlarının da akılın akınlılarının azaştırdı.
04488. bar bunun bila, ulus, koradogon kaxirin tenrinin, arttırdılar yalbarma tenriga bar cânlarıba da astrılıxlarıba oxumuş dünya tuzudular kop maxtavlar, gar biri kuçuna kora anlattılar biyikliğin tenrinin öz karandaşları arasına, no aley neçik azardılar anlavçular aziğ tilni, to biluvçular anı kıldılar peşatlar sıylırax yergalari üsnu tefinlalarımıznın, da artıx barından tefinlasın kippurnun korkayttılar korklu peşatlar bila.
04489. san biznin kaganlarga ki kiyirdilar bu peşatları mingagga da yıl yıldan oxuydırlar kenesalarında bu kırının kaganlarının.
04490. no aley neçik bu peşatlar az tuvulda gar birinda tuvul bart, anın üçün kovunlandim kiyirma alarnı beezratgaşsem defusxa eki sibbadan; burungu:
04491. aley neçik tenri yetiştirdi meni kiyirma defusxa siddurlarımıznı butun yınlıx, sağış ettim ki ne yaxşı da ne çebar bolur sıyındırsam piyutları kaysıları oxuladırlar biznin bu kırının kaganlarında da aley özga da hibburları kaysıları keraklıdırlar biznin mingaglarga, yaraştırıp bunu barın kordum ki eksik bolmasbiz nemetka da, bu siddurlar çıxkanda defustan, ançax yetmast peşatlar, kaysıları keraklıdırlar kippurim kununda, ayttım:
04492. kılayım dağı bunu da ki tugal bolgey işi siddurlarının da klagi korxuvçularının tenridan.
04493. ekinçi sibba budur:
04494. eger avalgılarımız baxtılar açma yaşırın sozların aziğ tilnin, ne vaxtnı artıx edilar anlavçular da biluvçular anı, to bizga kerak alardan artıx sağış etma bunun üçün, kaçan korabiz ki bu songu zamanda yoxtur artmağı bilivçuların, a yıl yıldan azarat anlavçular leşonkodeşni, ol sibbadan ki galegi midraşlar çığaralmaydırlar özlerinden oxumuş talmidlarnı, anın üçün ki yoxtur bunar klakları ne toravçuların ne ulanların, aley neçik vaxtlar bila sağışı Adam ulanlarının da alışınat, to kerak sağış etma ki ki bugün tanda anlanırız da başlarız izlama anı.
04495. neni tasettik; da ki kalgey sağınçı avalgılarının, borçlu.biz, gar birimiz, netekli yetat kuçumuz, galegina kılma da kaldırma kelasi dorga ki şeme klarlar kayttırma eska unutulğanı ki bolgey nindi da materyal kelasi işlarına.
04496. budur kavvanası bu işnin, da gar biri bilsin ki tuvul sıylanmax üçün gem öz faydam üçün kıldım bunu, ançax bunun üçün ne yazılğan yogarı.
04497. kopsu peşatlar tuzulğan edi tuvul girsaga kora, anın üçün tintip da tergap yaxşı tuzattım alarnı, netekli yetti akılım, ki bolgey aruv da bir til oxuvçuga girsanı oxuvçu bila peşatın.
04498. tabulurlar andilar kaysıları.
04499. çınıxkanlar kartı peşatlarga, izlarlar gem korarlar yangılışlıx benim peşatlarımda, to kolam burun yaxşı esni koyma girsaga, andan son toraetma bu işni.
04500. bu peşatlar katına üstadim bir eki peşat özümndan, koltxasına kora neça eranların.

04501. sofunda sozlarimnin ayırım kavoduyuzga ki kop bart ganuz ne kerak kiyirma defusxa keragina cimatlarımızın da sıyımızın, da bolgey bu işim örnak ekinçilarga akinlıraxlarga da kuçluraklarga mendan, kılma anı ne ki bolaladır bolma faydalı biznin ummaga.
04502. a maya tenri boluşxey tuganlama bu işimni.
04503. a kelasida, eger tenri belgilasa, kılarm anı nega yetar akılım da kuçum.
04504. tenrısı Yisraelnın, maxtavlar yesisi, eşitkey koltxaların gar
04505. da bu şuralarda borçlumın kop tabe etma ol sıylı da abaylı kişiga...
04506. Kobeckiga ki anın kolu aşıra kabul ettim reşut cenzordan Peterburgda kiyirma defusxa bu peşatlarını.
04507. tolagey adonay anar yalın işinin da yetişkey sıylı kartlıxka da korma yaxşısın ulanlarının amen.

5.2. Kırımkaayların Atalar Sozi

04508. **SAV BOLSUN, BAR BOLSUN OZI EVDE BOLSUN**
04509. Gayri yer balçıktır, tuvgan yer altındır.
04510. Özen suvı ozdırır ozi eline kandırır.
04511. Eger yemiş baxçası Şurı koyde bolsa,
04512. Yuzum bağı Alma koyde bolsa, koyları çopde bolsa,
04513. Kalede ozi evı kobasinen kaya azbarında bolsa,
04514. Da ne kerek uğa?
04515. Guzellik ozine zenginlik ozine tabiati halkka.
04516. Etegen koynın köpegi bol.
04517. Sarımı ele verince sırtın yer.e ver.
04518. Kutxar Tanrı yat yer suvdan.
04519. Temelsiz ev yıkılır.
04520. Suvu suvuna yeri yerine.
04521. Uylerde eller bar, ellerde neler var.
04522. Er uynın tuğını, er çeşut çıga.
04523. Menden ketmence eline yetkenci.
04524. Xıısımsızden veran kelmez.
04525. Azbarı yok kazıkı yok, da barça ol tok.
04526. Çık çık balaban uyasından çıkkan uyasına tukurgen kaçkan.
04527. İnsan dugul uçan kuş: bıltr anda bu yıl mında.
04528. Eytma begni kul atama eygirim salnap beg atana.
04529. Bizden ketkençek uyune yetkençek.
04530. Uynun tobesi ortuk yamanı da bolur yakşısıda bolur.
04531. Başta evinin için akla son çıxarsın aklarsın.
04532. İyi tabiyat sevdırır, fena irendırır.
04533. Bin kesalık malın olurça bir axçılık baxtın bolsın.
04534. Sanduk tolu cıyzın bolğançak, arpa boyu baxtın bolsın.
04535. Kalktı yürek ketti baş, kaytı yürek yektır (kayda) baş.

04536. Kozu bakmas yreki sızlamas.
04537. Guzel kormek kozge yarık.
04538. Krmekke toymak bolmaz.
04539. Okunirsen, baxtına okun.
04540. Bir dağ neğadar oksek bolırsa,
bir yanından bolır,
04541. Bir adam padişax daxi bolırsa,
sevdiğine kul bolır.
04542. Sevene sevin, sevmenne
surkelenme.
04543. Guzellerden kimi guzel? Kimni
sevsen o guzel.
04544. Guzel kormek kozge fayda,
yreкке zarar.
04545. Koz menı korer, gonil biri
sever.
04546. Koz binı korer, gonil biri sever.
04547. Bar sevdiğim açık bolsın
yolların.
04548. Kuyu başında yılan, kaşların
turmuş divan,
04549. Seni menden ayırılan ne din
bulsın ne iman.
04550. Sev seni sevenı, yerede yoksın
ese,
04551. Sevme senni sevmenni, Mısırdı
sultan ese.
04552. Sevgenge sud, sevmegenge su.
04553. Sevgenge sevdır, sevmegenne
xor bolma.
04554. Avurđan yerden kol ketmez,
sevgen yerden koz ketmez.
04555. Neni bilmez, ani suvmez.
04556. Men seni çok severim, gordike
hatırıma duşergen.
04557. Gul boldı, bilbil duydu, bana da
olacak boldı.
04558. Zorna guzellik bolmaz.
04559. Karını sevsen gendine bildirme.
04560. Tuvma korklu.bu, ançak
kutlı.bu.
04561. Tugel baxt yok, tugel baxt
bolmay.
04562. Caxtlın bolura baxtın bolsın.
04563. Oynaim kulem, oynaşı içimden
ıkmay.
04564. Kozden irak, gonilden irak.
04565. Kurt kaçadır kudsuzdan.
04566. Tilsizge yer uyulur.
04567. Bizim ast ekidir, barıbr
oletnın yıldırır.
04568. Yarın ola xayr ola.
04569. Yazın bolır xayır bolır.
04570. Boru, boru, anan baban
yolumdan yuru.
04571. Ketkine bolurmu yulmak?
04572. Gariplik ateşten kulmek.
04573. Suvrat anın, ataba ananın.
04574. Noxut, noxut, baban okut.
04575. Baban anan domuzda bolsa,
kunde on kere arkasın sıpa.
04576. Her geznin babası ozine tatlıdır.
04577. Kuş oyasında ne korse, anı
orenir.
04578. Bazar bergenin anan baban
vermez.
04579. Babam aşaman aşnı mende
aşamam.
04580. Babada bolganda, baba bala
kule,
04581. Balada bolganda, baba bala
ağlay.
04582. Babam karga ketirdı, evge
kavga ketirdı.
04583. Yemişi yetilette, terekten
uzulatta.
04584. Sırma miyuk olganda, sakalığa
kim bakar.

04585. Kart kiyivnın da kalaçı bar,
kıdırıp baksan komeçi da bar.
04586. Yetmiş işin bitmiş.
04587. Altıda kulmegen, altmışta
kulmez.
04588. Beş yaşında balağa doksan
yaşında kart turup kelgen.
04589. Torunsız kart baba bolmassın.
04590. Kun kunnu uzat kartlıx barın
buzat.
04591. Eski eşekke yanı kulak.
04592. Babası olgen, mezarına ketecee
yok.
04593. Ana baba bolancana
(bolacağına) kopek bol.
04594. Uynın biyuğı bolgançaz, çolnın
(dağnın) kiçiği bol.
04595. Yabancı kuldürence ana baba
yılatsın.
04596. Doğurgan kul bolmaz,
satınalğan, evlyad bolmaz.
04597. Satıp almağın kul bolmaz,
doğumadığın evlyad olmaz.
04598. Ayırılğanlarını ayuv iyer,
bolingenlerini boru iyer.
04599. Xalk xarifdir tez duyar.
04600. El bilen duyğun bayram.
04601. El için ağlanı yasırtın gozi
çıkılmış.
04602. Suv kubuk savluklı bol.
04603. Suv barıp arığlay.
04604. Savluklı suv bolsın.
04605. Senin ilen men sav bolayım.
04606. Sav anlamay xastanı.
04607. Koluna savluk, kozına yarık.
04608. Baş sav bolsa kalpak tabılır.
04609. Yaxşı saatta ayılsın.
04610. Sozley bazar ki Karay
alankasar.
04611. ornın tuzı, tozı, xarpuzı.
04612. Baxçisarayda kotek aşan, kale
çığıp yiladı.
04613. Uynı yapkan da karı, ıkkın da
karı.
04614. Mal sundukta maymun toşekte.
04615. Evletende de akıl kerek.
04616. Anasına bak ta, kızını al.
04617. Aşıkkan kız kocaga barmaz.
Barsada xayırın kormez.
04618. Çok kıdırğan ye nazına ye
tazına.
04619. Otur, kızın orozın ogun.
04620. Yaxşı ana sıy kızına.
04621. Maxtulu kelin toyda osurır.
04622. Kelnı de kiyindersen kelin
bolur.
04623. Kelnı kiyindirgen kelin bolur
(korunır) .
04624. Kara kızga kegennez tanlar atar.
04625. Dort ağaçnı çatkanlar, sana
xatın dep satkanlar.
04626. Kızım sana eytem, kelinim sen
eşit!
04627. Bizim kelin “ kolaylıdır ” , onun
yanında su kuyar.
04628. Kelimnın arzı çoğı bolmaz.
04629. Bizim kelin bizden kaçar, kozın
kapar kotın açar.
04630. Biz keldık kelin korme, kelin
ketti tezek ciyma.
04631. Kayna kelin arasında kalem
sınğan.
04632. Kuyuvıñ yaman bolsa,
kızından kor,
04633. Kelnın yaman bolsa ulundan
kor.
04634. Sakat alsan sav doğar, deli alsan
soy kuvar.

04635. Eki ocak sonecene (yanacana),
bir ocak sonsın (yansın).
04636. Yakşı, yakşı kızçıklar yaman,
yaman xatınlar.
04637. Senı alğan, sana barğan, kara
peştımal yabınsın.
04638. O kart yahşı hatın dugul, kvaysı
kobuz eştkende sekire,
04639. O yahşı hatın, kaysı evnin
keregin bile.
04640. Hatının onmazi unnı komeç,
etnı kebab eter.
04641. Hatının tuvuşlu uprağın
yaravlu.
04642. Katın kılıksız er tınçlıksız.
04643. Yat katın ucuz altın.
04644. Duneda pahıllık bolmasa edi,
erkekler ekişer hatın alır edi.
04645. Atın yaman bolsa satıp
kugulırsın,
04646. Xatının yaman bolsa malıp
kugulırsın?
04647. En yaxşı kayna pamuk bilen
başın yarar.
04648. Kuyuv kelin arasında kalem
sıngan.
04649. Xer boktan tatkan hatın.
04650. Faydasız karın boku bilen
pışsın.
04651. Esmerı da bolsa totay kız.
04652. Kartayğanda kahpelik.
04653. Endi ona kız, kayda bahtı
ozğan.
04654. Unım eledim elegim astım.
04655. Birçe koca, bit suygılı.
04656. Yamırı, yamuru yan totay.
04657. Xer geznin balası özine tatlıdır.
04658. Yılaman balaa emçek berilmez.
04659. Yahşı bala kuvandırır, yaman
bala ılatır da ılatı.
04660. Beşik.te balaa beş kere turlenır.
04661. Ulun bolsa şok bolsın, şok
bolmasa yok bolsın.
04662. Eki oburdan bir guzelı dorap.
04663. Eki anada bir bala, o da budala.
04664. Ana balanı ostirgençek beş
batman bok aşar.
04665. Ulan adı belli bolsun, çakırması
kolıy bolsun.
04666. Yipten kazıktan kaçkan bala.
04667. Evelden balanı urmasan, son
ozın tuzın urarsın.
04668. Bala bala, çomıçu bilen adam
oldirecek.
04669. Ne baladan bal bul, ne boktan
bok bul.
04670. Burunlı sasık dep koterıp
atmam.
04671. Bir balaa ber uçutnı, tuggu
yutmadı ber uyziçnı.
04672. Baba sozi manksa evlat, koca
sozi saymağan avrat, kaytın at
uçunında başın bir kuçukge at.
04673. Balanı ohuttık da bok yedik.
04674. Bala xırslama istegenın
mezarına bok bolsun.
04675. On ulum bolganças bir osırak
kuyuvun bolsın.
04676. Anlar ata baba ananı ostura ozi
ılanın.
04677. Suv kıçıkınm, söz buyuknım.
04678. Gençlik çağın kagırtma.
04679. Babadan oksuz yarı oksuz,
anadan oksuz temel oksuz.
04680. Oksuz osmez orselenir.
04681. Oksızın avzı aşka tiygençek,
burnı taş iyter.
04682. Oksuz olmez, orselenir.
04683. Uzaktalar obuşur, yakındılar
tokuşır.

04684. Kardeşim bolası cigerim yarası. 04709. Kısmetin bolmasa keter elinden.
04685. Kudam kudasınım başıma şişik. 04710. Zaman sana uymasa zamanğa uy.
04686. Kopırde kot tokuşkan. 04711. Bereket bersin degen yerde bereket bolur.
04687. Uy satınalma, konşu al. 04712. Kuvucu tınlahnı tabar alğışnı.
04688. Yakın konşu uzak kardaştan yakşı. 04713. Ğer gez ozine melek.
04689. Yaman konşu şanı atar. 04714. Xeç bolmayacana keç bolsın.
04690. Kaç yılandan da kor konşudan. 04715. Umitlı dunye.
04691. Kapunı bek dut konşını hırsız tutma. 04716. Falaknın işine nişan bilmek kabul.
04692. Konşın tavuğu konşığa kaz korınır, 04717. Zemane inam olmaz.
04693. keliçeği da kız korınır. 04718. Adet dinnın yarısıdır.
04694. Kulme konşın, kelir başına. 04719. İkrar da inam.
04695. Kelmek kuvan kitmek adet. 04720. Oz ozini kokke kotergen yerge avdırılır.
04696. Ketkenın kumse tutmak elinden kelmez, 04721. Evel can sonra cahan.
04697. Kelmenı zor teklif bolmaz. 04722. Kol kökten tek tutun yerdnın.
04698. Musefir kelse duş uçyun, ketse kuş kubik, 04723. İnsaf dinnın yarısıdır.
04699. Ne layık evle musefir oturmuşı bay kuş kubik. 04724. Bunun yazısın koz korer.
04700. İşi bitmen mısefir uç kun da yatar on kun da yatar. 04725. Yıldızın açık.
04701. Kolmağan konaknın ornı kahrada. 04726. Falaknın zororına dağlar dayanmaz, oyını kattı.
04702. Kazak kelse korkmanız, balta alıp çıkmanız. 04727. Tuşken yıldız koknı izley.
04703. Oksız kız, kotin kıs. 04728. Adam en yuvuk ozine.
04704. Hem bolgaysın oksız ğem bolgaysın korsuz. 04729. adın çıkkancak canın çıksın.
- 04705. YOL KOKLERGE BAŞLANA YERDEN** 04730. Ne sos, ne saz, can vermey, cahan bolmaz.
04706. Tirlikte turlu uprala, bundan tirlikbe ad ala. 04731. Fakir Tanrının ğaripidir.
04707. Devletın olacağına inamın çok bolsın . 04732. Tanrı kaçkını ayırmay.
04708. Kısmetin bolursa kelir yamandan, 04733. Tanrı mal verir de kullanmaa anaxtarın bermez.
04734. Tanrı kulunun aybın yuzune urmaz.
04735. Tanrı meni xor etme, Tanrı meni ağlatma.
04736. Tanrı yunah yazmasın.
04737. Tanrı sen ber kısmetimi.

04738. Tanrını eşegi sözge tuşge de çığar.
04739. Tanrının kunı, Tanrıdan kop.
04740. Allahka inanğan kişini, Allax ondırır işini.
04741. Tanrı kop kormegey.
04742. Tabana kuvat.
04743. Tanrı korsın betarden!
04744. Bergen Tanrını yaran.
04745. Mal berici Tanrıdır.
04746. Kiçik taştan ev yıkılmaz, xak saklasan temelden.
04747. Tanrı berse oturğana da bere.
04748. Tanrı yuru kulum dese, ye onbaşı, iye poçtalon bolırsın.
04749. Xer kimge kazan yibemerse Tanrı, soz anlamana duşurip Tanrı.
04750. Papaz çok bolsa kilse çok bolır.
04751. Zuluman zulumu olsa, mazlımın Tanrını bar.
04752. Adam sevmen kişi bar, Tanrı yakın işi bar.
04753. Bil ki doğrı Tanrı sever.
04754. İmamın oxumış ekenı biz de bilemız.
04755. Kaçkan da Tanrı der, kuvğan da Tanrı der.
04756. Kimini kimu bile? Kim yarattı o bile.
04757. Tavuk suv içer, Allahka bağar.
04758. Kaaba kormey xaci bolmay.
04759. Ne şaytanı kor, ne sıklat çek.
04760. Boyuma canım buyuma, padişahdan biyuk Tanrı bar.
04761. Yanılman Tanrıdır.
04762. Kaaba ketkenge sorma, barıp kaytkange sor.
04763. Tanrıdan izle sır dünyada bolmaz.
04764. Tanrı bergenini xesabı bolmaz.
04765. Adamaktan mal tugenmez, Tanrı saklasın bomboş vermekten.
04766. Faydasızdan çezvet çık, Tanrı saklasın belasından.
04767. Yagmur silanmının ketçiden xacılıkka nege?
04768. Tanrı akama bersin de akam da mana bersin.
04769. Tanrı akılın alğançaz canım alsın.
04770. Tanrı ilkidən soonı xayr etsın.
04771. Birdan aciy kebade korunsın.
04772. Aci aciye suvuk suv er sancıye.
04773. Tanrı ası olan dünyada onmaz.
04774. Ot belasından, su belasından, hatın belasından Tanrı kutarsın.
04775. Tanrıge işanğan aç kalmaz.
04776. Ak kun kayda barasın? ağartma, kızartma.
04777. Kara kun kayda barasın? karartma, tokatma.
04778. Avurgan başka yavluk nege kerek.
04779. Koz bar yarık yok.
04780. Canı gonulden ağlarsa sokur gozden yaş çıkar.
04781. Bir orkende beş kavun bağlı butun,
04782. Bu dünyada var mi eki bağlı butun.
04783. Alem için ağlayanın bil ki mumkun gozi çıkmak.
04784. Kozsiz de yılar, kozli de yılar.
04785. Kumine yıluv, kumine seyir.
04786. Xekim kimdir? Başına kelgen.

04787. Dunye merduvendır, kumı eker, kumı miner.
04788. Kornın istegini bir koz, eki bolsa ne soz?
04789. Kumine bak ta fikir et, kumine bak ta şukur et.
04790. Ey kambur felek kumine davul çaldırır, kumine cumbuş, kumine yedırır, kumine kelaş.
04791. O feleknın çemberinden keçken.
04792. Orusızga yer oyula.
04793. Kozge bağıp karğa butun yirmez.
04794. Yay ilen ok atılır, yedi dereler katılır.
04795. Ay ilen kuneş dutulur axır, zaman olacaktır.
04796. Kuyaş yaşlarını kurutdı, da sızlavun adamnı anlamadı.
04797. Korkunçlı çişnin sanı hayır.
04798. Gendıgendıgene etken, yedi katlı duşmanı etmez.
04799. Altadı yolunı başladı.
04800. Beterden beter bar dunyada.
04801. Muft sirke tatlıdır.
04802. Malın ziyafetını bermesı sababdır.
04803. Hayır et denizge at, xalk bilmese balık bilir.
04804. İylik iden iylik bolur, kemlik idenkemlik bolur.
04805. Zenginın parası, fukarenın duası.
04806. Gendını kenış tut, tergame iyle dunya,
04807. Kor dunyanın xalını, yemesın malını.
04808. Yilic idenge, yilic bolca edi.
04809. Kara oguznın boynına pıçak degmezdi.
04810. Ne malından fayda ne canından, ille ki zekatından.
04811. Verdigen bolsan alırsın bermesen ne alırsın.
04812. Vergisız zengin fukaren fukaresı.
04813. Men barırım dilenme kadırımı biline.
04814. Son peşmaklık para etmez.
04815. Kogurçinde de yurek bar.
04816. Ayipli upralmaktan ulanlıka kaftan.
04817. Kaç sababdan kutul yunaxdan.
04818. Berisiz zenginın fukareden ne farkı?
04819. İstegenın yuzı bir kara bermenın eki kara.
04820. Az bergen candan berır, çok bergen maldan berir.
04821. Yilikke iylik kıdırma.
04822. Ne kadar malın artarsa, o kadar fodullın alçak tutmalısın.
04823. Azdam hayir çoktamı hayir.
04824. Zayıfka yardım vermelidir?
04825. Merametden derd asıl bolır.
04826. Eçki bergen koy alır, birşı bermegen ne alır?
04827. İylik iytdın evinçe yetme.
04828. Garmannın tibi derbişlerge.
04829. Zenginın konlu bolganças, fukarenın canı çığar.
04830. Keldi sıy, ozuynu tıy.
04831. Para uçun gonimin rezil iyi ateş verme.
04832. Ne kadar yorlı, o kadar comart.
04833. Ne versen elin bilen, o keter senin bilen.
04834. El bergenden tok bolmazsın.
04835. Ay yay ketken vay vay kalgan.

04836. Mezarlıksız koy bolmaz.
04837. Bir vaydır sonı.
04838. İnanğan olsun, inanman bin yaşasın.
04839. Tende kelgen teneşirde keter.
04840. Ana keldı axır zaman.
04841. İş baracana bara.
04842. Mezarın da keniş bolsın.
04843. Uprandı benim tabanlarım.
04844. İnsan bolsa adı kalır, ayvan bolsa govde kalır.
04845. Dabutın bolsada boş bolsın.
04846. Sokur olse, badem kozlu bolır (derler).
04847. Buda kelir keçer.
04848. Naslı keldın, bevla ketersin.
04849. Ne kadar malın bolsa cumlesi bunda kalır.
04850. Acel kelse baş avırsı da mahanadır.
04851. Biri olmey, biri tırlmey.
04852. Kelet ucu, tagat kiçi.
04853. Dunye zevkten yıkılmaz, zulumden yıkılır.
04854. Dunye giden yıkılır ancak mehalıkkılden.
04855. Yaşarmayın otta yanam.
04856. Bir ayagi yerde ekincısı gorde.
04857. Pek zor bir bilmek, birde olmak.
04858. kartlıktan ilac yok.
04859. Olige yılamaz tirige kulmez.
04860. Olecek koy çobanın ırgasına sarıla.
04861. Mal mala yerişinge kadar, azrael cana tokunır.
04862. Kartaydı kaydardı.
04863. Akındı suvlar kibik keter.
04864. Olu yuvuci bilen suv kuyuşicige bolsun da,
04865. Olgen ister cannata, ister cahanamğa, ketsin.
04866. Okurmeklerin aldında, piteçihler katalap kete.
04867. Ağlağan aç yeen tok, oli uçun kayğı yok.
04868. Ne kadar artarsa kişının,
04869. Tapı akibat bir taşdır onun nişanı.
04870. Artıgaç kıynalsa ne bolur kartaysa.
04871. Olum xak, meres xelal.⁷
04872. Olum altın yorğan.
04873. Kopekin yılda kartaytır.
04874. Kaytargan (son) kişi sabiy kibik bolır.
04875. Kurt kopekin maskarası bolır.
04876. Kadı edı bu dunyenın diregi,
04877. Kadı oldı, dunye gene bayağı.
04878. Aşın aşığan, yaşın yaşağan.
04879. Teninde bolğan taştırıl da keter.
04880. Olmek olmak alma canım çekişmesin.
04881. Ozı olğenin malı da ole.
04882. Olecekke çare bolmaz.
04883. Olum yetim dunyasın.
04884. Acel kelmese adam olmaz, acel kelse aman bermez.
04885. Şu kopurden hepisi keçer.
04886. Şaytan olğen, avantlık kesilgen.
04887. Baş yazısını koz korer.
- 04888. BAKSAN BAĞ BAKMASAN DAĞ**
04889. İnsanın osalı ne işinin vaakıtın bilir, ne yuhunun.

⁷ Metinde "merasxelal" olarak yazılan bu kelime aslında "meras xelal" olarak alınmalıdır.

04890. Arpa tavuknu uyde, işlanma kuşnu averda.
04891. Sakla salamni kelir zamanni.
04892. Tanrı berir yalvarmak kerek,
04893. Uyge ketirmez barıp almak kerek.
04894. Laf ustası iş hastası.
04895. Boy uzun yemişge, boy kıska kmaş fiyatına.
04896. Bardihın veran keldiğin kısır.
04897. Yagmurda çalgın, kuruda iştirgin.
04898. Boş bahça yok akça.
04899. Kelmısı işten toyar etmekten.
04900. Aş vaktında aş, iş baktında iş.
04901. Etternın karşısında sakız çiynelemez.
04902. Har yeşimlik sevedir çıkmı.
04903. Yipnın ucunu yibirdi.
04904. Oksuz kozu ostursen, avzunburnun may olur.
04905. Oksuz bala ostursen avzun burnun kan olur.
04906. Kayda geranket anda bereket.
04907. Axmak o dır dünya uçun gam ye,
04908. Tanrı bilir, kimi kazana, kimi ye.
04909. Tanrı degen: çalış kulum, berırım.
04910. İpdirim tolu yuhkun tatlı .
04911. Kun işlerge geçe tuşlerge.
04912. İş baracağına bara.
04913. İşin başla ertede, biyenni inğırde.
04914. Koy kopeksiz, bağ dereksiz.
04915. Aşsiz tirilmez, işsiz yem etmez.
04916. Eki kolga bir hizmet.
04917. Yagmur ibit at çık atın bağınçak.
04918. Yagmur yavar burtuk artar.
04919. Uyde kıynalma, yolda avranma.
04920. Barlık bağ biken bahçadır.
04921. Kızının tuvuşlugu, kollamak ırızlını.
04922. Anın kindigin tartmadı.
04923. İş sarısın bolursa, eki aferim bir “ pof ” ,
04924. İş sırasın şaşırsa fayda etmez yuz on “ toh ”.
04925. Yazı yazmak ister isen durma kiyat karala
04926. Cahil olmak ister isen ur kalemin, parla.
04927. Donbelge bir iş ısmarlasan sana anan baban (vermen) terbiyesin verir.
04928. Bir işin işleyençe çuşunip işle.
04929. Minder salgan kendi da oturur.
04930. Ağaç da yara, suvğa da bara.
04931. Lomnın da iktizası vardır her işine ile tutmalı.
04932. Bizim kelin da bir minder kaktı.
04933. Em işli em kuçli.
04934. Yine bilen kuyu kaza.
04935. Çokdan çok çıkar, azdan az çıkar.
04936. Elden kelgen bereket o da keç kelir.
04937. Ğer işnin tılsımı var.
04938. Ğer gez ettiğini bilir.
04939. Ğer işin xayırlısı.
04940. Ğer gez bardak yapar, kiyıpını koyma bilmez.
04941. El gul vahtında koklanır.
04942. Aşına kore işi bellidir.
04943. Nas ozi bevle çoli.

04944. Ne uluş ne tiyiş.
04945. Ğer işin sonu sarı altın.
04946. Çalğı da orak en bağarah.
04947. Korkum kızının iş.te, tuvun terseyde.
04948. Kimi yuvdu, kimi taradı, ğamam kumge yaradı.
04949. Baltacının baltası şerbetçinin bal tezi.
04950. Erte turğan kişının tanrı onartır işını.
04951. Demırmı kızğanda bas.
04952. Donbelnın işi eki katdır.
04953. Tavdası kelip bagdasın kuva.
04954. Dut yaprağı sabırlık iken atlaz olır.
04955. Az aytmağa, kerekli kılmağa.
04956. Boş yerge iyleme yeymek.
04957. Geçe boldı yatmalı sabah erken turmalı,
04958. Kunduz çalışmalı ahşam rahat bolmalı.
04959. Kot sılatmay balık tutulmaz.
04960. İş bolman ştanını sogip tikker.
04961. Bekvatdan ne çıkar bekden çıkar.
04962. İş.te artmaz tişten artar.
04963. Ğer işinge uzatma elin başlamağı kuvanğa benzer, axır imençke.
04964. Ğeçenin işi bedava.
04965. Ahşamın hizmetını kun kuler.
04966. Bahça xıyarsız yubiy ahçasız.
04967. Bir baba on balanı бага,
04968. Oç bala bir babanı bakmaylar.
04969. Yarınğa kalğan iş kolaydır.
04970. Sabançi yağmur ister, arabacı kurğak, ekinsin de miradı xak.
04971. Sabanda yuvuş kolmek, ambarda tolu etmek.
04972. Yaz, yaz, doğru çıksın.
04973. Aşi yok oruçlay, işi yok kulaçlay.
04974. Yaman terzi çebinden koşar.
04975. Adamın aşandan işide belli bolur.
04976. Yılasa seçkende kuvanır çalğanda.
04977. Seç yerge boğdaynı utrularsın kalını.
04978. Seçken orar, seçmeğen ne orar.
04979. Kumuş aydba tuzge altın ayda uyge.
04980. İş tuvul boşlık.
04981. Eli ilen işlen, omuzı bilen kaltırır.
04982. Kullık blen beglik bolır.
04983. Evin buzıp, axır eter.
04984. Kol kolğa yardımçıdır.
04985. Kolına savlık, kozine yarık.
04986. Tan saruvundan al sabanı.
04987. Oturup kuyda (kudahta) yalvara (kala) içme.
04988. Gendi yanar, kendi oynar.
04989. En aş zenaat harsızlık, bilen de etme!
04990. Yitmiş işin bitmiş.
04991. Ne kadar dert etsen, beri. şu muftardan ziyada bolmaz.
04992. Yaşlarnen işını kılmassın.
04993. Boş gezenın kafadası.
04994. Az et çirimni esinde tut işını.
04995. Yuhu, yuhunı ketirir, yuhu yirtukka kiytır.
04996. Mal kiçi iş açi.
04997. Saban kolda otmek ambarda.

04998. Oşek ilen töşek, işi kuçı.
04999. Uy yapkan balta tayama yardantsın kalır.
05000. İşlavçu bahçalar içuvçu açı suvlar.
05001. Taşlasan işını yene bilen aşarsın otmekin.
05002. Zorğa dağlar da dayanmaz.
05003. Aransız sığır bakkan, bedeksiz bala bakkan,
05004. Kumessiz tavuk bakkan, xatinin al çuvalğa, ur duvarğa.
05005. Ğer gezin bir derdı var, degirmeçinin de su derdı var.
05006. Kiminin bardır bag, baxçası kiminin yoktur kara ahçası.
05007. Bar yeri bar yemi.
05008. Esapsız hesabının, kolında kalır nasıgı.
05009. Kot otursa, kol işley.
05010. Bir kişının hasaveti yok eken,
05011. Bir kesecik kotını kesken de hasavet etken.
05012. Mahsul mahtın indırda.
05013. Ğer işnin xayırlısı.
05014. Suv sığırın tarlay a bağğa zarar.
05015. Otmek keldı kayı eş keldı.
05016. Bereket otmekke yahşi kun kormekke.
05017. Minnet ilen gul koklamadan, al suvarnı eline.
05018. Boş otırçana (oturğançak), baban sakalın yurk.
05019. Ne seçsen anı orarsın.
05020. Yinen yipnen bergenin anan baban bermez.
05021. Elinden kegenını artına taşlama.
05022. Sozleri kuzovlar işleri çibinler.
05023. Balık blaşmayyaz, balık tutulmaz.
05024. Çomart kolmeksız, erinçek otmeksiz.
05025. Yetiz hatın yerge altın.
05026. Buna aytkan, şuna aytkan, tek barça iş tura katkan.
05027. YAHŞİ AT KARAYĞA KUVAT
05028. Atı yok aranda, tokatı yok boranda.
05029. Atsız kolsız.
05030. At mingenın, kılac kuşannın.
05031. Atlenden çayav yurumek yahşi deseler inanma.
05032. At odırki egerin alsan avdarılsa,
05033. Yigit odırki başın salsa yuhlasa.
05034. Dosttana atın verme, verğen son, terledı deme.
05035. Sevesın atnen yurume sev anı besleme.
05036. Yurgen atka kamçu uralar.
05037. Kamçu bilen yırak ketmessın.
05038. Çaman atka kamçude boluşmaz.
05039. Kiridin aranğa, kamçunu al kolğa.
05040. Arttır atka çılap ketersın kamçısız.
05041. Atka dorbanı kosterme.
05042. Bir atnın hayırına bin at suv içer.
05043. Ağırmakka kuç çekse arabaga işler.
05044. Deli da atnı yeker, us.lu yelnı yektı.
05045. Bahşış atnın çişine bakılmaz.
05046. At balası atdır, it balası itdir.
05047. At çaman şorbaçısı yaman.

05048. Eşek bilen çıkma yolga, itdir başına bela, katır bilen ğela, at yuruçinin muradı .
05049. Atnın tişleri atnın yaşları.
05050. Eger atka ağırlık bolmaz.
05051. Yayav atlığa yoldaş dugul.
05052. Atnı da hatını, berme kişige.
05053. Hatın da ortaklık bolsa, atka bolmaz.
05054. At alsan minıp al, kız alsan bilip al.
05055. At(nı) barlıdan kız (nı) yarıldan.
05056. Yaman attan yulunuşsın, hor hatından ne kayda ketersın?
05057. Oğlan bala aranda yatsa erlenmez,
05058. Korada yatsa horlanmaz.
05059. El atına mingen çuşer.
05060. At aylınır aylanır, kazığına baylanır.
05061. At bilen igitnın başına ne kelir kelmez?
05062. At biniçisın tapar.
05063. At korse aksar, suv korse suvsar.
05064. Atka mindı egerge minmege istemey.
05065. Atka minsen ekerğede minaersın.
05066. Attan tuştı egerden tuşmey.
05067. Atka minıp, at kıdır.
05068. Kart etiknın tekmesi katis bolır,
05069. Yavaş atnın tekmesi kattı bolır.
05070. At hırsızlık fena zenaat bil de etme.
05071. At çalışır, eşek aşar.
05072. Atnın yanında eşek bağlasan, at da eşek bolır.
05073. Açegen eşek attan çuvuruk bolır.
05074. Eşek yuku bilen yaraşır.
05075. Eşekden evvel ahırğa kirme.
05076. Bir eşek, bir katır, ne gemini bilir, ne yasanı,
05077. Onlardan iyi kır katır ekiside eşek oğlu katır.
05078. Alçacık eşekke minmek kolay.
05079. Eşekni de toyga çakırlar, ye suv taşıma, ye otun.
05080. Eşek kartayğan son tavla başı olmaz.
05081. Kart eşeknın tekmesi kattı bar.
05082. Arabanın art koçeri.
05083. Araba bar, taxta bar, ğer bir şiyin vahıtı bar.
05084. Kuvat bilen kuvatlı tutulmaz, kolay bilen aslan tutulur.
05085. Evelki kuturılığına bakma, şindigi yigitligime bak.
05086. Lağabı bilen yigit yaraşır.
05087. Yigit bolğan taşdan çıkarır.
05088. Yigitın manlayı açık.
05089. Bu batırğa bu otmek.
05090. Kopge talanmadan talaşması iyidir.
05091. Kiçik kuçulının bir denesi.
05092. Otun peçke kore comartlık kuçke kore.
05093. Yuzge kore yavlık yaşka kore savluk.
05094. Çerivge bağlan anda bağatırlan.
- 05095. MAL KAZANMA, DOST KAZAN**
05096. Hormet bolmayças bereket bolmaz.
05097. Duşmanlar duymasın, dostlar kuvansın.

05098. Xamamda kot tokuşkan kuda bolğan.
05099. Sondır otnı suvda, yamanlıknı dostlukta.
05100. Yahşı dost tapılğan hazna.
05101. Dostdan zarar tiyme.
05102. Dost yılatır, düşman kuldırır.
05103. Dost başka düşman ayakka bakar.
05104. Duşmandan dost bolmaz.
05105. Dosttına ver ohutı, dınlemese, var tuzını.
05106. Dostlık kantar bilen, alışveriş miskıl bilen.
05107. Tili dost gonili düşman.
05108. Dost taşısan ayıpy bilen taşı.
05109. Altın baxalıkta, adam dostlıkta.
05110. Mal canın yonğası, ahçı canım yonğası.
05111. Kazan katalan (katalağan) kapağın tapkan.
05112. Deveci bilen konuşkanın kapusu biyuk kerekdir.
05113. Kusursız yar kıldırğan yarsız kalğan.
05114. Lokum karın toydırmaz, mexebbetlik artırır.
05115. Duşmes, duşmese cidav, iyle düşmemi,
05116. Duşennin dostu bolmaz, cidav iyle düşmemi.
05117. Gonilden gonilge yol bar.
05118. Kaylipten kaylipke lağım bar.
05119. Bahtlık iste dosttına, iyilik gelir başına.
05120. Kuda kudanı uzatkançaz tan atar.
05121. Dost xatırı uçun çiy tavuk yemişler.
05122. Ayrılık olumden beter.
05123. Sırın bolsa eytme dosttına,
05124. Dostın dostı bolur, o da sozler dosttına.
05125. Talaşnı kaldır artık ayga.
05126. Tuyu şorbasının toglığı, kaynanın dostlığı .
05127. Ne fayda zenginlikten, megebbetlik (merametlik) bolmasa?
05128. Dunya da ne iyıpdır savurlık.
05129. Dosttını sıylağan kopegine kemik berir (atar) .
05130. Akıllı düşman, hamor dosttan iyidir.
05131. Bir olsem, bir tırılsem kumdır düşmanım, kumdır bılsem.
05132. Bazizganlının seni maxtav çını.
05133. Duşmanın bilmege olaklen suv suzmege.
05134. Dostlarım duşmandan çok.
05135. Duşman kuyu kazar, umıdım, gendi çuşer.
05136. Taş bilen tepelese seni dusman, sen anı tepele aş bilen.
05137. korkma duşmandan kork yaman saattan.
05138. Duşmanın xor kormek bolmaz.
05139. Damla, damla gul bolur, duşman kozi kor bolur.
05140. Duşmanın el avuzına duşsın.
05141. Menım korgen, duşmanım kormesın.
05142. Ak ahça kara kun uçun.
05143. Bak adamın axmaklığına, verir malın veresege,
05144. Bilbil yrın duyğançak kışın salı kelesige.
05145. Kayda çoklık onda boklık.
05146. Xesapsız para olmaz.
05147. Ahça kolga, etmek avuzga.

05148. Para etti bu dubara (bela) .
05149. Uydegi xesap bazarda uymaz.
05150. Parası bergenine dudu çala.
05151. Malğa versen paranı surersin zevkli sevinçin.
05152. Paran bolmasa paxan bir axça.
05153. Kazanğanı bezevçikine yetişmey.
05154. Malda canım yonğası.
05155. Az bolsa yeter kop bolsa keter.
05156. Borçlı bolsan ver de kutul.
05157. Kimine yok yok, kimine geç çok.
05158. Çok mal tukanda, demişler.
05159. Axçısı tabuldı torga otulurdu.
05160. Mal alma, kadir al.
05161. Saburın axçası borçdır.
05162. Bol kopse yemek bol xarçlık.
05163. Akmalın devletden zararı vardır.
05164. Baba, deve bir ahça. Paalı balam
05165. Baba, deve bin axça. Ucus, balam
05166. Parasızın kozi oynar, paralı.lın kolu oynar.
05167. Altandan bulutharda kumuş kolda yahşı.
05168. Bunı mısır haznası da dayanmaz.
05169. Baynın evinde kaltırıp oturğançak, kulpın evinde şaltırıp otur.
05170. Fukare bolalcana, zenginın kopegi bol.
05171. Zenginın ustunde yanğı urba korseler hayırlı bolsın, derler,
05172. Fukarenıda korseler kaydan aldın, derler.
05173. Ayrarı yektir içmeğe, çirak bilen keter sıçmağa.
05174. Demirden kapusu bolğan tıyılmaz yine odinçka çıkmasa.
05175. Her zavalın bir kemini vardır.
05176. Yamanın bosağası altındandır.
05177. İştansızın akıldandan kunde altı arşın bez keçer.
05178. Fukarenın oğlı olca zenginın.
05179. Baykaşın kısmetı ayaknın altına ilinir.
05180. Xaylılıktan kadir bolğan bilen xamamin buzar.
05181. ayağına çabik dilengen (dilinci) eki kapu ziyada açar.
05182. Zenginın kefi kelğençek, fukarenın canı çigar.
05183. Fukarenın avzı aş korgençek başı taş korer.
05184. Bir kolu balda, bir kolda yavda.
05185. Olme eşekim (yaz kelir) arpa yersin,
05186. Yılından (kelecekt) kurpe yersin.
05187. Sarıkın biyazlığına bakma sabun borğadır.
05188. Kalma bakla ustunde.
05189. Kulme fakırdan, ne bilirsın, ne bolur daan.
05190. Kumkin arabasında otırsan, anın turkısın çal.
05191. Kotinde konçek yok, başında top fesilğe (fes kiygen) .
05192. Koylunun yumurgasına bazırmanı parası yetişmez.
05193. Arslan endi kuçu bilen toyar.
05194. Tavuk duşunde tarını kore.
05195. Bırısı birisine xamam baxışlağan, o da ona bir taz suv bermegen.

05196. Kimi yuvdu, kimi taradı,
xamam kimge yaradı.
05197. Terisin kiy, etın aşı, suyekleri
maa kalsıç.
05198. Baz yası osken bal yegen.
05199. Bolğanda tay ve tana, bolmakta
ne tay bar, ne tana.
05200. Sarınsızı zenginın fukaresın
farkı ne?
05201. Suvsız degirmenin uluğı ne,
çarpığı ne?
05202. Bergısız zenginın fukareden
farkı ne?
05203. Tamam tamam tas tamam, ne
tes kaldı ne xamam.
05204. Fukarenın malı baş katında
turar.
05205. Zenginın tokının ket, fakir da
sakinın ket.
05206. Ne ki altınlı altınlı.
05207. Yamav yamavnı kapadı.
05208. Balın bolsa, çıbın bagdatdan
kelir.
05209. Yoldan tapsan, saip al.
05210. Denizge ketsem suvu biter.
05211. Dun.e yansa hasırı yok.
05212. Kundelik kumaş ye çoklıktan,
ye yoklıktan.
05213. Zorı bilir.
05214. Maylıdır ki ağır bolsan yengil
kalkarsın.
05215. Bollıkka kıybet (kadır)
bilinmez, yoklıkda artka
bolunmaz.
05216. Hasapçığa çağ kayğusı, eçkige
can kayğusı.
05217. Açık kotler kapalıdır, ortilir
korgen gozler unutmaz.
05218. Siz han biz kul, sizne bok
yeneniz, bizge maxpul.
05219. Yellen ketirdı, yellen alıp ketti.
05220. Can degen dilenci.
05221. Xırsızğa beglerin borci bar.
05222. Zenginde bar, fukare tabar, orta
halkı otka yanar.
05223. Bay bilen batır avuzga kelgenı
eytır, bay irğatlen konuşmaz.
05224. Zengin kelise xoş keldın, fukare
kelse nege keldın.
05225. Fukare zenginın maskarasıdır.
05226. Fukarelik otten kormek, eşk
bolsın kiyme bil.ğine.
- 05227. KAMİLLİK SOZI LAL
BİLEN İNCİDİR.**
- 05228. CAHİLLİK SOZI LAX
BİLEN İNCİTİR.**
05229. Başlığa baş terısı maya dır,
başsızğa yuz bin ahçı ziyandır.
05230. Laf yitdin armağası caxillik
kişinin boy kun etmesi.
05231. Sozikli sekire.
05232. Bol adam da sandrakla!
05233. Başta bar, da tilde yok.
05234. Karında toklık başında boşluk.
05235. Lakırdın bilip eyt.
05236. Laf etti etti, avuzı kot boldı.
05237. Eyte eyte boldırdım.
05238. Davaci aç kalmaz demişler,
05239. Luri kuşu kemik tapsa, evel
ölçer, sonra yutar, demişler.
05240. Kalemli kişi cahanda xem
guldır çiçek, kalemsız kişi
cahanda xem oguz da, xem
eşek.
05241. O da yırtta tamakın
05242. Eki kulak bir avuz çok eşit da
az sozle.
05243. Tanrı bir kişin uracak bolsa en
başta akkılın alır.

05244. Fayda kıldırın mındraşka bar.
05245. Eger kartaysa yerde tamarı anın, da toprakta kalır emeni anın.
05246. Kop ağız bir olsa, bir ağız yok olur.
05247. Evelde bolmasa son bolmaz.
05248. Yalancının uyu (evı) yanse, inanmazlar (inanma).
05249. Başda akıl bolmasa eki ayakka zor berir.
05250. Başına bir iş kelirse kyamilge değış.
05251. Kelğenin ketmesi bolır.
05252. Ot almağa kelgen, atmış avuz laf etken.
05253. Doğrı lafka can kurban.
05254. Beşlik berıp laf ettirdim, onlık berıp tohtatmadım.
05255. Tılını toxtata yüreknı yanmayıp.
05256. Biluv kaznadan yaxşı.
05257. Şen deme de bilirim, şeker deme de bilirim.
05258. Ğem sogem, Ğem uram, Ğem laf etme kob vermeim.
05259. Yaraktın davul sesı koş kelir, yanına barsan boş kelir.
05260. Avuzdan bal tamlay.
05261. Tecrube kıl kıyamilen, çoğap katma cahil.en , bir kun ola cahildan, omrın
05262. keçer “ vax ” bilen.
05263. Er sozge kulak asılmaz.
05264. Şakadan horlık çıgar.
05265. Kimni sıyladlar anı dınledlar.
05266. Güzellik baş beladır, çırkınlık kaledır.
05267. Kimi soz sepe, kim ekelle sahabınıdır.
05268. Lom blen xıyar yıkılmaz fikir blen kale yıkılır.
05269. Olgen koy boruden korkmay.
05270. Çol bilğen, çok yanılır.
05271. Uslu keldı kadir bastı cahana,
05272. Acel keldi baş avırsı maxsımı.
05273. Nefiledır dünyada, malğa işanıp, buyuk sozlemek.
05274. Mıskılınızın kusul ete (kusmekli) .
05275. Alma sarı , satma sarı, aramızda (senenade) katma sarı.
05276. Keraksiz boluşlın, sor naz savlıkım.
05277. Bakma kim ayttı dınle ne ayttı.
05278. Kop yaşağan kop bilmez, kop yuruğen kop bilir.
05279. Az sozli tez bezdır.
05280. Tarnak etten yarılmaz.
05281. Laf bolsın dep eytdım padişahım.
05282. Xatır yakma kolay bir soz ilen, xatır tapma yuz sozda az.
05283. İnsannı yapu, terekni yaprak.
05284. Bay, o şaka başında yarısı doğrı (kerçek) bolmasa.
05285. Tillerge destan bolğan.
05286. Boş sözden fayda bolmaz.
05287. Kulak eşitğe (eşitğenine) kursak kabara .
05288. Neden kelmiş beyle artık, eksik sozlemek?
05289. Pek çok çuşunme zarardır.
05290. Çevir kaznı, yanmasın.
05291. Kalem kılıçtan keskin dır.
05292. Yun kuşnu issi.te, işanç adamnı.
- 05293 Dertke derman sevlenek ilen, yarağa melhem silinmek bilen bolur.
05294. Gonil dedıgi akkan suvğa benzer, fikir deryağa.

05295. Sozi verenden evvel uslu kerektir.
05296. Doğrı eşekke eytilir.
05297. Karti söz acildir.
05298. Doğru sözlen tuana yaraman.
05299. Tokmey seçmey ketirip ayta.
05300. Uzun sozinin kıskası kaba sakalın kosesi.
05301. Fikirsiz uçkan kuş konma dal tampaz.
05302. Eytkan insan bolsun, yerıştırigen insan bolmasın.
05303. Arehana kore lafin bolsın.
05304. Açuvlu çok sozler.
05305. Baş başka akılı da başka.
05306. Sora sora misirin tapkanlar.
05307. Tilsiznin tilin anası anlay.
05308. Atılğan soz atılğan ok, aşkan tirlik kaytıp kelmez.
05309. Soz ortanın kim çekse onun.
05310. Laf lafnı aka, laf ta kotını yaka.
05311. Soz sozinı açar.
05312. Soz sozun açar, soz de kortnı açar,
05313. Açılğan kotler ortilir, korgen közler unutmaz.
05314. Soz sızın, baş bizim.
05315. Çanak çanakka tokuşsa soz çigar,
05316. İnsan insanga tokuşsa kavğa çıkar.
05317. Ğer soznın eki ucu bar.
05318. Yalancının şaxadı yanında bolur.
05319. Mahtancın boş çelmegi kaynay.
05320. Maxtana, maxtana tili tanlayına kurıdı,
05321. Harif olan anlar, ahmak olan dinler.
05322. Maa (mana) ne fayda dunyanın kenış boğanı çizmam dar bolsa.
05323. Yalan sözleme bet kerek.
05324. Men ona yakşi soz eytem, o mana kotın çevire.
05325. Avuzda tatlı tamakta acı.
05326. Bal tilinde buz tişinde.
05327. Tilden tatlısı da yok, eççisi da yok.
05328. Tili taşnı yaray.
05329. Elnın tiline çuşme.
05330. Kop sozden tok bolmassın.
05331. Çişle tilini!
05332. Kolu sıypay, tili oşekley.
05333. Olturdu tili yuşnu.
05334. Tatlı til yılanı yuvadan çıkarır,
05335. Yaman til insanı imandan.
05336. Sozu sozge ohşay tili sözden tohtamay.
05337. Tilin iyisi saxabuna bal yedirir.
05338. Kutsız başına yaman xal ketirir.
05339. Uzun tili kıska miyi.
05340. Til maydır, til maya, til yigitke sermiye.
05341. Tıy tilini, kozğala miyini.
05342. Deli çopley uslu meresley.
05343. Akıl dugul baş belası.
05344. Akılda dugul il bahtlıkta.
05345. Bilgene dunya sarı yağ, bilmegenine uzaklı tukan.
05346. Akıl ayvanda da bar, fıkır kerek, fıkır.
05347. Yaş da baş.
05348. Urba adamğa akıl öğretir, ayakkab kanatlı yurısı akılı başına keldi.

05349. Hor bolmak beter bilinmekten.
05350. Nendiy miyi ev.le sıyı.
05351. Anlagaanğa (biline) sivrisinak saz
05352. Anlamağanğa davul zurna az.
05353. Bilivçiğe bir gul yeter koklamaa,
05354. Ahmak bolsa bir bahça yetmez.
05355. Akılı kişnin korkunda ananın.
05356. Uslu ozi kozlerinde.
05357. Boyı devenın, akılı tuvmuşın.
05358. Sor usludan, tuvlık yılbaşlıdan.
05359. Omurler keteler deli de kuvanır bayram kelir, ayta.
05360. Akıl bardır fikir yok.
05361. Usu adamnın yarıktadır yuzın.
05362. Usu boydaknın miyinda.
05363. Delige dombra kığılmaz.
05364. Gendinden ğayrısın begenmez caxil.
05365. Ber delige kenaş kabunur mor kukurt.
05366. Eki delige bir uslu.
05367. Çuşın, deli çuşın, malını sat peşın.
05368. Deli yanılır akıllı tuzetr,
05369. Akıllı yanılrsa tuzetken bulunmaz.
05370. Bir deli laf atar bin uslu çııramaz.
05371. Delini alay da çevırsen deli, bulay da çevırsen deli.
05372. Delige sorma, ozi eytır, eytmese kozi eytır.
05373. Delinin iytmış eki turlusı bar.
05374. Delirgen esen haber et.
05375. Bir deli bir taş atar, bin ustlu çıkarmaz.
05376. Delige kalpak al desen baş alır.
05377. Altıda akıl bolmasa, atmışta bolmas.
05378. Delige dombra kakma berme.
05379. Eşına de koymıt kirpidi de kahmıt.
05380. İşın da komdı, kirpiki da kakmay.
05381. Guzellik delige xak velgisi dır.
05382. Manlayın bakır kubuk.
05383. Ay çoğalmay, çoğalmay, kabiz bolğan çıçımay.
05384. Deli sozga karuv yok.
05385. Delige deli desen deliligin arttırır.
05386. Deli bilen iş tutulmaz
05387. Akıllı kişiden akıllı soz çığar,
05388. Akılsının başını yarsan kozi çığar.
05389. Deli bilen bir çuvalğa kirilmez.
05390. Kopek xavlar, kervan keçer, sözlemegen uslu keçer.
05391. Xatınların seçi uzun bolır, akıl kıska.
05392. Akıl da degen yaşta dugul başta.
05393. Deli tutkanı yibirmez.
05394. Bu baş, ve bu taş eki kardaş.
- 05395. ALTIN KUMUŞ TAŞDIR, ARPA KURPE AŞDIR**
05396. Aşın bolgançak kaşın bolsın.
05397. Tuz buber nezetine kore etken ışın aedtine kore.
05398. Aştan kaçkan kotekke raskelir (yoliğır) .
05399. Aş tuzsuz, xatının ussuz.
05400. Koy toynu kılay.
05401. Bedava aş toydırmaz.

05402. Buyuk tigim ekmek aša, buyuk soz sozleme.
05403. Xalabalıkda pilav yemedı tek daa kotek kemesı yedı.
05404. Kave duyucısı ıx duyucısı.
05405. Kavğa arasında pilav uleşinmez.
05406. Tatlı kuru otmek yaş yıllarda, yımşak kartlıkta.
05407. Aç borude suveklır çuşunde.
05408. Devege yem layık olsa boynun uzatır.
05409. Karnın aç karınğa kakaç.
05410. Aç kop aşar, açuvlu kop sozler.
05411. Aç bilen acelli sozleşemezler.
05412. Aç borude, suveklır çuşunde.
05413. Koyu otmek yamandır, tugeytse da yamandır.
05414. Konak ummıdığını yemez, boldığını yer.
05415. İşler, işler: bu felek kimine un, kimine kebek yedirir.
05416. Aşsız ev bolğan, sozsız ev bolman.
05417. Sonını çuşingen aç kalmaz.
05418. Delinin aşı uslunun karında.
05419. Ursan avrut, aşatsan toydır.
05420. Kadının ağzı çigerge yerişmezse, sasık der.
05421. Portakalın iyisin damuz yer.
05422. Kopekde baklavadan pay imıd eter.
05423. Ye eksilt buberın, ye arttır xiyarın.
05424. Sımit (un) sizde, sizge imit.
05425. Sabaxtan yemegen buçukı , uylede yer bir buçukı.
05426. Yalan sozlemekten karın toymaz.
05427. İlimon xastayğa ilac, katık pastağa.
05428. Aşnın yaxşısı: yımırta tuz buber bilen.
05429. Kefinin yaxşısı aşamak, içmek, sıçmak.
05430. Çuşte korğan karın toymaz.
05431. Ozu toydı kozu toymadı.
05432. Nefile yerde iyileme otmek.
05433. Dunalık akılığıdır: yarısın yerısı kışka,
05434. Devege benzersın son xarap bolmas senin işin.
05435. Soğannın tatlısı bolmaz, demişler.
05436. Boş tepsige alğış da boluşmaz.
05437. Ulun bazar aşı tatmasın kızın konşu uyde yatmasın.
05438. Ucuz etnin şorbası tatımaz, ucuzdan palısı bolmaz.
05439. Yaman aşagan papuçğa bakar.
05440. Aşama toygunçi içme tolgunçi.
05441. Sutke avuzun pişirgen katıkka ufurur.
05442. Bir kaxve, bir tutun bir ziyefet busbutun.
05443. Biri yeme, biri bakar, kiyamet ondan kopar.
05444. Birin yala, birin yut, birin kolında xadır tut.
05445. Boş laftan pilav pişirilmez.
05446. Tokluktan etmek kurıy, aşlıktan kıymalar.
05447. Aşagan toymağan da yalanğa toyğan.
05448. Artından suvuk suv.
05449. Otmeknin buyugi xamurnın çoklığından bolur.
05450. Taat ta toyma hayrın korme.
05451. Bal tatkan parmak yalar.

05452. Az aşım, tınç başım.
05453. Bolğanı yemegenin dişleri kırılınsın,
05454. Bolmayın yegenin otuz eki dişleri kırılınsın.
05455. Boş kaşık avuzğa (ağıza) barmaz (varmaz).
05456. İnsanın yaramazı aş uçun soz eter.
05457. Avuzğa bayram kursakka kara kun.
05458. Ozu okmeğini ozu tebere.
05459. Tatlı yemekin aci kusması var.
05460. Tatlına tatlı.
05461. Tuyu şorbasın toklığı, cuvur kazaknın dostlığı.
05462. Tok anlamaydır açını.
05463. Kart koyunda kalaç bar, karmalasan komeç bar.
05464. Tok adamnı siylaması zordır.
05465. Aşın bolgançak, karı kaşın bolsın.
05466. Kulak eşitir, kursak kabırır.
05467. Kazaktan korkkan çay.
05468. Hasapçığa yalvargançak baltırın kesip aşı.
05469. Yaxşı aş kalğançak, yaman kursak patlasın.
05470. Kazanında ne taşlasan kaşığına (kaşıkda) o kelir.
05471. Etinden kıvanmasan, kuyruktan kuvan.
05472. Terisin ki etin aş, suyekleri ma kalsın.
05473. Eski avuzğa yanı aş.
05474. Konakka da bolur kolay, eger ev saxabı burun aşar.
05475. Musefirinin en aşşası evsakabını sıylar.
05476. Kozge toymak bolmaz.
- 05477. ARSLAN BİLEN ARSLAN BOL, KOZUIEN KOZU BOL, EŞEK BİLEN EŞEK BOLMA.**
05478. Geldi arşını bilen kişiğe bez bermezler.
05479. Aksak akıl, tas pahıl, ille sokırlıktan sakın.
05480. Birçe okunç etip yerganın ateşke berme.
05481. Xamamğa barıp toyup ket, toyğa barıp kiyinip ket.
05482. Boruge berme, koyunu kutme.
05483. Yağmurlı vakıtta tavukka suv verilmez.
05484. Xer gul vaakıtında kokılırlar.
05485. Kozin dort aç.
05486. Kozingız aydın bolsın.
05487. Eki cambaz bir ip.te oynamaz.
05488. Erbinin eytketnin et etkenin etme.
05489. Kadırı yolcin yolda yaraşır.
05490. Asılırsan kalın dalğa asıl.
05491. Bersen aci berme.
05492. Paranı yoldan tapkanda sayıp al.
05493. Mamed bugün bizim başımızğa bolsa yarın sizin başımızğa olur.
05494. Dun.e sokur bolsa, sende bir kozin baylap tut.
05495. Azbaranda bir tavuk da bolsa korumlu bolsın.
05496. Korkaknı korkutskan batır bolırmı?
05497. İstedığın etip olmasan, olacağını iste.
05498. Saklasan anı, kelir zamanı.
05499. Konşının başı (çişı) avırsa sen için tut.
05500. Başın eki bolsa ket.

05501. Vardır pulun alemdir kullansın,
yoktur pulun yiptır yolın.
05502. Kop uşursan murad bilen, kop
uşur.
05503. Atalardan kalgan sozdır: gendi
duşken aglamaz, sızlamaz.
05504. Maa tıymegen yılan bin yaşasın.
05505. Tonganğa soba yaktırma, açka
kazan astırma.
05506. Yoksam senin canın can, da
menim ki patlıcan mı?
05507. Yaşa, yaşa kop tamaşa.
05508. Osur eşşam, oken yatsın.
05509. Nas iyiki bekle tabanı.
05510. Ana yılan kızından aylan.
05511. Besle karğanı, kozin çoğısın.
05512. Eksik bolsın özının, çok
bolğançak elninin.
05513. Keç olsun da, kuç (bela)
olmasın.
05514. Bitke ok atkan, tonını otka
yakkan.
05515. Halk yanında yollanır
oyanğanda şellinir.
05516. Çok bakkanın kop korgenin
kozi çıkar (çıkarılsın) .
05517. Bokka bassan bok sasır.
05518. Çakırılğan yerge vermeye ar
yollamaa.
05519. Otka bassan xoroz bolma.
05520. Oksek bolma asarlar, alçak
bolma keserler.
05521. Bolma balta kubuk xep bana da,
xep bana,
05522. Bolma ırende kubuk xep sana
da, xep sana,
05523. Bol bıçkı kubuk xem bana, xem
sana.
05524. Ne baldan tatlı bol, ne zegerden
eçi bol.
05525. Rakını sozine aldanma.
05526. İnanma kışmın yazına,
oruspının nazına, puşnın sozine.
05527. Ozen kormey, etik teşme.
05528. Bala bilen çıkma yolğa, ketirir
başına bela: araban yuruse
oturur yılar, koçerin sınsa oturır
kuler.
05529. Ne kuçune dodulanma, ne
malına inanma.
05530. Kakma bek ellin kapusın,
kakarlar senin kapunı.
05531. Açuvlanma, kaltaçem alışırsın.
05532. Ne kuş bolıp uçma, ne uyune
sıçma.
05533. Ozen kormey balak sığımazlar
(etek kotermezler) .
05534. Zengin bolup kabarma, fukare
olup eberme.
05535. Suy i bulmay durulmanız.
05536. Kazanğa yanışma kara yoker,
yamanğa yanışma yarası yoker.
05537. Yatkan yılanın başın koterme.
05538. Yatkan yılanın kuyruğına
basma.
05539. El eli bilen yılan tutmaa.
05540. Keçme duşman kopırından.
05541. Bacası kış bolganna bakma
tutunı doğru çıksın.
05542. Bakma uzune bak kozune.
05543. Tıyme bokka sasır.
05544. Opkelendi çipçe tavuk ustune,
neçik kazğa anı kılmadı.
05545. Bir gun bilen yaz bolmas.
05546. Karğıştan uzak bol.
05547. Fenadan eteğin kes de kutıl.
05548. Aç kozın, açarım kozın.
05549. Attarın aldında sakız çeyneme.
05550. Betine bak da bereketını sor.

05551. Ğer gez keĞken kopirden sende keĞersin.
05552. Yorganıĝa (toşegine) kore ayakların uzat.
05553. Selamina kore karşalık.
05554. Xer xavnaa oynama.
05555. Yılanĝan elni aşay, yılamaĝan ozunu aşay.
05556. Fenaĝa iyi asttılmaz.
05557. Kenarına baĝıp bezın al, anasına baĝıp kızın al.
05558. Kuy çuvalĝa ur duverĝe.
05559. Ekinige yarıksan ozın da aylanmasın.
05560. Xer satkan maxtay, alĝan horlar.
05561. Eki bardak bir birine urulsun, kim parlansa parlansın.
05562. Avuzĝa yara çıkmasın, çıksa analĝançak yala yala da otr.
05563. Yolci yolda yaraşir.
05564. Ketersen yolın bolsın, kumse yolın baĝlamasın.
05565. Kesilgen otmek birleşmez.
05566. Yavaş yuru, bek basma, olır olmaz sozge kulak asma.
05567. Kiçik kazandan taşkanı, kiçik kişi aşavĝan.
05568. Ne ara barıp bolmassın ne artkarı kaytmassın.
05569. Baştta sen patla da son men çatlain.
05570. Kop yurıĝenden sorma, xep bilĝenden sor.
05571. Biri ve buçıĝı saymagannın eki yakası bir bolmaz.
05572. Kaçıp ketsen seçip ket.
05573. Minare.tını xırslan, kılıfını da xadırlar.
05574. Yurıy burunnın doĝırısı bilen.
05575. Avzı kıyış bolsa dai baynın kızın sozlesin.
05576. Ortadan patlasan xayr etmez.
05577. Butın yıl (kış) kayda bolsan anda bol, belderezde uyde bol.
05578. Kotine kalım uydırma, insan
05579. İnsan bilinir yolda, kaptada, içkide.
05580. Tilkige baş bolĝançak arslanĝa kuyruk olması iyidir.
05581. Sorıp bergençek, sogunıp ber.
05582. Adın çıkıkcacak boynın çıksın.
05583. Ğer gez keĞken kopirden sen de keĞersin.
05584. Rast kılıklı bolur sıylı.
05585. Doĝırın hak yardımdır.
05586. Ohu, ohu baban kubik cail bolma.
05587. Evelinden kelĝenını artına taşlama.
05588. Uzun kesecene kıska kessin.
05589. Men çakıram senin hatırın uçun, sende kelme benim hatırım uçun
- 05590. SEN HAN, BEN HAN, ATKA PİÇEN BERME KİŞİ YOK.**
05591. Eben örekesı.
05592. Baş ağır kulak saĝır.
05593. Bır ayak ustinde kırk yalan etken soyu.
05594. Hocagza maxtanma kuçluge urunma.
05595. Karga bilen konurkannın çokusı çıkmaz.
05596. Bedava soĝgen, bela yolıĝır.
05597. Kozge maxtavlar, artından yulçurlar.
05598. Et yatsa kurt kopar.
05599. Yenilik asılĝan aĝırın ustinden.

05600. Kuçenğen kozine çöp tuşer.
05601. Obur ketti oynaik, caduv ketti cayraik.
05602. Er bokka karişa.
05603. Hırsızlıknı bil de, etme.
05604. Ğer yeruz burnun tığa.
05605. Ayağından bitler başka yolğaladı.
05606. Kayda atladı anda aldadı.
05607. Koz toymaz kormekten kulak eşitmekten.
05608. Sağır eşitmese uydurır.
05609. “ Kaş tuzetem ” dep koz çağıra.
05610. Armut pış, avuzma çuş.
05611. Kir kirliğe kiret.
05612. Berdı ana, ne burundan tuştı.
05613. Kaşık bilen aş bergen, sapı bilen koz çıkarır.
05614. Bokın kavurup aşay.
05615. Yamañğa yara bezevdir, yaxşığa ilvan tuyavidır.
05616. Bar dağınır, yok bakınır.
05617. Kara mazallı kara yürekli.
05618. Çalmunda teşik hırsızğa eşik.
05619. Oluge yılamaz, tırıge kulmez.
05620. Kotine şeppe kıtırsan, hayır etmez.
05621. Meçin asılğan cıgerge kapcası yetmese, sasık dep bakırır.
05622. Belinde kuvat yok, ozine kırtış yok.
05623. Kolaysıznı koyınğa alsan, kolı ayağı çıkarda kalır.
05624. Yuzune tukursen, yağmur yava diy.
05625. Kart nenem pabuçları adam bolsa sen de bolırsan.
05626. Aş kızğançlıkı bulğata miyin.
05627. Yazık senin sanına.
05628. Yuz kızartmak kan tokmek.
05629. Or kormen badrak.
05630. Yeşil baka yurek yaka.
05631. Boş boşlıktan yakkan, boşten yanar.
05632. Boş boşlıktan ıftıra yılattım.
05633. Katran kopkası da yarmalıkkı barır.
05634. Arsız ketken yarlınır, çulda ketken çullanır.
05635. Çabandan muedzin bolğanı sesı bilen caminnı yıkar.
05636. Xalayıktan biyke bolğan tazı bilen xamamnı yakar.
05637. Kopegin avzundan suyek duşmes.
05638. Olgen tavuktan yımırta kıdırı.
05639. El ayıbın korgende kılını yarır kozım,
05640. Gendi ayıbıma kelğende kor bolur eki kozım.
05641. Eçki osurıp, kotzine opkelen (olkeler).
05642. Kazan kazanğa: kotın kara,
05643. Çelmeçik de kule kule para parça (parça parça).
05644. Ayıpsız kim olmaz!
05645. Tavuk saneter, tarı bazarında, eylenip baksa, bok bazarında.
05646. Konşının tavuğı konşığa kaz korınır karısı kız korınır.
05647. At korse aksar, suv korse suvsar.
05648. Kiçkenesı tanıamaz, buyugu saymaz.
05649. Belinde çıbın kuvatı.
05650. Tuz yolda aylana, da barça maxtana.
05651. Aknı karandan ayırıp bolmay.

05652. Sıyındırmay ozin terisine.
05653. Balta kotergen ince topçak yol keter.
05654. Alışman kotke konçek yaraşmaz.
05655. Opkan barça aç.
05656. Opkanğa barı az.
05657. urlukka kalğan engure.
05658. Biri kıl sıymay, biri da koçer ağaçı tığa.
05659. Bir kozu yılay, ikinci yumçuglay.
05660. Bir o da kir.
05661. Xem burunsuz, yekısı da bir birinden ogursus.
05662. Birisi sıy bere başka, okısı kalpakka.
05663. Biri yırtılğan ikinci paralannan.
05664. Bir alma eççi alma.
05665. Bulutdan maxtuv ala.
05666. Kalpak al desen baş alır.
05667. Horlavçı yesi xalktan korkmaz.
05668. Yaman şexer avraddan xak saklasın.
05669. Paxılıktan kındığı kogergen.
05670. İftıradan insan yanğan.
05671. Kopek avuldağından, deniz mırdar olmaz.
05672. Kopek yaldanından deniz mundar olmaz.
05673. Comartdan bir kızğançtan dan eki.
05674. Kara kun yaxşı bolır, amma yaman kişi yahşi bolmaz.
05675. İnsan kulaktan, ayvan tamaktan.
05676. Devletli kozi perdeli bolur.
05677. Şibbe, şibbe eppısı bir boy.
05678. Bir ayağın alğançak ğayrısın kopek aşar.
05679. Şeker kosterip bor kaptıra.
05680. Adam (yokluğundan) bolmandan horozğa Suleymen Paşa dep çağırğanlar (degeler).
05681. Veresine şarab içken eki kere sarğış bolır.
05682. Doğurulık bilen keter ok, egirlik bilen kalır elde yaya.
05683. Bitnın bernesı sirke.
05684. Tamaxkar dururken, kal kazan aç kalmaz.
05685. Yırısı usta, yarı kıynacı.
05686. Funduk çuvalı kibik boşanlı.
05687. Kahve doğulcumı inğır deincısı.
05688. Boyu uzun, akılı kıska, para içun otuni kusa.
05689. Balık başından sasır.
05690. Bok ustunde kaymak.
05691. Bok yurekke teselle.
05692. Kavgacı keddi kavga bağlandı.
05693. Arkası kalın.
05694. Arkasına yağ yakaar da, kolmegine tiydirmez.
05695. Kartka adama kozğa urulma.
05696. Eşek oğlu katır, ne konul bilir ne hatır.
05697. İşi bitmen misefir bir kun da yatar, on kun da yatar.
05698. Korkak bazırıyan, ne kyar eter ne zarar.
05699. Aşga çozu kolın, suvga açat avzın.
05700. Xırsızının kotı kuvuş.
05701. Kunuvçının eki çolmagı pişilir.
05702. Nindi çipçeçik endi kızılıçlı.
05703. Yaldavçıda yaş kozunde.
05704. Kaşağına çekmeğenin, kaşığı kırılınsın.
05705. Alçak davacının şaxadı bolmaz.

05706. Birinin başında ateş yana, biride
“ tohta çubuğım yakaim ”.
05707. Domuzdan bir kıl alsan o da
fayda.
05708. Kızğaçtan er vaxıttı eki keter.
05709. Korgen yarılğan yar dugul, tez
kitmesi ar dugul.
05710. Xaramdan kelgen, borana keter.
05711. İnsan ozin ayıbın bilmez, el
ayıbın arar.
05712. Sıyı enımdı, malı mindirdı.
05713. Ne berir haç, ol ozi yalanci!
05714. Aborot satıp yuriy.
05715. Sen adam bolcaksın da men
kormey kalacakım.
05716. Alma dereginden uzakka
çuşmez.
05717. Alma tuş avzıma tuş.
- 05718. EKİ AYAKNI BİR
PAPUÇKA SOKMAYLAR**
05719. Paxasız kımaç satılmaz, parasız
gulen sevilmez.
05720. Ak kaz çamurdan da çıkkanda
ak kala.
05721. Parasız Pazar kefinsiz mezar.
05722. Atlas azmaz, kyahad osmes.
05723. Biyuk geminin biyuk furtunası.
05724. Yel osmey, derek teprenmey.
05725. Sakınlan kozge çöp tuşer.
05726. Bir kulakka kirdı, ekinciden
çıktı.
05727. Ayatka ayakdı yağmur tohtadı.
05728. Kartayğanda tayahdır, erinkendi
kobız.
05729. O kadar (o kadarlık) çanak da
çanakka tokışır.
05730. Kopka kettı yin ta ketsın.
05731. Altın çekken terezi kumuşden
tura.
05732. Olmayan şeyin, coydım dep,
kıdırmalı bulunmaz.
05733. Yanıldan yanılğan dağılmaz.
05734. Osrak kotke konçek dayanmaz.
05735. Boru dağğa kirgen, dağının
xaberi olmağan.
05736. Barı bolganı bola.
05737. Çığacak kan tamarda kalmaz.
05738. Kayda azatlık anda yahşılık.
05739. Sağırğa eki kayta ezan okılmaz.
05740. Gecege mazal.
05741. Deveden biyuk fil, demişler.
05742. Korınğan da kozge çöp çuşer.
05743. Ayakkabı da başsalla duyucını
kaval xavesın.
05744. Eki çıplak xamamda yaraşır.
05745. Kun kunge ohşamay.
05746. Para paranı kadaltır.
05747. Borç borçlunu battırat.
05748. Borç menım hasavet senın.
05749. Ehtımal dır denız yanar.
05750. Delikli taş yerde kalmaz.
05751. Çalğıcığa çal desen uç kun uç
gece nazlanır.
05752. Yagmurda yavsa denızge yavar.
05753. Xer kopekke taş atsan, taşın
kıymeti bin altına yerişir.
05754. Başına kelse ayakkabçı bolır.
05755. Raxmet bilen raxmet bolır.
05756. Tirlik yine, kiçik da yiti.
05757. Doksan dokuz boldı toldı yuz.
05758. Nege da alınsa kolay bolmay.
05759. Ald kopçek nas ketse, art
kopçek te alay keter.
05760. Bakır kargayı dutmaz, altın
avuç kerek dır.
05761. Tavşan dağğa açuvlandı, dağın
haberi bile bolmamış.

05762. Sırın etken sının toyar.
05763. İmperialnı buzarım, kefim buzmam.
05764. Zerdaleden bolmaz al zurnadan haberi.
05765. Beş parmak da tugiz (tuğan) dugul.
05766. Mında bar da mında yok.
05767. Baltada da kabag bar, sapta da bar.
05768. dvernın da kulağı bar.
05769. Xer kun ağlayanın bir kun kulmesi bolur.
05770. Mecige oyun, sıçanğa olum.
05771. Suvga ketip suvsuz kaytır.
05772. Eşek kuyuruğundan elek bolmaz.
05773. Pire uçun yorğanı yakmış.
05774. Kaysı taşka başım uraim?
05775. Balğa çibin de yapışa.
05776. Ğer şiyın kararı.
05777. Er kun kopka kuyuga kete, bir kun kete kılıba kolunda kala.
05778. Er kun bardak suvğa barır, bir kun kılıpı kolğa kalır.
05779. Xer kim eger gendine, gene gendi gendine.
05780. Xer taş yerinde ağır.
05781. Her xoroz gendi çopligında otlar.
05782. Er kişi kaşy ozun koturun.
05783. Baş ustunde kalpak.
05784. Katalağan taşka ot bitmez.
05785. Zarar kesen tez tolır.
05786. Şepp ve şeker bir olmaz.
05787. Kef eşekde da olur.
05788. Kazan taşkanda, çomiçge kıymet bolmaz.
05789. Teke kurban gendi ayağı bilen kelir.
05790. Artarax ay kapundan bakar kazık ağaçın yahar.
05791. Yaman kulkunın sonı yılıvdır.
05792. El içun kuyu kazğan içine gendi düşer.
05793. Sığır degen, tilim balaban aylandırme yerim yok.
05794. Kumu suv tapmay içmege, kumu koprı tapmay keçmege.
05795. Maylı bardak içindende belli çıhardan da.
05796. O yalan bu yalan doğırısı filin yutkan bir yılan.
05797. Yalan bağırı bilen gezer yine bilen kuyu kazar.
05798. Suv baştan, sarma ağaçtan.
05799. Ayuv direkke mingende.
05800. Men eytım ambar tahtası, sen sanasın bayram haftası.
05801. Kopek kuyruklu bolgan yaku babalı bolgan.
05802. Tevekeli yaprak tepremez.
05803. Xeç bolmaycana keç bolsın.
05804. Tazga çıban.
05805. Az da mı bere, ket kopdeli.
05806. May da bir, mayıs da bir.
05807. Meçinin avzından tuşken sıçan.
05808. Sıçan sutke tilim pişkirgen suvğa ufure.
05809. Kasapçı maya daracına, eçki can daracına.
05810. El almağan yuz yaşar.
05811. Haftada bir bazar, onı da yağmur buzar.
05812. Sekirgen taşka koget minmez.
05813. Tolu kapçık aşalmaz.
05814. Kor kunduz çirak yakkan.

05815. Deve oler, devecimı oler.
05816. Uymaz taşda baş yarar.
05817. Kutsuzğa yel de çırayğa.
05818. Yanı elek uç kun uç gece tord.e turar.
05819. Kopekin aceli kelse çobanın tayağına sarıla.
05820. Bir totem ot devenı yâden uçurur.
05821. Ateş duşduni yerin yakar.
05822. Biri dalda biri şamda.
05823. Bir kuy teryin içinde xem samirir xem arıklar.
05824. Bir ağaç orman tuvdur, bir çiçek yaz tuvdur.
05825. Gemini eken ketenler kutardalar.
05826. Bir opkelege on çeber hair etmez.
05827. Eşek te yatıp torge, munayğan bola.
05828. Eşek turşusu.
05829. Ot balasından suv balasından, yaman avrat şeğerinden senı Tanrı kutarsın.
05830. Yogarğa tukursam betime, aşa tukursem sakalıma.
05831. Otun peçke kore.
05832. Toşegine kore ayağın) uzat.
05833. Berna kiçi rusvaylık ullu.
05834. Bir koltıxka eki harbuz sığmaz.
05835. Eşek oldı ortaklık kesıldı.
05836. Okçıları yolda ateş (avaz) çıkarır.
05837. Eki davaci bir yerge kelmeip, dava kesilmez.
05838. Binın yarısı beş yuz.
05839. Bayramdan son kınanı kotine yak.
05840. Asıl asıl, basıl basıl.
05841. Ay korunuşmeyçe yıldızlar ekişer olmaz.
05842. Zift salama kibik yapışırısın.
05843. Xay bilen kelgen, xoy bilen keter.
05844. Elden kelgen, el bolmaz, o da vaxtında bolmaz.
05845. Kuş kanatsız ağaç yaprahsız.
05846. Boş çuval turulmas.
05847. Otka yansın.
05848. Tavuk uyasın şaşırmasın.
05849. Yolcu yolına yaratır.
05850. Bir sekirdın, çegirtke, eki sekirdın, çegirtke, uçuncisine avuçka kırdın (tutludın, çigirtke).
05851. Kuru bilen yaş yanar otku kuysan taş yanar.
05852. Eşilgen boyunı kılıç kesmey.
05853. İnsanın kozu ayvanı kazanğa insannı, mezarğa.
05854. Bugungu çipçe tanda.ğı tavuktan yaxşı.
05855. Zor oynını buzar.
05856. Ateş zorın kazan bilir.
05857. Tilki ne kadar kaçarsa varcağı çirici tukanıdır.
05858. Yılına kore yılana bolır.
05859. Bağa bağa, kozim dort boldı.
05860. İt itnı aşamas.
05861. Bolunğan bolmay bilüvşuz.
05862. Kuyaşnı çamur bilen kapamassın.
05863. Bil bil biyendıra karğa korkıza.
05864. Çıkalğana tekme.
05865. Xak tal keç kuysada, kuç kuymaz.

05866. Artına taşlağanın, aldında tabulır.
05867. Eski xamam eski tas.
05868. Yarı geceni korkışlı saati.
05869. Atkan yerinde oku, sıçkan yerinde boku.
05870. Tok yit az xırslay.
05871. Doğurlık bilen doğurlık bolur.
05872. Ağan suv yolun tabar.
05873. Sabur tıbyı altın, sonine karğa.
05874. Adın ne bakkal, xak verir, xak alır.
05875. Baltanın sabunu birçe aşığan.
05876. Denizde balaknın bazarlığı.
05877. Sen yaya batıştan aya.
05878. Sıçan delikke bin altın.
05879. Xer şeyin kararı var (bolır).
05880. Tilkinin çok oyınıdır, lakin iyisi kaçmaktır.
05881. Terzinin cebı bolmaz.
05882. Kelgenin ketmesi da bolır.
05883. Karanlığın kozi yok, karlamasan ozi yok.
05884. Yagmurdan kaçkan burçakka kelir.
05885. Gendi tuşken ağlamaz.
05886. Kara yerden çığa ak otmek.
05887. Ne bar, ne yok! Xepisi bar bir işi yok: borc bar, para yok.
05888. Sokır ne ister? gozine yarık.
05889. Ne baldan bal bol, ne boktan, bok bol.
05890. El xaseveti keç kele, da tez çığa.
05891. Ot anıncakka yerişir.
05892. Musefir kopekin kuyruğı butunun arasında.
05893. Kelişikli kiyim saabına yaraşır.
05894. Ğa başın taşka, ğa taşın başka.
05895. Akmasa da tamlar.
05896. Cevaher kiymetin saraf bilir.
05897. Hasıl azmaz, atlas tozulmez.
05898. Sen çuşinde kormegenın, men kunduzde kordım.
05899. İt itni aşay, boru aşay eksinide
- 05900. ULUG ATA SANAVI**
05901. I. Sıçkan yılı
05902. II. Sığır yılı
05903. III. Pars yılı
05904. IV. Koyın yılı
05905. V. Uluv yılı
05906. VI. Yılın yılı
05907. VII. Yılıkı yılı
05908. VIII. Koyun yılı
05909. IX. Meçi yılı
05910. X. Tavuk yılı
05911. XI. İt yılı
05912. XII. Kaban yılı
05913. 1. Artarih ay
05914. 2. Kural ay
05915. 3. Başkuskan ay
05916. 4. Yaz ay
05917. 5. Ulag ay
05918. 6. Çırık ay
05919. 7. Ayruksı ay
05920. 8. Kuz ay
05921. 9. Soğum ay
05922. 10. Kuş ay
05923. 11. Karakış ay
05924. 12. Suyunç ay
05925. 13. Artıh ay
05926. 1. Yuxbaşkun
05927. 2. Ortakun

05928. 3. Kankun

05929. 4. Kiçeynekun

05930. 5. Eynekun

05931. 6. Şabbatkun

05932. 7. Yuhkun

6. DİZİNLER

6.1. Biçimbirimlik Dizin

Sıra: a b c ç d D e é f g ğ h ı i j k l m n ñ N o ö p q r s ş t u ü v w x y z

a ‘seslenme; hayret; buna rağmen, bundan başka’

a. 222, 511, 1498, 1523, 1565, 1914, 2085, 2234, 2368, 2385, 2418, 2550, 2630, 2828, 2830, 3063, 3090, 3185, 3230, 3232, 3236, 3240, 3248, 3259, 3271, 3290, 3302, 3315, 3365, 3385, 3389, 3391, 3405, 3411, 3414, 3545, 3560, 3655, 3719, 3739, 3755, 3756, 3756, 3756, 3757, 3762, 3762, 3763, 3768, 3769, 3772, 3783, 3788, 3802, 3803, 3804, 3817, 3820, 3848, 3857, 3859, 3859, 3860, 3860, 3864, 3864, 3865, 3871, 3877, 3882, 3883, 3885, 3885, 3888, 3890, 3902, 3925, 3930, 3943, 3944, 3951, 3965, 3982, 3982, 3982, 3984, 3989, 3991, 3995, 3996, 3996, 4005, 4007, 4016, 4021, 4023, 4029, 4029, 4035, 4042, 4042, 4043, 4044, 4048, 4060, 4064, 4072, 4076, 4078, 4080, 4093, 4114, 4115, 4120, 4123, 4125, 4132, 4133, 4134, 4136, 4137, 4137, 4137, 4146, 4156, 4158, 4159, 4160, 4160, 4165, 4165, 4166, 4205, 4219, 4219, 4219, 4219, 4225, 4229, 4259, 4262, 4264, 4268, 4271, 4275, 4283, 4287, 4287, 4290, 4311, 4312, 4316, 4317, 4324, 4327, 4360, 4362, 4375, 4380, 4384, 4393, 4483, 4483, 4483, 4494, 4502, 4503

a.+nın 3, 12
[=169]

abah ‘put’ → *abax*

a.+ı (*abagı*) 2663
[=1]

abax ‘put’ → *abax*

a. 2688
a.+ka 397
a.+larga 1304
a.+larnın 1304
a.+nı 2062
[=5]

abayla- ‘değer vermek, paha biçmek’

a.-dı 1580
[=1]

abaylı ‘değerli’

a. 645, 651, 745, 1454, 1488, 1670, 1675, 1734, 1766, 2037, 3401, 3551, 4063, 4065, 4402, 4420, 4505
a.+m 1772
a.+nı 3387
[=19]

aborot sat- ‘hayal etmek’

a.-ıp 5714
[=1]

abra- ‘korumak, saklamak, esirgemek’

a. 1629
a.-dim 562
a.-dıy 232
a.-ma 2181
a.-vçu 161, 630
a.-vçular 3503
a.-vçulara 1184
a.-vçum 1419
a.-yix 2206
[=10]

abraylıx ‘hamaratlılık, kurnazlık, akıllılık’

a. 124, 277
a.+ka 247
a.+nı 96, 601
[=5]

acel ‘ecel’

a. 4850, 4884, 4884, 5272
a.+i 5819
[=5]

acelli ‘eceli gelen’

a. 5411
[=1]

acı ‘tat anlamında; acı’ → *aci*

a. 5325
[=1]

aci ‘tat anlamında; acı’ → *aci*

a. 4772, 5459, 5491
a.+ye 4772
[=4]

aci- ‘acımak’

a.-y 4771
[=1]

- acil** ‘sahip’
a.+dır 5297
[=1]
- açdaga** ‘ejderha’ → *açdaga*
a.+larını 1209
[=1]
- aç** ‘karnı aç olan; aç’
a. 4775, 4867, 5238, 5407,
5409, 5410, 5411, 5412, 5417,
5655, 5684
a.+ka 5505
a.+larını 2191
a.+nı 5462
[=14]
- aç-** ‘kapalı olan bir şeyi açmak’
a. 4047, 5485, 5548
a.-adır 866, 876
a.-am 3846
a.-ar 4629, 5181, 5311, 5312,
5312
a.-aredilar 686
a.-aredim 751
a.-arım 5548
a.-at 4068, 5699
a.-ma 1136, 3695, 3817, 3840,
4315, 4494
a.-sa 631
a.-sam 779
a.-seydir 246
a.-tı 38, 1031, 1032, 1279,
3888, 4083, 4288
a.-tılar 380, 3783, 4053
a.-tım 783, 1137, 1738
a.-tıy 317
a.-xey 3814
a.-xın 1133
[=41]
- açdaga** ‘ejderha’ → *açdaga*
a. 153
a.+dan 2507
a.+larga 717
a.+larının 471, 473
[=5]
- açe-** ‘canı yanmak, acı çekmek’
a.-gen 5073
[=1]
- açı** ‘acı, üzgün’
a. 57, 393, 511, 614, 1508,
1567, 1571, 1986, 1995, 2900, 2908,
3133, 3885, 3982, 4005, 4165, 4483,
5000
[=18]
- açih-** ‘acıkmak’
a.-ıplar (*açığıplar*) 577
[=1]
- açık** ‘açık’ → *açix*
a. 4547, 4725, 5088, 5217
[=4]
- açıl-** ‘açılmak’
a.-at 3893
a.-dılar 1251, 2562, 4487
a.-dılarmo 940
a.-gan 2997
a.-ğan 5313
a.-ırlar 1249, 2466
a.-magan 778
a.-mast 275
[=12]
- açılıx** ‘açlık’ → *açılıx, açılık*
a. 1843
a.+ı (*açılığı*) 1786, 1794
a.+ın (*açılığın*) 1839, 1980,
1990, 2794
a.+ından (*açılığından*) 152, 220
a.+lar 312
a.+lardan 202
a.+nı 1987, 3112
a.+tan 1814
[=14]
- açırgan-** ‘kızmak, öfkelenmek’ →
kızış, açuvlan
a.-as 3555
[=1]
- açırgandır-** ‘öfkelenmek,
kızdırmak’ → *açırgandır*
a.-dı 3734
[=1]
- açırgandır-** ‘öfkelenmek,
kızdırmak’ → *açırgandır*
a.-uvçular 267
[=1]
- açırganmah** ‘öfkelenme, kızma’ →
açırganmah
a.+ım (*açırganmagım*) 378
a.+ından (*açırganmagından*)
2667
[=2]
- açırganmax** ‘öfkelenme, kızma’ →
açırganmah

- a. 86, 2653
a.+tan 315, 398
[=4]
- açıv** ‘öfke, kızgınlık’ → *açıv*
a.+u 4486
[=1]
- açix** ‘açık’ → *açık*
a. 604, 682, 1138, 1291, 4470
[=5]
- açix-** ‘acıkmak’
a.-kan 89, 2962
a.-kandan 527
a.-sa 1946
a.-sey 1930
[=5]
- açixkan** ‘karnı aç’
a. 2050
[=1]
- açi** ‘ızdırıp’
a. 4996
[=1]
- açlıx** ‘açlık’ → *açılıx, aşılk*
a. 691
a.+ların 2007
a.+nı 4005
a.+ta 104
a.+tan 106, 419, 4159
[=7]
- açsız** ‘aç olmayan’
a. 4915
[=1]
- açuv** ‘öfke, kızgınlık’ → *açıv*
a. 411, 485, 1273, 1274
a.+ba 3733, 3748, 4272, 4285
a.+u 189, 379, 439, 480, 503,
761, 761, 762, 764
a.+um 1059, 1321
a.+un 197, 865
a.+undan 609, 3429, 4118
a.+unun 72
a.+uynu 236, 1005
[=27]
- açuvlan-** ‘kızılmak, öfkelenmek’ →
kızış, açırğan
a.-adırlar 879
a.-as 3996, 4127, 4306
a.-at 3860, 4277
a.-dı 2073, 3872, 5761
a.-ıp 4305
a.-ır 3839
- a.-ırmın 1313
a.-ma 1411, 3860, 4047, 4084,
4129, 4184, 4307, 5531
a.-mas 3369
[=21]
- açuvlu** ‘öfkeli, sinirli’
a. 4486, 5304, 5410
[=3]
- açxiç** ‘anahtar’
a. 4072
[=1]
- ad** ‘isim’
a. 4706
[=1]
- Ada** ‘kadın ismi’
a. 1287, 1288, 1291
[=3]
- ada-** ‘mutluluktan kendinden geçmek’
a.-dı 3135
a.-maktan 4765
[=2]
- adam** ‘insan’
a. 91, 253, 314, 315, 324, 342,
390, 461, 519, 598, 629, 752,
810, 828, 842, 843, 858, 891,
949, 1214, 1224, 1226, 1238,
1239, 1240, 1242, 1244, 1252,
1256, 1264, 1266, 1269, 1293,
1893, 2540, 2550, 2914, 3301,
3352, 3435, 3443, 3555, 3559,
3563, 3567, 3571, 3580, 3635,
3705, 3741, 3862, 3961, 3993,
4039, 4068, 4133, 4155, 4166,
4187, 4190, 4494, 4541, 4668,
4728, 4752, 4884, 5109, 5232,
5625, 5680, 5715
a.+a 5695
a.+da 767, 3456
a.+dan 1241
a.+ga 490, 663, 1235, 1237,
1238, 1239, 1241, 1253, 1261,
1265, 1328, 2997, 3436, 4026,
4071, 4208
a.+ğa 5348
a.+ın 4975, 5143
a.+lar 76, 796, 808, 894, 3468
a.+larga 3183
a.+larnın 2570

- a.+nı 161, 639, 767, 780, 798, 1215, 1226, 1227, 1234, 1268, 2677, 4039, 4796, 5292, 5464
a.+nın 224, 319, 625, 804, 824, 906, 1432, 1685, 1713, 1894, 3554, 3739, 4195, 4434, 5361
[=131]
- adamçex** ‘adamcık, zavallı olan’
a. 3353
a.+ba 3366
[=2]
- adet** ‘alışkı; kural’
a. 4695, 4718
a.+ine (*aedtine*) 5397
[=3]
- adonay** ‘İlah, Tanrı’ → *Allah, Allax, Tanrı, Tenri, Tenri*
a. 9, 10, 14, 23, 23, 26, 27, 30, 924, 995, 1000, 1059, 1059, 1061, 1061, 1062, 1062, 1063, 1064, 1223, 1224, 1226, 1227, 1228, 1234, 1235, 1237, 1238, 1240, 1241, 1245, 1252, 1252, 1253, 1257, 1258, 1265, 1266, 1267, 1272, 1274, 1277, 1283, 1283, 1297, 1298, 1306, 3821, 4507
a.+a 9
a.+dan 663, 1269
a.+ga 26, 28, 997, 1053
a.+nın 8, 11, 14, 23, 25, 25, 31, 270, 1271, 1281, 1284, 1294, 4466
[=69]
- aferim** ‘övme, beğenme, takdir etme’
a. 4923
[=1]
- afta** ‘hafta’ → *hafta*
a. 4005, 4165
a.+da 2958
[=3]
- ag** ‘ünlem; ah’
a. 3948
[=1]
- aga** ‘yaşlanmış olan, büyük, abi’
a. 3761, 3761, 3773, 4083
a.+dır 2902
a.+dırlar 61, 325
[=7]
- agaç** ‘ağaç’ → *ağaç*
a. 314, 587, 1045, 1199, 1200, 1250, 1250, 2790, 4930, 5824
a.+ı 1217
- a.+ın 1228, 1228
a.+ından 1235, 1236, 1245, 1266
a.+ının 1246, 1252, 1268
a.+ları 1090, 1129
a.+larında 1158
a.+larından 1113
a.+larını 4314
a.+larının 2758
a.+nı 438, 1217, 1228
a.+nın 1247
a.+tan 1256, 1261
a.+tanmo 1255
a.+xada 321
[=34]
- agalıçka** ‘(kadın) ihtiyar, yaşlı, büyük’
a. 4166
[=1]
- agalıx** ‘büyüklük, ağalık’
a. 830, 4034
a.+lar 52, 672
a.+larını 280
a.+larının 673, 832
[=7]
- agar-** ‘(saç için kullanılır) ak olmak, beyazlamak, kırışmak’
a.-asız 4327
a.-at 1423
a.-dılar 2988
[=3]
- agarax** ‘daha büyük’
a. 688, 3719, 3978, 4155
a.+ka 756
a.+lar 763, 765, 3805, 4265
a.+larının 285
a.+larını 2194, 2216
a.+larının 989
[=13]
- Agaron** ‘erkek adı’
a. 1107
[=1]
- agın** ‘akıcı’
a. 1130
[=1]
- agır** ‘hafif olmayan, kaldırılması zor olan, ağır’ → *ağır*
a.+ın 5599
[=1]
- agızdır-** ‘akıtmak, dökmek’
a.-sın 3823

- [=1]
agla- ‘ağlamak’ → *ağla, ila, ile, yıla, yıla*
 a.-maz 5503
- [=1]
ağaç ‘ağaç’ → *agaç*
 a. 5845
 a.+ı 5658
 a.+ın 5790
 a.+nı 4625
 a.+tan 5798
 [=5]
- ağart-** ‘soldurmak; beyazlaştırmak’
 a.-ma 4776
 [=1]
- ağır** ‘hafif olmayan, kaldırılması zor olan, ağır’ → *agır*
 a. 5214, 5592, 5780
 [=3]
- ağırmak** ‘doru at’
 a.+ka 5043
 [=1]
- ağırlık** ‘yük; ağır olan’
 a. 5050
 [=1]
- ağız** ‘organ’
 a. 5246, 5246
 a.+ı (*ağzi*) 5420
 a.+a 5455
 [=4]
- ağla-** ‘ağlamak’ → *agla, ila, ile, yıla, yıla*
 a.-ğan 4867
 a.-maz 5885
 a.-rsa 4780
 a.-y 4581
 a.-yanın 5769
 a.+nı 4601
 a.-yannın 4783
 [=7]
- ağlat-** ‘ağlatmak’
 a.-ma 4735
 [=1]
- ah-** ‘akmak’
 a.-adırlar (*agadırlar*) 2526
 a.-adlar (*agadlar*) 2575, 4119
 a.-an (*ağan*) 5872
 a.-arlar (*agarlar*) 3216
 a.-at 1677
- a.-at (*agat*) 1969, 2687, 3486, 3660, 3741
 a.-ıp (*agıp*) 485
 [=12]
- ahça** ‘değerli metal, akçe’ → *ahçı, akça, axça, axçı*
 a. 5142, 5147, 5164
 a.+sı 5006
 [=4]
- ahçasız** ‘parasız’
 a. 4966
 [=1]
- ahçı** ‘değerli metal, akçe’ → *ahça, akça, axça, axçı*
 a. 5110, 5229
 [=2]
- ahır** ‘büyükbaş hayvanların evi’
 a.+ğa 5075
 [=1]
- ahmak** ‘bön, budala, aptal, saf olan’ → *axmak*
 a. 5321, 5354
 [=2]
- ahşam** ‘akşam’ → *ıngır, ingir*
 a. 4958
 a.+ın 4965
 [=2]
- airganmag** ‘ağırlık’
 a.+ım 113
 [=1]
- aj** ‘hatta, bununla beraber (Leh.)’
 a.3736, 3801, 4005, 4018, 4035, 4047, 4287, 4291
 [=8]
- ak** ‘beyaz’
 a. 4776, 5142, 5720, 5720, 5886
 a.+nı 5651
 [=6]
- ak-** ‘akmak’
 a.-a 5310
 a.-kan 5294
 a.-masa 5895
 [=3]
- aka** ‘büyük, ata, baba, ced’ → *ata, öbga*
 a.+m 4768
 a.+ma 4768
 [=2]
- akça** ‘değerli metal, akçe’ → *ahça, ahçı, axça, axçı*

- a. 4898
[=1]
akıl ‘akıl’ → *akkıl, es, us*
a. 264, 273, 274, 337, 663, 784, 848, 870, 878, 1295, 2511, 3406, 3518, 3741, 4615, 5249, 5343, 5346, 5348, 5360, 5377, 5391, 5392, 5479
a.+andan 5177
a.+da 3982, 5344
a.+dan 253, 395, 410, 4477
a.+ı 610, 3467, 5305, 5348, 5355, 5357, 5688
a.+ım 245, 4497, 4503
a.+ıma 2582
a.+ımba 3995
a.+ımdan 460
a.+ımını 765, 769, 776, 869
a.+ımının 3696
a.+ın 281, 285, 4487, 4769
a.+ıy 347
a.+ıydanmo 990
a.+ıyız 1443
a.+ını 927, 959, 981, 2182, 2653, 3362, 4486
a.+ının 647, 655, 2569, 2909
a.+ınının 915
[=68]
akıllık ‘akıl’
a.+ıdır (*akılığdır*) 5433
[=1]
akıllı ‘akıllı’ → *akınlı, uslu, ustat, ustlu*
a. 5130, 5368, 5369, 5387, 5387
[=5]
akılsız ‘akılsız’ → *akılsız*
a.+nın 5388
[=1]
akılsız ‘akla sahip olmayan’ → *akılsı*
a. 848, 866, 925, 2902, 3982, 4407
[=6]
akın ‘akıl’
a.+dı 4863
a.+ları 4475
a.+larıyızga 770
[=3]
akınlan- ‘aklı başına gelmek’
a.-ır 253
[=1]
akınlat- ‘aklını başına getirtmek’
a.-adır 767
a.-ıyız 135
a.-ma 3197
[=3]
akınlı ‘akıllı’ → *akıllı, uslu, ustat, ustlu*
a. 522, 823, 847, 4269
a.+larının 4487
[=5]
akınlıırx ‘çok akıllı’
a. 861, 3357, 3407
a.+larga 4501
[=4]
akırın ‘hoş, yumuşak’ → *akırtın, koş, xoş*
a. 346
[=1]
akırtın ‘hoş, yumuşak’ → *akırın, koş, xoş*
a. 1677
[=1]
akibat ‘akıbet, sonuç, netice’
a. 4869
[=1]
akkıl ‘akıl’ → *akıl, es, us*
a.+ın 5243
[=1]
akla- ‘aklamak, temizlemek’
a. 4531
a.-rsın 4531
[=2]
akmal ‘ihmal’
a. +ın 5163
[=1]
aksa- ‘aksamak, gecikmek; sekteye uğramak’
a.-r 5647
a.-r 5063
[=2]
aksak ‘eksik, tam olmayan’
a. 5479
[=1]
al- ‘almak, kavramak, tutmak’
a. 2142, 4161, 4616, 4687, 4986, 5004, 5017, 5039, 5054, 5054, 5160, 5209, 5376, 5492, 5557, 5557, 5666, 5764
a.-adır 89
a.-a 4706, 5665
a.-adır 281
a.-adırlar 54, 570

- a.-adlar 4154
a.-alırmo 1018
a.-alırmusun 1022
a.-amın 300
a.-ar 2797
a.-at 1524, 1977, 3042, 3769,
3883, 4204
a.-dı 23, 32, 1234, 1240, 1241,
1250, 1287, 2601, 3191, 3423, 3444,
4072, 4134, 4146, 4175, 4467
a.-dılar 17, 19, 1138
a.-dım 144, 4272
a.-dın 5172
a.-dında 4866, 5549, 5866
a.-dix 1321
a.-diy 526, 4094
a.-gan 4072
a.-gançaz 4769
a.-gey 590
a.-geysin 943
a.-ğan 4637, 5560
a.-ğançak 5678
a.-ım 4078
a.-ıp 4702, 5219
a.-ır 629, 857, 1266, 4291,
4644, 4826, 4826, 5243, 5376, 5666,
5874
a.-ırbiž 407
a.-ırlar 625, 2964
a.-ırsın 4811, 4811
a.-ıyız 1060
a.-ma 733, 3542, 3547, 4203,
4394, 4465, 4880, 5160, 5275
a.-madım 63
a.-mağa 5252
a.-mağan 5810
a.-mağın 4597
a.-mak 4893
a.-mas 4345
a.-mast 3686, 3931
a.-maz 644
a.-sa 2636, 2774
a.-sam 4433
a.-san 4634, 4634, 5032, 5054,
5054, 5623, 5707
a.-yt 4327
a.-sın 4014, 4769
a.-uvçularının 369
[=122]
- alacix** ‘sığınılacak yer, saklanma alanı’
→ *alaçih, alaçix*
a.+larına 907
[=1]
- alaçih** ‘sığınılacak yer, saklanma alanı’
→ *alacix, alaçix*
a.+ının (*alaçığının*) 895
[=1]
- alaçix** ‘sığınılacak yer, saklanma alanı’
→ *alacix, alaçih*
a. 1016
a.+nı 630
a.+ta 963
[=3]
- alam** ‘sancak, bayrak’
a.+ın 1091
a.+lar 1151, 2177, 2187
a.+ların 4487
a.+larını 2217
[=6]
- alamlan-** ‘işaretlenmek,
belirginleşmek; başkalarından üstün
duruma gelmek’
a.-gan 1141
a.-ganlar 1157
[=2]
- alankasar** ‘dev, iri büyük’
a. 4610
[=1]
- alar** ‘işaret zamiri; onlar’
a. 16, 118, 127, 172, 334, 580,
685, 693, 763, 838, 897, 917, 1152,
1155, 1251, 1918, 2143, 2195, 2840,
2887, 3004, 3332, 3609, 3741, 3764,
3962, 3962, 3982, 4023, 4040, 4076,
4123, 4164, 4287, 4345
a.+ba 3182, 3739, 3740, 4136
a.+da 84, 363, 1117, 1153,
2704, 2799, 2933, 3526, 3739, 4486
a.+dan 261, 338, 539, 540, 774,
1108, 1491, 3581, 3741, 4064, 4130,
4346, 4465, 4481, 4494
a.+ga 52, 354, 395, 495, 503,
503, 537, 579, 584, 687, 697, 875, 911,
968, 1061, 1067, 1216, 1318, 1744,
1757, 2905, 2918, 3743, 3764, 3764,
3821, 3949, 3982, 4001, 4005, 4024,
4123, 4132, 4156, 4179, 4303, 4326,
4399, 4467, 4467, 4477, 4483

- a.+nı 7, 17, 18, 19, 82, 130,
166, 189, 276, 284, 284, 285, 286, 512,
839, 873, 879, 903, 911, 920, 955, 978,
1007, 1134, 1205, 1210, 1215, 1216,
1265, 1479, 1609, 1742, 1940, 2081,
2134, 2299, 2808, 2827, 3002, 3597,
3764, 4141, 4146, 4178, 4331, 4438,
4463, 4467, 4467, 4468, 4468, 4478,
4478, 4483, 4490, 4497
a.+nın 8, 82, 84, 96, 115, 261,
370, 393, 443, 494, 502, 515, 536, 538,
590, 603, 690, 697, 797, 838, 1220,
1272, 2857, 2907, 4142, 4483
[=188]
- alay** ‘alay etmek, dalga geçmek’
a. 5371, 5759
[=2]
- alça-** ‘aklî dengesini kaybetmek,
delirmek’ → *alçe*
a. 3223
a.-dı 3735, 3738, 3939
a.-dix 3860
a.-düy 4000, 4181
a.-ganba 3572
a.-gandan 3579
a.-ganlar 3950
[=10]
- alçe-** ‘aklî dengesini kaybetmek,
delirmek’ → *alça*
a.-ydlar 4018
[=1]
- alçacık** ‘küçültme eki ile çok alçak
anlamında’
a. 5078
[=1]
- alçak** ‘1. yerden mesafesi az olan 2.
aşğılık; rezilçe kötü davranışlarda
bulunan’
a. 4822, 5520, 5705
[=3]
- ald** ‘ön, ön kısım’
a. 5759
[=1]
- alda-** ‘aldatmak, kandırmak’ → *alda*,
alde, *yelda*, *yeldat*, *yelde*
a.-dı 5606
a.-ganley 295
a.-mydlar 3169
a.-rsızmo 295
a.-sa 3449
- a.-sam 139
[=6]
- aldan-** ‘aldanmak, kanmak’
a.-dı 1813
a.-ma 5525
[=2]
- aldat-** ‘yalan konuşana uygulanan
ceza’
a.-ır 592
[=1]
- aldavlux** ‘hile, sahtekarlık, yalan’
a. 2684
a.+ka 1707
a.+ta 1027
[=3]
- alde-** ‘aldatmak, kandırmak’ → *alda*,
yelda, *yeldat*, *yelde*
a.-ydırlarmo 3796
a.-ydlar 2173
[=2]
- ale** ‘fakat’ → *ali*, *lakin*, *tek*, *vale*
a. 3262, 3737, 3741, 3741,
3743, 3777, 3789, 3850, 3862, 3877,
3896, 4101, 4116, 4169, 4187, 4291,
4308, 4318
[=18]
- alef bet** ‘alfabe’
a.+ni 3259
[=1]
- alej** ‘aynı olan, keza’
a. 4175
[=1]
- alem** ‘âlem, dünya, herkes’
a. 4783
a.+dır 5501
[=2]
- alexem** ‘selam; şalom alehem şeklinde
İbranice selamınaleyküm’
a. 3744, 3745, 3771, 3779,
3800, 4220
[=6]
- aley** ‘keza, aynıyla’
a. 111, 144, 150, 175, 186, 208,
238, 249, 314, 332, 586, 592, 1089,
1090, 1140, 1195, 1197, 1199, 1203,
1212, 1218, 1341, 1535, 1688, 1945,
1984, 2030, 2042, 4232, 4236, 4244,
4385, 4395, 4472, 4479, 4482, 4483,
4486, 4487, 4488, 4490, 4491, 4491,
4494

- [=44]
algasan- ‘endişeye düşmek, korkuya kapılmak’
 a.-amın 492, 565
 a.-düy 68
 [=3]
algasat- ‘endişelendirmek, korkutmak’
 a.-adır 359, 530
 a.-asın 155
 a.-ır 297
 a.-maseydir 218
 a.-masın 307
 a.-mıydır 788
 a.-seydirlar 42
 a.-tı 566
 [=9]
algasavux ‘endişe, korku, dehşet’
 a.+lar 418, 632, 703
 a.+ları 115
 a.+ların 584
 a.+larnın 421
 [=6]
algem ‘hayır, yazgı’
 a. 460
 a.+i 611, 785
 [=3]
algış ‘rahmet’
 a.+ı 676
 [=1]
algışla- ‘kutsamak’
 a. 4188
 a.-dı 1064, 1210, 1216, 1222
 a.-düy 12
 a.-gey 3918, 4200
 a.-madılar 739
 a.-rm 3940
 [=8]
algış ‘övgü, kutlama; hayır duası; takdis’
 a. 5436
 a.+nı 4712
 [=2]
alın ‘alın, ön, ileri, gelecek’
 a.+da 3775
 a.+ga 2497
 a.+ımda (*alnımda*) 786, 1028, 1060, 1185, 1833, 4419
 a.+ımda (*alnımdan*) 78
 a.+ımdan (*alnımdan*) 567, 699
 a.+ın (*alnın*) 1031
 a.+ına (*alnına*) 302, 666, 807, 841, 1271, 1384, 1433, 1446, 4219, 7074
 a.+ınba (*alnınba*) 4283
 a.+ında (*alnında*) 8, 11, 25, 25, 178, 301, 339, 413, 467, 504, 517, 546, 554, 565, 596, 622, 822, 864, 1040, 1174, 1281, 1295, 1300, 1304, 1558, 1976
 a.+ındamo (*alnındamo*) 293, 294
 a.+ından (*alnından*) 14, 31, 457, 567, 986, 1095, 1252, 1284, 1363, 1366
 a.+ıya (*alnıya*) 1407
 a.+ıyda (*alnıyda*) 13, 29, 1410, 3849, 4021
 a.+ıydan (*alnıydan*) 306, 1282
 a.+ıyızda (*alnıyızda*) 139, 410
 a.+larında 494
 [=72]
alın- ‘bir yerden alınmak; almak, sahip olmak’
 a.-adır 637
 a.-at 3156
 a.-dı 1242, 1267
 a.-dılar 2887, 4463
 a.-düy 1263
 a.-geylar 4358
 a.-ır 1283, 1292
 a.-ırbiz 3241
 a.-ma 3242
 a.-sa 5758
 [=13]
alış- ‘karşılıklı değişim yapmak, takas etmek’
 a.-ıp 195
 a.-ırsın 5531
 a.-magının 475
 a.-man 5654
 a.-massın 652
 [=5]
alışın- ‘değiştirilmek’
 a.-adırlar 2928
 a.-adogon 4463
 a.-at 3109, 4494
 a.-ır 3764
 a.-magı 366
 a.-magım 328
 a.-maxlar 236

- [=8]
alıştır- ‘değiştirmek’
 a.-am 4192
 a.-at 2576, 4235
 a.-dı 1579
 a.-dım 3441
 a.-dix 1298
 a.-ıp 333
 a.-masxa 1318
 a.-sa 251
 [=9]
alışveriş ‘karşılıklı alıp verme işi’
 a. 5106
 [=1]
ali ‘fakat’ → *ale, lakin, tek, vale*
 a. 1481, 1706, 1931
 [=3]
Allah ‘ilah, yaratıcı, Tanrı’ → *Allax, Tanrı, Tenrı, Tenri, Adonay*
 a.+ka 4740, 4757
 [=2]
Allax ‘ilah, yaratıcı, Tanrı’ → *Allah, Tanrı, Tenrı, Tenri, Adonay*
 a. 4740
 [=1]
alma ‘elma’
 a. 4512, 5664, 5664, 5716, 5717
 a.+lar 1092, 1168, 3230
 [=8]
almalix ‘elma ağacı’
 a. 1090, 1178
 [=2]
alt ‘bir şeyin en aşağısı; üstün zıt anlamı’
 a.+ına 5179
 a.+ından 4120, 4120, 4474
 [=4]
alta- ‘aldatmak, yalan söylemek’
 a.-dı 4799
 [=1]
altan ‘altın’ → *altın, frolu*
 a.+dan 5167
 [=1]
altı ‘altı; sayı’
 a. 103, 1064, 2958, 3245, 3673, 3737, 4155, 4157, 5177
 a.+da 4587, 5377
 [=11]
altmış ‘altmış’ → *altmış, atmış*
 a. 1111, 1155, 3709, 3976
- [=4]
altın ‘altın’ → *altan, frolu*
 a. 52, 560, 650, 652, 921, 1063, 1081, 1114, 1142, 1145, 1146, 1230, 1298, 1530, 1540, 2056, 2063, 2085, 2469, 2612, 2733, 3077, 3540, 4029, 4119, 4123, 4131, 4153, 4215, 4252, 4253, 4259, 4263, 4266, 4271, 4277, 4285, 4287, 4289, 4291, 4293, 4328, 4643, 4872, 4945, 4979, 5025, 5109, 5395, 5731, 5760, 5873, 5878
 a.+a 5753
 a.+dandır 5176
 a.+dır 4509
 a.+ga 654, 743, 743, 1518
 a.+ı 1231
 a.+ım 2060
 a.+ın 544
 a.+ına 651
 a.+nı 636, 2082
 a.+nın 641
 [=66]
altınçex ‘altından yapılmış küçük para’
 a.+lar 4123
 [=1]
altınçı ‘altınçı’
 a.1219
 [=1]
altınlı ‘altın, altın sahibi’
 a. 5206, 5206
 [=2]
altmış ‘yaş, altmış’ → *altmış, atmış*
 a.+ta 4587
 [=1]
aman ‘rahat bırakmamak, göz açtırmamak’
 a. 4884
 [=1]
Amana ‘Yer adı’
 a.+nın 1123
 [=1]
ambar ‘yiyeceklerin saklandığı yer’
 a. 5800
 a.+da 4971, 4997
 [=3]
amen ‘amin’
 a. 3826, 4504, 4507
 [=3]
amma ‘ama’
 a. 5674

- [=1]
an- ‘anmak’
 a.-arbiž 3243
 [=1]
ana ‘anne’
 a. 2773, 3038, 4593, 4595,
 4620, 4664, 4840, 5510, 5612
 a.+da 4663
 a.+dan 4679
 a.+larnın 2781
 a.+m 405, 2912, 4303
 a.+mnı 2935
 a.+mnın 23, 47, 737, 1108,
 1174, 1175, 1175
 a.+n 4570, 4575, 4578, 4927,
 5020
 a.+nı 4676
 a.+nın 1311, 3682, 4573, 5355
 a.+sı 1115, 1264, 3936, 5307
 a.+sın 1243
 a.+sına 1156, 4616, 5557
 [=41]
analğançak ‘dil ile’
 a. 5562
 [=1]
anar ‘işaret zamiri’
 a. 4, 14, 33, 34, 35, 37, 158,
 166, 180, 181, 188, 196, 198, 216, 254,
 265, 295, 301, 320, 356, 361, 424, 426,
 444, 479, 480, 482, 484, 501, 501, 505,
 517, 519, 528, 534, 547, 587, 590, 621,
 632, 641, 652, 653, 675, 733, 746, 746,
 748, 756, 756, 773, 794, 824, 824, 827,
 856, 856, 857, 889, 890, 918, 919, 933,
 975, 975, 976, 981, 1013, 1014, 1016,
 1046, 1047, 1051, 1063, 1063, 1064,
 1065, 1103, 1111, 1139, 1181, 1237,
 1237, 1238, 1238, 1239, 1247, 1253,
 1283, 1297, 1333, 1342, 1360, 1473,
 1563, 1697, 1872, 1882, 1928, 1942,
 2084, 2173, 2313, 2498, 2544, 2825,
 3148, 3187, 3198, 3203, 3213, 3443,
 3447, 3451, 3637, 3737, 3758, 3764,
 3878, 3909, 3989, 4015, 4047, 4072,
 4101, 4134, 4240, 4280, 4313, 4368,
 4376, 4454, 4507
 a.+mo 293
 [=134]
anaxtar ‘kilitli bir şeyi açmaya
 yarayan alet’
 a.+ın 4733
 [=1]
ancak ‘ancak’ → *ancex, ançak, ançax,*
ançex
 a. 4854
 [=1]
ancex ‘ancak’ → *ancak, ançak, ançax,*
ançex
 a. 199
 [=1]
ança ‘ancak’ → *ancex, ancak, ançak,*
ançax, ançex
 a. 247, 1062, 1283, 1292
 [=4]
ançak ‘ancak’ → *ancak, ancex, ançax,*
ançex
 a. 4560
 [=1]
ançax ‘ancak’ → *ancak, ançak, ancex,*
ançex
 a. 1298, 1322, 3533, 4359,
 4399, 4461, 4463, 4467, 4491, 4496
 [=10]
ançex ‘ancak’ → *ancak, ançak, ancex,*
ançax
 a. 14, 17, 18, 19, 21, 393, 448,
 502, 538, 658, 988, 1013, 1060, 1159,
 3462
 [=15]
anda ‘orda’
 a. 9, 26, 27, 40, 44, 54, 54, 56,
 140, 557, 603, 612, 643, 835, 862, 949,
 994, 1014, 1091, 1183, 1199, 1200,
 1217, 1218, 1222, 1227, 1230, 1231,
 1275, 1668, 1719, 1782, 1786, 1892,
 1948, 1997, 2112, 2351, 2480, 2546,
 2550, 2840, 2968, 3033, 3083, 3133,
 3230, 3240, 3301, 3346, 3381, 3392,
 3417, 3548, 3783, 3814, 3820, 3860,
 3897, 3917, 4007, 4011, 4012, 4018,
 4039, 4052, 4122, 4123, 4170, 4176,
 4179, 4180, 4274, 4278, 4312, 4313,
 4463, 4463, 4527, 4906, 5094, 5577,
 5606, 5738
 a.+gı 4477
 a.+mo 1178, 1178
 [=87]
andan ‘ordan’
 a. 38, 75, 177, 219, 409, 416,
 519, 565, 639, 639, 640, 736, 763, 840,

- 864, 923, 936, 981, 993, 1229, 1236, 1236, 1247, 1249, 1255, 1261, 1263, 1267, 1584, 1762, 1812, 1843, 1981, 2034, 2406, 2581, 2861, 2883, 2939, 2998, 3184, 3573, 3655, 3769, 3857, 3926, 3945, 4072, 4078, 4167, 4499
[=51]
- andi-** ‘gözlemek’ → *kozla, kozle*
a.-dim 728
[=1]
- andi** ‘öyle, öylece’ → *bevle, iyile*
a. 835, 1028, 1336, 1892, 2058, 3177, 3741, 4076, 4076, 4208
a.+lar 4498
a.+ni 1332
[=12]
- anduv** ‘pusu, gizlenme yeri’
a. 907, 963
[=2]
- ane** ‘anne’
a.+y 1178
[=1]
- anı** ‘işaret zamiri’ → *anı*
a. 27, 35, 35, 36, 41, 42, 42, 43, 45, 58, 71, 89, 101, 111, 111, 151, 158, 159, 159, 180, 195, 195, 196, 251, 255, 272, 314, 333, 333, 359, 359, 406, 414, 418, 421, 425, 425, 456, 465, 466, 466, 469, 470, 470, 470, 472, 472, 473, 479, 481, 483, 504, 558, 563, 587, 618, 632, 633, 633, 642, 642, 652, 662, 662, 679, 734, 737, 755, 772, 795, 805, 805, 807, 842, 846, 864, 898, 912, 952, 979, 979, 984, 1005, 1006, 1016, 1018, 1022, 1023, 1024, 1024, 1028, 1044, 1046, 1063, 1063, 1105, 1105, 1106, 1106, 1108, 1108, 1108, 1115, 1134, 1137, 1137, 1137, 1148, 1156, 1156, 1180, 1180, 1215, 1216, 1222, 1234, 1234, 1241, 1259, 1267, 1276, 1283, 1293, 1309, 1484, 1524, 1697, 1714, 1760, 1934, 1936, 1971, 1989, 2359, 2403, 2503, 2510, 2545, 2699, 3055, 3071, 3093, 3112, 3128, 3196, 3200, 3361, 3364, 3381, 3391, 3687, 3818, 3849, 3853, 3862, 3868, 3885, 3948, 3965, 4013, 4029, 4078, 4084, 4084, 4099, 4100, 4107, 4171, 4175, 4187, 4187, 4229, 4238, 4248, 4272, 4287, 4291, 4294, 4315, 4455, 4471, 4488, 4494, 4494, 4501, 4503, 4577, 5019, 5035, 5136, 5265, 5498, 5544
a.+da 1309
[=194]
- anın** ‘işaret zamiri’ → *anın*
a. 5, 10, 12, 12, 13, 14, 27, 32, 41, 42, 47, 60, 60, 87, 88, 89, 114, 151, 190, 197, 250, 271, 274, 277, 302, 335, 358, 360, 364, 367, 395, 419, 424, 457, 459, 466, 468, 468, 469, 471, 476, 478, 480, 507, 522, 528, 530, 554, 565, 573, 595, 607, 634, 634, 635, 635, 640, 641, 643, 648, 650, 650, 654, 657, 658, 658, 662, 690, 729, 755, 762, 765, 767, 769, 793, 801, 802, 804, 806, 823, 826, 834, 838, 840, 848, 864, 870, 888, 890, 891, 896, 899, 899, 902, 902, 903, 906, 910, 923, 928, 928, 943, 972, 977, 983, 987, 994, 1003, 1012, 1019, 1020, 1023, 1026, 1026, 1027, 1027, 1030, 1036, 1039, 1040, 1041, 1042, 1043, 1048, 1050, 1055, 1058, 1063, 1114, 1119, 1135, 1142, 1146, 1179, 1181, 1182, 1182, 1199, 1200, 1238, 1240, 1243, 1252, 1261, 1272, 1275, 1283, 1293, 1294, 1306, 1311, 1311, 1321, 1334, 1499, 1558, 1690, 1759, 1767, 1805, 1806, 1856, 1932, 2022, 2127, 2166, 2214, 2440, 2487, 2558, 2658, 2671, 2812, 2892, 3228, 3327, 3360, 3411, 3677, 3710, 3764, 3769, 3769, 3832, 3949, 3972, 4029, 4046, 4169, 4218, 4226, 4280, 4287, 4291, 4321, 4371, 4464, 4467, 4469, 4490, 4494, 4497, 4506, 4573, 4922, 5190, 5245, 5245, 1073
a.+ba 1562, 3309, 3367, 4188
a.+çak 5891
[=213]
- anı** ‘işaret zamiri’ → *anı*
a. 4555
[=1]
- ankıt** ‘angut kuşu’
a. 717
[=1]
- anla-** ‘anlamak’ → *anla*
a. 1790, 1826, 2891, 3993, 3995
a.-dı 287, 2359
a.-dım 1988
a.-dix 612

- a.-düy 343, 1850
a.-düymo 941
a.-gaanğa 5351
a.-geydım 555
a.-geysin 943
a.-gın 111
a.-ma 1418, 2182, 2571, 3812
a.-madı 4796
a.-madılar 840
a.-madım 559, 1055
a.-magı 2661
a.-magıba 4461
a.-mağanğa 5352
a.-mana 4749
a.-mast 252, 3454
a.-max 3824
a.-maxka 1250
a.-maxsız 3982
a.-maxta 4469
a.-may 4606
a.-maydır 5462
a.-mayın 3373
a.-mıdılar 2923
a.-mım 3741, 3809, 3848, 4057,
4154, 4193, 4322
a.-mıt 4321
a.-mıydır 334
a.-mıyduymo 141
a.-mıymın 195
a.-r 2595, 5321, 3705, 4676
a.-sey 4343
a.-seyt 1819
a.-vçular 4488, 4494, 4494
a.-y 5307
a.-yalır 612
a.-yalmassın 1937
a.-yalmım 3961
a.-yalmıymın 558
a.-yadır 899
a.-yız 409
[=65]
- anlan-** ‘anlaşılmak’
a.- adır 158
a.-at 3741, 3999
a.-ırbiż 4494
[=4]
- anlat-** ‘anlatmak, söylemek, bilgi vermek’
a.-adır 340, 875, 899
a.-ayım 352, 769, 776, 868, 869
- a.-ır 268, 517
a.-ırmın 813
a.-ırsız 1139
a.-ma 17, 18, 19, 804
a.-magımını 303
a.-max 4461
a.-maxtan 765
a.-maya 21
a.-tı 1255
a.-tılar 353, 4488
a.-tım 1055
a.-tıymo 602
a.-uvçu 396
a.-xeydım 756
a.-xeydır 247
a.-xın 927, 941, 1077
[=31]
- anle-** ‘anlamak’ → *anla*
a.-yadır 658, 895
a.-ydırlar 768
a.-ydogon 2496
a.-ym 3258, 4291
a.-ys 3741, 3762
a.-ysin 344, 708, 829
a.-yt 2338
[=12]
- anlax** ‘şu, bu’
a. 1076
a.+ka 4465
[=2]
- ant** ‘ant, yemin’
a. 1094, 1109, 1139, 1140,
1177, 1307, 1307, 1867, 1887
a.+ı 4463, 4464
a.+ıymı 3021, 3959
[=13]
- anun** ‘işaret zamiri’
a. 206
[=1]
- anuz** ‘henüz, şimdilik’
a. 1483, 1573, 1584, 1665,
1750, 2014, 2140, 2280, 2283, 3567,
3578, 3736, 3764, 3769, 3775, 3776,
3785, 3787, 3801, 3926, 4045, 4116,
4152, 4165, 4193, 4219, 4227, 4274,
4276, 4278, 4280, 4313, 4595
[=33]
- ar** ‘utanma, utanç duyma’
a. 5518, 5709
[=2]

- ara** ‘ara, ortasında’ → *aran*
 a. 5568
 a.+da 3809, 3811, 4166, 4331,
 4361
 a.+larında 1034
 a.+mızda 217, 345, 817, 850,
 3955, 4372, 4379, 5275
 a.+sına 217, 578, 692, 695, 880,
 1024, 1071, 1071, 1083, 1084,
 1089, 1089, 1090, 1090, 1140,
 1148, 1150, 1159, 1192, 1192,
 1194, 1195, 1195, 1202, 1202,
 1206, 1206, 1259, 1259, 1259,
 3176, 4488
 a.+sında 2528, 4631, 4648,
 5405, 5892
 a.+sından 89, 179
 a.+sını 3962
 a.+ya 1259
 [=56]
- ara-** ‘aramak’
 a.-r 5711
 [=1]
- araba** ‘binek araç, araba’
 a. 3302, 4094, 5083
 a.+ga 5043
 a.+lar 3993
 a.+n 5528
 a.+nın 5082
 a.+sında 5190
 [=8]
- arabaçi** ‘araba kullanan kişi’
 a. 4970
 [=1]
- aran** ‘ara, ortasında’ → *ara*
 a.+da 5028, 5057
 a.+ğa 5039
 [=3]
- aransız** ‘ahırsız’
 a. 5003
 [=1]
- araz** ‘arız; yanak’
 a.+ba 3736
 [=1]
- areha** ‘rakı’
 a.+na 5303
 [=1]
- arı** ‘diğer yöne, geriye’
 a. 23
 [=1]
- arıgan** ‘dermanı olmayan, kuvvetsiz’
 a. 2682
 a.+ga 527
 [=2]
- arığlay** ‘zayıf gibi, cılız’
 a. 4603
 [=1]
- arık** ‘zayıf, cılız’
 a.+lar 5823
 [=1]
- arıslan** ‘arслан’ → *arслан, aslan*
 a. 74, 235, 643
 a.+larının 962, 1123
 a.+nı 1355
 a.+nın 73, 73
 [=8]
- arıslanka** ‘dişi arслан’
 a.+ga 962
 a.+nın 74
 [=2]
- arıt-** ‘arıtmak’
 a.-adır 920
 a.-sam 214
 a.-tı 4478
 [=3]
- arka** ‘kale; bir şeyin diğer yüzü; sırt’
 a.+larıyız 298
 a.+sı 361, 5693
 a.+sın 4575
 a.+sına 5694
 [=5]
- armağa** ‘armağan’
 a.+sı 5230
 [=1]
- armut** ‘armut’
 a. 5610
 [=1]
- arpa** ‘arpa’
 a. 759, 4534, 4890, 5185, 5395
 [=5]
- arsız** ‘yüzsüz’
 a. 5634
 [=1]
- arслан** ‘arслан’ → → *arıslan, aslan*
 a. 5193, 5477
 a.+ğa 5580
 a.+bilen 5477
 [=4]
- arşın** ‘uzunluk ölçüsü’
 a. 5177

- a.+ı 5478
[=2]
- art** ‘art, arka’
a. 5082, 5759
a.+ın 3183
a.+ına 3118, 3982, 4303, 5021, 5587, 5866
a.+ında 3232
a.+ından 519, 726, 903, 972, 1050, 3073, 4056, 5448, 5597
a.+ını 3885, 3898, 3914, 3914, 3963
a.+ıydan 974, 7074
a.+ka 5215
a.+tan 2366, 3140, 3839, 3888
a.+xa 3865, 3947, 4338
[=34]
- art-** ‘artmak, çoğalmak, büyümek’
a.-ar 545, 4918, 4962
a.-arax 5790
a.-arlar 3217
a.-arsa 4822, 4868
a.-at 2792, 3331
a.-ıyız 1210, 1216
a.-ma 4479
a.-magı 4494
a.-maz 4962
a.-sın 1210
a.-tı 4479, 4482
a.-tılar 4029, 4480
a.-xan 4482
a.-xanda 2069
[=21]
- artarık** ‘artık, fazla’ → *artıh, artık*
a. 5913
[=1]
- artigaç** ‘fazla’
a. 4870
[=1]
- artıh** ‘artık, fazla’ → *artharık, artık*
a. 5925
[=1]
- artık** ‘artık fazla’ → *artarık, artıh*
a. 5125, 5288
[=2]
- artır-** ‘artırmak’ → *arttır*
a.-ır 5114, 5385
a.-maksız 4472
[=3]
- artix** ‘bundan sonra’
a. 59, 151, 151, 562, 587, 774, 775, 934, 999, 1463, 1465, 1574, 1576, 1796, 1895, 2034, 2436, 2697, 3128, 3557, 3678, 3857, 4005, 4005, 4055, 4085, 4092, 4123, 4134, 4149, 4151, 4158, 4164, 4188, 4202, 4278, 4328, 4463, 4473, 4479, 4479, 4481, 4488, 4494, 4494
[=45]
- artkarı** ‘arkaya doğru, sona doğru’
a.+karı 5568
[=1]
- arttır-** ‘arttırmak, üzerinden geçmek; tekrar etmek’
a. 5040, 5423
a.-a 2664
a.-adır 866
a.-asın 236
a.-dı 201, 613, 664, 850, 850, 867, 1062, 1270, 1270, 1308
a.-dılar 4488
a.-dım 4029
a.-dix 1295
a.-gey 3325
a.-ır 400
a.-ırmın 681, 1260
a.-ırmo 1021
a.-ma 1260, 1480
a.-magın 934, 1026
a.-mamın 845, 999
a.-mast 466, 1280
[=31]
- artxarı** ‘geri, geriye’
a. 2998, 3062, 3426, 4005, 4072, 4486
[=6]
- aruv** ‘saf, temiz, berrak’
a. 168, 245, 349, 350, 400, 560, 596, 597, 654, 784, 790, 968, 1157, 1300, 1400, 1501, 1511, 1520, 1522, 1547, 1639, 1809, 1857, 1959, 2516, 2517, 2603, 2634, 2662, 2678, 2979, 3067, 3213, 3456, 3486, 3687, 3718, 3767, 3768, 3775, 4075, 4132, 4315, 4331, 4475, 4497
a.+dur 245, 387, 1156
a.+nu 318
[=50]
- aruvlat-** ‘temizlemek’

- a.-ma 3768
[=1]
- aruvluh** ‘temizlik’
a.+u (*avurlugu*) 550
[=1]
- aruvnica** ‘temizlik hastası kadın’
a. 3769
[=1]
- aruvrax** ‘çok temiz’
a. 80, 1947
[=2]
- arz** ‘az’
a.+ı 4628
[=1]
- as-** ‘asmak’
a.-adırlar 833
a.-arlar 5520
a.-ma 5566
a.-tı 3870
a.-tım 4654
a.-xeydım 4139
[=6]
- Asael** ‘erkek adı’
a. 2222, 2236, 2242, 2260, 2264
a.+ba 2254
a.+ga 2248
a.+ni 2226
[=8]
- ası** ‘gerçek’
a. 4773
[=1]
- asıl** ‘gerçek, doğru olan’
a.4825
[=1]
- asıl-** ‘asılmak, tutunmak’ → *assıl*
a. 5490, 5840, 5840
a.-ğan 5599, 5621
a.-ırsan 5490
a.-maz 5263
[=7]
- aslan** ‘arслан’ → *arıslan, arslan*
a. 5084
[=1]
- assıl-** ‘asılmak, tutunmak’ → *asıl*
a.-ır 4291
[=1]
- astır-** ‘astırmak’
a.-ma 5505
[=1]
- astra-** ‘gizlemek, ortadan kaldırmak’
→ *astre*
a.-dı 1173, 3434
a.-dim 4414
a.-r 505
a.-seydiy 327
a.-seyt 3364
[=6]
- astral-** ‘gizlenilmek, saklı tutulmak’
a.-dı 4415
a.-ırlar 627
a.-maganlar 568
[=3]
- astran-** ‘gizlenmek, saklanmak, kaldırılmak’
a. 3641
a.-at 3252, 3888
a.-dı 3118, 3150
a.-iredi 4463
a.-ma 1974
[=7]
- astrav** ‘sığınmak’
a.+larında 483
[=1]
- astre-** ‘gizlemek, ortadan kaldırmak’
→ *astra*
a.-y 3774
[=1]
- astrı** ‘fazla, çok’
a. 5, 37, 169, 1219, 1273, 1439, 1501, 1502, 1629, 1742, 1810, 1934, 1989, 2115, 2235, 2278, 2296, 2299, 2319, 2330, 2701, 2711, 2716, 2724, 2764, 3167, 3189, 3280, 3511, 3524, 3535, 3800, 3849, 3850, 3862, 3866, 3869, 3892, 3925, 3951, 3960, 3961, 4029, 4048, 4078, 4099, 4110, 4120, 4201, 4219, 4227, 4247, 4252, 4254, 4258, 4277, 4300, 4302, 4331, 4439
[=60]
- astrılıh** ‘güç’ → *astrılıx*
a.+ıyızba (*astrılıhiyızba*) 1435
[=1]
- astrılıx** ‘güç’ → *astrılıh*
a.+larıba 4488
[=1]
- astıl-** ‘söylenmek’
a.-maz 5556
[=1]
- aş** ‘aş, yemek’

- a. 117, 4900, 4900, 5136, 5183, 5399, 5401, 5456, 5469, 5473, 5613, 5626
- a.+a 5402, 5468, 5472
a.+andan 4975
a.+dır 5395
a.+ga 5699
a.+ı 5418, 5437
a.+ın 5465
a.+ım 5452
a.+ın 4878, 5396
a.+ına 4942
a.+i 4973
a.+lar 3397
a.+ları 692
a.+nı 3432, 4579
a.+nın 193, 816, 5428
a.+tan 5398
[=34]
- aş-** ‘aşmak, geçmek’
a.-a 5197
a.-adılar 1063
a.-adır 838
a.-adırlar 2927
a.-adlar 4359
a.-agey 727
a.-amayız 1245, 1247
a.-an 4612
a.-ar 420, 420, 1266, 2749, 4664, 5071, 5410, 5474, 5678
a.-aredik 3396
a.-aredilar 15
a.-arsın 1258, 1262, 1263, 5001
a.-arsız 3968
a.-ay 5555, 5555, 5614, 5899, 5899
a.-ayız 1132
a.-tı 703
a.tılar 257
a.-eybiğ 1246
a.-eydir 314, 1009
a.-eyt 2293
a.-ıp 78, 1098, 4391
a.-ırdım 2932, 2967, 4069
a.-kan 5308
a.+lar 4005
a.-madı 354
a.-magey 319
a.-mıyt 4379
a.-sa 195, 920
- a.-sın 299
a.-tı 1098, 1137, 2894, 3171
a.-tılar 126, 402
a.-tım 1108
a.-tux 1322, 1672
a.-uvçulardan 515
a.-xan 2949, 3741, 3777, 4068, 4029, 4094
a.-xanmı 2954
[=68]
- aşa** ‘aşağı, kötü’
a. 4989
[=3]
- aşa-** ‘yemek yemek’ → *aşe*
a. 3320, 3415
a.-ğan 4878, 5875
a.-dı 1250, 1250
a.-dım 736, 758, 1132, 1256, 1257, 1986
a.-diy 1255, 1261
a.-gan 1236, 1249
a.-geyt 2289
a.-gın 1235
a.-ğan 5439, 5447
a.-ma 6, 1235, 2305, 2388, 3788, 3883, 3883, 5440
a.-madı 736
a.-magın 1236
a.-mak 5429
a.-makın (*aşamagın*) 1261
a.-mam 4579
a.-man 4579
a.-mas 5860
a.-masxa 1255
a.-maxlar 2393
a.-redilar 20
a.-seyt 3935
[=39]
- aşagartın** ‘alt’
a. 2478
[=2]
- aşagartın avlaxlıxka** ‘gök kubbenin altı’
a.1195
[=1]
- aşal-** ‘yenilmek’
a.-amudur 117
a.-maz 5813
a.-mıymın 436
[=3]

- aşarı** ‘aracılığıyla, vasıtasıyla’
a. 1425, 2024, 3870, 4305
[=4]
- aşat-** ‘yemek yedirmek’
a.-san 5419
[=1]
- aşav-** ‘yemek fiili’ ?
a.-ğan 5567
[=1]
- aşayış** ‘huzur, sessizlik’ → *aşayış*
a. 1227, 1234, 1267, 1268,
2097, 2896
[=6]
- aşayışlan-** ‘huzur bulmak’
a.-ırmo 622
a.-ırsın 546
a.-ma 1367
[=3]
- aşayışlıx** ‘cennet huzuru, rahatlığı’
a.+lar 1166
[=1]
- aşayış** ‘huzur, sessizlik’ → *aşayış*
a. 1229
[=1]
- aşe-** ‘yemek yemek’ → *aşa*
a.-ydir 89
a.-yt 1979
[=2]
- aşık** ‘bir kimseye ya da bir şeye aşırı ilgi ve bağımlılık hissetmek’
a.-kan 4617
[=1]
- aşır-** ‘aşırarak, kaçırmak’
a.-a 12, 12, 12, 60, 191, 195,
533, 796, 3269, 3466, 3741,
3741, 3784, 3819, 3994, 4119,
4219, 4331, 4506
a.-am 2959
a.-dı 3990
a.-dım 2003, 3728
a.-ıp 1799
a.-ıyız 2737
a.-mıysın 162
[=26]
- aşix-** ‘acele etmek’
a.-mıydır 1017
[=1]
- aşk** ‘birine karşı duyulan his’
a.+a 4681
[=1]
- aşkar-** ‘kendini ele vermek, belli etmek’
a.-aladırlar 802
[=1]
- aşkara** ‘aşık olan, herkesin bildiği, ortada’
a. 839
[=1]
- aşkart-** ‘belli etmek, açığa çıkarmak’
a.-adır 283, 797, 881
a.-ırlar 484
a.-mas 1869, 1889
a.-tılar 2564
[=7]
- aşlık** ‘açlık’ → *açılıx, açlıx*
a.+tan 5446
[=1]
- aşsız** ‘yemeksiz’
a. 5416
[=1]
- aşsa** ‘bayağı, adi’
a.+sı 5475
[=1]
- Aşur** ‘yer adı’
a.+nun 1233
[=1]
- at** ‘at’
a. 116, 253, 2541, 3352, 3354,
3676, 4011, 4018, 4018, 4095,
4160, 4672, 4917, 5027, 5030,
5032, 5042, 5046, 5047, 5048,
5054, 5055, 5060, 5061, 5062,
5063, 5067, 5070, 5071, 5072,
5647
a.+dır 5046
a.+ın 4645, 4917, 5034
a.+ına 5059
a.+ka 5036, 5038, 5040, 5041,
5050, 5053, 5064, 5065, 5067, 5590
a.+lar 572, 1315, 3993
a.+larım 4018
a.+ların 4160
a.+nen 5035
a.+nı 969, 5044, 5052
a.+nın 5042, 5045, 5049, 5049,
5069, 5072
a.+tan 982, 5056, 5066, 5073
a.+xa 983, 2540, 3361, 4018
[=69]
- at** ‘ad, isim’

- a.+ı 2892, 5028
a.+ı (*adı*) 4665, 4844
a.+ın (*adın*) 4729, 5582, 5874
a.+ına 1345
a.+ının 1359
a.+ıya 1073
a.+nı 3368
a.+nın 3371
[=15]
- at-** ‘atmak’
a. 4803, 4672
a.-ar 4624, 4689, 5120, 5129,
5370, 5375
a.-dı 4204
a.-kan 5514, 5869
a.-ma 3849, 4026
a.-mam 4670
a.-mast 4267
a.-max 1044
a.-maxlar 1047
a.-miş 5252
a.-san 5753
[=19]
- ata** ‘büyük, ata, baba, ced’ → *aka*,
öbga
a. 679, 737, 951, 3039, 4676,
5900
a.+ba 4573
a.+lardan 5503
a.+ları 1067
a.+larımız 4468, 4470, 4487,
7074
a.+larımızga 4463, 4463
a.+ların 689
a.+larından 353
a.+larının 170, 4198, 4198
a.+larnın 2760
a.+m 405, 4072, 4072, 4078,
4165, 4170, 4187
a.+mdan 3652
a.+mnı 4160
a.+mnın 3157, 3960, 3995,
4206
a.+na 4528
a.+nın 1311
a.+sı 1288, 1289, 4313, 4313
a.+sın 1243, 4037, 4045
a.+sına 4114
a.+ya 4067, 4118
[=46]
- ata-** ‘ad koymak; atamak’ → *ate*
a.-dı 1066, 1193, 1193, 1196,
1198, 1198, 1239, 1264, 1285, 1293,
1294
a.-dım 405
a.-ma 4528
a.-r 1238
a.-sa 1238
[=15]
- atal-** ‘adlandırmak’
a.-dı 4467
a.-ır 1242
[=2]
- atçex** ‘atçık’
a. 3367
[=1]
- ate-** ‘ad koymak; atamak’ → *ata-*
a.-y 3990
[=1]
- ate** ‘ata, baba’ → *ata*
a.+ydan 345
[=1]
- ateş** ‘ateş’ → *ot*
a. 4831, 5706, 5821, 5836, 5856
a.+ke 5480
a.+ten 4572
[=7]
- atıl-** ‘atılmak’
a.-ğan 5308, 5308
a.-ır 4794
[=3]
- atım** ‘adım’
a.+ım 4018
[=1]
- atla-** ‘atlamak’
a.-dı 5606
[=1]
- atlam** ‘adım’ → *atlen*
a.+da 3341
a.+ım 726
a.+ın 561
a.+lar 421
a.+ları 414, 1856
a.+larımızı 330, 723
a.+larımızın 756
a.+ların 834
a.+larıy 1161
[=11]
- atlamçex** ‘küçük adım’
a. 4298

- [=1]
atlan- ‘ata binmek’
 a.-uvçusundan 982
 [=1]
atlangızdır- ‘ata bindirmek’
 a.-diy 710
 [=1]
atlanmah ‘makam, yer’
 a.+ı (*atlanmagı*) 1114
 [=1]
atlas ‘saten’
 a. 5722, 5897
 [=2]
atlaz ‘bir tür kumaş’
 a. 4954
 [=1]
atlen ‘adım’ → *atlam*
 a.+den 5031
 [=1]
atlı ‘gerçek olmayan, uydurma’
 a.+ğa 5051
 [=1]
atmış ‘altmış’ → *altmış, altmış*
 a.+ta 5377
 [=1]
atsız ‘atsız; hayvan’
 a. 5029
 [=1]
attar ‘bitki dükkanı’
 a.+nın 5549
 [=1]
atulu ‘babacık’
 a. 4037, 4039, 4184
 [=3]
av ‘tuzak’
 a.+ga 415
 a.+lar 1018
 a.+larga 874
 [=3]
aval ‘çok eski, geçmişten’
 a.+dağı 1619
 a.+dan 461, 2579, 3053
 a.+gı 665, 2814, 3370, 4278
 a.+gıley 2730, 4243
 a.+larımız 4494
 a.+larnın 535, 4495
 [=13]
avançı ‘günah işlemiş olan; günahkar’
 a. 535, 587
 a.+ga 381, 619, 722
 a.+nın 428, 680
 [=7]
avanlıx ‘suç, günah’ → *avantlık*
 a. 90, 140, 141, 387, 513, 845,
 876
 a.+ka 887
 a.+nı 71, 252, 255, 293, 351,
 370, 543, 616, 722, 821, 835, 889
 a.+tan 435, 823
 [=22]
avantlık ‘suç, günah’ → *avanlık*
 a. 4886
 [=1]
avaz ‘ses’
 a. 79, 498, 903, 1003, 1305,
 1857, 5836
 a.+ba 2589, 2606, 3734, 3851,
 3868, 3885, 4007, 4011, 4042,
 4101, 4120, 4174, 4195, 4228,
 4292, 4305
 a.+bama 3727
 a.+ı 73, 356, 673, 1099, 1133,
 1278, 2461
 a.+ıma 200
 a.+ın 55, 498, 789, 1855, 2347,
 4029
 a.+ına 719, 829, 988
 a.+ıy 1101, 4228
 a.+ıymı 957, 1101, 1186
 a.+lar 661, 2826
 a.+lardan 1439
 a.+ların 36, 2137
 a.+nı 2823, 3348, 3914
 [=54]
avazlux ‘sesli’
 a.+nu 699
 [=1]
avazrax ‘sesli’
 a. 3769, 3811, 4186
 [=3]
avdarıl- ‘devrilmek’
 a.-ır (*avdırılır*) 4720
 a.-sa 5032
 [=2]
aver ‘hava’
 a.+da 2147, 4890
 a.+ga 2099
 a.+ni 1740, 1768
 [=5]
avır ‘ağrı’

- a.+sı 4850, 5272
[=2]
- avır-** ‘ağrımak’
a.-sa 5499
[=1]
- avla-** avlamak → *avle*
a.-vçular 1024
a.-yalırmusun 962
[=2]
- avle-** avlamak → *avla*
a.-ysin 235
[=1]
- avlax** ‘geniş, ferah’
a. 702, 779, 1196, 1202, 1205,
1208, 1680, 1950
[=8]
- avlaxlıh** ‘genişlik, ferahlık’ →
avlaxlıx, kenlik
a.+ında (*avlaxlığında*) 1203
[=1]
- avlaxlıx** ‘genişlik, ferahlık’ →
avlaxlıh, kenlik
a. 1194, 2905
a.+ka 882, 1195
a.+nı 1195
[=5]
- avoda** ‘hizmet’
a.+sı 4483
[=1]
- avrad** ‘kadın, hatun’ → *avrat*
a.+dan 5668
[=1]
- avran-** ‘korumak, zaptetmek’
a.-ma 4919
[=1]
- avrat** ‘kadın, hatun’ → *avrad*
a. 4672, 5829
[=2]
- avru-** ‘ağrımak’
a.-gan 1715
a.-yt 3812
[=2]
- avrut** ‘ağrıtmak’
a. 5419
[=1]
- avruv** ‘sancı, acı, ağrı’
a. 1791, 1803, 1851
a.+ba 3108
a.+lar 2930
a.+larda 4408
- a.+ları 2859
a.+un 1774
[=8]
- avruvlu** ‘acılı’
a. 3753
[=1]
- avuç** ‘avuç’
a. 5760
a.+ka 5850
[=2]
- avuldağ** ‘dışkı’
a.+ından 5671
[=1]
- avun** ‘avuç’
a.+larının 1160
[=1]
- avur** ‘ağır’
a. 713, 788, 1339, 1508, 1669,
1897, 1995, 2502, 2594, 2598, 2695,
2775, 2934, 2971, 3049, 3145, 3203,
3470, 3481, 3491, 3492, 3524, 4072,
4072, 4076, 4120, 4120, 4175, 4175,
4228, 4298, 4298
a.+da 3003
a.+dır 4245
a.+dur 2657
[=35]
- avur-** ‘ağrımak’
a.-gan 4778
a.-ğan 4554
[=2]
- avurlan-** ‘ağırlaşmak’
a.-gan 552
[=1]
- avurlat-** ‘ağırlaştırmak’
a.-adır 910
[=1]
- avurlugsuz** ‘acısız, güçlüksüz’
a. 3179
[=1]
- avurluh** ‘hoş olmayan anı’
a.+un (*avurlugun*) 1580
[=1]
- avurlux** ‘ağırlık’
a. 2518, 2535
a.+ba 2795
a.+lar 3312
a.+nu 3993
a.+tan 2031
[=6]

- avurrax** ‘çok ağır’
a. 2860
[=1]
- avuz** ‘ağız’
a. 491, 5242, 5252
a.+da 5325
a.+dan 5260
a.+ga 5147, 5223
a.+ğa 5455, 5457, 5473, 5562
a.+ı 5236
a.+ı (*avzi*) 4681, 5183, 5575
a.+ıma (*avzıma*) 5717
a.+ın (*avzın*) 5699
a.+ına 5140
a.+ından (*avzından*) 5807
a.+ları 672
a.+ların 380, 686, 3783, 4053,
4142
a.+larından 99
a.+ma 5610
a.+um (*avzum*) 204, 444, 746,
998, 4272
a.+umnu (*avzumnu*) 152, 554,
783
a.+umnun (*avzumnun*) 375
a.+un 5441
a.+un (*avzun*) 38, 100, 866,
1279, 3743, 3865, 4330, 4904, 4905
a.+una (*avzuna*) 1017, 3883,
4078
a.+unda (*avzunda*) 469, 2984
a.+undan (*avzundan*) 764, 1037,
1039, 5637
a.+uy (*avzuy*) 340, 341, 3994,
4305
a.+uydan (*avzuydan*) 348
a.+uyunu (*avzuyunu*) 183, 4047
a.+uynun (*avzuyunun*) 164
[=63]
- ax** ‘ak, beyaz’
a. 1141, 1538, 3539, 4327,
3627, 3769, 3860, 4335
[=8]
- ax** ‘nida; ünlem’
a. 3387, 3394, 3415, 3522,
3567, 3874, 3876, 3885, 3935, 3943,
3982, 4037, 4056, 4072, 4107, 4122,
4138, 4173, 4177, 4191, 4193, 4200,
4224, 4228, 4284, 4306, 4320, 4327
- [=28]
- ax-** ‘akmak’
a.-magının 474
a.-sa 2516
a.-sınlar 1131
a.-tı 3856
[=4]
- axça** ‘değerli metal, akçe’ → *ahçı*,
akça, *ahça*, *axçı*
a. 3681, 3991, 3992, 3993,
3993, 4048, 4055, 4072, 4072, 4088,
4132, 4166, 4193, 5152, 5165
a.+ba 4067
a.+da 4047
a.+m 3421
a.+nı 3680, 4018, 4064
a.+sı 5161
a.+ya 3987
[=23]
- axçaçex** ‘küçük para’
a. 4142, 4142
[=2]
- axçı** ‘değerli metal, akçe’ → *ahçı*,
akça, *ahça*, *axça*
a.+sı 5159
[=1]
- axçılık** ‘akçelik’
a. 4533
[=1]
- axır** ‘sonra, en son, sonunda’
a. 4795, 4840, 4963, 4983
[=4]
- axlıh** ‘aklık, beyazlık’
a.+ına (*axlıgına*) 1431
[=1]
- axmak** ‘bön, budala, aptal, saf olan’ →
ahmak
a. 4907
[=1]
- axmaklık** ‘bönlük, budalalık’
a.+ına (*axmaklığına*) 5143
[=1]
- axmax** ‘akım’
a.+tan 639, 646
[=2]
- axsax** ‘aksak, ayağı sekteye uğrayan’
a.+ka 678
[=1]
- Axtar** ‘kadın adı’

- a. 4216, 4299, 4300, 4301, 4303, 4305, 4306, 4307, 4309, 4311, 4312, 4313, 4315, 4 315, 4317, 4318, 4320, 4327, 4328
[=19]
- axtar-** ‘aktarmak, birbirine katmak’
a.-adır 189
a.-adırlar 276
a.-geyt 4314, 4327
[=4]
- axtarıl-** ‘aktarılmak’
a.-ır 2052
a.-ma 2029
[=2]
- ay** ‘ünlem; ay’
a.2430, 3770, 3892, 3934, 3942, 3947
[=6]
- ay** ‘ay’
a. 745, 1157, 1399, 2884, 4795, 5383, 5790, 5841,
a.+a 5877
a.+da 4979
a.+dan 2817
a.+ga 5125
a.+larda 665
a.+ların 966
a.+larının 319
a.+larını 144
a.+larının 43
a.+nın 597, 1162, 1730
[=20]
- ay** ‘ay; tarih belirten ibare’
a. 5913, 5914, 5915, 5916, 5917, 5918, 5919, 5920, 5921, 5922, 5923, 5924, 5925
[=13]
- aya-** ‘temkinli durmak, acıları gidermek’ → *aye*
a.-dım 735, 946
a.-düy 527
a.-geydır 375
a.-madılar 698
a.-mıymın 152
a.-sa 470
[=7]
- ayaçex** ‘ayakçık’ → *ayah, ayax*
a. 3667, 5593
a.+ı (*ayağı*) 5789
a.+ının 5179
- a.+i (*ayagi*) 4856
a.+ka 5103, 5249
a.+ların 5552
a.+nı 5718
[=9]
- ayah** ‘ayak’ → *ayak, ayax*
a.+ıba (*ayagıba*) 3791
a.+ıyba (*ayagıyba*) 3687
a.+ım (*ayagım*) 561, 724
a.+ımdan (*ayagımdan*) 3934, 3942
a.+ının (*ayagının*) 31
a.+ıyba (*ayagıyba*) 4331
a.+ı (*ayağı*) 5623
a.+ın (*ayağın*) 5678, 5832
a.+ına (*ayağına*) 5181
a.+ından (*ayağından*) 5605
[=12]
- ayak** ‘ayak’ → *ayah, ayax*
a. 5593
a.+ının 5179
a.+ka 5103, 5249
a.+ların 5552
a.+nı 5718
[=7]
- ayak-** ‘ayakta durmak’
a.-dı 5727
- ayakkab** ‘ayakkabı’ → *ayakkabı*
a. 5348
[=1]
- ayakkabçı** ‘ayakkabı yapan ya da satan kişi’
a. 5754
[=1]
- ayakkabı** ‘ayakkabı’ → *ayakkab*
a. 5743
[=1]
- ayal-** ‘kandırılmak, ayartılmak’
a.-adır 938
a.-gan 516
a.-ma 65
a.-mastır 376
a.-mıydır 1054
[=5]
- ayat** ‘korunak, sığınak’
a.+ka 5727
[=1]
- ayat-** ‘engel olmak, engellemek’
a.-madıarmo 750

- [=1]
ayax ‘ayak’ → *ayak, ayah*
 a. 979
 a.+ba 2017, 4315
 a.+lar 678, 3385
 a.+larga 4298
 a.+ları 415, 418, 2336
 a.+larım 669, 2993
 a.+larımın 313, 700, 792, 1134
 a.+larımın 313
 a.+nın 266, 639
 [=18]
ayçex ‘aycık’
 a. 2809, 3122, 3138
 a.+nı 3142
 a.+nın 3150
 [=4]
ayd ‘söz’
 a.+ba 4979
 [=1]
aydın ‘sevinçli bir olay karşısında söylenen kutlama sözü’
 a. 5486
 [=1]
aye- ‘temkinli durmak, acıları gidermek’ → *aya*
 a.-ydir 799
 [=1]
ayıb ‘ayıp, utanç verici durum’ → *ayip*
 a.+ıma 5640
 a.+ın 4734, 5639, 5711, 5711
 [=5]
ayıpsız ‘günahsız, ayıpsız, kusursuz’
 a. 5644
 [=1]
ayır- ‘ayırarak’ → *ayır*
 a.-dı 1192, 1195
 a.-ırlarmo 1024
 a.-ma 1202, 1206
 a.-may 4732
 [=6]
ayırılıx ‘ayırıcı’
 a. 1194
 [=1]
ayırıl- ‘ayrılmak’
 a.-an 4549
 a.-ğanlarını 4598
 a.-ıredi 1229
 a.+ıp (*ayırılıp*) 454
 a.-mastlar (*ayırılmastlar*) 1035
- [=5]
ayip ‘ayıp, utanç verici durum’ → *ayıb*
 a. 1122
 a.+ı 5108
 a.+tan 256
 [=3]
ayıpli ‘ayıplı, lekeli’
 a. 726, 4816
 [=2]
ayir- ‘ayırarak’ → *ayır*
 a.-ıp 5651
 [=1]
ayış ‘ayı alını’
 a.+ni 955
 [=1]
aylan ‘dönüş’
 a. 5510
 [=1]
aylan- ‘dönüşmek, değişmek’ → *aylan*
 a.-a 5650
 a.-adır 584, 640
 a.-adlar 4400
 a.-adogonnun 1268
 a.-at 3865, 4005
 a.-dı 719, 3152
 a.-dılar 1517
 a.-gan 937
 a.-ıp 4204
 a.-ır 5060
 a.-masın 5559
 a.-maxsız 3943
 a.-sam 558
 a.-sayız 3512
 [=17]
aylandır- ‘dönüştürmek, değiştirmek’
 a.-adır 937
 a.-me 5793
 [=2]
aylan- ‘dönüşmek, değişmek’ → *aylan*
 a.-ır 5060
 [=1]
ayran ‘ayran, içecek’
 a.+ı 5173
 [=1]
ayrıl- ‘ayrılmak’
 a.-adır 947, 947
 a.-adırlar 74
 a.-ıbız (*ayırılıbız*) 1564
 [=4]
ayrılık ‘ayrılık’

- a. 5122
[=1]
ayrışsı ‘sunulma; ayrılmış’
a.+sı 7
[=1]
ayruksı ‘ayrılmış’
a. 5919
[=1]
ayt- ‘söylemek, demek’ → *de, di*
a. 1449, 1757, 1921, 3245,
3738, 3738, 3811, 3848, 3987, 4016,
4024, 4250, 4271, 4309, 4313, 4455
a.-a 5299, 5359
a.-adır 649, 649, 805, 822, 876,
905, 989, 1085
a.-adırlar 500
a.-adlar 1532, 3357, 3736,
3820, 4047
a.-adogoç 1072, 1157, 1174,
1178, 1210, 1235, 1261, 1299, 7074
a.-adogon 582
a.-am 2433, 3788, 3967, 4010,
4043, 4164, 4334
a.-amın 221, 2749
a.-as 1914, 2353, 3738, 3815,
3924, 4168, 4257
a.-asın 245, 533, 853, 864
a.-asız 138, 456, 514
a.-at 3739, 3739, 3739, 3740,
3840, 4005, 4013, 4030, 4068,
4271, 4272, 4280, 4298, 4364
a.-ayım 3101, 4250
a.-ayix 918
a.-ım 1649, 3864, 3867, 4268,
4328, 4436
a.-ıp 2144, 3534, 4047, 4360,
4382
a.-ır 196, 555, 889, 1477, 1483,
1486
a.-ırım 4501
a.-ırlar 464, 847, 3768, 4162
a.-ırlarmo 958
a.-irmusun 831
a.-ırsın 549
a.-ıs 3865, 3937
a.-ıvçunun 4504
a.-ıyız 1966, 2131
a.-kan 5026, 5026
a.-ma 844, 1584, 1758, 1802,
2551, 2820, 2875, 2952, 3349,
3475, 3735, 3847, 3849, 3869,
3878, 3925, 3949, 3950, 3987,
4084, 4086, 4120, 4219, 4373,
4440, 4483
a.-mağa 4955
a.-mast 3877
a.-mayız 772
a.-maxları 164
a.-mım 4055
a.-mıydir 860
a.-sam 211, 4291, 4307
a.-seydım 3364
a.-sın 1326
a.-sınlar 172
a.-tı 9, 9, 10, 11, 14, 16, 18, 19,
20, 23, 26, 26, 27, 28, 30, 33,
34, 39, 64, 112, 163, 185, 242,
262, 336, 371, 377, 408, 429,
458, 487, 521, 551, 593, 599,
613, 663, 664, 765, 789, 814,
818, 846, 851, 852, 867, 924,
995, 997, 1000, 1053, 1059,
1097, 1191, 1194, 1197, 1199,
1202, 1208, 1212, 1214, 1216,
1217, 1237, 1242, 1245, 1245,
1246, 1247, 1248, 1253, 1254,
1255, 1256, 1257, 1257, 1258,
1260, 1261, 1266, 1269, 1274,
1276, 1277, 1277, 1278, 1281,
1283, 1291, 1296, 1303, 1310,
1318, 2164, 2313, 3038, 3544,
3862, 3877, 3951, 4076, 4123,
4319, 4321, 4463, 4482, 5277,
5277
a.-tılar 657, 1585, 3161, 3739
a.-tım 206, 743, 766, 769, 934,
1168, 1471, 1473, 1563, 3743,
3982, 4000, 4076, 4083, 4285,
4321, 4491
a.-tımno 133
a.-timo 601, 919
a.-tıy 1416, 3860, 4192
a.-uvçu 191
a.-uvçular 537, 3708, 3830,
3970, 4211
a.-xan 3879, 4118
a.-xanda 3445
a.-xanında 1305
[=297]
aytandır- ‘söylendirmek’

- a.-ma 3861
[=1]
- aytıl-** ‘söylenmek’
a.-dı 40
a.-ır 1178
a.-sın 4609
[=3]
- aytmax** ‘söz, ifade’
a. 548
a.+ımnı (*aytmagımnı*) 1291
a.+lar 136, 137, 4048
a.+larım 121, 784
a.+ların 121, 542, 562, 850
a.- larına 771
a.- larıya 1322
a.- larıyız 773
a.- nın 3459
[=15]
- ayuv** ‘ayı’
a. 4598, 5799
[=2]
- ayvan** ‘hayvan’
a. 4844, 5675
a.+da 5346
a.+ı 5853
[=4]
- ay yay** ‘ay ay şeklinde kullanılan ünlem’
a. 4835
[=1]
- az** ‘az’
a. 239, 343, 355, 391, 1679, 2711, 3719, 3764, 3811, 4140, 4465, 4490, 4820, 4935, 4955, 4994, 5155, 5242, 5279, 5282, 5352, 5452, 5656, 5805, 5870
a.+dam 4823
a.+dan 4935
a.+gına 239, 591, 781, 868, 1108, 1383, 4487
a.+mudur 346
[=35]
- az-** ‘azmak’
a.-maz 5722, 5897
[=2]
- Azar** ‘kadın adı’
a. 3734
[=1]
- azar-** ‘azalmak’
a.-at 2070, 4494
- a.-dılar 2988, 3497, 4485, 4488
a.-gan 419
[=7]
- azart-** ‘azaltmak’
a.-xın 339
[=1]
- Azarya** ‘erkek adı’
a. 3709, 3730, 3731, 3733, 3735, 3737, 3739, 3739, 3741, 3743, 3745, 3747, 3750, 3752, 3754, 3755, 3755, 3756, 3758, 3760, 3762, 3763, 3764
a.+ma 3725
[=24]
- azaş-** ‘yolunu kaybetmek, şaşırmaq’
a.-adırlar 964
a.-max 2713, 3165, 3168, 3205
a.-tı 124
a.-xanay 366
a.-xanlar 3943
a.-xannı 3186
[=9]
- azaştır-** ‘şaşırtmak’
a.-adır 285, 286
a.-dı 4487
[=3]
- azat** ‘serbest’
a. 56, 2911, 3059, 3472
[=4]
- azatlık** ‘hürriyet’ → azatlık
a. 5738
[=1]
- azatlık** ‘hürriyet’ → azatlık
a.+ka 969
a.+lar 2536
[=2]
- azav** ‘azı’
a. 680
[=1]
- azbar** ‘avlu’
a. 4022
a.+anda 5495
a.+da 2016, 3221
a.+dan 1441, 3132, 3249
a.+ga 3131
a.+ı 4525
a.+ımda 4038
a.+ında 4513
a.+lar 94
[=12]

- azgına** ‘derhal, çabucak’
a. 75, 4465
[=2]
- azgırt-** ‘ayartmak, baştan çıkarmak, aklını çelmek’
a.-ıy 27
a.-mast 884
a.-sa 1315
a.-uvcu 3195
a.-uvçu 8, 9, 11, 14, 25, 26, 28,
31
a.-uvçuga 9, 10, 14, 26, 27, 30
[=18]
- aziz** ‘kutsal’
a. 121, 1071, 1075, 1172, 1222,
1304, 1309, 1417, 1502, 1504,
1520, 1548, 1607, 2531, 2563,
2599, 2621, 2712, 2732, 2742,
2892, 3113, 3311, 3328, 3404,
3496, 3575, 3584, 3594, 3741,
3818, 4169, 4402, 4469, 4483,
4483, 4488, 4494, 1073, 7074
a.+lardan 85
a.+larına 350
[=42]
- azizlik** ‘kutsallık’
a.+iyni (*azizligiyni*) 1418
a.+nin 2650
[=2]
- azmax** ‘azma, yanılma’
a.+ka 1315
[=1]
- Azrael** ‘Azrail’
a. 4861
[=1]
- azrax** ‘azıcık’
a. 3153, 3239, 4038
[=3]
- Azriel** ‘erkek adı’
a. 2223, 2238, 2244, 2261, 2266
a.+ba 2256
a.+ga 2250
a.+ni 2228
[=8]
- Baal-gamon** ‘yer adı’
b.+da 1184
[=1]
- baba** ‘kocakarı’
b. 3304
[=1]
- baba** ‘baba’
b. 4580, 4581, 4589, 4593,
4595, 4672, 4676, 4967, 5164,
5165
b.+da 4580
b.+dan 4679
b.+m 4579, 4582
b.+n 4570, 4574, 4575, 4578,
4927, 5018, 5020, 5586
b.+nı 4968
b.+sı 4576, 4592
[=24]
- babalı** ‘babası olan; babalı’
b. 5801
[=1]
- Baca** ‘duman çıkan yer’
b.+sı 5541
[=1]
- badem** ‘yemiş; büyük göz için kullanılan bir benzetme’
b. 4846
[=1]
- badrak** ‘kaba’
b. 5629
[=1]
- bag** ‘bağ, bahçe’ → *bağ, bahça, baxça*
b. 1127, 2675, 5006
b.+da 1227, 1234, 1252, 1254,
2819, 3230
b.+dan 1267
b.+dasın 4953
b.+ga 1268
b.+ı 178
b.+ıma 1132, 1468
b.+ın 2274
b.+ına 1131, 1149, 1158, 3238
b.+ında 2818
b.+larda 1149, 1186
b.+larının 1130
b.+nı 1229
b.+nın 1228, 1235, 1245, 1246,
1247, 1252, 1463
[=32]
- bagalı** ‘pahalı’
b. 2802, 3981, 4033, 4483
[=4]
- bagana** ‘sütun, direk’
b.+ları 190, 609, 1146
b.+larının 1114
[=3]

- bagatır** ‘mert, cesur, yiğit’
 b. 384, 4477
 b.+lar 1111
 b.+larından 1111
 b.+larının 1119
 [=5]
- bagatırka** ‘cesur kadın’
 b. 3925
 [=1]
- bagatırlıx** ‘mertlik, cesurluk, yiğitlik’
 b. 274, 983
 b.+larının 612, 1030
 [=4]
- Bagdat** ‘Bağdat’
 b.+dan 5208
 [=1]
- bagın-** ‘bakınmak’
 b.1755
 b.-a 1485
 b.-adogon 1157, 4190, 4294,
 4338
 b.-am 1746, 4119
 b.-as 3240
 b.-at 1516, 1749, 1979, 2372,
 3748, 3751, 3768, 3775, 3842,
 3888, 3888, 3947, 4005, 4057,
 4078, 4083, 4219, 4219, 4220,
 4321
 b.-dı 2418, 3782
 b.-dım 3001
 b.-dix 2832
 b.-gın 2475
 b.-ım 1764
 b.-ıp 4398
 b.-ırbiż (*bagınırbiz*) 3762
 b.-ma 1573, 1759, 1773, 2018,
 3843, 4100, 4199, 4219
 [=45]
- bagır** ‘bakır’ → *bakır*
 b. 637, 1012
 b.+dan 123
 b.+nı 1045
 [=4]
- bağ** ‘bağ, bahçe’ → *bag, bahça, baxça*
 b. 4888, 4914, 4920
 b.+ğa 5014
 b.+ı 4512
 [=5]
- bağatırlan** ‘güçlenmek’
 b. 5094
- [=1]
- bağın** ‘bakınmak, göz gezdirmek’
 b.-çak 4917
 [=1]
- bağır** ‘döş’
 b.+ı 5797
 [=1]
- bağla-** ‘bağlamak, birbirine dolamak’
 b.-masın 5564
 b.-san 5072
 [=2]
- bağlan-** ‘bağlanmak’
 b. 5094
 b.-dı 5692
 [=2]
- bağlı** ‘bağlanmış olan; bağlı’
 b. 4781, 4782
 [=2]
- bah-** ‘bakmak, gözetlemek, sakınmak’
 → *bak, bax*
 b.-a (*baga*) 4967
 b.-a (*bağa*) 5859, 5859
 b.-adır (*bagadır*) 659, 891, 1096
 b.-adırlar (*bagadırlar*) 130, 590,
 834, 993, 2641
 b.-adlar (*bagadlar*) 1391, 3096
 b.-almıydırlar (*bagalmıydırlar*)
 568
 b.-amın (*bagamın*) 2938
 b.-ar (*bagar*) 808
 b.-ar (*bağar*) 4757
 b.-arah (*bağarah*) 4946
 b.-arax (*bagarax*) 653, 1535,
 3846, 4474
 b.-arsın (*bagarsın*) 259
 b.-at (*bagat*) 2033, 3677, 4238
 b.-ıp (*bağıp*) 5557, 5557
 b.-ıyız (*bağıyız*) 2124
 b.-tım (*baxtım*) 2627
 [=30]
- bahça** ‘bahçe’ → *bag, bağ, baxça*,
 b. 4898, 4966, 5354
 b.+dır 4920
 b.+lar 5000
 [=5]
- bahın-** ‘bakınmak’
 b.-dı (*bagındı*) 4013
 [=1]
- bahşış** ‘bahşiş, hediye olarak verilen’
 b. 5045

- [=1]
baht ‘kader, talih, baht’ → *baxt*,
gaşgaxa, *gaşgaxe*
 b.+ı 4653
 [=1]
Bahtlık ‘talihlilik, bahtlılık, şanslılık’
 b. 5119
 b.+ta 5344
 [=2]
bak- ‘bakmak, gözetlemek, sakınmak’
 → *bax*, *bah*
 b. 4616, 4789, 4789, 5085,
 5143, 5542, 5550
 b.-a 5630
 b.-ar 4584, 5103, 5439, 5443,
 5790
 b.-ıp (*bağıp*) 4793
 b.-kan 5003, 5003, 5004
 b.-kanın 5516
 b.-ma 5085, 5187, 5277, 5541,
 5542
 b.-mas 4536
 b.-masan 4888
 b.-maylar 4968
 b.-sa 5645
 b.-san 4585
 b.-san 4888
 b.-tında 4900
 [=31]
bakıl- ‘bakılmak’
 b.-maz 5045
 [=1]
bakın- ‘bakınmak’
 b.-ır 5616
 [=1]
bakır ‘bakır’ → *bagır*
 b. 5382, 5760
 [=2]
bakır- ‘bağırmaq’
 b.-ır 5621
 [=1]
bakkal ‘bakkal, satış yapılan küçük
 yer’
 b. 5874
 [=1]
bakla ‘bakliyat, fasülye’
 b. 5188
 [=1]
baklava ‘bir çeşit tatlı’
 b.+dan 5422
- [=1]
bal ‘bal; arı sütü’
 b. 4669, 4949, 5198, 5260,
 5326, 5337, 5451, 5889
 b.+da 5184
 b.+dan 5524, 5889
 b.+gadır 1057
 b.+ğa 5775
 b.+ın 5208
 [=14]
bala ‘çocuk’ → *balaa*
 b. 3945, 4284, 4580, 4581,
 4659, 4659, 4663, 4666, 4668,
 4668, 4674, 4905, 4968, 5003,
 5057, 5528
 b.+da 4581
 b.+dan 4669
 b.+ga 4287, 4291
 b.+ğa 4588
 b.+ları 74, 91, 964, 994, 1052
 b.+ların 967
 b.+larına 717
 b.+m 5164, 5165
 b.+nı 3945, 3950, 4664, 4667,
 4673, 4967
 b.+sı 4657, 5046, 5046
 b.+sından 5829, 5829
 [=41]
balaa ‘çocuk’ → *bala*
 b. 4658, 4660, 4671
 [=3]
balaban ‘şişman çocuk; yırtıcı bir kuş
 türü’
 b. 4526, 5793
 [=2]
balaçex ‘yavrucuk’
 b.+nı 3940
 [=1]
balak ‘ağızlarda “manda yavrusu”
 anlamına gelen kelime burada “deniz”
 kelimesi ile kullanıldığı için “balık”
 olarak anlamlandırılmıştır.’
 b. 5533
 b.+nın 5876
 [=2]
balale- ‘yavrulamak’
 b.-ydır 496
 [=1]
balas ‘silindir’
 b.+lar 1145

- [=1]
balçih ‘balçık’ → *balçık, balçix*
 b.+ın (*baçığım*) 937
- [=1]
balçık ‘balçık’ → *balçih, balçix*
 b.+tır 4509
- [=1]
balçix ‘balçık’ → *balçih, balçık*
 b. 1048
 b.+ka 298, 707
 b.+ları 519
 b.+nı 228, 628
 b.+tan 82, 787
- [=8]
balçex ‘balıkçık’
 b. 3050
 b.+ba 2984
 b.+nı 3064
- [=3]
balih ‘balık’ → *balık, balix*
 b.+ında (*balığında*) 1214, 1216
- [=2]
balık ‘balık’ → *balih, balix*
 b. 4803, 4959, 5023, 5023,
 5689
- [=5]
balix ‘balık’ → *balih, balık*
 b. 1024, 2613, 2980, 3081
 b.+da 3226
 b.+lar 269
- [=6]
balixçi ‘balıkçı’
 b.+larının 1025
- [=1]
balixley ‘balık gibi’
 b. 3217
- [=1]
balkı- ‘ışıldamak, parlamak’
 b.-dı 3122, 3467
 b.-gan 1467
 b.-ganda 666
 b.-mydır 191
 b.-r 548, 1595
 b.-rlar 2527
 b.-sın 2772
 b.-ydır 745, 920, 2975, 3077
 b.-ydlar 2886
 b.-ydogon
- [=15]
balkıt- ‘parlatmak’
 b.-adır 914, 1036
 b.-maseydir 41
 b.-mast 412
 b.-sın 3825
- [=5]
balkuv ‘ışık, parlaklık’
 b. 41, 222, 241, 1543
 b.+da 1544
 b.+ları 1036
 b.+ların 2555
 b.+larında 46
 b.+nu 898
 b.+u 597, 2810, 2909, 3150
 b.+un 896, 2583, 2933
 b.+unda 2981
 b.+undan 1367
- [=18]
balkuvlu ‘ışıklı’
 b. 1554
- [=1]
balta ‘balta’
 b. 3444, 4702, 4999, 5521,
 5653
 b.+da 5767
 b.+nın 5875
 b.+sı 4949
- [=8]
baltacı ‘baltacı’
 b.+nın 4949
- [=1]
baltır ‘baldır’
 b.+ın 5468
 b.+ları 1146
- [=2]
bana ‘bana’
 b. 4557, 5521, 5521, 5523
- [=4]
bañçik ‘o, ne kadar fazla’
 b. 4175
- [=1]
bar ‘bütün, hepsi’
 b. 24, 34, 77, 174, 175, 212,
 270, 313, 328, 355, 377, 618, 645, 723,
 782, 792, 810, 828, 834, 840, 885, 914,
 923, 972, 1014, 1029, 1052, 1052,
 1063, 1063, 1063, 1063, 1067, 1119,
 1125, 1129, 1173, 1180, 1209, 1209,
 1213, 1214, 1214, 1216, 1217, 1217,
 1218, 1218, 1218, 1218, 1221, 1222,
 1224, 1224, 1225, 1228, 1230, 1232,

- 1235, 1238, 1238, 1239, 1239, 1245, 1245, 1258, 1258, 1258, 1261, 1264, 1282, 1283, 1289, 1290, 1295, 1295, 1311, 1311, 1337, 1357, 1374, 1376, 1402, 1453, 1463, 1465, 1469, 1473, 1517, 1519, 1532, 1534, 1536, 1546, 1551, 1552, 1571, 1593, 1601, 1689, 1691, 1700, 1724, 1740, 1756, 1768, 1780, 1789, 1795, 1801, 1815, 1821, 1824, 1843, 1844, 1849, 1861, 1863, 1872, 1875, 1912, 2004, 2009, 2027, 2051, 2075, 2079, 2098, 2176, 2190, 2191, 2201, 2207, 2356, 2357, 2381, 2495, 2563, 2565, 2633, 2646, 2685, 2692, 2717, 2777, 2864, 3074, 3173, 3202, 3279, 3299, 3310, 3337, 3338, 3432, 3488, 3600, 3741, 3762, 3807, 3885, 3950, 3967, 3968, 4018, 4027, 4048, 4049, 4068, 4072, 4108, 4118, 4123, 4175, 4175, 4191, 4195, 4197, 4220, 4314, 4318, 4319, 4321, 4339, 4468, 4471, 4483, 4488
- b.+dılar 1061
- b.+ı 12, 14, 639, 1391, 2263, 2479, 2574, 2639, 2948, 3069, 3109, 3124, 3129, 3170, 3196, 3293, 3317, 3331, 3381, 3386, 3476, 3519, 3638, 3764, 3789, 3809, 3897, 3943, 3943, 3945, 3947, 3954, 3955, 3957, 3986, 3988, 3993, 3993, 4005, 4016, 4047, 4048, 4078, 4123, 4123, 4126, 4140, 4173, 4187, 4193, 4205, 4276, 4304, 4326, 4486, 5656, 5736
- b.+ım 3764, 3789, 4149, 4151, 4328
- b.+ıma 1489, 1490, 1495
- b.+ımız 1655, 1658, 2044, 2904, 3914
- b.+ımızga 2284, 3313, 3350, 3764
- b.+ımıznı 2751
- b.+ımo 3985
- b.+ın 28, 911, 1029, 1054, 1062, 1219, 1238, 1395, 1459, 1540, 2378, 2477, 2581, 2622, 2636, 2915, 2937, 3049, 3316, 3700, 3701, 3703, 3762, 3875, 3877, 3878, 3893, 3948, 3995, 4001, 4018, 4029, 4159, 4290, 4491, 4590
- b.+ına 13, 897, 1321, 1416, 2311, 3120, 3699, 3912
- b.+ında 2122, 2687, 2806, 2810, 2979, 3002, 3138, 3151, 3220, 3698, 3775, 4029, 4075, 4151
- b.+ındamo 2899
- b.+ından 407, 4488
- b.+ının 4142, 4164
- b.+ıyız 372, 624
- b.+ları 398, 832, 1112, 1117, 1153, 1427, 1944, 3425, 3753
- b.+ların 1414, 1479, 3178, 3914, 4331
- b.+larından 3998
- b.+larının 7
- b.+larıyız 401
- b.+larının 2495, 2567
- b.+mudur 85, 117, 141, 373
- b.+sın 3999
- [=356]
- bar** ‘çoğunluk’
- b. 5, 794
- [=2]
- bar** ‘var, yok zıddı; varolmak, mevcut olmak’
- b. 7, 35, 271, 271, 447, 656, 731, 812, 902, 906, 930, 1110, 1129, 3754, 3754, 3942, 4068, 4072, 4072, 4072, 4072, 4292, 4488, 4508, 4521, 4585, 4585, 4751, 4752, 4752, 4760, 4779, 4800, 4815, 5007, 5007, 5081, 5083, 5083, 5083, 5117, 5118, 5199, 5221, 5222, 5233, 5317, 5346, 5373, 5463, 5463, 5616, 5766, 5767, 5767, 5767, 5768, 5887, 5887, 5887
- b.+dır 52, 232, 259, 321, 345, 457, 623, 636, 864, 868, 1323, 3289, 3321, 3589, 5006, 5360, 820, 2889
- [=77]
- bar-** ‘varmak, ulaşmak, gitmek’
- b. 659, 3762, 3790, 4287, 4290, 4547, 5244
- b.-a 4841, 4912, 4930
- b.-abiğ 1656, 2497, 3821, 3827, 4161, 4172, 4289
- b.-acağına 4912
- b.-acana 4841
- b.-adır 150, 333, 821
- b.-adırlar 129, 1037
- b.-adlar 2105

- b.-adogon 1169
b.-amin 558
b.-asin 3010, 4776, 4777
b.-at 1425, 2863, 3885, 4045,
4068, 4135, 4446
b.-ayım 1121
b.-ayix 2205
b.-dı 726, 1098, 1148, 1148,
1967, 2307, 3772, 3950, 4198, 4479
b.-dihın 4896
b.-dılar 210, 3954
b.-dım 438
b.-dix 1655, 3827
b.-diy 2107
b.-geydım 240
b.-geylar 958
b.-geys 4305, 4320
b.-geyt 1818
b.-gın 4452, 4452
b.-ğan 4637
b.-ıbiz 2502
b.-ıp 4603, 4762, 4893, 5481,
5481, 5568
b.-ır 633, 3877, 5633, 5778
b.-ırbiz 3763
b.-ır 3210
b.-iredilar 6, 4483
b.-ırım 4813
b.-ırlar 391, 485, 626
b.-ırmın 391
b.-ıyız 290, 1060, 3510
b.-ma 585, 836, 1568, 1669,
3688, 3764, 3776, 3801, 4005, 4005,
4045, 4100, 4201, 4318
b.-masxa 3801
b.-maxtan 3275
b.-maz 4617, 5455
b.-sa 4617
b.-san 5259
b.-sın 2683, 4171
b.-sınlar 4001, 4072
b.-uvçu 1233
[=112]
barça ‘hepsi, tamamı, bütün’ → *barçe*
b. 3772, 3885, 4076, 4101,
4114, 4130, 4219, 4258, 4271, 4271,
4525, 5026, 5650, 5655
[=14]
barçaz ‘herhalde’
b. 3363
- [=1]
barçe ‘hepsi, tamamı, bütün’ → *barça*
b.+yni 3935
[=1]
barçey korklu ‘çok güzel’
b.+dur 1122
[=1]
bardak ‘su içme aracı; bardak’
b. 4940, 5561, 5778, 5795
[=4]
bargın özuya ‘özüne dönmek’
b. 1097, 1100
[=2]
barıba ‘hepsi, tamamı’
b. 1582, 1661, 1677, 1761,
1782, 1980, 2542, 3735, 3764,
3842, 3885, 3916, 3939, 3982,
4000, 4097, 4099, 4187, 4298
[=19]
barıbir ‘beraber’
b.4567
[=1]
barısı ‘hepsi’
b.509, 591, 1147
b.+n 287, 941, 1476, 2338
[=7]
barlı ‘varlıklı’
b.+dan 5055
[=1]
barlık ‘varlık’
b. 4920
[=1]
barmah ‘parmak’
b.+ıba (*barmagıba*) 3873, 3961,
3964, 4046, 4291
b.+ın (*barmagın*) 4078
b.+ına (*barmagina*) 3804
[=7]
bars ‘pars’
b.+larnın 1123
[=1]
bart ‘var’
b. 1695, 2177, 2277, 2280,
2550, 2567, 2648, 2649, 2752, 2877,
2913, 3011, 3048, 3224, 3230, 3394,
3480, 3541, 3578, 3697, 3699, 3734,
3755, 3762, 3803, 3814, 3814, 3814,
3849, 3860, 3888, 3912, 3928, 3928,
3943, 3987, 3993, 3995, 4004, 4005,
4005, 4034, 4039, 4040, 4058, 4063,

- 4071, 4076, 4121, 4123, 4143, 4149, 4150, 4152, 4163, 4179, 4193, 4193, 4197, 4201, 4203, 4207, 4207, 4229, 4274, 4274, 4278, 4280, 4280, 4282, 4287, 4298, 4298, 4321, 4331, 4490, 4501
 b.+ma 1652
 b.+mo 3752
 [=78]
- bartarı** ‘her yer’
 b. 3897, 3919
 [=2]
- barux** ‘kutsanmış’
 b. 3745
 [=1]
- bas-** ‘basmak, ayak basmak, sıkıştırmak, baskın yapmak’
 b. 4951
 b.-adır 192
 b.-adırlar 578
 b.-adogon 1214, 1216
 b.-adogonga 1218
 b.-ar 979
 b.-arsın 1354
 b.-ma 5538, 5566
 b.-madırlar 643
 b.-san 5517, 5519
 b.-tı 5271
 [=14]
- basaga** ‘eşik’
 b. 2024
 b.+dan 4029
 b.+nı 3839, 3936
 [=4]
- basıl** ‘basılmak’
 b. 5840, 5840
 [=2]
- baş** ‘baş, kafa’
 b. 1295, 1304, 3674, 3812, 3982, 4305, 4535, 4535, 4608, 4850, 4887, 5204, 5229, 5266, 5272, 5314, 5343, 5347, 5376, 5394, 5580, 5592, 5666, 5783, 5816
 b.+ba 4005
 b.+da 5249
 b.+ı 591, 1142, 2471, 3741, 4219, 4327, 5080, 5183, 5305, 5499
 b.+ıba 4107
 b.+ım 374, 666, 1093, 1133, 1176, 4005, 4072, 4193, 4219, 4264, 5452, 5774
 b.+ıma 4187, 4187, 4685
 b.+ımda 2970
 b.+ımızğa 5493
 b.+ımnı 234, 4219
 b.+ımnın 437, 1775
 b.+ın 1025, 3523, 3819, 4029, 4134, 4647, 4672, 5033, 5500, 5537, 5894
 b.+ına 4694, 4786, 5048, 5119, 5250, 5338, 5348, 5528, 5754
 b.+ında 2301, 3355, 3786, 4548, 5191, 5284, 5706
 b.+ından 1123, 1123, 5689
 b.+ını 5388
 b.+ının 22
 b.+ınızğa 5493
 b.+ıy 1165, 3538
 b.+ıya 3562, 4093
 b.+ıydan 4038
 b.+ıyızda 3897
 b.+ıynı 3964, 4083, 4185, 4191, 4193
 b.+ıynın 1165
 b.+ına 5061
 b.+ında 5234
 b.+lar 2534
 b.+ları 36, 3740
 b.+ların 3724, 4137
 b.+larında 3591
 b.+larını 4262
 b.+nı 3686
 b.+ta 4335, 4531, 5233, 5243, 5392, 5569
 b.+tan 2948, 5798
 b.+xa 4137, 4298
 [=124]
- başçeh** ‘başçık’ → *başçex*
 b.+ımnın (*başçegimnın*) 2989
 [=1]
- başçex** ‘başçık’ → *başçeh*
 b. 3075, 3385, 3667
 [=3]
- başka** ‘başka’ → *başha*
 b. 4778, 5103, 5305, 5305, 5605, 5662, 5894
 [=7]
- baş kaplav** ‘baş kapak’

- b.+nı 4298
[=1]
Başkuskan ay ‘Karayların takvimine göre üçüncü ay, Mayıs-Haziran’
b. 5915
[=1]
başla- ‘başlamak’ → *başle*
b. 3401, 4005, 4072, 4290, 4913
b.-dı 39, 1566, 2391, 3437, 4060, 4479, 4483, 4484, 4799
b.-dılar 4465, 4471, 4483, 4483, 4483, 4487, 4487
b.-dım 2915, 4461
b.-dlar 2253, 2379, 2381, 2924, 4361
b.-ma 3820, 3851
b.-mağı 4963
b.-p 31
b.-r 4018
b.-rbız 4494
b.-rm 3707, 3843
b.-rsın 3570
b.-sam 4264
b.-sey 4265
b.-yız 3932
[=40]
başlan- ‘başlanmak’
b.-a 4705
b.-at 4473
b.-dı 1294, 1668, 4393, 4465
b.-ır 3764, 4256
[=8]
başle- ‘başlamak’ → *başla*
b.-ydlar 3192, 4207, 4331
b.-ys 4271
b.-yt 3720, 3843, 3926, 3947, 4005, 4060, 4149, 4155, 4194, 4219, 4262, 4298
[=16]
başlı ‘başlı’
b. 2323, 2325, 2329, 2449, 4018, 4018
[=6]
başlıh ‘başlık’ → *başlıx*
b.+ıy (*başlıgıy*) 169
b.+a (*başlığa*) 5229
b.+ın (*başlıgın*) 1296, 4273
b.+ında (*başlıgında*) 1189
b.+ından (*başlıgından*) 1064
[=6]
başlıx ‘başlık’ → *başlıh*
b. 1229, 2532
b.+tan 1674
[=3]
baş salla ‘baş salla, başımı salla’
b. 5743
[=1]
başsız ‘başsız’
b. 3753, 3859
b.+ğa 5229
[=3]
başsur- ‘selam vermek, boyun eğmek’
b.-adlar 2084, 3989, 3993
b.-adogon 4252
b.-am 3793
b.-at 3744, 3778, 3793, 4061, 4299
b.-du 22
b.-dular 2241
[=12]
başxa ‘başka, farklı’
b. 1259, 3388, 4078
[=3]
bat ‘kayık, küçük gemi’
b.+xa 2341
[=1]
bat- ‘dibe çökmek, batmak’
b.-adır 2486
b.-adogon 2673
b.-xın 2801
[=3]
batır- ‘batırmak’
b. 5223, 5496
[=2]
batır ‘kahraman’
b.+ğa 5089
[=1]
batış ‘batış, çöküş’
b.+tan 5877
[=1]
batman ‘ağırlık ölçü birimi’
b. 4664
[=1]
Bat rabbim ‘özel isim’
b.+nin 1164
[=1]
battır- ‘batırmak’
b.-at 5747
b.-dı 3145

- b.-geyt 3809
b.-ma 3807
[=4]
- bav** ‘bağ, düğüm’
b. 279
b.+ba 4398
b.+ın 282
b.+ım 699
b.+ın 279
b.+ların 954, 954, 969
[=8]
- bavursax** ‘bağırsak’
b.+ları 1145
b.+larım 715, 1135
b.+larında 471
[=4]
- bax-** ‘bakmak, gözetlemek, sakınmak’
→ *bah, bak*
b. 3528, 3528
b.-kın 855, 1123, 2478, 2700
b.-ma 1550, 2543, 4369
b.-magey 2722
b.-mastır 149
b.-maxlarını 2735
b.-mıdır 923
b.-sa 149
b.-sam 2757
b.-sey 3067
b.-sın 4005
b.-tı 2811
b.-tılar 4494
b.-tım 770, 2550, 2882
[=22]
- baxalık** ‘pahallılık’
b.+ta 5109
[=1]
- baxça** ‘bağ, bahçe’ → *bag, bağ, bahça*
b. 1184, 3681, 4274
b.+da 3390
b.+ga 3234, 3236
b.+lar 4193
b.+larga 1172
b.+larımız 1102
b.+larını 1102
b.+m 1185
b.+ma 1131
b.+nı 1184
b.+sı 4511, 5006
[=15]
- baxçaçex** ‘bahçecik’
b.+ta 4356
[=1]
- Baxçisaray** ‘Bahçesaray; yer adı’
b.+da 4612
[=1]
- baxışla-** ‘bağışlamak’
b.-ğan 5195
[=1]
- baxt** ‘kader, talih, baht’ → *baht, gaşgaxa, gaşgaxe*
b. 2693, 2905, 4561, 4561
b.+ın 4533, 4534, 4562
b.+ına 4539
[=8]
- baxtlaş-** ‘tartışmak’
b.-alırmo 390
b.-ır 524
b.-ma 289, 301
b.-maxlardan 554
b.-uvçu 217, 771
b.-xeydim 557
[=8]
- baxur** ‘evli olmayan; bekar’
b. 3159, 3713, 3811, 3852, 3864, 3908
b.+ba 3522, 4326
b.+lar 1654, 2220, 2234, 2240, 2246, 2426, 2427, 2428, 2429, 2457, 2458, 3263
b.+larga 2431, 4331
b.+larının 3521
b.+nu 2452
[=24]
- baxurçox** ‘kibar bekar’
b. 3965, 4327
b.+lar 4332
[=3]
- baxurlux** ‘bekarlık’
b. 4331
b.+ta 3551
[=2]
- bay** ‘zengin, varlıklı’
b. 5223, 5223, 5284
b.+nın 5169, 5575
[=5]
- bayağı** ‘ucuz, aşağılık’
b. 4877
[=1]
- baydbax** ‘bedbaht’
b. 831

- [=1]
baykaşın ‘baykuş’ → *bay kuş*
 b. 5179
 [=1]
bay kuş ‘baykuş’ → *baykaşın*
 b. 4699
 [=1]
bayla- ‘bağlamak, dolamak’ → *bayle*
 b.-gın 926, 1001
 b.-p 1023, 3235, 3624, 5494
 b.-yalırmusun 954, 974, 1019
 [=9]
baylan- ‘bağlanmak, düğümlenmek’
 b.-at 2820
 b.-düy 4301
 b.-düyüz 4318
 b.-gan 4398
 b.-ır 5060
 [=5]
bayle- ‘bağlamak, dolamak’ → *bayla*
 b.-ydır 279, 706
 b.-yt 3327
 [=3]
bayram ‘bayram’
 b. 4600, 5359, 5457, 5800
 b.+dan 5839
 [=5]
baz ‘sakin,emin’
 b. 107, 188, 5198
 [=3]
bazar ‘çarşı, pazar’
 b. 4578, 4610, 5437, 5811
 b.+da 5149
 b.+ga 2307
 b.+ında 5645, 5645
 b.+larda 1106
 [=9]
bazarlık ‘pazarlık’
 b.+ı (*bazarlığı*) 5876
 [=1]
bazıryan ‘satıcı’
 b. 5698
 b.+ı 5192
 [=2]
bazıx ‘kilosu olan, şişman’
 b. 3078, 4173
 [=2]
bazıxrax ‘çok şişman’
 b. 3646
 [=1]
- bazizganlı** ‘bezirgan, tüccar, satıcı’
 b.+nın 5132
 [=1]
bazlıx ‘selamet, mutluluk’
 b. 2530, 2853, 3193, 3338,
 3350, 3350, 3351, 3351, 3962, 4031,
 4061, 4253, 4299, 4299, 4299, 4300,
 4344, 4413
 b.+nı 594, 1183
 b.+ta 3403, 3437
 [=22]
bedav ‘verimsiz’
 b.+ni 588
 [=1]
bedava ‘beleş, parasız’
 b. 4964, 5401, 5596
 [=3]
bedeksiz ‘beşiksiz’
 b. 5003
 [=1]
bedna ‘yusufçuk kuşu’
 b.+nin 1099
 [=1]
bedolax ‘çam ağacında bulunan sakız
 ya da akma’
 b. 1231
 [=1]
beezrat gaşsem ‘Tanrı’nın adıyla’
 b. 4490
 [=1]
beg ‘bey’
 b. 4528
 b.+lerin 5221
 b.+ni 4528
 [=3]
begen- ‘beğenmek, hoşuna gitmek’
 b.-mez 5364
 [=1]
beglik ‘beylik’
 b. 4982
 [=1]
begovra- ‘susuzluğunu gidermek’ →
begovre
 b.-madi 511
 [=1]
begovrat- ‘içirtmek’
 b.-adir 3586
 [=1]
begovre- ‘susuzluğunu gidermek’ →
begovra

- b.-ydir 510
[=1]
- begemot** ‘su aygırı’
b. 1009
[=1]
- bejenec** ‘sevinç, mutluluk’
b.+larni 3299
[=1]
- bek** ‘kuvvet sahibi, güç sahibi’
b. 992, 1327, 1355, 2668, 2814,
3216, 4691, 5530, 5566
b.+den 4961
[=10]
- bekla-** ‘kapamak, kilitlemek’ → *bekle*
b.-di 1240
b.-dlar 4159
b.-madi 47
b.-p 583
b.-sa 251, 275
b.-vçu 606
b.-yalir 931
[=8]
- beklan-** ‘kapanmak, kilitlemek’
b.-gan 1127, 1127
[=2]
- beklavuç** ‘kilit’
b.933
b.+nun 1136
[=2]
- bekle-** ‘kapamak, kilitlemek’ → *bekla*
b.-yt 4142
[=1]
- bekli** ‘kuvvetli, güçlü’
b. 1033
[=1]
- beklik** ‘kermen, burçlu, kale’
b.+ka 2680
b.+larda 3613
b.+larına 407
[=3]
- bek vat** ‘bek vakt; sağlam vakit’
b.+dan 4961
[=1]
- bel** ‘vücudun bölümü, bel’
b.+i 279, 4326
b.+inde 5622, 5649
[=4]
- bela** ‘bela, sorun’
b. 5048, 5148, 5513, 5528,
5596
- b.+dır 5266
b.+sı 5343
b.+sından 4766, 4774, 4774,
4774
[=11]
- belbav** ‘bel kemeri, kuşak, bağ’
b.+lar 1251
[=1]
- belderez** ‘Şubat ayının ilk günleri ile
Mart ayının ilk günleri arasındaki süre;
gelecek yaz, önümüzdeki yaz, bildir
yaz’
b.+de 5577
[=1]
- belgi** ‘nişan, işaret’
b. 928, 1283
b.+larga 1202
b.+ların 515
[=4]
- belgila-** ‘nişanlamak, işaretlemek’ →
belgile
b.-dim 933, 970
b.-diy 319
b.-sa 4503
[=4]
- belgilan-** ‘nişanlanmak, işaretlenmek’
b.-gan 357, 2554, 2753, 3487,
3638
[=5]
- belgile-** ‘nişanlamak, işaretlemek’ →
belgila
b.-ydir 993
[=1]
- belgili** ‘işaretli, belirli’
b. 2936, 3127
[=2]
- belli** ‘belli olan, ortada olan’
b. 4665, 4975, 5795
b.+dir 4942
[=4]
- ben** ‘ben, kişi zamiri’
b. 2, 5590
[=2]
- ben** ‘ben, vücutta bulunan siyah leke’
b.+ları 739
b.+larına 279
b.+larında 1010
b.+larını 926, 1001
[=6]
- benze-** ‘benzemek’

- b.-r 4963, 5294
b.-rsm 5434
[=3]
ber- ‘vermek’
b. 1220, 1570, 1572, 1756,
2463, 3687, 3996, 4002, 4179,
4201, 4315, 4331, 4671, 4671,
4737, 5365, 5581
b.-a 4219
b.-adir 57, 460, 590, 872, 897,
1328
b.-adirlar 930
b.-adlar 3034
b.-almammin 198
b.-almast 187
b.-almymin 199
b.-asin 373
b.-at 1982, 3273, 3810, 3903,
4421
b.-ayim 776, 793
b.-dı 5612
b.-di 9, 11, 23, 26, 28, 64, 112,
163, 185, 242, 262, 336, 343,
371, 381, 408, 429, 458, 487,
521, 551, 593, 599, 765, 814,
851, 924, 959, 995, 997, 1000,
1053, 1067, 1091, 1097, 1184,
1205, 1250, 1256, 1272, 1426,
1885, 2602, 2732, 3183, 4065,
4066, 4066, 4182, 4313
b.-dik 1297
b.-dilar 1063, 1100, 1173, 2247,
2269
b.-dim 1217, 4095
b.-diy 983, 1256, 1395, 4096
b.-e 4747, 5662
b.-gan 4067, 4298
b.-gen 4744, 4820, 4820, 4826,
5613
b.-gençek 5581
b.-genden 4834
b.-genine 5150
b.-genin 4578, 5020
b.-genini 4764
b.-gey 4504
b.-geydim 773
b.-geydir 120
b.-geydiy 4285
b.-geydlar 4018
b.-geymin 216
b.-gin 308, 1828
b.-ip 327, 5254, 5254
b.-ir 28, 337, 555, 4820
b.-ırım 4909
b.-ırmin 308, 733, 779, 1172
b.-irmusun 1023
b.-ırsin 857
b.-iyiz 133
b.-ibiiz 3764, 3764, 4000
b.-ici 4745
b.-im 1496, 3955, 4093
b.-ip 246, 553
b.-ir 1261, 1361, 1459, 1698,
2531, 2859, 3775, 3820, 4449,
4820, 4892, 5129, 5249, 5713
b.-iredi 4166
b.-irlar 4158
b.-irmin 1315
b.-is 1935, 3419
b.-iyiz 4072
b.-ma 1280, 2917, 3177, 3361,
3394, 3695, 3764, 4005, 4005,
4009, 4027, 4029, 4072, 4133,
4191
b.-madi 24, 1137, 1273, 2165,
2417, 3982, 4183
b.-madilar 774, 775
b.-madim 749, 4132
b.-madiy 527, 4195
b.-madlar 4157
b.-mak 762, 764, 4467
b.-makin (*bermagin*) 1313
b.-maktan 760
b.-mam 4003, 4091, 4097
b.-mammin 999
b.-mas 3419, 3737, 4092
b.-massin 395
b.-mastlar 3769
b.-me 5052, 5378, 5480, 5482,
5491, 5590
b.-megen 4826, 5195
b.-menin 4819
b.-mesen 4811
b.-mesı 4802
b.-mez 4733, 4884, 5020
b.-mezler 5478
b.-midlar 4160, 4176
b.-mit 3737, 3738, 3756, 3867,
4131, 4280, 4465

- 872 b.-miydir 202, 444, 794, 862,
 b.-miysin 708
 b.-sa 1174, 3536
 b.-saedi 1180
 b.-se 4747
 b.-sen 5491
 b.-sey 222
 b.-seydir 119, 119, 200, 291,
 451, 451, 665, 750, 754, 754, 3477,
 4193
 b.-sın 996
 b.-sin 4301, 4318, 4711, 4768,
 4768
 b.-uvçu 85, 94, 771, 860, 4268
 [=269]
bera ‘beri, bura’
 b. 3861, 3929, 4035, 4072,
 4163, 4318
 b.+dir 265
 b.+ga 934, 3370, 4195
 [=10]
berakat ‘bereket, bolluk’ → *beraket*
 b.+ni 4487
 [=1]
Beraxel ‘erkek adı’
 b.+nin 761, 765
 [=2]
bere ‘buraya, burasına’
 b. 5805
 [=1]
bereket ‘bereket, bolluk’ → *berakat*
 b. 4711, 4711, 4906, 4936,
 5016, 5096
 b.+ını 5550
 [=7]
bergısız ‘vermeyen’
 b. 5202
 [=1]
beril- ‘verilmek’ → *beril*
 b.-gan 142, 354
 b.-miydir 243
 [=3]
beril- ‘verilmek’ → *beril*
 b.-gan 208
 b.-adlar 2558
 b.-at 2812, 4208
 b.-gan 355, 3636
 b.-madi 4483
 b.-magan 836
 b.-mast 650
 b.-mez 4658
 b.-min 1307
 b.-mit 3549
 [=11]
berin- ‘kendini vermek, adamak, rica etmek’
 b.-as 3416
 b.-atmo 4311
 b.-mit 4319
 [=3]
berisiz ‘vermeyen’
 b. 4818
 [=1]
berna ‘armağan’ → *berne*
 b. 3785, 5833
 b.+larimni 1172
 [=3]
berne ‘armağan’ → *berna*
 b.+sı 5683
 [=1]
beroş ‘selvi ağacı’
 b.+lar 1087
 [=1]
besla ‘besle’ → *besle*
 b. 4160
 [=1]
beslan- ‘beslenmek’
 b.-di 3367
 b.-gan 1315
 [=2]
beslat- ‘besletmek’
 b.-ti 2333
 [=1]
besle- ‘beslemek’ → *besla*
 b. 5511
 b.-me 5035
 [=2]
beş ‘beş’
 b. 5, 5, 3044, 3045, 3661, 3710,
 3712, 3714, 3831, 3835, 3836, 3976,
 3977, 4005, 4005, 4015, 4016, 4039,
 4090, 4463, 4588, 4660, 4664, 4781,
 5765, 5838
 [=26]
beşik ‘beşik’
 b.+te 4660
 [=1]
beşinçi ‘sıfat; beşinci’
 b. 1211, 4161, 4169, 4173

- [=4]
beşlik ‘beşlik’
 b. 5254
 [=1]
bet mikdaş ‘tapınak; mukaddes yer’
 m.+nın 1074
 [=1]
bet ‘bıyık’
 b. 5323
 b.+ıme 5830
 b.+ıne 5550
 [=4]
betar ‘fena, kötü’ → *beter, fena*
 b. 3650, 3654, 4195
 b.+den 4743
 [=4]
beter ‘fena, kötü’ → *beter, fena*
 b. 4800, 5122, 5349
 b.+den 4800
 [=4]
bet gammikdaş ‘mukaddes yer,
 tapınak’
 b. 1113
 [=1]
bevele ‘öyle’ → *andi, iyle*
 b. 4848, 4943, 5288, 5509
 [=4]
bez ‘bez, kumaş’
 b. 5177, 5478
 b.+ın 5557
 [=3]
beż- ‘yılmak, nefret duymak’
 b.-arlar 2702
 b.-arsiz 4072
 b.-di 3172, 4078, 4429
 b.-dilar 3982
 b.-dim 4045
 b.-ip 3280
 b.-sa 3018
 [=9]
beżan- ‘bezenmek, bürünmek’
 b.-dirgin 1004
 b.-geydim 755
 [=2]
beżargan ‘tacir, tüccar’
 b. 3971
 b.+lar 4130
 [=2]
beżdir- ‘bezdirmek, yıldırımak’
 b.-di 220
- [=1]
bezev ‘giysi’
 b.+dır 5615
 [=1]
bezevçik ‘giysicik’
 b.+ine 5153
 [=1]
bezil- ‘can sıkıcı olmak’
 b.-sa 3013
 [=1]
beżuvlu ‘can sıkıcı, bezdirici’
 b.+dur 137
 [=1]
bi ‘bir’
 b. 1348
 [=1]
bıçkı ‘bıçak’
 b. 5523
 [=1]
bil- ‘bilmek’ → *bil*
 b.-sem 5131
 [=1]
bıla ‘ile’
 b. 31, 32, 33, 34, 51, 51, 52, 65,
 76, 95, 97, 107, 113, 155, 186, 189,
 201, 207, 210, 214, 214, 221, 235, 259,
 263, 280, 285, 285, 289, 296, 300, 303,
 306, 337, 338, 338, 361, 361, 362, 365,
 374, 374, 375, 379, 380, 390, 390, 430,
 436, 444, 448, 452, 468, 477, 498, 498,
 503, 509, 511, 515, 520, 522, 524, 550,
 567, 581, 585, 589, 608, 610, 610, 611,
 620, 624, 632, 654, 657, 660, 661, 666,
 669, 681, 689, 691, 691, 706, 709, 724,
 725, 729, 746, 755, 755, 763, 771, 773,
 784, 793, 800, 807, 810, 811, 821, 821,
 833, 836, 848, 849, 860, 866, 870, 874,
 888, 897, 903, 904, 910, 911, 925, 931,
 947, 955, 960, 974, 985, 988, 988, 996,
 1003, 1004, 1004, 1007, 1018, 1019,
 1019, 1020, 1020, 1023, 1023, 1025,
 1025, 1026, 1078, 1080, 1080, 1081,
 1091, 1092, 1092, 1094, 1094, 1105,
 1109, 1109, 1114, 1114, 1115, 1124,
 1124, 1128, 1128, 1129, 1129, 1132,
 1132, 1132, 1136, 1143, 1145, 1162,
 1166, 1194, 1214, 1215, 1215, 1240,
 1260, 1261, 1263, 1295, 1295, 1295,
 1303, 1311, 1315, 1319, 1321, 1322,

- 3186, 4345, 4461, 4467, 4487, 4494, 4497
 b.+mo 294, 522, 556
 [=198]
- bıltır** ‘geçen yıl, bir yıl önce’
 b. 4527
 [=1]
- bır** ‘tek, bir’
 b. 5593
 [=1]
- bırçe** ‘pire’
 b. 4655, 5480, 5875
 [=3]
- bırçla-** ‘pisletmek, kirletmek’
 b.-yım 1134
 [=1]
- bırğı** ‘boru’
 b.+nı 989
 b.+nın 988
 [=2]
- bit** ‘bit, üreyen küçük canlı’ → *bit*
 b.+ke 5514
 [=1]
- biz** ‘kişi zamiri; biz’
 b. 4754
 [=1]
- biçan** ‘ot’
 b. 504, 1045, 4094
 [=3]
- biçanlık** ‘otluk, çayır’
 b.+lar 3753, 4393
 b.+ta 1015
 [=3]
- biçanliksiz** ‘otlaksız, çimensiz’
 b. 173
 [=1]
- bigun** ‘bugün’
 b. 3736, 3739
 [=2]
- biken** ‘iken’
 b. 4920
 [=1]
- bil-** ‘bilmek’ → *bil*
 b. 1467, 2891, 3557, 4008, 4068, 5070, 5603, 5863, 5863
 b.-abiz 1658, 3417
 b.-adir 252, 358, 533, 560, 658, 1249
 b.-am 1394, 1411, 1455, 1725, 1941, 3271, 3368, 3420, 4048, 4096, 4096, 4137, 4278
 b.-amin 186, 212, 232, 288, 304, 453, 513, 711, 1054
 b.-amusun 914, 915, 935, 956, 965, 966
 b.-as 3232, 3298, 3397, 3405, 3755, 3762, 3849, 3860, 3888, 3951, 3989, 4034, 4037, 4044, 4046, 4064, 4069, 4072, 4108, 4119, 4120, 4153, 4184, 4228, 4264, 4268, 4303, 4310, 4331
 b.-asın 344
 b.-asin 226, 461, 846, 927, 928, 941, 1479
 b.-asiş 4161, 4165, 4167
 b.-asizma 1971
 b.-asma 1693
 b.-at 3520, 3927
 b.-ayik 817, 2199
 b.-di 3982, 4141
 b.-dilar 1251
 b.-dim 1706, 2135, 3736, 3895, 3905, 4272
 b.-dirgin 918, 926
 b.-diymo 944
 b.-emız 4754
 b.-en 4934, 4989, 5001, 5086, 5108, 5478, 5797, 5797
 b.-en (*blen*) 4982, 5268, 5268
 b.-ganıda 1359
 b.-gene 5345
 b.-geydim 4152
 b.-geydiy 247
 b.-geylar 3170
 b.-gin 111, 2766
 b.-ğen 5270
 b.-ğenden 5570
 b.-imez 4555
 b.-ine 4813
 b.-im 4456
 b.-in 3907
 b.-ip 5054, 5235
 b.-ir 725, 4803, 4889, 4908, 4938, 5076, 5213, 5278, 5696, 5856, 5896
 b.-ırım 5257, 5257
 b.-irsin 5189
 b.-irsin 108, 109, 249

- b.-irsiş 457, 3488
b.-ivçige 5353
b.-ivçuların 4494
b.-iyiştir 434
b.-ma 500, 906, 922, 1266,
1723, 1774, 2622, 2914, 2956, 3254,
4149
b.-madi 642
b.-madim 679, 781, 1055, 3870,
4143, 4149
b.-mageyt 3741
b.-maginin 248
b.-mak 653, 4479, 4484
b.-makin (*bilmagin*) 1300
b.-makiyıştırga (*bilmagiyizga*)
288
b.-makni 508
b.-maknin 1228, 1236
b.-masedilar 4465
b.-masin 1760
b.-mavçunun 428
b.-mayin 1055
b.-mege 5133
b.-megenine 5345
b.-mek 4716, 4857
b.-mese 4803
b.-mez 4940, 5278, 5711
b.-midlar 3764
b.-mim 1584, 1585, 2161, 3805,
4148, 4184, 4223, 4290
b.-mis 3927, 4285
b.-mit 3647
b.-miybiştir 171, 892, 904
b.-miybiştirmo 344
b.-miydir 270, 334, 648
b.-miydirlar 189
b.-miydlar 4389
b.-miymin 205, 1277
b.-miysiştir 1972
b.-miyt 2488
b.-seydim 553
b.-seydlar 4005
b.-sin 505, 4496
b.-uvçular 815, 1249, 3496,
4488, 4494
b.-uvçularını 568
[=227]
bilen ‘ile’
b. 4600, 4647, 4650, 4668,
4833, 4833, 4864, 4981, 5037, 5048,
5048, 5061, 5074, 5084, 5084, 5106,
5106, 5112, 5136, 5136, 5173, 5180,
5193, 5223, 5227, 5228, 5262, 5293,
5386, 5389, 5411, 5428, 5502, 5528,
5539, 5545, 5574, 5595, 5613, 5613,
5635, 5636, 5682, 5682, 5755, 5789,
5843, 5843, 5851, 5862, 5871
[=51]
bila ‘bile’
b. 4488, 4488
[=2]
bilak ‘bilek’
b. 938
b.+in (*bilagin*) 600,1321
b.+im (*bilagim*) 741
b.+iy (*bilagiy*) 1179
b.+ları 529
[=6]
bilbil ‘bülbül’
b. 4557, 5144
[=2]
Bildad ‘erkek adı’
b. 35, 163, 408, 593, 1061
[=5]
bildir- ‘haber vermek, iletmek,
ulaştırmak’ → *bildir*
b.-me 4559
[=1]
bildir- ‘haber vermek, iletmek,
ulaştırmak’ → *bildir*
b.-diy 601
b.-gin 221, 309, 1001, 1056
b.-ir 203
b.-madim 1078
b.-sa 1931
b.-sinlar 766
[=9]
bile ‘zarf’
b. 4639, 4756, 4756, 5761
[=4]
bil ‘bel’
b.+ğine 5226
[=1]
bilin ‘biliv; bilim’
b.+lar 2304
[=1]
bilin- ‘bilinmek’
b.-dilar 3316
b.-dim 3376, 3888, 4318
b.-e 5351

- b.-geydin 555
b.-ır 5579
b.-mekten 5349
b.-mez 5215
[=9]
- biluv** ‘haber, bilgi’
b. 5256
b.+um 4447
[=2]
- biluvlu** ‘bilgili’
b. 4164, 4312, 4483
b.+lar 3601
[=4]
- biluvsuz** ‘bilgisiz’
b.-uvsuz 1917
[=1]
- bilüvsuz** ‘bilgisiz’
b. 5861
[=1]
- bin** ‘sayı değeri; bin’
b. 4533, 4838, 5042, 5165,
5229, 5370, 5375, 5504, 5753, 5878
b.+ı 4546
b.+ın 5838
[=12]
- binici** ‘binici; at binicisi’
b.+sın 5062
[=1]
- bir** ‘bir, sade, tek’
b. 8, 15, 25, 43, 187, 206, 318,
563, 584, 612, 734, 795, 804, 842, 909,
961, 999, 1054, 1063, 1124, 1197,
1243, 1266, 1328, 1336, 1345, 1441,
1483, 1573, 1653, 1695, 1747, 1973,
1976, 2032, 2308, 2514, 2543, 2652,
2699, 2762, 2785, 2843, 2862, 2902,
2913, 3011, 3125, 3126, 3138, 3153,
3175, 3204, 3223, 3264, 3296, 3302,
3304, 3321, 3353, 3436, 3454, 3530,
3564, 3574, 3581, 3583, 3590, 3642,
3656, 3667, 3667, 3673, 3706, 3769,
3812, 3849, 3852, 3878, 3883, 3891,
4001, 4012, 4018, 4025, 4029, 4029,
4038, 4046, 4084, 4155, 4157, 4165,
4166, 4175, 4274, 4291, 4293, 4321,
4340, 4367, 4379, 4394, 4398, 4440,
4472, 4479, 4483, 4483, 4486, 4497,
4500, 4533, 4540, 4540, 4541, 4635,
4662, 4663, 4671, 4672, 4675, 4781,
4788, 4819, 4837, 4856, 4857, 4869,
4916, 4923, 4927, 4928, 4932, 4967,
4968, 5005, 5010, 5011, 5042, 5076,
5076, 5083, 5091, 5131, 5131, 5152,
5164, 5175, 5184, 5184, 5195, 5242,
5243, 5246, 5246, 5250, 5261, 5282,
5353, 5354, 5366, 5370, 5375, 5375,
5389, 5425, 5442, 5442, 5442, 5487,
5494, 5495, 5545, 5561, 5571, 5659,
5660, 5661, 5664, 5673, 5677, 5678,
5697, 5707, 5718, 5726, 5769, 5777,
5778, 5786, 5796, 5806, 5806, 5811,
5820, 5823, 5824, 5824, 5826, 5834,
5837, 5850, 5887
b.+nin 1066, 1230
b.+ni 1063, 1240, 3197, 4247
b.+sine 5195
b.+imiz 4495
b.+imizga 4381
b.+in 2660, 3294, 3294, 5444,
5444, 5444
b.+inda 4490
b.+indan 2843
b.+inden 5661
b.+de 4857
b.+dir 1156, 1156
[=224]
- birar** ‘birer’
b. 3431, 3751, 3998, 4104
[=4]
- birari** ‘birer birer’
b. 4487
[=1]
- birça** ‘pire’
b. 3987
[=1]
- birda** ‘hiçbiri’
b. 3755
[=1]
- birdan** ‘birden’
b. 35, 55, 113, 216, 227, 380,
440, 512, 571, 757, 828, 883, 930,
1007, 1877, 2055, 2494, 2501, 2501,
2592, 2631, 3282, 3287, 3300, 3305,
3318, 3329, 3342, 3347, 3535, 3542,
3783, 4331, 4338, 4487, 4771
[=36]
- birga** ‘bağlaç; ile’
b. 3656, 3982
b.+larına 6
b.+larına 494

- b.+ma 231, 236, 236, 305, 556,
649, 668, 732, 740, 1123, 1123, 1256
b.+miżga 1301
b.+sina 37, 187, 198, 277, 557,
564, 917, 1063, 1250
b.+ya 246, 317, 394, 524, 854,
870, 1009, 1022, 1148
b.+yiżga 1060
[=36]
- biri** ‘biri’ → *biri*
b. 6, 635, 1035, 1063, 1063,
4851, 4851, 5822, 5822
b.+na 1035
b.+sı 5195
[=11]
- biri** ‘biri’ → *biri*
b. 36, 1034, 2660, 3147, 3741,
3827, 4381, 4387, 4396, 4483, 4488,
4496, 4545, 4546, 5443, 5443, 5571,
5658, 5658, 5663
b.+na 3827, 1034, 3147, 4387,
4483
b.+ne 5561
b.+nin 4396, 5706
b.+si 34, 1124, 1184, 3200,
4327, 5662
b.+sin 4477
b.+sinin 1287
b.+de 5706
[=37]
- birleş-** ‘birleşmek’
b.-mez 5565
[=1]
- birlik** ‘birlik’
b.+iynin (*birliġiynin*)1298
b.+ba 2496
[=2]
- birşı** ‘birini’
b. 4826
[=1]
- birtuk** ‘buğday, ekin, arpa’
b. 4055
[=1]
- biş-** ‘pişmek’
b.-adogon 1049
[=1]
- bişir-** ‘pişirmek’
b.-iredlar 3739
[=1]
- bit** ‘bit, üreyen küçük canlı’ → *bit*
b. 3582, 4035, 4655
b.+ler 5605
b.+nın 5683
[=5]
- bit-** ‘bitmek, tohumdan çıkmak,
yeşillenmek’
b.-adir 90
b.-amudur 173
b.-ar 1262
b.-aret 3697
b.-er 5210
b.-masthan 1224
b.-men 4700, 5697
b.-mez 5784
b.-miş 4990
b.-miş 4586
[=11]
- bitiçek** ‘küçük mektup; mektupçuk’
b. 3267, 4313
[=2]
- bitik** ‘yazı, kitâbe, kitap’
b.+ta 451, 754
[=2]
- bitiklik** ‘kitap dolabı’
b. 3718
[=1]
- bitiş** ‘ot, bitki, yeşillik’
b.+ı 972
b.+ım 731
[=2]
- bitov** ‘şişkin, kambur’
b. 1291
[=1]
- bitraçex** ‘birazcık’
b. 3406, 4256, 4289
[=3]
- bitrax** ‘biraz, az’
b. 3421, 3431, 3733, 3735,
3743, 3751, 3762, 3768, 3998, 4029,
4029, 4088, 4104, 4122, 4134, 4174,
4219, 4308, 4318
[=19]
- bittir-** ‘yetiştirmek, bitirmek’ →
yetiştir, yetkir, yettir
b.-di 1228
b.-ma 950
[=2]
- bitun** ‘bütün’

b. 3585, 3736, 4005, 4011,
4046, 4069, 4078, 4079, 4109, 4110,
4114, 4195, 4327

[=13]

biy ‘bey’

b. 359, 688, 843, 1052, 1071,
1082, 1113, 1165, 1167, 4198, 7074

b.+ba 4219

b.+ga 831, 4380

b.+i 2758

b.+iba 2684, 3621

b.+im 3736, 4152, 4266

b.+imiz 3334

b.+imizga 3311, 4061

b.+imiznin 3349

b.+in 4467

b.+ina 421

b.+indan 56

b.+ke 5636

b.+lar 51, 3606

b.+larni 873

b.+larnin 279, 1370, 2814, 2901

b.+ni 1115

b.+nin 1325, 1367, 2563, 4422,

4468

[=41]

biyan- ‘mutlu olmak, sevinmek’

b.-adir 985

b.-adirlar 498

b.-adlar 2822

b.-almit 4135

b.-am 3402, 3532, 4258, 4300

b.-di 2319, 3789

b.-dim 744, 748, 989

b.-gayedik 7074

b.-geydim 4327

b.-geydirlar 59

b.-im 3028

b.-irlar 539

b.-irs 3162

b.-mast 475

b.-mis 4223

b.-uvçular 59

[=22]

biyanç ‘mutluluk, sevinç, neşe’

b. 44, 59, 181, 183, 1040, 1115,
3319, 3365, 4449

b.+ba 3957, 4261, 4276, 4302

b.+ı 462

b.+i 1784

b.+im 4046, 4415, 4458

b.+imdan 4318

b.+lardan 1633, 3630

b.+larından 4389

b.+tan 3135, 3317

[=24]

biyançli ‘mutlu, sevinçli, neşeli’

b. 1605, 1857, 2119

[=3]

biyançsiz ‘mutsuz’

b. 2898

[=1]

biyandır- ‘sevindirmek, mutlu etmek’

→ *biyandır*

b.-almaska 3626

b.-iredim 676

b.-ma 3178

[=3]

biyazlık ‘beyazlık, akılık’

b.+ına (*biyazlığına*) 5187

[=1]

biyça ‘bey karısı, kadın’

b.+lar 1155

b.+m 1499, 1579, 1771, 2106,

2132

[=6]

biyen ‘beyan’

b.+nı 4913

[=1]

biyandır- ‘sevindirmek, mutlu etmek’

→ *biyandır*

b.-a 5863

[=1]

biyi- ‘büyüme’

b.-dilar 1095

[=1]

biyik ‘büyük, yüce, yüksek’ → *biyuk*,
buyuk, *byik*, *miyuk*

b. 91, 95, 192, 389, 395, 532,
549, 594, 721, 742, 873, 888, 892, 894,
917, 920, 960, 991, 991, 1299, 1305,
1306, 1832, 2556, 2593, 2599, 2605,
2757, 2818, 2938, 3097, 3232, 3601,
3739, 3981, 4007, 4195, 4230, 4380,
4431

b.+ka 982

b.+larni 508

b.+ni 1052

b.+tagi 1096

b.+tan 2886

- b.+tirlar 532
[=46]
- biyiklik** ‘büyüklük, yücelik’
b. 3702
b.+i (*biyigliği*) 463
b.+in (*biyikligin*) 532, 4488
b.+ina (*biyigligina*) 249
b.+inda (*biyikliginda*) 1398
b.+ka 1938
b.+ta 1891
[=8]
- biyikrak** ‘çok büyük’
b. 3678, 3736, 4137
b.+tirlar 855
[=4]
- biylik** ‘beylik, ululuk’
b. 1952, 2614, 4033
b.+in (*biyigin*) 2517
b.+indan (*biyigindan*) 4477
b.+inin (*biyiginin*) 4468
[=6]
- biyuk** ‘büyük’ → *biyik, buyuk, byik, miyuk*
b. 4760, 5112, 5723, 5723,
5741
b.+ı (*biyuğu*) 4594
[=6]
- biz** ‘biz’
b. 171, 958, 1295, 1298, 1300,
1302, 1304, 1307, 1309, 1311, 1313,
1315, 1317, 1319, 1321, 1322, 1322,
1674, 2175, 2199, 2214, 2314, 2504,
2836, 2868, 2895, 2898, 2904, 2969,
3222, 3243, 3261, 3278, 3281, 3340,
3656, 3719, 3762, 3762, 3764, 3800,
3818, 3913, 3914, 3956, 4007, 4033,
4039, 4156, 4162, 4164, 4164, 4167,
4168, 4255, 4265, 4270, 4384, 4463,
4479, 4482, 4630, 5218
b.+da 344, 2177, 2277, 2750,
3205, 3321, 3503, 3583, 3753, 3768,
3809, 3868, 3988, 3993
b.+dan 500, 537, 1266, 3357,
3743, 3811, 3818, 4123, 4289, 4385,
4487
b.+den 4529, 4629
b.+ga 918, 1102, 1181, 1299,
1303, 1308, 1310, 1449, 1669, 2054,
2197, 2201, 2866, 2906, 3174, 3404,
3993, 4042, 4164, 4166, 4270, 4289,
4331, 4331, 4465, 4469, 4470, 4494
b.+im 4567, 4627, 4629, 4932,
5314, 5493
b.+nın 2442, 3742,
b.+ni 734, 861, 861, 1140,
2142, 2195, 2211, 2212, 2273, 2909,
3106, 3201, 3325, 3327, 3400, 3968,
4156, 4167, 4300, 4451, 4464
b.+nin 1654, 2225, 2275, 2276,
2310, 2357, 2443, 2835, 3397, 3818,
4095, 4253, 4299, 4463, 4463, 4463,
4465, 4473, 4479, 4483, 4489, 4491,
4491, 4501
b.+ninba 4207
[=172]
- biz** ‘biz’
b.+ge 5218
[=1]
- blaş-** ‘bulaşmak’
b.-mayyaz 5023
[=1]
- bobax** ‘fasulye; Slav kökenli bob kelimesinden’
b. 3529
[=1]
- bogovra-** ‘susuzluğunu gidermek, bir şey içmek’
b.-rsin 1929
[=1]
- boğa** ‘boğa’
b.+nı 5322
[=1]
- boğday** ‘buğday’
b.+nı 4977
[=1]
- Bok** ‘patatesle yapılan bir yemek adı’
b. 4664, 4669, 4673, 4674,
5218, 5517, 5645, 5690, 5691, 5889
b.+ın 5614
b.+nu 2316
[=12]
- bok** ‘dışkı’
b.+ka 5517, 5543, 5602
b.+tan 4649, 4669, 5889
b.+u 4650, 5869
[=8]
- bokluk** ‘bokluk’
b. 5145
[=1]

bol- 'olmak, varolmak'

- b. 1563, 2037, 3763, 4058,
4192, 4268, 4341, 4516, 4593, 4594,
4602, 5162, 5162, 5170, 5232, 5477,
5477, 5523, 5524, 5524, 5546, 5577,
5577, 5889, 5889
b.-a 3019, 3546, 5736, 5827
b.-abiž 3811
b.-acağına 4593
b.-ad 3111
b.-adır 100, 125, 145, 302, 335,
370, 379, 581, 806, 909, 980, 1016
b.-adırlar 55, 131, 519, 591,
873, 909, 916
b.-adlar 1755, 3885
b.-adogon 631, 2637, 2659,
4378
b.-alcana 5170
b.-alır 65, 596, 2551, 3199
b.-almıydırlar 906
b.-am 3248
b.-amin 161
b.-ancana 4593
b.-as 3750, 4037, 4111, 4199,
4317
b.-ası 4684
b.-asın 709
b.-asız 4103
b.-at 1728, 2713, 3155, 3385,
3736, 3897, 4105, 4113, 4234, 4444
b.-ayım 4605
b.-ayix 2044, 2178, 2188
b.-caksın 5715
b.-dı 4557, 4557, 4957, 5236,
5757, 5859
b.-diğimi 5414
b.-du 40, 378, 445, 552, 819,
1191, 1193, 1193, 1195, 1196, 1196,
1197, 1199, 1201, 1201, 1203, 1207,
1207, 1211, 1211, 1212, 1218, 1219,
1219, 1226, 1266, 1269, 1273, 1274,
1285, 1541, 1562, 1587, 1812, 1835,
1956, 2159, 2525, 2723, 3089, 3315,
3734, 3848, 4037, 4072, 4152, 4197,
4225, 4418, 4457, 4483
b.-dular 7, 147, 166, 209, 398,
441, 580, 3499, 4472
b.-dum 161, 233, 245, 265, 397,
443, 697, 697, 707, 717, 808, 818, 998,
1058, 1282, 1410, 3966, 4407
b.-dumo 188
b.-dux 410, 1315
b.-duy 856, 1166, 1166, 4195
b.-duyuz 132
b.-gan 363, 5801, 5801
b.-gançak 5396, 5465
b.-ganças 4675, 4829
b.-gançaz 4594
b.-ganda 667, 916, 4580, 4581
b.-ganı 5736
b.-ganımda 2626, 2945
b.-ganımni 330
b.-ganında 822
b.-ganiyda 1358
b.-ganlarında 1276
b.-ganna 5541
b.-gayedim 1183
b.-gaysın 4704, 4704
b.-gey 23, 217, 349, 349, 617,
823, 935, 1078, 3115, 3343, 3345,
4151, 4152, 4492, 4495, 4497, 4501
b.-geybız 3340, 3403
b.-geydir 50, 114, 121, 291,
721, 747, 882
b.-geyt 331, 3649, 3950, 3987,
4160, 4364
b.-gun 541, 549, 905, 1500,
3621
b.-ğan 4879, 5087, 5098, 5174,
5180, 5285, 5383, 5416, 5636
b.-ğançak 4534, 5512, 5580
b.-ğanda 5199
b.-ğanı 5453, 5635
b.-ip 5532
b.-ır 4540, 4541, 4569, 4569,
4750, 4825, 4846, 4874, 4875, 4982,
5068, 5069, 5072, 5073, 5251, 5391,
5674, 5681, 5754, 5755, 5858, 5879,
5882
b.-ırmı 5496
b.-ırsa 4540, 4541
b.-ırsan 5625
b.-ırsın 4748
b.-ma 142, 749, 1309, 1324,
1494, 1501, 1686, 2592, 2604, 2829,
2918, 2986, 3061, 3088, 3480, 3522,
3576, 3736, 3811, 3814, 4270, 4284,
4331, 4336, 4350, 4366, 4368, 4386,
4483, 4487, 4501, 4553, 5477, 5519,
5520, 5520, 5521, 5522, 5586

- b.-mabiz 1576
 b.-madı 24, 34
 b.-madım 53, 63, 853
 b.-madiy 793
 b.-magey 507, 843, 3203, 4071
 b.-mageydir 882
 b.-mageydim 238
 b.-mageym 2656
 b.-mageysin 885
 b.-mak 5349
 b.-makta 5199
 b.-malı 4958
 b.-mamış 5761
 b.-mamın 157, 162
 b.-man 4960, 5416
 b.-mandan 5680
 b.-mas 5377, 5434, 5545
 b.-masa 1353, 3995, 4192,
 4644, 4661, 4709, 5127, 5152, 5247,
 5249, 5284, 5377
 b.-masbiz 4491
 b.-maseydir 43, 675
 b.-maseyt 3987
 b.-masın 140, 1300, 5302
 b.-massın 4589, 5330, 5568
 b.-mast 260, 364, 424, 426, 426,
 478, 618, 653, 654, 2509, 2694, 3270,
 3365, 3636, 3681, 3756, 3762, 3764,
 3930, 4005, 4291
 b.-mastan 1224
 b.-mastmo 3819
 b.-max 1237, 3764
 b.-maxlarının 966
 b.-may 4561, 4758, 5651, 5758,
 5861
 b.-mayacana 4714
 b.-maycana 5803
 b.-mayças 5096
 b.-mayın 5454
 b.-maz 4538, 4558, 4596, 4596,
 4597, 4628, 4697, 4730, 4763, 4764,
 4836, 4882, 4991, 5050, 5053, 5096,
 5104, 5116, 5138, 5247, 5286, 5435,
 5438, 5476, 5571, 5674, 5705, 5764,
 5772, 5788, 5844, 5844, 5881
 b.-mazsın 4834
 b.-mis 3966
 b.-mit 4298
 b.-miydir 651, 652, 654, 788
 b.-miyt 2512
 b.-sa 469, 804, 1945, 2071,
 3783, 3799, 4511, 4512, 4512, 4513,
 4575, 4608, 4632, 4633, 4645, 4646,
 4651, 4661, 4750, 4788, 4844, 4844,
 4849, 5053, 5123, 5155, 5155, 5208,
 5243, 5322, 5354, 5493, 5494, 5495,
 5500, 5575, 5625
 b.-sa 4845
 b.-saedim 1183
 b.-salar 626, 875
 b.-sam 204, 2638
 b.-san 4811, 5156, 5214, 5577
 b.-sedir 41
 b.-sey 523, 523, 3407, 3881
 b.-seydim 4326
 b.-seydir 44, 346, 374, 754,
 1182, 1182
 b.-seydirler 46
 b.-seydiy 3642
 b.-seyt 2570, 2750, 3362, 3421,
 3627, 3782, 4042, 4283, 4372
 b.-sın 4533, 4534, 4547, 4562,
 4604, 4661, 4661, 4675, 4707, 4714,
 4842, 4845, 5171, 5226, 5281, 5303,
 5396, 5465, 5486, 5495, 5512, 5564,
 5803
 b.-sun 619, 1191, 1194, 1194,
 1202, 1217, 1416, 1443, 1445, 1615,
 1617, 1643, 2046, 2470, 2524, 2684,
 3763, 3955, 4665, 4665, 4674, 4864,
 5302
 b.-sunlar 1168, 1202, 1203,
 1511
 b.-sun 4508, 4508, 4508
 b.-ubiz 3437
 b.-um 1605, 3029
 b.-up 503, 557, 5534
 b.-ur 107, 107, 184, 222, 258,
 366, 369, 413, 417, 418, 419, 419, 471,
 479, 480, 482, 483, 488, 534, 545, 548,
 587, 596, 631, 631, 779, 853, 1055,
 1243, 1266, 1282, 1311, 1362, 1457,
 1597, 1641, 2055, 2201, 3162, 3215,
 3228, 3233, 3309, 3707, 3736, 3759,
 3768, 3769, 3775, 3785, 3802, 3804,
 3807, 3905, 3933, 3998, 4002, 4012,
 4016, 4038, 4067, 4068, 4078, 4085,
 4141, 4165, 4193, 4307, 4310, 4321,
 4458, 4491, 4530, 4530, 4622, 4623,
 4711, 4804, 4804, 4870, 4975, 5124,

- 5139, 5139, 5189, 5293, 5318, 5449,
5474, 5584, 5640, 5676, 5769, 5871
b.-urbiz 2868
b.-urça 4562
b.-uredi 7, 1229
b.-urlar 334, 334, 414, 504, 944,
1243, 2468, 2533, 2693
b.-urlarmo 3164
b.-urmi 4571
b.-urmin 149, 1077, 1302
b.-urmo 80, 80, 243, 328, 523,
830
b.-urmun 304
b.-urs 3274
b.-ursa 4708, 4923
b.-ursin 256, 259, 1280
b.-ursuz 3512
b.-ursuz 1249
b.-usuz 3775
b.-uyuz 2116, 2445, 3789,
3805, 4320
[=711]
bolak ‘sürü’
b.+inin (*bolaginin*) 1116, 1117,
1152, 1153
b.-larında 1077
b.-ni 569
[=6]
bolal- ‘olabilmek, varolabilmek,
yapabilmek’
b. 1663
b.-a 786
b.-abiz 4384
b.-adır 4501
b.-am 3893, 4373
b.-as 3733
b.-asın 1054
b.-dix 3743
b.-geymın 2584, 2588
b.-geyt 3622, 3623
b.-ır 4219
b.-mageydım 742
b.-maslar 1180
b.-mibiž 3811
b.-midlar 4078
b.-mim 3932, 4078, 4084, 4186,
4202
b.-min 1761, 4118, 4188
b.-mis 3735
b.-mit 2789, 3769
b.-mıydır 2577, 3139
[=31]
bolca ‘ortada
b. 4808
[=1]
bolçanet ‘ortaya çıktı, belli oldu’
b. 3395
[=1]
boldır- ‘oldurmak’
b.-dım 5237
[=1]
boldur- ‘oldurmak’
b.-dum 3995
b.- us 3276
[=2]
bolin- ‘bölünmek’
b.-genlerini 4598
[=1]
bollık ‘bolluk, bereket’
b.+ka 5215
[=1]
bolum ‘bölüm’
b. 4219
[=1]
bolun- ‘olunmak’
b.-at 1892, 2623, 2819, 3068,
4037, 4057
b.-du 2161, 3157, 3722, 4181
b.-ğan 5861
b.-maz 5215
[=12]
bolus ‘yardım’
b. 1504, 1611, 3706
[=3]
boluş- ‘yardım etmek’
b.-adlar 2825
b.-at 3743
b.-ma 2592, 3139, 3821, 4169,
4256
b.-madılar 701
b.-masa 4025
b.-mast 884, 2085, 3995, 4192
b.-maz 5038, 5436
b.-sa 4188
b.-sunlar 3506
b.-tuy 600
b.-ur 1645, 4331
b.-urlar 3333
b.-uvçu 675, 4366
b.-uvçular 197

- b.-xey 3820, 4502
[=26]
- boluşlıh** ‘yardım’ → *boluşlıh*,
boluşlux
b.+ın (*boluŝlıkın*) 5276
[=1]
- boluşluh** ‘yardım’ → *boluşlıh*,
boluşlux
b.+u (*boluşlugu*) 1334, 4435
b.+um (*boluşlugum*) 124, 168
b.+umnu (*boluşlugumnu*) 740
b.+umuzda (*boluşlugumuzda*)
3344
b.+uyda (*boluşluguyda*) 545
[=7]
- boluşlux** ‘yardım’ → *boluşlıh*,
boluşlux
b. 881, 1103, 1237, 1239, 1362,
3818
[=6]
- boluşluxsuz** ‘çaresiz’
b. 4483
[=1]
- bomboş** ‘bomboş’
b. 4765
[=1]
- bor** ‘tebeşir’
b. 5679
[=1]
- boran** ‘sağanak yağışlı hava olayı’
b.+a 5710
b.+da 5028
[=2]
- borc** ‘borç’ → *borç*
b. 5887
b.+i 5221
[=2]
- borç** ‘borç’ → *borc*
b. 4072, 4137, 5747, 5748
b.+dır 5161
b.+larını 3337, 4068
b.+nu 3996, 3997, 4130
b.+uba 2621
b.+umuz 3818
b.+xa 4108
[=13]
- borçlı** ‘borçlu’ → *borçlu*
b. 5156
[=1]
- borçlu** ‘borçlu’ → *borçlı*
b. 204, 221, 341, 762, 830, 842,
1002, 2707, 2899, 2914, 3611, 4018,
4131
b.+biž 4495
b.+mın 4505
b.+nu 5747
[=16]
- borğa** ‘tebeşir rengi’
b.+dır 5187
[=1]
- bork** ‘börk’
b.+um 3627
b.+uma 3229
b.+un 3744, 3763, 3778
b.+uynu 3747
[=6]
- borlalıx** ‘üzüm bağı’
b. 1158
b.+ın (*borlalığın*) 573
b.+lar 1100, 1172
b.+ları 1084
b.+nın 368, 1168
[=7]
- boru** ‘kurt’
b. 4570, 4570, 4598, 5735,
5899
b.+de 5407, 5412
b.+den 5269
b.+ge 5482
[=9]
- bosağa** ‘buzağı’
b.+sı 5176
[=1]
- bostan** ‘bahçe’
b.+ga 2465
b.+nın 2675
[=2]
- boş** ‘boş’
b. 244, 253, 605, 950, 1190,
1785, 1792, 1812, 1829, 1839, 1957,
2595, 2651, 2698, 2779, 2801, 3430,
3458, 3471, 3563, 3645, 3681, 3817,
4044, 4120, 4845, 4898, 4956, 4993,
5018, 5259, 5286, 5319, 5436, 5445,
5455, 5631, 5632, 5846
b.+larını 529
b.+ten 5631
b.+tur 1780, 1785
b.+xa 980
[=44]

- boşanlı** ‘boş’
b. 5686
[=1]
- boşat-** ‘bağışlatmak’
b.-mıysın 162
b.-tım 844
b.-xey 4028
b.-xın 2708, 3741
[=5]
- boşatıl-** boşaltılmak
b.-adogon 1073
[=1]
- boşatlıx** ‘bağışlama’
b. 1322
[=1]
- boşluk** ‘boşluk’ → *boşluh, boşluk, boşlux*
b. 4980
b.+tan 5631, 5632
[=3]
- boşluh** ‘boşluk’ → *boşluk, boşluk, boşlux*
b.+undan (*boşlugundan*) 2676
[=1]
- boşluk** ‘boşluk’ → *boşluk, boşluk, boşlux*
b. 3230, 5234
[=2]
- boşlux** ‘boşluk’ → *boşluk, boşlux, boşluk*
b. 2794, 3987
[=2]
- boy** ‘boy’
b. 4895, 4895, 5230, 5677
b.+ı 5357
b.+u 4534, 5688
[=7]
- boy** ‘özgür, bağımsız; bekar’
b. 720, 2825, 3126, 3139, 3152
b.+nun 4301
[=6]
- boydak** ‘bekar delikanlı’
b.+nın 5362
[=1]
- boyu-** ‘büyülemek’
b.-ma 4760
[=1]
- boyun** ‘boyun’
b. 361
b.+ı 5852
b.+ın (*boynın*) 5582
b.+ına (*boynına*) 4809
b.+larıydan 1124
b.+un (*boynun*) 4311, 5408
b.+una (*boynuna*) 3804
b.+unda (*boynunda*) 1040
b.+undan (*boynundan*) 4321
b.+uy (*boynuy*) 1080, 1119,
1164, 3683
[=14]
- brrr** ‘bir çeşit soğuk şeylere tepki ünlemi’
b. 4298
[=1]
- bu** ‘bu’
b. 18, 18, 19, 20, 20, 26, 70, 70,
208, 232, 302, 352, 406, 428, 431, 451,
454, 461, 486, 488, 509, 592, 624, 625,
647, 655, 747, 863, 942, 947, 1055,
1096, 1110, 1147, 1157, 1167, 1242,
1242, 1257, 1302, 1304, 1364, 1375,
1431, 1447, 1481, 1495, 1510, 1673,
1705, 1709, 1729, 1801, 1811, 1821,
1825, 1845, 1892, 1896, 1984, 2002,
2010, 2046, 2129, 2405, 2408, 2411,
2434, 2444, 2450, 2456, 2459, 2476,
2480, 2504, 2518, 2525, 2552, 2596,
2709, 2737, 2778, 2781, 2829, 2849,
2888, 2898, 2922, 2932, 2966, 2999,
3035, 3036, 3103, 3109, 3142, 3149,
3168, 3195, 3205, 3290, 3313, 3335,
3356, 3363, 3366, 3367, 3455, 3466,
3470, 3506, 3537, 3563, 3627, 3636,
3697, 3705, 3734, 3739, 3741, 3741,
3741, 3749, 3754, 3761, 3762, 3762,
3764, 3764, 3764, 3769, 3769, 3771,
3772, 3777, 3786, 3787, 3788, 3792,
3805, 3809, 3812, 3813, 3814, 3890,
3890, 3897, 3913, 3926, 3927, 3928,
3928, 3933, 3938, 3948, 3948, 3949,
3949, 3956, 3957, 3982, 3982, 3987,
3987, 3999, 4001, 4005, 4016, 4029,
4037, 4044, 4045, 4046, 4047, 4048,
4048, 4055, 4057, 4067, 4068, 4072,
4075, 4076, 4076, 4095, 4101, 4109,
4120, 4137, 4140, 4142, 4152, 4156,
4163, 4163, 4167, 4173, 4175, 4175,
4175, 4183, 4188, 4193, 4193, 4193,
4197, 4197, 4202, 4204, 4205, 4205,
4275, 4278, 4279, 4287, 4289, 4291,

- 4291, 4294, 4294, 4297, 4298, 4298,
4299, 4304, 4304, 4304, 4309, 4312,
4315, 4318, 4321, 4323, 4327, 4328,
4343, 4437, 4441, 4461, 4461, 4462,
4462, 4462, 4462, 4463, 4464, 4467,
4468, 4469, 4476, 4481, 4489, 4489,
4490, 4491, 4491, 4494, 4496, 4499,
4500, 4501, 4502, 4504, 4505, 4506,
4527, 4782, 4876, 5089, 5089, 5148,
5394, 5394, 5415, 5796
b.+da 4847
b.+dur 1428, 4493, 4496
b.+lar 564, 612, 2864
b.+larga 914
b.+larmı 232, 270, 810
b.+mo 3538, 3759, 3801, 3864,
4124, 4193, 4222
b.+na 5026
b.+nda 3429, 3719, 3839, 3849,
3859
b.+ndan 1068, 3251, 3365,
3428, 3578, 3859, 3868, 3892, 3933,
3934, 3942, 3947, 3998, 4068, 4070,
4072, 4072, 4072, 4154, 4169, 4195,
4292, 4313, 4326, 4706
b.+nı 5168
b.+nın 4724
b.+nu 111, 270, 829, 863, 887,
913, 996, 1258, 1311, 1790, 2144,
2414, 2530, 2636, 2766, 2952, 3108,
3254, 3275, 3316, 3354, 3484, 3798,
3798, 3877, 3950, 3967, 3995, 4038,
4068, 4072, 4076, 4086, 4095, 4192,
4229, 4250, 4287, 4318, 4331, 4433,
4491, 4492, 4496
b.+nuda 1678
b.+numo 852
b.+nun 317, 399, 459, 541, 793,
900, 3289, 3324, 3753, 3776, 3812,
3814, 3885, 3956, 3991, 4133, 4158,
4282, 4313, 4327, 4488, 4494, 4496
b.+nunba 3206, 3336, 3958,
3995, 3995
[=400]
- buber** ‘biber’
b. 5397, 5428
b.+ın 5423
[=3]
- buçık** ‘buçuk’ → *buçuk*
b.+ı (*buçığı*) 5571
- [=1]
- buçuk** ‘buçuk’ → *buçuk*
b.+ı 5425, 5425
[=2]
- buçxah** ‘yar, köşe, uçurum’ → *buçxax*
b.+ında (*buçxagında*) 694
[=1]
- buçxax** ‘yar, köşe, uçurum’ → *buçhax*
b.+larında 1101
[=1]
- budala** ‘aptal, akli kıt olan’
b. 4663
[=1]
- buday** ‘buğday’
b. 759
b.+larının 1162
[=2]
- bugov** ‘pranga, zincir’
b.+da 2690
b.+lar 874
[=2]
- bugun** ‘bugün’
b. 552, 1467, 3110, 3800, 3982,
3989, 4005, 4078, 4494, 5493
b.+ga 2166
b.+gu 5854
b.+nu 1282
[=13]
- buj** ‘mamafih, fakat’
b. 3741, 3764, 4005, 4138,
4138, 4152, 4287
[=7]
- buketçex** ‘buketçik’
b. 3235
[=1]
- bul-** ‘bulmak’
b. 4669, 4669
b.-ar 264, 372, 428, 1223
b.-ay 5371
b.-ganma 3192
b.-may 5535
b.-sın 4549
[=10]
- bulay** ‘böyle, bu yüzden’ → *buley*
b. 1296
[=1]
- buley** ‘böyle, bu yüzden’ → *bulay*
b. 7, 164, 373, 1458, 1489,
1564, 1685, 2139, 2927, 2936, 3003,
3073, 3107, 3109, 3157, 3270, 3379,

- 3425, 3447, 3451, 3614, 3616, 3736, 3738, 3761, 3763, 3763, 3777, 3789, 3811, 3839, 3895, 3895, 3905, 3915, 3929, 3982, 3982, 3988, 4035, 4037, 4042, 4045, 4060, 4097, 4099, 4108, 4127, 4128, 4140, 4141, 4151, 4165, 4175, 4177, 4219, 4228, 4229, 4270, 4272, 4287, 4294, 4298, 4298, 4298, 4303, 4307, 4376
b.+da 4264
[=68]
- bulga-** ‘bulandırmak’
b.-dı 3151
[=1]
- bulgangan** ‘ahlakı bozuk’
b. 351
[=1]
- bulğat** ‘zihin karışıklığı’
b.+a 5626
[=1]
- bultr** ‘bıldır, geçen sene’
b. 4313
b.+dan 4130
[=2]
- bulun-** ‘bulunmak’
b.-maz 5369, 5732
b.-u 4298
[=3]
- bulut** ‘bulut’
b. 42, 150, 606, 703, 2114, 2146, 2152
b.+dan 5665
b.+lar 2809
b.+larında 606
b.+larmo 534
b.+nu 910, 910, 932
b.+nun 895, 915
b.+un 607
b.+unda 914
b.+undan 893
b.+xa 463, 957
[=21]
- bulutçox** ‘bulutçuk’
b. 3142
[=1]
- buluthar** ‘bulutlar’
b.+da 5167
[=1]
- bulva** ‘yeralması’
b.+dan 2287
- [=1]
- bunar** ‘işaret zamiri; bu’ → *bunda, mı*
b. 118, 1242, 1496, 2532, 2925, 3171, 3189, 3889, 3890, 3950, 3951, 4486, 4494
[=13]
- bunda** ‘işaret zamiri; bu’ → *bunar, mı*
b. 934, 1948, 2462, 2540, 2661, 3032, 3091, 3303, 3383, 3394, 3789, 3799, 3851, 3865, 3866, 3898, 3936, 3943, 3944, 3948, 4018, 4037, 4062, 4063, 4122, 4143, 4161, 4202, 4203, 4219, 4224, 4255, 4375, 4392, 4470, 4849
[=48]
- bunçe** ‘bunca’
b.+si 3356
[=1]
- bundi** ‘böyle’
b. 2023, 3202, 3548, 3720, 3741, 3741, 3769, 3870, 3872, 3926, 3927, 3952, 3982, 3993, 3996, 4005, 4005, 4018, 4026, 4029, 4033, 4038, 4039, 4064, 4069, 4139, 4142, 4149, 4167, 4168, 4193, 4193, 4219, 4219, 4226, 4270, 4271, 4287, 4287, 4288, 4291, 4327, 4327, 4372, 4378, 4397
b.+lar 3742, 4151
b.+larnı 4002
b.+ni 4175
[=50]
- bunlux** ‘bu’
b. 4484
b.+ta 24, 34
[=3]
- bunyat** ‘temel, esas’
b. 927, 929, 1146, 4471
b.+ına 929
b.+ları 82, 536
b.+larından 4486
[=8]
- bur-** ‘dolamak, çevirmek’
b.-adlar 4137
b.-adogon 3720
b.-aredim 3724
b.-ars 4083
b.-at 4260
b.-geys 4185, 4191, 4193
b.-ma 3523, 3861, 4262, 4264

- b.-sun 4134
[=13]
- bura** ‘çevire’
b. 1916
[=1]
- burall-** ‘avarelik etmek, boş boş dolaşmak’
b.-adir 358
b.-adlar 4076
b.-adogon 1280
b.-gan 1282, 3126
b.-ip 465
b.-makimizdan
(*buralmagimizdan*) 2869
b.-maklardan 145
b.-maktan 2611, 3172, 3280
[=11]
- buralt-** ‘göç ettirmek’
b.-irlar 425
b.-keydim 374
[=2]
- burçak** ‘dolu’
b.+ka 5884
[=1]
- burk-** ‘serpmek’
b.-tular 36
[=1]
- burtuk** ‘buğday’
b. 4918
b.+lar 1081
[=2]
- burul-** ‘burulmak, bükülmek’
b.-a 2982
b.-at 4072, 4193
b.-du 1137
b.-dux 3719
b.-gan 4264
[=6]
- burun** ‘burun’
b.+ba 3784
b.+dan 5612
b.+ı (*burnı*) 4681
b.+ların 3764
b.+nın 5574
b.+u (*burnu*) 4301
b.+um (*burnum*) 4128
b.+umda (*burnumda*) 615
b.+un (*burnun*) 1018, 1020, 4277, 4315, 4904, 4905, 5604
b.+una (*burnuna*) 1226
- b.+uydan (*burnuydan*) 4127
b.+uynun (*burnuynun*) 1168
[=18]
- burun** ‘önce, evvel’
b. 174, 367, 519, 832, 1029, 1221, 1221, 1224, 1224, 3663, 4237, 4268, 4499, 5474
b.+dağı 3446
b.+dan 1063
b.+gu 170, 1193, 1300, 1738, 1900, 3220, 3228, 3236, 3266, 3716, 3838, 3895, 3980, 3993, 4157, 4162, 4168, 4217, 4219, 4295, 4490
b.+guba 3148
b.+gularını 427
b.+gumo 342
b.+mo 342
b.+u (*burnu*) 3268
b.+un (*burnun*) 4263
b.+unun (*burnunun*) 1038
b.+uy (*burnuy*) 1164
b.+uynun (*burnuynun*) 1263
[=46]
- burunçox** ‘küçük burun’
b.+nu 3962
[=1]
- burunlu** ‘burunlu’
b. 4670
[=1]
- burunsuz** ‘burunsuz’
b. 5661
[=1]
- buruştır-** ‘buruşturmak’
b.-magiy 378
[=1]
- busbutun** ‘büsbütün’
b. 5442
[=1]
- busel** ‘leylek’
b.+nın 977
[=1]
- butah** ‘budak, dal’ → *butax*
b.+ı (*butağı*) 178, 321, 322, 322, 367, 423, 692
b.+ım (*butağım*) 682
b.+ımda (*butağımda*) 682
b.+ın (*butağın*) 365
b.+ından (*butağından*) 644
[=11]
- butax** ‘budak, dal’ → *butah*

- b. 323
b.+ları 179, 313, 423
b.+ların 896
b.+larından 1168
b.+larıy 1128
[=7]
- butaxlan-** ‘budaklanmak’
b.-adogonnu 87
[=1]
- butekli** ‘bu denli çok’
b. 2472, 3762, 4091
[=3]
- butın** ‘bütün’ → *butun*
b. 5577
[=1]
- but** ‘but’
b.+u 1112
[=1]
- butun** ‘bütün’ → *butun*
b. 826, 1435, 1555, 1698, 1703,
1817, 1942, 2032, 2189, 2351, 2557,
2566, 2580, 2623, 3242, 3339, 3670,
3888, 3888, 3990, 4303, 4313, 4313,
4491, 4781, 4782, 4793,
b.+un 5892
[=29]
- buvrak** ‘böbrek’
b.+larda 959
b.+larımnı 383
b.+larım 455
[=3]
- buvral-** ‘dolaşmak, gezmek’
b.-at 3671
b.-ip 639
b.-maktan 4333
[=3]
- buvul-** ‘boğulmak’
b.-maxnı 156
[=1]
- buvun** ‘uzuv, organ’
b.+ları 800, 802
b.+larım 398, 705
b.+larımnı 77
b.+larımın 156
b.+ların 420, 420
b.+larının 1011
[=9]
- buyruh** ‘emir’ → *buyruh*
b.+un (*buyrugun*) 1306, 1579,
4465
- b.+undan (*buyrugundan*) 542,
901
b.+unun (*buyrugunun*) 365,
562, 1072
b.+uydan (*buyruguydan*) 991
[=9]
- buyruş** ‘emir’ → *buyruh*
b. 3298, 3306
b.+ların 246
b.+larının 562
b.+larıya 1404
[=4]
- buyu-** büyümek
b.-ma 4760
[=1]
- buyuk** ‘büyük’ → *biyik, biyuk, byik, miyuk*
b. 5273, 5402, 5402
b.+i (*buyugi*) 5449
b.+nın 4677
b.+u (*buyugu*) 5648
[=6]
- buyur-** ‘buyurmak, rica etmek’
b.-at 3891
b.-du 1235, 1564
b.-dular 4063
b.-dum 1255, 1261
b.-gan 4067
b.-ma 3888
b.-sey 548
[=9]
- buyvol** ‘manda’
b. 973
b.+nu 974
[=2]
- buz** ‘buz’
b. 909, 5326
b.+nun 945
[=3]
- buz-** ‘bozmak, yıkmak’
b. 5326
b.-adır 96, 97, 2503
b.-ar 5180, 5811, 5855
b.-arım 5763
b.-asın 339
b.-at 4590
b.-du 384, 4290
b.-dular 701
b.-duy 3916
b.-ip 4983

- b.-ma 3556, 4306, 4483
b.-mam 5763
b.-mamo 1002
b.-mast 2511
b.-max 384
b.-mıs 3959
b.-sa 275
[=24]
- buzla-** ‘buzlamak, donuklaştırmak’
b.-ganlar 1908
b.-mast 3686
[=2]
- Buzlu** ‘yer adı’
b. 765
b.+nun 761
[=2]
- buzov** ‘buzağı’
b. 2056
b.+ga 2083
b.+nun 1298
[=3]
- buzul-** ‘bozulmak’
b.-du 3855
[=1]
- buzuxlux** ‘bozukluk’
b. 384, 702, 4478
b.+ta 2657
[=4]
- byik** ‘büyük’ → *biyik, biyuk, buyuk, miyuk*
b. 855
[=1]
- caddık** ‘çatık, çatma’ → *çaddık*
c. 3927
c.+ların 1077, 1078
[=3]
- caduv** ‘cadı’
c. 5601
[=1]
- Cafon** ‘kişi adı’
c.+dan 921
c.+nu 559, 605
c.+nun 1131
[=4]
- cahan** ‘cihan, dünya’
c. 4721, 4730
c.+a 5271
c.+da 5240, 5240
[=5]
- cahanam** ‘cehennem’
c.+ğa 4865
[=1]
- cahil** ‘bilmeyen, cahil’ → *cail, caxil*
c. 4926
c.+en 5261
c.+dan 5261
[=3]
- cahillik** ‘cahillik, bilmemezlik’ → *caxillik*
c. 5228
[=1]
- cail** ‘bilmeyen, cahil’ → *cahil, caxil*
c. 5586
[=1]
- cambaz** ‘akrobat’
c. 5487
[=1]
- camı** ‘cami’
c.+nnı 5635
[=1]
- can** ‘can’
c. 4721, 4730, 5216, 5220, 5253, 5506, 5809
c.+a 4861
c.+dan 4820
c.+ı 4780, 4829, 5182
c.+ım 4760, 4769, 4880, 5110, 5154
c.+ın 4729, 5110, 5506
c.+ından 4810
[=21]
- cannat** ‘cennet’
c.+a 4865
[=1]
- caxil** ‘bilmeyen, cahil’ → *cahil, cail*
c. 5364
[=1]
- caxillik** ‘cahillik, bilmemezlik’ → *caxillik*
c. 5230
[=1]
- caxtın** ‘güzellik’
c. 4562
[=1]
- cayra-** ‘dans etmek’
c.-ik 5601
[=1]
- ceb** ‘cep’ → *çeb*
c.+ı 5881
[=1]

- ceda** ‘sadaka’
c.+ka 4195
[=1]
- ceгла** ‘sınır’
c.+ları 2026
[=1]
- cenzor** ‘sansürcü, denetleyici’
c.+dan 4506
[=1]
- cevaher** ‘mücevher’
c. 5896
[=1]
- cıdav** ‘sabır, tahammül’ → *cidav*
c. 5115
[=1]
- ciğer** ‘ciğer’ → *ciger*
c.+ge 5621
[=1]
- cınamon** ‘tarçın (Leh. cynamon)’
c. 1129
[=1]
- cıyz** ‘çeyiz’
c.+ın 4534
[=1]
- cidav** ‘sabır, tahammül’ → *cidav*
c. 5116
[=1]
- ciger** ‘ciğer’ → *ciger*
c.+ım 4684
[=1]
- Cinla** ‘özel isim’
c. 1287, 1290, 1291
[=3]
- ciy-** ‘çiğnemek’
c.-ma 4630
[=1]
- Ciyon** ‘Siyon dağı’
c. 1615
c.+nun 1115
[=2]
- Cofar** ‘özel isim’
c. 35, 242, 458, 1061
[=4]
- comart** ‘cömert’
c. 4832
c.+dan 5673
[=2]
- comartlık** ‘cömertlik’
c. 5092
[=1]
- coy-** ‘kaybetmek’; vazgeçmek
c.-dım 5732
[=1]
- cubstviya** ‘duygu, his’
c. 3736
[=1]
- cumbuş** ‘cümbüş, eğlence’
c. 4790
[=1]
- cumle** ‘hepsi’
c.+si 4849
[=1]
- cuvur** ‘çevirmek’
c. 5461
[=1]
- can** ‘can’
c. 511, 767, 1212, 1218, 2462,
2503, 2551, 2785, 3464, 3466, 4039,
4135, 4403, 4403, 4408
c.+ba 1555, 3153, 3991
c.+da 3080, 3111, 3472
c.+dan 2603, 2634, 3402
c.+ga 959, 1226, 1238, 2711,
2793, 3063, 3108, 3116, 3695, 3922
c.+ı 28, 271, 335, 579, 801,
803, 2140, 3129, 3448, 3682, 3854,
3991, 4020, 4423
c.+ıba 2078, 3043, 3156
c.+ım 115, 118, 156, 374, 392,
490, 615, 704, 713, 1077, 1105, 1106,
1107, 1108, 1137, 1159, 1406, 1464,
1489, 1589, 2050, 2665, 2725, 2798,
3544, 4236, 4377
c.+ıma 614, 3982, 4165
c.+ımba 4249
c.+ımda 2879, 3003
c.+ımdan 1552, 1691, 1789,
1801, 1821, 1824, 1844, 1849, 2829,
4413
c.+ımız 2900
c.+ımnı 220, 231, 300, 430,
1578, 3812
c.+ımnın 152, 152, 220, 1493,
1510, 1743, 1769, 1772, 1779, 1784,
4175
c.+ın 30, 411, 482, 620, 758,
799, 809, 811, 827, 1335, 3180, 3743
c.+ına 4166
c.+ının 749
c.+ınnı 703

- ć.+ıy 1633, 1931, 1933, 1941,
 2683, 3018
 ć.+ıya 1485, 3087
 ć.+ıyda 3476
 ć.+ıyız 374
 ć.+ıynı 1722, 1958
 ć.+lar 3164
 ć.+larga 1532
 ć.+ları 880, 4142, 4398
 ć.+larıba 4488
 ć.+larının 1313
 ć.+nı 1209, 3628
 ć.+nın 261, 1208, 1944, 2505,
 3631, 3949
 [=154]
ćanlı ‘canlı’
 ć. 3990, 4005
 ć.+lar 4168
 ć.+larga 57
 [=4]
ćanlıx ‘manevi’
 ć. 2500
 [=1]
ćansız ‘cansız’
 ć. 2577, 2756
 [=2]
ćaxla- ‘acele etmek’ → *ćahle, ćahtla*
 ć.-dım 2917
 ć.-dımı 724
 ć.-dıyız 3610
 ć.-ma 1568
 ć.-mayın 1978
 [=5]
ćaxle- ‘acele etmek’ → *ćahla, ćahtla*
 ć.-ym 2603, 3170, 4201
 ć.-yt 3070, 3200
 [=5]
ćaxtla- ‘acele etmek’ → *ćahle, ćahla, ćahtla*
 ć. 2719
 ć.-dılar 4387, 4476
 ć.-geyt 4374
 ć.-tamin 459
 [=5]
ćaxtlat- ‘zorlamak, teşvik etmek’
 ć.-amın 459
 [=1]
ćeb ‘cep’
 ć.+i 3412
 [=1]
- će-** ‘demek, diye’
 ć.-dlar 3771
 [=1]
ćimat ‘cemaat’
 ć.+ı 369, 1094, 1109, 1115,
 1139, 1147, 1177
 ć.+ımını 377
 ć.+ıynı 3114
 ć.+larımızın 4501
 [=10]
ćingırdat- ‘cingırdatmak’
 ć.-adır 379
 [=1]
ćins ‘cins’
 ć.+ı 1199, 1200, 1200, 1209,
 1212, 1212, 1213, 1213, 1213
 ć.+ları 1209
 [=10]
ćomart ‘cömert’
 ć. 703, 1159
 ć.+lar 282
 ć.+larga 831
 ć.+nın 514, 1371, 1377, 1381,
 1385
 [=9]
ćugur ‘çukur’
 ć. 3882
 ć.+larda 694
 [=2]
ćuvat ‘nakarat’
 ć. 2179, 2184, 2193, 2198,
 2203, 2208, 2213, 2218, 2275, 2279,
 2282, 2285, 2288, 2291, 2294, 2297,
 2300, 2303, 2306, 2309, 2312, 2315,
 2318, 2321, 2324, 2328, 2331, 2334,
 2337, 2340, 2343, 2346, 2349, 2352,
 2355, 2358, 2361, 2364, 2367, 2370,
 2373, 2376, 2380, 2383, 2386, 2389,
 2392, 2395, 2398, 2401, 2404, 2407,
 2410, 2413, 2416, 2419, 2422, 2425,
 2428, 2432, 2435, 2438, 2441, 2444,
 2447, 2450, 2453, 2456, 2459
 [=69]
ćuvger ‘mücevher’
 ć. 652
 ć.+lardan 653
 [=2]
ćabalan- ‘çabalanmak’
 ç.-as 4289
 [=1]

- çaban** ‘çoban’
ç.+dan 5635
[=1]
- çabik** ‘çabuk’
ç. 5181
[=1]
- çaç** ‘saç’ → *seç*
ç.+ın 22, 78
ç.+ıy 1116, 1152
ç.+ları 2989
ç.+larım 3768
ç.+ların 4219
ç.+larıydan 3845
[=8]
- çaç-** ‘saçmak’
ç.-aret 3353
ç.-sam 727
ç.-uvçular 71
ç.-xan 976
[=4]
- çaçlı** ‘saçlı’
ç. 4335
[=1]
- çaddık** ‘çatık, çatma’ → *caddık*
ç.+tan 873
[=1]
- çağır** ‘içki’
ç.+lar (*çakırlar*) 5079
[=1]
- çağır-** ‘çağırmaq’ → *çağır, inda, inde*
ç.-am (*çakıram*) 5589
ç.-dı 1253
ç.-dım 444, 1137
ç.-gan 1317
ç.-ma 1294
ç.-magn 989
ç.-ması (*çakırması*) 4665
ç.-sa 622
ç.-sey 308, 1360
ç.-seydım 200
ç.-seydiy 329
ç.-uvçu 265
[=14]
- çağırbent** ‘makine’
ç. 578
[=1]
- çağırçex** ‘içkicik’
ç. 3319
ç.+nı 3431
[=2]
- çağ** ‘zaman’ → *zaman, zeman*
ç. 5216
ç.+ın 4678
[=2]
- çağır-** ‘çağırmaq’ → *çağır, inda, inde*
ç.-a 5609
ç.-ğanlar 5680
[=2]
- çağırıl-** ‘çağırılmak’
ç.-ğan (*çakırılğan*) 5518
[=1]
- çal-** ‘çalmak’
ç. 5190, 5751
ç.-a 5150
ç.-gın 4897
ç.-ğanda 4976
ç.-ıyız 2736
[=6]
- çaldır-** ‘çaldırmaq’
ç.-ır 4790
[=1]
- çalğı** ‘1. çalgı 2. tırpan’
ç. 4946
[=1]
- çalğıcı** ‘çalgıcı’
ç.+ğa 5751
[=1]
- çalış-** ‘çalışmaq’
ç. 4909
ç.-ır 5071
ç.-malı 4958
[=3]
- çalma** ‘sarık, kavuk’
ç.+nı 677
[=1]
- çalman** ‘çit’
ç.+nın 3232
[=1]
- çalmun** ‘çalman; duvar, çit’
ç.+da 5618
[=1]
- çaman** ‘inatçı, tembel’
ç. 5038, 5047
[=2]
- çamur** ‘çamur’
ç. 5862
ç.+dan 5720
[=2]
- çanak** ‘çanak, kab’ → *çoyun*
ç. 5315, 5729

- ç.+ka 5315, 5729
[=4]
- çanç-** ‘batmak’
ç.-armusun 1020
ç.-at 4175
ç.-tı 4227
[=3]
- çançxı** ‘zıpkın’
ç.+sı 1025
[=1]
- çap-** ‘çarpmak’
ç.-tı 3785
[=1]
- çare** ‘derman, çare’
ç. 4882
[=1]
- çarpık** ‘çarpık’
ç.+ı (*çarpığı*) 5201
[=1]
- çast** ‘kader’
ç. 4567
[=1]
- çat-** ‘kesmek’
ç.-kanlar 4625
[=1]
- çatır** ‘çadır’
ç.+da 1288
ç.+ı 184, 514
ç.+ım 667
ç.+ıma 440
ç.+ımın 750
ç.+ında 413, 422, 483
ç.+ından 421
ç.+iy 108
ç.+ları 267, 1075
ç.+ların 369
ç.+larıya 255
ç.+larıya 543
[=16]
- çatla-** ‘çatlamak’
ç.-im 5569
[=1]
- çay** ‘çay (akarsu)’
ç. 5467
[=1]
- çayalılı** ‘utanmazlık’
ç.+ımız (*çayalığımız*) 4482
[=1]
- çayav** ‘çıplak’
ç. 5031
- [=1]
- çayçaklan-** ‘çiçeklenmek’ → *çeyçaklan*
ç.-dimo 1158
[=1]
- çeb** ‘cep’ → *ceb*
ç.+inden 4974
[=1]
- çebar** ‘kibar’ → *çeber*
ç. 1075, 1086, 1113, 1151,
1166, 1528, 1748, 1855, 1857, 1870,
1952, 1998, 2020, 2108, 2225, 2231,
2360, 2591, 2620, 2633, 2824, 4166,
4195, 4491
ç.+dir 1101, 1118
ç.+lar 2284
[=27]
- çebarlık** ‘kibarlık’
ç.+ka 2678
ç.+larda 877
[=2]
- çeber** ‘kibar’ → *çebar*
ç. 5826
[=1]
- çeberlan-** ‘kibarlanmak’
ç.-at 2980
[=1]
- çeberrak** ‘kibarcık’
ç. 2647
[=1]
- çecek** ‘çiçek’
ç. 316, 2467
ç.+i (*çecagi*) 1560
ç.+in (*çecagin*) 368
ç.+lar 1099, 1469, 2844, 3227
ç.+larba 1538
ç.+larından 1463
ç.+ni 2806
[=11]
- çeyçaklan-** ‘çiçeklenmek’ → *çeyçaklan*
ç.-diları 1172
ç.-ma 4383
[=2]
- çegirtka** ‘çekirge’ → *çegirtke, çigirtke*
ç.+ni 984
[=1]
- çegirtke** ‘çekirge’ → *çegirtka, çigirtke*
ç. 5850, 5850
[=2]
- çek** ‘sınır’
ç.+i (*çegi*) 2858

- ç.+imizga (*çegimizga*) 2763
 ç.+in (*çegin*) 943, 2573
 ç.+iya (*çegiya*) 1302
 ç.+ların 928
 ç.+larni 569
 [=7]
- çek-** çekmek
 ç. 4759
 ç.-amin 213
 ç.-ey (*çegey*) 1118, 1154
 ç.-ken 5731
 ç.-meğenin 5704
 ç.-se 5043, 5309
 ç.-tilar 1311
 [=9]
- çekiş-** ‘can çekişmek ile kullanılmıştır’
 ç.-mesin 4880
 [=1]
- çelmeg** ‘çömlek’
 ç.+i 5319
 [=1]
- çelmeçik** ‘çömlek, küçük çömlek, çanak’
 ç. 5643
 [=1]
- çember** ‘çember’
 ç.+inden 4791
 [=1]
- çengaş-** ‘cenk etmek, savaşmak’
 ç.-asin 221
 ç.-maktan 2654
 [=2]
- çeray** ‘çehre, yüz’
 ç. 4219
 ç.+ı 1894
 ç.+ın 3755
 ç.+ında 1557, 1874
 ç.+ından 3850
 [=6]
- çerça**
 ç. 2477
 [=1]
- çerep** ‘testi’
 ç. 32
 ç.+lar 1048
 [=2]
- çereşna** ‘kuş kirazı’
 ç. 3231
 [=1]
- çerga-** ‘sarmak, örtmek’
 ç.-gin 1007
 [=1]
- çeriv** ‘ordu, asker’ → *çeriv*
 ç. 236, 481, 946, 985, 1353
 [=5]
- çeriv** ‘ordu, asker’ → *çeriv*
 ç.+ga 1112
 ç.+ge 5094
 ç.+i 2525
 ç.+lari 1220
 [=4]
- çeş-** ‘çıkarmak, açmak, soymak’
 ç.-adir 279
 ç.-at 3744, 3778, 4331
 ç.-ma 3704
 ç.-maseydiy 3747
 ç.-ti 699, 969
 ç.-tim 1134
 [=9]
- çeşal-** ‘çıkartılmak, açılmak, soyulmak’
 → *çeşil*
 ç.-irmusun 954
 [=1]
- çeşil-** ‘çıkartılmak, açılmak, soyulmak’
 → *çeşal*
 ç.-adir 706
 [=1]
- çeşin-** ‘soyunmak’
 ç.-at 3768, 3982, 4077, 4297
 [=4]
- çeşindir-** ‘soyundurmak’
 ç.-di 437
 ç.-diy 526
 [=2]
- çeşut** ‘çeşit’
 ç. 4522
 [=1]
- çevir-** ‘çevirmek’ → *çevir*
 ç.-sen 5371, 5371
 [=2]
- çevir-** ‘çevirmek’ → *çevir*
 ç. 5290
 ç.-e 5324
 [=2]
- çeya** ‘edepsiz, utanmaz’
 ç. 4069, 4191
 [=2]
- çeyalix** ‘utanmazlık’
 ç. 431
 [=1]

- çeyne-** ‘çiğnemek’
 ç.-me 5549
 ç.-ys 3260
 [=2]
- çeypa-** ‘yok etmek, kurutmak’ →
çeype
 ç.-diy 227
 ç.-ma 27, 3190, 3792
 ç.-mammın 844
 ç.-masalar 3753
 ç.-maxnı 4340
 ç.-sa 180
 [=8]
- çeypal-** ‘yok edilmek’
 ç.-dı 392
 ç.-dılar 114
 ç.-max 722
 ç.-sa 919
 [=4]
- çeypalmax soz** ‘iftira sözü’
 ç. 138
 [=1]
- çeypav** ‘iftira edici’
 ç. 697
 [=1]
- çeypavçu** ‘mahvedici’
 ç.+lar 1102
 [=1]
- çeype-** ‘yok etmek, kurutmak’ →
çeypa
 ç.-ydırlar 576
 ç.-ydlar 3393, 4123
 [=3]
- çeyxal-** çalkalanmak
 ç.-gan 2685
 [=1]
- çezvet çık-** ‘bağlantıyı kesmek’
 ç. 4766
 [=1]
- çıban** ‘çıban’
 ç. 31, 3582, 5804
 [=3]
- çıbıh** ‘çubuk’
 ç.+ı (*çıbığı*) 207
 [=1]
- çıbm** ‘sinek’
 ç. 5208, 5649
 [=2]
- çıda-** ‘sabırlı olmak, direnmek’ → *çide*
 ç.-dı 4486
- ç.-dım 3993, 4005
 ç.-dix 2896
 ç.-gan 1842
 ç.-ganıy 1166
 ç.-geymın 122
 ç.-gın 320, 1383
 ç.-ma 742, 1307, 2901, 3932,
 3993, 4018
 ç.-maxka 1507
 ç.-maxtan 1281
 ç.-yız 489
 ç.-yalmım 3961
 [=19]
- çide-** ‘sabırlı olmak, direnmek’ → *çide*
 ç.-ymın 2937
 [=1]
- çıgıt** ‘peynir’
 ç.+nı 229
 [=1]
- çih-** ‘çıkmaq’ → *çık, çix, çih, çik*
 ç.-a (*çığa*) 4522
 ç.-a (*çığa*) 5886, 5890
 ç.-açak (*çığacak*) 5737
 ç.-adır (*çığadır*) 90, 316, 901,
 908, 985, 1038, 1039
 ç.-adırlar (*çığadırlar*) 572
 ç.-adlar (*çığadlar*) 4204, 4295
 ç.-adogon (*çığadogon*) 1662,
 4173, 4293
 ç.-almıymın (*çıgalmıymın*) 753
 ç.-ar (*çığar*) 482, 1639, 4738,
 4829, 5182, 5264, 5387, 5388
 ç.-ardan 5795
 ç.-ardı (*çıgardı*) 1200, 3950
 ç.-aredi (*çıgaredi*) 1229
 ç.-arıredi (*çıgarıredi*) 7
 ç.-arma (*çıgarma*) 1363
 ç.-armin (*çıgarmin*) 560
 ç.-ars (*çıgars*) 3775, 3859
 ç.-arsın (*çıgarsın*) 1212
 ç.-arsınlar (*çıgarsınlar*) 172
 ç.-at (*çıgat*) 3763, 3883, 4004,
 4028, 4076, 4174, 4192, 4287, 4320
 ç.-atlar (*çıgatlar*) 4208
 ç.-ayix (*çıgayix*) 1171
 ç.-ıp (*çıgıp*) 3945
 ç.-ıp (*çığıp*) 4612
 ç.-ıramaz 5370
 ç.-ıyız (*çıgıyız*) 1115
 [=51]

- çih** ‘çiy, sabah oluşan damla’ → *çix*
 ç.+nı (*çikni*) 4902
 [=1]
- çihar-** ‘çıkarmak’
 ç.-a (*çigara*) 381
 ç.-adır (*çigaradır*) 283, 638,
 645, 646
 ç.-adlar (*çigaradlar*) 4154
 ç.-almaydırlar
 (*çigaralmaydırlar*) 4494
 ç.-as (*çigaras*) 3071
 ç.-asın (*çigarasın*) 348
 ç.-at (*çigarat*) 3883, 3945, 4219
 ç.-ır (*çigarır*) 1375
 ç.-ır (*çığarır*) 5087
 ç.-irmusun (*çigarırmusun*) 955
 ç.-iyiz (*çigariyiz*) 1060, 4154
 [=17]
- çık-** ‘çıkmaq’ → *çih, çix, çih, çik*
 ç. 4526, 4526, 4917
 ç.-ar 4780, 4935, 4935, 4961,
 4961, 5316, 5516
 ç.-arda 5623
 ç.-kan 4526
 ç.-kancak 4729, 5582
 ç.-kanda 5720
 ç.-ma 5048, 5528
 ç.-mak 4783
 ç.-manız 4702
 ç.-masa 5174
 ç.-ma sin 5562
 ç.-may 4563
 ç.-miş 4601
 ç.-sa 5562
 ç.-sın 4729, 4972, 5541, 5582
 ç.-tı 5726
 [=29]
- çıkar-** ‘çıkarmak’
 ç.-ır 5334, 5613, 5836
 ç.-maz 5375
 [=4]
- çıkarıl-** ‘çıkarılmak’
 ç.-sın 5516
 [=1]
- çikal-** ‘çıkılmak’
 ç.-ğana 5864
 [=1]
- çıl-** ‘ıslamak, terlemek’
 ç.-ap 5040
 [=1]
- çimda-** ısırmak
 ç.-rsın 1259
 [=1]
- çin** ‘çim, ses’
 ç.+ı 5132
 [=1]
- çinix-** ‘alışmak’
 ç.-kanlar 4499
 ç.-madım 4184
 [=2]
- çinixtır-** ‘alıştırmak’
 ç.-gın 1078
 [=1]
- çinixtırıl-** ‘alıştırılmak’
 ç.-ganlar 1112
 [=1]
- çipçeçik** ‘küçük kuş’
 ç. 5702
 [=1]
- çipçiçeh** ‘serçecik’ → *çipçiçex*
 ç.+ım (*çipçiçegim*) 2160, 4316
 [=2]
- çipçiçex** ‘serçecik’ → *çipçiçeh*
 ç. 1747, 1750
 [=2]
- çipçih** ‘serçe’ → *çipçix*
 ç.+ım (*çipçigim*) 1762
 [=1]
- çipçix** ‘serçe’ → *çipçix*
 ç. 1754, 2114, 2150, 2156,
 2162, 3675
 ç.+lar 2839
 ç.+ları 1529
 ç.+larını 3789
 ç.+ta 2154
 [=10]
- çipçixley** ‘serçe, kuş gibi’
 ç. 3131
 [=1]
- çiplak** ‘kıyafeti olmayan; soyunuk’
 ç. 5744
 [=1]
- çırıy** ‘çiray; yüz’
 ç.+dır 146
 [=1]
- çirah** ‘mum’ → *çirax*
 ç.+ı (*çiragi*) 413, 503
 ç.+ım (*çiragım*) 666
 [=3]
- çirax** ‘mum’ → *çirah*

- ç. 3692, 3718, 3767
 ç.+balar 3981
 [=4]
- çıray** ‘beniz’
 ç.+ğa 5817
 [=1]
- çırı-** ‘çürümek’
 ç.-sa 322
 [=1]
- çırıcı** ‘kürkçü’
 ç. 5857
 [=1]
- çırık** ‘çürük’
 ç. 1045, 5918
 [=2]
- çırım** ‘uyku’ → *yuhu, yuku*
 ç. 76, 796, 1240
 ç.+lar 2560
 [=4]
- çırkılık** ‘çirkinlik’
 ç. 5266
 [=1]
- çırlax** ‘ırmak’
 ç. 1143
 ç.+ları 126
 ç.+ların 669
 ç.+larını 474
 [=4]
- çix** ‘çiy, sabah oluşan damla’ → *çih*
 ç.+lar 2806
 ç.+nın 951
 ç.+tan 1133, 1469
 [=4]
- çix-** ‘çıkmaq’ → *çih, çik, çih, çik*
 ç. 682, 3868, 4024, 4038, 4070,
 4072, 4293
 ç.-arsın 4531
 ç.-kan 2738, 4287
 ç.-kanda 4491
 ç.-kanımda 670
 ç.-kın 1078
 ç.-ma 2529, 3822, 3869, 3996,
 4068, 4108, 4149, 4184, 4186, 4277,
 4291, 4318
 ç.-mageydım 4169
 ç.-mastır 150
 ç.-masxa 3427
 ç.-mit 2034
 ç.-sa 1178, 1647, 2537, 3945
 ç.-salarda 968
- ç.-sey 2520, 3250
 ç.-tı 14, 31, 602, 931, 952,
 1137, 1284, 2295, 3298, 3306, 3754,
 3764, 3789, 3805, 3869, 4028, 4059,
 4071, 4072, 4100, 4118, 4122, 4151,
 4180, 4195, 4198, 4251, 4293, 4467
 ç.-tılar 1117, 1153, 1440, 3827,
 3885, 4173, 4476
 ç.-tım 1468, 4206, 4318, 4428
 ç.-tix 1674, 3031, 3222
 ç.-tüy 3865
 ç.-tüyüz 1455
 [=81]
- çiybal** ‘bal’
 ç. 1126
 ç.+ım 1132
 ç.+nın 474
 [=3]
- çıyır** ‘şeytan, kötü’
 ç. 4271
 [=1]
- çıyırılı** ‘belalı, kötülük’
 ç. 4076
 [=1]
- çizma** ‘çizme’
 ç.+m 5322
 [=1]
- çibin** ‘sinek’
 ç. 5775
 ç.+lar 2006
 ç.+larını 2049
 ç.+ler 5022
 [=4]
- çiçek** ‘çiçek’
 ç. 5240, 5824
 [=2]
- çiçimay** ‘cicim ayı; güzel geçen ilk aylar’
 ç. 5383
 [=1]
- çih-** ‘çıkmaq’ → *çih, çik, çix, çik*
 ç.-ar (*çigar*) 5315
 [=1]
- çiger** ‘ciğer’
 ç.+ge 5420
 [=1]
- çigirtke** ‘çekirge’ → *çegirtke, çegirtka*
 ç. 5850
 [=1]
- çik-** ‘çıkmaq’ → *çih, çik, çix, çih*

- ç.-maz 5595
[=1]
- çipçe** ‘çivciv’
ç. 5544, 5854
[=2]
- çirak** ‘çirak, işçi’
ç. 5173, 5814
[=2]
- çiri-** ‘çürümek’
ç.-dlar 2009
ç.-gan 2045
ç.-p 2762
[=3]
- çirik** ‘çürük’
ç. 314, 2024, 2053, 3384
[=4]
- çirim** ‘uyuklama, uyuşukluk’
ç.+ni 4994
[=1]
- çiş** ‘baş’
ç.+ı 5499
ç.+ine 5045
ç.+nin 4797
[=3]
- çişle** ‘dişlemek’
ç. 5331
[=1]
- çiy** ‘çiğ, pişmemiş’
ç. 5121
[=1]
- çiynel-** ‘çiğnemek’
ç.-mez 4901
[=1]
- çoban** ‘çoban’
ç.+ın 4860, 5819
[=2]
- çoğarah** ‘kaynak’ → çoğarax
ç.+ı (*çoğaragi*) 1492, 2578
[=2]
- çoğarax** ‘kaynak’ → çoğarax
ç.+ları 705
ç.+larında 1010
ç.+larından 3696
[=3]
- çoğal-** ‘çoğalmak; çok olmak’
ç.-may 5383, 5383
[=2]
- çoğı-** ‘oymak’
ç.-sın 5511
[=1]
- çok** ‘çok’
ç. 4556, 4618, 4707, 4750,
4750, 4820, 4935, 5134, 5157, 5158,
5242, 5270, 5289, 5304, 5512, 5516,
5880
ç.+dan 4935
ç.+ı (*çoğı*) 4628
ç.+tamı 4823
ç.+tu 2541
[=21]
- çoku** ‘gaga’
ç.+sı 5595
[=1]
- çok-** ‘çökmek’
ç.-adlar (*çoğadlar*) 2083
ç.-adogon (*çoğadogon*) 67
ç.-ap (*çoğap*) 5261
ç.-at (*çoğat*) 3849
ç.-tuk 1304
ç.-ub (*çoğub*) 967
[=6]
- çoklık** ‘çokluk’
ç. 5145
ç.+ından (*çoklığından*) 5449
ç.+tan 5212
[=3]
- çokuç** ‘çekiç’
ç. 1048
[=1]
- çol** ‘çok’
ç. 5270
[=1]
- çol** ‘çöl’
ç.+i 4943
ç.+nin 4594
[=2]
- çolmak** ‘çömlek’
ç.+i (*çolmagi*) 5701
[=1]
- çolnok** ‘dokuma yeri’
ç.+undan (*çolnogundan*) 147
[=1]
- çom-** ‘çimmek’
ç.-arın 3516
ç.-as 2344
ç.-at 2342, 2366, 2613
[=5]
- çomart** ‘cömert’
ç. 5024
[=1]

- çomiç** ‘çömçe, kepçe’
 ç.+ge 5788
 ç.+u 4668
 [=2]
- çomun-** ‘yıkınmak’
 ç.-adlar 3004
 ç.-ma 3227
 [=2]
- çop** ‘çöp’
 ç. 5600, 5725, 5742
 ç.+de 4512
 [=4]
- çopla-** ‘toplamak’ → *çople*
 ç.-dim 1132
 ç.-ma 1149
 ç.-vçular 692
 [=3]
- çople-** ‘toplamak’ → *çopla*
 ç.-y 5342
 ç.-ydırlar 573
 [=2]
- çoplig** ‘çöplük’
 ç.+ında 5781
 [=1]
- çora** ‘uşak’
 ç.+ba 4037
 ç.+ga 4011
 ç.+mnın 4029
 [=3]
- çorgav** ‘saran, örten’
 ç.+un 932
 [=1]
- çoxmar** ‘tokmak’
 ç.+nın 987, 1047
 [=2]
- çoyun** ‘çanak, kap’ → *çanak*
 ç.+nu 1049
 [=1]
- çoz-** ‘kaldırmak, yükseğe uzatmak’
 ç. 3213
 ç.-a 5699
 ç.-adır 2824
 ç.-at 1981, 3843
 ç.-ayix 4331
 ç.-du 4301
 ç.-ma 2727, 4387
 ç.-maxları 697
 ç.-up 4311
 [=11]
- çubuh** ‘çubuk’
 ç.+ım (*çubuğım*) 5706
 [=1]
- çubul-** ‘çatırdamak’
 ç.-seydırlar 452
 [=1]
- çugur** ‘çukur’
 ç.+una 4287
 [=1]
- çul** ‘çul’
 ç.+da 5634
 [=1]
- çullan-** ‘çullanmak’
 ç.-ır 5634
 [=1]
- çuş** ‘düş, rüya’
 ç.+te 5430
 ç.+unde 5407, 5412
 ç.+inde 5898
 [=4]
- çuş-** ‘düşmek’ → *duş, düş, özalan, po pasc et, tuş*
 ç. 5610
 ç.-er 5059, 5135, 5742
 ç.-me 5329
 ç.-mez 5716
 [=6]
- çuşin-** ‘düşünmek’ → *çuşun*
 ç. 5367, 5367
 ç.-gen 5417
 [=3]
- çuşun-** ‘düşünmek’ → *çuşin*
 ç.-ip 4928
 ç.-me 5289
 [=2]
- çuv** ‘enkaz’
 ç. 702
 [=1]
- çuval** ‘çuval’
 ç. 5846
 ç.+ğa 5004, 5389, 5558
 ç.+ı 5686
 [=5]
- çuvla-** ‘bağırarak, haykırmak’ → *çuvle*
 ç.-magın 2876
 ç.-magından 971
 ç.-maxların 895
 [=3]
- çuvle-** ‘bağırarak, haykırmak’ → *çuvle*
 ç.-ydogon 2523
 ç.-ymudur 116

[=2]	168, 169, 170, 171, 172, 174, 175, 176,
çuvra ‘çevre’	177, 177, 178, 180, 182, 183, 184, 185,
ç. 227, 418, 438, 440, 1111,	185, 188, 188, 189, 190, 191, 191, 192,
2842, 2977, 3767	193, 193, 194, 195, 195, 195, 198, 198,
ç.+dan 12, 2700, 2807	200, 201, 204, 206, 206, 211, 214, 215,
ç.+larım da 668	215, 217, 218, 219, 225, 227, 227, 228,
ç.+larında 1032	229, 230, 230, 231, 231, 232, 233, 233,
ç.+ları y da 530	234, 234, 235, 235, 236, 236, 237, 237,
ç.+sında 1082	239, 239, 240, 240, 241, 241, 242, 242,
[=15]	243, 244, 244, 245, 245, 246, 246, 247,
çuvur- ‘çevirmek, döndürmek’	247, 250, 251, 251, 251, 252, 252, 253,
ç. 2721	254, 255, 256, 256, 258, 259, 259, 260,
ç.-adır 644	260, 260, 261, 261, 262, 262, 263, 264,
[=2]	265, 265, 266, 267, 268, 268, 268, 269,
çuvuruk ‘yıkıntı, enkaz’	269, 271, 272, 273, 274, 274, 275, 275,
ç. 5073	276, 276, 276, 277, 277, 278, 279, 280,
[=1]	281, 282, 283, 284, 284, 285, 286, 287,
çuvurul- ‘çevirilmek, döndürülmek’	289, 290, 291, 292, 293, 297, 299, 299,
ç.-asin 709	300, 303, 305, 307, 308, 308, 309, 309,
ç.-du 703	310, 311, 312, 313, 313, 315, 316, 316,
ç.-dular 447, 1135	316, 317, 318, 320, 321, 321, 322, 323,
ç.-ur 471	324, 324, 324, 325, 325, 326, 326, 329,
[=5]	331, 333, 333, 334, 335, 336, 336, 337,
da ‘ve, sonra’	338, 339, 341, 341, 342, 343, 344, 344,
d. 3, 3, 3, 4, 4, 5, 5, 5, 5, 5, 5, 6,	344, 346, 347, 348, 349, 350, 350, 352,
6, 6, 6, 6, 7, 7, 7, 7, 7, 7, 8, 8, 8, 9, 9, 9,	352, 353, 354, 355, 357, 358, 359, 360,
9, 10, 10, 10, 11, 11, 12, 12, 12, 13, 13,	362, 363, 363, 364, 364, 365, 367, 368,
14, 14, 15, 15, 15, 15, 16, 16, 16, 17,	369, 370, 371, 371, 374, 374, 375, 376,
17, 17, 17, 18, 18, 18, 18, 18, 18, 19,	378, 378, 379, 381, 382, 382, 382, 382,
19, 19, 19, 19, 19, 20, 20, 20, 20, 21,	383, 385, 386, 388, 389, 391, 396, 397,
21, 21, 21, 21, 22, 22, 22, 22, 22, 23,	397, 398, 398, 399, 399, 400, 401, 405,
23, 23, 24, 25, 25, 25, 26, 26, 26, 26,	406, 407, 408, 408, 409, 411, 412, 413,
27, 27, 27, 27, 27, 28, 28, 28, 29, 29,	414, 415, 417, 418, 419, 421, 423, 424,
30, 31, 31, 31, 32, 32, 33, 33, 34, 34,	425, 426, 427, 428, 429, 429, 430, 432,
35, 35, 35, 35, 35, 35, 36, 36, 36, 36,	433, 435, 435, 436, 436, 437, 438, 438,
36, 36, 37, 37, 37, 38, 39, 40, 41, 42,	439, 439, 440, 440, 441, 442, 443, 444,
46, 46, 48, 49, 51, 54, 56, 56, 57, 58,	445, 446, 447, 448, 450, 451, 451, 452,
58, 60, 61, 62, 62, 63, 63, 63, 64, 64,	453, 454, 454, 455, 458, 458, 459, 460,
65, 66, 67, 68, 68, 69, 70, 71, 72, 73,	460, 462, 463, 465, 465, 466, 466, 467,
73, 74, 75, 77, 77, 78, 79, 79, 81, 81,	468, 469, 470, 470, 472, 474, 475, 475,
84, 85, 86, 87, 88, 88, 89, 89, 90, 91,	480, 482, 482, 484, 486, 487, 487, 488,
92, 94, 95, 96, 97, 98, 99, 99, 100, 100,	489, 489, 490, 491, 491, 492, 492, 492,
101, 102, 103, 104, 105, 106, 106, 107,	494, 495, 496, 496, 497, 498, 498, 499,
108, 108, 108, 109, 109, 111, 111, 112,	500, 501, 503, 504, 505, 505, 506, 508,
112, 113, 119, 120, 121, 121, 122, 124,	509, 510, 511, 512, 514, 515, 517, 518,
129, 131, 132, 133, 134, 134, 135, 135,	518, 519, 519, 520, 520, 521, 521, 522,
136, 137, 138, 139, 140, 142, 143, 144,	523, 525, 526, 527, 528, 529, 530, 532,
145, 145, 145, 146, 146, 147, 149, 150,	533, 537, 539, 539, 540, 541, 542, 544,
151, 155, 155, 156, 158, 161, 162, 162,	544, 545, 545, 546, 547, 547, 548, 548,
162, 162, 163, 163, 165, 166, 167, 168,	548, 549, 549, 550, 550, 551, 551, 553,

554, 555, 557, 558, 558, 559, 559, 561, 563, 563, 563, 563, 564, 565, 566, 567, 568, 569, 572, 573, 574, 575, 576, 577, 578, 579, 579, 580, 581, 581, 582, 582, 587, 588, 588, 589, 589, 589, 591, 591, 591, 592, 592, 593, 593, 594, 595, 596, 596, 597, 598, 599, 599, 601, 602, 603, 604, 606, 610, 612, 613, 613, 614, 615, 616, 618, 619, 622, 624, 625, 626, 627, 627, 628, 629, 630, 631, 631, 633, 633, 634, 634, 635, 636, 637, 638, 638, 640, 641, 642, 645, 646, 647, 647, 648, 649, 650, 651, 652, 652, 653, 653, 655, 655, 656, 656, 657, 658, 660, 661, 662, 662, 663, 663, 664, 664, 669, 671, 672, 673, 674, 674, 675, 676, 677, 677, 678, 679, 680, 680, 681, 681, 682, 683, 684, 684, 685, 686, 686, 687, 688, 688, 691, 691, 692, 694, 697, 697, 698, 699, 699, 700, 700, 701, 703, 704, 705, 707, 707, 708, 708, 710, 711, 714, 714, 714, 715, 717, 718, 719, 719, 720, 721, 721, 722, 723, 724, 725, 726, 726, 727, 727, 728, 729, 730, 732, 733, 733, 734, 734, 735, 736, 736, 737, 738, 739, 741, 742, 743, 744, 745, 746, 746, 748, 749, 753, 754, 757, 759, 760, 761, 762, 762, 763, 764, 764, 765, 765, 765, 766, 767, 768, 771, 771, 773, 775, 779, 779, 780, 782, 782, 784, 785, 786, 788, 789, 790, 795, 797, 798, 799, 800, 801, 801, 802, 802, 803, 803, 805, 805, 807, 807, 808, 808, 809, 812, 813, 814, 814, 815, 816, 819, 821, 821, 823, 824, 825, 826, 827, 828, 829, 830, 832, 833, 833, 833, 834, 835, 837, 838, 840, 841, 842, 842, 842, 842, 843, 846, 846, 847, 848, 850, 851, 851, 854, 854, 855, 855, 856, 858, 860, 861, 862, 863, 864, 865, 865, 867, 867, 868, 869, 871, 871, 872, 873, 873, 873, 874, 875, 876, 876, 877, 877, 878, 880, 881, 882, 882, 882, 883, 884, 885, 889, 892, 893, 896, 897, 898, 900, 901, 902, 903, 905, 905, 905, 907, 907, 908, 909, 911, 913, 914, 920, 920, 920, 922, 922, 923, 924, 924, 926, 930, 932, 933, 933, 933, 934, 934, 934, 937, 938, 938, 939, 940, 942, 943, 944, 945, 946, 948, 950, 950, 952, 953, 955, 958, 960, 961, 962, 964, 966, 969, 970, 972, 975, 976, 977, 978, 979, 979, 981, 982, 985, 986, 986, 987, 988, 988, 989, 989, 991, 992, 994, 995, 995, 997, 997, 999, 999, 999, 1000, 1000, 1001, 1003, 1004, 1004, 1004, 1005, 1005, 1006, 1008, 1008, 1010, 1014, 1015, 1017, 1018, 1019, 1020, 1023, 1025, 1026, 1028, 1030, 1030, 1033, 1034, 1035, 1036, 1039, 1040, 1042, 1044, 1047, 1053, 1053, 1054, 1055, 1056, 1058, 1058, 1059, 1059, 1059, 1059, 1060, 1060, 1060, 1060, 1060, 1061, 1061, 1061, 1061, 1062, 1062, 1063, 1063, 1063, 1063, 1063, 1063, 1063, 1064, 1064, 1064, 1064, 1064, 1064, 1065, 1065, 1066, 1066, 1066, 1067, 1067, 1068, 1068, 1068, 1069, 1069, 1076, 1077, 1078, 1090, 1090, 1091, 1093, 1094, 1097, 1097, 1099, 1100, 1100, 1101, 1102, 1103, 1104, 1105, 1106, 1106, 1106, 1107, 1108, 1108, 1109, 1110, 1115, 1115, 1117, 1118, 1120, 1121, 1121, 1122, 1123, 1126, 1126, 1129, 1129, 1129, 1130, 1131, 1131, 1132, 1133, 1135, 1136, 1137, 1137, 1141, 1147, 1147, 1148, 1149, 1150, 1153, 1155, 1155, 1156, 1160, 1163, 1165, 1166, 1167, 1167, 1168, 1168, 1169, 1170, 1175, 1177, 1178, 1180, 1181, 1182, 1183, 1185, 1187, 1189, 1190, 1190, 1190, 1190, 1191, 1191, 1192, 1192, 1192, 1193, 1193, 1193, 1193, 1194, 1194, 1195, 1195, 1195, 1195, 1196, 1196, 1196, 1197, 1197, 1197, 1198, 1198, 1198, 1199, 1199, 1200, 1200, 1200, 1201, 1201, 1202, 1202, 1202, 1202, 1202, 1202, 1202, 1203, 1203, 1204, 1204, 1204, 1204, 1205, 1206, 1206, 1206, 1206, 1206, 1207, 1207, 1208, 1208, 1209, 1209, 1209, 1209, 1210, 1210, 1210, 1210, 1211, 1211, 1212, 1212, 1212, 1212, 1213, 1213, 1213, 1213, 1214, 1214, 1214, 1214, 1214, 1214, 1215, 1215, 1216, 1216, 1216, 1216, 1216, 1216, 1216, 1216, 1217, 1217, 1218, 1218, 1218, 1218, 1219, 1219, 1219, 1219, 1220, 1220, 1221, 1221, 1222, 1222, 1223, 1223, 1224, 1224, 1224, 1225, 1225, 1226, 1226, 1226, 1227, 1227, 1228, 1228, 1228, 1228, 1228, 1228,

1229, 1229, 1229, 1231, 1231, 1232,
 1233, 1233, 1234, 1234, 1234, 1235,
 1236, 1237, 1238, 1238, 1238, 1238,
 1239, 1239, 1239, 1240, 1240, 1240,
 1240, 1241, 1241, 1242, 1242, 1243,
 1243, 1243, 1244, 1244, 1244, 1245,
 1245, 1246, 1247, 1248, 1249, 1249,
 1249, 1250, 1250, 1250, 1250, 1250,
 1250, 1251, 1251, 1251, 1251, 1252,
 1252, 1252, 1253, 1253, 1254, 1254,
 1254, 1255, 1256, 1256, 1257, 1257,
 1257, 1258, 1258, 1258, 1259, 1259,
 1259, 1259, 1259, 1260, 1260, 1260,
 1261, 1261, 1262, 1262, 1262, 1263,
 1264, 1265, 1265, 1265, 1266, 1266,
 1266, 1266, 1266, 1266, 1267, 1268,
 1268, 1268, 1269, 1269, 1269, 1269,
 1270, 1270, 1270, 1270, 1270, 1271,
 1271, 1272, 1272, 1272, 1272, 1272,
 1273, 1273, 1273, 1273, 1274, 1274,
 1275, 1275, 1276, 1276, 1276, 1276,
 1277, 1277, 1278, 1279, 1280, 1281,
 1282, 1282, 1282, 1282, 1283, 1283,
 1284, 1284, 1285, 1285, 1285, 1285,
 1285, 1286, 1286, 1286, 1286, 1287,
 1287, 1288, 1288, 1289, 1289, 1290,
 1290, 1290, 1291, 1291, 1291, 1292,
 1292, 1293, 1293, 1293, 1294, 1294,
 1294, 1295, 1295, 1295, 1295, 1297,
 1300, 1300, 1300, 1300, 1301, 1302,
 1302, 1302, 1302, 1304, 1304, 1306,
 1307, 1307, 1308, 1309, 1309, 1310,
 1311, 1311, 1311, 1312, 1313, 1313,
 1313, 1313, 1314, 1315, 1315, 1316,
 1317, 1317, 1317, 1317, 1318, 1318,
 1318, 1319, 1319, 1319, 1320, 1321,
 1321, 1321, 1321, 1321, 1322, 1363,
 1394, 1399, 1403, 1406, 1412, 1415,
 1429, 1456, 1478, 1510, 1519, 1539,
 1567, 1573, 1581, 1617, 1654, 1673,
 1685, 1686, 1703, 1715, 1719, 1735,
 1749, 1753, 1763, 1816, 1818, 1829,
 1847, 1857, 1859, 1873, 1894, 1894,
 1942, 1945, 1948, 1982, 1984, 1986,
 2001, 2006, 2010, 2019, 2046, 2050,
 2114, 2131, 2144, 2149, 2159, 2173,
 2183, 2190, 2202, 2210, 2215, 2223,
 2233, 2253, 2261, 2268, 2268, 2271,
 2274, 2278, 2278, 2281, 2287, 2290,
 2339, 2351, 2357, 2379, 2382, 2391,
 2394, 2400, 2403, 2409, 2415, 2421,
 2437, 2440, 2446, 2452, 2462, 2468,
 2475, 2486, 2488, 2492, 2498, 2503,
 2510, 2525, 2529, 2531, 2533, 2539,
 2542, 2545, 2548, 2549, 2559, 2560,
 2566, 2568, 2573, 2587, 2591, 2592,
 2603, 2605, 2606, 2614, 2619, 2638,
 2642, 2646, 2652, 2654, 2658, 2666,
 2668, 2670, 2677, 2687, 2689, 2690,
 2691, 2692, 2694, 2694, 2696, 2701,
 2702, 2705, 2708, 2712, 2722, 2750,
 2752, 2777, 2779, 2784, 2793, 2795,
 2806, 2811, 2817, 2819, 2824, 2824,
 2826, 2831, 2832, 2837, 2840, 2847,
 2859, 2862, 2863, 2867, 2870, 2878,
 2879, 2885, 2891, 2894, 2897, 2906,
 2915, 2924, 2925, 2926, 2929, 2934,
 2937, 2937, 2939, 2941, 2949, 2950,
 2954, 2960, 2976, 2982, 2994, 3008,
 3018, 3021, 3054, 3057, 3070, 3079,
 3088, 3103, 3107, 3110, 3115, 3125,
 3131, 3133, 3135, 3140, 3141, 3143,
 3156, 3159, 3160, 3162, 3164, 3174,
 3177, 3180, 3188, 3190, 3196, 3198,
 3201, 3201, 3208, 3210, 3211, 3212,
 3213, 3215, 3217, 3220, 3223, 3225,
 3226, 3227, 3228, 3229, 3231, 3231,
 3235, 3237, 3239, 3241, 3254, 3255,
 3258, 3264, 3284, 3307, 3317, 3319,
 3320, 3325, 3327, 3346, 3352, 3359,
 3363, 3367, 3369, 3370, 3376, 3385,
 3399, 3403, 3408, 3418, 3427, 3430,
 3432, 3434, 3435, 3437, 3439, 3441,
 3445, 3449, 3451, 3455, 3459, 3460,
 3461, 3464, 3467, 3468, 3475, 3476,
 3480, 3484, 3484, 3502, 3514, 3520,
 3532, 3540, 3543, 3553, 3556, 3582,
 3587, 3598, 3605, 3607, 3616, 3625,
 3634, 3639, 3640, 3662, 3667, 3668,
 3687, 3693, 3694, 3695, 3700, 3703,
 3706, 3717, 3717, 3719, 3719, 3723,
 3726, 3730, 3732, 3736, 3736, 3736,
 3736, 3736, 3736, 3737, 3739, 3739,
 3739, 3739, 3739, 3740, 3740, 3740,
 3741, 3741, 3741, 3741, 3743, 3743,
 3743, 3743, 3744, 3745, 3747, 3748,
 3752, 3753, 3755, 3757, 3758, 3758,
 3758, 3759, 3762, 3764, 3764, 3764,
 3764, 3767, 3767, 3768, 3768, 3768,
 3769, 3769, 3769, 3769, 3769, 3769,

3769, 3774, 3775, 3776, 3776, 3777, 3777, 3778, 3780, 3780, 3784, 3785, 3786, 3789, 3789, 3790, 3791, 3792, 3792, 3793, 3793, 3794, 3798, 3798, 3799, 3801, 3802, 3802, 3803, 3804, 3807, 3808, 3808, 3809, 3809, 3811, 3812, 3812, 3812, 3813, 3814, 3814, 3814, 3817, 3818, 3818, 3819, 3819, 3819, 3819, 3819, 3821, 3821, 3839, 3840, 3840, 3843, 3843, 3849, 3849, 3851, 3859, 3860, 3861, 3866, 3866, 3868, 3869, 3875, 3877, 3878, 3878, 3878, 3883, 3885, 3885, 3885, 3885, 3888, 3888, 3894, 3895, 3895, 3901, 3905, 3909, 3911, 3913, 3914, 3915, 3922, 3929, 3935, 3943, 3944, 3947, 3947, 3948, 3950, 3953, 3956, 3956, 3956, 3958, 3958, 3958, 3959, 3960, 3961, 3961, 3962, 3966, 3966, 3968, 3981, 3982, 3982, 3984, 3987, 3989, 3990, 3990, 3991, 3993, 3993, 3995, 3995, 3995, 3995, 3998, 3999, 4000, 4002, 4003, 4003, 4004, 4005, 4005, 4005, 4005, 4005, 4005, 4005, 4012, 4013, 4014, 4016, 4016, 4018, 4018, 4018, 4024, 4024, 4027, 4029, 4029, 4029, 4029, 4029, 4029, 4029, 4029, 4029, 4030, 4033, 4035, 4035, 4036, 4037, 4039, 4039, 4043, 4045, 4046, 4049, 4049, 4052, 4053, 4053, 4055, 4055, 4055, 4057, 4059, 4060, 4060, 4061, 4063, 4068, 4071, 4072, 4072, 4072, 4072, 4075, 4076, 4078, 4078, 4078, 4078, 4082, 4082, 4083, 4084, 4084, 4084, 4084, 4085, 4092, 4092, 4092, 4092, 4094, 4094, 4099, 4107, 4108, 4110, 4114, 4114, 4119, 4119, 4120, 4120, 4121, 4123, 4124, 4128, 4130, 4131, 4132, 4132, 4133, 4133, 4134, 4134, 4137, 4137, 4137, 4137, 4140, 4142, 4143, 4143, 4149, 4149, 4151, 4151, 4152, 4153, 4154, 4154, 4154, 4156, 4157, 4157, 4158, 4159, 4159, 4160, 4160, 4160, 4160, 4160, 4161, 4162, 4164, 4165, 4166, 4166, 4167, 4168, 4169, 4169, 4171, 4174, 4175, 4175, 4175, 4177, 4178, 4183, 4183, 4183, 4186, 4186, 4187, 4187, 4188, 4188, 4190, 4191, 4192, 4193, 4193, 4194, 4195, 4195, 4195, 4195, 4196, 4196, 4197, 4197, 4198, 4198, 4198, 4198, 4199, 4200, 4200, 4200, 4204, 4204, 4204, 4204, 4205, 4206, 4207, 4218, 4219, 4219, 4219, 4219, 4219, 4219, 4219, 4219, 4220, 4221, 4222, 4223, 4224, 4225, 4226, 4227, 4227, 4227, 4228, 4228, 4236, 4251, 4252, 4253, 4255, 4256, 4260, 4263, 4265, 4265, 4266, 4267, 4269, 4270, 4271, 4271, 4272, 4274, 4276, 4276, 4277, 4280, 4282, 4282, 4287, 4287, 4289, 4289, 4290, 4293, 4298, 4298, 4298, 4298, 4298, 4298, 4299, 4300, 4301, 4302, 4303, 4307, 4310, 4313, 4313, 4315, 4315, 4318, 4321, 4325, 4326, 4327, 4327, 4328, 4328, 4329, 4329, 4330, 4331, 4331, 4331, 4331, 4331, 4331, 4331, 4338, 4338, 4343, 4346, 4346, 4350, 4350, 4360, 4363, 4369, 4371, 4379, 4382, 4388, 4391, 4394, 4395, 4455, 4462, 4462, 4462, 4463, 4463, 4463, 4463, 4465, 4467, 4467, 4468, 4468, 4468, 4469, 4470, 4471, 4472, 4477, 4477, 4477, 4478, 4479, 4479, 4479, 4481, 4482, 4483, 4483, 4483, 4483, 4483, 4483, 4483, 4483, 4483, 4486, 4487, 4487, 4487, 4488, 4488, 4489, 4491, 4491, 4491, 4491, 4492, 4492, 4494, 4494, 4494, 4494, 4495, 4495, 4495, 4496, 4497, 4497, 4501, 4501, 4501, 4503, 4504, 4504, 4505, 4505, 4507, 4507, 4514, 4525, 4530, 4557, 4583, 4583, 4585, 4585, 4613, 4613, 4617, 4651, 4659, 4663, 4673, 4690, 4693, 4700, 4700, 4719, 4747, 4755, 4755, 4768, 4796, 4815, 4842, 4850, 4864, 4879, 4881, 4929, 4930, 4930, 4931, 4932, 4936, 4946, 5002, 5044, 5052, 5053, 5072, 5124, 5128, 5168, 5195, 5205, 5232, 5233, 5240, 5241, 5242, 5245, 5305, 5327, 5327, 5346, 5347, 5371, 5371, 5380, 5380, 5392, 5413, 5436, 5447, 5474, 5495, 5506, 5513, 5521, 5522, 5550, 5559, 5562, 5569, 5573, 5633, 5650, 5658, 5660, 5661, 5694, 5697, 5697, 5707, 5715, 5720, 5729, 5742, 5743, 5756, 5758, 5765, 5766, 5767, 5767, 5768, 5787, 5795, 5805, 5806,

- 5806, 5811, 5844, 5865, 5882, 5890,
5895, 7074
[=2563]
- daa** ‘da; bağlaç’
d. 5403
[=1]
- daan** ‘kez, defa, kere’ → *dan*
d. 5189
[=1]
- dabut** ‘tabut’
d.+ın 4845
[=1]
- dada** ‘dayı, amca manasında kullanılan
söz’
d. 3709, 3739, 3755, 3763,
4207
[=5]
- dağı** ‘dahi, aynısıyla’
d. 8, 25, 34, 75, 121, 138, 152,
198, 264, 288, 302, 317, 339, 345, 345,
374, 389, 412, 446, 493, 500, 552, 586,
597, 598, 662, 690, 696, 747, 769, 776,
787, 825, 882, 895, 900, 910, 1008,
1027, 1173, 1174, 1250, 1266, 1272,
1290, 1294, 1307, 1309, 2693, 2717,
2905, 4443, 4492
[=53]
- dağ** ‘dağ’
d. 4540, 4888
d.+ğa 5735, 5761
d.+ın 5761
d.+ının 5735
d.+lar 4726, 5002
d.+nın 4594
[=9]
- dağıl-** ‘dağılmak’
d.-maz 5733
[=1]
- dağın-** ‘dağıtmak veya yakınmak
anlamında bir kullanım olabilir.’
d.-ır 5616
[=1]
- dai** ‘dahi’
d. 5575
[=1]
- dakuy** ‘teşekkür’
d. 1890, 1906, 3801, 3959
[=4]
- dal** ‘dal’
d. 5301
- d.+da 5822
d.+ğa 5490
[=3]
- damak** ‘damak’
d.+ın (*tamakın*) 5241
[=1]
- Dameşek** ‘özel isim’
d.+nin 1164
[=1]
- damla** ‘damla’
d. 5139, 5139
[=2]
- damuz** ‘domuz’
d. 5421, 5707
[=1]
- dan** ‘kez, defa, kere’ → *daan*
d. 5673
[=1]
- dar** ‘dar, sıkı’
d. 5322
[=1]
- daracı** ‘endişe; dert’
d.+na 5809, 5809
[=2]
- darom** ‘güney’
d.+nu 559
d.+nun 916
[=2]
- darya** ‘derya, deniz’ → *darya*
d. 649
d.+nın 939
d.+sında 2525
[=3]
- dava** ‘dava, tartışma’
d. 5837
[=1]
- davacı** ‘davacı’ → *davaci*
d.+nın 5705
[=1]
- davaci** ‘davacı’ → *davaci*
d. 5837, 5238
[=2]
- David** ‘David, Davut’
d.+nin 1119
[=1]
- davul** ‘davul’
d. 4790, 5259, 5352
[=3]
- daxi** ‘dahi, bile’
d. 4541

- [=1]
day ‘ve, sonra; da bağlacı’
 d. 609
 [=1]
dayan- ‘dayanmak’
 d.-maz 4726, 5002, 5168, 5734
 [=4]
de ‘bağlaç; de’
 d. 4615, 4622, 4733, 4738,
 4754, 4768, 4784, 4784, 4815, 4970,
 4989, 5005, 5011, 5070, 5079, 5156,
 5257, 5257, 5312, 5359, 5379, 5379,
 5547, 5583, 5603, 5625, 5643, 5775,
 5817
 [=29]
de- ‘demek’ → *ayt, di*
 d.-dığı 5294
 d.-geler 5680
 d.-gen 4711, 4909, 5220, 5392,
 5793
 d.-me 5034, 5257, 5257
 d.-mişler 5158, 5238, 5239,
 5435, 5741
 d.-p 4625, 4670, 5281, 5609,
 5621, 5680, 5732
 d.-r 4755, 4755, 5420
 d.-rler 4846, 5171, 5172
 d.-se 4748
 d.-seler 5031
 d.-sen 5376, 5385, 5666, 5751
 d.-sey 786
 [=35]
defus ‘baskı’
 d.+tan 4491
 d.+xa 4483, 4490, 4491, 4501
 [=5]
degirmeçi ‘değirmenci’
 d.+nin 5005
 [=1]
degirmen ‘değirmen’ → *tiyirman,*
tiyirmen
 d.+ın 5201
 [=1]
değiş ‘danış’
 d. 5250
 [=1]
değ- ‘değmek’
 d.-mezdi (*degmezdi*) 4809
 [=1]
deinci ‘değnekci’
 d.+sı 5687
 [=1]
deli ‘deli’
 d. 4634, 5044, 5342, 5359,
 5367, 5368, 5370, 5371, 5371, 5375,
 5384, 5385, 5386, 5389, 5393
 d.+ge 5363, 5365, 5366, 5372,
 5376, 5378, 5381, 5385
 [=26]
delik ‘delik’
 d.+ke 5878
 [=1]
delikli ‘delik olan’
 d. 5750
 [=1]
delilik ‘delilik’
 d.+in (*deliligin*) 5385
 [=1]
delir- ‘delirmek’
 d.-gen 5374
 [=1]
demır ‘demir’ → *demir*
 d.+nı 4951
 [=1]
demir ‘demir’ → *demir*
 d.+den 5174
 [=1]
dene ‘tane’
 d.+si 5091
 [=1]
deniz ‘deniz’ → *deniz*
 d. 5749
 d.+ge 5752, 5210
 d.+de 5876
 [=4]
deniz ‘deniz’ → *deniz*
 d. 5671, 5672
 d.+ge 4803
 [=3]
dera ‘a/e kadar’
 d. 4183, 4284
 [=2]
deraşa ‘vaiz’
 d. 3560
 [=1]
derbiş ‘derviş’
 d.+lge 4828
 [=1]
derd ‘dert’ → *dert*
 d. 4825

- d.+ı 5005, 5005
[=3]
- dere** ‘dere’
d.+ler 4794
[=1]
- derek** ‘direk, ağaç’
d. 5724
d.+inden 5716
[=2]
- dereksiz** ‘direksiz, ağaçsız’
d. 4914
[=1]
- derman** ‘derman, çare’
d. 5293
[=1]
- dert** ‘dert’ → *derd*
d. 4991
d.+ke 5293
[=2]
- derya** ‘derya, deniz’ → *darya*
d.+ğa 5294
d.+nı 1050
[=2]
- destan** ‘destan, anlatı’
d. 5285
[=1]
- deve** ‘deve’
d. 5164, 5165, 5815
d.+den 5741
d.+ge 5408, 5434
d.+nı 5820
d.+nın 5357
[=8]
- deveci** ‘deveci’
d. 5112
d.+mı 5815
[=2]
- devlat** ‘devlet’ → *devlet*
d.+den 5163
[=1]
- devlet** ‘devlet’ → *devlat*
d.+in 4707
[=1]
- devlatli** ‘devletli’
d. 5676
[=1]
- deyin** ‘a/e kadar, ...değin’
d. 31, 83, 83, 145, 157, 160,
164, 248, 326, 333, 409, 430, 452, 463,
464, 553, 557, 608, 617, 659, 731, 849,
873, 934, 939, 1263, 1266, 1298, 1311,
2166, 2786, 3370, 3592, 4195, 4430
[=35]
- dınle-** ‘dinlemek’
d. 5277
d.-dlar 5265
d.-mese 5105
[=3]
- dır** ‘-dır -dir eki’
d. 4907, 5229, 5291, 5381,
5615, 5749, 5760, 5857
[=8]
- direk** ‘direk’
d.+ke 5799
[=1]
- di-** ‘demek’ → *ayt, de*
d.-y 5624
[=1]
- dilen-** ‘dilenmek’
d.-gen 5181
d.-me 4813
[=2]
- dilenci** ‘dilenci’ → *dilinci*
d. 5220
[=1]
- dilinci** ‘dilenci’ → *dilenci*
d. 5181
[=1]
- din** ‘din’
d. 3328, 4469, 4483, 4549
d.+dan 4190
d.+i 2605
d.+imiğga 4471
d.+imiğni 3323
d.+imiğnin 3502
d.+imni 4192
d.+iyiğni 1434
d.+iyini 1629
d.+ların 4483
d.+ler 5321
d.+nın 4718, 4723
[=16]
- dinli** ‘dinine bağlı olan, dindar’
d. 4465
[=1]
- direk** ‘direk’
d.+i (*diregi*) 4876
[=1]
- diş** ‘diş’
d.+leri 5453, 5454

- [=2]
divan ‘hazır beklemek’
 d. 4548
 [=1]
dodulan- ‘güvenmek’
 d.-ma 5529
 [=1]
dogru ‘doğru’ → *doğırı, doğru, doğru*
 d. 5253, 5284, 5296
 [=3]
doğ- ‘doğmak’
 d.-ar 4634
 [=1]
doğırı ‘doğru’ → *dogrı*
 d.+n 5585
 d.+sı 5574, 5796
 [=3]
doğrı ‘doğru’ → *doğırı, dogrı, doğru*
 d. 4753, 5541
 [=2]
doğru ‘doğru’ → *doğırı, doğru, dogrı*
 d. 4972, 5298
 [=2]
doğulcu ‘döveci; *kahve doğulcu* olarak kullanılmakta olup kahve döveci anlamına gelir’
 d.+nı 5687
 [=1]
doğur- ‘doğurmak’
 d.-gan 4596
 d.-madığın (*doğumadığın*) 4597
 [=2]
doğurlık ‘doğruluk’
 d. 5871, 5871
 [=2]
doğuruluk ‘doğruluk’
 d. 5682
 [=1]
doksan ‘doksan’
 d. 4588, 5757
 [=2]
dokuz ‘dokuz’
 d. 5757
 [=1]
dombra ‘iki telli çalgı’
 d. 5363, 5378
 [=2]
dominikanski ‘dominiken tarikatı’
 D. 1692, 1696, 1717, 1732
 [=4]
- domuz** ‘domuz’
 d.+da 4575
 [=1]
donbel ‘tembel’
 d.+ge 4927
 d.+nın 4952
 [=2]
dor ‘nesil, tür’
 d. 170
 d.+ga 4495
 d.+lar 1068
 [=3]
dor- ‘doğmak’
 d.-ap 4662
 [=1]
dorba ‘torba’
 d.+nı 5041
 [=1]
dort ‘dört’
 d. 21, 1068, 1229, 2259, 2302, 2348, 4158, 4212, 4219, 5485, 5859, 4625
 [=12]
dortunçu ‘dördüncü’
 d. 1207, 1233, 4160, 4219
 d.+da 3756
 [=5]
dost ‘dost’
 d. 717, 2784, 3877, 4350, 5100, 5104, 5107, 5095, 5102, 5103, 5108, 5121
 d.+ba 4367
 d.+dan 5101
 d.+ı 5124
 d.+ın 5124
 d.+lar 1132, 1652, 1657, 1670, 1683, 2044, 2065, 2497, 2736, 3330, 3374, 3479, 3807, 3968, 4029, 4388, 4395, 5097
 d.+larga 396, 2731
 d.+ları 35, 1062, 3074
 d.+larıba 2777
 d.+larım 449, 2048, 2075, 5134
 d.+larıma 4328
 d.+larımda 2743
 d.+larında 762, 3180
 d.+larından 3173
 d.+larıya 854
 d.+larıya da 1059
 d.+larıya dan 4327

- d.+larıyız 138
d.+larını 4175
d.+nu 1815, 1840, 3387, 3950,
4033, 4370
d.+tan 5130
d.+tana 5034
d.+ı 5124
d.+tına 5105, 5119, 5123, 5124
d.+tını 5129
d.+u 390, 3829, 3834, 5116
d.+uba 3380
d.+um 1147, 1577, 2681, 2682,
2698, 3010, 3375, 3437, 3555, 3967
d.+uma 4031
d.+umnu 4414
d.+umnun 728
d.+un 2500, 3297, 3968
d.+una 265
d.+unda 3190
d.+undanda 125
d.+uya 3880
d.+uyba 2491, 4008
d.+uyunu 1319, 3212, 3814
d.+uynun 1315, 1321
d.+xa 3968, 4366
[=103]
- dostça** ‘kız arkadaşı’
d.+larım 3885
d.+m 1079, 1097, 1116, 1466,
1477, 1496, 1513, 1525, 1565, 1688,
1734, 1788, 1800, 1845, 1849, 1884,
1959, 2941, 3719, 4448
d.+ma 1470, 1787, 2940, 3689,
4453
d.+mnı 1766, 2123, 2155
d.+mnın 1578, 1583, 1751,
1855, 1874, 1880, 2100, 2118, 2129
d.+sı 3974
d.+sında 3392
[=40]
- dostlaş-** ‘dost olmak’
d.-tı 3168
[=1]
- dostlıh** ‘dostluk’ → *dostlık, dostluh,*
dostluk, dostlux
d.+ı (*dostlığı*) 5126, 5461
[=2]
- dostlık** ‘dostluk’ → *dostlıh, dostluh,*
dostluk, dostlux
d.+ta 5106, 5109
[=2]
- dostluh** ‘dostluk’ → *dostlıh, dostlık,*
dostluk, dostlux
d.+nun (*dostlugnun*) 1901
d.+una (*dostluguna*) 1830, 2127
[=3]
- dostluk** ‘dostluk’ → *dostlıh, dostlık,*
dostluh, dostlux
d.+ta 5099
[=1]
- dostlux** ‘dostluk’ → *dostlıh, dostlık,*
dostluh, dostluk
d. 4363, 4372
d.+ka 4383
d.+nu 1491, 1810
d.+ta 4365
d.+tan 1679, 4397
[=8]
- dua** ‘dua’
d.+sı 4805
[=1]
- dubara** ‘oyun, hile, aldatmaca’
d. 5148
[=1]
- dudu** ‘düdük’
d. 5150
[=1]
- dugul** ‘değil’
d. 4527, 4638, 5051, 5343,
5344, 5392, 5709, 5709, 5765
[=9]
- dumanlıx** ‘dumanlık, karanlık’
t. 241
[=1]
- dune** ‘dünya’ → *dunya, dunye*
d. 5211, 5494
d.+da 4644
[=3]
- dunya** ‘dünya’ → *dünyeye, dune*
d. 911, 1519, 1706, 1912, 2462,
2528, 2600, 2771, 3176, 3357, 3474,
3664, 3741, 3885, 3890, 4022, 4141,
4141, 4149, 4164, 4397, 4488, 4806,
4907, 5128, 5345
d.+ba 3168
d.+da 1575, 1659, 1663, 1725,
2088, 2649, 2694, 2702, 2785, 2913,
2972, 3109, 3153, 3192, 3519, 3589,
3719, 4005, 4219, 4383, 4763, 4773,
4782, 4800, 5273

- d.+dan 425, 1510, 2518
d.+ga 157, 452, 1266, 2689,
2999, 3458, 3577, 3764, 4072, 4120,
4226, 4386
d.+larga 3204
d.+nı 826, 1450, 1601, 2189,
2669, 2921, 3332, 3393, 3670, 4167,
4327
d.+nın 912, 1311, 2476, 2709,
3621, 3982, 4195, 4463, 4487, 4807
d.+nin 5322
d.+sın 4883
[=90]
dünyalık ‘dünyalık’ → *dünyalık*
d. 5433
[=1]
dünyalık ‘dünyalık’ → *dünyalık*
d. 2552
d.+ta 1364
[=2]
dünye ‘dünya’ → *dünya, dune*
d. 4715, 4787, 4853, 4854,
4877
d.+nın 4876
[=6]
dur- ‘durmak’
d. 2814
d.-ma 4925
d.-urken 5684
[=3]
durul- ‘durulmak’
d.-manız 5535
[=1]
dusman ‘düşman’ → *duşman, düşman*
d. 5136
[=1]
duş ‘düş’
d. 4698
d.+unde 5194
[=2]
duş- ‘düşmek’ → *çuş, düş, özalan, po
pasc et, tuş*
d.-duni 5821
d.-ennin 5116
d.-ergen 4556
d.-ken 5503
d.-memi 5116
d.-mes 5115, 5637
d.-mese 5115
d.-sın 5140
[=9]
duşman ‘düşman’ → *dusman, düşman*
d. 310, 379, 709, 791, 980,
5103, 5107, 5130, 5135, 5139, 5540
d.+dan 5104, 5134, 5137
d.+ı 4798
d.+ın 5133, 5138, 5140
d.+ım 619, 5131, 5141
d.+ımının 748
d.+lar 5097
d.+larga 447
d.+larıy 184
d.+larıya 1307
d.+larıynın 1315
d.+nın 134
[=28]
duşmanlık ‘düşmanlık’
d. 1259, 3198
[=2]
duşur- ‘düşürmek’
d.-ip 4749
[=1]
dut ‘dut meyvesi’
d. 4954
[=1]
dut- ‘tutmak’
d. 4691
d. 4691
d.-maz 5760
[=3]
dutul- ‘tutulmak’
d.-ur 4795
[=1]
duvar ‘duvar’ → *duver*
d.+ğa 5004
[=1]
duver ‘duvar’ → *duvar*
d.+ğe 5558
d.+nın (*dvernün*) 5768
[=2]
duy- ‘duymak’
d.-ar 4599
d.-dı 4557
d.-ğançak 5144
d.-masın 5097
[=4]
duy- ‘tatmak, hissetmek’
d.-ucısı 5404, 5404
[=2]
duyğun ‘dügün’

- d. 4600
[=1]
duyuci ‘duyan, işiten’
d.+nı 5743
[=1]
düş- ‘düşmek’ → *çuş, duş, özalan, pasc et, tuş*
d.-er 5792
d.-memi 5115
[=2]
düşman ‘düşman’ → *dusman, duşman*
d. 5102
[=1]
e ‘seslenme, nida’
e. 1298, 3334, 4326
[=3]
e- ‘ek fiil i-’ → i
e.-dı 4876
e.-di 3, 3, 4, 5, 5, 5, 8, 15, 25, 49, 169, 354, 387, 461, 529, 538, 668, 682, 685, 738, 760, 808, 1029, 1059, 1062, 1064, 1065, 1082, 1082, 1174, 1184, 1190, 1224, 1224, 1245, 1264, 1270, 1270, 1270, 1271, 1276, 1285, 1288, 1289, 1492, 1556, 1585, 1669, 1729, 2058, 2059, 2060, 2126, 2393, 2861, 2946, 3366, 3603, 3649, 3707, 3739, 3957, 3990, 3991, 3991, 3996, 4005, 4005, 4072, 4072, 4116, 4142, 4156, 4166, 4169, 4175, 4180, 4187, 4187, 4193, 4303, 4463, 4463, 4487, 4497, 4644, 4644, 4808
e.-dik 2897, 4255, 4479
e.-dilar 468, 763, 802, 1244, 4469, 4494
e.-dim 63, 199, 238, 382, 667, 677, 678, 678, 679, 687, 1174, 2617
e.-dima 1527
e.-diy 927, 3148, 3378, 3417, 4195
e.-dlar 1469, 2121, 4141
e.-ken 5010
e.-sa 34, 161, 169, 203, 204, 432, 713, 726, 726, 726, 728, 728, 735, 735, 736, 736, 738, 738, 739, 739, 740, 743, 743, 744, 746, 746, 748, 748, 757, 757, 758, 758, 812, 813, 856, 1078, 4469, 4483
e.-sam 213, 234, 234
e.-se 4550, 4551
- e.-sen 5374
[=164]
ebe ‘ebe; doğum yaptıran kişi’
e.+n 5591
[=1]
eber- ‘gebermek, ölmek’
e.-me 5534
[=1]
eççi ‘iki’ → *eki*
e. 5664
e.+sı 5327
[=2]
eçi ‘ekşi’
e. 5524
[=1]
eçki ‘keçi’
e. 4826, 5641, 5809
e.+ge 5216
e.+larnin 1116, 1117, 1152
[=7]
eden ‘cennet’
e.+da 1284
[=1]
Edom ‘yer adı’
e.+nun 1076
[=1]
egan ‘sirt, omuz’
e. 1344
[=1]
eger ‘eğer’
e. 13, 29, 59, 101, 102, 113, 120, 125, 139, 145, 166, 167, 168, 180, 187, 199, 200, 203, 203, 204, 208, 211, 214, 222, 233, 234, 251, 254, 255, 295, 296, 319, 319, 321, 322, 328, 374, 376, 432, 433, 463, 469, 492, 501, 523, 543, 549, 592, 617, 620, 621, 626, 628, 713, 726, 728, 732, 735, 738, 739, 740, 740, 743, 744, 747, 748, 757, 758, 786, 804, 807, 808, 812, 813, 827, 829, 845, 856, 857, 874, 877, 878, 927, 928, 941, 1008, 1017, 1078, 1094, 1094, 1109, 1109, 1139, 1180, 1182, 1182, 1275, 1275, 1280, 1302, 1307, 1309, 1410, 1686, 1708, 1726, 1819, 1899, 1905, 1929, 1930, 1933, 1945, 1946, 1947, 2209, 2304, 2491, 2499, 2638, 2648, 2649, 2803, 3017, 3197, 3336, 3513, 3517, 3627, 3763, 3907, 3968, 4201,

- 4372, 4483, 4494, 4503, 4511, 5245, 5474, 5779
[=141]
- eger** ‘eğer; at semeri’ → eğer
e. 5050
e.+den 5066
e.+ge 5064
e.+in 5032
[=4]
- egirlik** ‘eğrilik’
e. 5682
[=1]
- egirmi** ‘yirmi’
e. 3711, 3714, 3973, 3996, 3999, 4000, 4038, 4063, 4094, 4326
[=10]
- egizak** ‘ikiz’
e.+lari 1120, 1163
[=2]
- eğer** ‘eğer; at semeri’ → eğer
e.+ğede (*ekerğede*) 5065
[=1]
- ehtimal** ‘ihtimal’
e. 5749
[=1]
- ehye** ‘benim’
e. 1300
[=1]
- ek-** ‘ekmek fiili’
e.-en 5825
e.-er 4787
[=2]
- ekeni** ‘iken, olanı’
e. 4754
[=1]
- ekeselle** ‘teselli, avuntu’
e. 5267
[=1]
- eki** ‘iki’ → *eççi*
e. 247, 306, 999, 1059, 1062, 1083, 1083, 1120, 1120, 1160, 1163, 1163, 1185, 1204, 1287, 1607, 2276, 2289, 2325, 2377, 2429, 3656, 3657, 3659, 3690, 3715, 3753, 3789, 3833, 3834, 3974, 3996, 4016, 4016, 4132, 4165, 4252, 4274, 4298, 4354, 4357, 4487, 4490, 4500, 4635, 4662, 4663, 4782, 4788, 4819, 4916, 4923, 4952, 5181, 5242, 5249, 5317, 5366, 5373, 5394, 5454, 5487, 5500, 5561, 5571, 5640, 5673, 5681, 5701, 5708, 5718, 5739, 5744, 5834, 5837, 5850
e.+dan 3215, 4219
e.+dır 4567⁸
e.+nsin 4970
e.+side 5077
[=81]
- ekila-** ‘tekrar etmek, ikilemek’
e.-masedilar 685
e.-ydlar 2827
[=2]
- ekinci** ‘ikinci’ → *ekinci, ekinçi, ekinçi*
e.+den 5726
e.+sı 4856
[=2]
- ekinci** ‘ikinci’ → *ekinci, ekinçi, ekinçi*
e. 5659, 5663
e.+ge 5559
[=3]
- ekinçi** ‘ikinci’ → *ekinci, ekinci, ekinçi*
e. 511, 727
e.+da 795
e.+ga 729
e.+lar 729
e.+larni 837
e.+nin 1066
[=7]
- ekinçi** ‘ikinci’ → *ekinci, ekinçi, ekinci*
e. 18, 19, 20, 1196, 1293, 1798, 1982, 3222, 3224, 3232, 3240, 3454, 3766, 3842, 3884, 4002, 4074, 4158, 4162, 4168, 4286, 4296, 4493
e.+da 3755, 3756
e.+dan 3843
e.+ga 3022, 4285
e.+lar 181
e.+larba 3811
e.+larga 2903, 4264, 4501
e.+ni 2172, 3891
e.+nin 1232, 3372
e.+sinin 1287
[=38]
- ekişer** ‘ikişer’
e. 4644, 5841
[=2]
- ekmek** ‘ekmek’

⁸ 4567 numaralı kısımda geçen “ekidir” kelimesi “ikidir” anlamına gelebileceği gibi cümle bağlamında değerlendirildiğinde “farklı” anlamına da gelmektedir.

- e. 5402
[=1]
- ekovlan** ‘ikili’
e. 3775
[=1]
- ekovlanga** ‘iki kişi için’
e. 4442
[=1]
- eksi** ‘ikisi’
e. 3911, 4160, 4325, 4331, 4360, 4394
e.+da 1244, 3037, 3046
e.+miž 217
e.+nda 4392
e.+nıde 5899
e.+nında 1251
[=13]
- eksik** ‘eksik’
e. 2509, 4479, 4491, 5288, 5512
[=5]
- eksiklik** ‘eksiklik’
e. 691
[=1]
- eksikrak** ‘çok eksik’
e. 264, 288
[=2]
- eksil-** ‘eksilmek’
e.-adirlar 70
e.-di 540
e.-diy 3146
e.-gey 731
e.-geylar 727
e.-ir 2535, 2696, 4137
e.-irlar 1351
e.-miydir 1162
[=10]
- eksilt** ‘eksilt’
e. 5423
[=1]
- eksimiz** ‘ikimiz’
e.+ga 4365
[=1]
- eksit-** ‘eksiltmek’
e.-irmin 1313, 1319
e.-maksiz 4472
e.-mas 4119
[=4]
- ekşari** ‘ikişer’
e. 4487
[=1]
- el** ‘her- yazım hatası olabilir’
e. 4941
[=1]
- el** ‘il’
e.+de 5682 (il)
[=1]
- el** ‘el, organ’
e. 930, 5810
e.+den 4936, 5844
e.+i 17, 750, 4981, 5539
e.+im 447
e.+in 4833, 4963
e.+ından 5
e.+inden 4696, 4709, 5021
e.+ine 4510, 4523, 5017
e.+iyini 1078
e.+ler 4521
e.+lerde 4521
e.+nı 5555
[=22]
- el** ‘insanlar, halk; elalem, yabancı’
e. 8, 25, 535, 579, 696, 696, 821, 823, 847, 849, 906, 4600, 4601, 4834, 5059, 5140, 5539, 5639, 5711, 5792, 5844, 5890
e.+e 4517
e.+lin 5530
e.+nının 5512
e.+nin 5329
e.+ni 244, 252, 1313
e.+nin 97, 1161, 1331
[=32]
- elan** ‘halk, insan’
e. 2615
[=1]
- elçi** ‘elçi’
e. 16, 804, 3091
e.+lar 2130
e.+larım 2093, 2116
e.+sin 4467
[=7]
- ele-** ‘elemek’
e.-dim 4654
[=1]
- elek** ‘elek’
e. 5772, 5818
e.+im (*elegim*) 4654
[=3]
- Elifaz** ‘erkek adı’
e. 35, 64, 336, 521, 1061

- e.+ga 1059
[=6]
- Eligu** ‘erkek adı’
e. 763, 764, 765, 814, 851, 867
e.+nun 761
[=7]
- elik** ‘alay’
e. 207, 244, 489, 539, 820, 850
e.+ka 884
[=7]
- Elkair** ‘Kahire’
e.+da 2544
[=1]
- elpit-** ‘üfleme’
e.-makından (*elpitmagından*)
909
[=1]
- elt-** ‘taşımak, götürmek’
e. 4055, 4202, 4453
e.-adir 280
e.-adirlar 577, 1014
e.-adlar 1919
e.-am 2852, 2880
e.-at 3917
e.-im 3235
e.-ir 359, 504, 632, 633, 3237
e.-irlar 1350
e.-keydim 755
e.-ma 4013
e.-mit 2035
e.-sin 4014
e.-ti 2332
[=22]
- eltin-** ‘taşınmak, götürülmek’
e.-adir 518
e.-adlar 2826
e.-gandirlar 516
e.-seydim 238
[=4]
- em** ‘hem’ → *hem, gem, gam, ğem*
e. 4933, 4933
[=2]
- eman** ‘çınar’ → *emen*
e.+ga 2757
[=1]
- emçek** ‘emzik’
e. 4658
[=1]
- emen** ‘çınar’ → *eman*
e.+i 5245
- [=1]
- emin** ‘emin’
e. 55, 63, 509, 2078, 2513, 2976
e.+dirlar 267
[=7]
- eminlik** ‘emin olma’
e. 259, 590
e.+in (*eminligin*) 2642
e.+nin 2652
[=4]
- en** ‘daha, en’ → *enk*
e. 4728, 4989, 5475
[=3]
- en** ‘ilk’
e.5243
[=1]
- en** ‘perde’
e.+ımdı 5712
e.+lari 1075
[=2]
- en-** ‘inmek’
e. 4946
e.-adirlar 499
e.-adlar 2560
e.-arlar 407
e.-at 2982
e.-di 13, 85
e.-dim 1158
e.-maktan 799, 805, 809
e.-uvçu 150
[=12]
- enayat** ‘göz’
e.+ıy 149
e.+ıynı 317
e.+ları 590, 834
e.+larımda 1317
e.+ların 873
e.+larında 350, 597, 1183
e.+larıyda 245
[=10]
- endi** ‘şu anda, şimdi’
e. 29, 70, 140, 170, 228, 268,
292, 304, 394, 541, 542, 782, 783, 926,
1001, 1004, 1009, 1010, 1056, 1106,
1149, 1168, 1587, 2158, 2805, 3089,
4425, 4653, 5193, 5702
[=30]
- Engedi** ‘yer adı’
e.+nin 1084
[=1]

- engure** ‘salatalık, hıyar’
e. 5657
[=1]
- eniş** ‘vadi’
e. 985
e.+ka 2543
e.+larni 974
e.+larnin 1088
e.+tan 2755
[=5]
- enk** ‘en’ → *en*
e. 1071, 4364, 4473
[=3]
- enkay-** ‘meyilli olmak’ → *enkey*
e.-adirlar 197, 885, 886, 963
e.-mak 3702
[=5]
- enkey-** ‘meyilli olmak’ → *enkey*
e.-gan 549
e.-magimdan 701
[=2]
- enli** ‘elli’
e. 3971, 3974, 3978, 4072,
4072, 4278, 4279, 4287, 4327
[=9]
- Enoş** ‘erkek adı’
e. 1294
[=1]
- ensa** ‘ense’
e.+mdan 382
[=1]
- enuv** ‘iniş’
e.+u 2701
[=1]
- eppi** ‘hep’
e.+sı 5677
[=1]
- er** ‘erkek’ → *eran*
e. 40, 1215, 1424, 3653, 4327,
4522, 4522, 4642, 4772, 5263, 5602,
5708, 5777, 5778, 5782
e.+ba 4331
e.+ga 3031, 3034, 3775, 3885,
4045
e.+i 3748, 3858, 3914
e.+im 3650, 3902
e.+imda 4122
e.+imdan 3848
e.+in 3984, 4048
e.+inin 3840
e.+iy 3654
e.+iya 3847
e.+iyini 3849
e.+iynin 1260
[=35]
- eran** ‘erkek’ → *er, erga, erkek*
e.+lar 760, 890, 923, 4461
e.+larda 3181
e.+larnin 764, 797, 4500
[=8]
- eraż** ‘sedir ağacı’ → *erez*
e.+lar 1087, 1146
[=2]
- erbi** ‘öğretmen; ‘keneseda dua okuyan rahip’
e.+nin 5488
[=1]
- ereż** ‘sedir ağacı’ → *eraz*
e.+ni 1011
e.+nın 1182
[=2]
- erga** ‘erkek’ → *er, eran, erkek*
e. 3776
[=1]
- erin** ‘dudak’ → *erin*
e.+larım 616, 784
e.+larımni 779
e.+larımnin 375
e.+larının 34
e.+larıyni 183
[=6]
- erin** ‘dudak’ → *erin*
e.+ada 1250
e.+larımnin 292
e.+larin 1169
e.+lariy 341, 1118, 1126
[=6]
- erin-** ‘erinmek’
e.-am 3286
e.-kendı 5728
[=2]
- erinçak** ‘tembel’ → *erinçak*
e.+lar 4001, 4360
[=2]
- erinçek** ‘tembel’ → *erinçak*
e. 5024
[=1]
- erk** ‘güç’
e. 120, 836, 2531, 3042, 4027,
4465

- e.+i 2652
e.+iba 2558, 2574
e.+ina 208, 826, 906, 1315,
1335
e.+inda 271, 787, 1260, 2693,
3987, 3988
e.+iyda 14, 30, 1406, 1494
e.+iydan 319, 1379
e.+larında 502
[=27]
- erkek** ‘erkek’ → *er, eran, erga*
e.+ler 4644
[=1]
- erken** ‘erken’
e. 4957
[=1]
- erklan-** ‘hakim olmak’
e.-adlar 3482
e.-at 1864
e.-ir 1260
e.-irsin 1275
e.-iyiz 1216
e.-ma 1206, 3043, 3156, 3182
e.-magine 1204, 1204
e.-mak 594
e.-makında (*erklanmagında*)
594
e.-makni 956
e.-sinlar
e.-uvçu 4207
[=15]
- erlen-** ‘erlenmek, erkek olmak’
e.-mez 5057
[=1]
- erta** ‘çok erken, sabahleyin’ → *erte*
e. 7, 1468, 2200, 2307, 2397,
3776, 4045, 4428
e.+dan 3840, 3840, 3842, 4080,
4159, 4377
e.+danmo 4255
[=15]
- ertanbıla** ‘şafak vakti’
e.+larga 159
e.+nın 46
[=2]
- ertarak** ‘erkencek’
e. 3862
[=1]
- erte** ‘çok erken, sabahleyin’ → *erte*
e. 4950
- e.+de 4913
[=2]
- es** ‘akıl’ → *akıl, akkıl, us*
e. 10, 83, 1304
e.+ce 1893
e.+ima 2830, 4119
e.+imda 2922, 2943, 3394,
4034, 4192, 4229
e.+imdan 2951
e.+imni 565, 720, 771
e.+ina 1430, 1752
e.+inde 4994
e.+iya 542, 2142
e.+iyda 1609, 3016, 3020, 3030,
3860, 3992
e.+iyizda 1652
e.+iyini 27, 913
e.+ka 2636, 2774, 4433, 4495
e.+ni 1114, 2925, 4499
e.+tan 3501
[=38]
- esan** ‘esen, sağlıklı’
e. 4112
[=1]
- esapsız** ‘hesapsız’
e. 5008
[=1]
- Esav** ‘erkek adı’
e. 1323
[=1]
- esc** ‘genelleme anlamı katar’ → *esce, esçe*
e. 3734, 3739, 3984, 4005,
4037, 4152
[=6]
- esce** ‘genelleme anlamı katar’ → *esc, esçe*
e. 3775, 3777, 3785, 4287
[=4]
- esçe** ‘genelleme anlamı katar’ → *esce, esc*
e. 3885, 3934
[=2]
- esir-** ‘sarhoş olmak’
e.-abiiz 2837
e.-ip 2832
e.-iyiz 1132
[=3]
- esirik** ‘kendinden geçmiş’
e.+ni 286

- [=1]
eski ‘eski’
 e. 4481, 4591, 5473, 5867, 5867
- [=5]
esmer ‘esmer’
 e.+ı 4651
- [=1]
eş ‘eş, yoldaş’
 e. 5015
 e.+ına 5379
- [=2]
eşak ‘eşek’ → eşek
 e. 3559, 3567, 3874
 e.+ba 4038
 e.+in (*eşagin*) 570
 e.+lar 5, 16, 1064
 e.+nin 969
- [=9]
eşek ‘eşek’ → eşak
 e. 5048, 5071, 5072, 5072,
 5073, 5074, 5076, 5077, 5080, 5240,
 5477, 5696, 5772, 5827, 5828, 5835
 e.+bilen 5477
 e.+de 5787
 e.+den 5075
 e.+i (*eşegi*) 4738
 e.+im 5185
 e.+im (*eşşam*) 5508
 e.+ke 4591, 5078, 5296
 e.+nı 5079
 e.+nın 5081
- [=27]
eşik ‘eşik’ → eşik
 e.+lar 931, 933
 e.+ların 47, 1032
 e.+larımız 1173
 e.+larımızı 751
- [=6]
eşit ‘eşit, doğru orantılı’
 e. 5242
- [=1]
eşit- ‘iştirmek’ → eşit
 e.-adir 841
 e.-amin 460, 789
 e.-ır 5466
 e.-ip 498, 674, 989
 e.-ir 547
 e.-kin 1056
 e.-miydir 863
 e.-miydirlar 55
- e.-tim 1057
- [=12]
eşitil- ‘iştirilmek’ → eşitil
 e.-at 356
 e.-sa 903
- [=2]
eşik ‘eşik’ → eşik
 e. 1182, 1275, 3673, 3893,
 3963, 4061, 5618
 e.+i (*eşigi*) 728
 e.+im (*eşigim*) 4005
 e.+ka 3730, 3743, 3769, 3777,
 3839, 3875, 3885, 3898, 3916, 3935,
 3947, 4006, 4030, 4072, 4219, 4251,
 4298, 4299, 4315
 e.+larnı 3873
 e.+ni 4068, 4161
 e.+ta 3885, 3996
 e.+tan 753
- [=34]
eşil- ‘mücadele etmek’
 e.-gen 5852
- [=1]
eşit- ‘iştirmek’ → eşit
 e. 2655, 4626
 e.-amin 79
 e.-ğe 5287
 e.-ğenine 5287
 e.-iplar 684
 e.-ir 621
 e.-kende (*eştkende*) 4638
 e.-key 4504
 e.-mammin 1317
 e.-mast 3454
 e.-mekten 5607
 e.-mese 5608
 e.-tık 657
 e.-ti 287, 3742
 e.-tik 3278
 e.-tilar 35, 1252
 e.-tim 372, 1254
- [=21]
eşitil- ‘iştirilmek’ → eşitil
 e.-di 1099
- [=1]
eşituv ‘iştirme, duyma’
 e.+una 1057
- [=1]
eşittir- ‘iştirmek’
 e.-di 1299

- e.-gin 1186
[=2]
- eşk** ‘gözyaşı’
e. 5226
[=1]
- et** ‘et’
e. 5598
e.+ın 5197, 5472
e.+ından 5471
e.+nı 4640
e.+nın 5438
e.+ten 5280
[=7]
- et-** ‘etmek’
e. 1881, 4789, 4789, 4803,
4994, 5374, 5488,
e.-a 850, 4380
e.-adir 207, 341, 378, 508, 579,
897
e.-adirlar 341, 446, 859, 862,
1278
e.-adogon 1199, 1200, 1217,
1217
e.-alirmusun 830, 1023
e.-am 2744, 2758, 2766, 3812,
4302
e.-amin 205, 435
e.-ar 168, 204, 533, 539, 564,
807, 842, 846, 1060
e.-aredi 7, 7, 674
e.-aret 3355
e.-arlar 215, 399, 427
e.-arsin 1355
e.-arsiz 489
e.-as 2345, 3372
e.-asin 158, 244
e.-asiz 137, 513
e.-at 3819, 3864, 4029, 4060,
4072, 4175, 4219
e.-e 5274
e.-enge (*idenge*) 4808
e.-er 4640, 4983, 5422, 5456,
5698
e.-ip 5480, 5497
e.-ip 3719, 3762, 3814, 3839,
3877, 4005, 4076, 4229, 4298
e.-ip 4219
e.-iyiz 491
e.-kani 761
e.-kanimda 927, 1075
e.-kaninda 1062
e.-kayedilar 1180
e.-ken 4798, 5011, 5252, 5397,
5593, 5762
e.-kenin 5488
e.-key 781, 1029
e.-keybiz 501
e.-keylar 91
e.-kin 307, 542, 1005, 3337
e.-ma 431, 812, 973, 1002,
1180, 1279, 1503, 1661, 2643, 3490,
3595, 3611, 4005, 4471, 4487, 4494,
4494, 4499, 4505
e.-madi 981
e.-magin 101, 221, 1306, 1315,
2707
e.-makayedilar (*etmagayedilar*)
1174
e.-makin (*etmagin*) 1307
e.-maklarından 393
e.-makni 820
e.-maseydiy 1275
e.-massin 212
e.-mast 338, 1936
e.-mayik 34
e.-mayiz 515
e.-me 4735, 4989, 5070, 5258,
5488, 5603
e.-mesı 5230
e.-mez 4798, 4814, 4915, 4924,
5576, 5620, 5826
e.-miybiz 4265
e.-miydir 182, 496, 588, 871
e.-miymin 435
e.-miysin 233
e.-sa 842
e.-salar 549, 877
e.-sam 617
e.-say 1302, 1307
e.-sen 4991
e.-sey 222, 543
e.-seydiy 1275
e.-sin 4770
e.-sin 1131
e.-termin 4901
e.-tı 5148, 5236, 5236
e.-tıgını 4938
e.-ti 441, 614, 757, 801, 850,
861, 861, 889, 1222

- e.-tik 34, 1300, 1307, 1311,
1319
e.-tilar 7, 447, 698, 762, 4198,
4483
e.-tim 145, 154, 157, 681, 689,
732, 1058, 1269, 2081, 4219, 4219,
4491, 4506
e.-tiy 852
e.-uvçu 830
e.-uvçular 537
e.-uvçularnin 182
e.-uvçunun 486, 582
[=215]
- etak** ‘etek’ → *etek*
e.+larımızda 1313
[=1]
- etc** ‘vs. anlamında bir kısaltma’
e. 1378, 1382, 1386
[=3]
- ete-** yaşamak
e.-gen 4516
[=1]
- etek** ‘etek’ → *etek*
e. 5533
e.+ın (*eteğin*) 5547
[=2]
- etik** ‘ayakkabı’
e. 3741, 5527
e.+nın 5068
[=3]
- etil-** ‘meydana gelmek’
e.-gan 2686, 3575, 3584, 4471
e.-ganlar 929, 1146
e.-mast 1346
[=7]
- etis** ‘otuz’
e. 4274
[=1]
- etmak** ‘ekmek’ → *etmek*
e. 5147
e.+ten 4899
[=2]
- etmek** ‘ekmek’ → *etmak*
e. 4971, 5446
[=2]
- ettir-** ‘ettirmek’
e.-am 1867, 1887
e.-amin 1094, 1109, 1177
e.-amen 1139
e.- asin 1140
- e.-dim 5254
[=8]
- ev** ‘ev’
e. 4519, 4746, 5416, 5416, 5474
e.+de 4508
e.+ge 4582
e.+ı 4513, 5248
e.+in 4983
e.+inde 5169, 5169
e.+inğe 4827
e.+inin 4531
e.+le 4699, 5350
e.+nin 4639
[=15]
- Eve** ‘yer adı’
e.+nin 210
[=1]
- evel** ‘önce’ → *evvel*
e. 4721, 5239
e.+de 5247
e.+den 4667
e.+inden 5587
e.+ki 5085
[=6]
- evlad** ‘evlat’ → *evlat*
evlad (*evlyad*)
e. 4596, 4597
[=2]
- evlat** ‘evlat’ → *evlad*
e. 4672
[=1]
- evle ten** ‘öyle ten, böyle ten’
e.+de 4615
[=1]
- ev sakabu** ‘ev sahibi’
e.+nı 5475
[=1]
- evvel** ‘önce’ → *evvel*
e. 5075, 5295
[=2]
- ex** ‘isteksizlik ifadesi’
e. 3163, 3223, 3409, 3421,
3733, 3741, 3807, 3812, 3950, 3989,
4118, 4133, 4207
[=13]
- ey** ‘seslenme’
e. 1115, 1139, 1147, 3618,
4032, 4790
[=6]
- eygir** ‘aygır’

- e.+im 4528
[=1]
- eylen-** ‘eylenmek, durmak’
e.-ip 5645
[=1]
- Eynekun** ‘Cuma günü’
e. 5930
[=1]
- eyt-** ‘söylemek’
e. 5235
e.-dım 5281
e.-e 5237, 5237
e.-em 4626, 5324
e.-ım 5800
e.-ır 5223, 5372, 5372
e.-kan 5302
e.-ketnin 5488
e.-ma 4528
e.-me 5123
e.-mese 5372
[=15]
- eytl-** ‘söylenmek’
e.-ır 5296
[=1]
- eź-** ‘ezmek’
e.-ar 979
[=1]
- ezan** ‘ezan’
e. 5739
[=1]
- fakır** ‘fakir’ → *fakir, fukare*
f.+dan 5189
[=1]
- fakir** ‘fakir’ → *fakir, fukare*
f. 4731, 5205
[=2]
- falak** ‘felek, kader, talih’
f.+nın 4716, 4726
[=2]
- fark** ‘fark’
f.+ı 4818, 5200, 5202
[=3]
- farst** ‘duvar’
f.+lar 3008
f.+larda 2895, 2932, 2966
f.+larını 3001
f.+larının 2815
[=6]
- faşman** ‘pişman’
f. 1058
- [=1]
- fayda** ‘fayda’
f. 338, 523, 808, 853, 4544,
4810, 4924, 5127, 5244, 5286, 5322,
5707
f.+ga 2903
f.+m 4496
[=13]
- faydalan-** ‘faydalanmak’
f.-dılar 701
f.-dım 853
f.-ır 523
f.-ırbiz 501
f.-mast 822
[=5]
- faydalı** ‘faydalı’
f. 338, 4501
f.+nı 4114
[=3]
- faydasız** ‘faydasız’
f. 2669, 4650
f.+dan 4766
[=3]
- felek** ‘felek, talih’
f. 4790, 5415
f.+nin 4791
[=3]
- fena** ‘fena, kötü’ → *betar, beter*
f. 4532, 5070
f.+dan 5547
f.+ğa 5556
[=4]
- fes** ‘fes, takke’
f. 5191
[=1]
- fesil** ‘fes, takke’
f.+ğe 5191
[=1]
- fıkır** ‘fikir’ → *fikir*
f. 5346, 5346
[=2]
- fikir** ‘fikir’ → *fikir*
f. 2766, 4789, 5268, 5294, 5360
f.+ıyda 232
f.+im 1133
f.+imda 1825
f.+in 827
f.+iyini 158
[=10]
- fikirli** ‘fikirli’

- f. 871
[=1]
fikirsiz ‘fikirsiz’
f. 5301
[=1]
fil ‘fil’
f. 992, 1164, 5741
f.+in 5796
[=4]
Firkoviç ‘1. soyad 2. erkek adı’
f.+nin 2460, 3100
[=2]
firyat ‘feryat’
f. 435, 757, 859, 862, 1278
f.+ıma 388
f.+ın 841, 841
f.+ınmo 621
[=9]
fiyat ‘fiyat’
f.+ına 4895
[=1]
flaşka ‘şişe’
f.+lar 778, 1092
[=2]
fodullm ‘kibir’
f. 4822
[=1]
for ‘kere, defa’ → *kerat, kere, kurla*
f. 795, 999, 999, 1573, 1577,
1665, 1738, 1798, 1973, 2276, 2325,
2377, 2429, 3155, 3175, 3272, 3296,
3449, 3579, 3652, 3697, 3724, 3743,
3768, 3870, 3875, 3992, 3996, 4002,
4005, 4005, 4029, 4055, 4061, 4076,
4123, 4166, 4226, 4274, 4313
f.+da 3895, 4193
f.+dan 1541, 1678, 1833, 1988,
2054, 2075, 2259, 2415, 3510, 3736,
3845, 3848, 3849, 3945, 4001, 4038,
4047, 4060, 4091, 4139, 4175, 4202,
4219, 4264, 4391
f.+lar 810, 1295, 3161, 3879
f.+nu 4005
[=72]
frolu ‘altın’ → *altan, altın*
f. 2302, 2348, 3989, 3996,
3999, 4000, 4015, 4016, 4016, 4025,
4050, 4050, 4063, 4072, 4090, 4094,
4132
f.+ga 4003, 4005
[=19]
froluçok ‘altıncık’
f. 4042
[=1]
fu ‘tüü.. şeklinde bir seslenme’
f. 4072
[=1]
fukare ‘fakir’ → *fakir, fakır*
f. 5170, 5222, 5224, 5225, 5534
f.+den 4818, 5202
f.+n 4812
f.+nıda 5172
f.+nın 4805, 4829, 5182, 5204
f.+nin 5178, 5183
f.+sı 4812
f.+sın 5200
[=16]
fukarelik ‘fakirlik’
f. 5226
[=1]
funduk ‘findık’
f. 5686
[=1]
furtuna ‘firtına’
f.+sı 5723
[=1]
ga ‘ünlem’
g. 4060
[=1]
gab ‘kap’
g.+ba 3745
[=1]
gadepla- ‘terbiye etmek’
g.-diy 66
[=1]
gadeplan- ‘terbiyelenmek’
g.-gan 996
[=1]
gadir ‘hazır’
g. 392
g.+lar 964
[=2]
gadirla- ‘hazırlamak’ → *gadirle*
g.-ma 3769
g.-sa 628, 629
[=3]
gadirlan- ‘hazırlanmak’
g. 1484
g.-gan 359
g.-ganlar 45, 363

- g.-ma 3808
[=5]
- gadirle-** ‘hazırlamak’ → *gadirila*
g.-ydır 572
g.-ydir 370
[=2]
- gale** ‘şu an, şimdi’
g. 1405, 1689, 1735, 1881,
1903, 2423, 3199, 3308, 3739, 3739,
3762, 3763, 3783, 3877, 3951, 3995,
4076, 4078, 4092, 4133, 4134, 4156,
4159, 4160, 4160, 4167, 4173, 4175,
4178, 4184, 4206, 4208, 4227, 4285,
4290, 4298, 4326, 4328, 4331, 4331,
4331, 4331
[=42]
- galegi** ‘şimdiki’
g. 4494
[=1]
- galegina** ‘şimdiki, şu andaki’
g. 50, 68, 114, 132, 139, 162,
168, 305, 377, 389, 455, 689, 697, 704,
753, 782, 865, 920, 1057, 1060, 1266,
1279, 4483, 4495
[=24]
- galka** ‘köfte’
g.+lar 2287
g.+larba 2333
[=2]
- galut** ‘yabancı’
g.+nun 1077, 1166, 1174
g.+tan 1178, 1375
[=5]
- Galve** ‘yer adı’
g. 2804, 3686
g.+da 2817
g.+ga 3144
g.+nin 2830, 3119
[=6]
- gam** ‘hem, aynı’ → *gem, hem, em, ğem*
g. 2686, 2714, 2835, 2852,
2909, 4907
[=6]
- gammeşa** ‘sürekli, daima’
g. 1349
[=1]
- gan-eden** ‘cennet’
g.+da 4424
[=1]
- gannav** ‘hırsız’
g.+lar 2292
[=1]
- gannavçex** ‘bir çeşit hamur işi
yiyecek’
g.+lar 3398
[=1]
- ganuz** ‘henüz’
g. 18, 19, 20, 27, 33, 174, 321,
615, 868, 1293, 1318, 3004, 3204,
3589, 3764, 3874, 4029, 4219, 4246,
4501
[=20]
- gar** ‘her’
g. 6, 36, 479, 483, 519, 598,
622, 635, 638, 711, 891, 906, 1005,
1006, 1063, 1063, 1184, 1283, 1328,
1392, 1451, 2597, 2599, 2745, 2793,
2898, 2997, 3003, 3007, 3047, 3184,
3200, 3304, 3341, 3344, 3376, 3462,
3485, 3527, 3579, 3581, 3624, 3788,
3992, 4003, 4029, 4040, 4055, 4058,
4071, 4208, 4226, 4229, 4340, 4366,
4406, 4463, 4488, 4490, 4495, 4496,
4504, 4504
[=63]
- garbata** ‘çay’
g. 2400
[=1]
- garbuz** ‘karpuz’ → *harbuz*
g. 3536
[=1]
- garib** ‘garip’
g. 751
[=1]
- gariplik** ‘gariplik’
g. 4572
[=1]
- garman** ‘harman’
g.+nın 4828
[=1]
- gaşça** ‘tanrı korusun’ → *gaşçe*
g. 617
[=1]
- gaşçe** ‘tanrı korusun’ → *gaşça*
g. 823
[=1]
- gaşgaxa** ‘kader, talih, baht’ → *baht, baxt, gaşgaxe*
g.+sı 1083, 3825
g.+sıba 1332

- g.+sının 1095
[=4]
- gaşgaxe** ‘kader, talih, baht’ → *baht, baxt, gaşgaxe*
g.+ynın 1086
[=1]
- gaviş** ‘kristal’
g. 653
[=1]
- Gavriel** ‘erkek adı’
g. 3976, 4060, 4061, 4063, 4065, 4067, 4069, 4071, 4072, 4198, 4199, 4201, 4203, 4205, 4207, 4305
[=16]
- gay** ‘hey!’
g. 2698, 3041
[=2]
- gayri** ‘gayrı, başka’
g. 4509
[=1]
- gazzan** ‘din adamı’
h.+da 3907
[=1]
- gece** ‘gece’ → *geçe*
g. 5751, 5818
g.+ge 5740
g.+nı 5868
[=4]
- geç** ‘geç’
g. 157, 366, 1190, 1302, 1346, 1794, 2596, 2658, 2688, 2727, 3573
[=11]
- geç** ‘geçmek’
g. 5157
[=1]
- geçe** ‘gece’ → *gece*
g. 4911, 4957
[=2]
- geçlan-** ‘yokolmak’
g.-asiž 624
[=1]
- geçlik** ‘hiçlik’
g. 285, 520, 624, 866, 3951
g.+ba 2522
g.+i (*geçligi*) 1936
g.+iba (*geçligiba*) 2039
g.+ka 213, 366, 592, 3950
g.+lariba 2779
[=13]
- geginnom** ‘cehennem’
- g.+ga 4135
[=1]
- gel-** ‘gelmek’
g.-di 5478
g.-ir 5119
[=2]
- gem** ‘hem, aynı’ → *gam, hem, em, ğem*
g. 52, 53, 80, 82, 116, 117, 123, 141, 153, 165, 223, 224, 243, 248, 249, 269, 294, 295, 308, 351, 373, 401, 426, 490, 523, 531, 622, 712, 758, 776, 830, 842, 857, 864, 912, 912, 912, 919, 928, 929, 951, 954, 956, 959, 973, 974, 977, 1021, 1086, 1094, 1096, 1104, 1339, 1347, 1355, 2680, 2743, 2920, 3362, 3391, 3562, 3570, 3577, 3695, 3702, 3753, 3753, 3797, 3812, 3819, 3940, 4496, 4499
[=73]
- gemi** ‘gemi’
g.+nı 5076, 5825
g.+nın 5723
[=3]
- genesis** ‘bölüm’
g. 1188
[=1]
- gençlik** ‘gençlik’
g. 4678
[=1]
- gendi** ‘kendi’ → *gendi*
g. 5503
[=1]
- gendi gendigene** ‘kendi kendine’
g. 4798
[=1]
- gendi** ‘kendi’ → *gendi*
g. 4988, 5135, 5640, 5779, 5781, 5789, 5792, 5885
g.+nden 5364
g.+ne 4559, 5779, 5779
g.+nı 4806
[=13]
- gene** ‘gene, yeniden’
g. 4877, 5779
[=2]
- gepsi** ‘hepsi’
g. 3762
[=1]
- gerab** ‘vasıta, gemi’
g. 2483

- g.+da 2851
g.+lar 2977
g.+ları 210
[=4]
- gerabçek** ‘gemicik’
g.+ni 2549
[=1]
- gerabley** ‘gemi gibi’
g. 3516
[=1]
- geranket** ‘sel, taşma’
g. 4906
[=1]
- gertma** ‘armut’
g. 1970
g.+da 1983
g.+dan 1985
g.+lar 3231
g.+ni 1977
g.+nin 1978, 1982, 1990
[=8]
- gertmaçık** ‘armutçuk’
g. 1976
[=1]
- gertmalık** ‘armutluk’
g.+ni 1973
g.+tan 1975
[=2]
- gevir** ‘kişi’
g.+ga 4061
[=1]
- gey** ‘hey’
g. 2185, 2185, 2186, 2186,
2514
[=5]
- gez-** ‘gezmek’
g.-enin 4993
g.-er 5797
[=2]
- gırbus** ‘mantar (Litvanca grıbus)’
g. 3669
[=1]
- gilaf** ‘gül’
g. 1470, 1483
g.+ka 1471, 1482
g.+lar 2846, 3233
g.+ni 1464, 1475
g.+tan 2113
[=9]
- gilaflik** ‘gül bahçesi’
g. 1089
g.+i (*gilafliği*) 1088, 1088
g.+lar 1150, 1162
g.+larda 1103, 1120
g.+larni 1149
[=8]
- Gilead** ‘yer adı’
g.+dan 1152
g.+nın 1116
[=2]
- girsä** ‘orijinal İncil’
g.+ga 4497, 4499
g.+nı 3243, 3257, 4497
[=5]
- git-** ‘gitmek’
g.-en (*giden*) 4854
[=1]
- Gixon** ‘nehir adı’
g. 1232
[=1]
- gm** ‘hm; kararsızlık bildiren ünlem’
g. 3762, 4005, 4083
[=3]
- go** ‘o go go şeklinde kullanılan bir seslenme’
g. 3801, 3801, 4279, 4279
[=4]
- gon** ‘deri’
g.+dan 4068
g.+imin 4831
g.+nu 3441, 4331
g.+um 3646, 3649
g.+umda 3642
g.+uy 3445
[=8]
- gonil** ‘gönül’ → *gonul*
g. 4545, 4546, 5294
g.+den 4564, 5117
g.+ge 5117
g.+i 5107
[=7]
- gonul** ‘gönül’ → *gonil*
g.+den 4780
[=1]
- gor** ‘mezar’
g. 586, 604, 657, 1179, 2769
g.+da 327, 404, 3103
g.+dagigamo 712
g.+dan 249, 811
g.+de 4856

- g.+ga 150, 215, 405, 499, 604,
731, 799, 803, 805, 809, 2786, 3592
g.+lar 2751
g.+nun 407, 2996
[=27]
- gor-** ‘görmek’
g.-dikçe 4556
[=1]
- gora** ‘dağ’
g.1692
g.+da 1696, 1703, 1717
g.+nın 1732
[=5]
- goral** ‘baht, kader’
g. 138
g.+ı 3885
[=2]
- gormat** ‘hürmet’
g. 1004
g.+iynin 2583
[=2]
- gorulda-** ‘kesik kesik konuşmak’
g.-mast 616
[=1]
- govda** ‘gövde’ → *govde*
g.+mižga 2761
[=1]
- govde** ‘gövde’ → *govda*
g. 4844
[=1]
- goy** ‘hey, hay’
g. 2275, 2275, 2322, 2322,
2324, 2324, 2374, 2374, 2376, 2376,
2426, 2426, 2428, 2428, 2442, 2442,
2448, 2448, 2454, 2454, 2457, 2457,
2463, 3348, 3368, 3470
[=26]
- goz** ‘göz’ → *koz, köz*
g.+den 4780
g.+i 4601, 4783
g.+ine 5888
g.+ler 5217
[=5]
- greda** ‘çiçek oyuğu’
g.+larına 1149
[=1]
- guf** ‘et’
g. 230, 1240, 1242
g.+nu 2930
g.+nun 1943
- g.+u 335, 802, 806, 4425
g.+uba 2499
g.+um 385, 2756
g.+uma 448
g.+umdan 450, 454, 1242
g.+ummo 123
g.+umnu 146, 300, 492, 4412
g.+umnun 78, 118
g.+un 3180
g.+una 29, 480
g.+undan 482, 750
g.+unun 420, 1041
g.+uynu 1358
g.+uynun 1315
g.+xa 1243
[=33]
- gufsuz** ‘etsiz’
g. 2462
[=1]
- gul** ‘gül’
g. 4557, 4941, 5017, 5139,
5353, 5484
[=6]
- gul-** ‘gülmek’
g.-en 5719
[=1]
- guldır** ‘güldür’
g. 5240
[=1]
- gun** ‘gün’
g. 5545
[=1]
- gunax** ‘günah’
g. 225, 790
g.+ımdan 233
g.+ımni 331, 752
g.+ın 484
g.+im 1281
g.+imni 162
g.+iyni 340
g.+lar 457
g.+larıya 525
g.+lariba 2710
g.+larim 1076
g.+ni 1295
[=14]
- guva** ‘güve’
g. 314
[=1]
- guya** ‘yuva’

- g. 2839
g.+m 681
g.+sı 4463
g.+sın 991
[=4]
- guyaçex** ‘yuvacık’
g. 3054
[=1]
- guzel** ‘güzel, yakışıklı, hoş’
g. 4537, 4543, 4543, 4544
g.+ı 4662
g.+lerden 4543
[=6]
- guzellik** ‘güzellik’ → *güzellik, kork, yahşılık, yaxşılıh, yaxşılıx*
g. 4515, 4558, 5381
[=3]
- günax** ‘günah’
g.+lar 309
[=1]
- güzellik** ‘güzellik’ → *guzellik, kork, yahşılık, yaxşılıh, yaxşılıx*
g. 5266
[=1]
- ğa** ‘ha; bir ünlem’
ğ. 5894, 5894
[=2]
- ğamam** ‘hamam’
ğ. 4948
[=1]
- ğarip** ‘garip’
ğ.+ıdır 4731
[=1]
- ğayrı** ‘gayrı’
ğ.+sın 5364, 5678
[=2]
- geçe** ‘gece’
ğ.+nın 4964
[=1]
- ğela** ‘gale; şimdi’
ğ. 5048
[=1]
- ğem** ‘hem’ → *gam, gem, hem, em*
ğ. 4704, 5258, 5258, 5258
[=4]
- ğer gez** ‘herkes’
ğ. 4713, 4938, 4940, 5551,
5583
ğ.+in 5005
ğ.+nin 4657
- [=7]
- ğer** ‘her’
ğ. 4937, 4939, 4945, 5317,
5604, 5776
[=6]
- haber** ‘haber’
h. 5374
h.+ı 5761
h.+i 5764
[=3]
- haç** ‘haç’
h. 5713
[=1]
- hafta** ‘hafta’ → *afta*
h.+da 5811
h.+sı 5800
[=2]
- hair** ‘hayır’
h. 5826
[=1]
- Hak** ‘Allah’
h. 5585
[=1]
- halk** ‘halk’
h. 5515
h.+ı 5222
h.+ka 4515
[=3]
- hamor** ‘akılsız’
h. 5130
[=1]
- han** ‘han, hakan, sultan’
h. 5218, 5590, 5590
[=3]
- har** ‘her’
h. 4902
[=1]
- harbuz** ‘karpuz’ → *garbuz*
h. 5834
[=1]
- harif** ‘arif, bilgin’
h. 5321
[=1]
- harsızlık** ‘hırsızlık’
h. 4989
[=1]
- hasab** ‘kasap’
h.+ının 5008
[=1]
- hasapçı** ‘hesapçı’

- h.+ğa 5468
[=1]
- hasapçılıh** ‘hesapçık’
h.+a (*hasapçığa*) 5216
[=1]
- hasavet** ‘haset, kıskançlık’
h. 5011, 5748
h.+ı 5010
[=3]
- hasıl** ‘görünen anlamına gelen bu kelime burda farklı bir anlamında kullanılmış olabilir.’
h. 5897
[=1]
- hasır** ‘kilim’
h.+ı 5211
[=1]
- hasta** ‘hasta’
h.+sı 4894
[=1]
- haşşir** ‘dualar, şiirler, şarkılar’
g.+im 1070
[=1]
- hatın** ‘hatun’
h. 4638, 4639, 4644, 4649,
4774, 5025, 5053
h.+dan 5056
h.+ı 5052
h.+ın 4640, 4641
[=11]
- hatır** ‘gönül’
h. 5696
h.+ım 5589
h.+ıma 4556
h.+ın 5589
[=4]
- hayır** ‘hayır; iyi iş’ → *hayır*
h. 4797, 4803, 5620
h.+ın (*hayrın*) 5450
h.+ına 5042
[=5]
- hayırlı** ‘hayırlı’
h. 5171
[=1]
- hayir** ‘hayır; iyi iş’ → *hayır*
h. 4823, 4823
[=2]
- hazna** ‘hazine’
h. 5100
h.+sı 5168
- [=2]
- hem** ‘hem’ → gam, gem, em, ğem
h. 4704
[=1]
- hepsi** ‘hepsi’
h. 4885
[=1]
- her gez** ‘herkes’
h. +nin 4576
[=1]
- her** ‘her’
h. 4649, 4749, 4931, 4963,
5013, 5083, 5175, 5484, 5554, 5560,
5753, 5769, 5779, 5780, 5781, 5879
[=16]
- hırsız** ‘hırsız’
h. 4691
h.+ğa 5618
[=2]
- hırsızlık** ‘hırsızlık’
h. 5070
h.+nı 5603
[=2]
- hızmet** ‘hizmet’
h. 4916
h.+ını 4965
[=2]
- hibbur** ‘eser, yaratık’
h.+larını 4491
h.+ları 4474, 4483
[=3]
- hocagza** ‘zenginilik’
h. 5594
[=1]
- hor** ‘önemsiz’
h. 5056, 5349
[=2]
- horla-** ‘horlamak’ → *horle*
h.-r 5560
[=1]
- horlan-** ‘horlanmak’
h.-maz 5058
[=1]
- horla-** ‘suçlayıcı’
h.-vçı 5667
[=1]
- horlık** ‘rezillik, kötülük; Farsça köke Türkçe +lık ekini almıştır.’
h. 5264
[=1]

- hormet** ‘hürmet’
h. 5096
[=1]
- horoz** ‘horoz’
h.+ğa 5680
[=1]
- ı- ix** ‘işte veya ‘ux’ şeklinde kızgınlık bildiren ünlem’
1.5404
[=1]
- ıçuk** ‘özel ad’
1. 4376
[=1]
- ıftıra** ‘iftira’
1. 5632
1.+dan 5670
[=2]
- ık-** yıkmak
1.-kan 4613
[=1]
- ıngır** ‘akşam’ → *ahşam, ingir*
1. 5687
1.+de 4913
[=2]
- ır** ‘türkü, şarkı’ → *ir*
1.+lar 1387
1.+ları 2460
1.+larımda 2596
[=3]
- ırad** ‘erkek adı’
1. 1286
1.+nı 1286
[=2]
- ırak** ‘ırak, uzak’ → *irax, irax, uzak, uzax, yarak, yırak, yırax*
1. 4564, 4564
[=2]
- ırende** ‘rende’
1.5522
[=1]
- ırğa** ‘hırka’
1.+sına 4860
[=1]
- ırızlı** ‘ırz, namus’
1.+nı 4921
[=1]
- ısmarla-** ‘ısmarlamak’
1.-san 4927
[=1]
- ış** ‘ış’
- 1.+i 4998
1.+ın 5397
[=2]
- ışanç** ‘umut’
1. 5292
[=1]
- ıyov** ‘yer adı’
1. 1, 3, 7, 7, 7, 10, 11, 22, 24, 27, 34, 38, 112, 185, 262, 371, 429, 487, 551, 599, 613, 664, 771, 782, 812, 818, 820, 848, 849, 866, 913, 997, 1053, 1059, 1060, 1060, 1068, 1069
1.+da 39, 761
1.+ga 16, 760, 763, 924, 995, 1000, 1059, 1060
1.+nu 31, 762
1.+nun 35, 759, 1061, 1062, 1062, 1064, 1067
[=57]
- i-** ‘ek fiil i-’ → *e*
i.-sen 4925, 4926
[=2]
- ıbak** ‘ipek’
i. 1118
i.+larda 1561
[=2]
- ıbit** ‘ıslat’
i. 4917
[=1]
- ıcxak** ‘erkek adı’
i. 3784
[=1]
- ıç** ‘ıç, dip’
i.+ında 471
i.+imda 455, 4175
i.+imdan 4298
i.+imden 4563
i.+in 5499
i.+ina 1317, 3999
i.+ında 2816, 4227
i.+inde 5823
i.+indende 5795
i.+ine 5792
i.+ka 3962
[=15]
- ıç-** ‘ıçmek’
i. 3320
i.-adir 115
i.-adirlar 994
i.-am 3402, 3413, 3419

- i.-arbiz 3783
i.-aredilar 15, 20
i.-er 4757, 5042
i.-iyiz 1132, 3807, 3807
i.-ken 5681
i.-key 820
i.-ma 6, 527, 1929, 2387, 3807,
4470
i.-me 4987, 5440
i.-mege 5794
i.-mege 5173
i.-mek 5429
i.-sin 506
i.-tilar 2400
i.-tim 1132
i.-uvçu 351, 5000
i.-uvçular 4462
[=33]
için ‘için’ → *içun*
i. 1058, 4531
[=2]
içir- ‘içirmek’
i.-gayedim 1175
[=1]
içki ‘içki’
i. 6, 7
i.+de 5579
[=3]
içkiçi ‘içkici’
i. 3806
[=1]
içkiri ‘içeri’
i. 3717, 3767, 3784, 3839,
3870, 3981, 3982, 4075, 4155, 4218,
4297
i.+da 1909, 1925, 3718, 3843,
4005, 4060, 4078, 4101, 4218, 4219,
4251
i.+dan 3764, 4004, 4056, 4287
i.+mda 3692
[=27]
içrex ‘çok içten’
i. 4229
[=1]
içun ‘için’ → *için*
i. 4601, 4783, 5688, 5792
[=4]
igit ‘yiğit’
i. 80, 926, 962, 1001, 1078,
1739, 2240, 2494, 2615, 2770, 2825,
3164, 3354, 3565, 3721, 3789, 4232,
4246, 4262, 4283, 4287, 4307, 4410
i.+lar 3723, 3736, 3818, 4047,
4049, 4255
i.+lardan 2532
i.+larga 3764
i.+larnin 3764, 4260
i.+nin 224, 5061
[=35]
igitlik ‘yiğitlik’
i. 667, 1710, 2463, 2474, 2490,
2512
i.+imnin (*igitligimnin*) 1554
i.+ka 2461
i.+ni 1799
i.+ta 1807
i.+tan 2505
[=11]
igitrak ‘daha yiğit, yiğitce’
i.+ni 3026
[=1]
iken ‘ile’
i. 4954
[=1]
ikrar ‘saklamadan apaçık söyleme’
i. 4719
[=1]
iktiza ‘gerekli olma’
i.+sı 4931
[=1]
il ‘yıl’
i. 1068, 3171, 3642, 4072,
4109, 5344
i.+ba 1421
i.+dan 4219, 4278
i.+ı 3688
i.-ma 396
i.+nı 4029
i.+nın 43, 1422
[=14]
ila- ‘ağlamak’ → *agla, ağla, ile, yıla,*
yıla
i. 4219
i.-dı 3133
i.-dılar 36, 757
i.-ma 3570, 4149
i.-madım 713
i.-maxba 4151
i.-maxtan 386
i.-r 3290

- i.-vçularının 719
i.-yalmaslar 627
[=12]
- ilac** ‘çare, ilaç’
i. 4858, 5427
[=2]
- ilat-** ‘ağlatmak’
i.-ı 4659
i.-ır 4659
[=2]
- ilan** ‘yılan’
i. 1245, 1248, 1257, 1354,
3102, 3435, 3436
i.+ba 3452
i.+dan 2506
i.+ga 1246, 1258
i.+ı 3460
i.+ın 4676
i.+nı 611
i.+nın 473, 3448
[=16]
- ilançex** ‘yılancık’
i.+lar 4076
[=1]
- ilçex** ‘yılçık’
i. 3791
[=1]
- ıldırım** ‘yıldırım’
i. 482
i.+lar 2559
i.+larını 958
i.+ley 2548
[=4]
- ile** ‘öyle’
i. 4931
[=1]
- ile-** ağlamak → *agla, ağla, ila, yıla, yıla*
i.-ydlar 4123
i.-ydogon 4200
i.-ys 3208
i.-yt 3742, 3965, 4084, 4120,
4121, 4166, 4193, 4403
[=11]
- ilen** ‘ile’
i. 4605, 4794, 4795, 4981,
4998, 5017, 5282, 5293
[=8]
- ilgalıx** ‘bozkır’
i.+ta 572, 970
- [=2]
- ilgarrak** ‘önce’
i. 4468, 4472
[=2]
- ılısuv** ‘hamam’
i. 4256
[=1]
- ılış-** ‘kaymak’
i.-xanlar 2027
[=1]
- ılıştır-** ‘yerinden oynatmak’
i.-adırlar 569
i.-at 4326
[=2]
- ilik** ‘ilik’
i. 3962
i.+i (*iligi*) 510
[=2]
- ilimon** ‘limon’
i. 5427
[=1]
- ilin-** ‘karışmak’
i.-adirlar 953
i.-di 415
i.-ganlar 1035
i.-ir 5179
i.-salar 874
[=5]
- ilinçak** ‘tuzak’
i.+i (*ilinçagi*) 417
[=1]
- ilindirış-** ‘tuzaklaşmak’
i.-adir 97
[=1]
- ilk** ‘ilk’
i. 1129
i.+i 1013
i.+iden 4770
[=3]
- ille** ‘ille, her şekilde’
i. 4810, 5479
[=2]
- iltrat-** ‘parlatmak’
i.-tı 379
[=1]
- iltre-** ‘parlamak’
i.-yt 2981
i.-ydlar 2844
[=2]
- ilvan** ‘renkler; türlü renklerde olan’

- i. 5615
[=1]
- imam** ‘imam, hoca’
i.+ın 4754
[=1]
- iman** ‘îman’
i. 4549
i.+dan 5335
[=2]
- iman-** ‘utanmak’
i.-as 3320, 3415
i.-ganda 3511
[=3]
- imanç** ‘utanç’ → *imenç*
i.+ımni 460
i.+i 1295
[=2]
- imandır-** ‘utandırmak’ → *imandur*
i.-asiğ 431
[=1]
- imandur-** ‘utandırmak’ → *imandır*
i.-uvçu 244
[=1]
- imenç** ‘utanç’ → *imanç*
i.+ke 4963
[=1]
- imid** ‘ümit, umut’
i. 5422
[=1]
- imırtxa** ‘yumurta’
i.+ların 978
[=1]
- imit** ‘ümit’
i. 5424
[=1]
- immanu** ‘bizimle’
i. 3821
[=1]
- imperial** ‘imparatorluğa ait’
i.+nı 5763
[=1]
- imşax** ‘yumuşak’ → *yımşak*
i. 806, 1021, 3767, 4005, 4005,
4075
[=6]
- in** ‘omuz’
i.+im 741
i.+lar 355, 391, 1992, 2749,
2927, 2932, 2967, 3404, 4219
i.+larda 2691, 4219, 4410
- i.+larga 3351
i.+larım 224
i.+ların 877
i.+larından 2760
i.+larının 892
i.+larıy 224
i.+larıynı 3558
i.+lari 4014
i.+lariba 3748, 3869, 4026,
4107, 4148, 4263
i.+lariy 3216
i.+larnı 3700
[=29]
- ina** ‘iğne’
i. 3672
i.+dır 4231
[=2]
- inam** ‘inanç, güven’
i. 4717, 4719
i.+ın 4707
[=3]
- inamlı** ‘emin’
i. 389, 589, 2156, 2168
i.+larnın 281
[=5]
- inamlıx** ‘güvenirlilik’
i. 81
i.+ba 1493
[=2]
- inan-** ‘inanmak’
i. 1631, 1785, 1822, 3439,
3955, 4326
i.-adır 2540
i.-almın 4005
i.-am 1603, 2889, 4109, 4208,
4331
i.-asız 2013
i.-asma 1830, 1836
i.-dım 1705
i.-gın 2688
i.-ğan 4740, 4838
i.-ır 3878
i.-ıredim 3951
i.-ırmusun 976
i.-ıyız 1456, 1458
i.-ma 1707, 1808, 2864, 3103,
3169, 3880, 3950, 5031, 5248, 5526,
5529
i.-madı 3443
i.-magey 3878

- i.-mageydım 200, 4326
i.-mageylar 4328
i.-mageyt 4219
i.-man 4838
i.-masedilar 687
i.-mast 366
i.-mayız 3968
i.-mazlar 5248
i.-mıdlar 2534
i.-mım 3889
i.-mıs 3898, 3907
i.-mıt 3890
i.-mıydır 350, 357, 988
i.-uvçularda 3987
[=56]
- inandır-** ‘inandırmak’
i.-ma 3950
[=1]
- ince** ‘ince’ → *inçka*
i. 5653
[=1]
- incırlıx** ‘incir ağacı’ → *incırlık*
i. 1100
[=1]
- incırlık** ‘incir ağacı’ → *incırlıx*
i.+nin 1251
[=1]
- inçka** ‘ince’ → *ince*
i. 178, 321, 322, 365, 423, 682,
1012, 1128, 2826
[=9]
- inçkala-** ‘incelemek’
i.-ma 2954
[=1]
- inçxır-** ‘iç çekmek’
i.-adrlar 579, 859
i.-amın 716
[=3]
- inda-** ‘buyur etmek, çağırmaq’ →
çagır, çağır, inde
i.-dilar 4392
i.-dlar 2268
i.-gin 85
i.-ma 3932
i.-redilar 6
i.-redlar 3381
i.-ret 4167
[=7]
- indal-** ‘adının anılması’
i.-adir 3328
- i.-amin 1300
i.-gan 3733, 4195
[=4]
- indan-** ‘isim vermek’
i.-adogon 3952
[=1]
- inde-** ‘buyur etmek, çağırmaq’ → *çagır, çağır, inda*
i.-yt 2677
i.-ydlar 3205
i.-ybiž 3922
[=3]
- ındır** ‘çayırılık’
i.+da 5012
i.+ıya 976
[=2]
- ingil** ‘hafif’ → *yengil*
i. 4151
[=1]
- ingir** ‘akşam’ → *ahşam, inğır, ingir*
i. 145, 1193, 1196, 1201, 1207,
1211, 1219, 1587, 3089
i.+ga 83
[=10]
- inlı** ‘yaşlı’
i.+lar 766
[=1]
- inna** ‘büyük anne’
i.+m 4303
[=1]
- inci** ‘inci, değerli’ → *inci*
i.+tır 5228
[=1]
- inci** ‘inci, değerli’ → *inci*
i.+dır 5227
[=1]
- insaf** ‘insaf, merhamet’
i. 4723
[=1]
- insan** ‘insan’
i. 4527, 4844, 5302, 5302,
5316, 5578, 5579, 5670, 5675, 5711
i.+ga 5316
i.+ı 5335
i.+ın 5456, 5853
i.+nı 5283, 5853
i.+nın 4889
[=17]
- ip** ‘ip’ → *yip*
i. 1118

- i.+ni 3719
i.+te 5487
[=3]
- ipdir** ‘miğde’
i.+ın 4910
[=1]
- ipkin** ‘bir çeşit renk’
i. 1114, 1165
[=2]
- ir** ‘türkü, şarkı’ → *ır*
i. 1373, 2461, 3117
i.+ga 3462
i.+ı 1586, 2174
i.+ımını 1801, 1821, 1825, 1845,
1879
i.+ın 1748, 1753
i.+lar 2821, 2841, 3033, 3185,
3458, 3470
i.+ları 4352
i.+larım 1872
i.+larını 2727, 2824
i.+larının 3469
i.+nı 1548, 1789, 1848
i.+nın 3455
[=28]
- irançılık** ‘alçaklık’
i.+ni 1295
[=1]
- irax** ‘ırak, uzak’ → *irak, irax, uzak, uzax, yarak, yırak, yırax*
i. 255, 307, 441, 502, 538, 543,
698, 1543, 2154, 2656, 2755, 2945,
3019, 3051, 3105, 3303, 3377, 3655,
3989, 4439
i.+ka 993
i.+lar 3468
i.+tan 36, 869, 891, 989, 2001,
2689, 2813
i.+tırlar 88
[=29]
- iraxrax** ‘çok uzak’
i. 2145, 3422, 4016, 4065,
4067, 4218, 4315
[=7]
- irçeh** ‘türkücük, şarkıcık’ → *irçex*
i.+ı (*irçegı*) 3154
[=1]
- irçex** ‘türkücük, şarkıcık’ → *irçex*
i. 3219, 4331
i.+nı 4343
- [=3]
- irendır-** ‘iğrendirmek’
i.-ır 4532
[=1]
- irğat** ‘ırgat, hizmetçi’
i.+len 5223
[=1]
- iri-** ‘bölünmek’
i.-ma 3015
[=1]
- irle-** ‘türkü söylemek’ → *irle*
i. 1753, 4228
i.-dım 1882
i.-ma 3720, 3733, 3843, 4331
i.-vçu 1873
i.-yık 4331
i.-yız 2736
[=10]
- irle-** ‘türkü söylemek’ → *irle*
i.-ybiž 2423
i.-ydlar 3282, 3287, 3300, 3305,
3318, 3329, 3342, 3347, 3822, 4229,
4338
i.-ym 1788, 1800, 1820, 1824,
1844, 3732
i.-yt 1748, 3793, 3851, 3851,
3878
[=23]
- irt-** ‘yırtmak’
i.-tı 22
i.-tılar 36
i.-uvçu 411
[=3]
- irtuv** ‘kurban’
i. 74
i.+nu 572, 680
[=3]
- işçi** ‘işçi’ → *işçi*
i. 4072
i.+lar 3979
i.+nin 2893, 4195
[=4]
- issi** ‘ısı’
i. 916, 1915, 2619, 2808, 3586,
4224
i.+te 5292
[=7]
- issilik** ‘sıcaklık’
i.+iyba (*issiligiya*) 4226
[=1]

- issin-** ‘ısınmak’
 i.-di 3221
 i.-gan 128
 i.-madi 739
 [=3]
- issit-** ‘ısıtmak’
 i.-adir 978
 [=1]
- iste-** ‘istemek’
 i. 5119, 5497
 i.-diğın 5497
 i.-genın 4674, 4819
 i.-mey 5064
 i.-r 4865, 4865, 4925, 4926,
 4970, 5888
 [=12]
- istek** ‘istek, arzu’
 i.+ini (*istegini*) 4788
 [=1]
- iş** ‘iş’
 i. 469, 730, 1365, 4001, 4298,
 4841, 4894, 4900, 4900, 4912, 4923,
 4924, 4927, 4969, 4980, 4996, 5026,
 5250, 5386
 i.+ı 1030, 3363, 4492, 4960,
 4973, 4964
 i.+ın 906
 i.+ın 890, 4939, 4945, 4990
 i.+ına 824
 i.+ını 4950, 5001
 i.+ının 143
 i.+i 1161, 3949, 4016, 4700,
 4752, 4942, 4952, 5697, 5887
 i.+ide 4975
 i.+im 4501
 i.+ima 2939, 4201
 i.+imba 3995, 4029
 i.+imni 4502
 i.+in 12, 1221, 4504, 4586,
 4913, 4928, 5380, 5434
 i.+ına 4133, 4208
 i.+ından 1221, 1222, 4487
 i.+ine 4716, 4931
 i.+inge 4963
 i.+ımı 4740, 4994
 i.+inin 4071, 4507, 4889
 i.+iye 4027
 i.+ka 2629, 3839, 4001, 4184,
 4358, 4360, 4462
 i.+lar 1300, 1308, 1312, 2466,
 3288, 3635, 3989, 4029, 4076, 4208,
 4421
 i.+larbız 3755
 i.+lardan 3120
 i.+ları 911
 i.+ların 875
 i.+larına 572, 913
 i.+ları 2563
 i.+ların 247, 4483
 i.+larına 4495
 i.+larının 3373
 i.+larıda 1390
 i.+larıyız 3600
 i.+larıyni 1172
 i.+larıynin 2585
 i.+larını 283, 3202, 3498
 i.+ların 1295
 i.+ler 5043, 5415, 5415
 i.+large 4911
 i.+leri 5022
 i.+nı 4992
 i.+nın 4937
 i.+ni 3720, 3808, 4461, 4499
 i.+nin 4496, 5013
 i.+tan 2911, 3241, 3818, 3819,
 3821
 i.+te 4947, 4962
 i.+ten 4899
 [=130]
- işan-** ‘umutlanmak’
 i.-abız 1322
 i.-adogon 4134
 i.-alırmsun 975
 i.-am 2870, 3629
 i.-amın 301, 1103, 1170
 i.-as 3741, 3813, 3987, 4043
 i.-asmo 4274
 i.-at 3895, 4114
 i.-dılar 131
 i.-dım 1901, 1953, 3606, 3865,
 3984, 4158, 4200
 i.-ğan 4775
 i.-ıp 5273
 i.-ıyız 1436
 i.-ma 746
 i.-madım 2926, 3952, 4193
 i.-maxda 2699
 i.-sey 1345
 i.-sınlar 3949

- i.-uvçularğa 1073
[=34]
- işanç** ‘umut’
i. 1302
i.+ı 176, 421, 1027
i.+ım 406, 4456
i.+ımız 2046
i.+ımını 92, 743
i.+ında 1813
i.+ından 3430
i.+ının 2676
i.+ıy 66
i.+ıyda 1643
i.+ıynı 1344
i.+larba 2746
i.+larda 2598
i.+lardan 1589, 1834
i.+ları 261, 1493
i.+larım 1870, 2942
i.+larımını 1471
i.+ların 4468
i.+larıyızının 2021
i.+ta 259
[=27]
- işançlı** ‘umutlu’
i. 1017
[=1]
- işçi** ‘işçi’
i. 3978, 4157, 4158, 4159,
4160, 4161, 4162, 4168, 4169, 4173
i.+lar 3982, 4155, 4166
i.+larba 4176
i.+larnı 4156
i.+nın 2957, 3007
[=17]
- işla-** ‘işlemek’ → *işle*
i.-di 2412, 3158
i.-dik 3956
i.-dim 4298
i.-diyiz 3954
i.-dlar 2258, 2421, 3452
i.-ma 1224, 1234, 1267, 2210,
2304, 2586, 3757, 3769, 3769, 3819,
3893, 4101, 4176, 4184
i.-mabiğ 4144
i.-madim 4175, 4298
i.-mam 3868
i.-maya 3758
i.-rm 4086, 4175
i.-rs 3081, 3284, 3850
- i.-sa 4016
i.-salar 3805
i.-sey 1280
i.-vçu 1270, 5000
i.-yık 3719
i.-yim 4078
i.-yiğ 1451, 2117, 2430, 4018
[=43]
- işlan-** ‘işlenmek’
i.-ma 4890
i.-seyt 1708
[=2]
- işle-** ‘işlemek’ → *işla*
i. 4928
i.-y 5009
i.-ybiğ 2314, 3800
i.-yençe 4928
i.-ym 3732
i.-ys 3731
i.-ysiğ 3920
i.-yt 2631, 4016, 4114, 4219
[=12]
- işlen-** ‘işlenmek’
i. 4981
[=1]
- işli** ‘işi olan’
i. 100, 4933
[=1]
- işsiz** ‘işsiz’
i. 4915
[=1]
- iştan** ‘vicdan’
i. 2911, 3241, 3818, 3819, 3821
[=5]
- iştansız** ‘vicdansız’
i.+nın 5177
[=1]
- iştir-** ‘toplamak’
i.-adır 893
i.-adlar 3998
i.-dı 3433
i.-dım 4029, 4134
i.-dıy 4198
i.-gin 4897
i.-ıp 3229
i.-ırmo 976
i.-ırsın 544
i.-ma 3227
i.-mas 3991
i.-sa 251, 628

- i.-seydir 827
i.-sın 3999
[=16]
- iştiril-** ‘toplanmak’ → *yıştırıl*
i.-adrlar 380
i.-dılar 35
i.-dix 2175, 3324
i.-diyız 4163
i.-ip 1653, 2220
i.-magına 1198
i.-max 711
i.-maxka 4392
i.-seydrlar 7
i.-sınlar 1197
[=12]
- iştirin-** ‘toplanılmak’
i.-adlar 3822
[=1]
- it** ‘it’
i. 2012, 2017, 2036, 3948,
4159, 5046, 5860, 5899, 5911
i.+dır 5046
i.+dir 5048
i.+i 3960
i.+larga 4400
i.+lari 689
i.+nı 5860, 5899
i.+ni 3290, 4219
i.+nin 3948
i.+ta 4385
[=20]
- it-** ‘etmek’
i.-en (*iden*) 4804, 4804
[=2]
- iti** ‘keskin’
i. 1048, 3083, 3764
i.+sından 17, 19
[=5]
- itilak** ‘keskinlik’
i.+i (*itilagi*) 987
[=1]
- itlaş-** itleşmek
i.-ma 4384
[=1]
- ix-** ‘ezmek’
i.-keyt 2660
i.-ma 3200
[=2]
- ixleyt-** ‘ezmek, çiğnemek’
i.-mo 3390
- [=1]
- iy-** ‘göndermek’
i. 2583, 3687, 4315
i.-adir 94, 4195
i.-adrlar 497
i.-ar 3764
i.-aredi 7
i.-aredilar 6
i.-arm 4331
i.-at 2347, 3703
i.-di 969, 1267, 3923, 4072,
4195, 4467, 4477, 4486
i.-dilar 4199
i.-diy 529, 3302
i.-er 4598, 4598
i.-gey 3404
i.-ma 4002, 4005
i.-mayiz 3914
i.-mit 3006
i.-miydir 579
i.-sa 276
i.-sey 2546, 3839
[=34]
- iyal-** ‘gönderilmek’
i.-irmusun 958
[=1]
- iye-** ‘yemek yemek’
i. 4748
[=1]
- iyın** ‘yığın’
i.+ba 3510
i.+da 688, 716
i.+ları 440
i.+larına 595
i.+nı 753
[=6]
- iyi** ‘iyi, güzel’ → *yahşı, yahşi, yakşı, yakşi, yaxsı, yaxşı, yaxşi*
i. 4532, 4831, 5077, 5556
i.+dır 5130, 5580
i.+dir 5090
i.+sı 5880
i.+si 1073, 1168, 5337
i.+sin 5421
[=12]
- iyik** ‘sap’
i.+ i 5509
[=1]
- iyil-** ‘eğilmek, gönderilmek’
i.-at 3693, 4193

- i.-di 4197
i.-gan 480, 2691
[=5]
- iyildir-** ‘eğdirmek’
i.-gan 2471
[=1]
- iyile-** ‘inlemek’
i.-me 5432
[=1]
- iyilik** ‘iyilik’ → *iyilik, yilik*
i. 5119
[=1]
- iyıp** ‘ayıp’
i.+dır 5128
[=1]
- iyis** ‘güzel koku’
i. 1100, 1125, 1126, 1126,
5337, 1073
i.+in 989
i.+ından 323
[=6]
- iyisli** ‘güzel kokulu’
i. 1128, 1131, 1144, 1175
[=4]
- iyiş** ‘güzel koku’
i. 1173
[=1]
- iyişli** ‘güzel kokulu’
i.+li 1173
[=1]
- iyle** ‘öyle’ → *andi, bevla*
i. 4806, 5115, 5116
[=3]
- iyle-** ‘eylemek’
i.-me 4956
[=1]
- iyilik** ‘iyilik’ → *iyilik, yilik*
i. 4804, 4804, 4821, 4827
[=4]
- iyt-** ‘etmek’
i.-dın 4827
i.-er 4681
i.-miş 5373
[=3]
- iz** ‘iz, yol’
i. 1050
i.+dan 3507
i.+ı 4441
i.+ımını 436, 701
i.+lar 700, 2519
- i.+ları 175
i.+larımını 436, 792
i.+ların 129, 130, 943
i.+larında 580
[=14]
- iz** ‘iz, yol’
i.+larımını 313
[=1]
- izaxle-** ‘kapamak, kilitlemek’
i.-ydir 2680
[=1]
- izba** ‘oda’
i.+ga 2025
[=1]
- izla-** ‘izlemek’ → *izle*
i. 2510, 3706
i.-dim 1105, 1105, 1106, 1137
i.-ma 2155, 2926, 3817, 4494
i.-masey 4342
i.-maseydir 41
i.-mayin 1711
i.-mayiz 1460
i.-mim 3483
i.-rbiz 3763
i.-ret 3464
i.-rlar 4499
i.-rs 3875
i.-rsin 1778
i.-seyda 162
i.-vçular 3498
i.-yik 1148
i.-yim 1106
i.-yiz 3762
[=25]
- izle-** ‘izlemek’ → *izla*
i. 4763
i.-y 4727
[=2]
- izle-** ‘izlemek’ → *izla*
i.-y 1815
i.-ybiž 3921, 3923
i.-ydir 972, 3187
i.-ydllar 3943, 4178
i.-ydogon 2729
i.-ydogonlar 572
i.-ym 3376
i.-ys 1810
i.-ysin 167, 225
i.-ysiž 3968, 4165

- i.-yt 1703, 2666, 3764, 3883,
4052, 4063, 4076, 4287
[=23]
- j** ‘je; çünkü, fakat, ise’
j. 4130
[=1]
- jadnı** ‘yok’ → *yoh, yok, yox*
j. 1720, 3736
[=2]
- jal** ‘ağrı, sızı’
j.+imdan 3537
[=1]
- je** ‘çünkü, fakat, ise’
z. 3169, 3764, 3860, 3862,
4039, 4192, 4294
[=7]
- jebra** ‘kaburga (Leh.)’
j.+larıy 4323
[=1]
- jencet-** ‘jenç-et- ‘evlenmek’ ’ → *zençet*
j.-arlar 2437
j.-keyt 2290
j.-ma 4219
j.-makba 4219
[=4]
- jenla-** ‘acımak’ → *jenle*
j. 1934, 3565
j.-diy 1721
j.-geylar 1714
j.-geyt 4043
j.-ma 1572, 1712, 1727, 1899,
4040
j.-mayin 2192
j.-miyt 2488
j.-sa 470, 1697
j.-yız 1453, 2092
[=16]
- jenlan-** ‘acınmak’
j.-am 4160
[=1]
- jenle-** ‘acımak’ → *jenla*
j.-ysiız 1906
[=1]
- jıla** ‘damar’
j.+lardan 230
j.+ları 1011
[=2]
- k** ‘(k xa xa) biçiminde ‘xa’ ile birlikte
kullanılan bir ünlem’
k. 4175
- [=1]
- kaaba** ‘kaba, özensiz, zevksiz’
k. 4758, 4762
[=2]
- kab-** ‘kapmak’
k.-at 3860
[=1]
- kaba** ‘kaba, kalın’
k. 5300
[=1]
- kabag** ‘kapı’
k. 5767
[=1]
- kabah** ‘kapı’ → *kabax*
k.+ı (*kabagı*) 1164
k.+ında (*kabagında*) 2769
k.+ında (*kapagında*) 2675
[=3]
- kaban** ‘Karayların takvimine göre son
ay; kış ayı’
k. 5912
[=1]
- kabar-** ‘kabarmak’
k. 3237
k.-a 5287
k.-ma 5534
[=3]
- kabarçıklan-** ‘kabarçıklanmak’
k.-dı 146
[=1]
- kab-** ‘kapmak, kavramak’
k.-arm 1768
[=1]
- kabax** ‘kapı’ → *kabax*
k.+ka 3132
k.+ları 940, 2996
k.+ların 940
k.+tan 670
[=5]
- kabır-** ‘kabarmak’
k.-ır 5466
[=1]
- kabiz-** ‘aptallık etmek’
k. 5383
[=1]
- kabul** ‘kabul’
k. 34, 34, 435, 542, 807, 1131,
1269, 1279, 4471, 4483, 4506, 4716
[=12]
- kabulet** ‘kabul etmek’

- k. 1401
k.-ti 75
[=2]
- kabun-** ‘yanmak, tutuşmak, ateş saçmak’
k.-at 4298
k.-du 439, 761, 761, 762, 764,
1059
k.-dular 4395
k.-ma 3552
k.-ur 5365
[=10]
- kabunlux** ‘kabul etme’
k. 1272, 1273
k.+ka 1082
[=3]
- kaburğa** ‘kaburğa’
k.+larından 1240
k.+nı 1241
k.+sına 419
[=3]
- kaburğaçex** ‘kaburgacık’
k. 4312
k.+lar 4319, 4321, 4323
k.+ların 4310
[=5]
- kaburgasız** ‘kaburgasız’
k. 4309
[=1]
- kabux** ‘dikenli çalılık’
k. 1262
[=1]
- kaç-** ‘kaçmak’
k. 2518, 4085, 4690, 4817
k.-a 1446
k.-adır 316, 639, 4565
k.-adlar 2061, 2977, 3947, 4049
k.-almast 481, 634
k.-am 3883, 3883, 3934, 4320
k.-an 3081
k.-ar 1843, 3489, 4629
k.-arlar 1121
k.-arm 4084
k.-ars 4118, 4351
k.-arsa 5857
k.-at 3859, 3888, 3943, 3963,
4084, 4219, 4236
k.-ıp 5572
k.-ırmast 1046
k.-ıyız 3947
- k.-kan 4526, 4666, 4755, 5398,
5884
k.-ma 634, 2861, 3203, 3630,
3878, 3943, 4058, 4076, 4122
k.-magey 4298
k.-makdır 5880
k.-massın 887
k.-mastlar 2871
k.-tı 3173, 3448, 3876, 4018,
4055, 4056, 4150, 4153, 4287
k.-tılar 209, 2076, 2152, 2809,
3721, 4123
k.-uvçular 691
k.-xan 3777
k.-xeydım 3422, 4288
k.-xeylar 1104
k.-xın 1187, 3428
k.-xınça 611
[=78]
- kaçan** ‘ne zaman’
k. 145, 181, 534, 1295, 2493,
3101, 3200, 3463, 3636, 3681, 3689,
3739, 3777, 4066, 4120, 4135, 4238,
4241, 4435, 4494
k.+da 1565, 1683
k.+ga 160, 164, 409, 430
[=26]
- kaçkın** ‘kaçmak, koşmak’
k.+ı 4732
[=1]
- kadaga** ‘emir’
k. 1312
[=1]
- kadalt-** ‘çekmek’
k.-ır 5746
[=1]
- kadar** ‘kadar’
k. 4822, 4822, 4832, 4832,
4849, 4861, 4868, 4991, 5729, 5857
[=10]
- kadarlık** ‘kadarlık’
k. 5729
[=1]
- kadı** ‘kadı’
k. 4876, 4877
[=2]
- kadır** ‘kıymet, değer’ → *kadir*
k. 5160, 5180, 5215
k.+ı 5489
k.+ımı 4813

- [=5]
kadi ‘kedi’
 k.+nin 5420
 [=1]
- kadim** ‘şark, doğu’
 k. 337, 633, 947
 [=3]
- kadir** ‘kıymet, değer’ → *kadır*
 k. 5271
 [=1]
- kadril** ‘bir çeşit dans’
 k. 2219
 k.+ni 2253
 [=2]
- kafadas** ‘kafadaş; kafaları uyan’
 k.+ı 4993
 [=1]
- kaftan** ‘kaftan’
 k. 4816
 [=1]
- kagal** ‘cemaat’
 k. 3331
 k.+da 4487
 k.+dan 4481
 k.+ga 4487
 k.+ında 4473
 [=5]
- kagan** ‘kağan, hakan’
 k.+lar 4476, 4486
 k.+larda 4473
 k.+lardan 4479, 4485
 k.+larga 4476, 4489
 k.+larımız 4480
 k.+larında 4491
 k.+larının 4489
 [=10]
- kag-** ‘çırpmak, el çırpmak, oğuşturmak’
 k. -ar 635
 [=1]
- kagırt-** ‘geçirmek’
 k.-ma 4678
 [=1]
- kagıt** ‘kağıt’
 k.+lar 4218
 k.+larda 4063
 [=2]
- kagıtçex** ‘kağıtçık’
 k. 4219
 [=1]
- kah-** ‘el çırpmak’
 k.-adır (*kagadır*) 1133
 k.-mit 5379
 [=2]
- kahır** ‘güç, kuvvet’
 k.+ıy (*kakırıy*) 884
 [=1]
- kahpelik** ‘kahpelik, alçaklık’
 k. 4652
 [=1]
- kahra** ‘ambar, koridor’
 k.+da 4701
 [=1]
- kahve** ‘kahve’
 k. 5687
 [=1]
- kak-** ‘kakmak, dürtmek’
 k.-arlar 5530
 k.-ma 5378, 5530
 k.-may 5380
 k.-tı 4932
 [=5]
- kakaç** ‘kuru et, kurutulmuş et’
 k. 5409
 [=1]
- kal-** ‘kalmak’
 k. 5684
 k.-a 4987, 5777
 k.-acakım 5715
 k.-adır 520, 980, 2671
 k.-adırlar 54, 131, 937
 k.-ası 2813
 k.-at 3592, 3897
 k.-dı 1221, 1222, 2283, 2862,
 3181, 3195, 4001, 4120, 4313, 4483,
 5203
 k.-dılar 442, 760, 2263
 k.-dim 448, 3440
 k.-dix 426, 478, 4487
 k.-dixları 84, 627
 k.-gan 44, 369, 4199, 4487,
 4835, 5503
 k.-gannı 483, 540
 k.-gey 4495
 k.-gın 157, 239
 k.-ğan 4969, 5113, 5657
 k.-ğançak 5469
 k.-ır 1027, 2785, 4039, 4085,
 4844, 4844, 4849, 4999, 5008, 5245,
 5623, 5682, 5778

- k.-iredilar 672
k.-is 3943
k.-ma 3120, 4202, 5188
k.-madı 4486
k.-madılar 715
k.-mast 2513
k.-maz 4775, 5238, 5417, 5684,
5737, 5750
k.-mıydır 321
k.-sam 376
k. sıç 5197
k.-sın 320, 5472
[=81]
- kala** ‘kale’ → *kale*
k. 1182, 1183, 2538, 5720
k.+larını 1138
[=5]
- kalaç** ‘somun, beyaz ekmek’
k. 5463
k.+ı 4585
[=2]
- kaldıh** ‘arta kalan’ → *kaldıx*
k.+ı (*kaldığı*) 2815
[=1]
- kaldır-** ‘kaldırmak’ → *kaltır*
k. 3561, 3563, 5125
k.-dı 1581, 3201, 4487
k.-dım 4122
k.-düy 3114
k.-ım 3789
k.-ma 3792, 4068, 4202, 4495
k.-mammın 1317
[=14]
- kaldıx** ‘arta kalan’ → *kaldıh*
k. 4463
[=1]
- kale** ‘kale’ → *kala*
k. 4612, 5268
k.+de 4513
k.+dır 5266
[=4]
- kalem** ‘kalem’
k. 4631, 4648, 5291
k.+in 4926
[=4]
- kalemlı** ‘kalemlı, okumuş’
k. 5240
[=1]
- kalemsız** ‘kalemsız, okumamış’
k. 5240
- [=1]
- kalım** ‘dışkı’
k. 5578
[=1]
- kalın** ‘kalın’
k. 361, 361, 5490, 5693
k.+ı 4977
[=5]
- kalıs** ‘xalas; kırılabilir, zayıf’
k. 3529
[=1]
- kalk-** ‘kalkmak’
k.-arsın 5214
k.-tı 4535
[=2]
- kalkan** ‘kalkan’
k. 1044, 1119, 1334, 4368,
4477
k.+ı 3620
k.+lar 1332
k.+ları 1033
k.+larının 361
[=9]
- kalkanla-** ‘etrafını kuşatmak’
k.-düy 12
[=1]
- kalpak** ‘kalpak, gösterişli başlık’
k. 4608, 5376, 5666, 5783
k.+ka 5662
[=5]
- kaltaçem** ‘kaltak’
k. 5531
[=1]
- kaltır-** ‘kaldırmak’ → *kaldır*
k.-ıp 5169
k.-ır 4981
[=2]
- kaltra-** ‘titremek’ → *kaltre*
k.-dım 765
k.-gın 864
k.-magın 901
k.-max 988
[=4]
- kaltrat-** ‘titretmek’
k.-alırmsun 984
k.-mıt 1735
k.-tı 1314, 1318, 1709, 4412
k.-uvçu 190, 260
[=7]
- kaltravuh** ‘endişe’ → *kaltravux*

- k.+undan (*kaltravugundan*)
1047
[=1]
kaltravux ‘endişe’ → *kaltravuh*
k. 63, 77, 427
[=3]
kaltravuxlu ‘endişeli’
k. 355
[=1]
kaltre- ‘titremek’ → *kaltre*
k.-ydir 900
k.-yt 4403
[=2]
kambur ‘kambur’
k. 4790
[=1]
kamçısız ‘kamçısız’
k. 5040
[=1]
kamçu ‘kamçı’
k. 362, 5036, 5037
k.+de 5038
k.+nu 5039
k.+sundan 105
[=6]
kamillik ‘kamillik, bilgelik’
k. 5227
[=1]
kammazla- ‘ele vermek,
gammazlamak’
k.-ma 3188
[=1]
kamuş ‘kamuş, kemik’
k. 173, 173, 1020, 1038
k.+ta 1015
k.+undan 741
[=6]
kan ‘kan’
k. 2687, 4072, 4298, 4905,
5628, 5737
k.+da 2673
k.+dan 2702
k.+ı 3855, 3856, 4467
k.+ımnı 388
k.+ımnın 705, 1868, 1886
k.+ın 1313
k.+ıynı 3556, 4306
k.+ların 1279
k.+larının 1278
k.+nı 994
[=21]
kan- ‘kanmak’
k.-ay 1129
[=1]
kanat ‘kanat’
k.+ı 977, 977
k.+lar 2463
k.+larıba 1333
k.+ların 990
[=5]
kanatçex ‘kanatçık’
k.+lar 3076
[=1]
kanatlı ‘kanatlı; kanadı olan’
k. 1209, 2330, 5348
[=3]
kanatsız ‘kanatsız’
k. 5845
[=1]
kandır- ‘kandırmak’
k.-ır 4510
[=1]
Kankun ‘Çarşamba’
k. 5928
[=1]
kanla ‘gelin’
k. 1124, 1125, 1127, 1132,
3045, 3553, 4213
k.+da 3527, 3786
k.+y 3860
[=10]
kanlasız ‘gelinsiz’
k. 3547
[=1]
kanlı ‘kanlı’
k. 4134
[=1]
kanpor ‘çiçek adı’
k.+lar 1128
k.+larda 1171
k.+nun 1084
[=3]
kantar ‘kantar’
k. 5106
[=1]
kanyam ‘devamlılığı olan’
k. 614, 1075, 1302, 2579
[=4]
kanyamlıh ‘devamlılık’
k.+ın (*kanyamlığın*) 453

- k.+ına (*kanyamlığına*) 326
k.+ının (*kanyamlığının*) 1300
[=3]
- kap-** ‘karmak, kavramak’
k.-at (*kabat*) 3849, 4078, 4223
k.-ma 1740, 3964
k.-sa 196
k.-tı 2402, 3065, 3296, 3308,
3893, 3948, 4132
[=13]
- kapa-** kapamak
k.-dı 5207
k.-massın 5862
k.-r 4629
[=3]
- kapak** ‘kapak’
k.+ın (*kapağın*) 5111
[=1]
- kapal-** ‘kapanmak’
k.-ır 5217
[=1]
- kapca** ‘kopça, düğme’
k.+sı 5621
[=1]
- kapçık** ‘kapçık’
k. 5813
[=1]
- kapeluş** ‘şapka’
k.+u 2301
[=1]
- kapkara** ‘kapkara’
k. 3247
[=1]
- kapla-** ‘kaplamak’ → *kapla*
k.-dı 146, 362, 395, 436, 531,
559, 567, 3002, 3142
k.-dlar 2806
k.-geylar 957
k.-seydir 42, 43
k.-sın 2907
[=14]
- kaplan-** ‘kaplanmak’
k.-dılar 1537
k.-gan 3664
k.-mayıx 1295
[=3]
- kaplav** ‘kaplama’
k. 3275, 3765, 3828, 4073,
4209, 4348
k.+ı 3121
- k.+lardan 2520
k.+nı 4207
[=9]
- kaple-** ‘kaplamak’ → *kapla*
k.-ydr 60, 512, 896, 898
k.-ydlar 2561
[=5]
- kapta** ‘kabın içinde’
k.+da 5579
[=1]
- kaptır-** ‘kaptırmak’
k.-a 5679
[=1]
- kapu** ‘kapı’
k. 5181
k.+ndan 5790
k.+nı 4691, 5530
k.+sı 5112, 5174
k.+sın 5530
[=7]
- kapxale-** ‘yakalamak’
k.-ys 2041
[=1]
- kar** ‘kar’
k. 127, 1423
k.+nın 945
[=3]
- kara** ‘kara’
k. 2624, 2851, 2854, 2872,
2873, 4624, 4637, 4777, 4809, 4819,
4819, 5006, 5142, 5457, 5536, 5617,
5617, 5642, 5674, 5886
k.+ga 3152
k.+lar 1142
[=22]
- kara-** ‘seyretmek’ → *kare*
k.-mın 1075
[=1]
- Karaimşçızna** ‘Karayların mahallesi’
k.+nı 1672
[=1]
- karakış** ‘karakış’
k. 5923
[=1]
- karala** ‘karala’
k. 4925
[=1]
- karamçix** ‘yabani ot’
k. 759
[=1]

- karan** ‘kara’
k.+dan 5651
[=1]
- karandaş** ‘kardeş’
k. 717, 2682, 3656, 4069
k.+ı 1276, 3714, 3809
k.+ımın 1277
k.+ın 1270, 1270
k.+ına 1276
k.+ının 1289
k.+ıy 1277, 4147
k.+ıynın 1278, 1279
k.+lar 2065, 2494, 4161, 4167,
4465
k.+ları 1063, 4488
k.+larım 126
k.+larımız 3279, 3818
k.+larımızdan 4477
k.+larımızı 4477
k.+larımı 441
k.+ların 4469
k.+larının 15, 20, 1067
k.+larıynın 526
k.+nı 1174
[=35]
- karangı** ‘karanlık’ → *karangılıh*,
karangılıx, *karanlıh*
k. 41, 46, 240, 241, 283, 358,
413, 483, 608, 638, 691, 1866, 1878,
2159, 2701, 2769, 2907, 3110
k.+da 286, 583, 666, 1317,
1423, 1686, 2478, 2671, 2673, 2801,
3082, 3659, 3817
k.+dan 283, 365, 403, 404
k.+ga 425, 638, 1193
k.+nı 98
k.+nın 567, 584, 1192, 1206,
1560, 1837
k.+ydan 357
[=46]
- karangılat-** ‘karartmak’
k.-adır 925
[=1]
- karangılıh** ‘karanlık’ → *karangı*,
karangılıx, *karanlıh*
k.+ıyda (*karangılıgıyda*) 1876
[=1]
- karangılıx** ‘karanlık’ → *karangı*,
karangılıh, *karanlıh*
k. 42, 43, 258, 386, 436, 714,
835, 918, 1007, 1190, 2202, 2528
k.+ka 584
k.+ları 42
k.+nı 531, 932
k.+nın 942
[=17]
- karanlıh** ‘karanlık’ → *karangı*,
karangılıh, *karangılıx*
k.+ın (karanlığın) 5883
[=1]
- karanya** ‘cehennem’ → *karanye*
k.+dan 2508
k.+lar 4175
k.+m 552, 819
k.+mnı 211
k.+sı 495, 912
k.+sın 218, 505, 506, 579
k.+sından 634, 742
[=13]
- karanye** ‘cehennem’ → *karanya*
k.+ynı 307
[=1]
- karar** ‘karar, ölçü’
k.+ı 5879
[=1]
- karar-** kararmak
k.-dı 718
k.-gan 1076
k.-ıp 716
[=3]
- karart-** ‘karartmak’
k.-ma 4777
k.-tı 1076
k.-tılar 1076
[=3]
- karat** ‘baktırmak; kirli izler
bıktırmak’
k. 781
[=1]
- karavaş** ‘hizmetçi; kız olan’ → *karvaş*
k.+ımın 732
k.+larga 4005
k.+larım 443
[=3]
- karaxçı** ‘haydut’
k. 581
k.+lar 4162
[=2]
- karaxla-** ‘yağmalamak’

- k.-magın 1313
[=1]
- Karay** ‘Karay, Karaim’
k. 1613, 2605, 2629, 2823,
3809, 4610
k.+ğa 5027
k.+lar 3744, 3762, 3764
k.+lardan 1621
k.+larga 2590, 3053
k.+larnın 2625, 3753
k.+nı 3809
[=16]
- Karayga** ‘Karay’
k. 4350
[=1]
- Karayka** ‘Karay’
k. 4101
k.+lar 1441
k.+larım 1454
[=3]
- Karayski** ‘Karayca’
k. 3803, 3885, 3989
k.+ga 3801
[=4]
- karçex** ‘küçük kar’
k. 3539
[=1]
- kardaş** ‘kardeş’
k. 5394
k.+ım 2681, 2682, 4684
k.+larga 2850
k.+larım 3494, 3504
k.+larıyızdan 2853
k.+larını 3335
k.+tan 4688
[=10]
- kare-** ‘seyretmek’ → *kara*
k.-ydır 1164
[=1]
- karen** ‘karın’
k.+larga 4160
[=1]
- karer** ‘karar, ölçü’
k.+ı 5776
[=1]
- karga** ‘karga’
k. 905, 1142, 4582, 5595
k.+ga 964
k.+yı 5760
[=6]
- karga-** ‘lanetlemek’ → *karge*
k.-dı 38
k.-dim 87
k.-ma 4001
k.-seydirlar 45
[=4]
- kargal-** ‘lanetlenmek’
k.-ır 585
[=1]
- karge-** ‘lanetlemek’ → *karge*
k.-ym 2934
k.-yt 3965
[=2]
- kargış** ‘beddua’ → *kargış*
k.+ı 749
k.+lar 4198
k.+ları 45
k.+nı 1699
[=4]
- kargışlı** ‘beddualı, lanetli’
k. 1261, 1279
[=2]
- kargışlırax** ‘çok beddualı’
k. 1258
[=1]
- kargă** ‘karga’
k. 4793, 5863, 5873
k.+nı 5511
[=4]
- kargış** ‘beddua’ → *kargış*
k.+tan 5546
[=1]
- karı** ‘karı, kadın’
k. 4613, 4613, 5465
k.+nı 4559
k.+sı 5646
[=5]
- karikatür** ‘karikatür’
k.+a 3739
[=1]
- karın** ‘karın’
k. 3385, 4650, 5114, 5426,
5430
k.+da 5234, 5418
k.+ğa 5409
k.+ı (*karnı*) 1916
k.+ın (*karnın*) 214, 586, 1431,
5409
k.+ına (*karnına*) 4011
k.+ıy (*karnıy*) 1258

- [=15]
karınçex ‘karıncık’
 k.+lar 3078
 [=1]
karınlı ‘karınlı’
 k. 4173
 [=1]
karış- ‘şaşırmak’
 k.-a 5602
 k.-tım 753
 [=2]
karla- ‘hissetmek’
 k.-masan 5883
 [=1]
karmala- ‘karmalamak, karıştırmak’
 k.-san 5463
 [=1]
karman- ‘elle aramak’
 k.-adırlar 98, 286
 [=2]
karmax ‘olta’
 k.1019
 k.+nı 3066
 [=2]
Karmel ‘yer adı’
 k. 1165
 [=1]
karşalık ‘karşılık’
 k. 5553
 [=1]
karşı ‘karşı, zıd’ → *utru, uturu*
 k.+ma 236
 k.+sına 79, 604
 k.+sında 4901
 k.+ya 1347
 [=5]
kart ‘yaşlı, geçkin’
 k. 73, 345, 1069, 2017, 2036,
 2278, 2614, 3159, 3164, 3370, 3521,
 3712, 3719, 3719, 3741, 3762, 3769,
 3786, 3835, 3917, 3977, 4078, 4214,
 4215, 4216, 4298, 4307, 4321, 4331,
 4332, 4585, 4588, 4589, 4638, 5068,
 5081, 5463, 5625
 k.+ı 3297, 3762, 3764, 3792
 k.+ka 5695
 k.+lar 768, 1173, 2822, 3169
 k.+lardan 3167
 k.+larga 3163
 k.+larını 2207
 k.+larının 281
 k.+nın 2987
 [=52]
kartay- yaşlanmak, geçmek
 k.-adırlar 493
 k.-am 3533
 k.-asız 4327
 k.-dı 4862
 k.-ğan 5080
 k.-ğanda 4652, 5728
 k.+ı 4499
 k.-ma 3550, 4219
 k.-sa 322, 4870, 5245
 [=13]
kartayt- ‘yaşlandırmak, yaşlanmak’
 k.-ır 4873
 [=1]
karti ‘katı’
 k. 5297
 [=1]
kartlıh ‘yaşlılık’ → *kartlıx*
 k.+ında (*kartlığında*) 1728
 k.+ından (*kartlığından*) 2470
 k.+ta (*kartlıkta*) 5406
 k.+tan (*kartlıktan*) 4858
 [=4]
kartlıx ‘yaşlılık’ → *kartlıh*
 k. 3753, 4590
 k.+ka 4187, 4507
 k.+ta 110
 k.+tan 2815
 [=6]
karuv ‘yanıt’
 k. 9, 11, 26, 28, 64, 85, 112,
 163, 185, 187, 198, 199, 200, 216, 242,
 243, 262, 265, 308, 308, 329, 336, 336,
 337, 348, 371, 373, 408, 429, 435, 444,
 458, 460, 487, 520, 521, 551, 555, 593,
 599, 708, 733, 754, 760, 762, 763, 764,
 765, 771, 773, 774, 775, 776, 779, 786,
 793, 794, 812, 814, 849, 851, 854, 862,
 924, 995, 996, 997, 998, 999, 1000,
 1053, 1078, 1086, 1097, 1137, 1173,
 1297, 1361, 1487, 1496, 1828, 1885,
 2133, 2165, 2169, 2247, 2417, 4201,
 4268, 5384
 k.+lar 3573
 k.+nu 4450
 [=92]
karvaş ‘hizmetçi; kız olan’ → *karavaş*

- k. 3836, 4282
[=2]
karvaşçeh ‘küçük hizmetçi kız’ →
karvaşçex
k.+ım (*karveşçegim*) 3939
[=1]
karvaşçex ‘küçük hizmetçi kız’ →
karvaşçeh
k. 4283
[=1]
kas ‘el’
k. 3785
[=1]
kasapçı ‘kasapçı’
k. 5809
[=1]
kaş ‘kaş’
k. 5609
k.+ı 3905
k.+ın 5396, 5465
k.+ıy 5782
k.+ları 3741
k.+ların 4548
k.+larıydan 3844
[=8]
kaşak ‘kaşık’
k.+ına (*kaşağına*) 5704
[=1]
kaşık ‘kaşık’ → *kaşux*
k. 5455, 5613
k.+da 5470
k.+ı (*kaşığı*) 5704
k.+ına (*kaşığına*) 5470
[=5]
kaşım- ‘kaşınmak’
k.-ma 32
[=1]
kaşux ‘kaşık’ → *kaşık*
k. 3809
[=1]
kat ‘kat, yan’
k.+dır 4952
k.+ıdır 1179
k.+ımda 394, 432, 737, 2947
k.+ına 16, 274, 518, 594, 623,
737, 973, 1096, 1164, 1275, 4500
k.+ında 5204
k.+ından 315
k.+ıyda 232, 346, 1348
k.+nı 1586, 1656, 4061, 4218,
4219, 4282
[=28]
kat- ‘katlaşmak’
k.-annın 3885
k.-kan 5026
k.-ma 5261, 5275
k.-tı 4726
k.-tılar 1913
k.-xan 2064, 4168
[=8]
katala- ‘yuvarlanmak’
k.-ğan 5111, 5784
k.-n 5111
k.-p 4866
[=4]
katı ‘sert’
k. 1042
[=1]
katık ‘yoğurt’
k. 5427
k.+ka 5441
[=2]
katıl- ‘katılmak’
k.-adlar 2096
k.-diy 3965
k.-ır 1478, 4794
k.-ma 3935
k.-magey 2039
k.-mayız 1895
[=7]
katılan ‘sertleşmek’
k.-adılar 953
[=1]
katın ‘kadın, hatun’
k. 1215, 1242, 1246, 1250,
1256, 1257, 3639, 3640, 3648, 4034,
4169, 4216, 4298, 4315, 4642, 4643
k.+a 850
k.+dan 596, 3653
k.+ga 728, 1241, 1245, 1248,
1257, 1260, 2783, 4096
k.+ı 33, 1244, 1252, 1315,
3710, 3832, 3903, 3972, 3983, 4039,
4137, 4327
k.+ıba 4072
k.+ım 729, 4072
k.+ıma 445, 3863
k.+ımba 2968
k.+ımdan 3388

- k.+ımını 3964
k.+ımının 4402, 4420
k.+ın 1269, 1285, 1293
k.+ına 1243, 1265, 1321, 3859,
4095
k.+ının 1264
k.+ıy 3864
k.+ıya 3414
k.+ıynın 1261, 4198
k.+lar 1067, 1287
k.+larda 3182
k.+ları 1291
k.+larına 1291
k.+larıynı 1315
k.+larının 34
k.+nı 2776, 4160
k.+nın 349, 1259
[=73]
katınçeh ‘kadıncık’ → *katınçex*
k.+ım (*katınçegım*) 4029
k.+ıydan (*katınçegıydan*) 4063
[=2]
katınçex ‘kadıncık’ → *katınçeh*
k. 3645, 3733, 4298, 4303
k.+lar 3968
k.+lardan 3989
k.+nı 3968, 4327
k.+nın 2620
[=9]
katır ‘katır’
k. 5048, 5076, 5077, 5077,
5696
[=5]
katis ‘sert’
k. 5068
[=1]
katlan- ‘katlanmak’
k.-gan 1031
[=1]
kath ‘katlı’
k. 4798
[=1]
katran ‘reçine’
k. 5633
[=1]
kattı ‘sert’
k. 5069, 5081
[=2]
kaval ‘kaval’
k. 5743
[=1]
kave ‘kahve’
k. 5404
[=1]
kavga ‘kavga’ → *kavğa*
k. 4289, 4391, 4582, 5692
k.+larda 2479, 2523
k.+lardan 2667
k.+nı 2897
[=8]
kavgacı ‘kavgacı’
k. 5692
[=1]
kavğa ‘kavga’ → *kavga*
k. 5316, 5405
[=2]
kavod ‘şeref’
k.+uya 3780, 4299
k.+uynu 4267
k.+uyuzga 3762, 3779, 4501
[=6]
kavşarlıh ‘huzursuzluk’ → *kavşarlıx*
k.+ından (*kavşarlıgından*) 1331
[=1]
kavşarlıx ‘huzursuzluk’ → *kavşarlıh*
k.+nı 141
[=1]
kavun ‘kavun’
k. 4781
[=1]
kavur- ‘kavurmak’
k.-up 5614
[=1]
kavvana ‘temel düşünce’
k.+nı 4461
k.+sı 4496
[=2]
kax- kakmak, vurmak → *kah*
k.-ma 4060
k.-tı 3736
[=2]
kaxır ‘güç’ → *kahir*
k. 480
k.+ından 506
[=2]
kaxırli ‘güçlü’
k. 516, 1005
[=2]
kaxir ‘güç’ → *kahir*
k.+in 4488

- [=1]
kaxve ‘kahve’
 k. 5442
- [=1]
kaya ‘kaya’
 k. 411, 669, 992, 4513
 k.+da 452, 992
 k.+dan 4463
 k.+ga 644
 k.+lar 1095
 k.+larda 645
 k.+lardan 342
 k.+nı 575
 k.+nın 965
 k.+sına 1121
 k.+sında 544
 [=15]
kayda ‘nerede’
 k. 70, 324, 358, 406, 464, 514,
 514, 647, 655, 860, 927, 942, 994,
 1253, 1277, 1922, 2002, 2003, 2106,
 2108, 2465, 2612, 2620, 2628, 2634,
 2640, 2651, 2653, 2659, 2762, 2856,
 2858, 3378, 3389, 3592, 3758, 3897,
 3937, 3962, 3989, 4005, 4008, 4072,
 4072, 4076, 4193, 4259, 4260, 4270,
 4444, 4463, 4483, 4535, 4653, 4776,
 4777, 4906, 5056, 5145, 5577, 5606,
 5738
 [=62]
kaydan ‘nereden’
 k. 9, 647, 655, 1674, 1920,
 2887, 2964, 3660, 3859, 4175, 4312,
 4476, 5172
 [=13]
kaygı ‘kaygı, endişe’
 k. 2601, 3102
 k.+ba 2670
 k.+dan 1704, 3214, 3888, 4071,
 4432
 k.+ga 1919
 k.+lar 1635
 k.+larda 1645
 k.+lardan 2798
 k.+larım 1861, 1995
 k.+larımın 1570
 k.+ların 1716
 k.+larını 1724, 1924, 3807
 k.+m 4040
 k.+nı 4119
- k.+nın 3460
 [=22]
kaygılı ‘kaygılı, endişeli’
 k. 1860, 4152, 4228
 k.+larını 2190
 [=4]
kaygır- ‘kaygılı olmak, endişelenmek’
 k.-gan 2030
 k.-ma 3224
 [=2]
kaygırt- ‘endişelendirmek’
 k.-ırsız 430
 [=1]
kaygısız ‘kaygısız, endişesiz’
 k. 3223
 [=1]
kayğı ‘kaygı, endişe’ *kaygı, kayğı*
 k. 4867
 [=1]
kayğu ‘kaygı, endişe’ *kaygı, kayğı*
 k.+sı 5216, 5216
 [=2]
kayı ‘güvenilir, güvenli olan kişi’
 k. 5015
 [=1]
kayır- vazgeçirmek
 k. 1775, 1779, 1783
 k.-adılar 571
 k.-almadım 1985
 k.-am 1498
 k.-at 3860, 3915
 k.-dı 981
 k.-geydir 556
 k.-gın 1152
 k.-ır 592
 k.-ma 403, 798
 k.-mıydır 873
 k.-seydir 827
 [=17]
kayırıl- vazgeçmek → *kayrıl*
 k.-at 3848
 k.-dı 1902, 4143
 k.-dı (*kayrıldı*) 3665
 k.-gın 1104
 k.-ırsın (*kayrılırsın*) 85
 k.-ıyız 1861, 1863
 k.-ma 3507, 3817
 k.-masın 1321
 k.-mıydır 585
 [=12]

- Kayın** ‘erkek adı’
 k. 1270, 1271, 1276, 1276,
 1281, 1284, 1285, 1292, 1293
 k.+ga 1273, 1273, 1274, 1277,
 1283
 k.+ni 1269, 1283
 [=16]
- kaylip** ‘galibe; görüntü, görünen’
 k.+ke 5118
 k.+ten 5118
 [=2]
- kaymak** ‘kaymak’
 k. 5690
 [=1]
- kayna** ‘kaynana’
 k. 4631, 4647
 k.+nın 5126
 [=3]
- kayna-** ‘kaynamak’ → *kayne*
 k.-y 5319
 [=1]
- kaynar** ‘kaynar, kaynamış’
 k. 128, 1888, 2269, 3554, 3559,
 3567, 3571, 3862, 4225, 4226, 4284
 [=11]
- kaynarlan-** ‘kaynamak’
 k.-as 3557
 [=1]
- kaynat-** ‘kaynatmak’
 k.-adır 1049
 [=1]
- kayne-** ‘kaynamak’ → *kayna*
 k.-ydir 2716
 k.-ydogon 1038
 k.-yt 3694
 [=3]
- kayrı** ‘gayrı, başka, diğer’
 k. 1771
 [=1]
- kayrıl-** ‘vazgeçmek’ → *kayırıl*
 k.-dı 726
 k.-dılar 840
 k.-gın 500
 k.-ıyız 139, 491
 k.-madım 561, 562
 k.-magın 887
 k.-max 663
 [=9]
- kaysı** ‘hangisi’
 k. 26, 70, 143, 267, 338, 466,
 767, 942, 947, 2547, 2602, 2672, 3104,
 3107, 3186, 3590, 3839, 3863, 3945,
 4029, 4067, 4166, 4329, 4331, 4451,
 4461, 4462, 4463, 4465, 4467, 4467,
 4471, 4639, 5774
 k.+ları 536, 802, 4469, 4487,
 4491, 4491, 4491, 4498
 k.+ların 447, 946, 1414
 k.+larından 4473
 k.+larından 4474
 k.+n 476, 2677, 2890, 2914,
 2978, 4029, 4095
 k.+nda 886, 2935, 4462
 k.+ndan 4166, 4470
 [=59]
- kayt-** ‘dönmek’
 k. 1762, 3426
 k.-a 235, 5739
 k.-abiğ 1322
 k.-adır 806
 k.-alır 2999
 k.-am 1689, 2879, 4206
 k.-ardı 4862
 k.-ardım 4134
 k.-at 3331, 3947, 4187, 4187,
 4187
 k.-ım 4122
 k.-ıp 5308
 k.-ır 2689, 3210, 5771
 k.-ırmın 23
 k.-ırsız 1683
 k.-ıyız 140, 140, 401, 2130
 k.-kange 4762
 k.-ma 2860, 3090, 3281, 4037,
 4487
 k.-madı 2160
 k.-mageydım 240
 k.-magın 2167
 k.-mam 391
 k.-mas 3062
 k.-massın 5568
 k.-mast 148, 151, 1798
 k.-maxsız 2575
 k.-mıydır 986
 k.-mıydırlar 968
 k.-sax 2869
 k.-sey 543
 k.-tı 2162
 k.-tılar 2420

- k.-tix 1675
k.-xanda 2960
k.-xaniya 1263
k.-xanlar 2870, 3310
k.-xeydir 828
k.-xeylar 876
k.-xın 1160, 1160, 1160, 1160
[=61]
- kaytar-** ‘geri vermek’
k. 3762
k.-adır 1086, 1173
k.-asın 348
k.-ayım 998
k.-dı 826, 3159
k.-gan 4874
k.-geydım 329, 4046
k.-gın 786, 812
k.-ır 1078, 1700, 4123, 4134,
4148
k.-ırmın 854
k.-ıyız 2133, 3940
k.-ma 763, 4068, 4465
k.-magın 2169
k.-maxlar 849
k.-maxlarıyız 520
k.-mıdlar 4130
[=27]
- kaytı** ‘katı’
k. 4535
[=1]
- kaytın** ‘kaytan; kaytan, ip cisim’
k. 4672
[=1]
- kaytır-** ‘geri çevirmek’ → *kaytır*
k. 357
k.-ıp 1172
k.-m 2730
k.-sın 1263
[=4]
- kayttır-** ‘geri çevirmek’ → *kayttır*
k.-alır 251, 563
k.-dı 1062
k.-dıy 3334
k.-ır 196, 475, 807, 976
k.-ırlar 467
k.-ırsın 228, 711
k.-ma 202, 811, 4495
k.-mıydır 197
[=15]
- kaytuv** ‘iade’
k.+un 1062
[=1]
- kaz** ‘kaz’
k. 4692, 5646, 5720
k.+ğa 5544
k.+nı 5290
[=5]
- kaz-** ‘kazmak’
k.-a 4934
k.-adır 985
k.-ar 3882, 5135, 5797
k.-dı 948
k.-geydırlar 58
k.-ğan 5792
k.-ma 3358
[=9]
- Kazak** ‘Kazak’
k. 4702
k.+nın 5461
k.+tan 5467
[=3]
- kazan** ‘kazan, tencere’
k. 1038, 5095
k.+dan 5567
k.+ğa 5536, 5642, 5853
k.+ğanı 5153
k.+ında 5470
k.+nı 1049
[=8]
- kazan-** ‘kazanmak’
k. 4749, 5095, 5111, 5505,
5642, 5684, 5788, 5856
k.-a 4908
k.-ma 5095
[=10]
- Kazdimli** ‘Keldani’
k.+lar 19
[=1]
- kazık** ‘kazık’
k. 5790
k.+ı 4525
k.+ına (*kazığına*) 5060
k.+tan 4666
[=4]
- kazın-** ‘kazınmak’
k.-adır 583
k.-ıp 1317
k.-magın 1317
[=3]
- kazna** ‘hazine’

- k.+dan 5256
[=1]
- keba** ‘hep, çok, fazla’
k.+de 4771
[=1]
- kebab** ‘kebab’
k. 4640
[=1]
- kebek** ‘kepek’
k. 5415
[=1]
- kebit** ‘dükkan’
k. 4193
k.+ka 4161
k.+ni 4159, 4159
[=4]
- kebitçek** ‘küçük dükkan’
k.+ka 4318
[=1]
- keç** ‘geç; vakit için’
k. 4714, 4936, 5513, 5803,
5865, 5890
[=6]
- keç** ‘gece’
k. 2934, 3819, 4103, 4450,
4487
[=5]
- keç-** ‘geçmek’
k.-er 4847, 4885, 5177, 5262,
5390, 5390
k.-ersin 5551
k.-ersin 5583
k.-ken 4791, 5551, 5583
k.-me 5540
k.-mege 5794
[=13]
- keça** ‘gece’
k. 40, 44, 581, 632, 838, 860,
1193, 1559, 1852, 1853, 2805, 2840,
3666, 3900, 3901, 3918, 3919, 3919,
4110, 4124
k.+ba 3925
k.+bıla 705
k.+da 98, 833, 1206, 1701,
1729, 3473
k.+lar 37, 144, 1105, 2119
k.+larni 1718
k.+larnin 1112
k.+mnin 2601
k.+ni 2733
- k.+ni 43, 403, 582, 886, 2576,
2737
k.+nin 76, 796, 1133, 1202,
1204, 1337, 2522, 2701, 3121
k.+si 1866, 1878
k.+sinda 1422
k.+sinin 46
[=55]
- keçin-** ‘geçinmek’ → *keçin*
k.-dilar 535
k.-irsin 856
k.-makları 794
k.-maklarımni 723
k.-msa 620
[=5]
- keçin-** ‘geçinmek’ → *keçin*
k.-iredi 7
k.-ma 1077
k.-magiba 4463
k.-magimni 560
k.-magin 400
k.-magindanmo 535
k.-makim (*keçinmagim*) 1077
k.-makin (*keçinmagin*) 517
k.-makine (*keçinmagina*) 824
k.-maklarıya 523
k.-maklarıyini 534
k.-maklarım 301
k.-makların 590, 838, 4195
k.-maktan 798
k.-uvçularınin 1131
[=17]
- keçirgan** ‘düşük yapmak’
k. 53
[=1]
- Keçya** ‘özel isim’
k. 1066
[=1]
- ked-** ‘gitmek’
k.-dı 5692
[=1]
- kedargi** ‘bir tarafta’
k. 986
[=1]
- kedem** ‘1. doğu 2. doğum, doğuş’
k.+nin 5
[=1]
- kedeşa** ‘fahişe’
k.+lar 880
[=1]

- kef** ‘keyif’
 k. 5787
 k.+ı 5182
 k.+im 5763
 k.+inin 5429
 [=4]
- kefinsiz** ‘keyifsiz’
 k. 5721
 [=1]
- keg** ‘gelmek’
 k.-enımı 5021
 [=1]
- kegennez** ‘kegizi; gök, sema’
 k. 4624
 [=1]
- kel** ‘kel;saçı olmayan’
 k.+ni 4622
 [=1]
- kel-** ‘gelmek’
 k. 1171, 3847
 k.-adir 21, 61, 655, 908, 921,
 1110, 1178
 k.-adirlar 131, 702
 k.-adlar 3073, 4252
 k.-alir 1031
 k.-alseydim 553
 k.-am 1389
 k.-an 3769
 k.-asi 2088, 2533, 2747, 4319,
 4495, 4495
 k.-asin 9, 26
 k.-at 1430, 1920, 3111, 3784,
 3962, 4037, 4045, 4119, 4223, 4321
 k.-dı 4840, 5015, 5015, 5271,
 5348
 k.-dığın 4896
 k.-dık 4630
 k.-dın 4848, 5224, 5224
 k.-di 8, 16, 18, 19, 20, 25, 62,
 63, 68, 75, 714, 714, 1095, 2274, 2554,
 3120, 3175, 3220, 3436, 3821, 3926,
 4013, 4025, 4072, 4465, 4830, 5272
 k.-dik 1660, 1664, 1673
 k.-dilar 8, 25, 35, 440, 1063,
 1446, 2176, 2231
 k.-dim 1132, 1405, 1903, 4286,
 4430
 k.-diy 3377, 3839, 3861, 4080
 k.-diyiz 4258
 k.-diymo 939
- k.-e 5890
 k.-ecekt 5186
 k.-esige 5144
 k.-et 4852
 k.-gan 3518, 3996
 k.-ganlar 2356, 3338
 k.-ganni 35
 k.-gen 4588, 4786, 4839, 4936,
 5252, 5710, 5844
 k.-genin 5882
 k.-genni 5223
 k.-gey 328, 1384
 k.-geybiiz 216
 k.-gin 934, 1123, 1131
 k.-ğen 5843
 k.-ğençek 5182
 k.-ğende 5640
 k.-ğenını 5587
 k.-ğenin 5251
 k.-ibiiz 3801, 3802
 k.-ip 3857, 4454, 4468, 4953
 k.-ir 356, 503, 541, 1461, 1631,
 2047, 2052, 2054, 2492, 2532, 2537,
 2688, 2692, 2783, 2866, 3304, 3487,
 3768, 3769, 3791, 4694, 4708, 4847,
 4891, 4936, 5061, 5185, 5208, 5259,
 5259, 5359, 5470, 5498, 5789, 5884
 k.-iredi 676
 k.-irlar 3307
 k.-irmo 524
 k.-irse 5250
 k.-irsin 110
 k.-ise 5224
 k.-iyiiz 401
 k.-ma 35, 2604, 3800
 k.-magin 899
 k.-masa 1727
 k.-maseydir 43, 44
 k.-mast 302, 3993
 k.-me 5589
 k.-meip 5837
 k.-mek 4695
 k.-meni 4697
 k.-mese 4884
 k.-mez 4524, 4696, 5061, 5308
 k.-mısı 4899
 k.-miş 5288
 k.-mit 3005
 k.-sa 105, 621, 2830, 3061,
 3197, 3286, 3839

- k.-salar 4002
k.-sam 4219
k.-say 1304
k.-se 4698, 4702, 4850, 4884,
5224, 5754, 5819
k.-seydir 119
k.-sin 1131
[=211]
- kelaga** ‘gölge’
k.+lar 1104
[=1]
- kelasi** ‘gelecek istikbal’
k.+da 4503
[=1]
- kelaş-** ‘nişan yapmak’
k. 4790
k.-mak 2421, 3215
k.-maklar 2259
[=3]
- kelaşın-** ‘nişanlanmak’
k.-dim 4298, 4310
k.-diy 4309
[=3]
- keliçek** ‘gelincik’
k.+ı (*keliçeği*) 4693
[=1]
- kelim** ‘gelin’
k.+nın 4628
[=1]
- kelin** ‘gelin’
k. 4621, 4622, 4623, 4627,
4629, 4630, 4630, 4631, 4648, 4932
k.+ı 4623
k.+ın 4633
k.+im 4626
[=13]
- kelişikli** ‘güzel, hoş’
k. 5893
[=1]
- keliştir-** nişanlamak
k.-ir 4451
[=1]
- keltir-** ‘meydana getirmek’
k. 1752
k.-adir 267
k.-am 1404, 1407
k.-asin 317
k.-at 1858
k.-di 1063, 1091, 1238, 1241,
1271, 1272, 3356, 3863, 4079
- k.-dilar 841
k.-dim 1108
k.-diy 3418
k.-gayedim 1175
k.-ir 2536
k.-iredi 1184
k.-ma 1275
k.-mast 2086
k.-miydir 825
k.-saediy 7074
[=25]
- keluv** ‘geliş’
k.+u 2698
[=1]
- keme** ‘köme’
k.+sı 5403
[=1]
- kemik** ‘kemik’ → *suyek, suvak*
k. 5129, 5239
[=2]
- kemin** ‘parça’
k.+ı 5175
[=1]
- kemiş-** ‘öylece bırakmak’
k.-adir 978
k.-amin 220
k.-ayim 211
k.-irmusun 975
k.-ir 1243
k.-masa 470
k.-sa 125
[=7]
- kemişil-** ‘bırakılmak, terkedilmek’
k.-ir 411
[=1]
- kemlik** ‘kötülük’
k. 4804, 4804
[=2]
- kenaanlı** ‘tacir’
k.+lar 1024
[=1]
- kenar** ‘kenar’
k.+ına 5557
[=1]
- kenaş** ‘danışma’
k. 274, 601, 5365
k.+ı 538
k.+i 222, 414, 502
k.+ima 684
k.+imni 3490

- k.+in 97, 217
k.+lar 3163
k.+ni 925, 1055
[=14]
- kenaşçı** ‘danışman’
k.+ları 51
k.+larni 278
[=2]
- kenaşlan-** ‘danışmak’
k.-ma 3751
[=1]
- kendi** ‘kendi’ → *kendi*
k. 4929
[=1]
- kendi** ‘kendi’ → *kendi*
k. 4988
[=1]
- Kenesa** ‘Karayların tapınağı’ → *Kensa*
k.+ga 4483
k.+larında 4489
k.+nın 3976
[=3]
- keniş** ‘geniş’ → *keniş*
k. 4842
[=1]
- keniş** ‘geniş’ → *keniş*
k. 4806, 5322
[=2]
- kenlik** ‘genişlik’ → *avlaxlıh, avlaxlıx*
k.+i (*kenligi*) 909
k.+ında (*kenliginda*) 1680
k.+iyni (*kenligiyni*) 2878
k.+ların 941
k.+lariba 3058
[=5]
- kenrak** ‘çok geniş; çok açık’
k. 250
[=1]
- Kensa** ‘Karayların tapınağı’ → *Kenasa*
k.+dan 4133
k.+ga 3801, 3998, 3999, 4029
k.+nın 4060
[=6]
- kensilik** ‘öz, cevher’
k.+i (*kensiligi*) 509, 1298
[=2]
- kepkenat** ‘beklemeksizin’ →
kepkenata
k.+a 207, 530
[=2]
- kepkenata** ‘beklemeksizin’ →
kepkenat
k. 87
[=1]
- kerak** ‘gerekli olan’ → *kerak*
k. 2901, 3242, 3720, 3739,
3764, 3764, 3768, 3769, 3807, 3807,
3808, 3814, 3816, 3816, 3817, 3819,
3820, 3840, 3877, 3878, 3883, 3943,
3995, 4002, 4005, 4005, 4009, 4013,
4015, 4018, 4058, 4068, 4088, 4089,
4100, 4122, 4138, 4138, 4152, 4169,
4219, 4256, 4287, 4294, 4294, 4310,
4318, 4347, 4494, 4494, 4501
k.+im (*keragim*) 4149
k.+in (*keragin*) 872
k.+ina (*keragina*) 4501
k.+iy (*keragiy*) 4081, 4286
k.+keyt 4383
k.+ki 3814
k.+lar 3885
[=59]
- kerakli** ‘gerekli’ → *kerakli*
k. 1972, 3763, 3881, 3895,
3999, 4125, 4289, 4331
k.+dirlar 4491, 4491
[=10]
- keraksiş** ‘gereksiz, lüzumsuz’
k. 2126, 3222, 3474, 3758,
3792, 3821, 3882, 3892, 4004, 4072,
4072, 4072, 5276
[=13]
- kerak-je boluşma** ‘yardım
edilmeliydi’
k. 3285
[=1]
- kerat** ‘kere, defa’ → *for, kere, kurla*
k.+lar 4475
[=1]
- kerçek** ‘gerçek’
k. 5284
[=1]
- kere** ‘kere, defa’ → *for, kerat, kurla*
k. 4575, 4660, 5681
[=3]
- kerek** ‘gerekli olan’ → *kerak*
k. 4514, 4615, 4778, 4892,
4893, 5323, 5346, 5760
k.+dir 5112
k.+in (*keregin*) 4639

- k.+tır 5295
[=11]
- kerekli** ‘gerekli’ → *kerakli*
k. 4955
[=1]
- Keren gappux** ‘özel isim, bir kadın adı’
k. 1066
[=1]
- kerman** ‘saray’
k. 2278
k.+da 2350, 2369, 2819, 2831
k.+im 1327
k.+ında 2614
k.+lar 1950
k.+larım 1949, 1968
k.+nin 2813
[=11]
- kerti** ‘gerçek’
k. 456, 548, 1318, 2502, 2662, 2757, 2939, 3113, 3261, 3315, 3413, 3445, 3644, 3850, 3890, 3960, 3969, 3982, 3996, 4039, 4041, 4041, 4076, 4187, 4190, 4195, 4219, 4219, 4227, 4298, 4298, 4310
k.+dan 186, 207, 263, 290, 393, 404, 432, 433, 825, 1293, 2061, 3007, 3307
k.+danmo 124
k.+mo 4309
k.+ni 2433, 3534, 3739, 4047, 4076, 4120, 4168, 4440
k.+sin 3959, 4360, 4382
[=57]
- kertilik** ‘gerçeklik’
k. 1427, 1433, 1666, 1836, 2973, 3474
k.+ka 1808
[=7]
- keruvim** ‘melek’
k.+ni 1268
k.+nin 1083
[=2]
- kervan** ‘kervan’
k. 5390
[=1]
- kes-** ‘kesmek, zarar vermek’
k. 5547
k.-adir 581, 610, 2483
k.-armo 1022
- k.-ecene 5588
k.-en 5785
k.-erler 5520
k.-ip 5468
k.-ken 5011
k.-keydir 120
k.-magından 1339
k.-mey 5852
k.-sa 102, 301
k.-sın 5588
k.-ti 1301
k.-tim 720, 1470
[=19]
- kesak** ‘parça, bölüm’
k. 298
k.+i (*kesagi*) 1118, 1154
k.+lar 1012
k.+ları 961, 1041
[=6]
- kesalık** ‘keselik’
k. 4533
[=1]
- kesecik** ‘kesecik’
k. 5011
[=1]
- kesil-** ‘bozulmak, kesilmek’
k.-dı 5835
[=1]
- Kesil** ‘özel isim; Elcabbar, Orion’
k.+nin 193, 954
[=2]
- kesil-** ‘kesilmek, yaralanmak’
k.-adir 316
k.-adirlar 591
k.-di 4175, 4175
k.-gan 176
k.-ganey 110
k.-gen 4886, 5565
k.-ir 423
k.-madim 567
k.-mez 5837
k.-miydir 174
k.-sa 321
[=13]
- kesita** ‘bir çeşit para’
k. 1063
[=1]
- keskin** ‘keskin’
k. 5291
[=1]

- keş** ‘sersem; budala’
k. 987
[=1]
- keşke** ‘keşke’
k. 3904, 4108, 4151
[=3]
- ket-** ‘gitmek, yok olmak’
k. 3285, 5205, 5205, 5481,
5481, 5500, 5572, 5805
k.-abiž 4188
k.-am 2854
k.-ar 465
k.-ardi 818, 2074
k.-areği 2948
k.-argan 3291
k.-ars 3284
k.-at 2365, 2639
k.-e 4866, 5777, 5777
k.-ecee 4592
k.-eler 5359
k.-enler 5825
k.-er 4709, 4833, 4839, 4863,
4879, 5155, 5173, 5653, 5682, 5708,
5710, 5759, 5843
k.-ersen 5564
k.-ersın 5040, 5056
k.-ersin 4848
k.-ıp 5771
k.-kan 3240, 3501, 3743
k.-kanda 2851
k.-ken 4835, 5634, 5634
k.-kençek 4529
k.-kenge 4762
k.-kenın 4696
k.-kin 239, 537
k.-kine 4571
k.-ma 3226
k.-madiy 3989
k.-masediy 2951
k.-massin 160
k.-mast 365, 4071
k.-mence 4523
k.-mesi 5882
k.-mesi 5251
k.-messın 5037
k.-mez 4554, 4554
k.-mit 1621
k.-miydir 376
k.-sa 195
k.-se 4698, 5759
k.-sem 5210
k.-sen 5572
k.-sın 5730
k.-sin 2505, 4865
k.-tı 4535, 4630, 5219, 5601,
5601, 5730
k.-ti 78, 4413, 4483, 4487
k.-tilar 698, 4391
k.-uvçu 3, 10, 27
[=92]
- ketan** ‘keten’
k.+ni 3774
[=1]
- ketar-** ‘götürmek, kaldırmak’ → *keter*
k. 2508
k.-adir 281, 285
k.-di 437, 438, 614, 4182, 4487
k.-dilar 699, 2101
k.-diy 710
k.-gin 1379
k.-ir 712
k.-ma 4145
k.-mammin 617
k.-maya 3762
k.-mit 2406
k.-miybiž 4381
k.-sey 255
k.-seydir 218
k.-sinlar 4072
[=21]
- ketarıl-** ‘götürülmek, kaldırılmak’ → *ketarıl*
k.-ir 365
k.-magan 631
[=2]
- ketarıl-** ‘götürülmek, kaldırılmak’ → *ketarıl*
k.-adirlar 833
k.-ir 368
[=2]
- ketçi** ‘gidici’
k.+den 4767
[=1]
- keter-** ‘götürmek, kaldırmak’ → *ketar*
k.-mas 3420
[=1]
- ketır-** ‘getirmek’ → *ketir*
k.-dı 4582, 4582, 5219
k.-ıp 5299
k.-ır 5338

- k.-mez 4893
[=6]
- ketir-** ‘getirmek’ → *ketir*
k.-ir 4995, 5528
[=2]
- keyre** ‘nereye’
k. 1148, 1148, 1967, 2107,
2344, 2354, 4181, 4287, 4290
[=9]
- keź-** ‘gezmek’
k. 833
k.-dim 2616, 4219
k.-ganimda 2644
k.-ma 4429
k.-maktan 9, 26
[=7]
- kez-** ‘gezmek’
k.-ip 3339
k.-iyiz 2122
[=2]
- kıbm** ‘Karay mutfağının en meşhur yiyeceği, Karay böreği’
k. 3405, 3414
k.+lar 2310
k.+larını 3432
[=4]
- kıbmıçex** ‘kıbm ismi verilen böreğin küçüğü’
k.+lar 3396, 3398
[=2]
- kıbla** ‘Tanrı yüzü, Tanrı’ya dönülen taraf’
k.+ları 807
k.+ların 556, 842
k.+larını 7074
k.+larını 310
[=5]
- kıcah** ‘ney’ → *kıcah*
k.+ım (*kıjagım*) 719
[=1]
- kıcax** ‘ney’ → *kıcah*
k.+nı 1289
k.+nın 498
[=2]
- kıçık** ‘küçük’
k.+nın 4677
[=1]
- kıçxır-** ‘seslenmek’
k.-adılar 693
k.-adlar 1448, 2143
- k.-at 1568
k.-ım 4151
k.-ma 3865, 4008
k.-magın 989
k.-maxbıla 183
k.-maxların 971
k.-sayız 4084
[=11]
- kıdır-** ‘aramak’
k.-a 5067, 5638
k.-ğan 4618, 5113
k.-ip 4585
k.-ma 4821
k.-malı 5732
k.-san 5244
[=8]
- kıgıl-** ‘sormak’
k.-maz 5363
[=1]
- kıiş** ‘kiyiş; uygun’
k. 5541
[=1]
- kıl** ‘kıl, tüy’
k. 5707
k.+nı 5639
[=2]
- kıl-** ‘kılmak, eylemek’
k. 5261, 5658
k.-a 1458
k.-adır 630, 810, 911
k.-ageydim 754
k.-alır 318
k.-almıydılar 96
k.-ar 537, 563
k.-arbiź 1081
k.-aredilar 6
k.-arm 4503
k.-armin 733
k.-arsın 249, 856
k.-asın 196, 235
k.-ay 5400
k.-ayım 4492
k.-ayix 1181
k.-dı 1113, 1114, 1221, 1221,
1265, 1312, 1542
k.-dılar 1061, 4479, 4488
k.-dım 161, 845, 4496
k.-dix 1302
k.-diy 231, 889, 1257, 1258,
1278, 1398, 3965

- k.-ma 911, 1222, 1295, 1308,
1365, 4495, 4501
k.-madı 5544
k.-manın 306, 1302
k.-mağa 4955
k.-massın 4992
k.-masxa 1060
k.-maxtan 876
k.-sa 517
k.-sey 3528
k.-uvçu 93, 194, 594, 904
k.-uvçular 821, 835
k.-uvçularğa 722
k.-uvçunu 922
[=68]
- kılabıla** ‘örümcek’
k.+nın 176
[=1]
- kılaç** ‘kılıç’ → *kılıç*
k. 5030
[=1]
- kılıba** ‘bir çeşit su taşınan kap; kova’
k. 5777
[=1]
- kılıç** ‘kılıç’ → *kılıç*
k. 17, 19, 1044, 1112, 5852
k.+ı 1112
k.+ın 1013
k.+ından 4463
k.+nın 457, 986, 1268
k.+tan 99, 104, 799, 878, 5291
k.+xa 357, 626
[=18]
- kılıçex** ‘gelenek’
k. 3321
[=1]
- kılıf** ‘kılıf’
k.+ını 5573
[=1]
- kılıklı** ‘kılıklı’ → *kılıklı*
k. 5584
[=1]
- kılıksız** ‘kılıksız’
k. 4642
[=1]
- kılın-** ‘kılınmak’
k.-sın 1396
[=1]
- kılıklı** ‘kılıklı’ → *kılıklı*
k. 4303
- [=1]
- kılp** ‘kulp’
k.+ı 5778
[=1]
- kımaç** ‘kumaş’
k. 5719
[=1]
- kına** ‘1. mersiye 2. kına’
k. 4401
k.+nı 5839
[=2]
- kına-** ‘kınamak’
k.-ma 4156
[=1]
- kındıh** ‘findık’
k.+ı (*kındığı*) 5669
[=1]
- kingır** ‘eğri, kambur’
k. 97, 821, 849, 883, 2045,
2053, 3507, 3596, 3683, 3751, 3782
k.+edi 2008
[=12]
- kingıray-** ‘eğilmek, kamburlaşmak’
k.-dılar 4227
k.-gan 2028
[=2]
- kingırayt-** ‘eğiltmek,
kamburlaştırmak’
k.-a 165
k.-adır 165
k.-adırlar 129
k.-ır 204
k.-mıydır 825
k.-tı 434, 4274
k.-tım 808
[=8]
- kingırlıg** ‘eğrili’
k.+ıy 858
[=1]
- kingırlıx** ‘eğrilik, kamburluk’
k. 219
k.+ba 4198
k.+nı 255, 3961
k.+tan 823
[=5]
- kınışçex** ‘börek türü’
k. 3883
k.+nı 3857, 3883, 3968
[=4]
- kır** ‘ak’

- k. 5077
[=1]
- kır-** ‘öldürmek’
k.-anlar 994
k.-anlarının 579
[=2]
- kır** ‘gir’
k.-dın 5850
[=1]
- kırgıy** ‘bir kuş türü; doğan’
k. 990
k.+nın 642
[=2]
- kırıl-** ‘kırılmak’
k.-sın 5453, 5454, 5704
[=3]
- kırıy** ‘kıyı, sınır’
k.+da 2637, 2822, 3295, 4462, 4469
k.+dan 2863, 3105, 4476
k.+ga 1903, 4430, 4444, 4463, 4479
k.+ı 706
k.+ında 1893, 1896, 2522, 2624, 2986
k.+ından 2881
k.+larda 2610, 2834
k.+lardan 3377
k.+larga 4439
k.+ları 902, 1854
k.+ların 1795
k.+larına 659
k.+larında 1780
k.+larından 936
k.+nın 4481, 4489, 4491
[=33]
- kırıysız** ‘kıyıysız, sınırsız’
k. 2906
[=1]
- kırk** ‘kırk’
k. 5593
[=1]
- kırtış-** ‘sıkmak’
k. 5622
[=1]
- kırx** ‘kırk’
k. 1068, 1298, 2631, 3044, 3710, 3712, 3769, 3835, 3972, 3977, 4212, 4219, 4219
[=13]
- kırx-** ‘kırkmak’
k.-tı 22
[=1]
- kırxmah** ‘kırkma, yün’
k.+ından (*kırxmagından*) 739
[=1]
- kırxın** ‘kuzgun’
k.+lar 3661
k.+larına 1023
[=2]
- kıs-** ‘kısmak’
k. 4703
k.-adlar 3962, 3962
k.-at 3748, 3865, 3868, 3869, 3961, 4263, 4330
k.-ma 1570, 4167
k.-tı 3039, 4026, 4107, 4133, 4148
k.-tılar 1578
k.-uvçu 4071
[=19]
- kışa** ‘kısa’ → *kışa*, *kışxa*
k.+sı (*kışkası*) 5300
[=1]
- kısır** ‘kısır, verimsiz’
k. 4896
[=1]
- kısıx** ‘kısık, dar’
k. 881, 2723
[=2]
- kısıxlı** ‘kısıklı’
k. 882
[=1]
- kısıxlıx** ‘darlık’
k. 359
[=1]
- kıska** ‘kısa’ → *kışa*, *kışxa*
k. 4895, 5339, 5391, 5588, 5688
[=5]
- kısmah** ‘baskı’
k.+ından (*kısmagından*) 1667
[=1]
- kismet** ‘kısmet’
k.+ı 5179
k.+ın 4708, 4709
k.+imi 4737
[=4]
- kısta-** ‘daraltmak’
k.-dı 777

- k.-masxa 3605
k.-vçunun 55, 971
[=4]
- kıstav** ‘baskı’
k.+um 788
[=1]
- kıstavçu** ‘baskıcı’
k.+larga 3593
[=1]
- kıstır-** ‘kıstırmak’
k.-san 5620
k.-sey 1475
[=2]
- kıstun-** ‘iç geçirmek, ah çekmek’
k.-maxları 1781
[=1]
- kısxax** ‘kısa’ *kıska, kışa*
k. 315, 462
[=2]
- kısxarax** ‘çok kısa’
k. 3644, 4128
[=2]
- kısxart-** kısaltmak
k.-as 3558
[=1]
- kış** ‘kış’
k. 5577
k.+ın 1907, 3539, 5144
k.+ka 5433
k.+mın 5526
k.+nın 1741
[=7]
- kıvan-** ‘iftihar etmek, memnun olmak’
k.-masan 5471
[=1]
- kıyas** ‘ölçü’
k.+ın 648
k.+ına 553
k.+ının 1030
[=3]
- kıyasa** ‘sanki’
k. 806, 908, 931, 980, 988,
1012, 1017, 1350, 2597
[=9]
- kıyasla-** ‘ölçmek’
k.-dı 660, 734, 773
k.-dılar 115
k.-gın 170
k.-yalmıybiz 918
[=6]
- kıybet** ‘kıymet’ → *kıymet*
k. 5215
[=1]
- kıyın** ‘üzüntü’
k. 1260, 1261
k.+ım (*kıynım*) 113
k.+ımını (*kıynımını*) 122, 234
k.+ıyını 1260
k.+lar 2906
k.+larda 2482
k.+lardan 1569, 3107
k.+larım 1863
k.+larımdan 212
k.+larının 2858
[=13]
- kıyınlı** ‘üzüntülü’
k. 144, 704, 715, 874, 1313
[=5]
- kıyış** ‘eğri, yamuk; aksi’
k. 5575
[=1]
- kıyma** ‘kıyma’
k.-lar 5446
k.+larını 2298
[=2]
- kıymaçıx** ‘kıymacık’
k.+larda 4298
[=1]
- kıymet** ‘kıymet’ → *kıybet*
k. 5788
k.+ı 5753
[=2]
- kıyna-** ‘üzmek’ → *kıyne, üz*
k.-dı 699, 3469, 2802
k.-diy 4178
k.-ma 2953
k.-mıydır 922
k.-rsız 430
[=7]
- kıynacı** ‘üzücü, üzen’
k. 5685
[=1]
- kıynal-** ‘üzülmek’ → *kıynıl, üzül*
k.-abiız 4007
k.-at 2668, 2900
k.-gan 2682, 4137
k.-ganlar 691
k.-ma 4919
k.-sa 4870
k.-salar 4005

- [=9]
kıyne- ‘üzlemek’ → *kıyna, üz*
 k.-ydırlar 3493
 k.-yt 2700
 [=2]
kıynıl- ‘üzülmek’ → *kıynal, üzül*
 k.-ma 3195
 [=1]
kız ‘yaşlı kız’
 k. 720, 1368, 1369, 2313, 2402,
 3143, 3549, 3639, 3644, 3652, 3712,
 3769, 3769, 3835, 3917, 3977, 4081,
 4082, 4280, 4280, 4617, 4651, 4693,
 4703, 5054, 5055, 5646
 k.+ba 2396
 k.+da 3811
 k.+dan 2405
 k.+ga 3139, 4624
 k.+ı 1370, 1371, 1377, 1381,
 1385, 3975, 4036
 k.+ım 4029, 4626
 k.+ımın 4048
 k.+ın 4619, 5437, 5557, 5575
 k.+ına 4620
 k.+ından 4632, 5510
 k.+ını 4616
 k.+ıynı 4198
 k.+lar 4, 1065, 1654, 2231,
 2247, 2372, 2374, 2375, 2376, 2377,
 2382, 2430, 2454, 2455, 2734, 2825,
 3217, 3264
 k.+lardan 1374
 k.+larga 2241
 k.+ları 15, 1067, 3711
 k.+larından 1465
 k.+larıy 20
 k.+larını 2362, 2446
 k.+larının 3523
 k.+nı 2308, 2415, 2434, 2451,
 3034, 3040, 3852
 k.+nın 2408, 3126, 3152, 3154,
 4279, 4921, 4947
 [=93]
kız- ‘kızmak’
 k. 4653
 k.-ar 1321
 k.-ğanda 4951
 [=3]
kızar- ‘kızmak’
 k.-dılar 386
- [=1]
kızart- ‘kızmak’
 k.-ma 4776
 k.-mak 5628
 [=2]
kızçex ‘küçük kız’ → *kızçik*
 k.+ba 4309
 [=1]
kızçik ‘küçük kız’ → *kızçex*
 k.+lar 4636
 [=1]
kızganç ‘cimri’ → *kızganç*
 k. 3364
 [=1]
kızgıma ‘kız’
 k. 4274
 [=1]
kızgımaçex ‘küçük kız’ → *kızçik,*
kızçex
 k. 3860
 [=1]
kızganç ‘cimri’ → *kızganç*
 k.+tan 5673, 5708
 [=2]
kızgançlık ‘cimrilik’
 k.+ı 5626
 [=1]
kızıl ‘kızıl’
 k. 650, 651, 743, 1141, 1146,
 1175, 3076
 k.+ba 3248
 [=8]
kızılıçlı ‘kızıl renkli’
 k. 5702
 [=1]
kızıray- ‘kızmak’
 k.-dı 4053
 [=1]
kızış- ‘kızmak, öfkelenmek’ →
açırgan, açuvlan
 k.-tılar 715
 [=1]
ki ‘ki, bu, şu...’
 k. 7, 10, 12, 13, 14, 27, 28, 37,
 37, 40, 40, 47, 49, 50, 52, 53, 61, 62,
 65, 71, 82, 86, 89, 90, 91, 91, 105, 107,
 108, 109, 114, 115, 115, 121, 122, 122,
 132, 148, 153, 154, 157, 158, 158, 162,
 164, 168, 170, 171, 171, 176, 180, 186,
 189, 200, 201, 202, 206, 212, 216, 216,

217, 219, 225, 226, 228, 232, 238, 247,
 247, 252, 256, 257, 259, 264, 270, 271,
 302, 304, 305, 312, 314, 319, 321, 330,
 338, 340, 348, 349, 349, 351, 357, 358,
 360, 362, 363, 363, 366, 369, 373, 387,
 391, 391, 395, 415, 434, 449, 453, 455,
 456, 457, 461, 462, 472, 476, 477, 501,
 504, 507, 507, 513, 514, 516, 523, 526,
 531, 534, 535, 537, 538, 540, 546, 560,
 564, 567, 573, 584, 584, 588, 590, 598,
 620, 620, 623, 625, 630, 636, 636, 641,
 642, 659, 667, 674, 675, 681, 688, 689,
 690, 699, 711, 714, 730, 731, 737, 742,
 744, 745, 753, 754, 760, 762, 763, 764,
 772, 775, 777, 778, 781, 793, 794, 795,
 812, 816, 818, 820, 822, 824, 832, 832,
 834, 836, 838, 840, 841, 843, 846, 849,
 850, 853, 853, 855, 863, 864, 865, 868,
 870, 875, 876, 879, 883, 884, 885, 887,
 890, 890, 893, 894, 897, 901, 905, 911,
 916, 917, 919, 935, 936, 943, 943, 944,
 949, 949, 957, 958, 963, 970, 975, 976,
 978, 979, 981, 991, 1009, 1014, 1028,
 1029, 1044, 1054, 1059, 1060, 1060,
 1062, 1063, 1071, 1071, 1072, 1076,
 1076, 1077, 1077, 1091, 1092, 1094,
 1098, 1101, 1104, 1106, 1107, 1108,
 1108, 1108, 1109, 1111, 1113, 1115,
 1116, 1117, 1117, 1121, 1132, 1133,
 1139, 1140, 1152, 1152, 1153, 1153,
 1174, 1177, 1179, 1181, 1185, 1192,
 1195, 1195, 1198, 1199, 1200, 1200,
 1206, 1209, 1209, 1213, 1217, 1217,
 1218, 1219, 1221, 1221, 1222, 1222,
 1224, 1227, 1230, 1236, 1238, 1241,
 1242, 1245, 1245, 1247, 1249, 1249,
 1250, 1250, 1251, 1254, 1255, 1255,
 1256, 1258, 1261, 1261, 1263, 1263,
 1264, 1267, 1279, 1291, 1292, 1293,
 1304, 1311, 1315, 1321, 1322, 1340,
 1347, 1394, 1431, 1456, 1467, 1499,
 1514, 1515, 1516, 1517, 1526, 1528,
 1529, 1537, 1545, 1574, 1576, 1605,
 1659, 1666, 1671, 1679, 1690, 1695,
 1706, 1714, 1736, 1742, 1757, 1758,
 1760, 1805, 1810, 1813, 1836, 1838,
 1842, 1850, 1869, 1889, 1896, 1897,
 1901, 1904, 1906, 1912, 1914, 1985,
 1999, 2006, 2019, 2022, 2039, 2047,
 2052, 2199, 2317, 2488, 2535, 2584,
 2588, 2595, 2597, 2600, 2656, 2683,
 2709, 2711, 2713, 2715, 2723, 2725,
 2812, 2848, 2864, 2870, 2889, 2901,
 2913, 3014, 3103, 3129, 3155, 3170,
 3178, 3182, 3192, 3193, 3202, 3203,
 3271, 3279, 3295, 3357, 3364, 3377,
 3380, 3402, 3406, 3417, 3418, 3420,
 3424, 3427, 3448, 3489, 3494, 3526,
 3531, 3533, 3536, 3541, 3572, 3588,
 3596, 3606, 3653, 3719, 3733, 3735,
 3735, 3736, 3736, 3739, 3741, 3741,
 3742, 3743, 3755, 3760, 3764, 3764,
 3764, 3768, 3788, 3801, 3809, 3812,
 3812, 3813, 3815, 3839, 3860, 3862,
 3864, 3865, 3870, 3877, 3878, 3885,
 3888, 3895, 3905, 3913, 3925, 3926,
 3927, 3949, 3949, 3951, 3952, 3959,
 3961, 3966, 3982, 3982, 3982, 3984,
 3984, 3987, 3989, 3991, 3993, 3995,
 4000, 4004, 4005, 4005, 4013, 4016,
 4018, 4018, 4021, 4032, 4034, 4035,
 4037, 4046, 4048, 4049, 4068, 4076,
 4076, 4083, 4101, 4101, 4108, 4114,
 4119, 4123, 4123, 4134, 4141, 4142,
 4143, 4149, 4151, 4152, 4152, 4158,
 4160, 4162, 4164, 4164, 4165, 4167,
 4167, 4192, 4193, 4198, 4200, 4208,
 4219, 4219, 4219, 4219, 4219, 4223,
 4226, 4240, 4258, 4272, 4287, 4298,
 4298, 4298, 4298, 4300, 4301, 4309,
 4310, 4310, 4312, 4313, 4315, 4318,
 4319, 4321, 4328, 4329, 4331, 4358,
 4365, 4374, 4378, 4385, 4386, 4396,
 4435, 4441, 4449, 4456, 4459, 4463,
 4465, 4465, 4470, 4472, 4483, 4486,
 4487, 4489, 4491, 4491, 4492, 4494,
 4494, 4494, 4494, 4494, 4495, 4495,
 4495, 4496, 4497, 4501, 4501, 4506,
 4610, 4753, 4783, 4810, 5206, 5214,
 5472, 5506, 7074, 7074
 [=643]
kibik ‘gibi’ → kubik, kubuk
 k. 10, 27, 53, 53, 61, 98, 99,
 109, 126, 126, 142, 143, 143, 164, 176,
 210, 216, 223, 224, 224, 228, 229, 229,
 235, 241, 241, 253, 257, 258, 264, 264,
 266, 286, 314, 314, 316, 316, 320, 323,
 351, 359, 368, 368, 372, 374, 384, 398,
 438, 439, 450, 465, 465, 475, 497, 504,
 504, 536, 544, 560, 564, 572, 581, 587,

- 591, 628, 628, 630, 630, 632, 665, 665,
677, 681, 686, 686, 688, 693, 702, 703,
703, 706, 737, 737, 752, 755, 756, 778,
778, 787, 820, 820, 839, 858, 888,
917, 926, 937, 937, 953, 984, 1001,
1003, 1009, 1011, 1012, 1023, 1033,
1036, 1038, 1042, 1042, 1049, 1049,
1059, 1060, 1067, 1075, 1075, 1083,
1085, 1110, 1116, 1116, 1117, 1118,
1118, 1119, 1120, 1120, 1126, 1126,
1127, 1128, 1142, 1143, 1144, 1144,
1145, 1146, 1146, 1146, 1151, 1151,
1151, 1152, 1153, 1154, 1157, 1157,
1157, 1157, 1161, 1162, 1162, 1163,
1164, 1164, 1164, 1165, 1165, 1168,
1168, 1169, 1174, 1179, 1179, 1179,
1179, 1179, 1183, 1183, 1249, 1266,
1285, 1298, 1315, 1538, 1832, 2121,
2150, 2152, 2445, 2467, 2483, 2490,
3085, 3095, 3102, 3115, 3326, 3371,
3515, 3539, 3559, 3609, 3814, 4368,
4374, 4475, 4863, 4874, 5686, 5842
k.+tir 1334
[=204]
- kiçeynekun** ‘geceleyin, geç vakit’
k. 5929
[=1]
- kiçi** ‘küçük’ → *kiçi*
k. 612, 765
k.+mo 334
[=3]
- kiçirak** ‘çok küçük’
k.+lar 689
[=1]
- kiçitkan** ‘ısrırgan’
k. 695
[=1]
- kiçi** ‘küçük’ → *kiçi*
k. 56, 169, 1102, 1181, 1676,
2482, 3075, 3181, 3206, 3515, 3692,
3885, 3888, 4033, 4174, 4461, 4463,
4852, 4996, 5833
[=20]
- kiçik** ‘küçük’
k. 4746, 5091, 5567, 5567,
5756
k.+i (*kiçigi*) 4594
[=6]
- kiçirak** ‘çok küçük’
k.+ni 1204
- [=1]
- kiçkene** ‘küçük olan’
k.+sı 5648
[=1]
- kidmat** ‘karşılıklı, karşısında’
k. 1284
[=1]
- kikil** ‘kakül’
k.+i 1165
[=1]
- kikin** ‘kakül’
k.+lari 1142
[=1]
- kil-** ‘gelmek’
k.-se 4750
[=1]
- kim** ‘kim, biri’
k. 65, 119, 188, 196, 196, 203,
208, 246, 251, 264, 270, 291, 305, 318,
327, 394, 406, 451, 451, 517, 517, 553,
563, 592, 595, 612, 665, 750, 754, 820,
826, 826, 842, 842, 888, 889, 889, 895,
925, 928, 928, 929, 931, 948, 951, 952,
959, 959, 960, 960, 964, 969, 969,
1018, 1028, 1029, 1031, 1031, 1032,
1055, 1110, 1157, 1174, 1178, 1255,
1323, 1324, 1335, 1697, 1819, 2411,
2498, 2506, 2595, 2683, 2878, 2998,
3017, 3042, 3187, 3188, 3189, 3196,
3199, 3236, 3308, 3410, 3449, 3477,
3622, 3623, 3640, 3700, 3734, 3738,
3761, 3768, 3885, 3893, 3934, 3984,
3993, 4033, 4035, 4035, 4043, 4072,
4078, 4125, 4143, 4146, 4161, 4167,
4167, 4182, 4193, 4197, 4219, 4291,
4584, 4756, 5267, 5277, 5309, 5561,
5644, 5779
k.+ba 4227, 4293
k.+da 3736, 3741, 3757, 3758,
3993, 4034
k.+dan 4274
k.+dir 4786
k.+ga 85, 602, 1726, 3194,
3314, 3314, 3419, 3419, 3475, 3775,
3785, 3999, 4005, 4078, 4156, 4250,
4389, 4436
k.+ge 4749, 5196
k.+i 4543, 4908, 4908, 4948,
4948, 5196, 5196, 5267
k.+inda 1712

- k.+ine 5157, 5157, 5415, 5415
k.+ını 4756
k.+ının 5006, 5006
k.+nı 4543
k.+ni 275, 549, 1918, 2327,
2752, 3769, 3917, 3937, 4189, 4189,
5265
k.+nin 602, 952, 2470, 3412,
3764, 3914, 4205
k.+u 4756
[=193]
- kima** ‘Atlas’ın yedi kızı’
k.+nın 193, 954
[=2]
- kindik** ‘göbek’
k.+in (*kindigin*) 4922
k.+iy (*kindigiy*) 1162
[=2]
- kip** ‘sabit’
k. 27, 188, 197, 256, 830, 871,
871, 885, 1011, 1033, 1041, 1042,
1583, 1707, 1733, 1984, 1994, 2513,
2589, 2922, 2973, 3029, 3184, 3447,
4463, 4477
k.+lar 493, 917, 1358
[=29]
- kipçak** ‘çevre’
k.+in (*kipçagin*) 2515
[=1]
- kipla-** ‘kuvvetlendirmek’
k.-di 373, 4478
k.-diy 66
k.-gan 3767
k.-geydim 375
k.-miydir 182
k.-vçu 607
k.-yız 1092
[=8]
- kiplan-** ‘kuvvetlenmek’
k.-adirlar 95, 968
k.-ayim 211, 239
k.-geydim 121
k.-ma 4256
k.-mast 177
k.-sin 2683
[=8]
- kiplat-** ‘güçlendirmek’
k.-iyiz 1434
[=1]
- kiplik** ‘kuvvetlilik’
k. 3414, 4227
k.+ba 2918
k.+i (*kipligi*) 4115
k.+imiz (*kipligimiz*) 3346
k.+lari 402, 690
[=7]
- kippur** ‘kefaret günü’
k.+im 4491
k.+nun 4488
[=2]
- kiprak** ‘çok sabit, çok sağlam’
k. 4020
[=1]
- kir** ‘kir’
k.+larından 4478
[=1]
- kir-** ‘girmek’
k. 4060, 5611, 5660
k.-adirlar 907
k.-adlar 4155, 4338
k.-ax 4123
k.-am 2742, 3234
k.-armin 3689
k.-as 3990
k.-at 1665, 2711, 3730, 3743,
3767, 3769, 3778, 3799, 3839, 3858,
3888, 3899, 3917, 3935, 3936, 3953,
3962, 3982, 3983, 4006, 4019, 4031,
4036, 4051, 4060, 4075, 4077, 4078,
4102, 4110, 4142, 4152, 4162, 4175,
4194, 4197, 4198, 4297, 4298
k.-dı 5726
k.-di 3809, 3839, 3938, 3984,
4018, 4124, 4220
k.-dik 1317, 1684, 4108
k.-dim 2025
k.-diy 3948
k.-diyiz 2110
k.-diymo 945
k.-et 5611
k.-gen 5735
k.-geydlar 3982
k.-idin 5039
k.-ma 3886, 4063, 4298, 4299
k.-mabiz 3238
k.-mageydiy 3747
k.-mast 1034
k.-me 5075
k.-sey 3236, 3962
[=79]

- kiril-** ‘girilmek’
k.-mez 5389
[=1]
- kiriş-** ‘girişmek’
k. 1143
k.-ma 1898
[=2]
- kirli** ‘kirli’
k. 4298
k.+ğe 5611
[=2]
- kirpid** ‘kibrit’
k.+i 5379
[=1]
- kirpik** ‘kirpik’
k.+i 5380
k.+larım 386, 1133
[=3]
- kiş** ‘kişi’
k.+nin 5355
[=1]
- kişi** ‘kişi’ → *kişi*
k. 3, 3, 5, 10, 27, 35, 158, 186,
216, 243, 253, 266, 324, 326, 328, 349,
363, 390, 400, 516, 522, 522, 539, 587,
589, 596, 598, 629, 754, 820, 822, 847,
891, 919, 949, 1050, 1215
k.+da 351, 648
k.+dan 793, 798
k.+ga 142, 528, 807, 836, 858
k.+nın 4950
k.+ni 550
k.+nin 28, 60, 271, 332, 780,
824, 834
[=55]
- kişi** ‘kişi’ → *kişi*
k. 80, 366, 772, 1180, 1243,
1269, 2488, 4049, 4072, 4124, 4149,
4156, 4183, 4195, 4196, 4197, 4198,
4200, 4219, 4222, 4752, 4874, 5240,
5240, 5567, 5590, 5674, 5782
k.+ba 4226
k.+da 3735
k.+dan 1242, 3792, 4072, 4183
k.+den 5387
k.+ga 295, 3877, 4504, 4505
k.+ge 5052, 5478
k.+n 5243
k.+nı 4740
k.+nın 4868, 5010
- k.+ni 1291, 1447, 4133
k.+nin 223, 1112, 1424, 5230
[=52]
- kişna-** ‘kişnemek’
k.-maginein 984
[=1]
- kit-** ‘gitmek’
k.-mek 4695
k.-mesı 5709
[=2]
- kiy-** ‘giymek’
k. 5197
k.-ar 629
k.-arlar 184
k.-armin 1134
k.-at 3763, 3764
k.-dim 677
k.-gen 5191
k.-gin 1004
k.-me 5226
[=10]
- kiyam** ‘ayakta durmak’
k.+ilen 5261
[=1]
- kiyamet** ‘kıyamet’
k. 5443
[=1]
- kiyat** ‘kağat’
k. 4925
[=1]
- kiydir-** ‘giydirmek’
k.-at 3670
k.-di 1265
k.-diy 230
[=3]
- kiyıp** ‘kulp’
k.+ını 4940
[=1]
- kiyıt-** ‘giydirmek’
k.-ır 4995
[=1]
- kiyik** ‘vahşi hayvan’
k. 116, 253, 572, 969, 969,
1052, 2523, 4463
k.+i (*kiyigi*) 107, 979, 1014,
1212
k.+in (*kiyigin*) 1213, 1238
k.+ina (*kiyigina*) 1218, 1239
k.+ından (*kiyigindan*) 106,
1245, 1258

- k.+lar 643, 907
k.+larnin 73
k.+ni 1352
k.+ta 1216
[=24]
- kiyim** ‘giyim’
k. 5893
[=1]
- kiyin-** ‘giyinmek’
k.-adogon 3822
k.-at 3878
k.-di 3130
k.-gan 677, 4298
k.-ganlar 1561
k.-ip 5481
k.-ip (*kiynip*) 1530
[=8]
- kiyinder-** ‘kiyindirmek’ → *kiyindir*
k.-sen 4622
[=1]
- kiyindir-** ‘kiyindirmek’ → *kiyinder*
k.-gen 4623
[=1]
- kiyir-** ‘basma, yerleştirme’
k.-adir 873
k.-alsa 2500
k.-dilar 4489
k.-diymo 983
k.-gin 394
k.-ma 4490, 4491, 4501
[=8]
- kiyirma defusxa** ‘basıma verme’
k. 4506
[=1]
- kiyit** ‘kiysi’
k.+in 932
k.+inin 1031
[=2]
- kiyiz** ‘keçe’
k. 385
[=1]
- kiymet** ‘kıymet’
k.+ın 5896
[=1]
- kiyov** ‘damat’
k.+nın (*kiyvının*) 4585
[=1]
- kla-** ‘arzulamak’ → *kle*
k. 2684
k.-di 3651, 4394
- k.-dik 3956
k.-dim 1481, 1550, 3542, 3546
k.-diy 1723, 3964
k.-gey 1094, 1109, 1177
k.-geydim 301, 2820, 2829,
3751, 4048, 4227
k.-geydlar 3281
k.-geyt 3695, 4133
k.-gin 4504
k.-m 2953, 3254, 3839, 3839,
3839, 3839, 4072
k.-ma 1774
k.-mabiž 4171
k.-madi 118, 1884
k.-madik 500
k.-madim 4063
k.-mam 3256
k.-mas 1411
k.-masey 3275
k.-midlar 2963, 3812
k.-mim 3103, 3569
k.-mis 3964
k.-mit 3843, 3902, 4049
k.-miydogon 1665
k.-redim 3925
k.-redlar 2235
k.-ret 4191
k.-rlar 4495
k.-rmo 973
k.-sa 187, 3014, 3450, 4161
k.-sak 3819
k.-sam 3531, 4227
k.-sey 2327, 2956, 4349
k.-seydim 3989
[=64]
- klak** ‘arzu,istek’
k. 2591, 2791, 3080, 3486,
4336
k.+ba 3213
k.+i (*klagi*) 563, 1713, 1806,
2495, 2677, 4492
k.+iba (*klagiba*) 1361, 2079,
2672, 3635
k.+im (*klagim*) 2946, 3480
k.+imdan (*klagimdan*) 1689
k.+in (*klagin*) 735, 962, 3631
k.+indan (*klagindan*) 2812
k.+iy (*klagiy*) 1396, 1527, 1818,
2029
k.+iyda (*klagiyda*) 1392, 3015

- k.+iydan (*klagiydan*) 1601
k.+lar 2014
k.+lari 1708, 1939, 1944, 2529,
4494
k.+larim 2022, 2105
k.+larimni 1542, 3488
k.+larin 1932, 2965, 3158, 3465
k.+larinda 3625
k.+larindan 1534, 2665
k.+lariyızba 1437
k.+larni 3456
k.+nin 2599
k.+tan 2727
[=51]
- klaksiz** 'isteksiz'
k. 3476
[=1]
- klan-** 'istenmek'
k.-at 2985, 3821
k.-di 3087
k.-geyt 2764
k.+mageyt 3090
[=5]
- kle-** 'arzulamak' → *kla*
k.-y 1623
k.-ydesey 3427
k.-ydırlar 3037
k.-ydırlar 403
k.-ydlar 2171, 2197
k.-ym 1503, 1577, 1744, 1790,
1802, 1826, 1948, 2031, 2605, 2848,
2864, 2875, 3755, 3883, 4145, 4184,
4440
k.-ymin 289, 812, 849
k.-ys 1808, 1929, 3473, 3568,
3762, 3848, 3890, 4021, 4072, 4099,
4201
k.-ysin 1002
k.-ysiız 1899, 4018
k.-ysma 4271
k.-yt 1706, 1710, 2018, 3035,
3788, 3840, 4005, 4149, 4227, 4277,
4291, 4318, 4319
[=54]
- klenci** 'dilenci'
k. 3991, 4078, 4187
k.+lar 4072
[=4]
- kleysiız** 'isteksiz'
k. 1681
- [=1]
- kmaş** 'kumaş'
k. 4895
[=1]
- kob** 'çok'
k. 5258
[=1]
- koba** 'kalkan'
k.+lari 1119
k.+sinen 4513
[=2]
- Kobecki** '1. soyad 2. bir erkek ismi'
k.+ga 4506
[=1]
- kobız** 'kopuz' → *kobuz*
k. 5728
[=1]
- kobuz** 'kopuz' → *kobuz*
k. 498, 4638
k.+lardan 1373
k.+nu 1289
k.+um 719
[=5]
- koca** 'koca, erkek eş'
k. 4655, 4672
k.+ga 4617
[=3]
- koç-** 'göçmek'
k.-adir 84
k.-anin 465
k.-ar 411
k.-er 5658
k.-tular 774
k.-urdu 2
[=6]
- koçer** 'tekerlek'
k.+i 5082
k.+in 5528
[=2]
- koçkur-** 'aksırmak'
k.-makları 1036
[=1]
- koçuruvçu** 'göçebe'
k. 189
[=1]
- koçuv** 'göçebeler için toplanma yeri'
k.+undan 21
[=1]
- koçxar** 'koç'
k.+lar 1060

- [=1]
koduy ‘hitap için kullanılan kelime’
 k. 3755, 3763, 3773, 3781,
 3787, 3790, 3904, 3907, 3913, 3924,
 3925, 3927, 3929, 3946, 4007, 4037,
 4037, 4108, 4126, 4153, 4178, 4184,
 4184, 4186, 4188, 4192, 4192, 4199,
 4201, 4201, 4264, 4300, 4304, 4306,
 4306, 4310, 4317, 4319
 k.+a 3751, 3867, 4063, 4103,
 4125, 4144, 4164, 4221, 4300
 k.+ba 3751, 3902
 k.+da 4203
 k.+dan 3755, 4146
 k.+nu 3770, 3909, 3956, 4067,
 4188
 k.+nun 4063, 4065, 4067
 [=60]
koduyuz ‘kadınlar, erkekler’
 k. 3920, 4258
 k.+ga 3801, 3900, 4045
 k.+nu 3800
 [=6]
kogen ‘papaz’
 k. 1120, 1163, 1167
 [=3]
koger- ‘göğermek, yeşermek’
 k.-gen 5669
 [=1]
koget ‘kogut; horoz (Leh. kogut)’
 k. 5812
 [=1]
kogot ‘1. horoz 2. göğ ot’
 k. 116, 173, 692, 950, 1009,
 1199, 1200
 k.+lar 1546
 k.+nu 1217
 k.+nun 972, 1218
 k.+tan 174
 k.+u 109, 1224
 k.+un 1262
 [=15]
kogurçin ‘güvercin’
 k.+de 4815
 [=1]
kogutçox ‘küçük horoz’
 k. 4307
 [=1]
kok ‘kök’
 k.+ka 3677, 4423
 k.+ke 4720
 k.+lar 484, 659, 894, 1196,
 1220, 1561
 k.+larda 350, 389, 389, 532,
 920, 1944, 1947, 2805, 4195
 k.+lardan 18, 721, 2975, 3096
 k.+larga 36, 463, 855, 917,
 2033, 2146, 2153, 2832, 2983
 k.+larından 1299, 2556
 k.+larnın 1029
 k.+larni 192, 534, 611, 855,
 960, 1189, 1223, 2646, 4242
 k.+larnin 249, 268, 326, 609,
 656, 861, 902, 952, 956, 960, 1197,
 1202, 1203, 1205, 1208, 1214, 1216,
 1218, 1223, 1238, 1239, 1398, 1506,
 1529, 1556
 k.+lerge 4705
 k.+nı 4727
 k.+nu 2561
 k.+nun 1515, 1854, 2882, 3326,
 4230
 k.+ta 2828, 3601
 k.+tan 1585, 1832, 2111, 3634,
 4234
 [=83]
kokıl- ‘koklamak’ → *kokla*
 k.-ırlar 5484
 [=1]
kokla- ‘koklamak’ → *kokıl*
 k.-maa 5353
 k.-madan 5017
 [=2]
koklan- ‘koklanmak’
 k.-ır 4941
 [=1]
kokra- ‘kükremek’ → *kokre*
 k.-maki (*kokramagi*) 899
 k.-yi 4302
 [=2]
kokrak ‘göğüs’
 k.+ba 1740, 1768
 k.+ından (*kokragından*) 4298
 k.+iya (*kokragiya*) 1475
 [=4]
kokrat- ‘kükretmek’
 k.-adır 904
 k.-alirmusun 1003
 [=2]
kokre- ‘kükremek’ → *kokra*

- k.-ydir 903
[=1]
- kol** ‘kol, el’
k. 491, 833, 4554, 4722, 4984,
5009
k.+abiž 3899, 3899
k.+da 4997, 5167, 5184
k.+dan 3296
k.+du 4042
k.+ga 4916, 5147
k.+ğa 4984, 5039, 5778
k.+ı 5166, 5623
k.+ın 5699
k.+ına 4985
k.+ında 5008, 5444
k.+nu 2629, 2917
k.+nuda 267
k.+u 479, 1093, 1093, 1176,
1176, 3269, 4487, 4506, 5184, 5332
k.+uba 2660, 3755, 3875, 4004,
4137, 4170, 4219, 4330
k.+um 744, 3810
k.+umda 683
k.+umnu 740, 746, 998, 3268,
3273, 3568
k.+un 182, 360, 644, 1135,
1266, 1981, 3268, 3273, 3840, 3840,
3903, 4071, 4133, 4302, 4316, 4326,
4327
k.+una 381, 3444, 4305, 4607
k.+unda 3936, 5777
k.+undan 99, 134, 134, 1321,
3948, 4204, 4223, 4468
k.+uy 1008
k.+uyda 1353
k.+uydan 255, 857, 1279
k.+uynu 14, 2545, 3213, 3929
k.+uynun 1321
[=95]
- kol-** ‘rica etmek’
k. 2539, 3465
k.-abiž 3800, 3917, 4101
k.-adır 1072, 2669
k.-adogon 1322, 3996
k.-am 1750, 1822, 2115, 2708,
2719, 3561, 3769, 3769, 3778, 3885,
3885, 3909, 3940, 4030, 4068, 4219,
4252, 4298, 4499
k.-amın 3406
k.-arlar 260
k.-arm 4098
k.-dular 2230, 2252
k.-dum 1758
k.-gun 1380
k.-ma 1394, 4003, 4476
k.-madım 4072, 4183
k.-magan 4701
k.-magimnin 706
k.-maklar 1265
k.-mım 1393
k.-seydım 3995
k.-seydlar 4001
k.-uvçular 4005
k.-uvçulardan 4005
[=48]
- kolaga** ‘gölge’
k. 171, 316, 398
k.+lar 1121
k.+ni 143
k.+si 1016
k.+sında 1090
[=7]
- kolay** ‘kolay’
k. 5078, 5084, 5282, 5474,
5758
k.+dır 4969
k.+nı 3388
[=7]
- kolayça** ‘kolayca’
k. 1059, 1060
[=2]
- kolaylı** ‘yararlı’
k.+dır 4627
[=1]
- kolaysız** ‘yararsız’
k.+nı 5623
[=1]
- kolek** ‘korkuluk; yağmur sularının
biriktiği küçük çukur (Leh. kolek)’
k. 1565, 1683, 1712
[=3]
- kolıy** ‘kolay’
k. 4665
[=1]
- kolla-** ‘kollamak’
k.-mak 4921
[=1]
- kolmak** ‘gömlek’ → *kolmek*
k.+imni (*kolmagimni*) 1134
[=1]

kolmek ‘gömlek’ → *kolmak*

k. 4971

k.+ine (*kolmegine*) 5694

[=2]

kolmeksiz ‘gömlüksüz’

k. 5024

[=1]

koln ‘kalp, yürek’

k.+uydan 1955

k.+uynu 3209

[=2]

koloda ‘ayağa bağlanan kütük’

k.+ga 313

[=1]

kolos ‘başak’

k. 110

k.+nun 591

[=2]

kolovrot ‘iplik sarmak için kullanılan alet; çikrik’

k. 3717

[=1]

kolsız ‘kolsuz; isteksiz’

k. 5029

[=1]

koltux ‘koltuk’

k.+ka 5834

[=1]

koltxa ‘dua, Tanrı’dan isteme’ → *koltxe*

k. 2706, 3011

k.+dan 2705

k.+larga 3416

k.+ların 4504

k.+larının 1143

k.+larını 2655, 2919

k.+m 119, 3849

k.+mnı 2117

k.+sına 4500

[=12]

koltxe ‘dua, Tanrı’dan isteme’ → *koltxe*

k.+y 1384

k.+ynı 547, 1380

[=3]

kom- ‘gömmek’

k.-dı 5380

k.-gun 1007

k.-ma 752

[=3]

komeç ‘büyüyemeyen çocuk’

k. 4640, 5463

k.+i 4585

[=3]

komın ‘ateş yanan yer; ocak’

k.+i 2032

[=1]

komul- ‘gömülmek

k.-gan 53, 417, 483

k.-ganlar 410

[=4]

komur ‘kömür’

k.+larını 1039

[=1]

komuz ‘haşarat’

k. 598, 630

k.+dan 82

k.+u 146

[=4]

kon ‘kol’

k.+ları 96, 467, 1145, 1583

k.+larıba 4277, 4298

k.+larım 1136

k.+larımın 2991

k.+ların 1566, 3741, 3741,

3843, 3857, 3857, 3888, 3915, 4117, 4227, 4251, 4266, 4327, 4387

k.+larında 4483

k.+larından 3849, 3893, 4154

k.+larının 12, 690, 4487, 4504

k.+larıyız 1445

k.+larıynı 3839

k.+larıynın 1161

k.+larını 66, 3914, 4029

[=36]

kon- ‘konmak’

k.-adır 992

k.-armo 973

k.-ayix 1171

k.-ma 5301

k.-madi 751

[=5]

konak ‘konuk, misafir’

k. 5414

k.+ka 5474

k.+nın 4701

[=3]

konçek ‘don’

k. 5191, 5654, 5734

[=3]

- kondar-** ‘göndermek’
 k.-adir 284
 k.-adirlar 570
 k.-alirmusun 955
 k.-dı 1241
 k.-dılar 2005
 k.-dim 737
 k.-gan 4005
 k.-gayedik 1182
 k.-gayedim 1175
 k.-ım 4029
 k.-ır 630
 k.-madı 476
 k.-uvçu 1285
 k.-uvçular 51
 [=14]
- kondarıl-** ‘gönderilmek’
 k.-gan 1119
 k.-ırsın 543
 k.-mast 275
 [=3]
- kondur-** ‘misafir etmek, ağırlamak’
 k.-adirlar 574
 [=1]
- konec** ‘sonuç’
 k. 3276
 [=1]
- konfitura** ‘konserve’
 k. 3740
 [=1]
- kongres** ‘yanlış kullanılmış kelime; ilerleme’
 k. 3739
 [=1]
- konşı** ‘komşu’ → *konşu*
 k. 4689
 k.+ğa 4692, 5646
 k.+n 4692, 4694
 k.+nı 4691
 k.+nın 5646
 k.+nın 5499
 [=8]
- konşu** ‘komşu’ → *konşu*
 k. 4354, 4357, 4687, 4688, 5437
 k.+ba 3438
 k.+dan 4690
 k.+ma 3764
 k.+mda 3762
 [=9]
- konşulux** ‘komşuluk’
 k.+ta 4378
 [=1]
- kontent** ‘ile kelimesiyle kullanılır; memnuniyetle’
 k. 2080, 2263, 2296
 [=3]
- konturım** ‘görgülü, kültürlü’ → *konturım*
 k. 3741
 [=1]
- konturım** ‘görgülü, kültürlü’ → *konturım*
 k. 3741
 [=1]
- konu** ‘namuslu’
 k. 70, 212, 233, 399, 539, 550, 629, 1313, 2687, 3153
 k.+lar 3512
 k.+larnı 1313, 3610
 k.+larnin 207
 [=14]
- konul** ‘gönül’
 k. 5696
 k.+u (*konlu*) 400, 4829
 [=2]
- konur-** ‘konmak’
 k.-kannın 5595
 [=1]
- konuş-** ‘konuşmak’
 k.-kanın 5112
 k.-maz 5223
 [=2]
- kop** ‘pek çok, hep’
 k. 5, 109, 243, 243, 247, 355, 522, 525, 531, 556, 625, 626, 706, 744, 766, 766, 810, 833, 865, 875, 884, 894, 910, 911, 922, 957, 975, 1048, 1180, 1295, 1303, 1397, 1442, 1453, 1491, 1532, 1635, 1714, 1718, 1992, 2010, 2030, 2038, 2060, 2096, 2281, 2316, 2393, 2591, 2609, 2622, 2644, 2664, 2668, 2700, 2715, 2744, 2750, 2860, 2875, 2885, 2912, 2932, 2946, 2967, 2969, 3128, 3161, 3189, 3233, 3239, 3278, 3332, 3351, 3399, 3462, 3468, 3481, 3571, 3596, 3644, 3646, 3742, 3755, 3762, 3764, 3803, 3812, 3814, 3814, 3814, 3855, 3890, 3982, 4005, 4029, 4029, 4061, 4116, 4161, 4193,

- 4193, 4198, 4219, 4227, 4240, 4475, 4486, 4488, 4501, 4505, 4739, 4741, 5155, 5246, 5278, 5278, 5278, 5278, 5330, 5410, 5410, 5502, 5502, 5507, 5516, 5570
 k.+ge 5090
 k.+ka 5730, 5777
 k.+lar 260, 564, 768, 856, 2923
 k.+larni 66, 372
 k.+larnin 859
 [=138]
- kop-** ‘kopmak’
 k.-ar 5443, 5598
 [=2]
- kopçek** ‘tekerlek’
 k. 5759, 5759
 [=2]
- kopdeli** ‘çok deli’
 k. 5805
 [=1]
- kopek** ‘köpek’
 k. 4593, 5390, 5671, 5672, 5678, 5801
 k.+de 5422
 k.+i (*kopegi*) 5170
 k.+in 4873, 4875, 5819, 5892
 k.+in (*kopegin*) 5637
 k.+ine (*kopegine*) 5129
 k.+ke 5753
 [=15]
- kopeksiz** ‘köpeksiz, köpeği olmayan’
 k. 4914
 [=1]
- kopır** ‘köprü’ → *kopir, koprı, kopru, kopur*
 k.+de 4686
 k.+ından 5540
 [=2]
- kopir** ‘köprü’ → *kopır, koprı, kopru, kopur*
 k.+den 5551, 5583
 [=2]
- kopka** ‘kepçe’
 k.+mo 601
 k.+sı 5633
 [=2]
- kopluk** ‘çokluk’
 k.+u (*koplugu*) 4485
 k.+un (*koplugun*) 1853
 k.+undan (*koplugundan*) 859
- [=3]
- kopma** ‘bu denli fazla’
 k. 944, 1681, 3442, 3743, 4219
 [=5]
- kopmaj** ‘çok mu’
 k.4089
 [=1]
- koprak** ‘toprak’
 k. 345
 [=1]
- koprı** ‘köprü’ → *kopir, kopır, kopru, kopur*
 k. 5794
 [=1]
- kopru** ‘köprü’ → *kopir, kopır, koprı, kopur*
 k.+gada 1664
 [=1]
- kopsal-** ‘yalpalanmak’
 k.-adılar 833
 [=1]
- kopse** ‘kepçe’
 k. 5162
 [=1]
- kopsu** ‘hepsi’
 k. 4497
 [=1]
- kopta** ‘köfte’
 k.+lar 2286
 [=1]
- kopur** ‘köprü’ → *kopir, koprı, kopru, kopur*
 k.+den 4885
 [=1]
- kor** ‘kör’
 k. 5139, 5640, 5814
 k.+nın 4788
 [=4]
- kor-** ‘görmek’
 k. 4632, 4633, 4690, 4759, 4807
 k.-abiž 4494
 k.-adir 81, 645, 659, 809, 834, 1052, 2472
 k.-adılar 891
 k.-adogon 3193, 4483, 4487, 4488
 k.-almim 3872, 4202
 k.-almiydir 2890

- k.-am 1850, 1906, 1983, 2569,
3568, 3739, 3795, 3797, 3926, 3943,
3951, 3964, 3966, 3987, 3989, 4049,
4123, 4446
- k.-ar 1343
k.-aredim 745
k.-arlar 455, 539, 4499
k.-arm 1505
k.-armin 454, 455
k.-ars 3286
k.-arsiž 1160
k.-as 1409, 1413, 3068, 3440,
3740, 4131, 4223, 4289
k.-asin 223
k.-asma 4261
k.-at 3136, 4287
k.-atlar 3989
k.-ayik 1160, 1172
k.-dım 5898
k.-du 287, 466, 662, 764, 1068,
1192, 1198, 1200, 1206, 1209, 1213,
1219, 1250, 2414, 2811, 2883
k.-dular 37, 1156, 4470, 4487
k.-dum 71, 87, 352, 738, 1254,
1544, 1557, 2000, 2134, 2551, 2618,
2632, 3844, 4219, 4491
k.-duy 1874, 1880
k.-duymo 940, 945
k.-duyuž 624
k.-e 5194
k.-er 4545, 4546, 4724, 4887,
5183
- k.-gen 5141, 5217, 5313, 5709
k.-gençek 5183
k.-gende 5639
k.-genin 5516
k.-geydi 3989
k.-geydim 740
k.-geym 1528
k.-gun 234, 532, 2481
k.-ğen 5430
k.-ma 57, 148, 1158, 1158,
1238, 1325, 1366, 2573, 4048, 4171,
4364, 4507
k.-madi 642, 4149
k.-madik 2894
k.-madilar 53, 209
k.-madim 180, 559, 1992, 2933,
4069
k.-madimo 723
- k.-madiy 864
k.-madiyizmo 1107
k.-magey 534, 2600, 3982
k.-mageydim 3995
k.-mageys 4193
k.-maginmo 223
k.-maktan 639, 802
k.-mas 2543, 3633
k.-maseydir 237
k.-masin 582
k.-maska 3202
k.-mast 474
k.-mast 4200
k.-mayin 2622, 4287
k.-me 4630, 5450
k.-megennın 5898
k.-megey 4741
k.-mek 4537, 4544, 5138, 5226
k.-mekke 5016
k.-mekten 5607
k.-men 5629
k.-mesın 5141
k.-mey 4758, 5527, 5533, 5715
k.-meysin 531
k.-mez 4617
k.-mit 3699, 4059
k.-miydirlar 920
k.-miymin 195, 845
k.-miysiž 3598
k.-miyt 2510, 4018
k.-sa 252, 2292, 3196, 3236,
4018
- k.-salar 3768
k.-sam 3249
k.-se 4577, 5063, 5063, 5647,
5647
- k.-seler 5171, 5172
k.-seyt 3093
k.-sın 4743
k.-sun 4167
k.-sunlar 506
k.-up 674, 1005, 1006, 1172,
1973, 2362, 3332, 3339, 4223, 4467
k.-uplar 671
k.-upti 3354
k.-uvçu 4195
k.-uvçuları 464
k.-uvçumnun 149
k.-uyuž 1115
[=227]

- kora** ‘göre’
k. 288, 807, 824, 824, 1214,
2641, 4133, 4208, 4488, 4497, 4500
k.+da 5058
[=12]
- korala-** ‘çevirmek’
k.-dı 436
k.-dir 3588
[=2]
- koralan-** ‘çevirilmek’
k.-gan 1162
[=1]
- kore** ‘göre’
k. 4942, 5092, 5092, 5093,
5093, 5303, 5397, 5397, 5552, 5553,
5831, 5832, 5858
[=13]
- korgaşın** ‘mermi’
k. 452
[=1]
- korguż-** ‘göstermek, belli etmek’
k. 4319
k.-a 3964
k.-as 2354
k.-at 3251, 3275, 3541, 3799,
3839, 3873, 3875, 3929, 3961, 4004,
4046, 4072, 4164, 4170, 4299, 4331
k.-ayık 4167
k.-gun 1101
k.-ma 3641
k.-madi 1310
k.-mak 203, 4483
k.-midlar 4175
k.-mit 3913, 4114, 4132
k.-ubiż 3803, 4156
k.-um 3839, 4294
k.-ur 453, 3873
[=35]
- korh-** ‘korkmak’
k.-kan (*korkkan*) 5467
k.-ma (*korkma*) 5137
k.-manız (*korkmanız*) 4702
k.-may (*korkmay*) 5269
k.-maz (*korkmaz*) 5667
k.-un (*korgun*) 855, 855
k.-un (*korkun*) 1765
[=8]
- korin-** ‘korunmak’
k.-ğan 5742
k.-ır 4692, 4693
[=3]
- korin-** ‘görünmek’
k.-ır 5646, 5646
[=2]
- kork** ‘gösteriş, güzellik’ → *guzellik, güzellik, yahşılık, yaxşılıh, yaxşılıx*
k. 5137
k.+ka 2468
k.+lardan 2837
k.+lariba 2633
k.+larında 1547, 2771
k.+lariyni 2880
k.+tan 2832
k.+u 1779, 2098, 2120
k.+uba 2658
k.+um 1623
k.+un 1531, 1777
k.+unda 1521, 5355
[=17]
- korkak** ‘korkak’
k. 5698
k.+nı 5496
[=2]
- korkayt-** ‘güzelleştirmek’
k.-mastir 4242
k.-tılar 4488
[=2]
- korkışlı** ‘gösterişli’
k. 5868
[=1]
- korkız** ‘kör kız’
k.+a 5863
[=1]
- korklu** ‘gösterişli’
k. 1067, 1148, 1157, 1166,
1559, 1747, 1852, 1853, 1950, 2177,
2240, 2330, 2360, 2382, 2556, 2618,
2678, 2826, 2838, 2841, 3056, 3167,
3230, 3418, 3458, 3850, 3869, 3981,
3996, 4075, 4101, 4159, 4195, 4219,
4228, 4488
k.+bu 4560
k.+durlar 1125, 1161
k.+sun 1085, 1086, 1116, 1116,
1151
[=44]
- korkluca** ‘müzeyyen; süslü’ → *korkluça*
k.+m 3794
k.+m (*korkluçam*) 1097

- [=2]
korluça ‘müzeyyen; süslü ’ →
korluca
 k. 1140, 4287
 k.+m 1563, 1771, 1783, 1864,
 2941, 3208, 3771
 [=9]
korlurak ‘çok gösterişli’
 k. 1374, 1476, 2113, 3848
 k.+lar 2843
 k.+ni 3025
 [=6]
korku ‘korku’
 k.+m 4947
 [=1]
korğunçlı ‘korğunç’
 k. 4797
 [=1]
korcuts- ‘korkutmak’
 k.-kan 5496
 [=1]
korsuz ‘çirkin, güzel olmayan’
 k. 4704
 [=1]
kort ‘kıç, göt’
 k.+nı 5312
 [=1]
koru- ‘korumak’
 k.-du 4464
 k.-gey 3769, 3996, 4037, 4043,
 4076, 4138
 k.-p 132
 [=8]
korum ‘bakış’
 k. 1528, 3716, 3766, 3838,
 3884, 3980, 4074, 4217, 4296
 k.+ga 1228
 k.+lar 2609
 k.+lardan 155, 1536, 2645
 k.+larından 76
 k.+lariba 1518
 k.+nun 4295
 k.+u 465, 796, 1027, 1146
 k.+uba 4461, 4463
 k.+um 2801
 k.+un 79, 333
 k.+uy 1101
 [=27]
korumlu ‘gösterişli’
 k. 5495
- [=1]
korun- ‘görünmek’
 k.-adır 179, 552
 k.-adlar 2816
 k.-at 1811, 1912, 2224, 2810,
 2813, 3123, 3812, 3885
 k.-du 3926
 k.-dular 1099
 k.-geys 3392, 4120, 4127, 4128,
 4137, 4141, 4175, 4204, 4229, 4298,
 4315
 k.-ır 4623
 k.-mas 802
 k.-maseydir 46
 k.-sa 807
 k.-sın 4771
 k.-sun 1197
 k.-ur 1317
 [=31]
korunuş- ‘görünmek, belli olmak’
 k.-meyçe 5841
 [=1]
koruş- ‘görüşmek’
 k.-mabiž 1574
 k.-mis 3322
 k.-ubiž 1565
 [=3]
korx- ‘korkmak’
 k. 4121, 4337
 k.-adır 11, 3581
 k.-adırlar 923, 1043, 2643
 k.-adlar 3196, 3982, 3982
 k.-adogon 4190
 k.-adogonmo 524
 k.-am 2038, 2724, 3489, 3535,
 3764, 3892, 4274, 4298, 4308, 4329
 k.-amın 212, 565, 742
 k.-aredim 4299
 k.-as 2036
 k.-at 2019, 3653, 3841, 4047,
 4086
 k.-ma 3439, 3579, 3849, 4274,
 4274
 k.-mageydım 219
 k.-magıya 69
 k.-mamın 3516
 k.-massın 105, 106, 256
 k.-mast 2507
 k.-mastır 1336
 k.-max 663

- k.-maxnı 339
k.-mayız 4165
k.-mıs 3925
k.-mıyt 3190
k.-seydım 3648
k.-tım 62, 62, 765
k.-uvçu 3, 10, 27
k.-uvçularnın 1114, 4483, 4492
k.-uyuz 457
[=61]
- korxunçlu** ‘korkunç’
k. 1157, 1308, 1330, 2606
k.+dur 921
k.+sun 1151
[=6]
- korxut-** ‘korkutmak’
k.-mas 3564
k.-tu 77, 4029
k.-xey 3735
[=4]
- korxuv** ‘korku’
k. 77, 132, 356, 530, 594, 983,
1032, 1303, 1320, 4483
k.+dan 62, 495, 986, 1336
k.+lar 482, 3460
k.+larından 1330, 4463
k.+u 218, 297, 1309
k.+um 788
k.+un 125
k.+undan 1112, 1309
k.+uy 307
[=26]
- korxuvlu** ‘korkulu’
k. 984
[=1]
- korxusuz** ‘korkusuz’
k. 980, 1051, 1354
[=3]
- kose** ‘tüysüz, tüy çıkmayan’
k.+si 5300
[=1]
- koster-** ‘göstermek’
k.-ip 5679
k.-me 5041
[=2]
- koş** ‘hoş’ → *akırın, akırtın, xoş*
k. 5259
[=1]
- koş-** ‘vermek’
k.-ar 4974
- [=1]
- koşul-** ‘koşulmak, çiftleştirilmek’
k.-ganım 1075
k.-ganımda 1076
k.-ganıy 1161
k.-gey 729
k.-geylar 1904
k.-ma 821
[=6]
- kot** ‘göt’
k. 4686, 4959, 5009, 5098,
5236
k.+ı 5700
k.+ın 4629, 5324, 5642
k.+ınde 5191
k.+ıne 5578
k.+ını 5011, 5310
k.+in 4703
k.+ine 5620, 5839
k.+ke 5654, 5734
k.+ler 5217, 5313
k.+zıne 5641
[=21]
- kotar-** ‘beyan etmek’
k.-ma 2584
[=1]
- kotek** ‘kötek, dayak’
k. 4612, 5403
k.+ke 5398
[=3]
- koter-** ‘bildirmek, götürmek’
k.-gen 4720, 5653
k.-ıp 4670
k.-me 5537
k.-mezler 5533
[=5]
- kotur-** ‘kaldırmak’
k. 3891, 3891, 4290
k.-adirlar 498
k.-alirmusun 957
k.-almas 2545
k.-almiymin 234
k.-at 2823, 3891, 3891, 3941,
4266
k.-ayik 1295, 2187
k.-ayim 869, 2593
k.-du 1305, 3134, 3741, 4029,
4117, 4198, 4468
k.-dular 36, 36, 4487
k.-gan 3936

- k.-ma 613, 664, 2588, 2789,
4227
k.-ubiž 3348
k.-un 5782
k.-up 710, 2217, 2542
k.-ur 256
k.-ursin 546
[=39]
- koturul-** ‘götürülmek’
k. 2539
k.-adir 991
k.-adlar 4198
k.-at 2983, 3926
k.-du 2809, 3594, 4191, 4196,
4308
k.-gan 1306
k.-ma 395, 3926
k.-sa 463, 982
k.-salar 591
k.-seydirlar 113
k.-up 235
k.-ur 3890
k.-uredi 1225
k.-urmusun 917
[=21]
- kovunlan-** ‘meyletmek, istek duymak’
k.-dim 4490
k.-ip 139
k.-seydir 120
[=3]
- koy** ‘köy’
k. 4826, 4836, 4914
[=3]
- koy** ‘koyun’ → *koyun, koyun*
k. 5, 1064, 1270, 1270, 4860,
5269, 5400
k.+da 18
k.+de 4511, 4512
k.+ları 4512
k.+larımnın 739
k.+larının 1153
k.+nın 4516
k.+nu 3106
k.-umnun 689
[=16]
- koy-** ‘koymak’
k.-adır 582, 906, 1049
k.-amin 92, 300
k.-ar 1333
k.-aredilar 672
k.-armin 720, 1259, 1309
k.-asın 153, 158
k.-at 4327
k.-du 638, 928, 929, 959, 1159,
1227, 1283, 1293, 1312, 4251, 4302
k.-dular 1076, 4468
k.-dum 743, 771, 998
k.-dux 3762
k.-duymo 10, 27
k.-ganda 914
k.-ganımda 932
k.-ganın 564
k.-gey 217
k.-gun 394, 542, 913, 934,
1026, 1179
k.-ma 4499, 4940
k.-madım 2925
k.-magı 1114
k.-massın 1304
k.-massız 409
k.-mıt 5379
k.-sam 565
k.-sey 1344
k.-uvçu 83
k.-uyuz 491, 3914
[=54]
- koyın** ‘koyun’ → *koy, koyun*
k. 5904
k.+ğa 5623
[=2]
- koylu** ‘köylü’
k.+nın 5192
[=1]
- koyu** ‘koyu, kara’
k. 5413
[=1]
- koyul-** ‘koyulmak’
k.-gan 3462
k.-ganlar 1302
[=2]
- koyun** ‘koyun’ → *koy, koyun*
k. 5908
k.+da 5463
k.+ı 5482
k.+u (*koynu*) 497
k.+un 1272
k.+una (*koynuna*) 983
[=6]
- kož** ‘göz’ → *goz, köz*

- k. 159, 237, 462, 466, 499, 582,
674, 1127, 1130, 1309, 2510, 3982,
4303, 4475
k.+dan 2845
k.+ga 2473
k.+lar 406, 678, 842, 2704,
3075, 3095, 3807
k.+larga 1250
k.+ları 223, 261, 396, 506, 993,
1036
k.+larıça 494, 1018
k.+larım 455
k.+larımça 720
k.+larımından 47
k.+larımın 79, 726
k.+ların 36, 379, 631, 735
k.+larında 443, 760
k.+larından 656
k.+larıy 347
k.+larıyızda 410
k.+ları 1085, 1143, 1251, 1567,
1894, 2326, 3685, 4251
k.+lariba 3136
k.+larım 2562, 3796
k.+larıma 2018, 2562
k.+larımından 1897
k.+larımızni 3814
k.+larımni 1498
k.+larımın 1571, 2992
k.+ların 3888, 4083, 4114,
4132, 4175, 4198
k.+larına 2408, 4369
k.+larında 1556, 4468
k.+larıy 1085, 1116, 1164
k.+larıya 1550
k.+larıyda 3814
k.+larıydan 1124, 1811
k.+larıyız 1249
k.+larıyni 1152, 1771, 1775,
1779, 1783
k.+larıni 2539, 3818
k.+u 149, 582, 642, 645
k.+uba 1343, 2475, 2550, 3185,
3202
k.+um 148, 287, 393, 398,
1057, 2722, 2883, 4238
k.+umda 2718, 3736
k.+umdan 1965, 1969, 4191
k.+umnu 1985
k.+un 2406, 2541, 3626
k.+una 2409, 3005
k.+uya 1764
k.+uynu 3420, 3641
[=120]
koz ‘göz’ → *goz, köz*
k. 4546, 4554, 4724, 4779,
4788, 4887, 5607, 5609, 5613
k.+den 4564
k.+ge 4537, 4544, 4793, 5476,
5597, 5725, 5742
k.+ğa 5695
k.+ın 4629, 5548, 5548
k.+ına 4607
k.+i 5139, 5166, 5372, 5388,
5516, 5676, 5883
k.+im 5639, 5640, 5859
k.+in 5485, 5494, 5511
k.+ine 4985, 5600
k.+ingız 5486
k.+lerinde 5356
k.+u 4536, 4904, 5431, 5659,
5853
k.+unde 5703
k.+une 5542
[=46]
kozcuk ‘gözcük’
k.+lar 2128, 2170
k.+um (*kozcugum*) 3409, 4038
k.+um (*kozcugum*) 4223
[=4]
kozga- ‘sallamak, hareketlendirmek’
→ *kozge*
k.-dı 1960
k.-gey 1028
k.-mast 3457
k.-rsız 1177
k.-seyız 1094, 1109
[=6]
kozgal- ‘sallanmak’ → *kozgal*
k.-adır 900, 3476, 3693
k.-at 2574, 3896, 3897
k.-gaçox 464
k.-ma 3888
[=8]
kozgalmah ‘sürüngen’
k.+ın (*kozgalmagin*) 1208
[=1]
kozge- ‘sallamak, hareketlendirmek’
→ *kozga*
k.-ydır 3086

- k.-ydırlar 3701
k.-yt 2978
[=3]
- kozğal-** ‘sallanmak’ → *kozgal*
k.-a 5341
[=1]
- kozla-** ‘gözlemek’ → *andı, kozle*
k.-mast 466
k.-miydir 863
k.-yalmassin 795
[=3]
- kozla-** ‘gözlemek’ → *andı, kozle*
k.-dılar 1209
k.-sınlar 1208
[=2]
- kozle-** ‘gözlemek’ → *andı, kozla*
k.-ydir 1096
[=1]
- kozli** ‘gözlü’ → *kozlu*
k. 4784
[=1]
- kozlu** ‘gözlü’ → *kozli*
k. 2382, 4846
k.+larni 549
[=3]
- kozluh** ‘ceviz ağacı’
k.+nun (*kozlugnun*) 1158
[=1]
- kozsiz** ‘gözsüz’ → *kozsuz*
k. 4784
[=1]
- kozsuz** ‘gözsüz’ → *kozsiz*
k. 3577
[=1]
- koztun-** ‘içlenmek’
k.-at 4076, 4152
k.-du 3740, 4204, 4303
k.-magı 2671
k.-magımdan 552
k.-maxım 61
[=8]
- kozu** ‘kuzu’
k. 5477
k.+len 5477
[=2]
- kök** ‘kök’
k.+ten 4722
[=1]
- köpek** ‘köpek’
k.+i (*köpegi*) 4516
- [=1]
- kör-** ‘görmek’
k.-mekke 4538
[=1]
- köz** ‘göz’ → *goz, koz*
k.+ler 5313
[=1]
- Kırım** ‘Kırım’
k.+da 2619, 3298, 3546, 4465
k.+nın 4467
[=5]
- krovat** ‘yatak’
k.+ım 154
[=1]
- kruh** ‘etraf’
k.+u (*krugu*) 1162
[=1]
- krupnik** ‘içki’
k. 2269, 2387, 3782, 3804,
3806
k.+ta 3807
[=6]
- kubar-** ‘çökmek, eksilmek’
k.-dılar 1273, 1274
[=2]
- kubart-** ‘çöktürmek, eksiltmek’
k.-masedılar 687
[=1]
- kubik** ‘gibi’ → *kibik, kubuk*
k. 4698, 4699, 5586
[=3]
- kubuk** ‘gibi’ → *kibik, kubik*
k. 4602, 5382, 5521, 5522,
5523
[=5]
- kuçur** ‘ekşi’
k. 4219
[=1]
- kuç** ‘güç’
k. 277, 556, 706, 985, 1040,
2503, 2552, 2591, 3762, 3812, 3888,
4227, 5043, 5513, 5865
k.+ba 2504, 3242, 3662, 4227
k.+ı 4998
k.+ka 2641
k.+ke 5092
k.+larında 493
k.+lariba 4468, 4471
k.+larinin 2578
k.+nu 2504

- k.+tan 3632
k.+u 419, 589, 610, 690, 709,
888, 975, 1010, 1311, 2129, 2487,
2570, 2787, 2991, 3678, 4191, 5193
k.+uba 1743, 1769, 1817, 1888,
1942, 2524, 4478
k.+um 122, 123, 2059, 3629,
3722, 4503
k.+umdan 1551
k.+umo 123
k.+umuş 4482, 4495
k.+umuşba 3241
k.+un 203, 612, 758, 891, 922,
1280, 1400, 1776, 1793, 1837, 1901,
2021, 2564, 2569, 2874, 3349, 3705
k.+una 4488
k.+unda 1523, 2692
k.+une 5529
k.+unun 414
k.+uy 1390, 2512
k.+uynu 1057
[=88]
- kuç-** ‘kucaklamak’
k.-adırlar 575
k.-adlar 2062
k.-ar 2212, 3211
k.-at 3294, 3860, 4315, 4321
k.-ma 4319
k.-magma 1524
k.-tular 1583
k.-tum 1551
k.-up 1093, 1176, 3290, 4029,
4327
k.-upta 4219
[=18]
- kuçay-** ‘güçlenmek’ → *kuçey*
k.-sa 1315
k.-sam 3513
[=2]
- kuçayt-** ‘güçlendirmek’ → *kuçeyt*
k.-sinlar 1926
k.-tılar 1152
[=2]
- kuçen-** ‘sakinmak’
k.-ğen 5600
[=1]
- kuçey-** ‘güçlenmek’ → *kuçay*
k.-ma 400
[=1]
- kuçeyt-** ‘güçlendirmek’ → *kuçayt*
k.-adir 284
k.-tiy 67
[=2]
- kuçli** ‘güçlü’ → *kuçli*
k. 4933
[=1]
- kuçlu** ‘güçlü’ → *kuçlu*
k. 74, 101, 115, 125, 164, 165,
167, 248, 289, 360, 501, 506, 537, 543,
545, 546, 566, 566, 568, 614, 622, 623,
625, 668, 721, 754, 767, 785, 823, 825,
863, 871, 922, 938, 996, 1174, 1295,
1439, 1450, 1485, 1497, 1514, 1543,
1611, 1625, 1710, 1911, 1938, 2014,
2068, 2095, 2211, 2589, 3151, 4422
k.+dur 203, 1179
k.+durlar 136
k.+ge 5594
k.+lar 54, 833, 1043, 2496
k.+lari 3602
k.+larni 280, 589, 837
k.+larnin 134, 282
k.+nu 610, 2777
[=71]
- kuçlurak** ‘çok güçlü’
k. 4341
k.+larga 4501
k.+nin 99
[=3]
- kuçsuz** ‘güçsüz’
k.+dur 2898
k.+ga 600
[=2]
- kuçuk** ‘küçük’
k.+ğe 4672
[=1]
- kuçuli** ‘güçlü’
k.+nın 5091
[=1]
- kuçuş-** ‘kucaklamak’
k.-adlar 4331
k.-ma 4388
[=2]
- kuçxır-** ‘kışır; seslenmek’
k.-ma 4010
[=1]
- kuda** ‘dünür’
k. 5098, 5120
k.+m 4685
k.+nı 5120

- k.+sınım 4685
[=5]
- kudagıy** ‘güveyi’ → *kudagıyko*
k. 4214, 4215, 4252
k.+ına 3772
[=4]
- kudagıyko** ‘(kadın) güveyi’ → *kudagıy*
k. 4118, 4127, 4272, 4289
[=4]
- kudah** ‘kucak’
k.+ta 4987
[=1]
- kudalaş-** ‘baş göz olmak; evlenmek’
k.-ma 4465
[=1]
- kudrat** ‘güç, kudret’
k.+ı 270, 449, 4422
k.+ın 623, 712
k.+ına 120
k.+ının 2572
k.+ıydan 226, 1395
k.+ıynı 13, 29
k.+ıynın 709
k.+ları 102
k.+larının 832
k.+larıy 227
k.+larıynın 222, 329
k.+u 611
[=18]
- kudsuz** ‘mutsuz, bahtsız, kederli’
k.+dan 4565
[=1]
- kudux** ‘çeşme’
k. 2544
[=1]
- kufur** ‘Tanrıyı inkar’
k. 7, 13, 29, 33, 3741
[=5]
- kugul-** ‘kurtulmak’
k.-ırsın 4645, 4646
[=2]
- kugurcun** ‘güvercin’ → *kugurçun*
k.+larnin (*kugurçunlarnin*)
1143
[=1]
- kugurçun** ‘güvercin’ → *kugurçun*
k.+lar 2326, 2375, 2377, 2455
k.+larnin 1116
- k.+um 1101, 1133, 1156, 1497,
1820, 2942, 4041, 4445
[=13]
- kugurt** ‘kükürt’ → *kukurt*
k. 422
[=1]
- kuku-** ‘misk saçmak’
k.-dular 1136
k.-yadogon 1136
[=2]
- kukurt** ‘kükürt’ → *kugurt*
k. 5365
[=1]
- kul** ‘kul, köle’
k. 56, 143, 1058, 3617, 4528,
4541, 4596, 4597, 5218
k.+a 1440
k.+ga 707, 1022
k.+nu 4040
k.+nun 32, 4095
k.+um 10, 27, 1059, 1060, 1060
k.+uma 444, 1060
k.+umnun 732
k.+um 4748, 4909
k.+unun 4734
[=26]
- kul-** ‘gülmek’
k.-adir 971, 982, 986, 1047
k.-adirlar 689
k.-adlar 4325, 4327
k.-arsin 106
k.-as 3904
k.-at 2676, 3764, 3960, 4264,
4385
k.-atlar 3897
k.-e 4580
k.-em 4563
k.-er 4965, 5528
k.-ma 3792, 3904
k.-me 4694, 5189
k.-megen 4587
k.-mesı 5769
k.-mez 4587, 4859, 5619
k.-sa 687
[=29]
- kulaç** ‘kulaç’
k.+xa 4128
[=1]
- kulaçla-** ‘kulaçlamak’ → *kulaçle*
k.-y 4973

- [=1]
kulaçle- ‘kulaçlamak’ → *kulaçla*
 k.-yt 3885
- [=1]
kulah ‘kulak’ → *kulak, kulax*
 k. 200
 k.+ı (*kulağı*) 5768
 k.+ım (*kulagım*) 75, 287
 k.+ımdan (*kulagımdan*) 3946
 k.+ına (*kulagina*) 797
 k.+ından (*kulagından*) 3917,
 3945
 k.+ka (*kulakka*) 5726
 k.+tan (*kulaktan*) 5675
 [=10]
kulak ‘kulak’ → *kulax, kulah*
 k. 4591, 5242, 5263, 5287,
 5466, 5566, 5592, 5607
 [=8]
kulax ‘kulak’ → *kulak, kulah*
 k. 272, 292, 674, 770, 782, 812,
 815, 816, 829, 913, 1186, 1291
 k.+larımız 789
 k.+larımız 657
 k.+ların 876, 3187, 4269
 k.+larına 881
 k.+larında 356
 k.+larıyız 303
 k.+nın 1057
 k.+tan 3237
 [=22]
kuldır- ‘güldürmek’
 k.-ır 5102
 [=1]
kuldun ‘köfte’
 k.+lar 2283, 2394, 2431, 3804
 k.+larını 2412
 [=5]
kuldunçox ‘küçük yapılmış köfte’
 k.+lar 3399
 [=1]
kuldür- ‘güldürmek’
 k.-ence 4595
 [=1]
kule ‘kule, yüksek tepe’
 k. 5643, 5643
 [=2]
kulkun ‘kültkü; gülüş, kahkaha’
 k.+ın 5791
 [=1]
- kullan-** ‘kullanmak’
 k.-maa 4733
 k.-sın 5501
 [=2]
kullık ‘kulluk’
 k. 4982
 [=1]
kulmek ‘gömlek’
 k. 4572
 [=1]
kulmuşle- ‘tebessüm etmek;
 gülümsemek’
 k.-yt 2339, 3784
 [=2]
kulp ‘fakir’
 k.+ın 5169
 [=1]
kulta ‘demet’
 k.+ni 577
 [=1]
kultku ‘dalga geçme, gülme’
 k. 265, 265, 3314, 3957
 k.+ba 1885, 3786
 k.+dan 183
 k.+lar 3309
 k.+sun 1880
 [=9]
kultkuçok ‘dalgacık; şakacık’
 k.+lar 4109
 [=1]
kum ‘kum’
 k. 681
 k.+dır 5131, 5131
 k.+ge 4948
 k.+ı 4787, 4787
 k.+ine 4790, 4790, 4790, 4790
 k.+ine 4785, 4785, 4789, 4789
 k.+undan 114
 [=15]
kumaş ‘kumaş’
 k. 5212
 [=1]
kumessiz ‘evsiz; kümesi olmayan’
 k. 5004
 [=1]
kumınka ‘çocukları vaftiz eden erkek;
 vaftiz babası’
 k. 4285
 [=1]
kumkin ‘kimin’

- k. 5190
[=1]
kumse ‘kimse’
k. 4696, 5564
[=2]
kumu ‘kimi’
k. 5794, 5794
[=2]
kumuş ‘gümüştan yapılmış para’
k. 545, 650, 1081, 1114, 1182,
1184, 2817, 2980, 3085, 4029, 4979,
5167, 5395
k.+den 5731
k.+nu 628, 629
k.+tan 52
k.+unun 636
[=18]
kumuşsuş ‘parası olmayan’
k. 758
[=1]
kun ‘gün’
k. 40, 41, 98, 1193, 1193, 1196,
1201, 1207, 1211, 1219, 2576, 2840,
2934, 2958, 2985, 3221, 3376, 3736,
3888, 3888, 4016, 4078, 4079, 4110,
4114, 4379, 4450, 4590, 4700, 4700,
4776, 4777, 4911, 4965, 5016, 5142,
5230, 5261, 5457, 5674, 5697, 5697,
5745, 5751, 5769, 5769, 5777, 5777,
5778, 5778, 5818
k.+ba 3719
k.+da 1206, 4356
k.+dan 1221, 1221, 3215
k.+de 4575, 5177
k.+ga 403, 516, 946, 1298,
4003
k.+ge 5745
k.+ı 4739
k.+lar 37, 681, 704, 715, 1311,
2904, 3721, 4282
k.+larba 2733, 2897
k.+larda 665, 3623
k.+lardan 1069, 2904
k.+larga 345, 689, 763, 765,
1202, 1304
k.+ları 7, 142, 142, 355, 1364,
2565
k.+larım 147, 157, 239, 392
k.+larımnda 328, 618
k.+larımız 171
k.+larımnda 224
k.+ların 319, 568, 877
k.+larında 43, 81
k.+larıy 224
k.+larıynin 944
k.+ları 1962
k.+larım 209, 402
k.+larımnda 4005
k.+larımnda 2949, 4246
k.+larımni 2767
k.+larımnin 2792
k.+ların 499, 3006
k.+larına 806
k.+larıy 3216
k.+larıyda 1258, 1261
k.+larıyni 3565, 4198
k.+larını 3605, 4018
k.+larını 2141, 2521
k.+larınin 1271, 2778
k.+nu 8, 15, 1222, 3995, 4076,
4094, 4590
k.+nun 42, 45, 1104, 1121,
1202, 1204, 1252, 1337, 4076
k.+u 427, 3000
k.+umnu 2332, 2745
k.+un 25, 38, 320, 1309
k.+unda 6, 485, 4491
[=156]
kundelik ‘günlük’ → *kunlu*
k. 5212
[=1]
kunduz ‘gündüz’
k. 583
[=1]
kunduz ‘gündüz’
k. 4958, 5814
k.+de 5898
[=3]
kuneş ‘güneş’
k. 4795
[=1]
kunlu ‘günlük’ → *kundelik*
k. 315, 713
k.+lar 766
k.+larda 273
k.+un (*kunlugun*) 1076
[=5]
kunluh ‘kulluk’ → *kunlux*
k.+una (*kunluguna*) 1161
[=1]

- kunlux** ‘kulluk’ → *kunluh*
k. 5, 501, 877, 973, 1300, 1503, 4005
k.+nu 2695
k.+ta 2959
[=9]
- kunula-** ‘kıskanmak’ → *kunule*
k.-mit 4035
[=1]
- kunule-** ‘kıskanmak’ → *kunula*
k.-ydlar 4123
k.-yt 2072
[=2]
- kunuluk** ‘kıskaçlık’
k. 86, 1179, 2651, 4391
[=4]
- kunuşturuvçu** ‘yalancı’
k.+lar 290
[=1]
- kunuvçi** ‘kıskaç’
k.+nın 5701
[=1]
- kupçek** ‘iplik sarmak için kullanılan çıkırıĝın çemberi’
k.+ni 3720
[=1]
- kur-** ‘inşa etmek, düzene sokmak’
k.-a 1046, 1047
k.-max 236
k.-uvçu 192, 605
[=5]
- kura** ‘ot; saman’
k.+nı 311
[=1]
- Kural ay** ‘Karay takviminde ikinci ay (Nisan-Mayıs)’
k. 5914
[=1]
- kurban** ‘feda’
k. 5253, 5789
k.+larım 1511
k.+larının 1082
[=4]
- kurç** ‘çelik’
k. 481
[=1]
- kurğax** ‘hiç yağış olmaması’ → *kurğak*
k. 586, 691
k.+tan 718
[=3]
- kurğak** ‘hiç yağış olmaması’ → *kurğax*
k. 4970
[=1]
- kurğunçun** ‘karınca’
k.-larnin 1085
[=1]
- kurı-** ‘kurumak’
k.-dı 5320
k.-y 5446
[=2]
- kurla** ‘kere, defa’ → *for, kerat, kere*
k.+lar 431
[=1]
- kurpe** ‘bir çeşit tahıl’
k. 5186, 5395
[=2]
- kursa-** ‘donanmak, kuşanmak’ → *kurşa, kurşe*
k.-dı 3121
[=1]
- kursah** ‘kursak’ → *kursak, kursax*
k.+ım (*kursagım*) 778
k.+ımda (*kursagımda*) 752
k.+ımının (*kursagımının*) 445, 777
k.+ın (*kursagın*) 337, 480
k.+ında (*kursagında*) 477
k.+ından (*kursagından*) 23, 472, 737, 952
k.+ını (*kursagını*) 1010
k.+ının (*kursagının*) 47
k.+ıy (*kursagıy*) 1162
k.+ka (*kursakka*) 5457
[=15]
- kursak** ‘kursak’ → *kursah, kursax*
k. 5287, 5466, 5469
[=3]
- kursax** ‘kursak’ → *kursak, kursah*
k. 587
k.+ları 370
k.+ta 48, 734, 734
k.+tan 48, 237, 238, 931
[=9]
- kurşa-** ‘donanmak, kuşanmak’ → *kursa, kurşe*
k.-dı 77, 434
k.-dılar 383
k.-dlar 2807

- k.-p 359, 3597
k.-r 483
k.-rbiž 2515
k.-redlar 2067
k.-sın 2909
k.-vçu 1232
k.-vçular 1107, 1138, 4463
k.-yım 1106
[=15]
- kurşe-** ‘donanmak, kuşanmak’ →
kursa, kurşa
k.-ydırlar 1016, 3055
k.-ydlar 2094, 2930
k.-ydogon 534, 1230
k.-ysın 333
k.-yt 2672, 2752, 2795
[=10]
- kurt** ‘kurt’
k. 146, 512, 587, 598, 1212,
4565, 4875, 5598
k.+ta 1214, 2568
k.+un 1213
k.+xa 405
[=12]
- kurtçox** ‘küçük kurt; kurtçuk’
k. 2482
k.+ba 3066
k.+lar 4033
[=3]
- kuru** ‘kuru’
k. 311, 1197, 1198, 2077, 4399,
5406, 5851
k.+da 4897
[=8]
- kuru-** ‘kurumak’
k.-rlar 423
k.-ydir 174, 325
-ydurlar 276
k.-yt 3580
[=5]
- kurut-** ‘kurutmak’
k.-dı 4796
k.-tum 2847
k.-ur 365
k.-urlar 2739
[=4]
- kus-** ‘kusmak’
k.-a 5688
k.-ar 472
k.-ması 5459
- [=4]
- kusan-** ‘istemek, arzu duymak’
k.-adir 1937
k.-as 3322
k.-at 1941
k.-dim 3375, 3391
k.-magin 886
k.-sa 563
k.-seydiy 329
[=8]
- kusanç** ‘dilek, arzu’ → *kuşanç*
k.+i 507, 1315
k.+iya 2465
k.+ları 1943
[=4]
- kusmekli** ‘küsen, küsmüş’
k. 5274
[=1]
- kusov** ‘aydınlatmaya yarayan değnek’
k. 266
k.+lar 1037
[=2]
- kusul** ‘mide bulandırıcı; kusmuk’
k. 5274
[=1]
- kusursız** ‘kusursuz’
k. 5113
[=1]
- kusxunçu** ‘fazla’
k. 1209
[=1]
- kuş** ‘kuş’
k. 642, 1023, 1208, 1210, 2984,
3527, 3543, 4527, 4577, 4698, 5301,
5532, 5845, 5922
k.+ı 5239
k.+nu 1209, 4890, 5292
k.+nun 654, 1232
k.+ta 2568
k.+un 1238
k.+una 1218, 1239
k.+unda 1214, 1216
k.+undan 861, 268, 656
[=29]
- kuşan-** ‘kuşanmak’
k.-di 2273
k.-nın 5030
[=2]
- kuşanç** ‘dilek, arzu’ → *kuşanç*
k.+imnin 3024

- k.+larga 2035
k.+larına 1682
k.+lari 1275
k.+larin 1931
k.+lariy 1260
k.+nin 1964
[=7]
- kuşançli** ‘istekli’
k. 1250
[=1]
- kut-** ‘hayvan otlatmak’
k.-adirlar 569
k.-ma 1149
k.-me 5482
k.-uvçu 1103, 1150, 1270, 1270
k.-uvçular 1120
k.-uvçum 3225
[=9]
- kutar-** ‘kurtarmak’ → *kuthar*
k.-dalar 5825
k.-sın 4774, 5829
[=3]
- kuthar-** ‘kurtarmak’ → *kutar*
k.-ır (*kutgarır*) 1357
[=1]
- kutul** ‘kurtulmak’ → *kutul*
k. 5547
[=1]
- kuthi** ‘kutlu; talih sahibi’
k.+bu 4560
[=1]
- kutsız** ‘kutsuz, talihsiz’ → *kutsuz, mazzalsız*
k. 5338
[=1]
- kutsuz** ‘kutsuz, talihsiz’ → *kutsız, mazzalsız*
k.+ğa 5817
[=1]
- kutul-** ‘kurtulmak’ → *kutul*
k. 4817, 5156
k.-almast 477
k.-du 4289
k.-dum 17, 18, 19, 21
k.-geydım 557
k.-ma 3141, 3543
k.-mas 4346
k.-muş 4467
k.-um 4120
k.-uredilar 16
- k.-urlar 3945
k.-ursın 550
[=17]
- kuturılık** ‘kudurukluk’
k.+ıma (*kuturılığım*) 5085
[=1]
- kutuv** ‘otlaklık’
k.+u 972
[=1]
- kutzar-** ‘kurtarmak’
k. 4518
k.-adır 881
k.-ır 103, 550, 1376
k.-iredim 675
k.-ıyız 134
k.-ma 1362
k.-mammın 1321
k.-mast 2087
k.-sey 2728
k.-uvçu 88, 226, 3628
k.-uvçunu 1704
[=15]
- kuv-** ‘kovmak’
k.-a 4953
k.-adlar 1918, 3198
k.-adogon 2484
k.-ansın 5097
k.-ar 4634
k.-asın 311
k.-asız 450
k.-ayix 456
k.-du 703
k.-ğan 4755
k.-uvçu 3184
[=12]
- kuvan** ‘kovan, arı yuvası’
k.+ğa 4963
[=1]
- kuvan-** ‘mutlu olmak’
k. 4695, 5471
k.-am 4239
k.-dım 748
k.-gayedik 7074
k.-ır 4976, 5359
k.-ıyız 3330
k.-ma 4223
[=9]
- kuvanç** ‘mutluluk’
k.+ım 4416
[=1]

- kuvandır-** ‘sevindirmek’
k.-ır 4659
[=1]
- kuvat** ‘güç, kuvvet’
k. 3084, 4742, 5027, 5084,
5622
k.+ı 1010, 5649
k.+ımız 4479
k.+ımo 1003
k.+ından 859
k.+ıya 1389
[=11]
- kuvatlı** ‘güçlü, kuvvetli’
k. 188, 528, 5084
k.+lar 885
[=4]
- kuvatsız** ‘güçsüz’
k.+nın 600
[=1]
- kuvdur-** ‘alışlamak’
k.-geyt 1905
[=1]
- kuvdurguç** ‘alışlayan’
k. 473
[=1]
- kuvşurul-** ‘şekillendirmek’
k.-dum 787
[=1]
- kuvşurun-** ‘şekillenmek’
k.-ganlar 82
[=1]
- kuvuç** ‘koğucu, koğuculuk eden’
k.+u 4712
[=1]
- kuvun-** ‘kovalamak’
k.-at 3070, 3140
[=2]
- kuvuş** ‘koğuş’
k. 5700
[=1]
- kuy** ‘koy; kuyu’
k.5823
k.+da 4987
[=2]
- kuy-** ‘koymak’
k. 5558
k.-ar 4627
k.-maz 5865
k.-sa 5865
k.-san 5851
- [=5]
- kuyaş** ‘güneş’
k. 1157, 1399, 1514, 1523,
1587, 1647, 2537, 2555, 2975, 2981,
3089, 3739, 4356, 4796
k.+ım 4390
k.+ımız 1639, 1595
k.+nı 5862
k.+nın 178, 1505, 2475
k.+nin 2933
k.+ta 2158
k.+tan 716, 1974
k.+xa 191, 1522
[=27]
- kuyaşçex** ‘güneşçik’
k. 3118, 3665
[=2]
- kuyrılı** ‘kuyruk’ → *kuyruh, kuyruk, kuyuruh*
k.+ına (*kuyruğına*) 5538
[=1]
- kuyruh** ‘kuyruk’ → *kuyrılı, kuyruk, kuyuruh*
k.+ı (*kuyruğı*) 5892
k.+ından (*kuyuruğından*) 5772
k.+tan (*kuyruktan*) 5471
k.+un (*kuyrugun*) 1011
[=4]
- kuyruk** ‘kuyruk’ → *kuyruh, kuyrılı, kuyuruh*
k. 5580
[=1]
- kuyruklu** ‘kuyruklu’
k. 5801
[=1]
- kuyu** ‘su çıkarılan yer’
k. 4548, 4934, 5135, 5792,
5797
k.+ga 5777
k.+su 1130, 4470
[=8]
- kuyul-** ‘erimek’
k.-adır 637
k.-gan 917
k.-ganda 961
k.-maxka 961
k.-maxta 909
[=5]
- kuyun-** ‘sıvılaşıp akmak’
k.-adır 2782

- [=1]
kuyuşici ‘koyucu’
 k.+ge 4864
 [=1]
kuyuştur- ‘kıvama getirmek;
 koyulaştırmak’
 k.-duy 229
 k.-maxlarıynın 1125
 [=2]
kuyuv ‘kız’
 k. 4648
 k.+mğ 4632
 k.+un 4675
 [=3]
kuź ‘güz’
 k. 2908
 k.+gu 3767, 3768, 3981
 k.+un 3366
 [=5]
kuz ‘güz’
 k. 5920
 [=1]
kuźgu ‘güze ait olan’
 k. 686, 917, 4218, 4219
 k.+ga 4219
 [=5]
kuzov ‘meşale’
 k.+lar 5022
 [=1]
kvaysı ‘kaysı; hangisi’
 k. 4638
 [=1]
kxa ‘öksürük sesi; yansıma’
 k. 4253, 4253, 4255, 4255
 [=4]
kyahad ‘kağıt’
 k. 5722
 [=1]
kyamil ‘kâmil, bilgiç’
 k.+ge 5250
 [=1]
kyar ‘kâr’
 k. 5698
 [=1]
laf ‘laf, söz’
 l. 4894, 5230, 5236, 5252,
 5254, 5258, 5281, 5310, 5310, 5370
 l.+m 5303
 l.+ka 5253
 l.+nı 5310
 l.+tan 5445
 [=14]
lağab ‘lakap; ad’
 l.+ı 5086
 [=1]
lağım ‘lağım; pis suların atık yeri’
 l. 5118
 [=1]
lakabla- ‘hakaret etmek, lakap takmak’
 l.-ma 781
 l.-mamın 780
 [=2]
lakırdı ‘lakırdı, laf, söz’
 l.+n 5235
 [=1]
lakin ‘fakat’ → *ale, ali, tek, vale*
 l. 5880
 [=1]
lal ‘dilsiz’
 l. 5227
 [=1]
Lamed ‘İbrani alfabesi; lamed’
 l. 3260
 [=1]
Lamex ‘özel isim, erkek adı’
 l. 1287
 l.+ni 1286
 [=2]
Landvarov ‘Vilnüs şehri’
 l.+da 3293
 l.+dan 3303
 [=2]
lapan ‘sabandan sonra kalan iz’
 l.+ları 757
 [=1]
Laşon-kodeş ‘İbranice’ → *Leşon-*
kodeş
 l.+tan 2
 [=1]
lax ‘laf’
 l. 5228
 l.+nın 4467, 4481
 [=3]
layık ‘yaraşır’
 l. 4699, 5408
 [=2]
Lemex ‘erkek adı’
 l. 1291, 1292
 l.+nin 1291
 [=3]

- Leşon kodeş** ‘İbranice’ → *Laşon-kodeş*
 l.+ni 4494
 [=1]
- Levanon** ‘Lübnan’
 l.+dan 1123, 1123, 1130
 l.+nun 1113, 1126, 1146, 1164
 [=7]
- levca** ‘sıra’
 l. 1996
 [=1]
- Levona** ‘dini törenlerde yakılan kokulu ağaç; tütsü’
 l. 1110
 l.+nın 1121, 1129
 [=3]
- Lida** ‘kadın adı’
 l. 3975, 4037, 4039, 4042, 4045, 4046, 4049, 4053, 4055, 4055, 4072, 4077, 4078, 4080, 4082, 4084, 4086, 4088, 4090, 4092, 4094, 4096, 4098, 4100, 4142, 4143, 4146, 4148, 4150
 l.+nı 4140
 [=30]
- Lidka** ‘küçültme eki almış kadın ismi’
 l. 4052, 4079, 4101, 4101, 4137, 4153, 4175
 [=7]
- Lidoçka** ‘Lida’cık’ → *Lidoçka*
 l. 3984, 4043, 4144
 l.+ma 4044
 [=4]
- Lidoçka** ‘Lida’cık’ → *Lidoçka*
 l. 4029
 [=1]
- Litva** ‘Litvanya’
 l.+nın 4481
 [=1]
- livyatan** ‘efsane olan ejder’
 l.+nı 45, 1019
 [=2]
- Lobanos** ‘soyad’
 l. 4353
 [=1]
- lokum** ‘lokum; tatlı anlamında kullanılmıştır’
 l. 5114
 [=1]
- lom** ‘sel, su baskını’
 l. 5268
 l.+nın 4931
 [=2]
- lotok** ‘küçük göl’
 l. 948
 l.+lar 1164
 [=2]
- Luri** ‘kuş cinsi’
 l. 5239
 [=1]
- luxot** ‘tahta’
 l.+ları 1083
 [=1]
- ma** ‘soru zamiri’
 m. 3908, 5472
 [=2]
- maa** ‘bana’
 m. 5197, 5322, 5504
 [=3]
- macca** ‘özel bir günde yapılan mayasız ekmek’
 m. 3739
 m.+nı 3739
 [=2]
- maçı** ‘kedi’ → *meçi, meçi*
 m. 1997, 2040, 3093
 m.+da 2012
 [=4]
- magat** ‘sadece o değil, kesinlikle’
 m. 1247, 1266, 1304, 1313, 1315, 1317, 1319, 1321, 3511
 [=9]
- maggefa** ‘çile, eziyet’
 m. 4486
 [=1]
- mahana** ‘bahane’
 m.+dır 4850
 [=1]
- mahsul** ‘mahsül’
 m. 5012
 [=1]
- maht** ‘baht’
 m.+ın 5012
 [=1]
- mahtanic** ‘övünücü’
 m.+ın 5319
 [=1]
- makovça** ‘sütun başlığı’
 m.+larga 1119
 [=1]

- mal** ‘varlık’
m. 4029, 4192, 4614, 4733,
4745, 4765, 4861, 4996, 5095, 5110,
5158, 5160
m.+a 4861
m.+ba 4119
m.+da 5154
m.+dan 4120, 4477, 4820
m.+ga 4135
m.+ğa 5151, 5273
m.+ı 364, 478, 631, 4881, 5204,
5712
m.+ımnı 2074
m.+ın 467, 475, 744, 1180,
4533, 4802, 4822, 4849, 5143
m.+ına 5529
m.+ından 4810
m.+ını 4807, 5367
m.+ıy 885, 3541, 3987, 3995,
4192, 4198
m.+ıydan 4118
m.+ıyızdan 133
m.+nı 472, 544, 3989
[=52]
- malaçex** ‘melekcik’
m. 4194
[=1]
- malah** ‘melek’ → *malax, melek*
m.+larga (*malaglarga*) 1520
[=1]
- malax** ‘melek’ → *malah, melek*
m. 1425, 1516, 1542, 1832,
2156, 3979, 4195, 4195, 4197, 4198,
4198
m.+ba 1500
m.+ımnın 2168
m.+lar 1249, 1539
m.+ları 2565
m.+ların 1348
m.+larında 81
m.+larının 1141
m.+nın 1215, 1430
[=21]
- malgema-** ‘ilaç sürmek’
m.-r 102
[=1]
- malıp** ‘malpa; maymun (Leh. malpa)’
m. 4646
[=1]
- malpa** ‘maymun’
m.+ga 4291
[=1]
- mama** ‘anne’
m. 3772, 4153, 4165
m.+dan 4078
m.+ga 4084
m.+mız 2212
m.+nı 4110
m.+nın 1586
m.+sı 4110
[=9]
- mamed** ‘mabed’
m. 5493
[=1]
- man** ‘yan, yön’
m.+ları 364
m.+ların 89
[=2]
- Mana** ‘kadın adı’
m. 3832, 3839, 3840, 3841,
3842, 3848, 3850, 3856, 3857, 3859,
3866, 3869, 3885, 3887, 3888, 3889,
3892, 3894, 3896, 3902, 3907, 3909,
3911, 3934, 3939, 3953, 3954, 3957,
3959, 3963, 4213, 4220, 4222, 4224,
4226, 4228, 4251, 4317, 4319, 4321,
4322, 4324, 4327, 4329, 4330
m.+ga 3868, 4319, 4321
m.+nin 3840, 3858, 3893
[=51]
- mana** ‘bana’
m. 4768, 5322, 5324
[=3]
- manç-** ‘daldırmak’
m.-arsın 215
[=1]
- Maneçka** ‘özel isim’
m. 3888, 4221, 4225, 4227,
4316, 4319, 4321, 4331
[=8]
- mank-** ‘ağızlarda ‘sersem’ anlamına
sahip olan bu kelime burada.....’
m.-sa 4672
[=1]
- Manka** ‘özel isim, Maneçka kısaltılmış
hali’
m. 4313
[=1]
- manlay** ‘alın’
m.+a 3211

- m.+da 3685
m.+ga 4026
m.+ı 5088
m.+ın 5382
m.+ına 3984
[=6]
- mappala** ‘yaşlı, büyücü kadın’
m.+nı 3923, 4287
[=2]
- marav** ‘batı’
m.+ga 558
[=1]
- marganizma** ‘organizma’
m.+nın 3736
[=1]
- marınarka** ‘kıyafet, giysi, entari’
m.+sın 4331
[=1]
- markab** ‘araba’
m.+ları 1159
m.+larında 1079
[=2]
- marmar** ‘mermer’
m. 1146
[=1]
- maskara** ‘soyтары, eğendirici’
m.+sı 4875
m.+sıdır 5225
[=2]
- massavotçox** ‘küçük haber’
m. 3782
[=1]
- maşal** ‘mesel’
m.+ın 613, 664
[=2]
- maşşemexa** ‘çocuklar için yazılmış dini içerikli yazı’
m.+nı 3741
[=1]
- maşxıt** ‘karalamacı’
m.+nı 3872
[=1]
- materyal** ‘alet edavat; materyal’
m. 4495
m.+nı 4479
[=2]
- maxabber** ‘yazar’
m.+lar 4474
[=1]
- maxlat** ‘affetme, bağışlama’
m. 3337
[=1]
- maxlatet-** ‘affetmek’
m.-ars 1412
[=1]
- maxpul** ‘makbul, razı gelinen’
m. 5218
[=1]
- maxsım** ‘masum’
m.+ı 5272
[=1]
- maxta-** ‘övmek’ → *maxte*
m.-dılar 1156
m.-dlar 4140
m.-mas 3368
m.-redi 674
m.-rmin 1008
m.-y 5560
[=6]
- maxtan-** ‘övünmek’
m.-a 5320, 5320, 5650
m.-almas 3994, 3995
m.-ma 5594
m.-madı 3442
[=7]
- maxtav** ‘övgü’
m. 807, 930, 1372, 5132
m.+lar 860, 4488, 4504, 5597
m.+larını 4504
[=9]
- maxtavlu** ‘övgülü’
m. 23, 1078
[=2]
- maxte-** ‘övmek’ → *maxta*
m.-ybız 2424
m.-yt 4033
[=2]
- maxtulu** ‘övgülü’
m. 4621
[=1]
- maxtuv** ‘övgü’
m. 5665
[=1]
- may** ‘yağ’
m. 4904, 5806
m.+a 5809
m.+dır 5340
[=4]
- maya** ‘bana’

- m. 50, 62, 115, 133, 139, 144,
145, 200, 202, 203, 221, 230, 234, 299,
302, 308, 309, 312, 379, 379, 392, 431,
433, 446, 447, 460, 489, 491, 555, 555,
556, 564, 669, 690, 700, 708, 709, 709,
754, 773, 779, 786, 808, 812, 812, 813,
815, 823, 847, 868, 926, 1001, 1056,
1059, 1077, 1084, 1097, 1101, 1103,
1133, 1137, 1169, 1174, 1186, 1256,
1278, 1293, 1395, 1402, 1426, 1492,
1500, 1504, 1562, 1570, 1572, 1575,
1762, 1822, 1921, 1981, 2131, 2144,
2164, 2463, 2602, 2708, 2723, 2797,
2802, 2985, 3224, 3271, 3401, 3536,
3544, 3560, 3739, 3764, 3776, 3798,
3811, 3812, 3861, 3878, 3879, 3916,
3926, 3926, 3955, 3959, 3965, 3982,
3996, 4018, 4023, 4028, 4029, 4029,
4035, 4045, 4055, 4064, 4067, 4072,
4072, 4078, 4078, 4078, 4081, 4082,
4085, 4101, 4123, 4131, 4134, 4151,
4154, 4157, 4160, 4173, 4175, 4183,
4184, 4186, 4193, 4193, 4197, 4197,
4225, 4228, 4290, 4309, 4313, 4315,
4331, 4449, 4502, 5229, 5340
m.+da 75, 264, 1535
[=163]
- Mayıs** ‘mayıs ayı’
m. 5806
[=1]
- maylı** ‘yağlı’
m. 5795
[=1]
- mayli** ‘meyilli’
m.+dır 5214
[=1]
- maymun** ‘maymun’
m. 4614
m.+ga 4291
[=2]
- mait** ‘belki’
m. 3736
[=1]
- mayufka** ‘mayıs bayramı’
m. 2314
m.+dan 2420
m.+ga 2365
[=3]
- mazal** ‘baht’ → *mazzal*
m. 5740
- [=1]
- mazallı** ‘bahtlı’
m. 5617
[=1]
- mazlum** ‘mazlum’
m.+ın 4751
[=1]
- mazzal** ‘baht’ → *mazal*
m. 2015, 2047, 2054, 3775,
3785
m.+ga 2010
m.+ıba 2080
m.+ım 4418
m.+ında 4371
m.+ıyız 1457
m.+nı 1460, 1623, 1744, 2043,
3921, 3923, 4371
[=17]
- mazzalsız** ‘talihsiz’ → *kutsız, kutsuz*
m. 3885
[=1]
- meci** ‘kedi’ → *maçı, meçi*
m.+ge 5770
[=1]
- meçi** ‘kedi’ → *maçı, meci*
m. 5909
m.+n 5621
m.+nin 5807
[=3]
- megebbetlik** ‘merhametlik’
m. 5127
[=1]
- mehalıklik** ‘sarhoşluk’
m.+den 4854
[=1]
- melaxa** ‘dikiş nakış, elişi’
m.+nı 4184
[=1]
- melek** ‘melek’ → *malax, malah*
m. 4713
[=1]
- melhem** ‘sürülebilir ilaç; krem’
m. 5293
[=1]
- mem** ‘İbrani alfabesi; mim’
m. 3260
[=1]
- men** ‘ben’
m. 17, 18, 19, 21, 87, 92, 135,
152, 153, 160, 198, 204, 205, 213, 237,

- 264, 288, 289, 299, 304, 308, 329, 341, 374, 453, 454, 455, 489, 678, 679, 765, 787, 790, 790, 812, 846, 854, 1008, 1056, 1075, 1075, 1076, 1088, 1092, 1103, 1133, 1136, 1137, 1139, 1150, 1170, 1183, 1254, 1277, 1297, 1300, 1300, 1300, 1300, 1302, 1466, 1496, 1497, 1498, 1503, 1526, 1528, 1549, 1563, 1577, 1603, 1647, 1705, 1742, 1760, 1764, 1790, 1826, 1848, 1867, 1887, 1896, 1899, 1902, 1948, 1953, 1971, 1989, 1991, 2001, 2019, 2103, 2550, 2587, 2603, 2605, 2611, 2638, 2710, 2726, 2740, 2741, 2746, 2749, 2776, 2796, 2820, 2829, 2831, 2846, 2854, 2873, 2889, 2917, 2921, 2934, 2937, 2952, 2955, 2995, 3028, 3167, 3228, 3229, 3234, 3246, 3249, 3253, 3257, 3265, 3269, 3375, 3405, 3440, 3478, 3479, 3483, 3515, 3517, 3526, 3532, 3535, 3537, 3542, 3546, 3569, 3571, 3606, 3629, 3648, 3719, 3719, 3729, 3735, 3736, 3738, 3741, 3769, 3770, 3777, 3788, 3789, 3795, 3798, 3812, 3839, 3839, 3840, 3840, 3842, 3849, 3853, 3857, 3862, 3863, 3864, 3865, 3866, 3867, 3885, 3889, 3892, 3893, 3902, 3903, 3926, 3926, 3926, 3927, 3932, 3934, 3951, 3955, 3961, 3964, 3965, 3993, 4000, 4003, 4005, 4005, 4005, 4018, 4029, 4029, 4035, 4035, 4043, 4048, 4049, 4055, 4072, 4072, 4078, 4078, 4081, 4082, 4084, 4084, 4084, 4086, 4092, 4095, 4098, 4118, 4119, 4122, 4132, 4134, 4137, 4139, 4145, 4149, 4158, 4159, 4160, 4169, 4175, 4183, 4184, 4187, 4187, 4188, 4188, 4192, 4201, 4219, 4219, 4223, 4239, 4249, 4268, 4272, 4274, 4278, 4285, 4291, 4294, 4294, 4298, 4303, 4307, 4308, 4329, 4331, 4407, 4440, 4457, 4556, 4605, 4813, 5324, 5569, 5589, 5715, 5800, 5898
- m.+da 124, 225, 309, 378, 393, 456, 615, 649, 683, 705, 769, 776, 776, 787, 790, 1415, 1688, 1776, 2030, 2038, 2042, 2591, 2720, 3369, 3683, 3888, 4029, 4227, 4229, 4274, 4287, 4288, 4298, 4462
- m.+dan 124, 157, 160, 218, 239, 299, 376, 437, 441, 441, 502, 538, 689, 689, 698, 710, 1029, 1055, 1488, 1568, 1772, 1902, 2076, 2101, 2107, 2888, 3011, 3420, 3439, 3512, 3841, 3964, 3982, 4001, 4042, 4049, 4092, 4248, 4501
- m.+de 4579
- m.+dan 307
- m.+den 4523, 4549
- m.+i 4545
- m.+im 5141, 5589, 5748
- m.+i 27, 49, 62, 77, 115, 120, 120, 134, 134, 135, 135, 149, 149, 154, 155, 155, 160, 161, 162, 201, 202, 204, 204, 212, 215, 215, 218, 221, 227, 227, 227, 228, 228, 229, 229, 230, 233, 233, 235, 237, 301, 307, 310, 317, 327, 327, 352, 377, 378, 381, 381, 382, 382, 382, 384, 394, 397, 430, 431, 434, 438, 439, 442, 443, 446, 447, 449, 449, 450, 459, 520, 560, 566, 582, 592, 665, 665, 671, 674, 684, 686, 698, 699, 704, 706, 707, 708, 710, 710, 711, 715, 725, 734, 739, 753, 754, 769, 777, 781, 785, 785, 791, 845, 847, 1002, 1072, 1076, 1076, 1076, 1076, 1091, 1092, 1092, 1093, 1107, 1124, 1124, 1138, 1138, 1138, 1152, 1159, 1174, 1175, 1176, 1179, 1257, 1282, 1282, 1415, 1462, 1486, 1507, 1581, 1583, 1627, 1709, 1721, 1735, 1790, 1802, 1826, 1850, 1881, 1884, 1895, 1899, 1906, 1994, 2016, 2035, 2067, 2096, 2109, 2125, 2139, 2268, 2586, 2923, 3012, 3014, 3016, 3020, 3023, 3027, 3030, 3159, 3423, 3561, 3564, 3723, 3860, 3875, 3902, 4029, 4029, 4032, 4035, 4037, 4101, 4152, 4152, 4154, 4159, 4188, 4195, 4199, 4202, 4223, 4229, 4272, 4411, 4417, 4462, 4491, 4735, 4735, 7074, 7074
- m.+im 133, 195, 216, 221, 235, 306, 674, 1029, 1150, 1185, 1326, 1389, 1393, 1397, 1401, 1405, 1406, 1408, 1409, 1413, 1417, 1512, 1569, 1593, 1749, 1773, 1787, 1823, 1872, 1879, 1979, 2050, 2059, 2106, 3225, 3509, 3694, 3722, 3771, 3812, 3839, 3849, 3863, 3885, 3908, 3909, 3910,

- 3911, 3993, 4005, 4018, 4029, 4040, 4041, 4044, 4072, 4184, 4206, 4219, 4223, 4244, 4264, 4303, 4316, 4377, 4405, 4419, 4445, 4499, 4843, 5506
 m.+imba 1502
 m.+immo 490
 [=629]
- menaggen** ‘uyanık adam’
 m. 3876
 [=1]
- mensiz** ‘bensiz’
 m.+dan 288
 [=1]
- meramet** ‘merhamet’
 m.+den 4825
 [=1]
- merametlik** ‘merhametlik’
 m. 5127
 [=1]
- meres** ‘miras’
 m. 4871
 [=1]
- merasla-** ‘miras almak’ → *meresle*
 m.-rlar 3760
 [=1]
- meraslat-** ‘miras bırakmak’
 m.-asin 312
 [=1]
- merduven** ‘merdiven’
 m.+dır 4787
 [=1]
- meresle-** ‘miras almak’ → *meresla*
 m.-y 5342
 [=1]
- Metuşael** ‘erkek adı’
 m. 1286
 m.+ni 1286
 [=2]
- mexebbetlik** ‘muhabbetlik’
 m. 5114
 [=1]
- Mexiyyael** ‘erkek adı’
 m. 1286
 [=1]
- Mexuyael** ‘erkek adı’
 m.+ni 1286
 [=1]
- mezar** ‘mezar’
 m. 5721
 m.+ğa 5853
 m.+ın 4842
 m.+ına 4592, 4674
 [=5]
- mezarlıksız** ‘mezarlıksız’
 m. 4836
 [=1]
- mi** ‘soru zamiri’ → *mi*
 m. 5506, 5805
 [=2]
- mi** ‘işaret zamiri; bu’ → *bunar, bunda*
 m.+nda 4527, 5766, 5766
 [=3]
- mıgla** ‘mıhla veya mih ile’
 m. 1225
 m.+lar 2807
 [=2]
- mın-** ‘binmek’
 m.-gen 5059
 m.-gende 5799
 [=2]
- mındraş** ‘medrese’ → *midraş*
 m.+ka 5244
 [=1]
- mırad** ‘murat, amaç’ → *murad*
 m.+ı 4970
 [=1]
- mırdar** ‘mundar’
 m. 5671
 [=1]
- mısefir** ‘misafir’
 m. 4700, 5697
 [=2]
- mısır** ‘mısır’
 m. 5168
 m.+da 4551
 [=2]
- mısk** ‘misk’
 m. 1136
 [=1]
- mıskıl** ‘alay, ironi’
 m. 5106
 m.+ınızın 5274
 [=2]
- mi** ‘soru zamiri’ → *mi*
 m. 4782
 [=1]
- Mickewiç** ‘bir soyad’
 m. 2
 [=1]
- micva** ‘kurban, adak’

- m.+ları 1084
m.+larının 1080
[=2]
- midbar** ‘çöl’
m. 949
m.+da 572
m.+dan 1110, 1178
m.+nın 21
[=5]
- midraş** ‘medrese’ → *mindraş*
m.+lar 4487, 4494
m.+ların 2635
m.+tan 3222
[=4]
- migres** ‘ilerleme’
m. 3740
[=1]
- mikre** ‘talihsizlik’
m. 3736
[=1]
- Milka** ‘kadın adı’
m. 3712, 3769, 3769, 3771,
3773, 3775, 3777, 3780, 3782, 3785,
3787, 3789
m.+ba 3783
[=13]
- min** ‘bin’
m. 1064, 1064, 1064, 1119,
1184, 1185, 1297
m.+dan 187, 804
m.+lar 5, 5, 1064, 1340
[=13]
- min-** ‘binmek’
m.-aersın 5065
m.-ayım 1168
m.-dı 5064
m.-er 4787
m.-gayların 2627
m.-genin 5030
m.-ıp 5054, 5067
m.-mege 5064
m.-mek 5078
m.-mez 5812
m.-sen 5065
[=12]
- minare** ‘minâre’
m.+tını 5573
[=1]
- minder** ‘minder’
m. 4929, 4932
- [=2]
- mindır-** ‘bindirmek’
m.-dı 5712
[=1]
- mingag** ‘örf, adet, gelenek’
m.+ga 4489
m.+larga 4491
m.+larıba 4469
m.+nı 3792
[=4]
- minnet** ‘minnet; borçlu sayma’
m. 5017
[=1]
- misir** ‘mısır’
m.+in 5306
[=1]
- miskin** ‘uyuşuk, aciz, zavallı, fakir’
m. 713, 4039, 4065, 4156,
4164, 4298, 4469
m.+ga 738, 1858
m.+lar 859, 4001, 4063, 4064
m.+larga 679, 2916, 3998,
3999, 4029
m.+ları 571
m.+larni 571, 1313, 3612, 4195
m.+larnin 841, 872, 1313, 3604,
3620, 4201
m.+ni 99, 576, 581, 675, 881,
2092, 4029, 4133
m.+nin 2931, 3000, 3005
[=40]
- miskinlik** ‘uyuşukluk’
m. 2696
m.+ba 4029
m.+inda (*miskinliginda*) 881
m.+ni 3993
m.+ta 3990, 4198
m.+tan 887
[=7]
- misxara** ‘küçümsemek,’
m. 1023
[=1]
- Mişa** ‘erkek adı’
m. 3715, 3799, 3800, 3803,
3805
[=5]
- Mixael** ‘erkek adı’
m. 2, 4305
[=2]
- miy** ‘beyin’

- m.+i 5339, 5350
m.+in 5626
m.+inda 5362
m.+ını 5341
m.+larba 4005
m.+ların 4260
m.+larimni 3493
m.+larni 3861
m.+nin 3467
[=10]
- miyuk** ‘büyük, uzun’ → *biyik, biyuk, buyuk, byik*
m. 4584
[=1]
- miyus** ‘köşe, aç’ → *miyuş, muvuş, muyuş*
m. 2479, 2520, 3660
[=1]
- miyus** ‘kötü, pis’
m. 2479, 2520
[=2]
- miyusla-** ‘pisleme’
m.-ma 4044
[=1]
- miyuslan-** ‘pislenmek’
m.-ma 3569
[=1]
- miyuş** ‘köşe, aç’ → *miyus, muvus, muyuş*
m.+lar 4076
m.+larda 3384
m.+larni 4202
[=3]
- mizrax** ‘doğu’
m. 1227, 1268
m.+ka 558
[=3]
- mo** ‘soru zamiri’
m. 223, 461, 523, 2754, 3371, 3771, 3926, 3927, 3930, 3984, 3987, 4001, 4045, 4304
[=14]
- moed** ‘bayram’
m.+ga 4166
m.+larni 4483
m.+larnin 2640
[=3]
- moget** ‘yapabilir’
m. 2305
[=1]
- mogor** ‘mühür’
m. 906, 1033
m.+nu 1179, 1179
m.+nun 937
[=5]
- mogorlan-** ‘mühürlenmek’
m.-gan 331, 1127
[=2]
- mogorle-** ‘mühürlemek’
m.-ydir 191, 797
m.-yt 2679
[=3]
- moje** ‘belki’
m. 4169, 4219
[=2]
- mojno** ‘edebilir, olabilir, muhtemelen’
m. 4219
[=1]
- mokotert** ‘büyük havan’
m.+ni 2317
[=1]
- molagaylıx** ‘yanılma’
m. 81
[=1]
- molodec** ‘yürekli’
m. 3274, 3775
[=2]
- mor** ‘mor’
m. 5365
[=1]
- moro** ‘-ınca, -ince, nasıl ki, öylece anlamları katar’
m. 2111, 2293, 3281, 3583, 3649, 3741, 3753, 3787, 3853, 3885, 3948, 3960, 3962, 3962, 3993, 4002, 4037, 4039, 4078, 4141, 4158, 4159, 4168, 4178, 4197, 4199
[=26]
- moroz** ‘soğuk’
m.+un 952
[=1]
- Moşe** ‘Musa’
m. 1107, 1298, 4471, 4482
[=4]
- Moşuk** ‘Musa isminden yapılmış bir ad’
m. 4364
[=1]
- Moşulu** ‘Musa isminden yapılmış ad’
m. 4377

- [=1]
mu ‘bu’
 m.+na 12, 14, 21, 30, 44, 66,
 81, 84, 101, 111, 142, 172, 181, 182,
 183, 195, 196, 203, 229, 239, 272, 275,
 276, 287, 297, 301, 304, 350, 389, 435,
 502, 513, 515, 525, 532, 558, 572, 597,
 612, 624, 663, 722, 723, 734, 754, 770,
 771, 778, 783, 787, 788, 791, 793, 810,
 871, 888, 892, 896, 958, 998, 1009,
 1010, 1027, 1085, 1086, 1095, 1098,
 1111, 1116, 1116, 1217, 1219, 1266,
 1275, 1282, 1322
 [=76]
mudur ‘soru zamiri; mİdir?’
 m. 165, 244, 252, 595, 951
 [=5]
muedzin ‘müezzin’
 m. 5635
 [=1]
muft ‘nedensiz’
 m. 27, 201, 526, 1613, 1778,
 1799, 2167, 2669, 3365, 4060, 4459,
 4801
 m.+mo 11
 m.+xa 1307, 3129, 3146, 3360,
 3455, 3472, 3736, 3758, 3820, 4001,
 4268, 4289
 [=25]
mufttar ‘muft: boşuna; muft tardan:
 boşuna yoksulluktan, hiç yoktan’
 m.+dan 4991
 [=1]
mumkun ‘mümkün, muhtemel, olası’
 m. 4783
 [=1]
munay- ‘ıstırap çekmek’
 m.-ğan 5827
 [=1]
mundar ‘mundar’
 m. 5672
 [=1]
muncax ‘boncuk’
 m. 1124
 [=1]
murad ‘murat, amaç’ → *mirad*
 m. 5502
 m.+ı 5048
 [=2]
murdar ‘dini anlamda temiz olmayan;
 günahkar’
 m.+dan 318
 [=1]
musefir ‘misafir, konuk’
 m. 4698, 4699, 5892
 m.+ının 5475
 [=4]
muşk ‘misk’
 m. 1110, 1121, 1129, 1144
 m.+nun 1083
 m.+umnu 1132
 [=6]
muvre- ‘haykırmak’
 m.-ydirlar 695
 m.-ymudur 116
 [=2]
muvuş ‘açı, köşe’ → *muvuş, miyuş,*
miyuş
 m.+larda 2004
 m.+ları 2009
 m.+unun 929
 [=3]
muvuż ‘boynuz’
 m.+lari 3181
 m.+umnu 385
 [=2]
muyuş ‘açı, köşe’ → *muvuş, miyuş,*
miyuş
 m.+larına 21
 m.+larni 3885
 [=2]
muyuşçok ‘küçük açı’
 m.+nu 3968
 [=1]
na ‘buyur’
 n. 3529, 4016
 [=2]
Naama ‘kadın adı’
 n. 1290, 2226, 2232, 2248,
 2254, 2270
 n.+ba 2264
 n.+ga 2242
 n.+nı 2236
 [=9]
naamath ‘nimetli’
 n. 35, 242, 458, 1061
 [=4]
nafst ‘güzel koku, nefes’
 n.+ı 271, 602, 615, 767, 785

n.+ım 445	817, 846, 853, 853, 856, 857, 857, 918,
n.+ın 827, 1226	929, 982, 1062, 1125, 1125, 1140,
n.+ıy 1408	1140, 1160, 1161, 1166, 1166, 1177,
[=9]	1177, 1178, 1181, 1238, 1257, 1274,
namet ‘nimet’	1278, 1321, 1474, 1492, 1558, 1562,
n.+i 485	1584, 1585, 1585, 1661, 1728, 1755,
n.+tan 538, 882, 4483	1802, 1874, 1892, 1896, 1935, 1971,
[=4]	1975, 2161, 2162, 2397, 2510, 2550,
nar ‘nar’	2586, 2623, 2753, 2802, 2819, 2857,
n.+lar 1158, 1172	2859, 2877, 2964, 2972, 3068, 3081,
n.+larımın 1175	3087, 3101, 3101, 3208, 3224, 3245,
n.+nın 1154	3284, 3288, 3320, 3327, 3383, 3385,
[=4]	3394, 3415, 3458, 3494, 3519, 3557,
narlıx ‘narlık, nar ağacı’	3566, 3574, 3635, 3678, 3683, 3697,
n.+ların 1128	3707, 3719, 3722, 3728, 3731, 3734,
n.+nın 1118	3734, 3736, 3736, 3750, 3752, 3757,
[=2]	3762, 3764, 3769, 3777, 3783, 3787,
nas ‘ne, nasıl, hangi’	3787, 3809, 3810, 3811, 3812, 3819,
n. 4943, 5509, 5759	3820, 3839, 3848, 3848, 3850, 3856,
[=3]	3856, 3924, 3924, 3926, 3928, 3928,
nasık ‘elde oluşan kabarcık, nasır’	3933, 3937, 3937, 3944, 3950, 3954,
n.+ı (nasığı) 5008	3985, 3987, 3988, 3995, 3996, 3999,
[=1]	4018, 4020, 4021, 4023, 4024, 4033,
naslı ‘nazlı’	4035, 4037, 4037, 4037, 4043, 4043,
n. 4848	4054, 4054, 4055, 4057, 4064, 4066,
[=1]	4068, 4072, 4072, 4072, 4076, 4078,
navi ‘peygamber’	4087, 4103, 4105, 4111, 4113, 4114,
n. 1120, 1163	4120, 4127, 4136, 4150, 4152, 4152,
[=2]	4160, 4161, 4161, 4163, 4163, 4167,
navilik ‘nebilik, peygamberlik’	4175, 4176, 4180, 4184, 4184, 4193,
n.+nin 1132	4193, 4193, 4195, 4197, 4197, 4228,
[=1]	4257, 4257, 4268, 4280, 4289, 4298,
nay ‘ney, müzik aleti’	4298, 4306, 4317, 4322, 4322, 4359,
n. 1666	4362, 4362, 4364, 4380, 4434, 4438,
[=1]	4457, 4471, 4479, 4486, 4486, 4491,
nay burun ‘en önce’	4491, 4494, 4494, 4494, 4496, 4501,
n. 4063	4501, 4514, 4549, 4549, 4577, 4669,
[=1]	4730, 4759, 4788, 4810, 4811, 4818,
naz ‘naz’	4826, 4870, 4889, 4889, 4944, 4961,
n. 5276	4669, 4699, 4730, 4759, 4810, 4822,
n.+ına 4618, 5526	4832, 4833, 4849, 4868, 4944, 4991,
[=3]	4978, 5019, 5056, 5061, 5076, 5076,
nazlan- ‘nazlanmak’	5127, 5128, 5189, 5189, 5199, 5199,
n.-ır 5751	5200, 5201, 5201, 5202, 5203, 5203,
[=1]	5206, 5277, 5322, 5470, 5524, 5524,
ne ‘ne, neden, niçin’	5529, 5529, 5532, 5532, 5568, 5568,
n. 12, 13, 48, 49, 136, 136, 158,	5612, 5696, 5696, 5698, 5698, 5713,
161, 196, 221, 249, 249, 300, 344, 347,	5857, 5874, 5887, 5887, 5888, 5889,
352, 373, 410, 456, 490, 493, 501, 533,	5889
537, 555, 568, 600, 601, 733, 733, 794,	n.+ler 4521

- [=323]
neba ‘ne ile, neyle’
 n. 1940, 3387, 4148, 4169,
 4370
 [=5]
nebu ‘ne bu’
 n. 3647, 3920
 [=2]
neça ‘nice’
 n. 1455, 2846, 3166, 3171,
 3453, 3652, 3719, 3868, 3870, 3879,
 3989, 4029, 4061, 4160, 4179, 4285,
 4313, 4318, 4460, 4483, 4483, 4486,
 4500
 n.+ları 612
 [=24]
neçik ‘gibi, oldukça’ → *neçik*
 n. 390, 520, 596, 596, 665, 667,
 733, 733, 745, 748, 789, 856, 903, 919,
 920, 998, 1061
 [=17]
neçik ‘gibi, oldukça’ → *neçik*
 n. 7, 34, 71, 186, 238, 249, 532,
 688, 964, 1077, 1077, 1089, 1090,
 1134, 1134, 1160, 1295, 1304, 1310,
 1315, 1533, 1563, 1653, 1963, 1975,
 1987, 2023, 2141, 2473, 2481, 2522,
 2547, 2789, 2831, 2861, 2883, 3168,
 3172, 3239, 3284, 3358, 3395, 3450,
 3452, 3538, 3615, 3617, 3633, 3645,
 3705, 3736, 3739, 3740, 3755, 3757,
 3769, 3801, 3805, 3811, 3860, 3878,
 3927, 3993, 4005, 4011, 4029, 4029,
 4029, 4067, 4076, 4101, 4115, 4116,
 4134, 4151, 4156, 4193, 4193, 4199,
 4219, 4219, 4223, 4224, 4226, 4229,
 4270, 4271, 4278, 4291, 4313, 4313,
 4318, 4321, 4327, 4393, 4433, 4446,
 4455, 4463, 4463, 4463, 4482, 4483,
 4487, 4488, 4490, 4491, 4494, 5544
 [=109]
neda ‘ne de’
 n. 135
 [=1]
nedan ‘neden’
 n. 62, 3468, 3851, 4184
 [=4]
neden ‘neden’
 n. 5288
 [=1]
- nedir** ‘nedir’
 n. 122, 122, 501
 [=3]
nefile ‘nâfile’
 n. 5432
 n.+dır 5273
 [=2]
nega ‘niçin, neden’ → *nega*
 n. 49, 57, 131, 161, 213, 237,
 310, 347, 450, 624, 690, 720, 1139,
 1898, 1898, 3356, 3363, 3416, 3508,
 3509, 3555, 3688, 3739, 3965, 4289,
 4503
 [=26]
nege ‘niçin, neden’ → *nega*
 n. 4767, 4778, 5224, 5758
 [=4]
neginca ‘ne kadar, ne sürece’
 n. 140, 328, 615, 668, 770, 775,
 775, 800, 1082, 1094, 1104, 1108,
 1108, 1109, 1121, 1177, 1384, 2587,
 3632, 4335
 [=20]
neğadar ‘ne kadar’
 n. 4540
 [=1]
Nehama ‘bir kadın adı’
 n. 2271
 [=1]
nek ‘niçin’
 n. 53, 162, 1274, 2109, 4055,
 4304
 [=6]
nekas ‘cimri, işe yaramayan’
 n. 34, 696, 3769
 [=3]
nekaslik ‘cimrilik’
 n. 1060
 [=1]
neki ‘ne ki’
 n. 1105, 1108
 [=2]
nelik ‘ne’
 n.+ka 1575
 [=1]
nemet ‘hiçbir şey’
 n. 376, 1393, 1584, 1659, 3743,
 3749, 3756, 3757, 3758, 3769, 3775,
 3788, 3848, 3868, 3877, 3896, 3930,
 4005, 4029, 4055, 4072, 4072, 4078,

- 4097, 4101, 4106, 4144, 4149, 4151, 4151, 4154, 4160, 4160, 4167, 4175, 4180, 4204, 4258, 4291, 4294, 4298, 4321
 n.+ba 3994
 n.+ka 4491
 n.+ni 3737
 n.+ları 4133
 [=46]
- nen** ‘şey, birşey’
 n. 1649
 n.+i 4555
 [=2]
- nendiy** ‘nasıl, ne gibi’
 n. 5350
 [=1]
- nenem** ‘büyük anne’
 n. 5625
 [=1]
- neni** ‘ne’
 n. 1490, 1807, 275, 353, 563, 679, 845, 846, 1055, 1077, 1106, 1107, 1394, 1472, 1480, 1489, 1876, 1937, 2132, 2345, 2353, 2511, 2551, 2632, 2803, 3758, 3861, 3865, 3869, 3912, 3946, 4060, 4079, 4161, 4228, 4237, 4307, 4495
 [=38]
- nerd** ‘Rum sümbülü’
 n. 1129
 n.+lar 1128
 [=2]
- nersa** ‘bir şey’
 n. 306, 483, 605, 605, 612, 726, 2913, 3926
 n.+da 4366
 n.+lar 2686
 n.+larga 3888
 n.+ni 283, 645, 646
 n.+si 477
 [=15]
- nersaçek** ‘birazcık’
 n. 3275, 3769
 n.+lar 3803
 [=3]
- neşama** ‘canlı’
 n. 3788
 [=1]
- neşer** ‘kartal’
 n. 210, 991
 [=2]
- netekli** ‘ne kadar fazla’
 n. 503, 4495, 4497
 n.+da 299
 n.+dir 309
 [=5]
- Nexama** ‘bir kadın adı’
 n. 2229, 2233, 2251, 2257
 n.+ba 2267
 n.+ga 2245
 n.+nı 2239
 [=7]
- nexay** ‘bununla birlikte’
 n. 1760
 [=1]
- neyox** ‘ne yok’
 n. 3995
 [=1]
- nej** ‘ne’
 n. 4156, 4203, 4375
 [=3]
- nezet** ‘lezzet’
 n.+ıne 5397
 [=1]
- nin** ‘bir şey’
 n.+lar 645
 [=1]
- nindi** ‘herhangi bir, şimdi’
 n. 181, 555, 612, 620, 721, 1295, 1893, 3063, 3262, 3736, 3862, 3885, 3936, 3997, 4052, 4062, 4064, 4076, 4096, 4123, 4208, 4284, 4287, 4313, 4495, 5702
 n.+yiz 4358
 [=27]
- nişan** ‘işaret, belirleme’
 n. 4716
 n.+ı 4869
 [=2]
- niyet** ‘niyet’
 n.+larını 547
 n.+ni 1401
 [=2]
- no** ‘lakin hayır’
 n. 3528, 3544, 3719, 3719, 3731, 3734, 3750, 3754, 3754, 3814, 3862, 3877, 3885, 3904, 4012, 4029, 4029, 4219, 4228, 4272, 4294, 4298, 4308, 4323, 4323, 4469, 4469, 4482,

- 4483, 4486, 4487, 4487, 4487, 4488, 4490
[=35]
- nobat** ‘şekerleme, süzölmüş bal’
n. 1126, 2490
[=2]
- noeflik** ‘evlilik dışı ilişki’
n. 582, 1315
[=2]
- Not** ‘bir yer adı’
n.+nun (*Nodnun*) 1284
[=1]
- noxut** ‘nohut’
n. 4574, 4574
[=2]
- nu** ‘evet tamam, şimdi’
n. 3261, 3270, 3401, 3739, 3752, 3752, 3777, 3784, 3789, 3789, 3808, 3818, 3870, 3875, 3877, 3885, 3937, 3942, 3949, 3959, 3962, 3985, 3988, 4002, 4004, 4012, 4020, 4035, 4060, 4076, 4078, 4078, 4078, 4083, 4083, 4085, 4092, 4101, 4131, 4172, 4175, 4179, 4273, 4314, 4388, 4388
[=46]
- nuj** ‘nitekim, gerçi (Leh.)’
n. 3738, 3938, 3998, 4137, 4313, 4313
[=6]
- nun** ‘İbrani alfabesi; nun’
n. 3260
[=1]
- nürakli** ‘yürekli’
n.+lar 879
[=1]
- o** ‘kişi zamiri; o’
o. 2490, 2512, 2648, 2649, 2783, 3251, 3392, 3405, 3477, 3749, 3753, 3769, 3785, 3798, 3801, 3811, 4005, 4035, 4035, 4037, 4047, 4076, 4076, 4219, 4229, 4260, 4269, 4279, 4326, 4543, 4638, 4639, 4663, 4756, 4791, 4822, 4832, 4833, 4907, 4936, 5124, 5195, 5241, 5284, 5324, 5470, 5660, 5707, 5729, 5729, 5796, 5844
o.+dırki 5032, 5033
o.+na 4653, 5195, 5324
o.+nda 5145
o.+nı 5811
o.+nın 4869, 5309
- [=61]
- oba** ‘yığın’
o. 179, 1127
o.+dır 143, 586
o.+dırlar 89, 586
o.+lar 51
o.+larga 363
o.+ların 2664
[=9]
- obur** ‘1. büyücü; 2. ucube’
o. 4307, 4321, 5601
o.+dan 4662
o.+lardan 4308
o.+larga 4326
[=6]
- obuş-** öpüşmek
o.-ur 4683
[=1]
- ocak** ‘ocak; ev için kullanılan tabir’
o. 4635, 4635
[=2]
- oç** ‘üç’
o. 4968
[=1]
- odinç** ‘ödünç’
o.+ka 5174
[=1]
- Ofir** ‘bir yer adı’
o. 544
o.+nin 651
[=2]
- o go go** ‘ohoho şeklinde bir nida’ →
ogo
o. 3982
o. 3769, 4091
[=3]
- ogul** ‘oğul’ → *oğul*
o.+u (*oglu*) 5077, 5696
[=2]
- ogun** ‘oğlun’
o. 4619
[=1]
- ogursus** ‘uğursuz’
o. 5661
[=1]
- oguz** ‘öküz’
o. 5240
o.+nin 4809
[=2]
- oğlan** ‘erkek, oğlan’

- o. 5057
[=1]
oğret- ‘öğretmek’ → *ürat, üvrat, yuvrat*
o.-ır 5348
[=1]
oğul ‘oğul’ → *ogul*
o.+ı (*oğlı*) 5178
[=1]
ohşa- ‘okşamak’
o.-may 5745
o.-y 5336
[=2]
ohu ‘oku’
o. 5586, 5586
[=2]
ohut ‘öğüt’
o.+ı 5105
[=1]
ohut- ‘okutmak’
o.-tık 4673
[=1]
ok ‘ok’
o. 4374, 4794, 5308, 5514,
5682
o.+ları 115, 383
o.+u 1046, 5869
[=9]
okala- ‘ötelemek, itmek’
o.-dim 385
[=1]
okçı ‘okçu’
o.+ları 5836
[=1]
oken ‘öfke’
o. 5508
[=1]
okı ‘iki’
o.+sı 5662
[=1]
okıl- ‘okunmak’
o.-maz 5739
[=1]
okleyka ‘balık adı’
o.+dan 2286
[=1]
otmek ‘ekmek’
o.+ını (*okmeğini*) 5458
[=1]
okom ‘yalnızca, bir tek’ → *okrom*
o. 263, 1691, 1758, 1786, 1975,
1987, 2032, 2043, 2162, 3885, 3961,
4219, 4298, 4321
[=14]
okrom ‘yalnızca, bir tek’ → *okom*
o. 3530, 3698, 3719, 3735,
3738, 3743, 3762, 3769, 3806, 3809,
3816, 3819, 3958, 4005, 4005, 4009,
4035, 4038, 4047, 4086, 4087, 4088,
4120, 4126, 4134, 4142, 4145, 4229,
4268, 4271, 4280, 4280, 4285, 4291,
4359, 4384
[=36]
oksek ‘yüksek’
o. 4540, 5520
[=2]
oksız ‘öksüz’ → *oksiz, oksuz*
o. 4703, 4704
[=2]
oksiz ‘öksüz’ → *oksiz, oksuz*
o.+nin 4681
[=1]
oksuz ‘öksüz’ → *oksiz, oksiz*
o. 4679, 4679, 4679, 4679,
4680, 4682, 4904, 4905
[=8]
okun- ‘okunmak, tahsil görmek’
o. 4539
o.-irsen 4539
[=2]
okunç ‘sinir, öfke’
o. 5480
[=1]
okur- ‘hıçkırma hıçkırma ağlamak’
o.-meklerin 4866
[=1]
okut ‘okut’
o. 4574
[=1]
ol ‘o ve çekimleri’
o. 3, 3, 5, 5, 7, 8, 8, 9, 10, 11,
14, 14, 15, 16, 16, 17, 18, 19, 19, 20,
21, 21, 21, 25, 25, 26, 26, 27, 27, 28,
30, 30, 31, 32, 32, 34, 34, 34, 34, 35,
35, 35, 35, 36, 37, 40, 41, 41, 43,
44, 44, 45, 47, 50, 51, 52, 56, 58, 59,
64, 94, 102, 106, 107, 107, 109, 111,
127, 161, 163, 178, 189, 190, 191, 206,
206, 208, 215, 242, 252, 256, 257, 268,
269, 285, 305, 306, 308, 324, 330, 336,

- 344, 354, 355, 357, 358, 394, 408, 458, 464, 464, 508, 517, 518, 521, 528, 533, 534, 537, 538, 546, 556, 560, 563, 585, 593, 603, 610, 638, 639, 647, 648, 649, 655, 656, 656, 658, 659, 659, 659, 662, 663, 691, 692, 696, 706, 730, 730, 731, 760, 761, 764, 765, 797, 809, 811, 842, 861, 875, 886, 896, 902, 902, 908, 911, 920, 924, 936, 942, 944, 947, 952, 952, 979, 994, 1000, 1013, 1014, 1017, 1028, 1029, 1029, 1048, 1051, 1052, 1052, 1059, 1059, 1061, 1061, 1061, 1063, 1066, 1066, 1066, 1067, 1071, 1074, 1074, 1077, 1078, 1081, 1082, 1083, 1083, 1083, 1084, 1088, 1088, 1089, 1090, 1094, 1095, 1096, 1098, 1098, 1099, 1099, 1100, 1100, 1103, 1104, 1104, 1104, 1107, 1107, 1109, 1109, 1110, 1113, 1113, 1116, 1117, 1117, 1118, 1118, 1119, 1119, 1120, 1121, 1121, 1121, 1121, 1132, 1135, 1136, 1138, 1138, 1138, 1140, 1148, 1149, 1150, 1152, 1153, 1153, 1154, 1156, 1156, 1156, 1157, 1158, 1158, 1158, 1158, 1160, 1160, 1162, 1162, 1164, 1164, 1168, 1169, 1171, 1172, 1172, 1172, 1173, 1175, 1178, 1178, 1180, 1181, 1182, 1182, 1184, 1185, 1186, 1187, 1189, 1189, 1190, 1190, 1192, 1192, 1192, 1194, 1195, 1195, 1195, 1197, 1197, 1197, 1198, 1199, 1199, 1200, 1202, 1202, 1202, 1203, 1203, 1204, 1204, 1204, 1204, 1204, 1204, 1204, 1204, 1204, 1205, 1205, 1206, 1206, 1208, 1208, 1208, 1209, 1209, 1209, 1209, 1210, 1210, 1212, 1213, 1213, 1214, 1214, 1214, 1214, 1214, 1214, 1215, 1216, 1216, 1216, 1216, 1217, 1217, 1218, 1218, 1218, 1219, 1220, 1220, 1221, 1221, 1222, 1223, 1223, 1224, 1224, 1224, 1224, 1225, 1225, 1226, 1226, 1226, 1227, 1228, 1228, 1228, 1228, 1229, 1230, 1230, 1230, 1230, 1231, 1231, 1231, 1231, 1232, 1232, 1233, 1233, 1233, 1233, 1233, 1233, 1234, 1235, 1235, 1236, 1237, 1238, 1238, 1238, 1238, 1238, 1239, 1239, 1239, 1239, 1240, 1241, 1241, 1241, 1242, 1244, 1245, 1245, 1245, 1245, 1246, 1246, 1246, 1247, 1247, 1248, 1248, 1250, 1250, 1250, 1250, 1252, 1252, 1252, 1253, 1255, 1256, 1256, 1256, 1256, 1257, 1257, 1258, 1258, 1258, 1259, 1259, 1260, 1260, 1261, 1261, 1262, 1263, 1264, 1264, 1266, 1266, 1267, 1268, 1268, 1268, 1268, 1268, 1269, 1271, 1272, 1278, 1279, 1280, 1282, 1285, 1287, 1287, 1288, 1289, 1294, 1306, 1313, 1317, 1328, 1357, 1361, 1375, 1376, 1461, 1476, 1544, 1566, 1645, 1701, 1713, 1733, 1797, 1894, 1902, 1934, 1938, 1977, 1989, 1998, 2033, 2125, 2141, 2165, 2365, 2390, 2451, 2465, 2466, 2485, 2499, 2507, 2546, 2649, 2669, 2679, 2692, 2747, 2757, 2759, 2782, 2786, 2803, 2811, 2814, 2818, 2863, 2934, 3053, 3106, 3116, 3128, 3130, 3133, 3137, 3139, 3149, 3158, 3173, 3179, 3204, 3211, 3214, 3225, 3225, 3230, 3232, 3288, 3308, 3328, 3356, 3364, 3392, 3409, 3442, 3456, 3463, 3468, 3632, 3647, 3739, 3739, 3743, 3767, 3769, 3769, 3806, 3849, 3850, 3860, 3860, 3862, 3864, 3878, 3885, 3895, 3896, 3898, 3909, 3910, 3935, 3960, 4005, 4017, 4018, 4029, 4029, 4034, 4039, 4039, 4046, 4072, 4076, 4092, 4099, 4101, 4104, 4114, 4120, 4137, 4142, 4148, 4171, 4175, 4175, 4181, 4182, 4187, 4190, 4195, 4198, 4242, 4265, 4278, 4287, 4287, 4291, 4313, 4441, 4444, 4449, 4450, 4456, 4458, 4461, 4462, 4463, 4463, 4463, 4463, 4465, 4465, 4467, 4468, 4476, 4476, 4477, 4479, 4487, 4494, 4505, 4525, 5713
- o.+da 1290, 1294
o.+dur 1113, 1230, 1232, 1233
[=639]
- ol-** 'olmak'
- o.-a 4568, 4568, 5261
o.-acağına 4707
o.-acağını 5497
o.-acak 4557
o.-acaktır 4795
o.-an 4773, 5321, 5321
o.-atnin 1338
o.-dı 4877, 5835

- o.-du 4136
o.-dur 1174
o.-e 4881
o.-ecek 4860
o.-ecekke 4882
o.-er 5815, 5815
o.-ganda 4584
o.-gen 4592, 5269, 5638
o.-ğen 4886
o.-ğenin 4881
o.-ır 4954, 5246, 5566
o.-mağan 5735
o.-mak 4926
o.-masan 5497
o.-ması 5580
o.-masın 5513
o.-mayan 5732
o.-maz 4597, 4717, 5080, 5146,
5566, 5644, 5671, 5672, 5786, 5841
o.-me 5185
o.-mek 4857, 4880, 4880
o.-mey 4851
o.-mez 4682, 4884
o.-sa 4751, 5246, 5408
o.-se 4846
o.-sem 5131
o.-sın 5513
o.-sin 4838
o.-up 5534
o.-ur 4904, 4905, 5493, 5787
[=66]
- ol-** ‘ölmek’
o.-alar 7
o.-sam 2803
o.-gen 4865
[=3]
- ola** ‘ölen’
o. 1060
[=1]
- olaklen** ‘elek ile’
o. 5133
[=1]
- olca** ‘ganimet’
o. 5178
[=1]
- olca** ‘ganimet’
o. 280
o.+ba 4467
[=2]
- olcalan-** ‘ganimet almak’
o.-ın 485
[=1]
- olç-** ‘ölçmek’
o.-er 5239
[=1]
- oldir-** ‘öldürmek’
o.-ecek 4668
[=1]
- olen** ‘geyik’
o.+lar 2336
o.+ları 1094
o.+ları 1109
o.+larının 965, 1096, 1104, 1187
[=7]
- olet** ‘ölet; çıban, yara’
o.+nın 4567
[=1]
- ol fornu** ‘o zaman’
o. 1242
[=1]
- oli** ‘ölü’ → *olu*
o. 4867
o.+ge 4859
[=2]
- oliva** ‘yağ’
o.+dan 1073
[=1]
- olkeler** ‘rahatsız olurlar’
o. 5641
[=1]
- oltekli** ‘o kadar fazla’
o. 3949, 4005
[=2]
- oltur-** ‘oturmak’ → *otur, otur*
o. 1763, 3781, 3791, 3849,
3898, 3929, 4122, 4129
o.-a 2822, 4357
o.-abiğ 2836, 3657
o.-adır 528
o.-adırlar 963, 1143
o.-adlar 3849, 3898, 4255
o.-adogon 1731
o.-almas 3060
o.-am 2743, 2961, 4258
o.-an 3160
o.-as 4020
o.-at 1747, 2341, 2371, 2384,
3769, 3808, 3811, 3885, 3982, 4005,
4029, 4130, 4152, 4277, 4281

- o.-du 1284, 3739, 3984, 4175,
4191, 4269, 4298, 5333
o.-dular 37
o.-dum 1090
o.-dux 1974, 1975, 2831
o.-eydi 32
o.-ganımda 1058
o.-gey 3839
o.-ma 1502
o.-masxa 3885
o.-mıydır 363
o.-sey 3737
o.-seydım 3995
o.-seydiy 2947
o.-ur 4272
o.-uredim 688
o.-uvçu 1186
o.-uvçularının 4463
o.-uvçunun 1288
o.-uyuz 3914
[=68]
- olturguz-** ‘oturtmak’
o.-adır 873
o.-at 3914
o.-du 4468
[=3]
- olturuş** ‘oturak, sandalye’
o. 3717, 3767, 3767, 4072,
4218, 4487
o.+lar 3981, 4075
o.+umnu 670
o.+xa 3839, 4005
[=11]
- olu** ‘ölü’ → oli
o. 4864
o.+ge 5619
[=2]
- olum** ‘ölüm’
o. 4871, 4872, 4883, 5770
o.+den 5122
[=5]
- olurça** ‘olacağına’
o. 4533
[=1]
- omur** ‘ömür’
o.+ın (*omrın*) 5261
o.+ler 5359
[=2]
- omuz** ‘omuz’
o.+ı 4981
- [=1]
o(n)⁹ ‘o; kişi zamiri’
o.+dan 5443
o.+lardan 5077
[=2]
on ‘doğru’
o. 1296, 1322
[=2]
on ‘sayı’
o. 3045, 3715, 3975, 4575,
4675, 4700, 4924, 4967, 5697, 5826
[=10]
on ‘her’
o. 431, 700, 1008, 1093, 1176,
1341, 3718, 3791, 3812, 3812, 4005,
4305
[=12]
on- ‘başarı kazanmak’
o.-maz 4773
o.+mazi 4640
[=2]
onar- ‘gelişmek’
o.-ma 2183
o.-mast 478
o.-max 1329
[=3]
onart- ‘geliştirmek’
o.-ır 4950
[=1]
onbaşı ‘rütbe; onbaşı’
o. 4748
[=1]
onça ‘seçilmiş’
o. 3826
[=1]
ondır- oldurmak, geliştirmek
o.-ır 4740
[=1]
ondort ‘ondört’
o. 1064
[=1]
ongal- ‘onarmak, iyileşmek’
o.-ırbiz 2867
o.-max 3813, 3814
[=3]
ongalt- ‘iyileştirmek’
o.-ırlar 102

⁹ Metinde iki yerde ondan ve onlardan şekliyle geçen kelimeler dilciler tarafından zamir n’si olarak kabul edilmiştir.

- o.-uvçular 290
o.-xey 4107
[=3]
- onıks** ‘birkaç farklı renkten oluşan akik taşı
o. 1231
[=1]
- onlık** ‘onluk’
o. 5254
[=1]
- op-** ‘içine çekmek’
o.-kan 5655
o.-kanğa 5656
[=2]
- opkele** ‘öfkeli’
o.+ge 5826
[=1]
- opkelen-** ‘öfkelenmek’
o. 5641
o.-dı 5544
[=2]
- oporok** ‘mancınık’
o. 1046
[=1]
- or-** ‘hasad toplamak’
o. 5629
o.-adırlar 71, 573
o.-ar 4978, 4978
o.-arsın 5019
o.-gan 3366
[=7]
- orak** ‘orak; keskin bıçkı’
o. 4946
[=1]
- oram** ‘sokak’
o. 1910, 2277
o.+da 670, 1927, 3137, 3143
o.+ga 3140, 3250, 3982, 4038, 4108, 4186
o.+larda 1106, 2741, 4429
o.+larının 3885
[=16]
- oren-** ‘öğrenmek’
o.-ir 4577
[=1]
- orken** ‘koltuk’
o.+de 4781
[=1]
- orman** ‘orman’
o. 5824
- o.+da 2833, 2836, 4314
o.+ga 1684
o.+lar 3057, 3118
o.+nın 1090
[=8]
- orna-** ‘tesadüfen bulmak’
o.-dim 4318
[=1]
- ornat-** ‘oturtmak’
o.-at 3269, 4219, 4298
o.+ım 4331
o.-ırmın 3562
o.-ma 3876
o.-tı 1227, 3447, 3804, 3819
[=10]
- ornatıl-** ‘oturtulmak’
o.-gan 323
[=1]
- ornatıldı taşxa** ‘bir taş a vurdu’
o. 2487
[=1]
- orozın** ‘ahlaksız, sefih’
o.+ın 4619
[=1]
- orselen-** ‘örselenmek’
o.-ir 4680, 4682
[=2]
- orta** ‘orta’
o. 3843, 5222
o.+da 4218
o.+dan 5576
o.+larında 8, 25, 354
o.+mızda 3497
o.+mızdan 2865
o.+nın 5309
o.+sı 1114
o.+sında 32, 470, 640, 1067, 1194, 1228, 1247, 1252
o.+sında 2778
o.+ydan 1319
[=21]
- ortaklık** ‘ortaklık’
o. 5053, 5835
[=2]
- Ortakun** ‘Salı, gün adı’
o. 5927
[=1]
- ortıl-** ‘örtülmek’
o.-ir 5217, 5313
[=2]

- ortuk** ‘örtük’
o. 4530
[=1]
- orucla-** ‘oruç tutmak’
o.-y 4973
[=1]
- orun** ‘yer’
o. 388, 586, 636, 639, 641,
1862, 2369, 2764, 3590, 3839, 3854,
4120, 4201, 4432
o.+da 95, 208, 451, 592, 839,
991, 1015, 2753
o.+dan 26, 638, 1229
o.+ga 582, 1196, 1197, 1198,
1653, 1673, 1917, 4286
o.+ı (ornu) 4701
o.+ın (ornun) 4611
o.+ları 192, 937, 3753
o.+larım 1993
o.+ların 4487
o.+larına 131
o.+larında 837, 886, 907, 1006
o.+larından 128, 1123
o.+larını 1607, 2000
o.+u (ornu) 151, 422, 428, 466,
636, 647, 655, 882, 942, 2650
o.+un (ornun) 87, 168, 658, 935
o.+un (orunun) 2756
o.+una (ornuna) 759
o.+una (ornuna) 61, 132, 310,
374, 410, 443, 443, 688, 759, 791,
1016, 1040, 1045, 1045, 1046, 1047,
1050, 4133
o.+unda (ornunda) 1202, 1205,
1240, 1293, 2896, 3135, 4326
o.+undan (ornunda) 190
o.+undan (ornundan) 35, 180,
411, 633, 635, 900, 1702, 3934, 4057,
4308
o.+unun (ornunun) 514, 1208
o.+uynu (ornuyda) 108
[=104]
- orusız** ‘evsiz’
o.+ga 4792
[=1]
- oruspi** ‘orosbu; kötü kadın’
o.+nın 5526
[=1]
- oruş** ‘elde edilen ürün’
o.+un 89
[=1]
- os-** ‘uçmak’
o.-adirlar 968
o.-ken 5198
o.-mak 4157
o.-mes 5722
o.-mey 5724
o.-mez 4680
[=6]
- Osa** ‘Yusuf’
o. 3811, 4084
[=2]
- osal** ‘işe yaramaz; kötü’
o.+ı 4889
[=1]
- osırak** ‘osuruk’
o. 4675
[=1]
- osmak** ‘para, metelik’
o. 3418, 4179
o.+ım (osmagım) 4160
o.+larımın 4145
o.+larını 4134
o.+nı 4149
[=6]
- osrak** ‘osuran’
o. 5734
[=1]
- ostur-** ‘osurmak; gaz çıkarmak’ →
ostur, osur
o.-gençek 4664
[=1]
- ostur-** ‘osurmak; gaz çıkarmak’ →
ostur, osur
o.-a 4676
o.-sen 4904, 4905
[=3]
- osur-** ‘osurmak; gaz çıkarmak’ →
ostur, ostur
o. 5508
o.-ıp 5641
o.-ır 4621
[=3]
- oşek** ‘eşek’
o. 4998
[=1]
- oşekley** ‘oşek; dedikodu, söylenti’
o. 5332
[=1]
- ot** ‘ateş’ → *ateş*

- o. 640, 3247, 3273, 3471, 3693, 3726, 3740, 3740, 3775, 3811, 3850, 3860, 3862, 4020, 4044, 4112, 4160, 4166, 4166, 4265, 4274, 4283, 4285, 4290, 4305, 4318, 4774, 5252, 5829
o.+ka 5222, 5514, 5847, 5851
o.+lar 1827
o.+nı 5099
o.+nu 2720, 3820
o.+nun 1037, 1179
o.+ta 3464, 4855
o.+ten 5226
o.+u 18, 1804, 2992, 3024
o.+un 1777, 5092, 5831
o.+uni 5688
o.+unun 412
[=52]
- ot** ‘ot’
o. 369, 483, 540, 731, 950, 972, 3125, 3363, 3751, 3782, , 5784, 5820, 5891
o.+ka 5519
o.+un 5079
[=15]
- otçox** ‘ateşçik, küçük ateş; kıvılcım’
o. 4233
o.+lar 3125
[=2]
- otıl-** ‘oturmak’
o.-urdı 5159
[=1]
- otur-** ‘oturmak’ → *oltur, otur*
o. 5562
o.-çana 5018
o.-san 5190
[=3]
- otla-** ‘öter’
o.-r 5781
[=1]
- otlu** ‘ateşli’
o. 1082, 1557, 2670
[=3]
- otmek** ‘ekmek’
o. 4997, 5015, 5089, 5406, 5413, 5432, 5565, 5886
o.+in 5001
o.+ke 5016
o.+nın 5449
[=11]
- otmeksiz** ‘ekmeksiz’
o. 5024
[=1]
- otoj** ‘öylece, o anda’
o. 4288
[=1]
- otraç** ‘küçük ada’
o.+xa 3226
o.+lar 2827, 3123
o.+larda 3061
o.+larıba 3056
o.+larını 2618
[=5]
- otur-** ‘oturmak’ → *oltur, otur*
o. 4619, 5169
o.-ğana 4747
o.-ğançak 5018, 5169
o.-ır 5528
o.-muşı 4699
o.-sa 5009
o.-up 4987
o.-ur 4929, 5528
[=11]
- otuz** ‘otuz’
o. 3301, 3656, 3712, 3713, 3831, 3834, 3836, 4481, 5454
[=9]
- otyam** ‘merhem’
o.+ım 1132
o.+ından 1110
o.+lar 1129
o.+lardan 1125
o.+ları 1131
o.+larının 1187
o.+nın 1149
[=7]
- otyamçı** ‘baharatçı’
o.+nın 1110
[=1]
- ove** ‘nida’
o. 3807
[=1]
- ox** ‘oh! ünlem’
o. 3286, 4058, 4072, 4152
[=4]
- oxu-** ‘okumak’
o.-ganda 2919
o.-gun 1373
o.-muş 4754
o.-muş 4488, 4494

- o.-rbız 3749
o.-vçu 3368, 4497
o.-vçuga 4497
o.-vçunu 1319
o.-ydırlar 890, 4489
o.-ym 3257
o.-ys 3560
o.-yt 4065, 4067
[=16]
- oxul-** ‘okunmak’
o.-adırlar 4491
[=1]
- oxut-** ‘okutmak’
o.-uvçunu 1319
[=1]
- oxuvçu** ‘okuyucu’
o.+larga 4460
[=1]
- oy** ‘oy’
o. 3764, 3868, 3926, 3926,
3926, 3933, 4043, 4072, 4072, 4085,
4154, 4175, 4193, 4193, 4197, 4308
[=16]
- oya** ‘oya, işleme’
o.+sında 4577
[=1]
- oyan-** ‘uyanmak’
o.-gın 1131, 1371, 1377, 1381,
1385
o.-ğanda 5515
o.-ıp 3001
o.-ır 399
o.-ıyız 3504
o.-mastlar 326
o.-sam 3514
[=11]
- oyançı** ‘uyanık’ → *oyanuv*
o. 1369
[=1]
- oyanuv** ‘uyanık’ → *oyançı*
o.+dır 1133
[=1]
- oyat-** ‘uyandırmak’
o.-ım 1647
o.-ır 168
o.-ırsız 1177
o.-ma 45, 3821
o.-mast 3456
o.-seyız 1094, 1109
o.-tı 4462
- o.-tım 1178
[=10]
- oyın** ‘oyun’
o.+ı 4726
o.+ıdır 5880
o.+nı 5855
[=3]
- oyna-** ‘oynamak’
o.-ik 5601
o.-im 4563
o.-ma 5554
o.-maz 5487
o.-r 4988, 5166, 5166
[=7]
- oynaş** ‘eski oynaş’
o.+ı 4563
[=1]
- oyul-** ‘oyulmak’
o.-a 4792
[=1]
- oyun** ‘oyun’
o. 5770
[=1]
- oz** ‘öz’
o. 4720
o.+ı 4508, 4881
o.+ın 4667, 5559
o.+i 4510, 4513, 4676, 4943,
5356, 5372, 5713, 5883
o.+in 5652, 5711
o.+ine 4515, 4515, 4576, 4713,
4728, 5622
o.+ini 4720
o.+u 5431, 5458, 5458
o.+un 5782
o.+unu 5555
o.+uynu 4830
[=28]
- ozdır-** ‘geride bıraktırmak’
o.-ır 4510
[=1]
- ozen** ‘ozan’
o. 5527, 5533
[=2]
- ożera** ‘göl, deniz’
o. 1521, 1893, 1896
o.+lar 2280
[=4]
- ozğan** ‘ozan’
o. 4653

- [=1]
öbga ‘büyük, ata, baba, ced’ → *aka, ata*
 ö.+larimiz 4483
 [=1]
öbuş- ‘öpüşmek’
 ö.-at 3962
 ö.-ma 4388
 [=2]
öç ‘öç’
 ö. 733, 1283, 1292, 2898
 ö.+larında 1911
 ö.+larni 1926
 [=6]
öguz ‘öküz’
 ö. 116
 ö.+u 496
 ö.+un 570
 [=3]
öksüz ‘öksüz’
 ö. 138, 736, 740
 ö.+ba 3114
 ö.+larnin 529, 570, 3618
 ö.+nu 576, 675
 [=9]
öktam ‘gururlu’
 ö. 360, 643, 2033
 ö.+ba 4195
 ö.+ni 1005, 1006
 [=6]
öktamlik ‘gururluluk’
 ö. 1004
 ö.+ba 2811, 3122
 ö.+i (*öktamliki*) 862
 ö.+ni 798
 ö.+ta 3599
 [=5]
ökur- ‘öğürmek’
 ö.-adir 903
 ö.-du 3774
 ö.-magi 73
 ö.-maklarım 61
 [=4]
öl- ‘ölmek’
 ö.-adir 324, 509, 511, 880
 ö.-adirlar 84, 833, 878
 ö.-aezdim 3888, 4318
 ö.-am 4072
 ö.-ar 263, 4025
 ö.-arm 3537, 4200, 4264
 ö.-arsin 1236
 ö.-arsiz 1247, 3616
 ö.-du 1069, 2488, 4165, 4166,
 4175, 4175, 4198, 4409
 ö.-dular 21, 536, 4304, 4483,
 4486
 ö.-dum 4249
 ö.-gan 2788
 ö.-ganlar 326
 ö.-gun 33
 ö.-ma 1236, 1248, 2768, 3035,
 3477, 4193, 4265
 ö.-madim 48
 ö.-massiz 1248
 ö.-sa 328, 2508, 4039
 ö.-sam 2551
 ö.-seyt 4173
 ö.-sun 1877
 [=50]
ölat ‘birdenbire ölüm’
 ö.+nin 1330, 1342
 [=2]
ölça- ‘ölçmek, tartmak’
 ö.-sin 725
 [=1]
ölçan- ‘ölçülmek’
 ö.-ma 113
 ö.-mast 650
 ö.-seydir 113
 [=3]
ölçav ‘ölçü’
 ö. 660, 660
 ö.+u 250
 [=3]
ölçavlu ‘ölçülü’
 ö. 145
 [=1]
öltur- ‘öldürmek’ → *öltür*
 ö.-adir 207
 ö.-du 1276, 1293, 4095, 4160
 ö.-dum 1291
 ö.-ma 3651, 4099
 ö.-mit 4198
 ö.-sam 1300
 ö.-seyt 4152
 ö.-u 1282
 ö.-ur 473
 ö.-uvçu 1283
 [=14]
öltür- ‘öldürmek’ → *öltür*

- ö.-adir 86, 86
 [=2]
- ölu** ‘ölü’
 ö.+lardan 2464
 [=1]
- ölum** ‘ölüm’ → *ölüm*
 ö. 420, 657, 1179, 2747, 2752
 ö.+da 627
 ö.+dan 3617
 ö.+ga 803
 ö.+nun 940
 ö.+um 2754
 ö.+umuş 2055
 [=11]
- ölüm** ‘ölüm’ → *ölüm*
 ö.+ba 4486
 ö.+dan 104
 ö.+ga 711, 1313
 ö.+nu 58, 156
 [=6]
- öm-** ‘emmek’
 ö.-ar 473
 ö.-dum 49
 ö.-uvçu 1174
 [=3]
- ömgak** ‘zahmet, zulum’
 ö. 90
 ö.+ka 91
 ö.+ni 47, 71, 257, 370, 372
 [=7]
- ömgakçı** ‘zulum eden’
 ö.+nin 479
 [=1]
- ömgakli** ‘zahmetli’
 ö. 144
 ö.+ga 57
 [=2]
- ömur** ‘sonsuz dek, ömür’
 ö. 1400, 2772, 2800, 3701
 ö.+ga 464, 557, 849
 [=7]
- ömurluk** ‘ömürlük’
 ö. 1022
 [=1]
- ömür** ‘ömür’
 ö.+ga 83, 333, 873
 [=3]
- öp-** ‘öpmek’
 ö. 3273
 ö.-ar (*öbar*) 3211, 3225
- ö.-ars (*öbars*) 3268, 3272
 ö.-at (*öbat*) 2317, 3294, 3857,
 3888, 3984, 4037, 4045, 4084, 4316
 ö.-kayedim 1174
 ö.-key 1072
 ö.-ma 1577, 3840
 ö.-maklarından 1072
 ö.-tu 746, 3741
 [=21]
- öpkala-** ‘birkaç kez öpüşmek’
 ö.-dim 1552
 [=1]
- ör-** ‘örmek’
 ö.-adogon 3719
 ö.-arbiş 2517
 ö.-duy 230
 [=3]
- ördaçek** ‘yavru ördek, ördekçik’
 ö. 2320, 2322, 2323, 2324,
 2325, 2329, 2366, 2368, 2418, 2448,
 2449
 ö.+i (*ördaçegi*) 2272
 ö.+in (*ördaçegin*) 2439
 ö.+ni 2363, 2402, 2424
 [=16]
- ördak** ‘ördek’
 ö. 2338, 2342, 2344, 2348,
 2353, 2384
 ö.+ni 2332, 2360
 [=8]
- öreke** ‘sandalye’
 ö.+sı 5591
 [=1]
- örkan** ‘kalın ip; urgan’
 ö. 1019
 ö.+ba 2514
 ö.+i 974
 [=3]
- örnak** ‘örnek’
 ö. 4501
 ö.+ka 4372, 4386
 [=3]
- ört-** ‘örtmek’
 ö.-ar 483
 [=1]
- örta-** ‘sömürmek, tüketmek’
 ö.-di 18, 540
 ö.-r 369
 [=3]
- örul-** ‘örülmek’

- ö.-adirlar 179
 ö.-ganlar 1011
 [=2]
- ös-** ‘büyümek’
 ö.-adir 178
 ö.-adirlar 181
 ö.-adlar 2842
 ö.-amudur 173
 ö.-kanlar 4462
 ö.-key 759
 ö.-makında (*ösmagında*) 181
 ö.-sa 2200
 ö.-sam 3255
 ö.-tu 737, 3739
 ö.-tum 2002, 4462
 ö.-up 1611
 [=14]
- östur-** ‘büyütmek’
 ö.-adir 323
 ö.-du 362, 1490
 ö.-uvçu 1199, 1200
 [=5]
- öt** ‘öd’
 ö.+u 471
 ö.+umnu 383
 ö.+üna 482
 [=3]
- ötkar-** ‘delmek’
 ö.-di 383
 ö.-ir 481
 [=2]
- ötkur-** ‘öksürmek’
 ö.-adlar 4254
 ö.-at 4174, 4175, 4255
 [=4]
- ötmak** ‘ekmek’
 ö. 358, 640, 1063, 1263
 ö.+i (*ötmagi*) 471
 ö.+im (*ötmagim*) 61
 ö.+ni 527, 801, 2192, 4381
 ö.+tan 626, 1930
 [=12]
- ötmaksiz** ‘ekmeksiz’
 ö. 2961
 [=1]
- öz** ‘kendi’
 ö. 6, 38, 133, 172, 267, 348,
 400, 760, 1335, 1361, 2005, 2571,
 2871, 3105, 3136, 3180, 3239, 3295,
 3355, 3809, 3811, 3814, 3968, 3968,
- 3995, 4118, 4145, 4166, 4226, 4331,
 4361, 4371, 4469, 4488, 4496
 ö.+ga 540, 1155, 4058
 ö.+ine 4657
 ö.+ının 5512
 ö.+ların 583
 ö.+larına 51, 570, 701
 ö.+ları 4476
 ö.+larına 1251, 4476
 ö.+larından 4494
 ö.+u 32, 335, 1094, 1109, 1177,
 1427, 1461, 1481, 1673, 1873, 2023,
 2139, 2444, 2450, 2456, 2459, 2489,
 2674, 3093, 3367, 3614, 3616, 3671,
 3767, 3877, 4039, 4042, 4075, 4123,
 4137, 4142, 4219, 4297, 4462, 4462,
- ö.+um 455, 3247, 3525, 3951,
 4000, 4446
 ö.+uma 144, 1121, 4005, 4188
 ö.+umba 4272
 ö.+umda 219, 1159
 ö.+umdan 617, 4500
 ö.+umnu 205, 459, 4120, 4299
 ö.+umuşga 817, 1302, 4465
 ö.+un 486, 761, 2489, 2542,
 3176, 3624
 ö.+una 32, 287, 382, 439, 572,
 791, 827, 993, 1098, 1113, 1287, 1979,
 2339, 3848, 3999, 4029, 4123
 ö.+undan 507, 2296, 3128
 ö.+unun 422, 980, 1156, 1702
 ö.+uy 3162, 3440, 3559, 3755,
 3996, 4192, 4285
 ö.+uya 111, 161, 310, 1078,
 1104, 1187, 1302, 1304, 3754, 4018
 ö.+uyba 2493, 3418, 4203
 ö.+uyda 226
 ö.+uynu 1004, 3209, 3643,
 3814
 ö.+uyuz 1060
 ö.+uyuzga 457, 1060, 3762
 ö.+üm 3902, 4240
 [=167]
- özalan-** ‘düşmek’ → *çuş, duş, düş, po*
pasc et, tuş
 ö.-adir 127, 1178
 ö.-madi 643
 [=3]
- özan** ‘ırmak’ → *özen*

- ö. 126, 325, 536, 1017, 1229,
 1233, 1676
 ö.+ba 2516, 3486
 ö.+lar 1180
 ö.+larga 1229
 ö.+ların 474
 ö.+larni 646
 ö.+larnin 126, 544, 694
 ö.+ni 639
 ö.+nin 519, 1016, 1158, 1233
 [=21]
özarada ‘kendi aranda’
 ö. 3868
 [=1]
özen ‘ırmak’ → *özan*
 ö. 4510
 [=1]
özga ‘başka’
 ö. 540, 755, 1155, 1300, 1300,
 2862, 3048, 3399, 4058, 4190, 4352,
 4468, 4491
 ö.+ba 3440
 ö.+niya (*özkaniya*) 1311
 ö.+sin 1300
 [=16]
özgarak ‘çok başka’
 ö. 3885
 [=1]
paalı ‘pahallı’
 p. 5164
 [=1]
pabuç ‘papuç, ayakkabı’ → *papuç*
 p.+ları 5625
 [=1]
padişah ‘padişah’ → *padişax, padişah*
 p.+dan 4760
 [=1]
padişax ‘padişah’ → *padişah, padişah*
 p. 4541
 [=1]
padişah ‘padişah’ → *padişax, padişah*
 p.+ım 5281
 [=1]
pahlı ‘pahallı’
 p. 5479
 [=1]
pahlılık ‘pahallılık’
 p. 4644
 [=1]
pak ‘temiz’
 p.+mın 790
 [=1]
palca ‘dikiş izi’
 p.+lar 3767
 p.+larga 3769
 [=2]
palı ‘pahallı’
 p.+sı 5438
 [=1]
pamuk ‘pamuk’
 p. 4647
 [=1]
panna ‘genç kız’
 p. 1695, 1701, 1736
 p.+nı 1720
 [=4]
papa ‘peder, baba’
 p. 3772
 [=1]
papaz ‘din adamı’
 p. 4750
 [=1]
papuç ‘papuç, ayakkabı’ → *pabuç*
 p.+ğa 5439
 p.+ka 5718
 [=2]
par ‘çift’
 p. 5, 1064
 [=2]
para ‘para’
 p. 4814, 4831, 5146, 5148,
 5643, 5688, 5746, 5887
 p.+n 5152
 p.+nı 5151, 5492, 5746
 p.+sı 4805, 5150, 5192
 [=15]
paralan- ‘paralanmak, yırtılmak’
 p.-nan 5663
 [=1]
paralı ‘paralı’
 p.+lın 5166
 [=1]
Paras ‘İran’
 p.+nın 4477
 [=1]
parasız ‘parasız’
 p. 5719, 5721
 p.+nın 5166
 [=3]
parça ‘parça, ayrılmış olan’

- p. 5643, 5643, 5643
[=3]
- parla** ‘sinirlen’
p. 4926
[=1]
- parlan-** ‘sinirlenmek’
p.-sa 5561
p.-sın 5561
[=2]
- parmak** ‘parmak’
p. 5451, 5765
[=2]
- paro** ‘Firavun’
p.+nun 1079
[=1]
- Pars** ‘İran’
p. 5903
[=1]
- pasta** ‘pasta’
p.+ğa 5427
[=1]
- paşa** ‘paşa’
p. 5680
[=1]
- patla-** ‘patlamak’
p. 5569
p.-san 5576
p.-sın 5469
[=3]
- patlıcan** ‘patlıcan’
p. 5506
[=1]
- pauk** ‘örümcek’
p.+lar 2004, 2012, 2048
[=3]
- paxa** ‘değer’
p.+n 5152
[=1]
- paxasız** ‘değersiz’
p. 5719
[=1]
- paxılık** ‘pahallılık’
p.+tan 5669
[=1]
- pay** ‘hisse, pay’
p. 5422
[=1]
- pazar** ‘Pazar, çarşı’
p. 5721
[=1]
- peç** ‘ocak’
p.+ke 5092, 5831
p.+nin 2026
[=3]
- pek** ‘pek’
p. 4857, 5289
[=2]
- pekla** ‘cehennem’
p.+nın 4287
[=1]
- Peninna** ‘kadın adı’
p. 1693, 1721, 1734
[=3]
- perdeli** ‘perdeli’
p. 5676
[=1]
- pereç** ‘gürültücü’
p. 3871
[=1]
- pesax** ‘paşa bayramı’
p.+da 3739
[=1]
- pesok** ‘kum’
p.+lar 1668
[=1]
- peşat** ‘İbranice’den Karayimce’ye yapılan çeviri’
p. 4500
p.+ı 1323
p.+ın 4497
p.+lar 4488, 4488, 4490, 4491, 4497, 4500
p.+larga 4499
p.+larımda 4499
p.+larını 4489, 4506
p.+nı 3243, 3258
[=15]
- peşin** ‘peşin; parasını hemen vermek’
p. 5367
[=1]
- peşmahlık** ‘pişmanlık’
p. 4814
[=1]
- peştimal** ‘peştamal; bele bağlanan örtü’
p. 4637
[=1]
- Peterburg** ‘Petersburg’
p.+da 4506
p.+tan (*peterburktan*) 3784

- [=2]
pıçak ‘bıçak’
 p. 4809
 [=1]
- pıl** ‘toz’
 p. 504
 [=1]
- pış-** ‘pişmek’
 p. 5610
 p.-sın 4650
 [=2]
- piçen** ‘biçilmiş kuru ot; saman’
 p. 5590
 [=1]
- pilav** ‘pilav’
 p. 5403, 5405, 5445
 [=3]
- pir** ‘pir’
 p. 345, 1050
 p.+lar 671
 p.+larda 273
 [=4]
- pire** ‘pire’
 p. 5773
 [=1]
- pişil-** ‘pişirmek’
 p.-ir 5701
 [=1]
- pişir-** ‘pişirmek, ısıtmak’
 p.-gen 5441
 [=1]
- pişiril-** ‘pişirmek’
 p.-mez 5445
 [=1]
- pişkir-** ‘yanmak’
 p.-gen 5808
 [=1]
- Pişon** ‘ırmak adı’
 p. 1230
 [=1]
- piteçih** ‘pirecik, bit’
 p.+ler 4866
 [=1]
- piyala** ‘cam’
 p. 652
 [=1]
- piyut** ‘dini şarkı’
 p.+larını 4491
 [=1]
- plaşç** ‘manto, kaban, mont’
 p.+ımnı 1138
 p.+ın 22, 36
 p.+nı 677
 [=4]
- poçtalon** ‘pantolon’
 p. 4748
 [=1]
- pod** ‘altında’
 p. 3276
 [=1]
- pod pert etkan** ‘desteklenmiş’
 p. 1996
 [=1]
- pof** ‘pohpohlamak manasında kullanılmış yansıma’
 p. 4923
 [=1]
- pola** ‘bostan’ → *tarla*
 p.+da 1973
 p.+ları 3291
 p.+nın 1560
 [=3]
- polk** ‘asker birliği’
 p.+lar 19
 p.+una 1078
 [=2]
- po pasc et-** ‘düşmek’ → *çuş, duş, düş, özalan, tuş*
 p.-ma 3769
 [=1]
- poresa** ‘domuz yavrusu’
 p. 2293
 [=1]
- portakal** ‘portakal’
 p.+nın 5421
 [=1]
- posag** ‘çeyiz’
 p. 3547
 [=1]
- Prat** ‘Fırat’
 p. 1233
 [=1]
- praunuk** ‘torun oğlu’
 p. 426
 [=1]
- prudel** ‘peçe, tül’
 p.+iy 1116, 1118, 1154
 [=3]
- pul** ‘para’
 p.+un 5501, 5501

- [=2]
pusta ‘çöl; yer kelimesi ile birlikte kullanım’
 p. 586, 691, 950
 [=3]
puş ‘puşt’
 p.+nın 5526
 [=1]
Putiel ‘erkek adı’
 p. 2223, 2239, 2245, 2261, 2267
 p.+ba 2257
 p.+ga 2251
 p.+ni 2229
 [=8]
Rabban ‘Talmud Yahudisi’
 r.+larını 4469
 [=1]
Rafael ‘erkek adı’
 r. 3978, 4155, 4156, 4164, 4167, 4171
 [=6]
rahat ‘rahat’
 r. 4958
 [=1]
rakı ‘rakı’
 r.+nı 5525
 [=1]
Ram ‘erkek adı’
 r.+nın 761
 [=1]
ramaçka ‘kısırak’
 r.+nın 1079
 [=1]
ramot ‘değerli taş’
 r. 653
 [=1]
raskel- ‘rastlamak’
 r.-ir 5398
 [=1]
rast ‘müsait, namuslu, belli olmayan’
 r. 243, 265, 304, 349, 400, 523, 596, 617, 629, 677, 725, 760, 793, 812, 817, 818, 818, 819, 852, 2605, 3607, 3759, 3961, 4004, 4071, 4166, 4195, 5584
 r.+lar 539, 3760, 3761, 3762
 r.+larını 3763
 r.+nı 830
 r.+ta 199, 204, 234, 857
- [=38]
rastlan- ‘bağışlanmak’
 r.-alır 186
 r.+magıy 1002
 [=2]
rastlıh ‘doğruluk’ → *rastlıx*
 r.+ım (*rastlıgım*) 140
 r.+ımdan (*rastlıgımdan*) 618
 r.+ın (*rastlıgın*) 869
 r.+ına (*rastlıgına*) 807
 r.+ıy (*rastlıgıy*) 858
 [=5]
rastlıx ‘doğruluk’ → *rastlıh*
 r. 1838
 r.+ba 2104
 r.+ıynın (*rastlıgıynın*) 168
 r.+ka 1818
 r.+nı 165, 677, 922
 [=7]
rastrax ‘çok haklı’
 r. 80, 761, 4167
 r.+mın 852
 [=4]
raşa ‘Allah’ı inkar eden; Allahsız’
 r. 213, 234, 589, 625, 831, 843, 1331
 r.+ga 872
 r.+lar 54, 493, 936
 r.+lardan 938
 r.+larını 839, 1006, 3595
 r.+larının 184, 222, 261, 381, 412, 462, 502, 503, 514, 538, 1343, 3619
 r.+mın 226
 r.+nı 206
 r.+nın 208, 355, 486, 573
 r.+ya 619
 [=34]
raşalix ‘dinsizlik’
 r.+ka 825
 [=1]
Raxelko ‘bir erkek ismi’
 r.+m 4409
 [=1]
raxmet ‘rahmet’
 r. 5755, 5755
 r.+lar 1072
 [=3]
raxmetla- ‘rahmet etmek’
 r.-vçu 266

- [=1]
Refaimli ‘şehir adı’
 r.+lar 603
 [=1]
refua ‘sonuca varmak, yardım’
 r. 3912
 [=1]
remez ‘nişan, işaret’
 r.+i 1132
 [=1]
resim ‘hudud, çizgi, kanun’
 r. 319, 564, 608, 661, 914,
 3548, 3699
 r.+ba 2533
 r.+i 2567
 r.+imdan 562
 r.+imni 933
 r.+ların 956
 r.+lari 3500
 [=13]
reşut ‘izin’
 r. 4506
 [=1]
rezil ‘rezil, rüsva’
 r. 4831
 [=1]
Ribbi ‘Rab, yaratan, öğreten’
 r. 2, 3100
 r.+ga 3237
 r.+lariba 2635
 r.+larından 4472
 r.+miş 4482
 r.+mişnin 4471
 [=7]
rofe ‘hekim; doktor’
 r. 3814, 3816, 3817
 [=3]
rogotka ‘set’
 r.+ga 1660
 [=1]
rusvay ‘utanç veren’
 r. 131, 618
 [=2]
rusvaylıh ‘lekeli, kara çalınmış’ →
rusvaylık, rusvaylıx
 r.+ımnı (*rusvaylıgımnı*) 433
 [=1]
rusvaylık ‘lekeli, kara çalınmış’ →
rusvaylık, rusvaylıh
 r. 5833
- [=1]
rusvaylıx ‘lekeli, kara çalınmış’ →
rusvaylık, rusvaylıh
 r. 380, 4483
 [=2]
Ruuma ‘bir kadın adı’
 r. 2227, 2232, 2249, 2255, 2270
 r.+ba 2265
 r.+ga 2243
 r.+nı 2237
 [=8]
saab ‘sahip’
 s.+ına 5893
 [=1]
saat ‘saat’
 s.+ı 5868
 s.+ta 4609
 s.+tan 5137
 [=3]
sabab ‘sevap’
 s.+dan 4817
 s.+dır 4802
 [=2]
sabah ‘sabah’ → *sabax*
 s. 4957
 [=1]
saban ‘eski zamanda tarla sürmeye
 yarayan bir tarım aracı’
 s. 16, 71, 974, 3762, 4997
 s.+da 4971
 s.+ı 4986
 s.+ının 974
 [=8]
sabançı ‘saban süren kişi’
 s. 4970
 [=1]
sabax ‘sabah’ → *sabah*
 s.+tan 5425
 [=1]
sabırlık ‘sabırlı olma’
 s. 4954
 [=1]
sabiy ‘küçük çocuk’
 s. 4874
 [=1]
sabun ‘sabun; temizlik maddesi’ →
sapun
 s. 5187
 s.+ı 5875
 [=2]

- sabur** ‘sabır’
s. 5873
s.+ın 5161
[=2]
- sad** ‘meyva bahçesi’
s.+ı 1128
[=1]
- sagar** ‘şakrak; neşeli, şen şakrak’
s. 2443
s.+ga 4013
s.+ında 2625
s.+nin 2818
[=4]
- sagat** ‘saat’
s. 2554, 2793, 3111, 3487,
4005, 4011, 4318, 4406
s.+ı 2599
s.+ım 4120
s.+ımın 2745
s.+lar 4005
s.+larda 2911, 3059
s.+ların 2995
s.+larını 4153
s.+nı 2934
s.+ta 3462
s.+xa 3127
[=19]
- sagatçex** ‘saatçik’
s. 4005
[=1]
- sagin-** ‘anımsamak, hatıra gelmek’
s.-adogon 1990
s.-am 2102, 2136, 3883
s.-amın 1958
s.-as 4304
s.-asın 159
s.-atma 2138
s.-dı 4072, 4477
s.-dım 3770
s.-gın 70, 148, 228, 890, 1026,
1309
s.-ım 1765, 1766, 1767
s.-ıp 4406
s.-irs 2521
s.-ırsın 257
s.-madı 865
s.-sa 733
s.-sam 492, 2646
s.-sey 108
[=28]
- saginç** ‘hatıra’
s. 2607
s.+ı 424, 3100, 4495
s.+ına 4402
s.+ıyız 298
s.+larım 2849
[=7]
- saginçlıx** ‘anımsamak’
s.+ka 1504
[=1]
- sagındır-** ‘anılmak, duyumsamak’
s.-gayedik 1074
[=1]
- saginıl-** ‘duyumsanmak’
s.-at 4481
s.-mast 587
[=2]
- sagış** ‘düşünce, plan’
s. 7, 7, 137, 145, 154, 513, 537,
681, 852, 1054, 1665, 2345, 2516,
2553, 2744, 2758, 3355, 3508, 3509,
3719, 3762, 3812, 3814, 3819, 3839,
3864, 3877, 4005, 4029, 4060, 4072,
4076, 4175, 4219, 4219, 4219, 4229,
4265, 4298, 4298, 4462, 4491, 4494,
4494
s.+ba 3698
s.+ı 2957, 2987, 3521, 4494
s.+ım 618, 726, 728, 2970,
3694
s.+ımdan 3530
s.+ımın 1407, 1847, 4436, 4453
s.+ına 3175
s.+ını 2546
s.+ıy 1315, 1321
s.+ıyda 1617
s.+ıydan 348
s.+lar 76, 513, 2910, 3097,
3466, 3481, 4427
s.+larda 3513
s.+lardan 2715
s.+larga 2531
s.+ları 1438, 3596
s.+larım 402, 459, 1757, 2011,
2095, 2944, 3491, 3492
s.+larımın 1473
s.+ların 96, 1988, 2135
s.+larında 7
s.+larıy 1365
s.+larıyızın 513

- s.+larnın 2517
s.+nı 2795
s.+nın 1534, 3461
s.+tan 3996
[=97]
- sağışla-** ‘düşünmek, öyle olduğunu sanmak’ → *sağışle*
s.-dı 439
[=1]
- sağışlan-** ‘düşünülmek’
s.-adırlar 1046, 1047
s.-dix 410
[=3]
- sağışle-** ‘düşünmek, öyle olduğunu sanmak’ → *sağışla*
s.-ydir 791, 1045, 1050
s.-ydırlar 443
s.+ysın 310
[=4]
- sağışsız** ‘düşüncesiz’
s. 3158, 3967
[=2]
- sağır** ‘sağır’
s. 5592, 5608
s.+ğa 5739
[=3]
- sahab** ‘sahip’
s.+ınıdır 5267
[=1]
- saip** ‘sahip’
s. 5209
[=1]
- sakal** ‘sakal’
s.+ığa 4584
s.+ıma 5830
s.+ın 4396, 5018
s.+nın 5300
[=5]
- sakat** ‘sakat’
s. 4634
[=1]
- sakın** ‘sakın, koru’
s. 5479
s.+ın 5205
[=2]
- sakınlan** ‘sakınılan’
s. 5725
[=1]
- sakız** ‘sakız’
s. 4901, 5549
- [=2]
- sakla-** ‘saklamak’ → *sakle*
s. 3885, 4891
s.-dı 231
s.-dım 561, 4159
s.-diy 233
s.-gın 30, 1304, 1306
s.-ma 1234, 1268, 1349
s.-mageydı 330
s.-redi 665
s.-san 4746, 5498
s.-say 1309
s.-sın 4765, 4766, 5668
s.-vçu 1076, 3743
s.-vçular 1107
s.-vçumo 1277
s.-yalırmusun 965
s.-yalmadım 1076
s.-yız 3968
[=27]
- saklan-** ‘saklanmak’
s.-gın 887
[=1]
- saklav** ‘himaye etme’
s. 153
[=1]
- saklavçu** ‘himaye edici’
s.+lar 1138, 1138
s.+larga 1185
[=3]
- sakle-** ‘saklamak’ → *sakla*
s.-ydir 518, 582, 792, 1329
s.-ysın 313
[=5]
- sal-** ‘salmak, atmak’
s. 4038
s.-adırlar 1186, 2735
s.-ama 5842
s.-as 3072
s.-asız 138
s.-at 4298, 4331
s.-dı 200, 381, 2541, 3204, 3755, 4417
s.-dım 770, 4029
s.-gan 2547, 4929
s.-geyt 3362
s.-gın 782, 812, 829, 913
s.-ım 3982
s.-ıyız 292, 815, 1291
s.-ma 3989

- s.-sa 5033
s.-sey 4399
s.-seydim 4159
[=31]
- salam** ‘saman’
s.+nı 4891
[=1]
- salgala-** ‘etrafa saçmak’
s.-dı 3179
s.-ma 3359
s.-sa 3365
[=3]
- salı** ‘Salı, gün adı’
s. 5144
[=1]
- salın-** ‘atılmak, fırlatılmak’
s.-dı 3131, 3144
s.-ganlar 4463
[=3]
- salna-** ‘sarna- fiili; okumak, söylemek; ağlamak, feryat etmek’
s.-p 4528
[=1]
- salpra-** ‘güçsüzleşmek’ → *salpre*
s.-gan 66
[=1]
- salpre-** ‘güçsüzleşmek’ → *salpra*
s.-ydırlar 609
[=1]
- samir-** ‘sömürmek’
s.-ir 5823
[=1]
- samovar** ‘semaver’
s. 2399
[=1]
- san** ‘şan, itibar’
s. 519, 595, 2498, 4489
s.+a 4626, 4637, 4710, 4927
s.+ı 319, 507, 944, 2792, 4797
s.+ıça 7
s.+ın 756
s.+ına 43, 892, 5627
s.+nı 355
[=19]
- san-** ‘sanmak’
s.-asın 5800
[=1]
- sana** ‘sana’
s. 4625, 5522, 5522, 5523
[=4]
- sana-** ‘saymak, değerlendirmek’ →
sane
s. 4292
s.-ma 3756, 4064, 4310, 4310
s.-madı 4133
s.-mageydı 330
s.-r 3700
s.-rbız 4319
s.-sın 723
s.-yalır 960
s.-yalırmusun 966
[=12]
- sanal-** ‘sayılmak, övülmeye layık bulunmak’
s.-adır 3409
s.-at 2621, 4331
s.-ma 3199
[=4]
- sancı** ‘sancı’
s.+ye 4772
[=1]
- sandal** ‘sandalet’
s.+lar (*sandanlar*) 1129
[=1]
- sandır kişiga** ‘yaşasın insanlar’
s. 101
[=1]
- sandrakla-** ‘sayıklamak’
s. 5232
[=1]
- sanduk** ‘sandık’
s. 4534
[=1]
- sane-** ‘saymak, değerlendirmek’ →
sana
s.-ym 2995, 3524, 4219
[=3]
- saneter** ‘sanar, zanneder’
s. 5645
[=1]
- sanlı** ‘sayılı’
s. 391, 4483
[=2]
- sansız** ‘sayısız’
s. 93, 194, 1155, 1295, 1390,
2305, 2750, 2885, 3074
[=9]
- sanav** ‘söz’
s.+ı 5900
[=1]

- sap** ‘sap’
s.+ı 5613
s.+ta 5767
[=2]
- sappir** ‘değerli taş; yakut’
s. 641
s.+ga 651
[=2]
- sapun** ‘sabun; temizlik maddesi’ →
sabun
s. 214
[=1]
- sar-** ‘örmek’
s.-ma 5798
[=1]
- Sara** ‘bir kadın adı’
s. 3245, 3836, 3935, 3936,
3938, 3940, 3942, 3947, 3948, 3950,
3977, 4123, 4124, 4126, 4128, 4130,
4132, 4134, 4136, 4138, 4140, 4142,
4145, 4147, 4149, 4151
s.+ga 3235
[=27]
- saraf** ‘sarraf, altının kıymetini bilen
kişi’
s. 5896
[=1]
- saray** ‘saray’
s. 1113, 1182, 2814
s.+lar 1952
s.+larımız 1087
[=5]
- Sarenka** ‘kadın adı; Sara’dan son takı
ile’
s. 3949
[=1]
- sarğoş** ‘sarhoş’
s. 5681
[=1]
- sarı** ‘a/e karşı, a/e doğru’
s. 669, 990, 4945, 5275, 5275,
5275, 5345
s.+nı 4517
s.+sın 4923
[=9]
- sarık** ‘sarı’
s.+ın 5187
[=1]
- sarıl-** ‘sarılmak’
s.-a 4860, 5819
[=2]
- sarınsız** ‘neşe’
s.+ı 5200
[=1]
- sarıyav** ‘tereyağ’
s.+nın 474
[=1]
- sarna-** ‘yırlamak, şarkı söylemek’ →
sarne
s.-dılar 1548
s.-ganda 930
s.-gın 1372
[=3]
- sarne-** ‘yırlamak, şarkı söylemek’ →
sarna
s.-y 1531
s.-ydir 987
[=2]
- sartın** ‘...den dolayı, ... dan ötürü’
s. 541, 862, 918, 1076, 1077,
1116, 1118, 1154, 1227, 1268, 2713,
3812, 4484
[=13]
- Sarulu** ‘kadın adı’
s. 4133, 4150
[=2]
- saruv** ‘komut, buyruk, emir’
s.+larıynı 1075, 1073, 1074
s.+larıynın 1073
s.+larını 2181
s.+undan 562, 4986
s.+uynu 4448
[=8]
- sarxıt-** ‘akıtmak’
s.-iredi 669
[=1]
- sas-** ‘kokmak’
s.-ır 5517, 5543, 5689
[=3]
- sasık** ‘tatsız, tuzsuz’
s. 4670, 5420, 5621
[=3]
- sat-** ‘satmak’
s. 5367
s.-ıp 2628, 4597, 4645
s.-kan 5560
s.-kanlar 4625
s.-ma 5275
s.-madım 4160
s.-tıy 4094

- [=9]
satıl- ‘satılmak’
 s.-maz 5719
 [=1]
satınal- ‘satılmak’
 s.-dı 2320
 s.-ğan 4596
 s.-ma 4687
 [=3]
satırçex ‘neşecik’
 s.+nı 4228
 [=1]
sav ‘söz’
 s. 800, 1563, 2587, 2823, 3763,
 4058, 4112, 4192, 4508, 4605, 4606,
 4608, 4634
 s.+dırlar 493
 s.+lar 3386, 3789, 3805, 4320
 [=18]
savlıh ‘sağlık’ → *savlık, savluh,*
savluk, savlux
 s.+ım (*savlıkım*) 5276
 [=1]
savlık ‘sağlık’ → *savlıh, savluh,*
savluk, savlux
 s. 4985
 [=1]
savluh ‘sağlık’ → *savlıh, savlık,*
savluk, savlux
 s.+un (*savlugun*) 4454
 s.+uya (*savluguya*) 3402, 3413,
 3419
 [=4]
savluk ‘sağlık’ → *savlıh, savlık,*
savluh, savlux
 s. 4607, 5093
 [=2]
savluklı ‘sağlıklı’
 s. 4602, 4604
 [=2]
savlux ‘sağlık’ → *savlıh, savlık,*
savluh, savluk
 s. 3401
 s.+ba 3790, 4027
 s.+nu 3758, 4040
 [=5]
savluxsuz ‘sağlıksız’
 s. 4137
 [=1]
savul- ‘sağılmak’
 s.-adlar 4276
 s.-adlarmo 4275
 [=2]
savurlık ‘savurganlık’
 s. 5128
 [=1]
savut ‘araç gereç’
 s.+lar 3981
 s.+ların 960
 s.+undan 481
 s.+unun 985
 s.+uy 1353
 s.+xa 652
 [=6]
savuxturmax ‘sağlık verme’
 s. 3816
 [=1]
savuxturuvçu ‘hekim’
 s. 3814, 3816, 4013
 s.+nu 4122
 [=4]
saxab ‘sahip’
 s.+ı 5474
 s.+una 5337
 [=2]
say ‘sıvı yağ’
 s. 578
 s.+ın 4482
 s.+larsın 846
 [=3]
say- ‘saymak’
 s.-ıp 5492
 s.-magan 4672
 s.-magannın 5571
 s.-maz 5648
 [=4]
saya ‘sana’
 s. 17, 18, 19, 29, 68, 68, 85,
 103, 107, 161, 168, 172, 222, 223, 247,
 247, 268, 268, 269, 269, 329, 343, 352,
 541, 545, 708, 788, 793, 794, 813, 853,
 854, 868, 882, 884, 940, 958, 973, 998,
 1021, 1021, 1078, 1081, 1172, 1173,
 1175, 1185, 1255, 1255, 1261, 1261,
 1262, 1274, 1275, 1280, 1300, 1302,
 1309, 1311, 1322, 1322, 1322, 1346,
 1361, 1405, 1483, 1503, 1511, 1591,
 1593, 1623, 1649, 1689, 1782, 1788,
 1800, 1820, 1824, 1844, 1849, 1914,
 2490, 2724, 2726, 2730, 2943, 3011,

3210, 3229, 3266, 3269, 3534, 3545,
3738, 3806, 3839, 3846, 3848, 3868,
3955, 3990, 4010, 4033, 4085, 4089,
4195, 4195, 4229, 4253, 4268, 4294,
4373

[=112]

sayan ‘entari’

s.+ga 4315

s.+ıba 4263

s.+ıynı 4290

s.+larda 4078

[=4]

sayansız ‘entarisiz’

s. 3943

[=1]

sayın ‘... göre’

s. 1199, 1200, 1200, 1209,

1209, 1212, 1212, 1213, 1213, 1213

[=10]

sayla- ‘tercih etmek, öncelik vermek’

→ *sayle*

s.-dı 156

s.-ma 1146

s.-miş 1078

s.-seydim 198

s.-yix 817

s.-yseydim 688

[=6]

sayle- ‘tercih etmek, öncelik vermek’

→ *sayla*

s.-ysin 340

[=1]

saz ‘telli çalgı; saz’

s. 4730, 5351

[=2]

seç ‘saç’ → *çaç*

s.+ı 5391

[=1]

seç- ‘seçmek’

s. 4977

s.-ip 5572

s.-ken 4978

s.-kende 4976

s.-meğen 4978

s.-mey 5299

s.-sen 5019

[=7]

segiz ‘sekiz’

s. 3837, 3975

[=2]

sekir- ‘seğirmek, sıçramak, zıplamak’

s.-at 2385, 2485, 3876, 3901,

3926, 3934, 3942, 4298

s.-atlar 3943

s.-dın 5850, 5850

s.-di 3092, 3785, 4057

s.-e 4638, 5231

s.-geym 4021

s.-ğen 5812

s.-ma 2262, 2379, 2390

s.-mak 3802, 3803

s.-makka 2252

[=24]

sekirgale- ‘oraya buraya zıplamak’

s.-ydirlar 497

[=1]

sekirt- ‘zıplatmak’

s.-ti 1095

[=1]

seksan ‘seksen’

s. 1155, 4486

[=2]

selam ‘selam’

s.+ina 5553

[=1]

Selomo ‘özel ad’

s. 1185

[=1]

semir- ‘yağlamak’

s.-di 4483

[=1]

semiz ‘yağ’

s. 3399

[=1]

semizlik ‘yağlılık, şişmanlık’

s. 362

s.+tan 4018

[=2]

Semuel ‘İsrailoğullarına indirilen bir peygamber; erkek adı’

s.+da 3762

s.+ga 3764

[=2]

sen ‘sen’

s. 12, 33, 111, 167, 168, 254,
256, 257, 342, 405, 550, 813, 845, 846,
857, 883, 1085, 1086, 1116, 1116,
1151, 1253, 1255, 1258, 1259, 1263,
1275, 1279, 1326, 1327, 1344, 1368,
1369, 1370, 1374, 1413, 1413, 1415,

- 1416, 1417, 1479, 1488, 1500, 1501, 1502, 1504, 1609, 1613, 1629, 1773, 1778, 1833, 1875, 1881, 1914, 1934, 1959, 2036, 2041, 2106, 2344, 2345, 2353, 2474, 2521, 2543, 2683, 2728, 2768, 2943, 2951, 3021, 3106, 3146, 3148, 3209, 3250, 3259, 3262, 3272, 3285, 3302, 3334, 3368, 3377, 3416, 3420, 3439, 3471, 3472, 3564, 3567, 3620, 3640, 3655, 3687, 3719, 3719, 3733, 3733, 3735, 3737, 3741, 3811, 3815, 3839, 3848, 3849, 3859, 3859, 3860, 3861, 3864, 3865, 3865, 3870, 3871, 3874, 3876, 3881, 3885, 3908, 3908, 3948, 3948, 3948, 3959, 3964, 3965, 3965, 3966, 3984, 3989, 3996, 4002, 4020, 4032, 4034, 4041, 4043, 4044, 4046, 4056, 4080, 4092, 4122, 4191, 4195, 4226, 4253, 4265, 4271, 4284, 4284, 4287, 4289, 4290, 4291, 4293, 4294, 4299, 4305, 4307, 4307, 4309, 4309, 4313, 4315, 4315, 4316, 4320, 4390, 4390, 4626, 4737, 5136, 5499, 5569, 5583, 5590, 5625, 5715, 5800, 5877, 5898
s.+da 339, 341, 1003, 1059, 1122, 1260, 1321, 3645, 3799, 3992, 4319, 4321
s.+dan 346, 524, 602, 855, 926, 1001, 1054, 1056, 1393, 1498, 1605, 2656, 2944, 2945, 3149, 3246, 3253, 3719, 3862, 3863, 3990, 4261
s.+danmo 846
s.+de 5494, 5551, 5589
s.+ı 4550, 4556, 4637, 5132, 5829
s.+ın 4833, 5434, 5506, 5589, 5748
s.+i 65, 103, 104, 180, 341, 347, 373, 530, 531, 788, 812, 844, 882, 884, 957, 1008, 1008, 1057, 1079, 1160, 1172, 1174, 1174, 1174, 1175, 1178, 1178, 1178, 1259, 1307, 1313, 1315, 1317, 1321, 1349, 1357, 1415, 1466, 1497, 1499, 1505, 1506, 1544, 1551, 1577, 1637, 1691, 1733, 1750, 1758, 1819, 1822, 1867, 1887, 1948, 2519, 2800, 2950, 3017, 3211, 3214, 3375, 3734, 3844, 3857, 3857, 3862, 3863, 3931, 3965, 4033, 4034, 4035, 4035, 4052, 4068, 4072, 4079, 4198, 4200, 4223, 4271, 4271, 4329, 4459, 4549, 5136
s.+imo 3795
s.+in 69, 107, 319, 411, 524, 787, 858, 885, 1057, 1080, 1101, 1101, 1116, 1118, 1118, 1119, 1152, 1154, 1164, 1259, 1261, 1282, 1297, 1311, 1311, 1392, 1396, 1404, 1406, 1408, 1477, 1494, 1573, 1764, 2712, 2877, 3115, 3371, 3860, 3864, 3990, 4034, 4055, 4081, 4119, 4198, 4228, 4286, 4315, 4605, 5530, 5627, 1073
s.+inba 1576, 1877, 3719
s.+inkidan 4128
s.+inmo 991
s.+mo 983, 4064, 4181, 4223
s.+nı 4551
[=384]
senena ‘sanane’
s.+de 5275
[=1]
Senir ‘ırmak adı’
s.+nin 1123
[=1]
sepe ‘kötü’
s. 5267
[=1]
sermiye ‘sermaye’
s. 5340
[=1]
ses ‘ses’
s.+ı 5259, 5635
[=2]
sev- ‘sevmek’
s. 4550, 5035
s.-dığine 4541
s.-digim 4547
s.-edir 4902
s.-ene 4542
s.-enı 4550
s.-er 4545, 4546, 4753
s.-erim 4556
s.-esin 5035
s.-gen 4554
s.-gence 4552, 4553
s.-me 4551
s.-megenge 4552
s.-megenne 4553
s.-men 4752

- s.-menne 4542
s.-menni 4551
s.-sen 4543, 4559
[=23]
- sevdır-** ‘sevdirmek’
s. 4553
s.-ır 4532
[=2]
- sevil-** ‘sevilmek’
s.-mez 5719
[=1]
- sevinç** ‘sevinç’
s.+in 5151
[=1]
- sevlen-** ‘sevilmek’
s.-mek 5293
[=1]
- seyir** ‘seyir’
s. 4785
[=1]
- sıç-** ‘sıçmak’
s.-kan 5869
s.-ma 5532
s.-mağa 5173
s.-mak 5429
[=4]
- sıçan** ‘sıçan, fare’ → *sıçkan*
s. 3877, 5807, 5808, 5878
s.+ğa 5770
s.+larını 1999, 2041
[=7]
- sıçançex** ‘sıçancık, küçük sıçan, fare’
s. 3736
[=1]
- sıçkan** ‘sıçan’ → *sıçan*
s. 5901
[=1]
- sıgı-** ‘sıgımak’
s.-mazlar 5533
[=1]
- sıgır** ‘sıgır’ → *sıgır, sıyır*
s. 5, 16, 1009, 1064
[=4]
- sığ-** ‘sıgımak’
s.-maz 5834
[=1]
- sıgır** ‘sıgır’ → *sıgır, sıyır*
s. 5003, 5793, 5902
s.+ın 5014
[=4]
- sıklat** ‘sıkıntı’
s. 4759
[=1]
- sılan** ‘selam’
s.+mının 4767
[=1]
- sılat-** ‘ıslanmak’
s.-may 4959
[=1]
- sıltav** ‘uygun zaman, sebep’
s. 1346
s.+lar 791
[=2]
- sımarla-** ‘inanmak’ → *sımarla*
s.-dı 911
s.-dıymo 935
s.-r 1348
s.-sa 1335
[=4]
- sımarlan-** ‘teslim olmak’
s.-dılar 144
s.-sa 1323, 1324
[=3]
- sımarle-** ‘inanmak’ → *sımarla*
s.-yadır 898
[=1]
- sımit** ‘simit’
s. 5424
[=1]
- sın** ‘karın’
s.+ın 5762
[=1]
- sın-** ‘kırılmak’
s.-adır 938
s.-ar 587
s.-dı 1871, 4313, 4313
s.-eydir 272, 816
s.-eysin 159
s.-gan 4648
s.-gey 741
s.-ğan 4631
s.-sa 5528
[=13]
- sına-** ‘sınamak, denemek’
s.-diy 3336
s.-ganda 560
s.-mamo 65
[=3]
- sınal-** ‘sınanmak, denenmek’
s.-gey 849

- [=1]
sınav ‘sınav’
 s.+ı 207
 [=1]
sınçıla- ‘ön deyide bulunmak’
 s.-ma 3927
 [=1]
sındar- ‘kırmak’ → *sındır*
 s.-gan 2017
 [=1]
sındır- ‘kırmak’ → *sındır*
 s. 2511
 s.-adır 837
 s.-asın 311
 s.-ıbız 2504, 4161
 s.-ım 4134
 s.-ıp 3234
 s.-iredim 680, 753
 [=8]
sındırgala- ‘yeniden kırmak’
 s.-ma 1566
 s.-madım 3895
 [=2]
sınçır ‘zincir’
 s. 2547
 [=1]
sınıh- ‘kederlenmek’ → *sınıx*
 s.-ırs (*sınıgırs*) 3161
 s.-kanlar 696
 s.-tılar 774
 [=3]
sınıx ‘kırık’ → *sınıh*
 s. 1956, 3519
 [=2]
sınıxtır- ‘moralini bozmak’
 s.-dı 476
 s.-dılar 753
 s.-gın 1006
 [=3]
sıpa ‘sıva’
 s. 4575
 [=1]
sır ‘sır’
 s. 447, 4763
 s.+ga 1063
 s.+ı 667, 1560
 s.+ım 1865
 s.+ımnı 1869, 1889
 s.+ın 1078, 1359, 1515, 2496,
 3373, 3695, 5123, 5762
 s.+ının 2573
 s.+ınmo 343
 s.+lar 2888
 s.+ların 3502, 4469
 [=21]
sıra ‘sıra’
 s.+sın 4924
 [=1]
sırma ‘saç’
 s. 4584
 [=1]
sırt ‘sırt’
 s.+ın 4517
 [=1]
sıy ‘şan, şöhret, namus’
 s. 921, 1004, 1363, 3411, 3483,
 4487, 4620, 4830, 5662
 s.+da 2692, 3417
 s.+dan 3427, 4483
 s.+ga 2500
 s.+ı 3411, 4483, 5712
 s.+ım 683
 s.+ımıznın 4501
 s.+ımnı 437
 s.+ın 2640, 4483
 s.+ıy 3408, 3987, 4071
 s.+i 5350
 s.+ların 4468
 s.+nı 3184
 [=28]
sıy- ‘saymak’
 s.-may 5658
 [=1]
sıyın ‘sığın’
 s. 1311
 [=1]
sıyın- ‘sığınmak’
 s.-iredi 4463
 [=1]
sıyınç ‘sığınak; gizlenilecek yer’
 s. 534, 575, 1333, 3054
 s.+ında 1101, 1324
 [=6]
sıyındır- ‘sığındırmak’
 s.-ma 689, 3194
 s.-may 5652
 s.-sam 4491
 [=4]
sıyır ‘sığır’ → *sıgır, sığır*
 s. 4274

- s.+lar 4275
[=2]
- sıyt** ‘yakınma, feryat’
s. 579, 4487
[=2]
- sıyla-** ‘saygı duymak, hürmet etmek’
s.-dlar 5265
s.-gın 1311
s.-ğan 5129
s.-ma 3387
s.-madiy 4195
s.-miydir 832
s.-r 5475
s.-yix 2207
s.-yız 2091
[=9]
- sıylanmax** ‘kendini beğenme, böbürlenme’
s. 4496
[=1]
- sıylı** ‘saygılı’
s. 1298, 1359, 2206, 2509, 2891, 3183, 3744, 4063, 4303, 4304, 4461, 4505, 4507, 5584
s.+mo 334
[=15]
- sıylırax** ‘çok saygılı’
s. 5, 1071, 4488
[=3]
- sıylı yuzlu** ‘saygı duyulan’
s. 528
[=1]
- sıypa-** ‘okşamak’
s.-y 5332
[=1]
- sıysız** ‘saygısız’
s. 4198
[=1]
- sız** ‘siz’
s.+ın 5314
[=1]
- sızgıç** ‘oyma kalemi’
s. 452
[=1]
- sızgır-** ‘sızdırmak’
s.-adılar 636
s.-ır 635
[=2]
- sızgırıl-** ‘sızdırılmak’
s.-gan 4475
- [=1]
- sızla-** ‘sızlamak’ → *sızle*
s.-mas 4536
s.-mast 2654
s.-maz 5503
[=3]
- sızlat-** ‘sızlatmak’
s.-sa 102
[=1]
- sızlav** ‘sızı’
s. 37, 800, 1040, 2602
s.+dan 2867
s.+lar 503, 2696
s.+lardan 3580
s.+ları 118
s.+larından 967
s.+u 154, 2899
s.+um 376
s.+un 4796
s.+undan 156, 2780
s.+uyuznu 375
[=17]
- sızlavlu** ‘sızılı’
s.+dur 819
[=1]
- sızle-** ‘sızlamak’ → *sızla*
s.-ydır 335, 705
s.-ydırlar 2929
s.-ym 3160
s.-ys 3208
s.-yt 2668, 4377
[=7]
- sibba** ‘Tanrı lütfu, sebep’
s. 4493
s.+dan 4465, 4490, 4494
s.+lar 911, 3885
s.+ları 3582
[=7]
- sibir-** ‘süpürmek’
s.-at 1977, 4263, 4277, 4315
[=4]
- sibirtki** ‘süpürge’
s. 3936
s.+ba 3940
s.+ni 3941
[=3]
- sic** ‘tekrar, nakarat gibi olduğunu belirtmek için kullanılan ifade’
s. 686
[=1]

- siddur** ‘dua kitabı, dini şarkı kitabı’
 s.+lar 4491
 s.+larımızı 4491
 s.+larnın 4492
 [=3]
- silin-** ‘sürmek’
 s.-mek 5293
 [=1]
- silk-** ‘silkmek, sallamak’
 s.-at 4277, 4291
 s.-ti 3791, 4107, 4137
 [=5]
- silkin-** ‘silkinmek’
 s.-di 4298
 s.-geylar 936
 s.-ip 3134
 s.-irmin 3514
 s.-iyiz 3505
 s.-mastirlar 326
 [=6]
- silkti baş** ‘başını salladı’
 s.+ıba 3740, 3777, 4085
 [=3]
- Simulu** ‘Simha; lokatif şekli’
 s. 3745, 3747, 3760, 3762,
 3798, 3988, 3994, 4004, 4035, 4058
 s.+nun 4115
 [=11]
- Simxa** ‘erkek adı’
 s. 3713, 3743, 3744, 3746,
 3749, 3751, 3755, 3757, 3759, 3761,
 3763, 3778, 3779, 3782, 3784, 3786,
 3788, 3790, 3791, 3793, 3799, 3801,
 3804, 3807, 3809, 3811, 3812, 3813,
 3815, 3817, 3819, 3821, 3837, 3946,
 3971, 3982, 3985, 3987, 3989, 3991,
 3993, 3995, 3997, 3999, 4001, 4003,
 4005, 4005, 4008, 4010, 4012, 4014,
 4016, 4018, 4021, 4023, 4025, 4027,
 4029, 4030, 4032, 4034, 4038, 4040,
 4044, 4046, 4048, 4053, 4054, 4057,
 4059, 4060, 4062, 4064, 4066, 4068,
 4070, 4072, 4072, 4123, 4131, 4174,
 4175, 4177, 4179, 4181, 4183, 4185,
 4187, 4189, 4191, 4193, 4195, 4196,
 4197, 4198, 4200, 4202, 4204, 4206,
 4207, 4208
 s.+da 4047
 s.+ga 3810, 4133
 s.+m 4076
- s.+nın 3974, 3975, 4036, 4051
 [=110]
- Simxaçex** ‘Simhacık’
 s.+nı 3947
 s.+ni 3936
 [=2]
- Sinay** ‘Sina dağı’
 s. 1091, 1296
 s.+nın 1095
 [=3]
- sinli** ‘kız kardeş’
 s. 1181
 s.+ları 1063
 s.+ların 6
 s.+m 405, 1124, 1125, 1127,
 1132, 1133
 s.+mižga 1181
 s.+si 1290
 [=11]
- sirke** ‘sirke’
 s. 4801, 5683
 [=2]
- sitnak** ‘saz kamış’
 s. 173
 [=1]
- sivrisinak** ‘sivrisinek’
 s. 5351
 [=1]
- siyla-** ‘ağırlamak’
 s.-ması 5464
 [=1]
- siž** ‘siz’
 s. 263, 290, 401, 449, 624, 765,
 1455, 2012, 2013, 2112, 2122, 2130,
 2374, 2375, 2376, 2377, 2430, 2454,
 2455, 3598, 3606, 3609, 3613, 3614,
 3616, 3950, 3952, 3954, 4149, 4151,
 4165, 4270, 4327, 4462
 s.+da 401, 2014, 2048, 3383,
 3483, 3509, 3807
 s.+dan 136, 264, 771, 2411,
 2738, 3489, 4120, 4149
 s.+ga 291, 374, 623, 765, 771,
 1217, 1217, 1459, 1461, 1862, 1890,
 1896, 1898, 1899, 1906, 1972, 1994,
 2089, 2433, 2732, 2852, 3338, 3602,
 3754, 4072, 4151, 4169, 4318, 4334,
 4461, 4462
 s.+nın 263, 264, 298, 1445,
 1457, 3897

- s.+ni 295, 296, 297, 375, 617,
1094, 1109, 1139, 1177, 1992, 2103,
2115, 2436, 2592, 2594, 3478, 3479,
3918, 4464
s.+nin 374, 520, 1060, 2023,
2593, 3775
s.+ninba 3480
[=112]
- siz** ‘siz’
s. 5218
s.+de 5424
s.+ge 5424
s.+in 5493
s.+ne 5218
[=5]
- skala** ‘kaya’
s.+larnın 1101
[=1]
- soba** ‘soba’
s. 5505
[=1]
- sof** ‘son’
s. 3769
s.+ta 4363, 4369
s.+una 608
s.+unda 4501
s.+undan 1271
[=6]
- sog-** ‘sokmak’
s.-em 5258
[=1]
- sogah** ‘geyik yavrusu’
s.+ına (*sogagina*) 1096, 1104,
1187
s.+lar (*sogaglar*) 1120
s.+ları (*sogagları*) 1163
[=5]
- sogançih** ‘ökçe’
s.+ından (*sogançıgından*) 416,
1259
[=2]
- sogun-** ‘küfür etmek’
s.-ıp 5581
[=1]
- soğan** ‘soğan’
s. 5596
[=1]
- soğan** ‘soğan’
s.+nın 5435
[=1]
- soğum** ‘Karay takviminde dokuzuncu
ay (Ekim-Kasım)’
s. 5921
[=1]
- sok** ‘su’
s.+unda (*sogunda*) 117
[=1]
- sok-** sökmek
s.-ip (*sogip*) 4960
s.-maylar 5718
[=2]
- sokır** ‘kör’ → *sokır*
s. 5888
[=1]
- sokırlık** ‘körlük’
s.+tan 5479
[=1]
- sokkala-** ‘azarlamak’
s.-ma 2924
[=1]
- sokkalaş-** ‘çekişmek’
s.-adlar 4287
s.-ma 4287
[=2]
- sokur** ‘kör’ → *sokır*
s. 1997, 2040, 4780, 4846, 5494
s.+ga 678
[=6]
- solah** ‘bal peteği’
s.+ımını (*solagımını*) 1132
[=1]
- solkun** ‘salkım’
s.+larga 1167
s.+ları 1168
s.+u 1084
[=3]
- solovey** ‘bülbul’
s.+nin 1099
[=1]
- son** ‘sol’
s. 1093, 1176, 1340, 3717, 4305
[=5]
- son** ‘son, sonra’ → *soon*
s. 1584, 1585, 1762, 1981,
2507, 2742, 2825, 3022, 3112, 3122,
3134, 3149, 3162, 3359, 3450, 3529,
3566, 3570, 3725, 3762, 3763, 3803,
3819, 3943, 4005, 4005, 4029, 4029,
4045, 4060, 4065, 4067, 4162, 4219,
4248, 4268, 4298, 4326, 4349, 4499,

- 4531, 4667, 4814, 4874, 5034, 5080,
5247, 5434, 5569, 5839
s.+ı 4837, 5791
s.+ine 5873
s.+ını 5417
s.+mo 4313
s.+u 4945
[=56]
- son-** ‘sönmek’
s.-adirlar 392
s.-almiydir 4233
s.-ar 412, 413, 503, 3617, 3820
s.-du 1804, 2149, 2487, 2992,
3104
s.-dur 2719
s.-ecene 4635
s.-gan 1778, 1796, 1829
s.-maseydir 3079
s.-miyt 2529
s.-sa 3024
s.-sın 4635
[=21]
- sondır** ‘söndürmek’ → *sondur*
s. 5099
[=1]
- sondra** ‘sonra’ → *sormax*
s.+da 453
s.+gı 1300, 1509, 1536, 1577,
1868, 1886, 2090
s.+gılar 427
[=9]
- sondur-** ‘söndürmek’ → *sondur*
s.-ma 1180
[=1]
- sonet** ‘nazım şekli’
s. 1770
[=1]
- songu** ‘sonuç, son’
s. 4494
s.+ları 2857
s.+larıba 2775
s.+sun 1064, 2907
s.+y 169
[=6]
- sonra** ‘sonra’ → *sonrax*
s. 4721, 5239
[=2]
- sonrax** ‘daha sonra, sonrası’
s. 4487
[=1]
- soon** ‘son’ → *son*
s.+ı 4770
[=1]
- sor-** ‘sormak’
s. 2956, 4454, 4762, 5276,
5358, 5550, 5570
s.-a 5306, 5306
s.-adogon 4322
s.-am 3376, 3863
s.-arbiž 3912
s.-arız 3915
s.-armın 1001
s.-as 1488
s.-at 2405, 3914, 3945, 4275,
4279
s.-ayım 926
s.-dum 1107
s.-geys 4112
s.-gun 170, 268
s.-ıp 5581
s.-ma 749, 3755, 4067, 4762,
5372, 5570
s.-magına 1828
s.-sam 1056
s.-seydım 3741
s.-up 846
s.-uyuz 515, 4170
[=39]
- sorçak** ‘eskimiş’
s.+ina (*sorçagina*) 397
[=1]
- sorgala-** ‘sorgulamak’
s.-dlar 2246
[=1]
- sormax** ‘sorma, soru’
s.+da 1487
[=1]
- sortun** ‘sonra’
s. 38, 409, 454, 454, 489, 507,
685, 1059, 1068
[=9]
- sos** ‘söz’ → *soz*
s. 4730
[=1]
- soskan-** ‘korkmak, ürkmek’
s.-adlar 3894
s.-di 3201, 4053, 4196
s.-dilar 4156
s.-diyiz 132
s.-geym 3926

- s.-ip 3944, 4266
s.-ma 4321
s.-miydir 986
s.-miyt 2506
[=10]
- soskandır-** ‘korkutmak, ürkütmek’ 4471
s.-asin 155
s.-at 4029
s.-diy 3948
s.-irlar 418
s.-ma 3956
s.-maklardan 1043
[=6]
- soy** ‘soy sop’
s. 4634
s.+u 5593
[=2]
- soz** ‘söz’ → *sos*
s. 24, 37, 65, 75, 187, 338, 346, 456, 1483, 1846, 3166, 3453, 3868, 3996, 4166, 4298, 4393, 4460, 4749, 4788, 5267, 5282, 5308, 5309, 5311, 5312, 5312, 5314, 5315, 5324, 5387, 5402, 5456
s.+da 5282
s.+dan 2524
s.+den 5330
s.+dır 5503
s.+ga 697, 5384
s.+ge 5263, 5336, 5566
s.+ı 5227, 5228
s.+ını 5311
s.+ının 5300
s.+i 4672, 4672, 5295
s.+ine 5525, 5526
s.+lar 172, 338, 348, 374, 430, 555, 602, 763, 770, 773, 774, 812, 854, 866, 868, 925, 1021, 2126, 2593, 2595, 3186, 3571, 3727, 3741, 3741, 3814, 4025
s.+larbıla 137
s.+larbiž 3849
s.+lardan 65, 376, 672, 777, 3315, 3740
s.+laredi 19, 20, 3379
s.+laredim 3777
s.+larga 373, 409, 1304
s.+largamo 243
s.+ları 759, 848
s.+larım 114, 451, 870
- s.+larımni 782, 782, 815
s.+larımnin 829
s.+larıy 244
s.+larıyızga 770
s.+lari 1071, 1169, 1578, 3455,
4471
s.+larım 2090, 3369, 3506
s.+larımni 198, 2955, 3495,
4461
s.+larımnin 4501
s.+larin 4494
s.+larina 1165
s.+larında 2920
s.+larıy 67, 3371
s.+larıya 1322
s.+larıyni 3563, 3996
s.+larmin 1056
s.+larmo 1021
s.+larni 272, 396, 816, 1059,
1481, 2206, 3741, 4197
s.+larnin 789, 1296
s.+larsiz 293, 293, 433
s.+ler 5124, 5304, 5410
s.+leri 5022
s.+nın 5317
s.+nu 339, 901, 1318, 4044,
4269
s.+nun 4273
s.+u 34, 375, 375, 3949, 4465,
5336
s.+um 552, 685, 2597, 4047
s.+umba 1883
s.+umda 141, 3029
s.+umnu 303, 488, 592, 1291,
1302, 4307
s.+un 281, 340, 5312
s.+una 1261
s.+uy 548, 1118, 2712, 3413,
4034
[=180]
- sozçok** ‘sözcük’
s. 4285
s.+lar 3458
[=2]
- sozçu** ‘söz ustası’
s. 243
[=1]
- sozikli** ‘sözlük, sözlüklü’
s. 5231
[=1]

- sozla-** ‘konuşmak, söylemek’ → *sozle, sözle*
 s.3739, 3740
 s.-dı 1061
 s.-di 360, 1301, 1308, 1314, 1316, 1320, 2396, 4029, 4197
 s.-dim 999
 s.-dlar 3147
 s.-ganimda 154, 1137
 s.-ganimdan 489, 685
 s.-ganında 1310
 s.-ganley 34
 s.-gey 264
 s.-geydim 219, 374
 s.-gın 33
 s.-gin 269, 812, 846
 s.-ma 2391, 2946, 3256, 3572, 3737, 3756, 3762, 3868, 3988, 3990, 4018, 4029, 4044, 4049, 4121, 4137, 4155, 4161, 4265, 4271, 4272, 4280, 4285, 4293, 4303
 s.-ma 3776
 s.-madiyiğ 1059, 1060
 s.-mageylar 775
 s.-magi 3244
 s.-masa 13, 29
 s.-masalar 3753
 s.-mastirlar 616
 s.-p 1059
 s.-reydi 18
 s.-rs 3740, 3874
 s.-rsin 164
 s.-sa 795, 3982
 s.-salar 1181
 s.-sam 308, 376, 779, 919
 s.-sey 4097
 s.-seydir 246
 s.-sın 3640
 s.-sin 3450
 s.-sinlar 766
 s.-vçu 37
 s.-yalmit 4017
 s.-yik 409
 s.-yim 299, 489, 812, 3101
 [=85]
- sozlaş-** ‘sohbet etmek’
 s.-at 1891
 s.-ma 4361
 s.-mayiğ 1895
 s.-tilar 4357
- [=4]
sozlat- ‘konuşturmak, söyletmek’
 s.-adir 1169
 [=1]
sozle- ‘söylemek’ → *sozla, sözle*
 s.-y 1440, 4043, 4610
 s.-ydir 783, 848, 3189
 s.-ydirlar 446, 784
 s.-ydlar 4123
 s.-ymin 152, 152, 220, 289, 870
 s.-ys 3567, 4008, 4291
 s.-ysin 34
 s.-yt 3764, 4050, 4072, 4123, 4174, 4313, 4315, 4315, 4376
 [=27]
sozle- ‘söylemek’ → *sozla, sözle*
 s. 5242
 s.-me 5402
 s.-mek 5273, 5288
 s.-mekten 5426
 s.-sın 5575
 [=6]
sozleş- ‘sözleşmek’
 s.-emezler 5411
 [=1]
sozli ‘sözlü’
 s. 5279
 [=1]
sozsız ‘sözsüz’
 s. 5416
 [=1]
söz ‘söz’
 s. 4677, 5297
 s.+den 5286, 5336
 s.+ge 4738
 s.+una 3878
 [=6]
sözle- ‘söylemek’ → *sozla, sozle*
 s.-me 5323
 s.-megen 5390
 [=2]
sözlen- ‘söylenmek’
 s. 5298
 [=1]
stena ‘duvar’
 s.+ları 1087
 s.+mız 1096
 [=2]
stol ‘masa’
 s. 4218, 4218

- s.+uy 882
[=3]
- stolp** ‘sütun’
s.+ları 1110
[=1]
- straus** ‘çiçek demeti’
s.+nun 977
[=1]
- su** ‘su’
s. 4552, 4627, 4774, 5005
s.+da 4338
s.+yi 5535
[=6]
- sud** ‘süt’
s. 4552
[=1]
- suklan-** ‘hoşlanmak’
s.-dılar 2224
s.-dım 1090, 1984, 3725
s.-ıp 1321
s.-magın 1321
[=6]
- suklançı** ‘latif, zarif’
s. 477, 801, 1228, 1250, 1370,
2686
s.+lar 2427, 2429, 2458
[=9]
- suklançılıh** ‘letafet, zarafet’ →
suklançılıx
s.+ı (*suklançılığı*) 1784
[=1]
- suklançılıx** ‘letafet, zarafet’ →
suklançılıx
s.+lar 1147
[=1]
- Suleymen** ‘Süleyman; erkek adı’
s. 5680
[=1]
- sultan** ‘sultan’
s. 4551
[=1]
- sun-** ‘sunmak, ikram etmek’
s.-adır 644
s.-ar 712, 1266, 3702
s.-du 360, 928, 1135
s.-dum 740
s.-gun 13, 29
s.-ma 2545
s.-magın 14, 1321
s.-mast 2629
- [=14]
- sunduk** ‘sandık’
s.+ta 4614
[=1]
- sungu** ‘süngü, mızrak’
s. 1025, 1044
s.+nun 987
[=3]
- sur-** ‘sürmek’
s. 3762
s.-adır 4438
s.-aredilar 16
s.-armo 974
s.-asin 333
s.-du 166, 1268, 3102
s.-dular 4159
s.-duy 1282
s.-ersin 5151
s.-geydim 4001
s.-ma 3299, 3762
s.-uvçularni 71
s.-uyuz 3968
[=16]
- surat** ‘sûret, şekil’
s.+ı 3948
s.+lar (*suradlar*) 3040
[=2]
- surkelen-** ‘yaklaşmak, bulaşmak’
s.-me 4542
[=1]
- surt-** ‘sürmek, aşındırmak’
s.-adirlar 332
s.-ma 3764
[=2]
- surtul-** ‘silinmek, temizlenmek’
s.-at 1667
s.-urlar 2865
[=2]
- surul-** ‘sürülmek, kovulmak’
s.-adirlar 693
s.-ganda 2608
[=2]
- surun-** ‘sürünmek’
s.-adogonnu 67
[=1]
- surunçak** ‘sürünmeye engel olan’
s.+iyni (*surunçagiyni*) 1351
[=1]
- surundur-** ‘süründürmek’
s.-adirlar 700

- [=1]
sus- ‘çalmak’
 s.-arm 3229
 s.-ma 3238
 [=2]
sut ‘süt’
 s. 1126, 1143, 1538
 s.+ke 5441, 5808
 s.+nu 229
 s.+tan 510
 s.+um 1132
 [=8]
suv ‘su’
 s. 527, 910, 1127, 2342, 2884,
 3123, 4072, 4072, 4072, 4430, 4602,
 4603, 4604, 4677, 4757, 4772, 4864,
 5014, 5042, 5063, 5079, 5133, 5195,
 5448, 5483, 5647, 5794, 5798, 5829,
 5872
 s.+a 1491
 s.+da 2754, 2979, 3004, 3227,
 3809, 5099
 s.+dan 1929, 3071, 3091, 4518
 s.+ga 682, 2547, 3067, 3687,
 3688, 4315, 4331, 5699, 5771
 s.+ğa 4930, 5294, 5778, 5808
 s.+ı 4510
 s.+lar 61, 325, 332, 531, 603,
 608, 953, 957, 1130, 1143, 1180, 1194,
 1197, 1208, 1209, 2526, 3055, 4863,
 5000
 s.+larba 1904
 s.+larda 2149, 2566, 2810, 3145
 s.+ları 214, 3119, 4475
 s.+ların 586, 4462
 s.+larında 2481
 s.+larıyda 2877
 s.+larıynın 2874
 s.+larmı 94, 257, 276, 606,
 1210, 2483, 2807, 3086
 s.+larnın 323, 585, 909, 1130,
 1190, 1194, 1194, 1195, 1195, 1198,
 2120, 2816, 2821, 3682, 4470
 s.+nu 351, 632, 660, 820, 1049
 s.+nun 893, 953, 1190
 s.+u 1130, 1677, 4520, 5210
 s.+una 4520
 [=119]
suv ‘sevgi’
 s.+1491
 s.+lar 1194
 s.+larnın 1194, 1194
 [4]
suv- ‘sevmek’
 s. 1601, 2921, 3814
 s.-a 1485, 1699, 2403
 s.-adirlar 1073
 s.-adlar 2082, 2195
 s.-adogon 3323
 s.-am 1466, 1497, 1499, 1742,
 2710, 3478, 3479, 3798, 3857, 4005,
 4029, 4029, 4034, 4078, 4084, 4269,
 4455
 s.-aredilar 3723, 4187
 s.-aredim 1555, 4175
 s.-aredlar 2068
 s.-arlar 1132
 s.-arsiz 3968
 s.-as 1415
 s.-at 1464, 2299, 2316, 3128,
 3188, 3862, 4029, 4152
 s.-atma 2125, 2140
 s.-ayik 2189
 s.-du 1077, 1105, 1106, 1107,
 1108, 1489, 2415, 2489, 3852
 s.-dular 2172, 7074
 s.-dum 447, 1691, 1733, 1971,
 1989, 2634, 2803, 2950, 3845, 4237,
 4247, 4459
 s.-duy 1124, 1124
 s.-ganedim 1900
 s.-ganiy 1356
 s.-ma 1599, 1710, 1727, 1826,
 1948, 2235, 2592, 2915
 s.-mez 4555
 s.-mim 4303
 s.-sey 2493
 s.-uvçu 1871
 s.-uyuz 1450, 2446
 [=88]
suvak ‘kemik’ → *suyek, kemik*
 s. 1242, 4399
 s.+ına (*suvagina*) 29
 s.+im (*suvagim*) 448, 718
 s.+lardan 230
 s.+ları 468, 1012, 1012
 s.+larimdan 1242
 s.+larini 3895
 s.+larinin 510
 [=12]

- suval-** ‘azaltmak’
s.-adır 325
[=1]
- suvar** ‘sevgili; erkek’
s. 1086, 1095, 1103, 1122,
1133, 1133, 1151, 1170, 1172, 1173,
1496, 1603, 1627, 1688, 1693, 1751,
1800, 1993, 2211, 2590, 2941, 3114,
3212, 3224, 3375, 3392, 3807, 3967,
4031, 4063, 4105, 4198, 4445
s.+dan 1140, 1140
s.+ga 3009
s.+i 1169, 3210
s.+im 1090, 1096, 1097, 1100,
1104, 1131, 1135, 1137, 1141, 1147,
1149, 1150, 1171, 1187, 1921, 3141,
3208, 3421, 3740, 3794, 3849, 3865,
3893, 4109, 4177, 4200, 4202, 4250,
4261, 4417
s.+ima 1136, 1137, 3769
s.+imni 1139
s.+imnin 1150
s.+in 2784, 3127, 3136, 3143
s.+ina 1178
s.+iy 1140, 1140, 1148, 1148
s.+lar 1681, 2057, 2436
s.+larında 2612
s.+larım 1966, 2020, 2089,
3918, 4165
s.+larıma 1756
s.+nı 5017
[=93]
- suvarça** ‘sevgili; kadın’
s.+m 1488, 1945, 2108
s.+mni 2157
s.+si 3833
s.+ya 3875, 4055
[=7]
- suvarli** ‘sevgili’
s.+m 2501
[=1]
- suvarlik** ‘sevişmek’
s. 1091, 1114, 1166, 1179,
1180, 1429, 1533, 1922, 1946, 1947,
2514, 2689, 3809, 3962
s.+ba 1494, 1900, 2102, 2603,
2704, 3472, 4331
s.+i (*suvarligi*) 1170, 2118
s.+iba (*suvarligiba*) 3013
s.+im (*suvarligim*) 1591, 1954,
1961
s.+imni (*suvarligimni*) 1403,
1882, 1903
s.+imnin (*suvarligimnin*) 1888
s.+in (*suvarligin*) 1177, 1700,
2100, 2440
s.+iy (*suvarligiy*) 1581
s.+iya (*suvarligiya*) 1391, 1935
s.+iyba (*suvarligiyba*) 1419
s.+iyda (*suvarligiyda*) 1412
s.+iyni (*suvarligiyni*) 1420
s.+ka 1816
s.+lariy 1072, 1125, 1125
s.+lariyni 7074
s.+ni 1094, 1109, 1180, 1557,
1752, 1777, 1797, 1858, 1933, 1941,
2051, 2666
s.+nin 1400, 1531, 1776, 1781,
1793, 1831, 1962, 2662, 2794
s.+ta 1901
s.+tan 1092, 1139, 1915, 3174
[=72]
- suvçox** ‘ince su fıskiyesi’
s. 3660
[=1]
- suvarrak** ‘çok seven’
s. 1140
[=1]
- suveklır** ‘sevinir’
s. 5407, 5412
[=2]
- suvgar-** ‘ıslamak, nemlendirmek’
s.-ma 1229
[=1]
- suvgart-** ‘ıslatmak’
s.-iredi 1225
[=1]
- suvrat** ‘yemek’
s. 4573
[=1]
- suvsa-** ‘susamak’ → *suvse*
s.-r 5063, 5647
[=2]
- suvse-** ‘susamak’ → *suvsa*
s.-y 3680
s.-ydırlar 578
[=2]
- suvsız** ‘susuz’ → *suvsız*
s. 5201

- [=1]
suvuz ‘susuz’ → *suvuz*
 s. 173, 5771
 [=2]
suvuk ‘soğuk’ → *suvux*
 s. 4772, 5448
 [=2]
suvumlu ‘sevimli’
 s. 822, 1071
 [=2]
suvur- ‘sıyırmak, yukarı çekmek’
 s.-ur 482, 620
 [=2]
suvuş- ‘sevişmek’
 s.-keylar 729
 [=1]
suvut- ‘soğutmak’
 s.-mas 3631
 [=1]
suvux ‘soğuk’ → *suvuk*
 s. 574, 1909, 1925, 2534, 2761,
 2908, 3150, 3555, 3563
 s.+ba 3554
 s.+tan 127, 1913
 [=12]
suvuxluh ‘soğukluk’ → *suvuxlux*
 s.+un (*suvuxlugun*) 1741
 [=1]
suvuxlux ‘soğukluk’ → *suvuxluh*
 s. 908, 952
 [=2]
Suxili ‘bir erkek adı’
 s. 163
 [=1]
suyek ‘kemik’ → *suvak, kemik*
 s. 5637
 s.+leri 5197, 5472
 [=3]
suygılı ‘saygılı’
 s. 4655
 [=1]
suyunç ‘Karay takviminde on ikinci ay’
 s. 5924
 [=1]
suz- ‘süzme, su çekme’
 s.-du 1017
 s.-ma 4471
 s.-mege 5133
 [=3]
- ş ‘şşş..., hşşt.. bir seslenme’
 ş. 2460, 3865, 3865
 [=3]
şabbat ‘Yahudilerin cumartesi günü’
 ş. 1309
 ş.+larını 4483
 ş.+nın 1309, 2642
 [=4]
şabbat kun ‘cumartesi günü’
 ş. 5931
 [=1]
şagar ‘şehir’
 ş. 1285, 2276
 ş.+da 1106, 1107, 1138, 3124,
 3993
 ş.+dan 579, 693, 4188
 ş.+ga 670
 ş.+ıma 1754
 ş.+ımızga 1675
 ş.+ımının 1765
 ş.+ında 3382
 ş.+larda 363
 ş.+larını 2616
 ş.+nın 971, 1285, 1465
 [=20]
şagarçex ‘küçük şehir, şehircik’
 ş. 3052
 [=1]
şak ‘onaylama için ; evet, öyle ya’
 ş. 3263, 3291
 [=2]
şaka ‘şaka’
 ş. 5284
 ş.+dan 5264
 [=2]
şalom ‘selam, barış’
 ş. 1756, 3744, 3745, 3771,
 3779, 3780, 3780, 3800, 3810, 4220,
 4221, 4221
 [=12]
şaltır- ‘salmak’
 ş.-ıp 5169
 [=1]
şam ‘çam ağacı, cam’
 ş.+da 5822
 [=1]
şammaş ‘tapınak hizmetçisi’
 ş. 3996, 4060, 4072, 4198
 ş.+nı 4062, 4199, 4204
 [=7]

- şan** ‘sen’
ş.+ı 4689
[=1]
- şarab** ‘şarap’
ş. 5681
[=1]
- şaşır-** ‘şaşırmak’
ş.-masın 5848
ş.-sa 4924
[=2]
- şatır** ‘şen, şatır’
ş. 1641, 1660, 1663, 2276,
2313, 2347, 2371, 2423, 2443, 2638,
2734, 2824, 2994, 3091, 3111, 3216,
3692, 4297
ş.+lar 3789
[=19]
- şatırlan-** ‘neşelenmek’
ş.-adırlar 1014
ş.-at 2615
ş.-ma
ş.-magı 462
ş.-sın 2770
[=5]
- şatırlat-** ‘neşelendirmek, sevindirmek’
ş.-adır 977
ş.-ma 2594, 4370
[=3]
- şatırlıh** ‘sevinçlik’ → *şatırlıx*
ş.+ı (*şatırlıg*) 4175
ş.+ım (*şatırlıgım*) 4046
ş.+ın (*şatırlıgın*) 3703
ş.+ıyba (*şatırlıgıyba*) 3028
[=4]
- şatırlıx** ‘sevinçlik’ → *şatırlıx*
ş. 2492, 3063, 3220
ş.+ba 3789
ş.+lar 2738
[=5]
- şavagat** ‘şefaaf, merhamet’ → *şevagat*
ş. 4404
[=1]
- şaxad** ‘şahid’
ş.+ı 5318, 5705
[=2]
- şaxar** ‘şehir’
ş. 1157
ş.+nın 935, 1036
[=3]
- şaytan** ‘şeytan’
ş. 4886
ş.+ı 4759
[=2]
- şçodrı** ‘eli bol, varlıklı’
ş.+nı 832
[=1]
- şeğer** ‘şer, şeker’
ş.+ından 5829
[=1]
- şeker** ‘şeker’
ş. 5257, 5679, 5786
[=3]
- şellin-** ‘şenlenmek’
ş.-ır 5515
[=1]
- Şelomo** ‘Süleyman’ → *Şelomon*
ş. 1071, 1113
ş.+ga 1184
[=3]
- Şelomon** ‘Süleyman’ → *Şelomo*
ş.+u 1115
ş.+un 1075, 1111
[=3]
- Şem** ‘erkek adı’
ş. 424, 1426
ş.+i 3, 23, 1078, 1230, 1232,
1233, 1238, 1285, 1287, 1287, 1289,
4467
ş.+in 1066, 1066, 1066, 1264,
1285, 1293, 1294
ş.+ina 1294
ş.+ından 1306, 4164
ş.+iyini 1449
ş.+lar 1239
ş.+larım 1428, 1456
[=28]
- Şema** ‘*şema Yisrael* olarak geçer;
İsrafilî dinle!’
ş. 3883, 3926
[=2]
- şeme** ‘belki’
ş. 7, 4495
[=2]
- şemsiz** ‘adsız’
ş. 696
[=1]
- Şemuel** ‘İsmail’
ş.+ni 3297
[=1]
- şen** ‘neşeli’

- ş. 5257
[=1]
- şeppe** ‘kamçı ucundaki kösele parçası’
ş. 5620, 5786
[=2]
- şerbetçi** ‘şerbetçi’
ş.+nin 4949
[=1]
- şerec** ‘böcek, haşarat’ → *şereç*
ş.+ni 3961
[=1]
- şereç** ‘böcek, haşarat’ → *şerec*
ş. 3870
[=1]
- şert** ‘el sıkışma, antlaşma’
ş. 720, 1022, 1301
ş.+i 4487
ş.+in 4198
ş.+iy 107
ş.+nin 1083
[=7]
- Şet** ‘erkek adı’
ş. 1293
ş.+ka 1294
[=2]
- şetarsız** ‘nikahı olmayan kadın’
ş.+lar 1155
[=1]
- Şeva** ‘Saba imparatorluğu ve halkı’
ş.+nın 17, 130
[=2]
- şevagat** ‘şefaaf, merhamet’ → *şavagat*
ş. 231, 912
ş.+ları 4466
ş.+larının 1170
[=4]
- şevagatlı** ‘merhametli’
ş. 4198
[=1]
- şevagatlıx** ‘şefaaf etme, acıma’
ş. 125
[=1]
- şevagatsız** ‘şefaafsız, acımasız’
ş. 819, 1028, 3072, 4468
ş.+ga 709
[=5]
- şexer** ‘şeker’
ş. 5668
[=1]
- şexina** ‘Tanrı önünde’
ş. 1085
[=1]
- şıcan** ‘şıcan, fare’
ş. 3859, 4056, 4101
[=3]
- şıda** ‘örtü, kap, kılıf’
ş. 3665
ş.+ba 3664
[=2]
- şıra** ‘şarkı’
ş. 890, 1071
ş.+lar 1071
[=3]
- şırınlik** ‘şirinlik’ → *şirinlik*
ş.+i (*şırınligi*) 1030
[=1]
- şıytan** ‘şeytan’
ş. 3172, 3201, 3863, 3897,
3917, 3923, 3931, 4052, 4079, 4141,
4175, 4267
ş.+ga 4313
ş.+gamo 3545, 4272
ş.+lardan 3654
ş.+larga 4171
ş.+nı 3191, 4060
ş.+nın 4305
[=20]
- şıytançex** ‘küçük şeytan’
ş.+tan 3650
[=1]
- şibbe** ‘şüphe, kuşku’
ş. 5677, 5677
[=2]
- şindi** ‘şimdi’
ş.+gi 5085
[=1]
- şir** ‘şarkı’
ş. 1070
[=1]
- şirin** ‘şirin’
ş. 1368, 1369, 3459
[=3]
- şirinlik** ‘şirinlik’ → *şırınlik*
ş. 1363, 4468
ş.+im (*şirinligim*) 445
[=3]
- şiş-** ‘şişmek’
ş.-keyt 3741
[=1]
- şişik** ‘şişmiş olan’

- ş. 4685
[=1]
- şişla-** ‘şişlemek’
ş.-gan 4035
[=1]
- şiy** ‘şey’
ş.+in 5083, 5732, 5879
ş.+nın 5776
[=4]
- şklenka** ‘su bardağı’
ş.+dan 2387
[=1]
- şogam** ‘değerli taş’
ş. 651
[=1]
- şok** ‘çok’
ş. 4661, 4661
[=2]
- şorba** ‘çorba’
ş.+sı 5438
ş.+sın 5461
ş.+sının 5126
[=3]
- şorbaçi** ‘çorbacı’
ş.+sı 5047
[=1]
- şoşlux** ‘gürültü’
ş. 79
[=1]
- şoxad** ‘armağan, rüşvet’
ş. 369
[=1]
- şoxadla-** ‘armağan vermek’
ş.-yız 133
[=1]
- şpic** ‘sümüklü çocuk’
ş.+lar 3261
[=1]
- ştan** ‘fistan, elbise’
ş.+ını 4960
[=1]
- şu şu** ‘kalabalık topluluğun
fisıldeşması’
ş. 3283, 3283, 3283, 3283,
3288, 3288, 3288, 3288, 3301, 3301,
3306, 3306, 3306, 3306, 3319, 3319,
3330, 3330
[=18]
- şu** ‘kişi zamiri’
ş. 4885
- ş.+na 5026
[=2]
- şukur** ‘şükür’
ş. 4789
[=1]
- şulxan** ‘masa’
ş. 3717, 3718, 3767, 3819,
3885, 3888, 3890, 3891, 3896, 3898,
3914, 3914, 3926, 3926, 3943, 3982,
4193
ş.+da 3883
ş.+dan 3912, 3914
ş.+nın 3767
[=21]
- şura** ‘işaret zamiri’
ş.+larda 4505
[=1]
- Şuri** ‘bir köy adı’
ş. 4511
[=1]
- Suvaxlı** ‘özel ad’
ş. 35
[=1]
- Şuxili** ‘özel ad’
ş. 408, 593, 1061
[=3]
- t** ‘Tilçek kelimesinden kısaltma’
t. 4257, 4259, 4261, 4263,
4265, 4266, 4268, 4270, 4271, 4272,
4274, 4276, 4277, 4278, 4280, 4282,
4284, 4285, 4286, 4287, 4288, 4289,
4290, 4291, 4292, 4293, 4294, 4303,
4305, 4307, 4309, 4311, 4313, 4315,
4318, 4320
[=36]
- ta** ‘da’ → *te*
t. 4133, 4616, 4789, 4789,
5310, 5450, 5730
[=5]
- taam** ‘lezzet’
t. 117
t.+ın 816
[=2]
- taat** ‘takat; güç, kuvvet’
t. 5450
[=1]
- tabalat-** ‘tahminde bulunmak’
t.-am 2748
[=1]
- taban** ‘taban’

- t.+a 4742
t.+ga 3252
t.+ında 4431
t.+ından 31
t.+lar 1146
t.+ları 929, 3741
t.+larım 4843
[=8]
- taban** ‘saman’¹⁰
t.+ı 5509
[=1]
- tabe** ‘teşekkür’ → *tabu*
t. 4274, 4302, 4505
[=3]
- taber-** ‘atıvermek, uzaklaştırmak’
t.-at 3112, 3703
t.-dim 4299
t.-ırlar 425
t.-ir 2530
t.-irlar 2519
[=6]
- taberil-** ‘atılmak, uzaklaştırılmak’
t.-adirlar 128
[=1]
- tabiat** ‘tabiat, huy’ → *tabiyat*
t.+ı 4515
[=1]
- tabiyat** ‘tabiat, huy’ → *tabiat*
t. 4532
[=1]
- tabu** ‘teşekkür’ → *tabe*
t. 3311, 3742, 3751, 3986,
3987, 3987, 4106, 4111, 4117, 4318,
4380
[=11]
- tabul-** ‘bulunmak’
t.-adır 140, 456, 640, 647, 767
t.-as 4008
t.-at 1687, 3295, 3668, 4474
t.-dı 5159
t.-du 4336
t.-duy 4111
t.-ır 5866
t.-madı 1067, 1239, 1806
t.-maganı 636
- t.-masınlar 1302
t.-mıydır 648, 949
t.-ur 4038
t.-urlar 4498
[=23]
- taç** ‘taç’
t. 1142
t.+dan 2509
t.+ı 1115, 1775
t.+ın 437
t.+lar 755
t.+larda 2690
[=7]
- taçla-** ‘taç giydirmek’
t.-dı 1115
[=1]
- taçan-** ‘saklanmak’
t.-adirlar 695
t.-ıredi 4463
[=2]
- taf** ‘tef’
t. 498
[=1]
- tagıl-** ‘takılmak, sarkmak’
t.-adır 2542
t.-adirlar 1142
t.-gan 1119
[=3]
- tah-** ‘takmak, asmak’
t.-at (*tagat*) 3768, 4852
t.-ıp (*tagıp*) 3819, 4269
t.-uvçu (*taguvçu*) 605
[=5]
- tahta** ‘tahta’
t.+sı 5800
[=1]
- tal** ‘Teala; Hak Teala şeklinde kullanılır’
t. 5865
[=1]
- tal-** ‘takati kesilmek, tükenmek’
t.-dı 4487
t.-eydirler 569, 576
[=3]
- tala-** ‘yağma etmek,’
t.-dı 476
t.-max 620
t.-maxtan 106
t.-vçu 356, 416
t.-vçular 89

¹⁰ Bu kelime için sözlüklere bakıldığı zaman ‘temel, esas’ anlamı ile karşılaşılmaktadır. Burada ise atasözünün anlamı bağlamında ele aldığımızda tüm cümle kelimeye ‘saman’ anlamı katmaktadır.

- t.-vçularının 267
[=7]
- talan-** ‘dalanmak, saldırmak’
t.-madan 5090
[=1]
- talaş** ‘dalaş, kavga’
t.+a 3954
t.+ım 2796
t.+ımını 754
t.+ın 292
t.+lar 2694
t.+nı 5125
[=6]
- talaş-** ‘dalaşmak’
t.-alırmo 996
t.-ır 305
t.-ma 4078
t.-ması 5090
t.-mast 3849
t.-mayız 3510
t.-tı 4029
t.-tuy 794
[=8]
- talav** ‘talan, yağma’
t.+dan 105
[=1]
- Talmid** ‘Talmud’
t.+lar 3800, 4472
t.+larnı 4494
[=3]
- tamaçeh** ‘gırtlak’
t.+ın (*tamaçegin*) 4288
[=1]
- tamak** ‘damak’ → *tanlay*
t.+ta 5325
t.+tan 5675
[=2]
- tamam** ‘tamam’
t. 5203, 5203, 5203
[=3]
- tamar** ‘damar’
t. 685
t.+da 5737
t.+ı 5245
[=3]
- Tamar** ‘kadın adı’
t. 3835, 3918, 3920, 3924,
3926, 3928, 3930, 3933, 3943, 3972,
3984, 3986, 3988, 3990, 3992, 3994,
3996, 3998, 4000, 4002, 4004, 4019,
4020, 4022, 4024, 4026, 4028, 4072,
4075, 4076, 4110, 4111, 4114, 4116,
4118, 4120, 4122, 4122, 4150, 4152,
4154, 4175
t.+dan 4063
t.+nı 4149
[=44]
- Tamarko** ‘kadın adı’
t. 3995
[=1]
- tamaşa** ‘seyretme, hayret’
t. 235, 399, 427, 491, 850, 911,
913, 1312, 1545, 1559, 1661, 1859,
2466, 3989, 4421, 5507
[=16]
- tamaşalix** ‘şaşıрма, mucize’
t. 3191, 3423
t.+ba 3944
t.+lar 93, 194, 904, 1397
t.+ların 915
t.+larnı 1055
[=9]
- tamaxkar** ‘aç gözlü, kanmayan’
t. 5684
[=1]
- tañçı** ‘damla’
t.+ların 893, 951
t.+larından 1133
t.+sıba 1868, 1886
t.+sından 575
[=6]
- tamızdır-** ‘damlatmak’
t.-adırlar 894
[=1]
- tamla-** ‘damlamak’
t.-r 5895
t.-y 5260
[=2]
- tanmax** ‘ihamet, aldatma’
t.+ların 875
[=1]
- tampaz** ‘tapmaz; bulamaz’
t. 5301
[=1]
- Tamulu** ‘özel ad’
t. 4027, 4119
[=2]
- tan** ‘şafak’

- t. 584, 935, 1193, 1196, 1201, 1207, 1211, 1219, 1467, 1553, 1554, 1649, 2536, 4986, 5120
 t.+da 4494
 t.+dan 83
 t.+ga 145
 t.+lar 4624
 t.+nın 930
 [=20]
- tan-** ‘kandırmak, yalan söylemek’
 t.-adır 180
 t.-dılar 126
 t.-dix 1322
 t.-max 850
 t.-maxlarımın 752
 t.-maxlarıy 856
 t.-maxta 520
 t.-seydım 747
 t.-uvçular 580
 [=9]
- tana** ‘dana’
 t. 5199, 5199
 t.+lar 1060
 t.+sı 496
 [=4]
- tanbıla** ‘şafak sökmesi’
 t. 258
 t.+da 7
 [=2]
- tancor** ‘dans eden’
 t.+lar 2234
 [=1]
- tanda** ‘yarın’ → *yarın, yrın*
 t.+ga 3769
 t.+ğı 5854
 t.+sına 2258
 [=3]
- tanec** ‘dans’
 t.+ında 1160
 [=1]
- tanı-** ‘tanımak’
 t. 1558
 t.-dı 1269, 1285, 1293, 1933
 t.-dim 1515, 1722, 2001
 t.-dix 1670, 1678
 t.-ma 1420, 2963
 t.-madı 477
 t.-madılar 36, 580
 t.-mageydiy 3643
 t.-mast 151, 1797
- t.-mastlar 2695
 t.-maz 5648
 t.-midlar 1447
 t.-miydırlar 583
 t.-sın 1923
 t.-yalmammın 79
 t.-ydir 584, 816, 838, 989
 t.-ydlar 1399, 4029
 t.-ym 1809, 2020, 3849, 3862, 4271
 t.-yt 3947, 4033, 4035
 [=38]
- tanıgsız** ‘tanınmayan’
 t. 443, 515, 2610, 2834, 4468
 [=5]
- tanıh** ‘tanık’ → *tanıx*
 t.+ım (*tanıgım*) 389, 389
 [=2]
- tanıhsız** ‘tanıksız, şahitsiz’
 t. 3105
 [=1]
- tanış** ‘bildik, tanıdık’ → *tanılıx*
 t. 3313
 t.+lar 2066
 t.+ları 1063
 t.+larım 441, 442
 [=5]
- tanıştır-** ‘tanıştırmak’
 t.-dıy 3860
 t.-ma 3902
 [=2]
- tanıx** ‘tanık’ → *tanıh*
 t. 341, 674, 1319
 t.+ka 378
 t.+lar 4149
 [=5]
- tanıxlıx** ‘tanıklık’
 t. 378, 1319, 1319
 t.+larıyını 236
 [=4]
- tanlay** ‘damak’ → *tamak*
 t. 272, 816
 t.+ı 1147
 t.+ım 141
 t.+ıma 749, 1090
 t.+ımda 783
 t.+ıy 1169
 t.+ına 5320
 t.+nın 470
 [=9]

- tanlıx** ‘bildik, tanıdık’ → *tanış*
 t.+ları 1016
 [=1]
- tanmah** ‘günah, kabahat’
 t.+ım (tanmagım) 331
 t.+ımını (tanmagımını) 162, 309
 [=3]
- Tanrı** ‘Tanrı’ → *Allah, Allax, Tenrı, Tenri, Adonay*
 t. 4518, 4732, 4733, 4734, 4735, 4735, 4736, 4737, 4741, 4743, 4747, 4748, 4749, 4749, 4752, 4753, 4755, 4755, 4760, 4764, 4765, 4766, 4768, 4769, 4770, 4773, 4774, 4892, 4908, 4909, 4950, 5243, 5829
 t.+dan 4739, 4763
 t.+dır 4745, 4761
 t.+ge 4775
 t.+m 1506
 t.+nı 4738, 4744, 4751
 t.+nın 4739
 t.+nin 4731
 [=44]
- tap** ‘dogru; eski evlerde tavana yakın açılan küçük pencere; tam, eksiksiz’
 t.+ı 4869
 [=1]
- tap-** ‘tepmek’
 t.-ar 5062
 [=1]
- tap-** ‘tapmak’
 t.-ar (*tabar*) 5222
 [=1]
- tap-** ‘bulmak’
 t. 1751, 4044
 t.-adır (*tabadır*) 791, 2799
 t.-madı (*tabalmadı*) 3143, 3194, 3854
 t.-madım (*tabalmadım*) 1137
 t.-mas (*tabalmas*) 3566
 t.-almım (*tabalmım*) 2921, 3388, 4432
 t.-ar (*tabar*) 2157, 2756, 2878, 3881, 4712, 5872
 t.-arm (*tabarm*) 1901, 3228, 3531, 4294
 t.-ars (*tabars*) 4047, 4344
 t.-arsın (*tabarsın*) 248
 t.-at 4055
 t.-at (*tabat*) 3590, 3885
- t.-ıp (*tabıp*) 1840, 4478
 t.-ıyız (*tabıyız*) 2123
 t.-kan 5111
 t.-kanda 5492
 t.-kanlar 5306
 t.-ma 358, 2764, 3553, 3818, 4298, 4349, 4371, 4483, 5282
 t.-madılar 762
 t.-madım 1105, 1106
 t.-mamın 401
 t.-maslar 465
 t.-massın 1776
 t.-may 5794, 5794
 t.-mıydır 81
 t.-sa 5239
 t.-san 5209
 t.-seydım 553
 t.-seydirlar 59
 t.-seyız 1139
 t.-tı 2369, 3159, 4287
 t.-tılar 1107, 1138, 4468, 4469
 t.-tım 805, 1108, 4188
 t.-tix 772, 1313, 1676
 t.-tıy 3087, 4189
 t.-uvçu (*tabuvçu*) 1183
 t.-uvçum (*tabuvçum*) 1282
 t.-uvçusu (*tabuvçusu*) 1283
 t.-xay 1174
 t.-xey 3116
 t.-xeysız 770
 [=78]
- tapıl-** ‘tapılmak’
 t.-ğan 5100
 t.-ır (*tabılır*) 4608
 [=2]
- tar** ‘dar’
 t. 414, 479, 946, 1033, 2071, 4193
 [=6]
- tara** ‘ağır’
 t. 5731
 [=1]
- tara-** ‘taramak’
 t.-dı 4948, 5196
 [=2]
- taraçex** ‘küçük tarla’
 t. 4218
 [=1]
- taraf** ‘yön, taraf’
 t.+ından 916

- t.+tan 4463
[=2]
- taral-** ‘taranmak’
t.-dılar 1116, 1152
[=2]
- tarazuv** ‘terazi’
t.+lar 113, 725
[=2]
- tarber-** ‘baskı yapmak, zulüm etmek’
t.-ivçuyun 1321
t.-uvçum 379
t.-uvçusun 439
[=3]
- tarı** ‘darı’
t. 5645
t.+nı 5194
[=2]
- tarıx-** ‘bunalmak, kederlenmek’
t.-madımo 713
[=1]
- tarla** ‘bostan’ → *pola*
t.+ya 5014
[=1]
- tarlıh** ‘sıkıntı, yokluk’ → *tarlıx*,
yoklıh, *yoxluh*
t.+ından (*tarlıgından*) 152
[=1]
- tarlıx** ‘sıkıntı, yokluk’ → *tarlıh*,
yoklıh, *yoxluh*
t. 359, 621
t.+larda 103
t.+lardan 1357
t.+nın 1309
t.+ta 885
t.+tan 882, 1327, 1362, 1376,
3743
[=11]
- tarnak** ‘tırnak’
t. 5280
[=1]
- tart-** ‘çekmek, taşımak’
t.-adır 589, 3676
t.-adırlar 2841, 3400
t.-adlar 3911
t.-alırmsun 1019
t.-ar 2549
t.-as 3946
t.-at 3065, 3945, 4101
t.-ma 4442
t.-madı 4922
- t.-tı 3741, 3755, 4037
t.-tılar 1994
t.-uvçular 2845
t.-xın 7074
[=19]
- tartıl-** ‘çekilmek, sürülmek’
t.-adır 519
t.-at 1522, 1942, 2817
t.-geyt 3080
[=5]
- tartış** ‘cüce, faydasız’
t. 3764, 3938, 4175
t.+lar 4137
[=4]
- tas** ‘pekiştirme için kullanılan kelime;
tas tamam, tas pahıl gibi’
t. 5203, 5479
[=2]
- tas** ‘tas, yemek konulan kap’ → *taz*, *tes*
t. 5867
[=1]
- tas et-** ‘ortadan kaldırmak, kaybetmek’
t.-ar 472
t.-armin 1319
t.-adır 284
t.-ip 2051
t.-ma 3574, 3758, 4268
t.-magin 1319
t.-masbiż 4291
t.-miydir 4487
t.-sey 3566
t.-tik 4495
t.-tim 2935
t.-tiy 332
[=14]
- taslıx** ‘kayıp’
t. 4411
[=1]
- tas pol-** ‘kaybolmak’
t.-adır 74
t.-adırlar 72, 83, 128, 129
t.-at 1679, 3668
t.-du 70, 690, 1955, 1968, 3193,
4416
t.-dular 1870, 4483, 4486
t.-gan 175, 2499
t.-gannın 676
t.-seydir 40
t.-ur 261, 424, 464, 2546, 2688,
4173

- [=26]
taspolmax ‘bozulma’
 t.+ların 4487
 t.+tan 4464, 4467
 [=3]
taş ‘taş’
 t. 953, 1042, 4681, 5136, 5183,
 5375, 5394, 5750, 5753, 5780, 5851
 t.+da 5816
 t.+dan 5087
 t.+dır 4869
 t.+dır 5395
 t.+ı 1042, 1231, 1231
 t.+ın 929, 5753, 5894
 t.+ından 1145
 t.+ının 1146
 t.+ka 5774, 5784, 5812, 5894
 t.+lar 179, 368, 414, 634, 1517
 t.+laredim 680
 t.+ları 107, 641, 653, 1046
 t.+larını 332, 638
 t.+larının 123
 t.+nı 3684, 4294, 5328
 t.+tan 637, 4020, 4746
 t.+xa 651, 2721
 [=48]
taş- ‘taşmak’
 t.-kanda 5788
 t.-kanı 5567
 [=2]
taşça ‘kız’
 t. 2417, 4101
 t.+lar 2176, 2186, 2215, 2225,
 2357
 t.+larını 2230
 [=8]
taşçax ‘küçük kız’
 t. 3253, 3269
 [=2]
taşçuk ‘kız, kızık’
 t. 3775, 4101
 [=2]
taşı- ‘taşımak’
 t. 5108
 t.-ma 5079
 t.-san 5108
 [=3]
taşla- ‘koymak’
 t.-ğanın 5866
 t.-ma 5021, 5587
 t.-san 5470
 [=4]
taşla- ‘dışlamak, yok saymak’
 t.-dı 3106, 4187, 4198
 t.-dılar 4487
 t.-dım 4029
 t.-düy 2109
 t.-geylar 4483
 t.-masxa 3603
 t.-mıydır 496
 t.-san 5001
 [=10]
taştır- ‘taşımak’
 t.-adır 332
 t.-maslar 1180
 [=2]
taştırl- ‘su altında kalmak’
 t. 4879
 [=1]
taşxın ‘taşkın, sel’
 t.+ga 948
 t.+ları 332
 [=2]
tat- ‘tatmak’
 t.-adır 272
 t.-ey 4105
 t.-ımaz 5438
 t.-ıydırlar 1126
 t.-kan 4649, 5451
 t.-ma 3568
 t.-masın 5437
 [=8]
Tata ‘Papa’
 t. 4007, 4113
 t.+dan 4098
 t.+ga 4084
 [=4]
Tatar ‘Tatar’
 t.+nın 1075
 [=1]
tatlı ‘tatlı (dil)’
 t. 469, 519, 587, 1859, 3231,
 4214, 4252, 4253, 4255, 4257, 4261,
 4264, 4265, 4268, 4270, 4271, 4272,
 4274, 4276, 4278, 4280, 4282, 4284,
 4286, 4288, 4290, 4292, 4294, 4328,
 4910, 5325, 5334, 5406, 5459, 5460,
 5524

- t.+dır 1090, 4576, 4657, 4801
t.+na 5460
t.+sı 5327, 5435
[=43]
- tatlıh** ‘tatlı, şeker’
t.+ın (*tatlıgın*) 2491
[=1]
- tatlılıx** ‘tatlılık’
t.+lar 1147
[=1]
- tatlırax** ‘çok tatlı’
t. 4005
[=1]
- tatuv** ‘lezzet’
t.+undan 1074
[=1]
- tatuvlu** ‘lezzetli’
t. 2394, 3405, 3414
t.+lar 2311
[=4]
- tav** ‘dağ’
t.+da 1296
t.+dan 1298
t.+dası 4953
t.+ga 1091, 1121
t.+ın 1095
t.+ından 1116
t.+lar 1014, 1104, 3057
t.+ları 1187
t.+larından 1123
t.+larını 189, 644, 1096
t.+larının 575, 972
t.+nın 4431
[=18]
- tavla** ‘tavla’
t. 5080
[=1]
- tavşan** ‘tavşan’
t. 5761
[=1]
- tavuh** ‘tavuk’ → *tavuh, tavux*
t.+ı (*tavuğu*) 5646
[=1]
- tavuk** ‘tavuk’ → *tavuh, tavux*
t. 4757, 5004, 5121, 5194,
5495, 5544, 5645, 5848, 5910
t.+ka 5483
t.+nı 4890
t.+tan 5638, 5854
t.+u (*tavuğu*) 4692
[=14]
- tavul** ‘fırtına’
t. 201, 504, 632, 908, 2526,
3085
t.+dan 924, 1000
[=8]
- tavunla-** ‘(fırtına) ezmeye devam etmek’
t.-r 633, 1910, 1927
[=3]
- tavus-** ‘ortadan kaldırmak, yok etmek’
t.-adır 206, 731
t.-mam 4464
t.-ur 1838
[=4]
- tavusul-** ‘ortadan kaldırılmak’
t.-adır 802
t.-adırlar 72
t.-dular 455
t.-sunlar 396
[=4]
- tavux** ‘tavuk’ → *tavuh, tavuk*
t.+larga 3362
[=1]
- taxkala-** ‘etrafi süslemek’
t.-dlar 1539
[=1]
- taxt** ‘taht’
t.+ından 1096
t.+nın 607
t.+xa 873
[=3]
- taxta** ‘tahta’
t. 5083
t.+sın 1182
[=2]
- taxtaçex** ‘küçük tahta’
t. 3234
[=1]
- tay** ‘tay; at yavrusu’
t. 5199, 5199
[=2]
- tay-** ‘kaymak’
t.-adogon 266
t.-dılar 2993
t.-mast 1041
[=3]
- taya-** ‘dayamak’
t.-ma 4999
[=1]

- tayaçeh** ‘dayakçık’ → *tayaçex*
t.+ın (*tayaçegin*) 3764
[=1]
- tayaçex** ‘dayakçık’ → *tayaçex*
t. 3647, 4204
t.+tan 3648
[=3]
- tayah** ‘dayak’ → *tayah*
t.+dır (*tayakdır*) 5728
t.+ına (*tayağına*) 5819
[=2]
- tayan-** ‘dayanmak’
t.-ır 177
[=1]
- tayançix** ‘tayan- kökünden türemiş
‘yaklaşmak, dayanmak anlamında’ bir
kelime.’’
t.+ka 2604
[=1]
- tayax** ‘dayak’ → *tayah*
t.+ba 2019, 3764, 4191, 4313
t.+lar 1012
t.+nı 4204
t.+tan 2036
[=7]
- taz** ‘tas; yemek koyulan kap’ → *tes, tas*
t. 5195
t.+ga 5804
t.+ı 5636
t.+ına 4618
[=3]
- te** ‘da’ → *ta*
t. 5759, 5827
[=2]
- teber-** ‘dışarı atmak, reddetmek,
atıvermek’
t.-e 5458
[=1]
- tecribe** ‘tecrübe’
t. 5261
[=1]
- tefinla** ‘ibadet’
t. 1060, 1062
t.+larımızın 4488
t.+m 387
t.+sın 4488
t.+ynı 1317
[=6]
- teganak** ‘diken’
t. 759, 1020, 1262
- t.+lar 89, 695, 1089
t.+ni 692
[=7]
- tek** ‘tek, yalnız, fakat, ama’ → *ale, ali, lakin, vale*
t. 30, 301, 306, 335, 377, 428, 441, 556, 712, 863, 1943, 2504, 2540, 2595, 2763, 2785, 2802, 2820, 2875, 2900, 2938, 2947, 2998, 3037, 3081, 3442, 3446, 3481, 3485, 3513, 3524, 3548, 3558, 3569, 3578, 3589, 3608, 3635, 3699, 3847, 3850, 3890, 4029, 4039, 4047, 4063, 4227, 4274, 4277, 4299, 4310, 4483, 4722, 5026, 5403
[=55]
- teke** ‘keçinin erkeği’
t. 5789
[=1]
- teklif** ‘teklif’
t. 4697
[=1]
- tekme** ‘tekme’
t. 5864
t.+sı 5081
t.+si 5068, 5069
[=4]
- teli** ‘deli’
t. 290, 2596, 2937, 3559, 3741, 3897, 4005, 4029, 4029, 4047, 4068, 4158, 4305, 4486
t.+lar 3609, 3913, 3952
t.+larga 3741
t.+larnin 3591
t.+ni 86, 87
[=21]
- teliçek** ‘delicik’
t. 4050
[=1]
- telilik** ‘delilik’
t. 2703, 3699, 3777, 3812
[=4]
- telir-** ‘delirmek’
t.-at 3155
t.-diy 3913
[=2]
- telirt-** ‘delirtmek’
t.-adir 278
[=1]
- telmar-** ‘hasretle yol gözlemek’
t.-adir 1938

- t.-ırlar 261
t.-ir 2704
[=3]
- telmart-** ‘arzu ve istekle baktırmak’
t.-tim 735
[=1]
- teman** ‘güney’
t. 990
t.+ın 130
t.+nın 193, 1131
[=4]
- Temanlı** ‘erkek adı’
t. 35, 64, 336, 521, 1061
t.+ga 1059
[=6]
- temel** ‘temel, gerçek’
t. 4679
t.+den 4746
[=2]
- temelsiz** ‘sağlam olmayan, temeli olmayan’
t. 4519
[=1]
- temir** ‘demir’
t. 452, 481, 637, 1012, 2690, 2855, 3051, 4152
t.+ba 2547
t.+ni 1045
t.+nin 1290
[=11]
- ten** ‘vücut, ten’
t. 206, 584, 828, 842, 2493, 2543, 2762, 3264, 3564, 3574, 3706, 4025, 4084, 4293, 4321
t.+de 4839
t.+inde 4879
t.+inin 271
t.+lar 1117, 1153, 3164
t.+nin 223
[=22]
- tenaş-** ‘aynılaşmak, aynı olmak’
t.-geyt (*tenaşkeyt*) 1432
t.-ır 522
t.-ırmo 522
t.-ip 2151
t.-tilar 1519
[=5]
- tenaştir-** ‘benzeştirmek’
t.-diy 707
t.-ma 3049, 3885
- t.-sam 2632
[=4]
- tenaştiril-** ‘benzeştirilmek’
t.-ma 4389
[=1]
- teneşir** ‘ölü yıkanılan tahta; teneşir’
t.+de 4839
[=1]
- tengiz** ‘deniz’
t. 2624, 2872, 2873, 2881, 2976, 2986
t.+ba 2851, 2854
t.+da 649, 2974, 3515
t.+dan 250, 325
t.+ga 2148
t.+lar 1198
t.+larda 1210
t.+larnin 114
t.+mo 153
t.+ni 610, 931, 1049
t.+nin 192, 269, 896, 939, 1214, 1216
[=25]
- Tenrı** ‘Tanrı’ → *Allah, Allax, Tanrı, Tenri, Adonay*
t. 41, 101, 119, 120, 165, 186, 197, 216, 246, 247, 274, 289, 294, 343, 381, 434, 450, 472, 501, 503, 505, 522, 532, 533, 537, 545, 563, 566, 566, 579, 590, 594, 614, 614, 620, 621, 623, 632, 658, 668, 712, 725, 733, 734, 754, 772, 793, 795, 810, 818, 825, 825, 836, 841, 863, 863, 868, 871, 888, 892, 904, 914, 922, 981, 996
t.+dan 3, 10, 11, 34, 69, 80, 339, 486, 486, 568, 625, 625, 721, 761, 852
t.+danda 27
t.+ga 92, 92, 167, 221, 265, 289, 348, 360, 360, 500, 523, 537, 541, 543, 546, 622, 747, 807, 823, 823, 844, 850, 877, 964, 996
t.+gamo 508
t.+m 860
t.+nın 767
t.+ni 167, 175, 267, 428, 454, 553
t.+nin 72, 101, 115, 115, 121, 125, 248, 248, 293, 339, 343, 346, 449, 480, 495, 506, 546, 596, 615, 622, 623,

- 667, 721, 742, 785, 785, 787, 822, 909, 913, 921, 922, 1003, 1013, 1083, 1084, 1095, 1174, 1252, 1252, 1295, 1306, 4478
 t.+sin 267
 [=159]
- tenrılık** ‘tanrısal’
 t. 8, 25, 930
 [=3]
- Tenri** ‘Tanrı’ → *Allah, Allax, Tanrı, Tenri, Adonay*
 t. 60, 182, 390, 665, 1189, 1191, 1192, 1192, 1193, 1194, 1195, 1196, 1197, 1198, 1198, 1199, 1200, 1202, 1204, 1205, 1206, 1208, 1209, 1209, 1210, 1212, 1213, 1213, 1214, 1215, 1216, 1216, 1217, 1219, 1221, 1222, 1222, 1223, 1224, 1226, 1227, 1228, 1234, 1235, 1237, 1238, 1240, 1241, 1245, 1245, 1247, 1249, 1253, 1257, 1258, 1263, 1265, 1266, 1267, 1293, 1299, 1507, 1564, 1579, 1621, 1643, 2211, 2553, 2589, 2732, 2892, 3325, 3343, 3404, 3594, 3741, 3742, 3743, 3769, 3775, 3820, 3820, 3918, 3982, 3996, 4028, 4037, 4043, 4076, 4107, 4118, 4133, 4138, 4152, 4188, 4200, 4301, 4318, 4331, 4477, 4486, 4487, 4487, 4491, 4502, 4503
 t.+ba 1500, 2938, 3637, 4029
 t.+dan 1072, 1114, 1380, 2956, 3406, 4483, 4492
 t.+ga 7, 24, 33, 1077, 1317, 1326, 1372, 3986, 3987, 4106, 4111, 4117, 4468, 4487, 4488
 t.+lar 1300
 t.+larga 1300
 t.+lari 2063
 t.+larnin 1076
 t.+m 1086, 1103, 1173, 1389, 1393, 1397, 1401, 1405, 1409, 1411, 1413, 1417, 1426, 2073, 2582, 2655, 2707, 2719, 3736, 3933, 4152, 4175, 4266
 t.+ma 1170
 t.+mižni 1298
 t.+mižnin 1345, 3113, 3500, 4463, 4486
 t.+mo 165
- t.+ni 1356, 2091, 2539, 3995, 4195
 t.+nin 18, 1133, 1177, 1190, 1309, 1366, 2524, 3988, 4483, 4488, 4488
 t.+si 3618, 4504
 t.+sina 1173
 t.+sinin 1071
 t.+y 1297, 3995, 4192
 t.+yizga 1436
 [=191]
- tenşi** ‘denk, eşiti’ → *tenşi*
 t. 619, 651, 652, 653, 654, 654, 707
 [=7]
- tenşi** ‘denk, eşiti’ → *tenşi*
 t. 1051, 2544, 4347
 [=3]
- tentak** ‘saf’
 t. 3739
 t.+ni 86
 [=2]
- tepele-** ‘tepelemek, dövmek’
 t. 5136
 t.-se 5136
 [=2]
- tepre-** ‘kıpırdamak’
 t.-mez 5802
 [=1]
- tepren-** ‘titremek’
 t.-mey 5724
 [=1]
- tepsi** ‘tepsi’
 t.+ge 5436
 [=1]
- teptar** ‘tepeleme’
 t. 1307, 1355
 [=2]
- ter** ‘ter’
 t.+ı 28, 28
 t.+ım 146, 454
 t.+ma 448
 t.+im 718
 [=6]
- terak** ‘ağaç’
 t. 1227
 t.+i (*teragi*) 1224
 t.+lar 1015, 1537, 2842
 t.+lardan 3615
 t.+larnin 692, 1016

- t.+nin 1746, 1763
[=10]
- teran** ‘derin’
t. 953, 1049, 1190, 1561, 2128,
2170, 2549, 2715, 2816, 2874, 2996,
3067, 3103, 3373, 3491, 3492
t.+da 2744
[=17]
- teranlik** ‘derinlik’
t.+inda (*teranliginda*) 1745
t.+larına 939
[=2]
- teranrak** ‘çok derin’
t. 1478, 1666
t.+ni 249
[=3]
- teraza** ‘pencere’
t.+lardan 1096
[=1]
- terbiye** ‘terbiye, görgü’
t.+sin 4927
[=1]
- terek** ‘ağaç’
t.+nı 5283
t.+ten 4583
[=2]
- terezi** ‘terazi’
t. 5731
[=1]
- terga-** ‘araştırmak’
t.-di 662
t.-dik 111
t.-p 2627, 4497
t.-r 772
t.-redim 679
t.-sa 295
[=7]
- tergav** ‘araştırma’
t. 892
t.+un 170
t.+unda 939
t.+unmo 248
[=4]
- tergavsiz** ‘araştırılmamış’ → *tergavsuz*
t. 93
[=1]
- tergavsuz** ‘araştırılmamış’ → *tergavsiz*
t. 194, 837, 1954
[=3]
- terge-** ‘araştırmak’
t.-me 4806
t.-ydir 638
[=2]
- teri** ‘deri’ → *teri*
t. 230
t.+sı 5229
t.+si 448
t.+sin 1025
[=4]
- teri** ‘deri’ → *teri*
t. 1265
t.+sın 5197, 5472
t.+sine 5652
[=4]
- terk** ‘derhal, çabuk, hızlı’
t. 1440, 1461, 1673, 1831,
1955, 1963, 2076, 2142, 2378, 2464,
2527, 2530, 2535, 2783, 2902, 2983,
3062, 3071, 3092, 3124, 3130, 3144,
3179, 3191, 3210, 3228, 3235, 3433,
3444, 3466, 3514, 3668, 3721, 3768,
3788, 3799, 3839, 3851, 3935, 3968,
4006, 4036, 4077, 4078, 4120, 4122,
4152, 4236, 4269, 4271, 4275, 4315,
4320
[=53]
- terkrak** ‘çok çabuk’
t. 1449, 1904, 1904, 2437,
3243, 3428, 3477, 3561, 3720, 3720,
3783, 3808, 3819, 3878, 3878, 3914,
3932, 3947, 4002, 4009, 4037, 4070,
4085, 4152, 4193, 4291, 4318
[=27]
- terle-** ‘terlemek, yorulmak’
t.-dı 5034
[=1]
- ters** ‘ters’
t. 2717
[=1]
- tersay-** ‘yaradani inkar etmek’
t.-di 4483
t.-ma 4483
[=2]
- tersey** ‘ters taraf’
t.+de 4947
[=1]
- teryin** ‘tereğin’
t. 5823
[=1]
- terza** ‘pencere’ → *terze*

- t.+ga 3236, 4057
t.+lar 1908, 4052
t.+ma 1749
t.+mni 1738
t.+sin 1751
t.+sina 1759
[=8]
- terzi** ‘terzi’
t. 4974
t.+nın 5881
[=2]
- tes** ‘tas; yemek koyulan kap’ → *tas, taz*
t. 5203
[=1]
- teselle** ‘teselli’
t. 5691
[=1]
- teş-** ‘deşmek’
t.-alirmo 1018
t.-alirmusun 1020
t.-me 5527
t.-tim 4029
[=4]
- teşal-** ‘deşilmek’
t.-irmusun 1025
[=1]
- teşik** ‘deşik’ → *teşik*
t.+larında 694
t.+larından 1038
[=2]
- teşiçek** ‘delikçik’
t. 4003
[=1]
- teşik** ‘deşik’ → *teşik*
t. 3673, 5618
t.+tan 1135
[=3]
- teşuva** ‘geri dönme, sadaka’
t. 1322
[=1]
- teva** ‘deve’
t. 3683
t.+lar 5, 19, 1064
t.+nın 3705
[=5]
- tevekeli** ‘boş yere’
t. 5802
[=1]
- Tevel** ‘özel isim’
t. 1270, 1270, 1272, 1276, 1277
- t.+ga 1272, 1276
t.+ni 1270, 1270
t.+nin 1293
[=10]
- teyż** ‘tez, acele’
t. 210, 391, 2767
[=3]
- teyżla** ‘çabuklaştırmak’
t. 3619, 3619
[=2]
- teyżlik** ‘çabukluk’
t. 988
[=1]
- teyżrak** ‘çok çabuk’
t. 82, 4452
[=2]
- tez** ‘tez, çabuk’
t. 4599, 5279, 5709, 5785, 5890
t.+ı 4949
[=6]
- tezek** ‘tezek, bok’
t. 4630
[=1]
- tfu** ‘yansıma ses; tükürük sesi’
t. 3736, 3736, 3741, 3883,
3982, 4028, 4028, 4266, 4266, 4305,
4305
[=11]
- tıb** ‘dip’
t.+ı 5873
t.+i 4828
[=2]
- tıgılış-** ‘karışmak, müdahale etmek’
t.-ma 4286
[=1]
- tıh-** ‘tıkmak’
t.-a (*tığa*) 5604, 5658
t.-almas (*tıgalmas*) 3962
t.-at (*tıgat*) 3268, 4287
[=5]
- tıl** ‘dil’
t.+im 5793
t.+ımı 5255
[=2]
- tılsım** ‘tılsım’
t.+ı 4937
[=1]
- tın-** ‘ölmek, ruhunu teslim etmek’
t.-adırlar 878
t.-arının 681

- t.-dı 73
t.-geydım 305
t.-geydir 828
t.-magıma 617
t.-sa 324
t.-seydım 48, 237
[=9]
- tınç** ‘sesiz, sakin’
t. 50, 54, 63, 63, 108, 168, 356, 382, 407, 495, 509, 528, 590, 705, 842, 882, 916, 1657, 1881, 1936, 2078, 2120, 2512, 2828, 2976, 2979, 3119, 3132, 3138, 3599, 3968, 3985, 4011, 4065, 4101, 4120, 4281, 4287, 4331, 5452
t.+lar 3403
t.+tırlar 267
[=42]
- tınçal-** ‘sakinlik içinde olmak’
t.-gey 4426
t.-geydım 50
t.-ma 1684, 2031
[=4]
- tınçlıh** ‘sukunet, sakinlik, barış’ → *tınçlıx*
t.+ı (*tınçlığı*) 1687, 4110
t.+ımnı (*tınçlıgımnı*) 3102
t.+ın (*tınçlıgın*) 2601
[=4]
- tınçlıksız** ‘sakin olmayan’
t. 4642
[=1]
- tınçlıx** ‘sukunet, sakinlik, barış’ → *tınçlıh*
t. 1541, 1859, 4177
t.+lar 3968
t.+nı 477, 2666, 3116, 3151, 3922, 4176, 4349
t.+nın 1853
t.+ta 4379
[=13]
- tınçrax** ‘çok sakin’
t. 4085, 4289
[=2]
- tınla-** ‘duymak, işitmek’ → *tınle*
t. 1627, 1788, 1802, 1845, 4268, 4307
t.-düy 1261
t.-gın 352, 769, 782, 812, 813, 829
t.-ma 303, 488, 901, 2209, 3996, 4339
t.-masalar 878
t.-mayın 1311
t.-mıdlar 3495
t.-mıydır 971
t.-r 847
t.-rbız 3783
t.-salar 877
t.-vçu 754, 4268
t.-yıx 2194, 2204, 2216
t.-yız 292, 303, 488, 815, 823, 901, 1291, 3968, 4332
[=40]
- tınlah** ‘işitilen’
t.+nı 4712
[=1]
- tınlan-** ‘dinlemek’
t. 4274, 4280, 4284
t.-am 4308, 4269, 4269
t.-at 4269, 4274
[=8]
- tınle-** ‘duymak, işitmek’ → *tınle*
t.-ydogon 4327
t.-ym 3793, 4281, 4281
[=4]
- tırı** ‘diri’ → *tırı, tiri*
t.+ge 5619
[=1]
- tırl-** ‘dirilmek’ → *tırl, tiril*
t.-mey 4851
t.-sem 5131
[=2]
- tııxarı** ‘dışarı’
t.+da 424, 751, 1174
[=3]
- tıx** ‘tık, bir yansıma ses’
t. 4286
[=1]
- tıy-** ‘duymak’
t. 4830, 5341
t.-me 5543
t.-megen 5504
[=4]
- tıyıl-** ‘susmak’
t. 3640, 3906, 3906, 3945, 4093
t.-am 2796, 4092
t.-dım 2950
t.-gey 3961
t.-geydım 305

- t.-gın 812, 813
t.-iredilar 684
t.-ırmın 135
t.-ıyız 299
t.-ma 291
t.-magında 1559
t.-mayım 1030
t.-mez 5174
t.-seydiyız 291
[=20]
- tıyıl-** ‘susturmak’
t.-ırlarmo 244
[=1]
- tıyılın** ‘suskun’
t. 1891, 1981, 2025, 2164
[=4]
- tıyuv** ‘çekingenlik, ürkeklik; terbiye’
t.+ga 876
t.+ların 797
t.+nu 460
t.+un 101
[=4]
- tigim** ‘dilim, parça’
t. 5402
t.+iba 2077
t.+imni 736
[=3]
- tigirmen** ‘değirmen’ → *değirmen*,
tiyirman
t.+in 4443
[=1]
- tik-** ‘dikmek, örmek’
t.-at (*tigat*) 3769, 3808
t.-er (*tikker*) 4960
t.-ma 4078
t.-tilar 1251
[=5]
- tikri** ‘doğuştan, alışık’
t. 1993
[=1]
- tiktir-** ‘diktirmek’
t.-dim 385
[=1]
- til** ‘dil’
t. 4497, 5334, 5335, 5340,
5340, 5340
t.+da 2552
t.+de 5233
t.+den 5327
t.+ın 5808
t.+i 469, 473, 3684, 4294, 5107,
5320, 5328, 5332, 5333, 5336, 5339
t.+iba 4314
t.+im 616, 783, 2820, 3644,
3737
t.+in 1019, 3189, 3743, 5307,
5337
t.+ina 3769
t.+ında 1323
t.+inde 5326
t.+ine 5329
t.+ımı 5331, 5341
t.+ini 4286
t.+iy 1126
t.+iya 4027
t.+iyini 3906
t.+lerge 5285
t.+ni 3496, 4044, 4488
t.+nin 105, 4494
[=48]
- tilçek** ‘dilek; tatlı tilçek ile kadın için
kullanılır’
t. 3379, 3397, 3405, 3429,
4214, 4252, 4253, 4255, 4264, 4271,
4314
t.+ka 4328
[=12]
- tilki** ‘tilki’
t. 5857
t.+ge 5580
t.+nin 5880
[=3]
- tilsiz** ‘dilsiz’
t.+ge 4566
t.+nın 5307
[=2]
- tin** ‘din’
t.+larına 673
[=1]
- tint-** ‘incelemek’
t. 3706
t.-asin 225
t.-ip 4497
t.-ma 1898
t.-madi 865
[=5]
- tint-** ‘didikleme, araştırmak’
t.-alir 3700
[=1]
- Tirca** ‘nehir adı’

- t. 1151
[=1]
- tirgiz-** ‘canlandırmak’
t.-irmin 1300
[=1]
- tiri** ‘diri’ → *tırı, tiri*
t. 157, 320, 328, 453
t.+nin 271, 656, 711
[=7]
- tiril-** ‘dirilmek’ → *tırl, tiril*
t.-di 1068
[=1]
- tiri** ‘diri’ → *tırı, tiri*
t. 1130, 1208, 1209, 1212,
1218, 1226, 1238, 1266, 2464, 2587,
2890, 3588, 3814, 3888, 4011, 4470
t.+dan 1875
t.+ga 3047, 4058
t.+ge 4859
t.+lar 3764
t.+ni 1453
t.+nin 1264
[=23]
- tiril-** dirilmek → *tırl, tiril*
t. 3223
t.-abiş 2903, 4318
t.-asiş 2015
t.-dik 2895, 3719
t.-dim 2619
t.-geydım 3995
t.-geylar 2848
t.-ip 1725
t.-ir 2803
t.-ma 1575, 1663, 2657, 2936,
3036, 3438, 3821, 3964, 4078, 4084,
4184, 4365
t.-mez 4915
t.-mişlerinde 426
t.-sey 3161
t.-uvçuları 443
[=27]
- tirki** ‘kurban’
t. 1271, 1275
t.+sına 1272, 1273
[=4]
- tirlik** ‘hayat’ → *tirlik*
t.+ları 880
[=1]
- tirlik** ‘hayat’ → *tirlik*
t. 57, 231, 648, 872, 1258,
1261, 1313, 1317, 1459, 1679, 1814,
2577, 2759, 2770, 2902, 3006, 3690,
3697, 3704, 3764, 3819, 4362, 5308,
5756
t.+be 4706
t.+i (*tirliği*) 801, 803, 809, 1772
t.+im (*tirliğim*) 1593, 4076,
4076, 4193
t.+ima (*tirliğima*) 4072
t.+imda (*tirliğimda*) 1842,
1864, 1898, 2042, 3728
t.+imiz (*tirliğimiz*) 1597, 1641
t.+imni (*tirliğimni*) 1403, 1572,
1723, 4069
t.+imnin (*tirliğimnin*) 2994
t.+in (*tirliğin*) 799, 2488, 3145,
3990, 4029
t.+ında (*tirliğinda*) 589, 1685
t.+ından (*tirliğindan*) 4434
t.+iyda (*tirliğiyda*) 935, 1635
t.+iyiz (*tirliğiyiz*) 3775
t.+ka 2013
t.+la 1805
t.+larım 148
t.+ları 2580
t.+larım 220
t.+larımni 205
t.+ni 157, 1671
t.+nin 811, 1226, 1228, 1266,
1268, 1492, 1667, 1786, 1794, 1839,
1936, 1957, 2896, 4441
t.+ta 785, 2047, 2183, 2199
t.+tan 1472, 2038, 3018, 3146,
3817
t.+te 4706
[=89]
- tiş** ‘diş’
t.+inde 5326
t.+inin 1164
t.+lar 3658
t.+ların 680
t.+larından 680
t.+larının 1032
t.+ları 73, 379, 3764
t.+larım 300, 2990
t.+larımın 448
t.+ların 3185, 3982
t.+larından 1983
t.+larıy 1117, 1153

- t.+larni 3861
t.+ları 5049
t.+ten 4962
[=20]
- tişçek** ‘dişçik’
t. 3380, 3401, 4215, 4252, 4253
t.+im (*tişçegim*) 3415
t.+ka 4328
t.+lariy 3540
t.+lariyni 4292
t.+ni 3424
t.+tan 4288
[=11]
- tişi** ‘dişi’ → *tişi*
t. 962
[=1]
- tişi** ‘dişi’ → *tişi*
t. 5, 74
[=2]
- tişla-** ‘dişlemek’ → *tişle*
t. 3906
t.-di 3934, 3942
t.-madim 4127
[=4]
- tişlam** ‘lokma’
t. 4278
t.+ba 4367
[=2]
- tişle-** ‘dişlemek’ → *tişle*
t.-yt 1978
[=1]
- tişli** ‘dişli, sert’
t. 992, 1048, 3083
[=3]
- titravuk** ‘titreme’
t. 492
[=1]
- titre-** ‘titremek, titrek’
t.-ydirlar 190, 609
t.-ydlar 3982
[=3]
- tiy-** ‘değmek’
t.-at 2348, 4219
t.-di 21
t.-geyt 4219
t.-gençek 4681
t.-gin 13, 29
t.-ma 118
t.-mas 362
t.-mayız 1247
- t.-me 5101
t.-mit 3776, 4137, 4162, 4268
[=15]
- tiydir-** ‘değdirmek’
t.-mez 5694
[=1]
- tiyirman** ‘değirmen’ *değirmen,*
tigirmen
t.+lar 3701
t.+nin 1042
[=2]
- tiyiş** ‘pay, hisse’
t. 721, 4944
t.+ı 625
t.+i 486
[=4]
- tiyişli** ‘paylı, hisseli’
t. 528, 3754, 4157
[=3]
- tiż** ‘diz’
t. 1304
t.+lar 49
t.+larni 67
[=3]
- to** ‘böyle, sonra’
t. 147, 1687, 1728, 1905, 3237,
3256, 3264, 3266, 3268, 3270, 3274,
3275, 3307, 3529, 3731, 3736, 3737,
3739, 3741, 3741, 3741, 3750, 3753,
3757, 3759, 3761, 3762, 3763, 3764,
3768, 3768, 3769, 3769, 3773, 3775,
3782, 3791, 3798, 3799, 3807, 3812,
3814, 3815, 3839, 3864, 3864, 3883,
3895, 3902, 3913, 3943, 3956, 3957,
3959, 3962, 3962, 3982, 3982, 3982,
3987, 3995, 4005, 4011, 4012, 4038,
4039, 4072, 4076, 4078, 4093, 4101,
4120, 4123, 4142, 4152, 4156, 4159,
4169, 4172, 4173, 4178, 4180, 4219,
4219, 4219, 4227, 4229, 4264, 4267,
4271, 4278, 4279, 4285, 4291, 4291,
4291, 4298, 4307, 4310, 4310, 4313,
4313, 4313, 4318, 4483, 4483, 4487,
4488, 4494, 4494, 4499
[=111]
- toban** ‘tepe’
t.+gi 604
[=1]
- tobe** ‘tövbe’
t.+si 4530

- [=1]
tobran- ‘haraket etmek’
 t.-adogon 2486
 t.-iredi 1190
 [=2]
tobrat- ‘hareket ettirmek’
 t.-adir 610
 t.-adogon 1209
 t.-at 2808
 t.-kanda 2765
 [=4]
Tofet ‘put adı’
 t. 397
 [=1]
tog- ‘dökmek’
 t.-alir 960
 [=1]
togul- ‘dökülmek’
 t.-adir 704
 t.-adlar 1897
 t.-du 536
 [=3]
toguz ‘dokuz’
 t.+nu 2631
 [=1]
toh ‘tok’ → *tox, tok*
 t. 4924
 [=1]
tohlh ‘tokluk’ → *tohluh*
 t.+1 (*toghğı*) 5126
 t.+1 (*toklığı*) 5461
 [=2]
tohluh ‘tokluk’ → *tohlh*
 t.+tan (*tokluktan*) 5446
 [=1]
tohta ‘tahta’
 t. 5706
 [=1]
tohta- ‘dinlenmek, durmak’
 t.-dı 5727
 t.-may 5336
 [=2]
tohtat- ‘sona erdirmek, durdurmak’
 t.-madım 5254
 [=1]
tok ‘tok’ → *toh, tox*
 t. 4525, 4834, 4867, 5330,
 5462, 5464, 5870
 t.+ının 5205
 [=8]
- tok-** ‘dökmek’
 t.-adir (*togadir*) 282
 t.-adlar (*togadlar*) 3008
 t.-am (*togam*) 1625, 2600, 2797
 t.-atma 4777
 t.-ma 1571
 t.-mek 5628
 t.-mey 5299
 t.-tu 383, 2555
 t.-tuk 2969
 t.-tular 1965
 t.-tum 3742
 [=14]
tokat ‘tokat’
 t.+ı 5028
 [=1]
tokış- ‘tokuşmak’
 t.-ır 5729
 [=1]
toklık ‘tokluk’
 t. 5234
 [=1]
toklu ‘koyun’
 t.+lar 4483
 [=1]
tokun- ‘değmek, dokunmak’
 t.-ır 4861
 [=1]
tokuş- ‘tokuşmak’
 t.-ır 4683
 t.-kan 4686, 5098
 t.-sa 5315, 5316
 [=5]
tol- ‘dolmak’
 t.-ar 517, 1633
 t.-arlar 3451
 t.-arsin 547
 t.-asina 31
 t.-dı 5757
 t.-du 1133, 1589, 1814, 1841,
 2725, 3317, 4481
 t.-dular 1567
 t.-dum 777
 t.-duy 883
 t.-gan 468, 3098, 4219, 4397
 t.-ganda 479
 t.-ır 5785
 [=22]
tola- ‘ödemek, karşılık vermek’
 t.-gan 4016, 4165

- t.-gey 505, 4507
t.-ma 4156
t.-madiy 4195
t.-magan 4164
[=7]
- tolav** ‘ücret, yerine koyma’
t. 625
t.+ga 650
t.+lar 4076, 4208
[=4]
- tole-** ‘ödemek’
t.-ydir 824
t.-ym 4005
t.-yt 4071, 4133
[=4]
- tolgat-** ‘doğum için sancılanmak’
t.-max 965
t.-tı 611, 1178
[=3]
- tolgatıl-** ‘doğrulmak’
t.-adirlar 603
t.-dı 342
[=2]
- tolgun** ‘dalga’
t. 4452
t.+ba 4447
t.+dan 3516
t+ga 2486
t.+larga 2549, 4437
t.+larıynın 934, 2876
t.+u 3682
[=9]
- tolgunçi** ‘dolmuş, dolan’
t. 5440
[=1]
- tolgunçoş** ‘küçük dalga’
t.+lar 2978
[=1]
- tolgunlan-** ‘dalgalanmak’
t.-sa 1017
[=1]
- toltur-** ‘doldurmak’
t.-alırmsun 962
t.-at 1795, 1860
t.-dular 4219
t.-gan 538, 2298
t.-geydım 554
t.-ma 2965, 4245
t.-maxka 480
t.-ur 183, 337
- t.-uvçular 52
t.-uyuz 1210, 1216
[=15]
- tolturul-** ‘doldurulmak’
t.-ganlar 1145
[=1]
- tolu** ‘dolu’
t. 882, 1469, 1730, 2665, 2944,
3412, 3632, 3740, 4022, 4534, 4910,
4971, 5813
t.+lar 510, 2705
[=15]
- ton** ‘don’ → *tun*
t.+ını 5514
[=1]
- ton-** ‘donmak’
t.-ganğa 5505
[=1]
- tongaç-** ‘yuvarlanmak’
t.-adirlar 702
[=1]
- tonguz** ‘domuz’
t.+lar 3982
[=1]
- top** ‘yuvarlak’
t. 5191
[=1]
- top-** ‘tepmek’
t.-tu 4011
[=1]
- topaz** ‘değerli taş; sarı yakut’
t.+ıda 654
[=1]
- topçak** ‘toprak’ → *toprah, toprax*
t. 5653
[=1]
- toprah** ‘toprak’ → *topçak, toprax*
t.+ı (*topragı*) 641
t.+ım (*topragım*) 453
t.+ın (*topragın*) 332
t.+ta (*toprakta*) 5245
[=4]
- toprax** ‘toprak’ → *toprah, topçak*
t. 36, 82, 468, 961, 978, 1051,
1058, 1226, 1263
t.+dan 181
t.+ka 162, 228, 298, 385, 707,
828, 1263
t.+nı 544, 628, 1258
t.+nın 146, 694

- t.+ta 322, 407, 512, 1007, 4426
t.+tan 90, 637, 1977
[=30]
- tor** ‘ürkek, çekingen; işe alışkın olmayan’
t.+ga 5159
t.+ge 5827
[=2]
- tora** ‘Tevrat’
t. 3816
t.+da 3760, 3815
[=3]
- tora** ‘töre’ → *tore*
t. 203, 304, 435, 457, 554, 864, 883, 1078, 1169, 3345, 4465
t.+dan 883, 3242
t.+ga 216, 317, 524, 836, 852, 3764, 3814, 4149, 4479
t.+larda 3611
t.+ların 3604
t.+m 819
t.+mızba 4469
t.+mni 614, 677, 818, 1002
t.+n 283
t.+nı 1076, 1091, 3749, 4469, 4476, 4479, 4484, 4487
t.+nın 1078, 1080, 4465, 4483
t.+ni 165, 679, 768, 817, 825, 830, 922
t.+sına 4468
t.+sının 4471
t.+sin 732, 742
t.+sından 3113
[=55]
- tora-** ‘türemek’
t. 88
t.-di 1178, 1269, 1285, 1288, 1290, 1293
t.-ma 1270, 1270
t.-miydir 588
t.-r 965, 966
t.-rsin 1260
t.-vçulariyini 1311
t.-vçularni 2204, 4195
t.-vçularnin 4494
t.-vçum 3224
t.-vçumnun 1108
t.-vçusuna 1156
[=20]
- toraç** ‘yargıç’
t.+da 740
t.+ımdan 557
[=2]
- toraçı** ‘yargıç’ → *toraçı*
t.+lar 4487
t.+larga 4479
t.+larnın 4483
t.+larnin 208
t.+larni 278
t.+ma 199
[=6]
- toraçı** ‘yargıç’ → *toraçı*
t. 4004, 4005, 4071, 4076, 4195, 4207
t.+lar 3607
t.+sına 4198
[=8]
- tora et-** yargıla
t.-adir 508, 897
t.-ar 533
t.-as 3372
t.-ma 3595, 4499
[=6]
- toralaş-** ‘dava yürütmek’
t.-asiş 3912
t.-ırsiş 294
t.-kanlarında 732
t.-keydir 556
t.-ma 187
t.-seydir 740
[=6]
- tord** ‘dört’
t.+e 5818
[=1]
- tore** ‘töre’ → *tora*
t.+ydir 370
[=1]
- torunsız** ‘torunsuz’
t. 4589
[=1]
- toş** ‘döş’
t.+lar 49, 1181
t.+ları 510
t.+larım 1183
t.+ların 1174
t.+lariy 1163, 1167, 1168
t.+larnin 1120
t.+tan 576
[=10]
- toşa-** ‘döşemek’

- t.-rmin 404
t.-yüz 1092
[=2]
- toşak** ‘döşek’ → *toşek*
t. 796, 3717, 3739, 4218, 4219
t.+i (*toşagi*) 800, 1111, 1586
t.+im (*toşagim*) 154, 1105
t.+imnin (*toşagimnin*) 154
t.+larimni 404
[=12]
- toşal-** ‘döşelmek’
t.-gan 1048, 1114
[=2]
- toşav** ‘astar’
t.+u 1114
[=1]
- toşavlu** ‘astarlı’
t. 1165
[=1]
- toşek** ‘döşek’ → *toşak*
t.+ine (*toşegine*) 5832
t.+ine (*toşegine*) 5552
t.+te 4614
[=3]
- tota** ‘teyze’
t. 3710, 4108, 4216, 4299,
4300, 4301, 4306, 4315, 4317, 4319,
4327
t.+ga 4312, 4328
t.+lariydan 4329
[=14]
- totay** ‘büyük kız kardeş, abla’
t. 4651, 4656
[=2]
- totem** ‘tutam’
t. 5820
[=1]
- totenka** ‘teyzecik’ → *totinka*
t. 4269, 4273, 4306, 4319
[=4]
- totinka** ‘teyzecik’ → *totenka*
t. 4037
[=1]
- tov-** ‘doğmak’
t. 3785
[=1]
- tox** ‘tok’ → *toh, tok*
t. 1088, 2901, 3107
[=3]
- toxta-** ‘dinlenmek’ → *toxta*
t.-dılar 440
t.-dım 3517
t.-gey 4424
t.-ma 694, 1077
t.-madılar 580
t.-mıydır 316, 595
t.-r 422, 514
t.-redi 682
t.-redilar 671
t.-redim 688
t.-seydir 42
t.-sın 432
t.-vçu 4195
[=16]
- toxtan-** ‘sona ermek’
t. 3556, 3865, 3865, 3868, 4121
t.-dı 1582, 4307
t.-dılar 775
t.-mayın 1508
t.-mayınça 1444
[=10]
- toxtar orun** ‘oturma yeri’
t.+ları 428, 603
t.+ların 970
t.+larında 963
t.+u (*ornu*) 1086
[=5]
- toxtat-** ‘sona erdirmek’
t.-a 5255
t.-adır 639, 646
t.-adırlar 459
t.-masey 255
t.-mıydır 903
t.-sa 276
t.-tı 1234, 1268
[=9]
- toxta-** ‘dinlenmek’ → *toxta*
t.-ydir 363, 942, 1017, 1040,
2922, 3052, 3962
t.-ydırda 992
t.-ydırlar 907, 3119
t.-ydılar 1392, 2828
t.-ysız 3599
t.-yt 2971, 2976
[=15]
- toy** ‘düğün, ziyafet’
t. 1115, 4321
t.+da 4621
t.+dır 5419
t.+ga 5079

- t.+ğa 5481
t.+nu 5400
[=7]
- toy-** ‘doymak’
t.-ar 4899, 5193, 5762
t.-arsın 1930
t.-dı 5431
t.-dum 145, 2645, 3414
t.-gan 234, 315, 1069, 2798
t.-ğan 5447
t.-gunça 4359
t.-ma 5450
t.-madı 5431
t.-mageydıx 750
t.-mağan 5447
t.-mak 4538, 5476
t.-maslar 626
t.-maz 5426, 5430, 5607
t.-mıysız 450
t.-up 4483, 5481
[=27]
- toydır-** ‘doyurmak’ → *toydur*
t.-maz 5114, 5401
[=2]
- toydur-** ‘doyurmak’ → *toydır*
t.-almassın 1932
t.-ayıx 2191
t.-du 202
t.-ma 950
t.-urlar 2007
t.-us 1940
[=6]
- toygunçi** ‘doyucu; doyan’
t.5440
[=1]
- toz** ‘toz’
t.+ı 4611
[=1]
- toz-** ‘beklemek’
t. 1568, 1568, 1579, 3141,
3860, 3862, 4276, 4280, 4285, 4294,
4319
t.-adir 143
t.-adirlar 130, 2581
t.-adlar 2006, 3425, 3818
t.-adogon 2748
t.-am 1472, 3484, 3532, 4130,
4158, 4273, 4448, 4450
t.-amin 404, 2939
t.-arbiž 4168
- t.-aredilar 684, 686
t.-as 3065
t.-at 2751, 3127
t.-du 763, 1491, 1807
t.-dum 714, 775, 2167, 4457
t.-gan 1834
t.-geydim 328
t.-gun 868, 1383
t.-ma 3573, 4375
t.-mabiž 4164
t.-madim 4029
t.-maklardan 1841
t.-mit 1793
t.-up 46, 4174
t.-uvçular 58, 2049
t.-uyuz 3912, 4165
[=57]
- tozdur-** ‘karıştırmak’
t.-gun 1005
t.-ma 3163
t.-ur 422
[=3]
- tozgax** ‘toz’
t. 504
[=1]
- tozul-** ‘toz olmak’
t.-du 4175
t.-dular 2990
t.-gan 418, 2815, 3106, 3335
t.-mez 5897
t.-up 2147
[=8]
- töşek** ‘döşek’
t. 4998
[=1]
- Trocki** ‘Troki, Trakay’
t. 2310
[=1]
- Troh** ‘Troki şehri’ → *Trox*
t.+umuzdan (*trogumuzdan*)
2647
[=1]
- Troki** ‘Troki’
t.+nin 4473
[=1]
- Trox** ‘Troki şehri’ → *Troh*
t. 1425, 1617, 2275, 2276,
2442, 2443, 3124
t.+ka 2274
t.+nun 2633

- t.+ta 2804, 3310, 3553, 4336
t.+tan 4351
[=14]
- Tubal-kayin** ‘erkek adı’
t.+ni 1290
t.+nin 1290
[=2]
- tuçur-** ‘engel olmak, set çekmek’
t.-du 608
t.-gayedik 1182
[=2]
- tuçurmah** ‘çizgi’
t.+ı (*tuçurmagı*) 1161
[=1]
- tuçurul-** ‘etrafı çevrilmek, kuşatılmak’
t.-gan 313
t.-magı 1080
t.-seydirlar 451
[=3]
- tuç** ‘tunç’
t.+nun 1290
[=1]
- tuggu** ‘zoka’
t.4671
[=1]
- tugal** ‘tam, mükemmel’
t. 3, 10, 27, 69, 84, 265, 523,
541, 564, 846, 870, 915, 1029, 1123,
1126, 1328, 1360, 1521, 1547, 1744,
1783, 1838, 1859, 1959, 3490, 4457,
4464, 4492
t.+da 204
t.+mo 205
t.+ni 182, 206, 871
[=33]
- tugalça** ‘mükemmelce’
t. 1160
t.+da 1160
t.+m 1133, 1156, 1527, 1690,
1773, 1785, 1961, 3209
t.+mni 1555, 1900
[=12]
- tugaliça** ‘tamamen’
t. 567, 1076, 4464, 4467, 4487
[=5]
- tugan-** ‘tükenmek’ → *tugen*
t.-adir 150, 880
t.-adirlar 147, 591
t.-at 2818, 2985, 3206
t.-dilar 507, 759, 1963, 3312
- t.-geydlar 4159
t.-maydirlar 4466
t.-sa 4012
[=14]
- tuganla-** ‘tükendirmek’
t.-di 1221
t.-dilar 1220
t.-ma 4502
t.-redi 3465
[=4]
- tuganlik** ‘mükemmellik’
t.+imni (*tuganligimni*) 617, 725
t.+ina (*tuganligina*) 248
t.+inda (*tuganliginda*) 27
t.+inin (*tuganliginin*) 509
t.+iy (*tuganligiyi*) 33
t.+ni 638
[=7]
- tugat-** ‘tüketmek’
t.-almis 4271
t.-almit 4330
t.-am 2767, 2955
t.-irsin 4198
t.-kan 4298
t.-kinça 320
t.-ma 3720, 3737, 3808, 3867
t.-ti 2390
t.-tilar 2262, 2378
t.-tim 1848
[=15]
- tugel** ‘tam, bütün’
t. 4561, 4561
[=2]
- tugen-** ‘tükenmek’ → *tugan*
t.-mez 4765
[=1]
- tugeyt-** ‘tüketmek’
t.-se 5413
[=1]
- tugiz** ‘eşit, bir’ → *tuğan*
t. 5765
[=1]
- tuğan** ‘eşit, bir’ → *tugiz*
t. 5765
[=1]
- tuğan** ‘öz, asıl’
t.+a 5298
[=1]
- tuğ** ‘eskiden sancak tepesine ve padişahların, vezirlerin başların

taktıkları başlıkların ön tarafında bulunan at kuyruğu; tüy'

t.+ını 4522

[=1]

tukan 'dükkan'

t. 5345

t.+da 5158

t.+ı 5857

[=3]

tukum pakum 'yansıma ses; güp güp, kalp çarpıntısı için'

t. 3799

[=1]

tukur- 'tükürmek'

t.-du 4044

t.-gen 4526

t.-ma 4048

t.-sam 5830

t.-sem 5830

t.-sen 5624

t.-sey 3820

[=7]

tukuruk 'tükürük'

t.+nu 698

t.+umnu (*tukurugumnu*) 160

[=2]

tul 'dul'

t.+ga 588

t.+nun 570, 676, 735

[=4]

tulku 'tilki'

t.+lar 1102, 1102

[=2]

tuman 'duman, sis'

t. 42, 240, 241, 241, 567, 835

t.+dagiley 1338

t.+mo 533

t.+nın 940

[=9]

tuman 'on bin'

t.+lar 1341

t.+larında 1141

[=2]

tumanlı 'dumanlı'

t. 638

[=1]

tun 'don' → *ton*

t.+ları 627

t.+larını 529

[=2]

tun- 'donmak'

t.-du 393, 398, 2718

t.-gan 2473

t.-ganlar 127

[=5]

tuna 'dün'

t.+dan 171

[=1]

tunagun 'dün, önceki gün'

t. 3110, 3651, 4042

[=3]

tunaş 'sessiz, sakin'

t. 3517

[=1]

tunguç 'ilk çocuk'

t. 420

t.+larından 1272

t.+nun 15, 20

[=4]

tunkal- 'avarelik etmek'

t.-adogon 1280

t.-gan 1282

[=2]

tunley 'geceleyin'

t. 1172

[=1]

tup 'dip'

t. 1042

t.+ka 2982, 3094

t.+larında 606

t.+ta 2844

t.+un (*tubun*) 2543, 2548

t.+una (*tubuna*) 418, 469, 659,

695, 702, 1015, 1093, 1126, 1176,

1178, 3268, 3275, 3888

t.+unda (*tubunda*) 197, 902,

1029, 1048

t.+undan (*tubundan*) 603, 1197

t.+unu (*tubunu*) 3943, 4052

[=28]

tur- 'durmak, ayakta dikilmek'

t. 1369

t.-adır 378, 581, 1096, 2579, 2663

t.-adırlar 700

t.-alır 394, 1028

t.-almast 177

t.-am 1896

t.-ar 208, 258, 5204, 5818

t.-aredi 7

- t.-armin 145
t.-at 1893, 1996, 3137, 3784,
3840, 3843, 3869, 3996, 4060, 4218,
4219, 4219
t.-ayım 1106
t.-ayix 1172
t.-du 22, 188, 1276, 1543, 3849,
3851, 4204
t.-dum 708, 1136
t.-duy 1097, 1100, 1833
t.-gun 786, 913
t.-ğan 4950
t.-ma 8, 25, 25
t.-magey 1044
t.-malı 4957
t.-mast 326, 364
t.-miş 4548
t.-sa 589, 733
t.-sa 79
t.-sam 446
t.-seyt 1433
t.-sun 1302, 1302, 1310
t.-up 671, 716, 4428, 4588
t.-uvçu 996
t.-uvçum 619
t.-uvçumuz 540
[=69]
- tur** ‘tur, dolaşma’
t.+a 5026
[=1]
- tural-** ‘ayağa kalkmak, çıkmak’
t. 1702, 4061
[=2]
- turguz-** ‘kaldırmak, dikmek’
t. 4133
t.-adır 95, 792, 837, 1011
t.-alırmusun 956
t.-du 382, 397
t.-dular 67, 2399
t.-dum 933
t.-duy 161, 313
[=13]
- turkum** ‘değerli taş’
t. 1145
[=1]
- turkı** ‘türkü’
t.+sın 5190
[=1]
- turlen-** ‘dürülenmek’
t.-ır 4660
- [=1]
- turlu** ‘türlü’
t. 4483, 4706
t.+sı 5373
[=3]
- tursun** ‘şekil, biçim’
t.+larda 1545
t.+u 1215, 3848, 3982
t.+umuş 1214
t.+una 1298
t.+unda 1424
t.+uyda 1840
[=8]
- turşu** ‘turşu’
t.+sı 5828
[=1]
- turul-** ‘durmak’
t.-mas 5846
[=1]
- tuş** ‘duruş’
t.+uy 1167
[=1]
- tuslu** ‘tarzda’
t. 540, 1054, 1302, 1976, 2665,
2696, 3223
[=7]
- tusnah** ‘rehin, teminat’ → *tusnax*
t.+ın (*tusnagin*) 526
[=1]
- tusnax** ‘rehin, teminat’ → *tusnax*
t. 570
[=1]
- tuş** ‘düş’
t. 465, 1513, 1526, 4193
t.+lar 155, 1998, 2121
t.+lari 1495
t.+larım 2097, 2103
t.+larımni 2136
t.+larımnin 2098
t.+lariyda 2040
t.+large 4911
t.+ta 796
t.+um 1512
t.+umda 3797
[=17]
- tuş** ‘öğle’
t. 98, 258, 1339
[=3]
- tuş-** ‘düşmek’ → *çuş, duş, düş, özalan,*
po pasc et

- t. 5717, 5717
t.-ar 297, 1027, 1791, 1803
t.-at 4073
t.-er 5600, 5725
t.-kan 2790
t.-kanda 76, 796
t.-ken 4727, 5807, 5885
t.-key 741
t.-kun 905
t.-kunça 1298
t.-mey 5066
t.-sa 1340, 2498
t.-se 4738
t.-seyt 1905
t.-tu 17, 18, 21, 22, 1851, 2148,
3460, 3630, 3765, 3828, 4209, 4348,
4483, 5066, 5612
t.-up 2111
[=38]
tuşla- ‘düş görmek’
t.-geym 1526
[=1]
tuşlan- ‘düşlenmek’
t.-at 1998
t.-dim 1513, 1951, 2043
[=4]
tuşlu ‘düşlü’
t. 755, 1295, 1336, 2902, 4472
[=5]
tuşluk ‘güney’
t.+tan 2808
[=1]
tuşur- ‘düşürmek, ziyan etmek’
t.-adir 1174
t.-duy 1724
t.-geydim 3964
t.-geylar 1716
t.-sa 1699
[=5]
tut- ‘tutmak, yakalamak’
t. 1609, 3016, 3020, 3030,
4806, 4994, 5444, 5494, 5499
t.-adır 492, 785
t.-adırlar 583
t.-adlar 3597
t.-adogon 3917
t.-alirmusun 936
t.-am 4192
t.-ar 400, 416, 427, 484
t.-arsiz 3614
t.-at 2403, 3936, 4278
t.-kanı 5393
t.-ma 1309, 1309, 3226, 3624,
3769, 4483, 4691
t.-maa 5539
t.-mak 4696
t.-malı 4931
t.-malısın 4822
t.-maxtan 1309
t.-mıyımın 219
t.-sey 3064
t.-tu 382, 561, 1093, 1176
t.-tular 704
t.-tum 1108
t.-tuyuz 3613
t.-un 1038, 2034
t.-uvçular 1112
t.-uvçunun 1289
t.-uyuz 1102
[=51]
tutagil- ‘güzel kokmak, misk saçmak’
t.-gan 1110
[=1]
tutlu ‘tutuldu’
t.-dın 5850
[=1]
tuttur- ‘tutturmak’
t.-sa 2630
[=1]
tutul- ‘tutulmak’
t.-maz 4959, 5023, 5084, 5386
t.-ur 5084
[=5]
tutun ‘tütün’
t. 5442
t.+ı 5541
t.+nu 4005
t.+nun 1110
[=4]
tutun- ‘tutunmak’
t. 4722
t.-adır 27, 3184
t.-adırlar 883
t.-adlar 1854
t.-asın 33
t.-at 4219, 4219
t.-ayım 1168
t.-dum 618, 3769
t.-sa 177
t.-ur 416

- t.-ursın 535
[=14]
- tutunlu** ‘dumanlı’
t. 3995
[=1]
- tutuştur-** ‘tutuşturmak, pıhtılaştırmak’
t.-duy 229
[=1]
- tutuvla-** ‘hükmetmek’
t.-yız 1216
[=1]
- tutxale-** ‘tutmak, yakalamak’
t.-yt 1999
[=1]
- tutxun** ‘tutkun, tutsak’
t. 890
t.+lar 55
[=2]
- tutxunlan-** ‘tutsak alınmak’
t.-salar 874
[=1]
- tutxunle-** ‘tutsak almak’
t.-ydır 879
[=1]
- tuv-** ‘doğmak’
t. 496
t.-arsın 944
t.-at 1574, 1922
t.-du 2598
t.-dugum 4076
t.-duguynun 3739
t.-dular 4
t.-dum 23, 40, 4462
t.-dur 5824, 5824
t.-gan 91, 315, 596, 4509
t.-ganda 2935
t.+ganı 349
t.-ganlar 4462
t.-ganlarga 4487
t.-gannı 737
t.-gansın 342
t.-ma 3577, 4560
t.-muş 1754, 2000, 2608, 3382,
3400, 4462
t.-muşnın 5357
t.-sa 253
t.-up 48
[=34]
- tuvar** ‘davar, hayvan’
t. 410, 1212, 1288, 3982, 4167,
4193
t.+ba 4167
t.+da 899, 1214, 2568
t.+dan 268, 1258
t.+ga 1239, 3608
t.+ı 5, 12
t.+lar 3982
t.+larından 861
t.+larını 4005
t.+nı 1213, 1452, 3982, 4178
[=23]
- tuvarçex** ‘dana’
t. 3733
[=1]
- tuvduçoh** ‘küçük kız kardeş’
t.+uy (*tuvduçoguy*) 4259
t.+uy (*tuvduçoguy*)uslurax 4261
t.+uya (*tuvduçoguya*) 3735
[=3]
- tuvdur-** ‘doğdurmak’
t.-adırlar 967
t.-du 951, 952, 1286, 1286,
1286, 1294
t.-duy 237
[=8]
- tuvdurul-** ‘doğdurulmak’
t.-du 1286
[=1]
- tuvlık** ‘verimsiz, yararsız’
t. 5358
[=1]
- tuvlux** ‘kısırlık’
t. 1117, 1153
[=2]
- tuvşur-** ‘yeryüzüne göndermek’
t.-du 1240
[=1]
- tuvul** ‘değil’
t. 84, 90, 90, 208, 216, 226,
264, 273, 273, 285, 286, 288, 341, 387,
422, 455, 502, 540, 573, 589, 592, 716,
755, 768, 768, 772, 773, 773, 833, 846,
848, 870, 980, 1237, 1613, 1671, 2544,
2595, 2690, 2699, 2726, 2800, 3051,
3148, 3155, 3272, 3371, 3484, 3518,
3519, 3576, 3655, 3675, 3676, 3697,
3717, 3719, 3724, 3729, 3735, 3736,
3742, 3743, 3749, 3754, 3768, 3812,
3820, 3849, 3875, 3888, 3908, 3915,

- 3926, 3950, 3996, 4005, 4008, 4011, 4029, 4060, 4076, 4076, 4081, 4081, 4082, 4101, 4109, 4123, 4126, 4166, 4168, 4206, 4218, 4219, 4274, 4276, 4282, 4286, 4286, 4292, 4315, 4319, 4321, 4459, 4462, 4467, 4471, 4472, 4479, 4479, 4483, 4490, 4496, 4497, 4980
- t.+da 4490
t.+dur 2698
t.+durlar 350, 597
t.+ma 4437
t.+mo 69, 142, 311, 311, 2755, 3361, 3993
t.+nu 3149
[=129]
- tuvumçuk** ‘düğüm, bağlama’ → *tuvunçuk*
t.+nu 3704
[=1]
- tuvun** ‘ses’
t. 4947
[=1]
- tuvunçuk** ‘düğüm, bağlama’ → *tuvumçuk*
t.+ta 331
t.+u (*tuvunçuğu*) 1083
[=2]
- tuvunçuklan-** ‘dügümlenmek’
t.-gan 1165
[=1]
- tuvuş** ‘doğuş’
t.+ları 1223
[=1]
- tuvuşlu** ‘doğuştan becerikli’
t. 4477, 4641
[=2]
- tuvuşluh** ‘başarı’ → *tuvuşlux*
t.+u (*tuvuşluğu*) 4921
[=1]
- tuvuşlux** ‘başarı’ → *tuvuşluh*
t. 4479
[=1]
- tuy-** ‘duymak’
t. 1945, 3760, 3862, 4307
t.-adogon 4037
t.-am 1855, 2137, 3736, 4120
t.-ars 4280
t.-as 1413
t.-dum 1694, 3167, 3305, 3310, 3526, 3571, 3652, 3984, 4047, 4301, 4318
t.-duma 1525
t.-dux 4166
t.-duy 1876, 1879
t.-ma 1484, 1884, 4269
t.-madiymo 4137
t.-mim 1159, 4154
t.-mit 1980, 3129, 4059
t.-mıysız 3598
t.-up 3787
t.-uvçular 3340
t.-uyuz 1428, 2057
[=40]
- tuyavı** ‘cesaret işareti’
t.+dır 5615
[=1]
- tuyu** ‘dügün’
t. 5126, 5461
[=2]
- tuyul-** ‘duyulmak’
t.-adlar 1856, 2821
t.-at 3383, 3810, 3985
t.-mastlar 1782
t.-mit 2796
[=7]
- tuz** ‘tuz’
t. 5397, 5428
[=2]
- tuz** ‘diz’
t.+ın 4667
[=1]
- tuz** ‘düz’ → *tüz*
t. 5650
t.+ge 4979
t.+ı 4611
t.+ını 5105
[=4]
- tuż** ‘düz’ → *tüz*
t. 3, 10, 27, 136, 168, 285, 557, 571, 585, 726, 808, 2180, 2205, 2712, 3498, 3657, 3683, 4219
t.+da 573, 968, 2788, 3739
t.+ga 1171
t.+lar 70, 399, 3057, 1074
t.+larında 2617
t.+larni 1321
t.+nu 808

- t.+nun 107, 107, 979, 1014,
1094, 1109, 1224, 1224, 1238, 1239,
1245, 1258, 1262
t.+uma 1953
[=44]
- tuzah** ‘tuzak’ → *tuzax*
t.+ı (*tuzagi*) 261, 417
[=2]
- tużat-** ‘düzeltmek’
t.-adlar 2196, 4029
t.-at 3768
t.-key 4504
t.-tim 4497
[=5]
- tuzax** ‘tuzak’ → *tuzah*
t. 415, 416
t.+ka 792
t.+lar 530
t.+tan 1329
[=5]
- tuzaxla-** ‘tuzakla avlamak’
t.-dım 758
t.-magey 843
[=2]
- tuzaxlı** ‘tuzaklı’
t. 1018
[=1]
- tuzet-** ‘düzeltmek’
t.-em 5609
t.-ır 5368
t.-ken 5369
[=3]
- tużlat-** ‘düzletmek’
t.-ma 3877
[=1]
- tuzlu** ‘tuzlu’
t. 2388
[=1]
- tużluk** ‘tuzluk’
t.+larga 1169
t.+u (*tuzlugu*) 784, 902
t.+un (*tuzlugun*) 804
[=4]
- tuzlu yer** ‘tuzlu yer’
t.+da 970
[=1]
- tuzsuz** ‘susuz’
t. 5399
[=1]
- tuzsuz** ‘tuzsuz, tuzu olmayan’
t.117
[=1]
- tuzsuzlan-** ‘saçmalamak’
t.-as 3996, 4285
[=2]
- tużu-** ‘düzlemek’
t.-dlar 2221
t.-du 660, 662, 826, 1071
t.-dular 227, 440, 700, 1251,
4488
t.-dum 304
t.-dur 991
t.-duy 228, 254
t.-geydim 554
t.-r 1365
t.-sam 3267
t.-seydim 670
t.-vçudan 3691
t.-vçularnin 4352
t.-ymin 4461
[=21]
- tużul-** ‘düzlenmek’
t.-dular 19
t.-gan 266, 358, 419, 494, 2905,
4497
t.-gun 786
t.-uredi 3463
t.-urmo 885
[=10]
- tüz** ‘düz’ → *tuz*
t.+da 1276
[=1]
- Uc** ‘erkek adı’
u.+nun 3
[=1]
- uc** ‘uç, son’ → *uc*
u.+u 4852, 5317
u.+unı 4903
[=3]
- uclu** ‘uçlu, sonlu’
u. 4006
[=1]
- ucus** ‘ucuz’
u. 5165
[=1]
- ucuz** ‘ucuz’
u. 4643, 5438
u.+dan 5438
[=3]
- uç** ‘uç, son’ → *uc*

- u. 373, 409, 638, 1754
u.+tan 2477
u.+u 2856, 3677, 4295
u.+um 122
u.+un 1343
u.+una 4284
u.+unında 4672
u.+xa 2477
[=13]
- uç** ‘üç’
u. 4700, 5751, 5751, 5818,
5818
[=5]
- uç-** ‘uçmak’
u. 525
u.-adır 990, 3675
u.-adırlar 1037
u.-adlar 1916, 2145, 3097
u.-adogon 210
u.-am 2943
u.-an 4527
u.-ar 465
u.-aredlar 2011
u.-armin 2464
u.-at 2485, 2526, 2548, 2639,
3083, 3085, 3292, 3587, 4072, 4234
u.-kan 5301
u.-ma 91, 2724, 3698, 4374,
5532
u.-max 3116, 4166, 4303
u.-tu 2146, 2154, 3140, 4423
u.-tular 2099, 2150, 2153, 3466
u.-tum 1549
u.-xun 2800
[=42]
- uçmah** ‘uçma, cennet’
u.+ı (*uçmagı*) 1510
[=1]
- uçmaxlı** ‘cennetlik’
u. 4067
[=1]
- uçra-** ‘karşılama’
u.-dı 748, 4411
[=2]
- uçrat-** ‘karşılatmak’
u.-adır 824, 912
[=2]
- uçsuz** ‘ucsuz’
u. 1523, 1659, 1781, 2478,
2645, 2650, 2771, 2775, 2880, 2906,
3008, 3058, 3107, 3188, 3756
[=15]
- uçun** ‘kıvılcım’
u. 2214
[=1]
- uçun** ‘için’
u. 4831, 4867, 4907, 5121,
5142, 5456, 5589, 5589, 5773
[=9]
- uçunci** ‘üçüncü’
u.+sine 5850
[=1]
- uçur** ‘olay, yaşantı’
u.+lardan 2717
u.+larından 1337
u.+u 1342
[=3]
- uçur-** ‘uçurmak’ → *uçxala*
u.-ur 5820
[=1]
- uçut** ‘uçurtma’
u.+nı 4671
[=1]
- uçxala-** ‘uçurmak, uçmak’ → *uçur*
u.-sın 1208
[=1]
- uçxun** ‘kıvılcım’
u. 91, 2474
u.+ları 1037, 1179, 1179
[=5]
- uçyun** ‘için’
u. 4698
[=1]
- ufur-** ‘üfürmek, üfleme’
u.-e 5808
u.-ur 5441
[=2]
- uğ** ‘insan, kişi’
u.+a 4514
[=1]
- uj** ‘(*uje*) evvelden, önceden, çoktan’
u. 3550
[=1]
- uje** ‘(*uj*) evvelden, önceden, çoktan’
u. 1074, 1664, 2158, 2350,
3240, 3293, 3719, 3734, 3741, 3769,
3885, 4085, 4219, 4219, 4225, 4262,
4265, 4290, 4291, 4307, 4318

- u.+mo 3964, 4079, 4111
[=24]
- ukşa-** ‘benzemek’
u.-dı 1167
[=1]
- ukşaş** ‘benzerlik’
u. 79, 1302
u.+ı 1120, 1215
u.+ımızga 1214
[=5]
- ukşat-** ‘benzetmek’
u.-tı 1096
u.-tım 1079
[=2]
- ul** ‘oğul’
u.+un 5437
[=1]
- Ulag** ‘Karay takviminde beşinci ay (Temmuz- Ağustos)’
u. 5917
[=1]
- ulan** ‘oğlan’
u. 3220, 3222, 3224, 3228,
3232, 3236, 3240, 3715, 3799, 4665
u.+ga 40
u.+ı 2823
u.+ım 4303
u.+ımını 2765
u.+lar 21, 53, 446, 671, 700,
1260, 2175, 2185, 2214, 2597, 2962,
3219
u.+larga 4065
u.+ları 88, 334, 467, 494, 497,
626, 626, 968, 1076
u.+larım 727
u.+larıma 3993
u.+larımızı 4465
u.+ların 497, 1068, 1068, 2788
u.+larına 445, 505, 572, 980
u.+larının 396, 1068, 4494,
4507
u.+larıy 109
u.+larıydan 4071
u.+larını 2174, 3244, 4494
u.+nı 1291
u.+nın 806
[=58]
- ulancex** ‘küçük oğlan’ → *ulançih*
u.+larını 4160
- u. 3245, 3261, 3837, 3888,
4039
u.+lar 3742, 4076, 4076
u.+larba 4072
u.+ları 4121
u.+larını 3996
u.+larını 4139
[=13]
- ulançih** ‘küçük oğlan’ → *ulançeh*
u.+ım (*ulançığım*) 4268
[=1]
- ulanlı** ‘oğlanlı; erkek çocuğu olan’
u.+ka 4816
[=1]
- uleşin-** ‘bölüşülmek’
u.-mez 5405
[=1]
- ulgay-** ‘büyüme’
u.-at 3817
u.-dı 37
u.-ır 169
[=3]
- ulgayt-** ‘büyütmek’
u.-tı 1320
[=1]
- ullu** ‘ulu, yüce’ → *ulu, ulug*
u. 5833
[=1]
- ulu** ‘ulu, yüce’ → *ullu, ulug, uluk*
u. 4458
u.+m 4675
u.+ndan 4633
[=3]
- ulug** ‘ulu, yüce’ → *ullu, ulu, uluk*
u. 5900
[=1]
- uluk** ‘ulu, yüce’ → *ullu, ulu, ulug*
u.+ı (*uluğı*) 5201
[=1]
- ulun** ‘buğday’
u. 4661
[=1]
- ulus** ‘ulus’ → *uluş*
u. 263, 833, 2891, 4488
u.+lar 886, 1089
u.+larının 397
u.+nu 843
u.+um 1078
u.+umnun 1159
u.+umuz 4463

- u.+umuzda 4486
u.+un 4487
u.+unda 426, 4478
u.+unun 285, 2674
u.+uya 3741
u.+xa 3826
[=19]
- uluş** ‘ulus’ → *ulus*
u. 4944
[=1]
- Uluv** ‘Karayların kullandığı ‘12 Hayvanlı Takvim’ içinde timsah yılı’
u. 5905
[=1]
- umid** ‘ümit’
u.+ım 5135
[=1]
- umith** ‘ümitli’
u. 4715
[=1]
- umma** ‘ümmet’
u. 1122, 1123, 1126, 1133, 1151, 1173
u.+ba 4465
u.+ga 4465, 4501
u.+lar 1090, 1140, 1148, 1155, 1156, 1073
u.+lardan 4468
u.+larga 1075, 1076
u.+mızga 3333
u.+mızının 4463
u.+nın 4468
u.+sı 1086, 1089
u.+sına 1085
[=24]
- ummi-** ‘ummak’
u.-diğini 5414
[=1]
- umsun-** ‘ummak, beklemek’
u.-dum 714
[=1]
- umsunç** ‘umut’
u. 100, 259, 261, 321, 2698, 2799
u.+ba 2938
u.+u 175, 176, 620
u.+um 743, 1326, 1417
u.+umnu 406, 438
u.+umun 119
u.+umuz 3345
- u.+un 332
u.+uy 69
u.+uya 2469
u.+uyda 1615
[=21]
- umsunçsuz** ‘umutsuz, umudu olmayan’
u. 147
[=1]
- un** ‘un’
u. 4166, 5415, 5424
u.+ım 4654
u.+nı 4640
u.+un 4627
[=6]
- unlu** ‘ünlü, ulu’
u. 21, 56, 59, 158, 433, 702, 730, 744, 747, 753, 890, 905, 922, 1033, 1179, 1281, 1299, 1390, 1419, 1541, 1611, 1987, 2026, 2029, 2528, 2564, 2606, 2616, 2667, 2881, 3158, 3174, 3179, 3411, 3416, 3417, 3520, 3527, 3717, 3874, 3888, 3925, 3951, 3965, 4061, 4072, 4198, 4218, 4299, 4300, 4408, 4447, 4461, 4473
u.+larını 1204, 1209
u.+nun 2920
u.+su 4153
[=58]
- unlula-** ‘ünlenmek’
u.-max 4483
[=1]
- unlulan-** ‘ünlenmek’
u.-ma 3995
[=1]
- unluluh** ‘ünlülük’ → *unluluh*
u.+u (*unluluğu*) 297, 463, 984
u.+un (*unlulugun*) 903, 934, 2476, 2585
u.+undan (*unlulugundan*) 1043
[=8]
- unlulux** ‘ünlülük’ → *unluluh*
u. 1004
u.+lar 93, 194
u.+larda 904
[=4]
- unlurax** ‘çok ünlü, yüce’
u. 486, 3255, 3408, 3739, 4071
u.+nı 1204
u.+tır 793

- [=7]
unlu tanışlıh ‘kalabalık çevre, çok sayıda arkadaşına sahip olma’
 u.+ım (*unlutanişliğim*) 4029
 [=1]
- unuk** ‘torun’
 u. 426
 [=1]
- unut-** ‘unutmak’
 u. 3849
 u.-adır 979
 u.-ayım 211
 u.-ma 35, 1462, 1486, 1741, 1761, 2787, 4004
 u.-magın 3012, 3023, 3027
 u.-mam 2873, 4188
 u.-masın 3637
 u.-mast 2786
 u.-masxa 1562
 u.-mayız 2434, 2451
 u.-maz 5217, 5313
 u.-mıs 4032, 4300
 u.-sey 3021
 u.-tu 2363, 4133
 u.-tular 442
 u.-tum 4310
 u.-tuy 4195
 u.-um 1924
 u.-ur 587, 2784, 4033
 u.-urs 3680
 u.-ursın 257, 1304
 u.-uvçularının 175
 u.-xan 4068
 u.-xanlar 3501
 u.-xeys 3014
 [=41]
- unuttur-** ‘unutturmak’
 u.-adır 247
 [=1]
- unutul-** ‘unutulmak’
 u.-adır 639
 u.-gannı 4495
 u.-ma 4465
 [=3]
- upraçex** ‘küçük elbise’
 u. 3077
 [=1]
- uprah** ‘urba, fistan’ → *uprax*
 u.+ım (*upragım*) 706
 u.+ın (*upragın*) 3764, 3768, 3961
 u.+ın (*uprağın*) 4641
 u.+ına (*upragına*) 4277
 [=6]
- upral-** ‘yıpranmak’
 u.-a 4706
 u.-maktan 4816
 [=2]
- upran-** ‘yıpranmak’
 u.-adır 314
 u.-dı 4843
 u.-ganlar 937, 4333
 u.-ıp 454
 [=5]
- uprat-** ‘yıpratmak’
 u.-adırlar 499, 877
 [=2]
- uprax** ‘urba, fistan’ → *uprah*
 u. 314, 628, 937, 4078
 u.+ka 3130
 u.+larım 215
 u.+ların 526, 4483
 u.+larının 1126
 u.+larıy 916
 u.+nı 3525
 u.+ta 4298
 [=12]
- upraksız** ‘elbisesiz’
 u. 574, 577
 u.+nı 738
 [=3]
- ur-** ‘vurmak’
 u. 4926, 5004, 5558
 u.-acak 5243
 u.-aim 5774
 u.-alar 5036
 u.-am 5258
 u.-arsın 4667
 u.-dular 3662
 u.-magın 1304
 u.-masan 4667
 u.-maz 4734
 u.-san 5419
 [=13]
- urba** ‘giysi’
 u. 5171, 5348
 [=2]
- urla-** ‘çalmak’ → *urle*
 u. 4055

- u.-dı 4153
u.-düy 4092
u.-magın 1317
u.-p 504, 632
[=6]
- urlan-** ‘gizlice girmek’
u.-ıp 75
[=1]
- urle-** ‘çalmak’ → *urla*
u.-ys 4092
[=1]
- urluh** ‘tohum, döl’ → *urlux*
u.+ka (*urlukka*) 5657
u.+u (*urlugu*) 1199, 1200
u.+unda (*urlugunda*) 1077
u.+unun (*urlugunun*) 1259
u.+uy (*urluguy*) 109
u.+uynu (*urluguynu*) 976
u.+uynun (*urluguynun*) 1259
[=8]
- urlux** ‘tohum, döl’ → *urluh*
u. 1199, 1199, 1200, 1200,
1217, 1217, 1217, 1217, 1293
u.+ları 494
[=10]
- uru** ‘hırsız’
u. 581, 693
u.+lar 4149, 4149, 4151
[=5]
- urul-** ‘vurulmak’
u.-ma 5695
u.-sun 5561
[=2]
- urun-** ‘vurulmak’
u.-ma 5594
[=1]
- urun-** ‘azmak’
u.-maxtan 54
[=2]
- urus** ‘vuruşma, savaş’ → *uruş*
u.+xa 3010, 4467
[=2]
- uruş** ‘vuruşma, savaş’ → *urus*
u. 946, 2617
u.+larga 2529
u.+larını 2774
u.+larının 2856
u.+nu 1026, 2697
u.+nun 989
u.+ta 104
- u.+tan 2703
u.+xa 359
[=11]
- uruşuvçu** ‘savaşçı’
u.+larının 989
[=1]
- uruv** ‘soy, nesil’
u.+dan 4304
u.+lar 753
u.+um 4303
u.+undan 761
[=4]
- us** ‘akıl’ → *akıl, akkıl, es*
u. 263, 273, 274, 647, 655, 663,
960, 2889, 2929, 3346, 3520, 3704,
3814
u.+larıba 2571
u.+nu 343
u.+nun 247
u.+u 3739, 5361, 5362
u.+umba 4029
u.+umuz 2200
u.+un 2540, 3194
u.+unda 2368
u.+uyuzda 3515
u.+xa 291, 3824
[=27]
- usay-** ‘akıllanmak’
u.-adırlar 768
[=1]
- uslu** ‘akıllı’ → *akıllı, akınlı, ustat, ustlu*
u. 188, 847, 923, 3155, 3571,
3607, 3740, 3741, 3814, 4034, 5044,
5271, 5295, 5342, 5356, 5366, 5370,
5390
u.+ba 3199
u.+da 3685
u.+dan 5358
u.+lar 353, 815, 3739, 3914
u.+larıba 4270
u.+larını 97
u.+larının 1165
u.+mo 337
u.+nın 5418
u.+nu 401
[=31]
- uslurax** ‘çok akıllı’
u. 861, 3253, 3409, 3990
u.+lar 2868

- u.+nı 3026
[=6]
- usnu** ‘üstünü’
u. 981
u.+nu 653, 766, 772, 813, 959,
1910, 2342, 2372, 3360, 3574, 3739,
3751, 3812, 3897, 3982, 4005, 4046,
4048, 4133, 4164, 4193, 4272, 4321,
4327, 4356
[=26]
- ussuz** ‘akılsız’
u. 5399
u.+ga 601
[=2]
- ust** ‘üst’
u.+inde 5188, 5593
u.+inden 5599
u.+unde 5171, 5690, 5783
u.+une 5544
[=7]
- usta** ‘usta’
u. 84, 5685
u.+nda 3552
u.+nın 1161
u.+sı 4894
[=5]
- ustalih** ‘zanaat’
u.+ında (*ustalığında*) 1290
[=1]
- ustat** ‘akıllı, kurnaz’ → *akıllı, akınlı, uslu, ustlu*
u.+larmın 96, 340
[=2]
- ustatlıx** ‘kurnazlık’
u.+ları 97
[=1]
- ustatrax** ‘çok akıllı’
u. 1245
[=1]
- ustlu** ‘akıllı’ → *akıllı, akınlı, uslu, ustat*
u. 5375
[=1]
- uşa-** ‘benzer olmak, yakışmak’ → *uşe*
u.-diyız 3608
u.-gan 397
u.-geyt 3363
u.-gın 1104
u.-r 3603
[=5]
- uşah** ‘uşak’
u.+ın (*uşagın*) 1187
[=1]
- uşar** ‘uyar, uymuş’
u. 4470
[=1]
- uşarrax bol-** ‘daha uygun olmak’
u.-geyt 4358
[=1]
- uşatıl** ‘benzer olmak’
u.-gan 298
[=1]
- uşe-** ‘benzer olmak, yakışmak’ → *uşa*
u.-ydir 844, 1080
u.-ydogoç 1239
u.-ydogon 1237
u.-ym 4240
u.-yt 4029
[=6]
- uşpu** ‘işbu’
u. 3206, 3343
u.+lar 760
u.+larını 1059
u.+nu 35
[=5]
- uşu-** ‘üşümek’
u.-r 5502
u.-san 5502
[=2]
- utru** ‘karşı, zıt’ → *karşı, uturu*
u. 1322, 3764, 4471
u.+ga 3137
u.+suna 985, 1233, 1448
u.+ya 1549
u.+yuzga 2104, 2604
[=10]
- utrula-** ‘zıtlaşmak’ → *utrule*
u.-dı 2308, 2397
u.-dılar 49, 715
u.-dım 2609
u.-dlar 3661
u.-ma 1739, 3283
u.-madım 1719
u.-max 3277
u.-rlar 1637
u.-rsın 4977
u.-sey 3025
[=13]
- utrule-** ‘zıtlaşmak’ → *utrula*
u.-ydılar 1939

- u.-yt 2016, 4149
[=3]
- uturu** ‘karşı, zıt’ → *karşı, utru*
u. 7, 24, 33, 161, 188, 208, 348, 360, 360, 382, 446, 484, 540, 552, 619, 684, 700, 771, 773, 794, 850, 856, 996, 3764, 4033
[=25]
- uv** ‘ağu, zehir’
u.+dan 3628
u.+ların 115
u.+un 473
u.+unlar 4, 1065, 3217
u.+unları 15
u.+unlarım 7
u.+unlarıy 20, 166
[=10]
- uval-** ‘ufalmak’
u.-dılar 73
[=1]
- uvax** ‘ufak’
u. 3075
[=1]
- uvçu** ‘zehirci’
u.+nun 147
[=1]
- uvuc** ‘avuç’ → *uvuç*
u.+larım 1136
[=1]
- uvuç** ‘avuç’ → *uvuc*
u. 1350
u.+lar 898
u.+larıma 726
u.+larımda 387
u.+larımnı 214
u.+ların 635
u.+larıynı 254
u.+larıynın 550
u.+nun 4467
u.+uma 300
u.+un 672
u.+uynu 1026
[=12]
- uvul** ‘oğul’
u. 1293, 1294
u.+u (*uvlu*) 390, 598, 765, 1613, 2674, 3973, 4051
u.+um (*uvlum*) 1588, 1590, 1591, 1592, 1594, 1596, 1598, 1600, 1602, 1603, 1604, 1606, 1608, 1610, 1612, 1614, 1616, 1618, 1620, 1622, 1624, 1626, 1627, 1628, 1630, 1631, 1632, 1634, 1636, 1637, 1638, 1640, 1642, 1644, 1646, 1648, 1650, 4029
u.+un (*uvlun*) 3735
u.+una (*uvluna*) 858
u.+unun (*uvlunun*) 761, 1285, 1586
u.+uy (*uvluy*) 4065, 4198
u.+uya (*uvluya*) 4286
[=55]
- uvulçoh** ‘küçük oğul’ → *uvulçox*
u.+u (*uvulçogu*) 3739
[=1]
- uvulçox** ‘küçük oğul’ → *uvulçoh*
u. 4114, 4132
u.+u 4114
[=3]
- uvun-** ‘avunmak’
u.-am 1902
[=1]
- uvun** ‘avuç’
u.+ları 6
[=1]
- uvunç** ‘teselli’
u. 2783, 2797
u.+um 121
u.+uyuz 488
[=4]
- uvunçlux** ‘avunma’
u.+ları 346
[=1]
- uvus** ‘yulaf’
u. 3353, 3356, 3360, 3366
[=4]
- uvut-** ‘avutmak’
u. 3209
u.-asız 520
u.-max 3207
u.-ur 154
u.-uvçu 688
u.-uvçular 372
[=6]
- ux** ‘nida; uhh, ohh’
u. 3982
[=1]
- uy** ‘ev’
u. 4687, 4710, 4999
u.+da 3885
u.+de 4890, 4919, 5437, 5577

- u.+degi 5149
u.+ge 4893, 4979
u.+ı 5248
u.+lerde 4521
u.+nı 4613
u.+nın 4522, 4594
u.+nun 4530
u.+une 4529, 5532
[=19]
- uy-** ‘uymak’
u.-masa 4710
u.-maz 5149, 5816
[=3]
- uya** ‘yuva’
u.+sın 5848
u.+sına 4526
u.+sından 4526
[=3]
- uyal-** ‘uyutmak’
u.-am 3246
u.-dı 4220
u.-dım 2952
u.-ıredim 4187
u.-masedilar 1244
u.-mıs 3859
u.-mıysız 431
[=7]
- uyat** ‘utanma’
u. 1295, 3768, 3950, 4002,
4108, 4186, 4382
u.+nı 184, 2908, 3680
u.+ta 131
u.+tan 2900, 3190, 4337
[=14]
- uyatla-** utanmak
u.-ma 3212
[=1]
- uyatlı** ‘utançlı’
u. 1077
[=1]
- uyatsız** ‘utançsız’
u. 3850
[=1]
- uydır-** ‘uydurmak’ → *uydur*
u.-ma 5578
[=1]
- uydur-** ‘uydurmak’ → *uydur*
u.-ır 5608
[=1]
- uyle** ‘öğle’
u.+de 5425
[=1]
- uyul-** ‘oyul- fiili’
u.-ur 4566
[=1]
- uyziç** ‘oyuncak’
u.+nı 4671
[=1]
- uz** ‘yüz’
u.+une 5542
[=1]
- uzak** ‘uzak’ → *irak, irax, irax, uzax, yarak, yirak, yirax*
u. 4688, 5546
u.+ka 5716
u.+talar 4683
[=4]
- uzaklı** ‘uzaklı’
u. 5345
[=1]
- uzart-** ‘uzatmak’
u.-ır 1364, 2759
u.-ırsın 1311
u.-xeymın 122
[=4]
- uzat-** ‘uzatmak’
u. 4590, 5552, 5832
u.-ır 5408
u.-kançaz 5120
u.-ma 4963
[=6]
- uzat-** ‘eşlik etmek; uğurlamak’
u.-am 2746
u.-ma 1903
[=2]
- uzax** ‘uzak’ → *irak, irax, irax, uzak, yarak, yirak, yirax*
u. 1830, 1834, 2626, 2848,
3133, 3322, 3517, 3729, 4060, 4273,
4375, 4472, 4486
[=13]
- uzulat-** ‘uzatmak’
u. 4583
[=1]
- uzun** ‘uzun’
u. 273, 1304, 2277, 3183, 3189,
3404, 3784, 4895, 5300, 5339, 5391,
5588, 5688
u.+u 3741
[=14]

- uzunrax** ‘çok uzun’
u. 250
[=1]
- übiy** ‘ev beyi’
ü. 4167, 4168
ü.+i 2385
ü.+lar 3762
ü.+nin 2409
[=5]
- übiyça** ‘ev hanımı’
ü. 3389, 4169
ü.+ni 4173
[=3]
- übiyliçek** ‘küçük bir ticaret’
ü. 4282
[=1]
- üç** ‘üç’
ü. 4, 5, 6, 19, 35, 760, 762, 764,
1065, 1426, 3275, 4219, 4338, 4487
[=14]
- üçun** ‘için’
ü. 28, 28, 47, 48, 49, 114, 133,
166, 170, 203, 203, 206, 207, 221, 300,
301, 334, 335, 335, 358, 358, 360, 387,
395, 399, 410, 427, 457, 457, 459, 459,
476, 478, 490, 493, 507, 530, 565, 568,
608, 635, 635, 650, 650, 662, 674, 690,
713, 713, 749, 761, 762, 765, 767, 769,
793, 794, 794, 804, 823, 835, 838, 840,
849, 868, 870, 887, 899, 900, 911, 912,
912, 923, 946, 963, 1002, 1030, 1030,
1030, 1055, 1060, 1060, 1062, 1063,
1075, 1166, 1180, 1181, 1184, 1243,
1261, 1261, 1274, 1283, 1291, 1291,
1311, 1311, 1311, 1356, 1402, 1499,
1581, 1690, 1805, 1971, 2015, 2022,
2553, 2593, 2599, 2602, 2605, 2849,
2972, 3219, 3245, 3324, 3369, 3494,
3509, 3741, 3753, 3753, 3753, 3772,
3776, 3809, 3811, 3814, 3956, 3991,
3993, 3996, 4016, 4018, 4029, 4040,
4046, 4047, 4055, 4063, 4072, 4157,
4158, 4169, 4186, 4187, 4192, 4198,
4226, 4287, 4291, 4313, 4315, 4327,
4362, 4363, 4380, 4393, 4461, 4467,
4467, 4483, 4483, 4483, 4485, 4487,
4487, 4490, 4494, 4494, 4496, 4496,
4496, 4497, 1073
ü.+mo 411
[=178]
- üçunçu** ‘üçüncü’
ü. 1201, 4159, 4162, 4168
ü.+da 3756
ü.+nun 1066, 1233
[=7]
- ügüt** ‘öğüt’
ü.+lar 136, 296
ü.+lari 4483
ü.+umnu 292
[=4]
- ügütla-** ‘öğütlemek’ → *ügütla*
ü.-ma 296
ü.-mamo 137
ü.-sa 101
ü.-vçu 136, 338
[=5]
- ügütla-** ‘öğütlemek’ → *ügütla*
ü.-ydir 800
ü.-ysiz 433
[=2]
- ülaş-** ‘üleşmek’
ü.-ir 503
ü.-ma 4227, 4367
ü.-miş 4226
ü.-sey 2491
[=5]
- ülaşın-** ‘paylaşmak’
ü.-irlarmo 1024
[=1]
- ülaştir-** ‘paylaştırmak’
ü.-ma 3176
[=1]
- ülüş** ‘pay, hisse’
ü. 144, 721, 981, 1067, 3204
ü.+lar 3177
ü.+lari 585
ü.+nu 3205
ü.+u 486, 625, 721
ü.+umba 2936
ü.+umuz 3720
ü.+una 629
ü.+ümnu 776
[=15]
- ün** ‘ses’
ü.+u 903, 903, 904, 1095
ü.+un 1252
ü.+unun 901
ü.+uynu 1254
[=7]
- ür-** ‘üflemek’

- ü.-du 1226
 ü.-gey 1104, 1121
 ü.-ma 3820
 ü.-sey 3820
 [=5]
- ürak** ‘yürek’ → *üvrak, yurak, yurek, yürek*
 ü. 1796, 1841, 1871, 2462, 2654, 2929, 4152
 ü.+ba 3213
 ü.+i (*üragi*) 1042, 2138, 3251, 4047, 4331
 ü.+im (*üragim*) 746, 900, 1490, 1569, 1574, 1582, 1780, 1785, 1812, 1923, 1956, 2716, 3160, 3251, 4175, 4298, 4405
 ü.+ima (*üragima*) 2110
 ü.+imba (*üragimba*) 3482
 ü.+imda (*üragimda*) 1408, 1778, 1827, 1835, 1862, 3101, 3485, 3694, 3726, 4060, 4228, 4232
 ü.+imdan (*üragimdan*) 1791, 1803, 1846, 1851, 2714, 3098
 ü.+imni 1860
 ü.+imni (*üragimni*) 566, 1409, 1823, 2094, 2721, 2802, 2953, 4244
 ü.+imnin (*üragimnin*) 402, 784, 1495, 1509, 1745, 1774, 1804, 1829
 ü.+in (*üragin*) 676
 ü.+ina (*üragina*) 3799
 ü.+inda (*üraginda*) 2124
 ü.+inin (*üragininin*) 1715, 2780
 ü.+iy (*üragiy*) 1179, 1525, 1816, 3446
 ü.+iya (*üragiya*) 1477, 2492
 ü.+iyba (*üragiyba*) 1360
 ü.+iydan (*üragiydan*) 1599, 1809
 ü.+iyni (*üragiyini*) 254, 1960
 ü.+ların 395
 ü.+larından 172
 ü.+ları 2064
 ü.+ların 1318
 ü.+larını 2196
 ü.+nin 1682, 1687, 1748, 1792, 2899, 3625
 ü.+tan 1474
 [=95]
- üraklı** ‘yürekli’ → *üraklı*
 ü. 188
- [=1]
- üraklı** ‘yürekli’ → *üraklı*
 ü.+larını 923
 [=1]
- üran-** ‘öğrenmek’
 ü. 1599
 ü.-ayık 2180
 ü.-is 3799
 ü.-iyiz 1442
 ü.-ma 3222
 ü.-sak 2209
 ü.-sam 3265
 [=7]
- ürat-** ‘öğretmek’ → *oğret, üvrat, yuvrat*
 ü. 1418, 1420, 2586, 3587, 3798
 ü.-kin 845
 ü.-ma 4487
 ü.-uvçularını 4476
 [=8]
- ürmak** ‘nefes alma’
 ü.+ından (*ürmagından*) 72
 [=1]
- ürpeyt-** ‘ürpertmek’
 ü.-adir 78
 [=1]
- ürü-** ‘yürümek’ → *ürü*
 ü.-dum 716, 1718
 ü.-dummo 724
 ü.-duymo 939
 ü.-geysin 1080
 ü.-ma 821, 2180, 3925, 4029, 4118
 ü.-maktan 9, 3817
 ü.-r 415
 ü.-raydim 666
 ü.-rsin 1258
 ü.-ydlar 3753
 ü.-ydogon 1252, 1338
 ü.-ydur 534, 745
 ü.-ydurlar 577
 ü.-ym 4035, 4078, 4078
 ü.-ymmo 2740, 2741
 ü.-ys 4079
 ü.-yt 1736, 3069, 3292, 3764, 3772, 3784, 3793, 3807, 3819, 3851, 3885, 3885, 4005, 4052, 4060, 4078, 4101, 4219, 4251
 ü.-yuz 1681
 [=47]

- ürül-** ‘şişirmek’
 ü.-magan 483
 [=1]
- ürüş** ‘yol’
 ü.+ları 130
 [=1]
- ürüt-** ‘yürütmek’ → *ürüt*
 ü.-at 4062
 [=1]
- ürü-** ‘yürümek’ → *ürü*
 ü.-maki (ürumagi) 639
 [=1]
- ürüt-** ‘yürütmek’ → *ürüt*
 ü.-adir 278
 [=1]
- üs** ‘üst’ → *üst*
 ü.+nu 1573, 1773, 1892, 1905,
 1940, 1943, 1946, 1979, 3251, 3737,
 3748, 3839, 4014, 4029, 4119, 4184,
 4198, 4302, 4488
 [=19]
- üst** ‘üst’ → *üs*
 ü. 3764
 ü.+ka 3092, 3741, 4004, 4266
 ü.+tan 1516
 ü.+uma 153, 161, 220, 312,
 379, 380, 380, 383, 384, 433, 439, 440,
 513, 676, 703, 704, 757, 791, 1170,
 1396
 ü.+umdan 1138
 ü.+una 10, 10, 19, 21, 27, 27,
 36, 37, 42, 76, 94, 94, 116, 116, 127,
 138, 138, 142, 171, 177, 178, 179, 192,
 222, 266, 282, 313, 317, 362, 384, 385,
 386, 399, 415, 417, 422, 453, 461, 468,
 480, 491, 528, 548, 585, 595, 605, 605,
 607, 634, 643, 667, 672, 685, 693, 693,
 696, 710, 720, 728, 740, 755, 796, 796,
 800, 808, 894, 896, 898, 902, 911, 928,
 929, 947, 949, 949, 978, 978, 987, 992,
 998, 1026, 1041, 1048, 1051, 1052,
 1058, 1063, 1104, 1105, 1112, 1119,
 1135, 1136, 1143, 1143, 1146, 1173,
 1179, 1179, 1182, 1182, 1187, 1190,
 1190, 1199, 1203, 1205, 1208, 1208,
 1214, 1216, 1217, 1218, 1224, 1240,
 1258, 1276, 1304, 1350, 1354, 2538,
 2884, 3099, 3123, 3718, 3739, 3769,
 3782, 4072, 4218, 4219, 4251, 4326,
 4467, 4471
- ü.+unda 1731, 1746, 1763
 ü.+undan 1282, 2821
 ü.+uya 1315
 ü.+uyda 1165
 ü.+uyuzga 297, 374, 2734
 ü.+ümde 718
 ü.+üna 41
 [=174]
- üsta-** ‘iste’ → *üste*
 ü.-di 3108
 ü.-dim 4500
 [=2]
- üste-** ‘istemek’ → *üsta*
 ü.-yt 2793
 [=1]
- üv** ‘ev’
 ü.+lar 1317, 1321
 ü.+larga 1317
 ü.+larımıznin 1087
 ü.+un 1321
 ü.+una 1108, 1175
 ü.+unda 1175
 ü.+unun 1180
 [=9]
- üvrak** ‘yürek’ → *üarak, yurak, yurek, yürek*
 ü.+tan 2541
 [=1]
- üvrat-** ‘öğretmek’ → *oğret, ürat, yuvrat*
 ü.-ayım 623
 ü.-ir 268, 269
 ü.-irsin 508
 ü.-iyiz 135
 ü.-kanlar 3952
 ü.-kayedi 1175
 ü.-ma 4272
 ü.-sinlar 172
 ü.-tik 3743
 ü.-uv 542
 ü.-uvçu 888
 ü.-uvçular 1078
 ü.-uvçum 3104
 [=14]
- üz-** ‘üzmek’ → *kıyna, kıyne*
 ü.-at 3840, 3857
 ü.-dular 4248
 ü.-dum 2846
 ü.-up 4198
 [=5]

- üzala-** ‘kırmak’
 ü.-dlar 4396
 [=1]
- üzük** ‘yüzük’
 ü. 4131
 ü.+lar 4132
 ü.+u (*üzugu*) 4123
 [=3]
- üzül-** ‘üzülmek’ → *kıynal, kıynıl*
 ü.-at 1474, 1846
 ü.-dular 402, 1438
 ü.-gan 311
 ü.-geyt 1817
 ü.-up 4463
 ü.-ur 421
 [=8]
- vaakit** ‘vakit’ → *vahit, vaht, vakit, vaxit, vaxt*
 v.+ın 4889
 v.+ında 5484
 [=2]
- vagda** ‘vade’
 v. 142, 328
 v.+larga 1202
 v.+larında 266
 [=4]
- vagon** ‘vagon’
 v. 2289
 [=1]
- vahit** ‘vakit’ → *vaakit, vaht, vakit, vaxit, vaxt*
 v.+ı 5083
 [=1]
- vaht** ‘vakit’ → *vaakit, vahit, vakit, vaxit, vaxt*
 v.+ında 4941
 v.+ta (*vagta*) 622, 809
 [=3]
- vakit** ‘vakit’ → *vaakit, vahit, vaht, vaxit, vaxt*
 v.+da 5483
 v.+ında (*vaktında*) 4900
 [=2]
- vakil** ‘vekil’
 v. 889
 [=1]
- vakinlik** ‘vekillik’
 v.+iy (*vakinligiy*) 231
 [=1]
- valayat** ‘vilayet’
 v.+ı 4481
 [=1]
- vale** ‘fakat, ama’ → *ale, ali, lakin, tek*
 v. 13, 29, 68, 92, 169, 186, 203, 209, 226, 246, 261, 265, 265, 268, 289, 324, 326, 387, 400, 401, 406, 434, 453, 455, 456, 528, 566, 590, 612, 629, 689, 753, 765, 818, 866, 878, 879, 883, 1057, 1075, 1236, 1239, 1247, 1275, 3646, 3742, 4123, 4190, 4191, 4198, 4198
 [=51]
- var** ‘var’
 v. 4521, 4782, 4937, 5005, 5005, 5105, 5459, 5879
 v.+dır 4931, 5163, 5175, 5501
 [=12]
- var-** ‘varmak’
 v.-cağı 5857
 v.-maz 5455
 [=2]
- vat-** ‘vurmak’
 v. 3994, 4305
 v.-adır 3186
 v.-at 4331
 v.-ır 1259, 3225
 v.-masxa 1283
 v.-tı 31, 201, 382
 v.-tılar 17, 19, 380, 1138
 v.-uvçu 588
 [=15]
- vatıl-** ‘dövülmek’
 v.-adırlar 83
 [=1]
- vax** ‘nida; vah’
 v. 5262
 [=1]
- vaxit** ‘vakit’ → *vaakit, vahit, vaht, vakit, vaxit, vaxt*
 v.+ta 5708
 [=1]
- vaxt** ‘vakit’ → *vaakit, vahit, vaht, vakit, vaxit*
 v. 358, 946, 1392, 1451, 2052, 2688, 2898, 3088, 3120, 3210, 3226, 3344, 3485, 3489, 3552, 3624, 3702, 3792, 3817, 3817, 3821, 3821, 4280, 4374, 4456, 4486
 v.+ı 1099, 1713, 3764, 4025, 4076

- v.+ım 2768
v.+ımda 667
v.+ın 965, 965
v.+ına 1252
v.+ında 98, 98, 110, 174, 411,
955, 1115, 1115, 1553, 1554, 3820,
5844
v.+ından 258, 367
v.+ını 982, 4268
v.+ının 1339, 3112
v.+ıyda 1236, 1317
v.+ıyızda 1249
v.+lar 568, 1631, 2058, 2575,
2866, 2928, 3739, 4494
v.+larda 3470, 3741, 4465,
4477
v.+lardan 4278
v.+ların 966
v.+larında 128
v.+larını 7
v.+nı 2747, 3758, 4494
v.+ta 47, 50, 128, 215, 256,
257, 306, 308, 330, 356, 546, 574, 662,
797, 875, 881, 944, 1178, 1181, 1223,
1294, 1467, 2533, 2594, 2829, 3142,
4167, 4229, 4463
v.+tan 461, 1077, 1733, 1989,
3343, 3370
v.+xa 516, 4183
[=113]
vaxtsiz ‘vakitsiz, zamansız’
v. 536, 3104, 3146, 4327, 4409
[=5]
vay vay ‘vah vah şeklinde kullanılan
ikileme’
v. 4835
[=2]
vay ‘nida; vah’
v. 234, 3908, 3916, 3926, 4072,
4197
v.+dır 4837
[=7]
ve ‘ve’
v. 5199, 5394, 5571, 5786
[=4]
veçerinka ‘gece toplantısı’
v. 2221
[=1]
veçor ‘danslı gece toplantısı; balo’
v. 3800
v.+ga 3801, 3801
[=3]
velgi ‘vergi’
v.+si 5381
[=1]
ver- ‘vermek’
v. 4517, 5105, 5156
v.-an 4524
v.-digen 4811
v.-enden 5295
v.-ğen 5034
v.-ır 5874
v.-ince 4517
v.-ir 4733, 4927, 5143
v.-me 4831, 5034
v.-meim 5258
v.-mekten 4765
v.-melidir 4824
v.-men 4927
v.-mey 4730
v.-meya 5518
v.-mez 4578
v.-sen 4833, 5151
[=23]
veran ‘viran’
v. 363, 377, 691, 2281, 4896
[=5]
veresege ‘veresiye’ → *veresine*
v. 5143
[=1]
veresine ‘veresiye’ → *veresege*
v. 5681
[=1]
vergisiz ‘vergisiz’
v. 4812
[=1]
veril- ‘verilmek’
v.-mez 5483
[=1]
veza ‘vize’
v.+lar 1183
v.+sı 1119, 1164, 1164
[=4]
vispa ‘ada’
v.+lar 2281
[=1]
vina ‘şarap’
v. 15, 20, 778, 1162, 1169
v.+dan 1072, 1125, 1175
v.+mnı 1132

- v.+nın 7074
v.+sından 1175
[=11]
- viplis** ‘iblis, şeytan’
v. 3936, 4062
[=2]
- vişna** ‘vişne’
v. 3231
[=1]
- vot** ‘işte’
v. 3262, 3769, 3775, 3809,
3814, 4035
[=6]
- vraz** ‘hemen, çabucak’
v. 3273
[=1]
- xa** ‘gülerken çıkan yansıma ses’
x. 3269, 3269, 3269, 4175,
4175, 4228, 4228, 4321, 4321, 4321,
4324, 4324, 4324, 4325, 4325, 4325,
4326, 4326, 4326
[=19]
- xabar** ‘haber’ → *xaber*
x. 3292, 3292
x.+ın 657
x.+lar 3278
x.+ları 4476
x.+nı 3187
[=6]
- xabarçex** ‘dedikodu’
x.+nı 2630
[=1]
- xaber** ‘haber’ → *xabar*
x.+ı 5735
[=1]
- xaci** ‘hacı’
x. 4758
[=1]
- xacılık** ‘hacılık’
x.+ka 4767
[=1]
- xaççex** ‘küçük haç’
x. 4133
[=1]
- xaçlan-** ‘Hristiyan olmak’
x.-dı 4198
x.-ır 4137
x.-ma 4101
[=3]
- xaçsız** ‘haçsız’
- x. 2691
[=1]
- xadır** ‘hazır’
x. 5444
x.+lar 5573
[=2]
- xak** ‘hak’
x. 4746, 4871, 4970, 5381,
5668, 5865, 5874, 5874
[=8]
- xal** ‘hal, durum’
x. 5338
x.+ını 4807
[=2]
- xalabalık** ‘kalabalık’
x.+da 5403
[=1]
- Xalamut** ‘bir yer adı’
x.+nun 117
[=1]
- xalayık** ‘köle, halayık’
x.+dan 5636
[=1]
- xalk** ‘halk’
x. 4599, 4803
x.+tan 5667
x.+xa 2692
[=4]
- xalxa** ‘halka’
x.+lar 1161
[=1]
- xamam** ‘hamam’
x. 5195, 5196, 5203, 5867
x.+da 5098, 5744
x.+ğa 5481
x.+in 5180
x.+nı 5636
[=9]
- xamila** ‘hamile’
x. 40, 370, 966, 1269, 1285
[=5]
- xamilalılıh** ‘hamilelik’
x.+ıynı (*xamilalılığını*) 1260
[=1]
- xamur** ‘hamur’
x.+nın 5449
[=1]
- Xananel** ‘erkek adı’
x. 2222, 2237, 2243, 2260,
2265

- x.+ba 2255
x.+ga 2249
x.+ni 2227
[=8]
xanlaş ‘zayıf’
x. 3182, 3519, 3706
[=3]
xanlaşlan- ‘zayıf, güçsüz düşmek’
x.-ma 4484
x.-sa 324
[=2]
xanlaşlat- ‘zayıflatmak’
x.-adır 280, 282
x.-tı 566
[=3]
xanlaşlıh ‘zayıflık, güçsüzlük’ →
xanlaşlıx
x.+ı (*xanlaşlığı*) 2503, 2505
[=2]
xanlaşlıx ‘zayıflık, güçsüzlük’ →
xanlaşlıh
x.+tan 3518
[=1]
xanlaşrax ‘çok zayıf’
x.+nı 2484, 3084
[=2]
xanlıx ‘hanlık’
x. 842
x.+larını 284, 284, 897
[=4]
Xanna ‘kadın adı’
x. 3710, 3719, 3732, 3734,
3736, 3738, 3740, 3742, 3745, 3748,
3751, 3753, 3754, 3833, 3873, 3899,
3900, 3904, 3908, 3910, 3913, 3915,
3932, 3935, 3965, 3974, 4031, 4032,
4033, 4035, 4041, 4043, 4047, 4050,
4053, 4058, 4059, 4102, 4103, 4105,
4107, 4109, 4112, 4115, 4117, 4119,
4121, 4123, 4125, 4127, 4129, 4131,
4133, 4135, 4137, 4139, 4141, 4144,
4154
x.+ba 1974
x.+ga 3864, 3878, 4111
x.+nı 3955, 3956
x.+nın 1976, 1988, 3238
x.+nnın 3233
x.+ya 3907
[=70]
Xannacex ‘Hanna’cık’
x. 3883
x.+ba 3860
x.+ka 3878
x.+nı 3883
[=4]
Xanox ‘erkek adı’
x. 1285
x.+ka 1286
x.+nu 1285
[=3]
Xanulu ‘Hanna kelimesi ile yapılmış
isim; küçültme hali’
x. 4034, 4044, 4046, 4111,
4120
[=5]
Xanxannaçex ‘Hanna’cık’
x. 3860
[=1]
xaram ‘haram’
x.+dan 5710
[=1]
xarap ‘harap’
x. 5434
[=1]
xarçlık ‘harçlık’
x. 5162
[=1]
xarif ‘arif’
x.+dır 4599
[=1]
xarpuz ‘karpuz’
x.+ı 4611
[=1]
xasevet ‘haset’
x.+ı 5890
[=1]
xasid ‘sofu’
x. 1344
[=1]
xasta ‘hasta’
x. 1092, 1139, 1358, 3108,
3576, 4076, 4078, 4099, 4106, 4109,
4137, 4165, 4174, 4199
x.+ga 125
x.+lar 2895
x.+nı 4606
x.+yğa 5427
[=18]
xastalat- ‘hastalandırmak’
x.-tı 449

- [=1]
xastalıx ‘hastalık’
 x. 1347, 3817
 x.+ba 4029
 x.+ka 3813
 x.+ta 121
 [=5]
xatan ‘nişanlı’
 x. 3044, 4210, 4212
 [=3]
xatançex ‘nişanlılık’ → *xatançex*
 x. 3786, 3791, 4044, 4289,
 4299
 x.+ni 3935
 [=6]
xatençex ‘nişanlılık’ → *xatançex*
 x. 3785
 [=1]
xatın ‘hatun’
 x. 4625
 x.+ın 4646, 5399
 x.+lar 4636
 x.+larnın 5391
 [=5]
xatır ‘hatır’
 x. 5282, 5282
 x.+ı 5121
 [=3]
xatin ‘hatun’
 x.+ın 5004
 [=1]
xav ‘köpeğin çıkardığı yansıma ses’
 x.+lar 5390
 [=1]
xaver ‘yoldaş’
 x.+im 3849
 x.+imni 3961
 x.+iya 3839
 x.+lar 2356
 [=4]
xaves ‘heves’
 x.+ın 5743
 [=1]
Xavila ‘ırmak adı’
 x.+nın 1230
 [=1]
xavnaa ‘hava, şarkı’
 x. 5554
 [=1]
Xavva ‘Havva’
 x. 1264
 x.+nı 1269
 [=2]
xaxam ‘haham’
 x. 4479, 4483
 x.+lar 4485
 x.+larnın 4473
 [=4]
xay ‘hay; nida’
 x. 5843
 [=1]
xayıfsun- ‘merhamet etmek’ →
xayıfsun, xayıfsun
 x.-mıydogon 121
 [=1]
xayıf ‘yazık’ → *hayıf*
 x. 2800, 4040
 [=2]
xayıfla- ‘acımak’
 x.-mim 2776
 [=1]
xayıfsun- ‘merhamet etmek’ →
xayıfsun, xayıfsun
 x.-adır 805
 x.-madı 383
 x.-mast 634
 x.-uvçu 266
 x.-uyuz 449, 449, 1452
 [=7]
xayır ‘hayır; şerrin zıddı’ → *xayır*
 x. 4569
 x.+ın 4617
 [=2]
xayırlı ‘hayırlı’
 x.+sı 4939, 5013
 [=2]
xayıf ‘yazık’ → *hayıf*
 x. 3817, 4039, 4044, 4101,
 4110, 4166, 4166, 4173, 3738
 [=9]
xayıfsun ‘merhamet etmek’ →
xayıfsun, xayıfsun
 x. 4202
 [=1]
xayılık ‘hayırlılık’
 x.+dan 5180
 [=1]
xayır ‘hayır; şerrin zıddı’ → *xayır*
 x. 4568, 4770, 5576
 [=3]

- xazna** ‘hazine’
x.+lardan 58, 908
x.+ların 945
x.+larına 945
x.+larının 2663
[=5]
- xeç** ‘hiç’
x. 4714, 5803
[=2]
- xekim** ‘hekim, doktor’
x. 4786
[=1]
- xelal** ‘helal’
x. 4871
[=1]
- xellex** ‘kısım’
x.+nı 4394
[=1]
- xem** ‘hem’
x. 5240, 5240, 5240, 5523,
5523, 5661, 5823, 5823
[=8]
- xep** ‘hep’
x. 5521, 5521, 5522, 5522,
5570
[=5]
- xepisi** ‘hepsi’
x. 5887
[=1]
- Xermon** ‘yer adı’
x.+nun 1123
[=1]
- xesap** ‘hesap’
x. 5149
x.+ı (*xesabı*) 4764
[=2]
- xesapsız** ‘hesapsız’
x. 5146
[=1]
- Xeşbon** ‘yer adı’
x.+da 1164
[=1]
- xevra** ‘cemiyet’
h. 2351
[=1]
- xırsız** ‘xırsız’
x.+ğa 5221
x.+nın 5700
[=2]
- xırsla-** ‘çalmak’
x.-ma 4674
x.-y 5870
[=2]
- xırslan-** ‘çalınmak’
x. 5573
[=1]
- xısımsız** ‘akrabasız’
x.+den 4524
[=1]
- xışşıvlux** ‘falcılık’
x.+lar 3943
[=1]
- xıyar** ‘hıyar, salatalık’ → *xiyar*
x. 2388, 5268
x.+nı 3391
[=3]
- xıyarçex** ‘küçük salatalık’
x. 3228
x.+nı 2628
[=2]
- xıyarsız** ‘hıyarsız, salatalıksız’
x. 4966
[=1]
- xibbur** ‘yaratık’
x. 4483
[=1]
- Xiddekel** ‘Dicle’
x. 1233
[=1]
- xiyar** ‘hıyar’ → *xiyar*
x.+ın 5423
[=1]
- xo** ‘nida’
x. 4076, 4076
[=2]
- xoc** ‘hoca’
x. 2290
[=1]
- xocalıx** ‘zenginlik’
x.+nı (*xocalıxını*) 1711
[=1]
- xoça** ‘zengin’
x. 364, 631, 3971, 4130, 4477
x.+ga 2071
x.+lar 3403
x.+sı 4047
[=8]
- xoçalan-** ‘zengin olmak’
x.-ıs 4091
[=1]

- xoçalıh** ‘zenginlik’ → *xoçalıx*
 x.+ı (*hoçalığı*) 631
 x.+ımnı (*hoçalıgımnı*) 4046
 x.+ın (*xoçalığın*) 1698
 [=3]
- xoçalıx** ‘zenginlik’ → *xoçalıh*
 x. 2069, 3982, 4034
 x.+nı 744
 [=4]
- xoçarak** ‘çok zengin’
 x. 3410
 [=1]
- xor** ‘değersiz, önemsiz, hor’
 x. 157, 182, 205, 222, 266, 446,
 447, 689, 732, 753, 798, 801, 830, 846,
 871, 875, 1058, 1174, 1180, 1180,
 2081, 3533, 3538, 3600, 3653, 3735,
 3769, 3967, 4072, 4072, 4072, 4072,
 4072, 4116, 4120, 4154, 4154, 4282,
 4553, 4735, 5138
 x.+nu 2722, 4144
 [=43]
- xorla-** ‘horlamak’
 x.-ma 3212
 x.-mayız 1076
 [=2]
- xorlan-** ‘horlanmak’
 x.-ganlarba 3499
 [=1]
- xorle-** ‘horlamak’ → *horla*
 h.-ys 3372
 [=1]
- xorluh** ‘horlanma’ → *xorlux*
 x.+uba (*xorluguba*) 2679
 x.+un (*xorlugun*) 1295
 [=2]
- xorlux** ‘horlanma’ → *xorluh*
 x. 282
 x.+ka 278
 x.+ta 3438
 [=3]
- xoroz** ‘horoz’
 x. 5519, 5781
 [=2]
- xorrax** ‘çok değersiz’
 x. 3578
 [=1]
- xoş** ‘hoş’ → *akırın, akırtın, koş*
 x. 5224
 [=1]
- xot** ‘en azından’
 x. 3289, 3794, 3807
 [=3]
- xota** ‘eğer’
 x. 253, 340, 1245, 1340
 [=4]
- xoy** ‘hoy’
 x. 5843
 [=1]
- xuçura** ‘oda’
 x.+dan 908
 x.+ların 193
 x.+larına 7074
 x.+sına 1108
 [=4]
- xuppa** ‘eyvan’
 x. 3528, 4345
 [=2]
- xuppasız** ‘takkissiz’
 x. 3549
 [=1]
- xurma teragi** ‘hurma ağacı’
 x.+na 1167, 1168
 [=2]
- xuzaz** ‘tuzsuz’
 x. 117
 [=1]
- Yaakov** ‘erkek adı’
 y. 3831, 3839, 3858, 3859,
 3860, 3860, 3861, 3863, 3865, 3868,
 3870, 3872, 3874, 3876, 3877, 3893,
 3895, 3897, 3899, 3901, 3906, 3908,
 3914, 3917, 3922, 3929, 3937, 3942,
 3944, 3947, 3949, 3951, 3955, 3958,
 3961, 3964, 3966, 3968
 y.+ba 3962
 y.+nu 3860, 3911, 3945
 y.+nun 3833, 3834, 3903
 [=45]
- Yaakovçuh** ‘Yakup’çuk’
 y.+um (*Yaakaovçugum*) 3885,
 3959
 [=2]
- Yabal** ‘erkek adı’
 y.+nı 1288
 [=1]
- yabancı** ‘el, yabancı’
 y. 4595
 [=1]
- yabın-** ‘bağlanmak’

- y.-sın 4637
[=1]
- yabul-** ‘kapanmak’
y.-mageyt 4005
[=1]
- yabun** ‘örtül’
y. 3791
[=1]
- yabuş-** ‘tapaşmak’
y.-as 3839
y.-ma 4082
y.-masxa 3909
y.-salar 3764
y.-sey 3022
y.-tu 448, 726, 3174
y.-tular 4468
y.-uredi 673
y.-xan 1243
y.-xanlar 961, 1035, 1041
y.-xeydım 374
[=15]
- yabuv** ‘örtü, elbise’
y. 574, 604, 738
[=3]
- yada-** ‘yorgun, bitkin olmak’
y.-dı 2163, 2411, 3160
y.-dım 2611, 4118, 4298, 4298
y.-dıy 68
y.-gan 54, 1743, 1769, 3664
y.-geysın 65
y.-masın 490
y.-rlar 2703
[=15]
- yadat-** ‘yormak’
y.-tıy 377
[=1]
- yagada** ‘çilek’
y.+lar 1173
[=1]
- yagmur** ‘yağmur’ → *yağmur, yamgur*
y. 4767, 4917, 4918
y.+da 4897, 5752
y.+dan 5884
[=6]
- yağ** ‘yağ’
y. 5345, 5694
[=2]
- yağmur** ‘yağmur’ → *yagmur, yamgur*
y. 4970, 5624, 5727, 5811
[=4]
- yağmurlı** ‘yağmurlu’
y. 5483
[=1]
- yahşı** ‘güzel, iyi’ → iyi, *yahşi, yakşı, yakşi, yaxsı, yaxşı, yaxşi*
y. 4639, 4659, 5031, 5100, 5167
[=5]
- yahşılık** ‘güzellik, iyilik’ → *guzellik, güzellik, kork, yaxşılıh, yaxşılıx*
y. 5738
[=1]
- yahşi** ‘güzel, iyi’ → iyi, *yahşı, yakşı, yakşi, yaxsı, yaxşı, yaxşi*
y. 4638, 5016, 5027, 5674
[=4]
- yak-** ‘yakmak’
y. 5839
y.-a 5310, 5630
y.-aim 5706
y.-ar 5636, 5694, 5821
y.-ar (*yahar*) 5790
y.-kan 5514, 5631, 5814
y.-ma 5282
y.-mış 5773
[=13]
- yaka** ‘yaka’
y.+sı 5571
[=1]
- yakın** ‘yakın’
y. 4688, 4752
y.+dılar 4683
[=3]
- yakşı** ‘güzel, iyi’ → iyi, *yahşı, yahşi, yakşi, yaxsı, yaxşı, yaxşi*
y. 4688
y.+sıda 4530
[=2]
- yakşi** ‘güzel, iyi’ → iyi, *yahşı, yakşı, yakşi, yaxsı, yaxşı, yaxşi*
y. 4636, 4636, 5324
[=3]
- yaktır-** ‘yaktırmak’
y.-ma 5505
[=1]
- yaku** ‘bebek’
y. 5801
[=1]
- yal** ‘ücret’
y. 2939, 3969, 4195

- y.+ım 4159, 4187, 4187
y.+nı 4029
[=7]
- yalaa-** ‘yalamak’
y. 5444, 5562, 5562
y.-r 5451
[=4]
- yalan** ‘yalın, çıplak’
y. 1104, 3737, 5323, 5426,
5593, 5796, 5796, 5797
[=8]
- yalan** ‘yalan’ → *yalgan*
y.+ğa 5447
[=1]
- yalancı** ‘yalancı’ → *yalancı*
y.+nın 5248, 5318
[=2]
- yalancı** ‘yalancı’ → *yalancı*
y. 5713
[=1]
- yalangaç** ‘çıplak’
y. 23, 23, 577, 1254, 1255,
3671, 4206, 4206
y.+lar 1244, 1251
y.+larga 4206
y.+larnın 526
y.+nı 574
[=13]
- yalbar-** ‘yalvarmak’
y.-adır 807
y.-adogonnu 675
y.-am 2726
y.-amın 92, 199, 435, 444, 708
y.-asın 167
y.-ır 1077
y.-ma 1503, 4488
y.-max 1174, 1388
y.-maxlar 1021
y.-salar 964
y.-sey 547
[=17]
- yalbarın-** ‘yakarılmak, yalvarılmak’
y.-ıydırlar 879
[=1]
- yalçı** ‘gündelikçi’
y. 143, 320
y.+nın 142
[=3]
- yaldan** ‘yüzen’
y.+ından 5672
- [=1]
- yaldavçı** ‘aldatıcı, kandırıcı’
y.+da 5703
[=1]
- yalgan** ‘yalan’ → *yalan*
y. 252, 870, 1319, 1319, 2658,
3461
y.+dır 863
y.+ga 1306, 1307, 1307
[=10]
- yalganlıx** ‘yalanlık’
y. 393, 724
y.+nı 290
[=3]
- yalgız** ‘yalnız’
y. 17, 18, 19, 21, 44, 369, 2371,
3773, 3774, 4199, 4258
y.+ga 1237
y.+larga 354
[=13]
- yalgızov** ‘yalnız kalmış’
y. 192, 736
[=2]
- yalın** ‘yalım, alev’
y. 143, 365, 1039, 1316, 2114,
2148, 3619, 4071, 4195, 4507
y.+ga 2151
y.+ı 412
[=12]
- yalınla-** ‘alevlenmek’
y.-magın 1268
[=1]
- yalınlı** ‘alevli’
y. 1179, 2670
[=2]
- yaltaylıx** ‘kandırma, yalancılık’
y.+ka 724
y.+nı 293, 370, 616
[=4]
- yalvar-** ‘yalvarmak’
y.-a 4987
y.-gançak 5468
y.-mak 4892
[=3]
- yama** ‘yine’
y. 879
[=1]
- yaman** ‘kötü, fena’
y. 31, 100, 103, 182, 469, 516,
568, 714, 748, 1315, 1317, 1331, 1352,

- 3508, 3509, 3735, 4076, 4362, 4483, 4632, 4633, 4636, 4636, 4645, 4646, 4659, 4689, 4974, 5047, 5056, 5137, 5335, 5338, 5439, 5469, 5668, 5674, 5791, 5829
y.+dan 3, 10, 27, 663, 2702, 4708
y.+dır 5413, 5413
y.+ğa 5536, 5615
y.+ı 4530
y.+ın 5176
y.+larının 862
y.+nı 34, 1228, 1236, 1249, 1266
[=57]
yamanlıh ‘kötülük, fenalık’ → *yamanlıx*
y.+nı (*yamanlıknı*) 5099
[=1]
yamanlıx ‘kötülük, fenalık’ → *yamanlıh*
y. 483, 1063, 1346, 2684, 2700
y.+ba 3741, 3764, 3874, 3895, 3993, 4008, 4055, 4062, 4072, 4092, 4280, 4286, 4294
y.+ıy (*yamanlıgıy*) 525
y.+nı 35
y.+ta 2659
[=21]
yamav ‘yama’
y. 5207
y.+nı 5207
[=2]
yamgur ‘yağmur’ → *yagmur, yağmur*
y. 94, 893, 905, 1098
y.+ga 661, 951
y.+lar 905, 2559
y.+nu 686, 686
[=10]
yamgurley ‘yağmur gibi’
y. 3823
[=1]
yamır ‘yağmur’ → *yamur*
y.+ı 4656
[=1]
yamur ‘yağmur’ → *yamur*
y.+u 4656
[=1]
yan ‘yan’
y. 4656
y.+da 2384
y.+dan 1341, 2472, 3069, 3193, 3717, 3717, 3718, 3767, 3767, 3901, 3911, 3962, 4218, 4219
y.+ga 2008, 2028, 2485, 2541, 3065, 3069, 3141, 3693, 3734, 3786, 3840, 3840, 3842, 3843, 3850, 3860, 3868, 3923, 3931, 3935, 3945, 3955, 3960, 3961, 4020, 4042, 4044, 4045, 4085, 4143, 4187, 4190, 4256, 4267, 4272, 4298
y.+ı 4591
y.+ımdan 700, 4305, 4305
y.+ına 5259
y.+ında 2830, 4627, 5072, 5318, 5515
y.+ından 1340, 3233, 3767, 4540
y.+ıynı 3891
y.+larda 1815, 4108
y.+lardan 4072
y.+larga 2027, 3775, 3888, 4204, 4220, 4294, 4338
[=77]
yan- ‘yanmak’
y.-acana 4635
y.-adır 266, 3692
y.-adogon 1038, 1883, 2720, 3471
y.-am 4241, 4855
y.-ar 3820, 4988, 5222, 5631, 5749, 5851, 5851
y.-aret 3464
y.-dı 18, 718, 3726, 4486
y.-ğan 5670
y.-ma 4243
y.-masın 5290
y.-mast 1796
y.-mayıp 5255
y.-mıydır 3125
y.-sa 5211
y.-se 5248
y.-sın 4635, 5847
[=31]
yana ‘yeniden, tekrardan’
y. 3513, 3926, 4277, 4329, 5706
[=5]
yancıl- ‘çarpılmak’ → *yançıl*
y.-adlar 3898

- [=1]
yanç- ‘carpmak’
 y.-adır 82, 839
 y.-arm 3982
 y.-at 3764, 4072
 y.-ma 120
 y.-tı 438, 3936
 y.-xın 1006
 [=9]
yançılıh ‘çanta’
 y.+ında (*yançığıında*) 2302
 [=1]
yançıl- ‘çarpılmak’ → *yancıl*
 y.-adırlar 88
 y.-adlar 3769, 3777, 3885,
 3916, 4030, 4060, 4101, 4219, 4251,
 4298, 4315
 y.-as 4060
 y.-at 3730, 3743, 3799, 3935,
 3953, 4036, 4078, 4123, 4298
 y.-dı 1569
 y.-gan 529
 y.-ganlar 838
 y.-ma 1582
 y.-magı 1509
 y.-makı (*yançılmagı*) 1792
 y.-tı 3809
 [=29]
yandır- ‘yandırmak’
 y.-adır 1039
 y.-at 1847, 4005
 y.-dı 1316
 [=4]
yangı ‘yeni’ → *yanğı, yanı*
 y. 778, 1421, 1422, 1789, 1827,
 1848, 2519, 3180, 3241, 3445, 3753,
 3764, 3782, 3803, 4078, 4303, 4388,
 4395
 y.+lar 1173
 y.+nı 3752, 3783
 [=21]
yangı- ‘yenilenmek’
 y.-rıredi 683
 [=1]
yangıl- ‘yanılmak’
 y.-at 3041
 y.-dı 1934
 y.-dım 135, 432
 y.-dıy 4315
 y.-magım 432
 y.-massın 108
 y.-uvçu 277
 [=8]
yangılış- ‘yanıtılmak’
 y.-sam 3511
 [=1]
yangılışlıx ‘yanlışlık’
 y. 4499
 y.+ların 4487
 [=2]
yangılt- ‘yanıtılmak’
 y.-uvçu 277
 [=1]
yangırt- ‘yenilemek’
 y.-asın 236
 [=1]
yangıy ‘yeni ay’
 y. 4157, 4158
 y.+da 4486
 y.+larının 507
 [=4]
yanğı ‘yeni’ → *yanı, yanğı*
 y. 5171
 [=1]
yanı ‘yeni’ → *yanğı, yanğı*
 y. 5473, 5818
 [=2]
yanıl ‘kulakları sarı keçi’
 y.+dan 5733
 [=1]
yanıl- ‘yanılmak’
 y.-ğan 5733
 y.-ır 5270, 5368
 y.-man 4761
 y.-sa 5369
 [=5]
yanış- ‘yanaşmak’
 y.-ma 5536, 5536
 [=2]
yanla ‘yenide’
 y. 3770, 3888, 4165
 [=3]
yap- ‘örtmek’
 y.-adır (*yabadır*) 100
 y.-ar 4940
 y.-ar (*yabar*) 208
 y.-kan 4613, 4999
 y.-magın 388
 [=6]
yapış- ‘yapışmak’

- y.-a 5775
y.-ırsın 5842
[=2]
- yaprah** ‘yaprak’ → *yaprah, yaprax*
y.+ı (*yaprağı*) 4954
y.+ın (*yapragın*) 1251
[=2]
- yaprahsız** ‘yapraksız’
y. 5845
[=1]
- yaprak** ‘yaprak’ → *yaprah, yaprax*
y. 5283, 5802
[=2]
- yaprax** ‘yaprak’ → *yaprah, yaprak*
y. 3615
y.+larda 2838
y.+ların 2790, 2847
y.+nı 311
[=5]
- yapu** ‘yapı’
y. 5283
[=1]
- yar** ‘yar, sevgili’
y. 5113, 5709
y.+den 5820
[=3]
- yar-** ‘yarmak’
y.-ar 5816
y.-ay 5328
y.-ır 5639
y.-san 5388
[=4]
- yara** ‘yara’
y. 4930, 5562, 5615
y.+ğa 5293
y.+larımın 201
y.+m 1291, 1291
y.+sı 4684, 5536
[=9]
- yara-** ‘yaramak’
y.-dı 4948, 5196
y.-man 5298
y.-mit 3764, 3885, 3988, 4167,
4168
y.-r 4647
[=9]
- yarak** ‘uzak’ → *irak, irax, irax, uzak, uzax, yırak, yırax*
y.+tın 5259
[=1]
- yarala-** ‘yaralamak’
y.-dı 382
y.-dılar 1138
[=2]
- yaramaz** ‘yaramaz’
y.+ı 5456
[=1]
- yararı** ‘yararı’
y. 4744
[=1]
- yaraş-** ‘yaraşmak, gelmek’
y.-ır 5074, 5086, 5489, 5744,
5893
y.-ir 5563
y.-maz 5654
[=7]
- yaraşlı** ‘yaraşan’
y.+dır 1101
[=1]
- yaraştır-** ‘uygun düşürmek’
y.-ıp 4491
[=1]
- yarat-** ‘yaratmak’
y. 3684, 4294
y.-ayım 1237
y.-ayık 1214
y.-gan 1223
y.-ır 5849
y.-tı 270, 734, 785, 1189, 1195,
1204, 1209, 1213, 1215, 1215, 1215,
1219, 1222, 1226, 1227, 1238, 1245,
1507, 4756
y.-tılar 227
y.-tım 1009
y.-tuy 319, 1414
y.-uvçu 193, 734
y.-uvçuga 3742, 4318
y.-uvçum 781, 860, 2728, 4266
y.-uvçumnun 869
y.-uvçunun 1078
y.-uvçusu 1013, 4195
y.-uvçusundan 80
y.-xan 3789
[=43]
- yaratıl-** ‘yaratılmak’
y.-gan 461, 1051
y.-ganında 931
y.-ganlarında 1223
y.-ma 1220
y.-maxnın 1189

- y.-mişlerinin 1013
[=7]
- yaratxan** ‘yaratık’
y.+ı 832
y.+ın 329, 2572
y.+ında 559, 661
[=5]
- yaravlu** ‘uygun’
y. 4641
[=1]
- yarçixla-** ‘yarmak’
y.-p 645
[=1]
- yarçixlan-** ‘yarılmak’
y.-adır 778
y.-mıdır 606
[=2]
- yardantsın** ‘dışarıda’
y. 4999
[=1]
- Yarden** ‘özel isim’
y.+ni 1017
[=1]
- yardım** ‘yardım’
y. 4824
y.+dır 5585
[=2]
- yardımcı** ‘yardımcı’
y.+dır 4984
[=1]
- yare-** ‘yakışmak’
y.-yt 3756, 3778, 3801, 3886,
3887, 3965, 4331
[=7]
- yargu** ‘yargı’
y. 883
y.+da 2087
[=2]
- yarı** ‘yarı’ → *yırı*
y. 4679, 5685, 5868
y.+sı 5284, 5838
y.+sıdır 4718, 4723
y.+sın 5433
[=8]
- yarı-** ‘parlamak, ışık saçmak’
y.-dı 3665
y.-dlar 2805
y.-ydır 1050
[=3]
- yarıh** ‘ışık, aydınlık’ → *yarık, yarix*
y.+ı (*yarığı*) 412, 595, 811, 902,
910, 1556
y.+ım (*yarığım*) 2718, 3984
y.+ın (*yarığın*) 687
y.+ında (*yarığında*) 1505, 1730
y.+tadır (*yarıktadır*) 5361
[=12]
- yarık** ‘ışık, aydınlık’ → *yarıh, yarix*
y. 4537, 4607, 4779, 4985,
5888
y.+san 5559
[=6]
- yarıl-** ‘ayrılmak’
y.-ğan 5709
y.-maz 5280
[=2]
- yarım** ‘yarım’
y. 3851, 3868, 4033
y.+ga 1024
y.+ın 1978, 1982, 1986
[=7]
- yarın** ‘yarın’ → *tanda, yırın*
y. 4568, 5493
y.+ğa 4969
[=3]
- yarıt-** ‘ışık saçmak’
y.-at 1514, 2884, 3138, 3739
y.-ma 1203, 1205, 3473, 3475
y.-maxlar 1202
y.-maxlarga 1203
[=10]
- yarix** ‘ışık, aydınlık’ → *yarıh, yarık*
y. 413, 548, 914, 942, 947,
1036, 1191, 1191, 1416, 1443, 1597,
1835, 2128, 2170, 2607, 2828, 2886,
3005, 3111, 3807, 3995
y.+ba 2772
y.+ka 283, 580, 646, 714, 1193
y.+ları 938
y.+larını 1204
y.+nı 46, 53, 57, 403, 583, 745,
809, 920, 1192, 1204, 1204
y.+nın 241, 608, 1192, 1206
y.+ta 286, 581
y.+tan 425
[=47]
- yarixlan-** ‘aydınlanmak’
y.-ma 811
[=1]
- yarixlıh** ‘aydınlık’ → *yarixlıx*

- y.+ı (*yarıxlığı*) 666
[=1]
- yarıxlık** ‘aydınlık’ → *yarıxlık*
y. 2693, 2812, 3079, 3110,
3221
[=5]
- yarıxıx** ‘çok aydınlık’
y. 3006
[=1]
- yarlı** ‘sefil, fakir’
y. 1701, 1729, 2079, 2582,
2674, 2893, 2937, 2957, 3007, 3696,
4187, 4187
y.+dan 832, 4071
y.+dan (*yarıldan*) 5055
y.+ga 100, 2072
y.+larga 2916
y.+larını 476, 1313, 3612
y.+larının 467, 735
y.+nı 581, 738
y.+nın 841
[=26]
- yarlıgaş** ‘lütuf, kerem’
y. 95, 1366, 2086
y.+ga 302
y.+ım 703
y.+ımız 3815
y.+ın 1325
y.+larsın 549
y.+nı 710, 712, 2729
y.+tan 88
[=13]
- yarlıgaşla-** ‘kurtarmak’ → *yarlıgaşla*
y.-dıymo 600
y.-sa 1008
[=2]
- yarlıgaşle-** ‘kurtarmak’ → *yarlıgaşla*
y.-ydır 99
[=1]
- yarlılan-** ‘fakirleşmek, düşkün olmak’
y.-adır 639
y.-dılar 4072
y.-ıp 591
[=3]
- yarlılx** ‘fakirlik, düşkünlük’
y.+ta 4483
[=1]
- yarlın-** fakirleşmek
y.-ır 5634
[=1]
- yarmalık** ‘panayır, fuar’
y.+ka 5633
[=1]
- yarsız** ‘yarsız, sevgilisiz’
y. 5113
[=1]
- yartı** ‘yarı’
y. 833, 3137, 3473
[=3]
- yas** ‘yas’
y.+ı 5198
[=1]
- yasa** ‘yasa, hatır’
y.+nı 5076
[=1]
- yasın-** ‘süslenmek’
y.-maxlarına 1079
[=1]
- yase-** ‘kürmek’
y.-ydırlar 578
y.-ydılar 2839
[=2]
- yasırtın** ‘gizli, esrarlı’
y. 4601
[=1]
- yaslı** ‘üzgün’
y. 335
y.+lar 95
[=2]
- yastıçex** ‘küçük yastık’
y. 4204
y.+nı 4204
[=2]
- yas yasnamax** ‘şimşek çakma’
y.+larga 661
[=1]
- yas yasnavux** ‘şimşek’
y.+larga 948
[=1]
- yaş** ‘yaş’
y. 53, 109, 174, 446, 494, 497,
626, 671, 700, 727, 806, 950, 972,
1291, 1586, 1965, 2521, 2949, 3244,
3623, 3888, 4005, 4410, 4780, 5347,
5406, 5703, 5851
y.+ı 4279
y.+ım 1905, 1969
y.+ın 4878
y.+ına 3769

- y.+ında 3245, 3253, 3709,
3710, 3711, 3712, 3713, 3714, 3715,
3831, 3832, 3833, 3834, 3835, 3836,
3837, 3971, 3972, 3973, 3974, 3975,
3976, 3977, 3978, 4212, 4588, 4588
y.+ka 5093
y.+lar 1897, 2694, 2969, 3032,
3314, 3742, 4119
y.+larda 1894, 2685, 4219
y.+lardan 1567, 3214
y.+ları 2781, 5049
y.+larıba 2782
y.+larım 1508, 1904
y.+larımba 1902
y.+larımın 1625, 2739
y.+ların 1571, 3008
y.+larıynın 1580
y.+larnen 4992
y.+larnı 4796
y.+nı 2600, 2797
y.+ta 5392
y.+tagı 312, 468, 806, 2904
y.+tan 2705
y.+xa 719
[=95]
- yaşa-** ‘yaşamak’
y. 5507, 5507
y.-ğan 4878, 5278
y.-r 4287, 4326, 4327, 5810
y.-sın 4838, 5504
[=10]
- yaşar-** ‘yeşermek’
y.-adır 178, 321, 323
y.-adogon 1086
y.-dılar 1546
y.-dılarmo 1172
y.-dım 1158
y.-dımız 2112
y.-gan 1831
y.-ganlar 2467
y.-gın 2768
y.-iredi 683
y.-ma 321
y.-mast 367
y.-mayın 4855
[=15]
- yaşarlı** ‘yeşermiş’
y.+lar 3046
[=1]
- yaşın-** ‘gizlenmek’
y.-adırlar 571, 1043
y.-amın 1282
y.-dı 1252
y.-dım 1254
y.-iredi 673
y.-iredilar 671
y.-ırsın 105
y.-mammın 306
y.-max 835
[=10]
- yaşır-** ‘saklamak’
y. 1875
y.-adır 798
y.-asın 310
y.-dım 752
y.-geydır 47
y.-geydi 331
y.-madılar 353
y.-madım 121
y.-mammın 623
y.-mayın 4373
y.-sa 469, 842
y.-seydi 327
y.-sın 2908
y.-uvçu 1055
[=15]
- yaşırım** ‘gizli, saklı’
y. 60, 193, 247, 582, 646, 656,
656, 1015, 2888, 4494
[=10]
- yaşırnlıx** ‘gizlilik’
y.+lardan 3520
[=1]
- yaşırtınlıx** ‘kapalılık’
y. 296, 746
[=2]
- yaşlı** ‘genç’
y. 4280, 4280
y.+larını 688
[=3]
- yaşlıh** ‘gençlik’ → *yaşlıx*
y.+ımda (*yaşlıgımda*) 1694,
1951
y.+ında (*yaşlıgında*) 1726
y.+ıydan (*yaşlıgıydan*) 4195
[=4]
- yaşlıx** ‘gençlik’ → *yaşlıx*
y. 1798
y.+larımdan 737
y.+nı 2003

- y.+nın 1777
y.+ta 880
y.+tan 2506
[=6]
- yat** ‘yaban’
y. 354, 441, 443, 445, 455, 577,
1075, 1076, 1076, 1161, 1321, 1873,
2637, 2863, 3935, 4076, 4292, 4462,
4463, 4465, 4465, 4518, 4643
y.+lar 1872, 4469
y.+larga 4198
y.+nın 3043, 3156, 3239, 3308
y.+ta 1073
[=31]
- yat-** ‘yatmak’
y.-adır 1015, 1048, 1275
y.-adırlar 512
y.-adlar 4218
y.-ar 4700, 4700, 5697, 5697
y.-at 3104, 4076, 4106, 4109
y.-ıp 50, 5827
y.-ır 468, 631
y.-kan 5537, 5538
y.-ma 259, 2762
y.-malı 4957
y.-masın 5437
y.-mayıx 1295
y.-mıydırlar 705
y.-sa 326, 808, 5057, 5058,
5598
y.-sam 162
y.-sey 260
y.-sın 5508
y.-tı 4011
y.-tım 145
y.-xeyt 4327
[=36]
- yav** ‘yağ’
y. 669
y.+da 5184
y.+ı 362
y.+larından 1272
y.+nı 2845
y.+nın 669
[=6]
- yav-** ‘yağmak’
y.-a 5624
y.-adır 893
y.-ar 4918, 5752
y.-sa 5752
- [=5]
- yavaş** ‘yavaş’
y. 5069, 5566
[=2]
- yavdur-** ‘yağdırmak’
y.-adır 905, 905
y.-adırlar 894
y.-ma 949
y.-magan 1224
y.-ur 480
[=6]
- yavı koz** ‘göz bebeği’
y.+nun 3968
[=1]
- yavlık** ‘yağlık’ → *yavluk, yavlux*
y. 5093
[=1]
- yavluk** ‘yağlık’ → *yavlık, yavlux*
y. 4778
[=1]
- yavlux** ‘yağlık’ → *yavlık, yavluk*
y.+ba 3791
[=1]
- yavrun** ‘kol’
y.+ba 2514
y.+um 755
y.+umdan 741
y.+uy 2513
[=4]
- yaxsı** ‘iyi, güzel’ → *iyi, yahşı, yaxşı, yakşı, yaxşı, yaxşı, yaxşı*
y.+nı 148
[=1]
- yaxşı** ‘iyi, güzel’ → *iyi, yahşı, yaxşı, yakşı, yaxşı, yaxsı, yaxşı*
y. 588, 817, 1131, 1169, 1172,
1192, 1198, 1200, 1206, 1219, 1231,
1237, 1250, 1275, 1275, 1311, 1329,
1365, 1513, 1526, 1649, 1658, 1722,
2134, 2182, 2866, 3116, 3163, 3522,
3543, 3576, 3733, 3754, 3759, 3775,
3784, 3809, 3811, 3814, 3849, 3860,
3900, 3901, 3918, 3919, 3919, 3986,
3990, 3991, 3991, 4009, 4009, 4032,
4044, 4083, 4092, 4092, 4103, 4114,
4118, 4124, 4166, 4187, 4190, 4224,
4228, 4229, 4229, 4272, 4272, 4303,
4362, 4364, 4491, 4499, 4609, 4647,
5256, 5469, 5674
y.+da 499, 877, 2495, 4298

- y.+dan 511
y.+dır 1209, 1213
y.+ga 1078, 4301, 4504
y.+ğa 5615
y.+mo 3438
y.+nı 34, 209, 714, 1228, 1228,
1236, 1249, 1266, 1451, 1935, 2197,
2210, 4298, 4318
y.+sı 5428, 5429
y.+sın 4507
y.+yızını 3341
y.+ynı 4193
[=111]
- yaxşılıh** ‘güzellik’ → *guzellik*,
güzellik, *kork*, *yahşılık*, *yaxşılıx*
y.+ın (*yaşılığın*) 1767
[=1]
- yaxşılıx** ‘güzellik’ → *guzellik*, *güzellik*,
kork, *yahşılık*, *yaxşılıh*
y. 541, 2070, 2201
y.+ları 502
y.+larıy 1402
[=5]
- yaxşırax** ‘çok güzel’
y. 58, 258, 584, 1064, 1140,
3162, 3239, 3361, 3801, 4005, 4116,
4173, 4268, 4286, 4289, 4290, 4468,
7074
y.+mo 222, 295
y.+tır 1072, 1073
y.+tırlar 1125
[=23]
- yaxşi** ‘iyi, güzel’ → *iyi*, *yahşi*, *yahşi*,
yakşi, *yakşi*, *yaxsı*, *yaxşı*
y. 4188, 4497, 4620, 5854
[=4]
- yay** ‘yay’
y. 4794
y.+ım 683
y.+nın 1046
[=3]
- yay-** ‘yaymak’
y.-adır 284, 896, 990
y.-sey 254
[=4]
- yaya** ‘gökkuşağı’
y. 481, 5682, 5877
[=3]
- yayah** ‘yanak’ → *yayah*
y.+ın (*yayagın*) 1020
- [=1]
- yayav** ‘yaya’
y. 3304, 5051
[=2]
- yayah** ‘yanak’ → *yayah*
y.+ları 1144
y.+larıma 380
y.+larıy 1080
[=3]
- yayıl-** ‘yayılmak’
y.-dı 12
y.-dılar 19
y.-ıyız 1210, 1216
y.-magın 4467
y.-mast 364
y.-maxların 895, 915
[=8]
- yayrat-** ‘yaymak’
y.-adır 910
y.-tı 607, 611
[=3]
- yaz** ‘yaz’
y. 3220, 5185, 5545, 5824,
5916
y.+da 2894, 3240
y.+ın 2804
y.+ına 5526
y.+nı 2894
[=10]
- yaz-** ‘yazmak’
y. 4972, 4972
y.-almam 2875
y.-asın 312
y.-at 3760
y.-dı 4313
y.-dım 4000
y.-diy 4001
y.-gan 2851, 3807, 4063
y.-ma 3265
y.-mak 4925
y.-masın 4736
y.-seydir 754
y.-uvçudan 3166
[=16]
- yazbaşı** ‘ilkbahar’
y. 1098, 1737, 1920, 3441
y.+n 1739
y.+nın 1558, 1753, 1866, 1878
[=9]
- yazgı** ‘yaza has’

- y. 1117, 4356
[=2]
- yazı** ‘1. yazı 2. kader’
y. 4925
y.+sın 4724
y.+sını 4887
[=3]
- yazıçeh** ‘küçük günah’ → *yazıçex*
y.+ım (*yazıçegim*) 4291
[=1]
- yazıçex** ‘küçük günah’ → *yazıçex*
y.+ların 3840
y.+larını 4292
[=2]
- yazıh** ‘günah’ → *yazık, yazıx*
y.+ı (*yazığı*) 850
y.+ımını (*yazıgımını*) 225, 309
y.+larını (*yazıglarını*) 865
[=4]
- yazık** ‘günah’ → *yazıh, yazıx*
y. 5627
[=1]
- yazıl-** ‘yazılmak’
y.-gan 4496
y.-ganlar 2596
y.-seydirlar 451
[=3]
- yazın** ‘yaz’
y. 2819, 3059, 3218, 4569
[=4]
- yazış** ‘yazılı belge’
y.+ımını 3707
y.+larında 4481
[=2]
- yazıx** ‘günah’ → *yazık, yazıh*
y. 730, 747, 1159, 1275, 1394,
3741, 3743, 3792, 3965, 4167
y.+ka 3747, 3990
y.+lar 309
y.+ları 166
y.+larımızga 1322
y.+larımıznın 4485
y.+larımını 312
y.+larından 468
y.+larıydan 247
y.+larını 844
y.+nı 1379
y.+tan 2725, 4121
[=23]
- yazıxlı** ‘günahlı’
y. 7, 24, 34, 161, 166, 233, 330,
749, 752, 808, 853, 856, 1295, 1410,
3966, 4195, 4195
y.+ga 355, 898
y.+larını 586
y.+larının 625
y.+nın 462
[=22]
- yazıxsız** ‘günahsız’
y. 790, 819, 3966
[=3]
- yazuvçu** ‘yazan, yazar, yazıcı’
y.+ga 3185
[=1]
- ye-** ‘yemek yemek’
y. 4618, 4618, 4748, 4907,
4908, 5079, 5079, 5212, 5212, 5423,
5423
y.-dı 5403
y.-dik 4673
y.-en 4867
y.-gen 5198
y.-masa 1187
y.-me 5443
y.-medı 5403
y.-megen 5425
y.-megenin 5453
y.-mek 5162
y.-mesın 4807
y.-mez 5414
y.-mişler 5121
y.-rsın 5185, 5186
y.-seniz 5218
[=27]
- yeber-** ‘bırakmak’
y.-ma 4207
y.-madim 1108
y.-mageyt 3094
y.-mammin 618
y.-miysin 160
[=5]
- yedir-** ‘yedirmek’ → *yedir*
y.-ır 4790, 5415
[=2]
- yedi** ‘yedi’
y. 37, 37, 1060, 1060, 1065,
1091, 1283, 1292, 1292, 4794, 4798
[=11]
- yedinçi** ‘yedinci’
y.+nçi 1221, 1221, 1222

- y.+da 103
[=4]
- yedir-** ‘yedirmek’ → *yedir*
y.-ir 5337
[=1]
- yegen** ‘yemek yiyen kişi’
y.+ın 5454
[=1]
- yegirmi** ‘yirmi’
y. 3832, 3833
[=2]
- yek** ‘yeğ, hafif’
y.+tır 4535, 5173
[=2]
- yek-** ‘koşmak’
y.-er 5044
y.-tı 5044
[=2]
- yeki** ‘iki’
y.+sı 5661
[=1]
- yel** ‘yel, saba, rüzgar’
y. 21, 72, 78, 137, 148, 164,
337, 373, 703, 710, 920, 1034, 2808,
3151, 3590, 4438, 5724, 5817
y.+dan 3693
y.+ga 660, 2639
y.+i 365, 633, 777, 947, 1039,
1104, 1121, 1131, 1131, 1190
y.+imni 202
y.+ından 72, 337
y.+len 5219, 5219
y.+nı 5044
y.+nin 504, 3633
[=39]
- yelçik** ‘hafif esen rüzgar’
y. 3586
[=1]
- yelda-** ‘aldatmak’ → *alda, alde, yeldat, yelde*
y.-r 3149
y.-rlar 2327
y.-sa 3017, 3449
[=4]
- yeldan-** ‘aldanmak’
y.-di 728, 746
[=2]
- yeldat-** ‘aldatmak’ → *alda, alde, yelda, yelde*
y.-ma 3964
- y.-ti 1257
[=2]
- yeldav** ‘aldatıcı’
y. 2675
[=1]
- yelde-** ‘aldatmak’ → *alda, alde, yelda, yeldat*
y.-ydr 347
[=1]
- yelpi-** ‘esmek’
y.-mak 1252
[=1]
- yelpit-** ‘estirmek’
y.-kin 1131
[=1]
- yel tiyirman** ‘yel değirmeni’
y. 3679
[=1]
- yem** ‘yem’
y. 572, 897, 964, 993, 1014,
1261, 4915, 5408
y.+ga 210, 1217, 1218, 1228,
1250
y.+i 116, 5007
y.+in 962, 964, 3464
y.+ina 478
y.+ni 272, 801
[=21]
- yemek** ‘yemek’
y.+in 5459
[=1]
- yemesa** ‘veya’
y. 1109
[=1]
- yemiş** ‘yemiş’ → *yemiş*
y. 4511
[=1]
- Yemima** ‘kadın adı’
y. 1066, 2228, 2233, 2250,
2256, 2271
y.+ba 2266
y.+ga 2244
y.+nı 2238
[=9]
- yemiş** ‘yemiş’ → *yemiş*
y. 1172, 1199, 1199, 1200,
1217
y.+ge 4895
y.+ı 368
y.+i 1090, 1184, 3461, 4583

- y.+in 1131, 1185
y.+ından 1246, 1247, 1250,
1271
y.+lar 1128, 1173
y.+larba 1540
y.+larin 1100, 3585
y.+nin 1980, 1986
[=24]
- yen-** ‘yenmek’
y.-ar 1837
y.-ma 1671
[=2]
- yene** ‘yine’
y. 5001
[=1]
- yeng** ‘elbise kolu’
y.+lari 3936
[=1]
- yengil** ‘hafif’
y. 585, 998, 1311, 1549, 1671,
1880, 2643, 2686, 3130, 3698, 3849,
4442, 4483, 4483, 5214
[=15]
- yengilrak** ‘çok hafif’
y. 147, 209
[=2]
- yengilt** ‘hafifletmek’
y. 1823
[=1]
- yengin** ‘rahat’
y.+lar 2335
[=1]
- yenginlan-** ‘rahatlamak’
y.--ir 154
[=1]
- yenginlik** ‘rahatlık’
y.+tan 234
[=1]
- yenilik** ‘yenilik’
y. 5599
[=1]
- yeniş-** ‘mücadelede bulunmak’
y.-ma 2606
[=1]
- yer** ‘yer’
y. 10, 27, 37, 142, 171, 208,
354, 388, 411, 461, 484, 528, 586, 640,
696, 916, 947, 949, 978, 1190, 1198,
1199, 1199, 1200, 1203, 1205, 1208,
1212, 1214, 1216, 1218, 1224, 1261,
1270, 1892, 1905, 1940, 1943, 1946,
2480, 2525, 2723, 2849, 3115, 3753,
3755, 3762, 3762, 3764, 4278, 4313,
4509, 4509, 4518, 4566, 4792, 5414,
5421, 5425
y.+da 9, 12, 26, 322, 364, 417,
585, 648, 956, 1067, 1099, 1210, 1214,
1220, 1224, 1280, 1282, 2566, 2623,
2759, 3019, 3105, 3471
y.+dan 90, 250, 424, 1225,
1226, 1228, 1238, 1278, 1279, 1313,
2608, 2852
y.+de 4711, 4856, 5245, 5432,
5750
y.+den 4554, 4554, 5886
y.+den 4705
y.+e 4517
y.+ga 22, 240, 241, 269, 383,
691, 905, 1263, 1317, 2471, 2560,
2811, 3662, 3764, 4425, 4468
y.+gada 3657
y.+gaları 578
y.+galari 241
y.+ganın 5480
y.+gasi 1144
y.+ge 4720, 4956, 4977, 5025,
5518, 5837
y.+ı 5007
y.+ım 757, 5793
y.+inde 5869
y.+ının 912
y.+i 1174, 3764, 4481, 4520
y.+imizda 1099
y.+imizdan 2835
y.+imizga 3400
y.+imiznin 4462
y.+in 1230, 1232, 5821
y.+ında 3, 1284
y.+inde 5780, 5869
y.+ine 4520
y.+iya 1172, 1304
y.+lar 3772
y.+larba 3755
y.+larında 4468
y.+larni 2644
y.+ni 190, 276, 605, 826, 927,
937, 950, 988, 1189, 1216, 1223, 1224,
1267, 1280, 1314, 1905, 2672, 3121,
3339, 3358, 3760, 4278

- y.+nin 51, 94, 106, 109, 285,
332, 571, 659, 861, 902, 911, 936, 941,
1088, 1101, 1212, 1213, 1213, 1217,
1218, 1223, 1225, 1231, 1271, 1282,
1680, 2515, 2557, 2580, 2685, 3585,
3602, 4198
[=213]
- Yerancova** ‘yer adı’
y. 1651
y.+ga 1655
[=2]
- yerançı** ‘hoş olmayan’ → *yerançı*
y. 698, 730
[=2]
- yerançi** ‘hoş olmayan’ → *yerançi*
y. 215, 351
[=2]
- yerd** ‘yer’
y.+nın 4722
[=1]
- yere** ‘yine’
y.+de 4550
[=1]
- yerga** ‘basamak’
y.+lar 1081
y.+ları 241
y.+ları 1080, 4488
y.+si 3459, 4473
[=6]
- yery** ‘yarı’ → *yarı*
y.+sı 5433
[=1]
- yeriştir-** ‘yeriştirmek’
y.-gen 5302
[=1]
- yeriş-** ‘yerişmek’
y.-inge 4861
y.-ir 5753, 5891
y.-mezse 5420
[=4]
- Yeruşalayim** ‘Yerusalem’
y. 1151
y.+nin 1094, 1109, 1139, 1147,
1177
[=6]
- yeruz**
y. 5604
[=1]
- yesi** ‘sahip’
y. 5667
- y.+larinin 1078
y.+si 1288, 3470, 4504
y.+sin 1300, 3469
y.+sinin 758
[=8]
- yesley** ‘yemlik’
y. 973
[=1]
- yeşil** ‘yeşil’
y. 2323, 2325, 2329, 2449,
2827, 2838, 5630
[=7]
- yeşimlik** ‘yeşillik’ → *yeşinlik*
y. 4902
[=1]
- yeşinlat-** ‘yeşillendirmek’
y.-sin 1199
[=1]
- yeşinlik** ‘yeşillik’ → *yeşinlik*
y. 1199, 1200
y.+in (*yeşinligin*) 1218
[=3]
- yet-** ‘yetmek, ulaşmak’
y.-almas 3634
y.-almiybiž 922
y.-ar 479, 482, 4503
y.-arsin 248
y.-at 4495
y.-er 5155, 5353
y.-kenci 4523
y.-kençek 4529
y.-keyt 3629
y.-masa 2548
y.-mast 103, 1044, 2202, 3727,
4491
y.-mastir 2787
y.-me 4827
y.-mese 5621
y.-mez 5354
y.-mit 4312
y.-sa 463, 2473
y.-ti 62, 68, 115, 744, 1099,
3550, 3951, 3990, 4044, 4476, 4497
[=36]
- yetiş-** ‘yetişmek’ → *yetiş*
y.-mez 5192
[=1]
- yetil-** ‘yetmek, olgunlaşmak’
y.-dimo 1172
y.-ir 367

- y.-magan 368, 1100, 1102,
1172
y.-mayınça 1100
[=7]
yetilet- ‘yetiştirmek, olgunlaştırmak’
y. 4583
[=1]
yetim ‘kalım’
y. 4883
[=1]
yetiş- ‘yetişmek’ → *yetiş*
y.-irsin 1304
y.-key 4507
y.-mey 5153
[=3]
yetiştir- ‘yetiştirmek’ → *bittir, yetkir, yettir*
y.-di 4491
[=1]
yetiz ‘çalışkan’
y. 5025
[=1]
yetkilik ‘bolluk, çok olan’
y.+i (*yetkiligi*) 479
y.+iynin (*yetkiligiynin*) 1311
[=2]
yetkir- ‘yetiştirmek’ → *bittir, yetiştir, yettir*
y.-ır 632
y.-ir 1013
[=2]
yetmiş ‘yetmiş’
y. 1292, 4586
[=2]
yettir- ‘yetiştirmek’ → *bittir, yetiştir, yetkir*
y.-di 1100
[=1]
yevarexxa adonay ‘Tanrı seni kutsasın’
y. 3746
[=1]
yeymek ‘yemek’
y. 4956
[=1]
yıgıl- ‘yıkılmak’
y.-maxların 4483
y.-sa 1341
[=2]
yık- ‘yıkılmak’
y.-ar 5635
[=1]
yıkıl- ‘yıkılmak’
y.-ır 4519, 4853, 4854, 5268
y.-maz 4746, 4853, 5268
[=7]
yıl ‘yıl’
y. 4485, 4486, 4489, 4494,
4527, 5577
y.+da 4873
y.+dan 4463, 4485, 4489, 4494
y.+ı 5901, 5902, 5903, 5904,
5905, 5906, 5907, 5908, 5909, 5910,
5911, 5912
y.+ına 5858
y.+ından 5186
y.+larda 5406
[=26]
yıla- ‘ağlamak’ → *agla, ağla, ila, ile, yıla*
y.-maz 4859
y.-r 4784, 4784, 5528
y.-y 5659
y.-mağan 5555
y.-man 4658
y.-maz 5619
y.-sa 4976
[=9]
yılan- ‘ağlanmak, yakınmak’
y.-ğan 5555
[=1]
yılan ‘yılan’
y. 4548, 5504, 5510, 5539,
5796
y.+a 5858
y.+dan 4690
y.+ı 5334
y.+ın 5538
y.+nın 5537
[=10]
yılat- ‘ağlatmak’
y.-ır 5102
y.-sın 4595
y.-tım 5632
[=3]
yılbaşı ‘yılı+başı; uysal’
y.+dan 5358
[=1]
yıldır- ‘yıldırılmak’
y.-ıdır 4567

- [=1]
yıldız ‘yıldız’
 y. 4727
 y.+ın 4725
 y.+lar 5841
 [=3]
yılın ‘yılan’
 y. 5906
 [=1]
yılv ‘ağlayış, ağlama’ → *yılv*
 y.+dır 5791
 [=1]
yılkı ‘at ya da eşek’
 y. 5907
 [=1]
yıltrat- ‘parlatmak’
 y.-uvçu 1290
 [=1]
yılv ‘ağlayış, ağlama’ → *yılv*
 y. 4785
 [=1]
yımırta ‘yumurta’
 y. 5428, 5638
 [=2]
yımşak ‘yumuşak’ → *ımşax*
 y. 5406
 [=1]
yım ‘yıl’
 y.+larga 1202
 [=1]
yınlıx ‘yıllık’
 y. 4491
 [=1]
yırak ‘uzak’ → *ırak, ırax, irax, uzak, uzax, yarak, yırax*
 y. 5037
 [=1]
yırax ‘uzak’ → *ırak, ırax, irax, uzak, uzax, yarak, yırax*
 y. 4476
 [=1]
yırı ‘yarı’ → *yarı*
 y.+sı 5685
 [=1]
yırt- ‘yırtmak’
 y.-a 5241
 y.-tı 379
 [=2]
yırtıl- ‘yırtılmak’
 y.-ğan 5663
- [=1]
Yısrail ‘erkek adı, İsrail’ → *Yisrael, Yişrael*
 y. 1178
 [=1]
yıştırıl- ‘toplanmak’ → *ıştırıl*
 y.-dılar 4487
 [=1]
yız ‘iz’
 y. 642
 y.+ları 1078
 y.+larına 1078
 [=3]
yibe- ‘göndermek’
 y.-merse 4749
 [=1]
yibir- ‘göndermek, yollamak’ → *yibir*
 y.-dı 4903
 [=1]
yibir- ‘göndermek, yollamak’ → *yibir*
 y.-mez 5393
 [=1]
yigit ‘yiğit, alp’
 y. 5033, 5086, 5087
 y.+ın 5088
 y.+ke 5340
 [=5]
yigitlik ‘yiğitlik, alplik’
 y.+ime (*yigitligime*) 5085
 [=1]
yıla- ‘ağlamak’ → *agla, ağla, ila, ile, yıla*
 y.-dı 4612
 [=1]
yilik ‘iyilik’ → *iyilik, iylik*
 y. 4808, 4808
 y.+ke 4821
 [=3]
yin ‘kol’
 y. 5730
 [=1]
yine ‘yine’
 y. 4934, 5174, 5756, 5797
 [=4]
yine ‘iğne’
 y.+n 5020
 [=1]
yip ‘ip’ → *ip*
 y.+nen 5020
 y.+nın 4903

- y.+ten 4666
y.+tır 5501
[=4]
- yir-** ‘birinin arkasından kötülüğüne konuşmak; yermek’
y.-mez 4793
[=1]
- yirtık** ‘yırtık’
y.+ka 4995
[=1]
- Yismael** ‘İsmail’
y.+nin 1076
[=1]
- Yisrael** ‘erkek adı, İsrail’ → *Yişrael, Yişrael*
y. 3883, 3926, 4483
y.+nin 1071, 1085, 1086, 1089, 1111, 1143, 4504
[=10]
- Yişni** ‘özel ad’
y.+larni 3762
[=1]
- Yişrael** ‘erkek adı, İsrail’ → *Yişrael, Yisrael*
y. 1174
[=1]
- yit** ‘yat’
y. 5870
[=1]
- yit** ‘yiğit’
y.+din 5230
[=1]
- yiti** ‘keskin; acı; iyi, güzel, yaman’
y. 5756
[=1]
- yitmiş** ‘yetmiş’
y. 4990
[=1]
- yo** ‘yo, hayır’
y. 556, 3238, 3392, 3550, 3631, 3762, 3763, 3764, 3772, 3839, 3839, 3839, 3857, 3878, 3878, 3896, 3896, 3911, 3911, 3914, 3914, 3915, 3915, 4029, 4043, 4043, 4072, 4072, 4162, 4167, 4219, 4219, 4219, 4274, 4291, 4291, 4298, 4328
[=38]
- yogar** ‘yukarı’ → *yogarı*
y.+gı 1437
y.+ğa 5830
- [=2]
- yogarı** ‘yukarı’ → *yogar*
y. 3457, 3457, 4496
y.+ga 2474
y.+gı (*yogargı*) 1356
y.+gı (*yogarı*) 1325
[=6]
- yogarrax** ‘çok yukarı’
y. 1533
[=1]
- yogartın** ‘yukarıda, yüksekte’
y. 41, 423, 721, 747, 1195
[=5]
- yoh** ‘yok’ → *yok* → *jadni, yok, yox*
y.+edi (*yogedi*) 3739, 3926
y.+sam (*yoksam*) 5506
y.+sın (*yoksın*) 4550
y.+tır (*yoktur*) 5006, 5501
y.+tur 892
y.+unda (*yogunda*) 3474
y.+undan (*yogundan*) 74, 83, 575, 878, 964
[=13]
- yok** ‘yok’ → *jadni, yoh, yox*
y. 4525, 4525, 4561, 4592, 4661, 4779, 4858, 4867, 4898, 4973, 4973, 5010, 5028, 5028, 5157, 5157, 5191, 5211, 5233, 5246, 5327, 5327, 5360, 5384, 5590, 5616, 5622, 5622, 5766, 5793, 5883, 5883, 5887, 5887, 5887
y.+er 5536, 5536
[=37]
- yoklüh** ‘yokluk’ → *tarlüh, tarlıx, yoxluh*
y.+da (*yoklukda*) 5215
y.+ından (*yokluğundan*) 5680
y.+tan (*yoklıktan*) 5212
[=3]
- yol** ‘yol’
y. 285, 417, 515, 585, 661, 947, 948, 2538, 2817, 2862, 3048, 3313, 4058, 4291, 4705, 5117, 5653
y.+ba 1669, 3763
y.+da 942, 1676, 2498, 2754, 4919, 5489, 5563, 5579, 5650, 5836
y.+dan 571, 726, 1351, 3051, 5209, 5492
y.+ga 2502, 2539, 3203, 3687, 4315, 4331, 5048
y.+ğa 5528

- y.+ın 5501, 5564, 5564
y.+ına 5849
y.+ların 4547
y.+nu 2354
y.+nun 2855
y.+u 60, 1432
y.+umdan 4570
y.+un 561, 658, 889, 1268,
3372, 3633, 4235, 5872
y.+unda 2163
y.+unu 4799
y.+uy 2714
y.+uyda 1349, 1352
y.+xa 391
[=67]
- yolcu** ‘yolcu’ → *yolcu, yolçu*
y. 5849
[=1]
- yolci** ‘yolcu’ → *yolcu, yolçu*
y. 5563
y.+n 5489
[=2]
- yolçox** ‘küçük yol’ → *yolçux*
y. 3659
[=1]
- yolçu** ‘yolcu’ → *yolcu, yolci*
y.+ga 751
[=1]
- yolçux** ‘küçük yol’ → *yolçox*
y.+lar 1983
y.+larni 1984
[=2]
- yoldaş** ‘yol arkadaşı’
y. 3656, 4188, 5051
y.+ım 1967
y.+ımba 1501, 2037
y.+ıy 4198
y.+lar 1186, 2215, 2381
[=10]
- yolğuş-** ‘rastlamak’
y.-magı 3554
y.-massın 2697
y.-mıyt 2653
[=3]
- yolğala-** ‘yol etmek, yol tutmak’
y.-dı 5605
[=1]
- yolıh-** ‘karşılaşmak’ → *yoluh, yolux*
y.-ır (*yolığır*) 5398, 5596
[=2]
- yolla-** ‘yollamak’
y.-maa 5518
[=1]
- yollan-** ‘yollanmak’
y.-ır 5515
[=1]
- yoluh-** ‘karşılaşmak’ → *yolıh, yolux*
y.-adırlar (*yolugadırlar*) 98
[=1]
- yolux-** ‘karşılaşmak’ → *yolıh, yoluh*
y.-sey 1352
[=1]
- yomahla-** ‘hikaye anlatmak’ →
yomaxla, yomaxle
y.-ma (*yomaglama*) 3170
[=1]
- yomax** ‘hikaye’
y. 1694, 1709, 3167, 3206,
4355
y.+ka 1705
y.+lar 2132, 3878
y.+laredi 2912
y.+larının 352
y.+larm 3875
[=11]
- yomaxla-** ‘hikaye anlatmak’ →
yomahla, yomaxle
y. 3734
y.-dı 662
y.-geydım 3782
y.-ma 1482, 1972, 2552
y.-rm 1899
y.-rlar 269
y.-yız 3783
[=9]
- yomaxlan-** ‘hikaye edilmek’
y.-ırmo 919
[=1]
- yomaxle-** ‘hikaye anlatmak’ →
yomaxla, yomahla
y.-ys 3787
[=1]
- yon** ‘yön’
y.+larba 2205
y.+ların 440, 580, 688, 834,
840, 3587
y.+larının 129, 612
y.+larıy 548
y.+larıya 69
y.+larıynı 500

- [=12]
Yona ‘erkek adı’
 y. 2273, 2292, 2295, 2316, 2319, 2341, 2350, 2359, 2362, 2396, 2405, 2445
 y.+mız 2414
 y.+nı 2452
 y.+nın 2272, 2439
 [=16]
yonğa ‘yonga, kamga’
 y.+sı 5110, 5110, 5154
 [=3]
yonma ‘yontulma’
 y. 1304
 [=1]
yonma abax ‘yontulmuş putlar’
 y. 1302
 [=1]
yorgan ‘yorgan’ → *yorğan*
 y.+nğa 5552
 [=1]
yorğan ‘yorgan’ → *yorgan*
 y. 4872
 y.+ı 5773
 [=2]
yorlı ‘zavallı’
 y. 4832
 [=1]
Yosef ‘Yusuf’
 y. 3296, 3714, 3809, 3810, 3812, 3814, 3816, 3818, 3818, 3819, 3821, 3834, 3840, 3842, 3843, 3849, 3851, 3857, 3860, 3862, 3864, 3867, 3871, 3873, 3875, 3876, 3885, 3886, 3888, 3890, 3893, 3894, 3897, 3898, 3905, 3912, 3914, 3916, 3921, 3923, 3925, 3927, 3931, 3945, 3951, 3952, 3956, 3958, 3960, 3962, 3965, 3968, 3973, 4006, 4007, 4009, 4011, 4013, 4015, 4017, 4018, 4051, 4052, 4056, 4072, 4072, 4078, 4079, 4081, 4083, 4085, 4087, 4089, 4091, 4093, 4095, 4097, 4099, 4101, 4104, 4106, 4108, 4110, 4113, 4118, 4137, 4147, 4152, 4153, 4154, 4162, 4163, 4165, 4166, 4169, 4170, 4172, 4175, 4176, 4178, 4180, 4182, 4184, 4186, 4188, 4190, 4192, 4212, 4219, 4221, 4223, 4225, 4227, 4228, 4229, 4250, 4251, 4252, 4256, 4258, 4260, 4264, 4267, 4269, 4273, 4274, 4275, 4279, 4281, 4283, 4287, 4297, 4298, 4300, 4302, 4304, 4306, 4308, 4310, 4312, 4314, 4315, 4316, 4319, 4321, 4323, 4325, 4326, 4328, 4330, 4331, 4331, 4353
 y.+ba 3885, 3938
 y.+im 3743
 y.+ka 3743, 3839, 3848, 3901, 3924, 3955, 3964, 4084
 y.+ni 3876, 4140, 4287
 y.+nin 3865, 3961, 4327
 [=170]
Yosefka ‘Yosef’ten’ → *Yosefko*
 y. 4111
 [=1]
Yosefko ‘Yosef’ten’ → *Yosefka*
 y. 4103, 4118, 4257
 [=3]
yox ‘yok’ → *jadı, yoh, yok, yox*
 y. 63, 132, 149, 184, 238, 244, 591, 605, 631, 738, 808, 813, 1224, 2647, 2783, 2862, 2991, 3704, 3757, 3758, 3758, 3758, 3771, 3809, 3813, 3846, 3869, 3996, 4016, 4072, 4078, 4110, 4120, 4124, 4133, 4133, 4149, 4156, 4160, 4177, 4180, 4184, 4191, 4196, 4197, 4198, 4204, 4222, 4229, 4255, 4418
 y.+edi 37
 y.+mo 4078
 y.+mudur 344
 y.+tur 10, 27, 46, 58, 88, 124, 216, 217, 226, 241, 264, 318, 338, 349, 388, 393, 435, 495, 519, 525, 558, 574, 597, 604, 649, 649, 764, 771, 790, 835, 835, 949, 1028, 1051, 1117, 1122, 1153, 1181, 1298, 1480, 1659, 1862, 2462, 3503, 3588, 3736, 3772, 4156, 4291, 4293, 4404, 4494, 4494
 [=107]
yoxluh ‘yokluk’ → *tarlıh, tarlıx, yoklıh*
 y.+undan (*yoxlugundan*) 2855
 [=1]
yoxt ‘yok’
 y. 1575, 1661, 2462, 2552, 4435
 y.+mo 4370
 [=6]
yoy ‘nida; acı çekerken çıkan bağırma sesi’

- y. 4076
[=1]
- yrın** ‘yarın’ → *tanda, yarın*
y. 5144
[=1]
- Yubal** ‘erkek adı’
y. 1289
[=1]
- yubat-** ‘teselli etmek’
y.-ma 35
y.-tılar 1063
[=2]
- yubiy** ‘ev sahibi’
y. 4966
[=1]
- Yudit** ‘bir kadın adı’
y. 3583
y.+ka 3575
[=2]
- yugan** ‘at başlığı’
y.+ina 1031
[=1]
- yugu** ‘uyku’ → *çırım, yuhu, yuku*
y.+ndan 1957
[=1]
- yugun-** ‘yüksünmek’
y.-adogon 746
[=1]
- yuhku** ‘uyku’
y.+n 4910, 5932
[=2]
- yuhla-** ‘yuhlamak’
y.-sa 5033
[=1]
- yuhu** ‘uyku’ → → *çırım, yugu, yuku*
y. 4995, 4995
y.+nı 4995
y.+nın 4889
[=4]
- yuk** ‘yük’
y.+ba 2479, 2971, 3195
y.+ka 161, 394, 4483
y.+un (*yugun*) 1166, 2901, 4443
[=9]
- yukla-** ‘uyuklamak’ → *yukle*
y. 1588, 1588, 1590, 1590,
1592, 1592, 1594, 1594, 1596, 1596,
1598, 1598, 1600, 1600, 1602, 1602,
1604, 1604, 1606, 1606, 1608, 1608,
1610, 1610, 1612, 1612, 1614, 1614,
1616, 1616, 1618, 1618, 1620, 1620,
1622, 1622, 1624, 1624, 1626, 1626,
1628, 1628, 1630, 1630, 1632, 1632,
1634, 1634, 1636, 1636, 1638, 1638,
1640, 1640, 1642, 1642, 1644, 1644,
1646, 1646, 1648, 1648, 1650, 1650
y.-dı 1240, 3124
y.-ma 3762, 3821
y.-rlar 4005
y.-seydım 50
y.-vçularının 1169
y.-yız 1657
[=72]
- yuklan-** ‘yüklenmek’
y.-magi 1162
[=1]
- yukle-** ‘uyuklamak’ → *yukla*
y.-ydesam 1133
y.-ydogonlarını 3821
y.-yt 1997, 2651, 2661, 2973,
3082, 4050
[=8]
- yuku** ‘uyku’ → *çırım, yugu, yuhu*
y. 2800, 5074
y.+dan 3001, 3514
y.+larda 796
y.+larından 326
y.+su 3126
y.+sundan 631
y.+yuzdan 3505
[=9]
- yul-** ‘elinden almak, kurtarmak’
y.-mak 4571
[=1]
- yulçur** ‘küfür’
y.+lar 5597
[=1]
- yulduz** ‘yıldız’
y. 1891, 3634, 4234
y.+ba 1891
y.+lar 191, 597, 1399, 1895,
1906, 2561, 2805, 2828, 3147
y.+ları 46, 930, 955
y.+ların 3326
y.+larını 955, 1204, 1939, 4342
y.+larının 532
y.+u 3152
y.+um 193, 4390
y.+unda 1506
[=26]

- yulduzcox** ‘yıldızcık’
y. 4231
y.+lar 2527, 2885, 3095
[=4]
- yulu-** ‘kurtarmak’
y. 3734
y.-du 4467
y.-geydir 882
y.-gun 805
y.-r 104, 809, 3214
y.-vçuga 4468
y.-vçum 453, 1327
y.-ydir 3743
y.-yuz 134
[=12]
- yulun-** ‘kurtulmak’
y.-adırlar 967
y.-uşsin 5056
[=2]
- yuluv** ‘kurtulma’
y. 805, 884, 1309, 2537
[=4]
- yum** ‘yum’
y. 2539
y.-dux 1309
[=2]
- yumçuh** ‘an’ → *yumçux*
y.+una (*yumçuguna*) 462, 499,
833
[=3]
- yumçuhla-** ‘göz kırpmak’ → *yumçuxle*
y.-y (*yumçuglay*) 5659
[=1]
- yumçux** ‘an’ → *yumçuh*
y.+larga 159
[=1]
- yumçuxle-** ‘göz kırpmak’ → *yumçuhla*
y.-ydırlar 347
[=1]
- yumurga** ‘yumurta’
y.+sına 5192
[=1]
- yumuş** ‘iş’
y.+larga 1662
y.+ta 1444
[=2]
- yumuşçu** ‘işçi’
y. 4060
y.+larda 18
y.+larım 668
- y.+larını 17, 19
y.+su 3976
[=6]
- yun** ‘yün’
y. 3115, 5292
y.+ga 4305
y.+u 977, 1142
[=5]
- yunah** ‘günah’ → *yunax*
y. 4736
[=1]
- yunax** ‘günah’ → *yunah*
y.+dan 4817
[=1]
- yunçox** ‘çok günah’
y.+larga 1530
y.+ları 2335
y.+nu 3962
[=3]
- yur** ‘ceylan’
y.+ga 1096, 1104, 1187
y.+lar 1094, 1109
y.+larınin 965
y.+nun 1120, 1163
[=8]
- yur-** ‘yürümek’
y.-gen 5036
[=1]
- yurak** ‘yürek’ → *ürak, üvrak, yurek, yürek*
y.+inin (*yuragin*) 1115
y.+iyda (*yuragiyda*) 1309
y.+larından 4483
[=3]
- yurek** ‘yürek’ → *ürak, üvrak, yurak, yürek*
y. 4815, 5630
y.+ke 5691
[=3]
- yurı** ‘yarı’
y.+sı 5348
[=1]
- yurı-** ‘yürümek; gezmek’
y.-ğenden 5570
y.-y 5574
[=2]
- yurı-** ‘yürümek’ → *yuru*
y.-y 5714
[=1]
- yurk** ‘kesme, tıraş etme’

- y. 5018
[=1]
- yuru-** ‘yürümek’ → *yuri*
y. 4570, 4748, 5566
y.-ğen 5278
y.-me 5035
y.-mek 5031
y.-se 5528
[=7]
- yuryuçi** ‘yürüyen’
y.+nin 5048
[=1]
- Yuş** ‘özel ad’
y.+nu 5333
[=1]
- yut-** ‘yutmak’
y. 5444
y.-adır 988
y.-almast 475
y.-ar 5239
y.-kan 5796
y.-madı 4671
y.-tu 472
y.-tum 1987
y.+xunça 160
[=9]
- yuv** ‘ev’
y. 4274
y.+da 88, 1991, 3060, 3088,
3125, 3657, 3771, 3985, 4020, 4084,
4109, 4184, 4282, 4340
y.+da 4078
y.+dan 3040, 4055, 4084, 4137,
4150, 4184, 4198, 4428
y.+ga 2860, 2879, 2960, 4005,
4037, 4058, 4079, 4318
y.+gamo 2742
y.+lar 3999, 4193
y.+larda 363
y.+larga 583
y.+ları 495
y.+ların 52
y.+lari 3289
y.+larin 538, 2005
y.+larından 2871
y.+nu 476, 3968
y.+nun 21, 3829, 3968
y.+u 12, 176, 177, 514, 4205
y.+umdan 3967
y.+umnu 404, 4068
y.+umnun 443
y.+un 630, 970
y.+una 151, 711
y.+unda 6, 15, 20, 507, 1063,
2893, 2931, 3007, 3157, 3987, 4201
y.+undan 2295, 4206
y.+unun 485, 943
y.+uyda 3395
y.+uydan 4047
[=78]
- yuv-** ‘yumak, yıkamak’
y.-at 3391
y.-du 4948, 5196
y.-dum 1134
y.-ma 3525
[=5]
- yuva** ‘ev, delik’
y.+dan 5334
[=1]
- yuvçoh** ‘evcik’ → *yuvçok*
y.+umuz (*yuvçogumuz*) 2053
y.+unda (*yuvçogunda*) 3995
[=2]
- yuvçok** ‘evcik’ → *yuvçoh*
y. 2008, 2010, 2028
y.+nu 2002
y.+ta 2045
[=5]
- yuvrat-** ‘öğretmek’ → *oğret, üirat, üvrat*
y.-ma 4067
[=1]
- yuvu-** ‘yaklaşmak, yakınlaşmak’
y.-du 3132, 3769
y.-ganlar 1034
y.-geydım 756
y.-mast 1342, 1347
y.-ydur 803
[=7]
- yuvuci** ‘yıkayıcı’
y. 4864
[=1]
- yuvug** ‘yakın kimse’ → *yuvuk, yuvux*
y. 3769
y.+uynu 2493
[=2]
- yuvuk** ‘yakın kimse’ → *yuvug, yuvux*
y. 4728
[=1]
- yuvul-** ‘yıkanılmak’

- y.-ganda 669
[=1]
- yuvun-** ‘yıkanmak’
y.-adırlar 1143
y.-maxtan 1117, 1153
y.-sam 214
[=4]
- yuvur-** ‘yürümek’
y.-abiż 1322
y.-ayix 7074
y.-du 361, 384, 3144
y.-urlar 467
y.-uvçudan 209
[=7]
- yuvurt-** ‘yürütmek’
y.-adır 496
[=1]
- yuvuş** ‘ıslak’
y. 2895, 2932, 2966, 4971
[=4]
- yuvuşlan-** ‘ıslanmak’
y.-adırlar 575
[=1]
- yuvuşluk** ‘ıslaklık’
y. 3002
[=1]
- yuvut-** ‘yakınlaştırmak’
y.-mağı 1082
y.-tular 1063
[=2]
- yuvux** ‘yakın kimse’ → *yuvuk, yuvug*
y. 3380, 4378
y.+lar 1576, 2066, 4469
y.+lardan 3736
y.+larım 442, 1755
y.+larını 4175
[=9]
- yuvuxlan-** ‘yakınlaşmak’
y.-at 3875
y.-gın 541
y.-sax 501
[=3]
- yuvuxlat-** ‘yaklaştırmak’
y.-ma 403
[=1]
- yuvuxrax** ‘çok yakın’
y. 2763, 3847, 3857
[=3]
- yuvuz** ‘alçak, adi’
y. 24, 549, 1005, 2779, 3600,
3778, 4305
y.+da 1892
y.+ga 438
y.+larını 95
[=10]
- yuvuzluh** ‘alçaklık’
y.+un (*yuvuzlugun*) 2709
[=1]
- yuvuzrax** ‘çok alçak’
y. 4120
[=1]
- Yuxbaşkun** ‘Pazartesi günü’
y. 5926
[=1]
- yuż** ‘yüz’ → *yüz*
y.+dan 3197
y.+ge 5093
y.+ı 4819
y.+ın 5361
y.+larba 4152
y.+larga 296
y.+ları 94, 585, 911, 953
y.+larım 386
y.+larımında 378
y.+larımından 698
y.+larımın 687
y.+ların 208, 362, 582, 607,
1007
y.+larına 780, 832, 1060, 1061
y.+larının 1032
y.+larını 256, 260, 546
y.+ları 1190, 1190, 1208, 1217,
1273, 1282, 3885, 4227
y.+ların 1164, 1225, 3134,
3739, 4274
y.+ları 1274
y.+ların 1295
y.+nu 3531, 4018, 4047
[=44]
- yuz** ‘yüz’ → *yüz*
y. 5628
y.+une 4734, 5624
[=3]
- yuż** ‘yüz; sayı’ → *yüz*
y. 5, 5, 1068, 1185, 3171, 3989,
4003, 4090, 4132, 4463
[=10]
- yuz** ‘yüz; sayı’ → *yüz*

y. 4486, 4924, 5229, 5282,
5757, 5810, 5838

[=7]

yuż ‘üst kısım’

y.+larına 2557, 2882

y.+larında 4230

y.+unda 1311

[=4]

yuż et- ‘yüze gülmek’

y.-armin 1060

y.-arsiż 294

y.-mammin 780

y.-miydir 832

y.-sayız 296

y.-ti 1061

y.-uvçu 302, 399

y.-uvçunun 175, 369, 620

[=11]

yużlu ‘yüzlü’

y. 4191, 4297

y.+nu 4069

[=3]

Yużuk ‘Yosef’ den yapılmı ad;
küçültme eki ile’

y. 4055

[=1]

yuzum ‘üzüm’

y. 4512

[=1]

yürek ‘yürek’ → *ürak, üvrak, yurak,*
yurek

y. 4535, 4535

y.+i 4536

y.+ke 4544

y.+nı 5255

[=5]

yürekli ‘yürekli’

y. 5617

[=1]

yüru- ‘yürümek’

y.-maktan 26

[=1]

zafran ‘safran’

z. 1129

[=1]

zaklentı ‘beklenti’

z. 1695, 1720, 1736

[=3]

zalim ‘zâlim’

z.+dan 3537

[=1]

zaman ‘zaman’ → *çağ, zeman*

z. 258, 1570, 1572, 2626, 3517,

4710

z.+da 4494

z.+dan 4472

z.+ga 462

z.+ğa 4710

z.+lardan 1619

z.+nı 3817, 4891

z.+nın 4463

[=14]

zarar ‘zarar, ziyan’

z. 4544, 5014, 5101, 5698, 5785

z.+dır 5289

z.+ı 5163

[=7]

zaraz ‘çabuk, hemen’

z. 2290

[=1]

zaval ‘zıval, hamur yuvarlağı’

z.+ın 5175

[=1]

zaval ‘yok olma’

z. 419, 516, 722

z.+ım 490

z.+ımını 211, 220

z.+ına 748

[=7]

zavan ‘şans’

z.+ları 503

[=1]

zavanlı ‘şanssız’

z. 700

z.+dan 712

[=2]

zavşe ‘her zaman, sürekli’

z. 3263

[=1]

Zaxarya ‘özel isim’

z. 2

[=1]

zaxmet ‘güçlük, zahmet’

z. 213, 1311

z.+i 980

z.+in 222, 475

z.+iyni 975

z.+lar 1429

z.+ta 1442

[=8]

- zayıf** ‘zayıf, güçsüz’
z.+ka 4824
[=1]
- zeger** ‘zehir’
z.+den 5524
[=1]
- zekat** ‘zekat’
z.+ından 4810
[=1]
- zeman** ‘zaman’ → *çağ, zaman*
z. 4795, 4840
z.+ı 5498
[=3]
- zemanе** ‘’içinde bulunulan zaman’
z. 4717
[=1]
- zemer** ‘ilahi’
z.+da 3807
[=1]
- zenaat** ‘ustalık gerektiren iş’
z. 4989, 5070
[=2]
- zengin** ‘zengin’ → *zengin*
z. 5224
z.+ın 5202, 5205
z.+nın 4829
[=4]
- zengin** ‘zengin’ → *zengin*
z. 4812, 5534
z.+de 5222
z.+ın 4805, 5170, 5171, 5182,
5200
z.+in 4818, 5178, 5225
[=11]
- zenginlik** ‘zenginlik’
z. 4515
z.+ten 5127
[=2]
- zerrat** ‘mezar’
z. 518, 3099, 4419
z.+iy 3115
z.+ka 110, 238
z.+lar 392, 1656
z.+larda 1657
z.+larga 518
z.+lari 1964
z.+ni 59
[=12]
- zerdale** ‘bir tür meyve’
z.+den 5764
- [=1]
- zevk** ‘zevk’
z.+ten 4853
[=1]
- zevkli** ‘zevkli’
z. 5151
[=1]
- zеxut** ‘hayırlı’
z.+u 4198
[=1]
- zeytun** ‘zeytin’
z. 368
[=1]
- zingarla-** ‘sakınmak’
z.-dı 1318
[=1]
- zizle-** ‘sızlamak’
z.-yt 4405
[=1]
- zift** ‘katran, zift’
z. 5842
[=1]
- zilpa** ‘dedikodu, söylenti’
z. 4338
z.+larını 4327, 4339
[=3]
- Zina** ‘erkek adı’
z. 3711, 3767, 3768, 3770,
3772, 3774, 3776, 3778, 3780, 3781,
3783, 3790, 3792, 3798, 3802, 3806,
3808, 3820, 3821
z.+nın 3714, 3809
[=21]
- Zinoçka** ‘özel ad, Zina’dan yapılmış ad’
z. 3799, 3807
[=2]
- ziyada** ‘daha çok’
z. 4991, 5181
[=2]
- ziyafet** ‘ziyafet’ → *ziyafet*
z.+ını 4802
[=1]
- ziyan** ‘ziyan, boşa giden’
z.+dır 5229
[=1]
- ziyefet** ‘ziyafet’ → *ziyafet*
z. 5442
[=1]
- zmartvena** ‘endişe’

z.+si 3736	[=1]		
[=1]		zulumla- ‘zulme uğramak, zulmetmek’	
zor ‘zor, yapılması güç’		z.-diy 4195	
z. 101, 4697, 4857, 5249, 5855		z.-max 4467	
z.+dır 5464		[=2]	
z.+ğa 5002		zulumlux ‘eziyetlik’	
z.+ı 5213		z.+nun 859	
z.+ın 5856		[=1]	
z.+na 4558		zurna ‘zurna; çalgı aleti’	
[=9]		z. 5352	
zoror ‘zarar’		z.+dan 5764	
z.+ına 4726		[=2]	
[=1]			
zulum ‘zulüm, eziyet, cefa’		Toplam kelime:	43655
z.+den 4853		Geçerli kelime:	43655
z.+ı 4751		Geçersiz kelime:	0
[=2]		Alt madde:	14244
zuluman ‘zalim’		Madde başı:	4974
z. 4751			

6.2. Sıklık Dizinleri

6.2.1. Kelime Sıklık Dizini

Kelime	Sıklık
da ‘ve, sonra’	2561
bol- ‘olmak, varolmak’	711
ki ‘ki, bu, şu...’	643
ol ‘o ve çekimleri’	639
men ‘ben’	629
bu ‘bu’	400
sen ‘sen’	384
bar ‘bütün, hepsi’	356
ne ‘ne, neden, niçin’	323
ayt- ‘söylemek, demek’ → <i>de, di</i>	297
ber- ‘vermek’	269
kor- ‘görmek’	227
bil- ‘bilmek’ → <i>bıl</i>	227
bir ‘bir, sade, tek’	224
et- ‘etmek’	215
anın ‘işaret zamiri’ → <i>anun</i>	213
yer ‘yer’	213
kel- ‘gelmek’	211
kibik ‘gibi’ → <i>kubik, kubuk</i>	204
bıla ‘ile’	198
anı ‘işaret zamiri’ → <i>ani</i>	194
kim ‘kim, biri’	193
Tenri ‘Tanrı’ → <i>Allah, Allax, Tanrı, Tenri, Adonay</i>	191
alar ‘işaret zamiri; onlar’	188
soz ‘söz’ → <i>sos</i>	180
üçun ‘için’	178
üst ‘üst’ → <i>üs</i>	174
biz ‘biz’	172
Yosef ‘Yusuf’	170
a ‘seslenme; hayret; buna rağmen, bundan başka’	169
öz ‘kendi’	167
e- ‘ek fiil i-’ → <i>i</i>	164
maya ‘bana’	163
Tenrı ‘Tanrı’ → <i>Allah, Allax, Tanrı, Tenri, Adonay</i>	159
kun ‘gün’	156
can ‘can’	154
eger ‘eğer’	141
kop ‘pek çok, hep’	138
anar ‘işaret zamiri’	134

adam ‘insan’	131
iş ‘iş’	130
tuvul ‘değil’	129
baş ‘baş, kafa’	124
al- ‘almak, kavramak, tutmak’	122
koz ‘göz’ → <i>goz, köz</i>	120
suv ‘su’	119
vaxt ‘vakit’ vaakit, vahit, vaht, vakit, vaxıt	113
saya ‘sana’	112
siz ‘siz’	112
bar- ‘varmak, ulaşmak, gitmek’	112
to ‘böyle, sonra’	111
yaxşı ‘iyi, güzel’ → <i>iyi, yahşı, yahşi, yakşı, yakşi, yaxsı, yaxşi</i>	111
Simxa ‘erkek adı’	110
neçik ‘gibi, oldukça’ → <i>neçik</i>	109
yox ‘yok’ → <i>jadnı, yoh, yok, yox</i>	107
orun ‘yer’	104
dost ‘dost’	103
sagış ‘düşünce, plan’	97
kol ‘kol, el’	95
ürak ‘yürek’ → <i>üvrak, yurak, yurek, yürek</i>	95
yaş yaş’	95
kız ‘yaşlı kız’	93
suvar ‘sevgili; erkek’	93
karuv ‘yanıt’	92
ket- ‘gitmek, yok olmak’	92
dunya ‘dünya’ → <i>dünye, düne</i>	90
tirlik ‘hayat’ → <i>tirlik</i>	89
kuç ‘güç’	88
suv- ‘sevmek’	88
anda ‘orda’	87
sozla- ‘konuşmak, söylemek’ → <i>sozle, sözle</i>	85
kok ‘kök’	83
çix- ‘çıkma’ → <i>çih, çik, çih, çik</i>	81

eki ‘iki’	81	koduy ‘hitap için kullanılan kelime’	60
kal- ‘kalmak’	81	kaysı ‘hangisi’	59
kir- ‘girmek’	79	kerak ‘gerekli olan’ → <i>kerek</i>	59
yuv ‘ev’	79	ulan ‘oğlan’	58
bart ‘var’	78	unlu ‘ünlü, ulu’	58
kaç- ‘kaçmak’	78	İyov ‘yer adı’	57
tap- ‘bulmak’	78	kerti ‘gerçek, doğru olan’	57
bar ‘var, yok zıddı; varolmak, mevcut olmak’	77	toz- ‘beklemek’	57
yan ‘yan’	77	yaman ‘kötü, fena’	57
mu ‘bu’	76	ara ‘ara, ortasında’ → <i>aran</i>	56
gem ‘hem, aynı’ → <i>gam, hem, em, ğem</i>	73	inan- ‘inanmak’	56
katın ‘kadın, hatun’	73	son ‘son, sonra’ → <i>soon</i>	56
alın ‘alın, ön, ileri, gelecek’	72	keça ‘gece’	55
for ‘kere, defa’ → <i>kerat, kere, kurla</i>	72	kişi ‘kişi’ → <i>kişi</i>	55
suvarlık ‘sevişmek’	72	tek ‘tek, yalnız, fakat, ama’ → <i>a, ale, ali, lakin, vale</i>	55
yukla- ‘uyuklamak’ → <i>yükle</i>	72	tora ‘töre’ → <i>tore</i>	55
kuçlu ‘güçlü’ → <i>kuçlu</i>	71	uvul ‘oğul’	55
Xanna ‘kadın adı’	70	avaz ‘ses’	54
adonay ‘İlah, Tanrı’ → <i>Allah, Allax, Tanrı, Tenrı, Tenri</i>	69	kle- ‘arzulamak’ → <i>kla</i>	54
ćuvat ‘nakarat’	69	koy- ‘koymak’	54
at ‘at’	69	dağı ‘dahi, aynısıyla’	53
tur- ‘durmak, ayakta dikilmek’	69	terk ‘derhal, çabuk, hızlı’	53
akıl ‘akıl’ → <i>akkıl, es, us</i>	68	kart ‘yaşlı, geçkin’	52
aş- ‘aşmak, geçmek’	68	kişi ‘kişi’ → <i>kişi</i>	52
buley ‘böyle, bu yüzden’ → <i>bulay</i>	68	mal ‘varlık’	52
kıl- ‘kılmak, eylemek’	68	ot ‘ateş’ → <i>ateş</i>	52
oltur- ‘oturmak’ → <i>otur, otur</i>	68	andan ‘ordan’	51
yol ‘yol’	67	bilen ‘ile’	51
altın ‘altın’ → <i>altan, frolu</i>	66	çih- ‘çıkmaq’ → <i>çık, çix, çih, çik</i>	51
ol- ‘olmak’	66	klak ‘arzu, istek’	51
anla- ‘anlamak’ → <i>anle</i>	65	Mana ‘kadın adı’	51
kla- ‘arzulamak’ → <i>kla</i>	64	tut- ‘tutmak, yakalamak’	51
avuz ‘ağız’	63	vale ‘fakat, ama’ → <i>a, ale, ali, lakin, tek</i>	51
gar ‘her’	63	aruv ‘saf, temiz, berrak’	50
kayda ‘nerede’	62	bundi ‘böyle’	50
kayt- ‘dönmek’	61	öl- ‘ölmek’	50
korx- ‘korkmak’	61	bunda ‘işaret zamiri; bu’ → <i>bunar, mi</i>	48
o ‘kişi zamiri; o’	61	taş ‘taş’	48
astrı ‘fazla, çok’	60	til ‘dil’	48
		kol- ‘rica etmek’	48
		ürü- ‘yürümek’ → <i>ürü</i>	47
		yarıx ‘ışık, aydınlık’ → <i>yarıh, yarık</i>	47

ata ‘büyük, ata, baba, ced’ → <i>aka, öbga</i>	46	es ‘akıl’ → <i>akıl, akkıl, us</i>	38
biyik ‘büyük, yüce, yüksek’ → <i>biyuk, buyuk, byik, miyuk</i>	46	neni ‘ne’	38
burun ‘önce, evvel’	46	rast ‘müsait, namuslu, belli olmayan’	38
karangi ‘karanlık’ → <i>karangılıh, karangılıx, karanlıh</i>	46	tanı- ‘tanımak’	38
koz ‘göz’ → <i>goz, köz</i>	46	tuş- ‘düşmek’ → <i>çuş, duş, düş, özalan, po pasc et</i>	38
nemet ‘hiçbir şey’	46	yo ‘yo, hayır’	38
nu ‘evet tamam, şimdi’	46	biri ‘biri’ → <i>biri</i>	37
artıx ‘bundan sonra’	45	yok ‘yok’ → <i>jadni, yoh, yox</i>	37
bagın- ‘bakınmak’	45	birdan ‘birden’	36
Yaakov ‘erkek adı’	45	birga ‘bağlaç; ile’	36
Tamar ‘kadın adı’	44	kon ‘kol’	36
aley ‘keza, aynıyla’	44	okrom ‘yalnızca, bir tek’ → <i>okom</i>	36
boş ‘boş’	44	t ‘Tilçek kelimesinden kısaltma’	36
korklu ‘gösterişli’	44	yat- ‘yatmak’	36
Tanrı ‘Tanrı’ → <i>Allah, Allax, Tenrı, Tenri, Adonay</i>	44	yet- ‘yetmek, ulaşmak’	36
tuż ‘üz’ → <i>tüz</i>	44	art ‘art, arka’	35
yuż ‘yüz’ → <i>yüz</i>	44	avur ‘agir’	35
işla- ‘işlemek’ → <i>işle</i>	43	az ‘az’	35
tatlı ‘tatlı (dil)’	43	de- ‘demek’ → <i>ayt, di</i>	35
xor ‘değersiz, önemsiz, hor’	43	deyin ‘e/a kadar, ...değın’	35
yarat- ‘yaratmak’	43	er ‘erkek’ → <i>eran</i>	35
aziz ‘kutsal’	42	igit ‘yiğit’	35
gale ‘şu an, şimdi’	42	karandaş ‘kardeş’	35
tınc ‘sesiz, sakin’	42	korguż- ‘belli etmek, göstermek’	35
uç- ‘uçmak’	42	no ‘lakin hayır’	35
aç- ‘kapalı olan bir şeyi açmak’	41	agaç ‘ağaç’ → <i>ağaç</i>	34
ana ‘anne’	41	aş ‘aş, yemek’	34
bala ‘çocuk’ → <i>balaa</i>	41	eşik ‘eşik’ → <i>eşik</i>	34
biy ‘bey’	41	işan- ‘umutlanmak’	34
unut ‘unutmak’	41	iy- ‘göndermek’	34
başla- ‘başlamak’ → <i>başle</i>	40	raşa ‘Allah’ı inkar eden; Allahsız’	34
dostça ‘kız arkadaş’	40	tuv- ‘doğmak’	34
miskın ‘uyuşuk, aciz, zavallı, fakir’	40	anuz ‘henüz, şimdilik’	33
tınla- ‘duymak, işitmek’ → <i>tınle</i>	40	guf ‘et’	33
tuy- ‘duymak’	40	iç- ‘içmek’	33
aşa- ‘yemek yemek’ → <i>aşe</i>	39	kırıy ‘kıyı, sınır’	33
kotur- ‘kaldırmak’	39	tugal ‘tam, mükemmel’	33
sor- ‘sormak’	39	bag ‘bağ, bahçe’ → <i>bağ, bahça, baxça</i>	32
yel ‘yel, saba, rüzgar’	39	el: ‘insanlar, halk; elalem, yabancı’	32
ekinci ‘ikinci’ → <i>ekinci, ekinci, ikinci</i>	38	gor ‘mezar’	32
		anlat- ‘anlatmak, söylemek,’	31

bilgi vermek'		kuyaş 'güneş'	27
arttır- 'arttırmak, üzerinden geçmek; tekrar etmek'	31	nindi 'herhangi bir, şimdi'	27
bak- 'bakmak, gözetlemek, sakınmak' → <i>bax, bah</i>	31	sakla- 'saklamak' → <i>sakle</i>	27
bol- 'olabilmek, varolabilmek, yapabilmek'	31	Sara 'kadın adı'	27
korun- 'görünmek'	31	terkrak 'çok çabuk'	27
uslu 'akıllı' → <i>akıllı, akınlı, ustat, ustlu</i>	31	tiril- dirilmek → <i>tırl, tırl</i>	27
yan- 'yanmak'	31	toy- 'doymak'	27
yat 'yaban'	31	us 'akıl' → <i>akıl, akkıl, es</i>	27
bah- 'bakmak, gözetlemek, sakınmak' → <i>bak, bax</i>	30	ye- 'yemek yemek'	27
endi 'şu anda, şimdi'	30	sozle- 'söylemek' → <i>sozla, sözle</i>	27
Lida 'kadın adı'	30	aşır- 'aşırarak, kaçırmak'	26
toprax 'toprak' → <i>toprah, topçak</i>	30	beş 'beş'	26
butun 'bütün' → <i>butın</i>	29	boluş- 'yardım etmek'	26
de 'bağlaç; de'	29	deli 'deli'	26
in 'omuz'	29	goy 'hey, hay'	26
irax 'ırak, uzak' → <i>ırak, irax, uzak, uzax, yarak, yırak, yırax</i>	29	kaçan 'ne zaman'	26
kip 'sabit'	29	korxuv 'korku'	26
kul- 'gülmek'	29	moro '-ınca, -ince, nasıl ki, öylece anlamları katar'	26
yançıl- 'çarpılmak' → <i>yancıl</i>	29	nega 'niçin, neden' → <i>nege</i>	26
kuş 'kuş'	29	tas pol- 'kaybolmak'	26
ax 'nida; ünlem'	28	usnu 'üstünü'	26
duşman 'düşman' → <i>dusman, düşman</i>	28	yarlı 'sefil, fakir'	26
ir 'türkü, şakı' → <i>ır</i>	28	yıl 'yıl'	26
kat 'kat, yan'	28	yulduz 'yıldız'	26
oz 'öz'	28	kul 'kul, köle'	26
sagin- 'anımsamak, hatıra gelmek'	28	izla- 'izlemek' → <i>izle</i>	25
sıy 'şan, şöhret, namus'	28	keltir- 'meydana getirmek'	25
Şem 'erkek adı'	28	muft 'nedensiz'	25
tup 'dip'	28	tengiz 'deniz'	25
açuv 'öfke, kızgınlık' → <i>açıv</i>	27	uturu 'karşı, zıt' → <i>karşı, utru</i>	25
çebar 'kibar' → <i>çeber</i>	27	Azarya 'erkek adı'	24
erk 'güç'	27	baba 'baba'	24
eşek 'eşek' → <i>eşak</i>	27	baxur 'evli olmayan; bekar'	24
içkiri 'içeri'	27	biyanç 'mutluluk, sevinç, neşe'	24
işanç 'umut'	27	buz- 'bozmak, yıkmak'	24
kaytar- 'geri vermek'	27	galegina 'şimdiki, şu andaki'	24
korum 'bakış'	27	kiyik 'vahşi hayvan'	24
		neça 'nice'	24
		sekir- 'seğirmek, sıçramak, zıplamak'	24
		uje '(uj) evvelden, önceden, çoktan'	24
		umma 'ümme'	24
		yemiş 'yemiş' → <i>yemiş</i>	24

axça ‘değerli metal, akçe’ → <i>ahçı, akça, ahça, axçı</i>	23	şulxan ‘masa’	21
irle- ‘türkü söylemek’ → <i>irla</i>	23	teli ‘deli’	21
izle- ‘izlemek’ → <i>izla</i>	23	tužu- ‘düzlemek’	21
sev- ‘sevmek’	23	umsunç ‘umut’	21
tabul- ‘bulunmak’	23	yamanlıx ‘kötülük, fenalık’ → <i>yamanlıh</i>	21
tiri ‘diri’ → <i>tırı, tırı</i>	23	yangı ‘yeni’ → <i>yanğı, yanı</i>	21
tuvar ‘davar, hayvan’	23	yem ‘yem’	21
ver- ‘vermek’	23	Zina ‘erkek adı’	21
yaxşırax ‘çok güzel’	23	ganuz ‘henüz’	20
yazıx ‘günah’ → <i>yazık, yazıh</i>	23	it ‘it’	20
tol- ‘dolmak’	22	kiçi ‘küçük’ → <i>kiçi</i>	20
avanlıx ‘suç, günah’ → <i>avantlık</i>	22	neginca ‘ne kadar, ne sürecek’	20
bax- ‘bakmak, gözetlemek, sakinmek’ → <i>bah, bak</i>	22	şagar ‘şehir’	20
bazlıx ‘selamet, mutluluk’	22	şıytan ‘şeytan’	20
biyan- ‘mutlu olmak, sevinmek’	22	tan ‘şafak’	20
el ‘el, organ’	22	tıyıl- ‘susmak’	20
elt- ‘taşımak, götürmek’	22	tiş ‘diş’	20
kara ‘kara’	22	tora- ‘türemek’	20
kaygı ‘kaygı, endişe’	22	ay ‘ay’	20
kulax ‘kulak’ → <i>kulak, kulah</i>	22	çok ‘çok’	20
ten ‘vücut, ten’	22	abaylı ‘değerli’	19
yazıxlı ‘günahlı’	22	at- ‘atmak’	19
açuvlan- ‘kızmak, öfkelenmek’ → <i>kızış, açırğan</i>	21	Axta ‘kadın adı’	19
art- ‘artmak, çoğalmak, büyümek’	21	barıba ‘hepsi, tamamı’	19
bulut ‘bulut’	21	bitrax ‘biraz, az’	19
can ‘can’	21	çıda- ‘sabırlı olmak, direnmek’ → <i>çıde</i>	19
eşit- ‘iştirmek’ → <i>eşit</i>	21	frolu ‘altın’ → <i>altan, altın</i>	19
kan ‘kan’	21	kes- ‘kesmek, zarar vermek’	19
ketar- ‘götürmek, kaldırmak’ → <i>keter</i>	21	kıs- ‘kısmak’	19
kot ‘göt’	21	sagat ‘saat’	19
koturul- ‘götürülmek’	21	san ‘şan, itibar’	19
malax ‘melek’ → <i>malah, melek</i>	21	şatır ‘şen, şatır’	19
orta ‘orta’	21	tart- ‘çekmek, taşımak’	19
öp- ‘öpmek’	21	ulus ‘ulus’ → <i>uluş</i>	19
özan ‘ırmak’ → <i>özen</i>	21	uy ‘ev’	19
sır ‘sır’	21	üs ‘üst’ → <i>üst</i>	19
son- ‘sönmek’	21	xa ‘gülerken çıkan yansıma ses’	19
		açı ‘acı, üzgün’	18
		ale ‘fakat’ → <i>a, ali, lakin, tek, vale</i>	18
		ayax ‘ayak’ → <i>ayak, ayah</i>	18
		azgırt- ‘ayartmak, baştan çıkarma, aklını çelmek’	18
		balkuv ‘ışık, parlaklık’	18
		burun ‘burun’	18

kılıç ‘kılıç’ → <i>kılaç</i>	18	tamaşa ‘seyretme, hayret’	16
kuç- ‘kucaklamak’	18	toxta- ‘dinlenmek’ → <i>toxta</i>	16
kudrat ‘güç, kudret’	18	yaz- ‘yazmak’	16
kumuş ‘gümüştten yapılmış para’	18	Yona ‘erkek adı’	16
sav ‘söz’	18	her ‘her’	16
şu şu ‘kalabalık topluluğun fısıldaşması’	18	oxu- ‘okumak’	16
tav ‘dağ’	18	ançex ‘ancak’ → <i>ancak, ançak, ancex, ançax</i>	15
xasta ‘hasta’	18	ata- ‘ad koymak; atamak’ → <i>ate</i>	15
aylan- ‘dönüşmek, değişmek’ → <i>aylın</i>	17	aytmax ‘söz, ifade’	15
çihar- ‘çıkarmak’	17	balkı- ‘ışıldamak, parlamak’	15
insan ‘insan’	17	baxça ‘bağ, bahçe’ → <i>bag, bağ, bahça</i>	15
işçi ‘işçi’	17	çuvra ‘çevre’	15
karangılıx ‘karanlık’ → <i>karangi, karangılıh, karanlıh</i>	17	erklan- ‘hakim olmak’	15
kayır- vazgeçirmek	17	erta ‘çok erken, sabahleyin’ → <i>erte</i>	15
keçin- ‘geçinmek’ → <i>keçin</i>	17	ev ‘ev’	15
kork ‘gösteriş, güzellik’ → <i>guzellik, güzellik, yahşılık, yaxşılıh, yaxşılıx</i>	17	eyt- ‘söylemek’	15
kutul- ‘kurtulmak’ → <i>kutıl</i>	17	karın ‘karın’	15
mazzal ‘baht’ → <i>mazal</i>	17	kaya ‘kaya’	15
neçik ‘gibi, oldukça’ → <i>neçik</i>	17	kayttır- ‘geri çevirmek’ → <i>kaytır</i>	15
sızlav ‘sızı’	17	kogot ‘1. horoz 2. göğ ot’	15
teran ‘derin	17	kopek ‘köpek’	15
tuş ‘düş’	17	kum ‘kum’	15
yalbar- ‘yalvarmak’	17	kursah ‘kursak’ → <i>kursak, kursax</i>	15
başle- ‘başlamak’ → <i>başla</i>	16	kurşa- ‘donanmak, kuşanmak’ → <i>kursa, kurşe</i>	15
borçlu ‘borçlu’ → <i>borçlı</i>	16	kutxar- ‘kurtarmak’	15
çatır ‘çadır’	16	nersa ‘bir şey’	15
din ‘din’	16	ot ‘ot’	15
fukare ‘fakir’ → <i>fakir, fakır</i>	16	para ‘para’	15
Gavriel ‘erkek adı’	16	peşat ‘İbranice’den Karayimce’ye yapılan çeviri’	15
ilan ‘yılan’	16	sıylı ‘saygılı’	15
iştir- ‘toplamak’	16	tiy- ‘değmek’	15
jenla- ‘acımak’ → <i>jenle</i>	16	toltur- ‘doldurmak’	15
Karay ‘Karay, Karaim’	16	tolu ‘dolu’	15
Kayın ‘erkek adı’	16	toxta- ‘dinlenmek’ → <i>toxta</i>	15
koy ‘koyun’ → <i>koyın, koyun</i>	16	tugat- ‘tüketmek’	15
oram ‘sokak’	16	uçsuz ‘ucsuz’	15
oy ‘oy’	16	ülüş ‘pay, hisse’	15
ördaçek ‘yavru ördek, ördekçik’	16	vat- ‘vurmak’	15
özga ‘başka’	16	yabuş- ‘tapışmak’	15
sur- ‘sürmek’	16	yada- ‘yorgun, bitkin	15

olmak'		kelin 'gelin'	[13]
yaşar- 'yeşermek'	15	agarax 'daha büyük'	13
yaşır- 'saklamak'	15	alın- 'bir yerden alınmak; almak, sahip olmak'	13
yengil 'hafif'	15	ant 'ant, yemin'	13
at 'ad, isim'	15	aval 'çok eski, geçmişten'	13
iç 'iç, dip'	15	ay 'ay; tarih belirten ibare'	13
sun- 'sunmak, ikram etmek'	14	bitun 'bütün'	13
aç 'karnı aç olan; aç'	14	borç 'borç' → <i>borc</i>	13
açılıx 'açlık' → <i>açlıx, aşılk</i>	14	bugun 'bugün'	13
bal 'bal; arı sütü'	14	bunar 'işaret zamiri; bu' → <i>bunda, mı</i>	13
barça 'hepsi, tamamı, bütün' → <i>barçe</i>	14	bur- 'dolamak, çevirmek'	13
bas- 'basmak, ayak basmak, sıkıştırmak, baskın yapmak'	14	dort 'dört'	13
boyun 'boyun'	14	eksi 'ikisi'	13
çağır- 'çağırmaq' → <i>çağır, inda, inde</i>	14	ex 'isteksizlik ifadesi'	13
gunax 'günah'	14	 fayda 'fayda'	13
il 'yıl'	14	geçlik 'hiçlik'	13
iz 'iz, yol'	14	gendi 'kendi' → <i>gendi</i>	13
kaldır- 'kaldırmak' → <i>kaltır</i>	14	kap- 'kapmak, kavramak'	13
kapla- 'kaplamak' → <i>kaple</i>	14	karanya 'cehennem' → <i>karanye</i>	13
kartay- yaşlanmak, geçmek	14	kaydan 'nereden'	13
kenaş 'danışma'	14	keç- 'geçmek'	13
kondar- 'göndermek'	14	keraksiş 'gereksiz, lüzumsuz'	13
konu 'namuslu'	14	kesil- 'kesilmek, yaralanmak'	13
laf 'laf, söz'	14	kırx 'kırk'	13
mo 'soru zamiri'	14	kıyın 'üzüntü'	13
okom 'yalnızca, bir tek' → <i>okrom</i>	14	kore 'göre'	13
öltür- 'öldürmek' → <i>öltür</i>	14	kugurçun 'güvercin' → <i>kugurçun</i>	13
ös- 'büyümek'	14	Milka 'kadın adı'	13
tas et- 'ortadan kaldırmak, kaybetmek'	14	min 'bin'	13
tavuk 'tavuk' → <i>tavuh, tavux</i>	14	resim 'hudud, çizgi, kanun'	13
tok- 'dökmek'	14	sartın '...den dolayı, ... dan ötürü'	13
tota 'teyze'	14	sın- 'kırılmak'	13
Trox 'Troki şehri' → <i>Troh</i>	14	tınçlıx 'sukunet, sakinlik, barış' → <i>tınçlıh</i>	13
tugan- 'tükenmek'	14	turguz- 'kaldırmak, dikmek'	13
tutun- 'tutunmak'	14	ulancex 'küçük oğlan' → <i>ulançlıh</i>	13
uyat 'utanma'	14	ur- 'vurmak'	13
uzun 'uzun'	14	utrula- 'zitlaşmak' → <i>utrule</i>	13
üç 'üç'	14	uzax 'uzak' → <i>ıraq, ırax, ırax, uzak, yarak, yıraq, yırax</i>	13
üvrat- 'öğretmek' → <i>oğret, üirat, yuvrat</i>	14		
zaman 'zaman' → <i>çağ, zeman</i>	14		
uç 'uç, son' → <i>uc</i>	13		

yalangaç ‘çıplak’	13	tilçek ‘dilcik; tatlı tilçek ile kadın için kullanılır’	12
yalgız ‘yalnız’	13	toşak ‘döşek’ → <i>toşek</i>	12
yarlıgaş ‘lütuf, kerem’	13	tugalça ‘mükemmelce’	12
yoh ‘yok’ → yok → <i>jadni, yok, yox</i>	13	uprax ‘urba, fistan’ → <i>uprah</i>	12
yulu- ‘kurtarmak’	13	uvuç ‘avuç’ → <i>uvuc</i>	12
yak- ‘yakmak’	13	var ‘var’	12
on ‘her’	12	yalın ‘yalım, alev’	12
açıl- ‘açılmak’	12	yarıh ‘ışık, aydınlık’ → <i>yarık, yarix</i>	12
ah- ‘akmak’	12	yon ‘yön’	12
andi ‘öyle, öylece’ → <i>bevle, iyle</i>	12	zerat ‘mezar’	12
anle- ‘anlamak’ → <i>anla</i>	12	altı ‘altı; sayı’	11
ayah ‘ayak’ → <i>ayak, ayax</i>	12	atlam ‘adım’ → <i>atlen</i>	11
azbar ‘avlu’	12	bela ‘bela, sorun’	11
başur- ‘selam vermek, boyun eğmek’	12	beril- ‘verilmek’ → <i>beril</i>	11
bin ‘sayı değeri; bin’	12	biri ‘biri’ → <i>biri</i>	11
Bok ‘patatesle yapılan bir yemek adı’	12	bit- ‘bitmek, tohumdan çıkmak, yeşillenmek’	11
bolun- ‘olunmak’	12	bural- ‘avarelik etmek, boş boş dolaşmak’	11
en- ‘inmek’	12	butah ‘budak, dal’ → <i>butax</i>	11
eşit- ‘işıtmek’ → <i>eşit</i>	12	çeçak ‘çiçek’	11
ila- ‘ağlamak’ → <i>agla, ağla, ile, yıla, yila</i>	12	çöz- ‘kaldırmak, yükseğe uzatmak’	11
iste- ‘istemek’	12	geç ‘geç’	11
işle- ‘işlemek’ → <i>işla</i>	12	hatın ‘hatun’	11
iştiril- ‘toplanmak’ → <i>yıştırıl</i>	12	igitlik ‘yiğitlik’	11
iyi ‘iyi, güzel’ → <i>yahşı, yahşi, yakşı, yakşi, yaxsı, yaxşı, yaxşi</i>	12	ile- ağlamak → <i>agla, ağla, ila, yıla, yila</i>	11
kabul ‘kabul’	12	kaynar ‘kaynar’	11
kayırıl- vazgeçmek → <i>kayrıl</i>	12	kerek ‘gerekli olan’ → <i>kerak</i>	11
kıngır ‘eğri, kambur’	12	kerman ‘saray’	11
koltxa ‘dua, Tanrı’ dan isteme’ → <i>koltxe</i>	12	kıcxır- ‘seslenmek’	11
kora ‘göre’	12	kuvat ‘güç, kuvvet’	11
kurt ‘kurt’	12	olturuş ‘oturak, sandalye’	11
kuv- ‘kovmak’	12	otmek ‘ekmek’	11
min- ‘binmek’	12	otur- ‘oturmak’ → <i>oltur, otr</i>	11
ötmek ‘ekmek’	12	oyan- ‘uyanmak’	11
sana- ‘saymak, değerlendirmek’ → <i>sane</i>	12	ölum ‘ölüm’ → <i>ölüm</i>	11
suvak ‘kemik’ → <i>suyek, kemik</i>	12	Simulu ‘Simha; lokatif şekli’	11
suvux ‘soğuk’ → <i>suvuk</i>	12	sinli ‘kız kardeş’	11
şalom ‘selam, barış’	12	tabu ‘teşekkür’ → <i>tabe</i>	11
		tarlıx ‘sıkıntı, yokluk’ → <i>tarlıh, yoklıh, yoxluh</i>	11

temir ‘demir’	11	ornat- ‘oturtmak’	10
tfu ‘yansıma ses; tükürük sesi’	11	oyat- ‘uyandırmak’	10
tişçek ‘dişçik’	11	sayın ‘... göre’	10
uruş ‘vuruşma, savaş’ → <i>urus</i>	11	soskan- ‘korkmak, ürkmek’	10
vina ‘şarap’	11	taşla- ‘dışlamak, yok saymak’	10
yedi ‘yedi’	11	terak ‘ağaç’	10
yomax ‘hikaye’	11	Tevel ‘özel isim’	10
yuż et- ‘yüze gülmek’	11	toş ‘döş’	10
zengin ‘zengin’ → <i>zengin</i>	11	toxtan- ‘sona ermek’	10
on ‘sayı’	10	tużul- ‘düzlenmek’	10
abra- ‘korumak, saklamak, esirgemek’	10	urlux ‘tohum, döl’ → <i>urluh</i>	10
alca- ‘aklî dengesini kaybetmek, delirmek’ → <i>alce</i>	10	utru ‘karşı, zıt’ → <i>karşı, uturu</i>	10
ançax ‘ancak’ → <i>ancak, ançak, ancex, ançex</i>	10	uv ‘ağu, zehir’	10
bek ‘kuvvet sahibi, güç sahibi’	10	yalgan ‘yalan’ → <i>yalan</i>	10
bera ‘beri, bura’	10	yamgur ‘yağmur’ → <i>yagmur, yağmur</i>	10
bul- ‘bulmak’	10	yarıt- ‘ışık saçmak’	10
ćimat ‘cemaat’	10	yaşın- ‘gizlenmek’	10
ćins ‘cins’	10	yaşırın ‘sizli, saklı’	10
çipçix ‘serçe’ → <i>çipçix</i>	10	yaz ‘yaz’	10
duş- ‘düşmek’ → <i>çuş, düş, özalan, po pasc et, tuş</i>	10	yılan ‘yılan’	10
egirmi ‘yirmi’	10	Yisrael ‘erkek adı, İsrail’ → <i>Yişrael, Yişrael</i>	10
eksil- ‘eksilmek’	10	yoldaş ‘yol arkadaşı’	10
enayat ‘göz’	10	yuvuz ‘alçak, adı’	10
fikir ‘fikir’ → <i>fikir</i>	10	yuż ‘yüz; sayı’ → <i>yüz</i>	10
ingir ‘akşam’ → <i>ahşam, inğir, ingir</i>	10	kazan- ‘kazanmak’	10
irila- ‘türkü söylemek’ → <i>irle</i>	10	yaşa- ‘yaşamak’	10
kabun- ‘yanmak, tutuşmak, ateş saçmak’	10	algasat- ‘endişelendirmek, korkutmak’	9
kadar ‘kadar’	10	alıştır- ‘değiştirmek’	9
kagan ‘kağan, hakan’	10	ayaçex ‘ayakçık’	9
kanla ‘gelin’	10	azaş- ‘yolunu kaybetmek, şaşırmaq’	9
kardaş ‘kardeş’	10	bayla- ‘bağlamak, dolamak’ → <i>bayle</i>	9
kerakli ‘gerekli’ → <i>kerekli</i>	10	bazar ‘çarşı, Pazar’	9
kiy- ‘giymek’	10	beż- ‘yılmak, nefret duymak’	9
kulah ‘kulak’ → <i>kulak, kulax</i>	10	bildir- ‘haber vermek, iletmek, ulaştırmak’ → <i>bildir</i>	9
kurşe- ‘donanmak, kuşanmak’ → <i>kursa, kurşa</i>	10	bilin- ‘bilinmek’	9
miy ‘beyin’	10	boru ‘kurt?’	9
		buvun ‘uzuv, organ’	9
		buyruh ‘emir’ → <i>buyrux</i>	9
		buyur- ‘buyurmak, rica	9

etmek'		suklançı 'latif, zarif'	9
ćomart 'ćömert'	9	tamaşalıx 'şaşıрма, mucize'	9
çeş- 'çıkarmak, açmak, soymak'	9	tan- 'kandırmak, yalan söylemek'	9
dağ 'dağ'	9	tanlay 'damak' → tamak	9
dugul 'değil'	9	tın- 'ölmek, ruhunu teslim etmek'	9
enli 'elli'	9	toxtat- 'sona erdirmek	9
eşak 'eşek' → <i>eşek</i>	9	tuman 'duman, sis'	9
firyat 'feryat'	9	uçun 'için'	9
gilaf 'gül'	9	üv 'ev'	9
inçka 'ince' → <i>ince</i>	9	xamam 'hamam'	9
kalkan 'kalkan'	9	xayif 'yazık' → <i>hayıf</i>	9
kaplav 'kaplama'	9	yanç- 'carpmak'	9
katınçex 'kadıncık' → <i>katınçeh</i>	9	yara 'yara'	9
kayrıl- 'vazgeçmek' → <i>kayırıl</i>	9	yara- 'yaramak'	9
kaz- 'kazmak'	9	yazbaşı 'ilkbahar'	9
keyre 'nereye'	9	Yemima 'kadın adı'	9
kıyasa 'sanki'	9	yıla- 'ağlamak' → <i>agla, ağla, ila, ile, yila</i>	9
kıynal- 'üzülmek' → <i>kıynıl, üzül</i>	9	yomaxla- 'hikaye anlatmak' → <i>yomahla, yomaxle</i>	9
konşu 'komşu' → <i>konşu</i>	9	yuku 'uyku' → <i>çırım, yuhu</i>	9
korkluça 'müzeyyen; süslü' → <i>korkluca</i>	9	yut- 'yutmak'	9
kultku 'dalga geçme, gülme'	9	yuvux 'yakın kimse' → <i>yuvuk, yuvug</i>	9
kunlux 'kulluk' → <i>kunluh</i>	9	zor 'zor, yapılması güç'	9
kursax 'kursak' → <i>kursak, kursah</i>	9	tolgun 'dalga'	9
kut- 'hayvan otlatmak'	9	çek- çekmek	9
kuvan- 'mutlu olmak'	9	yuk 'yük'	9
magat 'sadece o değil, kesinlikle'	9	kazan 'kazan, tencere'	8
mama 'anne'	9	aj 'hatta, bununla beraber (Leh.)'	8
maxtav 'övgü'	9	algışla- 'kutsamak'	8
Naama 'kadın adı'	9	alışın- 'değiştirilmek'	8
nafst 'güzel koku, nefes'	9	alma 'elma'	8
oba 'yığın'	9	araba 'binek araç, araba'	8
ok 'ok'	9	arıslan 'arслан' → <i>arслан, aslan</i>	8
otuz 'otuz'	9	Asael 'erkek adı'	8
öksüz 'öksüz'	9	avlox 'geniş, ferah'	8
sansız 'sayısız'	9	avruv 'sancı, acı, ağrı'	8
sarı 'e karşı, e doğru'	9	Azriel 'erkek adı'	8
sat- 'satmak'	9	balçix 'balçık' → <i>balçih, balçık</i>	8
sıyla- 'saygı duymak, hürmet etmek'	9	balta 'balta'	8
sondra 'sonra' → <i>sormax</i>	9	başlan- 'başlanmak'	8
sortun 'sonra'	9	bav 'bağ, düğüm'	8
		baxt 'kader, talih, baht' →	8

<i>baht, gaşgaxa, gaşgaxe</i>		ördak ‘ördek’	8
baxtlaş- ‘tartışmak’	8	Putiel ‘erkek adı’	8
bekla- ‘kapamak, kilitlemek’ → <i>bekle</i>	8	Ruuma ‘kadın adı’	8
biyiklik ‘büyüklük, yücelik’	8	saban ‘eski zamanda tarla sürmeye yarayan bir tarım aracı’	8
bok ‘dışkı’	8	saruv ‘komut, buyruk, emir’	8
bunyat ‘temel, esas’	8	sındır- ‘kırmak’ → <i>sındır</i>	8
çaç ‘saç’ → <i>seç</i>	8	sut ‘süt’	8
çeypa- ‘yok etmek, kurutmak’ → <i>çeype</i>	8	taban ‘taban’	8
deve ‘deve’	8	talaş- ‘dalaşmak’	8
dır ‘-dır -dir eki’	8	taşça ‘kız’	8
dostlux ‘dostluk’ → <i>dostlıh, dostlık, dostluh, dostluk</i>	8	tat- ‘tatmak’	8
eran ‘erkek’ → <i>er, erga, erkek</i>	8	tavul ‘fırtına’	8
ettir- ‘ettirmek’	8	terza ‘pencere’ → <i>terze</i>	8
gertma ‘armut’	8	tınlan- ‘dinlemek’	8
gez ‘kez’	8	tok ‘tok’ → <i>toh, tox</i>	8
gilaflik ‘gül bahçesi’	8	toracı ‘yargıç’ → <i>toracı</i>	8
gon ‘deri’	8	tozul- ‘toz olmak’	8
ilen ‘ile’	8	tursun ‘şekil, biçim’	8
kaş ‘kaş’	8	tuvdur- ‘doğdurmak’	8
kat- ‘katlaşmak’	8	unluluh ‘ünlülük’ → <i>unluluh</i>	8
kavga ‘kavga’ → <i>kavğa</i>	8	urluh ‘tohum, döl’ → <i>urlux</i>	8
kıdır- ‘aramak’	8	ürat- ‘öğretmek’ → <i>oğret, üvrat, yuvrat</i>	8
kıngırayt- ‘eğiltmek, kamburlaştırmak’	8	üzul- ‘üzülmek’ → <i>kıynal, kıynıl</i>	8
kızıl ‘kızıl’	8	xak ‘hak’	8
kipla- ‘kuvvetlendirmek’	8	Xananel ‘erkek adı’	8
kiplan- ‘kuvvetlenmek’	8	xem ‘hem’	8
kiyin- ‘giyinmek’	8	xoça ‘zengin’	8
kiyir- ‘basma, yerleştirme’	8	yalan ‘yalın, çıplak’	8
konşı ‘komşu’ → <i>konşu</i>	8	yangıl- ‘yanılmak’	8
korh- ‘korkmak’	8	yarı ‘yarı’ → <i>yırı, yeri</i>	8
koru- ‘korumak’	8	yayıl- ‘yayılmak’	8
kozgal- ‘sallanmak’ → <i>kozgal</i>	8	yesi ‘sahip’	8
koztun- ‘içlenmek’	8	yukle- ‘uyuklamak’ → <i>yukla</i>	8
kulak ‘kulak’ → <i>kulax, kulah</i>	8	yur ‘ceylan’	8
kuru ‘kuru’	8	zaxmet ‘güçlük, zahmet’	8
kusan- ‘istemek, arzu duymak’	8	ax ‘ak, beyaz’	8
kuyu ‘su çıkarılan yer’	8	yetil- ‘yetmek, olgunlaşmak’	7
Maneçka ‘özel ad’	8	ğer gez ‘herkes’	7
oksuz ‘öksüz’ → <i>oksiz, oksız</i>	8	vay ‘nida; vah’	7
orman ‘orman’	8	çek ‘sınır’	7
		açlıx ‘açlık’ → <i>açılıx, aşlık</i>	7
		aga ‘yaşlanmış olan, büyük, abi’	7

agalıx ‘büyüklük, ağalık’	7	kış ‘kış’	7
ağla- ‘ağlamak’ → <i>agla, ila, ile, yıla, yıla</i>	7	kıyna- ‘üzmek’ → <i>kıyne, üz</i>	7
asıl- ‘asılmak, tutunmak’ assıl	7	kiplik ‘kuvvetlilik’	7
astran- ‘gizlenmek, saklanmak, kaldırılmak’	7	kolaga ‘gölge’	7
aşk-art- ‘belli etmek, açığa çıkarmak’	7	kolay ‘kolay’	7
ateş ‘ateş’ → <i>ot</i>	7	kuşanç ‘dilek, arzu’ → <i>kusanç</i>	7
avançı ‘günah işlemiş olan; günahkar’	7	Levanon ‘Lübnan’	7
aya- ‘temkinli durmak, acıları gidermek’ → <i>aye</i>	7	Lidka ‘küçültme eki almış kadın ismi’	7
ayak ‘ayak’ → <i>ayah, ayax</i>	7	maxtan- ‘övünmek’	7
azar- ‘azalmak’	7	miskinlik ‘uyuşukluk’	7
barısı ‘hepsi’	7	Nexama ‘kadın adı’	7
barmah ‘parmak’	7	olen ‘geyik’	7
başka ‘başka’ → <i>başha</i>	7	or- ‘hasad toplamak’	7
bereket ‘bereket, bolluk’ → <i>berakat</i>	7	otyam ‘merhem’	7
boluşluh ‘yardım’ → <i>boluşlıh, boluşlux</i>	7	oyna- ‘ oynamak’	7
borlalıx ‘üzüm bağı’	7	ömgak ‘zahmet, zulüm’	7
boy ‘boy’	7	ömür ‘sonsuz dek, ömür’	7
buj ‘mamafih, fakat’	7	rastlıx ‘doğruluk’ → <i>rastlıh</i>	7
butax ‘budak, dal’ → <i>butah</i>	7	Ribbi ‘Rab, yaratan, öğreten’	7
çok- ‘çökmek’	7	sagınç ‘hatıra’	7
eçki ‘keçi’	7	seç- ‘seçmek’	7
ekinci ‘ikinci’ → <i>ekinci, ekinci, ekinci</i>	7	sıçan ‘sıçan, fare’ → <i>sıçkan</i>	7
elçi ‘elçi’	7	sızle- ‘sızlamak’ → <i>sızla</i>	7
Eligu ‘erkek adı’	7	sibba ‘Tanrı lütfü, sebep’	7
elik ‘alay’	7	suvarça ‘sevgili; kadın’	7
emin ‘emin’	7	şammaş ‘tapınak hizmetçisi’	7
et ‘et’	7	şert ‘el sıkışma, antlaşma’	7
etil- ‘meydana gelmek’	7	taç ‘taç’	7
gonil ‘gönül’ → <i>gonul</i>	7	tala- ‘yağma etmek,’	7
ında- ‘buyur etmek, çağırarak’ → <i>çagır, çağır, inde</i>	7	tayax ‘dayak’ → <i>tayah</i>	7
issi ‘ısı’	7	teganak ‘diken’	7
je ‘çünkü, fakat, ise’	7	tenşi ‘denk, eşiti’ → <i>tenşi</i>	7
kaltrat- ‘titretmek’	7	terga- ‘araştırmak’	7
kapu ‘kapı’	7	tiri ‘diri’ → <i>tırı, tiri</i>	7
katıl- ‘katılmak’	7	tola- ‘ödemek, karşılık vermek’	7
kemiş- ‘öylece bırakmak’	7	toy ‘düğün, ziyafet’	7
kertilik ‘gerçeklik’	7	tuganlık ‘mükemmellik’	7
kez- ‘gezmek’	7	tukur- ‘tükürmek’	7
		tuslu ‘tarzda’	7
		tuyul- ‘duyulmak’	7
		unlurax ‘çok ünlü, yüce’	7
		ust ‘üst’	7
		uyal- ‘uyutmak’	7
		üçünçü ‘üçüncü’	7

ün ‘ses’	7	bolak ‘sürü’	6
üran- ‘öğrenmek’	7	boluşlux ‘yardım’ → <i>boluşlıh, boluşlux</i>	6
xayıfsun- ‘merhamet etmek’ → <i>xayıfsun, xayıfsun</i>	7	bork ‘börk’	6
yal ‘ücret’	7	boy ‘özgür, bağımsız; bekar’	6
yaraş- ‘yaraşmak, gelmek’	7	burul- ‘burulmak, bükülme’	6
yaratıl- ‘yaratılmak’	7	buyuk ‘büyük’ → <i>biyik,</i> <i>biyuk, byik, miyuk</i>	6
yare- ‘yakışmak’	7	çal- ‘çalmak’	6
yarım ‘yarım’	7	çeray ‘çehre, yüz’	6
yeşil ‘yeşil’	7	çuş- ‘düşmek’ → <i>duş, düş,</i> <i>özalan, po pasc et, tuş</i>	6
yıkıl- ‘yıkılmak’	7	dunye ‘dünya’ → <i>dünya,</i> <i>dune</i>	6
yuru- ‘yürümek’ → <i>yuri</i>	7	Elifaz ‘erkek adı’	6
yuvu- ‘yaklaşmak, yakınlaşmak’	7	erin ‘dudak’ → <i>erin</i>	6
yuvur- ‘yürümek’	7	erin ‘dudak’ → <i>erin</i>	6
yuz ‘yüz; sayı’ → <i>yüz</i>	7	esc ‘genelleme anlamı katar’ → <i>esce, esçe</i>	6
zarar ‘zarar, ziyan’	7	eşik ‘eşik’ → <i>eşik</i>	6
zaval ‘yok olma’	7	evel ‘önce’ → <i>evvel</i>	6
iraxrax ‘çok uzak’	7	ey ‘seslenme’	6
ğer ‘her’	6	farst ‘duvar’	6
ay ‘ünlem; ay’	6	Galve ‘yer adı’	6
keç ‘geç; vakit için’	6	gam ‘hem, aynı’ → <i>gem,</i> <i>hem, em, gem</i>	6
ak ‘beyaz’	6	gul ‘gül’	6
akılsız ‘akla sahip olmayan’ → <i>akılsı</i>	6	guzel ‘güzel’	6
alam ‘sancak, bayrak’	6	imşax ‘yumuşak’ → <i>yımşak</i>	6
alda- ‘aldatmak, kandırmak’ → <i>alda, alde, yelda, yeldat,</i> <i>yelde</i>	6	iyn ‘yığın’	6
alexem ‘selam’	6	iyis ‘güzel koku’	6
algasavux ‘endişe, korku, dehşet’	6	kamçu ‘kamçı’	6
artxarı ‘geri, geriye’	6	kamuş ‘kamuş, kemik’	6
as- ‘asmak’	6	karga ‘karga’	6
astra- ‘gizlemek, ortadan kaldırmak’ → <i>astre</i>	6	kartlıx ‘yaşlılık’ → <i>kartlıh</i>	6
aşayış ‘huzur, sessizlik’ → <i>aşayış</i>	6	kavod ‘şeref’	6
avurlux ‘ağırlık’	6	Kensa ‘Karayların tapınağı’ → <i>Kenasa</i>	6
ayır- ‘ayırarak’ → <i>ayir</i>	6	kesak ‘parça, bölük’	6
balıx ‘balık’ → <i>balıh, balık</i>	6	ketir- ‘getirmek’ → <i>ketir</i>	6
başlı ‘başlı’	6	kıyasla- ‘ölçmek’	6
başlıh ‘başlık’ → <i>başlıx</i>	6	kiçik ‘küçük’	6
ben ‘ben’	6	koduyuz ‘kadınlar, erkekler’	6
birin ‘biri’	6	korklurak ‘çok gösterişli’	6
biyça ‘bey karısı, kadın’	6	korxunçlu ‘korkunç’	6
biylik ‘beylik, ululuk’	6	koşul- ‘koşulmak, çiftleştirilmek’	6
biyuk ‘büyük’ → <i>biyik,</i> <i>buyuk, byik, miyuk</i>	6	koyun ‘koyun’ → <i>koy, koyın</i>	6
		kozga- ‘sallamak,’	6

hareketlendirmek' → <i>kozge</i>		uşe- 'benzer olmak, yakışmak' → <i>uşa</i>	6
krupnik 'içki'	6	uvut- 'avutmak'	6
manlay 'alın'	6	uzat- 'uzatmak'	6
maxta- 'övmek' → <i>maxte</i>	6	vot 'işte'	6
muşk 'misk'	6	xabar 'haber' → <i>xaber</i>	6
nek 'niçin'	6	xatançex 'nişanlılık' → <i>xatançex</i>	6
nuj 'nitekim, gerçi (Leh.)'	6	yagmur 'yağmur' → <i>yagmur, yamgur</i>	6
obur 'büyücü'	6	yap- 'örtmek'	6
os- 'uçmak'	6	yaşlıx 'gençlik' → <i>yaşlıx</i>	6
osmak 'para, metelik'	6	yav 'yağ'	6
öç 'öç'	6	yavdur- 'yağdırmak'	6
öktam 'gururlu'	6	yerga 'basamak'	6
ölüm 'ölüm' → <i>olum</i>	6	Yeruşalayim 'Yerusalem'	6
Rafael 'erkek adı'	6	yogarı 'yukarı' → <i>yogar</i>	6
savut 'araç gereç'	6	yoxt 'yok'	6
sayla- 'tercih etmek, öncelik vermek' → <i>sayle</i>	6	yumuşçu 'işçi'	6
sıyınç 'sığınak; gizlenilecek yer'	6	yarık 'ışık, aydınlık' → <i>yarıh, yarix</i>	6
silkin- 'silkinmek'	6	koç- 'göçmek'	6
sof 'son'	6	keç 'gece'	5
sokur 'kör' → <i>sokır</i>	6	abax 'put' → <i>abah</i>	5
songu 'sonuç, son'	6	abraylıx 'hamarathılık, kurnazlık, akıllılık'	5
soskandır- 'korkutmak, ürkütmek'	6	acel 'ecel'	5
sozle- 'söylemek' → <i>sozla, sözle</i>	6	açdaga 'ejderha' → <i>açdaga</i>	5
söz 'söz'	6	açix- 'acıkmak'	5
su 'su'	6	açix 'açık' → <i>açık</i>	5
suklan- 'hoşlanmak'	6	ağaç 'ağaç' → <i>agaç</i>	5
taber- 'atıvermek, uzaklaştırmak'	6	akıllı 'akıllı' → <i>akınlı, uslu, ustat, ustlu</i>	5
talaş 'dalaş, kavga'	6	akınlı 'akıllı' → <i>akıllı, uslu, ustat, ustlu</i>	5
tamçı 'damla'	6	alış- 'karşılıklı değişim yapmak, takas etmek'	5
tar 'dar'	6	arka 'kale; bir şeyin diğer yüzü; sırt'	5
tefinla 'ibadet'	6	arpa 'arpa'	5
Temanlı 'erkek adı'	6	aver 'hava'	5
ter 'ter'	6	avıaxlıx 'genişlik, ferahlık' → <i>avıaxlıh, kenlik</i>	5
tez 'tez, çabuk'	6	ayal- 'kandırılmak, ayartılmak'	5
toracı 'yargıç' → <i>toracı</i>	6	ayıb 'ayıp, utanç verici durum' → <i>ayıp</i>	5
tora et- yargıla	6	ayırıl- 'ayrılmak'	5
toralaş- 'dava yürütmek'	6	bagatır 'mert, cesur, yiğit'	5
toydur- 'doyurmak' → <i>toydır</i>	6		
un 'un'	6		
uprah 'urba, fistan' → <i>uprax</i>	6		
urla- 'çalmak' → <i>urle</i>	6		
uslurax 'çok akıllı'	6		

bağ ‘bağ, bahçe’ → <i>bag, bahça, baxça</i>	5	kabax ‘kapı’ → <i>kabah</i>	5
bahça ‘bahçe’ → <i>bag, bağ, baxça,</i>	5	kaburgaçex ‘kaburgacık’	5
balık ‘balık’ → <i>balıh, balıx</i>	5	kadır ‘kıymet, değer’ → <i>kadir</i>	5
balkıt- ‘parlatmak’	5	kagal ‘cemaat’	5
bay ‘zengin, varlıklı’	5	kak- ‘kakmak, dürtmek’	5
baylan- ‘bağlanmak, düğümlemek’	5	kala ‘kale’ → <i>kale</i>	5
bayram ‘bayram’	5	kalın ‘kalın’	5
belgilan- ‘nişanlanmak, işaretlenmek’	5	kalpak ‘kalpak, gösterişli başlık’	5
Bildad ‘erkek adı’	5	kanat ‘kanat’	5
bit ‘bit, üreyen küçük canlı’ → <i>bit</i>	5	kaple- ‘kaplamak’ → <i>kapla</i>	5
boşat- ‘bağışlatmak’	5	karı ‘karı, kadın’	5
cahan ‘canan’	5	karşı ‘karşı, zıd’ → <i>utru, uturu</i>	5
çaxla- ‘acele etmek’ → <i>çahle, çahvla</i>	5	kaşık ‘kaşık’ → <i>kaşux</i>	5
çaxle- ‘acele etmek’ → <i>çahla, çahvla</i>	5	katır ‘katır’	5
çaxtla- ‘acele etmek’ → <i>çahle, çahla, çahvla</i>	5	kaz ‘kaz’	5
çeriv ‘ordu, asker’ → <i>çeriv</i>	5	keçin- ‘geçinmek’ → <i>keçin</i>	5
çom- ‘çimmek’	5	kenlik ‘genişlik’ → <i>avlaxlıh, avlaxlıx</i>	5
çuval ‘çuval’	5	kıbla ‘Tanrı yüzü, Tanrı’ya dönülen taraf’	5
çuvurul- ‘çevirilmek, döndürülmek’	5	kingırlıx ‘eğrilik,	5
dada ‘dayı, amca manasında kullanılan söz’	5	kıska ‘kısa’ → <i>kışha, kısxa</i>	5
defus ‘baskı’	5	kıynlı ‘üzüntülü’	5
dortunçu ‘dördüncü’	5	kılan- ‘istenmek’	5
eksik ‘eksik’	5	kobuz ‘kopuz’ → <i>kobız</i>	5
eniş ‘vadi’	5	kon- ‘konmak’	5
enkay- ‘meyilli olmak’ → <i>enkey</i>	5	kopma ‘bu denli fazla’	5
eski ‘eski’	5	koter- ‘bildirmek, götürmek’	5
faydalan- ‘faydalanmak’	5	kožçuk ‘gözcük’ → <i>kozçuk</i>	5
gadirlan- ‘hazırlanmak’	5	Kırım ‘Kırım’	5
galut ‘yabancı’	5	kubuk ‘gibi’ → <i>kibik, kubik</i>	5
gey ‘hey’	5	kuda ‘dünür’	5
girsä ‘orijinal İncil’	5	kufur ‘Tanrıyı inkar’	5
gora ‘dağ’	5	kuldun ‘köfte’	5
goz ‘göz’ → <i>koz, köz</i>	5	kunlu ‘günlük’ → <i>kundelik</i>	5
hayır ‘hayır; iyi iş’ → <i>hayir</i>	5	kur- ‘inşa etmek, düzene sokmak’	5
ilin- ‘karışmak’	5	kuru- ‘kurumak’	5
inamlı ‘emin’	5	kuyul- ‘erimek’	5
iti ‘keskin’	5	kuž ‘güz’	5
iyil- ‘eğilmek, gönderilmek’	5	kužgu ‘güze ait olan’	5
		mezar ‘mezar’	5
		midbar ‘çöl’	5
		Mişa ‘erkek adı’	5
		mogor ‘mühür’	5

mudur ‘soru zamiri; mİdir?’	5	upran- ‘yıpranmak’	5
neba ‘ne ile, neyle’	5	uru ‘hırsız’	5
netekli ‘ne kadar fazla’	5	usta ‘usta’	5
olum ‘ölüm’	5	uša- ‘benzer olmak, yakışmak’ → <i>uše</i>	5
otraç ‘küçük ada’	5	uşpu ‘işbu’	5
öktamlık ‘gururluluk’	5	übiy ‘ev beyi’	5
östur- ‘büyütmek’	5	ügütla- ‘öğütlemek’ → <i>ügütle</i>	5
rastlıh ‘doğruluk’ → <i>rastlıx</i>	5	ülaş- ‘üleşmek’	5
sakal ‘sakal’	5	ür- ‘üfleme’	5
sakle- ‘saklamak’ → <i>sakla</i>	5	üz- ‘üzme’ → <i>kıyna, kıyne</i>	5
saray ‘saray’	5	vaxtsiz ‘vakitsiz, zamansız’	5
savlux ‘sağlık’ → <i>savlıh, savlık, savluh, savluk</i>	5	veran ‘viran’	5
silk- ‘silkmek, sallamak’	5	xamila ‘hamile’	5
siz ‘siz’	5	Xanulu ‘Hanna kelimesi ile yapılmış isim; küçültme hali’	5
sogah ‘geyik yavrusu’	5	xastalıx ‘hastalık’	5
son ‘sol’	5	xatın ‘hatun’	5
şatırlan- ‘neşelenmek’	5	xazna ‘hazine’	5
şatırlıx ‘sevinçlik’ → <i>şatırlıx</i>	5	xep ‘hep’	5
şevagatsız ‘şefaatsiz, acımasız’	5	yahşı ‘güzel, iyi’ → <i>iyi, yahşi, yakşı, yakşi, yaxsı, yaxşı, yaxşi</i>	5
ta ‘da’ → <i>te</i>	5	yana ‘yeniden, tekrardan’	5
tah- ‘takmak, asmak’	5	yanıl- ‘yanılmak’	5
tanıgısız ‘tanınmayan’	5	yaprax ‘yaprak’ → <i>yaprah, yaprak</i>	5
tanış ‘bildik, tanıdık’ → <i>tanlıx</i>	5	yaratxan ‘yaratık’	5
tanıx ‘tanık’ → <i>tanıh</i>	5	yarıxlıx ‘aydınlık’ → <i>yarıxlıh</i>	5
tartil- ‘çekilmek, sürülmek’	5	yav- ‘yağmak’	5
tenaş- ‘aynılaşmak, aynı olmak’	5	yaxşılıx ‘güzellik’ → <i>guzellik, güzellik, kork, yahşılık, yaxşılıh</i>	5
teva ‘deve’	5	yeber- ‘bırakmak’	5
tıh- ‘tıkmak’	5	yigit ‘yiğit, alp’	5
tik- ‘dikmek, örmek’	5	yogartın ‘yukarıda, yüksekte’	5
tint- ‘incelemek’	5	yun ‘yün’	5
tokuş- ‘tokuşmak’	5	yuv- ‘yumak, yıkamak’	5
toxtar orun ‘oturma yeri’	5	yuvçok ‘evcik’ → <i>yuvçoh</i>	5
tugaliça ‘tamamen’	5	yürek ‘yürek’ → <i>ürak, üvrak, yurak, yurek</i>	5
tun- ‘donmak’	5	kuy- ‘koymak’	5
tuşlu ‘düşlü’	5	iştan ‘vicdan’	5
tuşur- ‘düşürmek, ziyan etmek’	5	suv ‘sevgi’	4
tutul- ‘tutulmak’	5	aci ‘tat anlamında; acı’ →	4
tużat- ‘düzeltmek’	5		
tuzax ‘tuzak’ → <i>tuzah</i>	5		
uç ‘uç’	5		
uçxun ‘kıvılcım’	5		
ukşaş ‘benzerlik’	5		

<i>acı</i>		bevle ‘öyle’ → <i>andi, iyle</i>	4
açık ‘açık’ → <i>açix</i>	4	bilak ‘bilek’	4
açırganmax ‘öfkelenme, kızma’ → <i>açırganmah</i>	4	bile ‘zarf’	4
ağız ‘organ’	4	biluvlu ‘bilgili’	4
ahça ‘değerli metal, akçe’ → <i>ahçı, akça, axça, axçı</i>	4	birar ‘birer’	4
akınlırax ‘çok akıllı’	4	birni ‘birini’	4
alt ‘bir şeyin en aşağısı; üstün zıt anlamı’	4	biyikrak ‘çok büyük’	4
altmış ‘altmış’ → <i>altmış, atmış</i>	4	buyrux ‘emir’ → <i>buyruh</i>	4
ança ‘ancak’ → <i>ancex, ancak, ançak, ançax, ançex</i>	4	buzuxlux ‘bozukluk’	4
anlan- ‘anlaşılma’	4	Cafon ‘kişi adı’	4
arслан ‘arслан’ → <i>arışlan, aslan</i>	4	Cofar ‘özel isim’	4
aşarı ‘aracılığıyla, vasıtasıyla’	4	canlı ‘canlı’	4
ax- ‘akmak’	4	çaç- ‘saçmak’	4
axır ‘sonra, en son, sonunda’	4	çanak ‘çanak, kab’ → <i>çoyun</i>	4
axtar- ‘aktarmak, birbirine katmak’	4	çeriv ‘ordu, asker’ → <i>çeriv</i>	4
ayçex ‘aycık’	4	çeşin- ‘soyunmak’	4
ayrıl- ‘ayrılmak’	4	çeypal- ‘yok edilmek’	4
ayvan ‘hayvan’	4	çırax ‘mum’ → <i>çırax</i>	4
azat ‘serbest’	4	çırım ‘uyku’ → <i>yuhu, yuku</i>	4
bagalı ‘pahalı’	4	çirlax ‘ırmak’	4
bagatırlıx ‘mertlik, cesurluk, yiğitlik’	4	çix ‘çiy, sabah oluşan damla’ → <i>çih</i>	4
bagır ‘bakır’ → <i>bakır</i>	4	çibin ‘sinek’	4
bana ‘bana’	4	çirik ‘çürük’	4
bardak ‘su içme aracı; bardak’	4	çop ‘çöp’	4
basaga ‘eşik’	4	çuş ‘düş, rüya’	4
battır- ‘batırmak’	4	dakuy ‘teşekkür’	4
bavursax ‘bağırsak’	4	dayan- ‘dayanmak’	4
bel ‘vücudun bölümü, bel’	4	deniz ‘deniz’ → <i>deniz</i>	4
belgi ‘nişan, işaret’	4	dominikanski ‘dominiken tarikatı’	4
belgila- ‘nişanlamak, işaretlemek’ → <i>belgile</i>	4	duy- ‘duymak’	4
belli ‘belli olan, ortada olan’	4	eksit- ‘eksiltmek’	4
beşinci ‘sıfat; beşinci’	4	eltin- ‘taşınmak, götürülmek’	4
bet ‘bıyık’	4	eminlik ‘emin olma’	4
betar ‘fena, kötü’ → <i>beter, fena</i>	4	esce ‘genelleme anlamı katar’ → <i>esc, esçe</i>	4
beter ‘fena, kötü’ → <i>betar, fena</i>	4	fena ‘fena, kötü’ → <i>betar, beter</i>	4
		fil ‘fil’	4
		gaşgaxa ‘kader, talih, baht’ → <i>baht, baxt, gaşgaxe</i>	4
		gece ‘gece’ → <i>geçe</i>	4
		gerab ‘vasıta, gemi’	4
		go ‘o go go şeklinde kullanılan bir seslenme’	4
		guya ‘yuva’	4
		gem ‘hem’ → <i>gam, gem,</i>	4

<i>hem, em</i>		kuvatlı ‘güçlü, kuvvetli’	4
hatır ‘gönül’	4	kuyruh ‘kuyruk’ → <i>kuyrıtıh, kuyruk, kuyuruh</i>	4
içün ‘için’ → <i>için</i>	4	kxa ‘öksürük sesi; yansıma’	4
ıldırım ‘yıldırım’	4	Lidoçka ‘Lida’cık’ → <i>Lindoçka</i>	4
indal- ‘adının anılması’	4	maçı ‘kedi’ → <i>meci, meçi</i>	4
isçi ‘işçi’ → <i>işçi</i>	4	midraş ‘medrese’ → <i>mindraş</i>	4
iyisli ‘güzel kokulu’	4	mingag ‘örf, adet, gelenek’	4
iyilik ‘iyilik’ → <i>iyilik, yilik</i>	4	Moşe ‘Musa’	4
jencet- ‘jenç-et- ‘evlenmek’ → <i>zençet</i>	4	musefir ‘misafir, konuk’	4
kale ‘kale’ → <i>kala</i>	4	naamathı ‘nimetli’	4
kalem ‘kalem’	4	namet ‘nimet’	4
kaltra- ‘titremek’ → <i>kaltre</i>	4	nar ‘nar’	4
kanyam ‘devamlılığı olan’	4	nedan ‘neden’	4
Karayski ‘Karayca’	4	nege ‘niçin, neden’ → <i>nega</i>	4
karga- ‘lanetlemek’ → <i>karge</i>	4	ox ‘oh! ünlem’	4
kargış ‘beddua’ → <i>kargış</i>	4	ožera ‘göl, deniz’	4
karğa ‘karga’	4	ökur- ‘öğürmek’	4
karthh ‘yaşlılık’ → <i>kartlıx</i>	4	ötkur- ‘öksürmek’	4
katala- ‘yuvarlanmak’	4	panna ‘genç kız’	4
kaygılı ‘kaygılı, endişeli’	4	pir ‘pir’	4
kaytır- ‘geri çevirmek’ → <i>kayttır</i>	4	plaşç ‘manto, kaban, mont’	4
kazık ‘kazık’	4	rastrax ‘çok haklı’	4
kebit ‘dükkan’	4	sagar ‘şakrak; neşeli, şen şakrak’	4
kef ‘keyif’	4	sagişle- ‘düşünmek, öyle olduğunu sanmak’ → <i>sagişla</i>	4
kıbın ‘Karay mutfağının en meşhur yiyeceği, Karay böreği’	4	sana ‘sana’	4
kınışçex ‘börek türü’	4	sanal- ‘sayılmak, övülmeye layık bulunmak’	4
kısmet ‘kısmet’	4	savluh ‘sağlık’ → <i>savlıh, savlık, savluk, savlux</i>	4
kısta- ‘daraltmak’	4	savuxturuvçu ‘hekim’	4
kleñçi ‘dilenci’	4	say- ‘saymak’	4
kokrak ‘göğüs’	4	sayan ‘entari’	4
komul- ‘gömülmek’	4	sıç- ‘sıçmak’	4
komuz ‘haşarat’	4	sıgır ‘sığır’ → <i>sıgır, sıyır</i>	4
kor ‘kör’	4	sıgır ‘sığır’ → <i>sıgır, sıyır</i>	4
korxut- ‘korkutmak’	4	sımarla- ‘inanmak’ → <i>sımarle</i>	4
kudagıy ‘güveyi’ → <i>kudagıyko</i>	4	sıyındır- ‘sığındırmak’	4
kudagıyko ‘(kadın) güveyi’ → <i>kudagıy</i>	4	sibir- ‘süpürmek’	4
kunuluk ‘kıskançlık	4	sozlaş- ‘sohbet etmek’	4
kurban ‘feda’	4	şabbat ‘Yahudilerin cumartesi günü’	4
kurut- ‘kurutmak’	4	şatırlıh ‘sevinçlik’ →	4
kus- ‘kusmak’	4		
kusanç ‘dilek, arzu’ → <i>kuşanç</i>	4		

<i>şatırlıx</i>		unlulux ‘ünlülük’ → <i>unluluh</i>	4
şevagat ‘şefaət, merhamet’ → <i>şavagat</i>	4	uruv ‘soy, nesil’	4
şiy ‘şey’	4	uvunç ‘teselli’	4
tana ‘dana’	4	uvus ‘yulaf’	4
tanıxlıx ‘tanıklık’	4	uzak ‘uzak’ → <i>ıraq, ırax, ırax, uzax, yarak, yıraq, yırax</i>	4
tartış ‘cüce, faydasız’	4	uzart- ‘uzatmak’	4
taşla- ‘koymak’	4	üğüt ‘öğüt’	4
Tata ‘Papa’	4	vagda ‘vade’	4
tatuvlu ‘lezzetli’	4	ve ‘ve’	4
tavus- ‘ortadan kaldırmak, yok etmek’	4	veza ‘vize’	4
tavusul- ‘ortadan kaldırılmak’	4	xalk ‘halk’	4
tekme ‘tekme’	4	xanlıx ‘hanlık’	4
telilik ‘delilik’	4	Xannacex ‘Hanna’ cık’	4
teman ‘güney’	4	xaver ‘yoldaş’	4
tenaştir- ‘benzeştirmek’	4	xaxam ‘haham’	4
tergav ‘araştırma’	4	xoçalıx ‘zenginlik’ → <i>xojalıh</i>	4
teri ‘deri’ → <i>teri</i>	4	xota ‘eğer’	4
teri ‘deri’ → <i>teri</i>	4	xuçura ‘oda’	4
teş- ‘deşmek’	4	yağmur ‘yağmur’ → <i>yagmur, yamgur</i>	4
tınçal- ‘sakinlik içinde olmak’	4	yahşi ‘güzel, iyi’ → <i>iyi, yahşi, yakşı, yakşi, yaxsı, yaxşı, yaxşi</i>	4
tınçlıh ‘sukunet, sakinlik, barış’ → <i>tınçlıx</i>	4	yala- ‘yalamak’	4
tınle- ‘duymak, işitmek’ → <i>tınle</i>	4	yaltaylıx ‘kandırma, yalancılık’	4
tıy- ‘duymak’	4	yandır- ‘yandırmak’	4
tıyılın ‘suskun’	4	yangıy ‘yeni ay’	4
tıyuv ‘çekingenlik, ürkeklik; terbiye’	4	yar- ‘yarmak’	4
tirki ‘kurban’	4	yaşlıh ‘gençlik’ → <i>yaşlıx</i>	4
tişla- ‘dişlemek’ → <i>tişle</i>	4	yavrun ‘kol’	4
tiyiş ‘pay, hisse’	4	yaxşi ‘iyi, güzel’ → <i>iyi, yahşi, yahşi, yakşı, yakşi, yaxsı, yaxşı</i>	4
tobrat- ‘hareket ettirmek’	4	yay- ‘yaymak’	4
tolav ‘ücret, yerine koyma’	4	yazıh ‘günah’ → <i>yazık, yazıx</i>	4
tole- ‘ödemek’	4	yazın ‘yaz’	4
toprah ‘toprak’ → <i>topçak, toprax</i>	4	yedinçi ‘yedinci’	4
totenka ‘teyzecik’ → <i>totinka</i>	4	yelda- ‘aldatmak’ → <i>alda, alde, yeldat, yelde</i>	4
tuganla- ‘tükendirmek’	4	yeriş- ‘yerişmek’	4
tul ‘dul’	4	yine ‘yine’	4
tunguç ‘ilk çocuk’	4	yip ‘ip’ → <i>ip</i>	4
tuşlan- ‘düşlenmek’	4	yuhu ‘uyku’ → <i>çırım, yuku</i>	4
tutun ‘tütün’	4		
tuz ‘düz’ → <i>tüz</i>	4		
tuzluk ‘tuzluk’	4		

yulduzçox ‘yıldızcık’	4	aşa ‘kötü’	3
yuluv ‘kurtulma’	4	aşal- ‘yenilmek’	3
yuvun- ‘yılanmak’	4	aşayışlan- ‘huzur bulmak’	3
yuvuş ‘ıslak’	4	atıl- ‘atılmak’	3
yuź ‘üst kısım’	4	atulu ‘babacık’	3
zengin ‘zengin’ → <i>zengin</i>	4	av ‘tuzak’	3
eger ‘eğer; at semeri’ → <i>eğer</i>	4	avazrax ‘sesli’	3
tamar ‘damar’	3	ayip ‘ayıp, utanç verici durum’ → <i>ayip</i>	3
mı ‘işaret zamiri; bu’ → <i>bunar, bunda</i>	3	aytıl- ‘söylenmek’	3
yay ‘yay’	3	azaştır- ‘şaşırtmak’	3
çık- ‘çıkılmak’ → <i>çih, çix, çih, çik</i>	3	azrax ‘azıcık’	3
açuvlu ‘öfkeli, sinirli’	3	bagana ‘sütun, direk’	3
Ada ‘kadın ismi’	3	balaa ‘çocuk’ → <i>bala</i>	3
adet ‘alışkı; kural’	3	balıçex ‘balıkçık’	3
afta ‘hafta’ → <i>hafta</i>	3	başçex ‘başçık’ → <i>başçeh</i>	3
agar- ‘(saç için kullanılır) ak olmak, beyazlamak, kırışmak’	3	başlıx ‘başlık’ → <i>başlıh</i>	3
ağır ‘hafif olmayan, kaldırılması zor olan, ağır’ → <i>agır</i>	3	başsız ‘başsız’	3
ak- ‘akmak’	3	başxa ‘başka, farklı’	3
akın ‘akıl’	3	bat- ‘dibe çökmek, batmak’	3
akınlat- ‘aklını başına getirmek’	3	batır- ‘batırmak’	3
alaçix ‘sığınılacak yer, saklanma alanı’ → <i>alacix, alaçih</i>	3	baxurçox ‘kibar bekar’	3
alçak ‘1. yerden mesafesi az olan 2. aşağılık; rezilçe kötü davranışlarda bulunan’	3	bayle- ‘bağlamak, dolamak’ → <i>bayla</i>	3
aldavlux ‘hile, sahtekarlık, yalan’	3	baz ‘sakin,emin’	3
algasan- ‘endişeye düşmek, korkuya kapılmak’	3	bedava ‘beleş, parasız’	3
algem ‘hayır, yazgı’	3	beg ‘bey’	3
ali ‘fakat’ → <i>a, ale, lakin, tek, vale</i>	3	beklik ‘kermen, burçlu, kale’	3
ambar ‘yiyeceklerin saklandığı yer’	3	benze- ‘benzemek’	3
amen ‘amin’	3	beril- ‘verilmek’ → <i>beril</i>	3
aran ‘ara, ortasında’ → <i>ara</i>	3	berin- ‘kendini vermek, adamak, rica etmek’	3
arıt- ‘arıtmak’	3	berna ‘armağan’ → <i>berne</i>	3
artır- ‘artırmak’ → <i>arttur</i>	3	bez ‘bez, kumaş’	3
astral- ‘gizlenilmek, saklı tutulmak’	3	birçe ‘pire’	3
		biçan ‘ot’	3
		biçanlik ‘otluk, çayır’	3
		bitraçex ‘birazcık’	3
		biyançli ‘mutlu, sevinçli, neşeli’	3
		biyandır- ‘sevindirmek, mutlu etmek’ → <i>biyandır</i>	3
		bolus ‘yardım’	3
		boşlık ‘boşluk’ → <i>boşluh, boşluk, boşlux</i>	3
		buber ‘biber’	3
		bulun- ‘bulunmak’	3
		bunlux ‘bu’	3

butekli ‘bu denli çok’	3	esir- ‘sarhoş olmak’	3
buvrak ‘böbrek’	3	etc ‘vs. anlamında bir kısaltma’	3
buvral- ‘dolaşmak, gezmek’	3	etik ‘ayakkabı’	3
buz ‘buz’	3	fark ‘fark’	3
buzov ‘buzağı’	3	faydalı ‘faydalı’	3
caddık ‘çatık, çatma’	3	faydasız ‘faydasız’	3
cahil ‘bilmeyen, cahil’ → <i>cail, caxil</i>	3	felek ‘felek, talih’	3
Cinla ‘özel isim’	3	gadirla- ‘hazırlamak’ → <i>gadirle</i>	3
çalış- ‘çalışmak’	3	gemi ‘gemi’	3
çañç- ‘batmak’	3	gm ‘hm: kararsızlık bildiren ünlem’	3
çeype- ‘yok etmek, kurutmak’ → <i>çeypa</i>	3	guzellik ‘güzellik’ → <i>güzellik, kork, yahşılık, yaxşılıh, yaxşılıx</i>	3
çıban ‘çıban’	3	haber ‘haber’	3
çıkār- ‘çıkarmak’	3	halk ‘halk’	3
çırāh ‘mum’ → <i>çırax</i>	3	han ‘han, hakan, sultan’	3
çıybal ‘bal’	3	hasavet ‘haset, kıskançlık’	3
çiri- ‘çürümek’	3	hibbur ‘eser, yaratık’	3
çiş ‘baş’	3	ır ‘türkü, şarkı’ → <i>ir</i>	3
çogārax ‘kaynak’ → <i>çogārax</i>	3	içki ‘içki’	3
çoklık ‘çokluk’	3	ilk ‘ilk’	3
çopla- ‘toplamak’ → <i>çople</i>	3	iman- ‘utanmak’	3
çora ‘uşak’	3	inam ‘inanç, güven’	3
çuşin- ‘düşünmek’ → <i>çuşun</i>	3	inçxır- ‘iç çekmek’	3
çuvla- ‘bağırarak, haykırmak’ → <i>çuvle</i>	3	ip ‘ip’ → <i>yip</i>	3
dal ‘dal’	3	irçex ‘türküçük, şarkıcık’ → <i>irçe</i>	3
darya ‘derya, deniz’	3	irt- ‘yırtmak’	3
davul ‘davul’	3	irtuv ‘kurban’	3
deniz ‘deniz’ → <i>deniz</i>	3	issin- ‘ısınmak’	3
derd ‘dert’ → <i>dert</i>	3	iyle ‘öyle’ → <i>andi, beyle</i>	3
dınle- ‘dinlemek’	3	iyt- ‘etmek’	3
dogrı ‘doğru’ → <i>doğırı, doğru, doğru</i>	3	kabah ‘kapi’ → <i>kabax</i>	3
doğırı ‘doğru’ → <i>dogrı</i>	3	kabar- ‘kabarmak’	3
dor ‘nesil, tür’	3	kabunlux ‘kabul etme’	3
dostluh ‘dostluk’ → <i>dostlıh, dostlık, dostluk, dostlux</i>	3	kaburga ‘kaburga’	3
dune ‘dünya’ → <i>dunya, dunye</i>	3	kadim ‘şark, doğu’	3
dur- ‘durmak’	3	kaltravux ‘endişe’ → <i>kaltravuh</i>	3
dut- ‘tutmak’	3	kanatlı ‘kanatlı; kanadı olan’	3
e ‘seslenme, nida’	3	kanpor ‘çiçek adı’	3
ekinci ‘ikinci’ → <i>ekinclı, ekinçi, ekinçi</i>	3	kanyamlıh ‘devamlılık’	3
elek ‘elek’	3	kapa- kapamak	3
en ‘daha, en’ → <i>enk</i>	3	kaplan- ‘kaplanmak’	3
enk ‘en’ → <i>en</i>	3	kar ‘kar’	3

karar- kararmak	3
karart- ‘karartmak’	3
karavaş ‘hizmetçi; kız olan’ → <i>karvaş</i>	3
Karayka ‘Karay’	3
kayna ‘kaynana’	3
kayne- ‘kaynamak’ → <i>kayna</i>	3
Kazak ‘Kazak’	3
kazın- ‘kazınmak’	3
kelaş- ‘nişan yapmak’	3
kelaşın- ‘nişanlanmak’	3
Kenesa ‘Karayların tapınağı’ → <i>Kensa</i>	3
kere ‘kere, defa’ → <i>for,</i> <i>kerat, kurla</i>	3
keşke ‘keşke’	3
kırıl- ‘kırılmak’	3
kıyas ‘ölçü’	3
kız- ‘kızmak’	3
kiçi ‘küçük’ → <i>kiçi</i>	3
kirpik ‘kirpik’	3
kiydir- ‘giydirmek’	3
koca ‘koca, erkek eş’	3
kogen ‘papaz’	3
kolek ‘korkuluk; yağmur sularının biriktiği küçük çukur’	3
koltxe ‘dua, Tanrı’ dan isteme’ → <i>koltxe</i>	3
kom- ‘gömmek’	3
komeç ‘büyüyemeyen çocuk’	3
konak ‘konuk, misafir’	3
konçek ‘don’	3
kondarıl- ‘gönderilmek’	3
kontent ‘ile kelimesiyle kullanılır; memnuniyetle’	3
kopluk ‘çokluk’	3
korın- ‘korunmak’	3
koruş- ‘görüştük’	3
korxusuz ‘korkusuz’	3
kotek ‘kötek, dayak’	3
kovunlan- ‘meyletmek, istek duymak’	3
koy ‘köy’	3
kozge- ‘sallamak, hareketlendirmek’ → <i>kozga</i>	3
kozla- ‘gözlemek’ → <i>andi,</i>	3

<i>kozle</i>	
kozlu ‘gözlü’ → <i>kozli</i>	3
kubik ‘gibi’ → <i>kibik, kubuk</i>	3
kuçlurak ‘çok güçlü’	3
kunduz ‘gündüz’	3
kurgax ‘hiç yağış olmaması’ → <i>kurğak</i>	3
kursak ‘kursak’ → <i>kursah,</i> <i>kursax</i>	3
kurtçox ‘küçük kurt; kurtçuk’	3
kutar- ‘kurtarmak’ → <i>kuthar</i>	3
kuyuv ‘kız’	3
lax ‘laf’	3
Lemex ‘erkek adı’	3
Levona ‘dini törenlerde yakılan kokulu ağaç; tütsü’	3
maa ‘bana’	3
mana ‘bana’	3
may ‘yağ’	3
mayufka ‘mayıs bayramı’	3
meçi ‘kedi’ → <i>maçi, meci</i>	3
miyuş ‘köşe, aç’ → <i>miyus,</i> <i>muvus, muyuş</i>	3
mizrax ‘doğu’	3
moed ‘bayram’	3
mogorle- ‘mühürlemek’	3
muvuş ‘açı, köşe’ → <i>muyuş,</i> <i>miyus, miyuş</i>	3
nas ‘ne, nasıl, hangi’	3
naz ‘naz’	3
nedir ‘nedir’	3
nekas ‘cimri, işe yaramayan’	3
nersaçek ‘birazcık’	3
nej ‘ne’	3
o go go ‘ohoho şeklinde bir nida’ → <i>ogo</i>	3
ol- ‘ölmek’	3
olturguz- ‘oturtmak’	3
onar- ‘gelişmek’	3
ongal- ‘onarmak, iyileşmek’	3
ongalt- ‘iyileştirmek’	3
ostur- osurmak; gaz çıkarmak → <i>ostur, osur</i>	3
osur- osurmak; gaz çıkarmak → <i>ostur, ostur</i>	3
otur- ‘oturtmak’ → <i>oltur,</i>	3

<i>otur</i>		sibirtki ‘süpürge’	3
otlu ‘ateşli’	3	siddur ‘dua kitabı, dini şarkı kitabı’	3
oyın ‘oyun’	3	silkı baş ‘başını salladı’	3
ögüz ‘öküz’	3	Sinay ‘Sina dağı’	3
ölçan- ‘ölçülmek’	3	solkun ‘salkım’	3
ölçav ‘ölçü’	3	stol ‘masa’	3
öm- ‘emmek’	3	suyek ‘kemik’ → <i>suvak, kemik</i>	3
ömür ‘ömür’	3	suz- ‘süzme, su çekme’	3
ör- ‘örme’	3	ş ‘şşş.., hşşt..’	3
örkan ‘kalın ip; organ’	3	şatırlat- ‘neşelendirmek, sevindirmek’	3
örnak ‘örnek’	3	şaxar ‘şehir’	3
örta- ‘sömürme, tüketme’	3	şeker ‘şeker’	3
öt ‘öd’	3	Şelomo ‘Süleyman’ → <i>Şelomon</i>	3
özalan- ‘düşme’ → <i>çuş, duş, düş, po pasc et, tuş</i>	3	Şelomon ‘Süleyman’ → <i>Şelomo</i>	3
parasız ‘parasız’	3	şıcan ‘sıcan, fare’	3
parça ‘parça, ayrılmış olan’	3	şıra ‘şarkı’	3
patla- ‘patlamak’	3	şirin ‘şirin’	3
pauk ‘örümcek’	3	şirinlik ‘şirinlik’ → <i>şırınlık</i>	3
peç ‘ocak’	3	şorba ‘çorba’	3
Peninna ‘kadın adı’	3	Şuxılı ‘özel ad’	3
pilav ‘pilav’	3	tabe ‘teşekkür’ → <i>tabu</i>	3
pola ‘bostan’ → <i>tarla</i>	3	tagıl- ‘takılmak, sarkmak’	3
prudel ‘peçe, tül’	3	tal- ‘takati kesilmek, tükenme’	3
pusta ‘çöl; yer kelimesi ile birlikte kullanım’	3	Talmid ‘Talmud’	3
raxmet ‘rahmet’	3	tamam ‘tamam’	3
rofe ‘hekim; doktor’	3	tanda ‘yarın’ → <i>yarın, yırın</i>	3
saat ‘saat’	3	tanmah ‘günah, kabahat’	3
sağışlan- ‘düşünülme’	3	tarber- ‘baskı yapma, zulüm etme’	3
sağır ‘sağır’	3	taspolmax ‘bozulma’	3
saklavçu ‘himaye edici’	3	taşı- ‘taşımak’	3
salgala- ‘etrafa saçma’	3	tavunla- ‘(fırtına) ezmeye devam etme’	3
salın- ‘atılmak, fırlatılmak’	3	taxt ‘taht’	3
sane- ‘sayma, değerlendirme’ → <i>sana</i>	3	tay- ‘kayma’	3
sarna- ‘yırlama, şarkı söyleme’ → <i>sarne</i>	3	tayaçex ‘dayakçık’ → <i>tayaçex</i>	3
sas- ‘kokma’	3	taz ‘tas; yemek koyulan kap’	3
sasık ‘tatsız, tuzsuz’	3	telmar- ‘hasretle yol gözleme’	3
satınal- ‘satılmak’	3	tenrılık ‘tanrısal’	3
say ‘sıvı yağ’	3	tenşi ‘denk, eşiti’ → <i>tenşi</i>	3
sımarlan- ‘teslim olma’	3		
sına- ‘sınama, deneme’	3		
sınıh- ‘kederlenme’ → <i>sınıx</i>	3		
sınıxtır- ‘moralini bozma’	3		
sıylırax ‘çok saygılı’	3		
sızla- ‘sızlama’ → <i>sızle</i>	3		

teranrak ‘çok derin’	3	Xanax ‘erkek adı’	3
tergavsuz ‘araştırılmamış’ → <i>tergavsiz</i>	3	xatan ‘nişanlı’	3
teşik ‘deşik’ → <i>teşik</i>	3	xatır ‘hatır’	3
teyz ‘tez, acele’	3	xayr ‘hayır; şerrin zıddı’ → <i>xayır</i>	3
tıxarı ‘dışarı’	3	xıyar ‘hıyar, salatalık’ → <i>xiyar</i>	3
tigim ‘dilim, parça’	3	xoçalıh ‘zenginlik’ → <i>xojalıx</i>	3
tilki ‘tilki’	3	xorlux ‘horlanma’ → <i>xorluh</i>	3
tişli ‘dişli, sert’	3	xot ‘en azından’	3
titre- ‘titremek’	3	yabuv ‘örtü, elbise’	3
tiyişli ‘paylı, hisseli’	3	yakın ‘yakın’	3
tiz ‘diz’	3	yakşi ‘güzel, iyi’ → <i>iyi,</i> <i>yahşi, yakşi, yaxşi,</i> <i>yaxşı, yaxşi</i>	3
togul- ‘dökülmek’	3	yalçı ‘gündelikçi’	3
tolgat- ‘doğum için sancılanmak’	3	yalganlıx ‘yalanlık’	3
tora ‘Tevrat’	3	yalvar- ‘yalvarmak’	3
toşek ‘döşek’ → <i>toşak</i>	3	yanla ‘yenide’	3
tox ‘tok’ → <i>toh, tok</i>	3	yar ‘yar, sevgili’	3
tozdur- ‘karıştırmak’	3	yarı- ‘parlamak, ışık saçmak’	3
tuçurul- ‘etrafı çevrilmek, kuşatılmak’	3	yarın ‘yarın’ → <i>tanda, yırın</i>	3
tukan ‘dükkan’	3	yarlılan- ‘fakirleşmek, düşkün olmak’	3
tunagun ‘dünkü gün’	3	yartı ‘yarı’	3
turlu ‘türlü’	3	yaşlı ‘genç’	3
tuş ‘öğle’	3	yaya ‘gökkuşağı’	3
tuvduçoh ‘kız kardeşçik’	3	yayax ‘yanak’ → <i>yayah</i>	3
tuzet- ‘düzeltmek’	3	yayrat- ‘yaymak’	3
uc ‘uç, son’ → <i>uc</i>	3	yazı ‘1. yazı 2. kader’	3
ucuz ‘ucuz’	3	yazıl- ‘yazılmak’	3
uçur ‘olay, yaşantı’	3	yazıxsız ‘günahsız’	3
ulgay- ‘büyüme’	3	yeşinlik ‘yeşillik’ → <i>yeşinlik</i>	3
ulu ‘ulu, yüce’ → <i>ullu, ulug,</i> <i>uluk</i>	3	yetiş- ‘yetişmek’ → <i>yetiş</i>	3
unutul- ‘unutulmak’	3	yılat- ‘ağlatmak’	3
upraksız ‘elbisesiz’	3	yıldız ‘yıldız’	3
utrule- ‘zıtlaşmak’ → <i>utrula</i>	3	yız ‘iz’	3
uvulçox ‘küçük oğul’ → <i>uvulçoh</i>	3	yilik ‘iyilik’ → <i>iyilik, iylik</i>	3
uy- ‘uymak’	3	yoklıh ‘yokluk’ → <i>tarlıh,</i> <i>tarlıx, yoxluh</i>	3
uya ‘yuva’	3	yolguş- ‘rastlamak’	3
übiyça ‘ev hanımı’	3	yonğa ‘yonga, kamga’	3
üzuk ‘yüzük’	3	Yosefko ‘Yosef’ten’ → <i>Yosefka</i>	3
vaht ‘vakit’ → <i>vaakit, vahıt,</i> <i>vakıt, vaxıt, vaxt</i>	3	yumçuh ‘an’ → <i>yumçux</i>	3
veçor ‘danslı gece toplantısı; balo’	3	yunçox ‘çok günah’	3
xaçlan- ‘Hristiyan olmak’	3		
xanlaş ‘zayıf’	3		
xanlaşlat- ‘zayıflatmak’	3		

yurak ‘yürek’ → <i>üarak, üvrak, yurek, yürek</i>	3	almalix ‘elma ağacı’	2
yurek ‘yürek’ → <i>üarak, üvrak, yurak, yürek</i>	3	altınli ‘altın, altın sahibi’	2
yuvuxlan- ‘yakınlaşmak’	3	anduv ‘pusu, gizlenme yeri’	2
yuvuxrax ‘çok yakın’	3	anlix ‘şu, bu’	2
yuz ‘yüz’ → <i>yüz</i>	3	ar ‘utanma, utanç duyma’	2
yuźlu ‘yüzlü’	3	arigan ‘dermanı olmayan, kuvvetsiz’	2
zaklenti ‘beklenti’	3	arislanka ‘dişi arslan’	2
zeman ‘zaman’ → <i>çağ, zaman</i>	3	arşın ‘uzunluk ölçüsü’	2
zilpa ‘dedikodu, söylenti’	3	artık ‘artık fazla’ → <i>artarık, artık</i>	2
sungu ‘süğü, mızrak’	3	aruvrax ‘çok temiz’	2
zulum ‘zulüm, eziyet, cefa’	2	aşagartın ‘alt	2
o(n) ‘o; kişi zamiri’	2	aşe- ‘yemek yemek’ → <i>aşa</i>	2
kuy ‘koy; kuyu’	2	atal- ‘adlandırmak’	2
bar ‘çoğunluk’	2	ate- ‘ad koymak; atamak’ → <i>ata</i>	2
açırğanmah ‘öfkelenme, kızma’ → <i>açırğanmax</i>	2	atlas ‘saten’	2
ada- ‘mutluluktan kendinden geçmek’	2	avdarıl- ‘devrilmek’	2
adamçex ‘adamlık, zavallı olan’	2	avır ‘ağrı’	2
ahçı ‘değerli metal, akçe’ → <i>ahça, akça, axça, axçı</i>	2	avla- ‘avlamak’ → <i>avle</i>	2
ahmak ‘bön, budala, aptal, saf olan’ → <i>axmak</i>	2	avrat ‘kadın, hatun’ → <i>avrad</i>	2
ahşam ‘akşam’ → <i>ingir, ingir</i>	2	avru- ‘ağrımak’	2
aka ‘büyük, ata, baba, ced’ → <i>ata, öbga</i>	2	avuç ‘avuç’	2
akla- ‘aklamak, temizlemek’	2	avur- ‘ağrımak’	2
aksa- ‘aksamak, gecikmek; sekteye uğramak’	2	axçaçex ‘küçük para’	2
alamlan- ‘işaretlenmek, belirginleşmek; başkalarından üstün duruma gelmek’	2	axmax ‘akım’	2
alay ‘alay etmek, dalga geçmek’	2	axtarıl- ‘aktarılmak’	2
aldan- ‘aldanmak, kanmak’	2	ayıpli ‘ayıplı, lekeli’	2
alde- ‘aldatmak, kandırmak’ → <i>alda, yelda, yeldat, yelde</i>	2	aylandır- ‘dönüştürmek, değiştirmek’	2
alem ‘âlem, dünya, herkes’	2	ayuv ‘ay’	2
alğış ‘övgü, kutlama; hayır duası; takdis’	2	az- ‘azmak’	2
Allah ‘ilah, yaratıcı, Tanrı’ → <i>Allax, Tanrı, Tenri, Tenri, Adonay</i>	2	azatlıx ‘hürriyet’ → <i>azatlık</i>	2
		azgına ‘derhal, çabucak’	2
		azizlik ‘kutsallık’	2
		bağla- ‘bağlamak, birbirine dolamak’	2
		bağlan- ‘bağlanmak’	2
		bağlı ‘bağlanmış olan; bağlı’	2
		Bahtlık ‘talihlilik, bahtlılık, şanslılık’	2
		bakır ‘bakır’ → <i>bagır</i>	2
		balaban ‘şişman çocuk; yırtıcı bir kuş türü’	2
		balak ‘ağızlarda ‘manda yavrusu’ anlamına gelen kelime burada ‘deniz’	2

kelimesi ile kullanıldığı için 'balık' olarak anlamlandırılmıştır.		buday 'buğday'	2
baltır 'baldır'	2	bugov 'pranga, zincir'	2
bargın özuya 'özüne dönmek'	2	bultır 'bildir, geçen sene'	2
bartarı 'her yer?'	2	buralt- 'göç ettirmek'	2
basıl 'basılmak'	2	burtuk 'buğday'	2
baxurlux 'bekarlık'	2	buyvol 'manda'	2
bazıryan 'satıcı'	2	buzla- 'buzlamak, donuklaştırmak'	2
bazıx 'kilosu olan, şişman'	2	Buzlu 'yer adı'	2
beklan- 'kapanmak, kilitlenmek'	2	Ciyon 'Siyon dağı'	2
beklavuç 'kilit'	2	comart 'cömert'	2
belgili 'işaretli, belirli'	2	éansız 'cansız'	2
ben 'ben, kişi zamiri'	2	éugur 'çukur'	2
Beraxel 'erkek adı'	2	éuvger 'mücevher'	2
beslan- 'beslenmek'	2	çagırçex 'içkicik'	2
besle- 'beslemek' → <i>besla</i>	2	çağ 'zaman' → <i>zaman, zeman</i>	2
bezan- 'bezenmek, bürünmek'	2	çağır- 'çağırmaq' → <i>çagır, inda, inde</i>	2
bežargan 'tacir, tüccar'	2	çaman 'inatçı, tembel'	2
birgi 'boru'	2	çamur 'çamur'	2
bigun 'bugün'	2	çebarlik 'kibarlık'	2
bila 'bile'	2	çeçaklan- 'çiçeklenmek' → <i>çeyçaklan</i>	2
bilbil 'bülül'	2	çegirtke 'çekirge' → <i>çegirtka, çigirtke</i>	2
biluv 'haber, bilgi'	2	çengaş- 'cenk etmek, savaşmak'	2
birimiz 'gar birimiz ile kullanılan 'her birimiz' anlamında'	2	çerep 'testi'	2
birlik 'birlik'	2	çeşindir- 'soyundurmak'	2
birnin 'birinin'	2	çevir- 'çevirmek' → <i>çevir</i>	2
bitiçek 'küçük mektup; mektupçuk'	2	çevir- 'çevirmek' → <i>çevir</i>	2
bitik 'yazı, kitâbe, kitap'	2	çeya 'edepsiz, utanmaz'	2
bitiş 'ot, bitki, yeşillik'	2	çeyne- 'çiğnemek'	2
bittir- 'yetiştirmek, bitirmek' → <i>yetiştir, yetkir, yettir</i>	2	çıbn 'sinek'	2
boldur- 'oldurmak'	2	çınıx- 'alışmak'	2
boran 'sağanak yağışlı hava olayı'	2	çıpçıçeh 'serçecik' → <i>çıpçıçex</i>	2
borc 'borç' → <i>borç</i>	2	çıpçıçex 'serçecik' → <i>çıpçıçeh</i>	2
bostan 'bahçe'	2	çırık 'çürük'	2
boşluk 'boşluk' → <i>boşluk, boşluk, boşlux</i>	2	çiçek 'çiçek'	2
boşlux 'boşluk' → <i>boşluk, boşlux, boşluk</i>	2	çipçe 'çivciv'	2
buçuk 'buçuk' → <i>buçık</i>	2	çirak 'çirak, işçi'	2
		çoban 'çoban'	2
		çogarah 'kaynak' → <i>çogarax</i>	2
		çoğal- 'çoğalmak; çok olmak'	2

çol ‘çöl’	2	eksikrak ‘çok eksik’	2
çomıç ‘kepçe’	2	em ‘hem’ → <i>hem, gem, gam, ğem</i>	2
çomun- ‘yikanmak’	2	en ‘perde’	2
çople- ‘toplamak’ → <i>çopla</i>	2	enkey- ‘meyilli olmak’ → <i>enkey</i>	2
çoymar ‘tokmak’	2	eraż ‘sedir ağacı’ → <i>erez</i>	2
çuşun- ‘düşünmek’ → <i>çuşin</i>	2	ereż ‘sedir ağacı’ → <i>eraz</i>	2
çuvle- ‘bağırmak, haykırmak’ → <i>çuvle</i>	2	erin- ‘erinmek’	2
çuvur- ‘çevirmek, döndürmek’	2	erinçak ‘tembel’ → <i>erinçek</i>	2
damla ‘damla’	2	ertanbıla ‘şafak vakti’	2
daracı ‘endişe; dert’	2	erte ‘çok erken, sabahleyin’ → <i>erte</i>	2
darom ‘güney’	2	esçe ‘genelleme anlamı katar’ → <i>esce, esc</i>	2
davacı ‘davacı’ → <i>davaci</i>	2	eş ‘eş, yoldaş’	2
dera ‘a/e kadar’	2	eştil- ‘iştirilmek’ → <i>eştil</i>	2
derek ‘direk, ağaç’	2	eşittir- ‘iştirtmek’	2
dert ‘dert’ → <i>derd</i>	2	etek ‘etek’ → <i>etek</i>	2
derya ‘derya’	2	etmak ‘ekmek’ → <i>etmek</i>	2
deveci ‘deveci’	2	etmek ‘ekmek’ → <i>etmak</i>	2
dilen- ‘dilenmek’	2	evlad ‘evlat’ → <i>evlat</i>	2
diş ‘diş’	2	evvel ‘önce’ → <i>evel</i>	2
doğrı ‘doğru’ → <i>doğırı, dogrı, doğru</i>	2	fakir ‘fakir’ → <i>fakir, fukare</i>	2
doğru ‘doğru’ → <i>doğırı, dogrı, doğru</i>	2	falak ‘felek, kader, talih’	2
doğur- ‘doğurmak’	2	fıkır ‘fikir’ → <i>fikir</i>	2
doğurluk ‘doğruluk’	2	Firkoviç ‘1. soyad 2. erkek adı’	2
doksan ‘doksan’	2	flaşka ‘şişe’	2
dombra ‘iki telli çalgı’	2	gadir ‘hazır’	2
donbel ‘tembel’	2	gadirle- ‘hazırlamak’ → <i>gadirle</i>	2
dostlıh ‘dostluk’ → <i>dostlık, dostluh, dostluk, dostlux</i>	2	galka ‘köfte’	2
dostlık ‘dostluk’ → <i>dostlıh, dostluh, dostluk, dostlux</i>	2	gay ‘hey!’	2
dunyalıx ‘dünyalık’ → <i>dunyalık</i>	2	geçe ‘gece’ → <i>gece</i>	2
duş ‘düş’	2	gel- ‘gelmek’	2
duşmanlıx ‘düşmanlık’	2	gene ‘gene, yeniden’	2
duver ‘duvar’ → <i>duver</i>	2	gertmalik ‘armutluk	2
duy- ‘tatmak, hissetmek’	2	gez- ‘gezmek’	2
düş ‘düşmek’ → <i>çuş, duş, özalan, po pasc et, tuş</i>	2	Gilead ‘yer adı’	2
eççi ‘iki’	2	goral ‘baht, kader’	2
egizak ‘ikiz’	2	gormat ‘hürmet’	2
ek- ‘ekmek fiili’	2	ğa ‘ha’	2
ekila- ‘tekrar etmek,	2	ğayrı ‘gayrı’	2
ekinci ‘ikinci’ → <i>ekinci, ekinçi, ekinçi</i>	2	hafta ‘hafta’ → <i>afta</i>	2
ekişer ‘ikişer’	2	hayir ‘hayır; iyi iş’ → <i>hayır</i>	2
		hazna ‘hazine’	2
		hırsız ‘hırsız’	2
		hırsızlık ‘hırsızlık’	2

hizmet ‘hizmet’	2	<i>karge</i>	
hor ‘önemsiz’	2	kargışlı ‘beddualı, lanetli’	2
iftira ‘iftira’	2	karış- ‘şaşırmak’	2
ıngır ‘akşam’ → <i>ahşam, ingir</i>	2	karman- ‘elle aramak’	2
İrad ‘erkek adı’	2	karmax ‘olta’	2
irak ‘ırak, uzak’ → <i>irax, irax, uzak, uzax, yarak, yırak, yırax</i>	2	karvaş ‘hizmetçi; kız olan’ → <i>karavaş</i>	2
iş ‘iş’	2	katık ‘yoğurt’	2
i- ‘ek fiil i-’ → <i>e-</i>	2	katınçeh ‘kadıncık’ → <i>katınçex</i>	2
ibak ‘ipek’	2	kattı ‘sert’	2
için ‘için’ → <i>içun</i>	2	kavğa ‘kavga’ → <i>kavga</i>	2
ilac ‘çare, ilaç’	2	kavvana ‘temel düşünce’	2
ilat- ‘ağlatmak’	2	kax- kakmak, vurmak → <i>kah</i>	2
ilgalıx ‘bozkır’	2	kaxır ‘güç’ → <i>kahir</i>	2
ilgarrak ‘önce’	2	kaxırlı ‘güçlü’	2
ihştir- ‘yerinden oynatmak’	2	kaygır- ‘kaygılı olmak, endişelenmek’	2
ilik ‘ilik’	2	kayğu ‘kaygı, endişe’ kaygı, kaygı	2
ille ‘ille, her şekilde’	2	kaylip ‘galibe; görüntü, görünen’	2
iltre- ‘parlamak’	2	kemik ‘kemik’ → <i>suyek, suvak</i>	2
iman ‘iman’	2	kemlik ‘kötülük’	2
imanç ‘utanç’ → <i>imenç</i>	2	kenaşçı ‘danışman’	2
ina ‘iğne’	2	keniş ‘geniş’ → <i>keniş</i>	2
inamlıx ‘güvenirlilik’	2	kensilik ‘öz, cevher’	2
inde- ‘buyur etmek, çağırmak’ → <i>çagır, çağır, inda</i>	2	kepkenat ‘beklemeksizin → <i>kepkenata</i>	2
indir ‘çayırılık’	2	keruım ‘melek’	2
ipkin ‘bir çeşit renk’	2	Kesil ‘Elcabbar, Orion’	2
işlan- ‘işlenmek’	2	ketarıl- ‘götürülmek, kaldırılmak’ → <i>ketarıl</i>	2
it- ‘etmek’	2	ketarıl- ‘götürülmek, kaldırılmak’ → <i>ketarıl</i>	2
ix- ‘ezmek’	2	ketir- ‘getirmek’ → <i>ketır</i>	2
izle- ‘izlemek’ → <i>izla</i>	2	kez- ‘gezmek’	2
jadnı ‘yok’ → <i>yoh, yok, yox</i>	2	kıbnıçex ‘kıbn ismi verilen böreğin küçüğü’	2
jıla ‘damar’	2	kıçax ‘ney’ → <i>kıçah</i>	2
kaaba ‘kaba, özensiz, zevksiz’	2	kıl ‘kıl, tüy’	2
kabulet ‘kabul etmek’	2	kına ‘1. mersiye 2. kına’	2
kadı ‘kadı’	2	kıngıray- ‘eğilmek, kamburlaşmak’	2
kadril ‘bir çeşit dans’	2	kır- ‘öldürmek’	2
kağıt ‘kağıt’	2	kırgıy ‘bir kuş türü; doğan’	2
kah- ‘el çırpmaç’	2	kırxım ‘kuzgun’	2
kalaç ‘somun, beyaz ekmek’	2	kısıx ‘kısıık, dar’	2
kalk- ‘kalkmak’	2		
kaltır- ‘kaldırmak’ → <i>kaldır</i>	2		
kaltre- ‘titremek’ → <i>kaltre</i>	2		
karaxçı ‘haydut’	2		
karge- ‘lanetlemek’ →	2		

kıstır- ‘kıstırmak’	2
kısx a ‘kıs’ kıska, kışha	2
kısxarax ‘çok kıs’	2
kıyma ‘kıyma’	2
kıymet ‘kıymet’ → <i>kıybet</i>	2
kıyne- ‘üzmek’ → <i>kıyna, üz</i>	2
kızart- ‘kızartmak’	2
kızganç ‘cimri’ → <i>kızganç</i>	2
kima ‘Atlas’ın yedi kızı’	2
kindik ‘göbek’	2
kippur ‘kefaret günü’	2
kiriş- ‘girişmek’	2
kirli ‘kirli’	2
kit- ‘gitmek’	2
kiyit ‘kiysi’	2
klam ‘istemiyorum’	2
koba ‘kalkan’	2
koçer ‘tekerlek’	2
kokla- ‘koklamak’ → <i>kokıl</i>	2
kokra- ‘kükremek’ → <i>kokre</i>	2
kokrat- ‘kükretmek’	2
kolayça ‘kolayca’	2
kolmek ‘gömlek’ → <i>kolmak</i>	2
koln ‘kalp, yürek’	2
kolos ‘başak’	2
konul ‘gönül’	2
konus- ‘konuşmak’	2
kop- ‘kopmak’	2
kopçek ‘tekerlek’	2
kopır ‘köprü’ → <i>kopır, koprı, kopru, kopur</i>	2
kopir ‘köprü’ → <i>kopır, koprı, kopru, kopur</i>	2
kopka ‘kepçe’	2
koral a- ‘çevirmek’	2
korin- ‘görünmek’	2
korkak ‘korkak’	2
korkayt- ‘güzelleştirmek’	2
korkluca ‘müzeyyen; süslü’ → <i>korkluca</i>	2
koster- ‘göstermek’	2
koyın ‘koyun’ → <i>koy, koyun</i>	2
koyul- ‘koyulmak’	2
kozla- ‘gözlemek’ → <i>andı, kozle</i>	2
kozu ‘kuzu’	2
köz ‘göz’ → <i>goz, koz</i>	2
kubar- ‘çökmek, eksilmek’	2
kuçay- ‘güçlenmek’ →	2

<i>kuçey</i>	
kuçayt- ‘güçlendirmek’ → <i>kuçeyt</i>	2
kuçeyt- ‘güçlendirmek’ → <i>kuçayt</i>	2
kuçsu z ‘güçsüz’	2
kuçuş- ‘kucaklamak’	2
kugul- ‘kurtulmak’	2
kuku- ‘misk saçmak’	2
kule ‘kule, yüksek tepe’	2
kullan- ‘kullanmak’	2
kulmuşle- ‘tebessüm etmek; gülümsemek’	2
kumse ‘kimse’	2
kumu ‘kimi’	2
kunule- ‘kıskanmak’ → <i>kunula</i>	2
kurı- ‘kurumak’	2
kurpe ‘bir çeşit tahıl’	2
kusov ‘aydınlatmaya yarayan değnek’	2
kuşan- ‘kuşanmak’	2
kuvun- ‘kovalamak’	2
kuyaşçex ‘güneşçik’	2
kuyuştur- ‘kıvama getirmek; koyulaştırmak’	2
lakabla- ‘hakaret etmek, lakap takmak’	2
Lamex ‘erkek adı’	2
Landvarov ‘Wilna şehri’	2
layık ‘yaraşır’	2
livyatan ‘efsane olan ejder’	2
lom ‘sel, su baskını’	2
lotok ‘küçük göl’	2
ma ‘soru zamiri’	2
macca ‘özel bir günde yapılan mayasız ekmek’	2
man ‘yan, yön’	2
mappala ‘yaşlı, büyücü kadın’	2
markab ‘araba’	2
maskara ‘soytarı, eğendirici’	2
maşal ‘mesel’	2
materyal ‘alet edavat; materyal’	2
maxtavlu ‘övgülü’	2
maxte- ‘övmek’ → <i>maxta</i>	2
maymun ‘maymun’	2

Metuşael ‘erkek adı’	2	on ‘doğru’	2
mıgla ‘mıhla veya mih ile’	2	op- ‘içine çekmek’	2
mın- ‘binmek’	2	opkelen- ‘öfkelenmek’	2
misefir ‘misafir’	2	orselen- ‘örselenmek’	2
mısır ‘mısır’	2	ortaklık ‘ortaklık’	2
miskıl ‘alay, ironi’	2	ortil- ‘örtülmek’	2
micva ‘kurban, adak’	2	Osa ‘Yusuf’	2
minder ‘minder’	2	otçox ‘ateşçik, küçük ateş; kıvılcım’	2
Mixael ‘erkek adı’	2	ozen ‘ozan’	2
miyus ‘kötü, pis’	2	öbuş- ‘öpüşmek’	2
mogorlan- ‘mühürlenmek’	2	ölat ‘birdenbire ölüm’	2
moje ‘belki’	2	öltür- ‘öldürmek’ → <i>öltür</i>	2
molodec ‘yürekli’	2	ömgakli ‘zahmetli’	2
murad ‘murat, amaç’ → <i>mirad</i>	2	örul- ‘örülmek’	2
muvre- ‘haykırmak’	2	ötkar- ‘delmek’	2
muvuż ‘boynuz’	2	palca ‘dikiş izi’	2
muyuş ‘açı, köşe’ → <i>muvuş,</i> <i>miyus, miyuş</i>	2	papuç ‘papuç, ayakkabı’	2
na ‘buyur’	2	par ‘çift’	2
narlıx ‘narlık, nar ağacı’	2	parlan- ‘sinirlenmek’	2
navi ‘peygamber’	2	parmak ‘parmak’	2
nebu ‘ne bu’	2	pek ‘pek’	2
nefile ‘nâfile’	2	Peterburg ‘Petersburg’	2
neki ‘ne ki’	2	pış- ‘pişmek’	2
nen ‘sen’	2	polk ‘asker birliği’	2
nerd ‘Rum sümbülü’	2	pul ‘para’	2
neşer ‘kartal’	2	rastlan- ‘bağışlanmak’	2
nişan ‘işaret, belirleme’	2	rusvay ‘utanç veren’	2
niyet ‘niyet’	2	rusvaylıx ‘lekeli, kara çalınmış’ → <i>rusvaylık,</i> <i>rusvaylıh</i>	2
nobat ‘şekerleme, süzölmüş bal’	2	sabab ‘sevap’	2
noeflik ‘evlilik dışı ilişki’	2	sabun ‘sabun; temizlik maddesi’ → <i>sapun</i>	2
ocak ‘ocak; ev için kullanılan tabir’	2	sabur ‘sabır’	2
Ofir ‘yer adı’	2	saginıl- ‘duyumsanmak’	2
ogul ‘oğul’ → <i>oğul</i>	2	sagişsız ‘düşüncesiz’	2
oguz ‘öküz’	2	sakın ‘sakın, koru’	2
ohşa- ‘okşamak’	2	sakız ‘sakız’	2
ohu ‘oku’	2	sanlı ‘sayılı’	2
oksek ‘yüksek’	2	sap ‘sap’	2
oksız ‘öksüz’ → <i>oksız, oksuz</i>	2	sappir ‘değerli taş; yakut’	2
okun- ‘okunmak, tahsil görmek’	2	sarıl- sarılmak	2
oléa ‘ganimet’	2	sarne- ‘yırlamak, şarkı söylemek’ → <i>sarna</i>	2
oli ‘ölü’ → <i>olu</i>	2	Sarulu ‘kadın adı’	2
oltekli ‘o kadar fazla’	2	savluk ‘sağlık’ → <i>savlıh,</i> <i>savlık, savluh, savlux</i>	2
olu ‘ölü’ → <i>oli</i>	2	savluklu ‘sağlıklı’	2
omur ‘ömür’	2		

savul- ‘sağılmak’	2	öyle ya’	
saxab ‘sahip’	2	şaka ‘şaka’	2
saz ‘telli çalgı; saz’	2	şaşır- ‘şaşırmak’	2
seç ‘saç’ → <i>çaç</i>	2	şaxad ‘şahid’	2
segiz ‘sekiz’	2	şaytan ‘şeytan’	2
seksan ‘seksen’	2	Şema ‘şema Yisrael olarak geçer; İsraili dinle!’	2
semizlik ‘yağlılık, şişmanlık’	2	şeme ‘belki’	2
Semuel ‘İsrail oğullarına indirilen peygamber; erkek adı’	2	şep ‘kamçı ucundaki kösele parçası’	2
ses ‘ses’	2	Şet ‘erkek adı’	2
sevdir- ‘sevdmek’	2	Şeva ‘Saba imparatorluğu ve halkı’	2
sıltav ‘uygun zaman, sebep’	2	şıda ‘örtü, kap, kılıf’	2
sındırgala- ‘yeniden kırmak’	2	şibbe ‘şüphe, kuşku’	2
sınıx ‘kırık’ → <i>sınıh</i>	2	şok ‘çok’	2
sıyır ‘sığır’ → <i>sıgır, sığır</i>	2	şu ‘kişi zamiri’	2
sıyıt ‘yakınma, feryat’	2	taam ‘lezzet’	2
sızgır- ‘sızdırmak’	2	taçan- ‘saklanmak’	2
Simxaçex ‘Simhacık’	2	tamak ‘damak’ → <i>tanlay</i>	2
sirke ‘sirke’	2	tamla- ‘damlamak’	2
sogançih ‘ökçe’	2	Tamulu ‘özel ad’	2
sok- sökmek	2	tanbıla ‘şafak sökmesi’	2
sokkalaş- ‘çekişmek’	2	tanıh ‘tanık’ → <i>tanıx</i>	2
sonra ‘sonra’ → <i>sonrax</i>	2	tanıştır- ‘tanıştırmak’	2
soy ‘soy sop’	2	tapıl- ‘tapılmak’	2
sozçok ‘sözcük’	2	tara- ‘taramak’	2
sözle- ‘söylemek’ → <i>sozla, sozle</i>	2	taraf ‘yön, taraf’	2
stena ‘duvar’	2	taral- ‘taranmak’	2
surat ‘sûret, şekil’	2	tarazuv ‘terazi’	2
surt- ‘sürmek, aşındırmak’	2	tarı ‘darı’	2
surtul- ‘silinmek, temizlenmek’	2	taş- ‘taşmak’	2
surul- ‘sürülmek, kovulmak’	2	taşçaçex ‘küçük kız’	2
sus- ‘çalmak’	2	taşçuk ‘kız, kızcık’	2
suveklır ‘sevinir’	2	taştır- ‘taştırmak’	2
suvsa- ‘susamak’ → <i>suvse</i>	2	taşxın ‘taşkın, sel’	2
suvse- ‘susamak’ → <i>suvsa</i>	2	taxta ‘tahta’	2
suvsu ‘susuz’ → <i>suvsız</i>	2	tay ‘tay; at yavrusu’	2
suvuk ‘soğuk’ → <i>suvux</i>	2	tayah ‘dayak’ → <i>tayax</i>	2
suvumlu ‘sevimli’	2	te ‘da’ → <i>ta</i>	2
suvur- ‘sıyırmak, yukarı çekmek’	2	telir- ‘delirmek’	2
suvuxlux ‘soğukluk’ → <i>suvuxluh</i>	2	temel ‘temel, gerçek’	2
şak ‘onaylama için ; evet,	2	tentak ‘saf’	2
		tepele- ‘tepelemek, dövmek’	2
		teptar ‘tepeleme’	2
		teranlik ‘derinlik’	2
		terek ‘ağaç’	2
		terge- ‘araştırmak’	2
		tersay- ‘yaradani inkar	2

etmek'		olmayan'	
terzi 'terzi'	2	tuzsuzlan- 'saçmalamak'	2
teşik 'deşik' → <i>teşik</i>	2	uçra- 'karşılama'	2
teyza 'çabuklaştırmak'	2	uçrat- 'karşılatmak'	2
teytrak 'çok çabuk'	2	uçur- 'uçurmak' → <i>uçxala</i>	2
tıb 'dip'	2	ufur- 'üfürmek, üfleme'	2
tıl 'dil'	2	ukşat- 'benzetme'	2
tınçrax 'çok sakin'	2	upral- 'yıpranma'	2
tırıl- 'dirilmek' → <i>tiril, tiril</i>	2	uprat- 'yıpratma'	2
tilsiz 'dilsiz'	2	urba 'giysi'	2
tişi 'dişi' → <i>tişi</i>	2	urul- 'vurulma'	2
tişlam 'lokma'	2	urun- 'azma'	2
tiyirman 'değirmen'	2	urus 'vuruşma, savaş' → <i>uruş</i>	2
değirmen, tıgirmen		ussuz 'akılsız'	2
tobran- 'hareket etme'	2	ustat 'akıllı, kurnaz' → <i>akıllı, akınlı, uslu, ustlu</i>	2
tohlh 'tokluk' → <i>tohluh</i>	2	uşu- 'üşümek'	2
tohta- 'dinlenme, durma'	2	uzat- 'eşlik etme; uğurlama'	2
tolgatıl- 'doğrulma'	2	üğutle- 'öğütme' → <i>üğütla</i>	2
tor 'ürkek, çekingen; işe alışkın olmayan'	2	üsta- 'iste' → <i>üste</i>	2
toraç 'yargıç'	2	vaakit 'vakit' → <i>vahit, vaht, vakit, vaxit, vaxt</i>	2
toşa- 'döşeme'	2	vakit 'vakit' → <i>vaakit, vahit, vaht, vaxit, vaxt</i>	2
toşal- 'döşelme'	2	var- 'varma'	2
totay 'büyük kız kardeş, abla'	2	viplis 'iblis, şeytan'	2
toydır- 'doyma' → <i>toydur</i>	2	xadır 'hazır'	2
Tubal-kayın 'erkek adı'	2	xal 'hal, durum'	2
tuçur- 'engel olma, set çekme'	2	xanlaşlan- 'zayıf, güçsüz düşme'	2
tugel 'tam, bütün'	2	xanlaşlıh 'zayıflık, güçsüzlük' → <i>xanlaşlıx</i>	2
tukuruk 'tükürük'	2	xanlaşrax 'çok zayıf'	2
tulku 'tilki'	2	Xavva 'Havva'	2
tuman 'on bin'	2	xayif 'yazık' → <i>hayif</i>	2
tun 'don' → <i>ton</i>	2	xayır 'hayır; şerrin zıddı' → <i>xayr</i>	2
tunkal- 'avarelik etme'	2	xyırlı 'hayırlı'	2
tural- 'ayağa kalkma, çıkma'	2	xeç 'hiç'	2
turgun özuya 'ayağa kalk'	2	xesap 'hesap'	2
tutxun 'tutkun, tutsak'	2	xırsız 'xırsız'	2
tuvlux 'kısırlık'	2	xırsıla- 'çalmak'	2
tuvunçuk 'düğüm, bağlama' → <i>tuvunçuk</i>	2	xıyarçex 'küçük salatalık'	2
tuvuşlu 'doğuştan becerikli'	2	xo 'nida'	2
tuysu 'düğün'	2	xorla- 'horlama'	2
tuz 'tuz'	2	xorluh 'horlanma' → <i>xorlux</i>	2
tuzah 'tuzak' → <i>tuzax</i>	2		
tuzaxla- 'tuzakla avlama'	2		
tuzsus 'tuzsuz, tuzu'	2		

xoroz ‘horoz’	2	yerançi ‘hoş olmayan’ → <i>yerançi</i>	2
xuppa ‘eyvan’	2	yetkilik ‘bolluk, çok olan’	2
xurma teragi ‘hurma ağacı’	2	yetkir- ‘yetiştirmek’ → <i>bittir, yetiştir, yettir</i>	2
Yaakovçuh ‘Yakup’çuk’	2	yetmiş ‘yetmiş’	2
yağ ‘yağ’	2	yıgıl- ‘yıklılmak’	2
yakşı ‘güzel, iyi’ → <i>iyi, yahşı, yahşi, yakşı, yaxsı, yaxşı, yaxşi</i>	2	yımırta ‘yumurta’	2
yalancı ‘yalancı’ → <i>yalancı</i>	2	yırt- ‘yırtmak’	2
yalgızov ‘yalnız kalmış’	2	yogar ‘yukarı’ → <i>yogarı</i>	2
yalınlı ‘alevli’	2	yolci ‘yolcu’ → <i>yolcu, yolçu</i>	2
yamav ‘yama’	2	yolçux ‘küçük yol’ → <i>yolçox</i>	2
yangılışlıx ‘yanlışıklık’	2	yolih- ‘karşılaşmak’ → <i>yoluh, yolux</i>	2
yani ‘yeni’ → <i>yanği, yangı</i>	2	yorğan ‘yorgan’ → <i>yorgan</i>	2
yaniş- ‘yanaşmak’	2	yubat- ‘teselli etmek’	2
yapış- ‘yapışmak’	2	Yudit ‘kadın adı	2
yaprah ‘yaprak’ → <i>yaprah, yaprax</i>	2	yum ‘yum’	2
yaprak ‘yaprak’ → <i>yaprah, yaprax</i>	2	yumuş ‘iş’	2
yarala- ‘yaralamak’	2	yuri- ‘yürümek; gezmek’	2
yarçıxlan- ‘yarılmak’	2	yuvçoh ‘evcik’ → <i>yuvçok</i>	2
yardım ‘yardım’	2	yuvut- ‘yakınlaştırmak’	2
yargu ‘yargı’	2	zavanlı ‘şanssız’	2
yarıl- ‘ayrılmak’	2	zenaat ‘ustalık gerektiren iş’	2
yarlığaşla- ‘kurtarmak’ → <i>yarlığaşle</i>	2	zenginlik ‘zenginlik’	2
yase- ‘kurmak’	2	Zinoçka ‘Zina’ dan yapılmış ad’	2
yashı ‘üzgün’	2	ziyada daha çok’	2
yastıçex ‘küçük yastık’	2	zulumla- ‘zulme uğramak, zulmetmek’	2
yaşırtınlıx ‘kapalılık’	2	zurna ‘zurna; çalgı aleti’	2
yavaş ‘yavaş’	2	mı ‘soru zamiri’ → <i>mi</i>	2
yayav ‘yaya’	2	yetilet- ‘yetiştirmek, olgunlaştırmak’	1
yazgı ‘yaza has’	2	zuluman ‘zalim’	1
yaziçex ‘küçük günah’ → <i>yaziçex</i>	2	yugun ‘yüksünmek’	1
yaziş ‘yazılı belge’	2	yugu ‘uyku’ → <i>çırım, yuhu, yuku</i>	1
yedir- ‘yedirmek’ → <i>yedir</i>	2	vay vay ‘vah vah şeklinde kullanılan ikileme’	1
yegirmi ‘yirmi’	2	her gez ‘herkes’	1
yek ‘yeğ, hafif’	2	ay yay ‘ay ay şeklinde kullanılan ünlem’	1
yek- ‘koşmak’	2	toygunçi ‘doyucu; doyan’	1
yeldan- ‘aldanmak’	2	sal- ‘salmak, atmak’	1
yeldat- ‘aldatmak’ → <i>alda, alde, yelda, yelde</i>	2	kusmekli ‘küsen, küsmüş’	1
yen- ‘yenmek’	2	dut ‘dut meyvesi’	1
yengilrak ‘çok hafif’	2	abah ‘put’ → <i>abax</i>	1
Yerancova ‘yer adı’	2		
yerançi ‘hoş olmayan’ → <i>yerançi</i>	2		

abayla- ‘değer vermek, paha biçmek’	1	akça ‘değerli metal, akçe’ → <i>ahça, ahçı, axça, axçı</i>	1
aborot sat- ‘hayal etmek’	1	akılık ‘akıl’	1
acelli ‘eceli gelen’	1	akılsı ‘akılsız’ akılsız	1
acı ‘tat anlamında; acı’ → <i>aci</i>	1	akinlan- ‘aklı başına gelmek’	1
aci- ‘acımak’	1	akırım ‘hoş, yumuşak’ → <i>akırtın, koş, xoş</i>	1
acil ‘sahip’	1	akırtın ‘hoş, yumuşak’ → <i>akırın, koş, xoş</i>	1
acdaga ‘ejderha’ → <i>açdaga</i>	1	akibat ‘akıbet, sonuç, netice’	1
açe- ‘canı yanmak, acı çekmek’	1	akkıl ‘akıl’ → <i>akıl, es, us</i>	1
açih- ‘acıkmak’	1	akmal ‘ihmal’	1
açırgan- ‘kızmak, öfkelenmek’ → <i>kızış, açuvlan</i>	1	aksak ‘eksik, tam olmayan’	1
açırgandır- ‘öfkelenmek, kızdırmak’ → <i>açırgandır</i>	1	alacix ‘sığınılacak yer, saklanma alanı’ → <i>alaçih, alaçix</i>	1
açırgandır- ‘öfkelenmek, kızdırmak’ → <i>açırgandır</i>	1	alaçih ‘sığınılacak yer, saklanma alanı’ → <i>alacix, alaçix</i>	1
açıv ‘öfke, kızgınlık’ → <i>açuv</i>	1	alankasar ‘dev, iri büyük’	1
açıxkan ‘karnı aç’	1	alce- ‘aklı dengesini kaybetmek, delirmek’ → <i>alca</i>	1
açi ‘ızdırap’	1	alçacık ‘küçültme eki ile çok alçak anlamında’	1
açsız ‘aç olmayan’	1	ald ‘ön, ön kısım’	1
açxiç ‘anahtar’	1	aldat- ‘yalan konuşana uygulanan ceza’	1
ad ‘isim’	1	alef bet ‘alfabe’	1
aferim ‘övme, beğenme, takdir etme’	1	alej ‘aynı olan, keza’	1
ag ‘ünlem; ah’	1	algış ‘rahmet’	1
agaliçka ‘(kadın) ihtiyar, yaşlı, büyük’	1	alışveriş ‘karşılıklı alıp verme işi’	1
Agaron ‘erkek adı’	1	alta- ‘aldatmak, yalan söylemek’	1
agin ‘akıcı’	1	altan ‘altın’ → <i>altın, frolu</i>	1
agir ‘hafif olmayan, kaldırılması zor olan, ağır’ → <i>ağır</i>	1	altınçex ‘altından yapılmış küçük para’	1
agızdır- ‘akıtmak, dökmek’	1	altınçı ‘altıncı’	1
agla- ‘ağlamak’ → <i>ağla, ila, ile, yıla, yila</i>	1	altmış ‘yaş, altmış’ → <i>altımış, atmış</i>	1
ağart- ‘soldurmak; beyazlaştırmak’	1	aman ‘rahat bırakmamak, göz açtırmamak’	1
ağırlık ‘yük; ağır olan’	1	Amana ‘Yer adı’	1
ağırmak ‘doru at’	1	amma ‘ama’	1
ağlat- ‘ağlatmak’	1	an- ‘anmak’	1
ahçasız ‘parasız’	1	analğançak ‘dil ile’	1
ahır ‘büyükbaş hayvanların evi’	1		
airganmag ‘ağırlık’	1		

anaxtar ‘kilitli bir şeyi açmaya yarayan alet’	1	aşagartın avlaxlıxka ‘gök kubbenin altı’	1
ancak ‘ancak’ → <i>ancex, ançak, ançax, ançex</i>	1	aşat- ‘yemek yedirmek’	1
ancex ‘ancak’ → <i>ancak, ançak, ançax, ançex</i>	1	aşav- ‘yemek fiili’ ?	1
ançak ‘ancak’ → <i>ancak, ancex, ançax, ançex</i>	1	aşayışlıx ‘cennet huzuru, rahatlığı’	1
andı- ‘gözlemek’ → <i>kozla, kozle</i>	1	aşayış ‘huzur, sessizlik’ → <i>aşayış</i>	1
ane ‘anne’	1	aşık ‘bir kimseye ya da bir şeye aşırı ilgi ve bağımlılık hissetmek’	1
ani ‘işaret zamiri’ → <i>anı</i>	1	aşix- ‘acele etmek’	1
ankıt ‘angut kuşu’	1	aşk ‘birine karşı duyulan his’	1
anun ‘işaret zamiri’	1	aşkar- ‘kendini ele vermek, belli etmek’	1
ara- ‘aramak’	1	aşkara ‘aşikar olan, herkesin bildiği, ortada’	1
arabaçi ‘araba kullanan kişi’	1	aşlık ‘açlık’ → <i>açılıx, açlıx</i>	1
aransız ‘ahırsız’	1	aşsız ‘yemeksiz’	1
araz ‘arız; yanak’	1	aşsa ‘bayağı, adi’	1
areha ‘rakı’	1	Aşur ‘yer adı’	1
arı ‘diğer yöne, geriye’	1	atçex ‘atcık’	1
arığlay ‘zayıf gibi, cılız’	1	atım ‘adım’	1
arık ‘zayıf, cılız’	1	atla- ‘atlamak’	1
armağa ‘armağan’	1	atlamçex ‘küçük adım’	1
armut ‘armut’	1	atlan- ‘ata binmek’	1
arsız ‘yüzsüz’	1	atlangızdır- ‘ata bindirmek’	1
artarış ‘artık, fazla’ → <i>artıh, artık</i>	1	atlanmah ‘makam, yer’	1
artıgaç ‘fazla’	1	atlaz ‘bir tür kumaş’	1
artıh ‘artık, fazla’ → <i>artharış, artık</i>	1	atlen ‘adım’ → <i>atlam</i>	1
aruvlat- ‘temizlemek’	1	atlı ‘gerçek olmayan, uydurma	1
aruvluh ‘temizlik’	1	atmış ‘altmış’ → <i>altımış, altmış</i>	1
aruvnica ‘temizlik hastası kadın’	1	atsız ‘atsız; hayvan’	1
arz ‘az’	1	attar ‘bitki dükkani’	1
ası ‘gerçek’	1	avantlık ‘suç, günah’ → <i>avanlıx</i>	1
asil ‘gerçek, doğru olan’	1	avazlux ‘sesli’	1
aslan ‘arслан’ → <i>arıslan, arslan</i>	1	avır- ‘ağrımak’	1
assıl- ‘asılmak, tutunmak’ → <i>asıl</i>	1	avle- avlamak → <i>avla</i>	1
astr- ‘astırmak’	1	avlaxlıh ‘genişlik, ferahlık’ → <i>avlaxlıx, kenlik</i>	1
astrav ‘sığınak’	1	avoda ‘hizmet’	1
astre- ‘gizlemek, ortadan kaldırmak’ → <i>astra</i>	1	avrad ‘kadın, hatun’ → <i>avrat</i>	1
astrılıh ‘güç’ → <i>astrılıx</i>	1	avran- ‘korumak, zaptetmek’	1
astrılıx ‘güç’ → <i>astrılıh</i>	1		
astıl- ‘söylenmek’	1		

avrut ‘ağrıtmak’	1	azart- ‘azaltmak’	1
avruvlu ‘acılı’	1	azatlık ‘hürriyet’ → <i>azatlıx</i>	1
avuldağ ‘dışkı’	1	azav ‘azı’	1
avun ‘avuç’	1	azmax ‘azma, yanılma’	1
avurlan- ‘ağırlaşmak’	1	Azrael ‘azrail’	1
avurlat- ‘ağırlaştırmak’	1	Baal-gamon ‘yer adı’	1
avurlugsuz ‘acısız, güçlüksüz’	1	baba ‘kocakarı’	1
avurluh ‘hoş olmayan anı’	1	babalı ‘babası olan; babalı’	1
avurrax ‘çok ağır’	1	baca ‘duman çıkan yer’	1
axçı ‘değerli metal, akçe’ → <i>ahçı, akça, ahça, axça</i>	1	badem ‘yemiş; büyük göz için kullanılan bir benzetme’	1
axçılık ‘akçelik’	1	badrak ‘kaba’	1
axlıh ‘aklık, beyazlık’	1	bagatırka ‘cesur kadın’	1
axmak ‘bön, budala, aptal, saf olan’ → <i>ahmak</i>	1	Bagdat ‘Bağdat’	1
axmaklık ‘bönlük, budalalık’	1	bağatırlan ‘güçlenmek’	1
axsax ‘aksak, ayağı sekteye uğrayan’	1	bağın ‘bakınmak, göz gezdirmek’	1
ayakkab ‘ayakkabı’ → <i>ayakkabı</i>	1	bağır ‘döş’	1
ayakkabçı ‘ayakkabı yapan ya da satan kişi’	1	bahın- ‘bakınmak’	1
ayakkabı ‘ayakkabı’ → <i>ayakkab</i>	1	bahşış ‘bahşış, hediye olarak verilen’	1
ayat ‘korunak, sığınak’	1	baht ‘kader, talih, baht’ → <i>baxt, gaşgaxa, gaşgaxe</i>	1
ayat- ‘engel olmak, engellemek’	1	bakıl- ‘bakılmak’	1
ayd ‘söz’	1	bakın- ‘bakınmak’	1
aydın ‘sevinçli bir olay karşısında söylenen kutlama sözü’	1	bakır- ‘bağırmaq’	1
aye- ‘temkinli durmak, acıları gidermek’ → <i>aya</i>	1	bakkal ‘bakkal, satış yapılan küçük yer’	1
ayıpsız ‘günahsız, ayıpsız, kusursuz’	1	bakla ‘bakliyat, fasülye’	1
ayırılıx ‘ayırıcı’	1	baklava ‘bir çeşit tatlı’	1
ayir- ‘ayırmaq’ → <i>ayır</i>	1	balaçex ‘yavrucuk’	1
ayış ‘ayı alını’	1	balale- ‘yavrulamak’	1
aylan ‘dönüş’	1	balas ‘silindir’	1
aylın- ‘dönüşmek, değişmek’ → <i>aylan</i>	1	balçih ‘balçık’ → <i>balçık, balçix</i>	1
ayran ‘ayran, içecek’	1	balçık ‘balçık’ → <i>balçih, balçix</i>	1
ayrılık ‘ayrılık’	1	balih ‘balık’ → <i>balık, balix</i>	1
ayrılıxı ‘sunulma; ayrılmış’	1	balıxçı ‘balıkçı’	1
ayruksı ‘ayrılmış’	1	balıxley ‘balık gibi’	1
aytandır- ‘söylendirmek’	1	balkuvlu ‘ışıklı’	1
Azar ‘kadın adı’	1	baltacı ‘baltacı’	1
		bañçik ‘o, ne kadar fazla’	1
		barçaz ‘herhalde’	1
		barçe ‘hepsi, tamamı, bütün’ → <i>barça</i>	1
		barçey korklu ‘çok güzelsin’	1
		barıbir ‘beraber’	1

barlı ‘varlıklı’	1	bekle- ‘kapamak, kilitlemek’ → <i>bekla</i>	1
barlık ‘varlık’	1	bekli ‘kuvvetli, güçlü’	1
bars ‘pars’	1	bek vat ‘bek vakt; sağlam vakt’	1
barux ‘kutsanmış’	1	belbav ‘bel kemeri, kuşak, bağ’	1
başçeh ‘başçık’ → <i>başçex</i>	1	belderez ‘Şubat ayının ilk günleri ile Mart ayının ilk günleri arasındaki süre; gelecek yaz, önümüzdeki yaz, bıldır yaz’	1
baş kaplav ‘baş kapak’	1	belgile- ‘nişanlamak, işaretlemek’ → <i>belgila</i>	1
Başkuskan ay ‘Karayların takvimine göre üçüncü ay’	1	berakat ‘bereket, bolluk’ → <i>bereket</i>	1
baş salla ‘baş salla, başını salla’	1	bere ‘buraya, burasına?’	1
bat ‘kayık, küçük gemi’	1	bergisiz ‘vermeyen’	1
Bat rabbim ‘özel isim’	1	berisiz ‘vermeyen’	1
batır ‘kahraman’	1	berne ‘armağan’ → <i>berna</i>	1
batis ‘batiş, çöküş’	1	beroš ‘selvi ağacı’	1
batman ‘ağırlık ölçü birimi’	1	besla ‘besle’ → <i>besle</i>	1
baxalık ‘pahallılık’	1	beslat- ‘besletmek’	1
baxçaçex ‘bahçecik’	1	beşik ‘beşik’	1
Baxçisaray ‘Bahçesaray; yer adı’	1	beşlik ‘beşlik’	1
baxışla- ‘bağışlamak’	1	bet mikdaş ‘tapınak; mukaddes yer’	1
bay kuş ‘baykuş’ → <i>baykaşın</i>	1	bet gammikdaş ‘mukaddes yer, tapınak’	1
bayağı ‘ucuz, aşağılık’	1	beźdir- ‘bezdirmek, yıldırımak’	1
baydbax ‘bedbaht’	1	bezev ‘giysi’	1
bay kuş ‘baykuş’ → <i>baykaşın</i>	1	bezevçik ‘giysicik’	1
baykaşın ‘baykuş’ → <i>bay kuş</i>	1	bezil- ‘can sıkıcı olmak’	1
bazarlık ‘pazarlık’	1	beźuvlu ‘can sıkıcı, bezdirici’	1
bazırxax ‘çok şişman’	1	bı ‘bir’	1
bazırganlı ‘bezirgan, tüccar, satıcı’	1	bıçkı ‘bıçak’	1
bedav ‘verimsiz’	1	bıl- ‘bilmek’ → <i>bil</i>	1
bedeksiz ‘beşiksiz’	1	bıltır ‘geçen yıl, bir yıl önce’	1
bedna ‘yusuçuk kuşu’	1	bır ‘tek, bir’	1
bedolax ‘çam ağacında bulunan sakız ya da akma’	1	bırçla- ‘pisletmek, kirlletmek’	1
beezrat gaşşem ‘Tanrı’nın adıyla’	1	bit ‘bit, üreyen küçük canlı’ → bit	1
begen- ‘beğenmek, hoşuna gitmek’	1	biz ‘kişi zamiri; biz’	1
beglik ‘beylik’	1	biçanlıksiz ‘otlaksız, çimensiz’	1
begovra- ‘susuzluğunu gidermek’ → <i>begovre</i>	1		
begovrat- ‘içirtmek’	1		
begovre- ‘susuzluğunu gidermek’ → <i>begovra</i>	1		
begemot ‘su aygırı’	1		
bejenec ‘sevinç, mutluluk’	1		

biken ‘iken’	1	bomboş ‘bomboş’	1
bildir- ‘haber vermek, iletmek, ulaştırmak’ → <i>bildir</i>	1	bor ‘tebeşir’	1
bil ‘bel’	1	borçlı ‘borçlu’ → <i>borçlu</i>	1
bilin ‘biliv; bilim’	1	borğa ‘tebeşir rengi’	1
bilimim ‘bilmiyorum’	1	bosağa ‘buzağı’	1
biluvsuz ‘bilgisiz’	1	boşanlı ‘boş’	1
bilüvsuz ‘bilgisiz’	1	boşatıl- boşaltılmak	1
binici ‘binici; at binicisi’	1	boşatıl ‘bağışlama’	1
birari ‘birer birer’	1	boşluh ‘boşluk’ → <i>boşluk, boşluk, boşlux</i>	1
birça ‘pire’	1	boydak ‘bekar delikanlı’	1
birda ‘hiçbiri’	1	boyu- ‘büyüme’	1
birinda ‘birinde’	1	brrr ‘bir çeşit soğuk şeylere tepki ünlemi’	1
birindan ‘birinden’ → <i>birindan</i>	1	buçık ‘buçuk’ → <i>buçuk</i>	1
birinden ‘birinden’ → <i>birinden</i>	1	buçxah ‘yar, köşe, uçurum’ → <i>buçxax</i>	1
birleş- ‘birleşmek’	1	buçxax ‘yar, köşe, uçurum’ → <i>buçxax</i>	1
birsine ‘birisine’	1	budala ‘aptal, akli kıt olan’	1
birşi ‘birini’	1	buketçex ‘buketçik’	1
birtuk ‘buğday, ekin, arpa’	1	bulay ‘böyle, bu yüzden’ → <i>buley</i>	1
biş- ‘pişmek’	1	bulga- ‘bulandırmak’	1
bişir- ‘pişirmek’	1	bulgangan ‘ahlakı bozuk’	1
bitiklik ‘kitap dolabı’	1	bulğat ‘zihin karışıklığı’	1
bitov ‘şişkin, kambur’	1	bulutçox ‘bulutçuk’	1
biyançsüz ‘mutsuz’	1	buluthar ‘bulutlar’	1
biyazlık ‘beyazlık, aklık’	1	bulva ‘yeralması’	1
biyen ‘beyan’	1	bunçe ‘bunca’	1
biyendir- ‘sevindirmek, mutlu etmek’ → <i>biyandır</i>	1	bura ‘çevire’	1
biyi- ‘büyüme’	1	burçak ‘dolu’	1
biz ‘biz’	1	burk- ‘serpmek’	1
blaş- ‘bulaşmak’	1	burunçox ‘küçük burun’	1
bogovra- ‘susuzluğunu gidermek, bir şey içmek’	1	burunlu ‘burunlu’	1
boğa ‘boğa’	1	burunsuz ‘burunsuz’	1
boğday ‘buğday’	1	buruştur- ‘buruşturmak’	1
bokluk ‘bokluk’	1	busbutun ‘büsbütün’	1
bolca ‘ortada’	1	busel ‘leylek’	1
bolçanet ‘ortaya çıktı, belli oldu’	1	but ‘but’	1
boldır- ‘oldurmak’	1	butaxlan- ‘budaklanmak’	1
bolin- ‘bölünmek’	1	butın ‘bütün’ → <i>butun</i>	1
bollık ‘bolluk, bereket’	1	but ‘but’	1
bolum ‘bölüm’	1	buvul- ‘boğulmak’	1
boluşlıh ‘yardım’ → <i>boluşluh, boluşlux</i>	1	buyu- büyüme	1
boluşluxsuz ‘çaresiz’	1	buzul- ‘bozulmak’	1
		byik ‘büyük’ → <i>biyik, biyuk, buyuk, miyuk</i>	1
		caduv ‘cadı’	1

cahanam ‘cehennem’	1	çağır ‘ıçki’	1
cahillik ‘cahillik, bilmemezlik’ → <i>caxillik</i>	1	çağurbent ‘makine’	1
cail ‘bilmeyen, cahil’ → <i>cahil, caxil</i>	1	çağırıl- ‘çağrılmak’	1
cambaz ‘akrobat	1	çağırıl- ‘çağrılmak’	1
cami ‘cami’	1	çaldır- ‘çaldırmak’	1
cannat ‘cennet’	1	çalğı ‘1. çalgı 2. tırpan’	1
caxil ‘bilmeyen, cahil’ → <i>cahil, cail</i>	1	çalğıcı ‘çalgıcı’	1
caxillik ‘cahillik, bilmemezlik’ → <i>cahillik</i>	1	çalma ‘sarık, kavuk’	1
caxtlın ‘güzellik’	1	çalman ‘çit’	1
cayra- ‘dans etmek’	1	çalmun ‘çalman; duvar, çit’	1
ceb ‘cep’ → <i>çeb</i>	1	çañçxı ‘zıpkin’	1
ceda ‘sadaka’	1	çap- ‘çarpmaq’	1
ceгла ‘sınır’	1	çare ‘derman, çare’	1
cenzor ‘sansürcü, denetleyici’	1	çarpık ‘çarpık’	1
cevaher ‘mücevher’	1	çast ‘kader’	1
cidav ‘sabır, tahammül’ → <i>cidav</i>	1	çat- ‘kesmek’	1
cidav ‘sabır, tahammül’ → <i>cidav</i>	1	çatla- ‘çatlamak’	1
ciger ‘ciğer’ → <i>ciger</i>	1	çay ‘çay (akarsu)’	1
cınamon ‘tarçın (Leh. cynamon)’	1	çayalıh ‘utanmazlık’	1
cıyz ‘çeyiz	1	çayav ‘çıplak’	1
ciger ‘ciğer’ → <i>ciger</i>	1	çayçaklan- ‘çiçeklenmek’ → <i>çeçaklan</i>	1
ciy- ‘çiğnemek’	1	çeb ‘cep’ → <i>ceb</i>	1
comartlık ‘cömertlik’	1	çeber ‘kibar’ → <i>çebar</i>	1
coy- ‘kaybetmek; vazgeçmek’	1	çeberlan- ‘kibarlanmak’	1
custviya ‘duygu, his’	1	çeberrak ‘kibarlık’	1
cumbuş ‘cümbüş, eğlence’	1	çegirtka ‘çekirge’ → <i>çegirtke, çigirtke</i>	1
cumle ‘hepsi’	1	çekiş- ‘can çekişmek ile kullanılmıştır’	1
cuur ‘çevirmek’	1	çelmeçik ‘çömlek, küçük çömlek, çanak’	1
čanlıx ‘manevi’	1	çelmeg ‘çömlek’	1
çaxtlat- ‘zorlamak, teşvik etmek’	1	çember ‘çember’	1
çeb ‘cep’	1	çerça	1
çe ‘demek, diye’	1	çereşna ‘kuş kirazı’	1
çingirdat- ‘çingirdatmak’	1	çerga- ‘sarmak, örtmek’	1
çabalan- ‘çabalanmak’	1	çeşal- ‘çıkarılmak, açılmak, soyulmak’ → <i>çeşil</i>	1
çaban ‘çoban’	1	çeşil- ‘çıkarılmak, açılmak, soyulmak’ → <i>çeşal</i>	1
çabik ‘çabuk’	1	çeşut ‘çeşit’	1
çaçlı ‘saçlı’	1	çeyalıx ‘utanmazlık’	1
çaddık ‘çatık, çatma’ → <i>caddık</i>	1	çeypalmax soz ‘iftira sözü’	1
		çeypav ‘iftira edici’	1
		çeypavçu ‘mahvedici’	1
		çeyxal- çalkalanmak	1
		çezvet çık- ‘bağlantıyı kesmek’	1

çibih ‘çubuk’	1
çide- ‘sabırlı olmak, direnmek’ → <i>çide</i>	1
çığıt ‘peynir’	1
çih ‘çiy, sabah oluşan damla’ → <i>çix</i>	1
çikal- ‘çıkılmak’	1
çıl- ‘ıslamak, terlemek’	1
çımda- ısırmak	1
çın ‘çın, ses’	1
çınıxtır- ‘alıştırmak’	1
çınıxtırıl- ‘alıştırılmak’	1
çıpççek ‘küçük kuş’	1
çıpçih ‘serçe’ → <i>çıpçix</i>	1
çıpçixley ‘serçe, kuş gibi’	1
çıplak ‘kıyafeti olmayan; soyunuk’	1
çırıy ‘çıray; yüz’	1
çıray ‘beniz’	1
çırı- ‘çürümek’	1
çırıcı ‘kürkçü’	1
çırkılık ‘çirkinlik’	1
çıyır ‘şeytan, kötü’	1
çıyırlı ‘belalı, kötülükü’	1
çizma ‘çizme’	1
çiçimay ‘cicim ayı; güzel geçen ilk aylar’	1
çiger ‘ciğer’	1
çigirtke ‘çekirge’ → <i>çegirtke, çegirtka</i>	1
çih- ‘çıkılmak’ → <i>çih, çik, çix, çik</i>	1
çik- ‘çıkılmak’ → <i>çih, çik, çix, çih</i>	1
çirim ‘uyuklama, uyuşukluk’	1
çişle ‘dişlemek’	1
çiy ‘çiğ, pişmemiş’	1
çiynel- ‘çiğnemek’	1
çoğı- ‘oymak’	1
çoku ‘gaga’	1
çokuç ‘çekiç’	1
çol ‘çok’	1
çolmak ‘çömlek’	1
çolnok ‘dokuma yeri’	1
çomart ‘cömert’	1
çoplig ‘çöplük’	1
çorgav ‘saran, örten’	1
çoyun ‘çanak, kap’ → <i>çanak</i>	1

çubuh ‘çubuk’	1
çubul- ‘çatırdamak’	1
çugur ‘çukur’	1
çul ‘çul’	1
çullan- ‘çullanmak’	1
çuv ‘enkaz’	1
çuvuruk ‘yıkıntı, enkaz’	1
daa ‘da; bağlaç’	1
daan ‘kez, defa, kere’ → <i>dan</i>	1
dabut ‘tabut’	1
dağıl- ‘dağılmak’	1
dağın- ‘dağıtmak veya yakınmak anlamında bir kullanım olabilir.’	1
dai ‘dahi’	1
damak ‘damak’	1
Dameşek ‘özel isim’	1
damuz ‘domuz’	1
dan ‘kez, defa, kere’ → <i>daan</i>	1
dar ‘dar, sıkı’	1
dava ‘dava, tartışma’	1
davacı ‘davacı’ → <i>davacı</i>	1
David ‘David, Davut’	1
daxi ‘dahi, bile’	1
day ‘ve, sonra; da bağlacı’	1
degirmeçi ‘değirmenci’	1
degirmen ‘değirmen’ → <i>tiyirman, tigirmen</i>	1
değiş ‘danış’	1
değ- ‘değmek’	1
deinci ‘değnekci’	1
delik ‘delik’	1
delikli ‘delik olan’	1
delilik ‘delilik’	1
delir- ‘delirmek’	1
demir ‘demir’ → <i>demir</i>	1
demir ‘demir’ → <i>demir</i>	1
dene ‘tane’	1
derasa ‘vaiz’	1
derbiş ‘derviş’	1
dere ‘dere’	1
dereksiz ‘direksiz, ağaçsız’	1
derman ‘derman, çare’	1
destan ‘destan, anlatı’	1
devlat ‘devlet’ → <i>devlet</i>	1
devlatli ‘devletli’	1
devlet ‘devlet’ → <i>devlat</i>	1

direk ‘direk’	1
di- ‘demek’ → <i>ayt, de</i>	1
dilenci ‘dilenci’ → <i>dilinci</i>	1
dilinci ‘dilenci’ → <i>dilenci</i>	1
dinli ‘dinine bağlı olan, dindar’	1
direk ‘direk’	1
divan ‘hazır beklemek’	1
dodulan- ‘güvenmek’	1
doğ- ‘doğmak’	1
doğulcu ‘döveci; kahve doğulcu olarak kullanılmakta olup kahve döveci anlamına gelir’	1
doğuruluk ‘doğruluk’	1
dokuz ‘dokuz’	1
domuz ‘domuz’	1
dor- ‘doğmak’	1
dorba ‘torba’	1
dostlaş- ‘dost olmak’	1
dostluk ‘dostluk’ → <i>dostlıh, dostlık, dostluh, dostlux</i>	1
dua ‘dua’	1
dubara ‘oyun, hile, aldatmaca’	1
dudu ‘düdük’	1
dumanlıx ‘dumanlık, karanlık’	1
dunyalık ‘dünyalık’ → <i>dunyalıx</i>	1
durul- ‘durulmak’	1
dusman ‘düşman’ → <i>duşman, düşman</i>	1
dutul- ‘tutulmak’	1
duvar ‘duvar’ → <i>duver</i>	1
duyğun ‘dügün’	1
duyuci ‘duyan, işiten’	1
düşman ‘düşman’ → <i>dusman, duşman</i>	1
ebe ‘ebe; doğum yaptıran kişi’	1
eber- ‘gebermek, ölmek’	1
eçi ‘ekşi’	1
eden ‘cennet’	1
Edom ‘yer adı’	1
egan ‘sırt, omuz’	1
egirlik ‘eğrilik’	1
ehtimal ‘ihtimal’	1
ehye ‘benim’	1

ekem ‘iken, olanı’	1
ekeselle ‘teselli, avuntu’	1
ekmek ‘ekmek’	1
ekovlan ‘ikili’	1
ekovlanga ‘iki kişi için’	1
eksiklik ‘eksiklik’	1
eksilt ‘eksilt’	1
eksimiz ‘ikimiz’	1
ekşari ‘ikişer’	1
el ‘her- yazım hatası olabilir’	1
el ‘il’	1
elan ‘halk, insan’	1
ele- ‘elemek’	1
Elkair ‘Kahire’	1
elpit- ‘üfleme’	1
eman ‘çınar’ → <i>emen</i>	1
emçek ‘emzik’	1
emen ‘çınar’ → <i>eman</i>	1
en ‘ilk’	1
Engedi ‘yer adı’	1
engure ‘salatalık, hıyar’	1
Enoş ‘erkek adı’	1
ensa ‘ense’	1
enuv ‘iniş’	1
eppi ‘hep’	1
erbi ‘öğretmen; ‘keneseda dua okuyan rahip’	1
erga ‘erkek’ → <i>er, eran, erkek</i>	1
erinçek ‘tembel’ → <i>erinçak</i>	1
erkek ‘erkek’ → <i>er, eran, erga</i>	1
erken ‘erken’	1
erlen- ‘erlenmek, erkek olmak’	1
ertarak ‘erkencek’	1
esan ‘esen, sağlıklı’	1
esapsız ‘hesapsız’	1
esav ‘erkek adı’	1
esirik ‘kendinden geçmiş’	1
esmer ‘esmer’	1
eşit ‘eşit, doğru orantılı’	1
eşil- ‘mücadele etmek’	1
eşitil- ‘işitilmek’ → <i>eşutil</i>	1
eşituv ‘işitme, duyma’	1
eşk ‘gözyaşı’	1
etak ‘etek’ → <i>etek</i>	1
ete- yaşamak	1

etis ‘otuz’	1	geç ‘geçmek’	1
ev sakabu ‘ev sahibi’	1	geçlan- ‘yokolmak’	1
Eve ‘yer adı’	1	geginnom ‘cehennem’	1
evlat ‘evlat’ → <i>evlad</i>	1	gençlik ‘gençlik’	1
evle ten ‘öyle ten, böyle ten’	1	gendi ‘kendi’ → <i>gendi</i>	1
eygir ‘aygır’	1	gendi gendigene ‘kendi kendine’	1
eylen- ‘eylenmek, durmak’	1	genesis ‘bölüm’	1
Eynekun ‘Cuma günü’	1	gepsi ‘hepsi’	1
eytl- ‘söylenmek’	1	gerabçek ‘gemicik’	1
eź- ‘ezmek’	1	gerabley ‘gemi gibi’	1
ezan ‘ezan’	1	geranket ‘sel, taşma’	1
fakır ‘fakir’ → <i>fakir, fukare</i>	1	gertmaçık ‘armutçuk’	1
faşman ‘pişman’	1	gevir ‘kişi’	1
fes ‘fes, takke’	1	gırbus ‘mantar (Litvanca gıbus)’	1
fesil ‘fes, takke’	1	git- ‘gitmek’	1
fikirli ‘fikirli’	1	Gixon ‘nehir adı’	1
fikirsiz ‘fikirsiz’	1	gonul ‘gönül’ → <i>gonil</i>	1
fiyat ‘fiyat’	1	gor- ‘görmek’	1
fodullın ‘kibir’	1	gorulda- ‘kesik kesik konuşmak’	1
froluçok ‘altıncık’	1	govda ‘gövde’ → <i>govde</i>	1
fu ‘tüü.. şeklinde bir seslenme’	1	govde ‘gövde’ → <i>govda</i>	1
fukarelik ‘fakirlik’	1	greda ‘çiçek oyuğu’	1
funduk ‘fındık’	1	gufsuz ‘etsiz’	1
furtuna ‘fırtına’	1	gul- ‘gülmek’	1
ga ‘ünlem’	1	guldır ‘güldür’	1
gab ‘kap’	1	gun ‘gün’	1
gadepla- ‘terbiye etmek’	1	guva ‘güve’	1
gadeplan- ‘terbiyelenmek’	1	guyaçex ‘yuvacık’	1
galegi ‘şimdiki’	1	günax ‘günah’	1
gammeşa ‘sürekli, daima’	1	güzellik ‘güzellik’ → <i>guzellik, kork, yahşılık, yaxşılıh, yaxşılıx</i>	1
gan-eden ‘cennet’	1	ğamam ‘hamam’	1
gannav ‘hırsız’	1	ğarip ‘garip’	1
gannavçex ‘bir çeşit hamur işi yiyecek’	1	ğeçe ‘gece’	1
garbata ‘çay’	1	ğela ‘gale; şimdi’	1
garbuz ‘karpuz’ → <i>harbuz</i>	1	haç ‘haç’	1
garib ‘garip’	1	hair ‘hayır’	1
gariplik ‘gariplik’	1	Hak ‘Allah’	1
garman ‘harman’	1	hamor ‘akılsız’	1
gaşça ‘tanrı korusun’ → <i>gaşçe</i>	1	har ‘her’	1
gaşçe ‘tanrı korusun’ → <i>gaşça</i>	1	harbuz ‘karpuz’ → <i>garbuz</i>	1
gaşgaxe ‘kader, talih, baht’ → <i>baht, baxt, gaşgaxe</i>	1	harif ‘arif, bilgin’	1
gaviş ‘kristal’	1	harsızlık ‘hırsızlık’	1
gayri ‘gayrı, başka’	1	hasab ‘kahraman’	1
gazzan ‘din adamı’	1	hasapçı ‘hasapçı’	1

hasapçılı ‘hesapçık’	1	iltrat- ‘parlatmak’	1
hasıl ‘görünen anlamına gelen bu kelime burda farklı bir anlamında kullanılmış olabilir.’	1	ilvan ‘renkler; türlü renklerde olan’	1
hasır ‘kilim’	1	imam ‘imam, hoca’	1
hasta ‘hasta’	1	imandır- ‘utandırmak’ → <i>imandur</i>	1
haşşir ‘dualar, şiirler, şarkılar’	1	imandur- ‘utandırmak’ → <i>imandır</i>	1
hayırlı ‘hayırlı’	1	imenç ‘utanç’ → imanç	1
hem ‘hem’ → <i>gam, gem, em, ğem</i>	1	imid ‘ümit, umut’	1
hepsi ‘hepsi’	1	imirtxa ‘yumurta’	1
hocagza ‘zenginilik’	1	imit ‘ümit’	1
horla- ‘horlamak’ → <i>horle</i>	1	immanu ‘bizimle’	1
horla- ‘suçlayıcı’	1	imperial ‘imparatorluğa ait’	1
horlan- ‘horlanmak’	1	inandır- ‘inandırmak’	1
horlık ‘rezillik, kötülük; Farsça köke Türkçe +lık ekini almıştır.’	1	ince ‘ince’ → <i>inçka</i>	1
hormet ‘hürmet’	1	incirli ‘incir ağacı’ → <i>incirlik</i>	1
horoz ‘horoz’	1	incirlik ‘incir ağacı’ → <i>incirlix</i>	1
ı- ıx ‘işte veya ‘ux’ şeklinde kızgınlık bildiren ünlem’	1	inçkala- ‘incelemek’	1
İçuk ‘özel ad’	1	indan- ‘isim vermek’	1
ık- yıkmak	1	ingil ‘hafif’ → <i>yengil</i>	1
irinde ‘rende’	1	inli ‘yaşlı’	1
ırğa ‘hırka’	1	inna ‘büyük anne’	1
ırızlı ‘ırz, namus’	1	insaf ‘insaf, merhamet’	1
ısmarla- ‘ısmarlamak’	1	inci ‘inci, değerli’ → <i>inci</i>	1
ışanç ‘umut’	1	inci ‘inci, değerli’ → <i>inci</i>	1
ibit ‘ıslat’	1	ipdir ‘miğde’	1
İcxak ‘erkek adı’	1	irançilik ‘alçaklık’	1
içir- ‘içirmek’	1	irçeh ‘türkücük, şarkıcık’ → <i>irçex</i>	1
içkiçi ‘içkici’	1	irendir- ‘iğrendirmek’	1
içrex ‘çok içten’	1	irğat ‘ırgat, hizmetçi’	1
igitrak ‘daha yiğit, yiğitce’	1	iri- ‘bölünmek’	1
iken ‘ile’	1	issilik ‘sıcaklık’	1
ikrar ‘saklamadan apaçık söyleme’	1	issit- ‘ısıtmak’	1
iktiza ‘gerekli olma’	1	istek ‘istek, arzu’	1
ilançex ‘yılancık’	1	ışançlı ‘umutlu’	1
ilçex ‘yılçık’	1	işlen- ‘işlenmek’	1
ile ‘öyle’	1	işli ‘işli olan’	1
ılısuv ‘hamam’	1	işsiz ‘işsiz’	1
ilış- ‘kaymak’	1	iştansız ‘vicdansız’	1
ilimon ‘limon’	1	iştirin- ‘toplanılmak’	1
ilinçak ‘tuzak’	1	itilak ‘keskinlik’	1
ilindirış- ‘tuzaklaşmak’	1	itlaş- itleşmek	1
		ixleyt- ‘ezmek, çiğnemek’	1
		iyal- ‘gönderilmek’	1
		iy- ‘yemek yemek’	1

iyik ‘sap’	1
iyildir- ‘eğdirmek’	1
iyile- ‘inlemek’	1
iyilik ‘iyilik’ → <i>iyilik, yilik</i>	1
iyip ‘ayıp’	1
iyiş ‘güzel koku’	1
iyişli ‘güzel kokulu’	1
iyile- ‘eylemek’	1
iz ‘iz, yol’	1
izaxle- ‘kapamak, kilitlemek’	1
izba ‘oda’	1
j ‘je; çünkü, fakat, ise’	1
jal ‘ağrı, sızı’	1
jebra ‘kaburga (Leh.)’	1
jenlan- ‘acınmak’	1
jenle- ‘acımak’ → <i>jenla</i>	1
k ‘(k xa xa) biçiminde ‘xa’ ile birlikte kullanılan bir ünlem’	1
kab- ‘kapmak’	1
kaba ‘kaba, kalın’	1
kabag ‘kapı’	1
kaban ‘Karayların takvimine göre son ay; kış ayı’	1
kabarçixlan- ‘kabarçıklanmak’	1
kab- ‘kapmak, kavramak’	1
kabır- ‘kabarmak’	1
kabiz- ‘aptallık etmek’	1
kaburgasız ‘kaburgasız’	1
kabux ‘dikenli çalılık’	1
kaçkın ‘kaçmak, koşmak’	1
kadaga ‘emir’	1
kadalt- ‘çekmek’	1
kadarlık ‘kadarlık’	1
kadi ‘kedi’	1
kadir ‘kıymet, değer’ → <i>kadır</i>	1
kafadas ‘kafadaş; kafaları uyan’	1
kaftan ‘kaftan’	1
kag- ‘çırpmak, el çırpmak, oğuşturmak’	1
kagırt- ‘geçirmek’	1
kagıtçex ‘kağıtçık’	1
kahır ‘güç, kuvvet’	1
kahpelik ‘kahpelik,	1

alçaklık’	
kahra ‘ambar, koridor’	1
kahve ‘kahve’	1
kakaç ‘kuru et, kurutulmuş et’	1
kaldıh ‘arta kalan’ → <i>kaldıx</i>	1
kaldıx ‘arta kalan’ → <i>kaldıh</i>	1
kalemlı ‘kalemlı, okumuş’	1
kalemsız ‘kalemsız, okumamış’	1
kalım ‘kalıp’	1
kalıs ‘xalas; kırılabilir, zayıf’	1
kalkanla- ‘etrafını kuşatmak’	1
kaltaçem ‘kaltak’	1
kaltravuh ‘endişe’ → <i>kaltravux</i>	1
kaltravuxlu ‘endişeli’	1
kambur ‘kambur’	1
kamçısız ‘kamçısız’	1
kamillik ‘kamillik, bilgelik’	1
kammazla- ‘ele vermek, gammazlamak’	1
kan- ‘kanmak’	1
kanatçex ‘kanatçık’	1
kanatsız ‘kanatsız’	1
kandır- ‘kandırmak’	1
Kankun ‘Çarşamba’	1
kanlasız ‘gelinsiz’	1
kanlı ‘kanlı’	1
kantar ‘kantar’	1
kapak ‘kapak’	1
kapal- ‘kapanmak’	1
kapca ‘kopça, düğme’	1
kapçık ‘kapçık’	1
kapeluş ‘şapka’	1
kapkara ‘kapkara’	1
kapta ‘kabın içinde’	1
kaptır- ‘kaptırmak’	1
kapxale- ‘yakalamak’	1
kara- ‘seyretmek’ → <i>kare</i>	1
Karaimşızna ‘Karayların mahallesi’	1
karakış ‘karakış’	1
karala ‘karala’	1
karamçix ‘yabani ot’	1
karan ‘kara’	1
karangılat- ‘karartmak’	1

karangılıh ‘karanlık’ → <i>karangı</i> , karangılıx, karanlıh	1
karanlıh ‘karanlık’ → <i>karangı</i> , karangılıh, karangılıx	1
karanye ‘cehennem’ → <i>karanya</i>	1
karar ‘karar, ölçü’	1
karat ‘baktırmak; kirli izler bıraktırmak’	1
karaxla- ‘yağmalamak’	1
Karayga ‘Karay’	1
karçex ‘küçük kar’	1
kare- ‘seyretmek’ → <i>kara</i>	1
karen ‘karın’	1
karer ‘karar, ölçü’	1
kargal- ‘lanetlenmek’	1
kargışlırax ‘çok beddualı’	1
karğış ‘beddua’ → <i>kargış</i>	1
karikatür ‘karikatür’	1
karınçex ‘karıncık’	1
karınlı ‘karınlı’	1
karla- ‘hissetmek’	1
karmala- ‘karmalamak, karıştırmak’	1
Karmel ‘yer adı’	1
karşalık ‘karşılık’	1
karti ‘katı’	1
karvaşçeh ‘küçük hizmetçi kız’ → <i>karvaşçex</i>	1
karvaşçex ‘küçük hizmetçi kız’ → <i>karvaşçeh</i>	1
kas ‘el’	1
kasapçı ‘kasapçı’	1
kaşak ‘kaşık’	1
kaşın- ‘kaşınmak’	1
kaşux ‘kaşık’ → <i>kaşık</i>	1
katı ‘sert’	1
katılan ‘sertleşmek’	1
katis ‘sert’	1
katlan- ‘katlanmak’	1
kathı ‘katlı’	1
katran ‘reçine’	1
kaval ‘kaval’	1
kave ‘kahve’	1
kavgacı ‘kavgacı’	1
kavşarlıh ‘huzursuzluk’ → <i>kavşarlıx</i>	1
kavşarlıx ‘huzursuzluk’ →	1

<i>kavşarlıh</i>	
kavun ‘kavun’	1
kavur- ‘kavurmak’	1
kaxir ‘güç’ → <i>kahir</i>	1
kaxve ‘kahve’	1
kaydaz ‘nerede (z burada)’	1
kaygirt- ‘endişelendirmek’	1
kaygısız ‘kaygısız, endişesiz’	1
kayğı ‘kaygı, endişe’ kaygı, kayğu	1
kayı ‘güvenilir, güvenli olan kişi’	1
kaymak ‘kaymak’	1
kayna- ‘kaynamak’ → <i>kayne</i>	1
kaynarlan- ‘kaynamak’	1
kaynat- ‘kaynatmak’	1
kayrı ‘gayrı, başka, diğer’	1
kaytı ‘katı’	1
kaytın ‘kaytan; kaytan, ip cisim’	1
kaytuv ‘iade’	1
Kazdimli ‘Keldani’	1
kazna ‘hazine’	1
kebab ‘kebab’	1
kebek ‘kepek’	1
kebitçek ‘küçük dükkan’	1
keba ‘hep, çok, fazla’	1
keçirgan ‘düşük yapmak’	1
Keçya ‘özel isim’	1
ked- ‘gitmek’	1
kedargi ‘bir tarafta’	1
kedem ‘1. doğu 2. doğum, doğuş’	1
kedeşa ‘fahişe’	1
kefinsiz ‘keyifsiz’	1
keg ‘gelmek’	1
kegennez ‘kegizi; gök, sema’	1
kel ‘kel; saç olmayan’	1
kelaga ‘gölge’	1
kelasi ‘gelecek istikbal’	1
keliçek ‘gelincik’	1
kelim ‘gelin’	1
kelişikli ‘güzel, hoş’	1
keliştir- nişanlamak	1
keluv ‘geliş’	1
keme ‘köme’	1

kemin ‘parça’	1
kemişil- ‘bırakılmak, terkedilmek’	1
kenaanlı ‘tacir’	1
kenar ‘kenar’	1
kenaşlan- ‘danışmak’	1
kendi ‘kendi’ → <i>kendi</i>	1
kendi ‘kendi’ → <i>kendi</i>	1
keniş ‘geniş’ → <i>keniş</i>	1
kenrak ‘çok geniş; çok açık’	1
kepkenata ‘beklemeksizin’ → <i>kepkenat</i>	1
kerak-je boluşma ‘yardım edilmeliydi’	1
kerat ‘kere, defa’ → <i>for, kere, kurla</i>	1
kerçek ‘gerçek’	1
kerekli ‘gerekli’ → <i>kerakli</i>	1
Keren gappux ‘kadın adı’	1
kervan ‘kervan’	1
kesalık ‘keselik’	1
kesecik ‘kesecik’	1
kesil- ‘bozulmak, kesilmek’	1
kesita ‘bir çeşit para’	1
keskin ‘keskin’	1
keş ‘sersem; budala’	1
ketan ‘keten’	1
ketçi ‘gidici’	1
keter- ‘götürmek, kaldırmak’ → <i>ketar</i>	1
kıcah ‘ney’ → <i>kıcax</i>	1
kıçık ‘küçük’	1
kıgıl- ‘sormak’	1
kıiş ‘kiyiş; uygun’	1
kılabıla ‘örümcek’	1
kılaç ‘kılıç’ → <i>kılıç</i>	1
kılıba ‘bir çeşit su taşınan kap; kova’	1
kılıçex ‘gelenek’	1
kılıf ‘kılıf’	1
kılıklı ‘kılıklı’ → <i>kılıklı</i>	1
kılıksız ‘kılıksız’	1
kılıklı ‘kılıklı’ → <i>kılıklı</i>	1
kılıp ‘kulp’	1
kımaç ‘kumaş’	1
kına- ‘kınamak’	1
kındih ‘findık’	1
kıngırlı ‘eğrili’	1

kır ‘ak’	1
kır ‘gir’	1
kırıysız ‘kıyısız, sınırsız’	1
kırk ‘kırk’	1
kırtış- ‘sıkmak’	1
kırx- ‘kırkmak’	1
kırxmah ‘kırkma, yün’	1
kısha ‘kısa’ → <i>kıska, kısxa</i>	1
kısır ‘kısır, verimsiz’	1
kısıklı ‘kısıklı’	1
kısıklık ‘darlık’	1
kısmah ‘baskı’	1
kıstav ‘baskı’	1
kıstavçu ‘baskıcı’	1
kıstun- ‘iç geçirmek, ah çekmek’	1
kısxart- kısaltmak	1
kıvan- ‘iftihar etmek, memnun olmak’	1
kıybet ‘kıymet’ → <i>kıymet</i>	1
kıyış ‘eğri, yamuk; aksi’	1
kıymaçıx ‘kıymacık’	1
kıynacı ‘üzücü, üzen’	1
kıynıl- ‘üzülmek’ → <i>kıynal, üzül</i>	1
kızır- ‘kızarmak’	1
kızçex ‘küçük kız’ → <i>kızçik</i>	1
kızçik ‘küçük kız’ → <i>kızçex</i>	1
kızganç ‘cimri’ → <i>kızganç</i>	1
kızgına ‘kız’	1
kızgımaçex ‘küçük kız’ → <i>kızçik, kızçex</i>	1
kızgançlık ‘cimrilik’	1
kızılıçlı ‘kızıl renkli’	1
kızıray- ‘kızarmak’	1
kızış- ‘kızmak, öfkelenmek’ → <i>açırgan, açuvlan</i>	1
kıçeynekun ‘geceleyin, geç vakit’	1
kıçırak ‘çok küçük’	1
kıçıtkan ‘ısırgan’	1
kıçirak ‘çok küçük’	1
kıçkene ‘küçük olan’	1
kidmat ‘karşılıklı, karşısında’	1
kikil ‘kakül’	1
kikin ‘kakül’	1
kil- ‘gelmek’	1
kıpçak ‘çevre’	1

kiplat- ‘güçlendirmek’	1	kolmezsiz ‘gömleksiz’	1
kiprak ‘çok sabit, çok sağlam’	1	koloda ‘ayağa bağlanan kütük’	1
kir ‘kir’	1	kolovrot ‘iplik sarmak için kullanılan alet; çıkırık’	1
kiril- ‘girilmek’	1	kolsuz ‘kolsuz; isteksiz’	1
kirpid ‘kibrit’	1	koltıx ‘koltuk’	1
kiş ‘kişi’	1	komın ‘ateş yanan yer; ocak’	1
kişna- ‘kişnemek’	1	komur ‘kömür’	1
kiyam ‘ayakta durmak’	1	kondur- ‘misafir etmek, ağırlamak’	1
kiyamet ‘kiyamet’	1	konec ‘sonuç’	1
kiyat ‘kağat’	1	konfitura ‘konserve’	1
kiyip ‘kulp’	1	kongres ‘yanlış kullanılmış kelime; ilerleme’	1
kiyıt- ‘giydirmek’	1	konşulux ‘komşuluk’	1
kiyim ‘giyim’	1	konturın ‘görgülü, kültürlü’ → <i>konturnı</i>	1
kiyinder- ‘kiyindirmek’ → <i>kiyindir</i>	1	konturnı ‘görgülü, kültürlü’ → <i>konturın</i>	1
kiyindir- ‘kiyindirmek’ → <i>kiyinder</i>	1	konur- ‘konmak’	1
kiyirma defusxa ‘basıma verme’	1	kopdeli ‘çok deli’	1
kiyız ‘keçe’	1	kopeksiz ‘köpeksiz, köpeği olmayan’	1
kiymet ‘kıymet’	1	kopmaj ‘çok mu’	1
kiyov ‘damat’	1	koprak ‘toprak’	1
klaksiz ‘isteksiz’	1	koprı ‘köprü’ → <i>kopır, kopır, kopru, kopur</i>	1
kleysiz ‘isteksiz’	1	kopru ‘köprü’ → <i>kopır, kopır, koprı, kopur</i>	1
kmaş ‘kumaş’	1	kopsal- ‘yalpalamak’	1
kob ‘çok’	1	kopse ‘kepçe’	1
Kobecki ‘1. soyad 2. bir erkek ismi’	1	kopsu ‘hepsi’	1
kobız ‘kopuz’ → <i>kobuz</i>	1	kopta ‘köfte’	1
koçkur- ‘aksırmak’	1	kopur ‘köprü’ → <i>kopır, koprı, kopru, kopır</i>	1
koçuruvçu ‘göçebe’	1	koralan- ‘çevirilmek’	1
koçuv ‘göçebeler için toplanma yeri’	1	korgaşın ‘mermi’	1
koçxar ‘koç’	1	korkışlı ‘gösterişli’	1
koger- ‘göğermek, yeşermek’	1	korkız ‘kör kız’	1
koget ‘kogut; horoz (Leh. kogut)’	1	korku ‘korku’	1
kogurçin ‘güvercin’	1	korkunçlı ‘korkunç’	1
kogutçox ‘küçük horoz’	1	korkuts- ‘korkutmak’	1
kokıl- ‘koklamak’ → <i>kokla</i>	1	korsuz ‘çirkin, güzel olmayan’	1
koklan- ‘koklanmak’	1	kort ‘kış, göt’	1
kokre- ‘kükremek’ → <i>kokra</i>	1	korumlu ‘gösterişli’	1
kolaylı ‘yararlı’	1	korunuş- ‘görünmek, belli	1
kolaysız ‘yararsız’	1		
kolıy ‘kolay’	1		
kolla- ‘kollamak’	1		
kolmak ‘gömlek’ → <i>kolmek</i>	1		

olmak'	
korxuvlu 'korkulu'	1
kose 'tüysüz, tüy çıkmayan'	1
koş 'hoş' → <i>akırın, akırtın, xoş</i>	1
koş- 'vermek'	1
kotar- 'beyan etmek'	1
koylu 'köylü'	1
koyu 'koyu, kara'	1
kozgalmah 'sürüngen'	1
kozğal- 'sallanmak' → <i>kozgal</i>	1
kozle- 'gözlemek' → <i>andı, kozla</i>	1
kozli 'gözlü' → <i>kozlu</i>	1
kozluh 'ceviz ağacı'	1
kozsiz 'gözsüz' → <i>kozsuz</i>	1
kozsuz 'gözsüz' → <i>kozsiz</i>	1
kök 'kök'	1
köpek 'köpek'	1
kör- 'görmek'	1
krovat 'yatak'	1
kruh 'etraf'	1
kubart- 'çöktürmek, eksiltmek'	1
kuçur 'ekşi'	1
kuçen- 'sakinmek'	1
kuçey- 'güçlenmek' → <i>kuçay</i>	1
kuçli 'güçlü' → <i>kuçli</i>	1
kuçuk 'küçük'	1
kuçuli 'güçlü'	1
kuçxır- 'kışxır; seslenmek'	1
kudah 'kucak'	1
kudalaş- 'baş göz olmak; evlenmek'	1
kudsuz 'mutsuz, bahtsız, kederli'	1
kudux 'çeşme'	1
kugurcun 'güvercin' → <i>kugurçun</i>	1
kugurt 'kükürt' → <i>kukurt</i>	1
kukurt 'kükürt' → <i>kugurt</i>	1
kulaç 'kulaç'	1
kulaçla- 'kulaçlamak' → <i>kulaçle</i>	1
kulaçle- 'kulaçlamak' → <i>kulaçla</i>	1
kuldır- 'güldürmek'	1

kuldunçox 'küçük yapılmış köfte'	1
kuldür- 'güldürmek'	1
kulkun 'kültkü; gülüş, kahkaha'	1
kullık 'kulluk'	1
kulmek 'gömlək'	1
kulp 'fakir'	1
kulta 'demet'	1
kultkuçok 'dalgacık; şakacık'	1
kumaş 'kumaş'	1
kumessiz 'evsiz; kümesi olmayan'	1
kumınka 'çocukları vaftiz eden erkek; vaftiz babası'	1
kumkin 'kimin'	1
kumuşsuğ 'parası olmayan'	1
kundelik 'günlük' → <i>kunlu</i>	1
kunduğ 'gündüz'	1
kuneş 'güneş'	1
kunluh 'kulluk' → <i>kunlux</i>	1
kunula- 'kıskanmak' → <i>kunule</i>	1
kunuşturuvçu 'yalancı'	1
kunuvçi 'kıskanç'	1
kupçek 'iplik sarmak için kullanılan çıkırığın çemberi'	1
kura 'ot; saman'	1
Kural ay 'Karay takviminde ikinci ay (Nisan-Mayıs)'	1
kurç 'çelik'	1
kurgunçun 'karınca'	1
kurğak 'hiç yağış olmaması' → <i>kurgax</i>	1
kurla 'kere, defa' → <i>for, kerat, kere</i>	1
kursa- 'donanmak, kuşanmak' → <i>kurşa, kurşe</i>	1
kusul 'mide bulandırıcı; kusmuk'	1
kusursız 'kusursuz'	1
kusxunçu 'fazla'	1
kuşançli 'istekli'	1
kuthar- 'kurtarmak' → <i>kutar</i>	1
kutıl 'kurtulmak' → <i>kutul</i>	1
kutlı 'kutlu; talih sahibi'	1
kutsız 'kutsuz, talihsiz' →	1

<i>kutsuz, mazzalsız</i>		Lobanos ‘soyad’	1
kutsuz ‘kutsuz, talihsiz’ → <i>kutsuz, mazzalsız</i>	1	lokum ‘lokum; tatlı anlamında kullanılmıştır’	1
kuturılık- ‘kurtuluş, kurtulma’	1	Luri ‘kuş cinsi’	1
kutuv ‘otlaklık’	1	luxot ‘tahta’	1
kuvan ‘kovan, arı yuvası’	1	maggefa ‘çile, eziyet’	1
kuvanç ‘mutluluk’	1	mahana ‘bahane’	1
kuvandır- ‘sevindirmek’	1	mahsul ‘mahsül’	1
kuvatsız ‘güçsüz’	1	maht ‘baht’	1
kuvdur- ‘alışlamak’	1	mahtanic ‘övünücü’	1
kuvdurguç ‘alışlayan’	1	makovça ‘sütun başlığı’	1
kuvşurul- ‘şekillendirmek’	1	malaçex ‘melekcik’	1
kuvşurun- ‘şekillenmek’	1	malah ‘melek’ → <i>malax,</i> <i>melek</i>	1
kuvuç ‘koğucu, koğuculuk eden’	1	malgemla- ‘ilaç sürmek’	1
kuvuş ‘koğuş’	1	malıp ‘malpa; maymun (Leh. malpa)’	1
kuyrık ‘kuyruk’ → <i>kuyruh,</i> <i>kuyruk, kuyuruh</i>	1	malpa ‘maymun’	1
kuyruk ‘kuyruk’ → <i>kuyruh,</i> <i>kuyrık, kuyuruh</i>	1	mamed ‘mabed?’	1
kuyruklu ‘kuyruklu’	1	manç- ‘daldırmak’	1
kuyun- ‘sıvılaşıp akmak’	1	mank- ‘ağızlarda ‘sersem’ anlamına sahip olan bu kelime burada.....’	1
kuyuşici ‘koyucu’	1	Manka ‘Maneçka kısaltılmış hali’	1
kuz ‘güz’	1	marav ‘batı’	1
kuzov ‘meşale’	1	marganizma ‘organizma’	1
kvaysı ‘kaysı; hangisi’	1	marınarka ‘kıyafet, giysi, entari’	1
kyahad ‘kağıt’	1	marmar ‘mermer’	1
kyamil ‘kâmil, bilgiç’	1	massavotçox ‘küçük haber’	1
kyar ‘kâr’	1	maşşemexa ‘çocuklar için yazılmış dini içerikli yazı’	1
lağab ‘lakap; ad’	1	maşxıt ‘karalamacı’	1
lağım ‘lağım; pis suların atık yeri’	1	maxabber ‘yazar’	1
lakırdı ‘lakırdı, laf, söz’	1	maxlat ‘affetme, bağışlama’	1
lakin ‘fakat’ → <i>a, ale, ali,</i> <i>tek, vale</i>	1	maxlatet- ‘affetmek’	1
lal ‘dilsiz’	1	maxpul ‘makbul, razı gelen’	1
Lamed ‘İbrani alfabesi; lamed’	1	maxsım ‘masum’	1
lapan ‘sabandan sonra kalan iz’	1	maxtulu ‘övgülü’	1
Laşon-kodeş ‘İbranice’ → <i>Leşon-kodeş</i>	1	maxtuv ‘övgü’	1
Leşon kodeş ‘İbranice’ → <i>Laşon-kodeş</i>	1	Mayıs ‘mayıs ayı’	1
levca ‘sıra’	1	maylı ‘yağlı’	1
Lindoçka ‘Lida’cık’ → <i>Lidoçka</i>	1	mayli ‘meyilli’	1
Litva ‘Litvanya’	1	mazal ‘baht’ → <i>mazzal</i>	1
		mazallı ‘bahtlı’	1
		mazlım ‘mazlum’	1
		mazzalsız ‘talihsiz’ →	1

<i>kutsuz, kutsuz</i>		muhtemelen'	
meci 'kedi' → <i>maçı, meçi</i>	1	mokotert 'büyük havan'	1
megebbetlik 'merhametlik'	1	molagaylıx 'yanılma'	1
mehalıklik 'sarhoşluk'	1	mor 'mor'	1
melaxa 'dikiş nakış, elişi'	1	moroz 'soğuk'	1
melek 'melek' → <i>malax, malah</i>	1	Moşuk 'Musa isminden yapılmış ad'	1
melhem 'sürülebilir ilaç; krem'	1	Moşulu 'Musa isminden yapılmış ad'	1
mem 'İbrani alfabesi; mim'	1	muedzin 'müezzin'	1
menaggen 'uyanık adam'	1	mufttar 'muft 'boşuna' kökünden gelen bir kelime olabilir.'	1
mensiz 'bensiz'	1	mumkun 'mümkün, muhtemel, olası'	1
meramet 'merhamet'	1	munay- 'ıstırap çekmek'	1
merametlik 'merhametlik'	1	muncax 'boncuk'	1
merasla- 'miras almak' → <i>meresle</i>	1	mundar 'mundar'	1
meraslat- 'miras bırakmak'	1	murdar 'dini anlamda temiz olmayan; günahkar'	1
merduven 'merdiven'	1	muyuşçok 'küçük aç'	1
meres 'miras'	1	nasık 'elde oluşan kabarcık, nasır'	1
meresle- 'miras almak' → <i>meresla</i>	1	nashı 'nazlı'	1
mexebbetlik 'muhabbetlik'	1	navilik 'nebilik'	1
Mexiyyael 'erkek adı'	1	nay 'ney, müzik aleti'	1
Mexuyael 'erkek adı'	1	nay burun 'en önce'	1
mezarlıksız 'mezarlıksız'	1	nazlan- 'nazlanmak'	1
mındraş 'medrese' → <i>midraş</i>	1	neda 'ne de'	1
mirad 'murat, amaç' → <i>murad</i>	1	neden 'neden'	1
mırdar 'mundar'	1	neğadar 'ne kadar'	1
misk 'misk'	1	Nehama 'kadın adı'	1
mi 'soru zamiri' → <i>mi</i>	1	nekaslik 'cimrilik'	1
Mickewiç 'son ad'	1	nelik 'ne'	1
migres 'ilerleme'	1	nendiy 'nasıl, ne gibi'	1
mikre 'talihsizlik'	1	nenem 'büyük anne'	1
minare 'minâre'	1	neşama 'canlı'	1
mindır- 'bindirmek'	1	nexay 'bununla birlikte'	1
minnet 'minnet; borçlu sayma'	1	neyox 'ne yok'	1
misir 'mısır'	1	nezet 'lezzet'	1
mixara 'küçümsemek,'	1	nin 'bir şey'	1
miyuk 'büyük, uzun' → <i>biyik, biyuk, buyuk, byik</i>	1	Not 'yer adı'	1
miyus 'köşe, aç' → <i>miyuş, muvuş, muyuş</i>	1	noxut 'nohut'	1
miyusla- 'pisleme'	1	nun 'İbrani alfabesi; nun'	1
miyuslan- 'pislenmek'	1	nürakli 'yürekli'	1
moget 'yapabilir'	1	obuş- 'öpüşmek'	1
mojno 'edebilir, olabilir,	1	oç 'üç'	1
		odinç 'ödünç'	1
		ogun 'oğlun'	1

ogursus ‘uğursuz’	1	vurdu’	
oğlan ‘erkek, oğlan’	1	orozin ‘ahlaksız, sefih’	1
oğret- ‘öğretmek’ → <i>üirat, üvrat, yuvrat</i>	1	Ortakun ‘Salı’	1
oğul ‘oğul’ → <i>ogul</i>	1	ortuk ‘örtük’	1
ohut- ‘okutmak’	1	orucla- ‘oruç tutmak’	1
ohut ‘öğüt’	1	orusız ‘evsiz’	1
okala- ‘ötelemek, itmek’	1	oruspı ‘orosbu; kötü kadın’	1
okçı ‘okçu’	1	oruş ‘elde edilen ürün’	1
oken ‘öfke’	1	osal ‘işe yaramaz; kötü’	1
okı ‘iki’	1	osırak ‘osuruk’	1
okıl- ‘okunmak’	1	osrak ‘osuran’	1
okleyka ‘balık adı’	1	ostır- osurmak; gaz çıkarmak → <i>ostur, osur</i>	1
oksiz ‘öksüz’ → <i>oksiz, oksuz</i>	1	oşek ‘eşek’	1
okunç ‘sinir, öfke’	1	oşekley ‘oşek; dedikodu, söylenti’	1
okur- ‘hıçkırma hıçkırma ağlamak’	1	otıl- ‘oturmak’	1
okut ‘okut’	1	otla- ‘öter’	1
ol fornu ‘o zaman’	1	otmeksiz ‘ekmeksiz’	1
ola ‘ölen’	1	otoj ‘öylece, o anda’	1
olaklen ‘elek ile’	1	otyamçı ‘baharatçı’	1
olca ‘ganimet’	1	ove ‘nida’	1
olcalan- ‘ganimet almak’	1	oxul- ‘okunmak’	1
olç- ‘ölçmek’	1	oxut- ‘okutmak’	1
oldir- ‘öldürmek’	1	oxuvçu ‘okuyucu’	1
olet ‘ölet; çıban, yara’	1	oya ‘oya, işleme’	1
oliva ‘yağ’	1	oyançı ‘uyanık’ → <i>oyanuv</i>	1
olkeler ‘rahatsız olurlar’	1	oyanuv ‘uyanık’ → <i>oyançı</i>	1
olurça ‘olacağına’	1	oynaş ‘eski oynaş’	1
omuz ‘omuz’	1	oyul- ‘oyulmak’	1
on- ‘başarı kazanmak’	1	oyun ‘oyun’	1
onart- ‘geliştirmek’	1	ozdır- ‘geride bıraktırmak’	1
onbaşı ‘rütbe; onbaşı’	1	ozğan ‘ozan’	1
onça ‘seçilmiş’	1	öbga ‘büyük, ata, baba, ced’ → <i>aka, ata</i>	1
ondır- oldurmak, geliştirmek	1	ölça- ‘ölçmek, tartmak’	1
ondort ‘ondört’	1	ölçavlu ‘ölçülü’	1
onıks ‘birkaç farklı renkten oluşan akik taşı’	1	ölu ‘ölü’	1
onluk ‘onluk’	1	ömgakçı ‘zulüm eden’	1
opkele ‘öfkeli’	1	ömurluk ‘ömürlük’	1
oporok ‘mancınık’	1	öpkala- ‘birkaç kez öpüşmek’	1
orak ‘orak; keskin bıçkı’	1	öreke ‘sandalye’	1
otmek ‘ekmek’	1	ört- ‘örtmek’	1
oren- ‘öğrenmek’	1	ötmaksiz ‘ekmeksiz’	1
orken ‘koltuk’	1	özarada ‘kendi aranda’	1
orna- ‘tesadüfen bulmak’	1	özen ‘ırmak’ → <i>özan</i>	1
ornatıl- ‘oturtulmak’	1	özgarak ‘çok başka’	1
ornatıldı taşxa ‘bir taş’a	1	paalı ‘pahallı’	1

pabuç ‘papuç, ayakkabı’	1
padişah ‘padişah’ → <i>padişax, padişah</i>	1
padişax ‘padişah’ → <i>padişah, padişah</i>	1
padişah ‘padişah’ → <i>padişax, padişah</i>	1
pahl ‘pahallı’	1
pahıllık ‘pahallılık’	1
pak ‘temiz’	1
palı ‘pahallı’	1
pamuk ‘pamuk’	1
papa ‘peder, baba’	1
papaz ‘din adamı’	1
paralan- ‘paralanmak, yırtılmak’	1
paralı ‘paralı’	1
Paras ‘İran’	1
parla ‘sınırlan’	1
paro ‘Firavun’	1
Pars ‘İran’	1
pasta ‘pasta’	1
paşa ‘paşa’	1
patlıcan ‘patlıcan’	1
paxa ‘değer’	1
paxasız ‘değersiz’	1
paxılık ‘pahallılık’	1
pay ‘hisse, pay’	1
pazar ‘Pazar, çarşı’	1
pekla ‘cehennem’	1
perdeli ‘perdeli’	1
pereç ‘gürültücü’	1
pesax ‘paşa bayramı’	1
pesok ‘kum’	1
peşin ‘peşin; parasını hemen vermek’	1
peşmaklık ‘pişmanlık’	1
peştimal ‘peştamal; bele bağlanan örtü’	1
pıçak ‘bıçak’	1
pıl ‘toz’	1
piçen ‘biçilmiş kuru ot; saman’	1
pire ‘pire’	1
piş- ‘pişmek, yanmak’	1
pişil- ‘pişirilmek’	1
pişiril- ‘pişirilmek’	1
pişkir- ‘yanmak’	1
Pişon ‘ırmak adı’	1

piteçih ‘pirecik, bit’	1
piyala ‘cam’	1
piyut ‘dini şarkı’	1
poçtalon ‘pantolon’	1
pod ‘altında’	1
pod pert etkan ‘desteklenmiş’	1
pof ‘pohpohlamak masında kullanılmış yansıma’	1
po pasc et- ‘düşmek’ → <i>çuş, duş, düş, özalan, tuş</i>	1
poresa ‘domuz yavrusu’	1
portakal ‘portakal’	1
posag ‘çeyiz’	1
Prat ‘Fırat’	1
praunuk ‘torun oğlu’	1
puş ‘puşt’	1
Rabban ‘Talmud Yahudisi’	1
rahat ‘rahat’	1
rakı ‘rakı’	1
Ram ‘erkek adı’	1
ramaçka ‘kısırak’	1
ramot ‘değerli taş’	1
raskel- ‘rastlamak’	1
raşalix ‘dinsizlik’	1
Raxelko ‘erkek ismi’	1
raxmetla- ‘rahmet etmek’	1
Refaimli ‘şehir adı’	1
refua ‘sonuca varmak, yardım’	1
remez ‘nişan, işaret’	1
reşut ‘izin’	1
rezil ‘rezil, rüsva’	1
rogotka ‘set’	1
rusvaylıh ‘lekeli, kara çalınmış’ → <i>rusvaylık, rusvaylix</i>	1
rusvaylık ‘lekeli, kara çalınmış’ → <i>rusvaylık, rusvaylıh</i>	1
saab ‘sahip’	1
sabah ‘sabah’ → <i>sabax</i>	1
sabañçi ‘saban süren kişi’	1
sabax ‘sabah’ → <i>sabah</i>	1
sabırlık ‘sabırlı olma’	1
sabiy ‘küçük çocuk’	1
sad ‘meyva bahçesi’	1
sagatçex ‘saatçik’	1
sagınçlıx ‘anımsamak’	1

sagındır- ‘anılmak, duyumsamak’	1	savluxsuz ‘sağlıksız’	1
sagışla- ‘düşünmek, öyle olduğunu sanmak’ → <i>sagışle</i>	1	savurluk ‘savurganlık’	1
sahab ‘sahip’	1	savuxturmax ‘sağlık verme’	1
saip ‘sahip’	1	sayansız ‘entarisiz’	1
sakat ‘sakat’	1	sayle- ‘tercih etmek, öncelik vermek’ → <i>sayla</i>	1
sakınlan ‘sakınılan’	1	sekirgale- ‘oraya buraya zıplamak’	1
saklan- ‘saklanmak’	1	sekirt- ‘zıplatmak’	1
saklav ‘himaye etme’	1	selam ‘selam’	1
salam ‘saman’	1	Selomo ‘özel ad’	1
salı ‘salı’	1	semir- ‘yağlamak’	1
salna- ‘sarna- fiili; okumak, söylemek; ağlamak, feryat etmek’	1	semiz ‘yağ’	1
salpra- ‘güçsüzleşmek’ → <i>salpre</i>	1	senena ‘sanane’	1
salpre- ‘güçsüzleşmek’ → <i>salpra</i>	1	Senir ‘ırmak adı’	1
samir- ‘sömürmek’	1	sepe ‘kötü’	1
samovar ‘semaver’	1	sermiye ‘sermaye’	1
san- ‘sanmak’	1	sevil- ‘sevilmek’	1
sanci ‘sancı’	1	sevinç ‘sevinç’	1
sandal ‘sandalet’	1	sevlen- ‘sevilmek’	1
sandır kişiga ‘yaşasın insanlar’	1	seyir ‘seyir’	1
sandrakla- ‘sayıklamak’	1	sıçançex ‘sıçancık, küçük sıçan, fare’	1
sanduk ‘sandık’	1	sıçkan ‘sıçan’ → <i>sıçan</i>	1
saneter ‘sanar, zanneder’	1	sığı- ‘sığmak’	1
sanav ‘söz’	1	sığ- ‘sığmak’	1
sapun ‘sabun; temizlik maddesi’ → <i>sabun</i>	1	sıklat ‘sıkıntı’	1
sar- ‘örmek’	1	sılan ‘selam’	1
saraf ‘sarraf, altının kıymetini bilen kişi’	1	sılat- ‘ıslanmak’	1
Sarenka ‘kadın adı; Sara’dan son takı ile’	1	sımarle- ‘inanmak’ → <i>sımarla</i>	1
sarğış ‘sarhoş’	1	sımit ‘simit’	1
sarık ‘sarı’	1	sın ‘karın’	1
sarınsız ‘neşe’	1	sınal- ‘sınanmak, denenmek’	1
sarıyav ‘tereyağ’	1	sınav ‘sınav’	1
sarxıt- ‘akıtmak’	1	sınçıla- ‘ön deyide bulunmak’	1
satıl- ‘satılmak’	1	sındar- ‘kırmak’ → <i>sındır</i>	1
satırçex ‘neşecik’	1	sıncır ‘zincir’	1
savlıh ‘sağlık’ → <i>savlık, savluh, savluk, savlux</i>	1	sıpa ‘sıva’	1
savlık ‘sağlık’ → <i>savlıh, savluh, savluk, savlux</i>	1	sıra ‘sıra’	1
		sırma ‘saç’	1
		sırt ‘sırt’	1
		sıy- ‘saymak’	1
		sıyın ‘sığın’	1
		sıyım- ‘sığınmak’	1
		sıylanmax ‘kendini	1

beğenme, böbürlenme'		sözlen- 'söylenmek'	1
siyılı yuzlu 'saygı duyulan'	1	stolp 'sütun'	1
siypa- 'okşamak'	1	straus 'çiçek demeti'	1
siysız 'saygısız'	1	sud 'süt'	1
sız 'siz'	1	suklançılıh 'letafet, zarafet' → <i>suklançılıh</i>	1
sızgıç 'oyma kalemi'	1	suklançılıx 'letafet, zarafet' → <i>suklançılıx</i>	1
sızgırıl- 'sızdırılmak'	1	Suleymen 'Süleyman; erkek adı'	1
sızlat- 'sızlatmak'	1	sultan 'sultan'	1
sızlavlu 'sızılı'	1	sunduk 'sandık'	1
sic 'tekrar, nakarat gibi olduğunu belirtmek için kullanılan ifade'	1	surkelen- 'yaklaşmak, bulaşmak'	1
silin- 'sürmek'	1	surun- 'sürünmek'	1
sitnak 'saz kamış'	1	surunçak 'sürünmeye engel olan'	1
sivrisinak 'sivrisinek'	1	surundur- 'süründürmek'	1
siyla- 'ağırlamak'	1	suval- 'azaltmak'	1
skala 'kaya'	1	suvarli 'sevgili'	1
soba 'soba'	1	suvçox 'ince su fiskiyesi'	1
sog- 'sokmak'	1	suvarrak 'çok seven'	1
sogun- 'küfür etmek'	1	suvgar- 'ıslamak, nemlendirmek'	1
soğan 'soğan'	1	suvgart- 'ıslatmak'	1
soğan 'soğan'	1	suvrat 'yemek'	1
soğum 'Karay takviminde dokuzuncu ay (Ekim-Kasım)'	1	suvsız 'susuz' → <i>suvsuz</i>	1
sok 'su'	1	suvuş- 'sevişmek'	1
sokır 'kör' → <i>sokur</i>	1	suvut- 'soğutmak'	1
sokırlık 'körlük'	1	suvuxluh 'soğukluk' → <i>suvuxlux</i>	1
sokkala- 'azarlamak'	1	Suxılı 'erkek adı'	1
solah 'bal peteği'	1	suygılı 'saygılı'	1
solovey 'bülbül'	1	suyunç 'Karay takviminde on ikinci ay'	1
sondır 'söndürmek' → <i>sondur</i>	1	şabbat kun 'cumartesi günü'	1
sondur- 'söndürmek' → <i>sondur</i>	1	şagarçex 'küçük şehir, şehircik'	1
sonet 'nazım şekli'	1	şaltır- 'salmak'	1
sonrax 'daha sonra, sonrası'	1	şam 'çam ağacı, cam'	1
soon 'son' → <i>son</i>	1	şan 'sen'	1
sorçak 'eskimiş'	1	şarab 'şarap'	1
sorgala- 'sorgulamak'	1	şavagat 'şefaaf, merhamet' → <i>şevagat</i>	1
sormax 'sorma, soru'	1	şçodrı 'eli bol, varlıklı'	1
sos 'söz' → <i>soz</i>	1	şeğer 'şer, şeker'	1
sozçu 'söz ustası'	1	şellin- 'şenlenmek'	1
sozikli 'sözlük, sözlüklü'	1	şemsiz 'adsız'	1
sozlat- 'konuşturmak, söyletmek'	1		
sozleş- 'sözleşmek'	1		
sozli 'sözlü'	1		
sozsız 'sözsüz'	1		

Şemuel ‘İsmail’	1	saldırmak’	
şen ‘neşeli’	1	talav ‘talan, yağma’	1
şerbetçi ‘şerbetçi’	1	tamaçeh ‘gırtlak’	1
şerec ‘böcek, haşarat’ → <i>şereç</i>	1	tamaxkar ‘aç gözlü, kanmayan’	1
şereç ‘böcek, haşarat’ → <i>şerec</i>	1	tamızdır- ‘damlatmak’	1
şetarsız ‘nikahı olmayan kadın’	1	tanmax ‘ihamet, aldatma’	1
şevagatlı ‘merhametli’	1	tampaz ‘tapmaz; bulamaz’	1
şevagatlıx ‘şefaet etme, acıma’	1	tancor ‘dans eden’	1
şexer ‘şeker’	1	tanec ‘dans’	1
şexina ‘Tanrı önünde’	1	tanıhsız ‘tanıksız, şahitsiz’	1
şirinlik ‘şirinlik’ → <i>şirinlik</i>	1	tanlıx ‘bildik, tanıdık’ → <i>tanış</i>	1
şıytançex ‘küçük şeytan’	1	tap ‘dogru; eski evlerde tavana yakın açılan küçük pencere; tam, eksiksiz’	1
şindi ‘şimdi’	1	tap- ‘tepmek’	1
şir ‘şarkı’	1	tap- ‘tapmak’	1
şiş- ‘şişmek’	1	ara ‘ağır’	1
şişik ‘şişmiş olan’	1	araçex ‘küçük tarla’	1
şişla- ‘şişlemek’	1	tarıx- ‘bunalmak, kederlenmek’	1
şklenka ‘su bardağı’	1	tarla ‘bostan’ → <i>pola</i>	1
şogam ‘değerli taş’	1	tarlıh ‘sıkıntı, yokluk’ → <i>tarlıx, yoklıh, yoxluh</i>	1
şorbacı ‘çorbacı’	1	tarnak ‘tırnak’	1
şoşlux ‘gürültü’	1	tas ‘pekiştirme için kullanılan kelime; tas tamam, tas pahlı gibi’	1
şoxad ‘armağan, rüşvet’	1	tas ‘tas, yemek kabı’	1
şoxadla- ‘armağan vermek’	1	taslıx ‘kayıp’	1
şpic ‘sümüklü çocuk’	1	taştırıl- ‘su altında kalmak’	1
ştan ‘fistan, elbise’	1	Tatar ‘Tatar’	1
şukur ‘şükür’	1	tatlıh ‘tatlı, şeker’	1
şura ‘işaret zamiri’	1	tatlıx ‘tatlılık’	1
Şurı ‘köy adı’	1	tatlırax ‘çok tatlı’	1
Suvaxlı ‘özel ad’	1	tatuv ‘lezzet’	1
taat ‘takat; güç, kuvvet’	1	tavla ‘tavla’	1
tabalat- ‘tahminde bulunmak’	1	tavşan ‘tavşan’	1
taban ‘saman’	1	tavuh ‘tavuk’ → <i>tavuk, tavux</i>	1
taberil- ‘atılmak, uzaklaştırılmak’	1	tavux ‘tavuk’ → <i>tavuh, tavuk</i>	1
tabiat ‘tabiat, huy’ → <i>tabiyat</i>	1	taxkala- ‘etrafı süslemek’	1
tabiyat ‘tabiat, huy’ → <i>tabiat</i>	1	taxtaçex ‘küçük tahta’	1
taf ‘tef’	1	taya- ‘dayamak’	1
tahta ‘tahta’	1	tayaçeh ‘dayakçık’ → <i>tayaçex</i>	1
taçla- ‘taç giydirmek’	1	tayan- ‘dayanmak’	1
tal ‘Teala; Hak Teala şeklinde kullanılır’	1		
talan- ‘dalanmak,	1		

tayançix ‘tayan- kökünden türemiş ‘yaklaşmak, dayanmak anlamında’ bir kelime.’	1	tiktir- ‘diktirmek’	1
teber- ‘dışarı atmak, reddetmek, atıvermek’	1	tin ‘din’	1
tecribe ‘tecrübe’	1	tint- ‘didiklemek, araştırmak’	1
teke ‘keçinin erkeği’	1	Tirca ‘nehir adı’	1
teklif ‘teklif’	1	tirgiz- ‘canlandırmak’	1
telicik ‘delicik’	1	tiril- ‘dirilmek’ → <i>tırl, tiril</i>	1
telirt- ‘delirtmek’	1	tirlık ‘hayat’ → <i>tirlık</i>	1
telmart- ‘arzu ve istekle baktırmak’	1	tişi ‘dişi’ → <i>tişi</i>	1
temelsiz ‘sağlam olmayan, temeli olmayan’	1	tişle- ‘dişlemek’ → <i>tişle</i>	1
tenaştiril- ‘benzeştirilmek’	1	titravuk ‘titreme’	1
tenesir ‘ölü yıkanılan tahta; tenesir’	1	tiydir- ‘değdirmek’	1
tepre- ‘kıpırdamak’	1	toban ‘tepe’	1
tepren- ‘titremek’	1	tobe ‘tövbe’	1
tepsi ‘tepsi’	1	Tofet ‘put adı’	1
teraza ‘pencere’	1	tog- ‘dökmek’	1
terbiye ‘terbiye, görgü’	1	toguz ‘dokuz’	1
terezi ‘terazi’	1	toh ‘tok’ → <i>tox, tok</i>	1
tergavsiz ‘araştırılmamış’ → <i>tergavsuz</i>	1	tohluh ‘tokluk’ → <i>tohluh</i>	1
terle- ‘terlemek, yorulmak’	1	tohta ‘tahta’	1
ters ‘ters’	1	tohtat- ‘sona erdirmek, durdurmak’	1
tersey ‘ters taraf’	1	tokat ‘tokat’	1
teryin ‘tereğin’	1	tokış- ‘tokuşmak’	1
tes ‘tas; yemek koyulan kap’	1	toklık ‘tokluk’	1
teselle ‘teselli’	1	toklu ‘koyun’	1
teşal- ‘deşilmek’	1	tokun- ‘değmek, dokunmak’	1
teşiçek ‘delikçik’	1	tolgunçi ‘dolmuş, dolan’	1
teşuva ‘geri dönme, sadaka’	1	tolgunçox ‘küçük dalga’	1
tevekeli ‘boş yere’	1	tolgunlan- ‘dalgalanmak’	1
teyzlik ‘çabukluk’	1	tolturul- ‘doldurulmak’	1
tezek ‘tezek, bok’	1	ton ‘don’ → <i>tun</i>	1
tığıış- ‘karışmak, müdahale etmek’	1	ton- ‘donmak’	1
tılsım ‘tılsım’	1	tongaç- ‘yuvarlanmak’	1
tınçlıksız ‘sakin olmayan’	1	tonguz ‘domuz’	1
tınlah ‘iştirilen’	1	top ‘yuvarlak’	1
tırı ‘diri’ → <i>tiri, tiri</i>	1	top- ‘tepmek’	1
tıx ‘tık’	1	topaz ‘değerli taş; sarı yakut’	1
tıyilt- ‘susturmak’	1	topçak ‘toprak’ → <i>toprah, toprax</i>	1
tigirmen ‘değirmen’ → <i>değirmen, tiyirman</i>	1	tord ‘dört’	1
tikri ‘doğuştan, alışık’	1	tore ‘töre’ → <i>tora</i>	1
		torunsız ‘torunsuz’	1
		toşav ‘astar’	1
		toşavlu ‘astarlı’	1
		totem ‘tutam’	1
		totinka ‘teyzecik’ → <i>totenka</i>	1

tov ‘doğmak’	1	yakalamak’	
toz ‘toz’	1	tutxunlan- ‘tutsak alınmak’	1
tozğax ‘toz’	1	tutxunle- ‘tutsak almak’	1
töşek ‘döşek’	1	tuvarçex ‘dana’	1
Trocki ‘Troki’den ’	1	tuvdurul- ‘doğdurulmak’	1
Troh ‘Troki şehri’ → <i>Trox</i>	1	tuvlık ‘verimsiz, yararsız’	1
Troki ‘Troki’	1	tuvşur- ‘yeryüzüne göndermek’	1
tuç ‘tunç’	1	tuvumçuk ‘düğüm, bağlama’ → <i>tuvunçuk</i>	1
tuçurmah ‘çizgi’	1	tuvun ‘ses’	1
tuggu ‘zoka’	1	tuvunçuklan- ‘düğümlemek’	1
tugen- ‘tükenmek’	1	tuvuş ‘doğuş’	1
tugeyt- ‘tüketmek’	1	tuvuşluh ‘başarı’ → <i>tuvuşlux</i>	1
tugiz ‘eşit, bir’ → <i>tuğan</i>	1	tuvuşlux ‘başarı’ → <i>tuvuşluh</i>	1
tuğan ‘eşit, bir’ → <i>tugiz</i>	1	tuyavı ‘cesaret işareti’	1
tuğan ‘öz, asıl’	1	tuz ‘diz’	1
tuğ ‘eskiden sancak tepesine ve padişahların, vezirlerin başların taktıkları başlıkların ön tarafında bulunan at kuyruğu; tüy’	1	tuzaxlı ‘tuzaklı’	1
tukum pakum ‘yansıma ses; güp güp, kalp çarpıntısı için’	1	tužlat- ‘düzletmek’	1
tumanlı ‘dumanlı’	1	tuzlu ‘tuzlu’	1
tuna ‘dün’	1	tuzlu yer ‘tuzlu yer’	1
tunaş ‘sessiz, sakin’	1	tuzsuz ‘susuz’	1
tunley ‘geceleyn’	1	tüz ‘düz’ → <i>tuz</i>	1
tur ‘tur, dolaşma’	1	Uc ‘erkek adı’	1
turkum ‘değerli taş’	1	uclu ‘uçlu, sonlu’	1
turkı ‘türkü’	1	ucus ‘cuz’	1
turlen- ‘dürülenmek’	1	uçmah ‘uçma, cennet’	1
tuşu ‘tuşu’	1	uçmaxlı ‘cennetlik’	1
turul- ‘durmak’	1	uçun ‘kıvılcım’	1
tuuruş ‘duruş’	1	uçunci ‘üçüncü’	1
tusnah ‘rehin, teminat’ → <i>tusnax</i>	1	uçut ‘uçurtma’	1
tusnax ‘rehin, teminat’ → <i>tusnax</i>	1	uçxala- ‘uçurmak, uçmak’ → <i>uçur</i>	1
tuşla- ‘düş görmek’	1	uçyun ‘için’	1
tuşluk ‘güney’	1	uğ ‘insan, kişi’	1
tutagil- ‘güzel kokmak, misk saçmak’	1	uj ‘(uje) evvelden, önceden, çoktan’	1
tutlu ‘tutuldu’	1	ukşa- ‘benzemek’	1
tuttur- ‘tutturmak’	1	ul ‘oğul’	1
tutunlu ‘dumanlı’	1	Ulag ‘Karay takviminde beşinci ay (Temmuz-Ağustos)’	1
tutuştur- ‘tutuştürmek, pıhtılaştürmek’	1	ulançih ‘küçük oğlan’ → <i>ulançeh</i>	1
tutuvla- ‘hükmetmek’	1	ulanlı ‘oğlanlı; erkek çocuğu olan’	1
tutxale- ‘tutmak,	1		

uleşin- ‘bölüşülmek’	1	uvunçlux ‘avunma’	1
ulgayt- ‘büyütmek’	1	ux ‘nida; uhh, ohh’	1
ullu ‘ulu, yüce’ → <i>ulu, ulug</i>	1	uyatla- utanmak	1
ulug ‘ulu, yüce’ → <i>ullu, ulu, uluk</i>	1	uyatlı ‘utançlı’	1
uluk ‘ulu, yüce’ → <i>ullu, ulu, ulug</i>	1	uyatsız ‘utançsız’	1
ulun ‘buğday’	1	uydır- ‘uydurmak’ → <i>uydur</i>	1
uluş ‘ulus’ → <i>ulus</i>	1	uydur- ‘uydurmak’ → <i>uydur</i>	1
Uluv ‘Karayların kullandığı ‘12 Hayvanlı Takvim’ içinde timsah anlamına gelen yıl’	1	uyle ‘öğle’	1
umid ‘ümit’	1	uyul- ‘oyul- fiili’	1
umitli ‘ümitli’	1	uyziç ‘oyuncak’	1
ummi- ‘ummak’	1	uz ‘yüz’	1
umsun- ‘ummak, beklemek’	1	uzaklı ‘uzaklı’	1
umsunçsuz ‘umutsuz, umudu olmayan’	1	uzulat- ‘uzatmak’	1
unlula- ‘ünlenmek’	1	uzunrax ‘çok uzun’	1
unlulan- ‘ünlenmek’	1	übiyliçek ‘küçük bir ticaret’	1
unlu tanışlıh ‘kalabalık çevre, çok sayıda arkadaşla sahip olma’	1	ülaşın- ‘paylaşmak’	1
unuk ‘torun’	1	ülaştir- ‘paylaştırmak’	1
unuttur- ‘unutturmak’	1	üraklı ‘yürekli’ → <i>ürakli</i>	1
upraçex ‘küçük elbise’	1	ürakli ‘yürekli’ → <i>üraklı</i>	1
urlan- ‘gizlice girmek’	1	ürmak ‘nefes alma’	1
urle- ‘çalmak’ → <i>urla</i>	1	ürpeyt- ‘ürpertmek’	1
urun- ‘vurulmak’	1	ürul- ‘şişirilmek’	1
uruşuvçu ‘savaşçı’	1	ürüş ‘yol’	1
usay- ‘akıllanmak’	1	ürüt- ‘yürütmek’ → <i>ürüt</i>	1
ustalıh ‘zanaat’	1	ürü- ‘yürümek’ → <i>ürü</i>	1
ustatlıx ‘kurnazlık’	1	ürüt- ‘yürütmek’ → <i>ürüt</i>	1
ustatrax ‘çok akıllı’	1	üste- ‘istemek’ → <i>üsta</i>	1
ustlu ‘akıllı’ → <i>akıllı, akınlı, uslu, ustat</i>	1	üvrak ‘yürek’ → <i>ürak, yurak, yurek, yürek</i>	1
uşah ‘uşak’	1	üzgala- ‘kırmak’	1
uşar ‘uyar’	1	vagon ‘vagon’	1
uşarrax bol- ‘daha uygun olmak’	1	vahit ‘vakit’ → <i>vaakit, vaht, vakit, vaxıt, vaxt</i>	1
uşatıl ‘benzer olmak’	1	vakil ‘vekil’	1
uval- ‘ufalmak’	1	vakinlik ‘vekillik’	1
uvax ‘ufak’	1	valayat ‘vilayet’	1
uvçu ‘zehirci’	1	vatıl- ‘dövülmek’	1
uvuc ‘avuç’ → <i>uvuç</i>	1	vax ‘nida; vah’	1
uvulçoh ‘küçük oğul’ → <i>uvulçox</i>	1	vaxıt ‘vakit’ → <i>vaakit, vahit, vaht, vakit, vaxt</i>	1
uvun- ‘avunmak’	1	veçerinka ‘gece toplantısı’	1
uvun ‘avuç’	1	velgi ‘vergi’	1
		veresege ‘veresiye’ → <i>veresine</i>	1
		veresine ‘veresiye’ → <i>veresege</i>	1
		vergisiz ‘vergisiz’	1
		veril- ‘verilmek’	1
		vispa ‘ada’	1

vişna ‘vişne’	1	xııımsız ‘akrabasız’	1
vraz ‘hemen, çabucak’	1	xışşıvıııx ‘falcılık’	1
xabarçex ‘dedikodu’	1	xıyarsız ‘hıyarsız, salatalıksız’	1
xaber ‘haber’ → <i>xabar</i>	1	xibbur ‘yaratık’	1
xaci ‘hacı’	1	Xiddekel ‘Dicle’	1
xacılık ‘hacılık’	1	xiyar ‘hıyar’ → <i>xıyar</i>	1
xaççex ‘küçük haç’	1	xoc ‘hoca’	1
xaçsız ‘haçsız’	1	xocalıx ‘zenginlik’	1
xalabalık ‘kalabalık’	1	xoçalan- ‘zengin olmak’	1
Xalamut ‘bir yer adı’	1	xoçarak ‘çok zengin’	1
xalayık ‘köle, halayık’	1	xorlan- ‘horlanmak’	1
xalxa ‘halka’	1	xorle- ‘horlamak’ → horla	1
xamilalıh ‘hamilelik’	1	xorrax ‘çok değersiz’	1
xamur ‘hamur’	1	xoş ‘hoş’ → <i>akırın, akırtın, koş</i>	1
xanlaşlıx ‘zayıflık, güçsüzlük’ → <i>xanlaşlıh</i>	1	xoy ‘hoy’	1
Xanxannaçex ‘Hanna’cık’	1	xuppasız ‘taddissiz’	1
xaram ‘haram’	1	xuzaz ‘tuzsuz’	1
xarap ‘harap’	1	Yabal ‘erkek adı’	1
xarçlık ‘harçlık’	1	yabancı ‘el, yabancı’	1
xarif ‘arif’	1	yabın- ‘bağlanmak’	1
xarpuz ‘karpuz’	1	yabul- ‘kapanmak’	1
xasevet ‘haset’	1	yabun ‘örtül’	1
xasid ‘sofu’	1	yadat- ‘yormak’	1
xastalat- ‘hastalandırmak’	1	yagada ‘çilek’	1
xatenceş ‘nişanlıcık’ → <i>xatançex</i>	1	yağmurlı ‘yağmurlu’	1
xatin ‘hatun’	1	yahşılık ‘güzellik, iyilik’ → <i>guzellik, güzellik, kork, yaxşılıh, yaxşılıx</i>	1
xav ‘köpeğin çıkardığı yansıma ses’	1	yaka ‘yaka’	1
xaves ‘heves’	1	yaktır- ‘yaktırmak’	1
Xavila ‘ırmak adı’	1	yaku ‘bebek’	1
xavnaa ‘hava, şarkı’	1	yalancı ‘yalancı’ → <i>yalancı</i>	1
xay ‘hay; nida’	1	yalbarın- ‘yakarılmak, yalvarılmak’	1
xayfsun- ‘merhamet etmek’ → <i>xayıfsun, xayıfsun</i>	1	yaldan ‘yüzen’	1
xayıfla- ‘acımak’	1	yaldavçı ‘aldatıcı, kandırıcı’	1
xayıfsun ‘merhamet etmek’ → <i>xayıfsun, xayıfsun</i>	1	yalınla- ‘alevlenmek’	1
xaylılık ‘hayırlılık’	1	yama ‘yine’	1
xekim ‘hekim, doktor’	1	yamanlıh ‘kötülük, fenalık’ → <i>yamanlıx</i>	1
xelal ‘helal’	1	yamgurley ‘yağmur gibi’	1
xellex ‘kısım’	1	yamır ‘yağmur’ → <i>yamur</i>	1
xepisi ‘hepsi’	1	yamur ‘yağmur’ → <i>yamır</i>	1
Xermon ‘yer adı’	1	yancıl- ‘çarpılmak’ → <i>yancıl</i>	1
xesapsız ‘hesapsız’	1	yançılıh ‘çanta’	1
Xeşbon ‘yer adı’	1	yangı- ‘yenilenmek’	1
xevra ‘cemiyet’	1		
xırslan- ‘çalınmak’	1		

yangılış- ‘yanıtılmak’	1	<i>yahşılık, yaxşılıx</i>	
yangilt- ‘yanılmak’	1	yayah ‘yanak’ → <i>yayax</i>	1
yangirt- ‘yenilemek’	1	yaziçeh ‘küçük günah’ → <i>yaziçex</i>	1
yanğı ‘yeni’ → <i>yanı, yangı</i>	1	yazık ‘günah’ → <i>yazıh, yazıx</i>	1
yanıl ‘kulakları sarı keçi’	1	yazuvçu ‘yazan, yazar, yazıcı’	1
yaprahsız ‘yapraksız’	1	yedir- ‘yedirmek’ → <i>yedir</i>	1
yapu ‘yapı’	1	yegen ‘yemek yiyen kişi’	1
yarak ‘uzak’ → <i>ıraq, ırax, ırax, uzak, uzax, yıraq, yırax</i>	1	yeki ‘iki’	1
yaramaz ‘yaramaz’	1	yelçik ‘hafif esen rüzgar’	1
yanan ‘yanan’	1	yeldav ‘aldatıcı’	1
yaraşlı ‘yaraşan’	1	yelde- ‘aldatmak’ → <i>alda, alde, yelda, yeldat</i>	1
yaraştır- ‘uygun düşürmek’	1	yelpi- ‘esmek’	1
yaravlu ‘uygun’	1	yelpit- ‘estirmek’	1
yarçixla- ‘yarmak’	1	yel tiyirman ‘yel değirmeni’	1
yardantsın ‘dışarıda’	1	yemek ‘yemek’	1
Yarden ‘özel isim’	1	yemesa ‘veya’	1
yardımcı ‘yardımcı’	1	yemiş ‘yemiş’ → <i>yemiş</i>	1
yarıxlan- ‘aydınlanmak’	1	yene ‘yine’	1
yarıxlıh ‘aydınlık’ → <i>yarıxlıx</i>	1	yeng ‘elbise kolu’	1
yarıxırx ‘çok aydınlık’	1	yengilt ‘hafifletmek’	1
yarlıgaşle- ‘kurtarmak’ → <i>yarlıgaşla-</i>	1	yengin ‘rahat’	1
yarlılıx ‘fakirlik, düşkünlük’	1	yenginlan- ‘rahatlamak’	1
yarlın- fakirleşmek	1	yenginlik ‘rahatlık’	1
yarmalık ‘panayır, fuar’	1	yenilik ‘yenilik’	1
yarsız ‘yarsız, sevgilisiz’	1	yeniş- ‘mücadelede bulunmak’	1
yas ‘yas’	1	yerd ‘yer’	1
yasa ‘yasa, hatır’	1	yere ‘yine’	1
yasın- ‘süslenmek’	1	yeri ‘yarı’ → <i>ırı, yarı</i>	1
yasırtın ‘gizli, esrarlı’	1	yeriştir- ‘yeriştirmek’	1
yas yasnamax ‘şimşek çakma’	1	yeruz	1
yas yasnavux ‘şimşek’	1	yesley ‘yemlik’	1
yaşarlı ‘yeşermiş’	1	yeşimlik ‘yeşillik’ → <i>yeşinlik</i>	1
yaşırınlıx ‘gizlilik’	1	yeşinlat- ‘yeşillendirmek’	1
yavı koz ‘göz bebeği’	1	yetiş- ‘yetişmek’ → <i>yetiş</i>	1
yavlık ‘yağlık’ → <i>yavluk, yavlux</i>	1	yetim ‘kalım’	1
yavluk ‘yağlık’ → <i>yavlık, yavlux</i>	1	yetiştir- ‘yetiştirmek’ → <i>bittir, yetkir, yettir</i>	1
yavlux ‘yağlık’ → <i>yavlık, yavluk</i>	1	yetiz ‘çalışkan’	1
yaxsı ‘iyi, güzel’ → <i>iyi, yahşı, yahşi, yakşı, yakşi, yaxşı, yaxşi</i>	1	yettir- ‘yetiştirmek’ → <i>bittir, yetiştir, yetkir</i>	1
yaxşılıh ‘güzellik’ → <i>guzellik, güzellik, kork,</i>	1	yevarexxa adonay ‘Tanrı seni kutsasın’	1
		yeymek ‘yemek’	1

yık- ‘yıkmaq’	1	yolcu ‘yolcu’ → <i>yolcu, yolçu</i>	1
yılan- ‘ağlanmaq, yakınmaq’	1	yolçox ‘küçük yol’ → <i>yolçux</i>	1
yılbaşı ‘yılı+başı; uysal’	1	yolçu ‘yolcu’ → <i>yolcu, yolci</i>	1
yıldır- ‘yıldırmaq’	1	yolğala- ‘yol etmək, yol tutmaq’	1
yılın ‘yılan’	1	yolla- ‘yollamaq’	1
yılv ‘ağlayış, ağlama’ → <i>yiluv</i>	1	yollan- ‘yollanmaq’	1
yılkı ‘at ya da eşek’	1	yoluh- ‘karşılaşmaq’ → <i>yolih, yolux</i>	1
yıltrat- ‘parlatmaq’	1	yolux- ‘karşılaşmaq’ → <i>yolih, yoluh</i>	1
yıluv ‘ağlayış, ağlama’ → <i>yilv</i>	1	yomaxlan- ‘hikaye edilmək’	1
yımşak ‘yumuşak’ → <i>imşax</i>	1	yomaxle- ‘hikaye anlatmaq’ → <i>yomaxla, yomahla</i>	1
yın ‘yıl’	1	yonma ‘yontulma’	1
yınlx ‘yıllık’	1	yonma abax ‘yontulmuş putlar’	1
yırak ‘uzak’ → <i>irak, irax, irax, uzak, uzax, yarak, yirax</i>	1	yorgan ‘yorgan’ → <i>yorğan</i>	1
yırax ‘uzak’ → <i>irak, irax, irax, uzak, uzax, yarak, yirax</i>	1	yorlı ‘zavallı’	1
yırı ‘yarı’ → <i>yarı, yerı</i>	1	Yosefka ‘Yosef’ten’ → <i>Yosefko</i>	1
yırtıl- ‘yırılmək’	1	yoxluh ‘yokluk’ → <i>tarlıh, tarlıx, yoklıh</i>	1
Yişrael ‘erkek adı, İsrail’ → <i>Yisrael, Yişrael</i>	1	yoy ‘nida; acı çekerken çıkan bağırma sesi’	1
yıştırıl- ‘toplanmaq’ → <i>iştırl</i>	1	yırın ‘yarın’ → <i>tanda, yarın</i>	1
yibe- ‘göndermek’	1	Yubal ‘erkek adı’	1
yibir- ‘göndermek, yollamaq’ → <i>yibir</i>	1	yubiy ‘ev sahibi’	1
yibir- ‘göndermek, yollamaq’ → <i>yibir</i>	1	yugan ‘at başlığı’	1
yigitlik ‘yiğitlik, alplik’	1	yuhku ‘uyku’	1
yıla- ‘ağlamak’ → <i>agla, ağla, ila, ile, yıla</i>	1	yuhla- ‘yuhlamak’	1
yin ‘kol’	1	yuklan- ‘yüklenmek’	1
yine ‘iğne’	1	yul- ‘elinden almak, kurtarmak’	1
yir- ‘birinin arkasından kötülüğüne konuşmaq; yermək’	1	yulçur ‘küfür’	1
yirtık ‘yirtık’	1	yulun- ‘kurtulmaq’	1
Yismael ‘İsmail’	1	yumçuhla- ‘göz kırpmək’ → <i>yumçuxle</i>	1
Yişni ‘özel ad’	1	yumçux ‘an’ → <i>yumçuh</i>	1
Yişrael ‘erkek adı, İsrail’ → <i>Yişrael, Yisrael</i>	1	yumçuxle- ‘göz kırpmək’ → <i>yumçuhla</i>	1
yit ‘yat’	1	yumurga ‘yumurta’	1
yit ‘yiğit’	1	yunah ‘günah’ → <i>yunax</i>	1
yiti ‘keskin; acı; iyi, güzel, yaman’	1	yunax ‘günah’ → <i>yunah</i>	1
yitmiş ‘yetmiş’	1	yur- ‘yürümək’	1
yogarrax ‘çok yukarı’	1	yurı ‘yarı’	1
		yuri- ‘yürümək’ → <i>yuru</i>	1
		yurk ‘kesme, tıraş etme’	1

yuryuçi ‘yürüyen’	1	zmartvena ‘endişe’	1
Yuş ‘özel ad’	1	zoror ‘zarar’	1
yuva ‘ev, delik’	1	zulumlux ‘eziyetlik’	1
yuvrat- ‘öğretmek’ → <i>oğret, ürat, üvrat</i>	1	Allax ‘ilah, yaratıcı, Tanrı’ → <i>Allah, Tanrı, Tenri,</i> <i>Tenri, Adonay</i>	1
yuvuci ‘yıkayıcı’	1	bobax ‘fasulye; Slav kökenli bob kelimesinden’	1
yuvug ‘yakın kimse’ → <i>yuvuk, yuvux</i>	1	eğer ‘eğer; at semeri’ → <i>eger</i>	1
yuvuk ‘yakın kimse’ → <i>yuvug, yuvux</i>	1	yalan ‘yalan’ → <i>yalgan</i>	1
yuvul- ‘yikanılmak’	1	Tamarko ‘kadın adı’	
yuvurt- ‘yürütmek’	1		
yuvuşlan- ‘ıslanmak’	1		
yuvuşluk ‘ıslaklık’	1		
yuvuxlat- ‘yaklaştırmak’	1		
yuvuzluh ‘alçaklık’	1		
yuvuzrax ‘çok alçak’	1		
Yuxbaşkun ‘Pazartesi günü’	1		
Yuzuk ‘Yosef’ den yapılmış ad; küçültme eki ile’	1		
yuzum ‘üzüm’	1		
yürekli ‘yürekli’	1		
yüru- ‘yürümek’	1		
zafran ‘safran’	1		
zalim ‘zâlim’	1		
zaraz ‘çabuk, hemen’	1		
zaval ‘zıval, hamur yuvarlağı’	1		
zavan ‘şans’	1		
zavşe ‘her zaman, sürekli’	1		
Zaxarya ‘özel isim’	1		
zayıf ‘zayıf, güçsüz’	1		
zeger ‘zehir’	1		
zekat ‘zekat’	1		
zeman ‘’ içinde bulunan zaman	1		
zemer ‘ilahi’	1		
zerdale ‘bir tür meyve’	1		
zevk ‘zevk’	1		
zevкли ‘zevкли’	1		
žexut ‘hayırlı’	1		
žeytun ‘zeytin’	1		
zingarla- ‘sakinmek’	1		
zızle- ‘sızlamak’	1		
zift ‘katran, zift’	1		
ziyafet ‘ziyafet’ → <i>ziyefet</i>	1		
ziyan ‘ziyan, boşa giden’	1		
ziyefet ‘ziyafet’ → <i>ziyafet</i>	1		

6.2.2. Ek Sıklık Dizini

EK	İŞLEVİ	SIKLIK	EK VE SIKLIK
+iynin	İYE/1TK+İLG	4	+iynin 4
-(V ₄)rs	GEL/2TK	24	-rs 6, -ars 13, -irs 2, -irs 1, -urs 2
-(a)(V ₅)rsV _{4n}	GEL/2TK	77	-rsın 7, -rsin 5, -arsın 17, -arsin 5, -aersin 1, -ırsın 17, -ırsin 1, -ırsin 1, -ırsin 9, -ırsin 7, -ırsin 1, -ırsan 2, -ırsen 1
-(A)(y)dI _{3r}	GN-ŞM/3TK	355	-ydir 55, -ydir 8, -ydir 3, -adır 187, -adır 97, -edir 1, -eydir 4
-(a)(y)IK	EMİR/1ÇK	35	-ik ¹¹ 2, -yık 7, -yık 3, -ayık 9, -ayık 14
-(a)(y)Im	EMİR/1TK	35	-yım 2, -yim 6, -aim 2, -ayım 9, -ayım 16
-(A)(y)sIn	GN-ŞM/2TK	38	-ysin 8, -ysin 1, -asin 28, eysin 1
-(a)G ₃ Ay	İST/3TK	68	-gey 50, -key 9, -xay 1, -xey 7, agey 1
-(a)G ₃ ey(e)dIm	GEL+HİK/1TK	46	-geydım 11, -geydım 21, -keydim 2, -xeydim 6, -gayedim 4, -kayedim 1, -ageydim 1
-(a)rbIz	GEL/1ÇK	19	-rbız 4, arbız 1, -ırbız 7, -rbız 2, -arbiz 5
-(a)ret	GN-ŞM+HİK/3TK	7	-ret 3, -aret 4
-(a)rıredi	GN-ŞM+HİK/3TK	2	-rıredi 1, -arıredi 1
-(I ₂)vçunun	SF+İLG	11	-vçunun 2, -uvçunun 8, -ıvçunun 1
-(I ₃)yI ₂ z	EMİR/2ÇK	24	-yüz 9, -yuż 1, -ıyüz 1, -iyüz 13, -uyüz 6
-(i)sA	ŞART/3TK	245	-ise 1, -sa 217, -se 27
-(K ₃)I _{3n}	EMİR/2TK	144	-gın 55, -gin 24, -gun 32, -kın 5, -kin 9, -kun 1-xın 16, -xun 1, -ın 1
-(t)(V ₄)r	GEL/3TK	681	-r 62, -ar 162, -ır 209, -ir 109, -ur 138

¹¹ (-yık)

-(u)vCu	SF	97	-vçu 21, -uvcu 1, -uvçu 75
-(u)vçudan	SF+ÇIK	3	-uvçudan 2, -vçudan 1
-(u)vçuga	SF+YÖN	10	-vçuga 2, -uvçuga 8
-(u)vçular	SF+ÇOK	44	-vçular 12, -uvçular 32
-(u)vçularga	SF+ÇOK+YÖN	3	-uvçularga 2, -vçularga 1
-(u)vçuların	SF+ÇOK+İLG	13	-uvçularının 6, -uvçularının 2, -vçularının 3, -vçularının 2
-(u)vçularını	SF+ÇOK+YÜK	4	-vçularını 2, -uvçularını 2
-(u)vçum	SF+İYE/1TK	13	-vçum 4, -uvçum 9
-(u)vçumnun	SF+İYE/1TK+İLG	3	-vçumnun 1, -uvçumnun 2
-(u)vçunu	SF+YÜK	4	-vçunu 1, -uvçunu 3
-(V ₂)(y)dI ₃ (r)lar	GN-ŞM/3ÇK	291	-ydırlar 17, -ydırlar 8, -ydurlar 2, -adırlar 87, -adırlar 48, -dlar 27, -adlar 98, -adılar 1, -ıydırlar 1
-(V ₂)p	ZF	68	-p 25, -ap 1, -up 42
-(V ₃)r(1)m	GEL/1TK	28	-rm 6, -arm 15, -arım 2, -ırım 3, -ırım 2
-(V ₃)yI ₂ z	EMİR/2ÇK	78	-yız 19, -yuz 1, -ayız 1, -ıyız 39, -uyuz 18
-(V ₄)(r)sI ₃ z	GEL/2ÇK	21	-rsız 2, -arsız 1, -arsız 8, -ırsız 1 -ursız 1, -ursuz 1, -ırsız 4, -ırsız 2, -usız 1
-(V ₄)rI ₁ Ar	GEL/3ÇK	65	-rlar 10, -rlar 3, -arlar 18, -ırlar 18, -ırlar 8, -urlar 16
-(V ₄)rI ₂	GEL/3TK+SOR	18	-rmo 1, -armo 3, -ırmo 5, -irmo 1, -urmo 1, -urmo 6
-(V ₄)rI ₃ (n)	GEL/1TK	42	-armın 10, -armın 6 -ırmın 9, -ırmın 4, -irmın 6, -rmın 1, -rmın 1, -ırmı , 1-urmin 3, -urmin 1
-(y)alI ₂ rmusun	Yet.F+GEL+SOR+2TK	19	-alırmusun 7, -alırmusun 6, -yalırmusun 6
-(y)almadım	Yet.F+OLMS+GGZ/1TK	1	-almadım 1, -

			yalmadım 1
-(y)almammIn	Yet.F+OLMS+GN-ŞM/1TK	2	-almammın 1 , yalmammın 1
-(y)almassın	Yet.F+OLMS+GN-ŞM/2TK	2	-almassın 1, yalmassın 1
-(y)almım	Yet.F+OLMS+GN-ŞM/1TK	5	-almım 3, -yalmım 2
-(y)almıybız	Yet.F+OLMS+GN-ŞM/1ÇK	1	-yalmıybız 1
-(y)almIymIn	Yet.F+ OLMS+GN-ŞM /1TK	3	-almiymin 2, - yalmıymin 1
-(y)almit	Yet.F+OLMS+GN-ŞM/3TK	3	-yalmit 1, -almit 2
-(y)alseydim	Yet.F+ŞART KİP HİK/1TK	1	-alseydim 1,
-(y)alV ₃ r	Yet.F+GEL/3TK	18	-alar 2, -alır 11, -alır 3, yalır 2
-(y)I	ZF	2	-ı 1, -yi 1
-(y)seydim	ŞART KİP HİK/1TK	19	-seydim 14, -seydim 4, -yseydim 1,
+ (1)yI ₂ zdan	İYE/2ÇK+ÇIK	2	+ıyızdan 1, +yuzdan 1
+(e)DI ₃ (r)	EF	11	+dı 2, +di 1, +du 1, +tu 1, +edi 4, +ıdır 1, -ıdır 1
+(I) ₂ yI ₂ zga	İYE/2ÇK+YÖN	14	+uyuzga 6, +ıyızga , 1+yizga 2, +yuzga 2, +uyuzga 3
+(I)mIznI	İYE/1ÇK+YÜK	3	+miźni 1, +imiźni , 1+ımıznı 1
+(I)mIznIn	İYE/1ÇK+İLG	11	+mıznın 1, ımıznın 1, +imiźnin 3, +miźnin 6
+(1)nnı	İYE/2TK+YÜK	2	+ınnı 1, +nnı 1
+(I ₂)mI ₃ z	İYE/1ÇK	14	+mız , 3+umuz 5, +miź 2, +imiź 4,
+(I ₂)mI ₃ n	İYE/1TK+İLG	3	+imin 1, +umun 1, +sınım ¹² 1
+(I ₂)mI ₃ zda	İYE/1ÇK +BUL	12	+mızda 9, +imizda 1, +umuzda 2
+(I ₂)mI ₃ zga	İYE/1ÇK+YÖN	11	+miźga 3, +imiźga 5, +umuzga 3, +mızga 1
+(I ₂)mmo	İYE/1TK+SOR	2	+immo 1, +ummo 1
+(I ₂)yI ₃ znI ₃	İYE/2ÇK+YÜK	3	+yızni 1, +uyuznu 1, +ıyızni 1
+(I ₃)(y)(ğ)a	İYE/2TK+YÖN	67	+ya 20, +yğa 1, +ıya 9, +ıya 15, +ıya 22
+(I ₃)m(V ₄)	İYE/1TK+YÖN	59	+ıma 25, +ıme 1, +ımı 1, +ımı 1, +ıma

¹² (-ümün)

			31
+(I ₃)mba	İYE/1TK+VAS	13	+imba 5, +imba 4, +umba 9
+(I ₃)mdan	İYE/1TK+ÇIK	50	+imdan 24, +imdan 12, +imden 1, +umdan 13
+(I ₃)mnI ₃ n	İYE/1TK+İLG	87	+mnın 21, +mnin 1, +imnın 29, +imnin 14, +umnun 8
+(I ₃)n	İYE/2TK	691	+n 40, + in 323, +iin 1, +in 169, +un 158
+(I ₃)ndA	İYE/2TK+BUL	258	+nda 15, +ında 138, +inde 4, inda 26, inde 12, +unda 56, +unde 7
+(I ₃)nmo	İYE/2TK+SOR	4	+inmo 2, +inmo 1, +unmo 1
+(I ₃)y	İYE/2TK	112	+y 7, +iy 40, +iy 27, +uy 38
+(I ₃)ydan	İYE/2TK+ÇIK	27	+ydan 3, +iydan 11, +iydan 5, +uydan 8
+(I ₃)yI ₃ z	İYE/2ÇK	11	+yiz 2, +iyız 6, +iyiz 1, +uyuz 3
+(I ₄)m	İYE/1TK	566	+m 114, +ım 143, +im 178, +um 129, +üm 2
+(I ₄)mda	İYE/1TK+BUL	63	+mda 4, +ımda 21, +imda 27, +umda 10, +ümda 1
+(I ₄)mnI ₃	İYE/1TK+YÜK	139	+mnı 8, +mni 8, +imnı 50, +ımni 3, +imni 31, +umnu 38, +ümnu 1
+(u)mI ₂ zba	İYE/1ÇK+VAS	2	+mızba 1, +umuzba 1
+(u)mI ₃ zdan	İYE/1ÇK+ÇIK	3	+mızdan 1, +umuzdan 1, +imizdan 1
+(u)ninda	İYE/2TK+İLG+BUL	2	+ninda 1, uninda 1
+(V ₄)ndAn	İYE/2TK+ÇIK	218	+ndan 30, +nden 1, +andan 2, +ından 81, +inden 4, +ından 23, +inden 8, +undan 69
+A	YÖN	45	+a 42, +e 3
+ada	YÖN+BUL	1	+ada 1
+anda	İYE/2TK+ BUL	1	+anda 1
+ba	VAS	175	+ba 172, +be 1, +bu 2
+balar	VAS+ÇOK	1	+balar 1

+bama	VAS+SOR	1	+bama 1
+bıla	VAS	1	+bıla 1
+bilen	VAS	2	+bilen 2
+biz	EF+GN-ŞM/1ÇK	1	+biz 1
+ce	EŞ	1	+ce 1
+DA	BUL	635	+da 438, +de 51, +ta 138, +te 8
+DAgI	BUL+AİT	8	+dağı 2, +degi 1, +tagı 4, +tagı 1
+dagigamo	BUL+AİT+YÖN+SOR	1	dagigamo 1
+dagiley	BUL+AİT+EŞ	1	+dagiley 1
+Dam(1)	BUL+SOR	2	+dam 1, +tamı 1
+danda	ÇIK+BUL	1	+danda 1
+dandır	ÇIK+BİLD	1	+dandır 1
+Danmo	ÇIK+SOR	4	+danmo 3, +tanmo 1
+dası	BUL+İYE/3TK	1	+dası
+dasın	BUL+İYE/3TK+YÜK ¹³	1	+dasın
+DI ₂ lar	EF+3ÇK	3	-dılar 2, -tular 1
+DI ₃ r	BİLD	181	+dır 82, +dir 12, +tır 11, +tir 1, +tur 56
+DI ₃ rlar	BİLD+İYE/3ÇK	18	+dırlar 5, +dırlar 3, +durlar 5, +tırlar 3, +tırlar 2
+dırki	BİLD+AİT	1	+dırki 1
+DV ₃ n	ÇIK	691	+dan 448, +den 48, +tan 181, +ten 13, +tın 1
+en	VAS	1	+en 1
+er	BİLD	2	+er 2
+G ₃ AdA	YÖN+BUL	4	+gada 2, ğede 1, xada 1
+G ₃ I ₃	AİT	47	+gı 15, +gi 2, +gu 26, +ğı 1, +ki 3
+G ₄ A	YÖN	1007	+ga 578, +ge 70, +ğa 68, +ğe 4, +ka 202, +ke 26, +xa 59
+gadır	YÖN+BİLD	1	+gadır 1
+galarI	YÖN+ÇOK+YÜK	2	+gaları 1, +galari 1
+gamo	YÖN+SOR	4	+gamo 4
+ganın	YÖN+İLG	1	+ganın 1
+gasi	YÖN+İYE/3TK	1	+gasi 1
+gılar	AİT+ÇOK	1	+gılar 1
+gıley	AİT+EŞ	2	+gıley 1
+gına	KÜÇ	7	+gına 7
+guba	AİT+VAS	1	+ guba 1
+gularnı	AİT+ÇOK+YÜK	1	+gularnı 1
+gumo	AİT+SOR	1	+gumo 1

¹³ Bu örnekte bulunma hali eki kalıplaşmıştır. Krş. Türkiye Türkçesi *gözdesini*.

+ğanı	YÖN+YÜK	1	+ğanı 1
+ğine	AİT+YÖN	1	+ğine 1
+I	YÜK	947	+ı 459, +i 487
+I ₂ (y)nI ₂ n	İYE/2TK+İLG	16	+ynın 1, +ıynın 7, +uynun 8
+I ₂ mo	YÜK+SOR	2	+imo 1, +uma 1
+I ₂ n(G)a	İYE/2TK+YÖN	193	+ına 116, +me 10, +ınğa 1, ina 28, ine 35, inge 1, inçe 1, +zine 1
+I ₂ ndAndA	İYE/2TK+ÇIK+BUL	2	+indende 1, +undanda 1
+I ₃ ba	YÜK+VAS	55	+ıba 16, +iba 12, +uba 27
+I ₃ nI ₃ n	İYE/2TK+İLG	83	+ının 28, +ının 2 +inin 4, +inin 18, +unun 1, +unun 28,
+I ₃ yba	İYE/2TK+VAS	11	+ıyba 3, +iyba 3, +uyba 5
+I ₃ yda	İYE/2TK+BUL	40	+ıyda 15, +iyda 16, +uyda 9
+I ₃ yI ₃ zda	İYE/2ÇK+BUL	7	+ıyızda 4, +iyızda 1, +uyuzda 1, +iyızda 1
+ıça	YÜK+EŞ	1	+ıça 1
+IdA	YÜK+BUL	2	+ıda 1, +ide 1
+ıdır	YÜK+BİLD	3	+ıdır 1
+ıgı	YÜK+AİT	1	+ıgı 1
+ığa	YÜK+YÖN	1	+ığa 1
+ımdı	İYE/1TK+EF	1	+ımdı 1
+ImIz	YÜK+İYE/1ÇK	13	+ımız 12, +imiz 1
+ImIzGa	YÜK+İYE/1ÇK+YÖN	7	+ımızga 6, +ımızğa 1, +imizga
+ımo	İYE/3TK+SOR	2	+ımo 2
+Inba	İYE/2TK+VAS	4	+ınba 1, inba 3
+ındamo	İYE/2TK+BUL+SOR	3	+ındamo 3
+ınğ	İLG	1	+ınğ 1
+ınındır	İYE/2TK+İLG+BİLD	1	+ınındır 1
+ınızğa	İYE/2ÇK+YÖN	1	+ınızğa 1
+ınızın	İYE/2ÇK+İLG	1	+ınızın 1
+ıydanmo	İYE/2TK+ÇIK+SOR	1	+ıydanmo 1
+ıyızba	İYE/2ÇK+VAS	1	+ıyızba 1
+iden	YÜK+ÇIK	1	+iden 1
+ilen	VAS	1	+ilen 1
+imA	İYE/1TK+YÖN	11	+ima 10, +ime 1
+ingız	İYE/2ÇK	1	+ingız 1
+inkidan	İYE/2TK+AİT+ÇIK	1	+inkidan 1
+iyni	İYE/1TK+YÜK	16	+iyni 16
+la	VAS	3	+la 1, +le 2
+lAr	ÇOK	706	+lar 687, +ler 19

+lar(I)m	İYE/1ÇK	94	+larım 62, +larım 31, +larm 1
+lAr(n)In	ÇOK+İLG	172	+lerin1, +larnın 100, +larnın 72
+larba	ÇOK+VAS	15	+larba
+larbıla	ÇOK+VAS	1	+larbıla
+larbiż	GN-ŞM-EF/1ÇK	2	+larbiż 2
+lArdA	ÇOK+BUL	84	+larda 82, +lerde 2
+lArdAn	ÇOK+ÇIK	66	+lardan 65, +lerden 1
+laredi	EF+İYE/3ÇK	4	+laredi 4
+laredim	EF+İYE/1ÇK	2	+laredim 2
+lArgA	ÇOK+YÖN	115	+larga 110, +larga 5
+largo	ÇOK+YÖN+SOR	1	+largo
+lArI	ÇOK+YÜK	297	+ları 228, lari 62, +leri 3, +leri 4
+larI(y)nI	İYE/2ÇK+YÜK	34	+larını 1, +larıyı 13, laryı 7, +laryı 13
+larIba	ÇOK+YÜK+VAS	26	+larıba 11, +larıba 15
+larıça	ÇOK+YÜK+EŞ	2	+larıça
+larıma	İYE/1ÇK+YÖN	5	+larıma 5
+larımba	İYE/1ÇK+VAS	1	+larımba 1
+larımça	İYE/1ÇK+EŞ	2	+larımça 2
+larImda	İYE/1ÇK+BUL	10	+larımda 9, +larımda 1
+larImdan	İYE/1ÇK+ÇIK	8	+larımdan 4, +larımdan 4
+larImIz	İYE/1ÇK	14	+larımız 11, +larımız 1, +larımız 2
+larımızdan	İYE/1ÇK+ÇIK	1	+larımızdan 1
+larımızga	İYE/1ÇK+YÖN	3	+larımızga 3
+larımıznI	İYE/1ÇK+YÜK	3	+larımıznı 3, +larımıznı 1
+larImIznIn	İYE/1ÇK+İLG	4	+larımıznın 3, +larımıznın 1
+larımıznı	İYE/1ÇK+YÜK	1	+larımıznı 1
+larImnI	İYE/1ÇK+YÜK	40	+larımın 20, +larımın 6, +larımın 14
+larImnIn	İYE/1ÇK+İLG	18	+larımın 4, +larımın 8, +larımın 6
+larımo	ÇOK+YÜK+SOR	2	+larımo
+larIn	İYE/2ÇK	184	+ların 152, +ların 32
+larIna	İYE/2ÇK+YÖN	43	+larına 32, +larına 11
+larInda	İYE/2ÇK+BUL	59	+larında 45, +larında 14

+larİndan	İYE/2ÇK+ÇIK	47	+larından 35, +larından 12
+larınıdan	İYE/2ÇK+YÜK+ÇIK	1	+larınıdan
+larİnIn	ÇOK+YÜK+İLG	44	,+larinin 4, +larının 35, +larinin 5
+larİy	İYE/2ÇK	40	+lariy 19, +lariy 21
+larİya	İYE/2ÇK+YÖN	8	+lariya 6, +lariya 2
+larİyda	İYE/2ÇK+BUL	10	+lariyda 5, +lariyda 5
+larİydan	İYE/2ÇK+ÇIK	10	+lariydan 7, +lariydan 3
+lariyız	İYE/2ÇK	7	+lariyız 5, +lariyız 2
+lariyızdan	İYE/2ÇK+ÇIK	1	+lariyızdan 1
+larİyIzga	İYE/2ÇK+YÖN	2	+lariyızga, 1+lariyızga 1
+lariyıznı	İYE/2ÇK+YÜK	1	+lariyıznı 1
+lariyıznın	İYE/2ÇK+İLG	1	+lariyıznın 1
+lariyızda	İYE/2ÇK+BUL	1	+lariyızda 1
+larİynIn	İYE/2ÇK+İLG	13	+larıynın 11, +larıynın1,+larıynın1
+larimizda	İYE/1ÇK+BUL	1	+larimizda 1
+lariyızba	İYE/2ÇK+VAS	1	+lariyızba 1
+larmin	İYE/1ÇK+İLG	1	+larmin 1
+larmo	ÇOK+SOR	2	+larmo
+larnen	İYE/3ÇK+İLG	1	+larnen ¹⁴
+larnİ	ÇOK+YÜK	176	+larnı 109, larni 67
+larsın	İYE/2ÇK	2	+larsın 2
+larsiız	İYE/3ÇK	3	+larsiız 3
+len	VAS	4	+len 4
+lerında	ÇOK+İLG+BUL	1	+lerında
+ley	EŞ	1	+ley 1
+lIn	İLG	2	+lin ¹⁵ 1, +lin ¹⁶ 1
+mın	İYE/1TK+İLG	5	+mın 5
+mının	İYE/3TK+İLG	1	+mının 1
+mudur	SOR	6	+mudur 6
+mV ₃	SOR	76	+ma 29, +mı 1, +mo 46
+n(1)nın	İYE/2TK+İLG	4	+nnın 2, +nının 2
+nA	YÜK	100	+na 95, +ne 5
+nen	VAS	2	+nen ¹⁷ 2
+nI ₂ da	İYE/2TK+BUL	4	+nıda 1, +nide 1, +nuda 2
+nI ₃	İYE/2TK	922	+nı 448, +ni 261, +nu 212

¹⁴ (+larının)¹⁵ (+nın)¹⁶ (+nın)¹⁷ (-ile)

+nI ₃ n	İLG	809	+nun 139, +nin 336, +nın 344
+ninba	İYE/2TK+İLG+VAS	2	+ninba 2
+niya	YÜK	1	+niya ¹⁸ 1
+nsin	İYE/2TK	1	+nsin 1
+numo	YÜK+SOR	1	+numo 1
+nunba	İLG+VAS	5	+nunba 5
+sam	EF+ŞART/2TK	1	+sam 1
+san	EF+ŞART/1TK	1	+san 1
+sI ₂ (n)da	İYE/3TK+BUL	25	+sıda 1, +side 1, +sında 19, +sında 4
+sI ₃ (n)	İYE/3TK	188	+sı 20, +si 30, +su 5, +sin 31, +sin 14
+sI ₃ ndan	İYE/3TK+ÇIK	18	+sından 13, +sından 3, +sundan 2
+sI ₃ nV ₃	İYE/3TK+YÖN	71	+sına 49, +sına 14, +sine 2, +sine 1, +suna 3, +sını 2
+sıba	İYE/3TK+VAS	3	+sıba 3
+sıdır	İYE/3TK+BİLD	3	+sıdır 3
+sInV ₃ n	İYE/3TK+İLG	9	+sının 3, +sinin 5 +sınen 1
+sun	İYE/3TK+YÜK	10	+sun 10
+tadır	BUL+BİLD	1	+tadır
+talar	BUL+ÇOK	1	+talar
+u	YÜK	231	+u 231
+xunça	ZF	1	+xunça 1
+ydir	İYE/2TK+BİLD	1	+ydir 1
+ye	YÖN	2	+ye 2
+yI	YÜK	2	+yI 1, +yI 1
-a	ZF	100	-a 100
-acağına	SF+İYE/3TK	3	-acağına 3
-acağınını	SF+YÜK+İLG	1	-acağınını 1
-ACAk(t)	SF	6	-acak 2, -açak 1, - ecek 2, -ecept 1
-acakdır	SF+EF	1	-acakdır 1
-acakım	SF+ İYE/1TK	1	-acakım 1
-AcAnA	SF	4	-acana 2, -ecene 2
-AD	GN-ŞM/3TK	482	-ad 1, -at 479, -et 2
-adlarmo	GN-ŞM/3ÇK+SOR	1	-adlarmo 1
-adogoç	ZF	9	-adogoç 9
-adogon	ZF	57	-adogon 57
-adogonga	SF+YÖN	1	-adogonga 1
-adogonmo	SF+SOR	1	-adogonmo 1
-adogonnu	SF+YÜK	3	-adogonnu 3
-adogonnun	SF+İLG	1	-adogonnun

¹⁸ (+ne)

-aezdim	Yet.F+GGZ/1TK	2	-aezdim 2
-al	Yet.F	2	-al 2
-alcana	SF+YÜK	1	-alcana 1
-alirmo	Yet.F+GEL/3TK+SOR	4	-alirmo 3, -alirmo 1
-almam	Yet.F+OLMS+GN-ŞM/1TK	1	-almam 1
-almas(t)	Yet.F+OLMS+GN-ŞM/3TK	12	-almas 6, -almast 6
-almaska	Yet.F+OLMS+ŞART/3TK	1	-almaska 1
-almın	Yet.F+OLMS+GN-ŞM/2TK	1	-almın 1
-almis	Yet.F+OLMS+GN-ŞM/2TK	1	-almis
-almiybiż	Yet.F+OLMS+GN-ŞM/1ÇK	1	-almiybiż 1
-almiydir	Yet.F+ OLMS+GN-ŞM /3TK	1	-almiydir 1
-almV ₂ ydırlar	Yet.F+OLMS+GN-ŞM/3ÇK	4	-almaydırlar 1, -almıydırlar 3
-alsa	Yet.F+ŞART/3TK	1	-alsa 1
-am	GN-ŞM/1TK	190	-am 177, -em 5, -im 8
-amayız	GN-ŞM/1ÇK	2	-amayız 2
-amudur	GN-ŞM/3TK+SOR	3	-amudur 3
-amusun	GN-ŞM/2TK+SOR	6	-amusun 6
-amV ₃ n	GN-ŞM/1TK	49	-amen 1, -amın 26, -amin 22
-An	SF	83	-an 11, -en 72
-An(n)In	SF+İLG	4	-anın 1, annın 1, enın 1, -ennin 1
-ancana	SF+YÖN	1	-ancana 1
-AnlAr	SF+ÇOK	2	-anlar 1, -enler 1
-anlarnın	SF+ÇOK+İLG	1	-anlarnın 1
-ansın	SF+ İYE/2TK	1	-ansın 1
-ap	ZF	2	-ap 2
-araX	ZF	6	-arah 1, -arax 5
-arda	SF+BUL	1	-arda 1
-ardan	ZF	1	+ardan 1
-aredik	GN-ŞM+HİK/1ÇK	1	-aredik 1
-argan	ZF	1	-argan 1
-arız	GEL/1ÇK	1	-arız 1
-arma	GEL/2TK+OLMS	1	-arma 1
-arsınlar	GEL/2ÇK	1	-arsınlar 1
-as	GEL/2ÇK	88	-as 88
-asI	GRK+3TK	7	-ası 2, -asi 5
-asız	GN-ŞM/2ÇK	10	-asız 10
-asin	GRK+2TK	21	-asin 21
-asina	ZF	1	-asina ¹⁹ 1
-asiż	GN-ŞM/2ÇK	9	-asiż 9
-asizma	GN-ŞM/3ÇK+SOR	1	-asizma 1
-asmV ₂	GN-ŞM/2TK+SOR	5	-asma 4, -asmo 1

¹⁹ (-inca)

-atlar	GN-ŞM/3ÇK	4	-atlar 4
-atmV ₂	GN-ŞM/3TK+SOR	5	-atma 4, -atmo 1
-ay	ZF	8	-ay 8
-cağı	SF+İYE/3TK	1	-cağı 1
-caksın	GEL/2TK	1	-caksın 1
-çana	SF+İLG	1	-çana
-dI ₂ gI ₂ m	SF+ İYE/1TK	2	-dugum 1, -digim 1
-DI ₂ mno	GGZ/1TK+SOR	3	-dımno 1, -dumno 1, -timno 1
-dI ₂ r	EF/3TK	6	-dir 1, -dur 5
-DI ₃	GGZ/3TK	1273	-dı 272, -di 264, -du 400, -tı 258, -ti 39, -tu 38
-dI ₃ K	GGZ/1ÇK	65	-dik 1, -dix 20, -dik 16, -dux 9, -tix 9, -tik 8, -tuk 2
-DI ₃ m	GGZ/1TK	322	-dım 79, -dim 68, -dum 96, -tım 42, -tim 25, -tum 12
-DI ₃ mV ₂	GGZ/3TK+SOR	9	-dımno 2, -duma 1, -dumo 1, -tımno 2, -dimo 2, -dima 1
-DI ₃ y	GGZ/2TK	113	-diy 39, -diy 33, -duy 24, -tıy 12, -tiy 3, -tuy 2
-DI ₃ yI ₃ z	GGZ/2ÇK	12	-diyız 5, -duyuz 1, -tuyuz 1, -diyiz 4, -duyuz 1
-DI ₃ ymo	GGZ/2TK+SOR	10	-duymo 5, -diymo 4, -tıymo , -dıymo 3
-dıGIn	ZF	3	-diğin 1, -diğin 1, -dihın 1
-dıgi	GGZ/1ÇK+YÜK	1	-dıgi 1
-diğine	SF+YÖN	1	-diğine 1
-diğini	SF+YÜK	2	-diğini 2
-dİlarmo	GGZ/3ÇK+SOR	3	-dılarmo 2, -dilarmo 1
-dın	GGZ/2TK	9	-dın 9
-dında	GGZ/2TK+BAĞ	3	-dında 3
-dıxları	GGZ/1ÇK+ YÜK	2	-dıxları 2
-dıymo	GGZ/2ÇK+SOR	3	
-digen	SF	1	-digen 1
-dikçe	ZF	1	-dikçe 1
-dirgin	EF+SF	3	-dirgin 3
-duguynun	SF+ İYE/2TK+İLG	1	-duguynun 1
-duni	SF+YÜK	1	-duni 1
-DV ₄ lar	GGZ/3ÇK	229	-dalar 1, -dılar 68, -dılar 36, -dular 57, -tılar 49, -tilar 17, -

			tular 11
-e	ZF	18	-e 18
-ecekke	SF+YÖN	1	-ecekke 1
-eler	GN-ŞM/3ÇK	1	-eler 1
-emezler	SF+ÇOK	1	-emezler 1
-emız	OLMS+ GN-ŞM/3TK	1	-emız 1
-ence	ZF	1	-ence 1
-enden	SF+ÇIK	1	-enden 1
-enı	SF+YÜK	1	-enı 1
-enını	SF+İLG+YÜK	1	-enını
-er	GN-ŞM/3TK	57	-er 57
-ergen	GN-ŞM/3TK+EF	1	-ergen 1
-erim	GN-ŞM/1TK	1	-erim 1
-erler	GN-ŞM/3ÇK	1	-erler 1
-ersen	GN-ŞM+ŞART/2TK	1	-ersen 1
-ersin	GN-ŞM/2TK	6	-ersin 3, -ersin 3
-esin	ŞART/2TK	1	-esin 1
-esige	SF+YÖN	1	-esige 1
-ette	GN-ŞM/3TK	1	-ette 1
-ey	ZF	3	-ey 3
-eydırlar	GN-ŞM/3ÇK	2	-eydırlar 2
-eydi	GN-ŞM/3TK	1	-eydi 1
-eyt	GN-ŞM/3TK	1	-eyt 1
-G ₃ AnCAk	ZF	20	-gançak 3, -gençek 4, -ğançak 8, gençek 1, -kancak 2, -kençek 2
-G ₃ AndAn	SF+ÇIK	5	-gandan 1, -genden 1, -ğenden 2, - kandan 1
-G ₃ AndV ₃	ZF	36	-ganda 16, -gende 2, -ğanda 6, -ğende 1, - kanda 8, -kende 2, - kendı 1
-G ₃ anInda	ZF	5	-ganında 1, -ganında 2, -kanında 1, xanında 1
-G ₃ anlar	SF+ÇOK	31	-ganlar 21, -kanlar 3, -xanlar 7
-G ₃ eydir	GEL+HİK/3TK	17	-keydir 2, -geydir 12, -geydir 1, -xeydir 2
-G ₃ eyt	GEL+HİK/3TK	31	-geyt 26, -keyt 4, - xeyt 1
-G ₄ a(n)nV ₃	SF+YÜK	16	-gannı 4, -ganni 1, - genni 1, -xannı 2, - ganna 1, -ganı 2, ğanı 2, -kanı 2, -kani 1
-G ₄ An	SF	336	-gan 142, -gen 48, - ğan 53, -ğen 7, xan

			15, -kan 47, -ken 24
-G ₄ anlar	ÖGZ/3ÇK	11	-ganlar 6, -ğanlar 1, -kanlar 3, -xanlar 1
-gaçox	ZF	1	-gaçox 1
-Gan	ÖGZ/3TK	11	-gan 10, xan 1
-ganba	SF+VAS	1	-ganba 1
-GançaS	SF	5	-ganças 2, -gançaz 2, -kançaz 1
-gandirlar	SF+BİLD+ÇOK	1	-gandirlar 1
-ganedim	ÖGZ+HİK	1	-ganedim
-ganey	SF+İYE/2TK	1	-ganey 1
-ganıda	SF+YÜK+BUL	1	-ganıda 1
-ganım	SF+İYE/1TK	1	-ganım 1
-GanImda	SF+İYE/1TK +BUL	11	-ganımda 5, -ganımda 3, kanımda 1, -kanımda 2
-ganımın	SF+İYE/1TK +YÜK	1	-ganımın 1
-ganın	SF+BİLD	1	-ganın 1
-ganıy	SF+İYE/2TK	3	-ganıy 2, -ganiy 1
-ganıyda	SF+İYE/2TK +BUL	1	-ganıyda 1
-ganimdan	SF+İYE/1TK +ÇIK	2	-ganimdan 2
-ganlarba	SF+ÇOK+VAS	1	-ganlarba 1
-ganlarga	SF+ÇOK+YÖN	1	-ganlarga 1
-ganlarında	SF+ÇOK+İLG+BUL	2	-ganlarında 2
-GANlArını	SF+ÇOK+YÜK	2	-genlernı 1, -ğanlarnı 1
-ganley	SF+EŞ	2	-ganley 2
-ganma	SF+SOR	1	-ganma 1
-gansın	SF+İYE/2TK	1	-gansın 1
-GAy(e)d(I)(r)lar	GEL+HİK/3ÇK	7	-geydlar 4, -geydırlar 1, -geydirlar 1, kayedilar 1
-gayedik	GEL+HİK/1ÇK	5	-gayedik 5
-gayların	İST/3ÇK+BİLD	1	-gayların 1
-gAysIn	İST/2TK	6	-gaysın 2, -geysın 3, -geysin 1
-geler	SF+ÇOK	1	-geler
-Genine	SF+İLG+YÖN	2	-genine 1, ğenine 1
-GenInI	SF+İLG+YÜK	1	-genini 1, ğeninı
-Gey(e)dİy	GEL+HİK/2TK	4	-geydıy 1, -geydiy 2, -kayediy 1
-Geybİz	İST/1ÇK	4	-geybız 2, -geybiız 1, -keybiız 1
-geydi	GEL+HİK/3TK	1	-geydi 1
-geym	İST/1TK	4	-geym 4
-GeymIn	İST/1TK	5	-geymın 3, -geymın 1, -xeymın 1
-Geys	İST/2TK	18	-geys 17, -xeys 1
-ğe	SF	1	-ğe 1

I ₂ ynI ₃	İYE/2TK+YÖN	59	+ynı 5, +yni 1, +ıynı 24, +uynu 29
-I ₃ plar	ÖGZ/3ÇK	3	-ıplar 1, -iplar 1, -uplar 1
-I ₃ larmo	GEL/3ÇK+SOR	5	-ırlarmo 3, -irlarmo 1, -urlarmo 1
-I ₃ s	GEL/2TK	9	-ıs 4, -is 3, -us 2
I ₄ nV ₅	İYE/2TK+YÖN	279	+ını 29, +ını 7, +ini 3, +una 224, +une 8, +üna 2, +unı 3, +uni 1, +unu 2
-ımAz	OLMS+GN-ŞM/3TK	2	-ımaz 1, -ımez 1
-İp	ZF	119	-ıp 78, -ip 41
-ıramaz	GEL/3TK+OLMS	1	-ıramaz 1
-ırmast	GEL/3TK+OLMS	1	-ırmast 1
-ici	SF	1	-ici 1
-ince	ZF	1	-ince 1
-ivçiğe	SF+YÖN	1	-ivçiğe 1
-ivçularnin	SF+İLG	2	-ivçularnin 2
-K ₃ (a)An(G)A	SF+YÖN	10	-gene 1, ğana 2, -ganğa 1, -genge 2, -kange 1, -kanğa 1, -kenge 1, -gaanğa 1
-K ₃ A ₂ (n)nI ₂ n	SF+İLG	16	-gannın 1, -genin 3, -genin 4, -ğanın 1, -ğenin 1, -kanın 2, -kannın 1, -kenin 1, -kenin 1
-K ₃ eylar	İST/3ÇK	15	-geylar 11, -keylar 2, -xeylar 2
-kanlarında	SF+ İYE/2ÇK+BUL	1	-kanlarında 1
-ketnin	SF	1	-ketnin 1
-kine	SF+YÖN	1	-kine ²⁰ 1
-kV ₃ nCV ₂	ZF	3	-kenci 1, -kinça 1, -kunça 1
-m	GN-ŞM+OLMS/1TK	7	-m 6
-mA(k)KA	İF+YÖN	7	-maxka 5, -mekke 2
-ma(s)bIz	OLMS+ GN-ŞM/1ÇK	6	-mabız 1, -mabiız 5, -masbiız 1
-mA(y)İp	OLMS+ZF	2	-mayıp 1, -meip 1
-mad(I)(r)lar	OLMS+GGZ/3ÇK	16	-madlar 1, -madılar 10, -madılar 4, -madırlar 1,
-madan	ZF	2	-madan 2
-mAdI	OLMS+GGZ/3TK	28	-madı 24, -madi 2, 1-medi 1
-madığın	OLMS+SF+İYE/2TK	1	-madığın 1

²⁰ (-ana, -ene)

-madıIarmO	OLMS+GGZ/3ÇK+SOR	1	-madıIarmO 1
-madIm	OLMS+GGZ/1TK	46	-madım 24, -madım 22
-madımo	OLMS+GGZ/3TK+SOR	2	-madımo 1, -madımo 1
-madiy	OLMS+GGZ/2TK	7	-madiy 2, -madiy 5
-madiymo	OLMS+GGZ/2TK+SOR	1	-madiymo 1
-madik	OLMS+GGZ/1ÇK	2	-madik 2
-madiyız	OLMS+GGZ/2ÇK	2	-madiyız 2
-madiyızmo	OLMS+GGZ/2ÇK+SOR	1	-madiyızmo 1
-magan	OLMS +SF	12	-magan 12
-mAGAnGA	OLMS+SF+YÖN	2	-mağanğa 1, -megenge
-maganı	OLMS+SF+YÜK	1	-maganı 1
-maganlar	OLMS+SF+ÇOK	1	-maganlar 1
-mAgAnnın	OLMS+SF+İLG	2	-magannın 1-, megennın 1
-mAgey	OLMS+İST/3TK	15	-magey 14, -megey 1
-mageydIm	GEL+HİK OLMS/1TK	8	-mageydım 6, -mageydım 2
-mageydır	GEL+HİK OLMS/3TK	1	-mageydır 1
-mageydıx	GEL+HİK OLMS/1ÇK	1	-mageydıx 1
-mageydIy	GEL+HİK OLMS/2TK	4	-mageydiy 3, -mageydiy 1
-mageylar	OLMS+İST/3ÇK	2	-mageylar 2
-mageym	OLMS+İST/1TK	1	-mageym 1
-mageys	OLMS+İST/2TK	1	-mageys 1
-mageysın	OLMS+İST/2TK	1	-mageysın 1
-mageyt	GEL+HİK OLMS/3TK	5	-mageyt 5
-mAGI	İF+İYE/3TK	15	-mağı 10, -mağı 3, -mağı 1, -megi 1,
-magIba	İF+İYE/3TK+VAS	1	-magıba 1, -magıba 1
-maGım	İF+İYE/1TK	3	-magım 2, -maxım 1
-magıma	İF+İYE/1TK+YÖN	1	-magıma 1
-magImdan	İF+İYE/1TK+ÇIK	2	-magımdan 1, -magımdan 1
-magImnI	İF+İYE/1TK+YÜK	2	-magımni 1, -magımni 1
-magIn	İF+İYE/2TK	34	-magın 25, -magın 9
-magInA	İF+İYE/2TK+YÖN	4	-magına 3, magine 1
-magında	İF+İYE/2TK+BUL	1	-magında 1
-magIndan	İF+İYE/2TK+ÇIK	2	-magından 1, -magından 1
-magının	İF+İYE/3TK+İLG	2	-magının 2
-magIy	İF+İYE/2TK	2	-magiy 1, -magiy 1
-magıya	İF+İYE/2TK+YÖN	1	-magıya 1
-magimnin	İF+İYE/1TK+İLG	1	-magimnin 1
-magındanmo	İF+İYE/2TK+ÇIK+SOR	1	-magındanmo 1
-maginin	İF+İYE/2TK+İLG	2	-maginin 2

-maginmo	İF+İYE/2TK+SOR	1	-maginmo 1
-mAğA	İF+YÖN	5	-mağA 4, -meğA 1
-mağAn	OLMS+SF	4	-mağAn 4
-mağIn	OLMS+SF	1	-mağIn ²¹ 1
-mAK	İF	84	-mak 30, -max 33, -mek 20
-mAK(k)a	SF+YÖN	7	-makka 2, -mege 5
-makayedilar	GEL+ HİK OLMS/3ÇK	1	-makayedilar
-makba	SF+VAS	1	-makba 1
-makdır	SF+BİLD	1	-makdır 1
-makI	SF+İYE/3TK	1	-maki 1, -maki 2
-makIn	SF+İYE/2ÇK	5	-makın 1, -makin 4
-makim	SF+İYE/1TK	1	-makim 1
-makimizdan	SF+İYE/1ÇK+ÇIK	1	-makimizdan 1
-makinda	SF+İYE/2ÇK+BUL	2	-makinda 2
-makindan	SF+İYE/2ÇK+ÇIK	1	-makindan 1
-makine	SF+İYE/2ÇK+YÖN	1	-makine 1
-makiyızga	SF+İYE/2ÇK+YÖN	1	-makiyızga 1
-maklar	SF+ÇOK	2	-maklar 2
-maklardan	SF+ÇOK+ÇIK	3	-maklardan 3
-makları	SF+İYE/3ÇK	2	-makları 2
-maklarI ₂ m	İF+ İYE/1ÇK	2	-maklarım 1, -maklarım 1
-mAKIArın	İF+ÇOK+İLG	6	-maxların 5, -meklerin 1
-maklarından	İF+İYE/3ÇK+ÇIK	1	-maklarından 1
-maklarıyda	İF+ İYE/2ÇK+BUL	1	-maklarıyda 1
-maklarıyni	İF+ İYE/2ÇK+YÜK	1	-maklarıyni 1
-makların	İF+ İYE/2ÇK	3	-makların 3
-maklarından	İF+ İYE/2ÇK+ÇIK	1	-maklarından 1
-makni	SF+YÜK	3	-makni 3
-maknin	SF+İLG	2	-maknin 2
-maksiz	ZF	1	-maksiz 1
-makta	SF+BUL	1	-makta 1
-mAKtAn	İF+ÇIK	15	-maxtan 10, -mekten 5
-maktan	SF+ÇIK	19	-maktan 19
-malı	GRK+3TK	6	-malı 6
-malısın	GRK+2TK	1	-malısın 1
-mam	OLMS+ GN-ŞM/1TK	12	-mam 12
-mamış	OLMS+ÖGZ/3TK	1	-mamış 1
-mammIn	OLMS+GEL/1TK	17	-mammın 12, -mammın 5
-mamo	OLMS+SOR	3	-mamo 1
-man	OLMS+SF	9	-man 9
-mandan	OLMS+SF+ÇIK	1	-mandan ²² 1

²¹ (-mayan)

²² (-mayandan)

-manız	OLMS+ EMİR/2ÇK	3	-manız 3
-mAnV	OLMS+EMİR/2ÇK+ENK	1	-mana 1
-mAs(ı)	OLMS+ GN-ŞM/3TK	36	-mas 28, -ması 5, -mes 3
-mas(t)tIr	OLMS+GN-ŞM+EF/3TK(BİLD)	6	-maktır 3, -maktır 2, -maktır 1
-mAsA	OLMS+ŞART/3TK	29	-masa 22, -mese 7
-masalar	OLMS+ŞART/3ÇK	3	-masalar 3
-mAsAn	OLMS+ŞART/2TK	6	-masan 5, -mesen 1
-masedilar	OLMS+EF+ GN-ŞM/3ÇK	5	-masedilar 5
-masediy	OLMS+EF+ GN-ŞM/2TK	1	-masediy 1
-masey	OLMS+ŞART/2TK	3	-masey 3
-maseydIr	ŞART KİP HİK/3TK+OLMS	10	-maseydir 4, -maseydir 6
-maseydiy	ŞART KİP HİK/2TK+OLMS	2	-maseydiy 2
-maseyt	ŞART KİP HİK/3TK+OLMS	1	-maseyt 1
-mAsIn	OLMS+ GN-ŞM/3TK	23	-masın 17, -masin 2, -mesin 2, -mesin 2
-masınlar	OLMS+ GN-ŞM/3ÇK	1	-masınlar 1
-masKa	İF OLMS BİÇ	11	-maska 1, -masxa 11
-maSsIn	OLMS+ GN-ŞM/2TK	18	-massın 15, -massin 3, -mazsın 1
-massız	OLMS+ GN-ŞM/2ÇK	2	-massız 1, -massız 1
-mast	OLMS+ GN-ŞM/3TK	89	-mast 89
-mast(t)irlar	OLMS+GN-ŞM+EF/3ÇK(BİLD)	2	-mastirlar 1, -mastirlar 1
-masthan	ZF	2	-masthan ²³ 2
-mastlar	OLMS+ GN-ŞM/3ÇK	6	-mastlar 6
-mastmo	OLMS+ GN-ŞM/3TK+SOR	1	-mastmo 1
-mavçunun	OLMS+SF+İLG	1	-mavçunun
-maxba	İF+VAS	1	-maxba 1
-maxbıla	İF+VAS	1	-maxbıla 1
-maxDa	İF+BUL	4	-maxda 1, -maxta 3
-maxlar	İF+ÇOK	6	-maxlar 6
-maxlardan	İF+ÇOK+ÇIK	1	-maxlardan 1
-maxlarga	İF+ÇOK+YÖN	1	-maxlarga 1
-maxları	İF+3ÇK	3	-maxları
-maxlarımnl	İF+ İYE/1ÇK+YÜK	2	-maxlarımnl 1, -maklarımnl 1
-maxlarına	İF+ İYE/2ÇK+YÖN	1	-maxlarına 1
-maxlarının	İF+İYE/3ÇK+İLG	1	-maxlarının 1
-maxlarıy	İF+ İYE/2ÇK	1	-maxlarıy 1
-maxlarıyız	İF+ İYE/2ÇK	1	-maxlarıyız 1
-maxlarıynın	İF+ İYE/2ÇK+İLG	1	maxlarıynın 1
-maxlarını	İF+ÇOK+YÜK	1	-maxlarını 1

²³ (-madan, -meden)

-maxnı	İF+YÜK	4	-maxnı 4
-maxnın	İF+İLG	1	-maxnın 1
-maxsız	İF+İYE/2ÇK	4	-maxsız 4
-mAy	OLMS+ GN-ŞM/2TK	35	-may 20, -mey 15
-may(a)cana	OLMS+SF+YÖN	2	-mayacana 1, -maycana 1
-mAya	İF+YÖN	4	-maya 3, -meya 1
-mayan	OLMS+SF	1	-mayan 1
-mayças	OLMS+ZF	1	-mayças 1
-maydır	SF+BİLD	1	-maydır 1
-maydırlar	SF+BİLD+ÇOK	1	-maydırlar 1
-mayİK	OLMS+ GN-ŞM/1ÇK	3	-mayık 2, -mayik 1
-mayım	SF+İYE/1TK	1	-mayım 1
-mayın	SF+İYE/2TK	7	-mayın 7
-mayInça	OLMS+ZF	2	-mayınça 1, -mayınça 1
-mayIz	OLMS+ GN-ŞM/1ÇK	13	-mayız 8, -mayız 5
-mayin	OLMS+ GN-ŞM/2ÇK	5	-mayin 5
-maylar	OLMS+ GN-ŞM/3ÇK	2	-maylar 2
-mayyaz	ZF	1	-mayyaz ²⁴ 1
-mAz	OLMS+ GN-ŞM/3TK	165	-maz 110, -mez 55
-mAZIAr	OLMS+GN-ŞM/3ÇK	8	-mazlar 2, -mezler 2, -maslar 4
-me	OLMS/2TK	53	-me 53
-meGen	OLMS+ZF	7	-megen 6, -meğen 1
-meGennin	OLMS+SF+İYE/3TK+YÜK	2	-megenin 1, -meğenin 1
-megenine	OLMS+SF+İYE/3TK+YÖN	1	-megenine 1
-meim	OLMS+GN-ŞM/1TK	1	-meim 1
-melidir	GRK/3TK+BİLD	1	-melidir 1
-memi	İF+İYE/1TK+YÜK	2	-memi 2
-men	OLMS+EMİR/2ÇK	5	-men 1
-mence	OLMS+EMİR/2ÇK	1	-mence 1
-menin	OLMS+EMİR/2ÇK	1	-menin 1
-menne	OLMS+SF+YÖN	1	-menne 1
-mennı	OLMS+SF+YÜK	1	-mennı 1
-merse	OLMS+ŞART/3TK	1	-merse
-mesI	İF+İYE/3TK	6	-mesi 5, -mesi 1
-meyçe	OLMS+ZF	1	-meyçe
-meysin	OLMS+ GN-ŞM/2TK	1	-meysin 1
-mezedi	OLMS+EF+ GN-ŞM/3TK	1	-mezedi 1
-mezse	OLMS+ŞART/3TK	1	-mezse 1
-mI(y)blz	GN-ŞM+OLMS/1ÇK	6	-mıblz 1, -miyblz 5
-mI(y)dlar	GN-ŞM+OLMS/3ÇK	14	-mıdlar 1, -midlar6, -miydlar 1,
-mI(y)t	GN-ŞM+OLMS/3TK	59	-mit 18, -mit 31, -

²⁴ (-ince)

			mıyt 4, -miyt 6
-mI ₃ ş(1)	SF	21	-miş 8, -miş 3, -muş 9, -muş 1
-mIm	GN-ŞM+OLMS/1TK	32	-mim 17, -mim 15
-mIn	GN-ŞM+OLMS/2TK	5	-mın 4, -min 1
-mıs	GN-ŞM+OLMS/2TK	9	-mıs 9
-mısı	SF+YÜK	1	-mısı 1
-mişlerinin	SF+ İYE/3ÇK+İLG	1	-mişlerinin 1
-mişler	SF+ÇOK	6	-mişler 1, -mişler 5
-mıydır	GN-ŞM+OLMS/3TK	61	-mıydır 35, -miydir 26
-mıydırlar	GN-ŞM+OLMS/3ÇK	6	-mıydırlar 3, -miydirlar 3
-mıydogon	OLMS+SF	2	-mıydogon , 1-mıydogon 1
-mıydu mo	GN-ŞM+OLMS/3TK+SOR	1	-mıydu mo 1
-mıymIn	GN-ŞM+OLMS/1TK	10	-mıymın 5, -miymın 5
-mıysIn	GN-ŞM+OLMS/2TK	5	-mıysın 2, -miysin 3
-mıysız	GN-ŞM+OLMS/2ÇK	5	-mıysız 3, -miysiız 2
-mis	GN-ŞM+OLMS/1ÇK	5	-mis 1
-mişlerinde	SF+ÇOK+İLG+BUL	1	-mişlerinde 1
-miybizmo	GN-ŞM+OLMS/1ÇK+SOR	1	-miybizmo 1
-mudur	SOR	2	-mudur 2
-muşnın	SF+İLG	1	-muşnın 1
-mV ₂ (a)	SOR	732	-ma 727, -maa 4, -mo 1
-n	SF	1	-n 1
-nan	ZF	1	-nan ²⁵ 1
-nın	SF+İLG	1	-nın ²⁶ 1
-rA(y)dim	GN-ŞM +HİK/1TK	4	-redim 3, -raydim 1
-re(y)di	GN-ŞM+HİK/3TK	5	-redi 4, -reydi 1
-red(i)lar	GN-ŞM +HİK/3ÇK	6	-redlar 3, -redilar 3
-rsa	GN-ŞM+ŞART/2TK	1	-rsan 1
-rsa	GN-ŞM+ŞART/3TK	1	-rsa 1
-rsızmo	GEL/2ÇK+SOR	1	-rsızmo 1
-saedi	ŞART KİP HİK/3TK	1	-saedi 1
-saedim	ŞART KİP HİK/1TK	1	-saedim 1
-saediy	ŞART KİP HİK/2TK	1	-saediy 1
-saK	ŞART/1ÇK	4	-sak 2, sax 2
-salar	ŞART/3ÇK	18	-salar 15, -seler 3
-salarda	ŞART/3ÇK+BUL	1	-salarda 1
-sAm	ŞART/1TK	50	sam 45, -sem 5
-san	ŞART/2TK	56	-san 34, -sen 22
-say	ŞART/2TK	54	-say 4, sey 50
-sAyIz	ŞART/2ÇK	8	-sayız 2, seyız , 5-

²⁵ (-an)

²⁶ (-anın)

			sayız 1
-sedır	ŞART KİP HİK/3TK	1	-sedır 1
-seniz	ŞART/2ÇK	1	-seniz 1
-seyda	ŞART/2TK+BUL	1	-seyda 1
-seydİ ₂ rlar	ŞART KİP HİK/3ÇK	9	-seydİrlar 8, -seydİrlar 1
-seydİr	ŞART KİP HİK/3TK	32	-seydİr 14, -seydİr 18
-seydİy	ŞART KİP HİK/2TK	7	-seydİy 5, -seydİy 2
-seydİyİz	ŞART KİP HİK/1ÇK	1	-seydİyİz 1
-seydİlar	ŞART KİP HİK/3ÇK	2	-seydİlar 2
-seyt	ŞART KİP HİK/3TK	18	-seyt 18
-sİ ₃ n	EMİR/3TK	138	-sİn 86, -sİn 18, -sİn 34
-sİ ₃ nlar	EMİR/3ÇK	20	-sİnlar 7, -sİnlar 6, -sİnlar 7
-tığİnİ	SF+YÜK	1	-tığİnİ 1
-tİk	SF	2	-tİk 2
-tİnda	SF+BUL	1	-tİnda ²⁷ 1
-tİyİz	GGZ+2ÇK	1	-tİyİz 1
tV ₂ nV ₂	İYE/2TK+YÖN	7	+tİna 1, +tİna 4, +tİnİ 2,
-u	ZF	2	-u 2
-u(r)bİz	GEL/1TK	6	-ubİz 1, -urbİz 1, -ubİz 4
-ub	ZF	1	-ub 1
-ucİsİ	SF+İYE/3TK	2	-ucİsİ 2
-um	GEL/1TK	25	-um 7, -İm 18
-un	EMİR/2ÇK	6	-un 6
-upta	ZF+(? BUL)	1	-upta 1
-uptİ	ZF+(?GGZ/3TK)	1	-uptİ 1
-urça	SF+YÖN	1	-urça ²⁸ 1
-urken	ZF	1	-urken 1
-ursa	GEL+ŞART/3TK	2	-ursa 2
-uşşİn	ÖGZ/2TK	1	-uşşİn
-uv	İF	1	-uv 1
-uvçularda	SF+ÇOK+BUL	1	-uvçularda 1
-uvçulardan	SF+ÇOK+ÇİK	2	-uvçulardan 2
-uvçularİ	SF+ÇOK+YÜK	3	-uvçularİ 2, -uvçularİ 1
-uvçumuz	SF+İYE/1ÇK	1	-uvçumuz 1
-uvçusu	SF+İYE/3TK	3	-uvçusu 3
-uvçusun	SF+İYE/2TK	1	-uvçusun 1
-uvçusundan	SF+İYE/2TK+ÇİK	2	-uvçusundan 2
-V ₂ n(g)e	SF+YÖN	4	-ene 1, -enge 1, -İne ²⁹ 1, -İnge 1

²⁷ (-dİğİnda)

²⁸ (-acağİna)

²⁹ (-ene)

-V _{3r(e)} d(i)lar	GN-ŞM+HİK/3ÇK	20	-aredilar 12, -aredlar 1, -iredilar 5, -iredlar 1, -uredilar 1
-V _{3rsA}	GEL/3TK+ŞART	6	-arsa 3, -irsa 2, -irse 1
-V _{4(y)} bIz	GN-ŞM /1ÇK	44	-ıbiz 4, -ibiz 5, -abiz 20, -abiz 7, -ybiz 2, -ybiz 5, -eybiz 1
-V _{4r(e)} dI ₃	GN-ŞM+HİK/3TK	32	-ardı 3, -ardi 2 – aredi 7, -iredi 8, iredi 5, urdı 1, -urdu 1, -uredi 5
-V _{4r(e)} dIm	GN-ŞM+HİK/1TK	16	-ardım 1, -aredim 6, -ırdım 3, -iredim 1, -ıredim 4, -iredim 1, -uredim 1
-V _{4rmusun}	GEL/3TK+SOR	10	-armusun 1 -irmusun 5, -irmusun 3, -urmusun 1
-vçulariyini	SF+ İYE/2ÇK+YÜK	1	-vçulariyini 1
-vçumo	SF+SOR	1	-vçumo 1
-vçusuna	SF+İYE/3TK+YÖN	1	-vçusuna 1
-xanay	SF+İYE/2TK	1	-xanay 1
-xanda	SF+BUL	3	-xanda 3
-xaniya	SF+İYE/2TK+YÖN	1	-xaniya 1
-xeysiz	İST/2ÇK	1	-xeysiz 1
-xınça	ZF	1	-xınça ³⁰ 1
-y	GN-ŞM/3TK	27	-y 27
-ya(n)nın	SF+İLG	1	-yanın ³¹ 1, -yannın ³² 1
-yadogon	SF	1	-yadogon 1
-yalmaslar	Yet.F+OLMS+GN-ŞM/3ÇK	1	-yalmaslar 1
-ydesam	GN-ŞM+EF ŞART ÇEK/1TK	1	-ydesam 1
-ydesey	GN-ŞM+EF ŞART ÇEK/2TK	1	-ydesey 1
-ydırlarmo	GN-ŞM/3ÇK+SOR	1	-ydırlarmo 1
-ydlar	GN-ŞM/3ÇK	39	-ydlar 39
-ydogoç	ZF	1	-ydogoç 1
-ydogon	ZF	12	-ydogon 12
-ydogonlar	SF+ÇOK	1	-ydogonlar 1
-ydogonlarını	SF+YÜK	1	-ydogonlarını 1
-yençe	ZF	1	-yençe ³³ 1
-ym	GN-ŞM/1TK	49	-ym 49

³⁰ (-inca, -ince)

³¹ (-ann)

³² (-ann)

³³ (-inca veya -erken)

-ymIn	GN-ŞM/1TK	10	-ymın 1, ymın 9
-ymmö	GN-ŞM/1TK+SÖR	2	-ymmö 2
-ymudur	GN-ŞM/3TK+SÖR	2	-ymudur 2
-ys	GN-ŞM/2TK	28	-ys 28
-ysİz	GN-ŞM/2ÇK	8	-ysız , 1-ysiż 7
-ysma	GN-ŞM/2TK+SÖR	1	-ysma 1
-yt	GN-ŞM/3TK	133	-yt 133

7. DEĞERLENDİRME VE TESPİTLER

Karaycaya ait iki metnin kelime ve ek sıklık analizlerinin yapıldığı bu çalışmada aşağıdaki tespit ve sonuçlara ulaşılmıştır.

7.1. Sadece *Kırım Kayların Atalar Sozu* Metninde Geçen Kelimeler

Bu tez çalışmasında iki metin çalışılmış olup metinlerden biri Karayların Trakay, diğeri ise Kırım ağızına aittir. Her iki metnin söz varlığı incelendiğinde semantik ve fonetik farklılık gösteren kelimelere rastlanmaktadır. Kırım Karaycası ile yazılmış olan metinde toplam 2696 madde başı bulunmaktadır. Trakay ağızı ile kaleme alınmış metinde ise toplam 4443 madde başı vardır. Her iki metnin kelimeleri incelendiği zaman Kırım Karaycası ile kaleme alınan metinde Trakay ağızı ile yazılan metinden farklı 1737 kelime tespit edilmiştir. Sadece Kırım Karaycası ile yazılan metinde en sık tekrar eden kelime ‘ol-’ fiili olup sıklık frekansı 66’dır. Trakay ağızında ise bu kelimenin karşılığı bol- fiilidir. Karayların Kuzey Kıpçak grubuna ait olması sebebiyle Kırım Karaycası içinde hem ol- hem bol- fiili yer almaktadır. Trakay ağızında ise sadece bol- fiili kullanılmaktadır.

Kelime	Sıklık	ğer ‘her’	
ol- ‘olmak’	66	kopek ‘köpek’	15
bilen ‘ile’	51	para ‘para’	15
Tanrı ‘Tanrı’	44	bal ‘bal; arı sütü’	14
yok ‘yok’	37	tavuk ‘tavuk’	14
de- ‘demek’	35	ay ‘ay; tarih belirten ibare’	13
bak- ‘bakmak, gözetlemek, sakınmak’	31	gendi ‘kendi’	13
çık- ‘çıkmaq’	31	kelin ‘gelin’	13
de ‘bağlaç; de’	29	kore ‘göre’	13
oz ‘öz’	28	ur- ‘vurmak’	13
eşek ‘eşek’	27	bin ‘sayı değeri; bin’	12
ye- ‘yemek yemek’	27	iste- ‘istemek’	12
deli ‘deli’	26	var ‘var’	12
yıl ‘yıl’	26	yak- ‘yakmak’	12
baba ‘baba’	24	bela ‘bela, sorun’	11
sev- ‘sevmek’	23	hatın ‘hatun’	11
ver- ‘vermek’	23	kerek ‘gerekli olan’	11
can ‘can’	21	otmek ‘ekmek’	11
kot ‘göt’	21	otur- ‘oturmak’	11
çok ‘çok’	20	xer ‘her’	11
insan ‘insan’	17	zengin ‘zengin’	11
fukare ‘fakir’	16	duş- ‘düşmek’	10
ev ‘ev’	15	kadar ‘kadar’	10
eyt- ‘söylemek’	15	yılan ‘yılan’	10
		boru ‘kurt’	9

dağ ‘dağ’	9	yarık ‘ışık, aydınlık’	6
dugul ‘değil’	9	ağaç ‘ağaç’	5
kazan- ‘kazanmak’	9	akıllı ‘akıllı’	5
uçun ‘için’	9	ayıb ‘ayıp, utanç verici durum’	5
xamam ‘hamam’	9	bağ ‘bağ, bahçe’	5
yıla- ‘ağlamak’	9	bahça ‘bahçe’	5
bok ‘dışkı’	8	balık ‘balık’	5
deve ‘deve’	8	bay ‘zengin, varlıklı’	5
dır ‘-dır -dir eki’	8	bayram ‘bayram’	5
gez ‘kez’	8	cahan ‘canan’	5
ilen ‘ile’	8	çuval ‘çuval’	5
kıdır- ‘aramak’	8	goz ‘göz’	5
konşu ‘komşu’	8	hayır ‘hayır; iyi iş’	5
kulak ‘kulak’	8	kadır ‘kıymet, değer’	5
kuyu ‘su çıkarılan yer’	8	kak- ‘kakmak, dürtmek’	5
oksuz ‘öksüz’	8	kalpak ‘kalpak, gösterişli başlık’	5
tok ‘tok’	8	karı ‘karı, kadın’	5
xak ‘hak’	8	katır ‘katır’	5
xem ‘hem’	8	kaz ‘kaz’	5
yarı ‘yarı’	8	kıska ‘kısa’	5
ağla- ‘ağlamak’	7	koter- ‘bildirmek, götürmek’	5
asıl- ‘asılmak, tutunmak’	7	kubuk ‘gibi’	5
ateş ‘ateş’	7	kuda ‘dünür’	5
ayak ‘ayak’	7	kuy- ‘koymak’	5
başka ‘başka’	7	mezar ‘mezar’	5
boy ‘boy’	7	mı ‘işaret zamiri; bu’	5
eçki ‘keçi’	7	olum ‘ölüm’	5
et ‘et’	7	sakal ‘sakal’	5
gonil ‘gönül’	7	tokuş- ‘tokuşmak’	5
kapu ‘kapı’	7	tutul- ‘tutulmak’	5
maxtan- ‘övünmek’	7	uç ‘uç’	5
oyna- ‘oynamak’	7	xatın ‘hatun’	5
seç- ‘seçmek’	7	xep ‘hep’	5
ust ‘üst’	7	yahşi ‘güzel, iyi’	5
yaraş- ‘yaraşmak, gelmek’	7	yanıl- ‘yanılmak’	5
yıkıl- ‘yıkılmak’	7	yigit ‘yiğit, alp’	5
yuru- ‘yürümek’	7	yürek ‘yürek’	5
zarar ‘zarar, ziyan’	7	aci ‘tat anlamında; acı’	4
ak ‘beyaz’	6	açık ‘açık’	4
biyuk ‘büyük’	6	ağız ‘organ’	4
buyuk ‘büyük’	6	ahça ‘değerli metal, akçe’	4
çuş- ‘düşmek’	6	arслан ‘arслан’	4
dunye ‘dünya’	6	axır ‘sonra, en son, sonunda’	4
evel ‘önce’	6	ayvan ‘hayvan’	4
gul ‘gül’	6	bana ‘bana’	4
guzel ‘güzel, yakışıklı, hoş’	6	bardak ‘su içme aracı; bardak’	4
ketir- ‘getirmek’	6	belli ‘belli olan, ortada olan’	4
su ‘su’	6	bet ‘bıyık’	4
tez ‘tez, çabuk’	6	beter ‘fena, kötü’	4
yagmur ‘yağmur’	6	bevla ‘öyle’	4

bile ‘zarf’	4	benze- ‘benzemek’	3
çanak ‘çanak, kab’	4	bez ‘bez, kumaş’	3
çuş ‘düş, rüya’	4	bırçe ‘pire’	3
dayan- ‘dayanmak’	4	boşlık ‘boşluk’	3
deniz ‘deniz’	4	buber ‘biber’	3
eger ‘eğer; at semeri’	4	cahil ‘bilmeyen, cahil’	3
fena ‘fena, kötü’	4	çalış- ‘çalışmak’	3
ğem ‘hem’	4	çıkır- ‘çıkarmak’	3
hatır ‘gönül’	4	çiş ‘baş’	3
her ‘her’	4	çoklık ‘çokluk’	3
içun ‘için’	4	çuşin- ‘düşünmek’	3
iyilik ‘iyilik’	4	dal ‘dal’	3
kale ‘kale’	4	davul ‘davul’	3
kalem ‘kalem’	4	deniz ‘deniz’	3
karğa ‘karga’	4	derd ‘dert’	3
katala- ‘yuvarlanmak’	4	dınle- ‘dinlemek’	3
kazık ‘kazık’	4	dogrı ‘doğru’	3
kef ‘keyif’	4	doğırı ‘doğru’	3
kısmet ‘kısmet’	4	dune ‘dünya’	3
may ‘yağ’	4	dut- ‘tutmak’	3
musefir ‘misafir, konuk’	4	ekinci ‘ikinci’	3
nege ‘niçin, neden’	4	elek ‘elek’	3
sana ‘sana’	4	en ‘daha, en’	3
say- ‘saymak’	4	fark ‘fark’	3
sıç- ‘sıçmak’	4	felek ‘felek, talih’	3
sığır ‘sığır’	4	gemi ‘gemi’	3
şiy ‘şey’	4	guzellik ‘güzellik’	3
taşla- ‘koymak’	4	haber ‘haber’	3
tekme ‘tekme’	4	halk ‘halk’	3
uzak ‘uzak’	4	han ‘han, hakan, sultan’	3
ve ‘ve’	4	hasavet ‘haset, kıskançlık’	3
yağmur ‘yağmur’	4	inam ‘inanç, güven’	3
yahşi ‘güzel, iyi’	4	iyle ‘öyle’	3
yala- ‘yalamak’	4	iyt- ‘etmek’	3
yar- ‘yarmak’	4	kapa- kapamak	3
yine ‘yine’	4	kayna ‘kaynana’	3
yip ‘ip’	4	Kazak ‘Kazak’	3
yuhu ‘uyku’	4	kırıl- ‘kırılmak’	3
zengin ‘zengin’	4	koca ‘koca, erkek eş’	3
adet ‘alışkı; kural’	3	komeç ‘büyüyemeyen çocuk’	3
ak- ‘akmak’	3	konak ‘konuk, misafir’	3
alçak ‘1. yerden mesafesi az olan 2. aşağılık; rezilçe kötü davranışlarda bulunan ’	3	konçek ‘don’	3
ambar ‘yiyeceklerin saklandığı yer’	3	korın- ‘korunmak’	3
aran ‘ara, ortasında’	3	kotek ‘köték, dayak’	3
balaa ‘çocuk’	3	koy ‘köy’	3
bedava ‘beleş, parasız’	3	kubik ‘gibi’	3
beg ‘bey’	3	kursak ‘kursak’	3
		kutar- ‘kurtarmak’	3
		kuyuv ‘kız’	3
		maa ‘bana’	3

mana ‘bana’	3	aka ‘büyük, ata, baba, ced’	2
meçi ‘kedi’	3	akla- ‘aklamak, temizlemek’	2
nas ‘ne, nasıl, hangi’	3	aksa- ‘aksamak, gecikmek; sekteye uğramak’	2
naz ‘naz’	3	alay ‘alay etmek, dalga geçmek’	2
ostur- ‘osurmak; gaz çıkarmak’	3	alem ‘âlem, dünya, herkes’	2
osur- ‘osurmak; gaz çıkarmak’	3	alğış ‘övgü, kutlama; hayır duası; takdis’	2
otur- ‘oturmak’	3	Allah ‘ilah, yaratıcı, Tanrı’	2
oyın ‘oyun’	3	altınlı ‘altın, altın sahibi’	2
parasız ‘parasız’	3	ar ‘utanma, utanç duyma’	2
parça ‘parça, ayrılmış olan’	3	arşın ‘uzunluk ölçüsü’	2
patla- ‘patlamak’	3	artık ‘artık, fazla’	2
pilav ‘pilav’	3	atlas ‘saten’	2
saat ‘saat’	3	avdarıl- ‘devrilmek’	2
sağır ‘sağır’	3	avır ‘ağrı’	2
sas- ‘kokmak’	3	avrat ‘kadın, hatun’	2
sasık ‘tatsız, tuzsuz’	3	avur- ‘ağrımak’	2
suyek ‘kemik’	3	ayuv ‘ay’	2
şeker ‘şeker’	3	az- ‘azmak’	2
şorba ‘çorba’	3	bağla- ‘bağlamak, birbirine dolamak’	2
tamam ‘tamam’	3	bağlan- ‘bağlanmak’	2
taşı- ‘taşımak’	3	bağlı ‘bağlanmış olan; bağlı’	2
taz ‘tas; yemek koyulan kap’	3	Bahtlık ‘talihlilik, bahtlılık, şanslılık’	2
tilki ‘tilki’	3	bakır ‘bakır’	2
toşek ‘döşek’	3	balaban ‘şişman çocuk; yırtıcı bir kuş türü’	2
tukan ‘dükkan’	3	balak ‘manda yavrusu’	2
tuzet- ‘düzeltmek’	3	basıl ‘basılmak’	2
ucuz ‘ucuz’	3	batır- ‘batırmak’	2
ulu ‘ulu, yüce’	3	bazıryan ‘satıcı’	2
uy- ‘uymak’	3	besle- ‘beslemek’	2
uya ‘yuva’	3	bilbil ‘bülbül’	2
xatır ‘hatır’	3	boran ‘sağanak yağışlı hava olayı’	2
xayr ‘hayır; şerrin zıddı’	3	borc ‘borç’	2
yakın ‘yakın’	3	buçuk ‘buçuk’	2
yakşi ‘güzel, iyi’	3	comart ‘cömert’	2
yalvar- ‘yalvarmak’	3	çağ ‘zaman’	2
yar ‘yar, sevgili’	3	çağır- ‘çağırmaq’	2
yarın ‘yarın’	3	çaman ‘inatçı, tembel’	2
yazı ‘1. yazı 2. kader’	3	çamur ‘çamur’	2
yılat- ‘ağlatmak’	3	çegirtke ‘çekirge’	2
yıldız ‘yıldız’	3	çevir- ‘çevirmek’	2
yilik ‘iyilik’	3	çevir- ‘çevirmek’	2
yoklîh ‘yokluk’	3	çibın ‘sinek’	2
yonğa ‘yonga, kamga’	3	çipçe ‘çivciv’	2
yurek ‘yürek’	3	çirak ‘çirak, işçi’	2
zeman ‘zaman’	3		
zulüm ‘zulüm, eziyet, cefa’	2		
ahçı ‘değerli metal, akçe’	2		
ahmak ‘bön, budala, aptal, saf olan’	2		
ahşam ‘akşam’	2		

çoban ‘çoban’	2	hayir ‘hayır; iyi iş’	2
çoğal- ‘çoğalmak; çok olmak’	2	hazna ‘hazine’	2
çol ‘çöl’	2	hırsız ‘hırsız’	2
çomuç ‘çömçe, kepçe’	2	hırsızlık ‘hırsızlık’	2
çuşun- ‘düşünmek’	2	hızmet ‘hizmet’	2
damla ‘damla’	2	hor ‘önemsiz’	2
damuz ‘domuz’	2	iftira ‘iftira’	2
daracı ‘endişe; dert’	2	inğır ‘akşam’	2
davacı ‘davacı’	2	irak ‘irak, uzak’	2
derek ‘direk, ağaç’	2	iş ‘iş’	2
dert ‘dert’	2	ilac ‘çare, ilaç’	2
deveci ‘deveci’	2	ilat- ‘ağlatmak’	2
dilen- ‘dilenmek’	2	ille ‘ille, her şekilde’	2
diş ‘diş’	2	iman ‘îman’	2
doğrı ‘doğru’	2	it- ‘etmek’	2
doğru ‘doğru’	2	kaaba ‘kaba, özensiz, zevksiz’	2
doğur- ‘doğurmak’	2	kadı ‘kadı’	2
doğurluk ‘doğruluk’	2	kalaç ‘somun, beyaz ekmek’	2
doksan ‘doksan’	2	kalk- ‘kalkmak’	2
dombra ‘iki telli çalgı’	2	kaltır- ‘kaldırmak’	2
donbel ‘tembel’	2	katık ‘yoğurt’	2
dostlıh ‘dostluk’	2	kattı ‘sert’	2
dostlık ‘dostluk’	2	kavğa ‘kavga’	2
duş ‘düş’	2	kayğu ‘kaygı, endişe’	2
duver ‘duvar’	2	kaylip ‘galibe; görüntü, görünen’	2
duy- ‘tatmak, hissetmek’	2	kemik ‘kemik’	2
düş- ‘düşmek’	2	kemlik ‘kötülük’	2
eççi ‘iki’	2	keniş ‘geniş’	2
ek- ‘ekmek fiili’	2	ketir- ‘getirmek’	2
ekinci ‘ikinci’	2	kıl ‘kıl, tüy’	2
ekişer ‘ikişer’	2	kıymet ‘kıymet’	2
em ‘hem’	2	kızart- ‘kızartmak’	2
erte ‘çok erken, sabahleyin’	2	kızganç ‘cimri’	2
eş ‘eş, yoldaş’	2	kit- ‘gitmek’	2
etek ‘etek’	2	koçer ‘tekerlek’	2
etmak ‘ekmek’	2	kolmek ‘gömlek’	2
etmek ‘ekmek’	2	kopçek ‘tekerlek’	2
evlad ‘evlat’	2	kopır ‘köprü’	2
evvel ‘önce’	2	kopir ‘köprü’	2
fakir ‘fakir’	2	kopka ‘kepçe’	2
falak ‘felek, kader, talih’	2	korin- ‘görünmek’	2
fıkır ‘fikir’	2	korkak ‘korkak’	2
gadirle- ‘hazırlamak’	2	koster- ‘göstermek’	2
geçe ‘gece’	2	koyın ‘koyun’	2
gel- ‘gelmek’	2	kozu ‘kuzu’	2
gene ‘gene, yeniden’	2	kugul- ‘kurtulmak’	2
gez- ‘gezme’	2	kule ‘kule, yüksek tepe’	2
ğa ‘ha’	2	kullan- ‘kullanmak’	2
ğayrı ‘gayrı’	2	kumse ‘kimse’	2
hafta ‘hafta’	2	kumu ‘kimi’	2

kurı- ‘kurumak’	2	saxab ‘sahip’	2
kurpe ‘bir çeşit tahıl’	2	saz ‘telli çalgı; saz’	2
kuy ‘koy; kuyu’	2	ses ‘ses’	2
layık ‘yaraşır’	2	sevdir- ‘sevdirmek’	2
lom ‘sel, su baskını’	2	sirke ‘sirke’	2
maskara ‘soyтары, eğendirici’	2	sok- sökmek	2
mı ‘soru zamiri’ → <i>mi</i>	2	sonra ‘sonra’	2
mısefir ‘misafir’	2	soy ‘soy sop’	2
mısır ‘mısır’	2	sözle- ‘söylemek’	2
mıskıl ‘alay, ironi’	2	suveklır ‘sevinir’	2
minder ‘minder’	2	suvsa- ‘susamak’	2
murad ‘murat, amaç’	2	suvuk ‘soğuk’	2
nefile ‘nâfile’	2	şaka ‘şaka’	2
nen ‘sen’	2	şaşır- ‘şaşırmak’	2
nişan ‘işaret, belirleme’	2	şaxad ‘şahid’	2
noxut ‘nohut’	2	şaytan ‘şeytan’	2
ocak ‘ocak; ev için kullanılan tabir’	2	şep ‘kamçı ucundaki kösele parçası’	2
ogul ‘oğul’	2	şibbe ‘şüphe, kuşku’	2
oguz ‘öküz’	2	şok ‘çok’	2
ohşa- ‘okşamak’	2	şu ‘kişi zamiri’	2
ohu ‘oku’	2	tamak ‘damak’	2
oksek ‘yüksek’	2	tamla- ‘damlamak’	2
oksız ‘öksüz’	2	tapıl- ‘tapılmak’	2
okun- ‘okunmak, tahsil görmek’	2	tara- ‘taramak’	2
oli ‘ölü’	2	tarı ‘darı’	2
olu ‘ölü’	2	tas ‘pekiştirme için kullanılan kelime; tas tamam, tas pahıl gibi’	2
omur ‘ömür’	2	taş- ‘taşmak’	2
o(n) ‘o; kişi zamiri’	2	tay ‘tay; at yavrusu’	2
on- ‘başarı kazanmak’	2	tayah ‘dayak’	2
op- ‘içine çekmek’	2	te ‘da’	2
opkelen- ‘öfkelenmek’	2	temel ‘temel, gerçek’	2
orselen- ‘örselenmek’	2	tepele- ‘tepelemek, dövme’	2
ortaklık ‘ortaklık’	2	terek ‘ağaç’	2
ozen ‘ozan’	2	terzi ‘terzi’	2
papuç ‘papuç, ayakkabı’	2	tıb ‘dip’	2
parlan- ‘sinirlenmek’	2	tıl ‘dil’	2
parmak ‘parmak’	2	tırıl- ‘dirilmek’	2
pek ‘pek’	2	tilsiz ‘dilsiz’	2
pış- ‘pişmek’	2	tohlıh ‘tokluk’	2
pul ‘para’	2	tohta- ‘dinlenmek, durmak’	2
sabab ‘sevap’	2	tor ‘ürkek, çekingen; işe alışkın olmayan’	2
sabun ‘sabun; temizlik maddesi’	2	totay ‘büyük kız kardeş, abla’	2
sabur ‘sabır’	2	toydır- ‘doyurmak’	2
sakın ‘sakın, koru’	2	tugel ‘tam, bütün’	2
sakız ‘sakız’	2	tuvuşlu ‘doğuştan becerikli’	2
sap ‘sap’	2	tuyu ‘düğün’	2
sarıl- sarılmak	2	tuz ‘tuz’	2
savluk ‘sağlık’	2		
savluklı ‘sağlıklı’	2		

ufur- ‘üfürmek, üflemek’	2	kaldırılması zor olan, ağır’	1
upral- ‘yıpranmak’	2	agla- ‘ağlamak’	1
urba ‘giysi’	2	ağart- ‘soldurmak;	
urul- ‘vurulmak’	2	beyazlaştırmak’	1
uşu- ‘üşümek’	2	ağır ‘hafif olmayan, kaldırılması	
vaakit ‘vakit’	2	zor olan, ağır’	1
vakit ‘vakit’	2	ağırlık ‘yük; ağır olan’	1
var- ‘varmak’	2	ağlat- ‘ağlatmak’	1
xadır ‘hazır’	2	ahçasız ‘parasız’	1
xal ‘hal, durum’	2	ahır ‘büyükbaş hayvanların evi’	1
xayırlı ‘hayırlı’	2	akça ‘değerli metal, akçe’	1
xeç ‘hiç’	2	akılık ‘akıl’	1
xesap ‘hesap’	2	akılsı ‘akla sahip olmayan’	1
xırsız ‘xırsız’	2	akibat ‘akıbet, sonuç, netice’	1
xırsla- ‘çalmak’	2	akkıl ‘akıl’	1
xoroz ‘horoz’	2	akmal ‘ihmal’	1
yağ ‘yağ’	2	aksak ‘eksik, tam olmayan’	1
yakşı ‘güzel, iyi’	2	alankasar ‘dev, iri büyük’	1
yalancı ‘yalancı’	2	alçacık ‘küçültme eki ile çok alçak	
yamav ‘yama’	2	anlamında’	1
yanı ‘yeni’	2	ald ‘ön, ön kısım’	1
yanış- ‘yanaşmak’	2	alışveriş ‘karşılıklı alıp verme işi’	1
yapış- ‘yapışmak’	2	Allax ‘ilah, yaratıcı, Tanrı’	1
yaprak ‘yaprak’	2	alta- ‘aldatmak, yalan söylemek’	1
yarıl- ‘ayrılmak’	2	altan ‘altın’	1
yavaş ‘yavaş’	2	altmış ‘yaş, altmış’	1
yedir- ‘yedirmek’	2	aman ‘rahat bırakmamak, göz	
yek- ‘koşmak’	2	açtırmamak’	1
yek ‘yeğ, hafif’	2	amma ‘ama’	1
yımırta ‘yumurta’	2	analğançak ‘dil ile’	1
yolci ‘yolcu’	2	anaxtar ‘kilitli bir şeyi açmaya	
yolih- ‘karşılaşmak’	2	yarayan alet’	1
yorğan ‘yorgan’	2	ancak ‘ancak’	1
yuhku ‘uyku’	2	ançak ‘ancak’	1
zenaat ‘ustalık gerektiren iş’	2	ani ‘işaret zamiri’	1
zenginlik ‘zenginlik’	2	ara- ‘aramak’	1
ziyada daha çok’	2	arabaçi ‘araba kullanan kişi’	1
zurna ‘zurna; çalgı aleti’	2	aransız ‘ahırsız’	1
aborot sat- ‘hayal etmek’	1	areha ‘rakı’	1
acelli ‘eceli gelen’	1	arığlay ‘zayıf gibi, cılız’	1
acı ‘tat anlamında; acı’	1	arık ‘zayıf, cılız’	1
aci- ‘acımak’	1	armağa ‘armağan’	1
acil ‘sahip’	1	arsız ‘yüzsüz’	1
açe- ‘canı yanmak, acı çekmek’	1	artarılı ‘artık, fazla’	1
açi ‘ızdırıp’	1	artıgaç ‘fazla’	1
açsiz ‘aç olmayan’	1	artılı ‘artık, fazla’	1
ad ‘isim’	1	arz ‘az’	1
aferim ‘övme, beğenme,		ası ‘gerçek’	1
takdir etme’	1	asıl ‘gerçek, doğru olan’	1
ağır ‘hafif olmayan,		aslan ‘arслан’	1

astır- ‘astırmak’	1	badem ‘yemiş; büyük göz için	
astıl- ‘söylenmek’	1	kullanılan bir benzetme’	1
aşa ‘kötü’	1	badrak ‘kaba’	1
aşa ‘aşağı’	1	Bagdat ‘Bağdat’	1
aşat- ‘yemek yedirmek’	1	bağatırlan ‘güçlenmek’	1
aşık ‘bir kimseye ya da bir şeye		bağın ‘bakınmak, göz gezdirmek’	1
aşırı ilgi ve bağımlılık hissetmek’	1	bağır ‘döş’	1
aşk ‘birine karşı duyulan his’	1	bahşış ‘bahşış, hediye olarak	
aşlık ‘açlık’	1	verilen’	1
aşşa ‘bayağı, adi’	1	baht ‘kader, talih, baht’	1
atla- ‘atlamak’	1	bakıl- ‘bakılmak’	1
atlaz ‘bir tür kumaş’	1	bakın- ‘bakınmak’	1
atlen ‘adım’ → <i>atlam</i>	1	bakır- ‘bağırarak’	1
atlı ‘gerçek olmayan, uydurma		bakkal ‘bakkal, satış yapılan	
atmış ‘altmış’	1	küçük yer’	1
atsız ‘atsız; hayvan’	1	bakla ‘bakliyat, fasülye’	1
attar ‘bitki dükkanı’	1	baklava ‘bir çeşit tatlı’	1
avantlık ‘suç, günah’	1	baltacı ‘baltacı’	1
avır- ‘ağrımak’	1	barıbir ‘beraber’	1
avrad ‘kadın, hatun’	1	barlı ‘varlıklı’	1
avran- ‘korumak, zaptetmek’	1	barlık ‘varlık’	1
avrut ‘ağrıtmak’	1	Başkuskan ‘Karayların takvimine	
avuldağ ‘dışkı’	1	göre üçüncü ay’	1
axçı ‘değerli metal, akçe’	1	baş salla ‘baş salla, başını salla’	1
axçılık ‘akçelik’	1	batış ‘batış, çöküş’	1
axmak ‘bön, budala, aptal, saf		batman ‘ağırlık ölçü birimi’	1
olan’	1	baxalık ‘pahallılık’	1
axmaklık ‘bönlük, budalalık’	1	Baxçisaray ‘Bahçesaray; yer adı’	1
ayak- ‘ayakta durmak’	1	baxışla- ‘bağışlamak’	1
ayakkab ‘ayakkabı’	1	bay kuş ‘baykuş’	1
ayakkabçı ‘ayakkabı yapan ya da		bayağı ‘ucuz, aşağılık’	1
satan kişi’	1	baykaşın ‘baykuş’	1
ayakkabı ‘ayakkabı’	1	bazarlık ‘pazarlık’	1
ayat ‘gölgelik’	1	bazizganlı ‘bezirgan, tüccar,	
ayd ‘söz’	1	satıcı’	1
aydın ‘sevinçli bir olay karşısında		bedeksiz ‘beşiksiz’	1
söylenen kutlama sözü’	1	begen- ‘beğenmek, hoşuna	
ayıpsız ‘günahsız, ayıpsız,		gitmek’	1
kusursuz’	1	beglik ‘beylik’	1
ayir- ‘ayırarak’	1	bek vat ‘bek vakt; sağlam vakit’	1
aylan ‘dönüş’	1	belderez ‘Şubat ayının ilk günleri ile	
aylın- ‘dönüşmek, değişmek’	1	Mart ayının ilk günleri arasındaki süre;	
ayran ‘ayran, içecek’	1	gelecek yaz, önümüzdeki yaz, bildir	
ayrılık ‘ayrılık’	1	yaz’	1
ayruksı ‘ayrılmış’	1	bere ‘buraya, burasına’	1
azatlık ‘hürriyet’	1	bergısız ‘vermeyen’	1
Azrael ‘Azrail’	1	berisiz ‘vermeyen’	1
babalı ‘babası olan; babalı’	1	berne ‘armağan’	1
 Baca ‘duman çıkan yer’	1	beşik ‘beşik’	1
		beşlik ‘beşlik’	1

bezev ‘giysi’	1	cahanam ‘cehennem’	1
bezevçik ‘giysicik’	1	cahillik ‘cahillik, bilmemezlik’	1
bıçkı ‘bıçak’	1	cail ‘bilmeyen, cahil’	1
bıl- ‘bilmek’	1	cambaz ‘akrobat’	1
bıltır ‘geçen yıl, bir yıl önce’	1	cami ‘cami’	1
bır ‘tek, bir’	1	cannat ‘cennet’	1
bıt ‘bit, üreyen küçük canlı’	1	caxil ‘bilmeyen, cahil’	1
biz ‘kişi zamiri; biz’	1	caxillik ‘cahillik, bilmemezlik’	1
biken ‘iken’	1	caxtlın ‘güzellik’	1
bil ‘bel’	1	cayra- ‘dans etmek’	1
bıldır- ‘haber vermek, iletmek, ulaştırmak’	1	ceb ‘cep’	1
bilüvşuz ‘bilgisiz’	1	cevaher ‘mücevher’	1
binici ‘binici; at binicisi’	1	cıdav ‘sabır, tahammül’	1
birinden ‘birinden’	1	cıger ‘ciğer’	1
birleş- ‘birleşmek’	1	cıyz ‘çeyiz’	1
birsine ‘birisine’	1	cidav ‘sabır, tahammül’	1
birşi ‘birini’	1	ciger ‘ciğer’	1
biyazlık ‘beyazlık, aklık’	1	ciy- ‘çiğnemek’	1
biyen ‘beyan’	1	comartlık ‘cömertlik’	1
biyendir- ‘sevindirmek, mutlu etmek’	1	coy- ‘kaybetmek’; vazgeçmek	1
blaş- ‘bulaşmak’	1	cumbuş ‘cümbüş, eğlence’	1
boğa ‘boğa’	1	cumle ‘hepsi’	1
boğday ‘buğday’	1	cuvur ‘çevirmek’	1
bokluk ‘bokluk’	1	çaban ‘çoban’	1
bolca ‘ortada’	1	çabik ‘çabuk’	1
boldır- ‘oldurmak’	1	çagır ‘içki’	1
bolin- ‘bölünmek’	1	çagırıl- ‘çağrılmak’	1
bollık ‘bolluk, bereket’	1	çaldır- ‘çaldırmak’	1
boluşlıh ‘yardım’	1	çalğı ‘1. çalgı 2. tırpan’	1
bomboş ‘bomboş’	1	çalgıcı ‘çalgıcı’	1
bor ‘tebeşir’	1	çalmun ‘çalman; duvar, çit’	1
borçlı ‘borçlu’	1	çare ‘derman, çare’	1
borğa ‘tebeşir rengi’	1	çarpık ‘çarpık’	1
bosağa ‘buzacağı’	1	çast ‘kader’	1
boşanlı ‘boş’	1	çat- ‘kesmek’	1
boydak ‘bekar delikanlı’	1	çatla- ‘çatlamak’	1
boyu- ‘büyüme’	1	çay ‘çay (akarsu)’	1
buçık ‘buçuk’	1	çayav ‘çıplak’	1
budala ‘aptal, akli kıt olan’	1	ceb ‘cep’	1
bulğat ‘zihin karışıklığı’	1	çeber ‘kibar’	1
buluthar ‘bulutlar’	1	çekiş- ‘can çekişmek ile kullanılmıştır’	1
burçak ‘dolu’	1	çelmeçik ‘çömlek, küçük çömlek, çanak’	1
burunlu ‘burunlu’	1	çelmeg ‘çömlek’	1
burunsuz ‘burunsuz’	1	çember ‘çember’	1
busbutun ‘büsbütün’	1	çeşut ‘çeşit’	1
butın ‘bütün’	1	çezvet çık- ‘bağlantıyı kesmek’	1
buyu- büyüme’	1	çih ‘çiy, sabah oluşan damla’	1
caduv ‘cadı’	1	çikal- ‘çıkılmak’	1

çıl- ‘ıslamak, terlemek’	1	delilik ‘delilik’	1
çın ‘çın, ses’	1	delir- ‘delirmek’	1
çıpçecik ‘küçük kuş’	1	demir ‘demir’	1
çiplak ‘kıyafeti olmayan; soyunuk’	1	demir ‘demir’	1
çıray ‘beniz’	1	dene ‘tane’	1
çırıcı ‘kürkçü’	1	derbiş ‘derviş’	1
çirkınlık ‘çirkinlik’	1	dere ‘dere’	1
çizma ‘çizme’	1	dereksiz ‘direksiz, ağaçsız’	1
çiçek ‘çiçek’	1	derman ‘derman, çare’	1
çiçimay ‘cicim ayı; güzel geçen ilk aylar’	1	destan ‘destan, anlatı’	1
çiger ‘ciğer’	1	devlat ‘devlet’	1
çigirtke ‘çekirge’	1	devlatli ‘devletli’	1
çih- ‘çıkmaq’	1	devlet ‘devlet’	1
çik- ‘çıkmaq’	1	direk ‘direk’	1
çirim ‘uyuklama, uyusukluk’	1	di- ‘demek’	1
çişle ‘dişlemek’	1	dilenci ‘dilenci’	1
çiy ‘çiğ, pişmemiş’	1	dilinci ‘dilenci’	1
çiynel- ‘çiğnemek’	1	direk ‘direk’	1
çoğı- ‘oymak’	1	divan ‘hazır beklemek’	1
çoku ‘gaga’	1	dodulan- ‘güvenmek’	1
çol ‘çok’	1	doğ- ‘doğmak’	1
çolmak ‘çömlek’	1	doğulcu ‘döveci; kahve doğulcu olarak kullanılmakta olup kahve döveci anlamına gelir’	1
çomart ‘cömert’	1	doğuruluk ‘doğruluk’	1
çoplig ‘çöplük’	1	dokuz ‘dokuz’	1
çubuh ‘çubuk’	1	dor- ‘doğmak’	1
çul ‘çul’	1	dorba ‘torba’	1
çullan- ‘çullanmak’	1	dostluk ‘dostluk’	1
çuvuruk ‘yıkıntı, enkaz’	1	dua ‘dua’	1
daa ‘da; bağlaç’	1	dubara ‘oyun, hile, aldatmaca’	1
daan ‘kez, defa, kere’ → <i>dan</i>	1	dudu ‘düdük’	1
dabut ‘tabut’	1	dunyalık ‘dünyalık’	1
dağıl- ‘dağılmak’	1	durul- ‘durulmak’	1
dağın- ‘dağıtmak veya yakınmak anlamında bir kullanım olabilir.’	1	dusman ‘düşman’	1
dai ‘dahi’	1	dut ‘dut meyvesi’	1
damak ‘damak’	1	dutul- ‘tutulmak’	1
dan ‘kez, defa, kere’ → <i>daan</i>	1	duvar ‘duvar’	1
dar ‘dar, sıkı’	1	duy- ‘duymak’	1
dava ‘dava, tartışma’	1	duyğun ‘düğün’	1
davacı ‘davacı’	1	duyuci ‘duyan, işiten’	1
daxi ‘dahi, bile’	1	düşman ‘düşman’	1
degirmeçi ‘değirmenci’	1	ebe ‘ebe; doğum yaptıran kişi’	1
degirmen ‘değirmen’	1	eber- ‘gebermek, ölmek’	1
değiş ‘danış’	1	eçi ‘ekşi’	1
değ- ‘değmek’	1	egirlik ‘eğrilik’	1
deinci ‘değnekci’	1	eğer ‘eğer; at semeri’	1
delik ‘delik’	1	ehtimal ‘ihtimal’	1
delikli ‘delik olan’	1	ekem ‘iken, olamı’	1
		ekeselle ‘teselli, avuntu’	1

ekmek ‘ekmek’	1	guldır ‘güldür’	1
eksilt ‘eksilt’	1	gun ‘gün’	1
el ‘her- yazım hatası olabilir’	1	güzellik ‘güzellik’	1
el ‘il’	1	ğamam ‘hamam’	1
ele- ‘elemek’	1	ğarip ‘garip’	1
emçek ‘emzik’	1	geçe ‘gece’	1
emen ‘çınar’	1	ğela ‘gale; şimdi’	1
en ‘ilk’	1	haç ‘haç’	1
engure ‘salatalık, hıyar’	1	hair ‘hayır’	1
eppi ‘hep’	1	Hak ‘Allah’	1
erbi ‘öğretmen; ‘keneseda dua okuyan rahip’	1	hamor ‘akılsız’	1
erinçek ‘tembel’	1	har ‘her’	1
erkek ‘erkek’	1	harbuz ‘karpuz’	1
erken ‘erken’	1	harif ‘arif, bilgin’	1
erlen- ‘erlenmek, erkek olmak’	1	harsızlık ‘hırsızlık’	1
esapsız ‘hesapsız’	1	hasab ‘hesap’	1
esmer ‘esmer’	1	hasapçı ‘hesapçı’	1
eşit ‘eşit, doğru orantılı’	1	hasapçih ‘hesapçık’	1
eşil- ‘mücadele etmek’	1	hasil ‘görünen anlamına gelen bu kelime burda farklı bir anlamında kullanılmış olabilir.’	1
eşk ‘gözyaşı’	1	hasır ‘kilim’	1
ete- yaşamak	1	hasta ‘hasta’	1
ev sakabu ‘ev sahibi’	1	hayırlı ‘hayırlı’	1
evlat ‘evlat’	1	hem ‘hem’	1
evle ten ‘öyle ten, böyle ten’	1	hepsi ‘hepsi’	1
eygir ‘aygır’	1	hocagza ‘zenginilik’	1
eylen- ‘eylenmek, durmak’	1	horla- ‘horlamak’	1
Eynekun ‘Cuma günü’	1	horla- ‘suçlayıcı’	1
eytil- ‘söylenmek’	1	horlan- ‘horlanmak’	1
ezan ‘ezan’	1	horlık ‘rezillik, kötülük; Farsça köke Türkçe +lık ekini almıştır.’	1
fakır ‘fakir’	1	hormet ‘hürmet’	1
fes ‘fes, takke’	1	horoz ‘horoz’	1
fesil ‘fes, takke’	1	ı- ıx ‘işte’	1
fikirsiz ‘fikirsiz’	1	ık- yıkmak	1
fiyat ‘fiyat’	1	irende ‘rende’	1
fodulln ‘kibir’	1	irga ‘hırka’	1
fukarelik ‘fakirlik’	1	ırızlı ‘ırz, namus’	1
funduk ‘fındık’	1	ısmarla- ‘ısmarlamak’	1
furtuna ‘fırtına’	1	ışanç ‘umut’	1
gariplik ‘gariplik’	1	ibit ‘ıslat’	1
geç ‘geçmek’	1	iken ‘ile’	1
gençlik ‘gençlik’	1	ikrar ‘saklamadan apaçık söyleme’	1
gendı ‘kendi’	1	iktiza ‘gerekli olma’	1
gendı gendıgene ‘kendi kendine’	1	ile ‘öyle’	1
geranket ‘sel, taşma’	1	ilvan ‘renkler; türlü renklerde olan’	1
git- ‘gitmek’	1	imam ‘imam, hoca’	1
gonul ‘gönül’	1		
gor- ‘görmek’	1		
govde ‘gövde’	1		
gul- ‘gülmek’	1		

imenç ‘utanç’	1	kapal- ‘kapanmak’	1
imîd ‘ümit, umut’	1	kapca ‘kopça, düğme’	1
imit ‘ümit’	1	kapçık ‘kapçık’	1
imperial ‘imparatorluğa ait’	1	kapta ‘kabın içinde’	1
ince ‘ince’	1	kaptır- ‘kaptırmak’	1
inci ‘inci, değerli’	1	karakış ‘karakış’	1
inci ‘inci, değerli’	1	karala ‘karala’	1
insaf ‘insaf, merhamet’	1	karan ‘kara’	1
ipdir ‘miğde’	1	karanlıh ‘karanlık’	1
irendir- ‘iğrendirmek’	1	karar ‘karar, ölçü’	1
irğat ‘irgat, hizmetçi’	1	karer ‘karar, ölçü’	1
istek ‘istek, arzu’	1	karğış ‘beddua’	1
işlen- ‘işlenmek’	1	karmala- ‘karmalamak,	
işsiz ‘işsiz’	1	karıştırmak’	1
iştansız ‘vicdansız’	1	karşalık ‘karşılık’	1
iy- ‘yemek yemek’	1	karti ‘katı’	1
iyile- ‘inlemek’	1	kasapçı ‘kasapçı’	1
iyilik ‘iyilik’	1	kaşak ‘kaşık’	1
iyile- ‘eylemek’	1	kaşık ‘kaşık’	1
kaba ‘kaba, kalın’	1	katis ‘sert’	1
kabag ‘kapı’	1	katlı ‘katlı’	1
kaban ‘Karayların takvimine göre		katran ‘reçine’	1
son ay;		kaval ‘kaval’	1
kış ayı’	1	kave ‘kahve’	1
kabır- ‘kabarmak’	1	kavgacı ‘kavgacı’	1
kabiz- ‘aptallık etmek’	1	kavun ‘kavun’	1
kaçkın ‘kaçmak, koşmak’	1	kavur- ‘kavurmak’	1
kadalt- ‘çekmek’	1	kaxve ‘kahve’	1
kadarlık ‘kadarlık’	1	kayğı ‘kaygı, endişe’	1
kadi ‘kedi’	1	kayı ‘güvenilir, güvenli olan	
kadir ‘kıymet, değer’	1	kişi’	1
kafadas ‘kafadaş; kafaları uyan’	1	kaymak ‘kaymak’	1
kaftan ‘kaftan’	1	kayna- ‘kaynamak’	1
kagırt- ‘geçirmek’	1	kaytı ‘katı’	1
kahpelik ‘kahpelik, alçaklık’	1	kaytın ‘kaytan; kaytan, ip cisim’	1
kahra ‘ambar, koridor’	1	kazna ‘hazine’	1
kahve ‘kahve’	1	kebab ‘kebab’	1
kakaç ‘kuru et, kurutulmuş et’	1	kebek ‘kepek’	1
kalemlî ‘kalemlî, okumuş’	1	keba ‘hep, çok, fazla’	1
kalemsiz ‘kalemsiz, okumamış’	1	ked- ‘gitmek’	1
kalım ‘dışkı’	1	kefinsiz ‘keyifsiz’	1
kaltaçem ‘kaltak’	1	keg ‘gelmek’	1
kambur ‘kambur’	1	kegennez ‘kegizi; gök, sema’	1
kamçısız ‘kamçısız’	1	kel ‘kel;saçı olmayan’	1
kamillik ‘kamillik, bilgelik’	1	keliçek ‘gelincik’	1
kanatsız ‘kanatsız’	1	kelim ‘gelin’	1
kandır- ‘kandırmak’	1	kelişikli ‘güzel, hoş’	1
Kankun ‘Çarşamba’	1	keme ‘köme’	1
kantar ‘kantar’	1	kemin ‘parça’	1
kapak ‘kapak’	1	kenar ‘kenar’	1

kendi ‘kendi’	1	kiyov ‘damat’	1
kendi ‘kendi’	1	kmaş ‘kumaş’	1
keniş ‘geniş’	1	kob ‘çok’	1
kerçek ‘gerçek’	1	kobız ‘kopuz’	1
kerekli ‘gerekli’	1	koger- ‘göğermek, yeşermek’	1
kervan ‘kervan’	1	koget ‘kogut; horoz (Leh. kogut)’	1
kesalık ‘keselik’	1	kogurçin ‘güvercin’	1
kesecik ‘kesecik’	1	kokıl- ‘koklamak’	1
kesil- ‘bozulmak, kesilmek’	1	koklan- ‘koklanmak’	1
keskin ‘keskin’	1	kolaylı ‘yararlı’	1
ketçi ‘gidici’	1	kolaysız ‘yararsız’	1
kıçık ‘küçük’	1	kolıy ‘kolay’	1
kıgıl- ‘sormak’	1	kolmeksiz ‘gömlersiz’	1
kıış ‘kiyiş; uygun’	1	kolsız ‘kolsuz; isteksiz’	1
kılaç ‘kılıç’	1	koltıx ‘koltuk’	1
kılıba ‘bir çeşit su taşınan kap; kova’	1	konur- ‘konmak’	1
kılıf ‘kılıf’	1	kopdeli ‘çok deli’	1
kılıklı ‘kılıklı’	1	kopeksiz ‘köpeksiz, köpeği olmayan’	1
kılıksız ‘kılıksız’	1	koprı ‘köprü’	1
kılp ‘kulp’	1	kopse ‘kepçe’	1
kımaç ‘kumaş’	1	korkışlı ‘gösterişli’	1
kındıh ‘findık’	1	korkız ‘kör kıza’	1
kır ‘ak’	1	korku ‘korku’	1
kır ‘gir’	1	korkunçlı ‘korkunç’	1
kırk ‘kırk’	1	korkuts- ‘korkutmak’	1
kırtış- ‘sıkmak’	1	korsuz ‘çirkin, güzel olmayan’	1
kışa ‘kısa’	1	kort ‘kış, göt’	1
kısır ‘kısır, verimsiz’	1	korunli ‘gösterişli’	1
kıvan- ‘iftihar etmek, memnun olmak’	1	korunuş- ‘görünmek, belli olmak’	1
kıybet ‘kıymet’	1	kose ‘tüysüz, tüy çıkmayan’	1
kıyış ‘eğri, yamuk; aksi’	1	koş ‘hoş’	1
kıynacı ‘üzücü, üzen’	1	koş- ‘vermek’	1
kızçik ‘küçük kız’	1	koylu ‘köylü’	1
kızgançlık ‘cimrilik’	1	koyu ‘koyu, kara’	1
kızılıçlı ‘kızıl renkli’	1	kozgal- ‘sallanmak’	1
kiçeynekun ‘geceleyin, geç vakit’	1	kozli ‘gözlü’	1
kiçkene ‘küçük olan’	1	kozsiz ‘gözsüz’	1
kil- ‘gelmek’	1	kök ‘kök’	1
kiril- ‘girilmek’	1	köpek ‘köpek’	1
kirpid ‘kibrit’	1	kör- ‘görmek’	1
kiyam ‘ayakta durmak’	1	kuçen- ‘sakınmak’	1
kiyamet ‘kıyamet’	1	kuçli ‘güçlü’	1
kiyat ‘kağat’	1	kuçuk ‘küçük’	1
kiyıp ‘kulp’	1	kuçuli ‘güçlü’	1
kiyıt- ‘giydirmek’	1	kudah ‘kucak’	1
kiyim ‘giyim’	1	kudsuz ‘mutsuz, bahtsız, kederli’	1
kiyinder- ‘kiyindirmek’	1	kukurt ‘kükürt’	1
kiymet ‘kıymet’	1		

kulaçla- ‘kulaçlamak’	1	malıp ‘malpa; maymun (Leh. malpa)’	1
kuldır- ‘güldürmek’	1	mamed ‘mabed’	1
kuldür- ‘güldürmek’	1	mank- ‘ağızlarda ‘sersem’ anlamına sahip olan bu kelime burada.....’	1
kulkun ‘kültkü; gülüş, kahkaha’	1	maxpul ‘makbul, razı gelinen’	1
kullık ‘kulluk’	1	maxsım ‘masum’	1
kulmek ‘gömlek’	1	maxtulu ‘övgülü’	1
kulp ‘fakir’	1	maxtuv ‘övgü’	1
kumaş ‘kumaş’	1	Mayıs ‘mayıs ayı’	1
kumessiz ‘evsiz; kümesi olmayan’	1	maylı ‘yağlı’	1
kumkin ‘kimin’	1	mayli ‘meyilli’	1
kundelik ‘günlük’	1	mazal ‘baht’	1
kuneş ‘güneş’	1	mazallı ‘bahatlı’	1
kunuvçi ‘kıskanç’	1	mazlum ‘mazlum’	1
Kural ay ‘Karay takviminde ikinci ay (Nisan-Mayıs)’	1	meci ‘kedi’ → <i>maçı, meçi</i>	1
kurğak ‘hiç yağış olmaması’	1	megebbetlik ‘merhametlik’	1
kusul ‘mide bulandırıcı; kusmuk’	1	mehalıklik ‘sarhoşluk’	1
kusursız ‘kusursuz’	1	melek ‘melek’	1
kutıl ‘kurtulmak’	1	melhem ‘sürülebilir ilaç; krem’	1
kutlı ‘kutlu; talih sahibi’	1	meramet ‘merhamet’	1
kutsız ‘kutsuz, talihsiz’	1	merametlik ‘merhametlik’	1
kutsuz ‘kutsuz, talihsiz’	1	merduven ‘merdiven’	1
kuturluk ‘kudurukluk’	1	meres ‘miras’	1
kuvan ‘kovan, arı yuvası’	1	meresle- ‘miras almak’	1
kuvandır- ‘sevindirmek’	1	mexebbetlik ‘muhabbetlik’	1
kuvuç ‘koğucu, koğuculuk eden’	1	mezarlıksız ‘mezarlıksız’	1
kuvuş ‘koğuş’	1	mın- ‘binmek’	1
kuyrık ‘kuyruk’	1	mındraş ‘medrese’	1
kuyruk ‘kuyruk’	1	mırad ‘murat, amaç’	1
kuyruklu ‘kuyruklu’	1	mırdar ‘mundar’	1
kuyuşici ‘koyucu’	1	mi ‘soru zamiri’ → <i>mi</i>	1
kuzov ‘meşale’	1	minare ‘minâre’	1
kvaysı ‘kaysı; hangisi’	1	mindır- ‘bindirmek’	1
kyahad ‘kağıt’	1	minnet ‘minnet; borçlu sayma’	1
kyamil ‘kâmil, bilgiç’	1	misir ‘mısır’	1
kyar ‘kâr’	1	miyuk ‘büyük, uzun’	1
laf ‘laf, söz’	1	mor ‘mor’	1
lağab ‘lakap; ad’	1	muedzin ‘müezzin’	1
lağım ‘lağım; pis suların atık yeri’	1	mufttar ‘muft: boşuna; muft tardan: boşuna yoksulluktan, hiç yoktan’	1
lakırdı ‘lakırdı, laf, söz’	1	mumkun ‘mümkün, muhtemel, olası’	1
lakin ‘fakat’	1	munay- ‘ıstırap çekmek’	1
lal ‘dilsiz’	1	mundar ‘mundar’	1
lokum ‘lokum; tatlı anlamında kullanılmıştır’	1	nasık ‘elde oluşan kabarcık, nasır’	1
Luri ‘kuş cinsi’	1	naslı ‘nazlı’	1
mahana ‘bahane’	1	nazlan- ‘nazlanmak’	1
mahsul ‘mahsul’	1		
maht ‘baht’	1		
mahtanic ‘övünücü’	1		

neden ‘neden’	1	oşekley ‘oşek; dedikodu, söylenti’	1
neğadar ‘ne kadar’	1	otıl- ‘oturmak’	1
nendiy ‘nasıl, ne gibi’	1	otla- ‘öter’	1
nenem ‘büyük anne’	1	otmeksiz ‘ekmeksiz’	1
nezet ‘lezzet’	1	oya ‘oya, işleme’	1
obuş- ‘öpüşmek’	1	oynaş ‘eski oynaş’	1
oç ‘uç’	1	oyul- ‘oyulmak’	1
odinç ‘ödünç’	1	oyun ‘oyun’	1
ogun ‘oğlun’	1	ozdır- ‘geride bıraktırmak’	1
ogursus ‘uğursuz’	1	ozğan ‘ozan’	1
oğlan ‘erkek, oğlan’	1	öreke ‘sandalye’	1
oğret- ‘öğretmek’	1	özen ‘ırmak’	1
oğul ‘oğul’	1	paalı ‘pahallı’	1
ohut- ‘okutmak’	1	pabuç ‘papuç, ayakkabı’	1
ohut ‘öğüt’	1	padişah ‘padişah’	1
okçı ‘okçu’	1	padişax ‘padişah’	1
oken ‘öfke’	1	padişah ‘padişah’	1
okı ‘iki’	1	pahıl ‘pahallı’	1
okıl- ‘okunmak’	1	pahıllık ‘pahallılık’	1
oksiz ‘öksüz’	1	palı ‘pahallı’	1
okunç ‘sinir, öfke’	1	pamuk ‘pamuk’	1
okur- ‘hıçkırma hıçkırma ağlamak’	1	papaz ‘din adamı’	1
okut ‘okut’	1	paralan- ‘paralanmak, yırtınmak’	1
olaklen ‘elek ile’	1	paralı ‘paralı’	1
olç- ‘ölçmek’	1	parla ‘sinirlen’	1
oldir- ‘öldürmek’	1	Pars ‘İran’	1
olet ‘ölet; çıban, yara’	1	pasta ‘pasta’	1
olkeler ‘rahatsız olurlar’	1	paşa ‘paşa’	1
olurça ‘olacağına’	1	patlıcan ‘patlıcan’	1
omuz ‘omuz’	1	paxa ‘değer’	1
onart- ‘geliştirmek’	1	paxasız ‘değersiz’	1
onbaşı ‘rütbe; onbaşı’	1	paxılık ‘pahallılık’	1
ondır- ‘oldürmek, geliştirmek’	1	pay ‘hisse, pay’	1
onlık ‘onluk’	1	pazar ‘Pazar, çarşı’	1
opkele ‘öfkeli’	1	perdeli ‘perdeli’	1
orak ‘orak; keskin bıçkı’	1	peşin ‘peşin; parasını hemen vermek’	1
oren- ‘öğrenmek’	1	peşmaklık ‘pişmanlık’	1
orken ‘koltuk’	1	peştımal ‘peştımal; bele bağlanan örtü’	1
orozın ‘ahlaksız, sefih’	1	pıçak ‘bıçak’	1
Ortakun ‘Salı’	1	piçen ‘biçilmiş kuru ot; saman’	1
ortıl- ‘örtülmek’	1	pire ‘pire’	1
ortuk ‘örtük’	1	piş- ‘pişmek, yanmak’	1
orucla- ‘oruç tutmak’	1	pişil- ‘pişirilmek’	1
orusız ‘evsiz’	1	pişiril- ‘pişirilmek’	1
oruspı ‘orosbu; kötü kadın’	1	pişkir- ‘yanmak’	1
osal ‘işe yaramaz; kötü’	1	piteçih ‘pirecik, bit’	1
osırak ‘osuruk’	1		
osrak ‘osuran’	1		
ostr- ‘osurmak; gaz çıkarmak’	1		
oşek ‘eşek’	1		

poçtalon ‘pantolon’	1	sıçkan ‘sıçan’	1
pof ‘pohpohlamak manasında kullanılmış yansıma’	1	sığı- ‘sığmak’	1
portakal ‘portakal’	1	sığ- ‘sığmak’	1
puş ‘puşt’	1	sıklat ‘sıkıntı’	1
rahat ‘rahat’	1	sılan ‘selam’	1
rakı ‘rakı’	1	sılat- ‘ıslanmak’	1
raskel- ‘rastlamak’	1	sımit ‘simit’	1
rezil ‘rezil, rüsva’	1	sın ‘karın’	1
rusvaylık ‘lekeli, kara çalınmış’	1	sıra ‘sıra’	1
saab ‘sahip’	1	sırma ‘saç’	1
sabah ‘sabah’	1	sırt ‘sırt’	1
sabançi ‘saban süren kişi’	1	sıy- ‘saymak’	1
sabax ‘sabah’	1	sıypa- ‘okşamak’	1
sabırlık ‘sabırlı olma’	1	sız ‘siz’	1
sabiy ‘küçük çocuk’	1	silin- ‘sürmek’	1
sahab ‘sahip’	1	sivrisinak ‘sivrisinek’	1
saip ‘sahip’	1	siyla- ‘ağırlamak’	1
sakat ‘sakat’	1	soba ‘soba’	1
sakınlan ‘sakınılan’	1	sog- ‘sokmak’	1
salam ‘saman’	1	sogun- ‘küfür etmek’	1
salı ‘salı’	1	soğan ‘soğan’	1
salna- ‘sarna- fiili; okumak, söylemek; ağlamak, feryat etmek’	1	soğan ‘soğan’	1
samir- ‘sömürmek’	1	soğum ‘Karay takviminde dokuzuncu ay (Ekim-Kasım)’	1
san- ‘sanmak’	1	sokır ‘kör’	1
sanav ‘söz’	1	sokurluk ‘körlük’	1
sanci ‘sancı’	1	sondır ‘söndürmek’	1
sandrakla- ‘sayıklamak’	1	soon ‘son’	1
sanduk ‘sandık’	1	sos ‘söz’	1
saneter ‘sanar, zanneder’	1	sozikli ‘sözlük, sözlüklü’	1
sar- ‘örmek’	1	sozleş- ‘sözleşmek’	1
saraf ‘sarraf, altının kıymetini bilen kişi’	1	sozli ‘sözlü’	1
sarğoş ‘sarhoş’	1	sozsuz ‘sözsüz’	1
sarık ‘sarı’	1	sözlen- ‘söylenmek’	1
sarınsız ‘neşe’	1	Suleymen ‘Süleyman; erkek adı’	1
satıl- ‘satılmak’	1	sultan ‘sultan’	1
savlıh ‘sağlık’	1	sunduk ‘sandık’	1
savlık ‘sağlık’	1	surkelen- ‘yaklaşmak, bulaşmak’	1
savurluk ‘savurganlık’	1	suvrat ‘yemek’	1
seç ‘saç’	1	suvsız ‘susuz’	1
selam ‘selam’	1	suygılı ‘saygılı’	1
senena ‘sanane’	1	suyunç ‘Karay takviminde on ikinci ay’	1
sepe ‘kötü’	1	şabbat kun ‘cumartesi günü’	1
sermiye ‘sermaye’	1	şaltır- ‘salmak’	1
sevil- ‘sevilmek’	1	şan ‘sen’	1
sevinç ‘sevinç’	1	şarab ‘şarap’	1
sevlen- ‘sevilmek’	1	şeğır ‘şer, şeker’	1
seyir ‘seyir’	1	şellin- ‘şenlenmek’	1

şen ‘neşeli’	1	teselle ‘teselli’	1
şerbetçi ‘şerbetci’	1	tevekeli ‘boş yere’	1
şexer ‘şeker’	1	tezek ‘tezek, bok’	1
şindi ‘şimdi’	1	tılsım ‘tılsım’	1
şişik ‘şişmiş olan’	1	tınçlıksız ‘sakin olmayan’	1
şorbaçi ‘çorbacı’	1	tınlah ‘iştirilen’	1
ştan ‘fistan, elbise’	1	tırı ‘diri’	1
şukur ‘şükür’	1	tiydir- ‘değdirmek’	1
Şurı ‘köy adı’	1	tobe ‘tövbe’	1
taat ‘takat; güç, kuvvet’	1	toh ‘tok’	1
tabiat ‘tabiat, huy’	1	tohluh ‘tokluk’	1
tabiyat ‘tabiat, huy’	1	tohta ‘tahta’	1
tahta ‘tahta’	1	tohtat- ‘sona erdirmek, durdurmak’	1
tal ‘Teala; Hak Teala şeklinde kullanılır’	1	tokat ‘tokat’	1
talan- ‘dalanmak, saldırmak’	1	tokış- ‘tokuşmak’	1
tamaxkar ‘aç gözlü, kanmayan’	1	toklık ‘tokluk’	1
tampaz ‘tapmaz; bulamaz’	1	tokun- ‘değmek, dokunmak’	1
tap ‘dogru; eski evlerde tavana yakın açılan küçük pencere; tam, eksiksiz’	1	tolgunçi ‘dolmuş, dolan’	1
tap- ‘tapmak’	1	ton ‘don’	1
tap- ‘tepmek’	1	ton- ‘donmak’	1
tar ‘ağır’	1	top ‘yuvarlak’	1
tarla ‘bostan’	1	topçak ‘toprak’	1
tarnak ‘tırnak’	1	tord ‘dört’	1
tas ‘tas, yemek koyulan kap’	1	torunsuz ‘torunsuz’	1
taştırıl- ‘su altında kalmak’	1	totem ‘tutam’	1
tavla ‘tavla’	1	toygunçi ‘doyucu; doyan’	1
tavşan ‘tavşan’	1	toz ‘toz’	1
tavuh ‘tavuk’	1	töşek ‘döşek’	1
taya- ‘dayamak’	1	tuggu ‘zoka’	1
teber- ‘dışarı atmak, reddetmek, atıvermek’	1	tugen- ‘tükenmek’	1
tecribe ‘tecrübe’	1	tugeyt- ‘tüketmek’	1
teke ‘keçinin erkeği’	1	tugiz ‘eşit, bir’	1
teklif ‘teklif’	1	tuğ ‘eskiden sancak tepesine ve padişahların, vezirlerin başların taktıkları başlıkların ön tarafında bulunan at kuyruğu; tüy’	1
temelsiz ‘sağlam olmayan, temeli olmayan’	1	tuğan ‘eşit, bir’	1
tenesir ‘ölü yıkanılan tahta; tenesir’	1	tuğan ‘öz, asıl’	1
tepre- ‘kıpırdamak’	1	tur ‘tur, dolaşma’	1
tepren- ‘titremek’	1	turkı ‘türkü’	1
tepsi ‘tepsi’	1	turlen- ‘dürülenmek’	1
terbiye ‘terbiye, görgü’	1	turşu ‘turşu’	1
terez ‘terazi’	1	turul- ‘durmak’	1
terle- ‘terlemek, yorulmak’	1	tutlu ‘tutuldu’	1
tersey ‘ters taraf’	1	tuvlık ‘verimsiz, yararsız’	1
teryin ‘tereğin’	1	tuvun ‘ses’	1
tes ‘tas; yemek koyulan kap’	1	tuvuşluh ‘başarı’	1
		tuyavı ‘cesaret işareti’	1

tuz ‘diz’	1	xarçlık ‘harçlık’	1
tuzsuz ‘susuz’	1	xarif ‘arif’	1
ucus ‘ucuz’	1	xarpuz ‘karpuz’	1
uçunci ‘üçüncü’	1	xasevet ‘haset’	1
uçur- ‘uçurmak’	1	xatin ‘hatun’	1
uçut ‘uçurtma’	1	xav ‘köpeğin çıkardığı yansıma ses’	1
uçyun ‘için’	1	xaves ‘heves’	1
uğ ‘insan’	1	xavnaa ‘hava, şarkı’	1
ul ‘oğul’	1	xay ‘hay; nida’	1
Ulag ‘Karay takviminde beşinci ay (Temmuz- Ağustos)’	1	xaylılık ‘hayırlılık’	1
ulanlı ‘oğlanlı; erkek çocuğu olan’	1	xekim ‘hekim, doktor’	1
uleşin- ‘bölüşülmek’	1	xelal ‘helal’	1
ullu ‘ulu, yüce’	1	xepisi ‘hepsi’	1
ulug ‘ulu, yüce’	1	xesapsız ‘hesapsız’	1
uluk ‘ulu, yüce’	1	xırslan- ‘çalınmak’	1
ulun ‘buğday’	1	xısımsız ‘akrabasız’	1
ulus ‘ulus’	1	xıyarsız ‘hıyarsız, salatalıksız’	1
Uluv ‘Karayların kullandığı ‘12 Hayvanlı Takvim’ içinde timsah anlamına gelen yıl’	1	xoş ‘hoş’	1
umid ‘ümit’	1	xoy ‘hoy’	1
umith ‘ümitli’	1	yabanci ‘el, yabancı’	1
ummı- ‘ummak’	1	yabın- ‘bağlanmak’	1
urun- ‘vurulmak’	1	yağmurlu ‘yağmurlu’	1
ustlu ‘akıllı’	1	yahşılık ‘güzellik, iyilik’	1
uydır- ‘uydurmak’	1	yaka ‘yaka’	1
uydur- ‘uydurmak’	1	yaktır- ‘yaktırmak’	1
uyle ‘öğle’	1	yaku ‘bebek’	1
uyul- ‘oyul- fiili’	1	yalan ‘yalan’	1
uyziç ‘oyuncak’	1	yalanci ‘yalancı’	1
uzaklı ‘uzaklı’	1	yaldan ‘yüzen’	1
uzulat- ‘uzatmak’	1	yaldavçı ‘aldatıcı, kandırıcı’	1
vahıt ‘vakit’	1	yamır ‘yağmur’	1
vax ‘nida; vah’	1	yamur ‘yağmur’	1
vaxıt ‘vakit’	1	yanğı ‘yeni’	1
velgi ‘vergi’	1	yanıl ‘kulakları sarı keçi’	1
veresege ‘veresiye’	1	yaprahsız ‘yapraksız’	1
veresine ‘veresiye’	1	yapu ‘yapı’	1
vergisiz ‘vergisiz’	1	arak ‘uzak’	1
veril- ‘verilmek’	1	yaramaz ‘yaramaz’	1
xaber ‘haber’	1	aran ‘aran’	1
xaci ‘hacı’	1	aravlu ‘uygun’	1
xacılık ‘hacılık’	1	yardantsın ‘dışarıda’	1
xalabalık ‘kalabalık’	1	yardımcı ‘yardımcı’	1
xalayık ‘köle, halayık’	1	yarlın- fakirleşmek	1
xamur ‘hamur’	1	yarmalık ‘panayır, fuar’	1
xaram ‘haram’	1	yarsız ‘yarsız, sevgilisiz’	1
xarap ‘harap’	1	yas ‘yas’	1
		yasa ‘yasa, hatır’	1
		yasırtın ‘gizli, esrarlı’	1
		yavlık ‘yağlık’	1

yavluk ‘yağlık’	1	yitmiş ‘yetmiş’	1
yazık ‘günah’	1	yolcu ‘yolcu’	1
yedir- ‘yedirmek’	1	yolğala- ‘yol etmek, yol tutmak’	1
yegen ‘yemek yiyen kişi’	1	yolla- ‘yollamak’	1
yeki ‘iki’	1	yollan- ‘yollanmak’	1
yemek ‘yemek’	1	yorgan ‘yorgan’	1
yemiş ‘yemiş’	1	yorlı ‘zavallı’	1
yenilik ‘yenilik’	1	yırın ‘yarın’	1
yerd ‘yer’	1	yubiy ‘ev sahibi’	1
yere ‘yine’	1	yuhla- ‘yuhlamak’	1
yeruz	1	yul- ‘elinden almak, kurtarmak’	1
yeşimlik ‘yeşillik’	1	yulçur ‘küfür’	1
yetiş- ‘yetişmek’	1	yumçuhla- ‘göz kırpmak’	1
yetim ‘kalım’	1	yumurğa ‘yumurta’	1
yetiştir- ‘yetiştirmek’	1	yunah ‘günah’	1
yetiz ‘çalışkan’	1	yunax ‘günah’	1
yeymek ‘yemek’	1	yur- ‘yürümek’	1
yık- ‘yıkamak’	1	yurı ‘yarı’	1
yılan- ‘ağlanmak, yakınmak’	1	yurı- ‘yürümek; gezmek’	1
yılbaşı ‘yılı+başı; uysal’	1	yuri- ‘yürümek’	1
yıldır- ‘yıldırma’	1	yurk ‘kesme, tıraş etme’	1
yılın ‘yılan’	1	yuryuçi ‘yürüyen’	1
yılıv ‘ağlayış, ağlama’	1	yuş ‘özel ad’	1
yılkı ‘at ya da eşek’	1	yuva ‘ev, delik’	1
yıluv ‘ağlayış, ağlama’	1	yuvuci ‘yıkayıcı’	1
yımşak ‘yumuşak’	1	yuvuk ‘yakın kimse’	1
yırak ‘uzak’	1	Yuxbaşkun ‘Pazartesi günü’	1
yırı ‘yarı’	1	yürekli ‘yürekli’	1
yırtıl- ‘yırtılmak’	1	zaval ‘zıval, hamur yuvarlağı’	1
yibe- ‘göndermek’	1	zayıf ‘zayıf, güçsüz’	1
yibir- ‘göndermek, yollamak’	1	zeger ‘zehir’	1
yibir- ‘göndermek, yollamak’	1	zekat ‘zekat’	1
yigitlik ‘yiğitlik, alplik’	1	zeman ‘içinde bulunulan zaman’	1
yıla- ‘ağlamak’	1	zerdale ‘bir tür meyve’	1
yin ‘kol’	1	zevk ‘zevk’	1
yine ‘iğne’	1	zevкли ‘zevкли’	1
yir- ‘birinin arkasından kötülüğüne konuşmak; yermek’	1	zift ‘katran, zift’	1
yirtık ‘yirtık’	1	ziyafet ‘ziyafet’	1
yit ‘yat’	1	ziyan ‘ziyan, boşa giden’	1
yit ‘yiğit’	1	ziyefet ‘ziyafet’	1
yiti ‘keskin; acı; iyi, güzel,		zoror ‘zarar’	1
yaman ’	1	zuluman ‘zalim’	1

7.2. Sınıflandırılmış Kelime Sıklık Analizi

7.2.1. Akrabalık adları

Tezin sözvarlığında 31 akrabalık adı tespit edilmiş olup, bunlar arasında en sık geçenler *uvul*, *ata*, *karandaş*, *bala* ve *ana* kelimeleridir.

aga ‘büyük, abi’ → 7	kiyov ‘damat’ → 1
aka ‘büyük, ata, baba → 2	koca ‘koca, erkek eş’ → 3
ana ‘anne’ → 41	mama ‘anne’ → 9
ane ‘anne’ → 1	nenem ‘büyük anne’ → 1
ata ‘büyük, ata, baba → 46	öbga ‘büyük, ata, baba, ced’ → 1
atulu ‘babacık’ → 3	papa ‘peder, baba’ → 1
bala, balaa ‘çocuk’ → 44	praunuk ‘torun oğlu’ → 1
balaçex ‘yavrucuk’ → 1	sinli ‘kız kardeş’ → 11
biyça ‘bey karısı, kadın’ → 6	tota ‘teyze’ → 14
dostça ‘kız arkadaşı’ → 40	tuvduçoh ‘kız kardeşçik’ → 3
evlad, evlat ‘evlat’ → 3	ulan ‘oğlan’ → 58
inna ‘büyük anne’ → 1	ulancex, ulancix ‘küçük oğlan’ → 14
kanla ‘gelin’ → 10	unuk ‘torun’ → 1
karandaş, kardaş ‘kardeş’ → 45	uvul ‘oğul’ → 55
kayna ‘kaynana’ → 3	uvulçoh, uvulçox ‘küçük oğul’ → 4
kelin ‘gelin’ → 13	

7.2.2. Özel İsimler

Tezin sözvarlığında 129 özel isim tespit edilmiştir. Bunlar arasında en sık geçenler *Yosef*, *Simha*, *Hanna*, *Iyov*, *Tamar*, *Yaakov*, *Lida*, *Azarya* kelimeleridir.

Ada ‘kadın ismi’ → 3	Cinla ‘özel isim’ → 3
Agaron ‘erkek adı’ → 1	Ciyon ‘Siyon dağı’ → 2
Asael ‘erkek adı’ → 8	Dameşek ‘özel isim’ → 1
Axtar ‘kadın adı’ → 19	David ‘David, Davut’ → 1
Azar ‘kadın adı’ → 1	Elifaz ‘erkek adı’ → 6
Azarya ‘erkek adı’ → 24	Eligu ‘erkek adı’ → 7
Azriel ‘Azrail’ → 8	Enoş ‘erkek adı’ → 1
Bat rabbim ‘özel isim’ → 1	Esav ‘erkek adı’ → 1
Beraxel ‘erkek adı’ → 2	Firkoviç ‘1. soyad 2. erkek adı’ → 2
Bildad ‘erkek adı’ → 5	Gavriel ‘erkek adı’ → 16
Cafon ‘kişi adı’ → 4	Içuk ‘özel ad’ → 1

- İrad** ‘erkek adı’ → 2
Iyov ‘erkek adı’ → 57
İcxak ‘erkek adı’ → 1
Karay ‘Karay, Karaim’ → 16
Karayga ‘Karay’ → 1
Karayka ‘Karay’ → 3
Karayski ‘Karayca’ → 4
Kayin ‘erkek adı’ → 16
Keçya ‘özel ad’ → 1
Keren gappux ‘kadın adı’ → 1
Kesil ‘Elcabbar, Orion’ → 2
Kima ‘Atlas’ın yedi kızı’ → 2
Kobecki ‘1. soyad 2. bir erkek ismi’ → 1
Lamed ‘İbrani alfabesi; lamed’ → 1
Lamex ‘erkek adı’ → 2
Laşon-kodeş ‘İbranice’ → 1
Lemex ‘erkek adı’ → 3
Leşon kodeş ‘İbranice’ → 1
Levanon ‘Lübnan’ → 7
Lida ‘kadın adı’ → 30
Lidka ‘küçültme eki almış kadın ismi’ → 7
Lidoçka ‘Lida’cık’ → 4
Lindoçka ‘Lida’cık’ → 1
Lobanos ‘soyad’ → 1
Maneçka ‘özel ad’ → 8
Manka ‘Maneçka kısaltılmış hali’ → 1
mem ‘İbrani alfabesi; mim’ → 1
Metuşael ‘erkek adı’ → 2
Mexiyyael ‘erkek adı’ → 1
Mexuyael ‘erkek adı’ → 1
Mickewiç ‘son ad’ → 1
Milka ‘kadın adı’ → 13
Mişa ‘erkek adı’ → 5
Mixael ‘erkek adı’ → 2
Moşe ‘Musa’ → 4
Moşuk ‘Musa isminden yapılmış ad’ → 1
Moşulu ‘Musa isminden yapılmış ad’ → 1
Naama ‘kadın adı’ → 9
Nehama, Nexama ‘kadın adı’ → 8
nun ‘İbrani alfabesi; nun’ → 1
Osa ‘Yusuf’ → 2
paro ‘Firavun’ → 1
Peninna ‘kadın adı’ → 3
Prat ‘Fırat’ → 1
Putiel ‘erkek adı’ → 8
Rabban ‘Talmud Yahudisi’ → 1
Rafael ‘erkek adı’ → 6
Ram ‘erkek adı’ → 1
Raxelko ‘erkek ismi’ → 1
Ruuma ‘kadın adı’ → 8
Sara ‘kadın adı’ → 27
Sarenka ‘kadın adı; Sara’dan son takı ile’ → 1
Sarulu ‘kadın adı’ → 2
Selomo ‘özel ad’ → 1
Semuel ‘İsrail oğullarına indirilen peygamber; erkek adı’ → 2
Senir ‘ırmak adı’ → 1
Simulu ‘Simha; lokatif şekli’ → 11
Simxa ‘erkek adı’ → 110
Simxaçex ‘Simhacık’ → 2
Sinay ‘Sina dağı’ → 3
Suxili ‘erkek adı’ → 1
Şelomo ‘Süleyman’ → 3
Şelomon ‘Süleyman’ → 3
Şem ‘erkek adı’ → 28
Şemuel ‘İsmail’ → 1
Şet ‘erkek adı’ → 2

Şeva ‘Saba imparatorluğu ve halkı’ → 2

Şuri ‘köy adı’ → 1

Suvaxlı ‘özel ad’ → 1

Şuxılı ‘özel ad’ → 3

Talmid ‘Talmud’ → 3

Tamar ‘kadın adı’ → 48

Tamarko ‘kadın adı’ → 1

Tamulu ‘özel ad’ → 2

Tatar ‘Tatar’ → 1

Temanlı ‘erkek adı’ → 6

Tevel ‘özel isim’ → 10

Tirca ‘nehir adı’ → 1

Tofet ‘put adı’ → 1

tora ‘Tevrat’ → 3

Tubal-kayin ‘erkek adı’ → 2

Uc ‘erkek adı’ → 1

Xananel ‘erkek adı’ → 8

Xanna ‘kadın adı’ → 70

Xannacex ‘Hanna’ cık’ → 4

Xanox ‘erkek adı’ → 3

Xanulu ‘Hanna kelimesi ile yapılmış isim; küçültme hali’ → 5

Xanxannaçex ‘Hanna’cık’ → 1

Xavila ‘ırmak adı’ → 1

Xavva ‘Havva’ → 2

Xiddekel ‘Dicle’ → 1

Yaakov ‘erkek adı’ → 45

Yaakovçuh ‘Yakup’çuk’ → 2

Yabal ‘erkek adı’ → 1

Yemima ‘kadın adı’ → 9

Yeruşalayim ‘Yerusalem’ → 6

Yişrael ‘erkek adı, İsrail’ → 1

Yismael ‘İsmail’ → 1

Yisrael ‘erkek adı, İsrail’ → 10

Yişni ‘özel ad’ → 1

Yişrael ‘erkek adı, İsrail’ → 1

Yona ‘erkek adı’ → 16

Yosef ‘Yusuf’ → 170

Yubal ‘erkek adı’ → 1

Yudit ‘kadın adı’ → 2

Yuş ‘özel ad’ → 1

Yuzuk ‘Yosef’ den yapılmı ad; küçültme eki ile’ → 1

Zaxarya ‘özel isim’ → 1

Zina ‘erkek adı’ → 21

Zinoçka ‘Zina’ dan yapılmış ad’ → 2

7.2.3. ‘Şehir’ Anlamına Gelen Kelimeler ve Şehir Adları

Tezin sözcük varlığında 29 ‘şehir’ anlamına gelen kelimeler ve şehir adları tespit edilmiş olup, bunlar arasında en sık geçenler *şagar*, *Troh* ve *Galve* kelimeleridir.

Amana ‘yer adı’ → 1

Aşur ‘yer adı’ → 1

Baal-gamon ‘yer adı’ → 1

Baxçisaray ‘Bahçesaray’ → 1

Buzlu ‘yer adı’ → 2

Edom ‘yer adı’ → 1

Elkair ‘Kahire’ → 1

Engedi ‘yer adı’ → 1

Eve ‘yer adı’ → 1

Galve ‘yer adı’ → 6

Gilead ‘yer adı’ → 2

Gixon ‘nehir adı’ → 1

Karmel ‘yer adı’ → 1

Kırım ‘Kırım’ → 5

Landvarov ‘Wilna şehri’ → 2

Litva ‘Litvanya’ → 1

Not ‘yer adı’ → 1

Ofir ‘yer adı’ → 2

Paras ‘İran’ → 1

Pars ‘İran’ → 1

Peterburg ‘Petersburg’ → 2

Pişon ‘ırmak adı’ → 1

7.2.4. Dini Terimler

Tezin sözcüklerinde 87 dini terim tespit edilmiş olup, bunlar arasında en sık geçenler *Tanrı, adonay, aziž, raşa, avanlıx ve şaytan* kelimeleridir.

abah, abax ‘put’ → 6

aborot ‘Bir tür din adamı’ → 1

adonay ‘İlah, Tanrı’ → 69

algışla- ‘kutsamak’ → 8

Allah, Allax ‘ilah, yaratıcı, Tanrı’ → 3

amen ‘amin’ → 3

avançı ‘günah işlemiş olan;
günahkar’ → 7

avanlıx, avantlık ‘suç, günah’ → 23

aziž ‘kutsal’ → 42

azizlik ‘kutsallık’ → 2

barux ‘kutsanmış’ → 1

bet mikdaş ‘tapınak; mukaddes
yer’ → 1

bet gammikdaş ‘tapınak; mukaddes
yer’ → 1

cahanam ‘cehennem’ → 1

cami ‘cami’ → 1

cannat ‘cennet’ → 1

derbiş ‘derviş’ → 1

din ‘din’ → 16

dinli ‘dinine bağlı olan, dindar’ → 1

dominikanski ‘dominiken
tarikati’ → 4

Refaimli ‘yer adı’ → 1

şagar, şaxar ‘şehir’ → 23

şagarçex ‘küçük şehir, şehircik’ → 1

Trocki ‘Troki’den’ → 1

Troh, Troki, Trox ‘Troki şehri’ → 16

Xermon ‘yer adı’ → 1

Yerancova ‘yer adı’ → 2

dua ‘dua’ → 1

ezan ‘ezan’ → 1

gan-eden ‘cennet’ → 1

gazzan ‘din adamı’ → 1

geginnom ‘cehennem’ → 1

girsas ‘orijinal İncil’ → 5

gunax, günax ‘günah’ → 15

haç ‘haç’ → 1

Hak ‘Allah’ → 1

hair, hayır, hayir ‘hayır; iyi iş’ → 8

hayırlı ‘hayırlı’ → 1

imam ‘imam, hoca’ → 1

iman ‘îman’ → 2

janlıx ‘manevi’ → 1

jımat ‘cemaat’ → 10

kagal ‘cemaat’ → 5

karanya, karanye ‘cehennem’ → 14

Kenesa, Kensa ‘Karayların tapınağı’
→ 9

keruvim ‘melek’ → 2

kıbla ‘Tanrı yüzü, Tanrı’ya dönülen
taraf’ → 5

kiyamet ‘kıyamet’ → 1

koltxa, koltxe ‘dua, Tanrı’ dan isteme’
→ 15

- kufur** ‘Tanrıyı inkar’ → 5
malaçex ‘melekcik’ → 1
malah, malax, melek ‘melek’ → 23
maşşemexa ‘çocuklar için yazılmış dini içerikli yazı’ → 1
muedzin ‘müezzin’ → 1
murdar ‘dini anlamda temiz olmayan; günahkar’ → 1
navi ‘peygamber’ → 2
navilik ‘nebilik’ → 1
papaz ‘din adamı’ → 1
pekla ‘cehennem’ → 1
piyut ‘dini şarkı’ → 1
raşa ‘Allah’ı inkar eden; Allahsız’ → 34
raxmet ‘rahmet’ → 3
raxmetla- ‘rahmet etmek’ → 1
Ribbi ‘Rab, yaratan, öğreten’ → 7
sibba ‘Tanrı lütfu, sebep’ → 7
siddur ‘dua kitabı, dini şarkı kitabı’ → 3
şaytan, şıytan ‘şeytan’ → 22
şexina ‘Tanrı önünde’ → 1
şıytançex ‘küçük şeytan’ → 1
tal ‘Teala; Hak Teala şeklinde kullanılır’ → 1

7.2.5. Bitki Adları

Tezin sözcüklerinde 38 bitki adı tespit edilmiş olup, bunlar arasında en sık geçenler *ağaç*, *kogot*, *çeçak* kelimeleridir.

- ağaç** ‘ağaç’ → 34
arpa ‘arpa’ → 5
birtuk ‘buğday, ekin, arpa’ → 1
boğday ‘buğday’ → 1
buber ‘biber’ → 3
buday ‘buğday’ → 2
bulva ‘yeralması’ → 1
tanmah ‘günah, kabahat’ → 3
Tanrı, Tenrı, tenri ‘Tanrı’ → 394
Tata ‘Papa’ → 4
tefinla ‘ibadet’ → 6
tenrılık ‘tanrısal’ → 3
tersay- ‘yaradana inkar etmek’ → 2
uçmah ‘uçma, cennet’ → 1
uçmaxlı ‘cennetlik’ → 1
viplis ‘iblis, şeytan’ → 2
xaci ‘hacı’ → 1
xacılık ‘hacılık’ → 1
xaççex ‘küçük haç’ → 1
xaçlan- ‘Hristiyan olmak’ → 3
xaram ‘haram’ → 1
xasid ‘sofu’ → 1
xayır, xayr ‘hayır; şerrin zıddı’ → 5
xyırlı ‘hayırlı’ → 2
xelal ‘helal’ → 1
yazıçeh, yazıçex ‘küçük günah’ → 3
yazılı, yazık, yazık ‘günah’ → 28
yevarexxa adonay ‘Tanrı seni kutsasın’ → 1
yunah, yunax ‘günah’ → 2
zekat ‘zekat’ → 1
zemer ‘ilahi’ → 1
burtuk ‘buğday’ → 2
çeçak ‘çiçek’ → 11
çereşna ‘kuş kirazı’ → 1
çiçek ‘çiçek’ → 2
gilaf ‘gül’ → 9
gul ‘gül’ → 6
kanpor ‘çiçek adı’ → 3

karamçix ‘yabani ot’ → 1

kıyma ‘kıyma’ → 2

kogot ‘1. horoz 2. göğ ot’ → 15

kolos ‘başak’ → 2

kozluk ‘ceviz ağacı’ → 1

kura ‘ot; saman’ → 1

kurpe ‘bir çeşit tahıl’ → 2

Levona ‘dini törenlerde yakılan kokulu ağaç; tütsü’ → 3

narlıx ‘narlık, nar ağacı’ → 2

nerd ‘Rum sümbülü’ → 2

noxut ‘nohut’ → 1

pamuk ‘pamuk’ → 1

7.2.6. Meyve Adları

Tezin sözcük varlığında 15 meyve adı tespit edilmiş olup, bunlar arasında en sık geçenler *alma*, *gertma* ve *nar* kelimeleridir.

alma ‘elma’ → 8

armut ‘armut’ → 1

dut ‘dut meyvesi’ → 1

garbuz, harbuz, xarpuz ‘karpuz’ → 3

gertma ‘armut’ → 8

gertmaçik ‘armutçuk’ → 1

ilimon ‘limon’ → 1

inçirlik ‘incir ağacı’ → 1

7.2.7. Hayvan adları

Tezin sözcük varlığında 94 hayvan adı tespit edilmiş olup, bunlar arasında en sık geçenler *at*, *eşak*, *kiyik* ve *koy* kelimeleridir.

açdaga, ajdaga ‘ejderha’ → 6

ağırmaq ‘doru at’ → 1

ankıt ‘angut kuşu’ → 1

arıslan, arslan, aslan ‘arслан’ → 14

arıslanka ‘dişi arslan’ → 1

at ‘at’ → 69

atçex ‘atçik’ → 1

ayuv ‘ayı’ → 2

patlıcan ‘patlıcan’ → 1

piçen ‘biçilmiş kuru ot; saman’ → 1

salam ‘saman’ → 1

şam ‘çam ağacı’ → 1

teganak ‘diken’ → 7

ulun ‘buğday’ → 1

uvus ‘yulaf’ → 4

xıyar, xiyar ‘hıyar, salatalık’ → 4

xıyarçex ‘küçük salatalık’ → 2

xurma teragi ‘hurma ağacı’ → 2

zafran ‘safran’ → 1

zeytun ‘zeytin’ → 1

kavun ‘kavun’ → 1

nar ‘nar’ → 4

portakal ‘portakal’ → 1

vişna ‘vişne’ → 1

yagada ‘çilek’ → 1

yuzum ‘üzüm’ → 1

zerdale ‘bir tür meyve’ → 1

balak, balıh, balık, balıx ‘balık’ → 14

balıçex ‘balıkçık’ → 1

baykaşın ‘baykuş’ → 1

bay kuş ‘baykuş’ → 1

bedna ‘yusuçuk kuşu’ → 1

begemot ‘su aygırı’ → 3

bırçe, birça ‘pire’ → 1

bilbil ‘bülbül’ → 2

- bit, bit** ‘bit’ → 6
boğa ‘boğa’ → 1
boru ‘kurt?’ → 9
bosağa ‘buzağı’ → 1
busel ‘leylek’ → 1
buyvol ‘manda’ → 2
buzov ‘buzağı’ → 3
çegirtka, çegirtke, çigirtke
‘çekirge’ → 4
çıbn ‘sinek’ → 2
çıpçeçik ‘küçük kuş’ → 1
çıpçıçeh, çıpçıçex ‘serçecik’ → 4
çıpçih, çıpçix ‘serçe’ → 11
çıpçixley ‘serçe, kuş gibi’ → 1
çibin ‘sinek’ → 4
çipçe ‘çivciv’ → 2
damuz ‘domuz’ → 1
deve ‘deve’ → 8
eçki ‘keçi’ → 7
eşak, eşek ‘eşek’ → 36
guva ‘güve’ → 1
horoz ‘horoz’ → 1
ilan ‘yılan’ → 16
ilançex ‘yılancık’ → 1
it ‘it’ → 19
kadi ‘kedi’ → 1
karga ‘karga’ → 6
katır ‘katır’ → 5
keliçek ‘gelincik’ → 1
kelim ‘gelin’ → 1
kılabıla ‘örümcek’ → 1
kırgıy ‘bir kuş türü; doğan’ → 2
kiyik ‘vahşi hayvan’ → 24
kogutçox ‘küçük horoz’ → 1
kopek ‘köpek’ → 16
koy, koyın, koyun ‘koyun’ → 23
kozu ‘kuzu’ → 2
köpek ‘köpek’ → 1
kugurcun, kugurçun ‘güvercin’ → 14
kurt ‘kurt’ → 12
kurtçox ‘küçük kurt; kurtçuk’ → 3
livyatan ‘efsane olan ejder’ → 2
Luri ‘kuş cinsi’ → 1
maçı, meci, meçi ‘kedi’ → 8
malpa ‘maymun’ → 1
maymun ‘maymun’ → 2
neşer ‘kartal’ → 2
okleyka ‘balık adı’ → 1
olen ‘geyik’ → 7
oşek ‘eşek’ → 1
öguz ‘öküz’ → 3
ördaçek ‘yavru ördek, ördekçik’ → 16
ördak ‘ördek’ → 8
pauk ‘örümcek’ → 3
pire ‘pire’ → 1
piteçih ‘pirecik, bit’ → 1
anlamı ‘bitçik’ olur.’ → 1
poresa ‘domuz yavrusu’ → 8
sıçan, sıçkan ‘sıçan, fare’ → 1
sıçançex ‘sıçancık, küçük sıçan, fare’
→ 10
sıgır, sığır, sıyr ‘sığır’ → 1
sivrisinak ‘sivrisinek’ → 5
sogah ‘geyik yavrusu’ → 1
solovey ‘bülbul’ → 2
şerec, şereç ‘böcek, haşarat’ → 4
tana ‘dana’ → 1
tavşan ‘tavşan’ → 1
tavuh, tavuk, tavux ‘tavuk’ → 16
tay ‘tay; at yavrusu’ → 2

teke ‘keçinin erkeği’ → 1

teva ‘deve’ → 5

tilki ‘tilki’ → 3

toklu ‘koyun’ → 1

tonguz ‘domuz’ → 1

tulku ‘tilki’ → 2

tuvarçex ‘dana’ → 1

yanıl ‘kulakları sarı keçi’ → 1

yılan, yılın ‘yılan’ → 11

yilkı ‘at ya da eşek’ → 1

7.2.8. Zaman ve Vakit Adları

Tezin sözcüklerinde 42 adet zaman ve vakit adlarına rastlanmıştır. Bunlar arasında en sık geçenler *vaakit*, *yıl*, *erta* ve *ingir* kelimeleridir.

afta ‘hafta’ → 3

aşşam, ingir, ingir ‘akşam’ → 14

Başkusan ‘Karayların takvimine göre üçüncü ay’ → 1

bıtır, bultır ‘geçen yıl, bir yıl önce’ → 3

bigun ‘bugün’ → 2

erta, erte ‘çok erken, sabahleyin’ → 17

ertanbıla ‘şafak vakti’ → 2

ertarak ‘erkencek’ → 1

eynekun ? → 1

gun ‘gün’ → 1

hafta ‘hafta’ → 2

il ‘yıl’ → 14

ilçex ‘yılılık’ → 1

kaban ‘Karayların takvimine göre son ay; kış ayı’ → 1

Kankun ‘Çarşamba’ → 1

kiçeynekun ‘geceleyin, geç vakit’ → 1

kippur ‘kefaret günü’ → 2

Kural ay ‘Karay takviminde ikinci ay (Nisan-Mayıs)’ → 1

Mayıs ‘mayıs ayı’ → 1

mayufka ‘mayıs bayramı’ → 3

Ortakun ‘Salı’ → 1

pesax ‘paşa bayramı’ → 1

sabah, sabax ‘sabah’ → 2

salı ‘salı’ → 1

soğum ‘Karay takviminde dokuzuncu ay (Ekim-Kasım)’ → 1

suyunç ‘Karay takviminde on ikinci ay’ → 2

şabbat ‘Yahudilerin cumartesi günü’ → 4

şabbat kun ‘cumartesi günü’ → 2

tuna ‘dün’ → 1

tunagun ‘dünkü gün’ → 3

tuş ‘öğle’ → 3

Ulag ‘Karay takviminde beşinci ay (Temmuz- Ağustos)’ → 1

Uluv ‘Karayların kullandığı ‘12 Hayvanlı Takvim’ içinde timsah anlamına gelen yıl’ → 1

uyle ‘öğle’ → 1

vaakit, vahıt, vaht, vakıt, vaxıt, vaxt ‘vakıt’ → 122

vaxtsiz ‘vakitsiz, zamansız’ → 5

yaz ‘yaz’ → 9

yazbaşı ‘ilkbahar’ → 9

yazgı ‘yaza has’ → 2

yıl ‘yıl’ → 26

yın ‘yıl’

7.2.9. Sayı Adları

Tezin sözvarlığında 29 sayı adı tespit edilmiş olup, bunlar arasında en sık geçenler *eki*, *ekinci*, *beş* ve *yuz* kelimeleridir.

altı ‘altı’ → 12

altmış, altmış, atmış ‘altmış’ → 6

beş ‘beş’ → 26

beşinçi ‘beşinci’ → 4

bin ‘bin’ → 12

birar ‘birer’ → 4

birari ‘birer birer’ → 1

doksan ‘doksan’ → 2

dokuz ‘dokuz’ → 1

eççi ‘iki’ → 2

egirmi ‘yirmi’ → 10

eki ‘iki’ → 81

ekinci, ekinci, ekinçi, ekinçi ‘ikinci’ → 50

ekişer, ekşari ‘ikişer’ → 3

etis ‘otuz’ → 1

ondort ‘ondört’ → 1

onluk ‘onluk’ → 1

seksan ‘seksen’ → 2

toguz ‘dokuz’ → 1

tord ‘dört’ → 1

tuman ‘on bin’ → 9

uç, üç ‘üç’ → 19

uçunci, üçünçü ‘üçüncü’ → 8

yedi ‘yedi’ → 14

yedinçi ‘yedinci’ → 1

yegirmi ‘yirmi’ → 2

yeki ‘iki’ → 1

yitmiş ‘yetmiş’ → 1

yuz, yüz ‘yüz’ → 17

7.2.10. Unvan Adları

Tezin sözvarlığında 33 unvan adı tespit edilmiş olup, bunlar arasında en sık geçenler *kız*, *xatın*, *beg* ve *igit* kelimeleridir.

avrad, avrat ‘kadın, hatun’ → 3

baba ‘kocakarı’ → 1

beg, biy ‘bey’ → 43

biylik ‘beylik, ululuk’ → 6

hatın, katın, xatın, xatin ‘hatun’ → 90

igit, yigit ‘yiğit’ → 40

igitlik, yigitlik ‘yiğitlik’ → 12

igitrak ‘daha yiğit, yiğitce’ → 1

kadı ‘kadı’ → 2

kagan ‘kağan, hakan’ → 10

karavaş ‘hizmetçi; kız olan’ → 3

karaxçı ‘haydut’ → 2

karı ‘karı, kadın’ → 5

karvaş ‘hizmetçi; kız olan’ → 2

karaxçı ‘haydut’ → 2

karvaşçeh, karvaşçex ‘küçük hizmetçi kız’ → 2

kız ‘yaşı geçkin kız’ → 93

kızçex, kızçik ‘küçük kız’ → 2

kızgına ‘kız’ → 1

kızgınaçex ‘küçük kız’ → 1

padişah, padişax, padişah ‘padişah’ → 3

panna ‘genç kız’ → 4

paşa ‘paşa’ → 1

sabiy ‘küçük çocuk’ → 1

sultan ‘sultan’ → 1

şammaş ‘tapınak hizmetçisi’ → 7

taşça ‘kız’ → 8

taşçaçex ‘küçük kız’ → 2

taşçuk ‘kız, kızcık’ → 2

uşah ‘uşak’ → 1

übiy ‘ev beyi’ → 5

übiyça ‘ev hanımı’ → 3

yit ‘yiğit’ → 1

7.2.11. ‘İşçi’ Anlamına Gelen Kelimeler Ve Meslek Adları

Tezin sözvarlığında 23 işçi anlamına gelen kelimeler ve meslek adları tespit edilmiş olup, bunlar arasında en sık geçenler *işçi, yumuşçu, savuxturuvçu* kelimeleridir.

bazıryan ‘satıcı’ → 2

balıxçı ‘balıkçı’ → 1

bezargan ‘tacir, tüccar’ → 2

binici ‘binici; at binicisi’ → 1

çalğıcı ‘çalgıcı’ → 1

çırıcı ‘kürkçü’ → 1

çirak ‘çirak, işçi’ → 2

çoban ‘çoban’ → 2

degirmeçi ‘değirmenci’ → 1

ebe ‘ebe; doğum yaptıran kişi’ → 1

deveci ‘deveci’ → 2

işçi, işçi ‘işçi’ → 19

kenanlı ‘tacir’ → 1

maskara ‘soyтары, eğendirici’ → 2

maxabber ‘yazar’ → 1

otyamçı ‘baharatçı’ → 1

rofe ‘hekim; doktor’ → 3

sabançı ‘saban süren kişi’ → 1

saraf ‘sarraf, altının kıymetini bilen kişi’ → 1

savuxturuvçu ‘hekim’ → 4

xekim ‘hekim, doktor’ → 1

yazuvçu ‘yazan, yazar, yazıcı’ → 1

yumuşçu ‘işçi’ → 6

7.2.12. Organ Adları

Tezin sözvarlığında 47 organ adının varlığı tespit edilmiş olup, bunlar arasında en sık geçenler *goz, kon, baş, kulah ve ayax* kelimeleridir.

ağız ‘organ’ → 4

avun ‘avuç’ → 1

ayaçex ‘ayakçık’ → 1

ayah, ayak, ayax ‘ayak’ → 39

bağır ‘döş’ → 1

baltır ‘baldır’ → 2

barmah ‘parmak’ → 7

baş ‘baş, kafa’ → 125

başçeh, başçex ‘başçık’ → 4

bavursax ‘bağırsak’ → 4

bel, bil ‘vücudun bölümü, bel’ → 5

burun ‘burun’ → 18

buvrak ‘böbrek’ → 3

buvun ‘uzuv, organ’ → 9

cıger, cıger, çıger ‘ciğer’ → 3

çeray ‘çehre, yüz’ → 6

egan ‘sırt, omuz’ → 1

el ‘el, organ’ → 22

erin, erin ‘dudak’ → 12

goz, koz, köz ‘göz’ → 170

in ‘omuz’ → 29

jıla ‘damar’ → 1

kaburga ‘kaburga’ → 3
kaburgaçex ‘kaburgacık’ → 5
karın ‘karın’ → 15
karınçex ‘karıncık’ → 1
karınlı ‘karınlı’ → 1
kas ‘el’ → 1
kıymaçıx ‘kıymacık’ → 1
kokrak ‘göğüs’ → 2
kol, kon ‘kol, el’ → 137
kozçuk, kozçuk ‘gözcük’ → 5
kulah, kulak, kulax ‘kulak’ → 40
kursah, kursak, kursax
‘kursak’ → 27

7.2.13. Eşya Adları

Tezin sözcük varlığında 92 eşya adı tespit edilmiş olup, bunlar arasında en sık geçenler *çatır, başlıx, balta ve taj* kelimeleridir.

balta ‘balta’ → 8
bardak ‘su içme aracı; bardak’ → 4
başlıh, başlıx ‘başlık’ → 9
belbav ‘bel kemeri, kuşak, bağ’ → 1
beşik ‘beşik’ → 1
bez ‘bez, kumaş’ → 3
bırgı ‘boru’ → 2
bitiklik ‘kitap dolabı’ → 1
bugov ‘pranga, zincir’ → 2
çagırbent ‘makine’ → 1
çalğı ‘1. çalgı 2. tırpan’ → 1
çanak ‘çanak, kab’ → 4
çatır ‘çadır’ → 16
çızma ‘çizme’ → 1
çokuç ‘çekiç’ → 1
çoymar ‘tokmak’ → 2
çoyun ‘çanak, kap’ → 1
çul ‘çul’ → 1
dabut ‘tabut’ → 1

manlay ‘alın’ → 6
miy ‘beyin’ → 10
muvuz ‘boynuz’ → 2
sırt ‘sırt’ → 1
tamaçeh ‘gırtlak’ → 1
tamak ‘damak’ → 2
tanlay ‘damak’ → 9
tıl ‘dil’ → 2
tiş ‘diş’ → 23
tiz ‘diz’ → 3
yayah, yayax ‘yanak’ → 4
yuz, yüz ‘yüz’ → 48
jıla ‘sinir, damar’ → 1

davul ‘davul’ → 3
elek ‘elek’ → 3
etak, etek ‘etek’ → 5
fes ‘fes, takke’ → 1
fesil ‘fes, takke’ → 1
gab ‘kap’ → 1
hasır ‘kilim’ → 1
ina ‘iğne’ → 2
ip ‘ip’ → 3
kaftan ‘kaftan’ → 1
kalpak ‘kalpak, gösterişli başlık’ → 5
kantar ‘kantar’ → 1
kapca ‘kopça, düğme’ → 1
kapeluş ‘şapka’ → 1
karmax ‘olta’ → 2
kaşak, kaşık, kaşux ‘kaşık’ → 7
Kazak ‘Kazak’ → 3
kazan ‘kazan, tencere’ → 9
kılaç, kılıç ‘kılıç’ → 19

- kılıba** ‘bir çeşit su taşınan kap; kova’ → 1
- kılıf** ‘kılıf’ → 1
- kımaç, kmaş** ‘kumaş’ → 2
- koba** ‘kalkan’ → 2
- kobız, kobuz** ‘kopuz’ → 6
- koçer** ‘tekerlek’ → 2
- kolmak, kolmek** ‘gömlek’ → 3
- koloda** ‘ayağa bağlanan kütük’ → 1
- kolovrot** ‘iplik sarmak için kullanılan alet; çıkırık’ → 1
- koltıx** ‘koltuk’ → 1
- konçek** ‘don’ → 3
- kopse** ‘kepçe’ → 1
- krovat** ‘yatak’ → 1
- marınmarka** ‘kıyafet, giysi, entari’ → 1
- markab** ‘araba’ → 2
- materyal** ‘alet edavat; materyal’ → 2
- mogor** ‘mühür’ → 5
- mokotert** ‘büyük havan’ → 1
- öreke** ‘sandalye’ → 1
- örkan** ‘kalın ip; urgan’ → 3
- pabuç, papuç** ‘ayakkabı’ → 3
- peştimal** ‘peştamal; bele bağlanan örtü’ → 1
- pıçak** ‘bıçak’ → 1
- plaşç** ‘manto, kaban, mont’ → 4
- poçtalon** ‘pantolon’ → 1
- prudel** ‘peçe, tül’ → 3
- saban** ‘eski zamanda tarla sürmeye yarayan bir tarım aracı’ → 8
- sabun, sapun** ‘sabun; temizlik maddesi’ → 3
- samovar** ‘semaver’ → 1
- sandal** ‘sandalet’ → 1
- sayan** ‘entari’ → 4
- saz** ‘telli çalgı; saz’ → 2
- sınjır** ‘zincir’ → 1
- sızgıç** ‘oyma kalemi’ → 1
- sibirtki** ‘süpürge’ → 3
- stol** ‘masa’ → 3
- sunduk** ‘sandık’ → 1
- sungu** ‘süngü, mızrak’ → 2
- şeppe** ‘kamçı ucundaki kösele parçası’ → 2
- şıda** ‘örtü, kap, kılıf’ → 2
- şklenka** ‘su bardağı’ → 1
- ştan** ‘fistan, elbise’ → 1
- taj** ‘taç’ → 7
- taz** ‘tas; yemek koyulan kap’ → 3
- teber-** ‘T.T. ağızlarında balta anlamındadır’ → 1
- tes** ‘tas; yemek koyulan kap’ → 1
- ton, tun** ‘don’ → 3
- upraçex** ‘küçük elbise’ → 1
- uprah, uprax** ‘urba, fistan’ →
- urba** ‘giysi’ → 18
- uyziç** ‘oyuncak’ → 1
- yabuv** ‘örtü, elbise’ → 1
- yine** ‘iğne’ → 1
- yip** ‘ip’ → 4
- zurna** ‘zurna; çalgı aleti’ → 2

7.2.14. Para Adları

Tezin sözvarlığında 12 para adı tespit edilmiş olup, bunlar arasında en sık geçenler *altan*, *axça*, *frolu* ve *kumuş* kelimeleridir.

ahça, ahçı, akça, axça, axçı ‘değerli metal, akçe’ → 31

altan, altın ‘altın’ → 67

frolu ‘altın’ → 19

altınçex ‘altından yapılmış küçük para’ → 1

altınlı ‘altın, altın sahibi olabilir.’ → 2

axçaçex ‘küçük para’ → 2

axçılık ‘akçelik’ → 1

7.2.15. Yer (Mekan) Adları

Tezin sözvarlığında 23 yer (mekan) adı tespit edilmiş olup, bunlar arasında en sık geçenler *özan*, *kerman*, *kala* kelimeleridir.

ahır ‘büyükbaş hayvanların evi’ → 1

alacix, alaçih, alaçix ‘sığınılacak yer, saklanma alanı’ → 5

ambar ‘yiyeceklerin saklandığı yer’ → 3

anduv ‘pusu, gizlenme yeri’ → 2

astrav ‘sığınmak’ → 1

bakkal ‘bakkal, satış yapılan küçük yer’ → 1

çolnok ‘dokuma yeri’ → 1

kahra ‘ambar, koridor’ → 1

kala, kale ‘kale’ → 9

Karaimşçizna ‘Karayların mahallesi’ → 1

kebit ‘dükkan’ → 4

7.2.16. Seslenmeler, Yansımalar ve Ünlemler

Tezin sözvarlığında 30 seslenme, yansıma ve ünlem tespit edilmiş olup, bunlar arasında en sık geçenler *a*, *ax*, *goy* ve *xa* kelimeleridir.

a ‘seslenme; hayret; buna rağmen, bundan başka’ → 169

ag ‘ünlem; ah’ → 1

ax ‘nida; ünlem’ → 28

ay ‘ünlem; ay’ → 6

ay yay ‘ay ay şeklinde kullanılan ünlem’ → 1

e ‘seslenme, nida’ → 3

ey ‘seslenme’ → 6

kesita ‘bir çeşit para’ → 1

kumuş ‘gümüştten yapılmış para’ → 18

osmak ‘para, metelik’ → 6

para ‘para’ → 15

pul ‘para’ → 2

kebitçek ‘küçük dükkan’ → 1

kerman ‘saray’ → 11

koçuv ‘göçebeler için toplanma yeri’ → 1

kolek ‘korkuluk; yağmur sularının biriktiği küçük çukur’ → 3

komin ‘ateş yanan yer; ocak’ → 1

kuyu ‘su çıkarılan yer’ → 8

lağım ‘lağım; pis suların atık yeri’ → 1

lotok ‘küçük göl’ → 2

ozera ‘göl, deniz’ → 4

özan ‘ırmak’ → 21

pusta ‘çöl’ → 3

sıyınç ‘sığınmak; gizlenilecek yer’ → 6

fu ‘tüü.. şeklinde bir seslenme’ → 1

ga ‘ünlem’ → 1

go ‘o go go şeklinde kullanılan bir seslenme’ → 4

goy ‘hey, hay’ → 26

ğa ‘ha’ → 2

k ‘(k xa xa) biçiminde ‘xa’ ile birlikte kullanılan bir ünlem’ → 1

kxa ‘öksürük sesi; yansıma’ → 4

- o go go** ‘ohoho şeklinde bir nida’ → 3
ove ‘nida’ → 1
ox ‘oh! ünlem’ → 4
oy ‘oy’ → 16
ş ‘şşş..., hşşt..’ → 3
şak ‘onaylama için ; evet, öyle ya’ → 2
tfu ‘yansıma ses; tükürük sesi’ → 11
tukum pakum ‘yansıma ses; güp güp, kalp çarpıntısı için’ → 1
ux ‘nida; uhh, ohh’ → 1
vax ‘nida; vah’ → 1
vay ‘nida; vah’ → 10
vay vay ‘vah vah şeklinde kullanılan ikileme’ → 1
xa ‘gülerken çıkan yansıma ses’ → 19
xav ‘köpeğin çıkardığı yansıma ses’ → 1
xay ‘hay; nida’ → 1
xo ‘nida’ → 2
yo ‘yo, hayır’ → 38
yoy ‘nida; acı çekerken çıkan bağırma sesi’ → 1

7.2.17. Üzüntü Bildiren Kelimeler

Tezin sözcük varlığında 13 üzüntü bildiren kelime tespit edilmiş olup, bunlar arasında en sık geçenler *ila-*, *kıyn* ve *yıla-* kelimeleridir.

- açi** ‘ızdırıp’ → 1
agla-, ağla - ‘ağlamak’ → 8
ağlat- ‘ağlatmak’ → 1
ila-, ile ‘ağlamak’ → 23
ilat- ‘ağlatmak’ → 2
inle- ‘acı, üzüntü belirten kesik sesler çıkarmak.’ → 1
kıyn ‘üzüntü’ → 13
kıynlı ‘üzüntülü’ → 5
kıyna-, kıyne - ‘üzmek’ → 10
kıynal-, kıynıl- ‘üzülmek’ → 9
yıla-, yila- ‘ağlamak’ → 11
yılan- ‘ağlanmak, yakınmak’ → 1
yılat- ‘ağlatmak’ → 3

7.2.18. Mutluluk Bildiren Kelimeler

Tezin sözcük varlığında 22 mutluluk bildiren kelime tespit edilmiş olup, bunlar arasında en sık geçenler *suv-*, *kul-*, *sev-* ve *şatır* kelimeleridir.

- ada-** ‘mutluluktan kendinden geçmek’ → 2
aydın ‘sevinçli bir olay karşısında söylenen kutlama sözü’ → 1
kıvan- ‘iftihar etmek, memnun olmak’ → 1
kul- ‘gülmek’ → 29
kuldır- ‘güldürmek’ → 1
kultku ‘dalga geçme, gülme’ → 9
kultkuçok ‘dalgacık; şakacık’ → 1
kuvan- ‘mutlu olmak’ → 1
kuvanç ‘mutluluk’ → 1
kuvandır- ‘sevindirmek’ → 1
sev- ‘sevmek’ → 23
sevil- ‘sevilmek’ → 1
sevinç ‘sevinç’ → 1
sevlen- ‘sevilmek’ → 1
suv- ‘sevmek’ → 88
şatır ‘şen, şatır’ → 19
şatırlan- ‘neşelenmek’ → 5
şatırlat- ‘neşelendirmek, sevindirmek’ → 3

şatırlıh, şatırlıx ‘sevinçlik’ → 9

şen ‘neşeli’ → 1

7.2.19. Ölümle İlgili Kelimeler

Tezin sözcükvarlığında 11 ölümle ilgili kelime tespit edilmiş olup, bunlar arasında en sık geçenler *ol-*, *olum* ve *oldir-* kelimeleridir.

acel ‘ecel’ → 5

eber- ‘gebermek, ölmek’ → 1

kır- ‘öldürmek’ → 2

ol-, öl- ‘ölmek’ → 53

ola ‘ölen’ → 1

oldir-, öltür-, öltür-

‘öldürmek’ → 17

7.2.20. Doğumla İlgili Kelimeler

Tezin sözcükvarlığında 11 doğumla ilgili kelime tespit edilmiş olup, bunlar arasında en sık geçenler *tuv-* ve *tuvdur-* kelimeleridir.

doğ- ‘doğmak’ → 2

doğur- ‘doğurmak’ → 1

ebe ‘doğum yaptıran kişi’ → 1

tolgat- ‘doğum için sancılanmak’ → 3

tolgatıl- ‘doğrulmak’ → 2

tov ‘doğmak’ → 1

7.2.21. Duyu Organlarına Ait Fiiller

Tezin sözcükvarlığında 31 duyu organlarına ait fiil tespit edilmiş olup, bunlar arasında en sık geçenler *ayt-*, *sozla-*, *tınla-*, *tıy-*, *eşit-* ve *iç-* kelimeleridir.

anlat- ‘anlatmak, söylemek, bilgi vermek’ → 31

ayt- ‘söylemek, demek’ → 297

aytıl- ‘söylenmek’ → 3

eşit-, eşit- ‘işitmek’ → 33

eşitil-, eşitil- ‘işitilmek’ → 4

eyt- ‘söylemek’ → 16

gor- ‘görmek’ → 1

gorulda- ‘kesik kesik konuşmak’ → 1

iç- ‘içmek’ → 33

şoxad ‘armağan’ → 1

şoxadla- ‘armağan vermek’ → 1

oli, olu, ölü ‘ölü’ → 5

olum, ölüm, ölüm ‘ölüm’ → 21

ölat ‘birdenbire ölüm’ → 2

teneşir ‘ölü yıkanılan tahta; teneşir’ → 1

tın- ‘ölmek, ruhunu teslim etmek’ → 8

tuv- ‘doğmak’ → 32

tuvdur- ‘doğdurmak’ → 8

tuvdurul- ‘doğdurulmak’ → 1

tuvgan ‘doğan’ → 2

tuvuş ‘doğuş’ → 1

içir- ‘içirmek’ → 1

izla-, izle- ‘izlemek’ → 49

kara-, kare- ‘seyretmek’ → 2

karman- ‘elle aramak’ → 2

kokıl- ‘koklamak’ → 1

kokla- ‘koklamak’ → 2

koklan- ‘koklanmak’ → 1

konuş- ‘konuşmak’ → 2

kor-, kör- ‘görmek’ → 6

kozla-, kozle- ‘gözlemek’ → 6

sozla-, sozle-, sözle- ‘konuşmak, söylemek’ → 118

sozlat- ‘konuşturmak, söyletmek’ → 1

tat- ‘tatmak’ → 8

tınla-, tınle- ‘duymak, işitmek’ → 45

tınlan- ‘dinlemek’ → 6

tıy-, tıy- ‘duymak’ → 44

tıyıl- ‘susmak’ → 19

tıyıl- ‘susturmak’ → 1

tiy- ‘değmek’ → 15

tiydir- ‘değdirmek’ → 1

tokun- ‘değmek, dokunmak’ → 1

tuyul- ‘duyulmak’ → 7

7.2.22. İyilik ve Güzellik İle İlgili Kelimeler

Tezin sözvarlığında 23 iyilik ve güzellikle ilgili kelime tespit edilmiş olup, bunlar arasında en sık geçenler *yahşı, korklu, yaxşırax ve iyi* kelimeleridir.

guzel ‘güzel’ → 6

guzellik ‘güzellik’ → 3

iyi ‘iyi, güzel’ → 13

iyilik, iyilik, yilik ‘iyilik’ → 8

iyis, iyiş ‘güzel koku’ → 8

iyisli ‘güzel kokulu’ → 4

kelişikli ‘güzel, hoş’ → 1

kork ‘gösteriş, güzellik’ → 18

korkayt- ‘güzelleştirmek’ → 2

korkışlı ‘gösterişli’ → 1

korklu ‘gösterişli’ → 43

korklurak ‘çok gösterişli’ → 6

korumli ‘gösterişli’ → 1

koş ‘hoş’ → 1

maxlat ‘affetme, bağışlama’ → 1

maxlatet- ‘affetmek’ → 1

suklan- ‘hoşlanmak’ → 6

suklançı ‘latif, zarif’ → 9

suklançılıh, suklançılıx ‘letafet, zarafet’ → 2

tutagil- ‘güzel kokmak, misk saçmak’ → 1

yahşı, yahşi, yakşı, yakşi, yaxsı, yaxşı, yaxşi ‘iyi, güzel’ → 131

yahşılık yaxşılıh yaxşılıx ‘güzellik’ → 7

yaxşırax ‘çok güzel’ → 22

7.2.23. Kızgınlık ve Öfke Bildiren Kelimeler

Tezin sözvarlığında 8 kızgınlık ve öfke bildiren kelime tespit edilmiş olup, bunlar arasında en sık geçenler *açıv ve açuvlan-* kelimeleridir.

açırgan- ‘kızmak, öfkelenmek’ → 1

açırgandır-, açırgandır- ‘öfkelenmek, kızdırmak’ → 2

açırganmah, açırganmax ‘öfkelenme, kızma’ → 6

açıv, açuv ‘öfke, kızgınlık’ → 27

açuvlan- ‘kızmak, öfkelenmek’ → 19

açıvlu ‘öfkeli, sinirli’ → 3

kız- ‘kızmak’ → 3

kızış- ‘kızmak, öfkelenmek’ → 1

7.2.24. Kötülük ve Kötü Davranışlarla İlgili Kelimeler

Tezin sözvarlığında 52 kötülük ve kötü davranışlarla ilgili kelime tespit edilmiş olup, bunlar arasında en sık geçenler *yaman ve yamanlıx* kelimeleridir.

- alçak** ‘aşağılık; rezilçe kötü davranışlarda bulunan ’ → 3
- alda-**, **alde-** ‘aldatmak’ → 8
- aldavlux** ‘hile, sahtekarlık, yalan’ → 3
- alta-** ‘aldatmak, yalan söylemek’ → 1
- aşa** ‘kötü’ → 3
- ayal-** ‘kandırılmak, ayartılmak’ → 5
- ayıb**, **ayip** ‘ayıp, utanç verici durum’ → 8
- ayıpsız** ‘günahsız, ayıpsız, kusursuz’ → 1
- ayıpli** ‘ayıplı, lekeli’ → 2
- azmax** ‘azma, yanılma’ → 1
- betar**, **beter** ‘fena, kötü’ → 8
- çıyır** ‘şeytan, kötü’ → 1
- çıyırılı** ‘belalı, kötülük’ → 1
- fena** ‘fena, kötü’ → 4
- harsızlık**, **hırsızlık** ‘hırsızlık’ → 3
- hasavet** ‘haset, kıskançlık’ → 3
- hırsız** ‘hırsız’ → 2
- horlık** ‘rezillik, kötülük ’ → 1
- iftıra** ‘iftira’ → 2
- imandır-**, **imandır-** ‘utandırmak’ → 2
- imenç** ‘utanç’ → 1
- irançilik** ‘alçaklık’ → 1
- irendir-** ‘iğrendirmek’ → 1
- kahpelik** ‘kahpelik, alçaklık’ → 1
- karga-**, **karge-** ‘lanetlemek’ → 6
- kargal-** ‘lanetlenmek’ → 1
- kargış**, **kargış** ‘beddua’ → 5
- kargışlı** ‘beddualı, lanetli’ → 2
- kargışlırax** ‘çokca lanetlenmiş’ → 1
- kavşarlıh**, **kavşarlıx** ‘huzursuzluk’ → 2
- kemlik** ‘kötülük’ → 2
- kunuşturuvçu** ‘yalancı’ → 1
- lakabla-** ‘hakaret etmek, lakap takmak’ → 2
- oruspi** ‘orosbu; kötü kadın’ → 1
- ömgak** ‘zahmet, zulüm’ → 7
- ömgakçı** ‘zulüm eden’ → 1
- rusvaylıh**, **rusvaylık**, **rusvaylıx** ‘lekeli, kara çalınmış’ → 4
- sepe** ‘kötü’ → 1
- sus-** ‘çalmak’ → 2
- tan-** ‘kandırmak, yalan söylemek’ → 10
- xırsız** ‘xırsız’ → 2
- xırsıla-** ‘çalmak’ → 2
- yalan**, **yalgan** ‘yalan’ → 11
- yalancı**, **yalancı** ‘yalancı’ → 3
- yaldavçı** ‘aldatıcı, kandırıcı’ → 1
- yalganlıx** ‘yalanlık’ → 3
- yaltaylıx** ‘kandırma, yalancılık’ → 4
- yaman** ‘kötü, fena’ → 57
- yamanlıh**, **yamanlıx** ‘kötülük, fenalık’ → 22
- yelda-**, **yelde-** ‘aldatmak’ → 5
- yeldat-** ‘aldatmak’ → 2
- yeldav** ‘aldatıcı’ → 1
- zulüm** ‘eziyet, cefa’ → 2
- zuluman** ‘zalim’ → 1

7.2.25. Doğa Olayları İle İlgili Kelimeler

Tezin sözcük varlığında 13 tane doğa olayları ile ilgili kelime tespit edilmiş olup, bunlar arasında en sık geçenler *yel*, *kuneş*, *yıldız*, *ay* ve *yagmur* kelimeleridir.

çih, çix ‘çiy, sabah oluşan damla’ → 5	yas yasnamax ‘şimşek çakma’ → 1
yel ‘yel, saba, rüzgar’ → 39	yas yasnavux ‘şimşek’ → 1
yelçik ‘hafif esen rüzgar’ → 1	kuneş, kuyaş ‘güneş’ → 29
yagmur, yağmur, yamgur, yamır, yamur ‘yağmur’ → 22	kuyaşçex ‘güneşcik’ → 2
yağmurlı ‘yağmurlu’ → 1	yıldız, yulduz ‘yıldız’ → 29
yamgurley ‘yağmur gibi’ → 1	yulduzçox ‘yıldızcık’ → 4
	ay ‘ay’ → 20

7.2.26. Kişi Zamirleri

Tezin sözcük varlığında 10 kişi zamiri tespit edilmiş olup, bunlar arasında en sık geçenler *men, sen, maa, siz* ve *saya* kelimeleridir.

ben ‘ben’ → 2	sana, saya ‘sana’ → 116
bız ‘biz’ → 1	sen ‘sen’ → 384
maa, maya ‘bana’ → 165	sız, siz ‘siz’ → 118
men ‘ben’ → 627	şan ‘sen’ → 1
moze ‘bize’ → 2	şu ‘kişi zamiri’ → 2

7.3. İsimlere ve Fiillere Gelen Eklerin Sıklık Sınıflandırması

Bu kısımda, isimlere ve fiillere gelen çekim eklerinin analizi yapılmış olup bu analizde isim kök veya gövdelerine gelen toplam 17964 ek içinden en sık 3085 kullanım ile ikinci teklik kişi iyelik ekinin; fiillere gelen toplam 14688 ek içinden ise en sık 2680 kullanım ile geniş-şimdiki zaman ekinin yer aldığı tespit edilmiş olup isimlere gelen eklerin sıklığı saptanmıştır. Bu ek analizi yapılırken genel tabloda da yer verilen dipnotlardan görüleceği üzere farklı ek biçimlerine rastlanılmıştır. Farklı olarak görülen bu ekler, Kırım Karaycası ile yazılmış *Kırım Kayları Atalar Sozu* metninden analiz edilmiştir.

İSME GELEN EKLER		FİİLE GELEN EKLER	
İşlev	Toplam Sayı	İşlev	Toplam Sayı
Bulunma	2168	İsim Fiil	255
Çıkma	1212	Sıfat Fiil	979
Yönelme	2108	Zarf Fiil	508
Yükleme	2242	Olumsuzluk	1069
İlgi	1376	Yeterlik Fiili	87
Vasıta	338	Ek Fiil	54
Eşitlik	12	Geniş-Şimdiki Zaman	2680
Soru	977	Gelecek Zaman	1322
Çokluk	1859	Görülen Geçmiş Zaman	2168
Bildirme	228	Öğrenilen Geçmiş Zaman	28
Aitlik	67	İstek	142
İyelik	1TK 1065		

(5377)	2TK	3085	Emir	491	
	3TK	372	Şart	605	
	1ÇK	292	Gereklilik	36	
	2ÇK	532	Kişi	1TK	1057
	3ÇK	31	(4264)	2TK	825
			3TK	1022	
			1ÇK	229	
			2ÇK	298	
			3ÇK	833	

7.4. Sözcüğüyle İlgili Tespitler

Soru eklerinin hem fiile hem isme gelen ayırma yöntemine rastlanma nedeni metinlerde günümüz Türkçesinde olduğu gibi tamamen ayrı yazılmamış olmasıdır. Soru ekinin yer yer kelimelere bitişik yer yer de ayrı yazılmış olduğu saptanmıştır.

Atasözlerinin içinde bazen sayısmaca örnekleri görülmektedir. 4574. satırda geçen ‘noxut, noxut, baban okut’ sayısmacası buna örnektir.

de- fiiline Karay Türkçesinin Trakay ağzı ile yazılmış metinde hiç rastlanmazken Kırım Karaycası ile yazılmış olan metinde 35 defa geçmektedir. Bu durum iki metin arasında olan leksik farklılığı göstermektedir.

Her iki ağızda görülen fonetik farklılıklardan birisi k~h değişimi farklılığıdır.

Karaimische Texte im Dialect Von Troki (Trakay Karaycası)	Kırımkayların Atalar Sozu (Kırım Karaycası)
<i>açth</i>	<i>açık</i>
<i>ah</i>	<i>ak</i>
<i>bah</i>	<i>bak</i>
<i>çth</i>	<i>çık</i>

Trakay ağzı ile yazılmış olan metinde bazen n~l değişimi hadisesi görülmektedir. Aşağıda verilen tablodaki kelimeler metinde nazal n ile yazıldığı için /l/ okunabilme olasılığı vardır. Cümlelerin genel anlamına bakıldığı zaman da bu kelimelerin l ile okunması gerektiği anlaşılmaktadır.

Karaimische Texte im Dialect Von Troki (Trakay Karaycası)	Karaimische Texte im Dialect Von Troki (Trakay Karaycası)
<i>kikiñ (kakül)</i>	<i>kikil</i>
<i>koñ (kol)</i>	<i>kol</i>

Kırım Karaycası ile yazılmış olan metin incelendiği zaman şu tespitde bulunabiliriz: Hem ses hem de fonetik olarak günümüz Türkçesine yakın bir kullanım mevcuttur ve bu yakınlığı hem kültür hem de coğrafi olarak Oğuzlar ve Osmanlı ile aynı coğrafyalarda olmasına dayandırmak mümkündür.

Trakay ağzı ile yazılmış olan metinde Lehçe (Polonya dili) ile kurulmuş cümlelerdeki kelimeler dizine alınmamıştır. Örn: *Piesni religine Religçse Gesange* Leh dilinde olduğu için dizinde yer almazken *Peşatı „ kim sımarlansa”nın, bardır Esav tilinda* cümlesi içinde yer alan kelimeler Karaycanın Polonya Latincesi, Trakay ağzı ile yazıldığı için bu çalışmanın söz varlığında yer almıştır.

SONUÇ

Yapılan bu çalışma ile Karayca çalışmalarına katkı sağlanması amaçlanmıştır. Karayca üzerine yapılan çalışmaların azlığı ve daha fazla gün yüzüne çıkarılma isteği bu çalışmanın önemini vurgular niteliktedir. Çalışmamızdan elde edilen veriler neticesinde her iki metine ait toplam 5001 madde başı, 38656 alt madde tespit edilmiş olup bu kelimelerden *da*, *bol-*, *ki*, *ol*, *men* en sık tekrar edenlerdir. Bunların sık tekrar etmesinin sebebi aynı zamanda gramerlik ifadeler olmalarıdır. Kelime ve ek analizlerine ait veriler arasında sınıflandırılmış kelime sıklık analizi içinde tür bakımından en sık özel isimlerin kullanımına rastlanılmış ve toplam 129 özel isim tespit edilmiştir. *Ada*, *Agaron*, *Asael*, *Axtar* bu kelimelerden birkaçıdır.

Karayca, Türkçenin Kuzey Kıpçak grubuna ait bir lehçe olduğu için ağız farklılıkları dikkate alındığında hem *ol-* hem de *bol-* fiilinin bu lehçe içerisinde yer aldığı görülür. Nitekim her iki fiil de Kırım Karaycası ile yazılmış olan metinde yer alırken, Trakay ağızı ile yazılmış olan metinde sadece *bol-* fiili geçmektedir. Bu iki metinden hareketle *de-* fiilinin Trakay ağızı ile yazılan metinde hiç geçmediğini de vurgulanabilir.

Ek sıklıklarında toplam 32612 ek bulunmaktadır. En sık tekrar eden ekler, *ikinci teklik kişi iyelik eki* ve geniş-şimdiki zaman eki olmuştur. Üçüncü teklik kişi iyelik eklerinden; *unlu-su* ‘ulusu’, *ana-sı-na* annesine, *maskara-sı-dir* ‘soytarısıdır’, üçüncü teklik kişi eklerinden; *indeybiž* ‘çağırırız’, *klaredim* ‘arzuldım’. Ek analizlerinde dikkat çeken bir başka husus ise bazı eklerin Karay Türkçesi’nin dil bilgisi kurallarına göre kalıplaşmış şekilleri dışındaki ifadelerle Kırım Karaycası ile yazılan metinde yer aldığı hususu olmuştur. Bu ekler tahminen metnin daktilo ile yazılmasına, ağızlarda kullanılan ifadeler ile metinde yer almasına veya başka bir sebebe bağlı olabilir. *+nen* şeklinde sadece *atnen* ‘at ile’ örneğinde rastlanan ek *ile*, *+larnen* kullanımıyla *yaşlarnen* ‘yaşlarının’ kelimesinde geçen ekin *+larnın* eki olduğu belirlenmiştir. Bu örnekleri ek analizi tablosundan çoğaltabiliriz. Tüm dil dünyasının bildiği ve tüm dillerde geçerli özelliklerden biri olan fiilimsilerden sonra başka bir ekin gelmemesi kuralı incelenen metinlerde sadece iki örnekte *-upta* ve *-upti* şekilleriyle karşımıza çıkmıştır.

Yaşanılan coğrafyanın bir bütün olması kültürleri etkileyebileceği gibi dilleri de etkileyecek ve diller arasında bir alışveriş başlayacaktır. Bu sebeple Karayca'da Arapça, Farsça, İbranice, Rusça, Lehçe vs. dillerden belleğine kelimeler alıntılacak ya da verintileyecektir. Üzerinde çalışılan iki metin incelendiği zaman Karaycanın alıntılacağı kelimelere rastlanılmıştır.

Aramice; girsä. *Belorusça*; dakuy. *Arapça*; adet, ahmak, akibat, akıl, attar, alam, Allax, aman, aver, ayip, aziz, azizlik, bela, bereket, bez, ceb, zaman, dabut, dava, davacı, devlat, din, dune, enayat, falak, fark, fena, fiyat, garib, fodıllın, gadir, xabar, halk, hayıf, zarar, zevk. *Ermenice*; haç. Farsça; açdaga, aferim, afta, ahır, ambar, aşayış, aşayışlan-, aşkara, aşkar, azat, mogor. *İbranice*; adam, adonay, alefbet, amen, guf, Kensa, noeflik, Yisrael. *Lehçe*; ale, cegla, cınamon. *Litvanca*; gırbus. *Moğolca*; abayla-, alankasar, çeray, enkey. *Rusça*; a, moroz, nu, pauk, tancor. *Slavca*; plaşç, praunuk, salam, jenla. *Yunanca*; abax, gerab, papaz kelimeleri metinlerde geçen alıntı kelimelerdendir. Ulaşılan bu tespitlerden sonra en fazla kelimenin Arapça, Farsça ve İbranice'den geçtiğini görmekteyiz.

Bu çalışma yapılırken incelenen iki metin esas alınmıştır. Ancak diğer eserler de bu yöntem ile incelenebilir, Karay Türkçesinin diğer metinleri veya Türk dilinin diğer kolları ile sözvarlığı, kelime sıklığı, ek sıklığı vb. yönleri ile karşılaştırmalı dilbilim çalışmaları yapılabilir, farklı sonuçlar analiz edilebilir. Temennimiz, Karaycaya ışık tutmak onun arkada kalan yönünü aydınlatmak ve bizden önceki akademisyenlerin başlattığı, bizlerin devamını getirmeye çalıştığı bu yolda bu yönlü çalışmaların daha fazla yapılmasıdır.

KAYNAKÇA

- Aqtay, G., Jankowski, H. (2015). *A Crimean Karaim-English Dictionary. 10 000 Entries*. Poznań: Department of Asian Studies Faculty of Modern Languages and Literatures Adam Mickiewicz University.
- Alkaya, E., (2005). Karay Türkçesinde Edatlar. *Karadeniz Araştırmaları*, 8, 66-98.
- Alkaya, E., (2006). Dil ve Söz Bağlamında Kırım Karay Türklerinin Atasözleri. *Erciyes Üniversitesi Sosyal Bilimler Enstitüsü Dergisi*, S. 2.
- Arık, D., (2015). Türk Yahudiler: Kırım Karâîleri. *Dini Araştırmalar*, 7(21), 27-49.
- Atmaca, E., (2016). Vilnius Üniversitesi Merkez Kütüphanesi'ndeki Karaim Türkleri Koleksiyonu. *Dil Araştırmaları*, 19, 153-175.
- Ayberk, B., (2018). Litvanya Karayları' nın Tarihi ve Kenasa Örnekleri Bağlamında Trakai Karay Kenasası'nın İç Mekânına İlişkin Bir İnceleme. *Mimarlık ve Yaşam Dergisi*, 3(1), 75-112.
- Baskakov, Zajackowski, Şapşal. (1974): *Karaimsko-Russko-Polskij Slowar: Moskva*.
- Baskakov, N.A., (1963). Türk Dilinde Ön Vokallerin Düzleşmesi ve Karaimcenin Halicz-Luck Lehçesinde ö>e ve ü>i Değişmeleri. *T. D. Yıllığı*, 11, 33-37
- Çulha, T., (2002). Seraye Şapşal'a Göre Karay Türkleri ve Karayca. *Türk Dilleri Araştırmaları*, 12, 97-188.
- Çulha. (2006). *Karaycanın Kısa Söz Varlığı*: İstanbul: Sanat Kitapevi.
- Durgut, H. (2016). *Karaylar Ve Karayca Üzerine Türkiye'de Yapılan Çalışmalara Genel Bir Bakış: Geçmiş – Bugün – Gelecek*. (Bildiri Metni). Balıkesir Üniversitesi/ Fen Edebiyat Fakültesi, Balıkesir.
- Doğan, İ., Kıvrakdal, İ. (2002). Karaim Türkleri. *Türkler*. Ankara: Yeni Türkiye Yayınları, 20, 781-789.
- Doğruer, S. (2007). *Karay (Karaim) Türklerinin Sözlü Edebiyatı*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisan tezi). Gazi Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Ankara. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Gökçe, F. (2000). *Karay Türkçesinin Fonetigi*. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans tezi). Erciyes Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Gülsevin, S. (2016). *Karay Türklerinin Dili: Troki Diyalekti*. Ankara: TDK.
- Kocaoğlu, T. (2006). *Karay. The Trakai Dialect*. Munich: Lincom Europa.
- Korkmaz, Z. (2014). *Türkiye Türkçesi Grameri Şekil Bilgisi*. Ankara: TDK.
- Kowalski, T. (1929). *Karaimische Texte im Dialekt von Troki*. Kraków: Prace Komisji Orientalistycznej Polskiej Akademii Umiejętności.
- Kowalski, T. (1996). *Karayim Lehçesi Sözlüğü*. Çev: Kemal Aytaç. Ankara: Engin Yayınevi.

- Laçiner, A. (2017). *Musevî Türkler: Karay Türkleri*. Tebriz Araştırmaları Enstitüsü, <http://tebaren.org/?p=1257> (Erişim Tarihi: 10.04.2018)
- Magazanik., Mikhailov. (1946) *Rusko-Turetskiy*. Moskva: Gosudarstvennoye İzdatel'stvo İnostrannykh İ Natsional'nykh Slovary.
- Öztürk, A., (2015). Karay Leksikolojisi Üzerine. *Littera Turca. Journal of Turkish Language and Literature*, 1, 127-132.
- Öztürk, A., (2015). Karay Türkçesinin Tarihi ve Çağdaş Kıpçak Türkçesiyle Karşılaştırmalı Söz Varlığı – Fiil. (Yayınlanmamış Yüksek Lisans tezi). Erciyes Üniversitesi/Sosyal Bilimler Enstitüsü, Kayseri. <https://tez.yok.gov.tr/UlusalTezMerkezi/tezSorguSonucYeni.jsp>
- Öztürk, A., (2015). Karaycadaki Alıntı Kelimeler. *Gazi Türkiyat*, S. 16, Bahar, s. 143-164.
- Öztürk, Abdulkadir, ‘Karay Türklerinin Dili (Troki Diyalekti)’, *Dil Araştırmaları*, S.18, Bahar 2016, s. 282-284.
- Öztürk, Abdulkadir , “Karay Yazı Dili”, *Littera Turca Journal of Turkish Language and Literature*, S. 1, s. 61-70.
- Polkanov, Y. A., (1995). *Kırım Kaylarının Atalar-Sozı / Poslovitsi İ Pogovorki Krimskix Karaimov*. Baxçisaray.
- Süer. (1993). *Lehçe – Türkçe Sözlük*: Ankara: Başkent Yayınevi.
- Şayhan, F., (2012). Kırım-Karay Türkülerinin Anadolu Türküleriyle Söz Benzerlikleri Açısından Mukayesesi. *Millî Folklor*, 96, 94-104.
- TTAS: http://tdk.gov.tr/index.php?option=com_ttas&view=ttas (Türkiye Türkçesi Ağızları Sözlüğü/ Derleme Sözlüğü, Türk Dil Kurumu) (Erişim Tarihi: 19.05.2018).
- Yıldız, Hüseyin, ‘Karay Türkçesi ve Türkiye Türkçesi Arasındaki Yalancı Eş Değer Kelimeler’, *Gazi Türkiyat*, S.5, Güz 2009, s. 611-659.

ÖZGEÇMİŞ

Kişisel Bilgiler	
Adı-Soyadı	Tuba Güner
Doğum Yeri-Tarihi	Ordu 08.12.1994
Eğitim Durumu	
Lisans Öğrenimi	Afyon Kocatepe Üniversitesi
Yüksek Lisans	Ordu Üniversitesi
Bildiği Yabancı Diller (varsa)	İngilizce
Bilimsel Faaliyetleri (varsa)	1. I. Uluslararası Türk Dili ve Edebiyatı Sempozyumu 2. Genç Türkologlar Çalıştayı
İş Deneyimi	
Stajlar	2015-2016 Eğitim Öğretim Yılı 2. Dönem
Projeler	
Çalıştığı Kurumlar	Afyonkarahisar Ali Çağlar Anadolu Lisesi (Devlet Okulu)
İletişim	
E-Posta Adresi	tuba-gnr@hotmail.com
Tarih	30/11/2018